Stadsfullmäktiges
i
Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1951

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951

REGISTER

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Apotek, ombyggnads- och förbättringsarbeten i Apoteket Bävern	43	86	
Förläggningsområde för Apoteket Hjorten, Kungl. Majt:s beslut ang.	50		
Arbetsmaskiner			
Inköp av jeep till byggnadskontoret	25	47	
Utbyte av grävmaskin vid tekniska verken	26	52	
Inköp av lastningsmaskin till tekniska verken	21	38	
Arvoden till			
vissa kommunala förtroendemän, höjning av	110	247	
Medlare i äktenskapstvister, höjning av	5	1	
Automobiler			
Inköp av jeep till byggnadskontoret	25	47	
Inköp av tjänstebil till folkskolornas fastighetsförvaltning	40	79	
Inköp av radioutrustning till brandkårens befälsbil	24	45	
Badelunda, Björksta och Tortuna socknars kommunalförbund, yttrande över ansökan om upplösning av förbundet samt ändring av förbundsordningen	149	294	
Barnavårdsnämnden, ang. inkallande av suppleanter till nämndens sammanträden	183		
Barnstugor			
Inrättande av barnstuga och ungdomslokal på Norra Gideonsberg	46	93	
Inrättande av barnträdgård å Hammarbyområdet	11	15	
Bekvämlighetsinrättning i Stadsparken, Tilläggsanslag för	52	107	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Beredningsutskott			
Val av för 1951	3		
Val av för 1952	182		
Betong- och cementarbetarskola, motion om startande av	27, 97	54, 213	
Bibliotek, motion om övertagande av arbetareinstitutets	29, 41, 96	81, 212	25
Biblioteksstyrelsen, tillsättande av samt reglemente för	96	212	25
Björnön, gymnastikanordningar å, tilläggsanslag	168	304	
Bokslut, drätselkammarens och tekniska verkens för 1950	40, 89	71	6, 7
Borgen			
Å byggnadskreditiv för			
Bostadsbyggnadsföretag intill 5.000.000 kr.	37		
Byggnads AB Mimers nybyggen inom kv. Kronhjorten och Bävern	147	290	
Byggnads AB Mimers nybyggen inom kv. Stenborren	35	68	
Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hammarby nybygge i kv. Krumeluren nr 1	147	289	
Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Källhagen nybyggen å tomterna kv. Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1, tilläggsborgen	95	211	
Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsens nybyggen inom kv. Kata nr 28	35, 95	67, 210	
Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 14 nybygge inom kv. Klövern	46, 133	95, 266	
I övriga fall			
För intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän	11	14	
För Byggnads AB Mimers två lån ur vissa stadens donationsfonder, Kungl. Maj:ts tillstånd	37		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
För Byggnads AB Mimers stående lån å 189.385 kronor, Kungl. Maj:ts avslag ..	37		
För Västerås Omnibus AB:s tillfälliga lån	80	183	
För Västerås Riksteaterförenings verksamhet 1951—1952	80	182	
För Västmanlands Fornminnesförenings lån för uppförande av en vaktmästarebostad vid Vallby friluftsmuseum	100	225	
Åtagande jämlikt 11 och 32 §§ KK 30/6 1948 om egnahems- och förbättringslån	148	291	
Brandthovda egnahemsområde			
Motion ang. bidrag till gator och vägar inom	131	261	
Brandväsendet			
Tilläggsanslag för bestridande av borgarbrandmännens löner	139	269	
Anslag till radioutrustning för brandkårens befälsbil	24	45	
Broar, namnsättning å stadens	13	26	
Budget för 1952	121		22 a, 22 b, 23
Byggnadsfrågor			
Uppförande av folkskola å Blåsbo	55	111	
Uppförande av vaktmästarebostad vid Blåsboskolan	73	164	
Ombyggnad av kokssorteringsverket	132	264	
Till- och ombyggnad av kommunala flickskolan	90	197	
Tilläggsanslag för uppförande av nybyggnad för läroverket	61	128	
Ombyggnad av stadsarkitektkontoret	91	200	
Återkallande av anslag för ombyggnad av gamla tullhuset..........................	34	63	
Byggnadsnämnden, förlängt bemyndigande att antaga vissa stadsplaneändringar	11	17	
Byggnadsplanering se **Exploatering**			
Båt, inköp av till parkstyrelsen	55	113	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Båttrafiken			
Länsstyrelsens utslag på besvär av R. Öhlund och Karl Engdahl ang. beslut om inköp av ny passagerarebåt	17		
Besvär av R. Öhlund ang. beslut att inköpa ny passagerarebåt	29, 32	57	
Kungl. Maj:ts utslag	85		
Civilförsvaret, anslag för projektering av skyddsrumsanläggningar	25	48	
Djurpark			
Motion ang. utredning av lämplig plats för	136		
Donationer och fonder			
Stadens egna fonder se **Fonder, stadens egna**			
Kungl. Majt:s fastställelse av ändrade bestämmelser ang. disposition av vissa stadens donationsfonder	17		
Redogörelse för förvaltningen av stadens donationsfonder avseende år 1950	40, 89	71	6, 7
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson	10	14	
Droskbilväsendet			
Fastställande av taxa för	135		
Drätselkammaren			
Bokslut för 1950	40, 89	71	6, 7
Dyrtidstillägg, se Löne- och anställningsfrågor samt pensionsfrågor			
Eltaxan, ändring i	72	158	
Exploatering			
av Norra Skallberget	59	123	
Expropriation se **Fastighetshandel**			
Fastighetshandel			
Byte av mark			
Med Asea betr. Norra Gideonsberg (stadsplaneavtal)	12	17	
Med Byggnads AB Verner Johansson betr. mark inom kv. Fjolner nr 7 och stadsägan nr 563	140	270	
Med Axel Sundströms sterbhus betr. mark inom kv. Knut i samband med breddning av Vasagatan	145	283	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Med ägarna till kv. Märta nr 1	100	227	
Med Sten Thore Jensen betr. stadsäg. nris 3307 och 3351	41	81	
Expropriation			
Gryta 1[12], Kungl. Majt:s medgivande	36		
Köp av			
Kv. Fabian nr 3	47	96	
Kv. Gere nr 3	47	96	
Kv. Kol nr 2, fråga om	110	248	
Kv. Norna nr 1	35, 55	69, 113	
Stadsägan nr 1524	140	270	
Stadsägan nr 1906	20	37	
Fastighetstaxering			
Anslag för vissa kostnader vid	110	249	
Val av ledamöter i fastighetstaxeringsnämnderna för 1952	112		
Folkets Park			
Bidrag till kostnaderna för upprätthållande av verksamheten under åren 1951 och 1952	145	285	
Folkpensionärer, motion ang. utredning av inkomst- och förmögenhetsförhållanden för	99, 146	221, 287	
Folkskolor			
Anslag för utredning om nybyggnader vid folkskolorna	26	50	
Anslag till föräldramöten m. m.	104	232	
Förhyrande av skolmåltidslokaler av föreningen Folkets Hus och Park m. m.	103	229	
Införande av ett 8:de skolår, Kungl. Majt:s medgivande	28		
Inköp av inventarier till Herrgärdsskolans annex	81	185	
Inköp av konst till stadens äldre folk- och småskolor	82	186	
Höjning av vissa arvoden för folkskolornas personal	120, 174	258, 321	
Reparationer vid Berga skola	81	184	
Uppförande av folkskola å Blåsbo	55	111	
Uppförande av vaktmästarebostad vid Blåsboskolan	73	164	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. A sid.
Fonder			
Donationsfonder se **Donationer och fonder**			
Stadens egna:			
Donationsjordsmedelsfonden, Kungl. Majt:s tillstånd att använda medel ur för inköp av mark	36		
Särskilda fonden för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål, bemyndigande för nämnden att utdela stipendier ur samt regler härför	32	59	
Tekniska verkens särskilda fond för anskaffande av större arbetsmaskiner och bilar, uppläggande av	26	52	
Kungl. Maj:ts fastställelse av reglemente för	114		
Fritidsområde vid Mälaren, prisnämndens utlåtande ang. arkitekttävling	72		15
Förrådsbyggnader, tilläggsanslag för vissa arbeten vid	168	303	
Garage, motion ang. utredning av möjligheterna att anskaffa	164		
Gastaxan, ändring i	72	158	
Gatuarbeten			
Bostadsområdet vid CVV	41	80	
Hammarbacksvägen	41	80	
Hyvlargatan	6	2	
Hästhovsgatan	41	80	
Jakobsbergsgatan	21	40	
Klockartorpsgatan	41	80	
Knektgatan	41	80	
Skyttegatan	41	80	
Svärdsliljegatan	167	300	
Violstigen	25, 41	48, 80	
Gatuförvaltningen, tilläggsanslag till konto Diverse marklösen i gatuförvaltningens stat för 1951	140	269	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Gatunamn			
Ansgarsgatan, Barrskogsvägen, Granitvägen (avslag), Husargatan, Skiljebovägen, Stigbergsgatan, Torpvägen	14	30	
Bellmans gata, Böttigers gata, Dan Anderssons gata, Karlfeldtsgatan, Nansengatan, Silfverstolpes gata	48, 69	101, 155	
Bernsborgsgatan	16	33	
Blomstergatan	15	32	
Cisterngatan, Fabriksgatan, Gustavsviksgatan, Järnmalmsgatan, Karlsbergsgatan, Krangatan, Köpingsvägen, Saltängsvägen, S:ta Gertruds väg, Seglargatan, Sjöhagsvägen, Sjömansgatan, Skeppsgatan, Slakterigatan, Stensborgsgatan, Stuvargatan	13	28	
Gulsporregatan, Svärdsliljegatan	47	100	
Hammarbacksvägen, Narvavägen	48	102	
Jakobsbergsplatsen	49	103	
Ormbergsgatan	15	31	
Upptäckarleden (avslag)	16	32	
Ödemarksstigen	13	27	
Gymnastikanordningar å Björnön, tilläggsanslag	168	304	
Hamnar			
Bilvåg, inköp av ny till djuphamnen	52	107	
Båtbrygga, ny i gamla hamnen samt vissa ombyggnads- och reparationsarbeten vid Elbafärjornas tilläggsplats	24	45	
Dykdalb, anslag till byggande av samt anordnande av oljeledning och gångbrygga i djuphamnen	80	183	
Personalbyggnad, uppförande av mindre vid djuphamnen	24	46	
Vaktkur för tullens bevakningspersonal, uppförande av i djuphamnen	133	265	
Hamntaxan, ändring i	34	65	
Hemsamaritverksamhet, anslag till	26	50	
Hemvärnet, anslag till	91	199	
Hundskatt, fastställande av för 1952	121		22 a, 22 b, 23
Högre Allmänna Läroverket se **Läroverket**			

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Högspänningstaxa, ny	167	301	
Inackorderingshem för alkoholsjuka personer, motion om inrättande av	164		
Instruktioner			
För konsulenterna i gymnastik, teckning och sång vid folkskolorna	106	236	
För polismästaren, Kungl. Maj:ts fastställelse	37		
För åklagarmyndigheten i Västerås, Kungl. Maj:ts fastställelse	101		
Se även **Reglementen.**			
Inventarier			
Inköp av till			
Herrgärdsskolans annexbyggnad	81	185	
Kommunala flickskolan	81	185	
Läroverkets aula	73	163	
Stadsarkitektkontoret	100	225	
Stadsfogdekontoret	92	202	
Jordregister, förande av för Skerike kommuns område efter kommunens inkorporering med Västerås stad	11	16	
Karlslunds tvättinrättning, anslag för ändringsarbeten inom	33	62	
Koloniverksamhet, anslag till pojkidrottskoloni	73	163	
Kungl. Maj:ts skriv. ang. understöd ur arvsfonden till en vår- och vinterkoloni för barn	86		
Kommunala flickskolan			
Inköp av nya möbler till	81	185	
Tilläggsanslag för till- och ombyggnad av	90	197	
Kommunala förtroendemän			
Avsägelse av uppdrag	16		
	36		
	50		
	85		
	163		
	184		
Val av	2		
	3		
	19		
	27	54	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
	27	55	
	28	56	
	49	103	
	64	145	
	69	156	
	101	228	
	111	250	
	111	251	
	112		
	149—162		26
	176—181		27
Ersättning till ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd	110	249	
Höjning av arvoden till vissa kommunala förtroendemän	110	247	
Kontorsmaskiner			
Inköp av bokföringsmaskin och adressanläggning till avlöningskontoret	33	62	
Inköp av skrivmaskin till stadsfogdekontoret	92	202	
Konstverk			
Anslag för inköp av konst till stadens äldre folk- och småskolor	82	186	
Anslag till skulptur å Rundeln vid Skallberget	9	11	
P. M. ang. formera för inköp av konst	82	186	
Ledningar			
Elektriska			
Till kv. Blåklinten, Blåklockan m. m. (jordkabelserviser)	166	299	
Å djuphamnsområdet (stamkabel)	132	263	
Till kv. Stenborren och Stenbjörnen (jordkabelserviser)	53	109	
Ställverksbyggnad å stadsäg. 883 E samt avtal med Vattenfallsstyrelsen och Asea i samband härmed	60	125	
Gas-			
Inom kv. Verkstaden	45	92	
Vatten- och avlopps-			
Till Apalbyområdet, återkallande av beslut om anslag för	168	304	
Inom Berghamraområdet	132	263	
Inom Hemdalsområdet	20	38	

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A sid.	Ser. B nr
Å Norra Gideonsberg	54	110	
Å Norra Skallberget	61	127	
Från vattentornet på Skallberget till Vasagatan	44	88	
Inom Skiljeboområdet	45	91	
Inom kv. Verkstaden	45	92	
Till verkstadsbyggnad vid Järnmalmsgatan och till ställverksbyggnad å stadsäg. 883 E	167	300	
På Västra Jakobsberg	72	157	
Vatten-, dagvatten-			
I Narvavägen vid kv. Krumeluren	166	299	
I Utanbygatan	54	109	
Lån			
För insats i vissa bostadsrättsföreningar, höjning av ränta å	6	1	
Kungl. Maj:ts medgivande att upptaga 25-årigt lån för uppförande av pensionärshem	115		
Kungl. Maj:ts medgivande att upptaga amorteringslån för anläggande av vatten- och avloppsledningar m. m., anläggande av reningsverk, uppförande av vattentorn, uppförande av läroverksbyggnad och uppförande av folkskolebyggnad	135		
Kungl. Maj:ts medgivande att upptaga amorteringslån för nyanläggningar för gasverket, anläggande av elektriska ledningar och transformatorstationer m. m., inköp av två kranar till djuphamnen, ny- och tillbyggnader å stadens garagefastighet och uppförande av ställverksbyggnad	135		
Läroverket			
Inköp av möbler till aulan	73	163	
Tilläggsanslag för uppförande av nybyggnad	61	128	
Löne- och anställningsfrågor			
Dyrtidstillägg			
För stadens befattningshavare och arbetare, höjning av	9	9	
Ändrade grunder för	59	120	
Indragning av ordinarie befattning som:			
Kontorsbiträde å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning	92	205	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Inrättande av ordinarie befattningar som:			
Assistent hos nykterhetsnämnden	8	7	
Assistent å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning	42, 92	84, 205	
Assistentbibliotekarie, en befattning i lönegrad 20 och två befattningar i lönegrad 18	96	212	25
Barnträdgårdslärarinna, tre befattningar	56	115	
Biblioteksbiträde, en befattning i lönegrad 8 och en befattning i lönegrad 7	96	212	25
Biträde vid bostadsförmedlingen	143, 170	277	
Brandman, två befattningar	142	275	
Byråtekniker vid stadsingenjörskontoret	74	165	
Fastighetsförvaltare, bitr., vid folkskolorna (fråga om)	93	206	
Förrådsförman vid vatten- och avloppsverket	120	257	
Kontorsbiträde vid byggnadskontoret	119	256	
Kontorsbiträde vid socialvårdsbyrån	118	254	
Konsulent i gymnastik, teckning och sång vid folkskolorna	105	236	
Kriminalöverkonstapel vid statspolisen	34	64	
Maskinmästare vid vattenverket	118	254	
Skolsköterska	93	206	
Skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	93	206	
Stadsbokhållare vid tekniska verken	119	255	
Vaktmästare vid Blåsboskolan	57	117	
Naturaförmåner:			
Beklädnadsersättning till brandpersonalen, höjning av	75	169	
Beklädnadsersättning till hamnkaptenen, hamnmästaren och befälhavaren på bogserbåten, höjning av	104	233	
Beklädnadsersättning till polispersonalen, höjning av	75	168	
Omändring av ordinarie befattningar:			
Från kanslibiträde vid stadsfogdekontoret till kontorist	143, 170	277	
Från kanslibiträde å stadskansliet till kontorist	170	311	
Från kontorsbiträde vid drätselkontoret till kanslibiträde	143, 170	277	
Från kontorsbiträde vid drätselkontoret till maskinbokförerska, två befattningar	143, 170	277	
Från kontorsbiträde vid fastighetskontoret till kanslibiträde	143, 170	277	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Från kontorsbiträde vid magistraten till kanslibiträde, två befattningar	143, 170	277	
Från kontorsbiträde vid socialvårdsbyrån till kanslibiträde	143, 170	277	
Från kontorsbiträde vid stadsarkitektkontoret till kanslibiträde	143, 170	277	
Från kontorsbiträde vid stadskansliet till kanslibiträde	143, 170	277	
Från kontorsbiträde vid tekniska verken till kanslibiträde	143, 170	277	
Från mätningstekniker och förste mätningstekniker till byråtekniker vid stadsingenjörskontoret	74	165	
Från skrivbiträde vid byggnadskontoret till kontorsbiträde	143, 170	277	
Från skrivbiträde vid fastighetskontoret till kontorsbiträde	143, 170	277	
Från skrivbiträde vid magistraten till kontorsbiträde, tre befattningar	143, 144 170	277, 282	
Från skrivbiträde vid stadskansliet till kontorsbiträde	143, 170	277	
Från skrivbiträde vid tekniska verken till kontorsbiträde	143, 170	277	
Från skrivbiträde vid uppbördsverket till kontorsbiträde	143, 170	277	
Uppflyttning av befattningar i högre lönegrad:			
Arbetsförman vid elverket, numera ledningsförman	172	319	
Arbetsförman vid vattenverket	172	319	
Assessor vid rådhusrätten	107	242	
Avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet	175		30
Avsynare vid tekniska verken	75	169	
Barnträdgårdslärarinna	171	315	
Bokhållare vid byggnadskontoret	75	169	
Brandchef	141	274	
Brandchef, vice	172	317	
Byggnadsförman vid byggnadskontoret ..	172	319	
Byggnadsinspektör	108	243	
Driftsförman vid gasverket, numera verkstadsförman	172	319	
Fastighetsförvaltare	75	169	
Fastighetsingenjör	23	43	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Föreståndarinna vid Hammarby daghem ..	171	315	
Föreståndarinna vid Uddens barnkoloni ..	171	315	
Förman vid fastighetskontoret	172	319	
Förman för gaturenhållningen	172	319	
Förman vid renhållningsverket	172	319	
Förrådsförman vid drätselkammarens förråd	172	319	
Förrådsförman vid tekniska verken	172	319	
Gasmästare	172	319	
Hamnfogde, numera hamnmästare	75	169	
Hamnkapten	75	169	
Hemvårdarinna	108	244	
Husmoder vid ålderdomshemmet..........	175		29
Kassörska vid socialvårdsbyrån	75	169	
Kokerska vid ålderdomshemmet	75	169	
Kontorsbiträdet vid tekniska verken, I. Hjort, till lönegrad 9	143, 170	277	
Kontorschef vid tekniska verken	75	169	
Kontrollant vid uppbördsverket	107	241	
Kranmästare..........................	75	169	
Körkarl vid byggnadskontoret	107	242	
Ledningsförman	172	319	
Lärare vid yrkesskolorna	58	118	
Magistratsvaktmästare	75	169	
Maskinist, bitr. å bogserbåten	75	169	
Maskinist, bitr. vid varmbadhuset	75	169	
Maskinist, bitr. vid ålderdomshemmet	75	169	
Montörförman vid elverket, numera ledningsförman	172	319	
Mätaravläsarförman vid tekniska verken..	172	319	
Mätningsingenjör	108	243	
Parkförman	172	319	
Polissyster	75	169	
Renhållningsarbetare	75	169	
Rörnätsförman	172	319	
Schaktmästare vid vattenverket	172	319	
Sjuksköterska vid ålderdomshemmet	171	313	
Skolsköterska	174		28
Stadsbokhållare	75	169	
Stadsfiskal, bitr.	107	242	
Stadskamrer	75	169	
Stadsombudsman, andre	107	242	
Stadsträdgårdsmästare	75	169	
Sömmerska vid ålderdomshemmet	75	169	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Trädgårdsmästare vid stadsträdgården	172	319	
Tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet	75	169	
Vattenverksingenjör	108	243	
Verkmästare vid elverket	172	319	
Verkstadsförman	172	319	
Vägmästare vid byggnadskontoret	172	319	
Ångbåtsmaskinist	75	169	
Återbesättande av befattning som:			
Brandchef	57	116	
Brandchef, vice.........................	143	276	
Driftsingenjör vid elverket	170	312	
Eldare vid varmbadhuset	94	209	
Fastighetsingenjör	23	43	
Förman vid renhållningsverket	22	42	
Hemvårdarinna...........................	78	178	
Hälsovårdsinspektör	57	116	
Jordbruksförvaltare	58	117	
Kartriterska vid byggnadskontoret	23	43	
Kartriterska å stadsingenjörskontoret	93, 94	208, 209	
Kontorsbiträde vid drätselkontoret	109	246	
Kontorsbiträde vid kommunala flickskolan	94	210	
Kontorsbiträde vid magistraten	142	276	
Kontrollant vid uppbördsverket	109	246	
Maskinist vid varmbadhuset..............	94	209	
Mätningstekniker å stadsingenjörskontoret	8	6	
Skrivbiträde å drätselkontoret	119	257	
Skrivbiträde vid magistraten	23	42	
Skrivbiträde å socialvårdsbyrån	43, 78	85, 179	
Skrivbiträde å stadsarkitektkontoret	7	5	
Skrivbiträde å stadskansliet	43	86	
Skrivbiträde vid uppbördsverket	78	179	
Skrivbiträde vid uppbördsverket	7	5	
Diverse frågor:			
Anslag för tillfällig förstärkning av arbetskraften vid rådhusrätten	9	10	
Anslag för tillfälligt anställande av assessor vid rådhusrätten	91	201	
Kungl. Svea Hovrätts medgivande	136		
Anslag för anställande av tillfällig åklagare................................	117	253	
Anslag för bestridande av borgarbrandmännens löner	139	269	
Anslag för tillfälligt anställande av exekutor vid stadsfogdekontoret	92	202	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Förslag till tillsättande av befattning som assessor vid rådhusrätten	131	260	
Förslag till val av polismästare	68	150	
Höjning av vissa arvoden till folkskolans personal	120, 174	258, 321	
Höjning av arvode till rektor vid yrkesskolorna	142	274	
Höjning av timlärararvodena vid stadens yrkesskolor	105	234	
Löneförmåner för extra barnträdgårdslärarinna	171	315	
Löneförmåner för polismästare, stadsfiskal och bitr. stadsfiskal på avgångsstat	49, 74	104, 167	
Länsstyrelsens fastställelse	136		
Löneförmåner för stadsfiskal och bitr. stadsfiskal på avgångsstat, Kungl. Maj:ts fastställelse	163		
Medgivande för exekutorn J. Sundquist att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i stadens tjänst	106	240	
Medgivande för jordbruksförvaltaren att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i stadens tjänst	58	117	
Medgivande för stadsfogden O. Berglind att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i stadens tjänst	106	241	
Medgivande för bitr. vaktmästaren vid ålderdomshemmet att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i stadens tjänst	42	83	
Ändring av formen för återbesättande av tjänster	141	273	
Lönestat för polismästaren, fastställande av	70		
För stadsfiskalen och bitr. stadsfiskalen i Västerås, Kungl. Maj:ts fastställelse	101		
Magistraten			
Anslag för tillfällig förstärkning av arbetskraften vid rådhusrätten	9	10	
Anslag för tillfälligt anställande av exekutor vid stadsfogdekontoret	92	202	
Anslag för tillfälligt anställande av assessor vid rådhusrätten	91	201	
Kungl. Svea Hovrätts medgivande	136		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Förslag till tillsättande av befattning som assessor vid rådhusrätten	131	260	
Omändring och inredning av arkivet	7	4	
Medlare i äktenskapstvister, höjning av arvodet till	5	1	
Motion ang.			
Arbetareinstitutets bibliotek, stadens övertagande av	29, 41, 96	81, 212	25
Betong- och cementarbetarskola i Västerås, startande av	27, 97	54, 213	
Brandthovdaområdet, bidrag till gator och vägar inom	131	261	
Djurpark, utredning om lämplig plats för ..	136		
Folkpensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden m. m., utredning av	99, 146	221, 287	
Garage, utredning om möjligheterna att anskaffa	164		
Inackorderingshem för alkoholsjuka personer, inrättande av	164		
Samlingslokaler i västra stadsdelen, anskaffande av	136		
Skyddsrum, inventering av civila lokalbehov som kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum	10	12	
Upplysningsskrift om olika hjälpmöjligheter, utgivande av	183		
Museum, Konst- och kulturhistoriskt, reserverande av mark för	63	134	
Nämndeman, val av	69	156	
	101	228	
	162		26
Näringslivets lokalisering, yttrande över betänkankande ang.	78	179	
Oljeledningar i djuphamnen, anslag till	80	183	
Parknamn			
Allmänningen	14	29	
Bernsborgslunden, Biskopstäppan, Bäcklunden, Fågelsången, Kapellunden, Krutkällar-			

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
backen, Kullen, Mästermans källa, Oxbacken, Ragvalds backe, Ringleken (avslag), Stohagen, Sundemans backe, Utanbyparken	13	26	
Karlfeldtsparken, Skallbergsparken, Vildmarken	48	101	
Gideonsbergsbacken, Siggesborgsparken, Skälängen, Skälängshöjden	47	100	
Sjöhagen, Stärkbärsbacken	13	28	
Parkstyrelsen			
Inköp av arbetsbåt till	55	113	
Iordningställande av nya lokaler för	167	301	
Pensionsdistrikt			
Ändring av stadens indelning i	98	219	
Länsstyrelsens fastställelse	162		
Pensionsfrågor			
Dyrtidstillägg till stadens pensionärer, höjning av	22, 105	41, 233	
Dyrtidstillägg till stadens pensionärer under 1952	169	304	
Kungl. Maj:ts utslag över Polisföreningen Kamraternas i Västerås besvär i fråga om pensionsförmåner till befattningshavare vid stadens polisväsen	163		
Kungl. Maj:ts utslag över f. d. överkonstapeln O. E. Johanssons m. fl. besvär i fråga om pension	163		
Pensionsunderlag, fastställande av provisoriska för beräkning av pensioner	22, 141	40, 272	
Pensionsunderstöd			
Berglund, Karl Axel, förrådsarbetare	56	114	
Björklund, Sven Elof, lantarbetare	77	177	
Pettersson, Anna C., städerska	77	177	
Pilsnerdricka			
Yttranden över ansökningar att utskänka:			
Bjurfall, Frida Amalia (avstyrkt)	65	146	
AB ICA-Restauranger (Mjölkbaren) genom Folke Adolf Birgersson-Winblad (avst.)	83	188	
AB ICA-Restauranger (Rest. S:t Örjans baravdelning) genom Folke Adolf Birgersson-Winblad (tillstyrkt)	83	189	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Johansson, Gunhild Linnéa (avstyrkt)	65	147	
Konsumtionsföreningen i Västerås med omnejd u. p. a. genom Åke Sörman (tillst.)	66	147	
Lundberg, Sven Tore (Rest. Lucky) (tillst.)	84	190	
Magnusson, Gertrud Margareta (tillstyrkt)	67	148	
Ozolin, August Alfred (tillstyrkt)	134	268	
Pettersson, Helga Linnéa (tillstyrkt)	101	227	
Rehnberg, Svea Vilhelmina (tillstyrkt)	67	148	
Westman, Sven Erik, för Telegrafverkets lunchrum (tillstyrkt)	82	188	
Västerås Kafé AB genom G. Lundberg (tillstyrkt)	68	149	
Planväsendets uppgifter och organisation, yttr. över betänkande ang.	78	179	
Polisväsendet			
Anslag för anställande av en tillfällig åklagare	117	253	
Länsstyrelsens fastställelse å beslut om lönersättningar till polismästare, stadsfiskal och bitr. stadsfiskal å avgångsstat	136		
Polis- och åklagarväsendets organisation, yttrande över 1948 års polisutrednings betänkande ang....................................	97	215	
Register, Jord-, förande av för Skerike kommuns område efter kommunens inkorporering med Västerås stad	11	16	
Reglemente			
För biblioteksstyrelsen	96	212	25
För skoldelegationen	63	138	
För tekniska verkens särskilda fond för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar, Kungl. Maj:ts fastställelse	114		
Se även **Instruktioner.**			
Regler för utdelande av stipendier ur kulturfonden	32	59	
Regleringshandling för lärartjänsterna vid yrkesskolorna, ändring av	58	118	
antagande av	169	305	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Reparations- och underhållsarbeten			
Apoteket Bävern	43	86	
Berga skola	81	184	
Elbafärjornas tilläggsplats	24	45	
Karlslunds tvättinrättning	33	62	
Munkgatan 4 B	167	301	
Rådhuset, magistratens arkiv	7	4	
Östra Kyrkogatan 4	6	3	
Resereglemente för Västerås stad, ändring av	79	181	
Revisionsväsendet			
Anslutning av staden till Sveriges Kommunalekonomiska förening	62	131	
Revisionsberättelse, stadsrevisionens för 1950	89	193	
Räkenskapsberättelse, drätselkammarens och tekniska verkens för 1950	40	71	6, 7
Samlingslokaler, motion ang. anskaffande av i västra stadsdelen	136		
Skoldelegation			
Inrättande av för skolstyrelserna samt reglemente för	63	138	
Anslag till för 1951	145	286	
Val av ledamöter och suppleanter i	64	145	
Skolor, uppförande av två nya småskolor inom kv. Hästhoven och å Skiljeboområdet	148	292	
Skulptur, se **Konstverk.**			
Skyddsrum			
Anslag för projektering av skyddsrumsanläggningar	25	48	
Bemyndigande för drätselkammaren att låta igångsätta skyddsrumsanläggning i Mariaberget	176	323	
Motion ang. inventering av civila lokalbehov som kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum	10	12	
Skärmbildsundersökning av stadens anställda	8	6	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A nr	Ser. B nr
Sophämtningsavgifter, höjning av	146	287	
Sotningstaxa, höjning av tillägg till	62	129	
Länsstyrelsens fastställelse	102		
Stadsarkitektkontoret			
Inventarier till	100	225	
Ombyggnad av	91	200	
Stadsfogdekontoret, inventarier till	92	202	
Stadsfullmäktige			
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.	20		1
Ledamot, ny (K. R. B. Berg)	19		
Val av ordförande samt förste och andre vice ordförande			
för 1951	2		
för 1952	182		
Stadshotellet			
Utbyte av värmepannor i	60	124	
Stadsplan för			
Kv. Fjolner, ändring av	165	297	
Hammarbacksvägen, område norr om, förslag till ändring och utvidgning av	12	22	
Kungl. Maj:ts fastställelse	70		
Kv. Kristina m. fl., ändring av	90	195	
Kv. Leif, ändring av	47	97	
Kungl. Maj:ts fastställelse	163		
Kv. Lorens, ändring för del av	99	223	
Norra Gideonsberg, ändring och utvidgning av	12	18	
Kungl. Maj:ts fastställelse	50		
Norra Skallberget, Kungl. Maj:ts fastställelse	70		
Sjöhagen-Djuphamnsområdet, ändring och utvidgning av, Kungl. Maj:ts fastställelse	135		
Kv. Släktforskaren och Trekanten, ändring av	20	35	
Kv. Stenborren och Stenbjörnen, ändring av, Kungl. Maj:ts fastställelse	37		
Kv. Verkstaden, ändring av, Kungl. Maj:ts fastställelse	114		
Kv. Älgen m. m., ändring och utvidgning av, Kungl. Maj:ts fastställelse	37		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A nr	Ser. B nr
Stipendier			
Utdelande av ur särskilda fonden för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål	32	59	
Ställverksbyggnad å stadsäg. 883 E, uppförande av	60	125	
Sundströms sterbhus, Axel, avtal med i samband med breddning av Vasagatan	145	283	
Suppleanter, ang. inkallande av till barnavårdsnämndens sammanträden	183		
Svenska Stadsförbundet, val av ombud till kongress 1951	36	70	
Sveriges Kommunalekonomiska förening, Västerås stads anslutning till	62	131	
Taxa			
El-, ändring i	72	158	
Droskbilväsendet, fastställande av	135		
Gas-, ändring i	72	158	
Hamn-, ändring i	34	65	
Högspännings-, ny	167	301	
Sotnings-, höjning av tillägg till	62	129	
Länsstyrelsens fastställelse	102		
Sophämtningsavgifter, höjning av	146	287	
Vatten-, ändring i	72	158	
Taxeringsdistrikt			
Länsstyrelsens skriv. ang. länets indelning i för 1952	183		
Tekniska verken			
Anslag för ombyggnad av kokssorteringsverket	132	264	
Bokslut för 1950	40, 89	71	6, 7
Inköp av lastningsmaskin	21	38	
Räkenskapsberättelse för 1950	72		14
Särskilda fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar, Kungl. Maj:ts fastställelse av reglemente för	114		
Tilläggsanslag för uppförande av ny gasklocka	33	61	
Täckning av kostnader vid utbyte av grävmaskin samt uppläggande av särskild fond för anskaffande av större arbetsmaskiner	26	52	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A nr	Ser. B nr
Överskridande av anslag för underhåll av elverkets ledningsnät	21, 133	39, 267	
Vattenverket se detta ord			
Tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare, tillägg till § 11 andra stycket	169	310	
Transformatorstation å djuphamnsområdet	60	125	
Torngrenska fonden			
Understöd ur till fru Olga Olauson för 1951	10	14	
Tullhuset, gamla, återkallande av anslag för ombyggnad av	34	63	
Ungdomsvård, inrättande av barnstuga och ungdomslokal på Norra Gideonsberg	46	93	
Upplysningsskrift om olika hjälpmöjligheter, motion om utgivande av	183		
Utgifts- och inkomststat för 1952	121		22 a, 22 b, 23
Val av kommunala förtroendemän se **Kommunala Förtroendemän**			
Av ombud till Svenska Stadsförbundets kongress 1951	36	70	
Valdistrikt, inrättande av särskilt för Skerike kommuns område m. m.	134	268	
Länsstyrelsens fastställelse	162		
Vattentaxan, ändring i	72	158	
Vattenverket			
Anslag för anläggande av mätarkammare och installation av klordoseringsapparater vid Hässlö	44	87	
Anslag till reningsverk för snabbfiltrering av råvatten vid Hässlö	44	88	
Tilläggsanslag för infiltrationsbassängerna vid Hässlö	53	108	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A nr	Ser. B nr
Västerås Befälsutbildningsförening, anslag till	96	212	
Västerås Omnibus AB, borgen å tillfälligt lån för ..	80	183	
Västerås Riksteaterförening, garanti för verksamheten 1951—1952	80	182	
Västmanlands Fornminnesförening, borgen å lån för uppförande av en vaktmästarebostad vid Vallby friluftsmuseum	100	225	
Yrkesskolorna			
Antagande av regleringshandlingar för vissa lärarbefattningar vid	169	305	
Ändring av regleringshandling för lärartjänster vid	58	118	
Tilläggsanslag för höjning av timläraravrvodena vid	105	234	
Yttrande över			
Ansökan om upplösning av Badelunda, Björksta och Tortuna socknars kommunalförbund samt ändring av förbundsordningen..	149	294	
Betänkande ang. näringslivets lokalisering samt ang. planväsendets uppgifter och organisation	78	179	
Kungl. Maj:ts utslag över Polisföreningen Kamraternas i Västerås besvär i fråga om pensionsförmåner till befattningshavare vid stadens polisväsen	163		
Kungl. Maj:ts utslag över f. d. överkonstapeln O. E. Johanssons m. fl. besvär i fråga om pension	163		
1948 års polisutrednings betänkande ang. polis- och åklagarväsendets organisation..	97	215	
R. Öhlunds besvär över beslut att inköpa passagerarebåt	29, 32	57	
Kungl. Maj:ts utslag	85		
Årsberättelser för 1950			
Badhusstyrelsens	39		4
Barnavårdsnämndens	88		18
Barnstugestyrelsens	71		12
Bostadsförmedlingens	31		2

	Protokoll sid.	Handlingar	
		Ser. A nr	Ser. B nr
Byggnadskontorets	72		13
Brandstyrelsens	40		5
Fastighetskontorets	88		21
Fattigvårdsstyrelsens	88		17
Hemhjälpsnämndens	88		19
Hälsovårdsnämndens	52		9
Idrottsstyrelsens	52		11
Kulturnämndens	32		3
Nykterhetsnämndens	88		20
Parkstyrelsens	89		24
Pensionsnämndens	51		8
Socialvårdens	88		16
Tekniska verkens	72		14
Ungdomsnämndens	88		18
Ungdomsvårdsstyrelsens	52		10

Västerås 1952. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

PROTOKOLLI

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 2 januari 1951.

Protokoll, hållet vid stadsfullmäktiges i Västerås sammanträden följande dagar år 1951.

Den 2 januari 1951.

Närvarande: Bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, folkskolläraren G. Leontein, tjänstemannen Gösta Sjöberg, förmannen Karl Engdahl, fru Ebba Berg, hyvlaren K. H. Thorén, advokaten J. Ruben Nyman, ekonomichefen Gösta Lundberg, direktören Mattias Pers, direktören Sam. Nyström, häradshövdingen Sven Turén, valsverksarbetaren Axel Hellman, fru Helga Hall, annonschefen Einar Jonsson, ombudsmannen Erik Berglind, fru Hilda Bergsten, disponenten M. Matell, svetsaren Åke Johansson, fröken Anna Carlsson, mätningsmannen Folke Lindqvist, ombudsmannen Erik Pettersson, rektorn Knut Carlfors, sjukbesökaren Birger Grip, rektorn Ingeborg Jansson, fru Ingrid Andrén, hemmansägaren Karl Wässman, expeditören Eric R. Carlsson, förmannen Hugo Ericsson, blomsterhandlanden Karl Pettersson, plåtslagaren James Haasum, tjänstemannen Edvard Nordin, socialkuratorn John Johansson, fru Greta Schörling, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson, föreståndaren Rudmar Thunell, fru Anna Larsson, metallarbetaren Ruben Carlsson, ingenjören Heinrich Milbers, gjutaren Gustav Nyman, metallarbetaren Emanuel Råberg, brandförmannen Gösta Larsson, ingenjören Fritz Järvenäs, civilingenjören Gösta Bååth, typografen Rune Göthlin, metallarbetaren Erik Holger Kraft, överläraren Gösta Brismar, fru Gunborg Johansson, byggnadsträarbetaren Eric Alderhed, muraren Erik Svensson, teknologie doktorn Tage Strömberg, föreståndaren Yngve Engström, ritsaren John Ohlsson,

ingenjören Börje Lundh, ingenjören Erland Gustafsson, civilingenjören Albert Andersson och gjutaren Sven Ring.

Frånvarande med godkänt förfall: Byggmästaren Fritz Eklund, fru Karin Kjelldahl, direktören B. W. Alwestrand och lärarinnan Evy Ekström.

För magistraten: Ingen närvarande.

§ 1. **Sammanträdets öppnande.**

Sedan stadsfullmäktige den 21 december 1950, § 364, jämlikt § 5 i fullmäktiges arbetsordning utsett herr Gustaf Olsson att intill dess val av ordförande å extra sammanträde under någon av de sju första dagarna i januari månad innevarande år skett, utöva ordförandeskapet i fullmäktige, så hade herr Olsson till denna dag sammankallat fullmäktige för att bland sig utse ordförande och vice ordförande för det ingångna året; och förklarade herr Olsson, efter det han hälsat stadsfullmäktiges ledamöter välkomna till ett nytt arbetsår, sammanträdet öppnat samt förrättade upprop.

§ 2. **Val av ordförande.**

Företogs val av ordförande i stadsfullmäktige för innevarande år och utsågo stadsfullmäktige härtill på förslag av herr Engdahl med acklamation bostadsförvaltaren Gustaf Olsson.

§ 3. **Val av förste vice ordförande.**

Till förste vice ordförande för innevarande år utsågo stadsfullmäktige på förslag av herr Nyman med acklamation herr G. Leontein.

§ 4. **Val av andre vice ordförande.**

Till andre vice ordförande för innevarande åt utsågo stadsfullmäktige på förslag av herr Engdahl med acklamation herr Gösta Sjöberg.

§ 5. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Helga Hall och herr Hellman att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 5 januari 1951, klockan 10.

§ 6. **Val av beredningsutskott.**

Jämlikt 14 § andra stycket i stadsfullmäktiges arbetsordning företogs till behandling frågan om val av beredningsutskott för innevarande år. Därvid valde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ledamöter herrar Sjöberg, Jonsson, fru Helga Hall, herrar Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, fru Karin Kjelldahl, herrar Leontein och Nordin.

Till suppleanter utsågo stadsfullmäktige likaledes med acklamation herrar Birger Grip, fru Anna Larsson, herrar Erik Kraft, Rudmar Thunell, John Johansson, Heinrich Milbers, Knut Carlfors, fru Ingrid Andrén och herr Karl Wässman.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige, att suppleanterna skulle vid förfall för de ordinarie ledamöterna tjänstgöra i deras ställe i nedan angivna ordning, nämligen herrar Birger Grip, fru Anna Larsson, herrar Erik Kraft, Rudmar Thunell, John Johansson och Heinrich Milbers i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Sjöberg, Jonsson, fru Hall, herrar Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson och fru Bergsten, herr Carlfors för fru Kjelldahl samt fru Andrén och herr Wässman i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Leontein och Nordin.

§ 7. **Nyårstelegram från Randers.**

Anmäldes och lades till handlingarna ett nyårstelegram från Randers stad.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 5 januari 1951.

Gustaf Olsson.

Helga Hall. *Axel Hellman.*

Offentligen uppläst den 5 januari 1951; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 januari 1951.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, herrar Ernfrid Carlsson, Thunell, fru Anna Larsson, herrar Ruben Carlsson, Milbers, Gustav Nyman, Råberg, Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Johansson, (från § 22) herrar Alderhed, Svensson, Strömberg, Engström, John Ohlsson, Lundh, Gustafsson, Andersson och Ring.

Frånvarande med godkänt förfall: Fröken Carlsson, herrar Alwestrand, Hugo Ericsson och fröken Ekström.

För magistraten: Rådmannen Folke Höijer.

§ 8. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herr Turén och fru Kjelldahl att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 2 februari 1951, klockan 13.30.

§ 9. **Fråga om höjning av arvodet till medlare, utsedda enligt 14 kap. 2 § giftermålsbalken.**

I skrivelse den 2 december 1950 hade magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att arvodet för de av magistraten förordnade medlarna i äktenskapstvister skulle höjas från 15 till 20 kronor per medlingsuppdrag, däri inberäknat medlarens utgifter för uppdraget.

Genom utlåtande den 14 december 1950 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1951 ersättning skulle utgå till sådan medlare, som avses i 14 kap., 2 § giftermålsbalken, med 20 kronor för varje medlingsuppdrag, däri inräknat medlarens utgifter för uppdraget.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 1 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 10. **Höjning av ränta å lån för insats i vissa bostadsrättsföreningar.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 december 1950 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* räntesatsen för sådana av staden efter den 1 januari 1951 utlämnade lån, vilka avsåge gäldande av kontant insats för förvärv av bostadsrätt i byggnad, uppförd eller ombyggd av på visst sätt, organiserat kooperativt företag, skulle utgöra ½ % över vid varje tidpunkt gällande diskonto, för närvarande 3,5 %.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 2 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 11. **Täckning av kostnader för gatuarbete.**

I skrivelse den 14 december 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningsställande av Hyvlargatan med kantsten anvisa ett anslag å 8.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av gatukostnadsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 3 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 12. **Anslag för reparationer och förbättringsarbeten i fastigheten Östra Kyrkogatan 4.**

I skrivelse den 14 december 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av reparationer och förbättringsarbeten i fastigheten Östra Kyrkogatan 4 anvisa ett anslag å 10.450 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av reserverade medel av anslaget å 50.000 kronor för ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal i polishuset.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 4 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 13. **Anslag för omändring och inredning av magistratens arkiv.**

I skrivelse den 4 december 1950 hade magistraten på anförda skäl hemställt om ett förslagsanslag å 8.500 kronor för omändring och inredning av rådhusrättens och magistratens arkiv.

Genom utlåtande den 14 december 1950 hade drätselkammaren tillstykrt stadsfullmäkitge besluta *att* för omändring och inredning av magistratens arkiv i huvudsaklig överensstämmelse med vad magistraten hemställt anvisa ett förslagsanslag å 8.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i 1951 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 5 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 14. **Återbesättande av befattning såsom skrivbiträde vid uppbördsverket.**

Uti skrivelse den 14 december 1950 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom skrivbiträde vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 15 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 6 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens framställning.

§ 15. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadsarkitektkontoret.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 18 december 1950 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom skrivbiträde å stadsarkitektkontoret.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, drätselkammaren genom skrivelse den 4 januari 1951 och nämnden genom utlåtande den 17 i samma månad, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 7 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 16. **Återbesättande av befattning som mätningstekniker å stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 4 december 1950 hade byggnadsnämnden hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom mätningstekniker å stadsingenjörskontoret.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 15 december 1950 och drätselkammaren genom utlåtande den 4 januari 1951, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 8 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 17. **Fråga om skärmbildsundersökning av stadens anställda.**

Genom skrivelse den 4 januari 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, *att* stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för skärmbildsundersökning av stadens befattningshavare och arbetare anvisa ett belopp av 3.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 9 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 18. **Inrättande av befattning som assistent hos nykterhetsnämnden.**

I skrivelse den 7 december 1950 hade nykterhetsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att å socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård från och med den 1 januari 1951 finge inrättas en ordinarie befattning som assistent med placering i lönegrad 16 samt att nämnden erhölle bemyndigande att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 december 1950 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga nykterhetsnämnden att å socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård anställa en assistent å extra stat med lön efter löneklass 15.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 10 ser. A) och sedan

fru Kjelldahl yttrat sig utan yrkande samt herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 19. **Provisorisk höjning av dyrtidstillägget för stadens befattningshavare och arbetare.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 10 januari 1951 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att dyrtidstillägget för stadens befattningshavare under viss i skrivelsen angiven förutsättning från och med den 1 januari 1951 skulle höjas till 20 %.

Genom utlåtande den 11 januari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 11 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 20. **Anslag för tillfällig förstärkning av arbetskraften vid rådhusrätten.**

I skrivelse den 30 december 1950 hade magistraten hemställt om ett tillfälligt anslag å 6.000 kronor för förstärkning av arbetskraften vid rådhusrätten.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för tillfällig förstärkning av arbetskraften vid rådhusrätten under en tid av fyra månader bevilja ett förslagsanslag å 6.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 12 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 21. **Anslag till skulptur å rundeln vid Södra Skallberget.**

I skrivelse till kulturnämnden hade Byggnadsaktiebolaget Mimer, Västerås hemställt, att det innanför rundeln å bebyggelsen vid Skallberget belägna parkområdet utsmyckades genom en skulptur i brons, till vilken bolaget vore beredd att tillskjuta ett bidrag å 10.000 kronor.

Kulturnämnden hade i utlåtande den 15 december 1950 hemställt att

stadsfullmäktige ville besluta att av kulturfondens disponibla avkastning anslå ett belopp av 28.000 kronor såsom bidrag till en skulptur inom Södra Skallberget.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 11 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla kulturnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 13 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 22. **Motion angående inventering av civila lokalbehov som kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum.**

Vid sammanträde den 26 oktober 1950 remitterade stadsfullmäktige till civilförsvarsnämnden, beredningsutskottet och drätselkammaren en av stadsfullmäktigeledamoten Mogens Matell ingiven motion med hemställan, att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté om förslagsvis fem personer för inventering av de civila lokalbehov, vilka kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum.

Civilförsvarsnämnden och beredningsutskottet hade i skrivelser respektive den 5 och 10 januari 1951 avstyrkt bifall till motionen.

Genom utlåtande den 11 januari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* motionen icke skulle föranleda någon åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 14 ser. A) och sedan herr Nordin och Matell yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 23. **Understöd ur Thorngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.**

I skrivelse den 11 januari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara hinder för drätselkammaren icke möta, att av Thorngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1951 års ingång tills vidare under samma år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 15 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens framställning.

§ 24. **Borgen för intressekontorsverksamhet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 januari 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för år 1951 teckna borgen för Västerås kommunaltjänstemäns intresseförenings checkräkningskredit hos Upplands Enskilda bank A.B. intill ett högsta belopp av 20.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 16 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 25. **Fråga om inrättande av barnträdgård å Hammarbyområdet.**

I skrivelse den 2 januari 1951 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställt, att stadsfullmäktige ville i princip bemyndiga styrelsen att träffa avtal med HSB om förhyrande av lokal för barnträdgård i det planerade bostadsområdet i Hammarby.

Genom utlåtande den 11 januari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla barnstugestyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 17 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 26. **Fråga om förande av jordregister för Skerike kommuns område efter kommunens inkorporering med Västerås stad.**

I skrivelse den 29 december 1950 hade magistraten på anförda skäl föreslagit, att stadsfullmäktige ville hemställa, att jordregister finge föras för Skerike kommun efter detta kommunområdes införlivande med Västerås stad.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos Konungen göra framställning om att även efter Skerike kommuns införlivande med Västerås stad jordregister finge föras för det inkorporerade området.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 18 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 27. **Förlängt bemyndigande för byggnadsnämnden att antaga vissa stadsplaneändringar.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 8 januari 1951 hemställt att stadsfullmäktige ville intill 1953 års utgång förlänga tidigare lämnat medgivande för byggnadsnämnden att antaga vissa stadsplaneändringar.

Genom utlåtande den 11 januari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 19 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 28. **Stadsplaneavtal med Asea avseende norra Gideonsberg.**

I skrivelse den 11 januari 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med Asea träffa stadsplaneavtal på i huvudsak i skrivelsen angivna grunder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 29. **Förslag till ändring av stadsplanen för Norra Gideonsberg.**

I skrivelsen den 8 januari 1951 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 18 december 1950 dagtecknat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för norra Gideonsberg samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 11 januari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragnings av handlingarna (S. H. nr 21 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 30. **Förslag till utvidgning av stadsplanen för staden betr. ett område norr om Hammarbacksvägen.**

I skrivelse den 8 januari 1951 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 15 november 1950 daterat förslag till utvidgning av stadsplanen för staden beträffande ett område norr om Hammarbacksvägen samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 11 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 22 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 31. Förslag till namnsättning å stadens broar.

I skrivelse den 4 januari 1951 hade gatunamnsberedningen föreslagit stadsfullmäktige besluta att fastställa i skrivelsen föreslagna namn å stadens broar.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 23 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 32. Förslag till namnsättning å stadens parker.

I skrivelse den 4 januari 1951 hade gatunamnsberedningen föreslagit namn å stadens parker.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den söder om Östra Kyrkogården belägna lekplatsen erhölle namnet Utanbyparken samt att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 24 ser. A) och sedan herr Sjöberg yrkat bifall till beredningsutskottets förslag samt herr Eklund till gatunamnsberedningens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Sjöbergs yrkande.

§ 33. Förslag å namnsättning å gränd invid kv. Olga.

I skrivelse den 30 januari 1948 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville åsätta den inom kvarteret Olga befintlig återvändsgränd, som utgår från Stallhagsgatan, namnet Ödemarksstigen.

Genom utlåtande den 10 januari 1951 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 25 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 34. Förslag till namnsättning å gator och parker inom Sjöhagen —Djuphamnsområdet.

I skrivelse den 4 januari 1951 hade gatunamnsberedningen föreslagit vissa namn å gator och parker inom Sjöhagen—Djuphamnsområdet.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 januari 1951 till-

styrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 26 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 35. **Förslag till namnsättning å gata och park å Jakobsberg.**

I skrivelse den 4 januari 1951 hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville dels åsätta infartsvägen från Jakobsbergsgatan till kvarteren Stenborren och Stenbjörnen namnet Jakobsbergsgatan samt det norr om kvarteren belägna, i stadsplanen såsom park upptagna området namnet Allmänningen.

Genom utlåtande den 10 januari 1951 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla namnberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 27 ser. A) yrkade herr Eklund under framhållande att, enligt vad som numera blivit känt, Jakobsbergsgatan i ny stadsplan sannolikt komme att kvarligga i sin nordligare sträckning, återremiss av ärendet till gatunamnsberedningen för nytt förslag, angående namnsättningen å infartsvägen västerut till kvarteren Stenborren och Stenbjörnen.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning i enlighet med herr Eklunds yrkande.

§ 36. **Förslag till namnsättning å gator inom Skiljebo.**

I skrivelse den 4 januari 1951 hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville åsätta namn respektive ändra namnen å vissa gator och vägar inom Skiljeboområdet.

Genom utlåtande den 10 januari 1951 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* den nuvarande Skomakarvägen skulle erhålla namnet Granitvägen samt *att* i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Sjöberg med instämmande av herrar Grip och Haasum, att ärendet skulle återremitteras till gatunamnsberedningen för uppgörande av nytt förslag till namnsättning, sedan ortsbefolkningen beretts tillfälle att framföra sina synpunkter. Herr Eklund med instämmande av herr Matell yrkade bifall till gatunamnsberedningens förslag. Vidare yttrade sig herrar Engdahl och Wässman utan särskilda yrkanden.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes till en början proposition mellan å ena sidan återremissyrkandet och å andra sidan yrkandet att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Herr ordföranden fann därvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla återremissyrkandet.

Votering begärdes, anställdes och utföll så, att stadsfullmäktige med 38 nej-röster mot 18 ja-röster, de sistnämnda avgivna för återremissyrkandet, beslöto denna dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter ställdes proposition mellan gatunamnsberedningens förslag, å ena, samt beredningsutskottets förslag, å andra sidan.

Herr ordföranden fann, att stadsfullmäktige beslutat bifalla beredningsutskottets förslag.

Sedan votering begärts beslöto stadsfullmäktige med 34 nej-röster mot 22 ja-röster, de sistnämnda avgivna för beredningsutskottets förslag, att bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

§ 37. **Förslag till namnsättning å gata invid Ormberget.**

I skrivelse den 4 januari 1951 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att den del av Kronvägen som, sedan denna gata genom stadsplanen delvis förlagts i annan nordligare sträckning, kvarlåge i sin nuvarande sträckning, skulle erhålla namnet Ormbergsgatan.

Genom utlåtande den 10 januari 1951 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla namnberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 29 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 38. **Förslag till namnsättning å gata å Norra Gideonsberg.**

I skrivelse den 4 januari 1951 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att åsätta den gata, som mellan kvarteren Blåklinten och Vårlöken ginge från Nordanbyvägen till Siggesborgsgatan, namnet Blomstergatan.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 10 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 39. **Förslag till namnsättning å gata å Tunbyområdet.**

I skrivelse den 11 maj 1949 hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville åsätta den mellan Vegagatan och Tunbyvägen löpande förbindelseleden namnet Upptäckarleden.

Genom utlåtande den 10 januari 1951 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 31 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr ordföranden med instämmande av herrar Lindqvist och Pers avslag å gatunamnsberedningens förslag, medan herr Eklund yrkade bifall till samma förslag. Vidare yttrade sig herrar R. Nyman och Lund.

Sedan överläggningen avslutats beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr ordförandens yrkande att avslå gatunamnsberedningens förslag.

§ 40. **Förslag till namnsättning å gata belägen öster om Arosvägen.**

I skrivelse den 4 januari 1951 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att den gata, som enligt gällande stadsplan löpte från Flodinsgatan och söderut, parallell med och öster om Arosvägen erhölle namnet Bernsborgsgatan.

Beredningsutskottet hade i utlåtande den 10 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 32 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 41. **Avsägelse av ledamotskapet i stadsfullmäktige.**

I skrivelse den 8 januari 1951 hade stadsfullmäktigeledamoten B. W. Alwestrand på grund av bristande tid anhållit om befrielse från uppdraget såsom ledamot av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna avsägelsen samt hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledomt i herr Alwestrands ställe.

§ 42. **Avsägelse av uppdrag såsom ledamot av polisnämnden.**

I skrivelse den 12 januari 1951 hade förrådsmästaren Hugo Fredrikson på grund av sjukdom anhållit om befrielse från uppdraget såsom ledamot av polisnämnden.

Stadsfullmäktige beslöto dels godkänna herr Fredriksons avsägelse, dels ock uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ny ledamot i nämnden i herr Fredriksons ställe.

§ 43. **Länsstyrelsens utslag över besvär ang. inköp av ny passagerarebåt.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län tvenne utslag den 15 januari 1951 utvisande, att länsstyrelsen lämnat ingenjören R. E. Öhlunds och förmannen Karl Engdahls besvär över stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 28 september 1950 att för anskaffande av en ny passagerarebåt anvisa ett anslag å 275.000 kronor utan bifall.

§ 44. **Fastställelse å förslag till ändrade bestämmelser för vissa fonder.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Socialdepartementes skrivelse den 22 december 1950 utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige fattat beslut angående ändrade bestämmelser rörande Abraham Abrahamsson Hülphers, P. Billschiers fond II, och Katarina Molls fond men vägrat fastställelse å beslut angående ändring av bestämmelserna för Badelunda sockens skogsfond.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 2 februari 1951.

Gustaf Olsson.

Sven Turén. *K. Kjelldahl.*

Offentligen uppläst den 2 februari 1951; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 22 februari 1951.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, Lundberg, Pers, Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall (från § 51), herrar Jonsson, Berglind, fru Hilda Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Anna Carlsson, herrar Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Jansson (från § 47), fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, Ernfrid Carlsson, Thunell, fru Anna Larsson, herrar Ruben Carlsson, Milbers, Gustav Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fröken Ekström, fru Gunborg Johansson, herrar Alderhed, Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lund, Gustafsson, Andersson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar J. Ruben Nyman, Turén, Matell och fru Schörling.

För magistraten: Rådmannen Folke Höijer.

§ 45. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 19 februari 1951 utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter direktören B. W. Alwestrand för tiden till den 1 januari 1955, filaren Karl Ruben Valentin Berg förklarats vald.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 46. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Pers och Nyström att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 2 mars 1951, klockan 13.30.

§ 47. Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.

Med skrivelse den 27 januari 1951 hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande krävde särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut, av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 1 ser. B) och sedan fru Kjelldahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige lägga förteckningen till handlingarna.

§ 48. Ändring av stadsplanen för kvarteren Släktforskaren och Trekanten.

I skrivelse den 8 januari 1951 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 2 oktober 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Släktforskaren och Trekanten.

Genom utlåtande den 1 februari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 33 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 49. Förvärv av stadsägan nr 1906.

I skrivelse den 1 februari 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för ett pris av 25.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 1906 samt *att* köpeskillingen skulle täckas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 34 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 50. Omläggning av vissa vatten- och avloppsledningar inom Hemdalsområdet.

I skrivelse den 12 januari 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för omläggning av vatten- och avloppsledningar inom Hemdalsområdet anvisa ett anslag å 51.000 kronor att täckas med 41.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 10.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 10.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 35 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 51. **Inköp av lastningsmaskin till tekniska verken och vissa därmed sammanhängande frågor.**

I skrivelse den 12 januari 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk med anmälan att styrelsen den 24 oktober 1950 beslutat avyttra en år 1948 anskaffad 1½ tons kran på larvfötter och i stället inköpa en lastningsmaskin för en kostnad av 25.590 kronor, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta medgiva *dels* att till täckning av sistnämnda kostnad användes ett av stadsfullmäktige för inköp av kranen anvisat anslag å 60.000 kronor, vilket i övrigt icke behövde tagas i anspråk, *dels* att kostnaden för kranen täcktes med vid försäljningen av densamma influtna 49.190 kronor samt ifråga om resterande 10.810 kronor påfördes kol- och koksomkostnader med halva beloppet på vartdera kontot.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 36 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 52. **Överskridande av anslag för underhåll av elverkets ledningsnät.**

I skrivelse den 12 januari 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att anslaget för underhåll av elverkets ledningsnät finge överskridas med 80.000 kronor.

Genom utlåtande den 1 februari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* lämna styrelsen det begärda medgivandet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 37 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 53. **Anslag för förberedande arbeten å del av Jakobsbergsgatan.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 februari 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för förberedande arbeten å del av

Jakobsbergsgatan anvisa ett anslag å 20.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av gatukostnadsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 38 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 54. **Provisoriska pensionsunderlag för beräkning av pensioner.**

I skrivelse den 17 januari 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa vissa i skrivelsen föreslagna lönegrader i den gamla löneplanen såsom provisorisk grund för beräkning av pensioner.

Genom utlåtande den 1 februari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 39 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 55. **Dyrtidstillägg till pensionärer.**

I skrivelse den 17 januari 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta att dyrtidstillägget till stadens pensionärer med bibehållande i övrigt av tidigare regler skulle höjas till 36 % från och med den 1 januari 1951.

Genom utlåtande den 1 februari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 40 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 56. **Återbesättande av befattning såsom förman vid renhållningsverket.**

I skrivelse den 17 januari 1951 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning som förman vid renhållningsverket.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 17 januari 1951 och kammaren i yttrande den 1 februari samma år, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla lantegendomsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 41 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 57. **Återbesättande av ledigbliven befattning som skrivbiträde hos magistraten.**

I skrivelse den 14 december 1950 hade magistraten på anförda skäl hemställt att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom skrivbiträde hos magistraten.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 17 januari 1951 och kammaren i yttrande den 1 februari samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla magistratens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 42 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 58. **Återbesättande av befattning som kartriterska vid byggnadskontoret.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 8 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen som kartriterska vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 9 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 43 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 59. **Fråga om uppflyttning av befattning som fastighetsingenjör i högre lönegrad.**

I skrivelse den 14 december 1950 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* befattningen såsom fastighetsingenjör skulle uppflyttas i lönegrad 28 med giltighet från den dag, då ny innehavare av befattningen tillträdde denna samt *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen efter nuvarande innehavarens avgång ur tjänsten.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 17 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* befattningen såsom fastighetsingenjör skulle flyttas till lönegrad 27 med giltighet från den dag då ny innehavare av befattningen tillträdde denna, *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen efter nu-

varande innehavarens avgång ur jänsten samt *att* från samma tidpunkt i pensionshänseende placera befattningen i lönegrad 17 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 44 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens förslag samt herr Carlfors yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 60. **Anslag för radioutrustning till brandkårens befälsbil.**

I skrivelse den 15 januari 1951 hade brandstyrelsen på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att anvisa 6.000 kronor ur brandförsvarsfonden för radioutrustning till brandkårens befälsbil.

Genom utlåtande den 1 februari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 45 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 61. **Anslag för dels ny båtbrygga i gamla hamnen, dels för vissa ombyggnads- och reparationsarbeten vid Elbafärjornas tilläggsplats.**

I skrivelse den 12 januari 1951 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett anslag å 18.000 kronor för uppförande av en båtbrygga i gamla hamnen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av en båtbrygga i gamla hamnen i enlighet med hamnstyrelsens förslag anvisa ett anslag å 18.000 kronor, *att* för utförande av ombyggnads- och reparationsarbeten vid Elbafärjornas tilläggsplats anvisa ett anslag å 10.000 kronor samt *att* förstnämnda anslag skulle upptagas till täckning i hamnens stat för år 1952 och sistnämnda anslag bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 46 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 62. **Anslag för uppförande av mindre personalbyggnad vid Djuphamnen.**

Uti skrivelse den 12 januari 1951 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag å 10.000 kronor för uppförande av en mindre personalbyggnad i Djuphamnen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas i 1952 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 37 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 63. **Anslag för anskaffande av ny jeep till byggnadskontoret.**

I skrivelse den 8 februari 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av en ny jeep till byggnadskontoret anvisa ett tilläggsanslag å 4.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 48 ser. A). beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 64. **Anslag för utförande av vissa arbeten avseende Violstigen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 8 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaden för utförande av vissa arbeten avseende Violstigen anvisa ett anslag å 25.000 kronor samt att anslaget skulle täckas ur gatukostnadsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 49 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens framställning.

§ 65. **Anslag för projektering av skyddsrumsanläggningar.**

I skrivelse den 5 januari 1951 hade civilförsvarsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för projektering av skyddsrumsanläggning i kvarteret Nestor och geologisk undersökning av Djäkneberget för skyddsrum anvisa 61.000 kronor.

Genom utlåtande den 8 februari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för projektering av skyddsrumsanläggning i kvarteret Nestor och geologisk undersökning av Djäkneberget för dylik anläggning anvisa ett anslag å 60.000 kronor under förutsättning av vederbörligt statsbidrag, *att* anslaget skulle täckas till ett belopp av 40.000 kronor genom förväntat statsbidrag och till den del statsbidraget icke försloge, av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt *att* uppdraga åt civilförsvars-

nämnden att hos vederbörande myndighet ansöka om största möjliga statsbidrag för kostnaden ifråga ävensom vidtaga alla i övrigt erforderliga åtgärder för statsbidragets utbekommande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 50 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 66. **Fråga om anslag för utredning om nybyggnader vid folkskolorna.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 8 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för utredning angående ny skola inom kvarteret Hästhoven samt gymnastikbyggnader vid Blåsboskolan, Gideonsbergsskolan och Herrgärdsskolan anvisa ett anslag å 14.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 51 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens framställning.

§ 67. **Bidrag till under år 1951 på försök anordnad hemsamaritverksamhet.**

I skrivelse den 8 februari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* under i skrivelsen angivna förutsättningar anvisa ett anslag å 3.000 kronor såsom bidrag till en under år 1951 på försök anordnad hemsamaritverksamhet inom staden samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 52 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens framställning.

§ 68. **Fråga om täckning av kostnader vid utbyte av grävmaskin.**

I skrivelse den 12 januari 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta, att uppkommen kostnad vid utbyte av en grävmaskin mot en ny sådan skulle täckas på i skrivelsen föreslaget sätt samt att uppkommande överskott på anslag för avskrivning av grävmaskin, lastbilar och större arbetsmaskiner skulle avsättas till en tillfällig nyanskaffningsfond.

Genom utlåtande den 8 februari 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* tekniska verkens anslag för anskaffning av större arbetsmaskiner finge överskridas med c:a 35.780 kronor, *att* från och med 1951 års bokslut skulle uppläggas en särskild fond benämnd ”Tekniska verkens särskilda fond för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar”, *att* till fonden skulle årligen avsättas överskott på större arbetsmaskiner och lastbilar, dock högst kronor 100.000 årligen, *att* fonden vid varje tillfälle finge uppgå till maximalt kronor 300.000, *att* ränta icke skulle tillföras fonden, *att* fondens medel genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning finge användas för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar till tekniska verken, *att* beslutet skulle underställas Kungl. Maj:t för fastställelse samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att å stadsfullmäktiges vägnar besluta om de justeringar i förslaget, vilka till äventyrs kunde påkallas vid fastställelseprövningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 53 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 69. **Motion angående utredning om betong- och cementarbetarskola i Västerås.**

Vid sammanträde den 30 november 1950 hade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande remitterat en av fullmäktigeledamoten Georg Uhlin ingiven motion med hemställan att stadsfullmäktige ville tillsätta utredningsmän med uppgift att utreda frågan om allmänna förutsättningarna och kostnaderna för startande av en betong- och cementarbetarskola i Västerås.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 13 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt en kommitté bestående av fem ledamöter att verkställa en skyndsam utredning angående förutsättningarna och kostnaderna för startande av en betong- och cementarbetarskola i Västerås samt *att* till ledamöter i kommittén utse ombudsmannen Erik Pettersson, plåtslagarmästaren Lennart Lennervik, ombudsmannen Georg Uhlin, byggnadsingenjören G. Ahlqvist och byggmästaren David Wennhall med herr Pettersson som sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 54 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 70. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 13 februari 1951 (S. H. nr 55 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation

att till ledamot i kommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan efter herr Albert Lundkvist, vilken avsagt sig uppdraget, utse herr Gustaf Olsson.

§ 71. **Val av kommunala förtroendemän.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 25 januari 1951 godkänt en av förrådsmästaren Hugo Fredrikson gjord avsägelse av uppdraget såsom ledamot av polisnämnden samt uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ny ledamot i nämnden efter herr Fredrikson.

Genom utlåtande den 13 februari 1951 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till ledamot i polisnämnden efter herr Fredrikson för tiden intill 1953 års utgång utse nuvarande suppleanten, metallarbetaren Stig Håvberg samt *att* till ny suppleant efter herr Håvberg för samma tid utse typografen Rune Göthlin.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 56 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 72. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 13 februari 1951 (S. H. nr 57 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation *att* godkänna direktören Ragnar Bostens avsägelse av uppdraget såsom ledamot i taxeringsnämnden för Västerås stads 20:de taxeringsdistrikt, *att* till ny ledamot i ifrågavarande taxeringsnämnd för år 1951 utse nuvarande suppleanten, tillsyningsläraren Manfred Carlvik, samt *att* till ny suppleant efter herr Carlvik för samma tid utse kamreraren Henry Flinck, Gästgivarevägen 20, här i staden.

§ 73. **Kungl. Maj:ts beslut angående åttaårig skolplikt i Västerås skoldistrikt.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts beslut angående medgivande för Västerås skoldistrikts folk- och småskola att sammanlagt åtta obligatoriska årsklasser finge anordnas, dock först från och med den tidpunkt Kungl. Maj:t ville framdeles bestämma sedan det visats, att lokaler för ändamålet kunde beredas.

§ 74. **Besvär över beslut ang. inköp av ny passagerarebåt.**

Genom resolution den 16 februari 1951 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående av ingenjören Rolf. E. H. Öhlund den 11 februari 1951 anförda besvär över länsstyrelsens meddelade utslag över de besvär som anförts över stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 28 september 1950, § 237, angående inköp av passagerarebåt.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till drätselkammaren för yttrande.

§ 75. **Motion ang. utredning om möjligheterna och kostnaderna för staden att övertaga arbetarinstitutets bibliotek.**

Uti en denna dag till stadsfullmäktige ingiven motion hade stadsfullmäktigeledamoten fröken Anna Carlsson hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att låta verkställa en skyndsam utredning om möjligheterna och kostnaderna för staden att övertaga arbetarinstitutes bibliotek.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 2 mars 1951.

Gustaf Olsson.

Sam. Nyström. *Mattias Pers.*

Offentligen uppläst den 2 mars 1951; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1951
Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 mars 1951.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, Thorén, Ruben Nyman, Lundberg, Pers (från § 80), Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Anna Carlsson, herr Lindqvist (från § 82), herrar Erik Pettersson, Carlfors, Grip, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Haasum, Nordin, fru Schörling, herrar Ernfrid Carlsson, Thunell, fru Anna Larsson, herrar Ruben Carlsson, Milbers, Gustav Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthling, Kraft, fru Ekström, fru Gunborg Johansson, herrar Alderhed, Svensson, Strömberg, Engström, John Ohlsson, Lund, Gustafsson, Anderson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Fru Ebba Berg, herrar Nyström, Turén, fru Kjelldahl, Matell, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Karl Pettersson, John Johansson och Brismar.

För magistraten: Rådmannen Folke Höijer.

§ 76. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Engdahl och Lundberg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 3 april 1951 klockan 13.00.

§ 77. **Västerås stads bostadsförmedlings verksamhetsberättelse för år 1950.**

Anmäldes och lades till handlingarna Västerås stads bostadsförmedlings verksamhetsberättelse för år 1950 (S. H. nr 2 ser. B).

§ 78. **Kulturnämndens årsberättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 9 februari 1951 hade kulturnämnden till stadsfullmäktge överlämnat nämndens årsberättelse för år 1950 (S. H. nr 3 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 79. **Yttrande i anledning av besvär över stadsfullmäktiges beslut om inköp av passagerarebåt.**

Genom resolution den 16 februari 1951 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående de besvär, vilka av ingenjören R. E. Öhlund anförts över länsstyrelsens i länet utslag den 15 januari 1951 varigenom länsstyrelsen fastställt fullmäktiges beslut den 28 september 1950 att för anskaffande av en passagerarebåt anvisa ett anslag å 275.000 kronor samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av trafikfondens medel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 mars 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom eget yttrande över besvären åberopa vad drätselkammaren i skrivelsen anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 58 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 80. **Bemyndigande för kulturnämnden att utbetala stipendier samt regler härför.**

I skrivelse den 9 februari 1951 hade kulturnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa vissa i skrivelsen omförmälda grunder för utdelande av stipendier ur Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål samt att bemyndiga kulturnämnden att varje år av fondens avkastning utdela stipendier intill ett sammanlagt belopp av 15.000 kronor.

Genom utlåtande den 1 mars 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* under i skrivelsen angiven förutsättning bifalla kulturnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 59 ser. A) och sedan herrar Carlfors och J. Ruben Nyman yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 81. **Tilläggsanslag för uppförande av ny gasklocka.**

I skrivelse den 12 januari 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om ett tilläggsanslag å 180.000 kronor för uppförande av ny gasklocka samt att anslaget finge utgå av lånemedel.

Genom utlåtande den 1 mars 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 180.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 60 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 82. **Anslag för vissa ändringsarbeten inom Karlslunds tvättinrättning.**

I skrivelse den 12 februari 1951 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att ställa ett extra anslag å 5.000 kronor till fattigvårdsstyrelsens förfogande för vissa ändringsarbeten inom Karlslunds tvättinrättning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 mars 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 61 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 83. **Fråga om anslag till ny bokföringsmaskin och ny adressanläggning till avlöningskontoret.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 mars 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av ny bokföringsmaskin till avlöningskontoret anvisa ett anslag å 20.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat samt *att* för anskaffande av en ny adressanläggning vid kontoret anvisa ett anslag å 9.450 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 62 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 84. **Återkallande av anslag för ombyggnad av gamla tullhuset.**

I skrivelse den 15 mars 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den av stadsfullmäktige den 27 mars 1947 beslutade ombyggnaden av del av gamla tullhuset icke skulle komma till utförande samt *att* resterande del av anslaget för ombyggnaden, kronor 37.907:70, skulle återgå.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 63 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 85. **Inrättande av ytterligare en kriminalöverkonstapelsbefattning vid statspolisen här i staden.**

I skrivelse den 22 januari 1951 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 mars innevarande år inrätta ytterligare en kriminalöverkonstapelsbefattning vid statspolisen här i staden.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 21 februari 1951 och kammaren genom utlåtande den 15 mars samma år tillstyrkt stadsfulläktige besluta *att* bifalla polisnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 64 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 86. **Förslag till ändring å taxan å hamnavgifter.**

I skrivelse den 7 mars 1951 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga vissa i skrivelsen föreslagna höjningar av hamntaxan att gälla från tidpunkt, då förslaget blivit fastställt av Kungl. Kommerskollegium till och med den 31 december 1955 samt att bemyndiga styrelsen att hos Kungl. Kommerskollegium anhålla om fastställelse av taxan.

Genom utlåtande den 15 mars 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 65 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 87. **Borgen å byggnadskreditiv å tomten Kata nr 28.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 mars 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsens nybygge å tomten Kata nr 28 intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 538.050 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor att borgens åtagandet skulle gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 66 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 88. **Borgen å byggnadskreditiv för nybygge inom kv. Stenborren.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 mars 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att *dels* hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd för staden att teckna borgen å byggnadskreditiv för Byggnadsaktiebolaget Mimers i Västerås nybygge inom kvarteret Stenborren, här i staden, intill ett belopp av högst 1.600.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för byggnadsföretaget finge gälla längst till den 1 september 1952, *dels* ock teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder samt *att* borgensåtagandet i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut skulle ske med stöd av stadens underställningsfria borgensrätt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 67 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 89. **Fråga om förvärv av ofri tomt i kv. Norna.**

I skrivelse den 15 mars 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att utöva i lag föreskriven lösensrätt till tomten nr 1 i kvarteret Norna, i den mån så erfordras, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla i anledning härav erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 68 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 90. **Val av ombud till Svenska Stadsförbundets kongress 1951.**

I skrivelse den 14 mars 1951 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till stadens ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress den 12 och 13 juni 1951 utse, stadsfullmäktiges ordförande bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, drätselkammarens ordförande byggmästaren Fritz Eklund, beredningsutskottets ordförande tjänstemannen Gösta Sjöberg, fru Helga Hall, civilingenjören Albert Andersson och direktören Mattias Pers ävensom till suppleanter förmannen Karl Engdahl, ekonomichefen Gösta Lundberg, annonschefen Einar Jonsson, fru Hilda Bergsten, teknologie doktorn Tage Strömberg och f. handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson därvid suppleanterna föresloges personliga för de ordinarie ombuden i den ordning, ombud och suppleanter härovan uppräknats.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 69 ser. A) och sedan herr Eklund yrkat bifall till beredningsutskottets förslag med den ändringen att stadsfullmäktige till ombud i hans ställe valde herr Engdahl samt att han själv utsåges till suppleant för herr Engdahl beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med herr Eklunds yrkande.

§ 91. **Val av kommunal förtroendeman.**

I skrivelse den 14 mars 1951 hade typografen Carl Anton Andersson hemställt att bliva befriad från uppdraget såsom ledamot av idrottsstyrelsen.

Stadsfullmäktige beslöto dels godkänna den begärda avsägelsen, dels anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till ny ledamot i idrottsstyrelsen i herr Anderssons ställe.

§ 92. **Kungl. Maj:ts medgivande att för skoländamål få expropriera fastigheten Gryta 1^{12}.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts skrivelse den 9 mars 1951 angående medgivande för Västerås stad att för skoländamål få expropriera fastigheten Gryta 1^{12}.

§ 93. **Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse ang. tillstånd för staden att för inköp av mark använda medel ur stadens donationsjordsmedelsfond.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 23 februari 1951 utvisande, att Kungl. Maj:t lämnat Västerås stad tillstånd att för inköp av Apalby egendom använda medel ur stadens donationsjordsmedelsfond m.m.

§ 94. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelser ang. ändring och utvidgning av stadsplanen för kv. Älgen, Stenborren och Stenbjörnen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelser den 11 mars 1949 beträffande ändring och utvidgning av stadsplanen för kvarteret Älgen m.m. och den 16 februari 1951 beträffande ändring av stadsplanen för kvarteren Stenborren och Stenbjörnen.

§ 95. **Kungl. Maj:ts tillstånd att teckna viss borgen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 9 februari 1951 utvisande, att Kungl. Maj:t *dels* meddelat tillstånd för staden att teckna borgen för två lån ur vissa stadens donationsfonder åt byggnadsaktiebolaget Mimer, nämligen ett lån å 468.345 kronor och ett lån å 325.000 kronor, båda amorteringslån, *dels ock* avslagit ansökan om tillstånd för staden att teckna borgen å ett stående lån till bolaget å 189.385 kronor.

§ 96. **Kungl. Maj:ts tillstånd att teckna stadens borgen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 2 februari 1951 utvisande, att Kungl. Maj:t medgivit att Västerås stad finge teckna borgen för byggnadskreditiv å högst 5.000.000 kronor med ansvarighetstid längst till 1 januari 1953.

§ 97. **Kungl. Maj:ts fastställelse av instruktion för polismästaren i Västerås.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 9 mars 1951 angående fastställelse av instruktion för polismästaren i Västerås stad.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 3 april 1951.

GUSTAF OLSSON.

Karl Engdahl. *Gösta Lundberg.*

Offentligen uppläst den 3 april 1951; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 april 1951.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, Thorén, Lundberg, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, fröken Anna Carlsson, herrar Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, Carlsson, Thunell, fru Anna Larsson, herrar Ruben Carlsson, Milbers, Gustav Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Alderhed, Erik Svensson, Strömberg, John Ohlsson, Lundh, Gustafsson, Andersson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Fru Ebba Berg, herr J. Ruben Nyman, fru Schörling och herr Engström.

För magistraten: Ingen närvarande.

§ 98. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Eklund och Thorén att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 7 maj 1951, klockan 13.30.

§ 99. **Badhusstyrelsens årsberättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 30 mars 1951 hade badhusstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1950. (S. H. nr 4 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 100. **Brandstyrelsens årsberättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 31 mars 1951 hade brandstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1950. (S. H. nr 5 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 101. **Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för år 1950.**

Med skrivelse den 12 april 1951 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat räkenskapsberättelse för år 1950 jämte styrelsens för tekniska verken skrivelse den 27 februari 1951 med förslag till bokslut för år 1950 och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för år 1950, *att* godkänna tekniska verkens åtgärd att för täckande av merkostnader för utförda ledningsanläggningar anvisa 69.805 kronor 50 öre att utgå ur tekniska verkens tillfälliga fond av anslutningsavgifter samt *att* för täckande av merkostnader *dels* för vatten- och avloppsledningar inom Emausområdet enligt stadsfullmäktiges beslut § 159 år 1947 anvisa 37.000 kronor, *dels ock* för vatten- och avloppsledningar samt gasledningar från kvarteret Sigurd till Nedre Hyttvägen enligt stadsfullmäktiges beslut § 118 år 1949 anvisa 28.000 kronor, i bägge fallen att utgå av lånemedel, även som uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om vederbörligt tillstånd till upptagande av amorteringslån för ändamålet i fråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 70 ser. A och nr 6 ser. B) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Engdahl bifall till de båda sista attsatserna i kammarens skrivelse men bordläggning av frågan enligt första attsatsen. Herr Strömberg yttrade sig utan yrkande.

Sedan överläggningen avslutats, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 102. **Fråga om anslag för inköp av tjänstebil till folkskolornas fastighetsförvaltning.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 5 april 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en tjänstebil till folkskolornas fastighetsförvaltning anvisa ett anslag å 6.800 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 71 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 103. **Anslag för vissa gatuarbeten.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 5 april 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för i skrivelsen under punkterna 1—3 angivna gatuarbeten anvisa anslag å tillhopa 31.300 kronor att täckas av gatukostnadsfonden och för i samma skrivelse under punkterna 4—7 angivna gatuarbeten anvisa tillhopa 52.500 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 72 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 104. **Markbyte med Sten Thore Jensen.**

I skrivelse den 5 april 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor träffa avtal om markbyte med Sten Thore Jensen samt vidtaga alla för bytets genomförande erforderliga åtgärder ävensom att mellanavgiften skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 73 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 105. **Motion angående kommunalisering av arbetarinstitutets bibliotek.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 22 februari 1951 till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten fröken Anna Carlsson samma dag ingiven motion vari hemställts, att stadsfullmäktige ville besluta att låta verkställa en skyndsam utredning om möjligheterna och kostnaderna för staden att övertaga arbetarinstitutes bibliotek.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 14 mars 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt en kommitté bestående av fem personer att utreda frågan om kommunalisering av Västerås arbetarinstituts blibiotek och att inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda, i så god tid, att stadsfullmäktige kunde fatta beslut i frågan före fastställande av nästa års budget samt *att* till ledamöter

i kommittén utse kontorschefen Einar Keijser, fröken Anna Carlsson, portvakten Erik Andersson, rektorn Knut Carlfors och f. folkskolläraren G. Leontein med herr Keijser som sammankallande.

Drätselkammaren hade i yttrande den 5 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla beredningsutskottets förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 74 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 106. **Medgivande för biträdande vaktmästaren vid ålderdomshemmet att kvarstå i tjänst viss tid efter pensionsålderns inträdande.**

I skrivelse den 12 februari 1951 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges medgivande att biträdande vaktmästaren vid ålderdomshemmet Karl August Ruben Sandh efter uppnådd pensionsålder finge kvarstå i tjänst från och med den 1 augusti 1951 under högst ett år.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 13 mars 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 5 april samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 75 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 107. **Fråga om inrättande av en befattning som assistent å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning.**

I skrivelse den 14 februari 1951 hade barnavårdsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att en ordinarie befattning som assistent i lönegrad 16 inrättades hos socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning samt att nämnden erhölle bemyndigande att tillsätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 13 mars 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 5 april samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att avslå barnavårdsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 76 ser. A) och sedan herr andre vice ordföranden med instämmande av herr Engdahl yrkat att ärendet skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr andre vice ordförandens yrkande.

§ 108. **Återbesättande av ledigbliven befattning som skrivbiträde å socialvårdsbyrån.**

I skrivelse den 28 februari 1951 hade socialvårdsdelegationen på anförda skäl hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning som skrivbiträde å socialvårdsbyrån.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 13 mars 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 5 april samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla socialvårdsdelegationens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 77 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 109. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom skrivbiträde å stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 18 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 78 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 110. **Anslag för ombyggnads- och förbättringsarbeten i apoteket Bäverns lokaler.**

I skrivelse till drätselkammaren den 31 mars 1951 hade fastighetskontoret hemställt, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige utverka ett anslag å 17.000 kronor för utförande av ombyggnads- och förbättringsarbeten i apoteket Bäverns lokaler samt att anslaget skulle täckas genom den ökade hyresinkomst, som under tre år kunde erhållas för lokalerna.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 5 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande förbättringsarbeten i apoteket Bäverns lokaler anvisa ett anslag å 17.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas genom den ökade hyresinkomst som under tre år kunde erhållas för lokalerna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 79 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 111. **Anslag för anläggande av ny mätarkammare samt för installation av klordoseringsapparater vid Hässlö vattenverk.**

I skrivelse den 3 april 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 35.000 kronor för anläggande av ny mätarkammare och installation av två klordoseringsapparater.

Genom utlåtande den 12 april 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 35.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 80 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 112. **Anslag för utläggande av huvudvattenledning och avloppsledning från vattentornet på Skallberget till Vasagatan.**

I skrivelse den 3 april 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utläggande av huvudvattenledning och avloppsledning från vattentornet på Skallberget till Vasagatan anvisa 82.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 12 april 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å nämnda belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 81 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 113. **Fråga om anslag för utförande av reningsverk för snabbfiltrering av råvatten vid Hässlö.**

I skrivelse den 27 februari 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt att stadsfullmäktige ville för utförande av reningsverk för snabbfiltrering av råvatten vid Hässlö bevilja ett anslag å 1.500.000 kronor att utgå av lånemedel.

Genom utlåtande den 12 april 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att*

uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av det anvisade anslaget ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 82 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 114. **Fråga om anslag för vatten- och avloppsledningar i nordöstra Skiljebo.**

I skrivelse den 3 april 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utläggande av vatten- och avloppsledningar i nordöstra Skiljebo anvisa 165.000 kronor att täckas med 10.000 kronor av lånemedel och 139.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt 16.000 kronor enligt förslag av drätselkammaren.

Genom utlåtande den 12 april 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa 165.000 kronor, *att* härav 139.000 kronor skulle bestridas ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt 26.000 kronor av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 26.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 83 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 115. **Fråga om täckning av utgifter för omläggning av vissa ledningar inom kv. Verkstaden.**

I skrivelse den 3 april 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att drätselkammaren ville taga ställning till frågan om täckning av utgifter för omläggning av vissa ledningar inom kvarteret Verkstaden.

Genom utlåtande den 12 april 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för omläggning av ledningar i mark inom kvarteret Verkstaden anvisa ett anslag å 14.900 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 84 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 116. **Framställning från barnstugestyrelsen och ungdomsvårdsstyrelsen om barnstuga och ungdomslokal på norra Gideonsberg.**

I en till drätselkammaren ställd skrivelse hade styrelserna för Västerås stads barnstugor och Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse hemställt om drätselkammarens bemyndigande att träffa avtal med Riksbyggens lokalförening om förhyrande av gemensamma lokaler för barnstuge- och ungdomsvårdsverksamhet i föreningens planerade nybygge å norra Gideonsberg samt att erhålla kammarens förhandslöfte att i nästa års stat få upptaga för uppsättning och drift av verksamheten erforderliga belopp.

Genom utlåtande den 12 april 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga barnstugestyrelsen och ungdomsvårdsstyrelsen att i ifrågavarande lokaler bedriva barnstuge- och ungdomsvårdsverksamhet i huvudsaklig överensstämmelse med vad i kammarens skrivelse angivits.

Med stöd av 3 § i den för honom gällande instruktionen hade stadsdirektören till drätselkammarens protokoll låtit anteckna sin avvikande mening.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 85 ser. A) och sedan herr Lundberg yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Lundbergs yrkande.

§ 117. **Fråga om borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens nybygge inom kvarteret Klövern.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförenings Västeråshus nr 14 nybygge inom kvarteret Klövern intill ett belopp, motsvarande 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 2.500.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor, att borgensåtagandet skulle gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 86 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 118. **Fråga om förvärv av tomten nr 3 i kv. Gere.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 215.000 kronor och på i huvudsak sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 3 i kvarteret Gere samt *att* köpeskillingen skulle täckas av uttaxerade medel på sätt närmare komme att bestämmas i 1952 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 87 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 119. **Fråga om förvärv av tomten nr 3 i kv. Fabian.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 25.000 kronor samt på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 3 i kvarteret Fabian samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 88 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 120. **Förslag till ändring av stadsplanen för kv. Leif.**

I skrivelse den 6 november 1950 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 20 augusti 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteret Leif, samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag samt *att* bemyndiga drätselkammaren att med järnhandlaren J. A. Hygrell träffa avtal om markförvärv i huvudsaklig överensstämmelse med vad i drätselkammarens skrivelse föreslagits.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 89 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 121. **Förslag å gatu- och parknamn inom norra gideonsbergsområdet.**

I skrivelse den 5 mars 1951 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa vissa i skrivelsen föreslagna gatu- och parknamn å norra gideonsbergsområdet.

Genom utlåtande den 11 april 1951 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 90 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 122. **Förslag å gatu- och parknamn inom norra skallbergsområdet.**

I skrivelse den 5 mars 1951 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att fastställa vissa i skrivelsen angivna gatu- och parknamn å norra skallbergsområdet.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 11 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* parkområdet norr om kvarteret Råbocken utmed Bergslagsvägen skulle erhålla namnet Karlfeldts park samt *att* i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 91 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr förste vice ordföranden yrkade bifall till beredningsutskottets förslag med den ändring att såväl gatu- som parknamnen sammanskreves exempelvis så att Karlfeldts gata i stället erhölle namnet Karlfeldtsgatan.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr förste vice ordförandens yrkande och å andra sidan gatunamnsberedningens förslag i oförändrat skick. Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla förstnämnda yrkande.

Votering begärdes, företogs och utföll så, att stadsfullmäktige med 50 jaröster mot 6 nejröster beslöto bifalla herr förste vice ordförandens yrkande.

§ 123. **Förslag å gatunamn för vissa gator å område norr om Hammarbacksvägen.**

I skrivelse den 5 mars 1951 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville åsätta namnen Hammarbacksvägen och Narvavägen å de respektive i stadsplanen upptagna förlängningarna å gatorna med samma namn.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 11 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 92 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 124. **Förslag angående namnsättning å infartsled från Jakobsbergsgatan mellan kv. Stenborren och Stenbjörnen.**

Vid sammanträde den 25 januari 1951 beslöto stadsfullmäktige till gatunamnsberedningen återremittera förslag angående namnsättning å den från Jakobsbergsgatan västerut mellan kvarteren Stenborren och Stenbjörnen löpande infartsleden.

Genom utlåtande den 11 april 1951 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 93 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 125. **Val av kommunal förtroendeman.**

Sedan stadsfullmäktige den 29 mars 1951 beslutat till beredningsutskottet för yttrande och förslag remittera typografen Carl-Anton Anderssons avsägelse från uppdraget såsom ledamot av idrottsstyrelsen, så hade utskottet i skrivelse den 11 april 1951 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till ny ledamot i idrottsstyrelsen efter herr Andersson för tiden intill 1951 års utgång utse nuvarande suppleanten journalisten Stig Löfstrand samt till ny suppleant efter herr Löfstrand för samma tid byggnadsträarbetaren Eric Alderhed.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 94 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 126. **Fastställande av löneförmåner för polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal å avgångsstat.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 april 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att de avlöningsförmåner, som tillkomma polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal i staden vilka överföras å avgångsstat, skulle utgå med det belopp, varmed statsbidrag erhölles, samt att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet vederbörande myndighet för fastställelse.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 18 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 95 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 127. **Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse ang. förläggning av apoteket Hjorten.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 30 mars 1951 utvisande att Kungl. Maj:t beslutat att apoteket Hjorten i Västerås skulle så snart ske kan förläggas inom den del av staden, som begränsas av Snickargatan, Timmermansgatan, Allégatan, Stora gatan, Karlsgatan, Trädgårdsgatan och Sturegatan, dock med rätt till apotekets förläggning även vid yttersidorna av de delar av nämnda gator, som begränsa ifrågavarande område.

§ 128. **Fastställelse av stadsplanen för Norra Gideonsberg.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 6 april 1951 utvisande att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 25 januari 1951 antaget förslag till ändring och utvigdning av stadsplanen för staden beträffande Norra Gideonsberg.

§ 129. **Val av kommunal förtroendeman.**

I skrivelse den 26 april 1951 hade herr Einar Jonsson avsagt sig uppdraget såsom nämndeman.

Stadsfullmäktige beslöto dels godkänna den begärda avsägelsen, dels anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till ny nämndeman i herr Jonssons ställe.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 7 maj 1951.

GUSTAV OLSSON.

Fritz Eklund. *Herman Thorén.*

Offentligen uppläst den 7 maj 1951; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 maj 1951.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, fröken Anna Carlsson, herrar Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Ingeborg Jansson, fru Ingrid Andrén, herrar Karl Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, herrar Ernfrid Carlsson, Thunell, fru Anna Larsson, herrar Ruben Carlsson, Milbers, Gustav Nyman, Gösta Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Alderhed, Svensson, Strömberg, Engström, John Ohlsson, Lund, Gustafsson, Andersson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Råberg.

För magistraten: Rådmannen Martin Lindheimer.

§ 130. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Ebba Berg och herr J. Ruben Nyman att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 7 juni 1951 klockan 13.30.

§ 131. **Pensionsnämndens årsberättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 10 april 1951 hade pensionsnämnden överlämnat sin årsberättelse för år 1950 (S. H. nr 8 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 132. **Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 5 mars 1951 hade hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1950 (S. H. nr 9 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 133. **Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 4 maj 1951 hade ungdomsvårdsstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1950 (S. H. nr 10 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 134. **Idrottssyrelsens årsberättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 18 april 1951 hade idrottsstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1950 (S. H. nr 11 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 135. **Tilläggsanslag för anskaffande av en ny bilvåg i Djuphamnen.**

I skrivelse den 13 april 1951 hade hamnstryrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande av en ny bilvåg i Djuphamnen anvisa hamnstyrelsen ett tilläggsanslag å 30.000 kronor att delvis täckas av medel, som inflöte vid försäljning av nuvarande våg.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett tilläggsanslag å 30.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat med avdrag för det belopp, som kunde komma att inflyta vid försäljningen av nuvarande vågen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 96 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 136. **Tilläggsanslag för bekvämlighetsinrättningen i Stadsparken m.m.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 maj 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett tilläggsanslag å 19.000 kronor för bekvämlighetsinrättningen i Stadsparken, ett anslag å 11.250 kronor för omläggning av strandskoningen intill Svartån vid Stadsparken samt ett anslag å 20.000 kronor för iordningställande av parken invid

bekvämlighetsinrättningen och restauranten, samt *att* härav föranledda utgifter skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 97 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Turén med instämmande av herr Matell och fru Kjelldahl återremiss av ärendet i vad det avsåge drätselkammarens förslag om anslag å 11.250 kronor för omläggning av strandskoningen intill Svartån vid Stadsparken. Herr Eriksson yrkade avslag å drätselkammarens förslag i vad det avsåge nämnda anslag men i övrigt bifall till drätselkammarens förslag. Herr Eklund med instämmande av herrar Lundberg och J. Ruben Nyman yrkade bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick, varjämte herr Nyström yttrade sig utan särskilt yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att företaga ärendet i sin helhet till avgörande denna dag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

§ 137. **Tilläggsanslag för infiltrationsbassängerna vid Hässlö.**

I skrivelse den 10 april 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för infiltrationsbassängerna vid Hässlö bevilja ett tilläggsanslag å 58.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 4 maj 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften i fråga ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 98 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 138. **Anslag för jordkabelserviser till sju fastigheter i kv. Stenborren och Stenbjörnen.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 17 april 1951 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för jordkabelserviser till sju fastigheter i kvarteren Stenborren och Sten-

björnen anvisa 17.800 kronor att täckas med 15.000 kronor av lånemedel och 2.800 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 4 maj 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 15.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 99 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 139. **Anslag för anläggande av dagvattenledning i Utanbygatan.**

I skrivelse den 17 april 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för anläggande av dagvattenledning i Utanbygatan från Allégatan till dagvattenkulvert i Östra Ringvägen anvisa ett tilläggsanslag å 15.000 kronor av skattemedel att tillföras kontot för underhåll av avloppsledningar.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva styrelsen för tekniska verken att för anläggande av ifrågavarande dagvattenledning överskrida kontot för underhåll av avloppsledningar med 15.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 100 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 140. **Anslag för vatten- och avloppsledningar å Norra Gideonsberg.**

I skrivelse den 17 april 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utläggande av vatten- och avloppsledningar i Norra Gideonsberg anvisa ett anslag å 105.000 kronor att täckas med 68.500 kronor av lånemedel och med 36.500 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 68.500 kronor ävensom att vidaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 101 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 141. **Anslag för Blåsboskolan.**

I skrivelse den 10 april 1951 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för uppförande av Blåsboskolan bevilja ett förslagsanslag å 1.863.000 kronor, varav 460.000 kronor torde komma att täckas genom statsbidrag.

Genom utlåtande den 4 maj 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av byggnadskostnaderna för Blåsboskolan anvisa ett anslag å 1.863.000 kronor att täckas till ett beräknat belopp av 460.000 kronor genom statsbidrag och till återstående del genom lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för den del av anslaget, som icke täcktes genom statsbidrag ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 102 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 142. **Förvärv av tomten nr 1 i kv. Norna.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 maj 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna förslag till köpeavtal angående tomten nr 1 i kvarteret Norna, *att* anvisa ett anslag å 55.200 kronor samt *att* anslaget skulle täckas till ett belopp av 53.650 kronor av försäljningsmedelsfonden samt till ett belopp av 1.550 kronor av gatukostnadsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 103 ser. A) yrkade herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen att andra och tredje attsatsen erhölle följande lydelse: *att* anvisa ett anslag å 180.200 kronor samt *att* anslaget skall täckas till ett belopp av 125.000 kronor genom övertagande av i fastigheten intecknad gäld, 53.650 kronor av försäljningsmedelsfonden samt till ett belopp av 1.550 kronor av gatukostnadsfonden.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning i enlighet med herr Eklunds yrkande.

§ 143. **Fråga om inköp av en arbetsbåt till parkstyrelsen.**

Uti skrivelse den 4 april 1951 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för inköp av en arbetsbåt till parkstyrelsen anvisa ett anslag å 4.500 kronor.

Genom utlåtande den 4 maj 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla parkstyrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 104 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 144. **Fråga om pensionsunderstöd till förrådsarbetaren Karl Axel Berglund.**

I skrivelse den 18 april 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna förre förrådsarbetaren Karl Axel Berglund vid parkförvaltningen ett årligt pensionsunderstöd om 350 kronor från och med den 1 april 1951.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 105 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 145. **Inrättande av nya ordinarie tjänster såsom barnträdgårdslärarinnor samt ändrad lönegradsplacering för dylik befattning.**

I skrivelse den 22 februari 1951 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta sex ordinarie barnträdgårdslärarinnetjänster i 10 lönegraden samt att bemyndiga styrelsen att från och med den 1 april 1951 tillsätta befattningarna.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 18 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ordinarie tjänst såsom barnträdgårdslärarinna från och med den 1 april 1951 skulle vara placerad i lönegrad 10, *att* beslutet icke skulle påverka nu anställda ordinarie barnträdgårdslärarinnors löneförhållanden, *att* från och med den 1 april 1951 inrätta tre nya ordinarie tjänster såsom barnträdgårdslärarinna i lönegrad 10 samt *att* bemyndiga barnstugestyrelsen att tillsätta samtliga vakanta befattningar med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 106 ser. A) och sedan herrar Engdahl och Lundberg yttrat sig, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 146. **Återbesättande av befattning som hälsovårdsinspektör.**

I skrivelse den 5 mars 1951 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en befattning såsom hälsovårdsinspektör.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 18 april 1951 och kammaren i yttrande den 4 maj samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla hälsovårdsnämndens framsällning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 107 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 147. **Återbesättande av befattningen som brandchef.**

I skrivelse den 8 maj 1951 hade brandstyrelsen hemställt om tillstånd att återbesätta den genom brandchefen Olof Clarholms avgång ledigblivna befattningen som brandchef i staden.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla brandstyrelsens framställning.

Genom utlåtande den 17 maj 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga brandstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen som brandchef i staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 108 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 148. **Inrättande av befattning som vaktmästare vid Blåsboskolan.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 maj 1951 hade folkskolestyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta en ordinarie vaktmästarebefattning i lönegrad 12 vid Blåsboskolan samt att bevilja för ändamålet erforderligt anslag för tiden 15 november—31 december 1951.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1952 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 12 som vaktmästare vid Blåsboskolan.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1952 inrätta en ordinarie befattning som vaktmästare vid Blåsboskolan, placerad i lönegrad 12 samt *att* för avlöning av tillförordnad innehavare av tjänsten för

tiden 15 november—31 december 1951 anslå 900 kronor att utgå av det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 109 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 149. **Medgivande för jordbruksförvaltaren att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 maj 1951 hade lantegendomsnämnden anhållit om stadsfullmäktiges bemyndigande att återbesätta befattningen som jordbruksförvaltare med ordinarie innehavare från och med den 1 januari 1952. I en samma dag till fullmäktige avlåten skrivelse hade nämnden dessutom på anförda skäl hemställt att den nuvarande jordbruksförvaltaren Ivar Kjellberg, som den 1 juli 1951 uppnådde pensionsåldern, måtte få kvarstå i tjänst till utgången av år 1951.

Löne- och avtalsnämnden hade vid sammanträde den 16 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla lantegendomsnämndens framställningar.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva jordbruksförvaltaren Ivar Kjellberg att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder intill utgången av år 1951 samt *att* bemyndiga lantegendomsnämnden att återbesätta befattningen som jordbruksförvaltare med ordinarie innehavare från och med den 1 januari 1952.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 110 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 150. **Uppflyttning av lärartjänsterna vid stadens yrkesskolor i högre lönegrad.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 18 april 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att med giltighet från och med den 1 januari 1951 uppflytta de ordinarie lärartjänsterna vid stadens yrkesskolor från lönegrad 18 till lönegrad 20, från lönegrad 21 till lönegrad 22 samt från lönegrad 24 till lönegrad 25 i enlighet med vad av nämndens skrivelse närmare framginge, att för yrkeslärartjänsten i nuvarande lönegrad 18 skulle från och med den 1 januari 1951 endast finnas fyra löneklasser inom lönegrad 20 samt att uppdraga åt styrelsen för yrkesskolorna att ändra regleringshandlingen för tjänsterna i överensstämmelse med lönegradsuppflyttningarna.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 111 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 151. **Angående ändrade grunder för dyrtidstillägg till stadens befattningshavare.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 maj 1951 hade löne- och avtalsnämnden med åberopande av en central överenskommelse som slutits mellan å ena sidan Svenska Stadsförbundets förhandlingsavdelning och å andra sidan befattningshavarnas olika organisationer föreslagit att stadsfullmäktige i överensstämmelse med denna centrala uppgörelse ville besluta att med upphävande av beslutet om provisoriskt dyrtidstillägg av den 25 januari 1951 utbyta nuvarande bestämmelse om rörligt tillägg mot en ny bestämmelse om fast tillägg under år 1951, att enligt den nya bestämmelsen skulle utgå ett fast tillägg av 33 procent på grundlön eller del därav som icke överstiger 500 kronor per månad och 32 procent på återstoden av grundlönen intill 1.200 kronor per månad, att om högre maximigräns än 1.200 kronor per månad skulle under år 1951 fastställas för statstjänstemännen samma gräns skulle tillämpas under 1951 för Västerås stads anställda från den tidpunkt då statens ändring träder i tillämpning, att därest vid utgången av år 1951 överenskommelse ej kunnat träffas om dyrtidstilläggets storlek under 1952, de nu föreslagna nya tilläggen skulle utgå tills vidare oförändrade under 1952, samt att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att konstatera om förutsättningarna föreligga enligt centrala överenskommelsen att utbetala det nya tillägget.

Genom utlåtande den 17 maj 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt *att* kosnaderna för de ökade dyrtidstilläggen skulle täckas av uttaxerade medel.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 112 ser. A) och sedan herrar Engdahl och Larsson yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 152. **Anslag för exploatering av Norra Skallberget.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 maj 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för exploatering av Norra Skallberget

anvisa för utläggande av gator 550.000 kronor, för anordnande av parker 120.000 kronor och för framdragande av ledningar 358.000 kronor, sammanlagt 1.028.000 kronor, att täckas av lånemedel, *att* för tillhandahållande av grundrabatter anslå 100.000 kronor att täckas av uttaxerade medel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å 1.028.000 kronor ävensom vidtaga samtliga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 113 ser. A) och sedan herrar Matell och Eklund yttrat sig i ärendet, den sistnämnde med yrkande om bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Eklunds yrkande.

§ 153. **Anslag för utbyte av värmepannor i Stadshotellsbyggnaden.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 maj 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utbyte av värmepannor i stadshotellsbyggnaden ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 60.000 kronor att täckas av det i årets stat upptagna till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 114 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 154. **Anslag för ställverksbyggnad å stadsägan 883 E samt avtal med Vattenfallsstyrelsen och Asea i samband härmed.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 maj 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bevilja ett anslag å 275.000 kronor av lånemedel för uppförande av en ställverksbyggnad å stadsägan 883 E samt för tomtens iordningställande ävensom att bemyndiga styrelsen att träffa avtal med Vattenfallsstyrelsen om utförande av 70 kV ledningar och transformatorstation för 70/6 kV och med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget om fördelning av årskostnaderna för Vattenfallsstyrelsens anläggningsdelar och hyra för ställverksutrymmet i enlighet med innehållet i ovanberörda skrivelse.

Genom utlåtande den 17 maj 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens för tekniska verken förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om

tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 275.000 kronor samt vidtaga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 115 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 155. **Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Norra Skallberget.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 april 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk framlagt förslag till utläggning av vatten- och avloppsledningar inom Norra Skallberget för en sammanlagd kostnad av 466.000 kronor ävensom hemställt om anslag med nämnda belopp att täckas med 135.000 kronor av lånemedel, 274.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt med 57.000 kronor motsvarande kostnaden för bortledande av regnvatten från gator och allmänna platser, på sätt drätselkammaren kunde komma att föreslå.

Genom utlåtande den 17 maj 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Norra Skallberget anslå 466.000 kronor att täckas med 135.000 kronor av lånemedel, 274.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 57.000 kronor på sätt drätselkammaren komme att föreslå i samband med framläggande av förslag till täckning av övriga exploateringskostnader för Norra Skallberget samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringlån å 135.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 116 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 156. **Tilläggsanslag för uppförande av läroverkets nybyggnad.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 maj 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av läroverkets nybyggnad bevilja dels ett tilläggsanslag av lånemedel å 1.200.000 kronor dels ock ett tilläggsanslag å 500.000 kronor ur fonden för allmänna byggnader samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att upptaga amorteringslån å 1.200.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 117 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 157. **Höjning av tillägg på sotningstaxan.**

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 8 maj 1951 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att höja tillägget på sotningstaxan för staden från 18 till 38 procent med giltighet från den 1 januari 1951 och att hos länsstyrelsen ansöka om fastställelse härå.

Genom utlåtande den 17 maj 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för sin del medgiva att det i beslutet den 28 augusti 1941 medgivna tillägget till sotningstaxan måtte höjas och tillsvidare utgöra 38 procent från 1 januari 1951, samt *att* underställa länsstyrelsen ifrågavarande beslut för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 118 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 158. **Fråga om anslutning till Sveriges Kommunalekonomiska förening.**

I skrivelse den 11 maj 1951 hade Västerås stadsrevision på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att Västerås stad från den 1 januari 1952 skulle ingå som medlem i Sveriges Kommunalekonomiska förening, att uppdraga åt stadsrevisionen att upprätta avtal med nämnda förening enligt det i revisionens skrivelse föreslagna alternativ II med en årlig kostnad av 33.400 kronor, att uppdraga åt drätselkammaren att i samband med budgeten för år 1952 inkomma med förslag till täckning av insatskapitalet 28.500 kronor samt att i övrigt uppdraga åt stadsrevisionen att vidtaga de åtgärder, som kunde anses erforderliga.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 16 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* Västerås stad från och med den 1 januari 1952 inginge som medlem i Sveriges Kommunalekonomiska förening, *att* uppdraga åt stadsrevisionen att upprätta avtal med föreningen i enlighet med av stadsrevisionen föreslaget alternativ och att i övrigt vidtaga de åtgärder i ärendet, som kunde anses erforderliga samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att i samband med uppgörande av 1952 års budget inkomma med begäran om anslag för av beslutet föranledda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 119 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 159. **Fråga om reserverande av tomt för konst- och kulturhistoriskt museum.**

Genom beslut den 28 september 1950 hade stadsfullmäktige till parkstyrelsen, byggnadsnämnden och drätselkammaren för yttrande remitterat en av en särskild kommitté verkställd utredning angående uppförande av en byggnad för ett konst och kulturhistoriskt museum. Kommittén hade i utredningen hemställt, att stadsfullmäktige ville reservera område å Djäkneberget intill Kristinagatan för uppförande av museibyggnad.

Byggnadsnämnden och parkstyrelsen hade i skrivelser den 7 och 15 maj 1951 avstyrkt bifall till kommitténs framställning att reservera mark å nämnda område.

En ledamot av byggnadsnämnden, herr Eklund, hade reserverat sig för bifall till kommitterades förslag.

Drätselkammaren hade i yttrande den 17 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av ett konst- och kulturhistoriskt museum ställa till förfogande plats invid Kristinagatan i huvudsaklig överensstämmelse med vad utredningskommittén föreslagit samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att i samarbete med kommittén utarbeta samt underställa stadsfullmäktige förslag till erforderlig stadsplaneändring.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 21 ser. B 1950 och 120 ser. A 1951) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 160. **Inrättande av en samarbetsdelegation för skolstyrelserna.**

I skrivelse den 16 mars 1951 hade kommittén för översyn av Västerås stads skolväsende på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, att från och med den 1 maj 1951 skulle inrättas en samarbetsdelegation för de olika skolstyrelserna i Västerås stad, benämnd Västerås stads skoldelegation, att antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till reglemente för delegationen samt att entlediga ledamöterna i kommittén från deras uppdrag.

Emot kommitténs förslag hade en ledamot av kommittén herr Inge Jonsson anfört reservation i vad det gällde delegationens sammansättning och tillsättande.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 9 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 juni 1951 skulle inrättas en samarbetsdelegation för de olika skolstyrelserna i Västerås stad, benämnd

Västerås stads skoldelegation, *att* antaga kommitténs förslag till reglemente för delegationen med i skrivelsen angivna ändringar i §§ 2—5 samt *att* entlediga kommittén från dess uppdrag.

Emot beredningsutskottets förslag hade reservation anförts av herr Leontein och fru Kjelldahl, vilka förordade bifall till kommitténs förslag i oförändrat skick.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 17 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

Emot drätselkammarens beslut hade herr Karl Pettersson anfört reservation och förordat bifall till kommitténs förslag i oförändrat skick.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 121 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Grip med instämmande av fru Berg att ärendet skulle återremitteras till beredningsutskottet och drätselkammaren. Förste vice ordföranden med instämmande av herr Matell och fru Kjelldahl samt herrar Pers, Brismar, Karl Pettersson och Turén yrkade bifall till kommitterades förslag medan herrar Jonsson, andre vice ordföranden, Hugo Eriksson, Eklund, Erik Pettersson och Lundberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes till en början proposition mellan herr Grips återremissyrkande samt yrkandet att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla sistnämnda yrkande.

Vidare ställdes proposition mellan beredningsutskottets förslag och kommitterades förslag. Herr ordföranden fann härvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla beredningsutskottets förslag.

Votering begärdes, företogs och utföll så att stadsfullmäktige med 37 jaröster mot 19 nejröster beslöto bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 161. **Förslag till val av ledamöter och suppleanter i Västerås stads skoldelegation samt till val av ordförande och vice ordförande.**

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 16 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till ledamöter i Västerås stads skoldelegation för tiden 1 juni 1951—1 januari 1956 utse sjukbesökaren Birger Grip, fastighetsförvaltaren Inge Jonsson, studieledaren Gust. Sund, socialkuratorn John Johansson, portvakten Erik Andersson, fru Agnes Söderquist, överläraren Helmer Gustavsson, redaktören Anders Yngve Pers och direktören Karl Erik Eriksson, *att* till suppleanter i delegationen för samma tid utse fastighetsförvaltaren David Johansson, fru Ebba Berg, fru Margit Pet-

tersson, ombudsmannen Göte Juhlén, fru Ellen Björk, f.d. brandmästaren Ernst Johansson, överläraren Gösta Brismar, fru Ingrid Andrén och teknologie doktor Ivar Herlitz, *att* av suppleanterna herrar David Johansson, fru Ebba Berg, fru Margit Pettersson, herr Juhlén, fru Björk och herr Ernst Johansson i nu nämnd ordning skulle inträda vid förfall för någon eller några av herrar Grip, Inge Jonsson, Sund, John Johansson, Erik Andersson och fru Söderquist; herr Brismar och fru Andrén i nu nämnd ordning vid förfall för endera eller båda av herrar Gustavsson och Pers och herr Herlitz vid förfall för herr Karl Erik Eriksson, samt *att* till ordförande i delegationen utse herr John Johansson och till vice ordförande herr Helmer Gustavsson för ovannämnda mandattid.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 122 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 162. **Ansökan av fru Frida Amalia Bjurfall om tillstånd att försälja pilsnerdricka.**

Genom resolution den 31 mars 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Frida Amalia Bjurfalls ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Skepparbacken 10, "Bjursells matsalar", här i staden, få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, hade föreslagit bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden hade i yttrande den 24 april 1951, med förmälan, att då ifrågavarande matsalar ännu icke öppnats och då fru Bjurfalls avsikt vore att först framdeles mottaga fasta abonnenter, hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till fru Bjurfalls framställning.

Beredningsutskottet hade i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla nykerhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 123 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 163. **Ansökan av fru Gunhild Linnéa Johansson om tillstånd att försälja pilsnerdricka.**

Genom resolution den 3 april 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Gunhild

Linnéa Johanssons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Aspvretsgatan 21, "Gundas Café & Matsalar", här i staden, få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, hade avstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hade i yttrande den 25 april 1951 med förmälan, att då den lokal, inom vilken utskänkningen skulle komma att äga rum, stode i direkt förbindelse med kafélokalen och då betryggande kontroll över att utskänkning skedde endast till spisande gäster, på grund därav icke vore möjlig, hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till fru Johanssons framställning.

Beredningsutskottet hade i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykerhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 124 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 164. **Tillstånd för konsumtionsföreningen i Västerås med omnejd u.p.a. att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 3 april 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående ansökan av Åke Sörman att i egenskap av restaurantchef hos Konsumtionsföreningen i Västerås med omnejd u.p.a. få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden 1 oktober 1951—30 september 1954 inom föreningens lokaler Smedjegatan 16, lilla matsalen och konditorilokalen, samt i barserveringen med ingång från Vasagatan 19.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, hade föreslagit bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hade i yttrande den 25 april 1951, med förmälan, att då någon anmärkning mot sökanden icke förelåge och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till herr Sörmans framställning.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 125 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 165. **Tillstånd för fröken Gertrud Margareta Magnusson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 3 april 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fröken Gertrud Margareta Magnussons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Kopparbergsvägen 14, "Grand, lunchrestaurang och konditori", här i staden, utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under en tid av tre år från och med den 1 oktober 1951.

Centralpolisen hade efter företagen utredning föreslagit bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hade genom yttrande den 25 april 1951, med förmälan, att någon anmärkning mot sökanden icke förelåge och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fröken Magnussons framställning.

Beredningsutskottet hade i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla nykerhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 126 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 166. **Tillstånd för fru Svea Vilhelmina Rehnberg att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 3 april 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående ansökan av fru Svea Rehnberg om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan, här i staden, få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden 1 oktober 1951—30 september 1954.

Centralpolisen hade efter företagen utredning föreslagit bifall till framställningen.

I skrivelse den 25 april 1951 hade nykterhetsnämnden med förmälan att någon anmärkning mot sökanden icke förelåge och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Rehnbergs framställning.

Beredningsutskottet hade i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 127 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 167. **Tillstånd för Västerås Kaféaktiebolag att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 3 april 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående Västerås Kaféaktiebolags genom verkställande direktören Gösta Lundberg ingivna framställning om tillstånd att i lokaler inom fastigheten med adress nr 6—8 vid Stora gatan (restaurant Mimer), här i staden, utskänka pilsnerdricka under en tid av tre år räknat från den 1 oktober 1951.

Centralpolisen hade i yttrande den 31 mars 1951 tillstyrkt bifall till framställningen under villkor, att nu gällande föreskrifter angående stängningstider, utskänkningsbestämmelser och skyldighet att hålla ordningsvakt m.m. i fortsättningen tillämpades.

Nykterhetsnämnden hade i skrivelse den 25 april 1951, med förmälan, att då någon anmärkning mot sökanden icke förelåge och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till herr Lundbergs framställning.

Beredningsutskottet hade i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning under de villkor beträffande stängningstider, utskänkningskvantitet och vakthållning m.m., vilka för närvarande gällde.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 128 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 168. **Förslag till val av polismästare.**

Magistraten hade med skrivelse den 5 maj 1951 till stadsfullmäktige överlämnat inkomna ansökningshandlingar till den ledigförklarade polismästarebefattningen i Västerås stad från följande personer:

T.f. polismästaren Otto Stålhane, Västerås,
stadsfiskalen Åke Moberg, Varberg,
t.f. polissekreteraren Olle Vangstad, Göteborg,
stadsfiskalen Gunnar Dunér, Kristinehamn,
stadsfiskalsassistenten Otto Holm, Stockholm,
samt e.o. landsfogdeassistenten Christer Horn, af Ranzien.

Polisnämnden hade i skrivelse den 11 maj 1951 på förslag till tjänsten uppfört följande sökande:

1) T.f. polismästare Otto Stålhane, Västerås,
2) stadsfiskalen Gunnar Dunér, Kristinehamn,
3) stadsfiskalen Åke Moberg, Varberg; med förord för Stålhane.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 16 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla polisnämndens förslag.

Det antecknades, att Stålhane, Dunér och Moberg före sammanträdet företett läkarbetyg utvisande att deras hälsotillstånd icke lade hinder för anställning som polismästare i stadens tjänst.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 129 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 169. **Förnyad prövning av fråga angående namn å två gator å Norra Skallberget.**

I skrivelse den 5 maj 1951 hade gatunamnsberedningen med påpekande av att stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1951 beträffande vissa gatunamn å Norra Skallberget vore oklart, hemställt, att fullmäktige ville på nytt upptaga ärendet ifråga om de gator, som uppkallats efter Silfverstolpe och Dan Andersson till prövning, och i enlighet med gatunamnsberedningens förslag fastställa namnen å dessa gator till respektive Silfverstolpes gata och Dan Anderssons gata.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens nu ifrågavarande förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 130 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Eklund bifall till beredningsutskottets förslag och herr Lundh avslag å samma förslag. Herr förste vice ordföranden yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 170. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 maj 1951 framfört förslag (S. H. nr 131 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ny nämndeman efter herr Einar Jonsson för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges val utse ombudsmannen K. E. Lindvall.

§ 171. **Länsstyrelsens fastställelse av lönestat för polismästaren.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 18 april 1951 utvisande att länsstyrelsen i huvudsak fastställt stadsfullmäktiges beslut den 29 juni 1950 angående antagande av lönestat för polismästaren i Västerås.

§ 172. **Kungl. Maj:ts fastställelse å förslag för stadsplan för Norra Skallberget.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 11 maj 1951 utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige den 30 november 1950 antaget förslag till stadsplan för staden beträffande Norra Skallberget.

§ 173. **Kungl. Maj:ts fastställelse å förslag till stadsplan för område norr om Hammarbacksvägen.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 11 maj 1951 utvisande att Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige den 25 januari 1951 antaget förslag till stadsplan för staden beträffande område norr om Hammarbacksvägen.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 7 juni 1951.

GUSTAF OLSSON.

E. Berg. *Ruben Nyman.*

Offentligen uppläst den 7 juni 1951; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 juni 1951.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, fru Ebba Berg, herrar Thorén, Lundberg, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Anna Carlsson, herrar Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, fröken Jansson, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, John Johansson, fru Schörling, herrar Ernfrid Carlsson, Thunell, fru Larsson, herrar Ruben Carlsson, Milbers, Gustav Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthlin, fru Johansson, herrar Alderhed, Svensson, Engström, John Ohlsson, Lundh, Gustafsson, Andersson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr J. Ruben Nyman, fru Hall, herrar Matell, Grip, fru Andrén, herrar Nordin, Kraft, Brismar, fru Ekström och herr Strömberg.

För magistraten: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 174. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar förste vice ordföranden och Ruben Berg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentligt uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 3 juli 1951 klockan 13.30.

§ 175. **Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1950.**

Med skrivelse den 14 mars 1951 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor överlämnat årsberättelse för år 1950. (S. H. nr 12 ser. B).

Sedan herrar Engdahl och Lundberg yttrat sig utan yrkanden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 176. **Byggnadskontorets årsberättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 7 juni 1951 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat berättelse angående byggnadskontorets verksamhet för år 1950. (S. H. nr 13 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 177. **Redogörelse över Västerås stads tekniska verks räkenskaper för 1950.**

Anmäldes och lades till handlingarna styrelsens för tekniska verkens redogörelse över tekniska verkens räkenskaper för år 1950. (S. H. nr 14 ser. B).

§ 178. **Prisnämndens utlåtande över av Västerås stad anordnad arkitekttävling om ordnandet av ett fritidsområde vid Mälaren inom Västerås stad.**

Anmäldes och lades med godkännande till handlingarna prisnämndens utlåtande över av Västerås stad anordnad arkitekttävling om ordnandet av ett fritidsområde vid Mälaren inom Västerås stad. (S. H. nr 15 ser. B).

§ 179. **Framdragande av vatten- och avloppsledningar på Västra Jakobsberg.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 maj 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för vatten- och avloppsledningar samt reningsbrunn å Västra Jakobsberg bevilja ett tilläggsanslag å 119.000 kronor att täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla vad tekniska verkens styrelse föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 132 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 180. **Förslag till höjning av taxor för gas, el och vatten.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 29 maj 1951 hade styrelsen för tekniska verken framlagt förslag till ändrade taxor för gas, elektricitet och

vatten med giltighet från och med första avläsning efter den 1 juli 1951 med hemställan att stadsfullmäktige ville antaga ifrågavarande förslag.

Genom utlåtande den 7 juni 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga förslaget till ändrade taxor för gas, elektricitet och vatten med giltighet från och med första avläsning efter den 1 juli 1951.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 133 ser. A) och sedan herr Hellman med instämmande av herr Lindkvist yrkat avslag å förslagen till ändrade taxor beslöt stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 181. **Fråga om anslag för bedrivande av pojkidrottskoloni.**

Barnavårdsnämnden hade i skrivelse den 21 maj 1951 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att för bedrivande av pojkidrottskoloni under sommaren 1951 ställa ett anslag å 1.900 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bedrivande av pojkidrottskoloni under sommaren 1951 ställa ett anslag å 1.900 kronor till barnavårdsnämndens förfogande samt *att* anslaget täcktes ur det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 134 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 182. **Anslag till nya möbler i läroverkets aula.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 juni 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anskaffande av nya stolar till Högre Allmänna Läroverkets aula anvisa ett anslag å 30.000 kronor samt *att* anslaget ifråga finge täckas genom att taga i anspråk beräknat överskott å motsvarande belopp av det under budgettitel 15 G1 160,2 i årets stat upptagna anslaget för grundförstärkning av huvudbyggnaden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 135 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 183. **Anslag för uppförande av vaktmästarbostad vid Blåsboskolan.**

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 16 maj 1951 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna ett av stadsarkitekten Bohlin upprättat förslag till vaktmästar-

bostad vid Blåsboskolan, att för ändamålet ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett förslagsanslag å 53.000 kronor samt att uppdraga åt styrelsen att efter vederbörligt beslut fullfölja ärendet.

Genom utlåtande den 7 juni 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med godkännande av det upprättade förslaget till vaktmästarbostad vid Blåboskolan för ändamålet ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett förslagsanslag å 50.000 kronor, *att* uppdraga åt styrelsen att efter vederbörligt beslut fullfölja ärendet samt *att* anslaget skulle täckas av uttaxerade medel på folkskolestyrelsens stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 136 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 184. **Förslag till omorganisation av vissa tjänster å stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 juni 1951 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att, räknat från den 1 juli 1951 omändra befattningarna som förste mätningstekniker och mätningstekniker på beräknings- och utredningsavdelningen vid stadsingenjörskontoret till befattningar som byråtekniker i lönegrad 21 och därjämte omändra extra befattningen som tekniker på nämnda avdelning till ordinarie befattning som byråtekniker jämväl i lönegrad 21.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 4 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1952 omändra dels de ordinarie befattningarna såsom förste mätningstekniker och mätningstekniker å stadsingenjörskontorets beräknings- och utredningsavdelning, dels nuvarande extra befattningen såsom tekniker å nämnda avdelning till ordinarie befattningar såsom byråtekniker i lönegrad 21.

Genom utlåtande den 7 juni 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 137 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 185. **Ändring av tidigare beslut beträffande avlöningar till polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal på avgångsstat.**

I skrivelse den 16 maj 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt att stadsfullmäktige med ändring av sitt den 26 april 1951

fattade beslut ville föreskriva, att de lönesättningar, som tillkomme polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal i staden, vilka överfördes å avgångsstat, skulle utgå med det belopp, som motsvarade hel ålderspension i vederbörande befattning, att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet vederbörande myndighet för fastställelse samt att bemyndiga nämnden att å stadsfullmäktiges vägnar företaga de mindre justeringar i beslutet, vilka i samband med fastställelseprövningen eventuellt kunde påfordras.

Genom utlåtande den 7 juni 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 138 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 186. **Fråga om beklädnadsersättningen till polispersonalen.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 maj 1951 hade löne- och avtalsnämnden meddelat, att Svenska Stadsförbundet efter förhandlingar med Svenska Polisförbundet rekommenderat sina medlemmar att företaga en justering uppåt av beklädnadsersättning för polispersonalen, motsvarande den höjning av dyrtidstillägget, som genom centrala överläggningar överenskommits. Denna höjning skulle innebära, att den nuvarande beklädnadsersättningen å 450 kronor höjdes till 528 kronor eller 44 kronor per månad. Löne- och avtalsnämnden hade i anledning härav tillstyrkt att stadsfullmäktige ville besluta att beklädnadsersättningen till polispersonalen från och med den 1 januari 1951 skulle höjas till 528 kronor per år.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 139 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 187. **Fråga om lönegradsuppflyttningar efter förhandlingar med Kommunaltjänstemannaförbundet m.fl.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 maj 1951 hade löne- och avtalsnämnden efter förhandlingar med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund framlagt förslag om uppflyttning av följande befattningar, nämli-

gen kassörska vid socialvårdsbyrån från lönegrad 12 till lönegrad 13, befattning som stadsbokhållare från lönegrad 15 till lönegrad 18, befattning som avsynare vid tekniska verken från lönegrad 16 till lönegrad 17, befattning som bokhållare vid byggnadskontoret från lönegrad 16 till lönegrad 18, befattning som hamnfogde från lönegrad 20 till lönegrad 22 och samtidigt förslag om ändring av tjänstebenämning till hamnmästare, befattning som fastighetsförvaltare från lönegrad 23 till lönegrad 24, befattning som kontorschef vid tekniska verken från lönegrad 23 till lönegrad 25, befattning som stadsträdgårdsmästare från lönegrad 25 till lönegrad 26, befattning som hamnkapten från lönegrad 27 till lönegrad 30, befattning som stadskamrer från lönegrad 32 till lönegrad 34 ävensom föreslagit att samtliga uppflyttningar skulle äga retroaktiv giltighet från och med den 1 januari 1951.

I en annan till stadsfullmäktige ställd, den 4 juni 1951 dagtecknad skrivelse, hade löne- och avtalsnämnden vidare efter förhandlingar med Svenska Kommunalarbetareförbundet och Svenska Polisförbundet genom Polisföreningen Kamraterna föreslagit uppflyttning från den 1 januari 1951 av befattning som sömmerska vid ålderdomshemmet från lönegrad 6 till lönegrad 7, av befattning som kokerska vid ålderdomshemmet från lönegrad 6 till lönegrad 7, av befattning som tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet från lönegrad 8 till lönegrad 9, av befattning som biträdande maskinist vid ålderdomshemmet och biträdande maskinist vid varmbadhuset från lönegrad 11 till lönegrad 12, av befattning som biträdande maskinist å bogserbåten från lönegrad 12 till lönegrad 13, av befattning som ångbåtsmaskinist från lönegrad 13 till lönegrad 14, av befattning som magistratsvaktmästare från lönegrad 13 till lönegrad 14 samt omändring av titeln till expeditionsvakt och magistratsskrivare, av befattning som renhållningsarbetare från lönegrad 10 till lönegrad 11, av befattning som polissyster från lönegrad 13 till lönegrad 14, av befattning som kranmästare från lönegrad 18 till lönegrad 20. I samma skrivelse hade vidare föreslagits, att beklädnadsersättningen för brandpersonalen skulle höjas från 350 kronor till 430 kronor per år samt för renhållningsarbetare från 100 kronor till 120 kronor per år.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla de av löne- och avtalsnämnden i skrivelserna den 16 maj och den 4 juni 1951 föreslagna uppflyttningarna av där uppräknade befattningar, *att* avslå förslaget om att befattningen som magistratsvaktmästare skulle omändras till en befattning som expeditionsvakt och magistratsskrivare, *att* höja beklädnadsersättningen för brandpersonalen från 350 kronor till 430 kronor samt för renhållningsarbetare

från 100 kronor till 120 kronor per år samt *att* samtliga här föreslagna förändringar skulle äga retroaktiv giltighet från och med den 1 januari 1951.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 140 ser. A) uppstod överläggning. Sedan herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens förslag och herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige efter yttranden av herrar borgmästaren Rylander och andre vice ordföranden Sjöberg utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 188. **Fråga om pensionsunderstöd till lantarbetaren Sven Elof Björklund.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 maj 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 juni 1951 tillsvidare under hans återstående livstid tillerkänna lantarbetaren Sven Elof Björklund ett pensionsunderstöd å 350 kronor per år.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 141 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 189. **Pensionsunderstöd till städerskan hos idrottsstyrelsen Anna C. Pettersson.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 maj 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna städerskan Anna Carolina Pettersson ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor från den 1 maj 1951 tillsvidare under hennes återstående livstid.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 7 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 142 ser. A) och sedan herrar Larsson, Engdahl och Eriksson yttrat sig utan yrkanden beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 190. **Återbesättande av befattning som hemvårdarinna.**

I skrivelse den 10 maj 1951 hade hemhjälpsnämnden på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville bemyndiga nämnden att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom hemvårdarinna.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 maj 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 7 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hemhjälpsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 143 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 191. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid socialvårdsbyrån.**

I skrivelse den 16 maj 1951 hade socialvårdsdelegationen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta, att bemyndiga delegationen att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom skrivbiträde å socialvårdsbyrån.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 4 juni 1951 och drätselkammaren i utlåtande den 7 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla socialvårdsdelegationens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 144 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 192. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.**

I skrivelse den 7 juni 1951 hade drätselkammaren hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom skrivbiträde vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 21 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 145 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 193. **Yttrande över betänkande angående näringslivets lokalisering samt angående planväsendets uppgifter och organisation.**

Genom resolution den 19 april 1951 hade länsstyrelsen i Västmanlands län för yttrande remitterat betänkande angående näringslivets lokalisering avgivet av utredningen angående näringslivets lokalisering den 26 januari 1951 (Statens offentliga utredningar 151:6, Handelsdepartementet).

Länsstyrelsen hade vidare anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över betänkande angående planväsendets uppgifter och organisation varöver byggnadsnämnden i skrivelse den 19 mars 1951 yttrat sig.

Genom utlåtande den 14 juni 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* instämma i byggnadsnämndens yttrande beträffande planväsendets uppgifter och organisation samt *att* med åberopande av vad kammaren anfört uttala sig för att, om en aktiv lokaliseringspolitik befunnes böra bedrivas, den till att börja med bleve rådgivande och att i första hand de nuvarande organen gåves möjligheter till intensivare och grundligare utredningar i denna angelägenhet, så att rådgivningsverksamheten till kommuner och enskilda kunde utvecklas för att senare finna sin slutliga form i utredningens anda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 146 ser A) uppstod överläggning. Herr Nyström yrkade med instämmande av herr Ernfrid Carlsson, att beträffande näringslivets lokalisering stadsfullmäktige ville utesluta vissa partier i drätselkammarens förslag till yttrande och uttala sig för att "om en aktiv lokaliseringspolitik befinnes böra bedrivas den blir rådgivande och att de nuvarande organen ges möjligheter till intensivare och grundligare utredningar i denna angelägenhet, så att rådgivningsverksamheten till kommuner och enskilda kan utvecklas".

Herr Eklund yrkade med instämmande av herr Erik Pettersson, att stadsfullmäktige ville i båda remissärendena antaga drätselkammarens förslag till yttranden utan ändringar.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning i enlighet med herr Eklunds yrkande.

§ 194. **Fråga om ändring av resereglementet för staden.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 juni 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den enligt resereglementet för Västerås stad utgående traktamentsersättningen skulle från och med den 1 juli 1951 höjas för dag från 18 till 22 kronor, för natt från 10 till 14 kronor, och för dygn från 28 till 36 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 147 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Thorén att dagsersättningen till kommunala förtroendemän för förlorad arbetsförtjänst borde höjas från högst 20 till högst 26 kronor. Herr Turén yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag med tillägg enligt herr Thoréns yrkande.

§ 195. **Fråga om fortsatt kommunal garanti för genomförande av Västerås Riksteaterförenings teaterprogram spelåret 1951/1952.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 maj 1951 hade Västerås Riksteaterförening hemställt att erhålla fortsatt kommunal garanti å 10.000 kronor för genomförande av föreningens teaterprogram under spelåret 1951/1952.

Genom utlåtande den 14 juni 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ikläda staden garanti för Västerås Riksteaterförenings verksamhet under spelåret 1951/1952 intill ett belopp av högst 10.000 kronor under villkor att föreningen under samma spelår anordnade minst 35 teaterföreställningar.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 148 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 196. **Fråga om borgen för ett Västerås Omnibus AB:s lån.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 juni 1951 hade Västerås Omnibus AB på anförda skäl anhållit om stadens borgen för ett bolagets lån intill ett belopp av 200.000 kronor.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten ikläda staden borgen för ett Västerås Omnibus AB:s tillfälliga lån å högst 200.000 kronor ävensom vidtaga de åtgärder som för fullföljande av nämnda beslut erfordrades.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 149 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 197. **Fråga om anslag för byggande av dykdalb.**

Hamnstyrelsen hade i skrivelse den 1 juni 1951 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa för byggande av en dykdalb i djuphamnen ett tilläggsanslag å 24.000 kronor samt att för gångbrygga och oljeledning anvisa ett anslag å 41.000 kronor.

Genom utlåtande den 14 juni 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för byggande av dykdalb i djuphamnen bevilja ett tilläggsanslag å 24.000 kronor samt för anordnande av gångbrygga och oljeledning i djuphamnen anvisa ett anslag å 41.000 kronor samt *att* anslaget ifråga skulle täckas i hamnstyrelsens stat för 1952.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 150 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 198. **Fråga om anslag för reparationer vid Berga skola.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 juni 1951 hade folkskolestyrelsen anhållit att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 3.936 kronor 16 öre att av folkskolestyrelsen disponeras för täckande av utgifter för Berga skolas reparation.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för täckande av kostnaden för reparationer i Berga skola anvisa kronor 3.936:16 att täckas av det till stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget för oförutsedda utgifter i årets stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 151 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 199. **Anslag för nya möbler i flickskolans aula samt möbler för nya lärosalar.**

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 14 juni 1951 hade styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås anhållit om ett anslag å 50.000 kronor att användas för inredning av nya lokaler i kommunala flickskolan.

Dräselkammaren hade genom utlåtande den 14 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inredning av nya lokaler i kommunala flickskolan ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 50.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 152 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 200. **Fråga om anslag för inköp av utrustning för vissa expeditionslokaler vid folkskolan.**

I skrivelse den 5 juni 1951 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl anhållit att få disponera uppkommet överskott å anslag för omändring av metallslöjdsalen i Herrgärdsskolans annexbyggnad för inköp av inventarier till ifrågavarande lokaler.

Genom utlåtande den 14 juni 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 153 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 201. **Framställning från kulturnämnden om anslag för inköp av konst till stadens äldre folkskolor samt förslag till P.M. för inköp.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 juni 1951 hade kulturnämnden på anförda skäl tillstyrkt, att stadsfullmäktige ville ställa ett anslag å 50.000 kronor ur kulturfonden till förfogande för inköp av konst till stadens äldre folk- och småskolor. Nämnden hade samtidigt framlagt ett förslag till promemoria angående formerna för inköp av konst till Västerås stad med hemställan att stadsfullmäktige ville godtaga den av nämnden framlagda promemorian.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 14 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla vad kulturnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 154 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 202. **Ansökan från förste telegrafkontrollören Sven Erik Westman om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i lunchrum för telegrafverkets personal.**

Genom resolution den 24 april 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående telegrafkontrollören Sven Erik Westmans, Domkyrkoesplanaden 6 B, här i staden, anhållan om tillstånd att under en tid av tre år räknat från och med den 1 oktober 1951 få utskänka pilsnerdricka klass II i lunchrum för telegrafverkets personal i fastigheten Östra Kyrkogatan 5.

Centralpolisen hade i yttrande den 23 april 1951 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden hade i skrivelse den 25 maj 1951, med förmälan, att någon anmärkning mot sökanden icke förelåge och att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år under den absoluta förutsättningen att utskänkning skedde endast i samband med förtäring av på platsen tillagad och serverad måltid.

Beredningsutskottet hade i utlåtande den 13 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år på de av nykterhetsnämnden angivna villkoren.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 155 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 203. **Ansökan från AB Ica-Restauranger om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i Mjölkbarens lokaler, Stora gatan 18, här i staden.**

Genom resolution den 21 maj 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående direktörens vid AB Ica-Restauranger, Folke Adolf Birgersson-Winblad, till länsstyrelsen i Västmanlands län ingivna framställning om tillstånd att från och med den 1 oktober 1951 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i Mjölkbaren, Stora gatan 18, här i staden.

Centralpolisen hade i skrivelse den 21 maj 1951 avstyrkt bifall till ansökningen, enär Mjölkbarens läge vid en starkt trafikerad gata och i omedelbar närhet av Mimerrestaurangen gjorde det olämpligt att där utskänka pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden hade i yttrande den 25 maj 1951 och beredningsutskottet genom utlåtande den 13 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen avstyrka bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 156 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 204. **Ansökan från AB Ica-Restauranger om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i restaurang S:t Örjans såväl restaurang som baravdelning.**

Genom resolution den 21 maj 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående direktörens vid AB Ica-Restauranger, Folke Adolf Birgersson-Winblad, framställning om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i restaurang S:t Örjans såväl restaurang- som baravdelning.

Centralpolisen hade i yttrande den 21 maj 1951 framhållit, att visserligen hade icke någon barservering belägen på nedre botten beviljats liknande tillstånd tidigare, men med hänsyn till att baren vore belägen

på ett sådant sätt, att direkt insyn från gatan icke vore möjlig samt att ur ordningssynpunkt intet syntes föreligga, som gjorde utskänkningen därstädes olämplig, tillstyrkt bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden hade i utlåtande den 25 maj 1951 funnit, att ansökningen i vad den avsåge restaurangavdelningen icke borde föranleda någon åtgärd, enär de för denna avdelning av systemaktiebolaget lämnade vinrättigheterna även berättigade till pilsnerutskänkning. Beträffande baravdelningen hade nämnden funnit att ur nykterhetsvårdssynpunkt vissa risker kunde anses föreligga med hänsyn till lokalens belägenhet. Då emellertid några anmärkningar mot sökanden icke framkommit och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga hade nämnden föreslagit stadsfullmäktige att tillstyrka bifall till framställningen beträffande baravdelningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1951.

Mot detta beslut hade nykterhetsnämndens ordförande reserverat sig under motivering att ur nykterhetssynpunkt det måste anses olämpligt att anordna pilsnerutskänkning i lokaler vid en starkt trafikerad gata och i en fastighets bottenvåning.

Beredningsutskottet hade i utlåtande den 13 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 157 ser. A) uppstod överläggning, varunder fru Kjelldahl med instämmande av herr Engdahl yrkade bifall till nykterhetsnämndens förslag. Herrar förste vice ordföranden Leontein och andre vice ordföranden Sjöberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan beredningsutskottets förslag och å andra sidan fru Kjelldahls yrkande. Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla beredningsutskottets förslag.

Begärd votering utföll så, att stadsfullmäktige med 26 nejröster mot 22 jaröster beslöto i enlighet med fru Kjelldahls yrkande.

§ 205. **Ansökan från restauranginnehavaren Sven Tore Birger Lundberg om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i restaurang Luckys lokaler.**

Genom resolution den 24 april 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående restauranginne-

havaren Sven Tore Birger Lundbergs ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten Karlsgatan 4, restaurang Lucky, här i staden få utskänka pilsnerdricka klass II för en tid av tre år räknat från den 1 oktober 1951.

Centralpolisen hade i yttrande den 23 april 1951 tillstyrkt bifall till ansökan.

Nykterhetsnämnden hade i yttrande den 25 maj 1951, framhållit, att någon anmärkning mot sökanden icke förelåge och att föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga samt hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till herr Lundbergs framställningen för en tid av ett år.

Beredningsutskottet hade i utlåtande den 13 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 158 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 206. **Avsägelse av uppdrag såsom nämndeman.**

I skrivelse den 18 juni 1951 hade herr Gösta Lundberg avsagt sig uppdraget såsom nämndeman.

Stadsfullmäktige beslöto dels godkänna den begärda avsägelsen, dels anmoda beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till ny nämndeman i herr Lundbergs ställe.

§ 207. **Kungl. Maj:ts utslag å besvär ang. anskaffande av passagerarebåt.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 6 juni 1951 utvisande att Kungl. Maj:t ej funnit skäl göra ändring i länsstyrelsens utslag beträffande R. E. H. Öhlunds besvär över stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1950 att för anskaffande av en passagerarebåt anvisa ett anslag å 275.000 kronor ur trafikfondens medel.

§ 208. **Kungl. Socialdepartementets skrivelse ang. att Kungl. Maj:t beviljat ytterligare understöd för anordnande av en vår- och vinterkoloni för barn.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 8 juni 1951 utvisande att Kungl. Maj:t beviljat staden ytterligare understöd ur allmänna arvsfonden till Västerås stad för anordnande av en vår- och vinterkoloni för barn (å fastigheten Järån 1^2 i Skinnskattebergs socken).

In fidem:

Sven Martiin.

Justerat den 3 juli 1951.

GUSTAF OLSSON.

Georg Leontein. *Ruben Berg.*

Offentligen uppläst den 3 juli 1951; betygar

Ex officio:

Sven Martiin.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 augusti 1951

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, fröken Anna Carlsson, herrar Lindqvist, Carlfors, Grip, fru Ingrid Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Nordin, John Johansson, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Anna Larsson, herrar Ruben Carlsson, Milbers, Gustav Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, herrar Alderhed, Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lund, Gustafsson, Andersson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Matell, Åke Johansson, Erik Pettersson, fröken Jansson, herrar Haasum, Thunell och fru Johansson.

För magistraten: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 209. **Parentation över Anders Pers.**

Herr ordföranden erinrade om den förtjänta insats framlidne redaktören Anders Pers nedlagt icke minst i samhällsarbetet under en lång följd av år och lyste frid över hans minne.

§ 210. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar andre vice ordföranden och Ring att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 6 september 1951 klockan 13.00.

§ 211. **Västerås stads socialvårds berättelse för år 1950.**

Med en i maj månad 1951 daterad skrivelse hade Västerås stads socialvårdsdelegation överlämnat verksamhetsberättelse för år 1950 (S. H. nr 16 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 212. **Fattigvårdsstyrelsens årsberätelse för år 1950.**

Fattigvårdsstyrelsen hade till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1950. (S. H. nr 17 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 213. **Barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens årsberättelse för 1950.**

Med en i maj månad 1951 daterad skrivelse hade barnavårdsnämnden överlämnat berättelse över verksamheten under år 1950. (S. H. nr 18 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 214. **Hemhjälpsnämndens årsberättelse för 1950.**

Hemhjälpsnämnden hade med en i maj månad 1951 daterad skrivelse överlämnat berättelse över verksamheten under år 1950. (S. H. nr 19 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 215. **Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1950.**

Nykterhetsnämnden hade till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1950. (S. H. nr 20 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 216. **Fastighetskontorets årsberättelse för 1950.**

Drätselkammaren hade till stadsfullmäktige överlämnat fastighetskontorets årsberättelse för år 1950. (S. H. nr 21 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 217. **Parkstyrelsens årsberättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 3 juli 1951 hade parkstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1950. (S. H. nr 24 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 218. **Drätselkammarens bokslut för 1950.**

Företogs till förnyad behandling det under § 101 i stadsfullmäktiges protokoll för den 16 april 1951 antecknade ärendet angående drätselkammarens och tekniska verkens bokslut, i vilket ärende drätselkammaren genom utlåtande den 12 april 1951 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för år 1950 och *att* godkänna tekniska verkens åtgärd att för täckande av merkostnader för utförda ledningsanläggningar anvisa 69.805 kronor 50 öre att utgå ur tekniska verkens tillfälliga fond av anslutningsavgifter samt att för täckande av merkostnaden *dels* för vatten- och avloppsledningar inom Emausområdet enligt stadsfullmäktiges beslut § 159 år 1947 anvisa 37.000 kronor, *dels ock* för vatten- och avloppsledningar samt gasledningar från kvarteret Sigurd till Nedre Hyttvägen enligt stadsfullmäktiges beslut § 118 år 1949 anvisa 28.000 kronor, i bägge fallen att utgå av lånemedel, ävensom uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om vederbörligt tillstånd till upptagande av amorteringslån för ändamålet i fråga.

Stadsfullmäktige hade vid nämnda sammanträde beslutat godkänna tekniska verkens ifrågavarande åtgärd samt anvisat begärda medel för vatten- och avloppsledningar inom Emausområdet samt för vatten- och avloppsledningar samt gasledningar från kvarteret Sigurd till Nedre Hyttvägen men bordlagt ärendet ifråga om godkännande av bokslutet för 1950.

Stadsfullmäktige beslöto nu utan omröstning godkänna även drätselkammarens bokslut.

§ 219. **Stadsrevisionens berättelse för år 1950.**

Med skrivelse den 18 juni 1951 hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat stadsrevisorernas berättelse i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1950.

Till stadsfullmäktige hade jämväl inkommit infordrad förklaring från drätselkammaren.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 159 ser. A) yrkade herr Engdahl bifall till stadsrevisionens förslag om ansvarsfrihet för 1950 års förvaltning.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bevilja drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar ansvarsfrihet för år 1950 samt i övrigt lägga stadsrevisionens berättelse till handlingarna.

I detta beslut deltogo icke de i 58 § lagen om kommunalstyrelse i stad omförmälda ledamöter.

§ 220. **Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kristina m. m.**

I skrivelse den 18 juni 1951 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 5 maj 1951 daterat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kristina m. m. samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Genom utlåtande den 2 augusti 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 160 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 221. **Tilläggsanslag m. m. för till- och ombyggnad av Kommunala Flickskolan.**

I skrivelse den 12 juli 1951 hade kommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att kvarstående del av tidigare för kommunala flickskolans till- och ombyggnad anslagna medel finge tagas helt i anspråk för tillbyggnad av den äldre huvudbyggnaden samt att därutöver anvisa ett extra anslag å 50.000 kronor för samma ändamål.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* resterande del av det av fullmäktige den 31 januari 1946 anvisade anslaget för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan i sin helhet finge tagas i anspråk för tillbyggnad av skolans äldre huvudbyggnad samt *att* för samma ändamål därutöver anvisa ett tilläggsanslag å 50.000 kronor att täckas av fonden för kommunala byggnader.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 161 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 222. **Fråga om anslag till Västerås Hemvärn för räkenskapsåret 1 juli 1951—30 juni 1952.**

Drätselkammaren hade genom skrivelse den 2 augusti 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning m. m. under arbetsåret 1 juli 1951—30 juni 1952 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 162 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 223. **Fråga angående ombyggnad av stadsarkitektkontorets lokaler.**

I skrivelse den 9 juli 1951 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att 26.000 kronor av tidigare lämnade anslag för om- och tillbyggnad å tomten nr 4 i kvarteret Nestor finge tagas i anspråk för ombyggnad av stadsarkitektkontoret.

Genom utlåtande den 2 augusti 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 26.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 163 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 224. **Fråga om anslag för tillfälligt anställande av assessor vid rådhusrätten.**

I skrivelse den 16 juli 1951 hade magistraten på anförda skäl hemställt om ett förslagsanslag å 6.200 kronor för tillfällig förstärkning av arbetskraften under tiden september—december 1951.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för tillfälligt anställande av en extra assessor vid rådhusrätten under tiden september —december 1951 anvisa ett förslagsanslag å 6.200 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 164 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 225. **Fråga om anställande av extra exekutor vid stadsfogdekontoret.**

I skrivelse den 18 juli 1951 hade magistraten på anförda skäl hemställt om anslag med *dels* 1.200 kronor för anställande av en extra exekutor för tiden 1 oktober 1951 till årets slut, *dels ock* å 780 kronor för inköp av vissa inventarier till stadsfogdekontoret.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 oktober 1951 tills vidare måtte anställas en extra exekutor med en avlöning av 3.600 kronor per år jämte dyrtidstillägg, *att* för bestridande av kostnaderna för avlönande av denne extra exekutor intill årets slut bevilja ett anslag å 1.200 kronor, *att* för inköp av en skrivmaskin och en kontorsstol till stadsfogdekontoret anvisa ett anslag å 780 kronor samt *att* härav föranledda utgifter skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 165 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 226. **Fråga om inrättande av en befattning såsom assistent å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning.**

Vid sammanträde den 26 april 1951 hade stadsfullmäktige till löne- och avtalsnämnden återremitterat barnavårdsnämndens genom skrivelse den 14 februari 1951 gjorda framställning om inrättande av en ordinarie befattning som assistent i lönegrad 16.

I skrivelse den 20 juni 1951 hade nu löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med indragande av nuvarande befattning såsom kontorsbiträde å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning från och med den 1 januari 1952 inrätta en ordinarie befattning såsom assistent vid samma avdelning i lönegrad 16 samt *att* bemyndiga barnavårdsnämnden att tillsätta den nyinrättade befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 166 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 227. **Fråga om överförande av extra befattning såsom skrivbiträde och biträdande fastighetsförvaltare vid folkskolorna å ordinarie stat samt inrättande av ny ordinarie befattning såsom skolsköterska.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 13 juni 1951 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att *dels* från och med den 1 januari 1952 omändra en skrivbiträdesbefattning och en befattning såsom biträdande fastighetsförvaltare, vilka för närvarande voro inrättade på extra stat, till ordinarie befattningar, *dels ock* från och med den 1 juli 1952 inrätta en ordinarie befattning såsom skolsköterska.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 20 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 juli 1952 inrätta en ny ordinarie befattning såsom skolsköterska med placering i lönegrad 12, att bemyndiga skolstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare samt att i övrigt avslå folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1952 överföra den extra skrivbiträdesbefattningen å folkskoleexpeditionen å ordinarie stat med placering i lönegrad 6, *att* från och med den 1 juli 1952 inrätta en ny ordinarie befattning såsom skolsköterska med placering i lönegrad 12, *att* bemyndiga skolstyrelsen tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare samt *att* i övrigt avslå skolstyrelsens framställning.

Drätselkammarens beslut hade fattats med 5 röster mot 3 vilka avgivits för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i oförändrat skick.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 167 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Grip med instämmande av herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag, medan herr Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 228. **Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 18 juni 1951 hade byggnadsnämnden hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 2 augusti 1951 samt löne-

och avtalsnämnden genom yttrande den 15 augusti samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 168 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 229. **Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 6 augusti 1951 hade byggnadsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta en ledig befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 15 augusti 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 16 augusti samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 169 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 230. **Återbesättande av befattningar som maskinist och eldare vid varmbadhuset.**

I skrivelse den 1 augusti 1951 hade badhusstyrelsen på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta *dels* en befattning som maskinist *dels ock* en befattning som eldare vid varmbadhuset.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 augusti 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 16 augusti samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 170 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 231. **Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid Kommunala Flickskolan.**

I skrivelse den 13 augusti 1951 hade styrelsen för kommunala flickskolan på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta en befattning som kontorsbiträde å rektorsexpeditionen.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 15 augusti 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 171 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 232. **Fråga om tilläggsborgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 augusti 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsen nybygge å tomten Kata nr 28 intill högst 85 % av den produktionskostnad, som Kungl. Bostadsstyrelsen vid ändring av tidigare preliminärt lånebeslut kunde finna skälig, dock högst 561.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor, att borgensåtagandet skulle gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 172 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 233. **Fråga om tilläggsborgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Källhagen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 augusti 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Källhagen nybyggen å tomterna Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1 intill ett belopp av högst 1.694.900 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheterna under villkor, att borgensåtagandet skulle gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 173 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 234. **Fråga om anslag till Västerås Befälsutbildningsförening.**

I skrivelse den 16 augusti 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom bidrag till lokalkostnader under år 1951 ställa till Västerås Befälsutbildningsförenings förfogande ett anslag å 1.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 174 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 235. **Fråga om stadens övertagande av Arbetarinstitutets bibliotek.**

Sedan stadsfullmäktige den 26 april 1951 uppdragit åt en särskild kommitté att utreda frågan om kommunalisering av Västerås Arbetarinstituts bibliotek, hade kommittén i ett den 28 juli 1951 avgivet betänkande föreslagit stadsfullmäktige besluta att Västerås stad från och med den 1 januari 1952 skulle övertaga den av institutet bedrivna biblioteksverksamheten, att denna i stadens regi skulle stå under tillsyn och förvaltning av en särskild, av stadsfullmäktige vald styrelse, kallad biblioteksstyrelsen, att antaga bifogat förslag till reglemente för biblioteksstyrelsen, att uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i styrelsen, att bemyndiga kommittén att på vissa i skrivelsen angivna villkor med föreningen träffa avtal om stadens övertagande av biblioteket, att från och med den 1 januari 1952 inrätta följande ordinarie befattningar vid stadsbiblioteket nämligen en befattning som assistentbibliotekarie i lönegrad 20, två befattningar såsom assistentbibliotekarie i lönegrad 18, en befattning som biblioteksbiträde i lönegrad 8 samt en befattning såsom biblioteksbiträde i lönegrad 7 med rätt för innehavaren av förstnämnda assistentbibliotekariebefattning att så länge hon är förordnad såsom bibliotekarie, uppbära ett årligt arvode av tillsvidare 1.425 kronor samt att sedan kommittén vidtagit de åtgärder, som erfordrades för verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut, entlediga kommittén från dess uppdrag.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 20 juni 1951 tillstyrkt bifall till förslaget i vad avsåge avlöningarna till bibliotekspersonalen.

Beredningsutskottet hade vidare i yttrande den 8 augusti 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 16 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla vad kommittén i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 25 ser. B och 175 ser. A) uppstod överläggning, varunder fröken Anna Carlsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt herrar förste vice ordföranden, Engdahl och fru Kjelldahl yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 236. **Fråga om startande av en betong- och cementarbetarskola.**

Sedan stadsfullmäktige den 22 februari 1951 uppdragit åt en kommitté om fem personer att utreda frågan om startande av en betong- och cementarbetarskola i Västerås, hade kommittén den 13 augusti 1951 föreslagit stadsfullmäktige besluta att anvisa ett tilläggsanslag å 4.500 kronor å yrkesskolornas stat för att kurser i betong- och cementarbeten skulle kunna påbörjas under hösten 1951 samt att entlediga kommittén från dess uppdrag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla vad kommittén i ärendet föreslagit samt *att* det begärda tilläggsanslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 176 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 237. **Yttrande över betänkande beträffande polis- och åklagarväsendets organisation.**

Genom resolution den 2 maj 1951 hade poliskammaren hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över 1948 års polisutrednings betänkande angående polis- och åklagarväsendets organisation.

Polisnämnden hade i skrivelse den 28 juni 1951 förordat utredningens alternativ I med bibehållen kommunal organisation.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att såsom eget yttrande över 1948 års polisutrednings betänkande åberopa vad kammaren i skrivelsen anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 177 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 238. **Fråga om ändring av stadens indelning i pensionsdistrikt.**

I skrivelse den 12 maj 1951 hade pensionsnämnden i Västerås pensionsdistrikt I, II på anförda skäl hemställt, att staden från och med den 1 januari 1952 skulle indelas i två pensionsdistrikt, att gränsen mellan distrikten skulle förläggas i linjen Svartån från Mälaren till Skarpskyttebron — vägen från denna bro till Norra Ringvägen — Norra Ringvägen — Kristiansborgsallén — Bergslagsvägen till gränsen mot Hubbo socken, att det väster om linjen belägna distriktet skulle benämnas Västerås stads västra pensionsdistrikt och det öster om samma linje Västerås stads östra pensionsdistrikt samt att varje distrikts nämnd skulle bestå av sex ledamöter.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 8 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* staden från och med den 1 januari 1952 skulle indelas i två pensionsdistrikt med de benämningar och de gränser, som pensionsnämnden föreslagit, *att* antalet ledamöter i varje distrikts nämnd skulle utgöra sex med lika många personliga suppleanter, *att* efter lottning vid valet skulle bestämmas att halva antalet ledamöter och suppleanter skola avgå vid utgången av andra året av den tid, för vilken de blivit valda, samt att underställa länsstyrelsen beslutet för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 178 ser. A) uppstod överläggning varunder herr Wässman yrkade, att ärendet skulle återremitteras till pensionsnämnden och beredningsutskottet för förnyad utredning, herr andre vice ordföranden yrkade bifall till beredningsutskottets förslag och herr Grip bifall till samma förslag med tillägg att vid valet av ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna hänsyn toges till att Badelunda och Skerike bleve representerade i nämnden.

Sedan överläggningen avslutats, ställdes först proposition mellan å ena sidan yrkandet om återremiss och å andra sidan yrkandet att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat bifalla sistnämnda yrkande.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 36 jaröster mot 17 nejröster (voteringslista § 238 A) beslöt omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Härefter ställdes proposition mellan å ena sidan herr andre vice ordförandens och å andra sidan herr Grips yrkande, varvid herr ordföranden fann, att fullmäktige beslutat bifalla förstnämnda yrkande.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 41 ja-

röster mot 12 nejröster (voteringslista § 238 B) bifalla herr andre vice ordförandens yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat bifalla beredningsutskottets förslag i oförändrat skick.

§ 239. **Utredning angående folkpensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden m. m.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 juni 1951 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med anledning av herrar B. W. Alwestrands m. fl. motion om utredning av folkpensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden m. m. samt pensionsnämndens i Västerås stads distrikt I, II framställning den 10 maj 1951 om översyn av gällande bestämmelser om särskilda bostadstillägg tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa ifrågavarande utredningar ävensom inkomma till stadsfullmäktige med därav föranlett förslag.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 8 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag, *att* kommittén skulle bestå av fem ledamöter samt *att* till ledamöter i kommittén utse vaktmästaren E. A. Lindstedt, ombudsmannen Erik Berglind, bostadsdirektören B. W. Alwestrand, taxeringskontrollanten Uno Wilmark och förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson med herr Alwestrand som sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 179 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 240. **Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Lorens.**

I skrivelse den 18 juni 1951 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 20 januari 1951 daterat och med Pl 154 betecknat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Lorens samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 juli 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 180 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 241. **Fråga om tilläggsanslag för inköp av vissa inventarier till stadsarkitektkontoret.**

I skrivelse den 2 juli 1951 hade byggnadsnämnden hemställt om ett tilläggsanslag å 1.500 kronor för inköp av vissa inventarier till stadsarkitektkontoret.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 5 juli 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det begärda anslaget samt *att* detta skulle täckas av det till stadsfullmäktiges förfogande i 1951 års stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 181 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 242. **Fråga om stadens borgen å lån till Västmanlands Fornminnesförening för uppförande av vaktmästarbostad vid Vallby friluftsmuseum.**

I skrivelse den 12 juni 1951 hade Västmanlands Fornminnesförening anhållit att staden ville teckna borgen å ett banklån till föreningen å 30.000 kronor för uppförande av en vaktmästarebostad vid Vallby friluftsmuseum.

Genom utlåtande den 5 juli 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med stöd av den underställningsfria borgensrätten teckna stadens borgen å ifrågavarande lån, under ett års tid.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 182 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 243. **Fråga om markbyte inom kvarteret Märta.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 augusti 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att på vissa i skrivelsen angivna villkor träffa avtal om markbyte med ägarna till tomten nr 1 i kvarteret Märta ävensom att vidtaga alla för bytets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 183 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 244. **Ansökan av fru Helga Linnéa Pettersson att få utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 18 juli 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående ansökan av fru Helga Linnéa Pettersson om tillstånd att i Runans Matsalar, Köpmangatan 10, här i staden få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Centralpolisen hade den 17 juli 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hade genom utlåtande den 7 augusti 1951 föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Petterssons framställning för en tid av ett år från och med den 1 oktober 1951.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 8 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 184 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 245. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 8 augusti 1951 framfört förslag (S. H. nr 185 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till nämndeman efter herr Lundberg för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges val utse typografen Rune Göthlin.

§ 246. **Tackkort från Olof Clarholms sterbhus.**

Anmäldes och lades till handlingarna tackkort från Olof Clarholms sterbhus för hedersbevisning vid dennes bår.

§ 247. **Justitiedepartementets skrivelse ang. fastställelse av instruktion för åklagarmyndigheten i Västerås samt lönestat för stadsfiskalen och biträdande stadsfiskalen.**

Anmäldes och lades till handlingarna Justitiedepartementets skrivelse den 2 mars 1951 utvisande att Kungl. Maj:t fastställt *dels* instruktion för åklagarmyndigheten i Västerås *dels ock* lönestat för stadsfiskalen och biträdande stadsfiskalen i Västerås.

§ 248. **Fastställelse av tillägg till sotningstaxan.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 28 juni 1951 utvisande att länsstyrelsen fastställt ett av stadsfullmäktige den 31 maj 1951 antaget förslag angående höjning av tillägget till sotningstaxan för staden från 18 till 38 %.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 6 september 1951.

GUSTAF OLSSON.

Gösta Sjöberg. *Sven Ring.*

Offentligen uppläst den 6 september 1951; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 september 1951

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, Lundberg, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Åke Johansson, Lindqvist, Erik Pettersson, Carlfors, Grip, fröken Ingeborg Jansson, fru Ingrid Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, herrar Ernfrid Carlsson, Thunell, fru Anna Larsson, herrar Ruben Carlsson, Råberg, Gösta Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Alderhed, Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lund, Gustafsson, Andersson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar J. Ruben Nyman, Pers, Nyström, Turén, Matell, fröken Anna Carlsson, herrar Milbers och Gustav Nyman.

För magistraten: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 249. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Gustafsson och Andersson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 2 oktober 1951 klockan 13.30.

§ 250. **Anslag till förhyrande av skolmåltidslokaler av föreningen Folkets Hus och Park m. m.**

I skrivelse den 14 augusti 1951 hade folkskolestyrelsen, samtidigt som styrelsen redogjorde för företagen utredning om kostnaderna för skolmåltidsverksamheten och vissa åtgärder för förbilligande av densamma,

hemställt att styrelsen finge disponera eventuellt överskott å anslag under 15 A 5 för bestridande av 1951 års kostnader för förhyrande av måltidslokaler i föreningen Folkets Hus och Park tillhöriga lokaler.

Genom utlåtande den 6 september 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga folkskolestyrelsen att, i den mån så visade sig erforderligt, för täckande av kostnaderna för förhyrande av skolmåltidslokaler av föreningen Folkets Hus och Park under tiden till innevarande års slut överskrida i årets stat upptaget hyresanslag för skolmåltidslokaler, *att* för täckande av samma kostnader under år 1952 anvisa ett anslag å 8.000 kronor i nästa års stat att täckas av skattemedel samt *att* i övrigt lägga folkskolestyrelsens utredning till handlingarna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 186 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 251. **Framställning från folkskolestyrelsen om anslag för föräldramöten m. m.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 14 augusti 1951 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1952 bevilja ett anslag å 2.000 kronor till bestridande *dels* av omkostnader i samband med föräldramöten, *dels ock* kostnader för utgivande av en folder att utdelas till barnens målsmän.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 187 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 252. **Höjning av beklädnadsersättningen till hamnkaptenen, hamnmästaren och befälhavaren på bogserbåten.**

I skrivelse den 15 augusti 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1952 tillerkänna hamnkaptenen, hamnmästaren och befälhavaren på bogserbåten beklädnadsersättning med 300 kronor pr man och år.

Genom utlåtande den 6 september 1952 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 188 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 253. **Höjning av dyrtidstillägget till stadens pensionärer.**

I skrivelse den 15 augusti 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att dyrtidstillägget till stadens pensionärer, med bibehållande i övrigt av de av stadsfullmäktige den 21 december 1950 beslutade reglerna därför skulle höjas till 51 % från och med den 1 januari 1951.

Genom utlåtande den 6 september 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 189 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 254. **Höjning av timlärararvoden vid stadens yrkesskolor.**

I skrivelse den 18 juni 1951 hade styrelsen för Västerås stads yrkesskolor hemställt, att stadsfullmäktige ville för år 1951 bevilja yrkesskolorna ett tilläggsanslag å 3.750 kronor att användas till höjning av timlärararvodena vid skolorna, så, att tidigare likställighet med timarvodena vid övriga skolor i staden åter måtte kunna erhållas.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 15 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla yrkesskolestyrelsens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 190 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning enligt drätselkammarens förslag.

§ 255. **Omändring av icke ordinarie facklärarbefattningarna i gymnastik, teckning och musik vid folkskolorna till ordinarie konsulentbefattningar.**

I skrivelse den 23 februari 1951 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att från och med läsåret 1951/1952 de icke ordinarie facklä-

rarbefattningarna i gymnastik, teckning och sång förändrades till ordinarie konsulentbefattningar i samma ämnen samt att fastställa de av styrelsen antagna instruktionerna för konsulenterna.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 15 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att ändra de icke ordinarie facklärarbefattningarna i gymnastik, teckning och musik vid folkskolorna till ordinarie konsulentbefattningar i samma ämnen i lönegrad 23 från och med den 1 oktober 1951, *att* fastställa de av folkskolestyrelsen antagna instruktionerna, *att* tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare skulle gälla för konsulenterna med i skrivelsen angivna undantag beträffande §§ 12 och 21, *att* befattningarna skulle pensionsregleras hos Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa samt *att* bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 191 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 256. **Medgivande för exekutorn J. Sundquist att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå viss tid i stadens tjänst.**

Magistraten hade den 6 juli 1951 med tillstyrkan överlämnat framställning från exekutorn J. Sundquist att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå i tjänst till utgången av december 1952.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 15 augusti 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 6 september samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 192 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 257. **Medgivande för stadsfogden O. Berglind att kvarstå i tjänst viss tid efter uppnådd pensionsålder.**

Magistraten hade den 6 juli 1951 till stadsfullmäktige med tillstyrkan överlämnat framställning från stadsfogden att få efter uppnådd pensionsålder kvarstå i stadens tjänst såsom stadsfogde till 1952 års utgång.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 15 augusti 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 6 september samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 193 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 258. **Uppflyttning av befattning som kontrollant vid uppbördsverket i högre lönegrad.**

I skrivelse den 15 augusti 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att befattningen såsom kontrollant vid uppbördsverket uppflyttades från lönegrad 13 till lönegrad 15 med giltighet från och med den 1 januari 1951.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 194 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 259. **Uppflyttning av befattningen som körkarl vid byggnadskontoret i högre lönegrad.**

I skrivelse den 15 augusti 1951 hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med giltighet från och med den 1 januari 1951 uppflytta de ordinarie körkarlsbefattningarna från lönegrad 9 till lönegrad 10.

Genom utlåtande den 6 september 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 195 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 260. **Uppflyttning av befattningar såsom assessor vid rådhusrätten, andre stadsombudsman och biträdande stadsfiskal i högre lönegrad.**

Uti skrivelse den 15 augusti 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att uppflytta befattningen såsom andre stadsombudsman från lönegrad 29 till lönegrad 31, att uppflytta befattningen såsom biträdande stadsfiskal från lönegrad

29 till lönegrad 31 samt att uppflytta befattningen såsom assessor vid rådhusrätten från lönegrad 29 till lönegrad 32, samtliga räknat från den 1 januari 1951.

Magistraten hade i skrivelse den 5 september 1951 tillstyrkt bifall till uppflyttningen av assessorstjänsten till lönegrad 32.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 196 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 261. **Uppflyttning av befattningarna såsom vattenverksingenjör, byggnadsinspektör och mätningsingenjör i högre lönegrad.**

Löne -och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 augusti 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att uppflytta befattningen såsom vattenverksingenjör från lönegrad 32 till lönegrad 34, räknat från och med den 1 januari 1951, att uppflytta befattningen såsom byggnadsinspektör från lönegrad 28 till lönegrad 29 räknat från och med den 1 januari 1951 samt att uppflytta befattningen såsom mätningsingenjör från lönegrad 28 till lönegrad 29 räknat från och med den 1 januari 1952.

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 20 augusti 1951 tillstyrkt bifall till uppflyttning av befattningarna såsom byggnadsinspektör och mätningsingenjör till lönegrad 29 och tekniska verken hade genom utlåtande den 21 i samma månad tillstyrkt bifall till uppflyttning av befattningen såsom vattenverksingenjör till lönegrad 34.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 197 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 262. **Uppflyttning av hemvårdarinnebefattningarna i högre lönegrad.**

Uti skrivelse den 15 augusti 1951 hade löne -och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med giltighet från och med den 1 januari 1951 uppflytta de ordinarie hemvårdarinnebefattningarna från lönegrad 6 till lönegrad 7 samt att den centrala överenskommelsen beträffande hemvårdarinnorna även i övrigt skulle tilllämpas.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 198 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 263. **Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid drätselkontoret.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den efter fröken Vera-Britta Lönnqvist ledigblivna befattningen såsom kontorsbiträde vid drätselkontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 199 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 264. **Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid drätselkontoret.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den efter fröken Inga Ludvigsson ledigblivna befattningen såsom kontorsbiträde vid drätselkontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 200 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 265. **Återbesättande av befattning som uppbördskontrollant vid uppbördsverket.**

I skrivelse den 13 september 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom uppbördskontrollant å uppbördskontoret.

Löne -och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 201 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 266. **Angående höjda arvoden till vissa kommunala förtroendemän**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 september 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1952 höja ersättningarna till i skrivelsen angivna kommunala förtroendemän samt *att* av beslutet föranledda utgifter skulle täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 202 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 267. **Förvärv av tomten nr 2 i kvarteret Kol.**

I skrivelse den 13 september 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att vid den tidpunkt, då nybyggnad kunde komma till stånd, av föreningen Folkets Hus och Park i Västerås u. p. a. förvärva tomten nr 2 inom kvarteret Kol till ett pris av 210.000 kronor och på de skäliga villkor i övrigt varom överenskommelse kunde träffas samt *att* förklara sig beredda att till föreningen upplåta tomten med tomträtt på de villkor, som vid den aktuella tidpunkten gällde för liknande upplåtelser.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 203 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 268. **Anslag för vissa kostnader vid fastighetstaxeringen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 september 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till kommunvald ledamot av fastighetstaxeringsnämnd skulle, oberoende av när sammanträdet påbörjades eller avslutades, utgå en ersättning av 3 kronor pr timme ,dock högst 15 kronor pr sammanträdesdag, *att* för bestridande av diverse kostnader i samband med den allmänna fastighetstaxeringen anvisa ett anslag av 6.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 204 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 269. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 12 september 1951 framfört förslag (S. H. nr 205 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation *dels* entlediga folkskollärarinnan Barbro Wallin-Wikander från uppdraget såsom suppleant i barnavårdsnämnden, *dels* till ny suppleant i barnavårdsnämnden för tiden intill 1953 års utgång utse fru Mildred Wallin.

§ 270. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 12 september 1951 framfört förslag (S .H. nr 206 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation *att* till ledamot i kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek i stället för redaktören Anders Pers, vilken avlidit, utse kontorschefen Einar Keijser.

§ 271. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 12 september 1951 framfört förslag (S. H. nr 207 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation *att* till ny ledamot i styrelsen för kommunala flickskolan efter förrådsvaktmästaren Ivar Engström, vilken avlidit, utse nuvarande suppleanten ombudsmannen Sten Söderberg för tiden intill 1951 års utgång samt *att* till ny suppleant efter herr Söderberg för samma tid utse muraren Erik Svensson.

§ 272. **Val av kommunala förtroendemän.**

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till ledamöter i biblioteksstyrelsen för en tid av fyra kalenderår från den 1 januari 1952 utse kontorschefen Einar Keijser, banktjänstemannen Anna Carlsson, portvakten Erik Andersson, rektorn Knut Carlfors och överläraren Gösta Brismar, *att* till suppleanter i styrelsen för samma tid utse metallarbetaren Ruben Carlsson, studieinstruktören Folke Wångersjö ,fru Anna Löf, Tomtebovägen 4, fru Ingrid Dalne, Stohagsvägen 12 och fru Lisa Härenstam, *att* till sammankallande utse kontorschefen Einar Keijser, *att* genom lottning inför stadsfullmäktige skulle bestämmas, att tre ledamöter och två suppleanter skulle avgå ur styrelsen med utgången av år 1953 samt *att* herrar Ruben Carlsson och Folke Wångersjö samt fru Anna Löf i nu nämnd ordning

skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herr Keijser, fröken Anna Carlsson och herr Erik Andersson; fru Ingrid Dalne vid förfall för herr Carlfors och fru Lisa Härenstam vid förfall för herr Brismar.

Beredningsutskottets förslag i vad avsåge ledamöter och suppleanter i styrelsen hade beslutats genom val med slutna sedlar. Vid förslagsvalet till ledamöter hade herr Keijser, fröken Anna Carlsson samt herrar Erik Andersson och Brismar erhållit åtta röster varder och herr Carlfors sex röster, medan två röster avgivits för pastorn Nils Palmkvist. En ogiltig valsedel, upptagande endast tre namn hade avgivits. Vid förslagsvalet till suppleanter hade herrar Ruben Carlsson och Wångersjö samt fru Anna Löf erhållit vardera åtta röster, fru Lisa Härenstam sju röster och fru Ingrid Dalne sex röster, medan tre röster tillfallit ombudsmannen Arthur Lingnäs. En ogiltig valsedel upptagande sex namn hade avgivits.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 208 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag.

Vidare beslöto stadsfullmäktige efter nu inför fullmäktige företagen lottning av att ledamöterna herrar Keijser, Carlfors och Erik Andersson samt av suppleanterna herrar Wångersjö och Ruben Carlsson skulle avgå ur styrelsen med 1953 års utgång.

§ 273. **Val av ledamöter i fastighetstaxeringsnämnderna för år 1952.**

Från beredningsutskottet hade till stadsfullmäktige inkommit följande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av 1952 års allmänna fastighetstaxering skall under september 1951 av stadsfullmäktige väljas ledamöter i fastighetstaxeringsnämnderna. I varje nämnd skall finnas fyra ledamöter jämte lika många suppleanter, av vilka länsstyrelsen förordnar en ledamot och en suppleant samt fullmäktige utse övriga tre ledamöter och suppleanter.

Länsstyrelsen har indelat staden i fem olika distrikt för fastighetstaxeringen ,nämligen

det första taxeringsdistriktet, omfattande 1:a, 2:a, 3:dje, 5:e, 6:e och 7:de valdistrikten,

det andra taxeringsdistriktet, omfattande 8:e, 9:e, 11:e, 12:e och 13:de valdistrikten,

det tredje taxeringsdistriktet, omfattande 14:de, 15:de, 16:de och 17:de valdistrikten,

det fjärde taxeringsdistriktet, omfattande 4:de valdistriktet (Badelunda församling) och

det femte taxeringsdistriktet, omfattande Skerike församling.

Beredningsutskottet får till ledamöter och suppleanter i de olika distriktens taxeringsnämnder föreslå följande personer:

I *första distriktets* fastighetstaxeringsnämnd:

Ledamöter: ombudsmannen Erik Berglind, ombudsmannen Henry Jäfvert och f. handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson,

Suppleanter: fru Hilda Bergsten, pressgjutaren Arvid Berglind, Uppsalagatan 3 och byggmästaren David Vennhall.

I *andra* distriktets fastighetstaxeringsnämnd:

Ledamöter: avdelningsföreståndaren Rudmar Thunell, direktören Axel Bergqvist och köpmannen Sam. Erstadius.

Suppleanter: Vaktmästaren Uno Hillborg, kriminalkonstapeln Folke Rebermark och köpmannen Elis Sollin.

I *tredje* distriktets fastighetstaxeringsnämnd:

Ledamöter: magistratsvaktmästaren Helge Thorell, ombudsmannen Gunnar Österberg och bankdirektören Gösta Sandberg.

Suppleanter: tjänstemannen Axel Boberg, metallarbetaren Sven Pettersson och direktören John Jahn.

I *fjärde* distriktets fastighetstaxeringsnämnd:

Ledamöter: byggmästaren Gösta Lindahl, kakelugnsmakaren A. M. Kumlander och köpmannen Erik Billert.

Suppleanter: cementarbetaren Sven Ericsson, förvaltaren Gunnar Andersson och arrendatorn Eric Agrell.

I *femte* distriktets fastighetstaxeringsnämnd:

Ledamöter: chauffören Olov Ridman, Skerikes by, lägenhetsägaren Ernst Frändberg, Skarpa, Skerike och nämndemannen August Eriksson, Kävsta.

Suppleanter: ladugårdsförmannen Martin Olsson, Rustberga, kyrkovaktmästaren Oskar Dahlgren, Prästgården, Skerike, samt f. d. överlantmätaren W. Nordenstedt.

Suppleanterna föreslås personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här ovan uppräknats.

Västerås den 26 september 1951.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

Per Siösteen."

Efter föredragning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige enhälligt att denna dag upptaga ärendet till handläggning, oaktat detsamma icke upptagits å stadsfullmäktiges föredragningslista.

Härefter beslöto stadsfullmäktige med acklamation till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 274. **Fastställelse å förslag till ändring av stadsplanen för kv. Verkstaden m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 17 augusti 1951 utvisande att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 21 december 1950 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Verkstaden m. m.

§ 275. **Kungl. Maj:ts fastställelse av reglemente för tekniska verkens särskilda fond för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 14 september 1951 utvisande att Kungl. Maj:t fastställt reglemente för tekniska verkens särskilda fond för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar.

§ 276. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. medgivande för staden att upptaga lån.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 17 augusti 1951 utvisande att Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad upptaga ett 25-årigt lån å 1.100.000 kronor för uppförande av pensionärshem.

In fidem:

Per Siösten.

Justerat den 2 oktober 1951.

GUSTAF OLSSON.

Albert Andersson. Erland Gustafsson.

Offentligen uppläst den 2 oktober 1951; betygar

In fidem:

Per Siösteen.

Västerås 1951 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 oktober 1951

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Pers, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, Matell, Åke Johansson, fröken Anna Carlsson, herrar Lindqvist, Carlfors, Grip, fröken Ingeborg Jansson, fru Ingrid Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, herrar Ernfrid Carlsson, Thunell, Ruben Carlsson, Milbers, Gustav Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Johansson, herrar Alderhed, Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lundh, Gustafsson, Andersson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Fru Berg, herrar Nyström, Turén, fru Bergsten, Erik Pettersson, fru Anna Larsson och fru Ekström.

För magistraten: Rådmannen Folke Höijer.

§ 277. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar John Olsson och Lundh att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 1 november 1951 klockan 13.30.

§ 278. **Anslag för anställande av en extra åklagare.**

I skrivelse den 1 oktober 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja ett anslag å 3.000 kronor för anställande av en extra åklagare under viss tid samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 209 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 279. **Inrättande av en ordinarie befattning som maskinmästare vid vattenverket.**

I skrivelse den 21 augusti 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 juli 1952 inrätta en ordinarie befattning såsom maskinmästare vid vattenverket i lönegrad 19.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 september 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 1 oktober samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 210 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 280. **Inrättande av befattning som kontorsbiträde vid socialvårdsbyrån.**

I skrivelse den 25 augusti 1951 hade socialvårdsdelegationen på anförda skäl hemställt, att med eventuellt överförande av en befattning såsom kontorsbiträde å socialvårdsbyrån å övergångsstat inrätta ytterligare en dylik befattning å socialvårdsbyråns kansli från och med den 1 januari 1952 samt att bemyndiga socialvårdsdelegationen att med ordinarie innehavare besätta denna befattning.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1952 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde å socialvårdsbyråns kansli samt *att* bemyndiga socialvårdsdelegationen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 211 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 281. **Ändring av extra befattning som kontorsassistent vid tekniska verken till ordinarie befattning som stadsbokhållare.**

I skrivelse den 21 augusti 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1952 omändra extra tjänsten såsom kontorsassistent vid tekniska verken till ordinarie befattning såsom stadsbokhållare i lönegrad 18.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 september 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 1 oktober samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 212 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 282. **Fråga om ändring av en befattning såsom extra kontorsbiträde till en befattning såsom kontorsbiträde å byggnadskontoret.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 september 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1952 omändra en befattning som extra kontorsbiträde å byggnadskontoret till en befattning såsom ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 213 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 283. **Återbesättande av en befattning som skrivbiträde å drätselkontoret.**

I skrivelse den 1 oktober 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att återbesätta en ordinarie tjänst såsom skrivbiträde å drätselkontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 17 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 214 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 284. **Inrättande av ordinarie befattning såsom förrådsförman vid vatten- och avloppsverket.**

Uti skrivelse den 21 augusti 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från den 1 januari 1952 vid vatten- och avloppsverket inrätta en ordinarie befattning såsom förrådsförman i lönegrad 16.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 september 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 11 oktober samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 215 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 285. **Fråga om höjning av vissa arvoden till personal vid folkskolorna.**

I skrivelse den 14 augusti 1951 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva höjning av vissa arvodesbelopp till lärarpersonal.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bordlägga frågan om arvoden till överlärare, *att* i de övriga fall, där folkskolestyrelsen föreslagit arvodeshöjningar, medgiva höjning med 18,8 % från och med den 1 januari 1952, beträffande simlärarinnan dock från och med den 1 januari 1951, samt *att* i återstående delar bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 216 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl med instämmande av herr Grip yrkade, att ärendet skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren utom vad avsåge arvodet till simlärarinnan, ifråga om vilket yrkades bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige i enlighet med herr Engdahls yrkande *dels* bifalla drätselkammarens förslag angående arvodet till simlärarinnan, *dels ock* i övrigt återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren.

§ 286. **Förslag till budget för år 1952.**

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 12 oktober 1951 hade magistraten överlämnat ett av drätselkammaren den 1 oktober 1951 upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 10 oktober 1951 och därvid till alla delar tillstyrkt bifall till drätselkammarens förslag.

Handlingarna i ärendet föredrogos (S. H. nr 22 a och b och 23 ser. B). Härunder yttrade sig herrar Engdahl, Eklund, Thorén och Göthlin.

Herr Engdahl yrkade, att såsom villkor för anslag till olika organisationer för kulturella och sociala ändamål skulle gälla, att stadens revisorer skulle äga rätt taga del av räkenskaperna inom den organisation, som erhölle anslaget, i den mån stadsfullmäktige icke utsett kommunal revisor för granskning av räkenskaperna.

Herr Göthlin yrkade, att stadsfullmäktige med frångående av drätselkammarens förslag ville i brandförsvarets stat upptaga ett anslag å 11.600 kronor för anskaffning av transportmedel att täckas av uttaxerade medel. Herr Eklund yrkade å denna punkt bifall till drätselkammarens förslag.

Härefter fattade stadsfullmäktige utan omröstning nedan angivna beslut i ärendet.

Allmän förvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige att godkänna förslaget till stat under titeln Allmän förvaltning med följande av drätselkammaren föreslagna ändringar beträffande löne- och avtalsnämndens statförslag nämligen *att* anslaget för arvoden höjdes från 4.400 kronor till 5.000 kronor samt beträffande stadsrevisionens statförslag, att hamnen påfördes andel i revisionskostnaden med ett belopp av 2.500 kronor.

Rätts- ocn ordningsväsen.

Magistrat och rådhusrätt.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa förslaget till stat för Magistrat och rådhusrätt med de ändringar *att* anslaget till löner och arvoden samt den interna posten för hyra höjdes med vissa belopp, och *att* inkomster för sportler och avgifter för registrering av handelsfirmor höjdes från 48.000 kronor till 50.000 kronor.

Polisväsen och fångvård.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige godkänna förslaget till stat för Polisväsen och fångvård med följande ändringar, nämligen *att* anslaget för löner till personal på ordinarie stat sänktes från 850.500 kronor till 842.000 kronor, *att* anslaget för löner till extra och tillfälliga befattningshavare från 70.200 kronor till 61.000 kronor, *att* anslaget för sjukvård sänktes från 1.400 kronor till 1.000 kronor och anslaget till beklädnadsbidrag för ordinarie befattningshavare från 51.400 kronor till 46.464 kronor, *att* anslaget för pensioner sänktes med 6.000 kronor, *att* anslaget för beklädnadsbidrag till extra personal nedsattes med 2.200 kronor, *att* anslaget för resor och traktamenten sänktes från 11.000 kronor till 10.000 kronor, *att* anslaget för förbrukningsmateriel och förbrukningsinventarier sänktes från respektive 1.300 kronor till 1.000 kronor och från 7.200 kronor till 7.000 kronor, *att* anslaget å kontot Kost för anhållna sänktes från 2.600 kronor till 2.000 kronor, *att* det interna anslaget för hyra nedsattes från 37.750 kronor till 30.350 kronor, *att* posten Övriga kostnader för inventarier sänktes från 2.000 kronor till 1.000 kronor, *att* under kapitalutgifter kontot Anskaffning av inventarier nedsattes från 8.685 kronor till 7.000 kronor samtidigt som på inkomstsidan upptagen intern ersättning från 2 B 3 för överlåten diktafon å 2.500 kronor borttoges, *att* stadsfiskalsorganisationens andel i polisverkets kostnader ökades från 2.300 kronor till 10.000 kronor, *att* beräknad inkomst av olycksfallsersättning ökades från 300 kronor till 700 kronor samt *att* posten Övriga rörelseintäkter höjdes från 500 kronor till 5.000 kronor.

Åklagarväsen.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa stadsfiskalens förslag till budget för Åklagarväsen med följande ändringar nämligen, *att* åklagarväsendets andel i polisverkets kostnader ökades från 2.300 kronor till 10.000 kronor, *att* lönekontot ökades med 2.300 kronor, *att* posten försäkrings- och sjukvårdsavgifter, vilken i förslaget upptagits till 500 kronor borttoges, *att* anslaget för resor och traktamenten nedsattes från 1.700 kronor till 1.000 kronor och anslaget för övriga expenser sänktes från 400 kronor till 100 kronor samt *att* anslaget för sakkunnigt biträde vid polisutredningar nedsattes från 2.000 kronor till 1.500 kronor.

Övriga ändamål.

Fastställde stadsfullmäktige föreliggande förslag till budget under deltiteln Övriga ändamål.

Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa förslaget till utgifts- och inkomststat under titeln Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen med följande ändringar ifråga om Exekutionsverk nämligen, *att* posten löner och arvoden justerades uppåt med c:a 5.000 kronor, *att* anslaget för sjukvård och personalförsäkring nedsattes med 100 kronor och uppdelades på två särskilda konton, *att* anslaget för pensioner ökades från 11.935 kronor till 14.000 kronor, *att* en ny post upptoges å 1.800 kronor, motsvarande andel i fastighetsskötarens lön för vaktmästaresysslan, *att* framställningen om bidrag för tjänstemotorcykel avsloges, *att* anslaget för anskaffande av inventarier höjdes från 100 kronor till 1.000 kronor samt *att* sportelinkomsterna upptoges till 25.000 kronor mot av stadsfogden och magistraten beräknade 20.000 kronor.

Byggnads- och stadsplaneväsen.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna byggnadsnämndens statförslag under titeln Byggnads- och stadsplaneväsen med ett par mindre justeringar å *dels* anslaget för löner och arvoden å stadsarkitektkontoret, *dels* anslaget för pensioner och hyror å stadsingenjörskontoret.

Försvarsväsen.

Stadsfullmäktige godkände förslaget till stat under titeln Försvarsväsen med följande ändringar i staten för civilförsvaret, nämligen *att* anslaget för byggande av branddammar nedsattes från 88.000 kronor till 44.000 kronor och motsvarande justering företoges på inkomstsidan, att anslaget för anskaffande av motorsprutor, slang samt övrig brandsläckningsmateriel nedsattes från 225.000 kronor till 100.000 kronor, vilket belopp dock endast finge disponeras efter drätselkammarens prövning i varje särskilt fall, samt *att* ett anslag å 165.000 kronor för utbyggande av bergrum jämte beräknad inkomstpost för statsbidrag tillades utom nämndens petita.

Brandförsvar.

Till en början ställdes proposition mellan herr Göthlins yrkande att anslaget å 11.600 kronor för inköp av transportmedel skulle upptagas till täckning i skattestaten och herr Eklunds yrkande om bifall till drätselkammarens förslag till täckning av denna utgift.

Fullmäktige beslöto utan omröstning enligt herr Eklunds yrkande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning godkänna brandstyrelsens statförslag med följande ändringar, tillägg och förbehåll, nämligen *att* anslaget för sjukvård nedsattes från 1.000 kronor till 500 kronor, *att* anslaget för pensioner nedsattes från 78.500 kronor till 72.000 kronor, *att* anslagen för Övriga expenser nedsattes från 700 kronor till 500 kronor för rökskyddsmateriel från 1.500 kronor till 1.200 kronor och för underhåll av transportmedel från 13.000 kronor till 12.000 kronor, *att* av brandstyrelsen begärda anslag för anskaffning av transportmedel å 11.600 kronor avfördes ur staten, *att* anslaget för anskaffande av övriga inventarier nedsattes från 14.000 kronor till 9.500 kronor, och *att* löneanslagen bibehölles oförändrade under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall till förslag om inrättande av två nya brandmanstjänster.

Fastighetsförvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Fastighetsförvaltning med följande ändringar nämligen beträffande *7 D Jordbruksrörelse*, *att* vissa justeringar företoges å anslagen för löner och arvoden samt pensioner, *att* anslaget förbrukningsinventarier sänktes från begärda 3.000 kronor till 2.000 kronor, *att* övriga kostnader för inventarier sänktes från begärda 1.550 kronor till 1.000 kronor, *att* en utgiftspost å 200 kronor avseende ränta å fasta tillgångar tillades samt *att* å inkomstsidan posterna Jordbruksprodukter höjdes från 247.000 kronor till 269.615 kronor och posten försäljning av får från 25.000 kronor till 30.000 kronor samt beträffande titeln 7 D 3 Jordbruksfastigheter att vissa mindre justeringar i formellt avseende vidtoges.

Gatu- och parkförvaltning.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa föreliggande förslag till stat för Gatu- och parkförvaltning med följande ändringar i förhållande till parkstyrelsens förslag, nämligen *att* anslaget till löner och arvoden ökades från 72.000 kronor till 75.000 kronor, *att* anslaget för skriv- och ritmateriel sänktes från 3.000 kronor till 2.500 kronor, *att* anslaget för resor och traktamenten, som i styrelsens statförslag upptagits till 4.000 kronor, uppdelades på tvenne anslag om 2.000 kronor vardera, det ena för resor och traktamenten och det andra för fordonsersättningar, *att* anslaget för förbrukningsinventarier sänktes från 17.000 kronor till 13.000 kronor, *att* anslaget till materiel för parkunderhållet höjdes från 65.000 kronor till 67.000 kronor och i samband härmed kontot 161,3

minskades från 7.000 kronor till 5.000 kronor, *att* anslaget för körslor för parkunderhållet höjdes med 4.000 kronor medan samtidigt anslaget till underhåll av transportmedel nedsattes med 1.000 kronor och anslaget övriga kostnader för transportmedel med 3.000 kronor, *att* anslag å 22.000 kronor för anskaffning av lastbil slopades, *att* anslaget för ordnande av parkområde mellan Metallgatan och järnvägen å 12.000 kronor och anslaget för parkområde vid Salagatan—Nybomsgatan å 20.000 kronor borttoges, *att* anslaget å 35.000 kronor för ordnande av parkområdet inom Södra Skallberget ersattes med ett anslag å 10.000 kronor för ordnande av enbart parkväg m. m. inom samma område, *att* anslaget för ordnande av lekplats vid Ekberga å 10.000 kronor borttoges, *att* å inkomstsidan inkomsten för Slottsparken nedsattes från 3.100 kronor till 1.000 kronor, *att* inkomsterna av olycksfallsersättning ökades med 500 kronor och av diverse rörelseintäkter med 1.000 kronor, *att* de interna posterna från pensionärshem och barnstugor ökades med respektive 9.000 kronor och 9.600 kronor samt *att* en intern inkomstpost för Stadsparken å 2.000 kronor tillades.

Hamnförvaltning.

Stadsfullmäktige beslöto antaga hamnstyrelsens förslag till stat med följande ändringar nämligen, *att* hamnen påfördes andel i kostnaden för stadsrevisionen med 2.500 kronor, *att* anslaget för sjukvård nedsattes från 500 kronor till 100 kronor, *att* anslaget för räntor nedsattes från 314.000 kronor till 259.000 kronor och för amorteringar från 468.000 kronor till 413.000 kronor samt *att* anslaget för ny bilväg nedsattes från 30.000 kronor till 25.000 kronor.

Kommunikationsföretag.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande förslag till stats under titeln Kommunikationsföretag.

Industriella verk.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna förslaget till stat under titeln Industriella verk med följande ändringar nämligen, *att* anslaget för nyanläggningar höjdes från 40.000 kronor till 50.000 kronor under gasverkets stat och från 70.000 kronor till 100.000 kronor under elverkets stat, *att* anslaget under konto 3312 under rubriken Distribution å elverkets stat höjdes från 1.000 kronor till 9.000 kronor samt *att* inkomsten av enskild strömförbrukning höjdes från 4.150.000 kronor till 4.250.000 kronor.

Hälso- och sjukvård.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna förslaget till stat under titeln Hälso- och sjukvård med följande ändringar och förbehåll under deltiteln Allmän hälsovård nämligen, *att* lönekontot nedsattes med 10.000 kronor samt *att* anslaget för arvoden till jourhavande läkare bibehölles oförändrat endast under förbehåll av stadsfullmäktiges bifall till arvodeshöjningen.

Allmän hygien.

Stadsfullmäktige beslöto antaga föreliggande förslag till budget för Allmän hygien med följande ändringar nämligen *dels* i fråga om Vatten- och avloppsverkets stat, *att* anslaget för nyanläggningar ökades från 50.000 kronor till 100.000 kronor samt *dels* i fråga om Renhållningsverkets stat *att* kontot löner och arvoden ökades från 88.800 kronor till 91.000 kronor och utgifter för pensioner från 30.138 kronor till 31.600 kronor, *att* hämtningsavgifterna ökades från 105.000 kronor till 150.000 kronor samt *att* inkomstposterna för olycksfallsersättning och försäljning av sopor och torvmull ökades med respektive 400 kronor och 1.000 kronor, *dels* beträffande Varmbadhusets stat *att* anslaget för pensioner höjdes från 23.000 kronor till 24.000 kronor samt *att* anslaget för vattenavgiften höjdes från 1.000 kronor till 4.000 kronor *dels* beträffande Karlslunds tvättinrättning *att* vissa justeringar företogos å posterna för löner och arvoden, löner till kollektivanställd personal och pensioner samt att häremot svarande ändringar gjordes å inkomstsidan.

Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

Stadsfullmäktige fastställde i oförändrat skick föreliggande förslag till budget under titeln Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

Undervisnings- och bildningsverksamhet.

Folkskola och fortsättningsskola.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna folkskolestyrelsens förslag till stat med följande ändringar *dels* beträffande titeln Administration, *att* anslaget för löner och arvoden nedsattes med 1.000 kronor och anslaget för pensioner höjdes med 1.700 kronor, *dels* beträffande titeln Undervisning, *att* vissa justeringar företoges å anslagen till löner och arvoden samt pensioner och löner till undervisningspersonal, *att* ett nytt anslag upptoges å 29.000 kronor för pensionsavgifter, *att* anslaget för fri un-

dervisningsmateriel inklusive fria läroböcker nedsattes från 135.000 kronor till 125.000 kronor, *att* anslaget för slöjdmateriel för gossar sänktes från 20.000 kronor till 18.000 kronor, *att* anslaget för materiel till skolornas förråd höjdes från 27.000 kronor till 40.000 kronor samt *att* anslaget för simbad höjdes från 7.000 kronor till 8.500 kronor, *dels* beträffande titeln Socialpedagogiska anordningar, *att* anslaget ersättning för testning och skolmognadsundersökningar nedsattes från begärda 4.000 kronor till 3.000 kronor, *att* anslaget för specialist- och talfelsbehandlingar nedsattes från 3.500 kronor till 3.000 kronor, *att* anslaget för beklädnad till elever nedsattes från 6.000 kronor till 4.000 kronor, *att* anslaget för skolbad nedsattes från 7.000 kronor till 5.000 kronor samt *att* anslaget för avgifter till folktandvården nedsattes från 21.000 kronor till 19.000 kronor, *dels* beträffande titeln Fastigheter och inventarier, *att* viss justering skedde å anslaget för löner och arvoden, *att* anslaget "Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid" nedsattes från 4.000 kronor till 2.000 kronor, *att* anslaget för underhåll av byggnader nedsattes från 211.000 kronor till 200.000 kronor, *att* ett nytt anslag tillades å 40.000 kronor för omändring av bespisningslokalerna i Herrgärdsskolan, *att* anslaget för uppvärmning och sotning nedsattes från 210.000 kronor till 200.000 kronor, *att* i övrigt vissa formella ändringar företoges å utgiftsstaten, *att* ett anslag å 50.000 kronor tillades för vaktmästarebostad i Blåsboskolan samt *att* anslaget för inventarier till Hammarbyskolans annex nedsattes från 75.000 kronor till 55.000 kronor, *dels ock* beträffande titeln Skolmåltider, *att* statsbidraget för skolmåltider beräknades till 200.000 kronor i stället för av folkskolestyrelsen upptagna 178.000 kronor.

Praktisk mellanskola.

Godkände stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat för Praktisk mellanskola med följande ändringar nämligen, *att* vissa smärre justeringar vidtoges å olika poster, *att* posten intern hyra nedsattes från 25.000 kronor till 22.500 kronor, *att* anslaget för städning, eldning, skurning och rengöring nedsattes från 10.000 kronor till 8.500 kronor, *att* statsbidraget till lärarlöner upptoges till 108.310 kronor i stället för av styrelsen beräknade 100.310 kronor samt *att* en utgiftspost å 9.000 kronor tillades för statsstipendier och en lika stor post å inkomstsidan.

Kommunal Flickskola.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa föreliggande förslag till stat för Kommunal Flickskola med förutom vissa formella justeringar den änd-

ringen, *att* anslaget för belysning nedsattes från 6.000 kronor till 5.000 kronor samt *att* anslaget för inventarier höjdes från 3.000 kronor till 4.500 kronor.

Statliga läroverk.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa föreliggande förslag till stat för Statliga läroverk.

Yrkesskola.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna föreliggande förslag till stat för Yrkesskola med följande ändringar nämligen *att* anslaget till lärarlöner, som av skolstyrelsen beräknats till 47.000 kronor höjdes till 54.250 kronor, *att* posten förbrukningsmateriel för undervisning höjdes från 7.250 kronor till 9.250 kronor, *att* en ny post för hyra tillades å 2.000 kronor samt *att* å inkomstsidan posten förbrukningsmateriel höjdes från 3.250 kronor till 4.250 kronor.

Gymnastik och idrott.

Stadsfullmäktige beslöto enligt drätselkammarens förslag godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Gymnastik och idrott med följande ändringar nämligen, *dels* beträffande titeln Gemensam förvaltning, *att* anslaget för löner till kollektivanställd personal sänktes från 70.000 kronor till 65.000 kronor samt *att* ett par smärre justeringar företogos å posterna pensioner, sjukvård för personal och föreningsavgifter, *dels* beträffande titeln Idrottsplatser *att* några formella ändringar företoges i idrottsstyrelsens förslag såvitt avsåge driftutgifterna, *att* anslagen till idrottsplats och tennisbana å respektive 15.000 kronor och 10.000 kronor avfördes ur staten, *att* anslaget å 6.000 kronor för anskaffande av en lastbil borttoges, *att* å inkomstsidan inkomster av bandy höjdes från 12.000 kronor till 15.000 kronor, *dels* beträffande titeln Idrottshallen *att* inkomster av övriga arrangemang höjdes från 4.000 kronor till 6.000 kronor.

Stadsbibliotek.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna föreliggande förslag för budget under denna titel med några mindre justeringar i formellt avseende i förhållande till utredningskommitténs förslag.

Övriga ändamål.

Godkände stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat under denna titel.

Socialvård.

Stadsfullmäktige fastställde förslaget till stat under titeln Socialvård med följande ändringar nämligen *dels* beträffande deltiteln Socialvårdsbyrå, *att* anslaget till löner och arvoden höjdes från 96.000 kronor till 102.000 kronor, *dels* beträffande deltiteln Sluten fattigvård, *att* anslaget för löner och arvoden ökades från 135.000 kronor till 145.000 kronor, *att* anslaget för löner till kollektivanställd personal ökades från 150.000 kronor till 175.000 kronor, *att* anslaget för böcker, tidskrifter m. m. sänktes från 2.500 kronor till 1.500 kronor, *att* anslaget för värme nedsattes från 55.000 kronor till 50.000 kronor, att inkomstposten vårdavgifter, ersatta av pensioner och sjukkassor, höjdes från av styrelsen beräknade 176.000 kronor till 200.000 kronor, *dels* beträffande deltiteln Öppen fattigvård att vissa formella justeringar vidtoges i förhållande till fattigvårdsstyrelsens statförslag, *dels* beträffande deltiteln Öppen barnavård, *att* kontot löner och arvoden höjdes från 85.000 kronor till 88.000 kronor, *att* av barnavårdsnämnden upptaget anslag å 2.000 kronor för ferieverksamhet för förskolebarn borttoges och *att* inkomstposten, ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag höjdes från 45.000 kronor till 50.000 kronor, dels beträffande deltiteln Barnstugor, *att* anslaget för löner och arvoden under gemensam förvaltning höjdes från 16.000 kronor till 20.000 kronor, *att* nedsättningar företoges under Barnträdgårdar och Klubbar å anslagsposterna löner och arvoden, telefon, porto, annonser, lek- och arbetsmateriel, förbrukningsinventarier, bespisning, sjukvård, hyra, städning, värme och vatten samt inventarieanskaffning å tillhopa c:a 11.000 kronor, varjämte inkomstposten avgifter från klubbar och barnträdgårdar nedsattes med 1.000 kronor, att vissa utgiftskonton under deltiteln Daghem och eftermiddagshem reducerades med tillhopa 1.100 kronor samt att några formella justeringar företoges å vissa anslag under Uddens barnkoloni, *dels* beträffande deltiteln Ungdomsvård *att* lönekontot sänktes från 8.700 kronor till 8.200 kronor, *att* anslaget för musik, slöjdverksamhet nedsattes från 11.000 kronor till 10.500 kronor, *att* anslaget för städning och belysning nedsattes från 7.600 kronor till 7.100 kronor samt den interna hyresposten från 19.400 kronor till 17.400 kronor, *dels* beträffande deltiteln Nykterhetsvård *att* anslaget till löner och arvoden

nedsattes från 26.000 kronor till 20.000 kronor, *dels ock* beträffande deltiteln Hemhjälpsnämnd, *att* anslaget för löner och arvoden samt några andra anslag underkastades vissa mindre justeringar.

Social förmedlingsverksamhet.

Stadsfullmäktige godkände i oförändrat skick föreliggande förslag till stat under titeln Social förmedlingsverksamhet.

Socialförsäkring.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa förslaget till stat under denna titel med den ändringen beträffande pensionsnämndernas statförslag *att* anslaget för pensionsavgifter höjdes från 2.700 kronor till 3.700 kronor.

Kristidsförvaltning.

Stadsfullmäktige godkände i oförändrat skick föreliggande förslaget till budget under titeln Kristidsförvaltning.

Finansförvaltning.

Stadsfullmäktige beslöto härefter bifalla föreliggande förslag i vad avsåge under huvudtiteln Finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster med undantag för kommunala uttaxeringen samt hundskatten, varom stadsfullmäktiges beslut skulle fattas i samband med prövning av staten i dess helhet.

Stadsfullmäktige beslöto slutligen i enlighet med drätselkammarens och beredningsutskottets förslag *att* fastställa hundskatten till 50 kronor per hund, *att* fastställa uttaxeringen för år 1952 till kronor 8:35 pr skattekrona, *att* ställa till brandstyrelsens förfogande ett belopp av 11.600 kronar ur brandförsvarsfonden för anskaffande av vissa transportmedel, *att* bemyndiga styrelsen för tekniska verken att under år 1952 få disponera intill ett belopp av 100.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och intill ett belopp av 20.000 kronor av särskilda fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar, *att* reserverat anslag å 25.000 kronor för ordnande av simbassäng vid Arosvallen av idrottsstyrelsen finge användas för idrottsplats vid Skallberget och för anläggande av ytterligare en tennisbana, *att* jämväl i övrigt godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden och förbehåll, samt *att* beträffande samtliga de utgiftsposter, för vilka sådant i

budgeten särskilt anmärkts, medgiva, att den behållning, som vid utgången av år 1951 förefinnes av för ändamålet tidigare beviljade medel, må för samma ändamål reserveras till år 1952.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, i enlighet med herr Engdahls yrkande att såsom villkor för de av fullmäktige till vissa organisationers förfogande ställda anslagen till olika kulturella och sociala ändamål skulle gälla, att stadens revisorer ägde rätt taga del av räkenskaperna inom den organisation, som erhölle anslaget, i den mån fullmäktige icke utsett kommunal revisor för räkenskaperna.

§ 287. **Yttrande över inkomna ansökningar till den ledigförklarade befattningen såsom assessor vid rådhusrätten och magistraten.**

Magistraten hade med skrivelse den 26 september 1951 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat ansökningshandlingarna från samtliga anmälda sökande till den efter assessorn Olle Garenberg ledigblivna befattningen såsom assessor vid rådhusrätten och magistraten i Västerås.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 10 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med åberopande av vad i skrivelsen anförts biträda magistratens yttrande i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 217 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 288. **Motion om bidrag till kostnaderna för gator och vägar inom Brandthovdaområdet.**

Stadsfullmäktige hade den 21 december 1950 till drätselkammaren för yttrande remitterat en av dåvarande stadsfullmäktigeledamoten Gösta Brandt ingiven motion angående bistånd från staden till iordningställande av gator och vägar inom Brandthovdaområdet.

Genom utlåtande den 11 oktober 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara staden beredd att ställa till markägarnas inom Brandthovdaområdet förfogande sakkunnig hjälp för utredningar angående iståndsättande av gator och vägar inom området samt *att* motionen i övrigt icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 218 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 289. **Anslag för stamkabel å Djuphamnsområdet.**

I skrivelse den 2 oktober 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett belopp av 48.500 kronor av lånemedel för framdragande av stamkabel till djuphamnsområdet och vidare över gamla hamnområdet till ångkraftverket.

Genom utlåtande den 11 oktober 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att för ändamålet hemställa hos Kungl. Maj:t om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 48.500 kronor samt att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 219 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 290. **Anslag för vatten och avloppsledningar till Berghamra.**

I skrivelse den 2 oktober 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för vatten- och avloppsledningar å Berghamraområdet bevilja ett anslag å 114.000 kronor att täckas med 5.000 kronor av anslaget för serviser och mindre ledningsutsträckningar och 109.000 kronor av tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det av styrelsen begärda anslaget å 114.000 kronor för vatten- och avloppsledningar å Berghamraområdet samt *att* anslaget skulle täckas till ett belopp av 35.000 kronor av tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt till ett belopp av 79.000 kronor av i 1951 års stat anslagna och reserverade medel för serviser och mindre ledningsutsträckningar.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 220 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 291. **Anslag för ombyggnad av kokssorteringsverket.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 15 september 1951 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för ombyggnad av kokssorteringsverket få använda 100.000 kronor av de för nytt sorteringsverk avsatta medel.

Genom utlåtande den 11 oktober 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 221 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 292. **Anslag för uppförande av en vaktkur för tullens bevakningspersonal i Djuphamnen.**

I skrivelse den 11 oktober 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av en vaktkur i Djuphamnen anvisa ett anslag å 4.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 222 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 293. **Fråga om utökad borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 14.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 oktober 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 14 beträffande föreningens nybygge inom kvarteret Klövern intill ett belopp av 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen godkända produktionskostnaden, dock högst 2.932.500 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor, att borgensåtagandet skulle gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 223 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 294. **Överskridande av årets anslag för underhåll av elledningsnätet.**

I skrivelse den 2 oktober 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva, att i årets stat upptaget anslag för underhåll av elledningsnätet finge överskridas med 100.000 kronor.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 11 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 224 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 295. **Angående inrättande av särskilt valdistrikt för före detta Skerike kommuns område m. m.**

I skrivelse den 10 oktober 1951 hade magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen i länet göra framställning om att Skerike kommun tills vidare skulle utgöra ett särskilt valdistrikt vid stadsfullmäktig- och landstingsmannaval samt val till riksdagen, benämnt Västerås stads adertonde valdistrikt, ävensom att valdistriktet vid val av stadsfullmäktige skulle hänföras till stadens västra valkrets.

Beredningsutskottet hade genom yttrande den 10 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla magistratens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 225 ser. A) och sedan herr Jonsson yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan bifalla magistratens förslag.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 296. **Tillstånd för August Alfred Ozolin att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 5 september 1951 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående en av herr August Ozolin ingiven ansökan om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan, här i staden.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, hade intet att erinra mot bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden hade i ett den 19 september 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till herr Ozolins framställning för en tid av ett år från och med den 1 oktober 1951.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 26 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 226 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 297. **Kungl. Maj:ts medgivande för staden att upptaga lån.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 14 september 1951, utvisande att Kungl. Maj:t medgivit staden att upptaga *dels* 20-åriga amorteringslån å 376.000 kronor för nyanläggningar för gasverket, å 280.500 kronor för anläggande av elektriska ledningar och transformatorstationer m. m. och å 2.981.700 kronor för inköp av två kranar till djuphamnen m. m., *dels ock* 25-åriga amorteringslån å 423.000 kronor för ny- och tillbyggnader å stadens garagefastighet och å 275.000 kronor för uppförande av ställverksbyggnad.

§ 298. **Kungl. Maj:ts medgivande för staden att upptaga lån.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 28 september 1951, utvisande att Kungl. Maj:t medgivit staden att upptaga dels 20-åriga amorteringslån å 1.239.000 kronor för anläggande av vatten- och avloppsledningar m. m., och å 1.500.000 kronor för anläggande av reningsverk *dels ock* 25-åriga amorteringslån å 1.050.000 kronor för uppförande av vattentorn, å 2.700.000 kronor för uppförande av läroverksbyggnad och å 1.403.000 kronor för uppförande av folkskolebyggnad.

§ 299. **Fastställelse å taxa för droskbilväsendet i staden.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län skrivelse den 6 september 1951, utvisande att länsstyrelsen fastställt förslag till ny taxa för droskbilväsendet i staden.

§ 300. **Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. fastställt förslag till ändring och utvidgning beträffande Sjöhagen—Djuphamnsområdet.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 2 oktober 1951, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 31 augusti 1950 antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden beträffande Sjöhagen—Djuphamnsområdet jämte därvid fogat yttrande från sprängämnesinspektionen av den 12 juli 1951.

§ 301. **Kungl. Svea hovrätts skrivelse ang. medgivande för rådhusrätten och magistraten att anställa extra assessor.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Svea hovrätts skrivelse den 2 oktober 1951, utvisande att hovrätten medgivit att för avarbetande av uppkommen balans vid rådhusrätten och magistraten i Västerås finge intill den 1 april 1952 under en tid av tre månader anställas en extra assessor.

§ 302. **Länsstyrelsens skrivelse ang. fastställande å beslut beträffande löneersättningar till polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal å avgångsstat.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 1 oktober 1951, utvisande att länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 28 juni 1951 innebärande att de löneersättningar, som tillkomma polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal i staden, vilka överfördes å avgångsstat, skulle utgå med det belopp, som motsvarade hel ålderspension i vederbörande befattning.

§ 303. **Motion angående anskaffande av samlingslokaler i västra stadsdelen.**

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade stadsfullmäktigeledamöterna fru Hall, herr Gösta Sjöberg m. fl. hemställt att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att bevaka möjligheterna att få till stånd lämpliga samlingslokaler i sammanhang med den bebyggelse, som planerades å västra stadsdelen.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för yttrande.

§ 304. **Motion angående utredning av lämplig plats för djurpark.**

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade fullmäktigeledamöterna herrar E. Råberg, Edvard Nordin m. fl. hemställt om utred-

ning beträffande lämplig plats för ett hjorthägn i eller invid staden ävensom beträffande kostnaderna för ordnande av ett dylikt område.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till parkstyrelsen och drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 1 november 1951.

GUSTAF OLSSON

Börje Lundh *John Olsson*

Offentligen uppläst den 1 november 1951, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 november 1951

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Engdahl, Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, Lindqvist, Carlfors, Grip, fröken Ingeborg Jansson, från § 310, fru Ingrid Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson, fru Schörling, herrar, Ernfrid Carlsson, Thunell, fru Anna Larsson, herrar Ruben Carlsson, Milbers, Gustav Nyman, Råberg, Gösta Larsson, Bååth, Göthlin, Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lundh, Gustafsson, Andersson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Eklund, fru Berg, fröken Anna Carlsson, herrar Erik Pettersson, Järvenäs och Alderhed.

För magistraten: Rådmannen Folke Höijer.

§ 305. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Engström och Strömberg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 10 december 1951 klockan 13.30.

§ 306. **Tilläggsanslag för bestridande av borgarbrandmännens löner.**

I skrivelse den 8 oktober 1951 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett tilläggsanslag å 21.000 kronor till löner och arvoden till borgarbrandkåren under innevarande år.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 november 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens förslag samt *att* här-

av föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 227 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 307. **Tilläggsanslag till konto Diverse marklösen i Gatuförvaltningens stat för 1951.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 november 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett tilläggsanslag å 10.000 kronor under konto 8 B 2 — 351.003 Diverse marklösen i 1951 års stat samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i samma års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 228 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 308. **Förvärv av stadsägan nr 1524.**

I skrivelse den 1 november 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 2.043 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 1524 i Västerås samt att köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 229 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 309. **Markbyte med Byggnadsaktiebolaget Verner Johansson.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 november 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att på vissa i skrivelsen angivna villkor träffa avtal med Byggnadsaktiebolaget Verner Johansson, varigenom staden tillbytte sig stadsägan nr 563 mot tomten Fjolner nr 7 samt *att* köpeskillingen för förstnämnda fastighet skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 230 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 310. **Fastställande av provisoriska pensionsunderlag för vissa befattningshavare.**

I skrivelse den 17 oktober 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa provisoriska pensionsunderlag för vissa nyinrättade befattningar i enlighet med i skrivelsen närmare angivet förslag.

Genom utlåtande den 1 november 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla nämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 231 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 311. **Ändring av formen för återbesättande av tjänster.**

I skrivelse den 17 oktober 1951 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit stadsfullmäktige besluta att med omedelbar tillämpning bemyndiga drätselkammaren att efter hörande av löne- och avtalsnämnden medgiva återbesättningar av ordinarie tjänster i lönegraderna 1—23 enligt § 3 i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare, dock att fullmäktige fortfarande skulle besluta i fall, då indragning av tjänst ifrågasattes under ärendets behandling.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 november 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla nämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 232 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Lund, att ärendet skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren, medan herr Engdahl med instämmande av herr J. Ruben Nyman yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *dels* med avslag på återremissyrkandet denna dag företaga ärendet till avgörande, *dels ock* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 312. **Uppflyttning av befattningen såsom brandchef i högre lönegrad.**

I skrivelse den 3 oktober 1951 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att uppflytta befattningen såsom brandchef från lönegrad 29 till lönegrad 30 från den dag tjänsten tillträddes av ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 17 oktober 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 1 november samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifall brandstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 233 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 313. **Fråga om höjning av arvodet till rektor vid yrkesskolorna.**

I skrivelse den 25 september 1951 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hemställt, att stadsfullmäktige ville för år 1952 fastställa ett från 4.000 kronor till 5.000 kronor höjt arvode för rektor vid skolorna.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 17 oktober 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 1 november samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 234 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 314. **Fråga om inrättande av två nya brandmansbefattningar.**

I skrivelse den 21 augusti 1951 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från den 1 januari 1952 inrätta två ordinarie brandmansbefattningar.

Löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren hade, nämnden i yttrande den 17 oktober 1951 och kammaren genom utlåtande den 1 november samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 235 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 315. **Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid magistraten.**

I skrivelse den 26 september 1951 hade magistraten hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledig befattning såsom kontorsbiträde med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 17 oktober 1951 och drät-

selkammaren genom utlåtande den 1 november samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla magistratens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 236 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 316. **Återbesättande av befattningen såsom vice brandchef.**

I skrivelse den 31 oktober 1951 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt om bemyndigande att under vissa i skrivelsen angivna förutsättningar få återbesätta befattningen såsom vice brandchef med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 2 november 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla framställningen.

Genom utlåtande den 15 november 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga brandstyrelsen att, därest befattningen såsom vice brandchef efter uppfyllandet av de i brandstyrelsens skrivelse angivna förutsättningarna bleve ledig, återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 237 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 317. **Omändring av vissa kontorstjänster.**

I skrivelse den 17 oktober 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att uppflytta en kanslibiträdestjänst till kontoristtjänst, 8 kontorsbiträdestjänster till kanslibiträdestjänster och 6 skrivbiträdestjänster till kontorsbiträdestjänster, att ändra två kontorsbiträdestjänster vid drätselkontoret till befattningar såsom maskinbokförerska i lönegrad 10, att medgiva personlig placering i lönegrad 9 för kontorsbiträdet vid tekniska verken fröken Ingegerd Hjort, att inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 10 såsom biträde vid bostadsförmedlingen samt att vad här föreslagits i samtliga fall skulle gälla från och med den 1 juli 1951.

Vid nämndens skrivelse hade fogats yttrande av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, vari förbundet på anförda skäl uttalade som sin mening att de föreslagna åtgärderna borde träda i kraft redan från och med den 1 januari 1951.

Styrelsen för tekniska verken, magistraten, byggnadsnämnden och socialvårdsdelegationen hade i särskilda skrivelser tillstyrkt bifall till förslaget i vad avsåge de under respektive förvaltningar sorterande befatt-

ningar, magistraten dock med yrkande att uppflyttningen av de under densamma lydande tjänsterna skulle ske med giltighet från den 1 januari 1951.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 november 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 238 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade fru Schörling med instämmande av fru Ekström, herr Lindqvist, fru Larsson, Eric R. Carlsson, herr Brismar och fru Kjelldahl bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen, att de föreslagna omändringarna och uppflyttningarna skulle gälla från den 1 januari 1951.

Herr Matell med instämmande av herr Nyström yrkade bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick. Herr J. Ruben Nyman yrkade, att ärendet skulle bordläggas. Herrar Engdahl med flera yttrade sig utan yrkanden.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr Nymans bordläggningsyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet skulle avgöras denna dag. Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige besluta bifalla sistnämnda yrkande.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att 35 röster avgåvos för yrkandet om omedelbart avgörande och 19 röster för bordläggningsyrkandet.

Enär sålunda mer än en tredjedel av de närvarande röstat för bifall till bordläggningsyrkandet, hade stadsfullmäktige jämlikt 25 § i lagen om kommunalstyrelse i stad beslutat uppskjuta ärendet till annan dag, som ordföranden hade att bestämma och i vanlig ordning kungöra.

§ 318. **Ändring av en vakant ordinarie skrivbiträdesbefattning vid magistraten till en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde.**

I skrivelse den 19 februari 1951 hade magistraten hemställt, att stadsfullmäktige ville från och med den 1 april 1951 ändra bland annat en vakant ordinarie skrivbiträdestjänst till befattning såsom kontorsbiträde i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 17 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1952 ändra

en ordinarie skrivbiträdesbefattning vid magistraten till en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde.

Genom utlåtande den 15 november 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 239 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 319. **Avtal med Axel Sundströms sterbhus i samband med breddning av Vasagatan.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 22 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga kammaren att i samband med förestående breddning av Vasagatan med Axel Sundströms sterbhus träffa uppgörelse av i huvudsak i skrivelsen angivet innehåll.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 240 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 320. **Anslag för verksamheten i Folkets Park under åren 1951 och 1952.**

I skrivelse den 15 november 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom bidrag till kostnaderna för upprätthållande av verksamheten i Folkets Park utöver i 1951 och 1952 års stater upptagna belopp anvisa tilläggsanslag å 11.000 kronor för 1951 och 15.000 kronor för 1952 att täckas i respektive års stater upptagna reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 241 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 321. **Anslag till skoldelegationens utgifter under år 1951.**

I skrivelse den 10 november 1951 hade Västerås stads skoldelegation på anförda skäl hemställt om ett förslagsanslag å 3.000 kronor för delegationens arbete under år 1951.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 november 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bevilja det begärna anslaget samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 242 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 322. **Anslag till kommittén för utredning av folkpensionärernas bostadsförhållanden.**

I skrivelse den 15 november 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett reservationsanslag å 2.000 kronor för utredning av folkpensionärernas bostadsförhållanden samt *att* härav föranledd kostnad skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 243 ser. A) och sedan herrar Matell och Berglind yttrat sig, den sistnämnde med yrkande om bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Berglinds yrkande.

§ 323. **Höjning av hämtningsavgifterna för sopor och latrin.**

Lantegendomsnämnden hade i skrivelse den 29 oktober 1951 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta godkänna i skrivelsen framlagt förslag till hämtningsavgifter för sopor och latrin att gälla från och med den 1 januari 1952.

Genom utlåtande den 15 november 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla lantegendomsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 244 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Ernfrid Carlsson bifall till lantegendomsnämndens förslag med den ändringen, att föreskriften om ersättning för hämtning å extra tid erhölle följande lydelse: "För hämtning efter budning utöver den av lantegendomsnämnden delgivna hämtningsplanen utgår en extra avgift av kronor 1:50 pr gång". Herr J. Ruben Nyman yrkade bifall till lantegendomsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i oförändrat skick.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr Carlssons och å andra sidan herr Nymans yrkande. Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla sistnämnda yrkande.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 37 jaröster mot 14 nejröster, avgivna för bifall till herr Carlssons yrkande beslöto bifalla herr Nymans yrkande.

§ 324. **Borgen å byggnadskreditiv för av HSB:s i Västerås Bostadsrättsförening Hammarby planerat nybygge å tomten Krumeluren nr 1.**

I skrivelse den 15 november 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hammarby nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Krumeluren intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 2.052.750 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i tomten under villkor, att borgensåtagandet skulle gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 245 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 325. **Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers i Västerås nybygge å tomterna Kronhjorten nr 2 och Bävern nr 1.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 november 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att *dels* hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd för staden att teckna borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers i Västerås planerade nybyggnad å tomterna Kronhjorten nr 2 och Bävern nr 1 här i staden, intill ett belopp av högst 8.000.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för byggnadsföretaget finge gälla längst intill den 1 juli 1954 samt att bolaget anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *dels ock* teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder samt *att* borgensåtagandet i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut skulle ske med stöd av stadens underställningsfria borgensrätt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 246 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 326. Bemyndigande för drätselkammaren att ikläda staden ansvar enligt 11 och 32 §§ i KK den 30 juni 1948 om egnahemslån och förbättringslån.

I skrivelse den 15 november 1951 hade drätselkammaren enligt fastighetskontorets förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att staden skulle åtaga sig att gentemot staten ansvara för sådan förlust som avses i 11 § KK den 30 juni 1948 nr 546 om egnahemslån och förbättringslån intill ett högsta belopp av 400.000 kronor för tiden intill den 1 januari 1953, *att* stadens ansvar jämlikt 32 § i KK den 30 juni 1948 om egnahemslån och förbättringslån enligt stadsfullmäktiges beslut av den 24 februari 1949, 30 augusti 1950 och 30 november 1950 intill ett högsta belopp av 500.000 kronor förlängdes att gälla intill den 1 januari 1953 samt att uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar teckna ifrågavarande borgensförbindelser.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 247 ser. A) anmälde herr J. Ruben Nyman, att drätselkammaren med ändring av nämnda förslag föresloge stadsfullmäktige besluta *att* intill utgången av år 1952 *dels* åtaga staden att gentemot staten ansvara för sådan förlust, som avses i 11 § KK den 30 juni 1948 nr 546, utöver tidigare gjorda åtaganden, intill ett högsta belopp av 400.000 kronor, *dels ock* åtaga staden ansvar, utöver tidigare gjorda åtaganden, enligt 32 § samma KK intill ett högsta belopp av 500.000 kronor samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar teckna ifrågavarande borgensförbindelser.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning i enlighet med sistnämnda förslag.

§ 327. Uppförande av nya småskolor inom kvarteret Hästhoven och å Skiljeboområdet.

I skrivelse den 3 november 1951 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att låta uppföra en småskola, utgörande första etapp av beslutad skolbyggnad på Skiljeboområdet enligt i huvudsak vid framställningen fogade ritningar, att, då kostnaderna slutligen fastställts, bevilja för ändamålet erforderliga medel, att tills vidare bevilja ett förslagsanslag å 10.000 kronor till bestridande av kostnader för ritningar och utredningsarbeten rörande nämnda skola, att låta uppföra en småskolebyggnad i kvarteret Hästhoven i enlighet med vid framställningen fogade ritningar och enligt det alternativ, som av Kungl. Maj:t komme att fastställas, att, då kostnaderna slutligen

fastställts, bevilja för ändamålet erforderliga medel, att tills vidare bevilja ett förslagsanslag å kronor 12.000:— till bestridande av kostnader för ritningar och utredningsarbeten rörande sistnämnda skola samt att uppdraga åt folkskolestyrelsen att fullfölja ovannämnda byggnadsföretag.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 november 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga folkskolestyrelsen att enbart för bestridande av kostnader för ritningar och utredningsarbeten rörande småskolan i kvarteret Hästhoven disponera återstående del av det av stadsfullmäktige den 22 februari 1951 för delvis annat ändamål beviljade anslag å 14.000 kronor, *att* följaktligen skolstyrelsens framställning om särskilt anslag å 12.000 kronor för utredningskostnader beträffande småskolan i kvarteret Hästhoven icke skulle föranleda någon åtgärd samt *att* i övrigt till alla delar bifalla folkskolestyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 248 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 328. **Yttrande över ansökan om upplösning av Badelunda, Björksta och Tortuna socknars kommunalförbund samt ändring av förbundsordningen.**

Genom resolution den 12 november 1951 hade länsstyrelsen för yttrande överlämnat handlingarna angående direktionens för Badelunda, Björksta och Tortuna socknars kommunalförbund framställningar dels den 22 juni 1951 om upplösning av förbundet, dels ock den 6 november 1951 om ändring av § 15 i förbundets stadgar.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 15 november 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att förklara Västerås stad icke hava något att erinra mot bifall till direktionens nu ifrågavarande framställningar.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 249 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 329. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 november 1951 (S. H. nr 26 ser. B) hade beredningsutskottet avgivit förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphörde med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Med anledning av beredningsutskottets föreliggande förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val på sätt av §§ 330—370 här nedan närmare omförmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation med undantag av det under § 365 här nedan omförmälda.

§ 330. **Drätselkammaren.**

Till ledamöter av drätselkammaren för tiden intill 1955 års utgång omvaldes byggmästaren Fritz Eklund, ekonomichefen Gösta Lundberg, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ombudsmannen Erik Pettersson, svetsaren Åke Johansson och annonschefen Einar Jonsson samt direktören Mattias Pers. Till nya ledamöter valdes efter lantbruksingenjören H. Welin-Berger teknologie doktorn Tage Strömberg, efter advokaten J. Ruben Nyman förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson samt efter mätningsmannen Folke Lindqvist expeditören Eric R. Carlsson, samtliga för tiden intill 1955 års utgång.

Till suppleanter i kammaren för samma tid omvaldes ingenjören Fritz Järvenäs, ombudsmannen Erik Berglind och gjutaren Gustaf Nyman samt till nya suppleanter, efter civilingenjören Ralf Thorburn byggnadsingenjören Bernt Hermansson, Akademivägen 2, efter expeditören Eric R. Carlsson föreståndaren Yngve Engström, efter förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson civilingnjören Ivar Bergqvist, Stohagsvägen 2, och efter järnvägstjänstemannen Edvin Johansson ritsaren John Olsson.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herrar Järvenäs, Berglind, Gustaf Nyman, Engström och John Olsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Fritz Eklund, Gösta Lundberg, Gustaf Olsson, Erik Pettersson, Åke Johansson, Einar Jonsson och Eric R. Carlsson; herr Hermansson vid förfall för herr Strömberg samt herr Bergqvist vid förfall för någon av eller båda herrar Pers och Karl Pettersson.

§ 331. **Styrelsen för Västerås stads tekniska verk.**

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads tekniska verk för tiden intill 1955 års utgång omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och disponenten M. Matell samt nyvaldes efter lantbruksingenjören H. Welin-Berger civilingenjören Gösta Bååth.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes ombudsmannen Erik Berglind samt i stället för ingenjören Linus Jansson överingenjören Karl Tise-

lius och i stället för valsverksarbetaren Axel Hellman civilingenjören Nils Kadesjö.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Berglind, Öberg och Grip i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Gustaf Olsson, David Johansson och Erland Gustafsson, herr Tiselius vid förfall för herr Bååth och herr Kadesjö vid förfall för herr Matell.

§ 332. **Hamnstyrelsen.**

Till ledamot i hamnstyrelsen för tiden intill 1956 års utgång omvaldes järnhandlaren Henning Larsson.

Såsom suppleant i styrelsen för tiden intill 1954 års utgång omvaldes ombudsmannen Georg Uhlin.

§ 333. **Hälsovårdsnämnden.**

Till ledamöter i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1955 års utgång omvaldes distriktsveterinären V. Snöborgs, ombudsmannen Erik Berglind och konditorn Ove Klingvall.

Till suppleanter för samma tid omvaldes ombudsmannen Rune Gustafson samt nyvaldes ombudsmannen Erik Karlsson efter ombudsmannen Erik Pettersson, samt fru Ingrid Pettersson, Aspvretsgatan 13, efter fru Greta Jansson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herrar Rune Gustafson och Erik Karlsson samt fru Ingrid Pettersson skulle tjänstgöra i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Berglind, Lindahl och Klingvall; fru Kjelldahl vid förfall för herr Snöborgs och herr Jansson vid förfall för fröken Markit Björkman.

§ 334. **Parkstyrelsen.**

Till ledamöter i parkstyrelsen för tiden intill 1955 års utgång omvaldes fru Anna Larsson och länsjägmästaren Edvin Nyblom samt nyvaldes svetsaren Åke Johansson i stället för ekonomichefen Gösta Lundberg, varvid herr Johansson skulle fungera såsom representant för drätselkammaren.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid omvaldes snickaren Gösta Ohlström. Till nya suppleanter för samma tid valdes i stället för svetsaren Åke Johansson föreståndaren Yngve Engström, tillika representant för drätselkammaren, samt i stället för förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson trädgårdsarkitekten Jange Blomkvist, Kronvägen 26 B.

§ 335. **Lantegendomsnämnden.**

Till ny ledamot i lantegendomsnämnden för tiden intill 1952 års utgång valdes i stället för godsägaren Joh. Jansson, som avsagt sig uppdraget, hemmansägaren Karl Wässman och till ny suppleant efter herr Wässman för samma tid byggnadsingenjören Gustaf Ahlqvist.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herr Erik Pettersson skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Nilsson, Karlsson och Rosén samt herrar Agrell och Ahlqvist i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Welin-Berger och Wässman.

§ 336. **Västerås stads idrottsstyrelse.**

Till ledamöter i idrottsstyrelsen för tiden intill 1953 års utgång omvaldes ingenjören Erland Gustafsson, kaptenen Axel Edström, redaktionssekreteraren Gunnar Ljungqvist, landssekreteraren Ernst Holmquist, redaktionssekreteraren Stig Löfstrand samt nyvaldes efter bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, plåtarbetaren Erik Kraft och efter gjuteriarbetaren Bertil Linderborg socialkuratorn John Johansson.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid omvaldes ingenjören Börje Lundh, redaktören Carl-Anders Kindbladh och byggnadsträarbetaren Eric Alderhed samt nyvaldes efter plåtarbetaren Erik Kraft och socialkuratorn John Johansson, respektive metallarbetaren Sven Andersson, Nygatan 12, och instruktören Tage Engelbrektson.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herrar Alderhed, Sven Andersson och Engelbrektson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Erland Gustafsson, Edström, Löfstrand, Kraft och John Johansson; herr Lundh vid förfall för herr Ljungqvist samt herr Kindbladh vid förfall för herr Holmquist.

§ 337. **Arbetslöshetsnämnden.**

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för år 1952 omvaldes ingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören Carl Gustav Enskog, portvakten Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, överingenjören Folke Petrén, fru Anna Larsson, vaktmästaren Uno Hillborg, direktören Sven E. Eriksson och ombudsmannen Karl Karlsson.

Till suppleanter i nämnden för tiden intill 1952 års utgång omvaldes byråföreståndaren Eric Croner, socialkuratorn John Johansson, metallarbetaren Gustav Fredricksson, ingenjören Börje Lundh, omnibuschauffören Harald Ek och metallarbetaren Sven Pettersson.

Vidare beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herrar John Johansson, Fredricksson, Ek och Sven Pettersson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Thorén, Andersson, Erik Pettersson, fru Larsson, herrar Hillborg och Karlsson; herr Croner vid förfall för någon av eller båda herrar Andberger och Eriksson samt herr Lundh vid förfall för någon av eller båda herrar Enskog och Pettersson. Till revisorer för år 1952 valdes i stället för banktjänstemannen Axel Lindell tjänstemannen Helge Furusjö, Kopparbergsvägen 16, och i stället för typografen Rune Göthlin metallarbetaren Olle Dahlin.

Till revisorssuppleanter för år 1952 omvaldes tjänstemannen K. Lönnroth och till suppleant efter herr Dahlin förrådsarbetaren Stig Em. Johansson.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1952 års utgång utse ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén. Vidare beslöto stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen såsom revisor för nu nämnda tid förorda gjutaren Sven Ring med stationsinspektoren A. Jungert såsom suppleant.

§ 338. **Hyresnämnden.**

Beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden utse följande personer:

till ledamot, *vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson, samt till suppleanter bankkamreraren A. Ridner och ombudsmannen H. Jäfvert att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* föreståndaren Rudmar Thunell samt till suppleanter ombudsmannen Georg Uhlin och magistratsvaktmästaren Helge Thorell att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet* köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson såsom suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att uppdragen skulle avse tiden till och med den 30 september 1952 eller, om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

§ 339. **Nykterhetsnämnden.**

Till ledamöter i nykterhetsnämnden för tiden intill 1955 års utgång omvaldes fru Helga Hall och stadsläkaren Gustav Andrén samt nyvaldes i stället för legitimerade läkaren Hjördis Lind-Campbell, som avsagt sig uppdraget, direktören Algot Bergstrand och i stället för lagerföreståndaren Martin Lindberg magistratsvaktmästaren Helge Thorell.

Till suppleanter omvaldes fru Karin Kjelldahl och kriminalkonstapeln Folke Rebermark samt nyvaldes i stället för direktören Algot Bergstrand och magistratsvaktmästaren Helge Thorell, respektive barnavårdsmannen Elsa Hultgren och förrådsarbetaren Edvin Agermalm, Tessingatan 6.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herrar Rebermark, Hugo Ericsson, fru Thilenius och herr Agermalm i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hult, Carneborg, fru Hall, herr Grip och herr Thorell; fröken Elsa Hultgren vid förfall för herr Bergstrand samt fru Kjelldahl och herr Redmalm i nu nämnd ordning vid förfall för herr Andrén.

§ 340. **Barnavårdsnämnden.**

Till ledamot i barnavårdsnämnden *representerande kommunen i övrigt* för tiden intill 1955 års utgång valdes i stället för fru Anna Vestberg fru Astrid L. Johansson.

Till suppleant i nämnden *representerande lärarkåren* för tiden intill 1955 års utgång valdes i stället för folkskolläraren G. Leontein folkskolläraren Carl Malmros, Västgötegatan 11. Till suppleant i nämnden *representerande fattigvårdsstyrelsen* valdes för samma tid i stället för fru Astrid S. Johansson vaktmästaren E. A. Lindstedt.

Till suppleanter i nämnden *representerande kommunen i övrigt* valdes för tiden intill 1953 års utgång i stället för fru Astrid L. Johansson fru Inga Hofvander, Emausgatan 23 C, och för tiden intill 1955 års utgång efter civilförsvarsassistenten Birger Grip kyrkovaktmästaren Ivar Johansson.

§ 341. **Fattigvårdsstyrelsen.**

Till ledamöter i fattigvårdsstyrelsen för tiden intill 1955 års utgång omvaldes kassören Alvar O. Johansson och annonschefen Einar Jonsson samt nyvaldes för samma tid i stället för f. drätseldirektören Theofil Öberg verkmästaren Åke Pettersson, Vahlbäcksgatan 8, och i stället för mätningsmannen Folke Lindqvist vaktmästaren E. A. Lindstedt.

Till suppleanter för samma tid omvaldes fru Astrid S. Johansson och elmontören Bertil Clason samt nyvaldes i stället för teknologie doktorn Tage Strömberg fru Brita Vennhall samt i stället för metallarbetaren Nils Pettersson metallarbetaren Henry Örjefors, Haga Parkgata 8 A.

Till suppleant för tiden intill 1953 års utgång valdes i stället för vaktmästaren E. A. Lindstedt metallarbetaren Gustav Fredricksson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att av suppleanterna fru Johansson samt herrar Elis Johansson, Clason, Gustav Fredricksson och Örjefors i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Sjöberg, Jonsson, fru Hall, herrar Alvar O. Johansson och Lindstedt; fröken Fagerlund vid förfall för herr Carlsson och fru Vennhall vid förfall för herr Åke Pettersson.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige att till ordförande i styrelsen för tiden intill 1955 års utgång efter herr Öberg utse herr Einar Jonsson samt till vice ordförande i styrelsen för tiden intill 1953 års utgång i stället för herr Gösta Sjöberg, vilken avsagt sig, utse skomakarmästaren Ernfrid Carlsson.

§ 342. **Badhusstyrelsen.**

Till suppleant i badhusstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång i stället för ombudsmannen Karl Erik Lindvall, vilken avsagt sig uppdraget, nyvaldes ritsaren John Olsson.

Stadsfullmäktige beslöto att av suppleanterna i styrelsen herrar Clason, B. V. Andersson och John Olsson skulle tjänstgöra i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Persson, Georg Andersson, fru Bergsten, fröken Carlsson och herr Oskar Andersson; herr Vennerholm vid förfall för herr Öberg och fru Evy Ekström vid förfall för herr Lindén.

§ 343. **Styrelsen för Västerås stads barnstugor.**

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads barnstugor för tiden intill 1955 års utgång nyvaldes i stället för ombudsmannen Erik Pettersson och ekonomichefen Gösta Lundberg respektive tjänstemannen Gustav Jakobsson och intendenten Adolv Andersson.

Till suppleant i styrelsen för samma tid nyvaldes i stället för fru Stina Barkman fru Inga Hofvander samt för tiden intill 1953 års utgång i stället för herr Jakobsson fru Birgit Löfstrand, Aspvretsgatan 1 D.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna fru Birgit Löfstrand och fru Inga Hofvander i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid

förfall för någon eller några av fru Anna Larsson samt herrar Jakobsson och Adolv Andersson ävensom fru Ingrid Andrén för någon av eller båda herrar Carlfors och Brismar.

§ 344. **Folkskolestyrelsen.**

Vid föredragning av beredningsutskottets förslag till val av ledamöter och suppleanter i folkskolestyrelsen, yrkade herr förste vice ordföranden att stadsfullmäktige ville till suppleant i stället för f. handelsträdgårdsmästaren Erik Billert, vilken numera avsagt sig uppdraget, välja fru Evy Ekström.

Stadsfullmäktige beslöto med acklamation för tiden intill 1955 års utgång omvälja studieledaren Gust. Sund, rektorn Folke Ericsson, förre folkskolläraren G. Leontein, fastighetsförvaltaren David Johansson, fru Ebba Berg, fru Greta Schörling, redaktören Anders Yngve Pers, fastighetsförvaltaren Inge Jonsson, civilförsvarsassistenten Birger Grip och filaren Ruben Berg samt nyvaldes i stället för fru Greta Gustafsson fru Margit Pettersson och i stället för komministern Simon Forshem disponenten Gösta Kruhsberg, Jakobsbergsgatan 14 A.

Till suppleanter för samma tid omvaldes likaledes med acklamation muraren E. G. Hedman och socialkuratorn John Johansson samt nyvaldes i stället för f. handelsträdgårdsmästaren Erik Billert fru Evy Ekström, i stället för fru Margit Pettersson muraren Erik Svensson, i stället för rektorn Knut Carlfors civilingenjören Björn Kiessling, Knektgatan 5 B, samt i stället för gjutaren Karl Harry Andersson kyrkovaktmästaren Ivar Johansson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herrar Hedman, John Johansson, Erik Svensson och Ivar Johansson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sund, David Johansson, fru Ebba Berg, fru Schörling, herrar Jonsson, Birger Grip, Ruben Berg och fru Margit Pettersson; fru Ekström vid förfall för någon eller några av herrar Leontein, Pers och Kruhsberg samt herr Kiessling vid förfall för herr Folke Ericsson.

§ 345. **Styrelsen för statens elektrotekniska fackskola.**

Till ledamöter i styrelsen för statens elektrotekniska fackskola för tiden intill 1955 års utgång omvaldes ingenjören H. Milbers samt nyvaldes civilingenjören Ivar Bergqvist i stället för teknologie doktorn Ivar Herlitz.

§ 346. **Styrelsen för kommunala flickskolan.**

Vid föredragning av beredningsutskottets förslag till val av ledamöter och suppleanter i styrelsen för kommunala flickskolan yrkade herr förste vice ordföranden att till ledamot i styrelsen i stället för folkskolläraren David Sjöholm, vilken numera avsagt sig uppdraget, måtte utses lektorn Ragnar Jirlow och till suppleant efter lektor Jirlow fru Ingrid Andrén.

Stadsfullmäktige beslöto härefter med acklamation till ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan för tiden intill 1955 års utgång omvälja f. brandmästaren Ernst Johansson, rektorn Olof Stenström, fru Ebba Berg och ombudsmannen Sten Söderberg samt nyvälja i stället för fru Agnes Söderquist fru Ingrid Jansson och i stället för herr Sjöholm lektorn Ragnar Jirlow.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid omvaldes med acklamation teknologie doktorn Ivar Herlitz och muraren Erik Svensson samt nyvaldes i stället för fru Ingrid Jansson fru Greta Schörling och i stället för herr Jirlow fru Ingrid Andrén.

§ 347. **Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier.**

Till ledamot i styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier för tiden intill 1952 års utgång omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson och till suppleant för samma tid överläraren Gösta Brismar.

Till revisor för 1952 års räkenskaper omvaldes förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

§ 348. **Revisorer av stadens räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ordinarie revisorer av stadens räkenskaper för år 1952 utse förmannen Karl Engdahl, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, gjutaren Sven Ring, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och kassören Valter Larsson.

Till suppleanter för samma tid valdes typografen Rune Göthlin, instruktören Tage Engelbrektson, civilingenjören Gunnar Dahlby, ingenjören Paul Jansson, vaktmästaren E. A. Lindstedt, elmontören B. Clason och kontoristen Curt Bohman.

Stadsfullmäktige beslöto vidare att av suppleanterna herrar Göthlin, Engelbrektson, Lindstedt, Clason och Bohman i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Holmberg, Thunell, Ring och Valter Larsson; herr Dahlby vid förfall för herr Holmén samt herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

§ 349. **Av Arbetarinstitutets räkenskaper.**

Till revisor av Arbetarinstitutets räkenskaper för år 1952 nyvaldes föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner såsom suppleant.

§ 350. **Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.**

Till revisorer av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1952 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner.

Såsom suppleant för samma tid omvaldes instruktören Tage Engelbrektson.

§ 351. **Av Baptistkyrkans Ungdomsförenings biblioteksverksamhet.**

Till revisor av Baptistkyrkans Ungdomsförenings biblioteksverksamhet för år 1952 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner såsom suppleant.

§ 352. **Revisorer av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.**

Till revisor av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper för år 1952 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner som suppleant.

§ 353. **Revisorer för Västerås Musikskolas räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöto till revisor av Västerås Musikskolas räkenskaper för år 1952 omvälja föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 354. **Västerås Kaféaktiebolag.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolags styrelse för tiden intill 1953 års ordinarie bolagsstämma omvälja ingenjören Kurt Sjölin, ekonomichefen Gösta Lundberg och fastighetsförvaltaren David Johansson.

Till suppleanter för samma tid nyvaldes i stället för ingenjören Ragnar Magnusson och socialkuratorn John Johansson respektive ombudsmannen Nils Holmer och ombudsmannen Göte Juhlén.

Till revisor för 1951 års räkenskaper omvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och såsom suppleant för honom under samma tid köpmannen Oscar Kihlgren.

§ 355. **Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.**

Till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för tiden intill 1953 års utgång omvaldes fru Ebba Berg, tullförvaltaren H. Junghagen, instruktören Tage Engelbrektson och ingenjören Valfrid Redmalm samt nyvaldes för samma tid efter fru Hilda Bergsten fru Astrid S. Johansson.

§ 356. **Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen för tiden intill 1953 års utgång omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, fru Ebba Berg, förre folkskolläraren G. Leontein och tjänstemannen Gösta Sjöberg samt nyvaldes i stället för majoren G. Robsahm teknologie doktorn Tage Strömberg, efter fru Hilda Bergsten fru Anna Larsson samt efter gjuteriarbetaren Bertil Linderborg fru Gunborg Johansson.

§ 357. **Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för tiden intill 1953 års utgång omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, fru Ebba Berg, rektorn Knut Carlfors och tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 358. **Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.**

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond valdes för tiden intill 1953 års utgång fru Ebba Berg, ombudsmannen Arthur Lingnäs och ingenjören Christer Zanders, Västmannagatan 11.

§ 359. **Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.**

Till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond för tiden intill 1953 års utgång valdes från tjänstemannaklassen stadsdirektören Thjelvar Hedberg, från handlande- och hantverkarklassen handlanden Otto Jansson samt från arbetarklassen fru Hedvig Hedlund, Rudbecksgatan 9, i stället för fru Hilda Bergsten.

§ 360. **Delegerade för utdelning ur Noreliska fonden.**

Till delegerad för utdelning ur Noreliska fonden för åren 1952—1955 omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson.

§ 361. **Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.**

Till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för tiden intill 1953 års utgång valdes fru Hedvig Hedlund och fru Ebba Roos.

§ 362. **Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.**

Till ledamöter i nämnden över Lagerquistska donationsfonden för tiden intill 1955 års utgång valdes socialvårdschefen Axel Norén, fru Ingrid Andrén och fru Hedvig Hedlund.

§ 363. **Brandstodskommittén för fast egendom.**

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1952 omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson, förmannen Hugo Ericsson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner E. Johansson.

Till suppleanter för samma tid omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och nyvaldes byggmästaren D. Vennhall i stället för byggmästaren E. Alb. Myrberg.

§ 364. **Styrelsen för Västerås Ungdomsråd.**

Såsom representant för staden i styrelsen för Västerås ungdomsråd för tiden intill 1953 års utgång omvaldes verktygsarbetaren Karl Olov Johansson och såsom suppleant för samma tid ingenjören Kurt Sjölin.

§ 365. **Huvudmän i Västerås stads sparbank.**

Vid föredragning av beredningsutskottets förslag till val av huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1952—1956 yrkade fru Kjelldahl, att stadsfullmäktige såsom huvudman efter majoren Georg Robsahm ville utse direktören Sven Erik Eriksson.

Herr Nordin yrkade, att stadsfullmäktige ville till huvudmän utse disponenten Gösta Kruhsberg.

Härefter utspann sig en längre diskussion, varunder förutom nämnda förslagsställare yttrade sig herrar Nyström, andre vice ordföranden, Matell, Jonsson, Karl Pettersson och Turén.

Valet av huvudmän förrättades härefter med slutna sedlar. Därvid avgåvos 49 röster för metallarbetaren Gustav Öberg, 33 röster för föreståndaren Rudmar Thunell, 31 röster för fru Helga Hall, 18 röster för direktören Sven Erik Eriksson och 19 röster för disponenten Gösta Kruhsberg. En blank röstsedel avlämnades.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1952—1956 utse herrar Öberg och Thunell samt fru Helga Hall.

§ 366. **Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.**

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1952 beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Carl Bergqvist, sjökaptenen Ruben Stene, hamnmästaren E. Bergkvist och sjökaptenen G. Aleblad.

§ 367. **Vägsynenämnden för Västerås stad.**

Till ledamot i vägsynenämnden för Västerås stad för tiden intill 1955 års utgång valdes länsjägmästaren Edvin Nyblom med kassören Valter Larsson såsom suppleant under samma tid.

§ 368. **Roteombud i Badelunda församling.**

Till roteombud i Badelunda församling för en tid av fyra år räknat från den 1 april 1951 omvaldes följande personer:

1:sta roten:

Ombud: Kakelugnsmakaren A. M. Kumlander.
Suppleant: Verkstadsarbetaren Gustav Hagström.

2:dra roten:

Ombud: Plåtslagaren James Haasum.
Suppleant: Målaren Nils Eriksson.

3:dje roten:

Ombud: Lantbrukaren Tore Andersson.
Suppleant: Arrendatorn Valter Pettersson.

§ 369. **Ortsombud enl. Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån.**

Till ortsombud enligt Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån för tiden intill 1953 års utgång utsågs inspektören K. A. Bergvall med kontoristen Isidor Larsson såsom suppleant.

§ 370. **Nämndemän för tjänstgöring vid rådhusrätten.**

Till nämndemän för tjänstgöring vid rådhusrätten för en tid av sex år från denna dag efter ombudsmannen Karl Erik Lindvall, som på egen begäran av rådhusrätten entledigats från uppdraget, utsågs vaktmästaren E. A. Lindstedt.

§ 371. **Länsstyrelsens resolution angående ändring av Västerås stads indelning i pensionsdistrikt.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 14 november 1951, utvisande att länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1951 *att* staden från och med den 1 januari 1952 skulle indelas i två pensionsdistrikt, *att* gränsen mellan distrikten skulle förläggas i linjen Svartån från Mälaren till Skarpskyttebron — vägen från denna bro till Norra Ringvägen — Norra Ringvägen—Kristiansborgsallén—Bergslagsvägen till gränsen mot Hubbo socken, samt *att* det väster om linjen belägna distriktet skulle benämnas Västerås stads västra pensionsdistrikt och det öster om samma linje Västerås stads östra pensionsdistrikt.

§ 372. **Länsstyrelsens fastställelse å inrättande av särskilt valdistrikt för f. d. Skerike kommuns område.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 29 oktober 1951, utvisande, att länsstyrelsen förordnat *dels* att Skerike socken tills vidare skulle utgöra särskilt valdistrikt inom Västerås stad vid val av ledamöter i riksdagens andra kammare samt vid val av landstingsmän och stadsfullmäktige under benämningen Västerås stads adertonde valdistrikt *dels ock* att Skerike valdistrikt vid val av stadsfullmäktige skulle hänföras till Västerås stads västra valkrets.

§ 373. Kungl. Maj:ts fastställelse å beslut om avlöningsförmåner för stadsfiskal och biträdande stadsfiskal på avgångsstat.

Anmäldes och lades till handlingarna Justitiedepartementets skrivelse den 1 november 1951, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951 om avlöningsförmåner för stadsfiskal och biträdande stadsfiskal i Västerås på avgångsstat.

§ 374. Kungl. Maj:ts utslag över f. d. överkonstapeln O. E. Johansson m. fl. besvär i fråga om pension.

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 23 november 1951, utvisande att de besvär som anförts av f. d. överkonstapeln i Västerås polisdistrikt O. E. Johansson m. fl. angående pensionsförmåner till befattningshavare vid stadens polisväsen, lämnats utan bifall.

§ 375. Kungl. Maj:ts utslag över polisföreningen Kamraterna i Västerås besvär ifråga om pensionsförmåner till befattningshavare vid stadens polisväsen.

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 23 november 1951, utvisande att de besvär, som anförts av polisföreningen Kamraterna i Västerås över länsstyrelsens beslut att fastställa *dels* av stadsfullmäktige den 27 november 1947 antagna tjänsteförteckning och löneplan för stadens ordinarie befattningshavare jämte därtill hörande övergångsbestämmelser *dels* av stadsfullmäktige i Västerås den 31 mars 1948 antaget tjänstgöringsreglemente, allt i vad avsåge polisens befattningshavare, lämnats utan bifall.

§ 376. Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse ang. fastställande av förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Leif.

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 9 november 1951, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Leif.

§ 377. Avsägelse från kommunalt uppdrag.

I skrivelse den 29 november 1951 hade rektorn Knut Carlfors anhållit om befrielse från uppdraget såsom ledamot i styrelsen för Västerås stads barnstugor.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* bevilja den begärda avsägelsen *dels och* uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ny ledamot i styrelsen i herr Carlfors ställe.

§ 378. Motion angående inrättande av ett inackorderingshem för alkoholsjuka personer.

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade stadsfullmäktigeledamöterna fru Kjelldahl och herr Hugo Ericsson hemställt om utredning med det snaraste av frågan om inrättande av ett inackorderingshem för alkoholsjuka personer.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till nykterhetsnämnden och drätselkammaren för yttrande.

§ 379. Motion angående utredning av möjligheterna att anskaffa garage.

I en till stadsfullmäktige denna dag ingiven motion hade stadsfullmäktigeledamöterna Karl Pettersson, Börje Lundh m. fl. hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren *dels* att reservera tomter för ett eller flera väl tilltagna centralgarage placerade någorlunda i stadens centrum, *dels* att undersöka möjligheterna, att i samband med den pågående byggnationen upplåta betydligt större utrymmen för garage, än vad som hittills varit fallet, *dels* att undersöka möjligheterna, att i fredstid använda redan planerade skyddsrum, eller skyddsrum som eventuellt komme att planeras, såsom garage, *dels* att låta ombesörja kartläggning av inom staden befintliga garage, *dels och* att i övrigt med skärpt uppmärksamhet se till, att varje möjlighet att bygga flera garage tillvaratoges.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 10 december 1951.

GUSTAF OLSSON

Tage Strömberg. . *Y. Engström.*

Offentligen uppläst den 10 december 1951, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 20 december 1951.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, fru Berg, herrar Thorén, J. Ruben Nyman, Lundberg, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Anna Carlsson, herrar Lindqvist, Erik Pettersson (från § 396), Carlfors, Grip (§§ 380—403), fröken Ingeborg Jansson, fru Ingrid Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Haasum, Nordin, John Johansson (från § 386), fru Schörling, herrar Ernfrid Carlsson, Thunell, fru Anna Larsson (från § 382), herrar Ruben Carlsson, Milbers, Gustaf Nyman (från § 399), Råberg (från § 382), Gösta Larsson, Järvenäs, Bååth, Göthlin (från § 381), Kraft, Brismar, fru Ekström, fru Johansson, herrar Alderhed, Svensson, Strömberg, Engström, John Olsson, Lund, Gustafson, Andersson, Ring och Ruben Berg.

Frånvarande med godkänt förfall: Fru Hall och herr Matell.
För magistraten: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 380. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Alderhed och Svensson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 28 december 1951 klockan 13.30.

§ 381. **Ändring av stadsplanen för kvarteret Fjolner.**

I skrivelse den 3 december 1951 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 1 november 1951 upprättat förslag

till ändring av stadsplanen för kvarteret Fjolner samt att uppdraga åt nämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 250 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 382. **Anslag för jordkabelserviser till kvarteren Blåklinten, Blåklockan m. m.**

I skrivelse den 20 november 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utläggande av jordkabelserviser till fastigheterna i kvarteren Blåklinten, Blåklockan m. fl. bevilja ett anslag å 73.800 kronor att täckas med 21.800 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 52.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 52.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 251 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 383. **Anslag för del av kostnaden för dagvattenledning i Narvavägen vid kvarteret Krumeluren.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 december 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att för bestridande av kostnaderna för dagvattenledning i Narvavägen vid kvarteret Krumeluren till den del desamma borde belasta exploateringskalkylen för hela bebyggelseområdet, anvisa ett anslag å 5.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 252 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 384. **Anslag för vatten- och avloppsledningar till verkstadsbyggnad vid Järnmalmsgatan och till ställverksbyggnaden å stadsägan nr 883 E.**

I skrivelse den 6 november 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige vill besluta att för framdragande av vatten- och avloppsledningar till verkstadsbyggnad vid Järnmalmsgatan och till ställverksbyggnaden å stadsägan nr 883 E anvisa ett anslag å 95.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 253 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 385. **Anslag för första utbyggnad av del av Svärdsliljegatan.**

I skrivelse den 6 december 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för första utbyggnad av del av Svärdsliljegatan anvisa ett anslag å 30.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av gatukostnadsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 254 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 386. **Anslag för iordningställande av nya lokaler för parkstyrelsen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av nya lokaler åt parkstyrelsen i fastigheten Munkgatan 4 B anvisa ett anslag å 5.450 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 255 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 387. **Förslag till ny högspänningstaxa.**

I skrivelse den 20 november 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att

godkänna ett vid skrivelsen fogat förslag till högspänningstaxa att gälla från den 1 januari 1952.

Genom utlåtande den 6 december 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 256 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 388. **Tilläggsanslag för vissa arbeten vid stadens förråd.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 december 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för färdigställande av arbeten vid stadens förråd anvisa ett anslag å 84.000 kronor att täckas av särskilda fonden för förrådsbyggnader.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 257 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 389. **Tilläggsanslag för gymnastikanordningar vid Björnön.**

I skrivelse den 6 december 1951 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för gymnastikanordningar å Björnön anvisa ett tilläggsanslag å 1.366 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 258 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 390. **Återkallande av beslut om anslag för vatten- och avloppsledningar till och inom södra delen av Apalbyområdet.**

Uti skrivelse den 20 november 1951 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville återkalla sitt den 29 april 1943 fattade beslut angående anslag å 7.000 kronor för vatten- och avloppsledningar till och inom södra delen av Apalbyområdet.

Genom utlåtande den 6 december 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 259 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 391. **Dyrtidstillägg för pensionärerna under år 1952.**

I skrivelse den 21 november 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga övriga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg tills vidare under år 1952 skulle utgå med 51 %, dock icke å den del av pension, som överstege 650 kronor pr månad.

Genom utlåtande den 6 december 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 260 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 392. **Antagande av regleringshandlingar för vissa lärarbefattningar vid yrkesskolorna.**

I skrivelse den 12 november 1951 hade styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga vid skrivelsen fogade regleringshandlingar för de ordinarie tjänsterna vid stadens skolor för yrkesundervisning.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 21 november 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla yrkesskolestyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 261 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 393. **Tilläggsbestämmelser till § 11 andra stycket i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.**

I skrivelse den 21 november 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga en tilläggsbestämmelse av i skrivelsen angiven lydelse till § 11 andra stycket i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

Genom utlåtande den 6 december 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 262 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 394. **Omändring av en befattning som kanslibiträde å stadskansliet till befattning såsom kontorist i 13 lönegraden.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 november 1951 på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att en av befattningarna som kanslibiträde på stadskansliet, vilkens innehavare tjänstgjorde som stadsdirektörens sekreterare, måtte från och med den 1 januari 1952 omändras till befattning som kontorist i lönegrad 13

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 21 november 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 263 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 395. **Återbesättande av befattning såsom driftsingenjör vid elverket.**

Uti skrivelse den 21 augusti 1951 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att återbesätta befattningen såsom driftsingenjör vid elverket med tillträde den 1 november 1952

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 september 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 6 december samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 264 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 396. **Omändring av vissa kontorstjänster.**

Företogs till förnyad handläggning det under § 317 i stadsfullmäktiges protokoll för den 29 november 1951 antecknade, då bordlagda ärende angående omändring av vissa kontorstjänster.

Efter föredragning av handlingarna uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl med instämmande av herrar Pers och J. Ruben

Nyman bifall till drätselkammarens förslag, medan fru Schörling med instämmande av herr John Johansson yrkade bifall till samma förslag med den ändringen, att de föreslagna omändringarna skulle träda i kraft redan från och med den 1 januari 1951.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr Engdahls och å andra sidan fru Schörlings yrkande. Herr ordföranden fann därvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla sistnämnda yrkande.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 45 jaröster mot 12 nejröster beslöto bifalla fru Schörlings yrkande.

§ 397. **Uppflyttning av befattningar såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmet i högre lönegrad.**

I skrivelse den 21 november 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att räknat från och med den 1 januari 1951 uppflytta befattningarna såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmet från lönegrad 12 till lönegrad 14 samt att även i övriga delar godkänna den centrala överenskommelsen om sjuksköterskornas löne- och anställningsförhållanden.

Fattigvårdsstyrelsen hade i skrivelse den 4 december 1951 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningarna finge uppflyttas på sätt löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 265 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 398. **Uppflyttning av vissa befattningar under barnstugestyrelsen.**

I skrivelse den 21 november 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen såsom barnträdgårdslärarinna skulle vara placerad i lönegrad 12, att befattningen såsom föreståndarinna vid Hammarby daghem skulle vara placerad i lönegrad 13, att befattningen såsom föreståndarinna vid Uddens barnkoloni skulle vara placerad i lönegrad 13, ortsgrupp 2, att den centrala överenskommelsen även i övriga delar tillämpades för de hos Västerås stad anställda barnträdgårdslärarinnorna, att extra barnträd-

gårdslärarinna finge lön efter löneklass 10 under ett år närmast efter avslutad utbildning och därefter enligt löneklass 11 samt att löneförbättringarna finge räknas retroaktivt från och med den 1 januari 1951.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor hade i skrivelse den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att barnträdgårdslärarinna, vilken innehade ordinarie befattning finge åtnjuta lön enligt träffad överenskommelse mellan Svenska Stads- och Svenska Facklärarförbundet, att barnträdgårdslärarinna, vilken innehade extra befattning uppflyttades till närmast efterföljande lägre löneklass enligt gällande löneplan för barnträdgårdslärarinna, vilken innehade ordinarie tjänst samt att samma retroaktivitet å lönen måtte utgå för såväl extra som ordinarie befattningshavare.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 266 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 399. **Uppflyttning av befattningen såsom vice brandchef i högre lönegrad.**

Brandstyrelsen hade i skrivelse den 31 oktober 1951 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta uppflytta befattningen såsom vice brandchef från lönegrad 23 till lönegrad 25 från den dag, tjänsten tillträddes av ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 3 december 1951 och drätselkammaren genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla brandstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 267 ser. A) och sedan herrar Göthlin, Lund och Engdahl yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 400. **Uppflyttning av vissa arbetsledarebefattningar i högre lönegrad.**

I skrivelse den 3 december 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1951 uppflytta i skrivelsen angivna arbetsledarebefattningar i högre lönegrader med i vissa fall ändrade benämningar samt att från och med den 1 januari 1952 fastställa ersättningen för beredskapstjänst till 40 kronor per vecka.

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 6 december 1951 förklarat sig icke hava något att erinra mot de begärda lönegradsuppflyttningarna. såvitt avsåge de under verken sorterande befattningarna.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet med det tillägget, att befattningshavare, som genom ifrågavarande beslut uppflyttades i sådan lönegrad, att han icke vore berättigad till övertidsersättning och som under år 1951 uppburit dylik ersättning, skulle vara skyldig att låta ersättningen gå i avräkning å de lönebelopp, han erhölle retroaktivt från och med den 1 januari 1951, dock att dylik befattningshavare icke i något fall skulle vara skyldig att återbetala uppburen ersättning till den del denna översköte den retroaktiva löneökningen.

Lantegendomsnämnden hade i skrivelse den 8 december 1951 tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens framställning beträffande de under nämnden sorterande befattningarna.

Parkstyrelsen hade i skrivelse den 8 december 1951 förklarat sig icke hava något att erinra mot att de under parkstyrelsen sorterande förmännen placerades i 18 lönegraden men ifråga om befattningen som trädgårdsmästare anhållit, att densamma placerades i lönegrad 19.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 268 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Lundberg med instämmande av fru Kjelldahl samt herrar J. Ruben Nyman och Karl Pettersson bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen att befattningen såsom trädgårdsmästare uppflyttades i lönegrad 19 från och med den 1 januari 1951.

Herr Engdahl med instämmande av herr Turén yrkade bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick. Vidare yttrade sig herrar Eklund och Erik Pettersson.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr Engdahls och å andra sidan herr Lundbergs yrkande. Herr ordföranden fann därvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla förstnämnda yrkande.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 31 nejröster mot 26 jaröster beslöto bifalla herr Lundbergs yrkande.

I beslutet deltog icke herr Hugo Ericsson.

Mot stadsfullmäktiges beslut anmäldes reservation av herrar Engdahl, Thorén och Turén med den motiveringen, att stadsfullmäktiges beslut att uppflytta befattningen såsom trädgårdsmästare i lönegrad 19

måste anses principiellt oriktigt med hänsyn till att beslutet innebure en avvikelse från den överenskommelse, angående sagda befattnings lönegradsplacering, vilken träffats vid förhandlingar mellan staden och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund.

§ 401. **Fråga om höjning av vissa arvoden till lärarpersonal vid folkskolorna.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 25 oktober 1951 till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren återremitterat en framställning från folkskolestyrelsen av den 14 augusti 1951 om höjning av vissa arvoden till lärarpersonal.

Löne- och avtalsnämnden hade genom förnyat utlåtande den 3 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna stadens överlärare arvoden å 2.400 kronor per år räknat från och med den 1 januari 1951 samt att i övriga delar bifalla folkskolestyrelsens framställning av den 14 augusti 1951, dock att höjningen skulle begränsas till 18,8 % med avrundning till närmast högre eller lägre 5-tal eller 10-tal kronor.

Genom utlåtande den 6 december 1951 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 269 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 402. **Uppflyttning av befattning som skolsköterska i högre lönegrad.**

I skrivelse den 21 november 1951 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att räknat från och med den 1 januari 1951 uppflytta befattningarna såsom skolsköterska från lönegrad 12 till lönegrad 14 samt att den centrala överenskommelsen för sjuksköterskor även i övrigt i tillämpliga delar finge gälla för befattningshavarna.

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 28 november 1951 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppflytta ifrågavarande befattningar två lönegrader från och med den 1 januari 1951.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28 ser. B) och sedan herr Engdahl yttrat sig i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 403. **Uppflyttning av befattningen såsom husmoder vid ålderdomshemmet i högre lönegrad.**

I skrivelse den 4 december 1951 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen såsom husmoder vid ålderdomshemmet måtte uppflyttas från lönegrad 13 till lönegrad 17 med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 12 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att befattningen uppflyttades från lönegrad 13 till lönegrad 16 från och med den 1 januari 1952.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att befattningen från och med den 1 januari 1951 uppflyttades i lönegrad 16.

Avvikande mening hade uttalats av herr Pers, som reserverat sig för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 29 ser. B) uppstod överläggning varunder herr Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag medan herr andre vice ordföranden med instämmande av herr J. Ruben Nyman yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan drätselkammarens förslag och å andra sidan löne- och avtalsnämndens förslag. Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat i enlighet med förstnämnda förslag.

Votering begärdes, anställdes och utföll så att stadsfullmäktige med 49 jaröster mot 8 nejröster beslöto bifalla drätselkammarens förslag.

§ 404. **Uppflyttning av befattningen såsom avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet i högre lönegrad.**

Fattigvårdsstyrelsen hade i skrivelse den 4 december 1951 hemställt, att befattningen såsom avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet uppflyttades från lönegrad 12 till lönegrad 14 med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 12 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att uppflytta befattningen från lönegrad 12 till lönegrad 14 från och med den 1 januari 1952.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 december 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att befattningen såsom avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet från och med den 1 januari 1951 uppflyttades i lönegrad 14.

Emot detta beslut hade avvikande mening uttalats av herr Pers, som reserverade sig för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser. B) och sedan herr andre vice ordföranden yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med detta yrkande.

§ 405. **Bemyndigande för drätselkammaren att låta igångsätta skyddsrumsanläggning.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 december 1951 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att låta omedelbart igångsätta arbete med utförande av skyddsrumsanläggning i Mariaberget samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att, så snart möjligt, till stadsfullmäktige inkomma med närmare förslag och kostnadsberäkningar i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 270 ser. A) och sedan herr G. Larsson yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med detta yrkande.

§ 406. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 5 december 1951 framfört förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i styrelsen för Västerås stads barnstugor efter rektorn Knut Carlfors, som avsagt sig uppdraget, för tiden intill 1953 års utgång utse folkskollärarinnan Ninnie Arwidson, Skallbergsgatan 19 A.

§ 407. **Val av kommunala förtroendemän.**

Efter av beredningsutskottet i skrivelse den 5 december 1951 framlagt förslag (S. H. nr 27 ser. B) och sedan under föredragningen upplysts, att den föreslagna ledamoten i taxeringsnämnden för stadens 20:de taxeringsdistrikt, disponenten Gösta Kruhsberg, avsagt sig uppdraget samt i anledning härav förslag väckts, att till ledamot efter herr Kruhsberg utse den av beredningsutskottet föreslagna suppleanten, köpmannen Henry Vågberg och såsom suppleant järnhandlanden Rune Ber-

gius, beslöto stadsfullmäktige *att* antalet valda ledamöter i var och en av 1952 års taxeringsnämnder skulle vara tre jämte lika många suppleanter med undantag av nämnderna för 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 19:de, 20:de, 21:sta och 22:dra distrikten där antalet ledamöter bestämdes till fem, med lika många suppleanter, *att* suppleanterna såsom hittills skulle tjänstgöra för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas samt *att* till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1952 utse följande personer.

1:sta taxeringsdistriktet.

Ledamöter: f. Överpostiljonen J. E. Wirén, direktören O. Maunsbach och motormontören Erik E. W. Larsson.

Suppleanter: Vaktmästaren Uno Hillborg, fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och metallarbetaren Evert Karlsson, Utanbygatan 3 D.

2:dra taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Inger Thorsell, Metallgatan 19, och köpmannen Erik Ahlström.

3:dje taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Köpmannen Roland Forsberg, maskinmästaren A. Lundström och flygplansmontören Erik Bengtson.

Suppleanter: Metallarbetaren Edvard Andersson, kontoristen Ingrid Andersson och flygplansmontören Stig Johansson, Vinggatn 3 B.

4:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Ericsson, förvaltaren Gunnar Andersson, arrendatorn Eric Agrell och lantbrukaren Erik Alm samt jordbruksarbetaren Axel Lundberg.

Suppleanter: Fru Greta Lundin, byggnadssnickaren Ruben Pettersson, lantbrukaren Erik Jäder, Gryta, köpmannen Gösta Brandt och jordbruksarbetaren David Nilsson, Malma.

5:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Svarvaren Georg Karlsson, civilingenjören John Stålhammar och förrådsarbetaren Stig Emanuel Johansson, Statorvägen 3 A.

Suppleanter: Flygplansmontören Algot Bergman, Frejahöjden 5, distriktssköterskan Iris Fagerlund och metallarbetaren Olle Dahlin.

6:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Axel Boberg och ingenjören Thore Kättström.

Suppleanter: Metallarbetaren Gustav Hellsten, provrumsarbetaren Olle Berggren, Emausgatan 45 B, och kassören Oskar Rudén.

7:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Tedbrant och f. apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Förrådsarbetaren Edvin Agermalm, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Fröbom, hyvlaren K. H. Thorén och stationsinspektoren A. Jungert.

Suppleanter: Filaren Ruben Berg, metallarbetaren Ruben Karlsson och järnhandlaren Henning Larsson.

9:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och apparatprovaren Bengt Norman.

Suppleanter: Metallarbetaren Harry Andersson, ingenjören Bertil Sundberg, Arosvägen 35, och ritsaren John Olsson.

10:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och maskinprovaren Petrus Jonsson.

Suppleanter: Metallarbetaren Arne Skogh, köpmannen K. Torstensson och sjökaptenen Ruben Stene.

11:te taxeringsdistriktet.

..*Ledamöter:* Instruktören Tage Engelbrektson, metallarbetaren Em. Råberg och maskinisten David Eriksson.

Suppleanter: Gjutaren Elis Svensson, apparatprovaren Stig Håvberg och köpmannen John Clasing, Smedjegatan 8.

12:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Gjutaren Gustav Nyman, typografen Rune Göthlin, folkskolläraren Arvid Eng, jordbruksförvaltaren Lars Jansson och järnarbetaren Olle Berglund.

Suppleanter: Kriminalkonstapeln Folke Rebermark, ingenjören Sixten Larsson, fotografen David Eriksson, exekutorn J. V. Sundquist och metallarbetaren Erik Sand.

13:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, metallarbetaren Allan Skult och köpmannen Ragnar Wassberg.

Suppleanter: Gjutaren Sven Ring, konditoriarbetaren Sven Nilsson och köpmannen Helmer Urby.

14:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, fru Hildur Strandberg, ombudsmannen Olle Berggren och lokföraren Harald Blomkvist.

Suppleanter: Snickaren Gunnar Eriksson, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, ingenjören Olof Lindskog, kommunalarbetaren Klas Larsson och lokföraren Hjalmar Norberg.

15:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Jansson och maskinisten Erik Andersson, Sjukhemmet.

Suppleanter: Bilelektrikern Gösta Finnström, Arlagatan 7, fru Britta Öyen och folkskolläraren Carl Malmros.

16:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin och vaktmästaren E. A. Lindstedt.

Suppleanter: Avläsaren Tore Aréen, köpmannen Nils Andersson och filaren Emanuel Larsson.

17:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror C. Carlstedt och metallarbetaren Sven Pettersson.

Suppleanter: Metallarbetaren Geron Eriksson, förmannen Klas Larsson, Drottninggatan 36, köpmannen Sven Källebo, Stora gatan 58, kantorn K. G. Söderlund och filaren Börje Olsson, Spantgatan 11.

18:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Eric Hultåker.

Suppleanter: Fru Margit Pettersson, metallarbetaren Stig Forslund, Violstigen 13 C, och fru Maj-Britt Norström.

19:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson och köpmannen Oskar Kihlgren.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, butiksföreståndaren Lindor Kagg, kontoristen Gustav Eriksson, ombudsmannen Carl Öhlander och köpmannen Sigfrid Holm.

20:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Avsynaren Ragnar Kragge, droskägaren John Eriksson, köpmannen Harry Vågberg, Krukmakargatan 9, tillsyningsläraren Manfred Carlvik och föreståndaren Yngve Engström.

Suppleanter: Tjänstemannen Sture Bergmark, inspektören Erik Larsson, Floragatan 32, järnhandlanden Rune Bergius, Drottninggatan 30 B, kamreraren Henry Flinck, Gästgivarevägen 20 G, och distriktsombudsmannen John Wahlström, Agnegatan 2 A.

21:sta taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Skomakarmästaren J. F. Sjögren, Föreningsgatan 27, plåtslagarmästaren Lennart Lennervik, fru Gunborg Johansson, byggnadsingenjören Gustaf Ahlquist och kamreraren Nils Erik Wirsäll, Skallbergsgatan 7 A.

Suppleanter: Folkskolläraren Allan Andersson, Skallbergsgatan 9 A, metallarbetaren Martin Engström, butiksföreståndaren Ingemar Lindkvist, Götgatan 14, konditorn Gunnar Persson, Stora gatan 15, och f. kriminalöverkonstapeln Fritz Svensson, Brahegatan 8 B.

22:dra taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Berglind, muraren E. G. Hedman, f. handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson, smidesfabrikören Magnus Holm och byggnadskontrollanten Axel Eriksson.

Suppleanter: Ingenjören Fritz Järvenäs, grovarbetaren Gösta Classon, ombudsmannen Gösta Jansson, ingenjören Nils Markbäck och ombudsmannen Gunnar Österberg.

§ 408. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 5 december 1951 framlagt förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige att med acklamation till ledamöter och suppleanter i pensionsnämnden i Västerås stads västra distrikt för tiden intill 1955 års utgång utse följande personer.

Ledamöter: Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, vaktmästaren Allan Lindstedt, fru Greta Schörling, lokföraren A. G. Lindgren, barnavårdsmannen Elsa Hultgren och fru Karin Kjelldahl.

Suppleanter: Fru Margit Pettersson, metallarbetaren Sture Ekholm, fru Helga Hall, föreståndaren Yngve Engström, optikern Bengt Pettersson, Källhagsgatan 1 B, och civilingenjören Walfrid Redmalm.

Vidare beslöto stadsfullmäktige, att suppleanterna skulle tjänstgöra vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning, ledamöter och suppleanter härovan uppräknats.

Efter inför stadsfullmäktige företagen lottning bestämdes tillika, att av ledamöterna herr Hult, fröken Hultgren och fru Kjelldahl och av suppleanterna herrar Bengt Pettersson, Engström och Ekholm skulle avgå vid 1953 års utgång.

§ 409. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 5 december 1951 framlagt förslag (S. H. nr 27 ser. B) beslöto stadsfullmäktige att med acklamation till ledamöter och suppleanter i pensionsnämnden i Västerås stads östra distrikt för tiden intill 1955 års utgång utse följande personer.

Ledamöter: Verkstadsarbetaren Gustav Hagström, instruktören Karl Hofvander, maskinisten Ejnar Johansson, Furugatan 1 B, fru Marta Johansson, taxeringskontrollanten Uno Wilmark och folkskolläraren Arvid Eng.

Suppleanter: Åkeriägaren J. E. Strand, metallarbetaren Olle Dahlin, järnarbetaren Olle Berglund, fru Lilly Vedholm, Gåsmyregatan 6, tjänstemannen Lars Svedlund, Skallbergsgatan 1 C, och fru Anna-Lisa Eliasson, Hästhovsgatan 9 C.

Vidare beslöto stadsfullmäktige, att suppleanterna skulle tjänstgöra vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning, ledamöter och suppleanter härovan uppräknats.

Efter inför stadsfullmäktige företagen lottning bestämdes tillika, att av ledamöterna herrar Hofvander, Hagström och fru Marta Johansson och av suppleanterna herrar Dahlin, Svedlund och fru Vedholm skulle avgå vid 1953 års utgång.

§ 410. Val av ordförande och vice ordförande.

Beslöto stadsfullmäktige med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1952 omvälja bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt till förste vice ordförande för år 1952 likaledes omvälja f. folkskolläraren G. Leontein och till andre vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 411. Val av beredningsutskott.

Jämlikt 14 § andra stycket i stadsfullmäktiges arbetsordning företogs till behandling frågan om val av beredningsutskott för år 1952.

Därvid utsågo stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ledamöter herrar Gösta Sjöberg, Einar Jonsson, fru Helga Hall, herr Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, herrar Rudmar Thunell, G. Leontein, Edvard Nordin och fru Karin Kjelldahl.

Till suppleanter utsågo stadsfullmäktige likaledes med acklamation, fru Anna Larsson, herrar Erik Kraft, John Johansson, Heinrich Milbers, Eric Alderhed, Ruben Berg, Karl Wässman, fru Ingrid Andrén och herr Knut Carlfors.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige, att suppleanterna skulle vid förfall för de ordinarie ledamöterna tjänstgöra i deras ställe på följande sätt, nämligen fru Anna Larsson, herrar Erik Kraft, John Johansson, Heinrich Milbers, Eric Alderhed och Ruben Berg i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Gösta Sjöberg, Einar Jonsson, fru Helga Hall, herr Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten och herr Rudmar Thunell; herr Karl Wässman och fru Ingrid Andrén i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar G. Leontein och Edvard Nordin samt herr Knut Carlfors vid förfall för fru Karin Kjelldahl.

§ 412. **Motion angående utgivande av en upplysningsskrift.**

Uti en den 17 december 1951 dagtecknad motion hade herr Erik Kraft hemställt att stadsfullmäktige ville besluta om utgivande av en upplysningsskrift för upplysning till allmänheten om olika hjälpmöjligheter såväl social, som sådan hjälpverksamhet, vilken bedrives av olika föreningar samt att tillsätta en kommitté för utarbetande av upplysningsskriften.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden.

§ 413. **Angående inkallande av suppleanter till barnavårdsnämndens sammanträden.**

Anmäldes och lades till handlingarna utdrag ur barnavårdsnämndens protokoll den 13 november 1951, § 178, angående barnavårdsnämndens beslut, att i likhet med stadens övriga styrelser och nämnder inkalla suppleanterna till barnavårdsnämndens sammanträden.

§ 414. **Länsstyrelsens skrivelse angående länets indelning i taxeringsdistrikt för år 1952.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län skrivelse den 30 november 1951 angående länets indelning i taxeringsdistrikt för år 1952.

§ 415. **Avsägelse från kommunalt uppdrag.**

I skrivelse den 20 december 1951 hade fru Agnes Söderquist anhållit om befrielse från ledamotskapet av Västerås skoldelegation.

Stadsfullmäktige beslöto *dels* bevilja den begärda avsägelsen *dels ock* uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ny ledamot i delegationen efter fru Söderquist.

In fidem:

Per Siösteen.

Justerat den 28 december 1951.

GUSTAF OLSSON

Erik Alderhed. *Erik Svensson.*

Offentligen uppläst den 28 december 1951; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

HANDLINGAR

Ser. A

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 25 januari 1951 Ser. A nr 1

Nr 1. Fråga om höjning av arvodet till medlare, utsedda enligt 14 kap. 2 § giftermålsbalken. (Konf. Stfms handl. nr 116 ser. A år 1949.)

Magistraten har i skrivelse den 2 december 1950 anfört följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1949, § 149, utgår för närvarande ersättning till medlare, utsedd enligt 14 kap. 2 § giftermålsbalken, med 15 kronor för varje medlingsuppdrag, däri inräknat medlarens utgifter för uppdraget. För bestridande av kostnaderna för nu ifrågavarande medlingar har i 1951 års stat upptagits ett anslag å 1.000 kronor.

De av magistraten förordnade medlarna hava hos magistraten hemställt om en höjning av ersättningen för varje medlingsuppdrag från 15 till 20 kronor, enär det visat sig att medlingsuppdragen i allmänhet taga betydligt längre tid i anspråk än som väntats. Sålunda har en medlare uppgivit att många av de av honom utförda medlingarna tagit en tid av 5 à 6 timmar.

Med hänsyn till de erfarenheter, som numera vunnits angående omfattningen av det arbete som åtgår för varje medlingsuppdrag, torde det vara uppenbart att en ersättning av 20 kronor per uppdrag icke kan anses oskälig. Då i åtskilliga städer arvodet för nu ifrågavarande uppdrag bestämts till 15 kronor, torde detta hava skett före andra världskriget, då penningvärdet var ett annat än det nuvarande.

Magistraten får därför hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta att ersättning för varje medlingsuppdrag, däri inberäknat medlarens kostnader för uppdraget, skall utgå med 20 kronor.

Med hänsyn till den utsträckning i vilken medlarna hittills tagits i anspråk synes någon ökning av anslagssumman med anledning av förhöjningen per uppdrag icke vara erforderlig.

Drätselkammaren har i häröver den 14 december 1950 avgivet utlåtande med åberopande av vad magistraten i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1951 ersättning skall utgå till sådan medlare, som avses i 14 kap. 2 § giftermålsbalken, med 20 kronor för varje medlingsuppdrag däri inräknat medlarens utgifter för uppdraget.

Nr 2. Höjning av räntan å lån för insats i vissa bostadsrättsföreningar.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 december 1950 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 28 januari 1943 att bemyndiga drätselkammaren att intill ett högsta belopp av 100.000 kronor av tillgängliga medel utlåna högst halva insatskapitalet för inträde i bostadsrättsförening mot en ränta av 4 %. Vissa

närmare regler för denna låneverksamhet ha sedermera utbildats. Bland annat upprättas särskilda försträckningsavtal, vari låntagaren förbinder sig amortera lånet på tio år samt pantförskriver bostadsrättsbeviset. Lånen utlämnas endast till dem, som förvärva bostadsrätt i ett kooperativt organiserat företag, för närvarande H.S.B. och Riksbyggen, vilka medverka till inkassering och redovisning till staden av förfallna annuiteter.

Vid sammanträde den 30 juni 1948 beslöto stadsfullmäktige förklara sig beredda medverka till att staden även i fortsättningen utlämnade nu ifrågavarande lån enligt i huvudsak de grunder, som tidigare gällt. Räntesatsen nedsattes dock till 3 %.

Med anledning av den förestående räntehöjningen har drätselkammaren förehaft till övervägande frågan om höjning av räntan för dessa lån såväl som andra av staden utlämnade dylika. Kammaren har därvid funnit, att räntan för dessa insatslån bör ställas i paritet med det allmänna ränteläget. I enlighet härmed bör räntan å dessa lån i fortsättningen utgå med 3,5 % eller ½ % över diskontot. Denna räntesats är även för närvarande densamma, som gäller för bottenlån. Av praktiska skäl bör i försträckningsavtalen införas en rörlig ränteklausul så att räntan under löpande lånetid kan utan vidare anpassas efter det allmänna ränteläget. I försträckningsavtalen bör därför föreskrivas, att räntan vid varje tillfälle skall utgöra ½ % över gällande diskonto.

De redan ingångna försträckningsavtalen beröras icke av den föreslagna ränteförhöjningen.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att räntesatsen för sådana av staden efter den 1 januari 1951 utlämnade lån, vilka avse gäldande av kontant insats för förvärv av bostadsrätt i byggnad, uppförd eller ombyggd av kooperativt organiserat företag som ovan sagts, skall utgöra ½ % över vid varje tidpunkt gällande diskonto, för närvarande 3,5 %.

Nr 3. Täckning av kostnader för gatuarbete.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 december 1950 anfört följande:

Drätselkammaren har den 13 april 1950 godkänt ett av byggnadschefen upprättat program för vissa gatuarbeten under innevarande år. I detta program upptogs även ett arbete, som avser iordningställande av Hyvlargatan med kantsten. Genom ett misstag angavs i arbetsprogrammet att kostnaderna för ifrågavarande arbete redan täckts genom av stadsfullmäktige den 30 mars 1950 beslutat lån för vissa gatuarbeten. Sedan felaktigheten nu upptäckts, vill drätselkammaren föreslå, att kostnaderna för arbetet, 8.000 kronor, täckes av gatukostnadsfonden. Någon täckning genom lånemedel bör ej i detta fall ske, då tomterna vid gatan redan tidigare försålts.

För disposition av medel i gatukostnadsfonden erfordras stadsfullmäktiges medgivande.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av Hyvlargatan med kantsten anvisa ett anslag à 8.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av gatukostnadsfonden.

Nr 4. Anslag för reparationer och förbättringsarbeten i fastigheten Östra Kyrkogatan 4.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 december 1950 anfört följande:

Polisens utlänningsavdelning har sedan den 1 juli 1950 disponerat den lokal i stadshotellets bottenvåning, som är avsedd för taxeringskontor. Denna lokal måste utrymmas till den 15 januari 1951, då taxeringsarbetet förberedelsevis påbörjas.

Med anledning av den beslutade omorganisationen av åklagare- och polisväsendet samt de nyinrättade befattningar, som härigenom tillkommit, måste vissa utrymmen lediggöras i våningen en trappa upp i polishuset, där poliskammaren har sina lokaler. Avsikten är bland annat att bereda centralpolisens utredningsavdelning utrymmen på annat håll. Meningen är att överflytta såväl sistnämnda avdelning som utlänningsavdelningen till ledigblivna lokaler i fastigheten Östra Kyrkogatan 4, vilken numera förvärvats av staden. I denna fastighet finnas tillgängliga fyra rum å nedre botten och ett rum en trappa upp, vilket sistnämnda genom en trappa står i förbindelse med bottenvåningen. Utlänningsavdelningen skulle disponera två rum å nedre botten, därav ett mindre rum för avdelningens föreståndare och ett större rum för expedition. Återstående tre rum skulle ställas till utredningsavdelningens förfogande.

I samband härmed erfordras åtskilliga reparationer och standardförbättringar. Bland annat skulle värmeledning indragas från polishusets pannrum, v. c. installeras, golven förses med korkmattor och lysämnesrör inmonteras. Kostnaderna för samtliga arbeten ha beräknats till 10.450 kronor.

I 1949 års stat har upptagits ett anslag à 50.000 kronor för ombyggnad av vindsvåning och arrestlokaler i polishuset, bland annat föranlett av poliskårens utökning. Anslaget, som icke tagits i anspråk, har reserverats. Enligt överslagsvis gjorda beräkningar skulle anslaget förslå till täckande av såväl nu ifrågavarande utgift som kostnaden för ombyggnad av vindsvåningen. Ytterligare anslag skulle emellertid senare komma att behövas för ombyggnad av arrestlokalerna.

Då kostnaderna för ovannämnda arbeten i fastigheten Östra Kyrkogatan 4 uppenbarligen avse ett ändamål, som står nära det, varför anslaget à 50.000 kronor ursprungligen beviljats, synes det lämpligt att arbetena få bekostas ur detta anslag och att senare framställning göres till stadsfullmäktige om det tilläggsanslag, som kan bliva erforderligt i anledning av ytterligare tillkommande omändringsarbeten.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för utförande av ovan angivna reparationer och förbättringsarbeten i fastigheten Östra Kyrkogatan 4 anvisa ett anslag à 10.450 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av reserverade medel av anslaget å 50.000 kronor för ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal i polishuset.

Nr 5. Anslag för omändring och inredning av magistratens arkiv.

Magistraten har i skrivelse den 4 december 1950 anfört följande:

Rådhusrättens och magistratens arkivförhållanden hava sedan lång tid tillbaka varit otillfredsställande, vilket framförallt varit besvärande för inskrivningsavdelningen. Å domarkanslier är numera i allmänhet sådan avdelning inrymd i ett så kallat arbetsarkiv, vilket, bland annat, medför en avsevärd lättnad i arbetet, då man därigenom slipper flytta de tunga och ganska ohanterliga fastighetsböckerna från arkivet till ett annat rum. Den nuvarande inredningen i rådhusrättens—magistratens arkiv är otidsenlig och opraktisk och därigenom tynges arbetet väsentligt. Då man måste räkna med att det ännu lärer dröja avsevärd tid innan rådhusrätten kan erhålla bättre och större lokaler, synes det magistraten vara en tvingande nödvändighet att arkivet med det snaraste förses med ny inredning, som svarar mot rimliga anspråk på ändamålsenlighet. År 1941 påbörjades uppläggandet av nya fastighetsböcker, vilket arbete är av stor omfattning och fortfarande pågår. Det är magistratens förhoppning att arbetet skall, utom i vad avser de till Bihang C hörande fastigheterna, kunna slutföras under år 1951. Härigenom beräknas slutligen omkring ett 100-tal nya fastighetsböcker tillkomma. Allt eftersom fastighetsbildningen fortskrider kommer böckernas antal successivt att ökas. Det nya tomträttsinstitutet medför också ett ökat antal böcker. De provisoriska anordningar, som hittills vidtagits, medgiva icke en ökning av antalet böcker, utöver det nuvarande. Det är sålunda alldeles nödvändigt att åtgärder vidtagas för ett rationellt ordnande av arkivförhållandena.

För arkivinredning för fastighetsböcker och övriga hyllställningar har magistraten begärt offert från några firmor inom branschen, men har offert endast inkommit från E. A. Rosengrens Kassaskåpsfabriks Aktiebolag. Detta företag torde utan tvekan vara det på ifrågavarande område mest erfarna och sakkunniga, då bolaget torde hava utfört de flesta nyinredningar i domstolsarkiv i landet. Enligt inkommen offert, vilken bifogas skulle kostnaderna för inredningen uppgå till 4.510 kronor. Härtill kommer kostnaderna för montering på platsen, vilken kan beräknas till 250 kronor.

Enligt muntlig offert från Västerås Elektriska Byrå Aktiebolag skulle kostnaderna för installering av ny belysning jämte armatur i arkivet i enlighet med bifogade ritning uppgå till 810 kronor.

På begäran av magistraten har stadens byggnadskontor beräknat kostnaderna för ändringar och nyanskaffning av värmeelement, för målning och övriga reparationsarbeten samt för en ny linoleummatta till 1.800 kronor.

För nyanskaffning av möbler till arkivet beräknas omkring 500 kronor.

Magistraten vill slutligen framhålla att nyssnämnda arkivinredning består av ett antal hyllsektioner, vilka lätt kunna upp- och nermonteras. Hyllorna kunna därför användas i oförändrat skick även efter en eventuell ny- eller ombyggnad i nya lokaler.

Under hänvisning till vad sålunda anförts och då viss marginal torde böra beräknas bl. a. med hänsyn till stigande priser för byggnadsarbete, får magistraten härmed anhålla att stadsfullmäktige ville för berörda ändamål bevilja ett förslagsanslag av 8.500 kronor.

Drätselkammaren har i ett den 14 december 1950 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för omändring och inredning av magistratens arkiv i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa ett förslagsanslag å 8.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i 1951 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 6. Återbesättande av befattning såsom skrivbiträde vid uppbördsverket.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 december 1950 anfört följande:

Skrivbiträdet vid uppbördsverket, fru Dora Lund, har på egen begäran entledigats från sin befattning från och med den 16 januari 1951.
Då stadigvarande behov av befattningen föreligger, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 december 1950 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla framställningen.

Nr 7. Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadsarkitektkontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 18 december 1950 anfört följande:

Skrivbiträdet å stadsarkitektkontoret fröken Ulla Siegert har utsetts till innehavare av en ordinarie tjänst såsom kontorsbiträde å kontoret. Den ordinarie skrivbiträdestjänsten å kontoret har sålunda blivit ledig.

Byggnadsnämnden hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 januari 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 8. Återbesättande av befattning som mätningstekniker å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 4 december 1950 anfört följande:

Mätningsteknikern å stadsingenjörskontoret Gert Bredelius har på egen begäran entledigats av byggnadsnämnden för tillträde av tjänst å annan ort.

I anledning härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga nämnden att återbesätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 december 1950 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i häröver den 4 januari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 9. Fråga om skärmbildsundersökning av stadens anställda.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 januari 1951 anfört följande:

Den 20 december 1944 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 2.000 kronor för skärmbildsundersökning av stadens anställda. Dylik undersökning utfördes även under år 1945 och omfattade då c:a 1.000 personer.

För att dessa undersökningar skola medföra bästa möjliga resultat är det önskvärt att de upprepas med icke alltför långa mellanrum. Då över fem år förflutit från förra undersökningen och sedan denna tid ett stort antal nya anställda tillkommit, har det ansetts lämpligt att nu låta stadens anställda ånyo genomgå skärmbildsundersökning. Kostnaderna härför har denna gång beräknats till 3.000 kronor.

Under åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för skärmbildsundersökning av stadens befattningshavare och arbetare anvisa ett belopp av 3.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget förslagsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 10. Inrättande av befattning som assistent hos nykterhetsnämnden.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 7 december 1950 anfört följande:

Till följd av en ständigt fortgående ökning av nykterhetsnämndens arbetsuppgifter har frågan om en förstärkning av dess personal blivit alltmera brännande. Som förklaring till detta förhållande vill nämnden anföra följande.

Den gamla och tyvärr alltjämt ganska vanliga uppfattningen av spritmissbruket som en ovana med mer eller mindre asocial anknytning har mer och mer fått vika för den, att alkoholismen i de flesta fall måste betraktas som en psykisk sjukdom. Med denna förändring i synen på nykterhetsvårdsproblemet måste följa att förfarandet vid behandlingen av hithörande ärenden måste bliva mera komplicerat och kräva mera både tid och arbetskraft. Arbetet måste inriktas på såväl förebyggande som eftervårdande verksamhet i form av meddelandet av varningar, verkställandet av övervakning, medverkan vid anskaffande av arbete m. m. samt framför allt att söka förmå de alkoholskadade att återgå till ett nyktert och ordnat leverne. Ur allmän ekonomisk synpunkt torde åtgärden av sistnämnda slag mer än väl löna sig, då den arbetskraft, som därigenom räddas åt samhället, säkerligen representerar större värde än vad merkostnaden för arbetskraften å nämndens expedition utgör. Därtill kommer räddandet av de personliga värden, som annars skulle gå förlorade, framför allt för alkoholisternas familjer.

En annan orsak till ökningen av nämndens arbetsuppgifter torde vara det förhållandet, att nämndens verksamhet och betydelsen därav mer och mer ingått i det allmänna medvetandet. Detta glädjande förhållande har visat sig i den kraftiga ökningen av antalet personer, som på ett tidigt stadium vänder sig till nämndens expedition för erhållande av hjälp, råd och upplysningar.

Slutligen vill nämnden som en av orsakerna till behovet av en utökning av arbetskraften framhålla det faktum, att staden under de senaste åren undergått en betydande folkmängdsökning.

För att få till stånd en objektiv och allsidig jämförelse i här berört avseende med vissa med Västerås jämförbara städer har ett omfattande material införskaffats, vilket här bifogas.

Nämnda material har med hänsyn till dess vidlyftighet icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnes för granskning tillgängligt å stadskansliet.

Nämnden hemställer med stöd av vad sålunda anförts att stadsfullmäktige ville besluta

att å Socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård fr.o. m. den 1 januari 1951 får inrättas en ordinarie befattning som assistent med placering i lönegrad 16 samt

att nykterhetsnämnden erhåller bemyndigande att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 december 1950 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden vill först erinra om att nykterhetsnämnden ej upptagit

tjänsten i statförslaget för 1951 ehuru tjänsten synes ha varit aktuell då förslaget uppgjordes.

Särskild avdelning å socialvårdsbyrån för nykterhetsnämnden har funnits blott under två år, under vilken tid arbetsuppgifterna handhafts av en inspektör i lönegrad 19 och ett skrivbiträde. Tidigare ombesörjdes som bekant nykterhetsnämndens arbetsuppgifter av Föreningen Västmanlands Samhjälp mot särskild ersättning av staden. Löne- och avtalsnämnden är visserligen fullt medveten om de mångahanda uppgifter som skall ombesörjas av nykterhetsnämnden men känner sig dock icke fullt övertygad om att nykterhetsnämndens personal skall redan efter två år behöva utökas med ytterligare en ordinarie tjänst då nykterhetsnämnden under många år kunnat fullgöra sina skyldigheter utan egen personal och utan att arbetsuppgifterna synas ha blivit eftersatta. Ärendet har varit bordlagt hos löne- och avtalsnämnden, som velat innan ärendet vidarebefordrades till stadsfullmäktige höra efter huruvida icke socialvårdsdelegationen ansåge, att en ny befattningshavare skulle kunna dela sina arbetsuppgifter mellan nykterhetsnämnden och annan avdelning å socialvårdsbyrån. Förslaget har emellertid förkastats av delegationen, som meddelat, att en ny befattningshavare kommer att bli helt upptagen av uppgifterna hos nykterhetsnämnden, som strävar efter att ytterligare effektivisera nykterhetsvårdsarbetet. Trots detta uttalande från socialvårdsdelegationen kan löne- och avtalsnämnden icke helt frigöra sig från tanken på en delning av arbetsuppgifterna. Stadsfullmäktige ha den 21 december 1950 beslutat att en försöksverksamhet med fosterdaghem skulle igångsättas. Av barnavårdsnämndens yttrande framgår, att inspektionen och kontrollen av fosterdaghemmen skulle medföra behov av ytterligare arbetskraft. Löne- och avtalsnämnden ifrågasätter nu huruvida icke den tjänsteman som nykterhetsnämnden nu begär bör även kunna ta på sig de ökade uppgifter som barnavårdsnämnden antytt. Fastän löne- och avtalsnämnden icke helt delar nykterhetsnämndens åsikt att ytterligare personal bör anställas, vill nämnden delvis tillmötesgå nykterhetsnämnden och tillstyrka att en tjänsteman å extra stat får anställas, som helst bör arbeta även inom annan gren av socialvården. Löne- och avtalsnämnden ser med viss oro på den stora ökningen av ordinarie tjänster och anser att staden bör i största möjliga utsträckning tillgodose de nya behoven av arbetskraft med extra personal. Lönen bör utgå enligt löneklass 15 som inklusive nu utgående dyrtidstillägg om 12 % medför en årslön å 6.804 kronor.

På grund härav tillstyrker nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga nykterhetsnämnden att å socialvårdsbyråns avdelning för nykterhetsvård anställa en assistent å extra stat med lön efter löneklass 15.

Drätselkammaren har i yttrande den 4 januari 1951 anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot att en befattningshavare anställes med de arbetsuppgifter, nykterhetsnämnden antytt. Emellertid vill drätselkammaren kraftigt understryka vad löne- och avtalsnämnden anfört angående nödvändigheten av att iakttaga största återhållsamhet vid inrättande av nya ordinarie tjänster. Tidsläget ställer oavvisliga krav på sparsamhet i den kommunala förvaltningen. Detta medför bland annat, att man endast i de fall, där detta är oundgängligen nödvändigt, bör utöka den nuvarande personalorganisationen. Med hänsyn till vad nu sagts anser

drätselkammaren, att man bör följa den anvisning, löne- och avtalsnämnden givit, och undersöka huruvida icke befattningshavaren även kan ägna sig åt annat arbete av socialvårdskaraktär än nykterhetsvård. Även om en kombination av nykterhetsvårdande uppgifter och inspektion av fosterdaghemmen måhända icke är den lämpligaste, bör dock icke anses uteslutet, att man genom omfördelning av uppgifterna å socialvårdsbyrån skall kunna åt assistenten överlämna även göromål, som falla utanför nykterhetsvården.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 11. Provisorisk höjning av dyrtidstillägget för stadens befattningshavare och arbetare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 10 januari 1951 anfört följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 om allmän lönereglering ha stadens tjänstemän från och med den 1 oktober 1947 uppburit samma dyrtidstillägg som statens tjänstemän nämligen 12 %. Dyrtidstillägget har på grund av det s. k. lönestoppet icke förändrats, ehuru ökningen av levnadskostnadsindex skulle motiverat en höjning av tillägget. I slutet av 1950 överenskoms emellertid mellan statsmakterna och statstjänstemännens organisationer att tillägget skulle från och med den 1 januari 1951 provisoriskt höjas till 20 % om det uti § 4 i statens löneplansförordning av den 30 juni 1947 (nr 376) omförmälda pristalet då uppginge till minst 124. Därefter har en liknande överenskommelse träffats mellan Svenska Stadsförbundet och de kommunala personalorganisationerna. Överenskommelsen har följande lydelse:

"Överenskommelse

mellan Svenska stadsförbundet och de kommunala personalorganisationerna angående provisoriskt tillägg fr. o. m. den 1 januari 1951.

A. Förbunden ha överenskommit att, om pristalet den 1 januari 1951 uppgår till minst 124, ömsesidigt verka för följande beträffande de arbetstagare, som nu uppbära ett rörligt tillägg av 12 %.

1. Arbetstagare på kollektivavtal.

Fr. o. m. den 1 januari 1951 skall ett provisoriskt tillägg utgå med 20 % å lönen (ej på dyrtidstillägg och belopp varå 12 % icke utgår), dock å högst 1.200 kr. per månad, under det att övriga bestämmelser i avtalen för år 1950 skola gälla oförändrade, allt intill dess förhandlingarna om nya avtal slutförts.

2. Arbetstagare på tjänstereglemente.

Förefintliga bestämmelser om dyrtidskompensation utbytas mot en bestämmelse, att ett provisoriskt tillägg av 20 % å lönen (ej å dyrtidstillägg och belopp varå 12 % icke utgår), dock å högst 1.200 kronor per månad skall fr. o. m. den 1 januari 1951 utgå tills vidare.

B. Vad härovan sagts skall gälla även de arbetstagare, som nu uppbära 39,4 % på lönen, dock att det provisoriska tillägget skall utgå med 50,6 %."

Svenska Stadsförbundet har rekommenderat städerna att tillämpa överenskommelsen. Med anledning härav får löne- och avtalsnämnden föreslå, att de anställda som för närvarande uppbära dyrtidstillägg med 12 % (ordinarie och extra tjänstemän samt vissa kollektivanställda) från och med den 1 januari 1951 erhålla dyrtidstillägg enligt överenskommelsen med 20 %, därest pristalet visar sig den 1 januari 1951 ha uppgått till minst 124.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att dyrtidstillägget om 12 % skall från och med den 1 januari 1951 tills vidare höjas till 20 % under ovan angiven förutsättning.

Drätselkammaren har i häröver den 11 januari 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört och under erinran att i 1951 års stat anslagits medel för täckande av ökade kostnader för dyrtidstillägg, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 12. Anslag för tillfällig förstärkning av arbetskraft vid rådhusrätten.

Magistraten har i skrivelse den 30 december 1950 anfört följande:

Arbetsbördan å brottmålsavdelningen vid rådhusrätten har under hösten 1950 företett en ständig stegring. Vid årsskiftet föreligger en balans av cirka 25 tremansbrottmål av mera omfattande art, i vilka över 60 vittnen skola höras. Före den 10 januari 1951 införväntas enligt uppgift från stadsfiskalen i Västerås ytterligare ett 10-tal dylika mål. Utöver förenämnda mål föreligger vid årsskiftet hos stadsfiskalen i Västerås en balans av cirka 100 nämndmål och tremansbrottmål. I början av 1951 torde den av stadsfullmäktige beslutade omorganisationen av polis- och åklagarväsendet i Västerås träda i tillämpning. Detta bör rimligen medföra att den hos stadsfiskalen förefintliga balansen överföres till rådhusrätten. Ur allmän synpunkt måste det såväl med hänsyn till det offentligrättsliga intresset som ur de tilltalades synpunkt vara av vikt att så kort tid som möjligt förflyter mellan den brottsliga gärningen och domfällandet. Rådhusrättens organisation är redan hårt ansträngd. Detta torde med all tydlighet framgå därav att i alla med Västerås rådhusrätt i fråga om stadens folkmängd och rådhusrättens arbetsbörda jämförbara rådhusrätter eller rådhusrätterna i Örebro, Borås, Uppsala och Linköping finnes en lagfaren ledamot mer än i Västerås. Någon möjlighet att med nu befintlig arbetsstyrka avverka den balans som kan förväntas föreligga omkring den 1 februari 1951 finnes icke. Tvärtom kan förväntas att balansen, därest åtgärder ej vidtagas, kommer att ytterligare ökas.

Även å civilsidan har arbetsbördan under år 1949 avsevärt ökat. Detta har främst tagit sig uttryck i större antal huvudförhandlingar i tvistiga mål, vilka ej kunnat avgöras vid förberedelse. På grund härav och den alltjämt fortgående ökningen av civilmålen är det nödvändigt att civilrådmannen beredes viss lättnad i arbetsbördan. Magistraten vill i detta sammanhang framhålla att under hösten 1950 civilrådmannen

under cirka en månad måst befrias från vissa arbetsuppgifter med anledning av anhopningen av större civilmål.

Även för assessorn har arbetsbördan under år 1950 varit så stor att den i fortsättningen icke kan bemästras.

Enbart för avarbetande av den balans å brottmålssidan som kan beräknas föreligga den 15 februari 1951, torde utöver nuvarande rättegångsdagar för brottmål, två i veckan, erfordras minst ytterligare en rättegångsdag i veckan under 4 månader. För avarbetande av arbetsbalansen och för beredande av tillfällig arbetslättnad för de mest arbetstyngda befattningshavarna erfordras att vid rådhusrätten anställes en extra assessor under en tid av minst fyra månader.

Avlöningen till denne torde böra sättas till samma lön som vikariatslön å assessorsbefattningen eller — inräknat 20 procents dyrtidstillägg — 1240 kronor 80 öre jämte sådant tjänstgöringstraktamente som numera regelmässigt utgår vid tjänstgöring av motsvarande art. Traktamentet torde kunna beräknas till åtta kronor om dagen.

Magistraten får på grund härav hemställa att för tillfällig förstärkning av arbetskraften vid rådhusrätten under en tid av 4 månader måtte beviljas ett förslagsanslag av 6.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 11 januari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för tillfällig förstärkning av arbetskraften vid rådhusrätten under en tid av fyra månader bevilja ett förslagsanslag å 6.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 13. Anslag till en skulptur å rundeln vid Södra Skallberget.

Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås har i skrivelse den 19 september 1950 till kulturnämnden anfört följande:

Undertecknat bolag har å Södra Skallberget färdigställt drygt 800 hyreslägenheter för en total produktionskostnad av i runt tal 18,5 miljoner kronor.

I samband med färdigställandet av den sista etappen av byggnationen har av byggnadsarkitekten, Nils Tesch i Stockholm, framförts tanken om en skulptural utsmyckning av det innanför "Rundeln" belägna parkområdet.

Det nu på vår anmodan framlagda förslaget har utarbetats av skulptör Yngve Andersson i Stockholm, och biträdes helt av arkitekt Tesch.

Kostnaden för utsmyckningen har av skulptören approximativt beräknats till 40.000 kronor.

Skulpturen, som är beräknad utföras i något mer än naturlig storlek, är avsedd att gjutas i brons.

Förslag till skulptur samt dess placering och områdets närmare utformning framgår av samtidigt härmed överlämnad modell och situationsplan.

Om det framlagda förslaget skulle komma till utförande har Mimers styrelse beslutat att bolaget skall bidraga med 10.000 kronor.

Med anledning av vad vi här ovan framfört, och särskilt som skulpturen är avsedd att placeras på av staden ägd mark, hoppas vi att Kulturnämnden vill medverka till tankens realiserande.

Kulturnämnden har med överlämnande av skrivelsen i utlåtande den 15 december 1950 anfört följande:

Nämnden har tagit del av det av skulptören Yngve Andersson utarbetade förslaget och den modell, som konstnären gjort. Vid ett sammanträffande med konstnären har nämnden vidare haft tillfälle att ingående diskutera frågan om konstverkets storlek, placering, utförande och pris. Nämnden har härvid blivit övertygad om att det uppprättade förslaget kommer att väl passa på den plats, som utvalts för dess uppsättande.

Beträffande priset torde vissa utsikter förefinnas att erhålla skulpturen för cirka 38.000 kronor. Under sådana förhållanden vill Kulturnämnden föreslå, att från kulturfonden ett anslag lämnas på 28.000 kronor samt att Mimer tillskjuter återstoden även om totalsumman skulle komma att överskrida ovan angivna 38.000 kronor.

Drätselkammaren har i yttrande den 11 januari 1951 med åberopande av vad kulturnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla kulturnämndens förslag.

Nr 14. Motion angående inventering av civila lokalbehov som kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum.

Stadsfullmäktige ha den 26 oktober 1950 till civilförsvarsnämnden, beredningsutskottet och drätselkammaren remitterat en av fullmäktigeledamoten Mogens Matell ingiven motion så lydande:

1948 års skyddsrumsutredning uttalar i sitt innevarande år avlämnade betänkande (SOU 19 D: 13) bland annat, *att* offentliga skyddsrum i fullträffsäkert utförande måste anordnas i mycket stor omfattning, *att* det bör åligga kommunerna att bygga sådana, *att* man icke bör räkna med större avstånd än 400 m till skyddsrum för de personer, som beräknas finna skydd där vid luftanfall, *att* man på grund av sistnämnda fordran ej enbart kan lita till bergskyddsrum utan måste anordna sådana i s. k. fullträffsäker betongkonstruktion å öppna platser, samt *att* fullträffsäkra s. k. kvartersskyddsrum böra anordnas i nybyggnader i erforderlig utsträckning.

Vidare framhålles, att de mycket höga kostnaderna för dessa fullträffsäkra skyddsrum i ganska stor utsträckning (överslagsvis anges 60 %) kunna göras räntabla genom att skyddsrummen i fred utnyttjas exempelvis som garage, lagerlokaler, arkiv, lokaler för industri och hantverk, ja, t. o. m. som hotell i de största städerna.

Visserligen har det åberopade betänkandet ännu icke resulterat i laga föreskrifter, men, därest de styrande känna sitt ansvar, kunna dessa icke låta vänta på sig länge. Även om behovet och placeringen av skyddsrummen inom de olika städerna komma att, som de sakkunniga föreslå, fastställas av vederbörande civilförsvarsmyndighet,

är det utomordentligt angeläget, att man i en stad av Västerås storlek och riskklass ifråga om luftanfall med snabbhet och energi planerar skyddsrumsbyggandet under beaktande av de anförda synpunkterna.

För Västerås del kan man peka på ett flertal civila lokalbehov, som delvis kunde få sin lösning genom de offentliga skyddsrummen, exempelvis garage i stadens centrala delar, hantverk och småindustri.

Jag föreslår därför att stadsfullmäktige ville besluta

att tillsätta en kommitté om förslagsvis 5 personer med uppgift att snabbast möjligt göra en inventering av de olika civila lokalbehov, som skulle kunna tillgodoses genom offentliga skyddsrum, varvid kommittén skulle taga kontakt dels med civilförsvarsmyndigheten angående den sannolika omfattningen och förläggningen av erforderliga fullträffsäkra skyddsrum, dels med de näringsidkare resp. dessas organisationer, som kunna tänkas utnyttja lokalerna för sin normala verksamhet, dels slutligen med de myndigheter och organisationer inom staden, som taga befattning med motorfordonstrafiken.

Civilförsvarsnämnden har i skrivelse den 5 januari 1951 anfört följande:

Nämnden finner skäl erinra om, att kommunala uppgifter i fråga om civilförsvaret jämlikt 46 § civilförsvarslagen handhaves av ett av kommunen tillsatt särskilt organ, civilförsvarsnämnd kallat. Till de kommunala civilförsvarsuppgifterna hör att i enlighet med fastställd plan svara för upprätthållandet av det allmänna civilförsvaret, innefattande bl. a. allmänna skyddsrum. Dessa anläggas och projekteras i nära samverkan med statliga civilförsvarsmyndigheter enligt av dem erhållna direktiv. Nämnden är därför fullt informerad om utformningen av skyddsrummen i varje särskilt fall, vilket utgör förutsättning för prövning av de civila andrahandsuppgifter rummen utan intrång i den väsentliga uppgiften kunna fylla. Tillgodoseendet av de civila behoven bör sålunda städse anpassas till rummens primäruppgifter i civilförsvaret. Nämnden tror sig därför ha de bästa möjligheter att beakta de civila behov, som i varje särskilt fall kunna komma i fråga och är icke utan möjlighet att införskaffa härom uppgifter, där så i något fall skulle visa sig behövligt.

Civilförsvarsnämnden har därför anledning betvivla nyttan av att för inventering av det civila lokalbehovet tillsätta en särskild kommitté, som icke ens torde kunna påräknas samma intresse från statliga civilförsvarsmyndigheters sida som det i lag förutsatta organet.

Med hänvisning till vad sålunda anförts avstyrker civilförsvarsnämnden bifall till motionen.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 januari 1951 anfört följande:

Utskottet finner väl i och för sig önskvärt, att så långt ske kan, en samordning sker mellan civilförsvarssynpunkterna, och rent civila intressen vid projektering av allmänna skyddsrum. En inventering av olika civila lokalbehov, på sätt motionären tänkt sig, kan härvid givetvis vara av värde. Det samarbete, som bör äga rum mellan staten och olika kommunala myndigheter, bör emellertid förmedlas av civilförsvarsnämnden, vilken även håller kontakt med stadens olika myndigheter, då det gäller upprättande av civilförsvarsplan för staden och genomförandet av denna. Någon anledning att för ifrågavarande uppgifter tillskapa ett nytt kommunalt organ utöver det, som på grund av gällande lag finnes i civilförsvarsnämnden, föreligger därför icke.

Utskottet tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att ifrågavarande motion icke skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren har i yttrande den 11 januari 1951 med instämmande i vad civilförsvarsnämnden och beredningsutskottet i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla beredningsutskottets förslag.

Nr 15. Understöd ur Thorngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 januari 1951 anfört följande:

I skrivelse den 2 januari 1951 har änkefru Olga Olausson hemställt, att hon i likhet med föregående år finge komma i åtnjutande av ett månatligt understöd av 100 kronor ur "Thorngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka", ett understöd, som på grund av hennes höga ålder vore oundgängligen nödvändigt.

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande.

Kammaren erinrar om att Olga Olausson på grund av tidigare beslut av stadsfullmäktige alltsedan den 1 april 1935 årligen åtnjutit understöd ur fonden.

Sökanden, som är född år 1870, är enligt vad som inhämtats fortfarande i behov av understöd. Fondens medel lämnar även tillgång till understödet.

Angående anledningen till att denna fråga underställes stadsfullmäktige må framhållas följande. Olga Olausson sammanbodde tidigare med sin svärmoder, Sofia Vilhelmina Olausson, och sin avlidne mans syster, Märta Vilhelmina Olausson, vilka enligt uttrycklig föreskrift i testamentet ägde uppbära understöd ur fonden. Härigenom tillföll understödet det gemensamma hushållet. Efter Sofia Vilhelmina Olaussons och Märta Vilhelmina Olaussons frånfälle har det ansetts stå i överensstämmelse med testamentets andemening att understöd även lämnades till Olga Olausson. Fråga härom har dock ansetts böra underställas stadsfullmäktige för varje år.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Thorngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1951 års ingång tills vidare under samma år.

Nr 16. Borgen för intressekontorsverksamhet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 januari 1951 anfört följande:

Från och med år 1940 har i samarbete med Upplands Enskilda Bank A. B. varit anordnad intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän i den formen, att banken för tjänstemännens räkning åtagit sig att ombesörja regelbundet återkommande utgifter såsom hyra, försäkringar, räntor, amorteringar, avgifter för gas- och elektri-

citet m. m. genom månatliga avdrag på vederbörande tjänstemäns lön. Staden har plägat teckna borgen å checkräkningskredit, som upptagits av en för ändamålet bildad förening, Västerås Kommunaltjänstemäns intresseförening. Under år 1950 omfattade stadens borgensåtagande ett belopp av högst 20.000 kronor.

En liknande verksamhet har på grund av stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1942 varit anordnad även för stadens arbetare och har omhänderhafts av Västerås stads sparbank. För 1950 har staden tecknat borgen för denna verksamhet intill ett belopp av 5.000 kronor. Verksamheten har under de senaste åren varit starkt avtagande och har nu helt upphört.

Däremot anlitas tjänstemännens intresseverksamhet i samma omfattning som tidigare.

De till intresseverksamheten anslutna få erlägga en avgift av numera 50 öre för varje av banken verkställd utbetalning varjämte gällande låneränta debiteras för eventuellt underskott å vederbörandes konto. De anställda lämna banken fullmakt att av lönen utkvittera ett belopp, så avvägt, att summan av samtliga avdrag under kalenderåret skall täcka de av de anställda angivna utgifterna. Härvid kan emellertid icke undvikas, att vid vissa tillfällen de å ett konto innestående belopp icke förslå till bestridande av de aktuella utgifterna. Banken förskotterar för sådant fall erforderligt belopp.

Enligt lagen om kommunalstyrelse i stad äger staden inom ramen för den underställningsfria låne- och borgensrätten upptaga lån och teckna borgen utan att beslut härom behöver underställas Kungl. Maj:ts prövning. Förutsättningen härför är beträffande borgen bland annat att denna begränsas till en tid av ett år i taget.

För intresseverksamheten hos Upplands enskilda bank synes under år 1951 vara tillfyllest med samma borgensbelopp som föregående år.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att för år 1951 teckna borgen för Västerås kommunaltjänstemäns intresseförenings checkräkningskredit hos Upplands enskilda bank A. B. intill ett högsta belopp av 20.000 kronor.

Nr 17. Fråga om inrättande av barnträdgård å Hammarbyområdet.

Barnstugestyrelsen har i skrivelse den 2 januari 1951 anfört följande:

Enligt beslut av den 5 december 1950 beslöt styrelsen för Västerås stads Barnstugor att hos Stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande, att för inrättande av barnträdgård i Hammarbyområdet under 1952 få förhyra lokal i separat byggnad i det av HSB planerade bostadsområdet öster om Narvavägens förlängning.

I förefintlig generalplan över barnträdgårdarnas placering i stadsplanen inrymmes barnträdgård i en egen byggnad i Hammarbyområdet. Barnstugestyrelsen är väl medveten om att det med nuvarande byggnadsrestriktioner är otänkbart att genomföra dessa planer. Då den redan befintliga barnträdgården i denna stadsdel är hårt frekventerad kan Barnstugestyrelsen inte med nuvarande resurser tillgodose det behov, som här föreligger. Vid höstterminens början 1950 måste här 83 barn avvisas på grund

av platsbrist och då ännu ett nytt bostadsområde tillkommer blir barnträdgården i denna stadsdel ytterligare belastad.

Enligt beräkningar efter 1950 års prisnivå skulle kostnaderna för uppsättning av en barnträdgård, 20+20 barn, belöpa sig till 7.500: —, driften under ett år till 11.798: — samt inkomsterna under ett år till 2.950: —.

Med stöd härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att med HSB träffa avtal om förhyrande av lokal för inrättande av barnträdgård å Hammarbyområdet.

Drätselkammaren har i häröver den 11 januari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Uti en av stadsfullmäktige den 28 november 1946 i princip godkänd generalplan beträffande barnstugeverksamheten har barnstugestyrelsen räknat med en barnträdgård å Hammarbyområdet. Enligt fullmäktiges beslut samma dag har fullmäktige förklarat sig vilja från fall till fall taga ställning till inrättande av de särskilda barnträdgårdsavdelningarna. De områden, som härnäst torde komma att bliva aktuella, äro Gideonsberg och Norra Skallberget där generalplanen även räknar med barnstugor.

Då behov av en ny barnträdgård i västra stadsdelarna onekligen föreligger, har drätselkammaren ej funnit anledning till erinran mot förslaget.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att bifalla barnstugestyrelsens förslag.

Nr 18. Fråga om förande av jordregister för Skerike kommuns område efter kommunens inkorporering med Västerås stad.

Magistraten har i skrivelse den 29 december 1950 anfört följande:

Enligt Kungl. Maj:ts brev den 22 sept. 1949 till länsstyrelsen i Västmanlands län angående ny indelning av länet i borgerliga kommuner skall Skerike landskommun från och med den 1 januari 1952 införlivas med Västerås stad. Härigenom kommer staden att tillföras ett landsbygdsområde. Enligt gällande regler för registrering av fastigheter i stad skall i allmänhet sådana fastigheter redovisas i fastighetsregister. I förevarande fall skulle sålunda fastigheterna inom det införlivade området efter kommunindelningen omregistreras, ett både tidsödande och omfattande arbete. Emellertid äger Konungen förordna att för områden av utpräglad och bestående jordbrukskaraktär får föras jordregister i stället för fastighetsregister.

Skerike kommun får, såsom framgår av bifogade yttrande från byggnadsnämnden, anses vara av sådan karaktär.

På grund härav och då fastigheterna i fråga måste anses fullt tillfredsställande registrerade i jordregister, får magistraten föreslå att stadsfullmäktige ville hos

Konungen hemställa att jordregister får föras för området i fråga, även efter dettas införlivande med Västerås stad.

Drätselkammaren har i häröver den 11 januari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

I ärendet har byggnadsnämnden hörts och har nämnden därvid tillstyrkt bifall till magistratens förslag under hänvisning till att hela Skerike kommun har en utpräglad jordbrukskaraktär och att någon tätbebyggelse inom området icke inom överskådlig tid kan förväntas uppkomma.

Jordregistret för ifrågavarande område kommer författningsenligt att föras av överlantmätaren. Några kostnader för staden i anledning av den föreslagna anordningen torde icke uppkomma.

Med hänsyn härtill hemställer kammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos Konungen göra framställning om att även efter Skerike kommuns införlivning med Västerås stad jordregister får föras för det inkorporerade området.

Nr 19. Förlängt bemyndigande för byggnadsnämnden att antaga vissa stadsplaneändringar.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 8 januari 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 27 maj 1948 under § 155 i protokollet enligt 26 § byggnadslagen uppdragit åt byggnadsnämnden att intill 1950 års utgång med viss inskränkning i fullmäktiges ställe antaga sådan ändring av stadsplan, som enligt nämnda paragraf finge fastställas av länsstyrelsen (stfm. handl. 1948 ser A nr 129). Inskränkningen innebar, att stadsplaneärenden, om vilka olika mening rådde inom byggnadsnämnden, skulle såsom tidigare gå till stadsfullmäktige. Byggnadsnämnden får nu hemställa, att stadsfullmäktige ville med samma inskränkning förlänga bemyndigandet under en tid av tre år.

Nämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att förlänga tidigare lämnat medgivande för byggnadsnämnden att antaga stadsplaneändringar intill 1953 års utgång.

Drätselkammaren har i häröver den 11 januari 1951 avgivet yttrande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 20. Stadsplaneavtal med Asea avseende norra Gideonsberg

Drätselkammaren anför i skrivelse den 11 januari 1951 följande:

För att möjliggöra genomförandet av ändring och utvidgning av stadsplanen för

norra Gideonsberg har under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande med Asea träffats ett avtal om markbyte efter i huvudsak följande grunder.

Asea överlåter till staden med äganderätt och utan ersättning ett område om cirka 25 600 kvm, utgörande delar av stadsägan nr 1651 och enligt stadsplaneförslaget utlagda såsom gata, allmän plats samt tomtmark för allmän byggnad. Den sålunda överlåtna marken får icke utan Aseas medgivande av staden användas för annat ändamål än nyss sagts. Där stadsplanen för marken framledes skulle ändras och härigenom ett annat utnyttjande medgivas, är staden, om Asea så påfordrar skyldig att till Asea återlämna marken utan annan ersättning än vad som enligt lag och författning belöper på marken i gatubyggnadskostnader.

Staden återlämnar till Asea vissa av Asea till staden genom avtal den 17 mars 1949 överlåtna områden, hållande en areal av 12.200 kvm.

Områdena överlåtas å ömse sidor fria från penningteckningar. Asea ersätter staden kostnaderna för anläggning av samtliga i stadsplaneförslaget upptagna gator. Ersättningen, som avser gatornas terrassering och första ordnande, inbegripet erforderliga stödmurar samt anordningar för dagvattnets avledande och gatornas förseende med permanentbeläggning, skall erläggas årsvis efter utfärdad räkning.

Bolaget skall vidare bidraga med ett belopp av trettiotusen (30.000: —) kronor till kostnaderna för ordnande av parker inom stadsplaneområdet. Beloppet erlägges vid anfordran sedan parkerna till huvudsaklig del upplåtits till allmänt begagnande.

För all bolagets tomtmark inom det område, som avses med stadsplaneförslaget skall erläggas anslutningsavgifter för gas, vatten, avlopp och elektrisk ström enligt fastställd taxa. Asea och blivande ägare av marken inom nämnda område frikallas från skyldighet att utgiva ersättning för värdet av den i stadsplaneförslaget upptagna gatu- och parkmarken. Tomtägarna frikallas jämväl från skyldighet att utge bidrag till gatubyggnadskostnader för den i förslaget upptagna gatu- och parkmarken.

Asea medgiver staden rätt att å den med förslaget avsedda marken nedlägga och för framtiden bibehålla allmänna underjordiska ledningar ävensom rätt till tillträde till marken för inspektion, reparation och eventuellt erforderlig omläggning. Till säkerhet härför medgiver bolaget på stadens bekostnad servitutsinteckning i den tomt, vari området kan komma att ingå, till förmån för staden tillhöriga tomten nr 3 i kvarteret Nimrod.

Kammaren avser således att hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att få träffa avtal med Asea på nämnda grunder.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med Asea träffa stadsplaneavtal på i huvudsak ovan angivna grunder.

Nr 21. Förslag till ändring av stadsplanen för Norra Gideonsberg.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 8 januari 1951 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 18 december 1950 daterat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för norra Gideonsberg. Förslaget är betecknat Pl 152 och består av

karta samt stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 21 december 1950 till och med den 5 januari 1951. Några anmärkningar mot förslaget har icke inkommit. Rörande innehållet i skrivelser till nämnden, vilka icke innebära anmärkningar mot förslaget, får nämnden hänvisa till stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande av den 8 januari 1951.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

1 mom. Byggnadskvarter.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med BK betecknat område får användas endast för bostäder och därtill hörande mindre affärer, hantverk, garage, barnträdgårdar och andra gemensamma ändamål.

Med H betecknat område får användas endast för handel och därmed samhörigt ändamål.

2 mom. Trafikområde.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark tillgänglig för allmänna ledningar.

Inom med u betecknat område få anordningar ej vidtagas, som förhindra underjordiska allmänna ledningars framdragande och underhåll.

§ 4.

Byggnadssätt.

Inom med BK eller H betecknat område skola byggnaderna givas en gruppering av liknande slag, som angives å stadsplaneförslagets illustrationskarta. Avståndet mellan byggnadernas längdsidor får icke understiga två gånger den för byggnaderna utnyttjade största höjden.

§ 5.

Bebyggelsens omfattning.

Med BK eller H betecknat område får bebyggas till högst den bruttovåningsyta i kvm, som angives för respektive kvarter eller kvartersdel. Därutöver får uppföras byggnader för panncentral och garage i erforderlig utsträckning.

§ 6.

Tomtbildning.

Med BK eller H betecknat byggnadsområde får icke uppdelas i flera tomter.

§ 7.

Byggnadsmaterial.

Inom med BK eller H betecknat område får byggnad endast uppföras med ytterväggar av brandsäker konstruktion.

§ 8.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 9.

Våningsantal.

Å med I eller III betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en och tre våningar.

Å område där särskilt våningsantal icke angivits får byggnad uppföras med det antal våningar, som den tillåtna hushöjden medgiver.

§ 10.

Tomts planering med parkeringsplatser.

Inom med BK betecknat område får marken icke planeras eller ordnas på annat sätt än att inom varje tomt möjliggöres parkeringsuppställning av bilar till ett antal av minst ett fordon per varje påbörjat 400-tal kvm. av byggnads bruttovåningsyta. Byggnadsnämnden äger dock, där så finnes nödvändigt med hänsyn till tomts storlek, läge eller terrängförhållanden, medgiva undantag härifrån.

Västerås den 18 december 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING

tillhörande förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för
Norra Gideonsberg i Västerås, Pl 152.

Förslaget, daterat den 18 december 1950, är avfattat å karta Pl 152 jämte illustrationskarta samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För angränsande och berörda delar av Gideonsbergsområdet gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 8 juli 1949 och den 29 september 1950.

Tillkomsten, enligt det sistnämnda stadsplaneförslaget, av en vägport under järnvägen i Hästhovsgatans förlängning har samtidigt förutsatt en förflyttning av den framtida yttre ringvägen längre norrut än vad som anges i fastställd stadsplan. Härigenom ges också, enligt det nu föreliggande stadsplaneförslaget, utrymme för en ökning av bostadsbebyggelsen inom Gideonsbergsområdet.

Den i planförslaget ingående marken äges till största delen av Asea och de planerade bostäderna avses först och främst för Aseas anställda.

Själva området är i stort sett öppet men mjukt kuperat och avbrutet av ett par vackert bevuxna kullar. Grundförhållandena äro relativt gynnsamma.

Genom den föreslagna stadsplanen ökas hela Gideonsbergsområdet (begränsat i väster av Bergslagsvägen, i söder av den planerade riksvägen, i öster av järnvägen och i norr av den nämnda yttre ringvägen) i areal från 95 har till 101 har och i folkmängd från 7300 till c:a 8600 invånare. Det nya området beräknas få sin bussförbindelse med stadscentrum i den förlängda Bangatan.

Den föreslagna bebyggelsen består huvudsakligen av trevånings hyreshus, ett mindre affärscentrum med torg och en barnträdgård för två avdelningar. Mark för en allmän byggnad reserveras i det planerade områdets västra del. Ökade skolbehov skall i tillräcklig omfattning tillgodoses av tre skolor inom hela Gideonsbergsområdet: den befintliga skolan vid Aspvretsgatan, en planerad småskola vid Violstigen och en planerad realskola vid Långmårtensgatan på Emaus gård.

Med hänsyn till att hela Gideonsbergsområdet genom detta förslag får ett betydande befolkningstillskott (c:a 1300 personer), har det förut avsedda småindustriområdet, som skulle ligga alldeles intill de planerade bostäderna, nu utlagts till park med eventuell idrottsplats. Området närmast intill järnvägen, där det för närvarande redan finnes provisoriska fotbollsplaner, bibehålles också för samma ändamål. För småindustri och liknande räknas med utrymme norr om planområdet.

Västerås den 18 december 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

beträffande förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för *Norra Gideonsberg i Västerås, Pl 152, daterad 18 december 1950.*

I enlighet med byggnadsnämndens beslut den 18 december har förslaget varit utställt för granskning under tiden 21 december 1950—5 januari 1951.

Drätselkammaren, Kungl. Järnvägsstyrelsen samt vägförvaltningen ha enligt inkomna protokollsutdrag och yttranden icke haft något att erinra mot förslaget.

Under utställningstiden har därutöver endast inkommit en skrivelse, nämligen från ägaren till stadsägan 1650, på vilken Västerås Cementgjuteri är beläget. I skrivelsen tas upp frågan om ekonomisk uppgörelse därest rivning av byggnaden och rörelsens upphörande på nuvarande plats blir erforderlig för förslagets genomförande. Detta är en fråga varom överenskommelse får träffas med ägaren till den kringliggande marken, dvs. Asea, vilket också parterna är medvetna om. Skrivelsen innebär sålunda icke någon anmärkning mot stadsplaneförslaget såsom sådant.

Med hänsyn till vad ovan anförts får undertecknad föreslå att byggnadsnämnden måtte godkänna förslaget i oförändrat skick samt överlämna det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt handläggning.

Västerås den 8 januari 1951.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

I anledning härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 11 januari 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 22. Förslag till utvidgning av stadsplanen för staden beträffande ett område norr om Hammarbacksvägen.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 8 januari 1951 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 15 november 1950 daterat förslag till utvidgning av stadsplanen för staden beträffande ett område norr om Hammarbacksvägen. Förslaget är betecknat Pl 150 och består av karta samt stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 23 november till och med den 6 december 1950. Under utställningstiden har anmärkning mot förslaget framställts av ägaren till stadsägan nr 283, J. A. Wahlberg. Beträffande anmärkningens innehåll får byggnadsnämnden hänvisa till stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande av den 30 december 1950. Nämnden ansluter sig helt till de synpunkter som anförts i utlåtandet och har sålunda ansett, att anmärkningen ej bör föranleda ändring av förslaget.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med BK betecknat område får användas endast för bostäder och därtill hörande affärer, hantverk, garage, barnträdgårdar och andra gemensamma ändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Inom med S betecknat område skola byggnaderna givas en gruppering av lik-

nande slag, som angives å stadsplaneförslagets illustrationskarta. Avståndet mellan byggnadernas längdsidor får icke understiga två gånger den för byggnaderna utnyttjade största höjden.

§ 4.

Bebyggelsens omfattning.

Med S betecknat område får bebyggas till högst den bruttovåningsyta i m², som angives å stadsplanekartan. Därutöver får efter byggnadsnämndens prövning uppföras byggnader för butiker, barnträdgård, panncentral och garage i erforderlig utsträckning.

§ 5.

Tomtbildning.

Med S betecknat byggnadsområde får icke uppdelas i flera tomter.

§ 6.

Byggnadsmaterial.

Inom med S betecknat område får byggnad endast uppföras med ytterväggar av brandsäker konstruktion.

§ 7.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 8.

Våningsantal.

Å med I, III eller VII betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, tre och sju våningar.

Å område där särskilt våningsantal icke angivits får byggnad uppföras med det antal våningar, som den tillåtna hushöjden medgiver.

§ 9.

Tomts planering med parkeringsplatser.

Inom med BK betecknat område får marken icke planeras eller ordnas på annat sätt än att inom varje tomt möjliggöres parkeringsuppställning av bilar till ett antal av minst ett fordon per varje påbörjat 400-tal kvm av byggnads bruttovåningsyta. Byggnadsnämnden äger dock, där så finnes nödvändigt med hänsyn till tomts storlek, läge eller terrängförhållanden, medgiva undantag härifrån.

Västerås den 15 november 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING
tillhörande förslag till utvidgning av stadsplanen för
Västerås område norr om Hammarbacksvägen, Pl 150.

Förslaget, daterat den 15 november 1950, är avfattat å karta Pl 150 jämte illustrationskarta samt, i separat handling, stadsplanebestämmelser.

För delar av angränsande områden gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 17 juni 1948. För angränsande äldre villaområde är stadsplan under utarbetande.

Det planerade området omkring 5 har i areal ligger i stadens västra del c:a två km från centrum vid Narvavägens förlängning utanför villaområdet "Västra förstaden".

Områdets terräng är jämn med måttlig stigning mot norr, till största delen klädd med barrskog. I söder mot villabebyggelsen är terrängen öppen. Grundförhållandena inom området äro mycket gynnsamma: morän på obetydligt djup.

Den i planen ingående marken äges till största delen av staden och i övrigt av Asea.

Den i föreliggande förslag planerade bebyggelsen för omkring 700 invånare är avsedd att tillsammans med angränsande befintlig bebyggelse, inrymmande c:a 1700 invånare, ingå i en större bostadsenhet om totalt c:a 5000 invånare, som har tänkts utbyggd norr om Köpingsvägen och väster om Narvavägen. Ett andra bostadsområde med större markreservat för olika allmänna ändamål är tänkt utbyggt öster om den förlängda Narvavägen. De huvudsakliga trafiklederna till dessa områden beräknas bli dels Narvavägen med anslutning till Köpingsvägen och Djuphamnsvägen, dels — i riktning mot den inre staden — den i framtiden förlängda Hammarbygatan. Denna förläggning av bostadsområdena måste anses särskilt lämplig med hänsyn till de korta vägarna såväl till stadens centrala delar som till arbetsplatser vid djuphamnen och där befintliga och planerade relativt stora industrier. Härför talar också områdenas natur och de goda möjligheterna för anslutning till det befintliga ledningsnätet.

Den i föreliggande förslag planerade bebyggelsen består huvudsakligen av bostäder i trevånings hyreshus, ett mindre butikshus, en barnträdgård med två avdelningar (även för barn från intilliggande bebyggelse) samt en separat garagebyggnad. Stadsplanen har här givits en elastisk utformning med ett stort sammanhängande byggnadsområde avsett att utgöra en tomt. Den på illustrationskartan visade grupperingen med mjukt slingrande byggnadslängor är avsedd att ge en önskvärd omväxling mot den tidigare rätlinjiga lamellhusbebyggelsen. Den har såsom byggnadsprojekt närmare studerats bl. a. i modell i större skala.

I områdets södra del reserveras mark för en allmän byggnad och plats för en bollplan. Ökade skolbehov skall under en övergångstid tillgodoses av planerad utbyggnad av den befintliga Hammarbyskolan och längre i framtiden av en ny större skola sydväst om den nu planerade bebyggelsen.

En av de befintliga busslinjerna avses komma att förlängas och framdragas på Narvavägen och vidare på Hammarbacksvägen västerut. Därmed komma de planerade och befintliga bostadsområdena vid Hammarbacksvägen att få lämplig och bekväm bussförbindelse med stadens centrum.

Västerås den 15 november 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
angående förslag till utvidgning av stadsplanen för
område norr om Hammarbacksvägen, Pl 150, daterad 15 november 1950.

I enlighet med byggnadsnämndens beslut den 20 november 1950 har förslaget varit utställt till granskning under tiden 23 november—6 december.

Drätselkammaren har enligt översänt protokollsutdrag icke haft något att erinra mot förslaget.

Under utställningstiden har vidare inkommit en anmärkningsskrivelse av följande innehåll:

"Med anledning av det utställda förslaget till stadsplan för området norr om Hammarbacksvägen får undertecknad, ägare till stadsäga nr 283 med adress Stadshagsvägen 42, framföra anmärkning mot detsamma i vad det berör min fastighet.

Enligt förslaget skall ett markområde om 3 meters bredd vid nedre hörnet och 2 meters bredd vid det övre hörnet utefter Narvavägen tagas från min fastighet för att utläggas till gatumark. Denna breddning av gatan skulle medföra en stympning av tomten, så att densamma skulle förlora sitt nuvarande utseende, varjämte mina planteringar och kryddland på denna sida av tomten skulle försvinna. Boningshuset skulle även komma att stå för nära gränsen mot gatan medförande störande obehag. Det ligger i sakens natur, att buller och oväsen skulle ökas, om gatan breddas med åtföljande ökning av trafiken. Områdets karaktär av villaområde bör icke ytterligare förstöras.

Den nytta, som en breddning av Narvavägen eventuellt skulle kunna medföra, står icke i proportion till det intrång och den skada densamma skulle åsamka min fastighet, varför jag anhåller att stadsplanen i denna del icke måtte godkännas."

Med hänsyn till denna skrivelse får undertecknad anföra att det föreslagna gatugenombrottet är nödvändigt för att Narvavägen, som med sin sträckning och sin redan utlagda bredd genom den s. k. Västra förstaden har karaktär av matargata, också skall kunna utnyttjas för områdena norr därom. En bredd på denna förlängda gatusträckning av 12 meter liksom för den nu utlagda bör då också reserveras, även om den icke till en början torde komma att utläggas i sin helhet.

Otvivelaktigt medför den föreslagna åtgärden ett intrång på fastigheten ifråga, men den blivande tomten erhåller dock i och för sig en fullt tillfredsställande storlek och form.

På anförda grunder synes den framställda protesten icke böra föranleda någon ändring av förslaget.

Undertecknad får därför föreslå att byggnadsnämnden måtte godkänna det föreliggande förslaget i oförändrat skick samt överlämna det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt handläggning.

Västerås den 30 december 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

I anledning härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 11 januari 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 23. Förslag till namnsättning på stadens broar.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 januari 1951 anfört följande:

Broarna över Svartån sakna fastställda namn men ha sedan gammalt vissa benämningar i dagligt tal, vilka gatunamnsberedningen nu föreslår bli fastställda.

Namnberedningen föreslår sålunda från söder räknat namnen Järnvägsbron, Slottsbron, Storbron, Apotekarbron, Biskopsbron, Skarpskyttebron och Skerikesbron. Slottsbron benämnes även Turbinbron, men det synes beredningen lämpligast, att namnet Slottsbron blir fastställt. Vidare kallas Apotekarbron stundom Kungsbron. Då Apotekarbron synes vara det namn som vunnit mest hävd, vill beredningen föreslå att detta namn fastställes.

På grund härav hemställer beredningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa här föreslagna namn å stadens broar.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 24. Förslag till namnsättning på stadens parker.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 januari 1951 anfört följande:

Flertalet av parkerna i staden ha hävdvunna namn, som i vissa fall blivit upptagna i fastighetsregistret. Gatunamnsberedningen får nu föreslå namn å en del parker, som ännu ej blivit registrerade med namn. Även om man bortser från fastighetsregistret är det givetvis mycket lämpligt att parkerna ha fastställda namn, så att dubbelbenämningar och förväxlingar undvikas.

Gatunamnsberedningen föreslår följande namn:

Stohagen mellan Stohagsvägen, Gästgivarvägen, järnvägen och Djuphamnsvägen.

Ragvalds backe, Sundemans backe, Biskopstäppan, Mästermans källa, Kullen och *Krutkällarbacken.* Dessa namn äro så allmänt brukade att det synes överflödigt att angiva lägena.

Oxbacken för den lilla triangelformade parken där Stora gatan och Bondegatan möts.

Bernsborgslunden för parken mellan Arosvägen och den gata öster därom för vilken beredningen föreslagit namnet Bernsborgsgatan.

Kapellunden för området mellan Apalbyvägen och S:ta Ursulas väg, där ruinen efter S:ta Ursulas kapell är belägen samt del av Kapellvägen, vilket allt blivit i stadsplan utlagt till park.

Fågelsången för det sammanhängande parkområdet mellan Vasagatan och Apalbyvägen samt nordväst därom, öster om S:ta Ursulas väg. Fågelsången är hävdvunnet namn för parksluttningen mot Apalbyvägen.

Ringleken söder om Östra kyrkogården. Parken användes numera såsom lekplats. Namnet syftar både på lekplatsen och den närbelägna Ringvägen. Beredningen föreslår här ett namn som avviker från de för parker vanligaste namnsammansättningarna eftersom beredningen anser att man emellanåt bör bryta av från de gängse benämningarna med ett vackert särpräglat namn.

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa här föreslagna parknamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Utskottet ansluter sig till namnberedningens förslag på alla punkter med ett undantag, nämligen beträffande namnet å lekplatsen söder om Östra kyrkogården. Denna plats kallas av allmänheten i dagligt tal Utanbyparken. Utskottet anser, att man icke utan synnerligen starkt bärande skäl bör frångå ett namn, som redan vunnit fäste i det allmänna medvetandet. Några sådana skäl har enligt beredningsutskottets uppfattning icke i detta fall visats föreligga.

Med åberopande härav tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att den söder om Östra kyrkogården belägna lekplatsen erhåller namnet Utanbyparken samt att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 25. Förslag till namnsättning å gränd invid kvarteret Olga.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 30 januari 1948 anfört följande:

Gatunamnsberedningen får härmed föreslå, att en inom kvarteret Olga befintlig återvändsgränd, som utgår från Stallhagsgatan, benämnes Ödemarksstigen. Vid återvändsgränden ligga ett par fastigheter, som nu ha adressnummer vid Stallhagsgatan. Önskemål ha emellertid framförts om särskild namnsättning. Området där kvarteret ligger har sedan gammalt benämnts Ödemarken.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Anledningen till det långa dröjsmålet med granskningen av förevarande ärende är den, att ärendet på sin tid av beredningsutskottet återremitterats till gatunamnsbered-

ningen. En av fastighetsägarna å området hemställde nämligen i skrivelse till beredningsutskottet, att utskottet icke tillstyrkte det föreslagna namnet, vilket enligt denne fastighetsägares uppfattning icke passade på en väg, belägen i denna centrala del av stadens bebyggelse. Utskottet överlämnade skrivelsen till gatunamnsberedningen under hemställan, att beredningen ville taga ärendet under förnyat övervägande och framkomma med förslag till annat namn.

I ett till beredningsutskottet under hand avgivet utlåtande har namnberedningen förklarat sig anse, att Ödemarksstigen vore ett mycket lämpligt namn, eftersom trafikleden vore belägen inom ett område, som kallats för Ödemarken innan det blev bebyggt. Beredningen framhåller att detta namn är fast inrotat i medvetandet hos den äldre generationen Västerås-bor. Gatunamnsberedningen har med hänsyn härtill vidhållit sitt förslag.

Beredningsutskottet har i anledning av de skäl namnberedningen anfört icke velat motsätta sig det föreslagna namnet.

Utskottet tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 26. Förslag till namnsättning å gator och parker inom Sjöhagen—Djuphamnsområdet.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 januari 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 31 augusti 1950 antagit förslag till stadsplan för Sjöhagen —Djuphamnsområdet.

Gatunamnsberedningen får nu i anslutning till bifogade karta föreslå namn å gator och parker inom det av stadsplanen berörda området.

Följande namn föreslås räknat från öster mot väster:

Sjöhagsvägen för den stora trafikleden genom området, parallell med kajerna vid Mälaren. Namnet anknyter till Hammarby Sjöhage, som är hävdvunnen benämning för området norr om vägen.

Saltängsvägen för den s. k. Gamla Köpingsvägen från den plats där denna lämnar nya Köpingsvägen till stadsgränsen. Namnet vill erinra om Saltängarna, ett gammalt namn på de öppna fälten kring denna väg, väster om Örjansverkstaden (jfr. Saltängsbron).

Köpingsvägen för nuvarande Köpingsvägens förlängning till stadsgränsen.

Stensborgsgatan från Sjöhagsvägen mot Mälaren, benämnd efter egendomen Stensborg, som förr låg på detta område.

Gustavsviksgatan, från det nuvarande Gustavsviksområdet, korsar Sjöhagsvägen och fortsätter mot Mälaren. En gata med namnet Gustavsviksgatan finnes inom Gustavsviksområdet men kommer att försvinna enligt nu antaget stadsplaneförslag.

Karlsbergsgatan från Sjöhagsvägen öster om Essos och Shells upplagsområden i båge mot söder till djuphamnskajen. Namnet syftar på Karlsbergs egendom, vars huvudbyggnad var belägen något sydväst om gatan.

Cisterngatan från Sjöhagsvägen mittemot Karlsbergsgatan i båge mot nordväst. Namnet syftar på oljecisternerna inom kvarteret söder om gatan.

Stuvargatan från Saltängsvägen i båge mot sydost, väster om och utmed hamnens rangeringsbangård. Namnet hänför sig till stuveriverksamheten i djuphamnen.

Järnmalmsgatan från Stuvargatan mot sydväst, parallell med Sjöhagsvägen. Vid namnsättningen har man haft i tankarna utförseln av järnmalm över djuphamnen.

Krangatan mellan Järnmalmsgatan och Sjöhagsvägen. Namnet är liksom åtskilliga andra namn inom området valt med tanke på djuphamnen och sjöfarten.

Sjömansgatan från Saltängsvägen till Järnmalmsgatan.

Slakterigatan börjar något norr om Saltängsvägen, korsar denna väg samt löper parallell med Sjömansgatan till Sjöhagsvägen. Vid Slakterigatan ligger Andelsslakteriets anläggningar.

Skeppsgatan från Saltängsvägen mot sydost, parallell med Slakterigatan till Sjöhagsvägen.

Seglargatan från Saltängsgatan parallell med Skeppsgatan till Sjöhagsvägen.

S:ta Gertruds väg från Saltängsvägen vid S:ta Gertruds kapellruin mot nordväst.

Fabriksgatan från Köpingsvägen mot söder utmed östra sidan Aseas Örjansverkstad till Saltängsvägen.

Gatunamnsberedningen får även föreslå namn på parkerna inom stadsplaneområdet.

För parken mellan de föreslagna gatorna Saltängsvägen, Stuvargatan, Järnmalmsgatan och Sjömansgatan föreslås namnet Sjöhagen, vilket enligt vad ovan berörts hänför sig till områdets gamla benämning Hammarby Sjöhage.

Bäcklunden föreslås för parken kring Kapellbäcken öster om föreslagna Skeppsgatan, sydost om kapellruinen.

Stärkbärsbacken föreslås för parken utmed föreslagna Fabriksgatan, öster om Örjansverkstaden. Området är bevuxet med slånbärsbuskar. Stärkbär är ett gammalt västmanländskt namn för slånbär och beredningen anser att detta gamla ord bör bevaras vid namnsättningen.

Med hänvisning härtill hemställer gatunamnsberedningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa här föreslagna gatu- och parknamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla namnberedningens förslag.

Nr 27. Förslag till namnsättning å gata och park å Jakobsberg.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 januari 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 31 augusti 1950 antagit ett förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Stenborren och Stenbjörnen, som ligga norr om Jakobsbergsskolan mellan Jakobsbergsgatan och Drottninggatan. Ändringen avser bl. a. sträckningen av infartsvägen till kvarteren från Jakobsbergsgatan åt väster. För denna väg har tidigare fastställts namnet Allmänningen. Området är ännu icke bebyggt och vägen är ej utlagd. Enligt den ändrade stadsplanen skall Jakobsbergsgatan sluta vid infartsvägen. Tidigare fortsatte Jakobsbergsgatan åt norr. Det synes gatunamnsbered-

ningen nu lämpligast att även infartsvägen får bära *Jakobsbergsgatans* namn. Jakobsbergsgatan skulle på så sätt avslutas med en rundkörningsslinga inom bebyggelseområdet i kvarteren Stenborren och Stenbjörnen.

Norr om området finns enligt stadsplanen en park. Gatunamnsberedningen föreslår att parken får heta *Allmänningen* eftersom marken tidigare varit allmänning.

På grund härav hemställer beredningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande gatudel och park fastställa namnen Jakobsbergsgatan och Allmänningen.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 28. Förslag till namnsättning å gator inom Skiljeboområdet.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 januari 1951 anfört följande:

Namnen å trafiklederna inom Skiljebo- och Bjurhovdaområdena ha tillkommit innan Badelunda socken inkorporerades med Västerås stad. Beträffande en del namn finns sådana likheter med gatunamn inom det tidigare stadsområdet att förväxlingar lätt kan ske. Gatunamnsberedningen har med anledning härav sett över gatunamnen inom områdena och får nu föreslå följande namnsättningar.

Inom Bjurhovda synas några ändringar ej behöva göras.

Från Stockholmsvägen mot norr finns en gata som för närvarande har namnet Gjuterivägen. Gjutargatan finns tidigare å Malmabergsområdet och kan lätt förväxlas med Gjuterivägen. Gatunamnsberedningen föreslår nu namnet *Skiljebovägen,* dels för nuvarande Gjuterivägen och dels för dennas förlängning åt norr å den sträcka som nu kallas Stigbergsvägen. Olika namnsättning är icke motiverad för de olika sträckorna eftersom de löpa i nära nog rät linje. Nuvarande Gjuterivägen korsas av Bergsvägen och fortsätter med samma namn i ganska stor vinkel mot den första sträckan. Gatunamnsberedningen föreslår namnet *Barrskogsvägen* å Gjuterivägen från Bergsvägen mot nordost.

Utmed Norra Skiljeboområdet i vinkeln mellan nyss föreslagna Skiljebovägen och Barrskogsvägen finns en gata som av de i trakten boende benämnes *Stigbergsgatan.* Gatunamnsberedningen föreslår att detta namn bibehålles.

Längre åt öster löper från Stockholmsvägen åt norr och nordväst en gata, som nu kallas Snickarvägen. För att undvika förväxling med Snickargatan norr om Stora gatan, åt väster från Kopparbergsvägen, vill beredningen föreslå namnet *Husargatan.* Gatan är en direkt fortsättning på den söder om Stockholmsvägen löpande Grenadjärgatan och beredningen har därför ansett sig kunna föreslå ett namn med militär anknytning.

Från Gamla Tortunavägen mot nordväst löper för närvarande Skomakarvägen. Denna förväxlas lätt med Skomakargatan, som sträcker sig från Slottsgatan till Kungsgatan inne i staden. Med anknytning till det i närheten tidigare belägna Erikstorp föreslås namnet *Torpvägen* för sträckan upp till Stigbergsgatan. Beredningen

har ej velat föreslå Erikstorpsvägen, eftersom detta namn skulle kunna förväxlas med den befintliga Eriksborgsgatan, som går norr om N. Ringvägen österut från Vasagatan.

Söder om Stockholmsvägen sträcker sig åt söder Björkgatan. Detta namn kan förväxlas med Björkögatan inom Hemdalsområdet norrut från Stockholmsvägen. Gatunamnsberedningen vill ej föreslå att Björkgatan tas bort från Skiljeboområdet med hänsyn till att åtskilliga adresser finnas utmed denna gata. Utmed den korta Björkögatan finns blott ett fåtal adresser. Därtill kommer att en del av gatan skall enligt stadsplanen bli kvartersmark. Beredningen har därför ansett det lämpligare att Björkögatan får utgå och ersättas med annat namn. För att anknyta till Björkö med Ansgarstraditionen föreslår beredningen namnet *Ansgarsgatan.*

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa här föreslagna gatunamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Gatunamnsberedningen har föreslagit namnet Torpvägen på den nuvarande Skomakarvägen med hänsyn till risken för att Skomakarvägen förväxlas med Skomakargatan inne i stadens centrum. Utskottet finner givetvis motiverat, att Skomakarvägen erhåller ett annat namn. I stället för Torpvägen, som beredningsutskottet anser mindre tilltalande, vill utskottet föreslå namnet Granitvägen som anknyter till förekomsten av granit inom området.

I övrigt har beredningsutskottet ej funnit anledning till erinran mot de föreslagna gatunamnen å området.

Utskottet tillstyrker därför stadsfullmäktige besluta

att den nuvarande Skomakarvägen skall erhålla namnet Granitvägen samt

att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 29. Förslag till namnsättning å gata invid Ormberget.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 januari 1951 anfört följande:

Stadsplanen för Jakobsbergsområdet har medfört, att Kronvägen blivit i sin nordvästliga sträckning flyttad något åt norr. Av den gamla sträckningen återstår ett stycke mellan Råbygatan och Thuregatan, som icke utlagts till kvartersmark. Sedan namnet Kronvägen förts över å den nya sträckan saknar den gamla gatudelen namn. Gatunamnsberedningen föreslår namnet *Ormbergsgatan* eftersom gatan är belägen vid Ormberget.

På grund härav hemställer beredningen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande gata fastställa namnet Ormbergsgatan.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla namnberedningens förslag i ärendet.

Nr 30. Förslag till namnsättning å gata å Norra Gideonsberg.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 januari 1950 anfört följande:

Vid tidigare namnsättning har en kort gata å Norra Gideonsberg förbisetts. Gatan går från Nordanbyvägen till Siggesborgsgatan, mellan kvarteren Blåklinten och Vårlöken. Då blommor förekomma i många namn å gator och kvarter inom området, får gatunamnsberedningen föreslå att gatan kallas Blomstergatan.

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande gata fastställa namnet Blomstergatan.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 31. Förslag till namnsättning å gata å Tunbyområdet.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 11 maj 1949 anfört följande:

Enligt en av länsstyrelsen den 9 mars 1949 fastställd stadsplaneändring för del av kvarteret Äpplet m. m. har Nordenskjöldsgatan upptagits såsom "allmän plats, plantering, parkeringsplats o. dyl.". Då karaktären av gata sålunda bortfallit, synes det lämpligt att Nordenskjöldsgatan får annat namn, förslagsvis *Upptäckarleden* på grund av att de närliggande gatorna ha namn efter upptäckare och polarforskare.

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen att stadsfullmäktige ville besluta

att låta namnet Nordenskjöldsgatan utgå och ersättas med namnet Upptäckarleden.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Dröjsmålet med beredningsutskottets yttrande i ärendet sammanhänger med att utskottet på sin tid återremitterat ärendet till gatunamnsberedningen med hemställan, att beredningen ville upptaga frågan till förnyat övervägande och avgiva förslag till annat namn å gatan. I ett den 4 januari 1951 avgivet yttrande till beredningsutskottet har gatunamnsberedningen under hänvisning till sin tidigare motivering vidhållit förslaget.

Ehuru beredningsutskottet icke finner det föreslagna namnet tilltalande, har utskottet icke funnit frågan om namnsättningen av denna, för huvudsakligen gångtrafik och eventuell parkering avsedda passage, vara av någon större betydelse, i all synnerhet som de två invid passagen belägna tomterna ha adress vid andra gator. Utskottet har därför icke funnit anledning att motsätta sig namnberedningens förslag.

Beredningsutskottet tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 32. Förslag till namnsättning å ny gata belägen öster om Arosvägen.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 4 januari 1951 anfört följande:

Enligt gällande stadsplan löper från Flodinsgatan mot söder, parallell med och öster om Arosvägen en gata som ännu icke blivit utlagd och som saknar namn. Gatunamnsberedningen föreslår, att gatan benämnes Bernsborgsgatan med anknytning till det närbelägna området Bernsborg.

Gatunamnsberedningen hemställer med stöd av vad sålunda anförts att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa namnet Bernsborgsgatan.

Beredningsutskottet har i häröver den 10 januari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 22 februari 1951 **Ser. A nr 2**

Nr 33. Ändring av stadsplanen för kvarteren Släktforskaren och Trekanten.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 8 januari 1951 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 2 oktober 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Släktforskaren och Trekanten. Förslaget är betecknat Pl 137 och består av karta samt stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 20 december 1950 till och med den 3 januari 1951. Under utställningstiden ha inkommit skrivelser från ägarna till stadsägorna nr 1728 och 1735. Innehållet i skrivelserna ha emellertid icke föranlett någon ändring av förslaget. Beträffande innehållet i skrivelserna får byggnadsnämnden hänvisa till stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande av den 6 januari 1951. Byggnadsnämnden ansluter sig helt till vad som anförts i utlåtandet.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark tillgänglig för allmänna ledningar.

Å med u betecknat område får icke vidtagas anordningar, som förhindra framdragande och underhåll av underjordiska, allmänna ledningar.

§ 4.

Hushöjd.

Å med III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 10,6 meter.

§ 5.

Våningsantal.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras med högst tre våningar.

§ 6.

Byggnads material.

Inom med B III betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 2 oktober 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås kvarteren Släktforskaren och Trekanten.

Förslaget daterat den 2 oktober 1950 är avfattat å karta Pl 137 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 5 april 1946.

Förslaget innebär i första hand

dels att norra hörnet av kvarteret Släktforskaren avskäres så att Hülphersgatan, för ernående av bättre sikt- och lutningsförhållanden, kan framdragas i rät linje till Krutkällarvägen,

dels att den i gällande stadsplan upptagna, men i verkligheten ej utlagda, gångvägen i Krutbackens förlängning ned mot Katrinelundsvägen slopas, då dess betydelse som allmän förbindelse ej kan anses stå i proportion till kostnaderna för markens förvärvande och gatans utläggande.

Den i förslaget angivna gatuplanteringen utmed byggnaden i kvarteret Trekanten är erforderlig för att medelst trappsteg uppta nivåskillnaden mellan gatan, då denna utlägges i sitt slutgiltiga höjdläge, och entréplanen i det för lågt liggande huset.

I Katrinelundsvägen har gjorts en obetydlig sänkning av gatuhöjden.

Västerås den 2 oktober 1950.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande beträffande förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Släktforskaren och Trekanten, Pl 137, daterat den 2 oktober 1950.

I enlighet med byggnadsnämndens beslut den 16 december 1950 har förslaget varit utställt för granskning under tiden 20 december 1950—3 januari 1951.

Drätselkammaren har därvid enligt översänt protokollsutdrag icke haft något att erinra.

Under utställningstiden ha vidare inkommit två skrivelser rörande förslaget, för vilka här närmare redogöres:

1. Ägaren till stadsägan 1728 i kvarteret Katrinelund anmärker "på sneddningen av gatuhörnet Lovisebergsvägen—Katrinelundsvägen", vilken han anser dels icke tilltalande ur symmetrisynpunkt, dels vara till obehag för fastigheten ifråga, därför att den medför stor bredd på trottoaren. Han antyder också att "staden ej lämnat någon ersättning för tomtmark".

Med anledning av skrivelsen bör endast påpekas att stadsplaneförslaget icke innebär någon ändring på denna punkt utan följer fastställd stadsplan. Denna i sin tur överensstämmer helt med befintliga fastighetsförhållanden, om vilka avtal träffats mellan staden och markägarna långt före den ursprungliga stadsplanens uppgörande. Med hänsyn till den spetsiga vinkeln mellan de nämnda gatorna är för övrigt, ur trafiksynpunkt o. dyl., den angivna hörnavskärningen fullt riktig. Någon revidering härvidlag av förslaget synes därför icke böra ske.

2. Den andra skrivelsen avser stadsägan 1735, över vilken den i gällande stadsplan upptagna men i detta förslag slopade gångvägen delvis var belägen. Fastigheten beröres nu i stället — förutom av rätningen av Hülphersgatan — till en mindre del av ett föreslaget reservat för allmänna ledningar, som i framtiden böra flyttas från sin

nuvarande sträckning under byggnaden i kvarteret Trekanten. Ägaren gör det förbehållet för ett godkännande av förslaget att han kommer att tillförsäkras full ersättning och gottgörelse för detta sistnämnda intrång.

En uppgörelse med markägare om ersättning vid eventuellt intrång är en självklar förutsättning också enligt allmänna principer och skrivelsen utgör sålunda intet hinder för stadsplaneförslagets fastställande.

Med hänsyn till vad ovan anförts får jag föreslå att byggnadsnämnden måtte godkänna det föreliggande stadsplaneförslaget i oförändrat skick samt överlämna det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 6 januari 1951.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 34. Förvärv av stadsägan nr 1906.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 februari 1951 anfört följande:

Staden har erbjudits tillfälle att förvärva stadsägan nr 1906 (Viktoriagatan 12) här i staden, vilken stadsäga enligt fastställd stadsplan delvis skall utläggas till Tegnérgatan. I köpeskilling begäres 25.000 kronor, medan taxeringsvärdet utgör 21.300 kronor, varav byggnadsvärdet 15.000 kronor och markvärde 6.300 kronor. Stadsägan innehåller en areal av 900 kvm. och är bebyggd med bostadshus åt gård och gata innehållande sammanlagt 6 bostadslägenheter. Hyrorna uppgå till c:a 2.200 kronor per år, motsvarande 8,8 % å det begärda markpriset, vilket sistnämnda, inräknat byggnaderna, motsvarar c:a 28 kronor pr kvm. tomtyta.

Då staden har intresse av att komplettera sitt markinnehav å förevarande område samt den begärda köpeskillingen kan anses godtagbar, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att för ett pris av 25.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 1906 samt

att köpeskillingen skall täckas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Nr 35. Omläggning av vissa vatten- och avloppsledningar inom Hemdalsområdet.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 12 januari 1951 anfört följande:

Avloppsledningen från Hemdalsområdet går vid Uppsalagatan in över Folkets parks tomt. Vatten- och gasledningarna åter göra mellan sagda gata och Sigtunagatan en vinkel in på folkparksområdet. Enligt den för tekniska verkens ledningar uppgjorda saneringsplanen skola ovan angivna ledningar, av vilka avloppsledningen dessutom är underdimensionerad, omläggas och flyttas ut i Hemdalsvägen på sträckan mellan Uppsalagatan och Stockholmsvägen. Utförandet av detta arbete har påskyndats av planerad tillbyggnad av folkparkens serveringsbyggnad. Kostnaderna stiga för vatten- och avloppsledningarna till 51.000 kronor samt för gasledningar till 14.000 kronor. Sistnämnda belopp täckes av gasverkets anslag för serviser och mindre ledningsutsträckningar, över vilket anslag styrelsen själv disponerar. Anslag erfordras sålunda endast för vatten- och avloppsledningarna. I anslutningsavgifter för de senare beräknas inflyta 6.700 kronor. Vinsten på försålt vatten beräknas förränta och amortera 10.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande vatten- och avloppsledningar anvisa ett anslag å 51.000 kronor att täckas med 41.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 10.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 10.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 36. Inköp av lastningsmaskin till tekniska verken och vissa därmed sammanhängande frågor.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 12 januari 1951 anfört följande:

År 1948 nödgades tekniska verken för tillfälligt bruk anskaffa en 1½ tons kran på larvfötter för gasverkets räkning. Sedan det ursprungliga behovet av kranen fyllts, visade den sig behövlig för transporter vid kokssorteringsverket. Den 29 juni 1950 beviljade stadsfullmäktige på styrelsens hemställan ett anslag å 60.000 kronor till

täckande av kostnaden för kranen. Anslaget har upptagits såsom kapitalutgift i årets skattestat.

Därefter har emellertid tillfälle yppat sig att till avsevärt lägre pris erhålla en för gasverkets mindre transporter i vissa avseenden bättre lämpad Chaseside lastningsmaskin. Större transporter kunna utföras av den nyanskaffade rälsgående svängkranen. Samtidigt har ett förmånligt köpanbud på larvfotskranen erhållits.

Styrelsen har därför den 24 oktober 1950 beslutat avyttra nyssnämnda kran och i stället inköpa den utbjudna lastningsmaskinen. Försäljningen av kranen har inbringat 49.190 kronor och lastmaskinen har kostat 25.590 kronor. Enligt styrelsens mening bör priset för lastmaskinen utgå ur omförmälda anslag, som i övrigt ej behöver tagas i anspråk, samt kostnaden för kranen dels täckas med det vid försäljningen erhållna priset, dels i fråga om resterande 10.810 kronor på grund av att kranen under c:a 11 månader av året använts för kol- och kokstransporter påföras kol- och koksomkostnader med lika belopp på vartdera kontot.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva att till täckning av kostnaden för lastningsmaskinen användes omnämnda anslag, som i övrigt ej behöver tagas i anspråk och

att kostnaden för larvfotskranen dels täckes med vid försäljningen av densamma influtna 49.190 kronor, dels i fråga om resterande 10.810 kronor påföres kol- och koksomkostnader med halva beloppet på vartdera kontot.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 37. Överskridande av anslag för underhåll av elverkets ledningsnät.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 12 januari 1951 anfört följande:

Det i elverkets stat för underhåll av ledningsnätet år 1950 upptagna anslaget à 190.000 kronor kommer att överskridas med c:a 80.000 kronor.

Till överskridandet har i väsentlig mån bidragit kostnaden för reparation av de skador, som förorsakades av branden den 13 juni på kraftverket. Också i övrigt ha underhållsarbetena varit av större omfattning än vad vid budgetens uppgörande kunnat beräknas.

Enär överskridandet icke kommer att inverka på det beräknade driftresultatet, anser styrelsen anslag till täckande av detsamma icke erforderligt.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva, att anslaget år 1950 för underhåll av elverkets ledningsnät får överskridas med 80.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att lämna styrelsen det begärda medgivandet.

Nr 38. Anslag för förberedande arbeten å del av Jakobsbergsgatan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 februari 1951 anfört följande:

Byggnadsaktiebolaget Mimer har numera erhållit byggnadstillstånd för uppförande av bostadshus vid Jakobsbergsgatans i stadsplanen upptagna förlängning. Nämnda del av Jakobsbergsgatan har ännu icke blivit utlagd.

För att underlätta tillfarten till byggnadsplatsen erfordras vissa förberedande arbeten avseende terrassering för blivande gata. Fullständig kostnadsberäkning föreligger ännu ej men för årets arbeten beträffande gatudelen erfordras ett belopp av 20.000 kronor, vilket lämpligen torde böra täckas av gatukostnadsfonden.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande gatuarbete anvisa ett anslag å 20.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av gatukostnadsfonden.

Nr 39. Provisoriska pensionsunderlag för beräkning av pensioner.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 januari 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha senast den 29 juni 1950 fastställt vissa provisoriska grunder för beräkning av pensionsunderlag för nya ordinarie tjänster (Stfms handlingar 1950 ser. A nr 104). Löne- och avtalsnämnden får nu förelägga stadsfullmäktige ett liknande förslag beträffande de tjänster som därefter blivit aktuella. Anledningen till att dessa provisoriska grunder behövas är att frågan om ett normalpensionsreglemente för städernas anställda ännu icke kunnat lösas. Fortfarande gäller därför den av stadsfullmäktige den 27 november 1947 i samband med allmän lönereglering antagna övergångsbestämmelsen, att de före den 1 oktober 1947 utgående lönerna skola tjäna såsom grund vid beräkning av pensioner tills dess frågan om ett normalpensionsreglemente blivit löst.

Löne- och avtalsnämnden får med anledning härav föreslå följande lönegrader i stadens tidigare löneplan såsom grund för inbetalning av avgifter till SKP och uträkning av pensioner tills dess annat beslut fattas:

Befattning	Nuvarande lönegrad	Föreslaget prov. pensionsunderlag i gamla löneplanen
Arbetsförman vid idrottsanläggningar	16	9
Badhusföreståndare	20	12
Föreståndare för avlöningskontoret	21	12
Assistent vid parkförvaltningen	20	12
Föreståndare för kriminalpolisavdelningen	20	12
Kriminalkommissarie	23	14
Förste stadsbokhållare	24	16

Befattning	Nuvarande lönegrad	Föreslaget prov. pensionsunderlag i gamla löneplanen
Driftsingenjör vid vattenverket	26	16
Byggnadsinspektör	28	17
Förste byråingenjör vid vattenverket	29	19
Ingenjör vid byggnadskontoret	29	19
Elverksingenjör	31	20
Stadsfiskal	36	23

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att fastställa här föreslagna lönegrader i den gamla löneplanen såsom provisorisk grund för beräkning av pensioner.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 1 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 40. Dyrtidstillägg till stadens pensionärer.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 januari 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 21 december 1950 att för 1951 förlänga tidigare beslut om dyrtidstillägg med 27 % till stadens pensionärer.

Efter det löne- och avtalsnämnden expedierat förslaget om bibehållande av 27 % dyrtidstillägg, inträffade en höjning av dyrtidstillägget för statens befattningshavare från 12 % till 20 %. Löne- och avtalsnämnden har med anledning härav i särskild skrivelse föreslagit stadsfullmäktige, att dyrtidstillägget till stadens befattningshavare, som hittills följt bestämmelserna för det staliga dyrtidstillägget, skall höjas med samma procenttal. Nämnden har därefter tagit upp frågan om den höjning av pensionärernas dyrtidstillägg som kunde vara motiverad med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen och höjningen av befattningshavarnas tillägg. Sedan den 1 maj 1947 har pensionärernas tillägg stått fast vid 27 %. Efter senaste höjningar av levnadskostnaderna synes det löne- och avtalsnämnden skäligt, att söka ge även pensionärerna en viss kompensation för penningvärdets försämring. Om pensionärerna skall ges samma förbättring som komma tjänstemännen till del med 8 % höjning av dyrtidstillägget, bör tillägget höjas från 27 % till 36 %. En dylik höjning följer helt de riktlinjer som Svenska Stadsförbundet rekommenderat städerna. Löne- och avtalsnämnden föreslår därför en höjning till 36 % från och med den 1 januari 1951.

På grund härav föreslår nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att dyrtidstillägget till stadens pensionärer skall, med bibehållande i övrigt av tidigare regler, höjas till 36 % räknat från och med den 1 januari 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Den föreslagna ökningen av dyrtidstillägget är helt i linje med den av stadsfullmäktige redan beslutade höjningen av tillägget för stadens befattningshavare. En ökning av tillägget för de sistnämnda med 8 % svarar nämligen mot en ökning av pensionärernas tillägg med 9 %.

Då löne- och avtalsnämndens förslag överensstämmer med Svenska Stadsförbundets rekommendationer, får kammaren med anmälan att anslag för täckande av merkostnaderna i anledning av ökade dyrtidstillägg beräknats i 1951 års stat, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 41. Återbesättande av befattning såsom förman vid renhållningsverket.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 17 januari 1951 anfört följande:

Sedan förmansbefattningen vid renhållningsverket den 1 instundande mars blir ledig på grund av nuvarande innehavarens pensionering samt tjänsten även i fortsättningen är nödvändig, får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta medgiva nämnden

att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda lediga förmansbefattningen vid renhållningsverket.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 17 januari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i utlåtande den 1 februari 1951 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla lantegendomsnämndens framställning.

Nr 42. Återbesättande av ledigbliven befattning som skrivbiträde hos magistraten.

Magistraten har i skrivelse den 14 december 1950 anfört följande:

Sedan fru Ingegerd Johansson, som innehar en ordinarie befattning som skrivbiträde hos magistraten, sagt upp sin anställning, får magistraten härmed anhålla få återbesätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 januari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens framställning.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 1 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens framställning.

Nr 43. Återbesättande av befattning som kartriterska vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 februari 1951 anfört följande:

Ordinarie kartriterskan vid byggnadskontoret, fru Lilly Danielsson, har på egen begäran entledigats från sin befattning från och med den 1 maj 1951.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 9 februari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 44. Fråga om uppflyttning av befattning som fastighetsingenjör i högre lönegrad.

Drätselkammaren har i utlåtande den 14 december 1950 anfört följande:

I samband med att den nuvarande fastighetsingenjören frånträder sin befattning har frågan om uppflyttning av befattningen i högre lönegrad blivit aktuell. Den nuvarande lönegradsplaceringen — i lönegrad 24 — måste enligt drätselkammarens åsikt anses alltför låg för att man i längden skall kunna få en befattningshavare med erforderliga kvalifikationer att stanna kvar på befattningen. Under de år, som förflutit sedan fastighetskontoret 1946 inrättades, har av kända orsaker arbetsbördan ökats i betydande omfattning. Den tekniska avdelningen, vars chef fastighetsingenjören är, har fått sig pålagd avsevärt utökade arbetsåligganden mot vad som kunde förutses, då kontoret inrättades. Härvid kan framhållas bland annat de ökade arbetsuppgifter, vilka blivit en följd av *dels* den intensifierade stadsplaneverksamheten i form av upprättande av stadsplaneavtal, tomt- och gaturegleringar och exploateringskalkyler, *dels*, och icke minst, den statliga belånings- och bidragsverksamheten, vilken medfört omfattande kostnadsberäkningar samt förhandlingar med och bistånd åt den lånesökande allmänheten. Den tekniska avdelningen sysslar även i stor utsträckning med upprättande av en del avtals- och andra legala handlingar i samband med de statliga lånen.

Alla dessa uppgifter ställa betydande krav på befattningshavarens kapacitet och göra att lönesättningen för tjänsten icke får sättas för låg för att befattningen skall locka sådana sökande som besitta erforderlig rutin och erfarenhet på dessa områden.

Under angivna förhållanden ser sig drätselkammaren nödsakad föreslå, att befattningen uppflyttas till lönegrad 28 med hänsyn *dels* till ovan angivna krav på befattningshavarens kvalifikationer, *dels* till att fastighetsingenjören fungerar såsom fastighetschefens ställföreträdare och *dels* för att bringa lönesättningen för tjänsten mera i paritet med den, som gäller för ställföreträdarna för andra chefsbefattningar i staden.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att befattningen såsom fastighetsingenjör skall uppflyttas i lönegrad 28 med giltighet från den dag, då ny innehavare av befattningen tillträder denna samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen efter nuvarande innehavarens avgång ur tjänsten.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 17 januari 1951 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker uppflyttning av befattningen med hänsyn särskilt till vad drätselkammaren befarat rörande svårigheterna att få en väl kvalificerad efterträdare å den inom kort lediga befattningen. Nämnden kan dock icke sträcka sig så långt som drätselkammaren utan vill stanna vid att tillstyrka uppflyttning till lönegrad 27. I motsats till drätselkammaren anser nämnden, att befattningshavarens ställning såsom fastighetschefens närmaste man icke bör tillmätas särskild betydelse då det nu gäller att flytta tjänsten till en lämpligare lönegrad. Vid de förvaltningar där chefens ställföreträdare står i lönegrad 28 och högre gäller för befattningarna krav på examen från högskola. För tjänsten såsom fastighetsingenjör har dylikt krav icke uppställts. Inom de med fastighetskontoret till storlek jämförbara förvaltningar där högskoleutbildning icke krävs av ställföreträdarna, gäller sådan lönesättning att befattningen vid fastighetskontoret icke kan sägas ha stått i undantagsställning. Vid lönesättning måste man givetvis beakta även den utbildning som fordras. Denna synpunkt i förening med vad tidigare anförts om svårigheten att få en duglig innehavare av befattningen samt löne- och avtalsnämndens kännedom om de höga krav som måste ställas på befattningshavaren och de ansvarsfulla uppgifter som åligger denne har lett nämnden till uppfattningen att lönegrad 27 kan synas skälig. I lönegrad 27 är inklusive dyrtidstillägg om 20 % begynnelselönen 13.406 kronor och slutlönen 15.638 kronor per år.

Till detta tillstyrkande vill nämnden redan nu foga den reservationen, att därest de aktuella allmänna lonerörelserna skulle utveckla sig därhän att några ändringar skulle behöva vidtagas beträffande de ordinarie tjänsternas lönegradsplaceringar så måste för befattningen såsom fastighetsingenjör löneförbättringen anses ha skett med nu ifrågavarande lönegradsuppflyttning. Någon ytterligare höjning synes det nämnden svårt att tillstyrka i ett senare sammanhang.

Samtidigt vill nämnden föreslå, att befattningen i pensionshänseende flyttas från lönegrad 16 till lönegrad 17 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan i enlighet med den övergångsbestämmelse till stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 om allmän lönereglering, som stadgar att de tidigare lönerna skola vara pensionsgrundande till dess ett normalpensionsreglemente skapats för de anställda hos rikets städer.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att befattningen såsom fastighetsingenjör skall flyttas till lönegrad 27 med giltighet från den dag då ny innehavare av befattningen tillträder denna,

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen efter nuvarande innehavarens avgång ur tjänsten samt

att från samma tidpunkt i pensionshänseende placera befattningen i lönegrad 17 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan.

Nr 45. Anslag för radioutrustning till brandkårens befälsbil.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 15 januari 1951 anfört följande:

Radioutrustningen på två av brandkårens brandbilar har varit till synnerlig nytta. Den har gjort det möjligt att på brandstationen följa med händelseutvecklingen under hela utryckningen och träffa de dispositioner läget krävt. Detta har varit av betydelse i synnerhet vid eldsvådor ute på landsbygden och vid skogsbränder på platser med långt avstånd till telefon. Så har t. ex. utryckningsstyrkan kunnat vid behov snabbt tillföras förstärkning.

Styrelsen anser det angeläget att även befälsbilen förses med radioutrustning. Bilen användes dagligen vid syner och besiktningar samt anlitas även för transport av manskap till brandplatser, där tunga bilar ej kunna ta sig fram. Enligt anbud utgöra kostnaderna för en radioanläggning med orderhögtalare, ackumulatorbatterier och laddningsgeneratorer jämte inmontering till 5.317 kronor. En sats erforderliga reservdelar kostar något över 300 kronor. Då vissa oförutsedda utgifter kunna tillkomma, stiga kostnaderna till inalles c:a 6.000 kronor.

På grund härav hemställer brandstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivet ändamål anvisa 6.000 kronor ur brandförsvarsfonden.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens förslag.

Nr 46. Anslag för dels ny båtbrygga i gamla hamnen, dels för vissa ombyggnads- och reparationsarbeten vid Elbafärjornas tilläggsplats.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 12 januari 1951 anfört följande:

Byggnadskontoret har upprättat förslag till ny båtbrygga i gamla hamnen omedelbart öster om Elbafärjornas tilläggsplats. Bryggan skall utföras av arsenikbehandlat trä. Förslaget upptager också tre dykdalber mellan bryggan och Elbafärjorna. Bryggan skall främst tjäna såsom tilläggsplats för den nya passagerarbåt, som stadsfullmäktige beslutat anskaffa. Meningen är också att Trafik AB Västeråsfjärdens båt

Almö-Lindö skall lägga till vid bryggan. Bolaget ämnar anskaffa ytterligare en båt, som beräknas få plats vid kajen öster om bryggan. Bryggan är nödvändig för att man skall få goda tilläggsplatser för samtliga tre båtar. Förslaget har kostnadsberäknats till 18.000 kronor.

Byggnadskontoret har samtidigt beräknat kostnaderna för ombyggnads- och reparationsarbeten vid Elbafärjornas tilläggsplats. Kostnaderna uppgå till 10.000 kronor. Då färjorna icke sortera under hamnstyrelsens förvaltning och drätselkammaren byggt färjläget har hamnstyrelsen överlämnat åt drätselkammaren att taga ställning till frågan om arbetenas utförande och anslag härför.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 18.000 kronor för uppförande av en båtbrygga i gamla hamnen.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren finner ej anledning till erinran mot det av styrelsen begärda anslaget för anordnande av ny båtbrygga. Kostnaderna härför böra täckas i hamnens stat för nästa år.

Såsom styrelsen framhållit böra kostnaderna för erforderliga ombyggnads- och reparationsarbeten vid Elbafärjornas tilläggsplats icke belasta hamnens stat, då färjorna sortera under drätselkammarens förvaltning. Enär sistnämnda arbeten snarast möjligt böra utföras, vill drätselkammaren i detta sammanhang hemställa om ett anslag härför å 10.000 kronor. Sistnämnda belopp bör täckas av reservationsanslaget i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Kammaren tillstyrker därför stadsfullmäktige besluta

att för uppförande av en båtbrygga i gamla hamnen i enlighet med hamnstyrelsens förslag anvisa ett anslag å 18.000 kronor,

att för utförande av ombyggnads- och reparationsarbeten vid Elbafärjornas tilläggsplats anvisa ett anslag å 10.000 kronor samt

att förstnämnda anslag skall upptagas till täckning i hamnens stat för år 1952 och sistnämnda anslag bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 47. Anslag för uppförande av mindre personalbyggnad vid Djuphamnen.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 12 januari 1951 anfört följande:

Hamnstyrelsen får härmed hemställa om anslag för uppförande av en mindre byggnad av trä å kajen i den äldre delen av djuphamnen. Byggnaden skall innehålla rum

för stuveribolagets förmän samt ett väntrum där hamnens båtmän kunna vistas medan de vänta på fartyg. Byggnaden skall uppföras i enkel konstruktion så att den lätt kan flyttas. Vatten- och avloppsledningar skall icke framdragas. Kostnaderna har beräknats till cirka 10.000 kronor. Stuveribolaget kommer att betala hyra för de rum bolaget skall disponera.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 10.000 kronor för uppförande av ifrågavarande byggnad i djuphamnen.

Drätselkammaren har i häröver den 1 februari 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall täckas i 1952 års stat.

Nr 48. Anslag för anskaffande av ny jeep till byggnadskontort.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 februari 1951 anfört följande:

Byggnadskontoret inköpte år 1947 en så kallad fredsjeep. Denna har försetts med kompressoraggregat och snöplog. På grund av stark förslitning och höga reparationskostnader vore normalt sett ett utbyte av jeepen mot en ny sådan befogat.

Av särskilda skäl har jeepen emellertid nyligen undergått en genomgående reparation, varigenom den försatts i sådant skick, att det synes ekonomiskt att bibehålla jeepen ytterligare en tid.

Från hamnkaptenens sida har framställts önskemål att byggnadskontoret ville biträda med snörenhållningen av spåren i hamnen. För detta ändamål torde en jeep vara lämplig, om därtill apteras en snöfräs med drivmotor. Dylik snöfräs har tidigare inköpts av tillgängliga medel.

Genom hamnens önskemål nödvändiggöres en utökning av byggnadskontorets maskinpark. Då snöfräsen torde komma till stor användning för spårrenhållningen, bör den nuvarande jeepen bibehållas för samma ändamål som hittills (kompressor, plogning m. m.) och en ny jeep av samma typ inköpas för bland annat aptering av snöfräsen.

En ny fredsjeep kostar i inköp 8.925 kronor. Härav disponerar drätselkammaren ett belopp av 5.000 kronor av tillgängliga anslag. För resterande belopp, c:a 4.000 kronor, erfordras särskild medelsanvisning.

Under åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en ny jeep till byggnadskontoret anvisa ett tilläggsanslag å 4.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 49. Anslag för utförande av vissa arbeten avseende Violstigen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 februari 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 25 augusti 1949 att anvisa anslag för de gatuarbeten, vilka erfordrades med anledning av bebyggelsen av vissa kvarter vid Hästhovsgatan, Bangatan och Humlegatan å Gideonsberg.

Vid kostnadsberäkningen för nämnda gator medtogs ej Violstigen, vilken löper i nordlig riktning från Humlegatan. Anledningen härtill var den, att gatan ej erfordrades för den då aktuella bebyggelsen. Numera ha byggnadsplanerna på området utökats och vissa arbeten på gatan måst utföras. Kostnaderna för gatan, 25.000 kronor, stanna slutligen på Asea enligt avtal. Anslag för kostnaderna bör emellertid anvisas och täckning ske av gatukostnadsfonden, dit Aseas bidrag inflyter.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaden för utförande av vissa arbeten avseende Violstigen anvisa ett anslag å 25.000 kronor samt

att anslaget skall täckas ur gatukostnadsfonden.

Nr 50. Anslag för projektering av skyddsrumsanläggningar.

Civilförsvarsnämnden har i skrivelse den 5 februari 1951 anfört följande:

I skrivelse den 10 januari 1951 till länsstyrelsen i Västmanlands län har Kungl. Civilförsvarsstyrelsen, med förmälan att erforderliga medel stode till förfogande för byggande av fullträffsäkert offentligt skyddsrum i Västerås, hemställt att länsstyrelsen ville anmoda staden att skyndsamt låta projektera den skyddsrumsanläggning, som på insänd översiktskarta betecknats med nr 1 d. v. s. under Stora torget och som borde ges en golvyta av c:a 1.000 m², och samtidigt betonat vikten av att projekteringen utfördes i sådan takt, att anläggningsarbetet om möjligt kunde påbörjas under första kvartalet 1951.

Emellertid hade drätselkammaren, innan anmodan hunnit utgå, hos länsstyrelsen gjort framställning om att det å översiktskartan med nr 2 betecknade skyddsrummet i kvarteret Nestor måtte komma till utförande i första hand av följande skäl, nämligen att stadsplanen för kvarteret och kringliggande kvarter vore slutligt fastställd, att skyddsrummet kunde inkomponeras i den blivande förvaltningsbyggnaden så att ut- och ingångar komme att passa in med trapphusen, att skyddsrummet komme att ha säkrad fredsanvändning såsom garage med nedfarten förlagd så att densamma kunde bibehållas även efter det förvaltningsbyggnadsprojektet i dess helhet realiserats och att för stadens myndigheter visst skyddsrumsutrymme och arbetslokaler under krig kunde erhållas, medan däremot stadsplanen för de kring Stora torget liggande kvarteren, särskilt norr och väster om torget, icke vore löst, och det bleve svårare att bestämma tillfarten till ett skyddsrum av den storleksordning, varom vore fråga.

Med anledning härav har länsstyrelsen i skrivelse den 16 januari 1951 hemställt, att civilförsvarsstyrelsen ville taga angelägenhetsgraden av skyddsrummen nr 1 och 2

under förnyad prövning, och för sin del förordat att skyddsrummet i kvarteret Nestor utfördes i första hand.

Efter det frågan dryftats å sammanträde den 26 sagda januari av representanter för civilförsvarsstyrelsen, länsstyrelsen och staden, har civilförsvarsstyrelsen i skrivelse den 1 februari 1951 till länsstyrelsen, med ändring av vad tidigare sagts om skyddsrummets placering, medgivit att en skyddsrumsanläggning i första hand kunde projekteras i kvarteret Nestor och vidare funnit det angeläget att planering för ett offentligt skyddsrum i Djäkneberget snarast komme till utförande.

Anmodan härom har tills vidare ej utgått från länsstyrelsen.

Enligt beräkning stiga kostnaderna för projektering av anläggningen i kvarteret Nestor, innefattande kompletterande grundundersökning, programhandlingar och förslagsritningar, utarbetat förslag och anbudshandlingar, statiska konstruktioner samt ventilations- och installationsritningar, till 60.000 kronor. Erforderlig geologisk undersökning av Djäkneberget kostnadsberäknas till 1.000 kronor.

Enligt bestämmelser, som gälla för närvarande, utgår för skyddsrumsanläggning statsbidrag med ⅔ av kostnaden, med beaktande dock av fredsanvändningsvärde.

Under hänvisning härtill hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att för projektering av skyddsrumsanläggning i kvarteret Nestor och geologisk undersökning av Djäkneberget för skyddsrum anvisa 61.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 8 februari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av civilförsvarsnämndens skrivelse har staden ursprungligen blivit ålagd att utföra skyddsrumsanläggning å Stora torget. Civilförsvarsstyrelsens beslut, varigenom medgivits, att skyddsrumsanläggningen i första hand projekteras i kvarteret Nestor, måste enligt vad styrelsen vid förfrågan meddelat, uppfattas såsom ett åläggande för staden att i stället utföra skyddsrummet inom kvarteret Nestor.

Skyddsrummet i fråga är upptaget i den plan över offentliga fullträffsäkra skyddsrum, vilken av civilförsvarsstyrelsen ingivits till Kungl. Maj:t.

Enligt vad kammaren inhämtat äro projekteringskostnaderna beräknade något i överkant. Något särskilt anslag för den geologiska undersökningen av Djäkneberget torde därför icke erfordras utan kan kostnaden härför inrymmas i ett anslag å 60.000 kronor.

Ifråga om statsbidragets exakta storlek må framhållas, att denna icke kan bedömas förrän anläggningen utförts och vederbörliga besiktningar och värderingar utförts. Enligt de informationer, drätselkammaren under hand erhållit, skulle man i varje fall för nu ifrågavarande projekteringskostnader kunna räkna med ⅔ i statsbidrag.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för projektering av skyddsrumsanläggning i kvarteret Nestor och geologisk undersökning av Djäkneberget för dylik anläggning anvisa ett anslag å 60.000 kronor under förutsättning av vederbörligt statsbidrag,

att anslaget skall täckas till ett belopp av 40.000 kronor genom förväntat statsbidrag och till den del statsbidraget icke förslår, av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt

att uppdraga åt civilförsvarsnämnden att hos vederbörande myndighet ansöka om största möjliga statsbidrag för kostnaden ifråga ävensom vidtaga alla i övrigt erforderliga åtgärder för statsbidragets utbekommande.

Nr 51. Fråga om anslag för utredning om nybyggnader vid folkskolorna.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 februari 1951 anfört följande:

Såsom allmänt är känt har det ökade barnantalet medfört ett krav å ytterligare skolor inom staden och nödvändiggjort ett omfattande utbyggnadsprogram för de närmaste åren. I vissa avseenden ha utredningar redan igångsatts, i andra fall äro utredningarna mer eller mindre omedelbart förestående. Under år 1951 måste utredningar företagas dels angående nybyggnad för skola inom kvarteret Hästhoven, dels angående gymnastikbyggnader vid Blåsboskolan, Gideonsbergsskolan och Herrgärdsskolan. Kostnaden för dessa utredningar beräknas sammanlagt till 14.000 kronor.

Då folkskolestyrelsen saknar medel till sitt förfogande för nämnda utredningar, har styrelsen hemställt om erforderligt anslag.

Det är styrelsens avsikt att i samband med uppgörande av statförslaget för 1952 begära anslag för utredningsarbeten, vilka sedermera böra påföras respektive skolbyggnadsföretag. För år 1951 föreligger närmast behov av anslag för nu nämnda utredningar.

Med hänvisning härtill föreslår drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för utredning angående ny skola inom kvarteret Hästhoven samt gymnastikbyggnader vid Blåsboskolan, Gideonsbergsskolan och Herrgärdsskolan anvisa ett anslag å 14.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 52. Bidrag till en under år 1951 på försök anordnad hemsamaritverksamhet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 februari 1951 anfört följande:

Efter överläggningar mellan representanter för sjukvården, Röda korset, socialvården, hemhjälpsnämnden, länsarbetsnämnden och husmodersföreningen har framförts tanken på bildande av en hemsamaritkår inom staden.

Hemsamariterna skulle ha till uppgift att, när en husmor insjuknat eller eljest när

hemhjälp på grund av ett i hem inträffat sjukdomsfall, behöves, biträda i första hand med enklare sjukvård samt därjämte även med löpande hemsysslor. Till en del skulle sålunda arbetsuppgifterna sammanfalla med hemvårdarinnornas, ehuru i detta fall de sjukvårdande uppgifterna skulle bliva de primära.

De närmare detaljerna för hemsamaritkårens organisation ha icke utformats. I huvudsak hade man tänkt sig att verksamheten skulle uppläggas på följande sätt.

Utbildningen av hemsamariterna ombesörjes och bekostas helt av arbetsmarknadsstyrelsen och Röda korset. Hemsamariterna skulle rekryteras huvudsakligen bland husmödrar i åldern 30—60 år. Samariterna skulle genom särskilda kontrakt förbinda sig att tjänstgöra visst antal timmar per månad. Vårdavgiften, som förslagsvis skulle sättas till kronor 1: 75 pr timma, skulle i regel erläggas direkt till hemsamariten av vederbörande patient. Rekvisitionen av hemsamariter skulle ske hos arbetsförmedlingen och skulle denna även verkställa fördelningen och pröva hjälpbehovet i samråd med distriktssköterska och hemhjälpsnämnd.

I vissa fall tänker man sig en nedsättning av eller befrielse från vårdavgifterna efter behovsprövning. Denna skulle företagas av hemhjälpsnämnden.

För täckande av förekommande nedsättningar av timpenningen samt till garanterande av uteblivna avgifter hemställes om ett bidrag av staden med 5.000 kronor.

Det torde icke kunna bestridas, att behovet av arbetskraft inom hemsjukvårdens område är stort, detta så mycket mer som svårigheterna att bereda sjukhusvård allt mer ökats. I åtskilliga andra städer, till exempel Stockholm, Norrköping, Örebro, Borås, Linköping, Eskilstuna, Karlstad och Halmstad, men även i en del mindre städer har man under senaste året igångsatt hemsamaritverksamhet med kommunalt bidrag. Då verksamheten ännu befinner sig på försöksstadiet, föreligga ännu så länge inga bestämdare uppgifter om hur verksamheten utfallit. Det vill emellertid synas som om verksamheten har en mission att fylla.

På grund härav anser drätselkammaren, att staden icke bör undandraga sig att lämna ett bidrag å 3.000 kronor till en försöksverksamhet under år 1951. Förutsättningen härför bör dock vara att den kommitté, som tagit initiativet till att starta hemsamaritkår inom staden, till drätselkammaren inkommer med förslag angående närmare organisation av verksamheten.

Enligt hemhjälpsnämndens nuvarande organisation är det nämnden, som fördelar arbetet mellan hemvårdarinnorna, medan såsom nämnts avsikten enligt kommitténs uttalande vore att arbetsförmedlingen skulle fördela hemsamariternas arbete. En samordning bör dock enligt drätselkammarens uppfattning äga rum ifråga om fördelningen av hemvårdarinnorna och hemsamariterna så, att denna sker genom samma organ. Vid uppgörande av organisationsförslaget bör kommittén vara uppmärksam härpå och för frågans lösande söka kontakt med länsarbetsnämnden och hemhjälpsnämnden.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att under ovan angivna förutsättningar anvisa ett anslag å 3.000 kronor såsom bidrag till en under år 1951 på försök anordnad hemsamaritverksamhet inom staden samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 53. Fråga om täckning av kostnad vid utbyte av grävmaskin.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 12 januari 1951 anfört följande:

Den 24 oktober 1950 beslöt styrelsen, att vatten- och avloppsverkets äldre, starkt förslitna grävmaskin skulle ersättas med en ny. I enlighet härmed har den gamla maskinen sålts och inbringat 26.150 kronor samt en ny av märket Priestley inköpts för 75.000 kronor. Den nya maskinen har sålunda dragit en kostnad av 48.850 kronor, som påfordrar täckning.

Staten för år 1950 upptar för avskrivning på grävmaskiner ett anslag å 15.000 kronor, som balanseras av motsvarande inkomst. Denna beräknas komma att överskrida avskrivningsbeloppet med åtminstone 23.000 kronor. Avskrivningen på grävmaskinerna har emellertid kunnat ske i snabbare takt än väntats, så att slutamortering skett redan i samband med 1949 års bokslut. Anslaget för avskrivning av grävmaskiner kan sålunda tillika med nämnda inkomstöverskott användas till täckning av kostnaden för den nya maskinen. Resterande 10.850 kronor utgå lämpligen ur 1950 års anslag för anskaffning av större arbetsmaskiner, vilket beräknas ge ett överskott på c:a 12.000 kronor.

I enlighet härmed föreslår styrelsen att ifrågavarande kostnad för den nya grävmaskinen täckes med anslaget å 15.000 kronor, förenämnda inkomstöverskott på 23.000 kronor och 10.850 kronor ur anslaget för anskaffning av större arbetsmaskiner.

Då det visat sig, att inkomsten på grävmaskiner, lastbilar och större arbetsmaskiner i regel överskrider för avskrivning beräknat belopp samt maskinerna och bilarna i många fall äro användbara utöver den tid, som förutsatts i amorteringsplanen, anser styrelsen det motiverat att avskrivningsanslaget, i den mån det av angiven orsak ej behöver tagas i anspråk, avsättes till en tillfällig nyanskaffningsfond.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att omförmälda kostnad å 48.850 kronor skall täckas på angivet sätt och

att uppkommande överskott på anslag för avskrivning av grävmaskin, lastbilar och större arbetsmaskiner skall avsättas till en tillfällig nyanskaffningsfond.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 8 februari 1951 anfört följande:

Kammaren har i sak icke något att invända mot styrelsens åtgärd att utbyta den förslitna grävmaskinen mot en ny sådan.

Beträffande täckningen av kostnaden för inköpet av grävmaskinen föreslår drätselkammaren, att den del, som icke täckes av inkomsten på den försålda, äldre grävmaskinen, påföres anslaget i 1950 års stat för anskaffning av större arbetsmaskiner, vilket anslag därigenom kommer att överskridas med 35.780 kronor. Denna åtgärd får anses motiverad bland annat därav, att nettoinkomsten av grävmaskinen i 1950 års stat kommer att bliva c:a 23.000 kronor större än som i staten beräknats.

I fråga om styrelsens förslag till uppläggande av en tillfällig fond för anskaffning

av större arbetsmaskiner och lastbilar bör fondavsättningen icke anknytas till storleken av uppkommande överskott på anslag för avskrivningar, som styrelsen föreslår.

Enligt lagen om kommunal fondbildning äger en kommun i samband med fastställande av utgifts- och inkomststaten avsätta medel till tillfällig fond (förnyelsefond). Sådan avsättning bör avse högst skillnaden mellan å ena sidan det belopp, varmed tillgång för stadigvarande bruk beräknas under nästa år minska i värde, och å andra sidan beloppet av i staten upptagna amorteringar å lån för förvärv av tillgången.

När anskaffningar finansieras med andra medel än lånemedel, skulle en tillämpning av nämnda föreskrift innebära, att till en förnyelsefond årligen skulle avsättas ett belopp motsvarande under året verkställda avskrivningar medan däremot icke avsättning av driftsöverskott för ifrågavarande ändamål kan göras.

Kammaren ifrågasätter emellertid om avsättningarna böra bindas vid avskrivningarnas storlek. Visserligen innebär detta, att medel tillföras fonden, motsvarande anskaffningskostnaderna för inköpta arbetsmaskiner och bilar, men förfaringssättet ger icke utrymme för ökad anskaffning.

Man har anledning förmoda att överskott uppstår på dessa tillgångar även i fortsättningen, vilket överskott förbättrar stadens budgetutfall, oavsett vilka avskrivningar som göras. Det synes därför kammaren lämpligt att avsättningarna anknytas till nämnda överskotts storlek och kammaren får därför föreslå att avsättningar göras till en s. k. *särskild* fond enligt 3 § i fondbildningslagen. Beslut härom kräver Kungl. Maj:ts medgivande i form av fastställelse å antingen reglemente eller andra föreskrifter rörande fonden. Fonden bör benämnas "Tekniska verkens särskilda fond för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar". Något särskilt reglemente synes icke vara erforderligt utan torde det vara tillfyllest att stadsfullmäktige föreskriva, att avsättningar till fonden skola göras årligen med ett belopp, som motsvarar inkomsterna på större arbetsmaskiner och lastbilar, dock högst kronor 100.000 för varje år och att fonden maximalt får uppgå till kronor 300.000. Anslag ur fonden skall lämnas av stadsfullmäktige. Fonden bör uppläggas i samband med 1951 års bokslut. Ränta bör icke tillföras fonden.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att tekniska verkens anslag för anskaffning av större arbetsmaskiner får överskridas med c:a 35.780 kronor,

att från och med 1951 års bokslut skall uppläggas en särskild fond benämnd "Tekniska verkens särskilda fond för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar",

att till fonden skall årligen avsättas överskott på större arbetsmaskiner och lastbilar, dock högst kronor 100.000 årligen,

att fonden vid varje tillfälle får uppgå till maximalt kronor 300.000,

att ränta icke skall tillföras fonden,

att fondens medel genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig

ordning må användas för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar till tekniska verken,

att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse samt

att uppdraga åt drätselkammaren att å stadsfullmäktiges vägnar besluta om de justeringar i förslaget, vilka till äventyrs kunna påkallas vid fastställelseprövningen.

Nr 54. Motion angående utredning om betong- och cementarbetarskola i Västerås.

Stadsfullmäktige remitterade vid sammanträde den 30 november 1950 till beredningsutskottet för yttrande av fullmäktigeledamoten Georg Uhlin ingivna motion:

Frågan om nyrekrytering av yrkesarbetare inom byggnadsgrovarbetarfacket har alltid varit svårlöst, främst beroende av att lärlingsverksamhet, i likhet med vad som finnes inom övriga byggnadsarbetargrupper, ej här kan genomföras. Det har därför också under lång tid, även när sysselsättningsgraden inte var så hög som nu, varit nästan ständig brist på skickliga armerare samt betong- och cementarbetare. De senaste årens restriktiva åtgärder mot intagande av ny arbetskraft till byggnadsverksamheten, med en samtidig stark utvidgning av denna, har ytterligare ökat svårigheterna. Härtill kommer även, att trä i mycket stor utsträckning utbytes mot betongkonstruktioner av olika slag. Medan till exempel bjälklag i bostadshus tidigare i regel utfördes av trä utföres de numera i armerad betong. Trägolven försvinner även allt mer och mer och i stället lägges cementgolv med vattriven eller stålslipad yta. Även trappor utföres numera regelmässigt i betong, med puts i cement eller olika slag av konststen och liknande.

Denna utveckling har lett till, att stor efterfrågan råder på skickliga yrkesarbetare inom facket, medan någon nyrekrytering till kåren knappast förekommer. På arbetsplatserna är det sällan möjligt att lära yrket, då det ju samtidigt gäller att få ut en rimlig inkomst inom ramen av de hårt pressade ackordspriserna. Följden blir, att en nästan konstant brist på yrkesarbetare råder, och när den befintliga kåren undan för undan av åldersskäl slutar arbeta, finnes inga att sätta i deras ställe.

Ett ganska stort antal yngre grovarbetare, som nu utföra mindre kvalificerat arbete, torde emellertid vara beredda att lära yrket, om möjlighet härför finnes. Enda möjligheten härför torde emellertid vara att låta denna utbildning få yrkesskolans form.

Beträffande erfarenheter av här föreslagen utbildningsverksamhet, får jag hänvisa till den i Stockholm verksamma *Betong- och Cementarbetarskolan,* vilken startades år 1939 och sorterar under yrkesskoledirektionen. Att denna skola väl fyller sin uppgift och är till stor nytta för såväl företagare som arbetare och för hela byggnadsverksamheten som sådan, är alla parter överens om.

Under hänvisning härtill föreslår motionären stadsfullmäktige besluta

att tillsätta utredningsmän med uppgift att utreda frågan

om allmänna förutsättningar och kostnader för startande av en betong- och cementarbetarskola i Västerås.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 februari 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Det torde icke råda något tvivel om att behov finnes av utbildningsmöjligheter för betong- och cementarbetare. Ännu så länge finnes i viss utsträckning att tillgå en upplärd arbetarstam inom facket men allt efter som avgången från denna av olika skäl ökas, uppstå svårigheter till nyrekrytering av kvalificerade ersättare. Såsom motionären framhåller äro utsikterna att lära in yrket på arbetsplatserna mycket små.

Utskottet är under sådana förhållanden viss om att en sorgfällig utredning av denna fråga är påkallad. Utredningen torde böra inriktas även på frågan om huvudmannaskapet för en eventuell skola och kontakt tagas med landstinget och de olika yrkesskolorna.

Utskottet föreslår, att en kommitté tillsättes för handhavande av utredningen. Antalet ledamöter i kommittén föreslås till fem.

Med åberopande härav tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt en kommitté bestående av fem ledamöter att verkställa en skyndsam utredning angående förutsättningarna och kostnaderna för startande av en betong och cenmentarbetarskola i Västerås samt

att till ledamöter i kommittén utse ombudsmannen Erik Pettersson, plåtslagarmästaren Lennart Lennervik, ombudsmannen Georg Uhlin, byggnadsingenjören G. Ahlqvist och byggmästaren David Wennhall med herr Pettersson som sammankallande.

Nr 55. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 februari 1951 anfört följande:

I skrivelse den 22 februari 1950 hemställde dåvarande stadsfullmäktigeledamoten herr Albert Lundkvist om befrielse från bland annat uppdraget såsom ledamot av byggnadskommittén för högre allmänna läroverket.

Stadsfullmäktige godkände avsägelsen och utsågo efterträdare till herr Lundkvist i uppdraget.

Enligt vad herr Lundkvist numera skriftligen meddelat läroverkskommittén avsåg avsägelsen rätteligen även uppdraget såsom ledamot i byggnadskommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan, ehuru detta av förbiseende icke uttryckligen angivits i skrivelsen.

Beredningsutskottet föreslår stadsfullmäktige besluta

att till ledamot i byggnadskommittén för till- och ombyggnad

av kommunala flickskolan i herr Lundkvists ställe utse herr Gustaf Olsson.

Nr 56. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har den 13 februari 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige godkände vid sammanträde den 25 januari 1951 en av förrådsmästaren Hugo Fredrikson gjord avsägelse av uppdraget såsom ledamot av polisnämnden samt uppdrog åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till ny ledamot i nämnden efter herr Fredrikson.

I anledning härav föreslår utskottet stadsfullmäktige besluta

att till ledamot i polisnämnden efter herr Fredrikson för tiden intill 1953 års utgång utse nuvarande suppleanten, metallarbetaren Stig Håvberg samt

att till ny suppleant efter herr Håvberg för samma tid utse typografen Rune Göthlin.

Nr 57. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 13 februari 1951 anfört följande:

I skrivelse den 29 januari 1951 har direktören Ragnar Bosten på grund av bristande tid avsagt sig uppdraget såsom ledamot i taxeringsnämnden för Västerås stads 20:de taxeringsdistrikt.

Beredningsutskottet får i anledning härav tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna den gjorda avsägelsen,

att till ledamot i ifrågavarande taxeringsnämnd för år 1951 i herr Bostens ställe utse nuvarande suppleanten, tillsyningsläraren Manfred Carlvik, samt

att till ny suppleant efter herr Carlvik för samma tid utse kamreraren Henry Flinck, Gästgivarevägen 20, här i staden.

Västerås 1951 Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 29 mars 1951 **Ser. A nr 3**

Nr 58. Yttrande i anledning av besvär över stadsfullmäktiges beslut om inköp av passagerarebåt. (Konf. S. H. nr 178 ser. A och nr 242 ser. A 1950).

Länsstyrelsen har genom resolution den 16 februari 1951 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående de besvär, vilka av ingenjören R. E. Öhlund anförts över länsstyrelsens i länet utslag den 15 januari 1951 varigenom länsstyrelsen fastställt fullmäktiges beslut den 29 september 1950 att för anskaffande av en passagerarebåt anvisa ett anslag å 275.000 kronor samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av trafikfondens medel.

Besvärshandlingarna, vilkas innehåll i huvuddrag framgår av drätselkammarens skrivelse, ha ej avtryckts i handlingarna men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Drätselkammaren har i utlåtande den 1 mars 1951 anfört följande:

Av besvärsskrivelsen framgår, att klaganden såsom skäl för besvären anfört, att behov icke förelåge av kommunal båttrafik till stadens fritidsområde vid Björnön, att den ringa trafiken hittills utan anmärkning upprätthållits av ett enskilt bolag och att plats funnes för en avsevärd utökning av denna trafik, att den kommunala båten till 75 % skulle uthyras till föreningar och enskilda, vilket icke torde utgöra en kommunal angelägenhet, att en subventionering av biljettpriserna till det privata bolaget skulle ha ställt sig för kommunen ekonomiskt fördelaktigare än inköp av en ny båt, att någon ytterligare båt för stadens trafik till Hästholmarna icke fordras, att beredningen icke utförts på sådant sätt, att ärendet kunnat allsidigt bedömas och att huvudmotivet för båtköpet vilar på orättvis grund.

Av de sålunda angivna skälen är det endast tre, som kunna hänföras till de besvärsgrunder för överklagande av kommunala beslut, vilka finnas angivna i 76 § i lagen om kommunalstyrelse i stad, nämligen påståendet, att beslutet icke skulle utgöra en kommunal angelägenhet, att beredningen icke skulle ha skett i laga ordning samt att beslutet skulle vila på orättvis grund.

Huvuddelen av klagandens argumentering går ut på att söka visa att beslutet icke ur kommunal synpunkt är ändamålsenligt, bland annat därför att något behov av kommunal båttrafik icke skulle föreligga. Då de kommunala besvären till sin natur ju äro rättsbesvär och någon prövning av beslutets ändamålsenlighet alltså i detta fall icke kan ifrågakomma, saknar drätselkammaren strängt taget anledning att utöver vad som redan skett ytterligare ingå på lämplighetsfrågan. Kammaren vill dock för fullständighetens skull framhålla ett par synpunkter angående behovet av trafiken. Vid bedömande av denna fråga bör man ihågkomma, att sedan staden för omkring 12 år sedan inköpte den del av Björnön, varå ifrågavarande badplats vid Halsen är belägen, stadens folkmängd ökat från c:a 37.000 till c:a 60.000 innevånare. Utom Björnön finnas för närvarande till stadens förfogande badplatser vid Elba, Östra Holmen och Johannisberg. Sistnämnda badplatser äro icke längre tillräckliga för att täcka stadens behov av fritidsområden. Staden måste därför söka i så stor utsträckning som möjligt utnyttja även

Björnön såsom fritidsområde. Första förutsättningen härför är att goda båtförbindelser upprättas med ön. Behov föreligger därför av en båttrafik, som redan i första hand tager sikte på detta önskemål och som är oberoende av trafikkravet från andra håll, exempelvis Almö-Lindö, som bebos huvudsakligen av enskilda sommarstugeägare, vilkas intressen bolagets nuvarande båttrafik i första hand tillgodoser.

Klaganden uppgiver, att den kommunala båten till 75 % skall uthyras till föreningar och enskilda. Kammaren efterlyser, varifrån klaganden hämtat uppgiften om den omfattning vari båten skall uthyras. Kammaren har veterligen icke i något av sina yttranden nämnt några siffror härom. Kammaren har tvärtom framhållit, att båten skall användas — i denna ordning — för reguljär båtförbindelse med Björnön, som reserv för trafiken på Hästholmarna och först i tredje hand för rundturer och uthyrningar till enskilda. Ändamålen uppräknas nämligen i drätselkammarens skrivelse i denna ordning.

Då den dagliga reguljära trafiken å Björnön torde komma att omfatta åtminstone sex turer i varje riktning, inses lätt att något större utrymme icke kan givas åt uthyrningen av båten till enskilda.

Klaganden anför såsom belägg för sitt påstående att beredningen av ifrågavarande ärende icke skett i laga ordning, ett citat från förste sekreteraren i landskommunernas förbund. Nämnda uttalande avser tydligen endast en rekommendation till de beredande organen (för övrigt tämligen självklar) att tillse att beredningen blir så fullständig som möjligt. Uttalandet jävar icke påståendet, att beredningstvånget är av formell karaktär. Professor Halvar Sundberg anför härom i sitt arbete Kommunalrätt, 1936, sid. 238 följande:

"Beredningen följer inom den kommunala självstyrelsen och den ekonomiska förvaltgen dispositions- och utilitetsprinciperna. Dispositionsprincipen innebär, att organet disponerar över utredningens omfattning och sålunda ej behöver företaga annan utredning än det anser erforderlig — härvid föreligger dock, såsom nedan skall visas, inom självstyrelsen den modifikationen, att bestämmelser kunna vara givna med avseende å vilka organ, som skola yttra sig. — — — — — — — — — — — — — — — — — — Utilitetsprincipen innebär, att bedömandet av ärendet skall ske med hänsyn till det kommunala organets egna intresse, och alltså icke bero av ärendets betydelse ur allmännare synpunkter."

Oavsett vad som må gälla angående beredningstvångets karaktär, vidhåller drätselkammaren, att i detta speciella fall alla de upplysningar lämnats stadsfullmäktige, som varit erforderliga för ärendets bedömande ur såväl ekonomiska som andra synpunkter. De av drätselkammaren framlagda beräkningarna ha varit tillräckliga för att stadsfullmäktige skola ha kunnat bilda sig en uppfattning om den ekonomiska innebörden av det företag, varför fullmäktige beslutat anslå medel. Ändamålet med utgiften har tydligt motiverats. Vid ärendets behandling har därför icke förekommit något fel, föranledande till att beslutet skulle kunna anses icke ha tillkommit i laga ordning.

Klaganden har till sist anfört att "huvudmotivet" för båtköpet skulle vila på orättvis grund. Gällande lag torde vara främmande för ett överklagande av *motivet* för ett kommunalbeslut. Den besvärsgrund, klaganden här avser att åberopa, hänför sig liksom övriga besvärsgrunder endast till *själva beslutet*. Besvärsgrunden omfattar sådana fall, då ett kommunalt beslut avviker från allmänna kommunala beskattningsnormer och överhuvudtaget sådana fall, där ett beslut åsyftar att ställa en samhällsgrupp i ogynnsammare ställning än andra. Uppenbarligen äger besvärsgrunden icke tillämpning i detta fall.

Det överklagade beslutet har fortfarande icke visats vara olagligt i något av de hänseenden, varom omförmäles i 76 § lagen om kommunalstyrelse i stad.

På grund härav anser drätselkammaren stadsfullmäktige böra hemställa om besvärens ogillande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom eget yttrande över besvären åberopa vad drätselkammaren härovan anfört.

Nr 59. Bemyndigande för kulturnämnden att utdela stipendier samt regler härför.

Kulturnämnden har i skrivelse den 9 februari 1951 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige, på förslag av kulturnämnden, den 26 januari 1950 fattat beslut om viss ändring i det gällande reglementet för Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål, har Kungl. Maj:t den 10 november 1950 fastställt ändrat reglemente för fonden. Genom den sålunda beslutade ändringen har bl. a. föreskrivits, att fondens avkastning, efter avdrag av vad som åtgår till täckande av förvaltningskostnader, må användas för stödjande av kulturell verksamhet såsom teater, musik, konst och vetenskap ävensom utdelande av studiestipendier för dylika ändamål.

Kulturnämnden har för behandling upptagit frågan om utdelande av stipendier i enlighet med det ändrade reglementet. Nämnden vill därvid erinra om, att i samband med den ändring av den kommunala kompetensen som tillkom genom 1948 års lagstiftning, i förarbetet till lagen av kommunallagskommittén uttalades bl. a., att en vidgning av den kommunala beslutanderätten i fråga om stipendiegivningen borde kunna ernås utan bemyndigande därtill i särskild författning. Studieunderstödens karaktär av ett led i kommunens undervisningsvårdande verksamhet syntes motivera att rätten att anslå medel till sådana understöd eller andra bidrag för underlättande av studier borde ingå i de allmänna befogenheter som tillkomma kommunerna enligt kommunallagarna. Departementschefen anslöt sig till denna uppfattning, men uttalade, att kommunerna på detta område icke borde lämnas full frihet. De uppställda allmänna principerna skulle kvarstå orubbade. Kommunala studiebidrag borde utdelas endast inom ramen för en på förhand fastställd plan. Riksdagen gjorde ingen erinran mot detta uttalande. Med beaktande härav har kulturnämnden framlagt följande förslag till

"Grunder för utdelande av stipendier ur Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Av fondens disponibla avkastning kunna utdelas stipendier för utbildning inom vetenskap, litteratur, konst, musik och teater.

Stipendium må endast utdelas till person, som visat påtaglig fallenhet för det område, inom vilket utbildningen avses äga rum, samt då anledning finnes att antaga att han kommer att fullborda utbildningen med gott resultat.

Företräde skall lämnas person, som är bosatt i eller född i Västerås eller på annat sätt har anknytning till staden. I främsta rummet böra yngre personer, som utan stipendium icke förväntas kunna fullborda sin utbildning, komma i fråga. Hinder möter icke att till-

dela stipendium till person som helt eller delvis redan fullbordat sin utbildning, där stipendiet kan medverka till fördjupad utbildning eller till uppnående av framstående resultat inom vederbörandes verksamhetsområde.

Stipendium må i regel icke överstiga 5.000 kronor per år.

Stipendium utdelas av kulturnämnden.

Stipendiat åligger att genom rapport eller reseberättelse hålla kulturnämnden underrättad om stipendiemedlens användning."

Vid avfattande av dessa grunder för stipendieutdelning har kulturnämnden ansett, att stipendium endast bör kunna tilldelas personer som verkligen visa fallenhet för den utbildning varom fråga är och att vederbörande på grund av tidigare ådagalagd förmåga eller på annat sätt äger sådana egenskaper, att man kan förvänta, att han kommer att fullborda sin utbildning med gott resultat. Det har förefallit nämnden naturligt att stipendier i första hand skola förbehållas personer som äro bosatta i Västerås eller på annat sätt ha anknytning till staden. Beträffande de årliga stipendiebeloppens storlek har olika förslag framkommit, men nämnden har stannat vid en högsta summa av 5.000 kronor per år. Summan kan i förstone förefalla hög men vid bedömandet av beloppets storlek får hänsyn tagas till det sjunkande penningvärdet och att den föreslagna summan, särskilt då det gäller till mogen ålder komna personer, icke lämnar mycket utöver årsuppehället. För att undvika omgång och i största möjliga utsträckning förenkla stipendiegivningen har nämnden dristat sig föreslå att åt nämnden skulle uppdragas att utdela stipendierna inom ramen för de angivna grunderna. Nämnden har emellertid ansett sig böra maximera den summa, som nämnden årligen utan stadsfullmäktiges särskilda beslut bör ha till sitt förfogande till 15.000 kronor.

Under hänvisning härtill hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa ovan omförmälda grunder för utdelande av stipendier ur Västerås stads särskilda fond för stadens förskönande samt för kulturella och allmännyttiga ändamål samt

att bemyndiga kulturnämnden att varje år av fondens avkastning utdela stipendier intill ett sammanlagt belopp av 15.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 1 mars 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom kulturnämnden anfört förutsättes enligt gällande rätt såsom villkor för att ett beslut om utdelande av kommunala stipendier skall anses lagligt, att verksamheten regleras genom en på förhand fastställd plan. Drätselkammaren har icke något att erinra mot de av kulturnämnden föreslagna grunderna för utdelande av stipendier ur kulturfonden. På en punkt anser sig drätselkammaren dock böra göra ett påpekande. Bestämmelserna innehålla icke något om huru stipendierna skola kungöras lediga. Drätselkammaren förutsätter emellertid, att nämnden på lämpligt sätt bringar till allmän kännedom, att stipendier av ifrågavarande slag kunna sökas hos kulturnämnden, och den tid, inom vilken ansökningar, för att kunna av nämnden prövas, böra vara nämnden tillhanda.

Åberopande vad sålunda anförts tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att under angiven förutsättning bifalla kulturnämndens förslag.

Nr 60. Tilläggsanslag för uppförande av ny gasklocka.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 12 januari 1951 anfört följande:

Genom beslut av den 25 augusti 1949 § 207 har stadsfullmäktige beviljat ett anslag om 950.000 kronor för uppförande av en gasklocka rymmande 20.000 m^3. På grund av den fortfarande starkt ökade gasförbrukningen (gasproduktionen uppgick år 1950 till 9,2 milj. m^3 eller 11,6 % mera än år 1949) har arbetet med denna måst forceras och har nu fortskridit så långt, att klockan kunnat tagas i drift vid årsskiftet 1950—1951. En hel del kompletteringsarbeten återstå dock ännu att utföra. Såsom angivits i styrelsens skrivelse till stadsfullmäktige i samband med anslagsäskandet hade i kostnaderna ej inräknats någon markkostnad, eftersom lämplig tomt för klockans placering ännu ej utsetts. I samråd med Drätselkammaren har senare fastställts att klockan skall placeras omedelbart norr om nuvarande gasverkstomten på tomt nr 3 i kvarteret Gasklockan. Denna tomt hade upplåtits åt AB Arvid Svensson men återförvärvades genom byte med annan mark. Därvid måste emellertid gasverket iordningställa den nya tomtmarken i samma utsträckning som den tidigare upplåtna samt förse den med inhägnad. Vidare måste tomten kring gasklockan förses med inhägnad och planeras efter byggnadsarbetena. Kostnaderna för alla dessa arbeten beräknas stiga till ca 50.000 kronor.

Vid konstruktionen av klockan utgick man först från att den skulle förses med ett teleskop, men att möjlighet skulle beredas för insättning av ytterligare ett teleskop, varigenom klockans volym framdeles skulle kunna ökas till 30.000 m^3 för relativt ringa kostnad. Med den konstruktion, som slutligen valdes för klockan, visade det sig, att man kunde bereda möjlighet att insätta ytterligare två teleskop i stället för ett, varigenom klockvolymen framdeles kan utökas till 40.000 m^3. Merkostnaden härför uppgick till ca 60.000 kronor. De ytterligare 10.000 m^3, som därvid kunna vinnas, erhållas till en kostnad av ca 25 kronor/m^3, medan kostnaden för en klocka om 20.000 m^3 utan möjlighet till utvidgning betingar ett pris av ca 45 kronor/m^3. Då all sannolikhet talar för att gasverket inom en relativt snar framtid (5 à 10 år) behöver större klockutrymme har styrelsen ej ansett sig kunna underlåta att tillvarataga denna möjlighet till utvidgning.

Med hänsyn till grundförhållandena på tomten ifråga visade det sig lämpligt att ej utföra klockan på konventionellt sätt med ett kar av järnplåt placerat ovanpå mark, utan karet har i stället nedsänkts till hälften i marken och utförts i betong. Detta utförande är något dyrare men medför fördelen av minskade underhållskostnader på karet och framför allt minskade värmeförluster. Genom att fylla ut med jord kring karet blir i själva verket värmeförlusterna så små, att klockan kan hållas isfri endast med utnyttjande av värmen från gaskylarna i gasverket. Värmeanläggning har därför icke installerats för klockan, och bränsleåtgången för vattnets varmhållande inbesparas. Merkostnaden för detta utförande jämte vissa prisstegringar under byggnadstiden jämfört med kalkylerade priser har för så vitt nu kan överblickas uppgått till ca 70.000 kronor.

Sammanlagt beräknas på grund av ovan anförda förhållanden kostnaderna för hela anläggningen inklusive anslutningsledningar och tillhörande apparater uppgå till 180.000 kronor utöver det tidigare beviljade anslaget på 950.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ovan angivna ändamål bevilja ett tilläggsanslag å 180.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 1 mars 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 180.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 61. Anslag för vissa ändringsarbeten inom Karlslunds tvättinrättning.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 12 februari 1951 anfört följande:

I samband med upprättandet av utgifts- och inkomststat för år 1951 för Karlslunds tvättinrättning beslöt fattigvårdsstyrelsen bl. a. att äska anslag för inköp av en torktumlare. Sedan anslag för ändamålet beviljats, hade densamma beställts och numera levererats. I samband med installationen har fråga uppkommit om viss omdisponering av tvättinrättningens lokaler, vilken föranletts dels av behov av ökat utrymme, dels av föreläggande från yrkesinspektionen att vidtaga vissa sanitära förbättringar.

Avsikten är att riva en nu befintlig vägg mellan själva tvättinrättningen och ett invägningsrum, att inrätta nytt toiletterum med tvättställ för personalen, vilken även skall erhålla särskild klädesgarderob m. m. Kostnaderna för ifrågavarande arbetens utförande ha i samråd med byggnadskontoret beräknats komma att uppgå till ca 5.000 kronor.

Då anslag för ifrågavarande ändamål icke finnes upptaget i innevarande års stat, hemställer fattigvårdsstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa ett extra anslag å 5.000 kronor till fattigvårdsstyrelsens förfogande för utförande av vissa ändringsarbeten inom Karlslunds tvättinrättning.

Drätselkammaren har i häröver den 1 mars 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 62. Fråga om anslag till ny bokföringsmaskin och ny adressanläggning till avlöningskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 mars 1951 anfört följande:

Som framgår av drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige den 7 december

1950 (S. H. nr 237 ser. A 1950) pågår inom drätselkontoret utredning beträffande nytt system för avlöningsbokföring.

Bokföringen av avlöningslistor sker för närvarande med en textskrivande bokföringsmaskin av märket National. På drätselkontorets bokföringsavdelning finnas två bokföringsmaskiner av samma typ. Den äldsta är från år 1938 och måste snart utbytas. Lämpligt är därför att avlöningskontorets maskin överföres till bokföringsavdelningen såsom reserv och att samtidigt avlöningskontoret erhåller en ny bokföringsmaskin med större kapacitet än den nuvarande, vilken har för få räkneverk i förhållande till det aktuella behovet. Drätselkontoret har ännu icke kunnat taga ställning till vilken maskintyp, som kan anses lämpligast för avlöningsbokföring. Under alla omständigheter bör maskinen icke vara textskrivande, eftersom antalet räkneverk på dylika maskiner äro för få. Priset för en icke textskrivande bokföringsmaskin med den kapacitet, som avlöningskontoret kräver, rör sig omkring 20.000 kronor.

Vid omläggning av avlöningsbokföringen därhän, att en icke textskrivande bokföringsmaskin användes, kommer tryckmaskin att dagligen erfordras. Drätselkontoret äger icke någon dylik maskin utan har hittills begagnat den tryckmaskin, som användes för barnbidragsutbetalningar. Vidare har drätselkontoret under år 1947 inköpt en begagnad präglingsmaskin för ett pris av 2.600 kronor.

En tryckmaskin med elektrisk matning och urvalsmöjligheter för statistik kostar c:a 6.800 kronor. I samband med anskaffande av tryckmaskinen bör präglingsmaskinen, som är starkt försliten, utbytas mot en ny. En ny präglingsmaskin kostar i inköp 4.150 kronor. För den gamla beräknar man att erhålla c:a 1.500 kronor vid byte. För hela adressanläggningen (tryckmaskin och präglingsmaskin) skulle sålunda erfordras ett anslag å kronor 9.450.

Den nya bokföringsmaskinen är avsedd att användas från och med år 1952 men måste beställas redan nu.

Det totala anslagsbehovet utgör alltså 29.450 kronor, varav kronor 9.450 avser adressanläggningen och bör täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. Resterande 20.000 kronor, motsvarande kostnaderna för bokföringsmaskinen, böra upptagas till täckning i 1952 års stat.

Under hänvisning härtill får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för inköp av ny bokföringsmaskin till avlöningskontoret anvisa ett anslag å 20.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat samt

att för anskaffande av en ny adressanläggning vid kontoret anvisa ett anslag å 9.450 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 63. Återkallande av anslag för ombyggnad av gamla tullhuset. (Konf. S. H. nr 57 ser. A 1947)

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 mars 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beviljade den 27 mars 1947 ett anslag å 38.000 kronor för ombyggnad av den del av gamla tullhuset, som icke disponeras av hamnkontoret. Genom ombyggnaden skulle beredas lokaler till sjömansförmedlingen, statens järnvägars godsförmedling och för en speditionsfirma samt för lunchrum till hamnkontorets personal.

Sedan staden numera förvärvat angränsande fastighet med tanke på att kunna förlägga ett sjömanshotell inom kvarteret, torde det icke längre kunna anses vara ekonomiskt försvarbart att nedlägga större kostnader på ombyggnad av det gamla tullhuset. Denna ombyggnad bör därför icke äga rum och anslaget återgå.

Av anslaget har c:a 93 kronor förbrukats för utredningskostnader.

Drätselkammaren föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att ifrågavarande ombyggnad icke skall komma till utförande samt

att resterande del av anslaget för ombyggnaden, kronor 37.907: 70, skall återgå.

Nr 64. Inrättande av ytterligare en kriminalöverkonstapelsbefattning vid statspolisen här i staden.

Polisnämnden har i skrivelse den 22 januari 1951 anfört följande:

Sedan länsstyrelsen genom resolution den 16 december 1950 anmodat staden att med anledning av Kungl. Maj:ts förordnande den 8 december 1950 om inrättande av en kriminalöverkonstapelsbefattning vid härvarande statspolisavdelning vidtaga på staden ankommande åtgärder i ärendet får polisnämnden härigenom anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 mars innevarande år inrätta ytterligare en kriminalöverkonstapelsbefattning med placering vid statspolisen härstädes.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 21 februari 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla polisnämndens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 15 mars 1951 avgivet yttrande anfört följande.

Kammaren erinrar om att jämlikt § 6 i lagen om polisväsendet i riket Konungen må förordna att ett bestämt antal av stadens kriminalpolismän i särskilda tjänstegrader huvudsakligen skola användas för tjänstgöring såsom statspolis vid kriminalpolisverksamhet utom staden. För sådan tjänstgöring i första hand avsedda kriminalpolis-

män till föreskrivet antal skola i stad med statspolisavdelning tillhöra denna. Staden förskotterar avlöningar till dessa polismän vilka upptagas i stadens lönestat men kostnaderna härför återgäldas av staten.

Såsom polisnämnden angivit har Kungl. Maj:t förordnat om inrättande av ytterligare en kriminalöverkonstapelsbefattning i staden med tjänstgöring vid härvarande statspolisavdelning. Det rör sig sålunda nu endast om att formellt inrätta befattningen i stadens löneplan.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla polisnämndens framställning.

Nr 65. Förslag till ändring av taxan å hamnavgifter.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 7 mars 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige antogo den 25 maj 1950 ett av hamnstyrelsen framlagt förslag till ny hamntaxa för tiden från och med den 1 januari 1951 till och med den 31 december 1951 (Stfm. handl. 1950 ser. A nr 92). Förslaget har ännu ej fastställts av Kungl. Kommerskollegium. Dröjsmålet beror huvudsakligen på att Kungl. Vattenfallsstyrelsen gjort vissa erinringar beträffande utformningen av förslaget då det gäller hamnavgifter vid den hamnanläggning som tillhör Västerås kraftverk.

När hamnstyrelsens förslag upprättades gällde det allmänna prisstoppet även för hamntaxor. Emellertid har stadgandena om prisstopp upphävts från och med den 20 november 1950 vad beträffar krantaxor och hamntaxor. För närvarande gäller därför blott den normala kontroll över hamntaxorna som utövas av kommerskollegium. I denna situation har Svenska Hamnförbundets styrelse rekommenderat hamnmyndigheterna att höja avgifterna för att söka bringa dessa till en nivå som under rådande prisutveckling bättre svarar mot omkostnaderna. Hamnstyrelsen har med anledning härav beslutat höja krantaxan och föreslår nu, att stadsfullmäktige ville besluta höja fartygsavgifterna och varuavgifterna. Västerås hamn har ju under många år gått med förlust. Att med höjning av taxorna taga igen det samlade underskottet är under rådande förhållanden givetvis omöjligt. Ej heller kan av olika anledningar taxorna höjas så mycket att de löpande utgifterna kan täckas av inkomsterna från trafik av den omfattning som rått under de senare åren. Om man skall nå därhän måste hamnen tillföras inkomster främst av ökad trafik och blott till mindre del av höjda avgifter, detta enär hänsyn måste vid taxehöjning tagas till, förutom hamnens ekonomi, landets intressen och behov i stort, stabiliseringen av valutan och vad därmed sammanhänger, sjöfartens, handelns och industriens behov samt konkurrensen från närliggande hamnar med samma uppland — det sistnämnda av icke minst betydelse. Hamnstyrelsen har sålunda icke kunnat med det föreliggande förslaget taga steget fullt ut till de betydande höjningar som skulle behövas för att giva full täckning åt omkostnaderna för hamnen utan får nöja sig med de höjningar som kan anses möjliga att tillämpa under de omständigheter som nu råda.

Hamnstyrelsen föreslår sålunda, att avgifterna i den hamntaxa, som antogs av stadsfullmäktige den 25 maj 1950 höjes på följande sätt. Höjningarna angivas inom parentes. Tidigare hamntaxa finnes intagen i Kommunal Författningssamling nr 26/1949.

FÖRSLAG
till Taxa å hamnavgifter i Västerås.
A. För fartyg (båtar, pråmar).

I.

Allmänna bestämmelser.

Hamnavgift skall, där ej nedan annorlunda sägs, utgå varje gång fartyg ankommer till hamnen eller avgår därifrån:

för fartyg av 10 tons nettodräktighet eller därutöver, då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till

utrikes ort, för varje ton 22,5 öre (+ 2,5)
inrikes ort, för varje ton 12,5 öre (+ 0,5)

I övrigt oförändrat.

B. För varor.

I.

Allmänna bestämmelser.

Hamnavgift för varor skall utgå med följande belopp:

	Kvantitet för beräkningen	Utrikes	Inrikes	
		ank. el. avg.	ank.	avg.
Aska av metaller	100 kg	11 (+ 4)	10 (+ 3)	10 (+ 5)
Kalk och kalkstensmjöl	„	5 (+ 2)	5 (+ 2)	5 (+ 2)
Koks	1000 kg	45 (+ 5)	45 (+ 5)	45 (+ 5)
Kol: stenkol	„	30 (+ 5)	30 (+ 5)	30 (+ 5)
Lervaror: tegel: mur-, tak- m. m. oglaserade	100 kg	5 (+ 2)	3 (+ 1)	3 (+ 1)
Malm och slig: järn	1000 kg	20 (+ 7)	20 (+ 7)	20 (+ 7)
andra slag	„	40 (+ 25)	40 (+ 25)	40 (+ 25)
Metaller: järn och stål:				
tackjärn-, kisel-, spegel-, mangan-, göten, smältstycken, råstänger samt billets och andra ämnen av götmetall	1000 kg	35 (+ 10)	30 (+ 5)	30 (+ 5)
plåtar, rundjärn, balkar, plåtklovar, valstråd, stångjärnsavhugg samt annat ej specificerat varmvalsat eller smitt järn och stål	1000 kg	60 (+ 20)	50 (+ 10)	50 (+ 10)

	Kvantitet för beräkningen	Utrikes	Inrikes	
		ank. el. avg.	ank.	avg.
gjutgods, grövre, ej specificerat	1000 kg	80 (+ 30)	60 (+ 10)	60 (+ 10)
Metaller: andra oädla metaller: koppar, bly, zink, tenn, aluminium, samt legeringar därav:				
skrot	100 kg	9 (+ 2)	7 (+ 1)	7 (+ 1)
Oljor: bensin	„	30 (+ 5)	25 (+ 5)	20 (+ 5)
brännoljor ej motorfotogen	„	15 (+ 5)	14 (+ 5)	10 (+ 5)
andra slag	„	20 (+ 5)	17 (+ 5)	11 (+ 5)
Spannmål: omalen ej specificerad, ävensom malt samt majsmjöl malen, mjöl, ej specificerat	„	5 (+ 0)	5 (+ 1)	5 (+ 1)
Sten, ej specificerad:				
arbetad: gatsten	„	5 (+ 2)	5 (+ 2)	5 (+ 2)
Trävaror: av furu eller gran:				
timmer och mastträ, spiror, bjälkar, sparrar och annat därmed jämförligt större virke	kbm fast mått	15 (+ 5)	15 (+ 5	10 (+ 2)
plankor, battens, bräder samt annat därmed jämförligt virke	„	15 (+ 5)	15 (+ 5	10 (+ 2)
gruvstolpar och syllar samt annat därmed jämförligt mindre virke	„	12 (+ 4)	12 (+ 4)	12 (+ 4)
ved till bränsle	kbm löst mått	12 (+ 4)	12 (+ 4)	12 (+ 4)

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga här föreslagna höjningar av hamntaxan att gälla från tidpunkt då förslaget blivit fastställt av Kungl. Kommerskollegium till och med den 31 december 1955 samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att hos Kungl. Komerskollegium anhålla om fastställelse av taxan.

Drätselkammaren har i häröver den 15 mars 1951 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens hemställan.

Nr 66. Borgen å byggnadskreditiv för nybygge å tomten Kata nr 28.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 mars 1951 anfört följande:

I skrivelse den 10 mars 1951 har Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsför-

ening Skogåsen hemställt, att staden ville ikläda sig borgensansvar för byggnadskreditiv avseende nybygge å tomten nr 28 i kvarteret Kata intill 85 % av de beräknade byggnadskostnaderna eller för sammanlagt ett belopp av 538.050 kronor att gälla högst ett år från den dag borgen tages i anspråk.

Byggnadskostnaderna ha beräknats till 673.000 kronor.

Å tomten kommer att uppföras en fastighet innehållande 18 lägenheter samt 7 garageplatser. Fastigheten beräknas bliva färdigställd till årsskiftet 1951—1952.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 2 februari 1951 kan staden intill den 1 januari 1953 ikläda sig borgen å byggnadskreditiv för ett sammanlagt belopp av högst 5.000.000 kronor. Härav har tagits i anspråk ett belopp av kronor 1.436.500 kronor för borgen åt HSB:s bostadsrättsförening Källhagens nybygge å tomterna Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1.

Sedvanliga villkor ifråga om borgenstidens längd, säkerheten och kontrollant böra ställas.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsens nybygge å tomten Kata nr 28 intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 538.050 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor att borgensåtagandet skall gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 67. Borgen å byggnadskreditiv för nybygge inom kvarteret Stenborren.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 mars 1951 anfört följande:

I skrivelse den 12 mars 1951 har Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås hemställt, att staden ville ikläda sig borgensansvar för byggnadskreditiv avseende bolagets den 1 mars innevarande år påbörjade nybygge inom kvarteret Stenborren och att stadens borgensåtagande finge gälla intill den 1 september 1952.

Bebyggelsen omfattar tre bostadshus samt ett butikshus. Antalet hyreslägenheter utgör 36.

Drätselkammaren har godkänt kontrollant för nybygget.

Borgensåtagandet gäller upp till hela produktionskostnadens belopp.

Staden utestår för närvarande med borgen för byggnadskreditiv för bolagets nybygge å tomten Björnen nr 1 intill ett belopp av kronor 3.150.000 samt för nybyggen å tomterna Svarvaren nr 1, Lindaren nr 2 m. fl. intill ett högsta belopp av 4.900.000 kronor. Förstnämnda borgensåtagande kommer att inom den närmaste tiden avlyftas.

Staden bör hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att teckna borgen å byggnadskreditiv för nu ifrågavarande nybygge.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att dels hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd för staden att teckna borgen å byggnadskreditiv för Byggnadsaktiebolaget Mimers i Västerås nybygge inom kvarteret Stenborren, här i staden, intill ett belopp av högst 1.600.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för byggnadsföretaget må gälla längst till den 1 september 1952, dels ock teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder samt

att borgensåtagandet i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut skall ske med stöd av stadens underställningsfria borgensrätt.

Nr 68. Fråga om förvärv av ofri tomt i kv. Norna.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 mars 1951 anfört följande:

Jämlikt ett den 1 april 1950 upprättat köpebrev har Karl Gunnar Edvardsson av Erik Edvard Karlsson för en köpeskilling av 175.000 kronor förvärvat tomten nr 1 i kvarteret Norna. Edvardsson har den 27 september 1950 erhållit lagfart å tomten.

Fastigheten ligger å ofri grund, d. v. s. marken tillhör staden men disponeras av ägaren till byggnaden, och marken kan icke av staden återtagas, så länge fastställd tomtöresavgift erlägges eller utan att lösen för byggnaden gives. Byggnaden i förening med den rätt, vilken byggnadens ägare sålunda äger till tomten, betraktas enligt lag såsom fast egendom. Enligt ett äldre stadgande i 4 kap. 6 § jordabalken jämfört med innehållet i Kungl. förordningen den 16 juni 1875 angående upphörande av hembudsskyldighet är staden inom viss tid från det lagfarten beviljats berättigad att instämma talan om lösensrätt till fastigheten, därvid staden äger att tillösa sig fastigheten för samma pris, till vilket den blivit försåld eller 175.000 kronor. Staden är utöver lösenskillingen skyldig utgiva ersättning för av nye ägaren å tomten nedlagda nyttiga och nödvändiga kostnader.

Taxeringsvärdet å fastigheten uppgår till 165.000 kronor, varav markvärdet 42.000 kronor och byggnadsvärdet 123.000 kronor.

Förhandlingar ha inletts med Edvardsson i syfte att genom frivillig överenskommelse förvärva fastigheten, då staden har intresse av dylikt förvärv. Uppgörelse har ännu icke träffats.

För varje fall har det synts drätselkammaren angeläget, att därest så skulle bli erforderligt, ha fria händer att göra sin lösensrätt till fastigheten gällande, om för staden godtagbar frivillig överenskommelse icke skulle kunna träffas. Drätselkammaren vill därför härigenom hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att, i den mån så erfordras instämma talan om lösensrätt till fastigheten.

Beträffande frågan om täckning av köpeskillingen får drätselkammaren anledning återkomma i ett senare sammanhang, sedan det visat sig, huruvida fastigheten kan förvärvas på frivillig väg eller om lösenstalan måste instämmas, i vilket sistnämnda fall rättens utslag måste avvaktas.

Åberopande vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att utöva i lag föreskriven lösensrätt till tomten nr 1 i kvarteret Norna, i den mån så erfordras samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla i anledning härav erforderliga åtgärder.

Nr 69. Val av ombud till Svenska Stadsförbundets kongress 1951.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 14 mars 1951 anfört följande:

Svenska Stadsförbundets 14:de ordinarie kongress, vilken stadgeenligt skall sammanträda under innevarande år, har utsatts att äga rum i Hälsingborg tisdagen den 12 och onsdagen den 13 juni 1951.

Enligt förbundets stadgar företrädas städerna vid kongressen av valda ombud, därvid stad med innevånareantal överstigande 50.000 men ej 100.000 innevånare äger utse 6 ombud.

Av ombuden böra minst hälften tillhöra stadsfullmäktige och skola samtliga ombud utses av desamma.

Liksom vid tidigare tillfällen föreslår beredningsutskottet val av suppleanter för ombuden att vid eventuellt förfall träda i deras ställe.

Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att enligt förbundets stadgar medlem eller kongressombud äger väcka förslag, avsedda att behandla vid kongressen. Sådant förslag skall för att vinna behandling vid kongressen, skriftligen avfattat, ingivas till stadsförbundets styrelse minst två månader före kongressens sammanträde, sålunda i föreliggande fall senast den 11 april 1951.

Beredningsutskottet får i anledning av vad ovan anförts tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till stadens ombud vid nämnda kongress utse, stadsfullmäktiges ordförande bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, drätselkammarens ordförande byggmästaren Fritz Eklund, beredningsutskottets ordförande tjänstemannen Gösta Sjöberg, fru Helga Hall, civilingenjören Albert Andersson och direktören Mattias Pers, ävensom till suppleanter förmannen Karl Engdahl, ekonomichefen Gösta Lundberg, annonschefen Einar Jonsson, fru Hilda Bergsten, teknologie doktor Tage Strömberg och f. handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson, därvid suppleanterna föreslås personliga för de ordinarie ombuden i den ordning, ombud och suppleanter härovan uppräknats.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 26 april 1951 **Ser. A nr 4**

Nr 70. Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för 1950. (Konf. stfms. handlingar ser. B 6 och 7 år 1951).

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 27 februari 1951 anfört följande:

Tekniska verkens styrelse får härmed framlägga bifogade förslag till bokslut för driftsåret 1950 och i anslutning härtill anföra följande.

Tekniska verkens ekonomi har icke kunnat undgå att röna inflytande av den allmänna prisstegring som inletts mot slutet av året. Priserna för praktiskt taget alla för driften erforderliga varor och material har undergått prisstegring, en prisstegring, som fortsatt in på 1951. De verkliga driftsöverskotten ha genomgående blivit lägre än de beräknade, vilket dock är att hänföra även till andra orsaker än prisstegringen.

Under år 1951 kunna betydande kostnadsökningar p.g.a. prisstegringar och höjda löner förutses. Det står därvid klart att generella taxehöjningar inte kunna undvikas om verkens ekonomi liksom hittills skall baseras på principen om skälig kostnadstäckning. Hittills har verken kunnat tillhandahålla allmänheten sina produkter betr. vattnet till praktiskt taget oförändrade och betr. gas och framför allt elkraft till sjunkande priser trots den sedan c:a ett decennium pågående snabba penningvärdeförsämringen. Att detta varit möjligt är delvis en logisk följd av den hastigt växande omsättningen men en starkt bidragande orsak är även den ständigt pågående rationaliseringen av drift och distribution.

Prisutvecklingen beträffande verkens produkter samt årliga driftsresultat åskådliggöres på bif. diagram bil. A, avseende tiden 1935—1950. Priskurvan för vatten upptar där allt försålt vatten med undantag för verkens interna förbrukning. Priskurvan för gas upptar all försåld gas. Efter år 1946 uppdelas denna kurva i två, den ena avseende all försåld gas och den andra avseende all försåld gas med undantag av leveranserna till Svenska Metallverken. Den senare kurvan får närmast betraktas som fortsättning på kurvan före år 1946. För elkraft omfattar priskurvan all leverans enligt lågspänningstariffer med undantag av viss försäljning av nattkraft och villkorlig kraft enligt speciella tariffer.

Prisutvecklingen för verkens produkter belyses ytterligare av en jämförelse med utvecklingen hos levnadskostnadsindex med 1914 som basår under tidsperioden ifråga. Det har hittills visat sig att en långsam och kontinuerlig försämring av penningvärdet kunnat bemästras utan taxeökningar och det är sannolikt att så i viss utsträckning kunnat ske även i fortsättningen. Det språng nedåt penningvärdet nu synes taga innebär emellertid närmast en parallellförskjutning uppåt av priskurvan. Sedan lönerna anpassat sig efter den nya prisnivån kan man nämligen knappast tänka sig en återgång. Det är icke möjligt att med rationaliseringar nedpressa driftskostnaderna i denna takt. Särskilt betr. elkraften kan det förutses att lågspänningstaxans fortsättningspris, 5 öre/kWh, inte längre kommer att ge täckning för den med ökad försäljning till en abonnent förenade kostnadsökningen. Vinstmarginalen var här förut mycket snäv. Om denna kostnadsökning ligger högre än fortsättnings-

priset, 5 öre/kWh växa förlusterna snabbt till betydande belopp p.g.a. den snabba omsättningsökningen, som ytterligare stegras av det för låga priset. Under januari och februari månader 1951 var sålunda omsättningsökningen för Elverket 15,7 resp. 16,6 % jämfört med samma månader 1950. En dylik omsättningsökning nödvändiggör givetvis stora utbyggnader av distributionsnätet. Priserna för jordkablar och transformatorer ligga redan för dagen ca 30 % högre än för ett år sedan och förefalla öka ytterligare.

Beträffande gasverket syntes förhållandena under första hälften av 1950 vara på väg mot en stabilisering. Lämpliga kol blevo tillgängliga i erforderlig omfattning och priserna voro fasta eller föllo något. Styrelsen ansåg sig därför kunna föreslå viss reducering av gaspriset. Som följd av den inträdda politiska krisen blevo emellertid förhållandena mot slutet av året helt omkastade. Stor knapphet på kol inträdde och kolpriserna höjdes. De priskontrollerade kokspriserna sänktes först den 1 april men sedan även den 1 oktober, vilket bidrog att göra driftsresultatet för gasverket sämre än beräknat. F.n. äro utsikterna beträffande koltillförseln ytterligt osäkra. Import av amerikanska kokskol planeras till priser som ligga ca 75 % över tidigare. Kokspriserna ha höjts den 1 januari och relationen mellan koks och kokspris är betr. tyska och engelska kol för dagen gynnsammare än under föregående år. Tillåtes det höga priset på amerikanska kol ej att slå igenom i kokspriset kommer dock inverkan härav på gasverkets ekonomi att bli betydande.

Beträffande vattenverket pågår och förestår stora nyinvesteringar. Verkets ekonomi kommer därför att särskilt starkt påverkas av de pågående prisstegringarna.

Det är styrelsens avsikt att snarast möjligt verkställa en undersökning av det inflytande verkens ekonomi kan röna p.g.a. ovan berörda förhållanden och framlägga de förslag till taxejusteringar som kunna härav föranledas.

Beträffande de olika verkens driftsresultat för år 1950 må följande anföras:

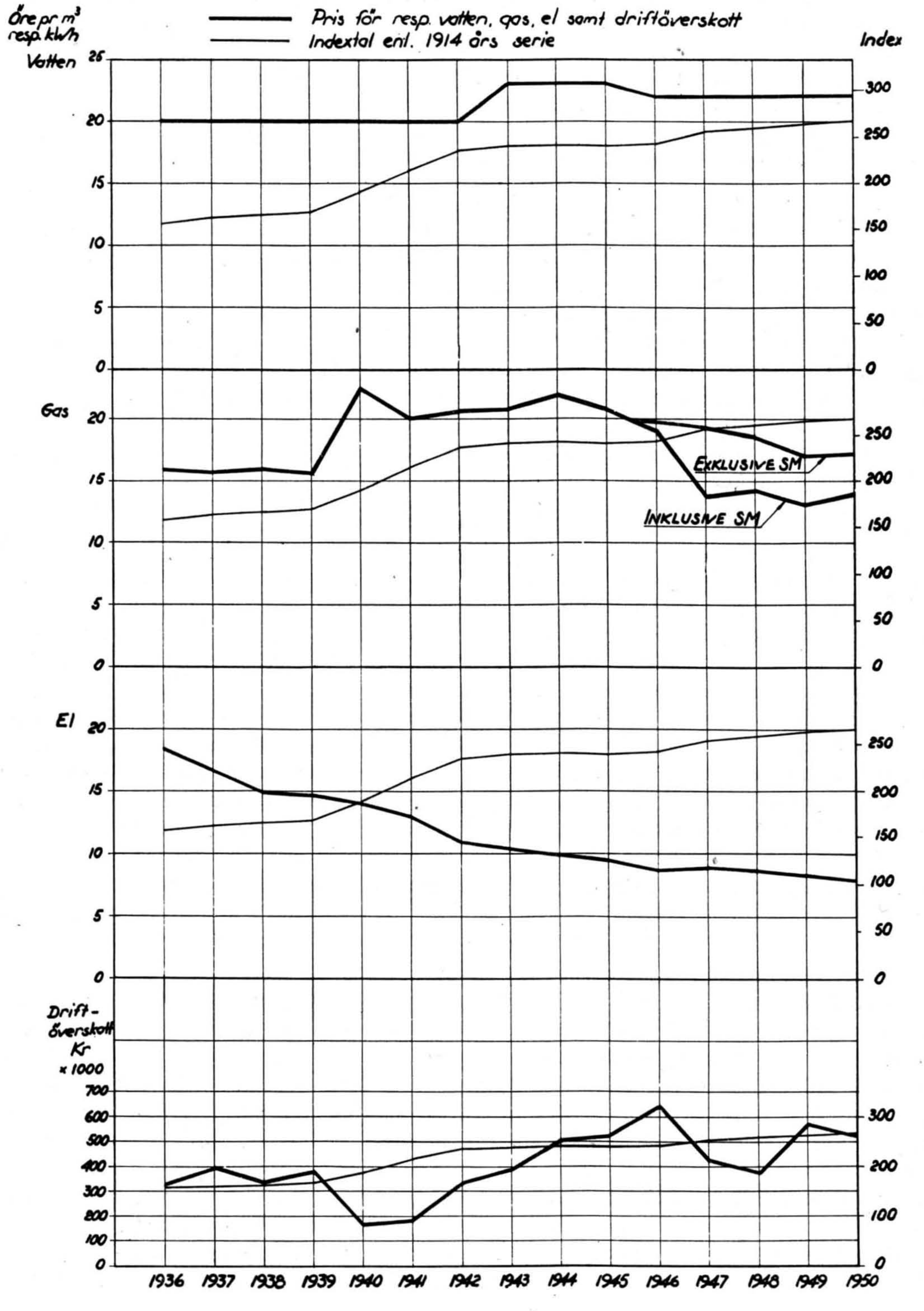
Gasverk

Totala driftsutgifterna har överskridit de beräknade med ca 214.000 kr. Därav hänför sig emellertid ca 107.000 kr. till räntor och avskrivningar för anläggningar, som färdigställts efter budgetens uppgörande samt ca 25.000 kr. till ommurning av en ugn, för vilken kostnaderna täckes ur härför avsedd fond. Kostnaderna för gaskol ha blivit ca 50.000 kr. högre än de beräknade, varjämte de interna posterna för vatten- respektive elförbrukning blivit ca 26.000 kr. dyrare än som beräknats. Kostnaderna för ledningsnätets underhåll har överskridit de beräknade med ca 15.000 kr. För övrigt föreligga inga större avvikelser mellan budget och bokslut. Driftsinkomsterna ha blivit ca 78.000 kr. högre än de beräknade, varav ca 30.000 kronor härflyter från gasavgifter, ca 23.000 kr. från försäljning av koks och tjära samt ca 25.000 kr. utgör disposition ur fonden för ommurning av ugnar. Driftsresultatet har sålunda blivit ca 135.000 kr. sämre än det beräknade. Om kapitalinkomster och kapitalutgifter även inberäknas blir budgetutfallet ca 54.000 kr. sämre än det beräknade.

Elverk

Driftsutgifterna ha överskridit de beräknade med ca 367.000 kr. eller om under året av stadsfullmäktige beviljat tilläggsanslag på 80.000 kr. för ledningsnätets underhåll inberäknas med ca 287.000 kr. Av detta belopp kommer ca 125.000 kr. på inköp av elkraft och ca 70.000 kr. på utgifter för installationsverksamheten,

Bil. A.

Öre pr m³ resp. kWh
Pris för resp. vatten, gas, el samt driftöverskott
Indextal enl. 1914 års serie
Index
Vatten
Gas
El
Exklusive SM
Inklusive SM
Drift-överskott Kr × 1000
1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950

vilka utgiftsposter motsvaras av ökade inkomster. Räntor och avskrivningar ha vidare överskridit de beräknade med ca 33.000 kr., varjämte ledningsnätets underhåll kostat ca 25.000 kr. mera. I övrigt föreligga inga större avvikelser mellan budget och bokslut. Driftsinkomsterna ha blivit ca 338.000 kr. större än de beräknade, vilket belopp härrör med ca 227.000 kr. från ökad kraftförsäljning och ca 109.000 kr. från installationsverksamheten. Driftsresultatet har sålunda blivit ca 29.000 kr. sämre än det beräknade. Medräknas kapitalinkomster och kapitalutgifter blir budgetutfallet ca 33.000 kr. sämre än det beräknade.

Vattenverk

Driftsutgifterna ha överskridit de beräknade med ca 202.000 kr. varav ca 33.000 kr. belöper på ökade avskrivningar på grävmaskin och lastbilar samt ca 47.000 kr. på särskilt anslag enligt stadsfullmäktiges beslut av den 30 nov. 1950 § 288.

Underhållskostnaderna för brunnar och filter, konto 1231, har överskridits med ca 34.000 kr., föranlett av att en av brunnarna snabbt måste ombyggas under sommaren p. g. a. kraftigt minskad vattentillrinning. Inkomsterna av vattenavgifter ha överstigit de beräknade med ca 71.000 kr. Driftsresultatet har blivit ca 79.000 kr. sämre än det beräknade och budgetutfallet blir med kapitalinkomster och kapitalutgifter inräknade ca 83.000 kr. sämre än det beräknade.

Gemensam förvaltning

Här föreligger inga större avvikelser. Personalkostnaderna ha dock blivit något högre än de beräknade, varjämte mindre överskridande uppkommit på en del andra konton. Beträffande fördelningen av gemensamma förvaltningens kostnader på olika verk må anföras att enligt staten 60 % belastat elverket, 25 % gasverket och 15 % vattenverket. Senare har emellertid förskjutningar såväl i abonnentantal som antal anställda skett ävensom i disposition av gemensamma lokaler. Nuvarande redovisningssystem medgiver ej någon exakt avvägning av kostnadsfördelningen men även en ungefärlig beräkning ger vid handen att vattenverket enligt i staten kalkylerad beräkningsgrund bär för liten del och gasverket för stor del av kostnaderna. Styrelsen föreslår därför i bokslutet en fördelning med 60 % på elverket, 20 % på gasverket och 20 % på vattenverket. Även med denna fördelningsgrund torde vattenverkets andel bliva för låg. Det är styrelsens avsikt att söka åstadkomma en noggrannare redovisning medgivande riktigare fördelning av de gemensamma kostnaderna på de tre verken.

Avskrivning av osäkra fordringar har skett med 968: 93 kronor.

Beträffande avslutade nyanläggningsarbeten har anslaget för vatten- och gasledning genom gamla hamnen mellan Hamngatan och Nedre Hyttvägen överskridits med 47.350 kr. Arbetet hade beräknats kosta 140.000 kr. enligt stadsfullmäktiges beslut § 118/1949. Det var avsett att utföras under sommaren 1949. Byggnadstillstånd kunde dock ej erhållas förrän på hösten varför arbetet kom att bedrivas som vinterarbete, vilket i detta fallet ställde sig synnerligen ogynnsamt. Enligt stadsfullmäktiges beslut § 159/1947 har ett anslag beviljats om 224.000 kr., varav 60.000 kr. av lånemedel och 164.000 kr. av fondmedel, avsett för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Emausområdet mellan järnvägen och Emausbäcken. Kostnadsförslaget jämte räntabilitetskalkylen var baserat på år 1947 upprättat stadsplaneförslag. Den stadsplan, som sedan fastställts, avviker högst väsentligt från det för-

slag som legat till grund för ledningskalkylerna. Kostnaden för anläggningen har uppgått till 280.341: 71. Med hänsyn till den ökade bebyggelsen enligt den slutgiltiga stadsplanen jämfört med det tidigare förslaget bör av kostnaderna ca 97.000 kr. utgå av lånemedel i stället för 60.000 kr., varvid 183.341: 71 kr. bestridas av fondmedel. Styrelsen föreslår denna kostnadstäckning.

Sammanlagt har större anläggningsarbeten avslutats för en summa av 1.285.065: 42 kr och arbeten på anslaget för serviser och mindre ledningsutsträckningar för en summa av 168.504: 19 kr.

I anslag härför har beviljats: av lånemedel 737.150 kr., av anslaget för serviser och mindre ledningsutsträckningar 100.000 kr. och av fondmedel 507.450 kr. inkl. lämnat dispositionsmedgivande på 50.000 kr.

Sedan hänsyn tagits till över- och underskott på lånemedelsanslagen erfordras ett tilläggsanslag av lånemedel på 96.450 kr., varav dock styrelsen föreslår att 31.450 kr. påföres 1951 års allmänna anslag för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar fördelade med 9.300 kr. på gasverket, 1.000 kr. på elverket och 21.150 kr. på vattenverket och att resten 65.000 kr. upplånas.

Beträffande anslagen ur Tekniska Verkens tillfälliga fond av anslutningsavgifter har kostnader att bestridas av fondmedel uppgått till sammanlagt 119.805: 50 kr. utöver av Stadsfullmäktige lämnade särskilda anslag. Beloppet fördelar sig med 4.508: 74 på gasverket, 17.780: 62 på elverket och 97.516: 14 på vattenverket. Detta belopp täckes med 50.000 kr. genom av Stadsfullmäktige beviljat dispositionsmedgivande för år 1950. För täckning av resterande belopp föreslår styrelsen att tilläggsanslag beviljas på 69.805: 50 kr. ur Tekniska Verkens tillfälliga fond av anslutningsavgifter.

Under åberopande härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förslaget till bokslut för år 1950

att för täckande av merkostnader för utförda ledningsanläggningar anvisa ett tilläggsanslag av kr. 134.805: 50 att utgå med kr. 65.000: — av lånemedel och med kr. 69.805: 50 ur Tekniska Verkens tillfälliga fond av anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i yttrande den 12 april 1951 anfört följande:

1950 års budget lämnar ett överskott å 383.015 kronor 93 öre. Motsvarande överskott i 1949 års budget utgjorde 945.268 kronor och i 1948 års budget 163.440 kronor.

De största underskotten gentemot stat framvisa följande förvaltningar: brandförsvar 45.648 kronor, gatuförvaltning 212.760 kronor, gasverk 71.011 kronor, vatten- och avloppsverk 83.071 kronor, gymnastik idrott 20.673 kronor, sluten fattigvård 50.692 kronor och öppen fattigvård 36.742 kronor. De största överskotten gentemot stat framvisa: polis- och åklagarväsen med 57.203 kronor, stadsarkitektkontor med 59.413 kronor, stadsingenjörskontor med 37.949 kronor, exploateringsfastigheter med 77.544 kronor, folkskolor skolmåltider med 118.563 kronor och kommunal flickskola med 43.216 kronor. De totala utgifterna under 1950 uppgingo till 32.000.661 kronor. Utgifterna 1949 uppgingo till 30.397.000 kronor. Reservationerna i 1950 års bokslut å skatte-

stat uppgå till 5.165.000 kronor mot 3.819.000 kronor 1949. Förskotten å skattestat uppgå till 855.000 kronor mot 823.000 kronor 1949.

I likhet med vad som tidigare skett lämnas följande kortfattade uppgifter angående antalet anställda, avlöningar, pensioner m. m. Medeltalet av antalet anställda av samtliga kategorier under 1950 har utgjort 1.800. Motsvarande siffra för 1949 uppgår till 1.700. I löner och arvoden ha totalt utbetalts under 1950 10.200.000 kronor mot 9.713.000 kronor 1949. I pensioner har utbetalts under 1950 till 260 pensionärer 556.000 kronor mot 514.000 kronor under år 1949 till 246 pensionärer.

Beträffande skattebudgetens utfall vill drätselkammaren i det följande lämna förklaring till vissa mera påtagliga anslagsöverskridanden och överskott å anslag under de olika delförvaltningarna.

Polis- och åklagarväsen samt fångvård har lämnat överskott på 57.203 kronor. Överskottet hänför sig till största delen därtill att anslaget för löner icke behövt tagas fullt i anspråk enär en del tjänster under året varit obesatta.

Stadsarkitektkontor. Överskottet 59.413 kronor beror på att anslaget för löner underskridits med cirka 25.000 kronor på grund av att ett par tjänster varit obesatta under året. Vidare har i avgifter för byggnadslov och protokollslösen influtit cirka 29.000 kronor mer än beräknat, beroende på höjda taxor.

Stadsingenjörskontor. Överskottet 37.949 kronor hänför sig i huvudsak till underskridna löneanslag. Vidare ha även här inkomsterna av tomtindelningar och mätningsförrättningar blivit högre än beräknat.

Brandförsvar. Av underskottet avser cirka 32.000 kronor sjuk- och semestervikariat. Härför ha stadsfullmäktige på hösten 1950 anvisat tilläggsanslag att täckas i samband med bokslutet.

De största överskridandena i övrigt ligga på kontona städning, värme samt drivmedel och smörjoljor.

Exploateringsfastigheterna utvisa överskott å 77.544 kronor. Räntan på fasta tillgångar som beräknats till 146.100 kronor har blivit 128.000 kronor, beroende på att i anslaget har hänsyn tagits till beräknade fastighetsanskaffningar samt att en del fastigheter överförts under titeln 7 D 3. Hyror och tomträttsavgälder ha inbringat cirka 182.900 kronor mot beräknade 128.800 kronor.

Jordbruksrörelse. Överskottet cirka 19.000 kronor beror huvudsakligen på att de totala driftutgifterna understigit de beräknade med cirka 9.000 kronor varjämte driftinkomsterna stigit mot de i budgeten beräknade.

Jordbruksfastigheter. Det redovisade underskottet beror huvudsakligen på höjning av den interna räntan på fasta tillgångar.

Hyresfastigheter. Underskottet hänför sig bland annat till att anslaget för löner till gårdskarlar samt renhållning överskridits. Vidare ha kostnaderna för värme blivit högre än beräknat.

Gatu- och parkförvaltning. Anledningen till det stora underskottet under denna förvaltning är i främsta rummet att söka i väsentligt stegrade kostnader för snöröjning och vinterväghållning. Sålunda har kostnad för snöröjning under 1950 uppgått till 266.000 kronor mot 98.000 kronor 1949 och 108.000 1948. I detta belopp ingår under 1950 kostnad för sandning med 102.000 kronor, 1949 med 57.800 kronor och 1948 med 38.000 kronor. En del över- och underskridanden på det till drätselkammarens förfogande stående anslaget för nyanläggningar å 600.000 kronor ha utjämnats mot varandra så att å anslaget kvarstå som reservation till 1951 ett belopp av 3.000 kronor.

Parkförvaltningen redovisar ett underskott å 16.938 kronor. Lönekostnaderna ha blivit cirka 4.000 kronor högre än beräknat. Vidare har anslaget för resor överskridits med cirka 2.300 kronor och anslaget för material för parkunderhållet med cirka 9.000 kronor.

Hamnförvaltning. Resultatmässigt sett lämnar hamnen ett driftöverskott på cirka 102.800 kronor, varvid är att märka att driften i bokslutet belastas med 107.000 kronor, utgörande det speciella driftanslag för kranarna, som stadsfullmäktige anvisade den 28 september 1950. Bortsett från detta skulle alltså hamnens drift lämna ett överskott gentemot budget på cirka 210.000 kronor. Å andra sidan redovisas inga avskrivningar. Av det i staten beräknade totala underskottet på 253.497 kronor, ha 252.395 kronor täckts under finansförvaltningens stat. I bokslutet har täckts den del av anslaget för kranar, 210.053 kronor, som fullmäktige den 28 september anvisade samt överskjutande kostnader för anskaffande av Bröt-Anund med 15.292 kronor.

Vatten- och avloppsverk, gasverk samt elverk. Beträffande utfallet av budgeten för dessa verk hänvisas till verkstyrelsens skrivelse som bifogas drätselkammarens redogörelse.

Renhållningsverk. Underskottet å 18.310 kronor beror till en del på att anslaget till löner åt kollektivavlönad personal överskridits med cirka 9.000 kronor. Vidare ha anslagen för förhyrda bilar och för drivmedel överskridits, det sistnämnda bland annat beroende på ökat antalet sopbilar.

Varmbadhusets underskott på 20.377 kronor hänför sig huvudsakligen till den lägre badfrekvensen. Inkomsterna ha sålunda blivit cirka 20.000 kronor lägre än beräknat.

Karlslunds tvättinrättning. Det redovisade underskottet på 11.684 kronor beror till stor del på att andelen i ålderdomshemmets gemensamma kostnader synes vara för högt beräknad.

Folkskola och fortsättningsskola. Undervisning. Underskottet å 97.130 kronor har sin huvudsakliga förklaring däri att i statsbidrag influtit betydligt mindre än beräknat, delvis beroende på en felkalkyl i samband med uppgörande av 1950 års budget. *Fastigheter och inventarier* inom folkskolorna ha lämnat underskott å 61.176 kronor beroende på ökad underhållskostnad för byggnader samt ökade kostnader för skurning och rengöring varjämte den interna räntan på fasta tillgångar blivit större än beräknat sedan ränta påförts för Gideonsbergsskolan för ett halvt år. *Skolmåltider* utvisar överskott med cirka 118.000 kronor, beroende på att verksamheten ej kunnat utbyggas i avsedd takt och att i statsbidrag erhållits mer än beräknat.

Kommunal flickskola. Anledningen till det redovisade överskottet å 43.216 kronor är i första rummet att söka i större statsbidrag än beräknat samt större inkomster av terminsavgifter.

Idrottsplatser. Underskottet å 20.673 kronor förklaras huvudsakligen av ökade kostnader för underhåll av planer och löparbanor, drivmedel för bil och traktor samt underhåll av isbanor.

Sluten fattigvård redovisar ett underskott gentemot stat å 50.692 kronor. Av anslaget för löner och arvoden har disponerats endast 99.000 kronor mot beräknade 108.000 kronor beroende på att en del tjänster icke varit besatta. Anslaget för löner till kollektivanställd personal har däremot överskridits med cirka 44.700 kronor, vilket tidigare anmälts till drätselkammaren. Vidare har anslaget för underhåll av fastigheter överskridits med cirka 19.000 kronor.

Öppen fattigvård. Här redovisas ett underskott på 36.752 kronor beroende på bland annat att i ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård utbetalts cirka

28.000 kronor mer än beräknat, att lasarettsvården kostat cirka 3.000 kronor mer än beräknat samt att i ersättning av pensioner och sjukkassor influtit endast cirka 65.000 kronor mot beräknat 90.000 kronor.

Öppen barnavård redovisar ett överskott gentemot stat å 26.761 kronor. Kostnaden för skyddsuppfostran har blivit billigare än beräknat, likaså kostnaden för utackordering i enskilda hem. I ersättning av enskilda för bidragsförskott har vidare influtit cirka 48.000 kronor mot beräknade 14.000 kronor.

Barnstugor. Överskottet å 30.037 kronor ligger å olika konton och sammanhänger med att i staten beräknade nya barnträdgårdar icke börjat verksamheten förrän vid en senare tidpunkt.

Finansförvaltning. Finansförvaltningen har lämnat ett överskott gentemot stat å 515.563 kronor. Anledningen härtill är att räntor på det fasta upplånade kapitalet kostat cirka 50.000 kronor mindre än beräknat. Räntan å obligationslånet avser vidare ett halvt år mot beräknade ett helt år. Återstoden av anslaget för oförutsedda utgifter till stadsfullmäktiges förfogande 105.962 kronor liksom återstoden å samma anslag till drätselkammarens förfogande eller 7.700 kronor har reserverats för täckande av retroaktiva pensionsavgifter. Sammanlagt med tidigare reservation för samma ändamål och anslag i årets stat finnes för detta behov tillgängligt 522.000 kronor. Av anslaget för kapitalavbetalningar på lån har reserverats 230.000 kronor att disponeras för 1951 års amortering på obligationslånet, detta i överensstämmelse med intentionerna vid uppgörande av 1951 års budget. Inkomsträntorna ha lämnat cirka 79.000 kronor mer än beräknat samt räntorna på fasta tillgångar cirka 125.000 kronor mer än beräknat, beroende på ökat fastighetsinnehav. Under kontot 294 redovisas slutligen överskott å reserverade anslag med cirka 142.000 kronor. Dessa medel avse överskott på reserverade anslag från 1949 och tidigare år som ej till fullo disponerats av förvaltningarna. Tidigare ha dessa överskott redovisats direkt under respektive förvaltningar. Beräknade skatteinkomster ha blivit cirka 40.000 kronor lägre än beräknat. Å andra sidan har restantier influtit med 43.500 kronor, vilka inkomster icke tagits med i beräkningen vid budgetens uppgörande.

Beträffande *låne- och fondstaten* må anmärkas att utgifterna av låne- och fondmedel under 1950 uppgått till 8.408.504 kronor. Motsvarande summa för 1949 utgjorde 7.908.000 kronor. Vad beträffar *balansräkningen* anmärkes att omslutningen uppgått till 100.505.000 kronor mot 91.443.000 kronor år 1949. De fasta tillgångarna ha ökat till cirka 53.801.000 kronor mot 47.581.000 kronor 1949 medan de fasta skulderna ökat till 27.652.000 kronor mot cirka 18.118.000 kronor 1949. Den fasta kapitalbehållningen har sålunda skenbart nedgått med cirka 3.313.000 kronor. Detta beror bland annat på det under 1950 upplagda obligationslånet på 11.000.000 kronor. De mot detta lån svarande fasta tillgångarna ha tidigare till en del blivit färdigställda och redovisats som fasta tillgångar och andra anläggningar som skola finansieras av obligationslånet ha ännu ej påbörjats och följaktligen redovisats som reservationer. För att få fram den verkliga kapitalbehållningen måste hänsyn tagas till låne- och fondstatens förskott och reservationer samt till kapitalfonder. Tages hänsyn till dessa blir kapitalbehållningen för 1950 40.523.000 kronor. Med motsvarande beräkningssätt 1949 uppgår kapitalbehållningen för detta år till 37.982.000 kronor. Den faktiska kapitalbehållningen har sålunda ökat med cirka 2.540.000 kronor. Ökningen av inventarier och transportmedel avser uteslutande tekniska verken och hamnen. Övriga inventarier äro icke upptagna i värde. Den stora ökningen i posten drätselkammarens fordringar från cirka 418.000 kronor till cirka 3.963.000 kronor beror i huvudsak på stadens kreditiv

åt Byggnads AB Mimer å 3,6 miljoner kronor. Fondernas tillgångar utvisa en ökning från cirka 16.660.000 kronor till cirka 16.815.000 kronor. Skattestatens reservationer ha ökat med cirka 1.346.000 kronor till 5.165.000 kronor. Bland häri ingående större poster må nämnas 73.000 kronor för nyanläggning av Rikshuvüdvägen, 250.000 kronor för bro över Svartån, 150.000 kronor för gatumark från tomten nr 1 i kvarteret Knut, 135.000 kronor utgörande bidrag för flyttning av modellbodar, 400.000 kronor beräknat statsbidrag för uppförande av pensionärshem, 210.000 kronor avseende kranutrustning i hamnen, 300.000 kronor avseende ombyggnad av kokssorteringsverk, 450.000 kronor för uppförande av folkskolebyggnad å Blåsbo, 75.000 kronor avseende anskaffande av inventarier till Gideonsbergsskolan, 250.000 kronor bidrag till Föreningen Västerås Skollovskolonier för nytt kolonihem, 272.000 kronor avseende anslag för retroaktiva pensionsavgifter, 645.000 kronor avseende kulturfondens disponibla avkastning samt 230.000 kronor utgörande reserverade medel för amortering av 1950 års obligationslån. Låne- och fondstatens reservationer ha ökat med cirka 1.666.000 kronor till 14.929.000 kronor. Häri ingår bland annat anslag för uppförande av nytt stadshus med 899.000 kronor, grundrabatter för exploateringsområden med 305.000 kronor, förvärv av vissa tomter med sammanlagt 450.000 kronor, uppförande av pensionärshem i kvarteret Gulmåran med 1.049.000 kronor, anskaffande av kranutrustning med 2.841.000 kronor samt nybyggnad för högre allmänna läroverket med 1.984.000 kronor och tillbyggnad av tekniska skolan med 2.689.000 kronor.

Med åberopande härav hemställer kammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för år 1950,

att godkänna tekniska verkens åtgärd att för täckande av merkostnader för utförda ledningsanläggningar anvisa 69.805 kronor 50 öre att utgå ur tekniska verkens tillfälliga fond av anslutningsavgifter samt

att för täckande av merkostnader *dels* för vatten- och avloppsledningar inom Emausområdet enligt stadsfullmäktiges beslut § 159 år 1947 anvisa 37.000 kronor, *dels ock* för vatten- och avloppsledningar samt gasledningar från kv. Sigurd till Nedre Hyttvägen enligt stadsfullmäktiges beslut § 118 år 1949 anvisa 28.000 kronor, i bägge fallen att utgå av lånemedel, ävensom uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om vederbörligt tillstånd till upptagande av amorteringslån för ändamålet i fråga.

Nr 71. Fråga om anslag för inköp av tjänstebil till folkskolornas fastighetsförvaltning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 april 1951 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville ställa medel till förfogande för inköp av en tjänstebil för folkskolornas fastighetsförvaltnings räkning. Det har nämligen visat sig, att fastighetsförvaltningens personal med hänsyn till nöd-

vändigheten av att snabbt kunna förflytta sig ut till de olika skolorna, har behov av ett dylikt fordon. Möjlighet föreligger för folkskolestyrelsen att förvärva en bil av lämplig storlek och typ till en kostnad av 6.800 kronor. Folkskolestyrelsen har hemställt om anslag med detta belopp.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en tjänstebil till folkskolornas fastighetsförvaltning anvisa ett anslag å 6.800 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 72. Anslag för vissa gatuarbeten.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 april 1951 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja anslag respektive tilläggsanslag för nedan angivna gatuarbeten.

1) Enligt ett med Asea träffat avtal skall Asea bestrida gatukostnaderna för *Hammarbacksvägen* i enlighet med gällande gatukostnadsbestämmelser. Hittills utförda arbeten äro betalda men för asfaltering under innevarande år av gatan erfordras ett belopp av *9.100 kronor,* vilket icke skall erläggas av Asea.

2) För utläggande av *Hästhovsgatan* finnas tillgängliga medel med sammanlagt 136.000 kronor. Emellertid erfordras anslag för gatans asfaltering med *17.700 kronor.*

3) För asfaltering av *Violstigen* kräves ett anslag å *4.500 kronor.*

Samtliga nu angivna tre anslag å tillhopa 31.300 kronor böra bestridas av gatukostnadsfonden.

4) För utbyggnad av *Klockartorpsgatan* har tidigare den 20 september 1949 beviljats anslag med 16.000 kronor. Genom att gatan ytterligare förlängts åt öster utöver vad tidigare beräknats har anslaget måst överskridas med *kronor 5.066: 86.* För asfaltering av färdig del av gatan erfordras ett anslag å *3.600 kronor,* vartill komma kostnaderna för en del ytterligare arbeten, *kronor 3.333: 14.* Sammanlagt erfordras sålunda för denna gata ett anslag å 12.000 kronor.

5) För *Skyttegatan* erfordras till asfaltering ett anslag å *5.400 kronor* och för samma ändamål beträffande Akarhagsgatan ett anslag å *10.200 kronor.*

6) För *Knektgatan* har beviljats anslag ur försäljningsmedelsfonden den 31 augusti 1950. Anslaget har måst överskridas med kronor 153: 55. För asfaltering under år 1951 tillkommer kronor 4.846: 45. Sammanlagt erfordras sålunda anslag å *5.000 kronor.*

7) Beträffande *bostadsområdet vid CVV,* varför tidigare anslag beviljats, erfordras för täckande av överskridet anslag kronor 7.390: 33, för asfaltering under år 1951 11.900 kronor och för övriga arbeten under samma år kronor 609: 67 eller tillhopa *19.900 kronor.*

De under 4)—7) angivna anslagen böra täckas av försäljningsmedelsfonden. De uppgå tillhopa till 52.500 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ovan under 1)—3) angivna gatuarbeten anvisa anslag å tillhopa 31.300 kronor att täckas av gatukostnadsfonden och för ovan under 4)—7) angivna gatuarbeten anvisa tillhopa 52.500 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 73. Markbyte med Sten Thore Jensen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 april 1951 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige följande förslag till markbyte mellan staden, å ena, och herr Sten Thore Jensen, Snickarvägen 6, Västerås, å andra sidan.

Jensen överlämnar till staden med full äganderätt stadsägan nr 3307 (Lundby 2^{54}) med en areal av 1.459 kvm. mot det att staden till Jensen likaledes med full äganderätt överlåter stadsägan nr 3351 (Lundby 2^{83}) med en areal av 1.089,9 kvm. samt för mellanskillnaden i areal erlägger ett belopp av 1.100 kronor motsvarande c:a 3 kronor pr kvadratmeter. Tillträde av stadsägorna sker å ömse sidor den 1 maj 1951. Ifråga om stadsägan nr 3531 skall till staden erläggas den gatumarksersättning och det gatubyggnadskostnadsbidrag jämte de anslutningsavgifter till stadens allmänna ledningar, som enligt gällande lag och bestämmelser utgå.

Båda stadsägorna ligga inom Skiljebo. Med hänsyn till belägenheten av stadsägan nr 3307 och blivande stadsplan för området har staden intresse av att förvärva stadsägan.

Båda fastigheterna äro obebyggda.

Med hänsyn härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor träffa avtal om markbyte med Sten Thore Jensen ävensom vidtaga alla för bytets genomförande erforderliga åtgärder ävensom att mellanavgiften skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 74. Motion angående kommunalisering av arbetarinstitutets bibliotek.

Stadsfullmäktige ha den 22 februari 1951 till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande överlämnat en av stadsfullmäktigeledamoten fröken Anna Carlsson ingiven, så lydande motion:

Västerås arbetarinstituts bibliotek är för sin verksamhet beroende av anslag från Västerås stad. På grund härav och då det kan förutsättas, att det kommer att dröja, innan Västerås får landsbibliotek, är det lämpligt att Västerås stad helt tar ansvaret för driften och skötseln av arbetarinstitutets bibliotek.

Undertecknad hemställer därför, att stadsfullmäktige måtte besluta att låta verkställa en skyndsam utredning om möjligheterna och kostnaderna för staden att överta arbetarinstitutets bibliotek. Utredningen bör vara klar i så god tid att stadsfullmäktige har möjlighet att fatta ett beslut i frågan före fastställandet av budgeten för 1952.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 14 mars 1951 anfört följande:

Det nuvarande s. k. stadsbiblioteket omhänderhaves som bekant formellt av en förening "Föreningen för Västerås arbetarinstitut", vilken sålunda är huvudman för verksamheten. Tillsynen över biblioteket utövas av en styrelse om 11 personer, varav 9 utses av föreningen och 2 av stadsfullmäktige. För de föreningsvalda styrelseledamöterna utses vidare två suppleanter. Reellt bekostas verksamheten till största delen genom bidrag från staden och till en del även genom statsbidrag. Det kommunala anslaget har i 1951 års stat upptagits till 99.000 kronor.

Sedan år 1929 har funnits en särskild kommitté för upprättande av ett folk- och landsbibliotek. Utöver vad som framgår av kommitténs namn har denna även sysslat med frågan om nybyggnad för biblioteket. Av kända skäl har arbetstillstånd till dylik nybyggnad icke kunnat förvärvats, ehuru numera godkänt förslag till ritningar föreligger. Under senaste åren har man speciellt varit inriktad på att söka utverka riksdagens tillstånd till anordnande av ett landsbibliotek, som tillsvidare skulle inredas i de nuvarande lokalerna i Sundinska huset. Propositioner och motioner i frågan ha väckts hos riksdagen men ha till följd av den statsfinansiella situationen ännu icke föranlett någon riksdagens åtgärd. Enligt senaste meddelande i juli 1950 är man inom ecklesiastikdepartementet övertygad om att skäl föreligga för inrättande — förr eller senare — av ett landsbibliotek i Västerås men säger sig departementet för närvarande icke kunna förutse när landsbiblioteket kan komma till stånd.

Landsbibliotek finnas för närvarande endast i ett par städer. Med ett *landsbibliotek* förstås ett större centralt bibliotek, vars bokbestånd härrör från *dels* ett stifts- eller läroverksbibliotek, *dels* ock vederbörande stads- och folkbibliotek, och som av Kungl. Maj:t förklarats skola vara landsbibliotek eller stifts- och landsbibliotek. Staten betraktas såsom ägare till landsbiblioteket och bestrider i princip konstnaderna för personalens avlöning. Vidare bidrager staten med anslag för omkostnader samt för bokinköp och bokinbindning m. m. Den arbetskraft, som erfordras utöver den av staten anställda, avlönas av staden. I fråga om de befintliga landsbiblioteken tillhandahåller vederbörande stad lokaler och bekostar underhåll, städning, belysning och uppvärmning av dessa. Kostnaderna för anskaffande av inventarier synas även ha lagts å städerna.

Landsbibliotekens uppgift är att tillgodose såväl vetenskaplig forskning som folkliga bildningssträvanden och i sistnämnda egenskap genom inköp av populärvetenskaplig litteratur och skönlitterära arbeten tillhandagå en större allmänhet. Biblioteket skall dessutom tjänstgöra såsom centralbibliotek för länet. Stommen i ett landsbibliotek skulle utgöras av stifts- och läroverksbibliotekets samlingar, ett förhållande, som medför vidsträcktare krav å bibliotekariens kompetens.

En annan form av statsunderstött bibliotek äro *centralbiblioteken*. Dylika äro mera vanliga. Centralbiblioteket äges helt och hållet av kommunen, som är huvudman för verksamheten men äger att för verksamheten uppbära statsbidrag. Centralbiblioteket skall enligt gällande författningar tjänstgöra såsom stadsbibliotek för staden och därutöver "supplera de lokala bibliotekens i länet arbete" genom utlåning av böcker och genom anordnande av vandringsbibliotek etc.

Både landsbibliotek och centralbibliotek kan icke upprättas inom samma län.

Från styrelsen för arbetarinstitutet har framställning tidigare gjorts om kommunalisering av institutets bibliotek. Denna fråga har emellertid i samförstånd med institutets styrelse fått vila i avbidan å väntat beslut om inrättande av landsbibliotek.

Som emellertid sistnämnda fråga nu ligger till synes det beredningsutskottet vara motiverat att frågan om kommunalisering snarast upptages till övervägande och utskottet vill i anledning härav förorda bifall till motionärens förslag. Utskottet föreslår därför, att stadsfullmäktige uppdrager åt en kommitté om fem personer att närmare utreda denna fråga och till stadsfullmäktige inkomma med förslag i så god tid, att detta kan föreligga före fastställande av nästa års budget. Enligt vad som uppgivits för beredningsutskottet skulle en kommunalisering av biblioteket icke påverka möjligheten att sedermera få till stånd antingen landsbibliotek eller centralbibliotek. Utskottet anser sig emellertid böra framhålla vikten av att en blivande kommitté noggrant undersöker vilka konsekvenser en kommunalisering i nämnda hänseende kan medföra.

Under åberopande av vad sålunda framhållits tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt en kommitté bestående av fem personer att utreda frågan om kommunalisering av Västerås arbetarinstituts bibliotek och att inkomma med det förslag, vartill utredning kan föranleda, i så god tid, att stadsfullmäktige kunna fatta beslut i frågan före fastställande av nästa års budget samt

att till ledamöter i kommittén utse kontorschefen Einar Keijser, fröken Anna Carlsson, portvakten Erik Andersson, rektorn Knut Carlfors och f. folkskolläraren G. Leontein med herr Keijser som sammankallande.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 april 1951 anfört följande:

Västerås arbetarinstitut påkallade i skrivelse till drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden den 15 mars 1948 vidtagande av åtgärder för ordnande av bibliotekspersonalens pensionering. I anledning härav hemställde drätselkammaren i april 1948 om tillstånd att få anordna landsbibliotek i institutets nuvarande lokal samt uppdrog åt en kommitté inom drätselkammaren att närmare utreda frågan varvid även spörsmålet om den nuvarande bibliotekspersonalens löne- och pensionsförhållanden skulle beaktas.

I avbidan å att frågan om inrättande av landsbibliotek avgjordes bordlades emellertid i fullt samförstånd med styrelsen för arbetarinstitutet frågan om kommunalisering av biblioteket. Med hänsyn till det läge vari frågan numera har kommit bör utredningen återupptagas. Drätselkammaren har icke något att erinra mot att en av stadsfullmäktige tillsatt kommitté verkställer denna utredning.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla beredningsutskottets förslag.

Nr 75. Medgivande för biträdande vaktmästaren vid ålderdomshemmet att kvarstå i tjänst viss tid efter pensionsålderns inträdande.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 12 februari 1951 anfört följande:

Bitr. vaktmästaren vid ålderdomshemmet Karl August Ruben Sandh uppnår

den 1 juli innevarande år 65 års ålder, varför han jämlikt gällande pensionsreglementes bestämmelser är skyldig att avgå ur tjänst den 31/7 1951.

Då den av Sandh innehavda tjänsten alltjämt är erforderlig och då Sandh på ett förtjänstfullt sätt fullgör sina åligganden, får fattigvårdsstyrelsen, sedan Sandh förklarat sig villig att efter inträdet i pensionsåldern tills vidare kvarstå i tjänsten, jämlikt pensionsreglementets bestämmelser hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bitr. vaktmästaren vid ålderdomshemmet Karl August Ruben Sandh efter uppnådd pensionsålder får kvarstå i tjänst fr. o. m. den 1 augusti 1951 under högst ett år.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 13 mars 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsen framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 6 april 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 76. Fråga om inrättande av en befattning som assistent å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning.

Barnavårdsnämnden har i skrivelse den 14 februari 1951 anfört följande:

Handläggningen av de hos barnavårdsnämnden allt talrikare ärendena angående mödrahjälp och fria resor för barn, husmodersresor och husmodersstipendier m. m. handhaves för närvarande av en befattningshavare med tjänsteställning som kontorsbiträde. Som barnavårdsnämnden anförde i sin skrivelse till stadsfullmäktige av den 6 juli 1949 i samband med inrättandet av kontorsbiträdesbefattningen, fanns redan då skäl att placera densamma i en betydligt högre lönegrad än 8:e. Under senaste halvåret har därtill kommit en omständighet, som nödgar barnavårdsnämnden att på nytt taga upp frågan om tjänstens värdering och placering, nämligen, att kontorsbiträdet i ett stigande antal fall måst förordnas som barnavårdsman, enär den fortgående ökningen av antalet barnavårdsmannaskap tvingat fram en sådan utveckling.

Barnavårdsnämnden, som ingående diskuterat ärendet och under förberedelserna av detsamma även införskaffat upplysningar från vissa med Västerås i befolkningshänseende jämförbara städer, har funnit att den tjänsteman, som skall handlägga ovan nämnda arbetsuppgifter bör äga sådana såväl teoretiska som praktiska kvalifikationer att han bör helt kunna jämställas med barnavårdsmännen och barnavårdsinspektriserna, varför befattningen, som lämpligen kan kallas assistent, bör placeras i lönegrad 16.

Då det är barnavårdsnämnden bekant, att socialvårdsdelegationen i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om inrättandet av ytterligare en kontorsbiträdesbefattning på socialvårdsbyråns kansli, vågar barnavårdsnämnden föreslå, att, i händelse av bifall till nämndens framställning angående assistentbefattningen kontorsbiträdesbefattningen å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning får överflyttas till dess kansli.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker barnavårdsnämnden stadsfullmäktige besluta

att en ordinarie befattning som assistent med placering i lönegrad 16 snarast möjligt inrättas å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning samt

att barnavårdsnämnden erhåller bemyndigande att tillsätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 13 mars 1951 anfört följande:

I nuvarande ekonomiska läge bör största möjliga återhållsamhet iakttagas då det gäller att inrätta nya tjänster. Detta i förening med den omständigheten att barnavårdsnämnden icke lagt fram en motivering som övertygat löne- och avtalsnämnden om att de arbetsuppgifter som hittills kunnat skötas av ett kontorsbiträde nu blivit så kvalificerade att de måste överlåtas å en assistent i lönegrad 16, har föranlett nämnden att avstyrka bifall till framställningen. Därtill kommer att tjänsten hade kunnat förutses då barnavårdsnämndens stat för 1951 gjordes upp. Drätselkammaren och löne- och avtalsnämnden har vid flera tillfällen uttalat det önskvärda i att nya tjänster inrättas vid årsskiftena och kan behandlas under budgetberedningen. I detta fallet har framställning om den nya tjänsten gjorts innan två månader gått av det nya budgetåret.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att avslå barnavårdsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 5 april 1951 avgivet yttrande med instämmande i vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 77. Återbesättande av ledigbliven befattning som skrivbiträde å socialvårdsbyrån.

Socialvårdsdelegationen har i skrivelse den 28 februari 1951 anfört följande:

Sedan skrivbiträdet å socialvårdsbyrån, fröken Susanne Johansson, på egen begäran entledigats från sin befattning från och med den 1 maj 1951, får socialvårdsdelegationen, då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga socialvårdsdelegationen att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 13 mars 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla socialvårdsdelegationens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 5 april 1951 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 78. Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1951 anfört följande:

Skrivbiträdet å stadskansliet, fru Anna-Lisa Larsson, har på egen begäran entledigats från sin anställning från och med den 16 maj 1951 för att övergå till annan anställning.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 18 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 79. Anslag för ombyggnads- och förbättringsarbeten i apoteket Läverns lokaler.

Fastighetskontoret har i skrivelse den 31 mars 1951 anfört följande:

Apoteket Bävern förhyr lokaler å Stora Torget 4 av staden för en årlig hyra av 9.800 kronor. Sedan Medicinalstyrelsen framfört vissa anmärkningar mot lokalerna, har apotekets nuvarande innehavare, apotekare Ellen-Britta Bengtsson, begärt att staden skall utföra ombyggnads- och förbättringsarbeten i lokalerna. Efter underhandlingar med apotekaren har förslag härom utarbetats. De arbeten som skall utföras är flyttning av entré, inläggning av plattgolv i del av officinen, inredning av sterilhytt, inredning av kontor, indragning av kraftledning samt omläggning av el-ledningar, målning av ett flertal rum, m. m. Kostnaderna beräknas uppgå till cirka 17.000 kronor.

Enligt preliminär överenskommelse med apotekare Bengtsson skall staden utföra och bekosta arbetet, varefter hyresgästen återbetalar beloppet till staden genom att under en tid av tre år erlägga en häremot svarande höjd hyra. Hyresnämndens medgivande härtill skall inhämtas. Ehuru återbetalning av kostnaderna sålunda göres, måste anslag härför begäras, då medel icke finnas tillgängliga.

En överflyttning av apoteket Bävern till bättre och mer tidsenliga lokaler har länge varit aktuell. Det kan därför synas mindre lämpligt att utföra förbättringsarbeten i de nuvarande lokalerna. En bortflyttning kan emellertid med största sannolikhet icke ske förrän tidigast om tre år, varför fastighetskontoret med hänsyn till de

allvarliga brister som vidlåder de nuvarande lokalerna är av den uppfattningen, att staden bör vara behjälplig med en förbättring på sätt ovan angivits.

I samband med nämnda arbeten skall vissa normala reparationer göras, till vilket medel tages ur anslaget för underhåll av diverse hyresfastigheter (7E1.160,1).

Fastighetskontoret föreslår

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med begäran om anslag å 17.000 kronor för utförande av ombyggnads- och förbättringsarbeten i apoteket Bäverns lokaler, samt

att anslaget skall täckas genom den ökade hyresinkomst som under tre år erhålles för lokalerna.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande förbättringsarbeten i apoteket Bäverns lokaler anvisa ett anslag å 17.000 kronor samt

att anslaget skall täckas genom den ökade hyresinkomst som under tre år erhålles för lokalerna.

Nr 80. Anslag för anläggande av ny mätarkammare samt för installation av klordoseringsapparater vid Hässlö vattenverk.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 3 april 1951 anfört följande:

Den nuvarande mätarkammaren å vattenverket vid Hässlö är icke mera tillfyllest. Åtstrypningen vid densamma medför stort tryckfall och möjligheterna till omkoppling äro starkt beskurna. För verkets kontinuerliga drift är det därför nödvändigt, att en ny mätarkammare bygges och i samband därmed vissa ledningsomläggningar utföras. Renvattnet har uppvisat en försämrad kvalitet. På grund härav bör en effektiv klorering av allt utgående vatten företagas. För ändamålet böra två klordoseringsapparater installeras, den ena i den nuvarande och den andra i den blivande pumpstationen. Kostnaderna beräknas för mätarkammaren jämte ledningsomläggningar till 21.800 kronor och för kloreringsanläggningen till 13.200 kronor.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker styrelsen stadsfullmäktige besluta

att för angivna ändamål bevilja 35.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 35.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 81. Anslag för utläggande av huvudvattenledning och avloppsledning från vattentornet på Skallberget till Vasagatan.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 3 april 1951 anfört följande:

För distribution av vatten västerut från vattentornet på Skallberget bör en huvudledning utläggas i Nansengatan fram till Vasagatan och tills vidare sammankopplas med där befintlig 200 mm. vattenledning för att i senare skede dragas fram till vattentornet på Djäkneberget. I samband med utförande av ifrågavarande huvudledning utföres för vattentornet behövlig avloppsledning. Kostnaderna beräknas till 82.000 kronor och täckas lämpligen av lånemedel.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utläggning av huvudvattenledning och avloppsledning från vattentornet på Skallberget till Vasagatan anvisa 82.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1951 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å nämnda belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 82. Fråga om anslag för utförande av reningsverk för snabbfiltrering av råvatten vid Hässlö.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 27 februari 1951 anfört följande:

Den 9 juni 1948 överlämnade Styrelsen en skrivelse till stadsfullmäktige vari redogjordes för vattenverkets utbyggnadsplaner och vari hemställdes om ett anslag av 400.000 kronor för utförande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten till vattentäkten vid Hässlö. Stadsfullmäktige beslutade den 30 juni 1948, § 195, att anvisa det begärda anslaget.

I ovannämnda skrivelse från Styrelsen meddelades, att förslag till komplettering av anläggningarna med ett snabbfilterverk och ytterligare renvattenbrunnar inom en snar framtid skulle uppgöras och underställas stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige beslutade den 26 oktober 1950, § 257, att bevilja ett anslag på 262.000 kronor för byggande av en ny renvattenbrunn med pumputrustning och tillhörande transformatorstation strax norr om Hässlö gård. Detta arbete pågår nu för att om möjligt färdigställas före sommaren.

Undersökningen av vattentäkten vid Hässlö samt uppgörandet av förslag till vattenreningsverk, vartill stadsfullmäktige den 26 juni 1947, §193, beviljat anslag, har under år 1950 i stort sett slutförts. Riktlinjerna för utbyggnaden av vattenverket har av AB Vattenbyggnadsbyrån sammanställts i en den 14 nov. 1950 avlämnad PM, vilken bifogas.

I styrelsens ovannämnda skrivelse till stadsfullmäktige den 9 juni 1948 (S. F. handl. ser. A nr 156) angavs en prognos över vattenförbrukningens utveckling. Med ledning av denna prognos föreslogs en kapacitet hos produktionsanläggningen på 40.000 m^3 per dygn vid full utbyggnad. Denna prognos äger ännu giltighet, men redan nu kan spåras en tydlig tendens till snabbare ökning av förbrukningen än prognosen anger. För att ej bli överraskad av en utveckling, som med stor sannolikhet kan förutses, har man planerat produktionsanläggningen så att den kan utbyggas till dubbla kapaciteten 80.000 m^3 per dygn, utan att gemensamma anläggningsdelar därvid behöva ombyggas. Så har skett även med den redan färdigställda råvattenpumpstationen. Anslutningsmöjligheter för fördubbling av ledningarna samt plats för utökning av infiltrationsbassängerna har även förutsetts. Dessa åtgärder äro desto mer berättigade som därför erfordras huvudsakligen förutseende — kostnadsökningen blir ringa.

Det nu upprättade utbyggnadsförslaget innebär som första åtgärd uppförande av ett snabbfilterverk för råvattnet. Råvattnets beskaffenhet är emellertid sådan att enbart snabbfiltrering ej kan beräknas medföra erforderlig rening. Anläggning för kemisk rening torde därför inom kort erfordras. I denna räknar man dock med att tills vidare endast behöva behandla ungefär halva vattenmängden. Teoretiskt finnes en möjlighet att genom inblåsning av luft i grunden under infiltrationsbassängerna öka vattnets syrehalt och därmed självreningsförmåga i sådan utsträckning att kemisk rening skulle kunna undvikas. Denna möjlighet kommer att undersökas innan anläggningen för kemisk rening utföres.

Det kan vidare förutses att inom en relativt snar framtid renvattnet ej såsom hittills skett kan pumpas direkt från brunnarna till staden utan att på något sätt behandlas. Klorering, tillsättning av ammoniak och kalk och ev. annan behandling torde bli erforderlig. Detta kan ej ske mot distributionsnätets tryck utan vattnet måste för detta ändamål först uppfordras till en lågreservoar, varifrån det över en renvattenpumpstation vidarebefordras till staden.

Genom den nu i huvudsak slutförda utredningen kan omfattningen av de anläggningar vilka erfordras för produktion och transport till staden av 40.000 m^3 renvatten per dygn överblickas. Förutom redan beslutade råvattenpumpstation med råvattenledningar, infiltrationsbassänger samt en renvattenbrunn med anslutningsledningar tillkomma följande anläggningsdelar:

		Preliminära kostnader
1. **Reningsverk**		
a. för snabbfiltrering, byggn.-arbeten	kr. 800.000: —	
40.000 m^3/d mask.-utrustn.	„ 700.000: —	1.500.000: —
b. för kemisk rening byggn.-arbeten	„ 400.000: —	
20.000 m^3/d mask.-utrustn.	„ 100.000: —	500.000: —
2. **Renvattenpumpstation** byggn.-arbeten	„ 400.000: —	
3×300 l/s mask.-utrustn.	„ 500.000: —	900.000: —
3. **Lågreservoar**		
4.000 m^3	kr.	300.000: —
4. **Renvattenbrunnar**		
2 st. à 90 l/s	„	300.000: —
5. **Huvudvattenledning** Hässlö—Sommarro, 2 etapper	c:a „	1.500.000: —
	Summa kronor	5.000.000: —

Ur luftskyddssynpunkt bör den blivande renvattenpumpstationen samt renvattenbrunnarna få bombskyddat utförande liksom råvattenpumpstationen redan fått. Utbyggnadsförslaget har underställts Kungl. Civilförsvarsstyrelsen, som i brev av den 2 febr. 1951 bl. a. uttalar "att följande anläggningsdelar förutom råvattenpumpstationen i princip synas böra förses med skyddsanordningar mot inverkan av fullträff, nämligen renvattenbrunnarna och renvattenpumpstationen. Rörledningar och kopplingsanordningar böra anordnas på sådant sätt att ev. skada å reningsverk, infiltrationsbassäng eller lågreservoar icke inverkar på råvattenförsörjningen från Mälaren eller åsen".

Ovanstående preliminärt uppskattade kostnader äro baserade på 1950 års prisnivå. I slutsumman för de olika anläggningsdelarna har även inräknats kostnader för förbindelseledningar, elektriska anläggningar, vägar, planering m. m.

Tidsschemat för anläggningarnas utförande blir beroende av förbrukningsökningen och utvecklingen hos vattnets beskaffenhet. Sannolikt kommer utbyggnadstiden att sträcka sig över 5 à 8 år. Beträffande följande anläggningsdelar kan tidsschemat dock redan nu bestämmas, nämligen:

1 a. Reningsverk för snabbfiltrering utföres snarast möjligt,
4. En renvattenbrunn utföres år 1952,
5. Huvudvattenledning, 1:sta etappen, Hässlö—Berghamra, utföres år 1952.

För reningsverket för snabbfiltrering, vilket styrelsen föreslår omedelbart kommer till utförande, äro konstruktionsritningarna i stort sett färdiga.

Reningsverket utbygges med en huvudbyggnad och en bassängbyggnad. I huvudbyggnaden inrymmes vaktrum med kontrollorgan för alla i vattenverksanläggningen ingående väsentliga elektriska och maskinella anordningar och instrument samt laboratorium och doseringsutrymmen. Dessutom finnes här personalutrymmen, verkstad, pannrum och bränslerum m. m.

I bassängbyggnaden inrymmes silar, snabbfilter, spolvattenreservoarer och rörutrustning m. m.

Verket är uppbyggt så att det kan utvidgas med utrymme för kemisk rening samt för järn- och manganfilter. Anläggningen för kemisk rening planeras som ovan nämnts i första hand för 50 % av snabbfilterkapaciteten eller 20.000 m^3/dygn och järn- och manganfilter för 40.000 m^3/dygn. Anläggningen är även planerad så att möjlighet finnes att dubblera kapaciteten genom ytterligare utbyggnad.

Kostnaderna för det reningsverk, som nu föreslås komma till utförande stiga som ovan nämnts till 1.500.000 kronor, varvid kostnadskalkylen baserats på 1950 års prisnivå. För ögonblicket är det ej möjligt att erhålla offerter med fast pris. En tillförlitlig kostnadskalkyl kan därför inte åstadkommas. Med hänsyn härtill föreslår styrelsen att anslag beviljas på det preliminärt beräknade beloppet. Så snart de verkliga kostnaderna kunna säkrare överblickas avser styrelsen att till stadsfullmäktige ingå med hemställan om eventuellt erforderligt tilläggsanslag. Anslaget föreslås utgå av lånemedel.

I skrivelsen angivna P. M. har ej avtryckts i handlingarna men finnes tillgänglig för granskning å stadskansliet.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker styrelsen stadsfullmäktige besluta

att stadsfullmäktige för utförande av reningsverk för snabbfiltrering av råvatten vid Hässlö måtte bevilja ett anslag om 1.500.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Den föreslagna snabbfiltreringsanläggningen ingår såsom ett led i det program för vattenverkets utbyggnad, som tidigare framlagts för stadsfullmäktige. Drätselkammaren finner det välbetänkt att vattenverkets anläggningar planeras så, att utbyggnadsmöjligheter finnas för kommande stegringar i vattenkonsumtionen. Drätselkammaren vill särskilt framhålla att de i styrelsens skrivelse angivna kostnaderna för de olika i utbyggnadsprogrammet ingående delarna givetvis äro i hög grad approximativa och drätselkammaren är fullt medveten om att de slutliga kostnaderna kunna komma att bli åtskilligt högre än vad man nu kan beräkna. Det anslag för snabbfilteranläggningen, som nu begäres, får givetvis anses som preliminärt, varför en senare framställning om tilläggsanslag är att förvänta.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning samt

att uppdraga åt drätselkammaren hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av det anvisade anslaget ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 83. Fråga om anslag för vatten- och avloppsledningar i nordöstra Skiljebo.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 3 april anfört följande:

I nordöstra Skiljebo är dricksvattentillgången synnerligen otillfredsställande. Avloppsledningarna äro privata, delvis provisoriska och utmynna i öppna diken. Det har, frånsett en kortare sträcka å Stockholmsvägen och Strandhemsvägen, ej varit möjligt att medelst utläggning av vatten- och avloppsledningar avhjälpa nämnda sanitära missförhållande, innan området åtminstone i huvuddrag stadsplanerats. För ledningarnas utläggande å angivna sträcka ha stadsfullmäktige den 27 maj 1950 beviljat 20.000 kronor.

Numera har stadsplanearkitektkontoret i samråd med tekniska verken utarbetat preliminärt förslag till stadsplan för norra Skiljebo, som möjliggör lösning av vatten- och avloppsfrågan för samtliga fastigheter i östra delen av området. Kostnaderna beräknas till 185.000 kronor. Utöver redan beviljade 20.000 kronor behövas sålunda 165.000 kronor. Vinsten på försålt vatten väntas förränta och amortera 10.000 kronor.

Av kostnaderna komma 16.000 kronor på avledning av regnvatten från gator och allmänna platser. Denna del av kostnaderna är enligt styrelsens mening att anse såsom utgift för iordningställande av berörda gator och platser och bör finansieras som sådan enligt drätselkammarens prövning.

Med hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker styrelsen stadsfullmäktige besluta

att för utläggning av vatten- och avloppsledningar i nordöstra Skiljebo anvisa 165.000 kronor att täckas med 10.000 kronor av lånemedel och 139.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt 16.000 kronor enligt förslag av drätselkammaren.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

I fråga om den del av kostnaderna för ledningarna, som belöper på avledning av regnvatten från gator och allmänna platser, har styrelsen överlämnat åt drätselkammaren att föreslå täckning härför. Anledningen härtill är den att styrelsen för tekniska verken under innevarande år gjort framställning till drätselkammaren att skattemedel i större utsträckning än tidigare borde användas för dylika kostnader, vilka av styrelsen ansetts böra belasta icke vatten- och avloppsledningsverket utan gatuförvaltningen. Drätselkammaren har i anledning av framställningen i princip uttalat att kammaren ville överväga att skattemedel i större utsträckning än hittills kommit till användande för bestridande av kostnaderna för anläggande av avloppsledningar men att kammaren icke ville på förhand binda sig för några allmängiltiga regler utan pröva täckningsfrågan från fall till fall.

Kammaren har efter övervägande funnit att i förevarande fall även den del av ledningskostnaden, som avser avledning av regnvatten från gator och allmänna platser, bör bestridas av lånemedel. Kammaren vill framhålla, att tekniska verken icke belastas med amorteringen av lånet, vilken ankommer å finansförvaltningen. Den förräntning med 4 % å anläggningskostnaden som i fråga om de olika verkens anläggningar genomgående sker till finansförvaltningen äger rum oavsett om anläggningskostnaderna bestridas av lånemedel eller skattemedel.

Kammaren föreslår sålunda, att hela den del av kostnaden, som icke bestrides ur fonden för anslutningsavgifter, skall täckas av lånemedel.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa 165.000 kronor,

att härav 139.000 kronor skall bestridas ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt 26.000 kronor av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 26.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 84. Fråga om täckning av utgifter för omläggning av vissa ledningar inom kvarteret Verkstaden.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 3 april 1951 till drätselkammaren anfört följande:

Den 5 april 1946 fastställdes stadsplan för området mellan Gideonsbergsområdet,

Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Pilgatan, Stora gatan och Östra Ringvägen. Stadsplanen innebar, att en del av dåvarande Tegnérgatan med däri nedlagda ledningar för gas, vatten och avlopp kommo att ligga i tomtmark i A. B. Svenska Metallverken tillhöriga kvarteret Verkstaden.

Hösten 1950 inleddes i kvarteret schaktningsarbeten, som nödvändiggjorde ledningarnas avlägsnande. I samband med omläggningen av ledningar utlades Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets sjövattenledning. Detta medförde att arbetet förbilligades. Kostnaden för stadens del steg till 14.898 kronor 43 öre.

Enär omläggningen icke är att hänföra till underhåll av ledningsnätet utan föranledd av stadsplaneändring, får styrelsen för tekniska verken hemställa, att drätselkammaren ville taga ställning till täckningen av utgiften ifråga.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1951 avgivet utlåtande med överlämnande av verksstyrelsens skrivelse anfört följande:

Omläggningen av ledningarna är en direkt följd av stadsplaneändring, varigenom den mark, där ifrågavarande ledningar funnits nedlagda, utlagts till byggnadskvarter. Omläggningen har emellertid aktualiserats först därigenom att A. B. Svenska Metallverken under hösten 1950 påbörjade schaktningsarbeten inom kvarteret. Det synes med anledning av föreliggande omständigheter skäligt, att tekniska verken icke belastas med ifrågavarande kostnader. Drätselkammaren föreslår därför, att utgiften täckes av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för omläggning av ledningar i mark inom kvarteret Verkstaden anvisa ett anslag å 14.900 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 85. Framställning från barnstugestyrelsen och ungdomsvårdsstyrelsen om barnstuga och ungdomslokal på norra Gideonsberg.

Västerås stads barnstugor och Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse har i skrivelse den 6 april till drätselkammaren anfört följande:

Västerås stads barnstugestyrelse och Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse har fått erbjudande från Riksbyggens lokalförening i Västerås att gemensamt få disponera en av Riksbyggen planerad barnstuga och ungdomslokal i norra Gideonsberg i enlighet med bilagda ritningar. De båda styrelserna vill — innan de ingå på definitiva underhandlingar med Riksbyggen — ha Drätselkammarens fullmakt att träffa överenskommelse i berört avseende samt förhandslöfte att i nästa års stat få upptaga för uppsättning och drift av verksamheten erforderliga belopp.

Drätselkammaren har i häröver den 12 april 1951 avgivet utlåtande med överlämnande av styrelsernas skrivelse anfört följande:

Såsom i annat sammanhang meddelats avser Riksbyggens bostadsrättsförening Västeråshus nr 14 att inom kvarteret Klövern å norra Gideonsberg uppföra förutom tre bostadshus samt värmecentral för hela bebyggelsen en särskild fristående byggnad innehållande lokaler för barnträdgårdar och ungdomsverksamhet. Den föreslagna byggnaden skulle i källarplanet innehålla läsrum, samlingssal, scen samt slöjdrum med förråd och å övre botten lekrum jämte kök, förrådsutrymmen, väntrum och expedition m. m. Avsikten är att lokalerna gemensamt skola av barnstugorna och ungdomsvården användas på sådant sätt, att ett hundraprocentigt utnyttjande möjliggöres.

Enligt verkställda kostnadsberäkningar skulle uppsättningen till tre barnträdgårdar med 100 barn, fördelade på fem grupper samt 36 skolbarn fördelade i tre fritidsklubbar kosta 15.000 kronor och uppsättningen för ungdomsvårdsstyrelsens verksamhet kosta omkring 6.000 kronor eller tillsammans 21.000 kronor för hela uppsättningen. I kostnaderna för barnstugornas uppsättning ingår ett belopp av 2.500 kronor för piano, som skulle komma att disponeras gemensamt av barnstuga och ungdomsgård.

Driftskostnaderna netto för ett år har ifråga om barnstugorna beräknats till c:a 25.200 kronor och ifråga om ungdomsgården till 13.800 kronor eller sammanlagt c:a 39.000 kronor. I hyra skulle av barnstugestyrelsen och ungdomsvårdsstyrelsen erläggas vardera 7.800 kronor inklusive nuvarande bränsletillägg.

Då behov av lokaler för barnstugeverksamhet och ungdomsvårdsverksamhet i denna stadsdel föreligger samt de för verksamheten avsedda lokalerna måste anses lämpliga för sitt ändamål vill drätselkammaren, även om tidsläget bör mana till den största försiktighet med särskilt sådana nya utgifter som bliva årligen återkommande, icke motsätta sig styrelsernas förslag. Då verksamheten icke torde kunna beräknas taga sin början tidigare än nästa år, föreligger ingen anledning att nu begära anslag för uppsättning och driften utan få styrelserna återkomma härom i samband med upprättande av nästa års budget. För dagen erfordras således endast stadsfullmäktiges principiella medgivande till verksamheten.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga barnstugestyrelsen och ungdomsvårdsstyrelsen att i ifrågavarande lokaler bedriva barnstuge- och ungdomsvårdsverksamhet i huvudsaklig överensstämmelse med vad ovan angivits.

Stadsdirektören har med stöd av 3 § i den för honom gällande instruktionen till drätselkammarens protokoll låtit anteckna följande avvikande mening:

"Dagens ekonomiska läge måste för varje ansvarskännande myndighet och enskild person mana till eftertanke och återhållsamhet. Att avstå från i och för sig önskvärda anordningar eller att skjuta dem på framtiden kan under sådana förhållanden visa sig välbetänkt och nödvändigt. Från statens sida har i samband med riksstatens uppgörande i många fall radikala nedskärningar gjorts i anslag, och från regeringshåll har vid flera tillfällen påyrkats en restriktivare finanspolitik från kommunernas sida. En sådan måste även anses nödvändig. Förutsättningarna för uppgörande av den kommunala budgeten för år 1952 te sig för närvarande allt annat än ljusa. Genom ökningen av de kommunala ortsavdragen kommer skatteunderlaget att rätt betydligt

sjunka, även om i viss utsträckning statsbidrag erhålles för därigenom nödvändig gjord skattehöjning. De under 1951 höjda lönerna och stegrade inkomsterna komma icke att slå igenom i det skatteunderlag, på vilket 1952 års budget baseras. Löneökningarna samt prisförhöjningarna, som skett och i fortsättningen kunna komma att äga rum, väntas inom så gott som alla delförvaltningar medföra ökade anslagskrav för år 1952. I klart medvetande härom har även drätselkammaren i samband med behandlingen av bokslutet för 1950 i cirkulärskrivelse till förvaltningarna allvarligt manat dem att iakttaga försiktighet med beviljade anslag samt genom rationalisering och sparsamhet med material och materiel söka begränsa verkningarna av det höjda prisläget. Det är mot bakgrunden av vad ovan sagts som jag har velat förorda att med anordnande av den kombinerade verksamheten för barnträdgård och ungdomsgård borde anstå till dess den ekonomiska situationen hunnit stabilisera sig. Det möter intet tekniskt hinder att uppföra byggnaden vid ett senare tillfälle, enär densamma är fristående från bostadshusen och i stadsplanen utrymme finnes reserverat för densamma. Den beräknade årliga driftkostnaden på 39.000 kronor kan visserligen, sedd mot bakgrunden av stadens övriga utgifter, icke te sig särskilt hög, men situationen är sådan att sparsamhet måste iakttagas även med relativt små utgifter och här skulle enligt min uppfattning varit ett gott tillfälle att så förfara och därmed även visa att man låter handling följa orden."

Nr 86. Fråga om borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens nybygge inom kvarteret Klövern.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1951 anfört följande:

I skrivelse den 10 april 1951 har Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 14 hemställt, att staden ville ikläda sig borgensansvar för byggnadskreditiv avseende föreningens nybygge inom kvarteret Klövern intill 85 % av de beräknade byggnadskostnaderna att gälla högst ett år från dagen för första kreditivlyftet.

Byggnadskostnaderna ha preliminärt beräknats till c:a 3.000.000 kronor.

Å tomten komma att uppföras tre särskilda byggnader innehållande sammanlagt 93 bostadslägenheter jämte byggnad för värmecentral, dimensionerad för c:a 300 lägenheter. Dessutom skall uppföras en byggnad innehållande lokaler för barnträdgårdar och ungdomsvårdsverksamhet.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 2 februari 1951 kan staden intill den 1 januari 1953 ikläda sig borgen å byggnadskreditiv för ett sammanlagt belopp av högst 5.000.000 kronor. Härav har tagits i anspråk ett belopp av 1.436.500 kronor för Bostadsrättsföreningen Källhagens nybygge å Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1 samt ett belopp av c:a 538.000 kronor för Bostadsrättsföreningen Skogåsens nybygge å tomten Kata nr 28.

Sedvanliga villkor i fråga om borgenstidens längd, säkerheten och kontrollant böra ställas.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförenings Västerås-

hus nr 14 nybygge inom kvarteret Klövern intill ett belopp, motsvarande 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 2.500.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor, att borgensåtagandet skall gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 87. Fråga om förvärv av tomten nr 3 i kvarteret Gere.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1951 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige förslag till förvärv av tomten nr 3 inom kvarteret Gere (Skolgatan 2).

Å tomten, som innehåller en areal av c:a 1.200 kvm., är uppfört *dels* ett äldre gårdshus innehållande å nedre botten en lägenhet om två rum och kök samt ett enkelrum och på övre botten en lägenhet om tre rum och kök *dels* en större byggnad, uppförd under år 1914, innehållande å nedre botten tre bostadslägenheter och två butikslokaler samt en trappa upp fyra bostadslägenheter och två trappor upp en bostadslägenhet. Byggnaderna äro försedda med vatten och avlopp, varjämte i den större byggnaden lägenheterna äro utrustade med w. c. Fastigheten är taxerad till 145.000 kronor. För fastigheten begäres ett pris av 215.000 kronor. Hyresavkastningen uppgår till 13.100 kronor pr år, vilket motsvarar c:a 6 % å det begärda priset.

Med hänsyn till byggnadens läge i närheten av läroverket och dess relativt centrala belägenhet överhuvudtaget anser drätselkammaren, att staden bör hava ett intresse av att förvärva fastigheten. Priset finner drätselkammaren även vara godtagbart.

Köpeskillingen bör täckas av uttaxerade medel, eventuellt med den uppdelning på flera år, som kan komma att bestämmas i samband med fastställande av 1952 års budget.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 215.000 kronor och på i huvudsak sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 3 i kvarteret Gere samt

att köpeskillingen skall täckas av uttaxerade medel på sätt närmare kommer att bestämmas i 1952 års stat.

Nr 88. Förvärv av tomten nr 3 inom kvarteret Fabian.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1951 anfört följande:

Staden har erbjudits att förvärva tomten nr 3 i kvarteret Fabian med adress Djäknegatan 13 för ett pris av 25.000 kronor. Tomten innehåller i areal c:a 179 kvm. Å tomten är uppförd ett bostadshus av timmer innehållande i bottenvåningen en lägenhet om två

rum och kök samt en trappa upp två lägenheter om vardera ett rum och kök. Till boningshuset höra vidare vedbodar, avträden och andra uthusutrymmen. Fastigheten är taxerad till 11.000 kronor, varav markvärde 1.800 kronor och byggnadsvärde 9.200 kronor.

Då staden med hänsyn till fastighetens läge har intresse av att förvärva densamma samt köpevillkoren kunna anses godtagbara, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 25.000 kronor samt på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 3 i kvarteret Fabian

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 89. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Leif.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 6 november 1950 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 20 augusti 1950 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteret Leif. Förslaget, som är betecknat Pl 145, består av karta och stadsplanebestämmelser.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 12 till och med den 26 oktober 1950. Förslaget har godkänts av alla berörda parter, varvid dock Byggnads AB Mimer fogat visst villkor till godkännandet. Beträffande godkännandena får byggnadsnämnden hänvisa till stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande av den 3 november 1950.

Till ärendet hör även en beskrivning av förslaget av den 20 augusti 1950, vilken bifogas denna skrivelse.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, tjänsteutlåtande och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, kvarteret Leif, Pl 145.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål samt därmed jämförliga eller samhöriga ändamål. Bostäder få dock icke inredas i byggnads bottenvåning.

Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke eller i endast mindre omfattning får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med ringprickning betecknad mark får överbyggas och användas på sätt, som för varje särskilt fall prövas lämpligt. Bostäder få dock ej här inredas.

§ 3.

Mark avsedd för ledningar och för allmän trafik.

Å med u betecknat område få icke vidtagas anordningar, som förhindra framdragande och underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

Med Z betecknad mark skall i plan med angränsande gata och till en fri höjd av 3,75 m hållas tillgänglig för allmän gångtrafik.

Med streckning betecknat område i byggnads hörn skall i plan med angränsande gata och till en fri höjd av 3,50 meter hållas tillgängligt för allmän gångtrafik. Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst 3 meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst 30 centimeter.

§ 4.

Byggnadssätt.

Med BH eller H betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 5.

Byggnads material.

Inom stadsplaneområdet får endast byggnad av brandsäkert material uppföras.

§ 6.

Fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indrages från område betecknat med punkt- eller ringprickning, må mot nämnda område förses med fönster, oberoende av avstånd till tomtgräns.

§ 7.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan, som siffran angiver.

§ 8.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 45°.

§ 9.

Våningsantal.

Å med II, III, IV eller VI betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två, tre, fyra och sex våningar.

Västerås den 20 augusti 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande beträffande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, *Kvarteret Leif, Pl 145.*

Förslaget har i enlighet med byggnadsnämndens beslut den 21 augusti i år varit utställt för granskning under tiden 12—26 oktober.

Över förslaget har inkommit skriftliga godkännanden från drätselkammaren i Väs-

terås och vägförvaltningen i länet samt från Byggnads AB Mimer, ägaren till bl. a. tomten nr 1 i kvarteret Leif, den del av kvarteret där nybebyggelse, som berörs av den tilltänkta gatupassagen, i första hand beräknas komma till stånd.

Bolaget förklarar sig intet ha att erinra mot förslaget, dock under förutsättning att den föreslagna gångporten genom det av bolaget planerade huset utefter Hantverkargatan får av bolaget utnyttjas som provisorisk butik så länge som den föreslagna bebyggelsen i övrigt i kvarteret icke kommer till utförande.

Ett sådant arrangemang vid bebyggelsens genomförande synes undertecknad enbart lämpligt och bör kunna medgivas vid ett eventuellt meddelande av byggnadslov. Det har däremot ej ansetts böra regleras i stadsplanen och påverkar därför ej det föreliggande förslaget.

Med hänvisning till ovanstående får jag hemställa att byggnadsnämnden ville godkänna förslaget och överlämna det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 3 november 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, *kvarteret Leif.*

Förslaget är daterat den 20 augusti 1950 och åskådliggöres på karta märkt Pl 145 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För kvarteret gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 27 februari 1948.

Den föreslagna ändringen innebär en höjning av våningsantalet till fyra våningar utefter östra delen av den berörda delen av Hantverkargatan, där gatans stora bredd möjliggör en sådan höjning utan olägenheter för angränsande bebyggelse. I Torggatans fond har föreslagits en kortare byggnad på sex våningar, vilken bör kunna tillföra stadsbilden en intressant och värdefull aspekt. Utefter västra delen av Hantverkargatan är byggnadshöjden oförändrad.

Vidare föreslås en nord-sydlig gångförbindelse genom kvarteret, varvid i kvarterets inre utbildats en mindre öppen plats omgiven av butiker i en och två våningar. Den förgårdsmark, som avgränsar denna bebyggelse från den allmänna platsen, är avsedd att kunna upptaga smärre avvikelser från den föreslagna byggnadslinjen, för att vid projekteringen en livfull och varierande gatubild skall kunna skapas. Torggatans värde som affärsgata torde härigenom höjas avsevärt, då en smidig och tilltalande förbindelse med Stora gatan erhålles. Samtidigt frigöres den hårt belastade Köpmangatan i betydande grad från gångtrafik.

Västerås den 20 augusti 1950.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker byggnadsnämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i utlåtande den 12 april 1951 anfört följande:

Anledningen till att byggnadsnämndens förslag, som behandlats av drätselkammaren i november 1950, icke tidigare expedierats till stadsfullmäktige är den att stadsplaneförslaget förutsätter vissa markuppgörelser, vilka först nu kunnat träffas. Sålunda har med järnhandlare John Axel Hygrell träffats avtal, under förutsättning av stadsplaneförslagets godkännande, varigenom Hygrell till staden överlåter *dels* utan ersättning den del av tomten nr 1 i kvarteret Leo, i areal om c:a 165 kvm, vilken enligt fastställd stadsplan skall utläggas till Hantverkargatan, samt den del om c:a 155 kvm av tomten nr 4 i samma kvarter, vilken enligt stadsplaneförslaget skall utläggas till ny gånggata inom kvarteret Leif *dels* mot en ersättning av 10.000 kronor den del av tomten nr 4 i kvarteret Leo, i areal innehållande c:a 235 kvm, som enligt stadsplaneförslaget skall ingå i förenämnda gånggata och i kvarteret Leif väster om gånggatan. Intill dess staden tillträder markområdena är Hygrell berättigad att utan ersättning bibehålla å de överlåtna områdena befintliga byggnader och andra anordningar. Stadens tillträde av markområdena skall ske, sedan Hygrell erhållit möjlighet att riva befintliga byggnader och uppföra vissa nybyggnader enligt stadsplaneförslaget. Köpeskillingen, 10.000 kronor förfaller till betalning först 30 dagar efter det rivning skett. Hygrell frikallas från skyldighet att utgiva gatumarksersättning för den överlåtna marken. Däremot utgår bidrag till gatubyggnadskostnader, dock ej för kostnader för anläggning av gånggatan. Staden medgives rätt att nedlägga och för framtiden bibehålla underjordiska ledningar inom viss del av stadsplaneområdet. Till säkerhet härför äger staden söka servitutsinteckning. Därest Kungl. Maj:t icke före den 1 januari 1952 fastställt stadsplaneförslaget, är avtalet förfallet.

Då köpeskillingen först efter åtskilliga år kan komma att förfalla till betalning, synes drätselkammaren anledning ej föreligga att nu begära anslag därför, utan inskränker sig kammaren till att nu hemställa om stadsfullmäktiges godkännande av avtalet i samband med antagande av stadsplaneförslaget.

Kammaren har icke något att erinra emot det sistnämnda.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag samt

att bemyndiga drätselkammaren att med järnhandlare J. A. Hygrell träffa avtal om markförvärv i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna förslag.

Nr 90. Förslag å gatu- och parknamn inom norra gideonsbergsområdet.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 5 mars 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 25 januari 1951 antagit förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Norra Gideonsberg.

På grund härav får gatunamnsberedningen med hänvisning till bifogade karta föreslå följande namn för de inom området befintliga två gatorna. Blomsternamn har förekommit i stor utsträckning i gatu- och kvartersnamnen inom det tidigare stadsplanelagda området söder om det nu ifrågavarande. Gatunamnsberedningen fortsätter med namn å blommor.

Svärdsliljegatan för gatan som från Bangatan går mot nordväst.

Gulsporregatan för en kort gata från Svärdsliljegatan mot norr och nordost.

Båda namnen anknyta till föreslagna kvartersnamn inom området.

Samtidigt får gatunamnsberedningen föreslå följande namn å parker, dels inom ifrågavarande område och dels inom området söder därom, vilka antecknats å bifogade två kartor.

Gideonsbergsbacken omedelbart norr om Gideonsbergs gård.

Siggesborgsparken för det område, som varit trädgård vid Siggesborgs gård.

Skälängen för den del av parkbältet kring Emausbäcken, som ligger norr om Hästhovsgatan. Skälängen är enligt gamla kartor namn å fälten i denna trakt.

Skälängshöjden norr om Hästhovsgatan, mellan Violstigen och Bangatan.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker gatunamnsberedningen stadsfullmäktige besluta

att fastställa här föreslagna gatu- och parknamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 april 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 91. Förslag å gatu- och parknamn inom norra skallbergsområdet.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 5 mars 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige antogo den 30 november 1950 ett förslag till stadsplan för Norra Skallberget.

Gatunamnsberedningen får nu med hänvisning till bifogade karta föreslå följande gatunamn inom det av stadsplanen berörda området.

Karlfeldts gata från nuvarande Skallbergsgatan (vid ändhållplatsen för busslinje 9) mot norr och därefter i båge mot öster och nordost. Detta är huvudgatan genom området. För denna och övriga gator utom en har gatunamnsberedningen föreslagit namn efter svenska diktare. Erik Axel Karlfeldt var elev vid läroverket i Västerås. Denna anknytning till Västerås och Karlfeldts ställning som en av våra största skalder kan väl motivera att en större gata får bära hans namn.

Nansengatan utgör förlängning av nuvarande Nansengatan inom Vegaområdet mot öster till Karlfeldts gata.

Silfverstolpes gata från Karlfeldts gata mot norr. Skalden Gunnar Mascoll Silfverstolpe var också elev vid Västerås läroverk och hade även i övrigt anknytning till staden och trakten.

Böttigers gata för en kort gata från Silfverstolpes gata mot öster. Skalden och litteraturhistorikern Carl Vilhelm Böttiger var född i Västerås.

Dan Anderssons gata för en kort gata från Silfverstolpes gata mot väster. Ehuru Dan Andersson så vitt bekant icke har någon särskild anknytning till Västerås, har gatunamnsberedningen likväl tagit med hans namn eftersom han härstammade från Bergslagen och ofta behandlade motiv därifrån.

Bellmans gata från Karlfeldts gata mot söder. Icke heller Bellman hade särskild anknytning till Västerås men bör likväl ihågkommas med hänsyn bl. a. till att han besjungit Mälarnaturen.

Gatunamnsberedningen får samtidigt föreslå namn å tre parkområden.

Skallbergsparken för parken söder om Nansengatan kring bebyggelsen inom kvarteret Björnen, Vargen och Älgen.

Vildmarken för parken norr om Nansengatan kring det nya vattentornet och nordost därom.

Galgbacken för parken norr om kvarteret Råbocken utmed Bergslagsvägen. Detta namn återfinnes på gamla kartor och kan lokaliseras till eller mycket nära ifrågavarande område.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker gatunamnsberedningen stadsfullmäktige besluta

att fastställa här föreslagna parknamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 april 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Gatunamnsberedningen har för den norr om kvarteret Råbocken utmed Bergslagsvägen belägna parkmarken föreslagit namnet Galgbacken med hänsyn till att detta namn enligt vad gamla kartor utvisa kan lokaliseras till ifrågavarande område eller i varje fall i närheten därav. Beredningsutskottet har emellertid icke kunnat undgå att finna det föreslagna namnet stötande för modern uppfattning och därför knappast vara av den beskaffenheten att det bör på detta sätt bevaras till eftervärlden. Utskottet vill i stället föreslå, att parkområdet, som är beläget i närheten av huvudgatan inom området, vilken sistnämnda av namnberedningen föreslagits skola erhålla namnet Karlfeldtsgatan, erhåller namn efter samma skald. Området bör därför enligt beredningsutskottets förmenande erhålla namnet Karlfeldts park.

I övrigt har beredningsutskottet icke funnit anledning till erinran mot gatunamnsberedningens förslag.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att parkområdet norr om kvarteret Råbocken utmed Bergslagsvägen skall erhålla namnet Karlfeldts park samt

att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 92. Förslag å gatunamn för vissa gator å området norr om Hammarbacksvägen.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 5 mars 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige antogo den 25 januari 1951 ett förslag till stadsplan för område norr om Hammarbacksvägen. Inom området finnas tvenne gator, vilka utgöra direkta förlängningar av Hammarbacksvägen och Narvavägen. Gatornas läge framgår av bifogade karta. Gatunamnsberedningen får nu föreslå att de nya gatorna åsättas namnen Hammarbacksvägen och Narvavägen i de respektive förlängningarna.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker gatunamnsberedningen stadsfullmäktige besluta

att fastställa namnen Hammarbacksvägen och Narvavägen å de ovan angivna gatorna.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 april 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 93. Förslag angående namnsättning å infartsled från Jakobsbergsgatan mellan kvarteren Stenborren och Stenbjörnen.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 5 mars 1951 anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 4 januari 1951 föreslog gatunamnsberedningen namnet Jakobsbergsgatan å en infartsled från Jakobsbergsgatan åt väster mellan kvarteren Stenborren och Stenbjörnen.

Stadsfullmäktige beslöto den 25 januari 1951 återremittera ärendet till gatunamnsberedningen med anledning av att Jakobsbergsgatan förmodligen skulle efter stadsplaneändring framdragas åt norr från den plats där gatan nu slutade.

Gatunamnsberedningen får nu i stället föreslå namnet Jakobsbergsplatsen för den öppna rundkörningsslingan mellan kvarteren och den korta gatusträckan från Jakobsbergsgatan till slingan.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker gatunamnsberedningen stadsfullmäktige besluta

att fastställa namnet Jakobsbergsplatsen.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 april 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 94. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 11 april 1951 anfört följande:

Sedan typografen Carl-Anton Andersson i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt att bliva befriad från uppdraget såsom ledamot av idrottsstyrelsen, ha stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 mars 1951 beslutat dels godkänna avsägelsen, dels anmoda beredningsutskottet att till fullmäktige inkomma med förslag till ny ledamot i idrottsstyrelsen i herr Anderssons ställe.

I anledning härav föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att till ny ledamot i idrottsstyrelsen efter herr Andersson för tiden intill 1951 års utgång utse nuvarande suppleanten journalisten Stig Löfstrand samt till ny suppleant efter herr Löfstrand för samma tid byggnadsträarbetaren Eric Alderhed.

Nr 95. Fastställande av löneförmåner för polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal å avgångsstat.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 april 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 29 juni 1950 att den nuvarande polismästare-stadsfiskalstjänsten i staden skulle från och med den 1 januari 1951 uppdelas å en polismästaretjänst och stadsfiskalstjänst samt att den nuvarande polisnotarietjänsten skulle från och med samma dag omändras till en biträdande stadsfiskalstjänst. I samband därmed godkände även stadsfullmäktige förslag till instruktioner och lönestater för befattningshavarna ifråga.

Kungl. Maj:t har den 9 mars 1951 fastställt instruktion för polismästaren och den 2 mars samma år instruktionerna för stadsfiskalen och biträdande stadsfiskalen.

I samband med fastställelse av sistnämnda instruktioner har Kungl. Maj:t anbefallt länsstyrelsen att inkomma till Kungl. Maj:t med av stadsfullmäktige upprättat, till beloppet eller beräkningsgrunderna preciserat förslag rörande de avlöningsförmåner, vilka skola tillkomma stadsfiskalen och biträdande stadsfiskalen om de överföras på övergångsstat.

Jämlikt 11 § i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare är befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet, som överförts på avgångsstat, enligt vad därom är särskilt stadgat, skyldig att vidkännas den minskning i de med befattningen följande förmånerna, som fastställes av Kungl. Maj:t, samt att återinträda i tjänstgöring å egen eller annan befattning i stadens eller vederbörande polisdistrikts eller i polisdistrikt helt eller delvis ingående kommuns tjänst.

Enligt § 2 i KK 20 december 1946 om avgångsstat för befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet är dylik befattningshavare skyldig att, där så finnes påkallat med hänsyn till statens intresse med frånträdande av tjänsteutövningen övergå på avgångsstat. Dylikt beslut fattas av Kungl. Maj:t efter hörande av länsstyrelsen och vederbörande befattningshavare. Stadens kostnader för avlöning åt befattningshavare å avgångsstat och för bidrag till pensionering av honom och hans familj gottgöres staden av statsmedel. Ifråga om befattningshavare, som utnämnes till eller erhåller förordnande å sin tjänst mera än tre månader efter det kungörelsen trädde i kraft, må sådan gottgörelse dock ej utgå med högre belopp än som motsvarar ¾ av den för befattningen fastställda slutlönen jämte därå belöpande rörligt tillägg och kristillägg eller motsvarande kommunala lönetillägg.

Svenska stadsförbundet har rekommenderat sina medlemmar att låta avlöningsförmånerna till befattningshavare på övergångsstat utgå med det belopp, varmed statsbidrag erhålles.

Ehuru ännu icke framställts någon begäran om fastställande av avlöningsförmåner för polismästare, därest denne överföres på övergångsstat, synes i detta sammanhang även böra beslutas angående sistnämnda tjänst.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att de avlöningsförmåner, som tillkomma polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal i staden vilka överföres å avgångsstat, skola utgå med ett belopp, varmed statsbidrag erhålles, samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet vederbörande myndighet för fastställelse.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 18 april 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 96. Tilläggsanslag för anskaffande av ny bilvåg i Djuphamnen.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 13 april 1951 anfört följande:

Bland anslagen som stadsfullmäktige den 28 september 1950 (Stfm handl. ser. A 174) anvisade för maskinell utrustning till djuphamnen finns ett å 10.000 kronor för flyttning av bilvågen. Hamnstyrelsen har efter ytterligare övervägande funnit, att man hellre bör anskaffa en ny våg och sälja den gamla. Den nuvarande vågen har 15 tons vägningsförmåga och en brygga om 8×2,5 meter. Bilarna som skola vägas å vågen äro numera betydligt större och tyngre än vad som var fallet då vågen anskaffades. De båda kolfirmor, som hyrt upplagsplatser i djuphamnen har därför begärt, att en ny och modernare våg skall anskaffas. En ny våg med 30 tons vägningsförmåga och brygga om 12×3 meter kostar enligt anbud 22.150 kronor. Grundgjutningen för ny våg beräknas kosta 7.500 kronor och ny gata till vågen 6.600 kronor. Därtill kommer kostnader för montering. Allt som allt beräknas en ny våganläggning kosta 40.000 kronor. Den gamla vågen skall säljas, men det går inte att för närvarande beräkna vilket pris som kan erhållas. Under de senaste fem åren har medeltalet av inkomsterna från vågen uppgått till cirka 6.900 kronor per år. Då de löpande drifts- och underhållskostnaderna äro relativt låga kan vågen lämna tillfredsställande avkastning för räntor och avskrivningar.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av en ny bilvåg i djuphamnen anvisa hamnstyrelsen ett tilläggsanslag å 30.000 kronor att delvis täckas av medel, som inflyta vid försäljning av nuvarande våg.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett tilläggsanslag å 30.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat med avdrag för det belopp, som kan komma att inflyta vid försäljningen av nuvarande vågen.

Nr 97. Tilläggsanslag för bekvämlighetsinrättningen i Stadsparken m. m.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 maj 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beviljade vid sammanträde den 28 mars 1946 anslag å tillhopa c:a 36.000 kronor för inrättande av en offentlig bekvämlighetsinrättning i Stadsparken. Sedermera ha i budgeten upptagits ytterligare anslag för detta ändamål, så att för närvarande finnas tillgängliga medel om sammanlagt 58.000 kronor.

Sedan arbetstillstånd erhållits, har arbetet igångsatts och närmar sig nu sin fullbordan. Det har emellertid visat sig att de nu tillgängliga medlen icke täcka de beräknade kostnaderna för anläggningen. Sålunda förväntas den slutliga kostnaden för själva bekvämlighetsinrättningen komma att uppgå till 77.000 kronor, varför ett tilläggsanslag å 19.000 kronor är erforderligt.

I samband med byggnadens uppförande erfordras ytterligare ett par arbeten vartill medel icke finnes tillgängligt. Strandskoningen intill ån vid Stadsparken måste omläggas, vilket kräver en kostnad av 11.250 kronor enligt anbud. Vidare måste Stadsparken mellan restauranten och Stora gatan ordnas i anslutning till bekvämlighetsinrättningens uppförande. Kostnaderna härför uppgå till 20.000 kronor, varav 9.000 kronor för anordnande av vägpassager i plattor, 2.500 kronor för körpassage och gradängsteg, 3.500 kronor för lägre stödmurar av natursten jämte betongmur för ljusbrunn och skärmspaljé vid huvudentrén, 3.000 kronor för ordnande av gräsytorna och blomsterytorna inklusive erforderliga schakter och utfyllnader samt 2.000 kronor för oförutsedda kostnader. I den totala kostnadssumman ingår med 5.000 kronor kostnaderna för ordnandet av området vid restaurantens huvudentré, vilket lämpligen bör ske i detta sammanhang.

Allt som allt erfordras alltså anslag å 50.250 kronor, vilken utgift bör bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 19.000 kronor för bekvämlighetsinrättningen i Stadsparken, ett anslag å 11.250 kronor för omläggning av strandskoningen intill Svartån vid Stadsparken samt ett anslag å 20.000 kronor för iordningställande av Stadsparken invid bekvämlighetsinrättningen och restauranten, samt

att härav föranledda utgifter skola bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 98. Tilläggsanslag för infiltrationsbassängerna vid Hässlö.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 10 april 1951 anfört följande:

Den 30 juni 1949, § 185, beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 140.000 kronor för två infiltrationsbassänger vid Hässlö (S. H. nr 141 ser. A).

Kostnaderna komma emellertid att överskrida anslaget. Orsaken härtill är att söka dels i att under bassängerna påträffats icke förutsedda lerkörtlar, som måste bortschaktas, och att för filter lämplig sand i erforderlig mängd icke, såsom beräknats, funnits på platsen utan måst inköpas från annat håll, dels i att fördelningsledningarna ansetts böra förstärkas med betongmantel till förhindrande av läckage och att extra förstärkning av bassängerna befunnits nödig till säkring mot ras, dels slutligen i att för syrsättning av vattnet före filtreringen en i byggnadsplanen icke förutsatt anläggning under bassängerna för inblåsning av luft utförts.

De slutliga kostnaderna beräknas komma att uppgå till 198.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för infiltrationsbassängerna vid Hässlö bevilja ett tillläggsanslag å 58.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften i fråga ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 99. Anslag för jordkabelserviser till sju fastigheter i kvarteren Stenborren och Stenbjörnen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 17 april 1951 anfört följande:

Kostnaderna för jordkabelserviser till sju fastigheter i kvarteren Stenborren och Stenbjörnen ha beräknats till 17.800 kronor. I anslutningsavgifter väntas inflyta 2.800 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anvisa 17.800 kronor att täckas med 15.000 kronor av lånemedel och 2.800 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 15.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 100. Anslag för anläggande av dagvattenledning i Utanbygatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 17 april 1951 anfört följande:

I generalplanen för stadens avloppsledningsnät ingår en dagvattenledning i Utanbygatan från Allégatan till dagvattenkulvert i Östra Ringvägen. Denna ledning är

avsedd att från ett flertal rännstensbrunnar avbörda det regnvatten som för närvarande avledes genom avloppsledningen i nämnda väg fram till reningsverket. Utförandet har kunnat anstå men har nu påskyndats genom att byggnadskontoret planerar att med det första asfaltera Utanbygatan på angivna sträcka.

Kostnaden beräknas till 15.000 kronor och bör enligt styrelsens mening täckas med skattemedel och påföras kontot för underhåll av avloppsledningar.

Då utgiften ej kunnat förutses vid uppgörandet av budgeten, får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet bevilja ett tilläggsanslag å 15.000 kronor att tillföras angivet konto.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att medgiva styrelsen för tekniska verken att för anläggande av ifrågavarande dagvattenledning överskrida kontot för underhåll av avloppsledningar med 15.000 kronor.

Nr 101. Anslag för vatten- och avloppsledningar å Norra Gideonsberg.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 17 april 1951 anfört följande:

Kostnaderna för utläggning av vatten- och avloppsledningar i Norra Gideonsberg ha beräknats till 105.000 kronor. Vinsten på försålt vatten väntas förränta och amortera 60.000 kronor. Av kostnaderna komma på bortledande av vatten från gator, torg och parkområden 8.500 kronor.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande ledningar bevilja ett anslag å 105.000 kronor att täckas med 68.500 kronor av lånemedel och med 36.500 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 68.500 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 102. Anslag för Blåsboskolan. (Konf. S. H. nr 214 ser. A år 1949)

Folkskolstyrelsen har i skrivelse den 10 april 1951 anfört följande:

På sammanträde den 27/10 1949 hade stadsfullmäktige, efter tillstyrkan av drätselkammaren, bifallit folkskolstyrelsens hemställan att stadsfullmäktige behagade besluta

dels låta uppföra en folkskolbyggnad om 15 klassrum m. m. i kvarteret Blåsboskolan,
dels upplåta tomt nr 1 i kv. Blåsboskolan för ändamålet,
dels förklara sig beredda att framdeles ställa erforderliga medel till förfogande samt
dels uppdraga åt folkskolstyrelsen att fullfölja ärendet.

Det sålunda i princip beslutade byggnadsföretaget innehåller följande antal lokaler:

a) i klassrumsbyggnaden: 15 klassrum, träslöjdsal, lärarrum, expedition, materielrum, toaletter, panncentral och skyddsrum.

b) i specialrumsbyggnaden: bibliotek, naturkunnighetsrum, handarbetssal, skolkök, skolmåltidslokaler, mindre samlingssal, torkrum och skyddsrum.

Efter iordningställande av huvudritningar m. m. ingav folkskolstyrelsen den 26/11 1949 ansökan om byggnadstillstånd och statsbidrag till byggnadsföretaget.

Kungl. Maj:t har den 12/5 1950 meddelat att Skolöverstyrelsen beräknat

dels den totala byggnadskostnaden, frånsett kostnaderna för utvändiga ledningar och planering, till i avrundat tal 1.235.000 kronor, *dels ock* kostnaderna för inventarier till slöjd- och skolkökslokaler till 11.200 kronor

samt tilldelat Västerås skoldistrikt statsbidrag med högst 460.000 kronor, varav 5.600 kronor för inventarier till 15 klassrum och 4.200 kronor för inventarier till slöjd- och skolkökslokaler.

Samtliga arbeten ha utlysts på entreprenad. Sedan entreprenörer för de större arbetena, utom målning, nu antagits, lämnas härmed en översikt över, *dels* de i statsbidragsansökan beräknade kostnaderna, *dels* kostnaderna enligt anbud, *dels ock* de beräknade kostnaderna, sedan hänsyn tagits till senaste tidens starka pris- och löneförhöjningar.

Tablå över beräknade kostnader

	Enl. statsbidragsansök.	Enl. anbud	Prisförhöj. i % à anbud	Prisförhöj. i kronor	Total kostnad
Byggnadsarbeten (entreprenör Byggnads AB Verner Johansson)	800.000: —	863.000: —	25	278.000: —	1.078.000: —
Värme- och sanitet (entreprenör AB Knut Lundquist)	151.400: —	258.000: —	25	170.600: —	322.000: —
Elektrisk installation (entreprenör Elektr. kompaniet)	53.900: —	75.740: —	20	37.100: —	91.000: —
Målning	58.000: —	—		42.000: —	100.000: —
Spisar, ånggrytor, stekskåp m. m. för bespisningslokalerna	21.900: —	—		4.100: —	26.000: —

Ritningar, arbetsledning och kontroll	75.000: —			75.000: —
Oförutsedda utgifter	75.000: —	—	15.000: —	90.000: —
	1.235.200: —		546.800: —	1.782.000: —
Utvändiga ledningar inhägnad, planering	65.000: —		16.000: —	81.000: —
	1.300.200: —		562.800: —	1.863.000: —

Totalkostnaderna skulle alltså enligt ovanstående tablå uppgå till kronor 1.863.000: —, frånsett kostnaderna för inventarier, varför anslag med 200.000: — kr. tidigare beviljats och uppförts i 1951 års utgifts- och inkomststat.

Av det fastställda statsbidraget torde hälften av statsbidraget för byggnadskostnaderna, eller kronor 225.100: —, redan ha tillförts stadens kassa, ¼ erhålles så snart byggnaden är under tak och återstoden då byggnadsföretaget färdigställts och avsynats.

Med hänvisning till vad som ovan anförts, får folkskolstyrelsen härmed anhålla, att stadsfullmäktige behagade bevilja ett förslagsanslag för uppförande av Blåsboskolan å kronor 1.863.000: —, varav kronor 460.000: — torde komma att täckas genom statsbidrag.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom framgår av folkskolstyrelsens skrivelse ha de totala kostnaderna enligt infordrade anbud visat sig avsevärt överstiga de beräknade kostnaderna. Det av Kungl. Maj:t fastställda kostnadsunderlaget för bestämmande av statsbidraget utgår tydligen från de beräknade kostnaderna, vilket medför att statsbidraget, som för Västerås stads vidkommande utgör c:a 35 % av bidragsunderlaget, kommer att stå i uppenbart missförhållande till de verkliga kostnaderna. Kammaren förutsätter att folkskolstyrelsen undersöker möjligheten att erhålla ytterligare statsbidrag samt vidtager alla de åtgärder som härför äro erforderliga.

Kammaren har icke något att erinra mot det begärda anslaget, vilket, i den mån detsamma icke täckes av statsbidrag, bör bestridas av lånemedel.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av byggnadskostnaderna för Blåsboskolan anvisa ett anslag å 1.863.000 kronor att täckas till ett beräknat belopp av 460.000 kronor genom statsbidrag och till återstående del genom lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för den del av anslaget, som icke täckes genom statsbidrag, ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 103. Förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Norna. (Konf. S. H. nr 68 ser. A 1951)

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 maj 1951 anfört följande:

Vid sammanträde den 29 mars 1951 beslöto stadsfullmäktige på hemställan av drätselkammaren att utöva i lag föreskriven lösensrätt till tomten nr 1 i kvarteret Norna, i den mån så visade sig erforderligt, samt att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla i anledning härav erforderliga åtgärder.

Efter det stämning uttagits på den siste ägaren till tomten, Karl Gunnar Edvardsson, har förhandlingar förts i ärendet, vilka resulterat i en uppgörelse på följande villkor.

Köpekontraktet mellan Karl Gunnar Edvardsson och Erik Edvard Karlsson återgår. Karlsson försäljer tomten till staden för ett pris av 175.000 kronor eller samma belopp som Edvardsson erlagt till Karlsson. Köpeskillingen gäldas på det sättet att staden övertar ansvaret för intecknad gäld i fastigheten till ett belopp av 125.000 kronor samt erlägger kontant 20.000 kronor och 30.000 kronor å tillträdesdagen. Å sistnämnda belopp överlämnar staden en revers löpande å 4 % årlig ränta. Utöver köpeskillingen erlägger staden i lagfartskostnader för båda köpen för nu ifrågavarande köp och återförsäljning till Karlsson samt för ny tomtkarta 3.650 kronor. Tillträdet sker den 1 april 1956. Karlsson uppbär avkastningen av fastigheten intill tillträdesdagen men svarar å andra sidan till nämnda dag för alla å fastigheten belöpande skatter och onera. Vidare förbinder sig Karlsson att under tiden fram till tillträdesdagen vårda och underhålla fastigheten så att den vid tillträdet befinner sig i ungefär samma skick som nu. Om kostnaderna för normalt underhåll under något kalenderår skulle komma att överskrida 2.500 kronor åtager sig staden att erlägga överskjutande belopp under förutsättning att dessförinnan överenskommelse träffas med staden om utförande av reparationerna.

Karlsson har tidigare debiterats gatumarksersättning och gatubyggnadskostnad för tomten. Å beloppet återstår oguldet c:a 1.550 kronor. Karlsson fritages från skyldigheten att erlägga sistnämnda belopp.

Totalt erfordras sålunda ett anslag å kronor 55.200. Härav bör 53.650 kronor täckas av försäljningsmedelsfonden och 1.550 kronor av gatukostnadsfonden.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att godkänna förevarande köpeavtal angående tomten nr 1 i kvarteret Norna,

att anvisa ett anslag å 55.200 kronor samt

att anslaget skall täckas till ett belopp av 53.650 kronor av försäljningsmedelsfonden samt till ett belopp av 1.550 kronor av gatukostnadsfonden.

Nr 104. Fråga om inköp av en arbetsbåt till parkstyrelsen.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 4 april 1951 anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla, att stadsfullmäktige för inköp av en arbetsbåt med motor måtte ställa ett anslag å 4.500 kronor till parkstyrelsens förfogande.

Ifrågavarande båt skall enligt avtal användas av parkförvaltningen, byggnadskontoret och fastighetskontoret gemensamt för arbeten å Hästholmarna med flera ställen och då parkstyrelsen skall handha skötseln av båten har överenskommits, att styrelsen skulle begära anslag för inköp av densamma.

De nu befintliga arbetsbåtarna, varav den ena tillhör byggnadskontoret och den andra parkförvaltningen, äro i sådant skick, att de äro farliga att använda för det avsedda ändamålet. Parkförvaltningens båt inköptes år 1928 och byggnadskontorets torde vara av ungefär samma ålder. Berörda båtar äro avsedda att om så ske kan försäljas.

Samtidigt vill parkstyrelsen påpeka, att säkerhetstjänstens skyddsombud samt vederbörande arbetare förklarat de gamla båtarna farliga och olämpliga att använda för arbetsändamål, då de icke tåla någon nämnvärd belastning av material.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker parkstyrelsen stadsfullmäktige besluta

att för inköp av ovanberörda arbetsbåt med motor ställa ett anslag å 4.500 kronor till parkstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1951 avgivet utlåtande med åberopande vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla parkstyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 105. Fråga om pensionsunderstöd till förrådsarbetaren Karl Axel Berglund.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 april 1951 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har förrådsarbetaren vid parkförvaltningen Karl Axel Berglund anhållit om pension från och med den 1 april 1951. Berglund kan icke få pension vare sig enligt 1946 års pensionsreglemente eller enligt 1929 års reglemente eftersom han hade för hög ålder vid den tid då han fick stadigvarande anställning hos staden och hade för få tjänsteår, när han uppnådde 65 års ålder, som är vanlig pensionsålder. Berglund är född den 24 mars 1876 och har varit anställd vid parkförvaltningen sedan den 14 april 1928. Den 24 mars 1941 fyllde Berglund 65 år och hade då nära 13 tjänsteår. För pension enligt reglementet fordras minst 15 tjänsteår. På grund härav kan endast ifrågakomma det pensionsunderstöd om 350 kronor per år, som stadsfullmäktige brukar tillerkänna arbetare, som ej kan få pension enligt reglementet.

Parkstyrelsen har tillstyrkt Berglunds framställning, dock utan att gå in på beloppets storlek.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna f. förrådsarbetaren Karl Axel Berglund ett årligt pensionsunderstöd om 350 kronor från och med den 1 april 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 106. Inrättande av nya ordinarie tjänster såsom barnträdgårdslärarinnor samt ändrad lönegradsplacering för dylik befattning.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 22 februari 1951 anfört följande:

Till sammanträdet den 2 februari 1951 inkom till styrelsen för Västerås stads Barnstugor en skrivelse från barnträdgårdslärarinnorna i staden, vilka hemställde om att Barnstugestyrelsen till behandling skulle upptaga förutsättningarna för tillsättandet av sex ordinarie tjänster i 10:e lönegraden som ett provisorium intill dess nya centrala eller lokala förhandlingar kommer till stånd.

Som motivering anför lärarinnorna; att för barnträdgårdslärarinna skall finnas möjlighet att tillgodoräkna sig tjänsteår, samt att erhålla den trygghet och säkerhet som en ordinarie tjänst innebär.

Då Barnstugorna för närvarande har 24 barnträdgårdslärarinnor anställda vid sina institutioner och av dessa endast 7 innehar ordinarie tjänster uppstår en alltför stor rörlighet inom lärarinnekåren. För Barnstugornas vidkommande är det angeläget att vinna större stabilitet beträffande sina befattningshavares anställningsförhållanden, varför Barnstugestyrelsen beslöt hemställa om att stadsfullmäktige måtte besluta:

att inrätta sex ordinarie barnträdgårdslärarinnetjänster i 10:de lönegraden,

att bemyndiga Barnstugestyrelsen att fr. o. m. den 1 april 1951 tillsätta dessa.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 18 april 1951 anfört:

Enligt vad nämnden under hand inhämtat från barnstugestyrelsen begär styrelsen dels att tre ordinarie tjänster skall inrättas och dels att tre för närvarande vakanta tjänster skall få återbesättas i lönegrad 10.

Ordinarie barnträdgårdslärarinna är för närvarande i stadens tjänsteförteckning placerad i lönegrad 12. Stadsfullmäktige beslöt emellertid den 24 november 1949 att tills vidare icke återbesätta lediga tjänster med ordinarie innehavare. Nya lärarinnor skulle till följd härav anställas såsom extra befattningshavare med lön efter löneklass 10. Anledningen till fullmäktiges beslut var att sedan tjänsterna i Västerås blivit placerade i lönegrad 12, en central överenskommelse träffades mellan Svenska Stadsförbundet och lärarinnornas dåvarande organisationer innebärande, att ordinarie barnträdgårdslärarinna skulle avlönas enligt lönegrad 10. Sedan en tjänst blivit vakant upptog löne- och avtalsnämnden förhandlingar med lärarinnornas nybildade organisation, Svenska Facklärarförbundet, angående nedflyttning av tjänsterna från lönegrad 12 till lönegrad 10 efter hand som vakanser inträffade. Någon överenskommelse kunde emellertid då icke träffas. Tjänstetillsättningar har därefter fått ske å extra stat i enlighet med fullmäktiges nyssnämnda beslut. Flertalet av tjänsterna vid barnstugorna äro numera å extra stat. Sedan styrelsen nu anhållit, att tjänsterna måtte få nedflyttas till lönegrad 10, har löne- och avtalsnämnden förhandlat med Svenska Facklärarförbundet, som denna gång godtagit placering i lönegrad 10. Med anledning härav

har löne- och avtalsnämnden intet att erinra mot att fullmäktige bifaller barnstugestyrelsens framställning. Beslutet skall givetvis icke påverka lönerna för de ordinarie barnträdgårdslärarinnor som nu äro anställda.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att ordinarie tjänst såsom barnträdgårdslärarinna från och med den 1 april 1951 skall vara placerad i lönegrad 10,

att beslutet icke skall påverka nu anställda ordinarie barnträdgårdslärarinnors löneförhållanden,

att från och med den 1 april 1951 inrätta tre nya ordinarie tjänster såsom barnträdgårdslärarinna i lönegrad 10 samt

att bemyndiga barnstugestyrelsen att tillsätta samtliga vakanta befattningar med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 maj 1951 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 107. Återbesättande av befattning som hälsovårdsinspektör.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 5 mars 1951 anfört följande:

En befattning såsom hälsovårdsinspektör blir till följd av innehavarens pensionering vakant den 1 juli 1951.

Enär varaktigt behov av befattningen föreligger hemställer hälsovårdsnämnden om bemyndigande att återbesätta densamma.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 18 april 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i häröver den 4 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hälsovårdsnämndens hemställan.

Nr 108. Återbesättande av befattningen som brandchef.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 8 maj 1951 anfört följande:

Brandchefen Olof Clarholm avgår efter uppnådd pensionsålder med utgången av juli månad 1951 från sin befattning.

Med anledning härav hemställer brandstyrelsen om bemyndigande att återbesätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga brandstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen som brandchef i staden.

Nr 109. Inrättande av befattning som vaktmästare vid Blåsboskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande.

Den under byggnad varande Blåsboskolan beräknas kunna tagas i bruk senast den 1/1 1952. Vaktmästarbefattningen vid skolan bör enligt folkskolestyrelsens uppfattning tillträdas senast den 15/11 1951. Folkskolstyrelsen får med anledning därav anhålla att Stadsfullmäktige behagade besluta

att inrätta en ordinarie vaktmästarbefattning i lönegrad 12 vid Blåsboskolan, samt

att för ändamålet bevilja erforderligt anslag för tiden 15/11—31/12 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver samma dag avgivet utlåtande med påpekande av att befattningen bör inrättas som ordinarie först från och med årsskiftet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1952 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 12 som vaktmästare vid Blåsboskolan.

Drätselkammaren har i utlåtande den 17 maj 1951 med biträdande av vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1952 inrätta en ordinarie befattning som vaktmästare vid Blåsboskolan, placerad i lönegrad 12 samt

att för avlöning av tillförordnad innehavare av tjänsten för tiden 15 november—31 december 1951 anslå 900 kronor att utgå av det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 110. Medgivande för jordbruksförvaltaren att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder.
Återbesättande av befattningen såsom jordbruksförvaltare.

Lantegendomsnämnden har i två särskilda skrivelser anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla, att stadsfullmäktige måtte medgiva att jordbruksförvaltaren Ivar Kjellberg måtte få kvarstå i tjänst till innevarande års slut, trots att han den 30 nästkommande juni ingår i pensionsåldern.

Förvaltare Kjellberg, vilken på förfrågan av nämnden förklarat sig villig kvarstå den föreslagna tiden, är en av nämndens ledamöter i kommittén för utredning av frågan om kvittblivning av sopor och är tillika ledamot av kommitténs arbetsutskott och då det för utredningen är av synnerligen stort värde, att kommittén kan få anlita Kjellbergs under många år förvärvade sakkunskap i denna fråga är det angeläget, att han kvarstår ovan angivna tid inom vilken kommitténs arbete beräknas vara slutfört. Vidare har Kjellberg nämndens uppdrag att före årsskiftet inkomma med förslag till ny renhållningsstadga och avgifter för sophämtningen. Slutligen är det ju praxis inom jordbrukaryrket, att anställda kvarstå till dess årets skörd bärgats och verksamheten i övrigt avslutats och detta bör ju särskilt gälla den som är chef för en förvaltning av nu ifrågavarande storleksordning.

Lantegendomsnämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att jordbruksförvaltaren Ivar Kjellberg trots dessförinnan uppnådd pensionsålder kvarstår i tjänst till innevarande års slut.

Sedan förvaltaren vid Västerås Stads Lantbruk, Ivar Kjellberg, den 30 instundande juni ingår i pensionsåldern, samt tjänsten fortfarande är oundgängligen nödvändig, får lantegendomsnämnden hemställa, att få återbesätta berörda tjänst från och med den 1 januari 1952. I särskild skrivelse har lantegendomsnämnden anhållit, att förvaltare Kjellberg måtte kvarstå i tjänst till årets slut speciellt för fullföljande av vissa uppdrag för stadens räkning.

Lantegendomsnämnden anhåller således att stadsfullmäktige måtte besluta

att befattningen som jordbruksförvaltare måtte få återbesättas med ordinarie innehavare från och med den 1 januari 1952.

Löne- och avtalsnämnden har genom tvenne utlåtanden den 16 maj 1951 tillstyrkt bifall till framställningarna.

Drätselkamaren har i häröver den 17 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att medgiva jordbruksförvaltaren Ivar Kjellberg att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder intill utgången av år 1951 samt

att bemyndiga lantegendomsnämnden att återbesätta befattningen som jordbruksförvaltare med ordinarie innehavare från och med den 1 januari 1952.

Nr 111. Uppflyttning av lärartjänsterna vid stadens yrkesskolor i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 april 1951 anfört följande:

Svenska Facklärarförbundet har under de s. k. "lönestoppsåren" vid några tillfällen gjort framställning hos löne- och avtalsnämnden rörande uppflyttning av lärartjänsterna vid stadens yrkesskolor till högre lönegrader. Förbundet har haft stöd av skolornas styrelse, som åtskilliga gånger för löne- och avtalsnämnden framhållit, att de nuvarande placeringarna äro för låga. Vid yrkesskolorna finns för närvarande följande ordinarie tjänster:

Skolkökslärarinna (Bergman)	lönegrad 18
Sömnadslärarinna (Stridbeck)	„ 18
„ (Nordin)	„ 18
Yrkeslärare (Carlsson)	„ 18
„ (Bäckström)	„ 21
„ (Centervall)	„ 21
Ämneslärare (Morén)	„ 21
„ (Erdeman)	„ 24

Löne- och avtalsnämnden har hittills vid förhandlingar med facklärarförbundet icke ansett sig kunna göra några medgivanden om ändrade lönegrader för lärarna med hänsyn till lönestoppet och löneläget i övrigt för stadens anställda.

Sedan lönestoppet numera hävts, ha facklärarförbundet och yrkesskolornas styrelse gjort förnyade framställningar hos lönenämnden om uppflyttningar av tjänsterna. Facklärarförbundet begärde, att samtliga tjänster utom den som innehas av ämnesläraren Erdeman skulle placeras i lönegrad 23, medan Erdemans tjänst skulle placeras i lönegrad 25. Beträffande skolkökslärarinnans tjänst ha förbundet och skolornas styrelse hänvisat till den nyligen genomförda löneregleringen för övningslärare vid folkskolorna. Skolkökslärarinna vid folkskolorna står numera i lönegrad 18. Man har icke ansett det riktigt, att skolkökslärarinna vid yrkesskolorna står i samma lönegrad som vid folkskolorna då hon sköter en undervisning av mera kvalificerad art. För hennes del är det ju inte fråga om ett övningsämne utan fråga om yrkesundervisning eller därmed jämförlig undervisning till elever på ett helt annat åldersstadium än vid folkskolorna. För de övriga lärarna har motiveringen på enahanda sätt varit, att de borde stå i högre lönegradsplacering än lärarna vid folkskolorna eftersom det gäller yrkesutbildning av äldre elever. Vidare har framhållits, att undervisningen ofta är förlagd till kvällarna. För ämnesläraren i lönegrad 24 har man anfört, att hans undervisning står på samma plan som adjunkternas undervisning i läroverken. Då innehavaren av tjänsten emellertid icke formellt har full adjunktkompetens, har man velat placera tjänsten en lönegrad under lönegrad 26, där läroverksadjunkter äro placerade.

Löne- och avtalsnämnden har ansett sig böra i viss utsträckning tillmötesgå önskemålen om högre löner. Överenskommelse har träffats vid förhandlingar med facklärarförbundet om omflyttning av de tjänster som stå i lönegrad 18 till lönegrad 20 samt av de tjänster som stå i lönegrad 21 till lönegrad 22. Beträffande ämneslärartjänsten i nuvarande lönegrad 24 har enighet rått om uppflyttning till lönegrad 25. Lönegradsuppflyttningarna skulle gälla retroaktivt från och med den 1 januari 1951.

Yrkesläraren i slöjd, som för närvarande är placerad i lönegrad 18, har enligt beslut av stadsfullmäktige den 18 december 1947 tillerkänts en löneklass utöver de fyra, som finns i lönegrad 18, för att markera ett avstånd från folkskolornas slöjdlärare, som äro placerade i lönegrad 18. Om tjänsten nu uppflyttas till lönegrad 20, anser löne-

och avtalsnämnden för sin del det längre icke vara motiverat att för en enda befattningshavare bibehålla oformligheten med fem löneklasser i denna lönegrad. För alla stadens övriga tjänstemän finns fyra löneklasser inom varje lönegrad.

För lärartjänsterna vid yrkesskolorna finns särskilda regleringshandlingar, vilka fastställts av stadsfullmäktige. Om förslaget om lönegradsuppflyttningar vinner stadsfullmäktiges bifall, bör givetvis de i regleringshandlingarna intaga lönegraderna ändras i enlighet med beslutet. Uppdrag att göra sådan ändring bör lämnas åt yrkesskolornas styrelse.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att med giltighet från och med den 1 januari 1951 uppflytta de ordinarie lärartjänsterna vid stadens yrkesskolor från lönegrad 18 till lönegrad 20, från lönegrad 21 till lönegrad 22 samt från lönegrad 24 till lönegrad 25 enligt vad ovan närmare framgår,

att för yrkeslärartjänsten i nuvarande lönegrad 18 skall från och med den 1 januari 1951 endast finnas fyra löneklasser inom lönegrad 20 samt

att uppdraga åt styrelsen för yrkesskolorna att ändra regleringshandlingarna för tjänsterna i överensstämmelse med lönegradsuppflyttningarna.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 12 maj 1951 har vidare styrelsen för stadens yrkesskolor meddelat, att styrelsen intet har att erinra mot att den vid förhandlingarna mellan löne- och avtalsnämnden och facklärareförbundet uppnådda överenskommelsen om lönerna för skolornas ordinarie lärare stadfästes av stadens myndigheter, därvid det dock förutsattes att antalet intjänade ålderstillägg för de olika befattningshavarna icke ändrades.

Drätselkammaren får för sin del meddela, att kammaren icke har något att erinra emot löne- och avtalsnämndens förslag på grund varav kammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Nr 112. Angående ändrade grunder för dyrtidstillägg till stadens befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 9 maj 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 25 januari 1951 att dyrtidstillägget om 12 % till ordinarie och extra tjänstemän samt vissa kollektivanställda skulle från och med den 1 januari 1951 tills vidare höjas till 20 % under viss förutsättning rörande pristalet.

Sedan förutsättningen uppfyllts har tillägget om 20 % utbetalats. Beslutet anknöt till de bestämmelser som gällde för statens tjänstemän. Statstjänstemännen ha numera till följd av de fortgående prishöjningarna fått dyrtidstillägget höjt från 20 % till 33 % och i vissa fall 32 %. Mellan Svenska Stadsförbundet och de kommunalanställdas olika organisationer ha förhandlingar upptagits om ändring av dyrtidstillägget för städernas anställda efter de nya statliga grunderna. Överenskommelse har träffats mellan parterna med i stort sett lika lydande text.

Överenskommelserna innebär, att nu gällande bestämmelser om rörligt tillägg eller annan dyrtidskompensation skall utbytas mot bestämmelse att under år 1951 skall utgå ett fast tillägg av 33 % på grundlön eller del därav, som icke överstiger 500 kronor per månad, och 32 % på återstoden av grundlönen intill 1.200 kronor per månad. Därest under år 1951 högre maximigräns skulle fastställas för statstjänstemännen, skall samma gräns tillämpas från den tidpunkt, då statens ändring träder i tillämpning. Skulle vid utgången av år 1951 överenskommelse ej ha träffats mellan parterna om tilläggets storlek för år 1952, skall ovannämnda tillägg utgå tills vidare under år 1952.

Det nya tillägget har frikopplats från tidigare anknytning till levnadskostnadsindex och skall sålunda utgå såsom ett fast tillägg under 1951 oberoende av prisutvecklingen. Beträffande dyrtidstillägg efter 1951 förutsätter överenskommelsen nya förhandlingar.

Vid förhandlingarna har stadsförbundet såsom förutsättning för överenskommelse om högre dyrtidstillägg uppställt krav på att lönerna i övrigt icke skulle undergå några större förändringar. Med anledning härav ha parterna överenskommit följande.

Parterna förutsätta, att nu gällande tjänsteförteckningar i kommunerna skola i princip gälla även under år 1951. Förbunden avser sålunda icke att annat än i starkt begränsad omfattning framställa yrkanden om förbättrade löneförmåner av annat slag än det nya fasta lönetillägget. Dessa yrkanden gäller vissa enstaka befattningshavare eller befattningshavaregrupper, vilka med hänsyn till nuvarande arbetsuppgifter icke kunna anses ha en i förhållande till övriga befattningshavare hos kommunen riktig inplacering i löneplanen. Parterna förutsätter vidare, att den justering av tjänsteförteckningen, som kan ske genom att ett dylikt yrkande bifalles, icke kan åberopas för en förändring av övriga befattningshavares löneplacering, vare sig motiveringen för yrkandet varit placeringar i andra kommuner eller andra omständigheter.

Överenskommelser med nämnda innehåll ha träffats med Svenska Kommunalarbetareförbundet, Svenska Polisförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO) och Svenska Facklärarförbundet. Det nya tillägget skall utgå från och med den 1 januari 1951. Förutsättning för utbetalning av det höjda tillägget är, att de anställdas organisationer i enlighet med de centrala överenskommelserna icke begär ändrade lönegradsplaceringar annat än i starkt begränsad omfattning. Om framställningar göres om förhöjningar av grundlönerna har man att i varje stad pröva huruvida framställningarna kan anses ha skett i den begränsade omfattning som man tänkt sig vid den centrala överenskommelsen eller om framställningarna gått utöver ramen för överenskommelsen. Om framställningar prövas ske i större omfattning är det önskvärt att överenskommelse träffas vid förhandlingar med vederbörande personalorganisation om begränsning av yrkandena. Dylika förhandlingar har för Västerås del redan påbörjats. I överenskommelserna förutsättes att tillägget skall utbetalas snarast möjligt sedan man konstaterat, att förutsätt-

ningarna för utbetalning föreligger. Då det i en del fall är oklart rörande förutsättningarna för utbetalning av tillägget men det samtidigt är angeläget att tillägget kan utbetalas så snart som möjligt, har Svenska Stadsförbundet i cirkulärskrivelse till landets lönenämnder av den 21 april 1951 rekommenderat städerna att fatta principbeslut om det nya tillägget samt bemyndiga lönenämnderna att avgöra om förutsättningarna finnas för utbetalningar av tillägget. Härom skriver stadsförbundet bl. a. följande:

"För att på ett praktiskt sätt lösa de problem, som kunna uppkomma i fråga om lönetillägg till olika befattningshavaregrupper få vi på uppdrag av förhandlingsdelegationen föreslå följande förfaringssätt.

Fullmäktige fatta ett principbeslut om att utbyta hittills varande bestämmelser om rörligt tillägg och annan dyrtidskompensation mot bestämmelsen om det fasta lönetillägget om 32—33 % i den utformning som framgår av överenskommelserna. Samtidigt besluta fullmäktige emellertid, att tillägget icke skall utbetalas förrän lönenämnden konstaterat att förutsättningarna härför föreligga."

Löne- och avtalsnämnden hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med stadsförbundets rekommendation.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att med upphävande av beslutet om provisoriskt dyrtidstilllägg av den 25 januari 1951 utbyta nuvarande bestämmelser om rörligt dyrtidstillägg mot en ny bestämmelse om fast tillägg under år 1951,

att enligt den nya bestämmelsen skall utgå ett fast tillägg av 33 % på grundlön eller del därav, som icke överstiger 500 kronor per månad, och 32 % på återstoden av grundlönen intill 1.200 kronor per månad,

att om högre maximigräns än 1.200 kronor per månad skulle under 1951 fastställas för statstjänstemännen, samma gräns skall tillämpas under 1951 för Västerås stads anställda från den tidpunkt, då statens ändring träder i tillämpning,

att därest vid utgången av år 1951 överenskommelse ej kan ha träffats om dyrtidstilläggets storlek under 1952, det nu föreslagna nya tillägget skall utgå tills vidare oförändrat under 1952 samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att konstatera om förutsättningarna föreligga enligt centrala överenskommelser att utbetala det nya tillägget.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

I likhet med löne- och avtalsnämnden vill drätselkammaren rekommendera stadsfullmäktige att för sin del godtaga det förhandlingsresultat vartill man kommit vid de centrala förhandlingarna. Redan då staten för 1951 gjordes upp förutsåg drätselkammaren att under 1951 krav på ökade dyrtidstillägg skulle komma att framställas och

för ändamålet avsattes på finansförvaltningens stat ett extra anslag å 350.000 kronor. Enligt av drätselkontoret verkställda beräkningar komma de genom den centrala överenskommelsen ökade dyrtidstilläggen att medföra en merkostnad för staden utöver i staten beräknat dyrtidstillägg med cirka 760.000 kronor, varav för tiden från den 1 januari till den 31 maj 1951 belöper cirka 315.000 kronor. Vidkommande den passus i överenskommelsen vari föreskrives att om högre maximigräns än 1.200 kronor per månad fastställes för statstjänstemännen samma gräns skall tillämpas under 1951 för Västerås stads anställda, vill drätselkammaren meddela, att Riksdagen nyligen godkänt denna högre maximigräns för statstjänstemännens del, och därvid fastslagit densamma till 1.600 kronor per månad. Den härav följande ökningen av dyrtidstillägget träder dock i kraft först från och med den 1 juli 1951.

Med åberopande härav hemställer kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt

att kostnaderna för de ökade dyrtidstilläggen skola täckas av uttaxerade medel.

Nr 113. Anslag för exploatering av Norra Skallberget.

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 maj 1951 anfört följande:

Såsom drätselkammaren i samband med sitt yttrande över tekniska verkens förslag om framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Norra Skallberget framhållit, har en exploateringskalkyl uppgjorts för ifrågavarande områdes exploatering. Denna exploateringskalkyl har följande utseende:

"EXPLOATERINGSKALKYL

för Norra Skallberget i Västerås.

Området begränsat enligt bilagda stadsplanekarta, Pl 134, röd begränsningslinje.

	m²	%	
Kvartersmark för flerfamiljshus (42.800 m² våningsyta)	91.000	32,5	
Kvartersmark för radhus (14.000 m² våningsyta)	58.000	20,7	
Kvartersmark för egnahem (30 tomter)	27.000	9,6	62,8
Kvartersmark för allmän byggnad	13.000	4,6	
Gator	24.000	8,6	
Parkmark	67.000	24,0	37,2
Totalt	280.000	100,0	

Utgifter:

Markkostnad 280.000 m^2 à 1:50	420.000: — kr.
Gator (spec. å omstående sida) 24.000 m^2	550.000: — „
Parker	120.000: — „
Ledningar (= anslutningsavgift och regnvattenledningar)	358.000: — „
Administration m. m. 5 % på 1.630.000: —	82.000: — „
Grundrabatter	100.000: — „
	1.630.000: — kr.

Inkomster:

30 villatomter à 6.000: — kr.	180.000: — kr.
Flerfamiljshus och radhus 56.800 m^2 vy à c:a 25: 50 kr.	1.450.000: — „
	1.630.000: — kr."

Såsom av denna kalkyl framgår har på exploateringsaffären belöpande andel av ledningskostnaden beräknats till 358.000 kronor, vilket belopp motsvarar tekniska verkens fordran på anslutningsavgifter och kostnaden för bortledande av regnvatten från gator och allmänna platser. Kostnaden för anordnande av gator inom området har beräknats till 550.000 kronor och den del av kostnaden för iordningställande av parker som anses belöpa på exploateringsaffären till 120.000 kronor. Ifrågavarande tre kostnadsbelopp, sammanlagt 1.028.000 kronor, böra enligt drätselkammarens förmenande täckas av lånemedel. Kostnaden för grundrabatter, 100.000 kronor, anses däremot kunna bestridas av uttaxerade medel.

Under hänvisning härtill hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för exploatering av Norra Skallberget anvisa för utläggande av gator 550.000 kronor, för anordnande av parker 120.000 kronor och för framdragande av ledningar 358.000 kronor, sammanlagt 1.028.000 kronor, att täckas av lånemedel,

att för tillhandahållande av grundrabatter anslå 100.000 kronor att täckas av uttaxerade medel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att upptaga amorteringslån å 1.028.000 kronor ävensom vidtaga samtliga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 114. Anslag för utbyte av värmepannor i Stadshotellsbyggnaden.

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 maj 1951 anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 16 maj 1951 har fastighetskontoret på anförda skäl hemställt, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige anhålla om ett anslag å 60.000 kronor för utbyte av värmepannor m. m. i stadshotellsbyggnaden. Fastighetskontoret har för sitt anslagsäskande lämnat följande motivering:

"För uppvärmning och varmvatten finnas i stadshotellsbyggnaden 4 st. gjutna värmepannor à vardera 25,5 m². Av dessa äro 2 st. numera i så pass dåligt skick att de icke kunna brukas ytterligare en säsong. De båda andra äro däremot användbara ännu någon tid. Två av pannorna ha tidigare varit försedda med s. k. Rekaaggregat, vilka för cirka ett år sedan blevo utbrända. Aggregaten utbyttes icke mot nya dels på grund av att en eventuell omläggning av pannorna hade aktualiserats och dels på grund av vissa sanitära olägenheter som uppkommo genom pannrummets belägenhet. Pannorna eldades tidigare med koks och rekabränsle och har under senare tiden eldats med enbart koks. Under tider med knapp tillgång à koks har ved och briketter utgjort ersättningsbränsle.

Fastighetskontoret har i samråd med Kadesjös Ingenjörsbyrå undersökt 10 olika alternativ för omändring av pannanläggningen. Härvid har även experter à anläggningar för hotell- och restaurangfastigheter medverkat. Det alternativ, som därvid befunnits lämpligast, är en anläggning med 3 st. gjutna pannor à vardera 50 m² med installation av aggregat för eldning med olja nr 3 (tjockolja). Enligt infordrade anbud skulle kostnaderna härför uppgå till cirka 60.000 kronor. Under de senaste dagarna har emellertid en åtstramning ifråga om försäljning av eldningsoljor inträtt, varför kontoret ännu icke fått besked om möjligheterna att erhålla olja till en eventuell anläggning. Det är därför icke uteslutet, att detta alternativ får släppas och pannorna i stället får anordnas med stoker för koleldning. Kostnaderna härför skulle bli i stort sett samma.

Under år 1950 uppgick bränslekostnaden för byggnaden till 43.000 kronor, av vilket belopp staden svarade för 18.000 kronor och vissa hyresgäster för 25.000 kronor. Med dagens priser à koks och olja skulle en årlig besparing à bränslekostnaden erhållas à cirka 7.000 kronor efter ovannämnda omläggning. Den besparing som skulle uppkomma genom att eldningspersonalen kunde friställas för andra arbetsuppgifter (ex. reparationer) har då icke medräknats. Med de hyresgäster, som genom omläggningen skulle erhålla en lägre bränslekostnad, skulle överenskommelse ev. träffas om bidrag till installationskostnaden att erläggas under ett visst antal år.

Installationen måste utföras under sommaren och vara fullt färdig till den 15 september i år. Det är därför angeläget att anslag härför snarast erhålles. Då innevarande års stat upprättades, var det icke klart att pannorna redan i år måste bytas. Anslag saknas sålunda för ändamålet."

Med åberopande härav hemställer kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för utbyte av värmepannor i stadshotellsbyggnaden ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag à 60.000 kronor att täckas av det i årets stat upptagna till stadsfullmäktiges förfogande ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 115. Anslag för ställverksbyggnad å stadsägan 883 E samt avtal med Vattenfallsstyrelsen och Asea i samband härmed.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 12 maj 1951 anfört följande:

För närvarande levereras all för staden och dess industrier behövlig elström från kraftverket. Det har emellertid länge framstått såsom en angelägenhet av synnerlig vikt att trygga elförsörjningen i händelse av avbrott i leveransen från kraftverket. En påminnelse härom utgjorde strömavbrottet i juni 1950. Med stadens fortgående tillväxt i de perifera delarna ha även olägenheter av annat slag gjort sig gällande. Anläggningskostnaderna för utvidgning av högspänningsnätet, särskilt i väster, bli onormalt höga och belastningsförlusterna stiga.

Tekniska verken ha därför ansett det angeläget att erhålla en sektionsstation med placering å Djuphamnsområdet för avlastning av kraftverket och såsom reserv. I sådant avseende ha med Statens Vattenfallsverk förda underhandlingar numera resulterat i, att vattenfallsverket förklarat sig berett att medverka genom att bekosta ledningar, ställverk och transformator för 70 kV för den planerade stationen ävensom 6 kV ställverksutrustning för transformator och kabelledningar för mätning, signalering och manövrering mellan stationen och kraftverket mot att staden förbunde sig att utgiva en årlig kostnadsersättning av 50.000 kronor och tillhandahålle för stationen erforderlig tomt. Sådan har av drätselkammaren den 2 november 1950 anvisats å stadsägan nr 883 E.

Stationen är avsedd att leverera kraft såväl till elverket som Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget. Enligt preliminär överenskommelse fördelas den till vattenfallsverket utgående ersättningen mellan elverket och bolaget, med hänsyn till kraftbelopp, som tagas i anspråk, så att elverket erlägger $^3/_5$ och bolaget $^2/_5$ av beloppet. Ställverksbyggnaden skall bereda plats dels för vattenfallsverkets 6 kV-utrustning, dels för elverkets fördelningsställverk jämte en transformatorstation, dels för bolagets fördelningsställverk. Det har ansetts lämpligt, att elverket svarar för alla tomt- och byggnadskostnader och att bolaget erlägger årlig hyra, motsvarande $^2/_5$ av elverkets totala årskostnad med ev. mindre jämkningar, som kunna föranledas av att ställverksutrymmena något kunna avvika från förhållandet 2: 3.

Enligt preliminär beräkning av kostnaderna för byggnaden jämte erforderlig planering, inhägnad av området m. m. stiga desamma till 275.000 kronor.

Elverkets fördelningsställverk är ännu ej färdigkonstruerat. För en del elektrisk apparatur gäller lång leveranstid, varför ställverket ej kan beräknas bli färdigställt förrän om c:a tre år. Men då det är synnerligen angeläget, att stationen snarast möjligt kommer i drift, kan ett mindre provisoriskt fördelningsställverk omedelbart uppsättas. Så snart slutlig konstruktion av 6 kV-ställverk utförts och anbud införskaffats, kommer styrelsen att inkomma med anslagsäskande för såväl denna del av anläggningen som anslutningskablar till högspänningsnätet och lokaltransformatorstation.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett anslag å 275.000 kronor av lånemedel för uppförande av ställverksbyggnad på angiven tomt och tomtens iordningställande och

att bemyndiga styrelsen att träffa avtal med vattenfallsverket om utförande av 70 kV-ledningar och transformatorstation för 70/6 kV och med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget om fördelning av årskostnaderna för vattenfallsverkets anläggningsdelar och hyra för ställverksutrymmet.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren, som förutsätter att staden icke drabbas av kostnader för järnvägsspår till stationen, har icke något att erinra emot förslaget, utan hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 275.000 kronor samt vidtaga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 116. Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Norra Skallberget.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 10 april 1951 anfört följande:

Kostnaderna för utläggning av vatten- och avloppsledningar inom Norra Skallberget, där bebyggelse är att förvänta i nära framtid, ha beräknats till 466.000 kronor. Vinsten på försålt vatten väntas förränta och amortera 135.000 kronor. Av kostnaderna komma på bortledande av regnvatten från gator och allmänna platser 57.000 kronor, för vilka täckning anvisas av drätselkammaren. Vid beräkning av sistnämnda kostnad ha parkområden i omedelbar anslutning till gator — 35 % av all parkmark — ansetts fullt jämförliga med tomtmark.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för vatten- och avloppsledningar inom Norra Skallberget anslå 466.000 kronor att täckas med 135.000 kronor av lånemedel och 274.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt 57.000 kronor enligt förslag av drätselkammaren.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1951 avgivet utlåtande anfört:

Anläggningen av vatten- och avloppsledningar inom Norra Skallberget ingår som ett led i att färdigställa detta område för exploatering. I annat sammanhang kommer drätselkammaren att framlägga en exploateringskalkyl för området samt hemställa om erforderliga anslag för områdets exploatering i övrigt. Det är sålunda drätselkammarens mening att i detta sammanhang framlägga förslag om täckning av de 57.000 kronor, som avse kostnaden för bortledande av regnvatten. Jämlikt 73 § byggnadslagen kan bland exploateringskostnader även inräknas bland annat hela kostnaden för avlopp inom exploateringsområdet även om härigenom exploatörens bidrag till ledningar skulle bli större än vad gällande gatubyggnadskostnadsbestämmelser tillstädja. Förutsättningen för tillämpning av 73 § byggnadslagen föreligger uppenbarligen i detta fall.

Med hänvisning härtill hemställer kammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Norra Skallberget anslå 466.000 kronor att täckas med 135.000 kronor av lånemedel, 274.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 57.000 kronor på sätt drätselkammaren kommer att föreslå i samband med framläggande av förslag till täckning av övriga exploateringskostnader för Norra Skallberget, samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 135.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 117. Tilläggsanslag för uppförande av läroverkets nybyggnad. (Konf. S. H. nr 4 ser. A 1946 och 19 ser. B 1945)

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 maj 1951 anfört följande:

Vid sammanträde den 31 januari 1946 ha stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren beslutat att med upphävande av tidigare beslut i ärendet godkänna av läroverkskommittén då framlagt förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverket, att för utförande av byggnadsföretagets första etapp bevilja ett reservationsanslag å 2.000.000 kronor, att sistnämnda anslag till ett belopp av 500.000 kronor, skulle täckas av uttaxerade medel ingående i den särskilda fonden för allmänna byggnader samt till återstående del av lånemedel ävensom uppdragit åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån å 1.500.000 kronor samt att i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Det förslag, som då förelåg till behandling avsåg rivning av nuvarande huvudbyggnaden och uppförande av en ny byggnad på dennas plats. Sedermera ha emellertid byggnadsplanerna ändrats och stadsfullmäktige ha den 27 oktober 1949 tagit ställning till ett senare projekt i ärendet. Stadsfullmäktige ha sålunda nämnda dag beslutat, att med frånträdande av sitt beslut den 31 januari 1946 antaga ett nytt förslag till läroverksbyggnad samt uppdragit åt byggnadskommittén att arbeta vidare i byggnadsfrågan efter de i kommitténs skrivelse framlagda nya linjerna.

Sedan byggnadstillstånd erhållits till den nya skolan och ritningar färdigställts ha entreprenadanbud infordrats och byggnadsarbetet igångsatts. Med ledning av inkomna entreprenadanbud och verkställda beräkningar i övrigt ha kostnaderna för byggnadens uppförande numera beräknats till 3.700.000 kronor. Till detta belopp kommer sedan kostnader för inventarier, ännu icke kostnadsberäknade, men förslagsvis uppgående till 200.000 kronor. Då det anslag stadsfullmäktige tidigare ställt till förfogande sålunda icke förslår till läroverksbyggnadens uppförande nödgas drätselkammaren härmed underställa stadsfullmäktige frågan på nytt i och för anslags beviljande i full utsträckning. Drätselkammaren vill därvid föreslå, att merkostnaden som uppkommit genom byggnadens förändrade utformning och genom de inträdda kostnadsstegringarna täckes med 1.200.000 kronor av lånemedel och med 500.000 kronor av

fonden för allmänna byggnader. Därigenom skulle i enlighet med intentionerna vid fondens bildande densamma komma att bidraga med c:a 25 % av byggnadskostnaden. Sålunda skulle utöver tidigare beviljade anslag erfordras *dels* ett fondanslag å 500.000 kronor, *dels* ock ett lånemedelsanslag å 1.200.000 kronor.

Med åberopande härav hemställer kammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av läroverkets nybyggnad bevilja *dels* ett tilläggsanslag av lånemedel å 1.200.000 kronor *dels* ock ett tillläggsanslag å 500.000 kronor ur fonden för allmänna byggnader samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att upptaga amorteringslån å 1.200.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 118. Höjning av tillägg på sotningstaxan.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 8 maj 1951 anfört följande:

Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund har för skorstensfejarmästarna i Västerås till brandstyrelsen inkommit med framställning om höjning av tillägget på sotningstaxan med 20 % från nuvarande 18 till 38 %retroaktivt från den 1 januari 1951.

Efter verkställd utredning får brandstyrelsen anföra följande:

Den nuvarande taxan har fastställts den 19 februari 1934. Genom tilläggsbestämmelser åren 1940 och 1941 blev taxan indexbunden med procentuella tillägg i glidande skala upp till indextalet 227. Tillägget, som i enlighet härmed maximerades till 18 %, har därefter utgått oförändrat, medan indextalet fram till årsskiftet 1950—1951 har stigit med 38 enheter till 265.

Efter slutförda förhandlingar mellan skorstensfejarmästarnas riksförbund och Svenska Skorstensfejeriarbetareförbundet den 2 mars 1951 ha parterna ingått kollektivavtal, som medför höjning av arbetarlönerna med 15—17 % från den 1 januari 1951.

Skorstensfejarmästarnas riksförbund har i sin framställning, under påpekande att lönerna till de anställda fortgående stigit, anfört följande: "Sålunda har grundlönen för en skorstensfejeriarbetare stigit från 80 kr./vecka år 1939 till 92 kr./vecka 1948. Dessutom har under åren ett procentuellt rörligt tillägg, sedan avtalsuppgörelsen för 1948, utgjorts av 34 %. Lönerna voro under åren 1948 t. o. m. 1950 oförändrade, men har fr. o. m. 1/1 1951 stigit med ytterligare 18 kr./vecka, så att för fullbetalad skorstensfejeriarbetare utbetalas med retroaktiv verkan från 1/1 1951 en lön av 140 kr./vecka och är nu dyrtidstillägget inbakat i lönen. Bland övriga förmåner, som enligt riksavtal för skorstensfejareyrket tillkommer de anställda, kan nämnas beklädnadsbidrag med 100 kr./år (1948—1950 — 80 kr./år), försäkring för olycksfall i och genom arbetet med 9.000 kr./år (1948—1950 — 7.000 kr./år), försäkring mot brand och inbrott för arbetarnas tillhörigheter på arbetskammaren med 400 kr./år och anställd. Men även andra för rörelsens drivande oundgängliga omkostnader ha ökat, i vissa fall 100—200 procent. Mest markanta äro emellertid försäkringskostnaderna, tvättmedel och bränsle."

Med anledning av att krav på olika håll i riket framställts om höjning av taxorna,

har Svenska Stadsförbundet i skrivelse den 11 april 1951 till drätselkammaren, med framhållande av att en taxehöjning syntes ofrånkomlig och att de framställda kraven i stort sett hållit sig vid 15 %, uttalat att en höjning syntes kunna godtagas under förutsättning att ersättningen för sotningsarbetet icke komma att överstiga "den ersättning, som skulle komma att utgå vid tillämpning av någon av normaltaxorna ökad med 15 %".

För närvarande gälla i rikets städer dels äldre taxor såsom i Västerås, dels normaltaxor av två typer för städer, nämligen typ I för koncentrerad bebyggelse i stora samhällen och typ II för koncentrerad bebyggelse i mindre eller spridd bebyggelse i större samhällen. Skillnaden mellan taxorna består i att taxesättningen enligt typ I är något lägre än enligt typ II.

Prisstoppet för sotningstaxor har upphävts den 30 maj 1951, men Statens Priskontrollnämnd har uppgivit, att nämnden även med bibehållet prisstopp icke skulle haft något att erinra mot en kompensation åt skorstensfejarmästarna för ökade lönekostnader medelst höjning av normaltaxorna med 15 % från och med den 1 januari 1951.

Västeråstaxan är på grund av sin utformning icke i alla avseenden jämförbar med normaltaxorna, av vilka typ II är tillämplig på Västerås. Den av brandstyrelsen för frågans beredning tillsatta kommittén, bestående av brandchefen O. Clarholm, metallarbetaren Stig Johansson och ingenjör Börje Lundh, har efter verkställd utredning funnit sotningstaxan i Västerås vara så låg, att den begärda ökningen med 20 % icke i något fall medförde högre ersättning åt skorstensfejarmästarna än normaltaxorna med 15 % tillägg. "Snarare komma priserna här för olika detaljarbeten att bli billigare." Såsom exempel anför kommittén avgifterna för sotning av spis och av värmepanna. Avgiften, inkl. tillägg om 38 % på taxan i Västerås och 15 % på normaltaxan, typ II, för sotning av spis är resp. 69 öre och 1 kr. 15 öre (typ I 86 öre) och för värmepanna i lägsta kategori resp. 2 kr. och 7 öre och 2 kr. 59 öre (typ I 2 kr. 30 öre).

På grund av vad ovan anförts finner brandstyrelsen den begärda höjningen skälig. Fastighetsägarnas huvudorganisation har enligt uppgift från skorstensfejarmästarnas riksförbund underrättats om det nya kollektivavtalet, innan framställningar om taxehöjningar gjorts.

Då den för Västerås gällande sotningstaxan är föråldrad och otillfredsställande, avser brandstyrelsen att med det snaraste inkomma med förslag om införande av normaltaxa.

Brandstyrelsen hemställer i anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att höja tillägget på sotningstaxan för staden från 18 till 38 % med giltighet från den 1 januari 1951 och

att hos länsstyrelsen ansöka om fastställelse härå.

Drätselkammaren har i häröver den 17 maj 1951 avgivet yttrande anfört:

Som brandstyrelsen framhållit tillämpas i Västerås en gammal sotningstaxa som icke kan sägas uppfylla moderna krav. Brandstyrelsen har även i sin skrivelse meddelat att styrelsen ämnar inkomma med nytt förslag till taxa. Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 augusti 1941 beslöts ett tillägg till den ursprungliga taxan av

innehåll att vid förhöjt indextal sotningspriset skulle ökas på visst i beslutet angivet sätt, dock att en maximering skulle äga rum då index uppnått 227. Tillsvidare skulle därefter icke någon höjning utgå. Som brandstyrelsen framhållit har index uppnått detta tal redan tidigare och vid årsskiftet 1950/1951 utgjorde indextalet 265. Med hänsyn härtill och då sotarmästarna utan tvekan fått vidkännas ökningar såväl i fråga om avlöningar till de anställda som ock för andra omkostnader, synes det drätselkammaren rimligt att den begärda höjningen medgives. Drätselkammaren får därför tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för sin del medgiva att det i beslutet den 28 augusti 1941 medgivna tillägget till sotningstaxan må höjas och tillsvidare må utgöra 38 procent från 1 januari 1951, samt

att underställa länsstyrelsen ifrågavarande beslut för fastställelse.

Nr 119. Fråga om anslutning till Sveriges Kommunalekonomiska förening.

Stadsrevisionen har i skrivelse den 11 maj 1951 anfört följande:

I samband med fastställandet av budgeten för 1951 beslöt stadsfullmäktige uppdraga åt stadsrevisionen att utreda frågan om eventuell anslutning av stadens revision till Sveriges kommunalekonomiska förening. Stadsrevisionen, som nu verkställt detta uppdrag, får härmed anföra följande:

Revisionen av stadens räkenskaper utföres för närvarande av Kurt G. Lundgrens revisionsbyrå, som sedan år 1942 för stadsrevisionens räkning handhaft detta uppdrag. Det är för stadsrevisionen angeläget påpeka att uppdraget under hela tiden utförts på ett förtjänstfullt sätt och att det allra bästa förhållande varit rådande mellan de förtroendevalda revisorerna och revisionsfirman.

Ersättningen för uppdraget har utgått med belopp, som vid jämförelse med städer av samma storleksordning visat sig vara det lägsta. För innevarande år utgår ersättningen med 17.000 kr. för siffergranskningen jämte 2.500 kr. för bokslutsgranskningen eller tillsammans 19.500 kronor.

Därest möjlighet förelegat att i fortsättningen kunna anlita denna firma för revisionsarbetet hade kostnaderna för år 1952 kommit att öka med cirka 15 %. Under sådana förhållanden hade ingen tvekan förelegat för stadsrevisionen att även i fortsättningen uppdraga åt nämnda firma att handhava revisionsarbetet. Orsaken varför detta inte låter sig göra är att Lundgrens revisionsfirma skriftligen meddelat stadsrevisionen, att firman i och med utgången av 1951 inte önskar förnya uppdraget.

En anslutning till Sveriges kommunalekonomiska förening innebär att staden måste ingå som medlem i nämnda förening och därvid inbetala ett visst antal insatser à 200 kronor.

Enligt § 7 i nämnda förenings stadgar bestämmes antalet insatser i förhållande till det totala antalet skattekronor, som inom området påförts den skattskyldige vid året före inträdet verkställd taxering till beskattning enligt kommunalskattelagen och som legat till grund för beslut samma år om utdebitering av allmän kommunalskatt. Medlemmens insats skall motsvara 1½ öre pr sådan skattekrona, avrundat uppåt så att beloppet blir jämnt delbart med kr. 200 och skall antalet insatser sålunda utgöra 1/200-del av detta belopp.

För stadens del skulle det totala insatsbeloppet stadgeenligt uppgå till 26.600 kr. om till grund skulle läggas skattekronornas antal i staden enligt 1950 års taxering. Nu skall emellertid antalet skattekronor bestämmas enligt 1951 års taxering vid anslutning den 1 jan. 1952. Man får därför förutsätta att beloppet höjes, då resultatet av denna taxering föreligger. Under förutsättning att detta belopp ökar med 8 % skulle antalet skattekronor bli i runt tal 1.900.000, vilket skulle motsvara ett insatsbelopp av 28.500 kronor. Enligt § 23 i föreningens stadgar förräntas varje till fullo betald andel med högst 5 %. Enligt uppgift har sådan ränta hittills utgått med 1 %. Vid eventuellt utträde ur föreningen återbetalas under stadgeenliga förutsättningar hälften av det inbetalade insatsbeloppet, under det att den andra hälften tillfaller föreningen utan att någon ränta erhålles.

Stadsrevisionen har från kommunalekonomiska föreningen erhållit följande tre alternativa anbud för 1952 års revision, baserade var för sig på löpande siffergranskning och olika antal dagar för den mera kvalificerade revisionen. Det kan här framhållas att minimiantalet dagar för den kvalificerade revisionen enligt föreningens stadgar är 60.

Antal kvalificerade revisionsdagar	Belopp	Siffergranskning	Summa
60	kr. 10.800: —	kr. 19.000: —	kr. 29.800: —
80	„ 14.400: —	„ 19.000: —	„ 33.400: —
100	„ 18.000: —	„ 19.000: —	„ 37.000: —

Dessa anbudssummor äro avgivna med reservation för sådana höjningar av föreningens löne- och andra kostnader, som bero på prisstegringar efter den 23 april i år. I anbudssumman är emellertid inräknat den löneförhöjning, som föreningsstyrelsen tillerkänner sina befattningshavare med 32 resp. 33 % i likhet med Statsförbundets centrala uppgörelse för städernas befattningshavare.

Stadsrevisionen anser att staden bör antaga det anbud, som slutar på 33.400 kr. med 80 kvalificerade revisionsdagar per år. Orsaken härtill är att för exempelvis städerna Linköping och Uppsala detta antal dagar visat sig erforderligt, varför det torde vara uteslutet att den kvalificerade revisionen i Västerås kan ske på ett mindre antal dagar än 80. Stadsrevisionen har i samband med denna fråga även övervägt, om det skulle vara fördelaktigt för staden att upprätta ett eget revisionskontor i likhet med städerna Örebro, Borås, Hälsingborg och Gävle. Detta skulle då innebära att staden anställde en stadsrevisor jämte erforderlig hjälp för arbetet, vilket torde bliva dyrare än här framförda alternativ utan att lämna motsvarande ökning av revisionens effektivitet.

Med hänvisning härtill föreslår stadsrevisionen stadsfullmäktige besluta

att Västerås stad från och med den 1 januari 1952 ingår som medlem i Sveriges kommunalekonomiska förening,

att uppdraga åt stadsrevisionen att upprätta avtal med nämnda förening enligt alternativ 2, som innebär att föreningen svarar för all siffergranskning och ställer auktoriserad revisor till förfogande för 80 kvalificerade revisionsdagar mot en sammanlagd årlig kostnad av 33.400 kronor,

att uppdraga åt drätselkammaren att i samband med budgeten för 1952 inkomma med förslag till täckning av insatskapital 28.500 kronor,

att i övrigt uppdraga åt stadsrevisionen att vidtaga de åtgärder, som kan anses erforderliga.

Beredningsutskottet har i häröver den 16 maj 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

I missivskrivelsen till 1951 års budget framhöll drätselkammaren, att åtskilliga fördelar vore att vinna med en anslutning till kommunalekonomiska föreningen, varför kammaren ifrågasatte huruvida icke dylik anslutning borde övervägas samt hemställde, att stadsrevisionen ville närmare utreda denna fråga.

Beredningsutskottet underströk i sitt yttrande över statförslaget drätselkammarens uttalande och uttalade som sin uppfattning, att stadsrevisionen borde företaga nämnda utredning.

Som ett resultat av den utredning stadsrevisionen senare företagit, har framlagts förevarande förslag.

Sedan den revisionsfirma, som hittills omhänderhaft siffergranskning och bokslutsgranskning meddelat, att den efter utgången av 1951 icke önskar uppdraget förnyat, återstå praktiskt taget endast två utvägar, antingen anslutning till kommunalekonomiska föreningen eller inrättande av ett stadens revisionskontor. Efter vad beredningsutskottet inhämtat torde det sista alternativet för stadens del ställa sig åtskilligt dyrare än det av revisionen föreslagna. Även ur andra synpunkter måste det enligt beredningsutskottets uppfattning anses värdefullt, att den kvalificerade revisionen utföres av ett från staden helt fristående företag. Den speciella erfarenhet, som den kommunalekonomiska föreningen förskaffat sig ifråga om kommunal revision, torde även borga för, att revisionen blir så allsidig och effektiv som möjligt.

Beredningsutskottet ansluter sig därför helt till stadsrevisionens förslag Utskottet ville emellertid påpeka att det beräknade insatskapitalet 28.500 kronor är baserat på ett mer eller mindre osäkert antagande beträffande 1951 års taxering. Då svårigheter givetvis föreligga att nu exakt beräkna 1951 års taxering och därmed det erforderliga insatsbeloppet, finner beredningsutskottet lämpligare att icke siffermässigt fastlåsa det belopp, för vilket drätselkammaren skall begära täckning. Det synes beredningsutskottet fullt tillräckligt, att stadsfullmäktige fattar ett principbeslut, om anslutning till kommunalekonomiska föreningen enligt det alternativ, som stadsrevisionen företagit, samt att drätselkammaren får i uppdrag att sedermera i samband med uppgörande av budgeten inkomma med de anslagsäskanden, som kunna visa sig erforderliga.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att Västerås stad från och med den 1 januari 1952 ingår som medlem i Sveriges Kommunalekonomiska förening,

att uppdraga åt stadsrevisionen att upprätta avtal med föreningen i enlighet med av stadsrevisionen föreslaget alternativ och att i övrigt vidtaga de åtgärder i ärendet, som kunna anses erforderliga samt

att uppdraga åt drätselkammaren att i samband med uppgörande av 1952 års budget inkomma med begäran om anslag för av beslutet föranledda utgifter.

Nr 120. Fråga om reserverande av tomt för konst- och kulturhistoriskt museum.

Sedan stadsfullmäktige den 28 oktober 1948 uppdragit åt en särskild utredningskommitté att utreda länsmuseets och Västerås Konstförenings lokalfrågor har komittén den 4 september 1950 avgivit utlåtande i frågan. Utlåtandet finnes intaget i stadsfullmäktiges tryckta handlingar ser. B 21/1950.

Stadsfullmäktige ha den 28 september 1950 remitterat ärendet till parkstyrelsen, byggnadsnämnden och drätselkammaren för yttranden.

Byggnadsnämnden och *parkstyrelsen* hava den 7 och den 15 maj 1951 avgivit utlåtanden i ärendet av följande lydelse:

Kommittén förordar, att de båda museerna sammanföras i en gemensam byggnad. Nämnden vill endast erinra om, att planer föreligga på utflyttning av länsstyrelsen från slottet till nya lokaler. Att ombygga slottet till museum för modern konst torde, som kommittén påpekar, ej vara lämpligt, men däremot synas många skäl tala för dess användning som kulturhistoriskt museum.

I anslutning till det av kommittén uppgjorda utrymmesprogrammet för själva byggnaden vill byggnadsnämnden hänvisa till de krav, som numera ställas på ett modernt museum ifråga om utställningsformernas växlande karaktär. Med hänsyn härtill är det viktigt, att möjligheter finnas för en fri planlösning, för ordnande av lämpligt belägna och belysta skulpturgårdar m. m.

Kommittén har betonat, att den föreslagna placeringen vid Kristinagatan endast medför ett "relativt obetydligt" ingrepp i Djäknebergets sydsluttning. Sett i förhållande till hela den stora parkareal, som Djäkneberget bildar, kan intrånget visserligen sägas vara måttligt. Självfallet kan också, såsom kommittén påpekar, en museianläggnings ändamål i den kulturella medborgarfostrans tjänst sägas överensstämma med Djäknebergets anda och uppgift.

I verkligheten är ingreppet emellertid otvivelaktigt betydande och allvarligt genom att det spolierar den smala parksträcka, som genom sitt läge och sin vackra öppna formation, är den naturliga entrén från den centrala staden till berget och parken. Det bidrag till ökad besöksfrekvens på Djäkneberget, som museet möjligen kan tänkas innebära under den varma årstiden, bör icke få ske till priset av detta naturliga parksammanhang.

Av större betydelse är emellertid frågan om lämpligaste plats för museet sedd i större stadsplanesammanhang.

Det torde vara ställt utom all diskussion, att ett centralt läge är synnerligen önskvärt — främst för museets egen skull. Kommittén framhåller att byggnaden kommer att få användning icke enbart som utställningslokal utan också som plats för föreläsnings- och studieverksamhet, forskning m. m. Alltså något, som brukar inrymmas i begreppet medborgarhus. Såsom sådant torde byggnaden väl också få sin största användning under den mörka årstiden och huvudsakligen under kvällstimmarna.

Men ett verkligt centralt läge bör eftersträvas också ur mera allmänna synpunkter.

Västerås lider en känd brist på allmänna byggnader, och de centrala stadspartierna måste ur bebyggelsesynpunkt betecknas som förslummade. Stadens ensidigt storindustriella struktur och relativt obetydliga roll som handels- och kulturcentrum ger å andra sidan ej de bästa förutsättningar för ett blomstrande cityliv. Det är därför angeläget, att varje tillfälle tas i akt att just till centrum förlägga sådana offentliga, kulturella byggnader, som kunna berika både själva stadsbilden och livet där.

Partierna kring Svartån, väster om Stora torget, framstå därvid som särskilt aktuella. *Dels* bilda de en naturlig förmedling till de kulturella institutioner, som finnas eller planeras längre norrut med domkyrkan som centralpunkt, *dels* ger läget goda möjligheter till arkitektoniskt värdefulla tillskott till stadsbilden. Vidare är marken i stadens ägo fri från bebyggelse eller upptages endast av äldre sådan, som ej rimligtvis kan få hindra dess rätta utnyttjande.

Kommittén har i sin utredning berört också dessa områden och nämner jämte Djäknebergsslänten just den s. k. Lundahlska jorden såsom en tänkbar, centralt belägen plats. Förslaget avfärdas emellertid med, att markutrymmet skulle vara nätt och jämt tillräckligt, att "grundförhållandena ej äro de bästa särskilt med tanke på de nödvändiga skyddsrummen", och slutligen att andra planer skulle finnas på områdets användning.

Det förstnämnda skälet synes knappast riktigt, då redan den öppna Lundahlska jorden tillsammans med tomten Kraka nr 1, söder därom, ger c:a 5.000 m² mot begärda 4.800 på Djäkneberget. Till disponibelt utrymme bör därtill räknas den s. k. Hwasserska tomten och stranden mot ån, inklusive Slottsgatan eller totalt 9.000 m². Olägenheterna beträffande grundförhållandena torde i avsevärd grad kunna mildras genom att erforderliga skyddsrum förläggas separat, t. ex. i Djäkneberget, en anordning som ju i de allra flesta liknande fall måste godtagas.

Under årens lopp ha onekligen olika förslag beträffande Lundahlska jorden sett dagen. Enligt byggnadsnämndens uppfattning är dock intet ifrågasatt ändamål lämpligare än det aktuella. Ett samråd från kommitténs sida med nämnden eller dess tjänstemän skulle givetvis ha bidragit till att klarlägga dessa förhållanden, och nämnden kan icke underlåta att påpeka att sådant samråd icke skett.

Det är sålunda byggnadsnämndens uppfattning, att Lundahlska jorden med angränsande mark kan tas i anspråk för en museibyggnad, medan platsen mellan ån och torget, "Casinotomterna" samt nuvarande stadshotellstomten lämpligen bör reserveras för andra allmänna byggnader.

Med hänvisning till vad ovan anförts anser sig byggnadsnämnden, som livligt instämmer i önskemålet att museifrågan snarast möjligt skall finna sin lösning, för sin del böra avstyrka den gjorda framställningen om plats för museum på Djäkneberget.

Avvikande mening har uttalats av nämndens vice ordförande byggmästaren Fritz Eklund, som förordat bifall till kommitténs hemställan.

Efter ingående överläggning i ärendet och noggrant studerande av företedda skisser och modeller ävensom besök på platsen har parkstyrelsen enhälligt beslutat avstyrka att ifrågavarande område användes för byggnadsändamål. Djäkneberget är visserligen en av stadens större parker men genom bebyggande av det föreslagna området skulle Djäkneberget få en icke önskvärd avgränsning mot Kristinagatan och en vacker, ganska livligt besökt del av parken försvinna. Vidare anser parkstyrelsen, att museet om möjligt bör placeras i det s. k. centrum, där byggnader av denna art ur utseendesynpunkt torde vara välbehövliga och dessutom ligga mera lättillgängliga för den

besökande allmänheten. Av denna anledning vill parkstyrelsen i första hand föreslå, att "Lundahlska jorden" tages i anspråk för ändamålet. Visserligen talas det varje gång det gäller en offentlig byggnad om att denna skall ligga på "Lundahlska jorden" men ännu har inget beslut i frågan fattats. Därest så kan ordnas ur byggnadssynpunkt vore det enligt styrelsens förmenande lämpligt, att under en byggnad å denna tomt anordna skyddsrum, vilket under fredstid kunde användas som garage eller dylikt. I andra hand vill parkstyrelsen föreslå tomten vid Hållgatan mellan Västgötegatan och Skepparbacken. Därnäst kan möjligen området för nuvarande Mariabergsskolan ifrågakomma, särskilt med tanke på att ett skyddsrum redan finnes i Mariaberget. Vid besök å Djäkneberget ifrågasattes även att det för bostadsbebyggelse reserverade området av Pilbo, Svanholmska fastigheten och Sparvboet skulle kunna användas för detta ändamål. Slutligen har parkstyrelsen som ett femte alternativ ifrågasatt om museet skulle kunna förläggas till den del av Djäkneberget, som är belägen mitt emot nyssberörda fastigheter, detta under förutsättning att utrymmet mellan Djäknebergsgatan och bergsryggen å Djäknebergets västra del är tillräckligt för ändamålet. Parkstyrelsen är i princip motståndare till att parkområden tages i anspråk för byggnadsändamål men är beredd att i detta fall göra ett avsteg om ingen annan plats kan uppdrivas, då byggnaden här icke skulle komma att inkräkta på berget i sådan omfattning som å det tidigare föreslagna området vid Kristinagatan.

Slutligen har *Drätselkammaren* den 17 maj 1951 i ärendet avgivit följande yttrande:

Över kommitténs förslag hava yttranden avgivits av byggnadsnämnden och parkstyrelsen. Båda dessa nämnder hava på vissa i yttrandena anförda skäl avstyrkt bifall till kommitténs framställning att reservera mark invid Kristinagatan för uppförande av en museibyggnad. Vid sin behandling av frågan har drätselkammaren särskilt ansett sig böra beakta utredningskommitténs önskemål att en plats bör väljas beträffande vilken det icke — med hänsyn till därå redan befintlig bebyggelse eller nödvändigheten av att verkställa omfattande stadsplaneutredningar, — redan från början måste sägas att det kommer att dröja avsevärd tid innan densamma kan ställas till förfogande. Å andra sidan är det givetvis ett villkor att platsen ligger någorlunda centralt och medger byggnadens inplacering så att den kommer friliggande. Ur denna synpunkt måste en tomt i själva city undvikas, även därför att marken här torde bli för dyrbar. En icke oväsentlig fråga i detta sammanhang är även skyddsrumsfrågan. Visserligen kan det tänkas, att skyddsrum ordnas på annat ställe än där muséet är beläget, men kommitténs förslag erbjuder enligt drätselkammarens förmenande en god lösning bl. a. därigenom att skyddsrummen under fredstid finna användning som magasinslokaler.

Både byggnadsnämnden och parkstyrelsen hava i sina yttranden hänvisat till den s. k. Lundahlska jorden öster om Källgatan som en möjlig plats för muséets förläggning. Drätselkammaren vill emellertid påpeka, att utformningen av detta områdes stadsplan och arkitektur, såvitt man kan se, måste ske i sammanhang med planläggningen av även den östra åstranden. Det rör sig här om ett område mellan Slottsgatan i söder, västra Kyrkogatan i öster, Biskopsgatan i norr och Källgatan i väster, ett område vars belägenhet invid ån och domkyrkan gör att stadsplaneringen och arkitekturen här medför många känsliga problem att lösa och som torde komma att innefatta många och svåra avgöranden, varför planlösningen kan förväntas taga lång tid

i anspråk. Det är också möjligt att en blivande planlösning här skulle komma till att Lundahlska jorden bör friläggas som ett parkområde ned mot ån.

Byggnadsnämnden har i sitt yttrande framhållit att museibyggnadens förläggande invid Djäkneberget skulle komma att spoliera den smala parksträcka som är den naturliga entrén till berget och parken från den centrala staden. Drätselkammaren hyser dock den uppfattningen att en på rätt sätt utformad och placerad byggnad icke skall behöva göra detta utan i stället framhäva och berika entrén. I detta sammanhang är det måhända anledning framhålla, att de skisser och modeller som uppgjorts av kommittén endast äro utkast och att kommittén, om platsen ställes till förfogande, givetvis med beaktande av önskemålet att icke fördärva eller förfula entrén till Djäkneberget kommer att närmare utforma en byggnad. Det må även påpekas, att endast omkring hälften av den begärda tomten kommer att upptagas av byggnad.

Parkstyrelsen har i sitt yttrande hänvisat även till några andra platser. Tomten norr om Skepparbacksskolan invid Västgötegatan, som i andra hand förordas, är dels donerad till staden av A. T. Sundin under villkor att den anordnas till "dels lekplats för barnen dels övningsfält för dem i trädplantering och trädgårdsskötsel" dels ock upptages den av ett befintligt bostadshus, vars rivning under nuvarande förhållanden torde få ställas åtskilligt på framtiden. Området där Mariabergsskolan ligger måste anses för knappt tilltaget och svårigheten att få bort skolbyggnaden i ett läge där man lider en nästan katastrofal brist på skollokaler ligger i öppen dag. Parkstyrelsens fjärde alternativ lider av den svagheten bl. a. att man här måste dels förvärva mark i privat ägo dels ock riva på marken befintliga hus. Med sitt femte alternativ att förlägga muséet på östra sidan av Djäknebergsgatan har styrelsen betydligt närmat sig museikommitténs förslag och drätselkammaren finner skillnaden mellan de båda alternativen icke så stor, att man icke utan vidare skulle kunna acceptera kommitténs förslag, som ock måste anses innebära den fördelen att muséet kommer att ligga mer fritt.

Då drätselkammaren sålunda för sin del utan tvekan förordar kommitténs förslag är det med den bestämda övertygelsen att platsen är i alla avseenden lämplig och att, om stadsfullmäktige ställa marken till förfogande, utredningskommittén kan arbeta vidare. Därigenom skulle det även bliva möjligt att inom rimlig tid få utredningen färdig och påbörja uppförande av byggnaden, till vars uppförande jämväl statsbidrag inom icke alltför avlägsen framtid synes kunna erhållas. Kammaren vill icke underlåta framhålla, att man inom Västerås har dålig erfarenhet av att under alltför lång tid tvista om plats för offentliga byggnader och skulle för sin del vilja förutsätta, att man i detta fall ville bryta den princip om tveksamhet som tidigare tyvärr alltför mycket förhalat lösningen av en del viktiga byggnadsfrågor inom staden.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för uppförande av ett konst- och kulturhistoriskt museum ställa till förfogande plats invid Kristinagatan i huvudsaklig överensstämmelse med vad utredningskommittén föreslagit, samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att i samarbete med kommittén utarbeta samt underställa stadsfullmäktige förslag till erforderlig stadsplaneändring.

Nr 121. Inrättande av en samarbetsdelegation för skolstyrelserna i Västerås stad.

Kommittén för översyn av stadens skolväsende har i utlåtande den 16 mars 1951 anfört följande:

Vid sammanträde den 28 oktober 1948 utsågo stadsfullmäktige efter en motion av fullmäktigeledamöterna herr Gösta Sjöberg, fru Greta Schörling m. fl. en kommitté för utredning angående den framtida utformningen av Västerås stads skolväsen. Kommittén tillsattes närmast med anledning av offentliggörande av 1946 års skolkommissions betänkande angående en nioårig enhetsskola med realexamen såsom slutmål och hade väl till uppgift i första hand att handlägga frågor rörande de lokala skolproblem, som härigenom kunde uppkomma, speciellt då spörsmål angående olika skolors lokalfrågor.

Kommittén har påbörjat och delvis slutfört vissa utredningar rörande olika skolfrågor. Bland annat har undersökningar verkställts angående skolornas lokalbehov och om skollokalernas utnyttjande, varjämte kommittén avgivit yttrande över frågan om inrättande av statliga realskolor i Västerås.

Sedan kommittén under år 1948 tillsattes, har av olika anledningar ett allt starkare behov framträtt att söka på något sätt samordna det lokala skolväsendets organisation. Inom skolöverstyrelsen och ecklesiastikdepartementet har man sålunda mer och mer fått upp ögonen för önskvärdheten av att en starkare centralisering sker av de olika kommunala skolstyrelsernas arbete och verksamhetsformer. Framförallt har från detta håll framhållits det nödvändiga i att de olika skolornas byggnadsprojekt redan på ett tidigt stadium bliva föremål för en gemensam planering och samordning, detta icke minst för att de statliga myndigheterna skola kunna bilda sig en rätt uppfattning om angelägenheten av de olika projekten.

Den lokala skolförvaltningen är som allmänt bekant för närvarande uppdelad på flera olika styrelser, en för varje särskild skola. I Västerås finnas t. ex. fem särskilda skolstyrelser, var och en med sina noggrant avgränsade uppgifter och med sin egna självständiga förvaltning, nämligen folkskolestyrelsen, lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket och styrelserna för kommunala flickskolan, praktiska mellanskolan och yrkesskolorna. En dylik anordning har av såväl 1940 års skolutredning som av 1946 års skolkommission ansetts vara behäftad med vissa olägenheter. Bland annat kan den ofta hindra ett ekonomiskt fördelaktigt samgående mellan skolorna, då det gäller utnyttjande av skollokalerna för skolornas egna ändamål och för andra lokalbehov, t. ex. av lokaler för fri ungdomsverksamhet. En viss bristande överensstämmelse mellan skolorna ifråga om lästiderna o. dyl. kan även bliva följden varigenom ett rationellt utnyttjande av skollärarnas arbetskraft kan försväras.

Två tänkbara utvägar finnas när det gäller att finna en organisationsform av det lokala skolväsendet, varigenom en bättre samordning av de olika skolornas problem skulle kunna genomföras. Antingen kan man tänka sig att *en* enda skolstyrelse inrättas för varje kommun med uppgift att fungera såsom förvaltnings- och tillsyningsorgan för var och en av de olika inom kommunen befintliga skolformerna. För en dylik anordning har såväl 1940 års skolutredning som 1946 års skolkommission samt departementschefen i princip uttalat sig. Med hänsyn till risken för att arbetsuppgifterna för den enhetliga skolstyrelsen särskilt i större kommuner skola bliva alltför splittrade har skolkommissionen tänkt sig att styrelsen skulle uppdelas på nämnder eller delega-

tioner. Riksdagen har även i princip anslutit sig till tanken på en gemensam skolstyrelse för skoldistriktet. Ett inrättande av en enhetlig skolstyrelse låter sig icke förena med nuvarande lagstiftning utan förutsätter ändringar i de för olika skolor gällande författningar.

En alternativ lösning av samordningsfrågan är även möjlig i den formen, att skilda styrelser bibehållas för de olika skolorna men att något slags gemensamt organ tillskapades med uppgift att handlägga för alla skolor gemensamma angelägenheter. En dylik lösning synes möjlig inom den nuvarande lagstiftningens ram för den händelse samarbetsorganet erhåller en rådgivande och beredande karaktär. En förebild till detta system har man på socialvårdens område där vissa städer, däribland även Västerås, inrättat särskilda socialvårdsdelegationer med uppgift att åstadkomma samordning mellan de olika socialvårdsorganen, fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden etc.

Kommittén för översyn av stadens skolväsen har inhämtat yttrande från de olika skolstyrelserna i staden med begäran om styrelsernas uttalande angående deras inställning till dessa frågor. Samtliga styrelser ha därvid i princip uttalat sig för att åtgärder vidtoges för att främja och utvidga samarbetet mellan de olika skolformerna och att detta under nuvarande förhållanden i avbidan å den fortsatta statliga utredningen bäst skedde därigenom, att en samarbetsorganisation för de olika skolstyrelserna inrättades.

Enligt vad folkskolestyrelsen meddelat kommer Kungl. Skolöverstyrelsen icke att taga ställning till ansökningar om statsbidrag för de oundgängligen nödvändiga skolbyggnadsprojekt, vilka för närvarande vänta på sin behandling i överstyrelsen, förrän en generalplan med fullständig utredning om de olika skolornas inom staden lokalbehov upprättas. Det alltjämt stigande barnantalet gör det nödvändigt, att behovet av såväl folkskolor som högre skolor snabbt tillgodoses, vilket medför kravet att planeringsarbetet för de olika skolformerna intensifieras. Ett dylikt planeringsarbete förutsätter emellertid något lämpligt organ för samarbete mellan skolorna.

Kommittén finner på grund härav oundgängligen erforderligt att ett dylikt samarbetsorgan inrättas snarast möjligt. Såsom förut nämnts kan den av 1940 års skolutredning och 1946 års skolkommission förordade kommunala enhetliga skolstyrelsen icke realiseras förrän efter omfattande utredningsarbeten och lagändringar. Den tanken har framkastats att man skulle hos Kungl. Maj:t begära att på försök få tillsätta en dylik gemensam skolstyrelse för Västerås skoldistrikt. Då emellertid utredningsarbetet knappast ännu icke fortskridit så långt att man vågar räkna med ett omedelbart bifall till en dylik framställning, synes det kommittén i dagens brådskande situation icke föreligga annan möjlighet än att man tillsvidare går in för det andra alternativet med en samarbetsdelegation. Angående arbetsuppgifterna för en dylik delegation har mellan de olika skolstyrelserna i huvudsak uppnåtts enighet därom, att dessa böra avse i första hand gemensamma frågor av större ekonomisk och principiell vikt, framför allt byggnads- och projekteringsfrågor samt frågor om planering av organisationen för olika skolformer. Kommittén har i enlighet härmed tänkt sig att delegationen i första hand skulle ha till uppgift att upprätta en generalplan för stadens skolväsen och att till de olika skolstyrelserna avgiva utlåtande i byggnadsfrågor, innan förslag av de särskilda styrelserna framläggas till de statliga myndigheterna. Vidare skulle delegationen handlägga andra viktigare gemensamma angelägenheter, vilka skolstyrelserna eller delegationen finna böra behandlas av den sistnämnda. Givetvis skall delegationen avgiva yttrande i alla de ärenden, som av olika statliga eller kommunala myndigheter kunna hänskjutas till delegationen.

Delegationens ställning i förhållande till de olika skolstyrelserna bör med hänsyn till gällande lagstiftning vara av rådgivande och beredande karaktär.

Vad delegationens sammansättning beträffar har folkskolestyrelsen och styrelsen för praktiska mellanskolan föreslagit en delegation på 14 ledamöter. Häri skulle ingå en av stadsfullmäktige vald förtroendeman, jämväl fungerande såsom ordförande, samt stadsdirektören såsom självskriven representant för staden. Skolstyrelserna skulle utse folkskolestyrelsen såsom företrädare för den största skolorganisationen, 4 ledamöter samt de övriga skolstyrelserna vardera 2 ledamöter i delegationen. Härvid har förutsatts, att folkskoleinspektören respektive rektorerna för respektive skolor skola ingå såsom ledamöter i delegationen.

Yrkesskolestyrelsen har föreslagit, att varje skolstyrelse skall välja 2 ledamöter i delegationen, varibland skola ingå folkskoleinspektören och rektorerna. Styrelsen för kommunala flickskolan och lokalstyrelsen för läroverket har framlagt enahanda förslag.

En ledamot inom folkskolestyrelsen, herr Inge Jonsson, har reserverat sig mot folkskolestyrelsens förslag och förordat att en samarbetsdelegation tillsättes å nio personer, av vilka folkskolestyrelsen skulle äga utse tre ledamöter, lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket två ledamöter och de övriga skolstyrelserna vardera en ledamot. Vidare skulle ingå en ledamot såsom representant för drätselkammaren, vilken ledamot skulle fungera som ordförande. Folkskoleinspektören och de olika rektorerna skulle ha rättighet att närvara vid delegationens sammanträden och där äga yttrande- och förslagsrätt men icke beslutanderätt. Delegationen skulle ha rätt att anlita och med sig adjungera experter.

Kommittén har vid övervägande av de olika förslag till sammansättning av skoldelegationen, vilka sålunda framkommit, ansett sig böra förorda folkskolestyrelsens och styrelsens för praktiska mellanskolan förslag. Det kan visserligen förefalla som om ett medlemsantal av 14 personer vore i högsta laget. Anledningen härtill är emellertid att man velat försäkra sig om att lekmännen inom delegationen skola befinna sig i majoritet. Med den av reservanten förordade sammansättningen skulle, då rektorerna i vissa styrelser äro självskrivna ledamöter, kunna inträffa att detta icke blir fallet. Man kan nämligen icke för närvarande lagligen hindra de olika skolstyrelserna att utse vilka representanter de önska i samarbetsdelegationen. Detta skulle kunna leda till en fackmannamajoritet av skolmän inom delegationen, något som reservanten just velat förhindra. Riksdagens särskilda utskott ha för sin del gjort följande uttalande om sammansättningen av den föreslagna gemensamma skolstyrelsen. "Vid valet av ledamöter måste politiska och bebyggelsegeografiska synpunkter beaktas, det måste sörjas för en god kontakt med näringslivet i dess olika former och det är önskvärt att om flera skolformer finnas inom kommunen, dessas verksamhetsområden icke enbart företrädas genom den lärarrepresentantion statsrådet föreslagit. Antalet ledamöter i styrelsen kan under sådana förhållanden icke vara alltför litet." Detta uttalande tyder på att man haft sin uppmärksamhet riktad på nu angivna förhållanden. Samma sak måste även gälla en samarbetsdelegation av detta slag, då man ännu så länge icke lagligen kan beskära de olika skolstyrelsernas rätt att bestämma hur de vilja låta sig representeras i delegationen.

Mandattiden för delegationens medlemmar bör vara fyra kalenderår. Första gången böra dock ledamöterna utses från den 1 maj detta år eller från första jämna månadsskifte efter stadsfullmäktiges beslut, detta med hänsyn till att delegationens arbete bör komma i gång fortast möjligt och att nyval redan i höst bör undvikas.

Delegationens verksamhetsformer, sammansättning m. m. bör regleras genom ett särskilt reglemente. Förslag till dylikt framlägges härmed.

Delegationen synes lämpligen böra kallas Västerås stads skoldelegation.

I och med att skoldelegationen inrättas synes behov av den nu fungerande kommittén icke längre föreligga. Kommittén föreslår därför, att ledamöterna i och med stadsfullmäktiges beslut entledigas från sina uppdrag.

För vinnande av tid torde beredningsutskottet direkt böra föreslå stadsfullmäktige att utse en ledamot i delegationen.

Det vid skrivelsen fogade förslaget till reglemente är så lydande:

REGLEMENTE FÖR VÄSTERÅS STADS SKOLDELEGATION.

§ 1.

Västerås stads skoldelegation har till ändamål att fungera såsom ett rådgivande och beredande samarbetsorgan för folkskolestyrelsen, lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket samt styrelserna för praktiska mellanskolan, kommunala flickskolan och yrkesskolorna i staden.

Å delegationen ankommer härvid i huvudsak följande uppgifter, nämligen

att upprätta generalplan för Västerås stads skolväsen,

att till de olika skolstyrelserna avgiva utlåtande i skolbyggnadsärenden, innan styrelserna ingå till de statliga myndigheterna med förslag till projektens realiserande,

att handlägga andra för stadens skolformer gemensamma angelägenheter, vilka respektive skolstyrelser eller delegationen finna böra behandlas av den sistnämnda. innan ärendena slutligen avgöras av respektive styrelser,

att i övrigt avgiva yttrande i de ärenden, som av stadsfullmäktige, drätselkammaren eller andra kommunala styrelser och nämnder hänskjutas till delegationen.

§ 2.

Delegationen består av fjorton ledamöter. Bland dessa ingår stadsdirektören såsom självskriven representant för staden. Av övriga ledamöter utses en av stadsfullmäktige med uppdrag att jämväl fungera såsom delegationens ordförande, fyra av folkskolestyrelsen samt två av var och en av övriga skolstyrelser inom staden. Det förutsättes härvid, att bland de av skolstyrelserna valda ledamöterna böra ingå stadens folkskoleinspektör samt rektorerna för respektive skolor.

§ 3.

De av stadsfullmäktige samt skolstyrelserna utsedda ledamöterna väljas för en tid av fyra kalenderår i taget. Första gången skola dock ledamöterna utses för tiden 1 maj 1951—1 januari 1956.

Avgår ledamot, innan den tid tilländagått, för vilken han blivit vald, utses annan person i hans ställe för den återstående tiden.

§ 4.

Delegationen utser inom sig vice ordförande.

Den sammanträder på kallelse av ordföranden, så ofta anledning därtill föreligger.

§ 5.

Delegationen är beslutför när minst åtta ledamöter äro närvarande.

§ 6.

Vid val sker, där så äskas, omröstning med slutna sedlar, och skiljer lotten mellan dem, som erhållit lika röstetal.

I övriga frågor sker omröstning till beslut öppet, och bliver, där ej annorlunda särskilt stadgas, den mening gällande, varom de flesta förena sig. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträder.

§ 7.

Från delegationen utgående skrivelser och andra expeditioner skola undertecknas av ordföranden med kontrasignation av sekreteraren.

Kommittén tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 maj 1951 skall inrättas en samarbetsdelegation för de olika skolstyrelserna i Västerås stad, benämnd Västerås stads skoldelegation,

att antaga föreliggande förslag till reglemente för delegationen samt

att entlediga ledamöterna i den av stadsfullmäktige den 28 oktober 1948 tillsatta kommittén för översyn av stadens skolväsende från deras uppdrag.

Emot kommitténs förslag har en ledamot av kommittén herr Inge Jonsson anfört följande:

Reservation:

Mot det av kommittén fattade beslutet vill undertecknad reservera sig, vad det gäller den kommande delegationen och dess sammansättning, dock biträdes att-satserna om delegationens arbetsuppgifter.

Jag föreslår:

att en samarbetsdelegation på nio ledamöter tillsättes

att resp. skolstyrelser — folkskolestyrelsen, lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket, kommunala flickskolan, praktiska mellanskolan och yrkesskolestyrelsen — själva må utse representanter i denna delegation;

att som ledamot i delegation skall ingå representant för drätselkammare, med uppdrag att fungeras om ordförande;

att folkskolestyrelsen må för sin del, i egenskap av styrelse för den största skolorganisationen, äga rätt utse tre ledamöter, högre allmänna läroverket två och de övriga skolstyrelserna vardera en ledamot;

att delegationen må medgivas rätt att anlita och med sig adjungera experter, dock skola rektorer och inspektörer ha rättighet att närvara vid delegationens sammanträden och där äga yttrande- och förslagsrätt;

att delegationen tills vidare tilldelas följande uppgifter:

1. att upprätta generalplan för Västerås stads skolväsen,

2. att till de olika skolstyrelserna avgiva utlåtanden i skolbyggnadsärenden innan styrelserna ingå till statsmyndigheterna med förslag till projektens realiserande,

3. att handlägga andra för stadens skolformer gemensamma angelägenheter, vilka resp. skolstyrelser eller delegationsmedlemmar finna böra behandlas av delegationen innan de slutligen avgöras av resp. styrelse.

Min motivering till denna reservation är bl. a. att jag anser delegationen ej bör bestå av för många ledamöter och framför allt bör lekmannainslaget vara så stort, att dessa utgöra en betryggande majoritet. Därest de beslutande instanserna följer kommitténs förslag blir så ej fallet. De politiska styrkeförhållandena böra också få ge utslag även i denna kommitténs sammansättning. Till en början verkade det som om kommitténs majoritet delade denna uppfattning, men inför upplysningen att vissa rektorer ingick i resp. skolstyrelser som självskrivna ledamöter ansåg man sig ej kunna biträda min mening. I så fall anser jag det lika oriktigt att som självskrivna ledamöter i en samarbetsdelegation utse vissa av styrelsernas ledamöter. Varför var man i så fall inte inom kommittémajoriteten beredd att också skriva att resp. skolstyrelseordföranden också skulle vara självskrivna ledamöter? Eller varför inte fastighetsförvaltare, bespisningsföreståndarinna eller skolkamrer som inom sina resp. områden är experter, som säkerligen den kommande delegationen kommer att få adjungera, på samma sätt som rektorer och inspektör i mitt förslag.

I övrigt vill jag hänvisa till de principbeslut som redan äro fattade. Där det bl. a. säges att det lokala skolväsendet bör i sin helhet underställas en gemensam skolstyrelse och att vederbörande skolchefer bör vara skyldiga att närvara vid styrelsens sammanträden vid behandling av de frågor som angår deras skolenhet. De bör ha yttranderätt och rätt att få sin mening antecknad till protokollet, men de bör ej vara självskrivna ledamöter. Det har också framhållits att den planering som det här är frågan om lämpligen bör anförtros åt den nya, gemensamma skolstyrelsen, som blir möjlig, så snart författning härom utfärdats. Under väntetiden bör en interimistisk kommitté kunna handha utredningen. Dessa direktiv äro visserligen bara utformade i princip men allt talar för att de kommer att genomföras.

När nu Västerås stad står i begrepp att genom en interimistisk kommitté börja planläggningen av det kommande skolväsendet, borde denna kommitté kunna få den sammansättningen att det överensstämmer med de av riksdagen fattade principbesluten.

Beredningsutskottet har i yttrande den 9 maj 1951 anfört följande:

Såväl inom kommittén som inom de olika skolstyrelserna råder full enighet om önskvärdheten av att ett samarbetsorgan inrättas för handläggning av för de olika skolorna gemensamma viktiga frågor. Samstämmighet föreligger även beträffande utformningen av delegationens huvudsakliga arbetsuppgifter och dess ställning i förhållanden till de olika skolstyrelserna. Beredningsutskottet ansluter sig tillfullo till de synpunkter, som framlagts på dessa frågor. Särskilt med hänsyn till de många och viktiga skolfrågor, som stå på dagordningen, anser utskottet det vara välbetänkt, att en gemensam plan för stadens skolväsende snarast möjligt utformas.

Beträffande frågan om antalet ledamöter i delegationen och sättet för dessas rekrytering kan emellertid utskottet icke dela kommitténs uppfattning. Vad förstnämnda spörsmål angår anser beredningsutskottet, att en delegation om fjorton ledamöter utan några suppleanter skulle bliva oformlig. Utskottet kan icke finna, att anledning föreligger att frångå det suppleantsystem, som hittills tillämpats ifråga om stadens

styrelser och nämnder särskilt som ifrågavarande delegation kommer att bliva av tämligen varaktig karaktär. Utskottet anser därför, att antalet ledamöter i delegationen bör utgöra nio med lika många suppleanter. De sistnämnda böra på vanligt sätt kallas till sammanträdena och vid förfall för ordinarie ledamot inträda partivis i tur och ordning.

Vad därefter angår sättet för utseende av delegationens ledamöter och suppleanter kan utskottet icke finna riktigt, att några av dessa skola betraktas såsom självskrivna. Utskottet åberopar därvid de principbeslut, som redan fattats av riksdagen och av vilka torde kunna utläsas, att vederbörande skolchefer icke i denna egenskap utan vidare skola tillhöra den tilltänkta gemensamma skolstyrelsen. Givetvis böra folkskoleinspektören och rektorerna kallas till sammanträdena och där äga yttra sig och få avvikande mening antecknad till protokollet men ej äga beslutanderätt. Detta är i full överensstämmelse med de principer, som i övrigt i huvudsak tillämpas inom kommunala styrelser och nämnder. Sammansättningen av skoldelegationen bör enligt beredningsutskottets förmenande ske med hänsynstagande till stadsfullmäktiges politiska styrkeförhållanden, på samma sätt som sker i andra styrelser, nämnder och kommittéer. Ledamöterna och suppleanterna i delegationen böra därför utses av stadsfullmäktige. Utskottet anser även lämpligt, att stadsfullmäktige utse ordförande och vice ordförande i delegationen.

Såsom en konsekvens av beredningsutskottets nu framförda förslag måste en del formella ändringar företagas i kommitténs förslag till reglemente.

§ 2 bör med hänsyn till vad ovan sagts erhålla följande lydelse:

"Delegationen består av nio ledamöter och nio suppleanter. Ledamöter och suppleanter utses av stadsfullmäktige, vilka även välja ordförande och vice ordförande i delegationen. Suppleanterna inträda vid förfall för ordinarie ledamot i den ordning, stadsfullmäktige vid valet bestämma."

§ 3 föreslås erhålla följande ändrade lydelse:

"Ledamöterna och suppleanterna väljas för en tid av fyra kalenderår i taget. Första gången skola de dock utses för tiden 1 juni 1951—1 januari 1956.

Avgår ledamot eller suppleant etc. återstående tiden."

I § 4 bör första punkten utgå och paragrafen i övrigt erhålla följande lydelse:

"Delegationen sammanträder på kallelse av ordföranden, så ofta anledning därtill föreligger.

Till delegationens sammanträden skola kallas folkskoleinspektören samt respektive skolors rektorer, vilka äga rätt att deltaga i överläggningarna men ej i besluten och få avvikande mening antecknad till protokollet."

För beslutförhet bör fordras, att fem ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande vid sammanträdet. § 5 bör därför erhålla följande avfattning:

"Delegationen är beslutför när minst fem ledamöter eller i stället för ordinarie ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande."

I övrigt har beredningsutskottet icke funnit anledning till erinran mot kommitténs förslag.

Utskottet kommer att i särskild skrivelse till stadsfullmäktige avgiva förslag till val av ledamöter och suppleanter, respektive ordförande och vice ordförande i delegationen.

Under hänvisning härtill tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 juni 1951 skall inrättas en samarbetsdelegation för de olika skolstyrelserna i Västerås stad, benämnd Västerås stads skoldelegation,

att antaga kommitténs förslag till reglemente för delegationen med ovan angivna ändringar i §§ 2—5 samt

att entlediga kommittén från dess uppdrag.

Emot beredningsutskottets förslag har reservation anförts av herr Leontein och fru Kjelldahl, vilka förordat bifall till kommitterades förslag i oförändrat skick.

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 maj 1951 anfört följande:

Drätselkammaren, som förehaft frågan till behandling, anser sig visserligen böra uttala tveksamhet därom huruvida en delegation av den storlek beredningsutskottet föreslagit kan bli arbetsduglig men kammaren vill icke motsätta sig bifall till utskottets förslag. På grund härav får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad beredningsutskottet i ärendet föreslagit.

Emot drätselkammarens beslut har herr Karl Pettersson anfört reservation och förordat bifall till kommitténs förslag i oförändrat skick.

Nr 122. Förslag till val av ledamöter och suppleanter i Västerås stads skoldelegation samt till val av ordförande och vice ordförande.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande:

I skrivelse den 9 maj 1951 till stadsfullmäktige har beredningsutskottet föreslagit inrättande av en samarbetsdelegation för de olika skolstyrelserna i Västerås stad, Västerås stads skoldelegation, bestående av 9 ledamöter och lika många suppleanter, vilka skola utses av stadsfullmäktige. Vidare har beredningsutskottet föreslagit att stadsfullmäktige skulle utse ordförande och vice ordförande i delegationen.

Under förutsättning av bifall till beredningsutskottets förslag tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att till ledamöter i Västerås stads skoldelegation för tiden 1 juni 1951—1 januari 1956 utse sjukbesökaren Birger Grip, fastighetsförvaltaren Inge Jonsson, studieledaren Gust. Sund, socialkuratorn John Johansson, portvakten Erik Andersson, fru Agnes Söderquist, överläraren Helmer Gustavsson, redaktören Anders Yngve Pers och direktören Karl Erik Eriksson,

att till suppleanter i delegationen för samma tid utse fastighetsförvaltaren David Johansson, fru Ebba Berg, fru Margit Pettersson, ombudsmannen Göte Juhlén, fru Ellen Björk, f. d. brandmästaren Ernst Johansson, överläraren Gösta Brismar, fru Ingrid Andrén och teknologie doktor Ivar Herlitz,

att av suppleanterna herrar David Johansson, fru Ebba Berg, fru Margit Pettersson, herr Juhlén, fru Björk och herr Ernst Johansson i nu nämnd ordning skola inträda vid förfall för någon eller några av herrar Grip, Inge Jonsson, Sund, John Johansson, Erik Andersson och fru Söderquist; herr Brismar och fru Andrén i nu nämnd ordning vid förfall för endera eller båda av herrar Gustavsson och Pers och herr Herlitz vid förfall för herr Karl Eriksson, samt

att till ordförande i delegationen utse herr John Johansson och till vice ordförande herr Helmer Gustavsson för ovannämnda mandattid.

Nr 123. Ansökan av fru Frida Amalia Bjurfall om tillstånd att försälja pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 31 mars 1951 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Frida Amalia Bjurfalls ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Skepparbacken 10, "Bjursells matsalar", här i staden, utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Centralpolisen har efter företagen utredning tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i yttrande den 24 april 1951 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har fru Frida Bjurfall anhållit om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i "Bjursells Matsalar" i fastigheten Skepparbacken 10 här i staden.

Då nämnda matsalar ännu icke öppnats och då fru Bjurfalls avsikt är att först framdeles emottaga fasta abonnenter, får nykterhetsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till fru Bjurfalls framställning.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 124. Ansökan av fru Gunhild Linnéa Johansson om tillstånd att försälja pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 3 april 1951 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Gunhild Linnéa Johanssons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Aspvretsgatan 21, "Gundas Café & Matsalar", här i staden, utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Centralpolisen har efter företagen utredning avstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i yttrande den 25 april 1951 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har fru Gunhild Linnéa Johansson anhållit om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i "Gundas Kafé & Matsalar" i fastigheten Aspvretsgatan 21 D här i staden.

Då den lokal, inom vilken utskänkningen skulle komma att äga rum, står i direkt förbindelse med kafélokalen och då betryggande kontroll över att utskänkning sker endast till spisande gäster på grund därav icke är möjlig, får nykterhetsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till fru Johanssons framställning.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 125. Tillstånd för Konsumtionsföreningen i Västerås med omnejd u. p. a. att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 3 april 1951 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående Konsumtionsföreningens i Västerås med omnejd u. p. a. genom Åke Sörman ingivna framställning om tillstånd att inom föreningens lokaler Smedjegatan 16, lilla matsalen och konditorilokalen, samt i barserveringen med ingång från Vasagatan 19 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under en tid av tre år räknat från den 1 oktober 1951.

Centralpolisen har i yttrande den 2 april 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i utlåtande den 25 april samma år anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har restaurantchefen Åke Sören Sörman anhållit om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1951, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Smedjegatan 10 här i staden. Nuvarande tillstånd för dylik utskänkning utlöper den 30 september 1951.

Då någon anmärkning mot sökanden icke föreligger och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synes erforderliga, får nykterhetsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till herr Sörmans framställning.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande föreslagit stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Nr 126. Tillstånd för fröken Gertrud Margareta Magnusson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 3 april 1951 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fröken Gertrud Margareta Magnussons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Kopparbergsvägen 14, "Grand, lunchrestaurang och konditori", här i staden utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under en tid av tre år från och med den 1 oktober 1951.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, har föreslagit bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har i yttrande den 25 april 1951 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har fröken Gertrud Margareta Magnusson anhållit om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1951, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i Grand Konditori och Lunchrestaurant, Kopparbergsvägen 14 här i staden. Nuvarande tillstånd för dylik utskänkning utlöper den 30 september 1951.

Då någon anmärkning mot sökanden icke föreligger och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, får nykterhetsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fröken Magnussons framställning.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige

att besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

Nr 127. Tillstånd för fru Svea Wilhelmina Rehnberg att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 3 april 1951 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Svea Vilhelmina Rehnbergs ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan, här i staden få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster under tiden 1 oktober 1951—30 september 1954.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, har föreslagit bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har i yttrande den 25 april 1951 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har fru Svea Vilhelmina Rehnberg anhållit om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1951, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i Nya Hushållsskolan, Stora gatan 48 här i staden. Förutvarande tillstånd utlöpte den 30 september 1950. På grund av förbiseende har ansökan om nytt tillstånd icke förut ingivits.

Då någon anmärkning mot sökanden icke föreligger och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, får nykterhetsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Rehnbergs framställning.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Svea Vilhelmina Rehnbergs ifrågavarande ansökan.

Nr 128. Tillstånd för Västerås Kaféaktiebolag att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 3 april 1951 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående Västerås Kaféaktiebolags genom verkställande direktören Gösta Lundberg ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten med adress nr 6—8 vid Stora gatan (restaurant Mimer), här i staden, utskänka pilsnerdricka under en tid av tre år räknat från den 1 okt. 1951.

Centralpolisen har i yttrande den 31 mars 1951 tillstyrkt bifall till framställningen under villkor, att nu gällande föreskrifter angående stängningstider, utskänkningsbestämmelser och skyldighet att hålla ordningsvakt m. m. i fortsättningen tillämpas.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 25 april 1951 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har verkställande direktören hos Västerås Kaféaktiebolag Gösta Lundberg anhållit om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1951, få utskänka pilsnerdricka klass II i lokaler inom fastigheten Stora gatan 6—8 här i staden. Nuvarande tillstånd för dylik utskänkning utlöper den 30 september 1951.

Då någon anmärkning mot sökanden icke föreligger och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, får nykterhetsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till herr Lundbergs framställning.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Det nuvarande tillståndet för Kafébolaget gäller under förutsättning att vissa villkor angående stängningstider, utskänkningskvantitet och vakthållning m. m. iakttagas. Ehuru nykterhetsnämnden av förbiseende icke i sitt yttrande nämnt något om

dessa villkor, är det enligt vad som under hand inhämtats från nämndens sekreterare, nämndens avsikt att nuvarande villkor för utskänkningen även i fortsättningen skola gälla.

Beredningsutskottet föreslår stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning under de villkor beträffande stängningstider, utskänkningskvantitet och vakthållning m. m., vilka för närvarande gälla.

Nr 129. Förslag till val av polismästare.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige den 29 juni 1950 beslutat att från och med den 1 januari 1951 uppdela den nuvarande polismästare- och stadsfiskalstjänsten å en polismästartjänst och en stadsfiskaltjänst samt att godkänna förslag till instruktioner och lönestat för befattningshavarna ifråga, har Kungl. Maj:t den 9 mars 1951 fastställt instruktion för polismästarebefattningen.

Enligt instruktionen skall, då befattningen som polismästare blir ledig, magistraten utfärda kungörelse därom i allmänna tidningarna med föreläggande för sökande att inom 20 dagar räknat från den dag kungörandet sker ingiva sina ansökningshandlingar till magistraten. Efter ansökningstidens utgång har magistraten att överlämna ansökningshandlingarna till stadsfullmäktige. Å förslag till tjänsten uppföra stadsfullmäktige tre personer.

Efter det länsstyrelsen avgivit yttrande angående de föreslagnas lämplighet för tjänsten, utnämner Kungl. Maj:t en av de sålunda föreslagna.

För behörighet att erhålla polismästarebefattningen fordras att hava avlagt för utövande av domarämbete föreskrivna kunskapsprov ävensom, där ej Kungl. Maj:t på grund av särskilda förhållanden finner skäl medgiva undantag, att hava fullgjort den tjänstgöring och undergått den utbildning, som fordras för erhållande av landsfogdetjänst.

Ej må någon vinna anställning som polismästare med mindre han angående sitt hälsotillstånd företett läkarintyg, avfattat enligt av lönenämnden fastställt formulär.

Magistraten har numera kungjort polismästarebefattningen till ansökan ledig genom kungörelse införd i Post- och Inrikestidningar den 14 april 1951. Före ansökningstidens utgång hava ansökningar inkommit från följande sökande, nämligen:

T. f. polismästaren Otto Stålhane, Västerås,
stadsfiskalen Åke Moberg, Varberg,
t. f. polissekreteraren Olle Vangstad, Göteborg,
stadsfiskalen Gunnar Dunér, Kristinehamn,
stadsfiskalsassistenten Otto Holm, Stockholm, samt
e. o. landsfogdeassistenten Christer Horn af Rantzien.

Magistraten har med skrivelse den 5 maj 1951 utan eget yrkande till stadsfullmäktige överlämnat ansökningshandlingarna.

Sedan ärendet remitterats till polisnämnden och beredningsutskottet för yttrande, har polisnämnden i skrivelse den 11 maj 1951 efter genomgång av ansökningshandlingarna föreslagit, att följande sökande uppsättas på förslag:

1) T. f. polismästare Otto Stålhane, Västerås,
2) stadsfiskalen Gunnar Dunér, Kristinehamn,
3) stadsfiskalen Åke Moberg, Varberg.

Polisnämnden har därvid anfört följande:

"Polisnämnden förordar enhälligt t. f. polismästaren Otto Stålhane till erhållande av tjänsten, och stöder sig därvid på att hans allsidiga utbildning och meriter för befattningen äro av den art, att han klart bör placeras i första rummet före Dunér och övriga medsökande."

Beredningsutskottet får för egen del anföra följande.

Erforderliga data angivande de sökande framgå av bilagda sammandrag. Ansökningshandlingarna finnas dessutom tillgängliga för granskning å stadskansliet.

Av sökandena måste de tre av polisnämnden angivna med hänsyn till deras meriter anses vara överlägsna de övriga sökande. Av sistnämnda tre sökande, kunna särskilt Stålhane och Dunér åberopa en relativt omfattande allsidig tjänstgöring vid olika befattningar inom polisväsendet. Stålhane måste dock enligt beredningsutskottets uppfattning anses vara Dunér överlägsen med hänsyn till att Stålhane under sammanlagt längre tid tjänstgjort å befälsbefattningar inom polisen. Stålhane synes även överhuvudtaget kunna uppvisa den längsta sammanlagda tjänstgöringstiden vid polisväsendet. På grund härav och vad som i övrigt kunnat inhämtas angående dessa tre sökandes lämplighet för nu ifrågavarande befattning vill beredningsutskottet helt ansluta sig till polisnämndens förslag.

Det i skrivelsen omförmälda sammandrag över sökandenas meriter är så lydande:

Namn	Föd.-år	Nuvarande befattning	Polis- och åklagartjänstgöring	Övrig tjänstgöring
Dunér, Kurt Anders **Gunnar**	1911	Stadsfiskal i Kristinehamn sedan den 31 maj 1948 (tillika polischef)	Landsfogde 6 mån., 17 dag., landsfogdeassist. 1 år, 8 dag., polismästare—stadsfiskal 5 mån., 6 dag., stadsfiskal i övrigt 4 år, 11 mån., 16 dag. (härav 2 år, 10 mån., 15 dag., tillika polischef samt 2 år, 1 mån., 1 dag tillika föreståndare för kriminalpolisavdelning), landsfiskal 2 mån., 2 dag., krigsfiskal och militär åklagare 3 år, 8 mån., 28 dag., bitr. jurist å poliskammaren i Eskilstuna (innan åklagarförordn. meddelades) 2 mån. 8 dagar, landsfiskalsassist. 4 år, 6 mån., 6 dag., kriminalpolistjänstgöring 6 mån.	Tingstjänstgöring 2 år, civilförsvarschef 1 år, 3 mån., 29 dag., bitr. landsfogdeexp. 2 mån., 25 dag., bitr. å landsfiskalskontor 4 år, 15 dag., bitr. å landskansli 2 mån., bitr. å landskontor 2 mån., 8 dag., kronokamrer 2 mån., 10 dag.
Holm, **Otto** Erik Viktor	1912	Stadsfiskalsassistent vid åklagarmyndigheten i Stockholm sedan den 13 maj 1950	Åklagartjänstgöring 2 år, 1 mån. 20 dag., ordningspolistjänst 8 år, 7 mån., 4 dag., tjänstg. vid poliskammare 8 mån., 8 dag., kriminalpolistjänst 5 år, 10 dag.,	Domstolstjänstg. 2 år, 4 mån., enskild tjänst 4 mån, 4 dag.
Horn af Rantzien, **Christer** Gustav Wilhelm	1919	T. f. landsfogde i Västmanlands län sedan den 5 april 1951. Antogs den 1 april 1947 till extra	T. f. landsfogde 1 år, 3 mån., 11 dag., t. f. bitr. landsf. 5 mån, 12 dag., landsfogdeass. 11 mån., 17 dag., t. f. landsfogdeassist. 5 mån. 12 dag.,	Tjänstg. vid Sthlms rådhusrätt 2 år, 2 dag., tjänstg. i hovr. 5 mån., 26 dag., t. f. förste byrå-

		landsfogdeass. samt är sedan den 1 juli 1947 antagen till extra ordinarie landsfogdeass.	t. f. polismästare och rådman 2 mån., 22 dag., t. f. polismästare och stadsfiskal 9 mån, 29 dag., t. f. stadsfiskal och kriminalpolisintendent 1 mån., 19 dag., t. f. stadsfiskal och polischef 5 mån., 14 dag., t. f. stadsfiskal 8 mån., 1 dag, t. f. amanuens vid poliskammaren i Sthlm 16 dag., praktisk tjänstg. vid Sthlms polis 5 mån., t. f. krigsfiskal 3 mån., 8 dag.	sekr. 1 mån., 26 dag., praktik på advokatbyrå 1 mån., 28 dag., t. f. auditör 6 dag.
Moberg, Carl Oskar Åke	1915	Stadsfiskal i Varberg sedan den 1 sept. 1949	Stadsfiskal 2 år, 9 mån., 22 dagar, t. f. landsfogde 5 mån., 29 dag., landsfogdeassist. 11 mån., 14 dag., praktisk polistjänstg. 6 mån. 4 dag.	Tingstjänstg. tiden 9/2 1944—25/8 1946, ex. länsnot. 26/8—16/10 1946, civ.-f.-ch. sedan 1/1 1950
Stålhane, Otto Mauritz	1907	T. f. polismästare i Västerås sedan den 20/4 1951	t. f. landsfogde 2 mån., 23 dag., stadsfiskal och polismästare 2 år, 26 dag., varav 2 år, 5 dag., i Västerås, stadsfiskal och polischef 2 mån., 11 dag., polisnotarie 7 år, 3 mån., 6 dag., poliskonstapel 3 år, 5 mån., 1 dag. Obs. Tjänsten som stadsfiskal och polismästare har till större delen upprätthållits jämte egna tjänsten som polisnotarie.	Merkantil utb. i Spanien, Venezuela och Sverige 1928—1932, e. notarie vid Sthlms rådhusr. 29/12 1941—10/1 1944, andra ställföretr. civilförsvarschef den 22/9 1949, civil-f.-chef i V:ås sed. 1/5 1951, assessor vid Sthlms rådhusr. 3 dagar, auditör vid Västm. flygflottilj 2

Namn	Föd.-år	Nuvarande befattning	Polis- och åklagartjänstgöring	Övrig tjänstgöring
				mån., krigsfiskal vid Västm. flygflottilj 8 dag., rådman vid rådhusr. i Västerås 1 mån. 27 dag.
Vangstad, Olle	1919	T. f. polissekreterare vid poliskammaren i Göteborg sedan den 1/9 1950	T. f. landsfogde 10 dag., t. f. stadsfiskal 1 år, 3 mån., 6 dag., åklagare i statens livsmedelskom. 9 mån., 12 dag., praktisk polisutbildning 5 mån., provtjänstg. hos landsfogde 2 mån., 24 dag.	Tingstjänstg. 2 år, 6 mån.

På grund härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att å förslag till polismästarebefattningen uppföra 1) t. f. polismästaren Otto Stålhane, Västerås, 2) stadsfiskalen Gunnar Dunér, Kristinehamn, och 3) stadsfiskalen Åke Moberg, Varberg, med förord för Stålhane.

Nr 130. Förnyad prövning av fråga angående namn å två gator å Norra Skallberget. (Konf. S. H. nr 91 ser. A 1951)

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 5 maj 1951 anfört följande:

I skrivelse den 5 mars 1951 föreslog gatunamnsberedningen för Norra Skallberget gatunamn, anknutna till svenska diktare, nämligen Karlfeldts gata, Silfverstolpes gata, Böttigers gata, Dan Anderssons gata och Bellmans gata.

Den 26 april 1951 beslöto stadsfullmäktige bifalla gatunamnsberedningens förslag med den ändring, att gatunamnen sammanskrevos "exempelvis så, att Karlfeldts gata i stället erhölle namnet Karlfeldtsgatan".

Det anförda exemplet är utan svårighet tillämpligt i fråga om namnen Böttiger och Bellman men ger ej entydigt direktiv för sammanskrivningen beträffande Silfverstolpe och Dan Andersson. Det kan bli Silfverstolpegatan, Silfverstolpgatan eller Silfverstolpsgatan och DanAnderssonsgatan, Danandersonsgatan eller Dan-Anderssonsgatan, ev. med ytterligare bindestreck i sista sammansättningsdelen. Stadsfullmäktiges beslut vidlådes av oklarhet i detta avseende.

Gatunamnsberedningen, som ej vill erinra om sammanskrivningen i övrigt, hemställer att ärendet i påtalat avseende måtte upptagas till förnyad behandling och önskar därvid framhålla följande.

Silfverstolpegatan är visserligen språkligt korrekt men enligt gatunamnsberedningen otympligt. De två andra formerna innebära en uppenbar förvanskning av skaldens namn. Beträffande Dan Andersson kan åtminstone gatunamnsberedningen ej finna något sammanskrivningssätt, som icke skulle göra våld på diktarens namn antingen genom ihopskrivning av för- och tillnamn eller genom bindestreck, som icke höra till namnet.

Gatunamnsberedningen anser det vara av vikt att gatunamnen erhålla en såväl språkligt som i övrigt oklanderlig och korrekt form, oberoende av huru ett mer eller mindre vårdslöst vardagsspråk förutsättes fara fram med namnen. Beredningen anser därför att ifrågavarande två gator — om de föreslagna namnen skola bibehållas — böra heta Silfverstolpes gata och Dan Anderssons gata. Namn av denna typ i korrekt form ha tillkommit också under senare tid, såsom Finn Malmgrens gata, S:ta Ursulas väg, Haga Parkgata.

Under hänvisning härtill hemställer gatunamnsberedningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att upptaga ärendet i fråga om gatorna, uppkallade efter Silfverstolpe och Dan Andersson, till omprövning och fastställa dessa gators namn i enlighet med gatunamnsberedningens förslag.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 maj 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad gatunamnsberedningen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens nu ifrågavarande förslag.

Nr 131. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 maj 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 26 april 1951 uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ny nämndeman efter herr Einar Jonsson, vilken på egen begäran av rådhusrätten entledigats från nämnda uppdrag.

I anledning härav föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att till ny nämndeman efter herr Jonsson för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges val utse ombudsmannen K. E. Lindvall.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
Den 28 juni 1951 Ser. A nr 6

Nr 132. Framdragande av vatten- och avloppsledningar på Västra Jakobsberg.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 15 maj 1951 anfört följande:

Den 18 december 1947 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 47.000 kronor för vatten- och avloppsledningar inom västra Jakobsberg i Kronvägen till Råbygatan med förgreningar i nämnda gata och Thuregatan.

Det planerade arbetet har till följd att viss gatumark i Kronvägen kunnat förvärvas av staden först i början av innevarande år ännu icke slutförts. Däremot ha ledningarna i Thuregatan utsträckts något längre än i planen förutsatts. Kostnaden för det utförda arbetet uppgår till 31.000 kronor. Markens lutningsförhållanden medge avbördning av spill- och dagvatten endast västerut över områden, som ännu ej stadsplanerats, varför avloppsledningarna tills vidare ej kunna anslutas till stadens ledningsnät.

I skrivelse den 21 februari 1951 har fastighetschefen, under framhållande av att det vore ovisst när omförmälda stadsplanering kunde komma till utförande, hemställt om undersökning av möjligheten att ordna fastigheternas avloppsfråga jämte utbyggnad av vattenledningen inom den bebyggda delen av området.

Med anledning härav har inom tekniska verken förslag i angivet avseende uppgjorts. I motsats till det ursprungliga förslaget bygger det nya på separata spillvatten- och dagvattenledningar och omfattar fullständig utbyggnad av ledningsnätet inom området och såsom provisorisk lösning av avloppsfrågan en för 200 personer beräknad reningsbrunn (Myrsjö) väster om Råbygatan för avledning av spillvatten till där befintligt vattenförande dike. Hälsovårdsnämnden har godkänt den planerade anordningen.

Kostnaderna beräknas till 140.000 kronor. Härav komma 3.000 kronor för avledning av dagvatten från gator och c:a 8.000 kronor på reningsbrunnen med därtill hörande anläggningsdelar. I anslutningsavgifter väntas inflyta 20.000 kronor, medan vinsten på försålt vatten beräknas förränta och amortera 9.000 kronor. Förslaget är sålunda ekonomiskt ogynnsamt, beroende huvudsakligen på bebyggelsens art och områdets ringa befolkning. Efter det Hammarbyområdet, som jämte västra Jakobsberg bildar ett avbördningsområde utbyggts, sker en utjämning av underskottet.

För täckning av kostnaderna står till förfogande av tidigare anslag oförbrukade 16.000 kronor, medan 5.000 kronor kunnat påföras anslaget för servisledningar och mindre ledningsutsträckning, varöver styrelsen förfogar. Sålunda erfordras ytterligare 119.000 kronor, som lämpligen täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

På grund härav tillstyrker styrelsen stadsfullmäktige besluta

att för vatten- och avloppsledningar samt reningsbrunn i västra Jakobsberg bevilja ett tilläggsanslag å 119.000 kronor att täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom tekniska verken framhållit medgiva markens lutningsförhållanden avbördning av spill- och dagvatten endast väster ut över områden som ännu icke äro stadsplanelagda. På den grund kunna avloppsledningar tillsvidare icke anslutas till stadens ledningsnät. Tekniska verkens förslag går ut på att låta vattnet passera en reningsbrunn och därefter avledas i befintliga diken. Drätselkammaren har gentemot detta velat undersöka möjligheten att i stället låta pumpa upp avloppsvattnet till befintliga avloppsledningar. Sedan tekniska verken föranstaltat om utredning härom har framgått att en sådan anordning skulle ställa sig 14.000 kronor dyrare och att ändå den projekterade reningsbrunnen icke kan undvikas.

Med hänsyn härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla vad tekniska verkens styrelse föreslagit.

Nr 133. Förslag till höjning av taxor för gas, el och vatten.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 29 maj 1951 anfört följande:

I redogörelsen för tekniska verkens bokslut för år 1950 (S. H. nr 4 ser. A) gav styrelsen en överblick av prisutvecklingen för verkens produkter under senaste tioårsperiod och framhöll, att den pågående prisstegringen komme att starkt påverka innevarande års driftsresultat.

Numera kan prisstegringens inverkan på driftsutgifterna fram till årsskiftet något så när överblickas. Omräkning av staten för 1951 uppvisar ökning av dessa utgifter för gasverket med c:a 402.000 kronor, för elverket med 495.000 kronor och för vattenverket med c:a 169.000 kronor. Merinkomst kan påräknas blott i de fall, där taxor, tariffer och leveransavtal äro indexbundna, d. v. s. zon 4 i gastaxan, elverkets högspännings- och nattariffer samt gasleveransavtalet med AB Svenska Metallverken. Driftsresultatet, som enligt staten beräknats ge ett överskott på 750.000 kronor, förbytes i ett underskott på c:a 35.000 kronor.

Styrelsen anser, att de utgiftsökningar, som komma på höjda löner och materialpriser böra kompenseras genom höjning av taxor och tariffer. För gasens del förekomma också ett annat slag av utgiftsökningar, nämligen sådana som bero på det ogynnsamma förhållandet mellan kol- och kokspriser. Sedan den 19 mars 1951 fastställas dessa av Statens Bränslekommission. I syfte att hålla kokspriset nere, har kommissionen satt detta avsevärt lägre än vad som motsvarar det fastställda priset på kol. Efter framställningar har kommissionen kunnat förmås att från 1 maj sänka priset på kol från 90 till 85 kronor cif per ton. Kommissionen har jämväl antytt att frågan kan upptagas till omprövning i samband med fastställandet av priserna för 3:dje kvartalet. Verkningarna av det för närvarande synnerligen ogynnsamma prisförhållandet mellan kol och koks bör rimligen ej bäras av abonnenterna i vidare omfattning än i nu gällande taxa förutsättes. Om ändring ej sker i prisförhållandet, blir driftunderskott på gasverket oundvikligt.

Styrelsen framlägger bilagda förslag till nya taxor och tariffer och får i anslutning härtill anföra följande:

Gasverket.

Förslaget till ny taxa innebär, att priset på gas höjes med i genomsnitt något över 15 % för andra än hushållsabonnenter. I zon 4 har höjningen förbundits med höjning av index från 260 till 300, som sålunda inräknas i priset. Härigenom undvikes för abonnenterna obehagliga överraskningar av höga indextillägg vid årsslutet.

Beträffande hushållsgasen är höjningen något mindre än 10 %. Orsaken till att höjningen hållits så låg, är strävan att uppnå bästa möjliga överensstämmelse i kostnadshänseende mellan gas och el för hushållsändamål. Om uteslutande el användes för sådant ändamål belastas nämligen elverket mycket högt särskilt vid middagstid. Detta medför ökning av råkraftkostnaden och dyrare distributionsanläggningar. Gas- och elverken kunna emellertid komplettera varandra på ett för bägge gynnsamt sätt, under förutsättning att taxorna avvägas och distributionsområdena avgränsas på rätt sätt. Med den struktur elförbrukningen har hos elverkets abonnenter, utnyttjas råkraftkontraktet för närvarande bäst, om inemot hälften av hushållen använda gas. Då gasledningar i jämförelse med elledningar äro dyra, är distribution av gas för sådant ändamål ekonomiskt motiverad blott i de delar av staden, som äro eller väntas bli tätast bebyggda d. v. s. i de centrala delarna av staden, där redan ett gasledningsnät, som ännu har betydande överföringskapacitet, finnes. Förstärkningar av elledningsnätet här kunna uppskjutas betydligt längre och ske i mindre omfattning, om de större värmebehoven i fastigheterna tillgodoses med gas. Styrelsen anser det ekonomiskt motiverat, att dessa gasledningar utnyttjas fullt. För sådant ändamål anser styrelsen, att anslutning av elspisar och andra större elvärmeapparater bör undvikas i denna del av staden och att i prisutjämningssyfte viss lättnad bör beredas hushållsabonnent, som i sitt kök för hushållsändamål använder gas. Bestämmelser härom ha inlagts i avsnitt 3 i elverkets normaltaxa. Med den avvägning, som skett, torde användning av gas i hushållet bli något billigare än den skattebelagda elkraften.

Elverket.

På grund av indexstegringen ökar råkraftpriset innevarande år med 12 %. Från år 1952 kommer priset på all utöver 1950 års kontrakt abonnerad kraft att stiga med 15 %. Till följd härav och på grund av stegrade driftsutgifter i övrigt ger energiavgiften 5 öre per kWh i normaltaxans avsnitt 3 och i lantbrukstaxan, taxa nr 11, ej längre självkostnadstäckning utan bör höjas till 6 öre per kWh. Taxa 2 gäller visserligen endast ett fåtal äldre abonnenter, men energiavgiften 4 öre per kWh bör dock höjas med ett öre. Högspännings- och nattarifferna äro indexbundna, men förstnämnda tariff måste likväl kompletteras med beaktande av kraftprishöjningen från nästa års början. Förslag härom kommer att framläggas för stadsfullmäktige, så snart erforderliga uppgifter föreligga.

De höjda eltaxorna förutsätta godkännande av Statens Priskontrollnämnd.

Vattenverket.

En justering av vattenavgifterna har redan flera år varit motiverad av den fördyring av framställningskostnaderna, som förorsakats av reningsförfarandet. Till denna fördyring kommer nu ytterligare den av penningförsämringen förorsakade ökningen av driftsutgifterna. En höjning av vattenavgifterna är därför ofrånkomlig. Emellertid anser styrelsen, att höjningen bör i möjligaste mån begränsas och priset anpassas

efter självkostnaderna. Dessa äro emellertid svåra att tillförlitligt bestämma och endast självklara faktorer ha beaktats. I förslaget har införts bestämmelse om abonnentavgift, som emellertid i 1:sta zonen täcker endast hälften av abonnentkostnaden. Samtidigt slopas föreskriften om minimiavgift, vilket är till fördel för de minsta abonnenterna.

Förslaget har utformats som grundavgiftstariff mot tidigare stegrabattariff. Denna ändring inverkar icke på avgifternas storlek men medför betydligt bekvämare beräkning och debitering.

Då de nya taxorna ej kunna tillämpas tidigare än på avläsningar efter den 1 juli, medan utgiftsökningarna göra sig gällande från årets början, beräknas driftsöverskottet för tekniska verken år 1951 bli endast c:a 410.000 kronor i stället för i staten upptagna 750.000 kronor.

På grund härav tillstyrker styrelsen stadsfullmäktige besluta

att antaga bilagda förslag till ändrade taxor för gas, el och vatten med giltighet från första avläsningen efter den 1 juli 1951.

I skrivelsen omförmälda förslag är så lydande:

Förslag till gastaxa

(Gällande från och med avläsning efter den 1 juli 1951)

	Grundavgift kr. pr år och mätare	Förbrukningsavgift öre pr m³	Tillämpligt vid förbrukning av
Zon 1	12	20	0—1200 m³
„ 2	48	17	1201—2400 m³
„ 3	120	14	2401—6000 m³
„ 4	300	11	6001— m³

Minimiavgift utgår med 18 kr. per år och mätare.

För pollettmätare tillkommer en avgift av 2 kr. per år.

För hushållsabonnent, som inom samma lägenhet även uttager elkraft för hushållsändamål enligt normaltaxan avsnitt 3, minskas grundavgiften enligt nämnda taxa med kr. 6: — per år.

Till förbrukningsavgiften 11 öre/m³ i zon 4 kan tilläggsavgift utgå enligt följande bestämmelser.

A) Därest under ett kalenderår medelvärdet av socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 300, utgår för året en tilläggsavgift av en tredjedels % för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 300.

B) Därest under kalenderåret medelvärdet av prisen i kronor per metriskt ton kokskol överstiger sju tiondelar av medelvärdet av prisen i kronor per metriskt ton värmeledningskoks, prisen räknade cif svensk ostkusthamn enligt kommerskollegii kommersiella meddelanden, utgår en tilläggsavgift av 0,3 öre per m³ för varje hel krona, varmed nämnda medelvärde av kolprisen överstiger sju tiondelar av motsvarande medelvärde av koksprisen.

Tilläggsavgifterna uttagas för hela året i samband med debitering av avgifterna vid årets sista avläsning.

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med hänsyn till abonnentens önskan eller föregående årsförbrukning vald zon och regleras vid fjärde kvartalet i överensstämmelse med den zon som räknat efter sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten.

Om samma abonnent uttager gas efter flera mätare må efter tekniska verkens prövning förbrukningsavgift utgå efter sammanlagda förbrukningen på de olika mätarna. Grundavgiften för de olika mätarna bestämmes därvid med hänsyn till förbrukningen på resp. mätare, dock skall grundavgiften för mätare med den största förbrukningen utgå med minst det belopp, som skulle blivit fallet, om sammanlagda förbrukningen uttagits över denna mätare.

Förslag till taxor för elverket

(Gällande från och med avläsning efter den 1 juli 1951)

Normaltaxa.

Polygontariff för alla ändamål.

Avsnitt 1. Energiavgift 25 öre/kWh.
Avsnitt 2. Grundavgift enligt normer.
Energiavgift 10 öre/kWh.
Avsnitt 3. Grundavgift 2 ggr grundavgift enligt avsnitt 2.

För abonnent, som använder gas för hushållsändamål, minskas grundavgiften för lägenheten med 6 kronor per år.

Energiavgift 6 öre/kWh.

Anm. Abonnent har rätt att välja avsnitt.

Garanti: Minimiavgift utgår med 8 kronor per år.

Anslutning av elspisar och andra större elvärmeapparater inom område, där gas tillhandahålles, får ej ske utan medgivande av tekniska verkens styrelse.

Grundavgiftsnormer

— —

Taxa 2

Effekttariff för mindre industriabonnenter med regelbunden drift lågspänd ström.

För förbrukning under kalenderåret hos samma abonnent inom samma fastighet betalas

Effektavgift 80 kr./kW.

Energiavgift 5 öre/kWh.

— —

Taxa 11.

Grundavgiftstariff för jordbruksfastigheter.

För förbrukning under kalenderåret hos samma abonnent inom samma fastighet betalas:

Grundavgift: 3 kronor 50 öre per tariffenhet.

Energiavgift: 6 öre/kWh.

— —

Förslag till vattentaxa

(Gällande från och med avläsning efter den 1 juli 1951)

	Grundavgift kr. pr år och mätare	Förbrukningsavgift öre pr m³	Tillämpligt vid förbrukning av
Zon 1	9	28	0— 8550 m³
„ 2	180	26	8551— 21000 m³
„ 3	600	24	21001— 45000 m³
„ 4	1500	22	45001—120000 m³
„ 5	3900	20	120001— m³

Om samma abonnent uttager vatten efter flera mätare må efter tekniska verkens prövning förbrukningsavgift utgå efter sammanlagda förbrukningen på de olika mätarna. Grundavgiften för mätaren med den största förbrukningen utgår med minst det belopp, som skulle blivit fallet, om sammanlagda förbrukningen uttagits över denna mätare. För var och en av de övriga mätarna utgår en avgift som tekniska verken fastställer med hänsyn tagen till verkliga abonnentkostnaden.

Vattenavgiften i de fall, då mätare ej finnes, utgår med följande belopp per år, nämligen för

rum med	8 kronor
badrum med	15 kronor
vattenklosett med	15 kronor
vattenpost med	10 kronor
vattning av gräsmattor o. d. per kvm med	15 öre
häst med	13 kronor
bil med	13 kronor
annat åkdon	7 kronor
tvätt per hushåll	7 kronor

Förestående avgifter tillämpas från den 1 juli 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

De prisförhöjningar på olika områden, som ägt rum, göra det nödvändigt att överse taxorna inom stadens olika verk. För tekniska verkens del har detta redan skett och styrelsen har utarbetat förslag härtill, vilket nu föreläggas stadsfullmäktige. Såvitt drätselkammaren kan finna äro de föreslagna taxehöjningarna tämligen moderata och nödvändiga för att kunna i någon mån klara verkens och därmed stadens ekonomi. Beträffande de olika taxorna lämnas i tekniska verkens skrivelse redogörelse för den nya utformningen. Taxorna för gas el äro till sin struktur oförändrade under det att vattentaxan såtillvida ändrats att en grundavgift per år och mätare införts för att åstadkomma bekvämare beräkning och debitering.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att antaga förslaget till ändrade taxor för gas, elektricitet och vatten med giltighet från första avläsning efter den 1 juli 1951.

Nr 134. Fråga om anslag för bedrivande av pojkidrottskoloni.

Barnavårdsnämnden har i skrivelse den 21 maj 1951 anfört följande:

Under sommaren 1950 bedrev barnavårdsnämnden tillsammans med K. F. U. M. under fjorton dagar försöksverksamhet med en s. k. pojkidrottskoloni på friluftsgården Lövudden. Meningen var därvid att under några timmar varje söckendag taga om hand pojkar i åldern 10—13 år, vilka av olika anledningar icke kunnat komma med på skollovskolonier eller på annat sätt beredas lantvistelse, samt bereda dem lämplig sysselsättning under sakkunnig ledning. Försöket utföll väl, varför barnavårdsnämnden funnit det välbetänkt att under instundande sommar söka anordna en dylik koloni. I samråd med K. F. U. M. ha kostnaderna för en koloniverksamhet under sex veckor för 30 pojkar beräknats till c:a 1.900 kronor, varvid verksamheten förutsatts pågå under veckodagarna måndag—fredag. I kostnaderna ingå arvoden för personal, utgifter för inköp av idrottsmaterial, dagsutflykt till "idrottsolympiad", förbandsmaterial, annonsering m. m. samt för mellanmål, bestående av mjölk och bullar.

Då barnavårdsnämnden, som ovan nämnts, funnit det angeläget att under sommaren 1951 söka få till stånd en dylik koloni, men då anslag för ändamålet icke hunnit äskas vid uppgörande av statförslaget för innevarande år, får nämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för bedrivande av pojkidrottskoloni under sommaren 1951 ställa ett anslag å 1.900 kronor till barnavårdsnämndens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, anser liksom barnavårdsnämnden att en dylik verksamhet kan ha sin betydelse och vill därför tillstyrka anslag för ändamålet. Drätselkammaren förutsätter därvid, att även om den direkta verksamheten kommer att handhavas av annan organisation barnavårdsnämnden ändock låter sig angeläget vara att noggrant följa och övervaka verksamheten.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för bedrivande av pojkidrottskoloni under sommaren 1951 ställa ett anslag å 1.900 kronor till barnavårdsnämndens förfogande samt

att anslaget täckes ur det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 135. Anslag till nya möbler i läroverkets aula.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 juni 1951 anfört följande:

I 1951 års stat ha stadsfullmäktige anvisat medel för inläggning av parkettgolv i samt reparation av aulan å Högre Allmänna läroverket. Detta arbete kommer att utföras instundande sommar. I samband därmed blir det nödvändigt att anskaffa nya

bänkar till aulan i stället för de äldre lösa bänkarna som måste bland annat vid varje skrivning flyttas fram och tillbaka och som för övrigt långt ifrån göra ett trevligt intryck, framförallt icke sedan aulan blir restaurerad. Visserligen åligger det inte staden som en plikt att tillhandahålla läroverket inventarier men läroverkets kassor sakna medel härför och drätselkammaren har därför ansett det vara en stadens angelägenhet att se till att aulan kommer i ett sådant skick, att den motsvarar de krav man kan ställa på densamma. Infordrade anbud ge vid handen, att en uppsättning nya fasta stolar i aulan drager en kostnad av cirka 30.000 kronor och drätselkammaren tillstyrker att stadsfullmäktige bevilja detta anslag. I fråga om täckning av anslaget vill drätselkammaren framhålla följande. I 1951 års stat finnes under budgettitel 15 G 160,2 ett anslag för grundförstärkning av huvudbyggnaden å 60.000 kronor. Hittills utförda arbeten till grundförstärkning ha dragit en kostnad å cirka 10.000 kronor. Återstående grundförstärkningsarbeten beräknas högst draga en kostnad av 20.000 kronor. Å anslaget skulle sålunda kunna uppstå ett överskott å 30.000 kronor. Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville medgiva att det beräknade överskottet å nämnda anslag får användas för inköp av nya stolar till läroverkets aula.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av nya stolar till Högre Allmänna Läroverkets aula anvisa ett anslag å 30.000 kronor samt

att anslaget ifråga får täckas genom att taga i anspråk beräknat överskott å motsvarande belopp av det under budgettitel 15 G 1 160,2 i årets stat upptagna anslaget för grundförstärkning av huvudbyggnaden.

Nr 136. Anslag för uppförande av vaktmästarbostad vid Blåsboskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande:

I protokoll från sammanträde den 5/4 1951 meddelade folkskolestyrelsens ekonominämnd i ärendet angående bostad för blivande vaktmästaren vid Blåsboskolan, att det visat sig omöjligt att anskaffa sådan i något av i skolans närhet befintliga hyreshus, samt att Drätselkammaren ställt sig helt avvisande till tanken att inköpa någon närbelägen fastighet för att därigenom erhålla lämplig lägenhet åt vaktmästaren.

Folkskolestyrelsen har sedermera uppdragit åt stadsarkitekt P. Bohlin att inkomma med förslag till ny vaktmästarbostad om 3 rum och kök, varav 1 rum avses som uthyrningsrum att av folkskolestyrelsen uthyras därest vaktmästaren önskar blott 2 rum och kök.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av arkitekt Bohlin upprättade förslaget till vaktmästarbostad vid Blåsboskolan;

att för ändamålet ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett förslagsanslag å kronor 53.000: —, samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att efter vederbörligt beslut fullfölja ärendet.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Genom fastighetskontoret har drätselkammaren låtit underkasta den upprättade kostnadsberäkningen en granskning och därvid kommit till att den beräknade kostnaden å 53.000 kronor får anses vara tilltagen i högsta laget. Drätselkammaren anser för sin del att ett anslag å 50.000 kronor är för ändamålet tillräckligt.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att med godkännande av det upprättade förslaget till vaktmästarbostad vid Blåsboskolan för ändamålet ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett förslagsanslag å 50.000 kronor,

att uppdraga åt styrelsen att efter vederbörligt beslut fullfölja ärendet samt

att anslaget skall täckas av uttaxerade medel på folkskolestyrelsens stat.

Nr 137. Förslag till omorganisation av vissa tjänster å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 2 juni 1951 anfört följande:

I tjänsteskrivelse den 26 maj 1951 har stadsingenjören hos byggnadsnämnden gjort framställning om omorganisation av vissa tjänster på stadsingenjörskontoret.

Med anledning härav får byggnadsnämnden anföra följande:

Omorganisationen berör två av stadsingenjörskontorets huvudavdelningar, beräknings- och utredningsavdelningen och mätningsavdelningen. På förstnämnda avdelning sker alla fastighets- och gränsutredningar samt beräkning av fastigheternas dimensioner för tomtindelning och förrättningar, såsom tomtmätning, avstyckning gränsbestämning, ägobyten m. m. ävensom planering, beräkning och underhåll av stadens stomnät, omfattande triangel-, polygon- och precisionsfixnät. Mätningsavdelningen har till uppgift att utföra polygon- och detaljmätning samt nivellering av stadens områden för framställning av grundkartor för stadsplaner, tomtindelningar, förrättningar och översiktskartor i övrigt samt utstakning och kontroll av gränsrör och nybyggnader med därtill hörande beräkningar.

På beräknings- och utredningsavdelningen finnas för närvarande en förste mätningstekniker i lönegrad 19 och en mätningstekniker i lönegrad 18, vilka biträda stads- och mätningsingenjörerna med fastighets- och gränsutredningar, samt en extra tekniker i löneklass 23 för stommätningsarbetena. På mätningsavdelningen utföres arbetet av tre ordinarie mätningstekniker i lönegrad 18 och en extra mätningstekniker i löneklass 17.

Av nämnda avdelningar har beräknings- och utredningsavdelningen att handlägga de mest ansvarsfulla och krävande arbetsuppgifterna. Dessa förutsätta grundläggande teknisk utbildning vid tekniskt läroverk eller motsvarande, på annat sätt förvärvade kunskaper, samt gedigen mätningsteknisk erfarenhet. Uppgifterna på mätningsavdel-

ningen äro i huvudsak av mera praktisk och likformig natur och kräva god mätningsteknisk erfarenhet och kunnighet att utföra härför erforderliga räkneoperationer.

Vissa arbetsuppgifter, bestående dels i beräkningsarbeten för utsättning av mera komplicerade byggnader dels i övervakning och kontroll av grundkartkonstruktioner på grundval av utförd polygon- och detaljmätning jämte tachymetrering för höjdkurvor, ankomma för närvarande på mätningsavdelningen. Tre omständigheter motivera överföring av dessa uppgifter till beräknings- och utredningsavdelningen, nämligen att desamma organisatoriskt höra till denna avdelning, att full kompetent arbetskraft för uppgifterna saknas på mätningsavdelningen och att denna avdelning bör få avlastning för att kunna ägna mera tid åt löpande fältarbeten.

Tillgänglig utredning om likartade befattningar i jämförbara städer utvisar, att medellönen för befattningar på beräknings- och utredningsavdelning ligger i lönegrad 21 och för befattningar på mätningsavdelning i lönegrad 19.

Den nuvarande lönesättningen måste vid sådant förhållande anses för låg och har lett till, att tjänstemän, huvudsakligen från beräknings- och utredningsavdelningen, sökt sig till annan ort med bättre löneförmåner. Återigen har en av de skickligaste tjänstemännen i dagarna sökt och erhållit i lönehänseende förmånligare anställning i annan stad.

Detta sakförhållande finner byggnadsnämnden synnerligen beklagligt med hänsyn till att kontinuitet i de för staden så viktiga och speciella arbetsuppgifterna är ett absolut krav för arbetets behöriga gång.

Även om stor återhållsamhet i fråga om ändringar i lönestaten under nuvarande förhållanden enligt byggnadsnämndens mening bör iakttagas, finner nämnden dock, med hänsyn till det kvalificerade arbetet på beräknings- och utredningsavdelningen och tillkommande nya arbetsuppgifter det ofrånkomligt att en justering av befattningarnas beteckning och löneplaceringen av befattningarna på denna avdelning företages. Härutinnan förenar sig nämnden om stadsingenjörens förslag att befattningarna såsom förste mätningstekniker och mätningstekniker bör omändras till befattningar såsom byråtekniker med placering i lönegrad 21 och att extra befattningen såsom tekniker bör ombildas till ordinarie befattning såsom byråtekniker i samma lönegrad.

På grund härav tillstyrker byggnadsnämnden stadsfullmäktige besluta

att räknat från den 1 juli 1951 omändra befattningarna såsom förste mätningstekniker och mätningstekniker på beräkningsoch utredningsavdelningen till befattningar såsom byråtekniker i lönegrad 21 och därjämte omändra extra befattningen såsom tekniker på nämnda avdelning till ordinarie befattning såsom byråtekniker jämväl i lönegrad 21.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 4 juni 1951 anfört följande:

Ehuru nuvarande ekonomiska läge manar till största försiktighet i fråga om sådana ändringar i lönestat och tjänsteförteckning, vilka medföra stadigvarande utgiftsökningar, har nämnden likväl ansett vägande skäl tala för bifall till byggnadsnämndens framställning. En jämförelse med löneläget för motsvarande befattningshavare i andra med Västerås jämförbara städer utvisar, att skillnad i lönehänseende där upprätthålles mellan befattningar å beräknings- och utredningsavdelning å ena

samt befattningar å mätningsavdelning å andra sidan. Av jämförelsematerialet synes även framgå att lönesättningen för vederbörande befattningshavare vid Västerås stadsingenjörskontors beräknings- och utredningsavdelning ligger under medelnivån för jämförbara städer. De olika kraven å teoretiskt och praktiskt kunnande, vilka ställas på befattningshavarna vid de olika avdelningarna samt de arbetstekniska förhållandena motivera enligt löne- och avtalsnämndens uppfattning att den föreslagna omorganisationen genomföres. Med hänsyn till det för stadsplaneringen grundläggande arbetet, som utföres å beräknings- och utredningsavdelningen, ligger det i stadens intresse att lönerna för avdelningens tekniker bestämmas så, att alltför täta ombyten å befattningarna undvikes.

Byggnadsnämnden har föreslagit att omorganisationen skulle träda i kraft redan den 1 juli 1951. Löne- och avtalsnämnden har emellertid icke funnit skäl att frångå den av såväl drätselkammaren som nämnden hävdade principen att inrättande eller omändring av ordinarie befattningar icke bör ske under löpande budgetår. Nämnden föreslår därför, att befattningarna inrättas såsom ordinarie först från och med den 1 januari 1952.

Med åberopande härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1952 omändra dels de ordinarie befattningarna såsom förste mätningstekniker och mätningstekniker å stadsingenjörskontorets beräknings- och utredningsavdelning, dels nuvarande extra befattningen såsom tekniker å nämnda avdelning till ordinarie befattningar såsom byråtekniker i lönegrad 21.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande.

Drätselkammaren delar lönenämndens tvekan att i nuvarande läge företaga förändringar i lönestaten och tjänsteförteckningen men har ändock, i likhet med nämnden, ansett vägande skäl tala för bifall till byggnadsnämndens framställning.

Med hänsyn härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Nr 138. Ändring av tidigare beslut beträffande avlöningar till polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal på avgångsstat.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 26 april 1951 efter förslag av löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren, att de avlöningsförmåner, som tillkomma polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal i staden, vilka överföras å avgångsstat, skola utgå med det belopp varmed statsbidrag erhålles, samt att uppdraga

åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet vederbörande myndighet för fastställelse.

Löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens förslag grundade sig å rekommendation från Svenska Stadsförbundet. Förbundets förhandlingsavdelning har emellertid numera i cirkulärskrivelse till lönenämnderna meddelat, att denna formulering icke accepterats av Kungl. Maj:t. Ej heller annat förslag, som rekommenderas av stadsförbundet och innebärande att löneförmånerna icke i något fall finge understiga den tjänstemannen tillkommande ålderspensionen, har kunnat godkännas. Förhandlingsavdelningen rekommenderar nu i stället — efter samråd med såväl justitie- som inrikesdepartementen — att beslutet erhåller den formuleringen, att befattningshavare vid polis- eller åklagarväsendet, vilken överföres på avgångsstat skall erhålla ersättning med belopp motsvarande hel ålderspension i befattningen. Denna formulering innebär, att ersättningen till ifrågavarande kommunala befattningshavare bestämmes efter samma grunder som gälla för motsvarande ersättning till statliga befattningshavare. Formuleringen har godkänts även av juristförbundet, polisförbundet och kommunaltjänstemannaförbundet.

För säkerhets skull torde löne- och avtalsnämnden böra erhålla bemyndigande att i samband med beslutets underställande vidtaga de mindre justeringar, som i formellt avseende till äventyrs ytterligare skulle kunna erfordras.

Med åberopande härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att med ändring av sitt den 26 april 1951 fattade beslut föreskriva, att de löneersättningar, som tillkomma polismästare, stadsfiskal och biträdande stadsfiskal i staden, vilka överföras å avgångsstat, skola utgå med det belopp, som motsvarar hel ålderspension i vederbörande befattning,

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet vederbörande myndighet för fastställelse samt

att bemyndiga nämnden att å stadsfullmäktiges vägnar företaga de mindre justeringar i beslutet, vilka i samband med fastställelseprövningen eventuellt kunna påfordras.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Nr 139. Fråga om beklädnadsersättningen till polispersonalen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande:

Beklädnadsersättningen för polispersonalen i staden uppgår för närvarande till ett belopp av 450 kronor för befattningshavare. Beloppet är på sin tid fastställt med hän-

syn till tidigare utgående dyrtidstillägg å 12 % och den ökning av pristalet, varpå nämnda tillägg grundade sig. I samband med att Svenska Stadsförbundet rekommenderat en höjning av dyrtidstillägget till 32—33 %, varom förslag i annan skrivelse till stadsfullmäktige denna dag framlägges, har förbundet efter förhandlingar med Svenska Polisförbundet rekommenderat sina medlemmar att företaga en motsvarande justering uppåt av beklädnadsersättningen. I de fall där beklädnadsersättningen såsom här i staden utgjort 450 kronor per år, höjes denna enligt formen $\frac{450}{1,12} \cdot 1,32 = 529$ kronor, vilket dock avrundats nedåt till 528 kronor eller 44 kronor per månad. Enligt överenskommelsen skall det förhöjda beklädnadsbidraget tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden vill för sin del föreslå, att beklädnadsersättningen till polispersonalen här i staden i enlighet med förbundets rekommendation höjes till 528 kronor per år. Förhandlingar pågå även med brandpersonalen om förhöjning av beklädnadsersättningen till denna kategori befattningshavare. Dessa förhandlingar äro icke ännu avslutade, då ännu ett par avtalsfrågor kvarstå olösta beträffande de till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna ordinarie befattningshavare. Löne- och avtalsnämnden avser emellertid att återkomma till frågan om beklädnadsersättningen för brandpersonalen och för en del andra befattningshavare i annat sammanhang.

Under hänvisning härtill tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att beklädnadsersättningen till polispersonalen från och med den 1 januari 1951 skall höjas till 528 kronor per år.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Nr 140. Fråga om lönegradsuppflyttningar efter förhandlingar med Kommunaltjänstemannaförbundet m. fl.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har i dagarna i skrivelse till stadsfullmäktige angående höjning av dyrtidstillägget från det nuvarande provisoriskt gällande om 20 % till 33 % och i vissa fall 32 % redogjort något för de mellan Svenska Stadsförbundet och personalorganisationerna centralt förda överläggningarna om dyrtidstillägget och förutsättningarna för utbetalande av detta. Därav framgick, att organisationerna förbundit sig att i princip godkänna de nuvarande tjänsteförteckningarna orubbade. Dock skulle vissa justeringar få göras i starkt begränsad omfattning, om starka skäl talade för löneförhöjningar med hänsyn till ändrade arbetsuppgifter, omorganisation, jämförelser med likartade och jämförbara tjänster eller liknande omständigheter. Till Västerås stads löne- och avtalsnämnd har Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund efter det överenskommelsen med stadsförbundet träffades, inlämnat en framställning om uppflyttning av 25 ordinarie tjänster i högre lönegrader. Förhandlingar mellan nämnden och förbundet samt lokalavdelningen i Västerås fördes den 2 maj 1951. Där-

vid framhölls från löne- och avtalsnämndens sida, att man icke kunde tillstyrka hos stadsfullmäktige, att den nuvarande löneplanen ändrades i hela den utsträckning som föreslagits av förbundet och att förbundets framställning icke kunde anses ligga inom ramen för förbundets överenskommelse med stadsförbundet. Under förhandlingarnas gång återtog kommunaltjänstemannaförbundet vissa yrkanden och parterna enades slutligen om uppflyttning av tio tjänster. Härom får löne- och avtalsnämnden tjänst efter tjänst redogöra i det följande.

Kassörska vid fattigvårdsbyrån: Befattningen står för närvarande i lönegrad 12. Kommunaltjänstemannaförbundet begärde uppflyttning till lönegrad 13 redan vid förhandlingarna om allmän lönerevision 1947. Förbundet har nu hemställt att tjänsten skulle placeras i lönegrad 13 och jämställas med kontoristbefattning. För löne- och avtalsnämnden syns det vara utom tvivel, att kassörskan har arbetsuppgifter av den kvalificerade natur och av den omfattning att hon bör jämställas med kontorist, som enligt central uppgörelse skall få lön enligt lönegrad 13. Löne- och avtalsnämnden får därför föreslå, att tjänsten uppflyttas till lönegrad 13.

Stadsbokhållare: Drätselkammaren föreslog i skrivelse av den 5 oktober 1950 att stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1951 uppflytta befattningarna såsom stadsbokhållare från lönegrad 15 till lönegrad 18. Löne- och avtalsnämnden tillstyrkte bifall till förslaget medan nämndens ordförande avgav reservation för bibehållande av nuvarande lönegradsplacering tills vidare under tiden för lönestoppet. Stadsfullmäktige beslöto den 30 november 1950 att bordlägga ärendet. Kommunaltjänstemannaförbundet har föreslagit uppflyttning från lönegrad 15 till lönegrad 18. Löne- och avtalsnämnden har nu beslutat biträda förbundets önskemål och tillstyrker sålunda bifall till drätselkammarens tidigare förslag om uppflyttning till lönegrad 18.

Bokhållare vid byggnadskontoret: Drätselkammaren har i skrivelse av den 3 augusti 1950 hemställt hos stadsfullmäktige om uppflyttning av befattningen såsom bokhållare vid byggnadskontoret från lönegrad 16 till lönegrad 18.

Sedan skrivelsen remitterats till löne- och avtalsnämnden för yttrande, har nämnden låtit med behandlingen av skrivelsen anstå för att efter lönestoppets hävande behandla denna tjänst i samband med övriga tjänster som då kunde uppflyttas. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker nu bifall till drätselkammarens framställning, som helt sammanfaller med kommunaltjänstemannaförbundets önskemål. Nämnden tillstyrker sålunda uppflyttning till lönegrad 18.

Fastighetsförvaltare: Kommunaltjänstemannaförbundet har hemställt, att tjänsten måtte uppflyttas från lönegrad 23 till lönegrad 26. Förbundet har motiverat denna framställning med att fastighetskontorets arbetsuppgifter ökat i stor omfattning sedan kontoret organiserades 1946. Bl. a. har under denna tid en särskild avdelning för bostadsförmedling inrättats å fastighetskontoret. Bostadsförmedlingen står under fastighetsförvaltarens överinseende och bereder honom ett omfattande arbete, som icke var aktuellt då tjänsten senast lönegradsplacerades. Även i övrigt har fastighetsförvaltarens arbetsuppgifter vuxit i takt med stadens utveckling och ökningen av stadens fastighetsbestånd. Löne- och avtalsnämnden har emellertid icke ansett sig kunna helt biträda förbundets önskemål utan har stannat vid lönegrad 24. Enighet rådde i sista förhandlingsomgången med förbundet om flyttning till lönegrad 24. Nämnden föreslår sålunda uppflyttning av tjänsten såsom fastighetsförvaltare till lönegrad 24.

Stadskamrer: Stadskamrerstjänsten är för närvarande placerad i lönegrad 32. Kommunaltjänstemannaförbundet har föreslagit flyttning till lönegrad 35 och hänvisat

till löneläget i andra jämförliga städer samt till ökade arbetsuppgifter till följd av expansionen inom stadens förvaltningar och stadens tillväxt. Löne- och avtalsnämnden har vid jämförelse med lönesättningarna i andra städer icke funnit att lönegrad 35 är genomsnittsplacering. Följande lönegradsplaceringar gälla i några av de jämförliga städerna. Gävle 31, Borås 32, Eskilstuna 32, Uppsala 32, Jönköping 33, Norrköping 33, Örebro 35, Linköping 37 och Hälsingborg 41. Överenskommelse träffades vid förhandlingarna om flyttning av tjänsten till lönegrad 34. Nämnden föreslår sålunda uppflyttning till lönegrad 34.

Kontorschef vid tekniska verken: Stadsfullmäktige ha den 27 oktober 1950 på förslag av löne- och avtalsnämnden bordlagt en framställning från styrelsen för tekniska verken att i samband med viss ändring av personalorganisationen befattningen såsom kontorschef skulle uppflyttas från lönegrad 23 till lönegrad 26. Löne- och avtalsnämndens förslag om bordläggning motiverades med att frågan borde anstå tills det allmänna löneläget klarnat och man vid förhandlingar med personalorganisationerna kunde mera överblicka i vilken omfattning ändringar av tjänsteförteckningen komme att ske. Kommunaltjänstemannaförbundet begärde vid förhandlingarna, att tjänsten skulle flyttas till lönegrad 27. Parterna ha enats om flyttning till lönegrad 25. Löne- och avtalsnämnden får beträffande motiveringen för en uppflyttning hänvisa till tekniska verkens tidigare skrivelse i ärendet (Stfm. handl. nr 186 ser. A 1950) och tillstyrka, att tjänsten uppflyttas till lönegrad 25.

Avsynare vid vattenverket: Denna tjänst är nu placerad i lönegrad 16. Kommunaltjänstemannaförbundet begärde flyttning till lönegrad 18. Överenskommelse träffades om flyttning till lönegrad 17. Uppflyttning synes befogad med hänsyn till de betydelsefulla arbetsuppgifter som hör samman med befattningen. Befattningshavaren skall avsyna och för tekniska verken godkänna samtliga installationer i fastigheter av vatten och avlopp samt gas.

Hamnkapten: Hamnstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 november 1950 föreslagit uppflyttning av befattningen från lönegrad 27 till lönegrad 31. Kommunaltjänstemannaförbundet begärde uppflyttning likaledes till lönegrad 31. Löne- och avtalsnämnden får hänvisa till hamnstyrelsens motivering för lönegradsuppflyttningen och anser det rimligt, att tjänsten flyttas upp med hänsyn till att hamnkaptenen är chef för en av stadens större förvaltningar med i hög grad kapitalkrävande anläggningar inom sitt förvaltningsområde. Den pågående utbyggnaden av djuphamnen medför ökade arbetsuppgifter, både under byggnadstiden och sedan den nya hamnen tagits i bruk. Med kommunaltjänstemannaförbundet har överenskommelse träffats om flyttning av tjänsten till lönegrad 30. Hamnstyrelsen har å sitt sammanträde den 4 maj 1951 godkänt överenskommelsen och avstått från yrkandet om flyttning till lönegrad 31. Löne- och avtalsnämnden föreslår sålunda uppflyttning av tjänsten till lönegrad 30.

Hamnfogde: Samma skäl som tala för uppflyttning av hamnkaptenstjänsten gäller för hamnfogdetjänsten. Denna är nu placerad i lönegrad 20. Kommunaltjänstemannaförbundet har begärt uppflyttning till lönegrad 22, som godtagits av löne- och avtalsnämnden. Hamnstyrelsen har å sammanträdet den 4 maj 1951 förklarat sig vilja biträda en uppflyttning av tjänsten till lönegrad 22. I detta sammanhang vill löne- och avtalsnämnden på förslag av hamnstyrelsen föreslå, att tjänstetiteln för befattningen ändras till hamnmästare. Svenska Hamnförbundet har inventerat tjänstebenämningarna inom rikets hamnar i avsikt att söka åstadkomma enhetliga titlar. En sådan enhetlighet anses önskvärd med hänsyn till sjötrafikanternas önskemål om

att kunna veta vilken ställning och vilka befogenheter inom en hamn som är förknippad med en viss titel. Hamnförbundet har rekommenderat titeln hamnmästare för tjänstemän med de uppgifter som i Västerås tillkommer hamnfogden. Hamnstyrelsen har velat följa rekommendationen och hemställt hos löne- och avtalsnämnden om titeländring. Löne- och avtalsnämnden biträder förslaget att tjänsteinnehavaren skall benämnas hamnmästare och att tjänsten uppflyttas till lönegrad 22.

Stadsträdgårdsmästare: Tjänsten är för närvarande placerad i lönegrad 25. Kommunaltjänstemannaförbundet begärde lönegrad 27. Med hänsyn till att befattningshavaren har ställning såsom förvaltningschef inom en relativt stor förvaltning vill löne- och avtalsnämnden medverka till att tjänsten flyttas till lönegrad 26. Enighet härom uppnåddes vid förhandlingarna. Beträffande motivering i övrigt för uppflyttning får löne- och avtalsnämnden hänvisa till parkstyrelsens utlåtande.

Löne- och avtalsnämndens överenskommelser med kommunaltjänstemannaförbundet ha i samtliga fall skett med det förbehållet att vederbörande förvaltningsstyrelse icke har något att erinra mot uppflyttning.

I den centrala överenskommelse som träffats mellan Svenska Stadsförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund den 7 april 1951 har utsagts, att de lönegradsjusteringar, som kan bli en följd av förbundets yrkanden i anslutning till det förändrade dyrtidstillägget, skall gälla från och med den 1 januari 1951. Löne- och avtalsnämnden föreslår därför, att samtliga här nämnda lönegradsuppflyttningar skola äga giltighet retroaktivt från och med den 1 januari 1951.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att uppflytta befattningen såsom kassörska vid socialvårdsbyrån från lönegrad 12 till lönegrad 13,

att uppflytta befattningarna såsom stadsbokhållare från lönegrad 15 till lönegrad 18,

att uppflytta befattningen såsom avsynare vid tekniska verken från lönegrad 16 till lönegrad 17,

att uppflytta befattningen såsom bokhållare vid byggnadskontoret från lönegrad 16 till lönegrad 18,

att uppflytta befattningen såsom hamnfogde från lönegrad 20 till lönegrad 22 och samtidigt ändra tjänstebenämningen till hamnmästare,

att uppflytta befattningen såsom fastighetsförvaltaren från lönegrad 23 till lönegrad 24,

att uppflytta befattningen såsom kontorschef vid tekniska verken från lönegrad 23 till lönegrad 25,

att uppflytta befattningen såsom stadsträdgårdsmästare från lönegrad 25 till lönegrad 26,

att uppflytta befattningen såsom hamnkapten från lönegrad 27 till lönegrad 30,

att uppflytta befattningen såsom stadskamrer från lönegrad 32 till lönegrad 34 samt

att samtliga här föreslagna förändringar skola äga retroaktiv giltighet från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i ytterligare en skrivelse den 4 juni 1951 anfört följande:

I en till stadsfullmäktige ställd, den 26 maj 1950 dagtecknad skrivelse, vilken samtidigt härmed förelagts stadsfullmäktige, har löne- och avtalsnämnden föreslagit uppflyttningar i högre lönegrad för ett antal befattningshavare, anslutna till Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund.

Förhandlingar hava förts även med Svenska Kommunalarbetareförbundet beträffande sammanlagt 18 till förbundet anslutna ordinarie befattningshavare. Härjämte har Svenska Polisförbundet genom Polisföreningen Kamraterna här i staden hemställt om förhandlingar angående lönegradsplacering av befattningen såsom polissyster.

Sedan vid förhandlingen från stadens sida framhållits den rekommendation, stadsförbundet givit städerna ifråga om förutsättningarna för utbetalande av det nya dyrtidstillägget à 32—33 % innebärande, att löneförhöjningar endast i starkt begränsad omfattning finge ske, har kommunalarbetareförbundet återtagit vissa yrkanden, varefter parterna slutligen enats om uppflyttning av sammanlagt nio tjänster. Med Polisföreningen Kamraterna har uppgörelse även träffats på grundval av centrala förhandlingar, som tidigare förts mellan stadsförbundet och Svenska Polisförbundet.

I detta sammanhang vill löne- och avtalsnämnden ytterligare framlägga förslag angående uppflyttning av en befattning, ifråga om vilken förhandlingar visserligen icke begärts men där likväl en högre lönegradsplacering av skäl, varför närmare skall redogöras nedan, måste anses motiverad.

Nämnden övergår härefter till att kortfattat redogöra för de föreslagna lönegradsplaceringarna befattning för befattning.

Sömmerska vid ålderdomshemmet. Denna tjänst är för närvarande placerad i lönegrad 6. Vid förhandlingarna framställde kommunalarbetareförbundet krav, att befattningen skulle uppflyttas i lönegrad 8. Med hänsyn till den centrala överenskommelse, som nyligen träffats angående motsvarande personal under landstinget, har löne- och avtalsnämnden ansett en uppflyttning till lönegrad 7 skälig. Kommunalarbetareförbundet har i förhandlingarnas slutskede förklarat sig acceptera denna uppflyttning.

Kokerska vid ålderdomshemmet. Befattningen är för närvarande i likhet med föregående befattning placerad i lönegrad 6. Förbundet hemställde vid förhandlingarna att befattningen skulle flyttas upp i lönegrad 9. Med hänsyn till nämnda centrala överenskommelse och då anledning icke synes löne- och avtalsnämnden föreligga att differentiera lönesättningen för sömmerska och kokerska, har nämnden icke ansett sig kunna förorda en högre lönegradsplacering än lönegrad 7. Förbundet har godkänt denna lönegradsplacering.

Tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet. Befattningen är placerad i lönegrad 8. Kommunalarbetareförbundet har påyrkat lönegrad 9. Med hänsyn till de arbetsuppgifter och det ansvar som åvilar föreståndarinnan, och då den föreslagna lönesättningen icke sträcker sig utanför ramen av ovannämnda centrala överenskommelse, har

löne- och avtalsnämnden ansett sig kunna tillstyrka bifall till förbundets yrkande. Löne- och avtalsnämnden föreslår sålunda, att befattningen skall uppflyttas i lönegrad 9.

Biträdande maskinist vid ålderdomshemmet.

Biträdande maskinist vid varmbadhuset. Båda dessa tjänster äro för närvarande placerade i lönegrad 11 och hava även före 1947 års lönereglering varit lika placerade i lönehänseende. Kommunalarbetareförbundet har yrkat, att dessa befattningar skulle uppflyttas i lönegrad 12. Med hänsyn till löneläget för liknande befattningar i andra städer har löne- och avtalsnämnden ansett sig kunna acceptera förbundets krav.

Biträdande maskinist å bogserbåten. Kommunalarbetareförbundet har hemställt, att befattningen flyttas upp från nuvarande lönegrad 12 till lönegrad 13. Då denna uppflyttning kan anses skälig, tillstyrker löne- och avtalsnämnden densamma och föreslår sålunda att befattningen uppflyttas i lönegrad 13.

Ångbåtsmaskinist (vid stadens färjor). Befattningen, som nu är placerad i lönegrad 13, har begärts uppflyttad i lönegrad 14. Löne- och avtalsnämnden har ansett sig kunna biträda detta yrkande med hänsyn till arten av ångbåtsmaskinistens arbetsuppgifter och de kvalifikationer tjänstens innehavare måste vara i besittning av.

Magistratsvaktmästare. Svenska Kommunalarbetareförbundet yrkade vid förhandlingarna att befattningen, som nu är placerad i lönegrad 13, skulle uppflyttas till lönegrad 16. Samtidigt härmed ifrågasattes även från förbundets sida att befattningen skulle erhålla ändrad benämning.

Magistraten har i skrivelse den 28 februari 1951 ansett en uppflyttning av befattningen befogad särskilt med hänsyn till att i samband med nya rättegångsbalkens ikraftträdande antalet delgivningsärenden kraftigt ökats. Ombesörjandet av delgivningsbestyren handhaves nämligen av denna befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har visserligen funnit att med hänsyn till den förändrade karaktär befattningen i viss mån erhållit en lönegradsuppflyttning är befogad men har icke ansett sig kunna i nuvarande läge förorda högre lönegradsplacering än i lönegrad 14. Vad beträffar frågan om ändrad benämning å tjänsten har löne- och avtalsnämnden för sin del funnit skäl biträda magistratens förslag att tjänsten erhåller benämningen expeditionsvakt och magistratsskrivare.

Enighet har vid förhandlingarna uppnåtts med kommunalarbetareförbundet beträffande såväl lönesättningen som frågan om tjänstens beteckning.

Renhållningsarbetare. Befattningen är nu placerad i lönegrad 10. Kommunalarbetareförbundet har hemställt om uppflyttning av befattningen en lönegrad. Löne- och avtalsnämnden, som funnit denna löneökning skälig, tillstyrker att befattningen uppflyttas i lönegrad 11.

Polissyster. Polisföreningen Kamraterna har på uppdrag av Svenska Polisförbundet hemställt om förhandlingar angående polissysterns lönegradsplacering. Föreningen har härvid åberopat en av polissystern ingiven framställning om uppflyttning till 15 lönegraden. Vid centrala förhandlingar mellan stadsförbundet och Svenska Polisförbundet har överenskommelse träffats att ordinarie polissyster från och med den 1 januari 1951 skall placeras i samma lönegrad som ordinarie manlig poliskonstapel i staden. Polissyster är i Västerås placerad i 13 lönegraden och poliskonstapel i 14 lönegraden. Polisföreningen Kamraterna har sedermera skriftligen bekräftat, att föreningen icke påfordrar någon uppflyttning av polissyster utöver vad som överenskommits vid de centrala förhandlingarna. Löne- och avtalsnämnden föreslår därför, att befattningen uppflyttas i lönegrad 14.

Kranmästare. I skrivelse den 3 november 1950 har hamnstyrelsen hemställt att befattningen såsom kranmästare uppflyttas från lönegrad 18 till lönegrad 20. Några förhandlingar har icke begärts beträffande denna tjänst. Med hänsyn till utbyggnaden av djuphamnen och därav föranledd utökning av maskinparken och då kranmästaren är hamnstyrelsens ende tjänsteman, som besitter fackkunskap om kranar, synes hamnstyrelsens framställning vara motiverad. Löne- och avtalsnämnden föreslår således, att befattningen uppflyttas i lönegrad 20.

Vid förhandlingarna med kommunalarbetareförbundet har överenskommelse träffats om höjning av beklädnadsersättningen till brandmännen från 350 till 430 kronor samt för renhållningsarbetarna från 100 kronor till 120 kronor per år. Dessa höjningar följa i huvudsak central överenskommelse mellan stadsförbundet och kommunalarbetareförbundet och motiveras på samma sätt som höjningen av beklädnadsersättningen till polisen varför i ett annat sammanhang lämnats en redogörelse.

De med personalorganisationerna träffade uppgörelserna angående lönegradsuppflyttningarna förutsätta, att vederbörande förvaltningsstyrelse icke har något att erinra mot uppflyttningarna.

De centrala överenskommelserna utgå från att lönegradsuppflyttningarna skola tillämpas retroaktivt från årsskiftet. Löne- och avtalsnämnden föreslår därför, att samtliga här nämnda uppflyttningar skola äga giltighet från och med den 1 januari 1951.

Med åberopande härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att uppflytta befattningen såsom sömmerska vid ålderdomshemmet från lönegrad 6 till lönegrad 7,

att uppflytta befattningen såsom kokerska vid ålderdomshemmet från lönegrad 6 till lönegrad 7,

att uppflytta befattningen såsom tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet från lönegrad 8 till lönegrad 9,

att uppflytta befattningarna såsom biträdande maskinist vid ålderdomshemmet samt biträdande maskinist vid varmbadhuset från lönegrad 11 till lönegrad 12,

att uppflytta befattningen såsom biträdande maskinist å bogserbåten från lönegrad 12 till lönegrad 13,

att uppflytta befattningen såsom ångbåtsmaskinist (vid stadens färjor) från lönegrad 13 till lönegrad 14,

att befattningen såsom magistratsvaktmästare omändras till en befattning såsom expeditionsvakt och magistratsskrivare i lönegrad 14,

att uppflytta befattningen såsom renhållningsarbetare från lönegrad 10 till lönegrad 11,

att uppflytta befattningen såsom polissyster från lönegrad 13 till lönegrad 14,

att uppflytta befattningen såsom kranmästare från lönegrad 18 till lönegrad 20,

att höja beklädnadsersättningen för brandpersonalen från 350 till 430 kronor samt för renhållningsarbetarna från 100 till 120 kronor per år samt

att samtliga här föreslagna förändringar skola äga retroaktiv giltighet från och med den 1 januari 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Vad de under drätselkammaren lydande tjänsterna, nämligen ångbåtsmaskinist, stadsbokhållare, bokhållare å byggnadskontoret, fastighetsförvaltare och stadskamrer angår, har drätselkammaren antingen tidigare gjort framställning till lönenämnden om lönegradsuppflyttningar eller också på ett förberedande stadium godkänt de träffade överenskommelserna. Vad angår de under fattigvårdsstyrelsen lydande befattningarna, nämligen kassörska vid fattigvårdsbyrån, biträdande maskinist, tvättföreståndarinna, kokerska och sömmerska, har fattigvårdsstyrelsen i yttrande den 5 juni 1951 meddelat, att styrelsen icke beretts tillfälle att på ett tidigare stadium yttra sig i ärendet och med hänsyn härtill och då styrelsen icke heller haft tillfälle att taga del av det jämförelsematerial, som kunnat motivera de ovan angivna löneökningarna, fann fattigvårdsstyrelsen sig böra göra det uttalandet, att styrelsen saknade såväl möjlighet som anledning att yttra sig i ärendet. Liknande yttrande har avgivits av badhusstyrelsen beträffande den under styrelsen lydande biträdande maskinisten vid varmbadhuset. Vidkommande de under tekniska verken lydande befattningarna som avsynare och kontorschef har styrelsen för tekniska verken tidigare hos lönenämnden gjort framställning om lönegradsuppflyttning och sedermera även godkänt det uppnådda förhandlingsresultatet. Vad beträffar de under hamnstyrelsen lydande befattningarna, som biträdande maskinist å bogserbåten, kranmästare, hamnfogde och hamnkapten, har hamnstyrelsen gjort framställning om lönegradsuppflyttning och sedermera även godkänt det uppnådda förhandlingsresultatet. Parkstyrelsen har för sin del godkänt den föreslagna uppflyttningen av stadsträdgårdsmästaren från lönegrad 25 till lönegrad 26. Vad beträffar den föreslagna uppflyttningen av renhållningsarbetare från lönegrad 10 till lönegrad 11 har densamma godkänts av lantegendomsnämnden. Likaledes har uppflyttningen av polissyster från lönegrad 13 till lönegrad 14 godkänts av polisnämnden. Den föreslagna uppflyttningen av magistratsvaktmästaren till lönegrad 14 ävensom omändringen av befattningen till en tjänst som expeditionsvakt och magistratsskrivare grundar sig på en framställning från magistraten. Drätselkammaren vill i denna del av ärendet meddela, att kammaren visserligen icke har något att erinra mot att befattningen som magistratsvaktmästare uppflyttas till lönegrad 14 men kammaren anser, att det saknas anledning att ändra den nuvarande titeln till den föreslagna expeditionsvakt och magistratsskrivare. Om och när magistraten som sådan kommer att upphöra kan tiden vara inne att ändra befattningens titeln. Drätselkammaren avstyrker sålunda bifall till förändring av tjänstens titel. I övrigt tillstyrker drätselkammaren samtliga de av löne- och avtalsnämnden förordade lönegradsuppflyttningarna liksom även förslaget om att höja beklädnadsersättningen för brandpersonalen till 430 kronor och för renhållningsarbetarna till 120 kronor per år.

Under åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla de av löne- och avtalsnämnden i skrivelserna den 16 maj och den 4 juni 1951 föreslagna uppflyttningarna av där uppräknade befattningar,

att avslå förslaget om att befattningen som magistratsvaktmästare skall omändras till en befattning som expeditionsvakt och magistratsskrivare,

att höja beklädnadsersättningen för brandpersonalen från 350 kronor till 430 kronor samt för renhållningsarbetare från 100 kronor till 120 kronor per år samt

att samtliga här föreslagna förändringar skola äga retroaktiv giltighet från och med den 1 januari 1951.

Nr 141. Fråga om pensionsunderstöd till lantarbetaren Sven Elof Björklund.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande:

Lantarbetaren Sven Elof Björklund vid Johannisbergs gård har med företeende av vederbörligt läkarintyg hemställt att bliva tillerkänd förtidspension. Björklund som är född den 24 augusti 1887, anställdes i stadens tjänst den 1 april 1941. Den beräknade tjänstetiden för Björklund utgör endast cirka 11 år och 5 månader. Då Björklund anställdes i stadens tjänst vid över 40 års ålder, är pensionsreglementet icke tillämpligt å honom. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1949 föreligger nämligen i dylikt fall pensionsrätt endast om den beräknade tjänstetiden är minst 15 år.

Med hänsyn till Björklunds relativt långa anställningstid synes emellertid skäligt, att han tillerkännes det sedvanliga kommunala pensionsunderstödet å 350 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 juni 1951 tills vidare under hans återstående livstid tillerkänna Björklund ett pensionsunderstöd å 350 kronor per år.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Nr 142. Pensionsunderstöd till städerskan hos idrottsstyrelsen Anna C. Pettersson.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande:

I skrivelse till löne- och avtalsnämnden har städerskan hos idrottsstyrelsen Anna

Carolina Pettersson hemställt att från och med den 1 maj 1951 erhålla pension från sin anställning som städerska vid styrelsens idrottshall.

Sedan idrottsstyrelsen med tillstyrkan överlämnat framställningen till löne- och avtalsnämnden, får nämnden i ärendet anföra följande.

Anna Carolina Pettersson är född den 19 mars 1891 och har sedan den 1 juli 1947, då staden övertog idrottshallen, varit heltidsanställd som städerska. Dessutom har hon varit anställd hos föreningen Västerås Idrottshall sedan september 1940, då hallen invigdes. Sammanlagt har hon sålunda en anställningstid hos staden och idrottshallen av 10½ år. Enär hon var över 40 år vid anställningen i stadens tjänst den 1 juli 1947 och hennes beräknade anställning hos staden icke uppgår till 15 tjänsteår, är pensionsreglementet icke tillämpligt i detta fall. Löne- och avtalsnämnden anser dock skäligt, att hon med hänsyn till den relativt långa sammanlagda tjänstgöringstiden hos staden och hos föreningen erhåller det sedvanliga pensionsunderstödet à 350 kronor per år.

Under hänvisning härtill tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna städerskan Anna Carolina Pettersson ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor från den 1 maj 1951 tills vidare under hennes återstående livstid.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Nr 143. Återbesättande av befattning som hemvårdarinna.

Hemhjälpsnämnden har i skrivelse den 10 maj 1951 anfört följande:

Sedan en ordinarie hemvårdarinnebefattning härstädes på grund av innehavarinnans avflyttning till annan ort blivit ledig från och med den 1 juli innevarande år, får hemhjälpsnämnden, då befattningen är behövlig hemställa

att stadsfullmäktige måtte medgiva nämnden att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 16 maj 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hemhjälpsnämndens hemställan.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hemhjälpsnämndens förslag.

Nr 144. Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid socialvårdsbyrån.

Socialvårdsdelegationen har i skrivelse den 16 maj 1951 anfört följande:

Sedan skrivbiträdet å socialvårdsbyrån Britta Gustavsson på egen begäran entledigats från sin befattning från den 15 augusti 1951, får socialvårdsdelegationen, då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga socialvårdsdelegationen att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 4 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla socialvårdsdelegationens hemställan.

Drätselkammaren har i häröver den 7 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla socialvårdsdelegationens hemställan.

Nr 145. Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 juni 1951 anfört följande:

Sedan skrivbiträdet vid uppbördsverket Margith Bernsved anhållit om entledigande från sin befattning får drätselkammaren härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Nr 146. Yttrande över betänkande angående näringslivets lokalisering samt angående planväsendets uppgifter och organisation.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 juni 1951 anfört följande:

Länsstyrelsen i Västmanlands län har till stadsfullmäktige i Västerås överlämnat betänkande angående *näringslivets lokalisering,* avgivet av utredningen angående näringslivets lokalisering den 26 januari 1951 (Statens offentliga utredningar 1951: 6, Handelsdepartementet), med anmodan om yttrande över betänkandet.

Länsstyrelsen har vidare anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över betänkande angående planväsendets uppgifter och organisation, varöver stadens byggnadsnämnd yttrat sig den 19 mars 1951. Vad beträffar detta betänkande får drätselkammaren hänvisa till byggnadsnämndens yttrande samt hemställa, att stadsfullmäktige ville biträda detsamma.

över betänkandet angående näringslivets lokalisering, för vilket en redogörelse finnes i Stadsförbundets tidskrift nr 3 för innevarande år, får drätselkammaren anföra följande.

Näringslivets lokalisering är för kommunernas del en angelägenhet av största betydelse i det att frågan om kommunmedlemmarnas tillgång till arbete och förvärvsmöjligheter utgör en väsentlig faktor i det kommunala livet. En statlig verksamhet av här ifrågavarande art, *som icke är enbart rådgivande,* kan lätt komma i konflikt med lokala, kommunala intressen. Det är sant och visst att nationalekonomiska skäl kunna tala för att samhället bedriver en lokaliseringspolitik. Men — som utredningen själv påpekar — kunskaperna om de lokaliseringspolitiska problemen äro för närvarande alltför ofullständiga för att man skall kunna yttra sig om vilket utrymme, som totalt sett finnes för att kunna bedriva en lokaliseringspolitik. Och en aktiv sådan från samhällets sida måste bygga på ett väsentligt djupare och gedignare kunskapsmaterial än man för närvarande förfogar över. Inte minst viktigt härvidlag synes vara det förhållandet att lokaliseringsfrågan väsentligen måste komma att gälla vilka tätorter, som i framtiden skola få öka eller minska sin folkmängd, samtidigt som utredningen deklarerar att den icke haft möjligheter att göra något utförligare inlägg i debatten om vilken storlek på ett samhälle, som är den ideala. Då dessutom frågan kompliceras av att även de försvarspolitiska synpunkterna måste beaktas vid sidan av ekonomiska och sociala skäl synes det alldeles uppenbart att man här måste gå fram med största varsamhet.

Drätselkammaren finner det riktigt och önskvärt att redan förefintliga rådgivande organ ifråga om företagslokalisering utbyggas och göras mer tjänstdugliga samt att dessa organ beredas tillfälle till forskning och utredning inom verksamhetsområdet varvid förutsättes att, därest särskilt statligt organ inrättas för planväsendet, samordning sker med detta organ. Däremot anser sig drätselkammaren böra reagera mot de tendenser till företagslokalisering, som ibland förekommit i samband med den statliga byggnadstillståndsgivningen. Lokaliseringen är överhuvudtaget ett så komplicerat problem och initiativet så lokalbetonat (se. bl. a. uttalandet att "inte mindre än omkring 80 % av alla de företag, varom uppgift kunnat erhållas, grundades på företagsgrundarens eller något av företagsgrundarnas vistelseort" och att i flertalet fall det uppenbarligen låg så till, att någon företagsbildning inte skulle ha blivit av, om icke möjligheter yppat sig på samma ort) att redan en central handläggning kan vara betänklig, än mer om handläggningen färgas av kanske tillfälliga arbetskrafts- eller dylika synpunkter.

Den allra största svårigheten ifråga om en av utredningen skisserad lokaliseringspolitik torde för övrigt just ligga i att "företagen" — begreppet har tyvärr icke tillräckligt definierats i betänkandet — ofta starta i så ytterst blygsamma förhållanden, att något myndigheternas ingripande knappast kan bliva aktuellt. Då rörelsen sedermera vuxit så att en åtgärd från något lokaliseringsorgan skulle kunna motiveras är en sådan säkerligen synnerligen svårgenomförbar, därest den skulle innebära t. ex. förflyttning till annan ort.

När drätselkammaren därför framhåller betydelsen av en fri sektor av företagsamheten, innebär detta samtidigt ett fördömande av de skilda former av kommunal subvention i syfte att locka till sig industrier, som beskrivits i betänkandet. Såtillvida måste de företagsekonomiska och allmänna synpunkterna sammanfalla, att etableringen icke får bli beroende av dylika medel.

Drätselkammaren är även angelägen understryka utredningens bestämt uttalade

uppfattning att statliga myndigheter icke under några förhållanden böra göra sitt ställningstagande i lokaliseringsfrågor beroende av kommunala subventioner.

Med vad sålunda anförts föreslår drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att instämma i byggnadsnämndens yttrande beträffande planväsendets uppgifter och organisation, samt

att med åberopande av vad kammaren anfört uttala sig för att om en aktiv lokaliseringspolitik befinnes böra bedrivas den till att börja med blir rådgivande och att i första hand de nuvarande organen ges möjligheter till intensivare och grundligare utredningar i denna angelägenhet, så att rådgivningsverksamheten till kommuner och enskilda kan utvecklas för att senare finna sin slutliga form i utredningens anda.

Nr 147. Fråga om ändring av resereglementet för staden.

Drätselkammaren har i skrivelse den 14 juni 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 26 mars 1942 antagit resereglemente för staden. Enligt reglementet utgår till stadens befattningshavare och kommunala förtroendemän för tjänsteresa eller därmed jämställd förrättning utanför stadens närmaste omgivningar förutom resekostnadsersättning uti viss närmare angiven omfattning även traktamentsersättning. Helt dagtraktamente utgör efter en av stadsfullmäktige den 30 juni 1948 företagen ändring 18 kronor, för natt 10 kronor och för helt dygn 28 kronor. Fullt dagtraktamente utgår därest under tiden mellan klockan 7 och klockan 23 för resa eller förrättning använts minst 8 timmar. Har kortare tid använts, dock minst 4 timmar, utgår halvt traktamente. Traktamente för natt utgår under tiden mellan klockan 23 och klockan 7, dock ej, därest icke av den såsom natt betecknade tidsperioden minst 3 timmar använts för resa eller förrättning.

Med nuvarande höjda levnadskostnader måste de utgående traktamentsersättningarna anses för knappa. Drätselkammaren har därför funnit sig böra föreslå, att en höjning av traktamentsersättningen sker i fråga om dagtraktamente från 18 till 22 kronor och i fråga om nattraktamente från 10 till 14 kronor. Härigenom skulle traktamentsersättningen komma att sammanlagt för ett dygn höjas med 8 kronor. Drätselkammaren föreslår, att den höjda ersättningen tillämpas från och med den 1 juli 1951.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att den enligt resereglemente för Västerås stad utgående traktamentsersättningen skall från och med den 1 juli 1951 höjas för dag från 18 till 22 kronor, för natt från 10 till 14 kronor och för dygn från 28 till 36 kronor.

Nr 148. Fråga om fortsatt kommunal garanti för genomförande av Västerås Riksteaterförenings teaterprogram spelåret 1951/1952

Västerås Riksteaterförening har i skrivelse den 2 maj 1951 anfört följande:

Västerås Riksteaterförening har under spelåret 1950—1951 åtnjutit ett kommunalt ekonomiskt understöd i form av ett garantianslag å 10.000 kronor att täcka event. ekonomisk förlust under spelåret. Riksteaterföreningen förband sig att giva 40 föreställningar under spelåret.

Det har visat sig att särskilt de tyngre programmen haft svårt att samla goda hus 3 dagar, varför rätt stora förluster uppkommit just på dessa pjäser. Enbart på en enda pjäs (3 föreställningar) gjordes en förlust på närmare 3.000 kronor.

Medlemsantalet har under året varit 1.146.

Även för kommande spelår får man räkna med ett visst underskott, enär biljettpriserna äro satta så, att rörelsen nätt och jämt går ihop även vid i det närmaste fullsatta föreställningar. Sällskapens omkostnader kommer även att stiga under den kommande säsongen.

Styrelsen har därför tänkt att giva 2—4 föreställningar av varje program, eller 35—40 föreställningar sammanlagt, därav något lämpligt program som skolföreställning.

För genomförandet av ovan skisserade planer för spelåret 1951—1952 anhåller härmed styrelsen för Västerås Riksteaterförening vördsamt om fortsatt *garantianslag å 10.000 kronor,* att uttagas om så skulle visa sig erforderligt.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 14 juni 1951 anfört följande:

Genom beslut den 27 april 1950 ha stadsfullmäktige beslutat ikläda staden garanti för föreningens verksamhet under spelåret 1950/1951 intill ett belopp av högst 10.000 kronor, under villkor att föreningen under samma spelår anordnade minst 40 teaterföreställningar. Drätselkammaren framhöll i sitt yttrande över föreningens framställning 1950 att åtskilliga tecken syntes tyda på att teaterintresset inom staden befunne sig på uppgång. En ökning av antalet teaterföreställningar syntes därför vara motiverad och under sådana förhållanden ansåg sig drätselkammaren böra tillstyrka att Riksteatern i ökad omfattning komme i åtnjutande av stadens stöd. Tyvärr har under det gångna spelåret vissa föreställningar gått med förlust varför staden till föreningen utbetalt ett belopp av något över 8.000 kronor, utgörande föreningens förlust under spelåret 1950/1951. Drätselkammaren anser att verksamheten fortfarande är förtjänt av stadens stöd. För att emellertid icke tvinga föreningen att giva föreställningar som uppenbarligen kommer att gå med förlust har drätselkammaren icke velat som absolut villkor föreskriva, att så mycket som 40 föreställningar skola givas under spelåret utan ansett sig kunna inskränka fordran att omfatta 35 föreställningar. Såsom föreningen i sin skrivelse framhållit har föreningen för avsikt att under året giva 35—40 föreställningar.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att ikläda staden garanti för Västerås Riksteaterförenings verksamhet under spelåret 1951/1952 intill ett belopp av högst 10.000 kronor under villkor att föreningen under samma spelår anordnar minst 35 teaterföreställningar.

Nr 149. Fråga om borgen för ett Västerås Omnibus AB:s lån.

Västerås Omnibus AB har i skrivelse den 14 juni 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha efter framställning från Västerås Omnibus AB den 31 oktober 1946 bemyndigat drätselkammaren att ikläda staden borgen för ett bolagets tillfälliga lån å 90.000 kronor. Stadsfullmäktige ha vidare den 28 oktober 1948 beslutat höja stadens ifrågavarande borgensåtagande till 150.000 kronor med hänsyn till beställning av nya omnibussar. För närvarande utnyttjar bolaget icke stadens borgen utan har hittills haft tillgång till likvida medel. Emellertid kommer under sommaren 1951 leverans att ske av nya omnibussar samtidigt som den ökade fordonsskatten ställer stora krav på bolagets likviditet. Med hänsyn härtill och i betraktande av att inkomsterna under sommarmånaderna avsevärt nedgå får bolaget hemställa, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen intill ett belopp av 200.000 kronor som bolaget kan komma nödgas att tillfälligt upplåna.

Drätselkammaren har i häröver den 14 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Anledningen till lånebehovet framgår av bolagets skrivelse. Ifrågavarande borgen bör kunna tecknas med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt varigenom borgensåtagandet kommer att gälla för ett års tid. Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med anlitande av den underställningsfria låne- och borgensrätten ikläda staden borgen för ett Västerås Omnibus AB:s tillfälliga lån å högst 200.000 kronor ävensom vidtaga de åtgärder som för fullföljande av nämnda beslut erfordras.

Nr 150. Fråga om anslag för byggande av dykdalb.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 1 juni 1951 anfört följande:

I årets budget finnes ett från 1949 och 1950 reserverat anslag å 20.000 kronor för byggande av dykdalb i djuphamnen. Hamnstyrelsen har nu funnit det nödvändigt att utföra denna anläggning. Anledningen härtill är den, att vattendjupet vid kajen ej möjliggör för större tankfartyg att angöra densamma. Därjämte uppstår ofta betydande väntetid, enär fartygen till följd av brist på kajutrymme hindra varandra. Oljefirmorna ha också uttalat sitt missnöje med nu rådande förhållanden.

Hamnstyrelsen har emellertid funnit, att ovannämnda anslag å 20.000 kronor ej kan täcka kostnaden för anläggningen. Dels har en undersökning av grundförhållandena visat, att betydligt mera omfattande arbeten än beräknat måste utföras, dels måste själva dykdalben göras kraftigare, än man från början tänkt sig, för att kunna angöras av större fartyg. Dessutom har prisnivåns höjning bidragit till att stegra anläggningskostnaderna.

Detta gör, att kostnaden numera beräknats till 44.000 kronor eller 24.000 kronor utöver vad som anslagits.

Dessutom måste byggas en gångbrygga mellan kajen och dykdalben. Bryggan, som även uppbär oljeledningen, har kostnadsberäknats till 10.000 kronor.

Slutligen erfordras en 10" oljeledning av 180 meters längd från dykdalben till centralkammaren på kajen. Den framdrages 40 meter i mark och 140 meter över mark. Kostnaden härför beräknas uppgå till 31.000 kronor.

Totalkostnaden blir sålunda 85.000 kronor, varifrån frångår det redan beviljade anslaget å 20.000 kronor.

Därest anläggningen kommer till stånd, kan man med säkerhet antaga, att oljeimporten över hamnen kommer att stiga i ganska avsevärd grad. Hamnkaptenen har sålunda i tjänsteutlåtande beräknat ökningen till cirka 40.000 ton per år, utgörande i hamnavgifter cirka 60.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker hamnstyrelsen stadsfullmäktige besluta

att anvisa för byggande av dykdalb i djuphamnen ett tilläggsanslag å 24.000 kronor samt

att för gångbrygga och oljeledning anvisa ett anslag å 41.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 14 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för byggande av dykdalb i djuphamnen bevilja ett tilläggsanslag å 24.000 kronor samt för anordnande av gångbrygga och oljeledning i djuphamnen anvisa ett anslag å 41.000 kronor samt

att anslagen ifråga skola täckas i hamnstyrelsens stat för 1952.

Nr 151. Fråga om anslag för reparationer vid Berga skola.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 5 juni 1951 anfört följande:

F. d. Berga skola i Badelunda, som ansetts böra fortfarande tillhöra folkskolstyrelsens förvaltning, innehåller två bostadslägenheter, vilka för att kunna uthyras måst genomgå en relativt grundlig reparation. Kostnaderna för denna reparation har belöpt sig till kronor 3.936: 16 enligt bifogad specifikation.

Folkskolstyrelsen får därför anhålla, att Stadsfullmäktige behagade bevilja ett anslag å sagda belopp — kronor 3.936: 16 — att av folkskolstyrelsen disponeras för täckande av utgifter för nämnda reparationer.

Drätselkammaren har i häröver den 14 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för täckande av kostnaden för reparationer i Berga skola anvisa kronor 3.936: 16 att täckas av det till stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget för oförutsedda utgifter i årets stat.

Nr 152. Anslag för nya möbler i flickskolans aula samt möbler för nya lärosalar.

Styrelsen för kommunala flickskolan har i skrivelse den 14 juni 1951 anfört följande:

Styrelsen för komm. flickskolan i Västerås får härmed vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett förslagsanslag på 50.000 kr. att påföras 1952 års stat och att användas för inredning av nya lokaler i komm. flickskolan.

Drätselkammaren har i häröver den 14 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren, som förehaft ifrågavarande ärende till behandling, får meddela, att anslaget avser en ny inredning i aulan, som genom nu pågående tillbyggnad kommer att utökas. Uppsättande av ny armatur i aulan, inköp av nya skolbänkar till fyra stycken nytillkomna klassrum samt inköp av gymnastikredskap till en lokal, som tillkommer i bottenvåningen av tillbyggnaden till flickskolans gamla fastighet.

Med överlämnande av styrelsens framställning tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för inredning av nya lokaler i kommunala flickskolan ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 50.000 kronor att täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat.

Nr 153. Fråga om anslag för inköp av utrustning för vissa expeditionslokaler vid folkskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 5 juni 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beviljade den 26 oktober 1950 ett anslag å kronor 16.315: — för omändring av metallslöjdsalen i Herrgärdsskolans annexbyggnad till expeditionslokaler. Ifrågavarande omändrings- och målningsarbeten, vilka nu färdigställts, ha genom att vissa inbesparingar företagits belöpt sig till en kostnad av 12.530: 45, varför ett överskott å kronor 3.784: 55 uppstått.

Då medel saknas för lokalernas inredning, får folkskolstyrelsen härmed anhålla, att ifrågavarande överskott måtte överföras till konto 15A4—368.1 i 1951 års stat för täckande av utgifter för inköp av inventarier till nämnda lokaler.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 14 juni 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att medgiva folkskolestyrelsen att disponera uppkommet överskott å anslag för omändring av metallslöjdsalen i Herrgärdsskolans annexbyggnad för inköp av inventarier till ifrågavarande lokaler.

Nr 154. Framställning från kulturnämnden om anslag för inköp av konst till stadens äldre folkskolor samt förslag till P. M. för inköp.

Kulturnämnden har i skrivelse den 9 juni 1951 anfört följande:

I skrivelse till kulturnämnden har folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 50.000 kronor ur kulturfonden för inköp av konst till stadens äldre skolor. Kulturnämnden, som behandlat ifrågavarande skrivelse, har för sin del ansett det motiverat att det begärda anslaget lämnas folkskolestyrelsen. De nyuppförda skolorna förses numera regelmässigt med konst och det får betraktas som en gärd av rättvisa och en önskvärd anordning att jämväl de äldre skolorna komma i åtnjutande av möjligheten att förse sina lokaler med konstverk av olika slag. På den grund vill kulturnämnden tillstyrka det begärda anslaget.

Då det emellertid kan förutses att jämväl i framtiden anspråk komma att ställas på kulturfonden för inköp av konst till inte bara skolor utan även andra publika lokaler har kulturnämnden funnit det vara angeläget att utarbeta vissa riktlinjer, vilka böra följas då konst inköpes, ävensom regler för konstverkens deponerande och katalogisering m. m. Kulturnämnden får därför för stadsfullmäktiges godkännande framlägga bifogade promemoria angående formerna för inköp av konst till Västerås stad. Det har ansetts angeläget att inköpen av konst för stadens räkning centraliseras till en inköpsnämnd eller jury och att garantier skapas för att inköpen ske med sakkunskap och med beaktande av konstnärliga synpunkter. I annat fall kan lätt varje konstanskaffning bli förfelad och ändamålet med anslaget förfuskat. Nämnden har tänkt sig att en jury om sex personer skulle få i uppdrag att inköpa och utvälja konstverken. I denna jury skulle ingå tre representanter för det förvaltningsorgan för vars ändamål anslaget lämnas. Sålunda skulle, då konst inköpes för skolorna, folkskolestyrelsen utse tre ledamöter. Kulturnämnden bör givetvis ha möjlighet att som sina representanter i nämnden insätta utanför nämnden stående erkänt sakkunniga.

För att icke konstinköpen skola ske på en höft och därmed anslagen endast med svårighet kunnna beräknas har nämnden funnit att ett program bör uppgöras för den konstnärliga utsmyckningen av den lokal eller byggnad som det gäller att smycka. Det förutsättes sålunda, att den styrelse eller nämnd som gör framställning om anslag till konstinköp därtill fogar en utredning om behovet av sådan utsmyckning och den ungefärliga omfattning den bör ha.

Nämnden har vidare funnit det påkallat föreslå en regel som fastslår att konstverk som inköpes av kulturfondens medel skola tillhöra Västerås stad och endast betraktas som depositioner på de ställen där desamma placeras. Det vore otvivelaktigt en stor tillgång för hela vår stad om den betydande konstsamling som så småningom tillföres staden och vilka som depositioner sålunda skulle komma att förvaras i spridda lokaler genom en viss enhetlighet vid inköpen i görligaste mån kunde komma att spegla den konstnärliga utvecklingen i vårt land. Detta stadens eget konstbestånd skulle då kunna komma hela stadsbefolkningen tillgodo därigenom att ett blivande konstmuseum genom lån ur detsamma kunde sammanställa tillfälliga utställningar. En sådan planmässighet i inköpen skulle, enligt nämndens förmenande, kunna ernås genom kulturnämndens medverkan och genom antagandet av den av nämnden framlagda promemorian. Som en given sak betraktar nämnden att konstverken skola katalogiseras. Nämnden är därvid beredd att lämna anvisningar enligt ett enhetligt system. I fråga om konst, inköpt av andra medel än kulturfondens, bör enligt nämndens förmenande,

samma regler gälla. Dock kan givetvis hinder förefinnas i donationsbrev eller andra föreskrifter, vilket gör att speciella regler där måste följas. Då fråga uppkommer om flyttning av dylika konstverk, som donerats till staden eller på annat sätt kommit i stadens ägo och vars placering därvid särskilt angivits, har nämnden emellertid icke utan vidare velat tänka sig att flyttning skall kunna verkställas. Härför bör medgivande inhämtas av det organ, som handhar konstverken.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker kulturnämnden stadsfullmäktige besluta

att godtaga den av nämnden framlagda promemorian angående formerna för inköp av konst till Västerås stad samt

att ställa ett anslag å 50.000 kronor ur kulturfonden till förfogande för inköp av konst till stadens äldre folk- och småskolor.

Den i skrivelsen omnämnda promemorian har följande lydelse:

P. M.

ang. formerna för inköp av konst till Västerås stad.

A. Konst, inköpt av kulturfondens medel.

Sedan beslut fattats om inköp av konst av kulturfondens medel skall anskaffningen av konstverket tillgå så att en jury, bestående av 6 personer därav 3 representanter för det förvaltningsorgan för vars ändamål anslaget lämnas samt 3 av kulturnämnden utsedda personer, utväljer konstverket. Kulturnämnden utser bland sina representanter ordförande i juryn.

Förvärvet sker på sätt som ovannämnda jury finner lämpligt. Juryn skall vid utväljande av konstverk företrädesvis beakta konstnärliga synpunkter.

Innan anslag för konstinköp begäres skall program uppgöras för den konstnärliga utsmyckningen av vederbörande lokal eller byggnad. Konstverken tillhöra Västerås stad och skola betraktas som depositioner, som följaktligen kunna flyttas och utbytas efter beslut av kulturnämnden.

Samtliga konstverk skola katalogiseras enligt kulturnämndens anvisningar.

B. Konst, inköpt av andra medel.

I den mån hinder i donationsbrev eller andra föreskrifter icke förefinnas skall för konstverk, inköpta av andra medel, i tillämpliga delar gälla samma regler som ovan under A), dock att flyttning eller utbyte icke må ske utan medgivande av organ för vars behov konstverket inköpts.

Drätselkammaren har i häröver den 14 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

I fråga om anslaget till inköp av konst för äldre folk- och småskolor har drätselkammaren intet att däremot erinra utan tillstyrker kulturnämndens framställning. Liksom kulturnämnden finner drätselkammaren det vara angeläget att regler fastställas beträffande formerna för inköp av konst, konstverkens utväljande, katalogise-

ring, förvaring m. m. De av kulturnämnden härutinnan utarbetade reglerna synas drätselkammaren vara av beskaffenhet att kunna godtagas.

Drätselkamaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att bifalla vad kulturnämnden föreslagit.

Nr 155. Ansökan från förste telegrafkontrollören Sven Erik Westman om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i lunchrum för telegrafverkets personal.

Poliskammaren har genom resolution den 24 april 1951 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående telegrafkontrollören Sven Erik Westmans, Domkyrkoesplanaden 6 B, här i staden, anhållan om tillstånd att under en tid av tre år räknat från och med den 1 oktober 1951 få utskänka pilsnerdricka klass II i lunchrum för telegrafverkets personal i fastigheten Östra Kyrkogatan 5.

Centralpolisen har i yttrande den 23 april 1951 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 25 maj 1951 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har förste telegrafkontrollören Sven Erik Westman, Domkyrkoesplanaden 6 B här i staden, anhållit om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 oktober 1951, få utskänka pilsnerdricka. klass II i lunchrum för Telegrafverkets personal i fastigheten Västra Kyrkogatan 5. Ärendet har därefter överlämnats till nykterhetsnämnden för yttrande.

Då någon anmärkning mot sökanden icke föreligger och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synes erforderliga, får nykterhetsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år under den absoluta förutsättningen att utskänkning sker endast i samband med förtäring av på platsen tillagad och serverad måltid.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen för en tid av ett år på de av nykterhetsnämnden angivna villkoren.

Nr 156. Ansökan från AB Ica-Restauranger om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i Mjölkbarens lokaler, Stora gatan 18, här i staden.

Poliskammaren har genom resolution den 21 maj 1951 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående direktörens vid AB Ica-Restauranger, Folke Adolf Birgersson-Winbladh, till länsstyrelsen i Västmanlands län ingiva

framställning om tillstånd att från och med den 1 oktober 1951 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i Mjölkbaren, Stora gatan 18, här i staden.

Centralpolisen har i yttrande den 21 maj 1951 avstyrkt bifall till ansökningen, enär Mjölkbarens läge vid en starkt trafikerad gata och i omedelbar närhet av Mimerrestaurangen gör det olämpligt att där utskänka pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 25 maj 1951 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har verkställande direktören hos AB Ica-Restauranger, Folke Adolf Birgersson-Winbladh, Stockholm, anhållit om tillstånd att från och med den den 1/10 1951 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster vid Mjölkbaren, Stora gatan 18 här i staden. Ärendet har därefter för yttrande överlämnats till nykterhetsnämnden, som förehaft detsamma vid sitt sammanträde den 21/5 1951 och därvid funnit, att lokalens belägenhet vid en starkt trafikerad gata och i fastighetens bottenvåning kan utgöra en fara ur nykterhetsvårdssynpunkt. Därtill kommer det nära grannskapet till Västerås Kaféaktiebolags ölkafé Mimer, vilket kan medföra att ett mindre önskvärt klientel kommer att frekventera Mjölkbaren och störa trevnaden för dess ordinarie gäster.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker nykterhetsnämnden stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till herr Winbladhs framställning.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till framställningen.

Nr 157. Ansökan från AB Ica-Restauranger om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i restaurang S:t Örjans såväl restaurang som baravdelning.

Poliskammaren har genom resolution den 21 maj 1951 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående direktörens vid AB Ica-Restauranger, Folke Adolf Birgersson-Winbladh, framställning om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i restaurang S:t Örjans såväl restaurang som baravdelning.

Centralpolisen har i yttrande den 21 maj 1951 framhållit, att visserligen har icke någon barservering belägen på nedre botten beviljats liknande tillstånd tidigare, men med hänsyn till att baren är belägen på ett sådant sätt, att direkt insyn från gatan icke är möjlig samt att ur ordningssynpunkt intet synes föreligga, som gör utskänkningen därstädes olämplig, har man tillstyrkt bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 25 maj 1951 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har direktören hos AB Ica-Restauranger, Folke Adolf Birgersson-Winbladh, Stockholm, anhållit om tillstånd att från

och med den 1/10 1951 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i Restaurang S:t Örjans såväl restaurang- som baravdelning. Ärendet har därefter för yttrande överlämnats till nykterhetsnämnden, som förehaft det vid sitt sammanträde den 21/5 1951. Nämnden fann därvid att ansökan i vad den avsåge restaurangavdelningen icke borde föranleda någon åtgärd, enär de för denna avdelning av systemaktiebolaget lämnade vinrättigheterna även berättiga till pilsnerutskänkning. Vad angår ansökan beträffande baravdelningen, fann nykterhetsnämnden att ur nykterhetsvårdssynpunkt vissa risker kunde anses föreligga med hänsyn till lokalens belägenhet. Då några anmärkningar mot sökanden icke framkommit och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga fann sig nämnden dock böra föreslå stadsfullmäktige att besluta

att tillstyrka bifall till framställningen beträffande baravdelningen för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1951.

Mot detta beslut reserverade sig Herr Ordföranden under framhållande av att nämnden under föregående paragraf beslutat föreslå stadsfullmäktige att avstyrka bifall till liknande framställning beträffande Mjölkbaren, Stora gatan 18 här i staden, med den motiveringen att det ur nykterhetsvårdssynpunkt måste anses olämpligt att anordna pilsnerutskänkning i en lokal intill en starkt trafikerad gata och i fastighetens bottenvåning. Samma omständigheter äro enligt Herr Ordförandens uppfattning tillfinnandes, då det gäller S:t Örjansbaren.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Beredningsutskottet finner i likhet med nykterhetsnämndens ordförande, att barens belägenhet vid en starkt trafikerad gata och i fastighetens bottenvåning kan innebära stora risker såväl ur ordnings- som nykterhetsvårdssynpunkt. Fara förefinnes, att serveringens goda standard sänkes, och att trevnaden för gästerna försvinner. Beredningsutskottet får med anledning härav tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen avstyrka bifall till framställningen.

Detta beredningsutskottets beslut har fattats efter votering, varvid fyra röster avgivits för ansökningens tillstyrkan och fyra röster för att densamma skulle avstyrkas. Härigenom blev fungerande ordförandes votum utslagsgivande.

Nr 158. Ansökan från restauranginnehavaren Sven Tore Birger Lundberg om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka i restaurang Luckys lokaler.

Poliskammaren har genom resolution den 24 april 1951 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående restauranginnehavaren Sven Tore Birger Lundbergs ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten Karlsgatan 4, restaurang Lucky, här i staden få utskänka pilsnerdricka klass II för en tid av tre år räknat från den 1 oktober 1951.

Centralpolisen har i yttrande den 23 april 1951 tillstyrkt bifall till ansökan.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 25 maj 1951 anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har restauranginnehavaren Sven Tore Birger Lundberg, Karlsgatan 4 här i staden, anhållit om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från och med den 1 oktober 1951, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom nämnda fastighet. Ärendet har därefter överlämnats till nykterhetsnämnden för yttrande.

Då någon anmärkning mot sökanden icke föreligger och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synas erforderliga, får nykterhetsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till herr Lundbergs framställning för en tid av ett år.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 juni 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

// Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 30 augusti 1951 **Ser. A nr 7**

Nr 159. Stadsrevisionens berättelse för år 1950.

Magistraten har med skrivelse den 18 juni 1951 till stadsfullmäktige överlämnat stadsrevisorernas berättelse för år 1950 för infordrande av förklaringar och därefter fattande av beslut.

Revisionsberättelsen är av följande lydelse:

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stadsrevision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1950, samt avgiva följande

Revisionsberättelse.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse av den 18 april 1951 överlämnats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1950.

Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och vissa till stadsfullmäktige ställda berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Kurt Lundgren, vilken tillika tjänstgjort såsom stadsrevisionens sekreterare.

Räkenskaperna ha under det löpande året siffergranskats av Kurt Lundgrens Revisionsbyrå. Stadsrevisionen har tagit del av granskningens resultat.

Kassa- och banktillgodohavanden ha vid upprepade tillfällen inventerats.

Stadens innehav av obligationer, aktier, reverser och andra värdehandlingar ha i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar ha särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per 31/12 1950 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

Enligt kommunallagen åligger det stadsrevisionen att avge sin berättelse till stadsfullmäktige inom sådan tid, att revisionsberättelsen jämte infordrade förklaringar kunna föreläggas stadsfullmäktige vid ordinarie junisammanträdet. En förutsättning för att revisionen skall ha möjlighet att fullgöra denna sin skyldighet är, att föreskrivet granskningsmaterial färdigställes och överlämnas till stadsrevisorerna inom rimlig tid. Drätselkammaren har i detta hänseende handlat med berömvärd snabbhet beträffande räkenskapsredogörelsen för år 1950. Däremot ha vissa styrelser och nämnder samt förvaltningar under drätselkammaren ännu icke eller alltför sent avgivit föreskrivna årsberättelser, ehuru stadsrevisionen upprepade gånger tidigare och senast förra året anmärkt härpå. Vid tidpunkten för årets slutrevision voro sålunda för följande förvaltningar årsberättelserna ännu ej färdigställda eller av annan anledning ej överlämnade till stadsrevisionen:

Barnavårdsnämnden,
Fastighetskontoret,
Fattigvårdsstyrelsen,

Hemhjälpsnämnden,
Nykterhetsnämnden,
Parkstyrelsen.

Exemplar av tekniska verkens och byggnadskontorets årsberättelser har varit tillgängliga först vid månadsskiftet maj—juni.

Inventarieförteckningarna för vissa förvaltningar ha likaledes färdigställts alltför sent, och flera förteckningar ha sålunda först i juni kunnat erhållas för granskning. Stadsrevisionen förväntar, att inventeringsarbetet i fortsättningen organiseras och utföres på sådant sätt, att förteckningarna redan i början av året kunna tillställas revisionen.

I särskilda promemorier till drätselkammaren, fattigvårdsstyrelsen och lantegendomsnämnden har stadsrevisionen intagit en del erinringar, påpekanden och förslag över i huvudsak följande frågor:

Inventeringsintyg å förteckningar över lager och förråd samt lösegendom.

Förslag betr. gemensamt anbudsförfarande vid inköp av matvaror för stadens förvaltningar.

Rese- och representationskostnaders redovisning.

Betr. ersättningar till tjänstemän för särskilda uppdrag inom stadsförvaltningen.

Redovisningen av obligationer och aktier.

Täckning av underskott vid anskaffning av ny bogserbåt.

Anslag av drätselkammaren ur särskilda fonden för förrådsbyggnader.

Traktamentsersättningar vid resa i Tyskland i strid med drätselkammarens beslut.

Redovisningen av försålda teckningsrätter å aktier hos donationsfonderna.

Betr. driftsunderskott vid Karlslunds tvättinrättning.

Av lantegendomsnämnden överskridet reservationsanslag för inventarieanskaffning.

Stadsrevisionen tillstyrker hos stadsfullmäktige, att ansvarsfrihet beviljas drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1950.

Vid granskningen av de särskilda styrelsernas och nämndernas förvaltning ha icke de stadsrevisorer deltagit, som innehaft ledamotskap i resp. styrelser och nämnder.

Västerås den 14 juni 1951.

Karl Engdahl *Martin Holmberg*
Gösta Holmén *Gust. Lindén*
Ernst Johansson *Rudmar Thunell*
Axel Hellman

Drätselkammaren har i ett den 2 augusti 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Liksom tidigare ha de anmärkningar, som revisorerna vid detaljgranskningen funnit sig böra göra, icke intagits i revisionsberättelsen utan i en särskild promemoria, över vilken drätselkammaren sedvanligen plägar direkt till revisorerna avgiva ett mera detaljerat yttrande.

De av stadsrevisionen i berättelsen upptagna erinringarna avse vissa förvaltningars årsberättelser och inventarieförteckningar, vilka icke avlämnats i behörig tid. Drätselkammaren har från vederbörande förvaltningar infordrat förklaringar, av vilka framgå att orsaken till förseningen i de flesta fall varit anhopning av arbetsuppgifter till den tid, då berättelserna respektive inventarieförteckningarna brukar iordningställas. Kam-

maren har för avsikt att vad på den ankommer, tillse att dessa handlingar i fortsättningen ingivas i rätt tid.

Beträffande tekniska verkens årsberättelse framhålla revisorerna, att denna varit tillgänglig först vid månadsskiftet maj—juni. För ordningens skull anser sig drätselkammaren här böra påpeka, att jämlikt verkens instruktion berättelsen skall avgivas före den 1 juni varje år, varför förseningen i detta fall icke kan hava varit avsevärd.

Ifråga om inventarieförteckningarna har drätselkontoret i likhet med tidigare år påmint förvaltningarna om att dessa skola vara färdiga och inlämnade till drätselkontoret senast den 1 mars. Kammaren kommer att låta utarbeta vissa riktlinjer för uppgörande av årsberättelserna och inventarieförteckningarna.

Nr 160. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kristina m. m.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 18 juni 1951 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 5 maj 1951 daterat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Kristina m. m. Förslaget, betecknat Pl 151, består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av detsamma framgår av bifogad beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 28 maj till och med den 11 juni 1951. Från ägarna till tomterna Kajsa 2 och Karola 5 ha inkommit anmärkningar. För dessa redogöres i stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande den 18 juni 1951. Byggnadsnämnden har ej ansett anmärkningarna böra föranleda någon ändring i förslaget.

I skrivelsen omförmälda beskrivning, stadsplanebestämmelser och tjänsteutlåtande ha följande lydelse:

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås Kv. Kristina m. m.

Förslaget, daterat den 5 maj 1951, är avfattat å karta Pl 151 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 22 sept. 1939. Förslaget gäller, förutom vissa mindre hörnavskärningar inom såväl kvarteret Kristina som omgivande kvarter, närmast bebyggelsen inom hörntomten, Kristina nr 5.

Den bestående fastighetsindelningen och genomförd nybebyggelse på en grannfastighet medför för denna tomt en så olämplig huslängd att den gällande stadsplanens två skilda huskroppar ej båda kan beräknas komma till utförande.

Byggnaderna föreslås nu i stället sammanbyggda i vinkel, varvid dock själva kvartershörnet lämnas mera fritt än tidigare. Genom att huskropparna också gjorts smalare har bruttovåningsytan inom tomten i det närmaste bibehållits oförändrad.

Västerås den 5 maj 1951.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås kv. Kristina m. m. Pl. 151.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock, där så prövas lämpligt, medgiva inredning av samlingslokaler och i mindre omfattning lokaler för handel- och hantverksändamål.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Å med S betecknat område skall byggnad uppföras i gräns mot granntomt där sådan gräns förekommer inom området. Byggnad får dock uppföras indragen från gräns mot granntomt, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

§ 4.

Våningsantal.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras med högst 3 våningar.

§ 5.

Byggnadshöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran angiver.

§ 6.

Taklutning.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Byggnadsmaterial.

Byggnad skall uppföras brandsäkert.

Västerås den 5 maj 1951.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande angående förslag till ändring av stadsplanen beträffande kv. Kristina m. m.

Ovanstående stadsplaneförslag, betecknat Pl 151 och daterat den 5 maj 1951, har enligt nämndens beslut den 7 maj varit utställt för granskning under tiden 28 maj—11 juni.

Under utställningstiden har inkommit två anmärkningsskrivelser mot förslaget,

nämligen från ägarna till tomterna Kajsa 2 och Karola 5, d. v. s. hörntomterna vid respektive Kristinagatan—Floragatan och Västermalmsgatan—Djäknebergsgatan. Anmärkningarna avse i båda fallen de föreslagna hörnavskärningarna om c:a 3 meter på respektive tomter, således icke bebyggelsen inom kvarteret Kristina.

I den förstnämnda skrivelsen anföres att trottoarerna kring det ifrågavarande gatuhörnet ha en avsevärd bredd och att trafikens krav därför skulle kunna tillgodoses utan intrång på tomtmark. Ägaren hemställer därför att förslaget icke fastställes i denna del.

För framtiden räknas emellertid också med en avsevärd trafik på de ifrågavarande gatorna, och det är då angeläget att lämpliga körradier kunna hållas i gathörnen utan att gångbanebredden därför behöver minskas. Med hänsyn till blivande nybyggnad enligt gällande stadsplan synes ej heller det framtida intrånget på tomtmarken vara till något större förfång.

I den andra skrivelsen, rörande tomten Karola nr 5, förklarar sig ägaren ej kunna godkänna hörnavskärningen, som skulle "reducera saluvärdet", och med den nuvarande bebyggelsen bli "mycket ful". Det ifrågasättes också om ändringen skulle medföra någon fördel då ett kastanjeträd kvarstår i gatuhörnet och vidare säges, att trädet, som nu skötes av ägaren, om det kommer på gatumark får växa obehindrat till förfång för växtligheten på tomten.

Gentemot dessa synpunkter behöver endast sägas att hörnavskärningen utgör en mycket obetydlig del av tomtytan och är belägen långt från befintlig bebyggelse och från bersåplantering och dylikt på tomten och att den å andra sidan skulle göra stor nytta genom att gångtrafiken då kan passera innanför trädet.

Med hänsyn till vad ovan anförts kan jag ej finna att de nämnda skrivelserna böra föranleda någon ändring av förslaget, och får därför föreslå byggnadsnämnden att godkänna förslaget i oförändrat skick samt att översända det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 18 juni 1951.

Bertil Tideström.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav tillstyrker byggnadsnämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga stadsplaneförslaget och

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 2 augusti 1951 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 161. Tilläggsanslag m. m. för till- och ombyggnad av Kommunala Flickskolan.

Kommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan har i skrivelse den 12 juli 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige anvisade den 31 januari 1946 1.320.000 kronor till kommunala flickskolans till- och ombyggnad, omfattande

a) tillbyggnad av klassrums- och institutionsflygel utmed Stora gatan,

b) rivning av den gamla och byggnad av ny gymnastiksal,

c) tillbyggnad av äldre huvudbyggnaden åt väster med 4 st. klassrum och utökad aula.

Tillbyggnaden enl. a) ovan färdigställdes år 1948 medan arbeten enl. b) på grund av gällande byggnadsrestriktioner måst ställas på framtiden.

Tillbyggnaden enligt c) är påbörjad och beräknas färdig vid årsskiftet 1951—52.

Kostnaderna för utförda och pågående arbeten framgår av följande uppställning:

	Anslag beviljade 1946	Kostnader nedlagda t. o. m. 1950
a) tillbyggnad 1948		949.992: 93
b) gymnastikbyggnad	1.150.000: —	
c) tillbyggnad av huvudbyggnaden	170.000: —	110.332: 64
Summa kr.	1.320.000: —	1.060.325: 57
Kvarstående del av beviljat anslag		259.674: 43
		1.320.000: —

För återstående arbeten har kommittén uppgjort följande kalkyl:

Avtalade entreprenader för tillbyggnad enl. c) ovan	209.305: —	
Inköp av linoleummattor m. m.	11.200: —	
Div. kompletteringar av bef. el- och vattenledningar	10.000: —	
Golvläggning i källarlokaler	3.020: —	
Ritningar och diverse	14.400: —	247.925: —
Kostnadsökningar på grund av prisreservationer, säg ca 25 %		61.749: 43
		309.674: 43
Kvarstående av beviljat anslag enl. ovan		259.674: 43
	Brist kr.	50.000: —

Oaktat den planerade gymnastikbyggnaden icke kommit till utförande, ger kalkylen vid handen, att anslaget torde komma att överskridas med omkring 50.000: —. Till saken hör att kommittén med drätselkammarens bemyndigande använt kr. 30.000: — till inredning av klassrum för folkskoleklasser samt kr. 25.000: — till planering av området runt byggnaderna.

Med anledning härav hemställer kommittén, att stadsfullmäktige ville besluta

att kvarstående del av tidigare anslagna medel får tagas helt i anspråk för tillbyggnad av gamla byggnaden samt

att därutöver anvisa kr. 50.000: — i tilläggsanslag för samma ändamål.

Drätselkammaren har i häröver den 2 augusti 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Stadsfullmäktige beviljade den 31 januari 1946 ett belopp av 1.320.000 kronor till kommunala flickskolans till- och ombyggnad, omfattande de tre etapper, som angivits i kommitténs skrivelse. Anslaget skulle täckas till ett belopp av 1.000.000 kronor av lånemedel och till ett belopp av 320.000 kronor av uttaxerade medel ingående i den genom stadsfullmäktiges beslut den 20 december 1945 bildade särskilda fonden för kommunala byggnader.

Av den beräknade totalkostnaden hänförde sig 900.000 kronor till den färdigställda byggnadsetappen utefter Stora gatan, 250.000 kronor till gymnastikbyggnaden och 170.000 kronor till den planerade tillbyggnaden av den äldre huvudbyggnaden åt väster.

Byggnadskommitténs framställning innebär, att hela återstående delen av anslaget å 1.320.000 kronor eller i runt tal 260.000 kronor tages i anspråk för tillbyggnaden av den äldre huvudbyggnaden och att därutöver för sistnämnda ändamål beviljas ett tilläggsanslag å 50.000 kronor. Den del av det ursprungliga totalanslaget, som avsåg gymnastikbyggnaden skulle sålunda helt förbrukas för nu ifrågavarande ändamål, varav följer att när frågan om uppförande av den nya gymnastiksalen en gång blir aktuell, särskilt anslag härför måste beviljas.

Kammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att resterande del av det av fullmäktige den 31 januari 1946 anvisade anslag för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan i sin helhet får tagas i anspråk för tillbyggnad av skolans äldre huvudbyggnad samt

att för samma ändamål därutöver anvisa ett tilläggsanslag å 50.000 kronor att täckas av fonden för kommunala byggnader.

Nr 162. Fråga om anslag till Västerås Hemvärn för räkenskapsåret 1 juli 1951—30 juni 1952.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 augusti 1951 anfört följande:

I skrivelse den 6 juli 1951 har hemvärnschefen i Västerås hemställt, att Västerås Hemvärn måtte av staden för arbetsåret 1 juli 1951—30 juni 1952 tillerkännas samma anslag, som utgått för nu tilländalupet arbetsår, nämligen 3.000 kronor. Detta belopp anslogs av stadsfullmäktige den 31 augusti 1950. Anslag till hemvärnet har utgått från staden från och med 1941. I stadsfullmäktiges handlingar för den 27 oktober 1949 ser. A nr 304 har lämnats en redogörelse för de formella förutsättningarna för kommunala anslag till hemvärnet. Kammaren, som anser att skäl för beviljande av kommunalt bidrag även nu föreligger, hänvisar till den tidigare redogörelsen och tillstyrker bifall till hemvärnschefens framställning.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning m. m. under arbetsåret 1 juli 1951—30 juni 1952 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 163. Fråga angående ombyggnad av stadsarkitektkontorets lokaler.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 9 juli 1951 anfört följande:

Å stadsarkitektkontoret har uppgjorts ett förslag till ombyggnad av kontorets lokaler. Enligt förslaget skulle man få en lämpligare rumsindelning i syfte att kunna effektivisera arbetet. Åtskilliga av de för arbetet störande moment som icke kan undvikas med nuvarande rumsindelning, skulle bortfalla med en ombyggnad. Beträffande detaljerna i förslaget får nämnden hänvisa till bifogade ritningar. Kostnaderna ha uppskattats till 26.000 kronor. Stadsfullmäktige anvisade den 30 juni 1948 under § 198 i protokollet anslag för provisorisk om- och tillbyggnad av stadsarkitekt-, byggnads- och stadsingenjörskontoren. Endast en del av anslagen har tagits i bruk varför byggnadsnämnden föreslår, att kostnaderna för nu ifrågavarande ombyggnad får täckas av nämnda anslag.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att 26.000 kronor av tidigare lämnade anslag för om- och tillbyggnad å tomten nr 4 i kvarteret Nestor får tagas i anspråk för ombyggnad av stadsarkitektkontoret enligt föreliggande förslag.

Drätselkammmaren har i häröver den 9 juli 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har icke något att erinra emot det föreliggande ombyggnadsförslaget, vilket närmast avser en sådan omdisponering av lokalerna, att de till byggnadskontoret hörande befattningshavarna, som nu hava sina tjänstelokaler å arkitektkontoret placeras så att kontakten mellan dem och byggnadskontorets övriga tjänstemän kan försiggå utan störande inverkan på arbetet å stadsarkitektkontoret. Icke heller har drätselkammaren funnit anledning till erinran mot kostnadsberäkningen. Det av byggnadsnämnden föreslagna sättet för anslagets täckning är emellertid icke genomförbart, då enligt vad drätselkammaren inhämtat de av nämnden angivna anslagen till den del desamma icke redan tagits i anspråk för andra ändamål i samband med 1950 års bokslut återgått, därigenom att de icke reserverats. Ett särskilt anslag å 26.000 kronor bör därför beviljas för ändamålet och täckning ske av stadsfullmäktiges reservationsanslag i 1951 års stat för oförutsedda utgifter.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 26.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 164. Fråga om anslag för tillfälligt anställande av assessor vid rådhusrätten.

Magistraten har i skrivelse den 16 juli 1951 anfört följande:

På framställning av magistraten i skrivelse den 30 december 1950 beviljade stadsfullmäktige den 25 januari 1951 ett anslag för tillfällig förstärkning av arbetskraften vid rådhusrätten med en extra assessor under en tid av fyra månader. Framställningen var närmast föranledd av uppkommen balans med avseende å brottmålen och väntad ytterligare anhopning av sådana mål, varjämte ansågs att bereda civilrådmannen viss lättnad i arbetsbördan. I skrivelse till vilken hänvisas (Stadsfullmäktiges handlingar 1951 ser. A nr 12) framhöll magistraten därjämte att rådhusrättens organisation, som i jämförelse med alla med rådhusrätten jämförbara rådhusrätter vore mindre, vore hårt ansträngd.

Under den tid, under vilken på grund av berörda anslag en extra assessor var anställd, hölls regelmässigt en extra sessionsdag i veckan för behandling av tremansbrottmål. Härigenom kunde rådhusrätten i jämförelse med motsvarande tid nästföregående år avverka i runt tal 30 procent flera sådana mål, i vilka dom icke skrives i förenklad form. Därjämte bereddes civilrådmannen avsedd arbetslättnad genom att en av assessorerna fick övertaga vissa å honom eljest ankommande arbetsuppgifter och kunde den ordinarie assessorns arbetsbörda, vilken såsom i skrivelsen framhållits varit alltför stor, något minskas.

Emellertid har på grund av alltjämt ökande tillströmning av mål till åklagarmyndigheten den där förefintliga balansen icke minskats. Sålunda uppgår balansen hos sagda myndighet av nämndmål och tremansbrottmål den 1 juli till icke mindre än omkring 160, varjämte den 1 juli hos rådhusrätten förelågo ett 25-tal oavgjorda nämnd- och tremansbrottmål. Efter den 1 juli har vidare till rådhusrätten inkommit ett synnerligen vidlyftigt nämndmål.

Under sommarmånaderna, då rådhusrättens och åklagarmyndighetens personal icke är fulltalig samt svårigheter möter att samla parter, ombud och vittnen till huvudförhandlingar, kunna mål icke avgöras i samma omfattning som eljest.

Det kan sålunda förväntas att under hösten en avsevärd arbetsbalans kommer att föreligga hos rådhusrätten.

Utöver vad i magistratens ovannämnda skrivelse upptagits beträffande ökningen av arbetsbördan får magistraten framhålla att under år 1951 en avsevärd ökning ägt rum även med avseende å arbetsuppgifter, som icke berörts i skrivelsen. Sålunda utgjorde intill den 1 juli 1951 antalet lagsökningar 97, betalningsföreläggande 238 och utsökningsmål 32 mot respektive 78, 172 och 18 vid motsvarande tid 1950. Antalet konkursärenden intill den 1 juli 1951 utgjorde 27 under det att antalet dylika ärenden under ett helt år de senaste tre åren varit 15—21.

På grund av vad sålunda anförts finner magistraten erforderligt att en extra assessor får anställas vid magistraten och rådhusrätten från och med den 1 september till årets utgång.

Avlöningen till denne torde sättas till samma belopp, som vikariatslön å assessorsbefattningen eller inberäknat dyrtidstillägg 1.237 kronor per månad jämte sådant tjänstgöringstraktamente, som numera regelmässigt utgår vid tjänstgöring av motsvarande art. Traktamentet torde kunna beräknas till 10 kronor om dagen.

Magistraten får på grund härav hemställa att för tillfällig förstärkning av arbetskraften under tiden september—december 1951 måtte beviljas ett förslagsanslag av 6.200 kronor.

Magistraten, som i ovanberörda skrivelse förklarat sig hava för avsikt att sedermera inkomma med förslag till viss omorganisation anser sig för närvarande icke kunna taga slutlig ställning till denna fråga.

Drätselkammaren har i häröver den 2 augusti 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot det begärda anslaget. Med anledning av magistratens uttalande att man för närvarande icke anser sig kunna taga slutlig ställning till frågan om omorganisation av arbetskraften vid rådhusrätten och magistraten vill emellertid drätselkammaren i detta sammanhang understryka önskvärdheten av att utredningen av denna fråga snarast möjligt slutföres.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för tillfälligt anställande av en extra assessor vid rådhusrätten under tiden september—december 1951 anvisa ett förslagsanslag å 6.200 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 165. Fråga om anställande av extra exekutorer vid stadsfogdekontoret.

Stadsfogden har i skrivelse den 30 juni 1951 anfört följande:

I sammanhang med den lönereglering, som företogs i sammanhang med uppbördsreformens genomförande bestämdes antalet exekutorer i Västerås till fem. Visserligen gjordes från drätselkammarens sida gällande, att man "hade den känslan", att källskattens införande skulle minska behovet av arbetskraft inom indrivningsverket och att fyra exekutorer skulle förslå att täcka behovet. Efter påpekande, att en av exekutorerna år 1952 skulle uppnå pensionsåldern och att en minskning av antalet exekutorer till fyra, därest förhållandena visade sig därtill föranleda, då kunde företagas, beslöts, att antalet exekutorer tillsvidare skulle vara fem.

Utvecklingen inom indrivningsväsendet efter uppbördsreformens genomförande har emellertid — såsom från många håll redan från början befarades och påpekades — visat, att behovet av exekutorer så långt ifrån minskats, att det tvärtom i väsentlig grad ökats. Orsaken härtill är ju, förutom de oväntat stora restlängderna, ävensom dessas stora antal på grund av uppbörderna, även de olika skattearterna. Även om de för indrivning överlämnade längderna icke avse så stora belopp, ökar ju antalet längder de poster, med vilka exekutorerna hava att taga befattning. Härtill kommer det undersökningsarbete, som föranledes av besvarandet av förfrågningarna angående skattedragares anställning och lönevillkor, ävensom avkrävande av skattebelopp hos arbetsgivare i fall, där underlåtenhet att innehålla skatt förekommit och försök till beloppens uttagande hos arbetstagaren strandat.

Att exekutorernas antal i Västerås med numera 60.000 inv. är otillräckligt, lider intet

tvivel. Till jämförelse må nämnas, att exekutorernas antal i följande städer ställer sig sålunda:

stad	*inv.-antal*	*antal exekutorer*
Eskilstuna	53.000	7
Falun	16.000	5
Karlstad	35.000	6
Linköping	55.000	7
Sundsvall	25.000	6
Uppsala	61.000	7
Västerås	60.000	5
Örebro	65.000	8

Vidkommande Västerås finner jag antalet exekutorer böra vara åtminstone sex. Jag räknar då likväl med, att indrivningsarbetet med restskatt skall kunna i viss mån minskas genom innehållande av prel. skattebelopp med bredare marginal, så att överskott i betydligt större antal fall skall förekomma med därav följande möjlighet till kvittning eller utmätning av restantier.

Emellertid uppnår exekutor Joh. Sundquist pensionsålder den 21 maj 1952 ehuru han visserligen — därest ansökning från hans sida ang. kvarstannande i tjänsten till 31 december 1952 bifalles — kommer att stanna till sistnämnda dag. Om mitt här nedan framförda önskemål tillmötesgås — två extra exekutorer från den 1 okt. 1951 tillsvidare — skulle antalet exekutorer under tiden 1 okt. 1951—31 dec. 1952 utgöra sju. Det förhåller sig ju så, att det tarvar en icke obetydlig tid för ny arbetskraft att sätta sig in uti en exekutors numera komplicerade arbete. Såväl för den extra exekutor, som skulle övertaga exekutor Sundquists distrikt som för den andra, vilken efter jämkning av de mest belastade distrikten komme att tilldelas med de övriga exekutorerna jämbördiga arbetsuppgifter skulle det innebära en värdefull tillgång att komma i åtnjutande av bl. a. exekutor Sundquists på lång erfarenhet grundade förmåga att handleda.

Behovet av ytterligare arbetskraft inom indrivningsområdet har av länsstyrelsens ombud vid den senast företagna revisionen vitsordats.

Med stöd av det anförda får jag vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige måtte medgiva anställande av två extra exekutorer från och med den 1 oktober 1951 tillsvidare ävensom anslå medel därtill till den 31 dec. 1951, därvid jag såsom begynnelselön beräknar ett belopp av 300 kronor pr månad jämte 33 % dyrtidstillägg.

Vad angår tiden från och med 1952 års början till den 31 dec. samma år har jag uti budgetförslaget beräknat avlöning för två extra exekutorer under 1952 med nyssnämnda belopp.

Magistraten har med överlämnande av stadsfogdens framställning i yttrande den 18 juli 1951 anfört följande:

I en den 30 juni 1951 dagtecknad skrivelse har stadsfogden hemställt, att stadsfullmäktige måtte medgiva anställande av två extra exekutorer från och med den 1 oktober 1951 tillsvidare. Såsom yttrande över denna framställning får magistraten härmed anföra följande.

Såsom framgår av den av stadsfogden åberopade utredningen synes antalet exekutorer i Västerås vara alltför litet med hänsyn till arbetsuppgifterna. Den nyligen ge-

nomförda uppbördsreformen torde icke ha medfört den minskning av hithörande göromål, som kunnat förväntas. För Västerås del är det uppenbart att den snabbt växande folkmängden och befolkningens på senare år allt större rörlighet medfört en betydande ökning av arbetsbördan. Antalet exekutorer i vissa städer, från vilka uppgifter inhämtats, är överlag större än i Västerås. Utan att närmare ingå på en jämförelse med dessa städer, vilken kan vara vansklig utan en ingående kännedom om organisationen av exekutionsverken, synes det magistraten med hänsyn till vad utredningen visar angående härvarande exekutionsverks arbetsbörda och därtill att exekutorn Sundquist avgår med pension inom en nära framtid lämpligt att åtminstone under en övergångstid — i avbidan å slutgiltig organisation av uppbördsväsendet, varom utredning pågår, och en eventuell omorganisation av härvarande exekutionsverk — förstärkning av verkets arbetskrafter sker genom anställande av en extra exekutor från den 1 oktober 1951.

Vid bifall till denna framställning erfordras ett extra anslag för nämnda ändamål för 1951 med 1.200 kronor och bör i staten för 1952 upptagas anslag för en extra exekutor å 3.600 kronor jämte dyrtidstillägg.

Härjämte erfordras anslag för inköp av en skrivmaskin för 645 kronor och en kontorsstol för 135 kronor, varför tilläggsanslag för detta ändamål begäres med 780 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 2 augusti 1951 avgivet utlåtande anfört:

Drätselkammaren vill till en början erinra om att man i samband med uppbördsreformens genomförande ansåg sig ha anledning räkna med att fyra exekutorer skulle vara tillräckligt för att täcka behovet av arbetskraft inom indrivningsverket. Med hänsyn till att en av exekutorerna under år 1952 kommer att avgå med pension och att en minskning av antalet exekutorer med en då kunde företagas, därest så vore lämpligt beslöts att antalet exekutorer tills vidare skulle vara fem.

Av skäl, som undandrar sig kammarens närmare bedömande, synes uppbördsreformen icke ha medfört de lättnader i indrivningsarbetet, som man från början räknat med. Med hänsyn till vad stadsfogden anfört och magistraten vitsordat angående ökningen av arbetsbördan vill drätselkammaren icke motsätta sig att en extra exekutor anställes från den 1 oktober 1951. Kammaren vill dock kraftigt understryka magistratens uttalande att denne extra befattningshavare tillsättes provisoriskt i avbidan å omorganisation av uppbördsväsendet och exekutionsverket. Först när nu angivna organisationsfrågor slutligen utretts, torde det bliva möjligt att bilda sig en klar uppfattning angående behovet av arbetskraft vid exekutionsverket.

Kammaren har icke heller något att erinra mot det begärda anslaget å 780 kronor för inköp av skrivmaskin och kontorsstol.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 oktober 1951 tills vidare må anställas en extra exekutor med en avlöning av 3.600 kronor per år jämte dyrtidstillägg,

att för bestridande av kostnaderna för avlönande av denne extra exekutor intill årets slut bevilja ett anslag å 1.200 kronor,

att för inköp av en skrivmaskin och en kontorsstol till stadsfogdekontoret anvisa ett anslag å 780 kronor samt

att härav föranledda utgifter skola bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 166. Fråga om inrättande av en befattning såsom assistent å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning (Konf. SF ser. A nr 76).

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 20 juni 1951 anfört följande:

Vid sammanträde den 26 april 1951 beslöto stadsfullmäktige till löne- och avtalsnämnden återremittera barnavårdsnämndens genom skrivelse den 14 februari 1951 gjorda framställning om inrättande av en ordinarie befattning som assistent i lönegrad 16.

Framställningen hade på anförda skäl avstyrkts av nämnden och drätselkammaren. I anledning av återremissen får nämnden anföra följande.

Nämnden har från socialvårdschefen låtit införskaffa ytterligare utredning angående behovet av den föreslagna befattningen och har socialvårdschefen i ärendet till nämnden avlåtit en tjänsteskrivelse, vilken här bifogas.

På grund av de skäl, som numera anförts, finner löne- och avtalsnämnden, att den föreslagna befattningen kan anses motiverad. I enlighet med vedertagna principer anser nämnden dock icke att befattningen bör inrättas förrän vid nästa årsskifte.

I skrivelsen av den 14 februari 1951 begärde barnavårdsnämnden att i händelse av assistentbefattningens inrättande den nuvarande kontorsbiträdesbefattningen å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning finge överflyttas till socialvårdsbyråns kansli. Socialvårdsdelegationen hade nämligen i särskild skrivelse till fullmäktige hemställt om inrättande av ytterligare en kontorsbiträdesbefattning å sistnämnda kansli. Delegationens framställning har bordlagts inom drätselkammaren. Löne- och avtalsnämnden finner skäl icke föreligga att sammankoppla dessa två olika frågor utan föreslår, att den nuvarande kontorsbiträdesbefattningen å barnavårdsavdelningen indrages. Den nuvarande innehavaren av nämnda befattning har nämligen för avsikt att sluta sin anställning.

Avlöningen i lönegrad 16 utgör inklusive nuvarande dyrtidstillägg vid begynnelselön 8.388 kronor och vid slutlön 9.504 kronor.

Socialvårdschefens tjänsteskrivelse är så lydande:

Tjänsten har sådan natur, att den från början bort ha karaktären av assistenttjänst, men på grund av att vid byrån fanns ett synnerligen meriterat skrivbiträde anställt, som tidigare tjänstgjort som assistent vid socialvårdsbyrå i annan stad, kommo hithörande arbetsuppgifter att anförtros åt detta biträde. Sedermera har tjänsten på framställning av barnavårdsnämnden erhållit karaktären av kontorsbiträde. I barnavårdsnämndens framställning härom framhölls, att tjänsten vore av så krävande natur, att den rätteligen borde ha en högre placering. Nu har emellertid innehavaren av tjänsten, som inom närmaste tiden kommer att avlägga examen vid Socialinstitutet, begärt entledigande från tjänsten och möjligheten att återbesätta tjänsten med nuvarande lönevillkor är helt utesluten.

Omfattningen av till tjänsten hörande arbetsuppgifter framgår i huvudsak av följande siffror. Under år 1949 uppgick antalet mödrahjälpsutredningar till 553 och under år 1950 till 434. Antalet fria resor utgjorde år 1949: för barn 880, för vårdare 476 och för husmödrar 182 samt under år 1950: för barn 1.045, för vårdare 655 och för husmödrar 239. Antalet barnavårdsmannauppdrag utgör 52.

Av inhämtade uppgifter från med Västerås i storlekshänseende ungefär jämförliga städer framgår följande. Hos de tillfrågade barnavårdsnämnderna finnes ingen tjänst, som är så omfattande och inrymmer så många arbetsuppgifter som här ifrågavarande tjänst. I Eskilstuna finnes anställd en person för enbart mödrahjälpsutredningarna och föredragning av desamma benämnd mödrahjälpsinspektris och inplacerad i 15 lönegraden.

Hos barnavårdsnämnden i Uppsala är anställd en person, benämnd assistent, som handhar mödrahjälpsutredningarna och samtidigt är biträdande barnavårdsinspektris med inplacering i lönegrad 16.

Örebro barnavårdsnämnd har två mödrahjälpsassistenter, som syssla enbart med mödrahjälpsutredningar och föredragning härav samt äro inplacerade i lönegrad 15.

Samtliga tillfrågade barnavårdsnämnder ha sålunda placerat de befattningshavare, som syssla med mödrahjälp och fria resor i samma lönegrad som assistenter, barnavårdsmän och inspektriser. Så långt min kännedom räcker ha även en hel del andra städer i analoga fall tillämpat samma placering. Såväl med hänsyn härtill som framför allt till omständigheten att tjänsten ifråga har sådan karaktär att den begärda lönegradsplaceringen är synnerligen välmotiverad hemställes om bifall till framställningen.

Västerås den 15 maj 1951.

I tjänsten:
Axel Norén.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att med indragande av nuvarande befattning såsom kontorsbiträde å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning från och med den 1 januari 1952 inrätta en ordinarie befattning såsom assistent vid samma avdelning i lönegrad 16 samt

att bemyndiga barnavårdsnämnden att tillsätta den nyinrättade befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 2 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 167. Fråga om överförande av extra befattningar såsom skrivbiträde och biträdande fastighetsförvaltare vid folkskolorna å ordinarie stat samt inrättande av ny ordinarie befattning såsom skolsköterska.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 13 juni 1951 anfört följande:

Folkskolstyrelsen får härmed anhålla att stadsfullmäktige behagade besluta

att förändra nedanstående extra tjänster till ordinarie fr. o. m. 1/1 1952, nämligen en skrivbiträdesbefattning och en biträdande fastighetsförvaltarbefattning, samt

att nyinrätta en ordinarie skolsköterskebefattning från den 1/7 1952, och får folkskolstyrelsen som motivering för ovannämnda förslag anföra:

1) Skrivbiträdes- och biträdande fastighetsförvaltarbefattningarna ha varit inrättade sedan den 1/12 1950 respektive 1/1 1951. Behovet av dessa tjänster är utan tvekan att betrakta som stadigvarande beroende på det alltmer ökade arbetet på folkskolans expedition, vilket betingas av de många problem som uppstå genom det hastigt stigande såväl barn- som lärarantalet vid stadens folkskolor.

2) Enligt KK 15/7 1944 nr 585 § 5 böra i städer med mer än 20.000 invånare "särskilda skolsköterskor anställas, varvid på varje skolsköterska med full tjänstgöring bör ankomma vården av högst 1.500 barn". F. n. finns vid distriktets skolor anställda 4 sköterskor för cirka 4.800 barn. Vid läsårets början den 1/7 1952 torde det beräknade antalet barn uppgå till lägst 5.900. Då skolsköterskorna redan med nuvarande barnantal i skolorna äro arbetstyngda och det dessutom på varje sköterska under läsåret 1952/53 skulle komma att läggas omvårdnaden av ytterligare närmare 300 barn, synes det folkskolstyrelsen angeläget att en ny skolskötersketjänst inrättas, varigenom för läsåret 1952/53 varje sköterska får omvårdnaden av ungefär samma antal barn som under läsåret 1950/51 eller cirka 1.175—1.200 barn.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 juni 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Med hänsyn till den förväntade ytterligare stegringen under några år framåt av barnantalet i stadens skolor och den arbetsbörda, som åvilar de nu anställda skolsköterskorna, finner löne- och avtalsnämnden, att stadigvarande behov av en ny befattning som skolsköterska kan anses föreligga. Nämnden ansluter sig därför till skolstyrelsens förslag att dylik ordinarie befattning inrättas från och med den 1 juli 1952. Befattningen bör placeras i lönegrad 12 eller den lönegrad, där nu anställda ordinarie skolsköterskor äro inrangerade. Avlöningen enligt denna lönegrad utgår vid nu gällande dyrtidstillägg med 7.116 kronor i begynnelselön och 8.076 kronor i slutlön.

Vidkommande därefter skrivbiträdesbefattningen och befattningen såsom biträdande fastighetsförvaltare ha dessa icke varit inrättade på extra stat under ens ett års tid. Med hänsyn till den korta tid som tjänsterna funnits till och då någon säkrare erfarenhet angående behovet av dem och över huvud taget om organisationen ännu icke kan anses föreligga, synes löne- och avtalsnämnden skäl icke föreligga för bifall till skolstyrelsens förslag i denna del. Nämnden vill påpeka, att något förslag icke föreligger angående den lönegrad, vari biträdande fastighetsförvaltaren vid tjänstens ordinariesättning skulle placeras. Avlöningen till nuvarande extra befattningshavare utgår efter löneklass 15, med 8.076 kronor inklusive nu gällande dyrtidstillägg.

Med åberopande härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 juli 1952 inrätta en ny ordinarie befattning såsom skolsköterska med placering i lönegrad 12,

att bemyndiga skolstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare samt

att i övrigt avslå folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 2 augusti 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot löne- och avtalsnämndens förslag i vad avser befattningen såsom skolsköterska och befattningen såsom biträdande fastighetsförvaltare.

Vad däremot angår skrivbiträdesbefattningen anser kammaren övervägande skäl tala för att denna vid årsskiftet överföres å ordinarie stat. Redan nu äro expeditionsgöromålen å folkskolans kansli så omfattande, att stadigvarande behov av befattningen synes föreligga. Det alltjämt stigande barnantalet i skolorna och tillkomsten av nya skolor kommer att under de närmaste åren medföra ytterligare ökning i arbetsuppgifterna. Vid den tidpunkt, från vilken befattningen enligt folkskolestyrelsens förslag skulle inrättas, har den extra befattningen funnits till under något mer än ett års tid.

Av nu anförda skäl anser sig drätselkammaren böra tillstyrka folkskolestyrelsens framställning, att befattningen överföres å ordinarie stat från och med den 1 januari 1952.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1952 överföra den extra skrivbiträdesbefattningen å folkskoleexpeditionen å ordinarie stat med placering i lönegrad 6,

att från och med den 1 juli 1952 inrätta en ny ordinarie befattning såsom skolsköterska med placering i lönegrad 12,

att bemyndiga skolstyrelsen tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare samt

att i övrigt avslå skolstyrelsens framställning.

Drätselkammarens beslut har fattats med 5 röster mot 3, vilka avgivits för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i oförändrat skick.

Nr 168. Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 18 juni 1951 anfört följande:

Kartriterskan Margit Arnelo har entledigats från sin befattning å stadsingenjörskontoret från den 1 september 1951.

Enär befattningen är behövlig för arbetets jämna gång, hemställer byggnadsnämnden om bemyndigande att återbesätta densamma.

Drätselkammaren har i häröver den 2 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 169. Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 6 augusti 1951 anfört följande:

Ordinarie kartriterskan å stadsingenjörskontoret fru Maj-Britt Stål har beviljats avsked från sin befattning.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta den lediga befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 15 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan.

Nr 170. Återbesättande av befattningar som maskinist och eldare vid varmbadhuset.

Badhusstyrelsen har i skrivelse den 1 augusti 1951 anfört följande:

Härmed anhålles om tillstånd att återbesätta den ordinarie befattningen som maskinist vid varmbadhuset, då den blir ledig genom nuvarande innehavarens avgång med pension den 1 oktober 1951.

Då det av omständigheter som ännu inte äro klara kan antagas, att även eldarebefattningen vid varmbadhuset blir vakant vid samma tidpunkt, anhålles härmed om tillstånd att i så fall få återbesätta även denna tjänst.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 15 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 171. Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid Kommunala Flickskolans rektorsexpedition.

Styrelsen för Kommunala Flickskolan har i skrivelse den 13 augusti 1951 anfört följande:

Under hänvisande till bifogade protokollsutdrag får undertecknad härmed å styrelsens för Kommunala Flickskolan i Västerås vägnar vördsamt hemställa, att befattningen som ord. kontorsbiträde å rektorsexpeditionen, vilken tjänst blir ledig den 1 september 1951 genom nuvarande innehavarens avflyttning från staden, får återbesättas i vanlig ordning.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 15 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan.

Nr 172. Fråga om tilläggsborgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 augusti 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige bemyndigade vid sammanträde den 29 mars 1951 drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsens nybygge å tomten Kata nr 28 intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 538.050 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor att borgensåtagandet skall gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Föreningen har numera anmält att det efter byggnadsföretagets igångsättande visat sig att de ursprungliga kalkylerna icke längre äro hållbara. De slutliga kostnaderna för bygget beräknas av föreningen till c:a 660.000 kronor emot tidigare 633.000 kronor. Föreningen hemställer därför att stadsfullmäktige ville utsträcka borgensåtagandet till 85 % av sistnämnda summa eller till 561.000 kronor.

Föreningen har hos Kungl. Bostadsstyrelsen hemställt om ändring av tidigare beviljat preliminärt lånebeslut och i samband därmed upptagit en byggnadskostnad av 660.000 kronor.

Under förutsättning att styrelsen godkänner sistnämnda produktionskostnad synes det skäligt att stadens borgensåtagande utsträckes till 85 % av sistnämnda belopp.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 2 februari 1951 kan staden intill den 1 januari 1953 ikläda sig borgen å byggnadskreditiv för ett sammanlagt belopp av högst 5.000.000 kronor. Härav har medräknats stadens utsträckta borgen för Bostadsrättsföreningen Källhagens nybygge tagits i anspråk i runt tal 4.750.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsen nybygge å tomten Kata nr 28 intill högst 85 % av den produktionskostnad, som Kungl. Bostadsstyrelsen vid ändring av tidigare preliminärt lånebeslut kan finna skälig, dock högst 561.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor, att borgensåtagandet skall gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 173. Fråga om tilläggsborgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Källhagen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 augusti 1951 anfört följande:

Vid sammanträde den 30 november 1950 bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Källhagen nybyggen å tomterna Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1 intill ett belopp motsvarande 85 % av de av bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaderna, dock högst 1.436.500 kronor, mot sedvanlig intäckningssäkerhet.

Föreningen har numera anmält att, sedan byggnadsföretaget igångsatts, det visat sig, att de upprättade kostnadskalkylerna icke längre äro hållbara varför de slutliga kostnaderna av föreningen beräknas till 2.153.000 kronor i stället för tidigare av föreningen beräknade 1.750.000 kronor. Föreningen hemställer i anledning härav, att stadsfullmäktige ville utsträcka borgensåtagandet till 85 % av sistnämnda belopp eller till 1.830.000 kronor.

Kungl. Bostadsstyrelsen har med ändring av tidigare beslut preliminärt godkänt en produktionskostnad av 1.994.000 kronor. Det synes drätselkammaren skäligt att staden utsträcker sitt borgensåtagande intill 85 % av sistnämnda belopp eller sålunda intill 1.694.900 kronor.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 2 februari 1951 kan staden intill den 1 januari 1953 ikläda sig borgen å byggnadskreditiv för ett sammanlagt belopp av högst 5.000.000 kronor. Härav har tagits i anspråk i runt tal 4.500.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Källhagen nybyggen å tomterna Vallmon nr 1 och Snödroppen nr 1 intill ett belopp av högst 1.694.900 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheterna under villkor, att borgensåtagandet skall gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 174. Fråga om anslag till Västerås Befälsutbildningsförening.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 augusti 1951 anfört följande:

Västerås Befälsutbildningsförening har i skrivelse den 30 juli 1951 hemställt om ett anslag å 1.000 kronor såsom bidrag till föreningens kostnad för lokalbehov under år 1951.

Med överlämnande av skrivelsen får drätselkammaren anföra följande:

Stadsfullmäktige ha för år 1950 beviljat föreningen anslag med samma belopp som nu begäres. I drätselkammarens skrivelse den 4 maj 1950 (ser. A nr 86 år 1950) finnes en redogörelse för arten av föreningens verksamhet, till vilken kammaren hänvisar. I nämnda skrivelse framhålles även att något lagligt hinder icke föreligger att bevilja anslag för ifrågavarande ändamål.

Då drätselkammaren anser att staden även nu bör lämna föreningen ett bidrag, tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom bidrag till lokalkostnader under år 1951 ställa till Västerås Befälsutbildningsförenings förfogande ett anslag å 1.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 175. Fråga om stadens övertagande av Arbetarinstitutets bibliotek. (Konf. ser. A nr 74 1951).

Kommittén för utredning av frågan om kommunalisering av Västerås Arbetarinstituts bibliotek har i skrivelse den 28 juli 1951 föreslagit stadsfullmäktige besluta

att Västerås stad från och med den 1 januari 1952 skall övertaga den av föreningen för Västerås Arbetarinstitut bedrivna biblioteksverksamheten,

att biblioteksverksamheten i stadens regi skall stå under tillsyn och förvaltning av en särskild av stadsfullmäktige vald styrelse, kallad biblioteksstyrelsen,

att antaga bifogade förslag till reglemente för biblioteksstyrelsen,

att uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i styrelsen,

att bemyndiga kommittén att på i huvudsak ovan angivna villkor med föreningen för Västerås Arbetarinstitut träffa avtal om stadens övertagande av föreningens bibliotek,

att från och med den 1 januari 1952 inrätta följande ordinarie befattningar vid stadsbiblioteket nämligen en befattning såsom assistentbibliotekarie i lönegrad 20, två befattningar såsom assistentbibliotekarie i lönegrad 18, en befattning såsom biblioteksbiträde i lönegrad 8 samt en befattning såsom biblioteksbiträde i lönegrad 7, med rätt för innehavaren av förstnämnda assistentbibliotekariebefattning att så länge hon är förordnad såsom t. f. bibliotekarie, uppbära ett årligt arvode av tills vidare 1.425 kronor samt

att, sedan kommittén vidtagit de åtgärder, som erfordras för verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut, entlediga kommittén från dess uppdrag.

Skrivelsen jämte därvid fogad bilaga finnes intagen i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 25 för innevarande år.

Löne- och avtalsnämnden har genom skrivelse den 20 juni 1951 under hand godkänt kommitténs förslag i vad avser bibliotekspersonalens anställnings- och avlöningsförhållanden.

Beredningsutskottet har i yttrande den 8 augusti 1951 anfört följande:

Utskottet har granskat kommitténs förslag från de synpunkter, vilka utskottet har att företräda. I likhet med kommittén har utskottet därvid funnit, att tiden nu bör anses mogen för att staden övertager arbetarinstitutets biblioteksverksamhet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran emot det av kommittén framlagda förslaget till reglemente för den blivande biblioteksstyrelsen och ej heller i övrigt mot de föreslagna formerna för övertagandet av biblioteksverksamheten.

Beredningsutskottet har uppmärksammat kommitténs uttalande om önskvärdheten av att åtgärder snarast vidtagas för att bringa bibliotekets byggnadsfråga till en lösning. Utskottet vill för egen del kraftigt understryka vad kommittén i denna punkt anfört.

Under hänvisning härtill tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad kommittén i ärendet föreslagit.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla beredningsutskottets förslag.

Nr 176. Fråga om startande av en betong- och cementarbetarskola i Västerås. (Konf. ser. A nr 54 1951).

Kommittén för utredning angående förutsättningarna och kostnaderna för startande av en betong- och cementarbetarskola har i skrivelse den 13 augusti 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige uppdrogo den 22 februari 1951 åt en kommitté att verkställa en skyndsam utredning angående förutsättningarna och kostnaderna för startande av en betong- och cementarbetarskola i Västerås. Till ledamöter i kommittén utsågo fullmäktige ombudsmannen Erik Pettersson, plåtslagarmästaren Lennart Lennervik, ombudsmannen Georg Uhlin, byggnadsingenjören G. Ahlqvist och byggmästaren David Wennhall. Kommittén har till ordförande valt herr Pettersson. Efter slutförd utredning får kommittén anföra följande:

Kommittén är väl medveten om att staden under rådande förhållanden bör träda till och söka skapa utbildningsmöjligheter för yrkesarbetare inom betong- och cementfacken. Nyrekryteringen av arbetskraft för dessa yrken skulle eljest avstanna med allvarliga följder för byggenskapen. Under utredningens gång har kommittén tagit kontakt med yrkesskolorna i staden och funnit, att yrkesutbildning av ifrågavarande slag mycket väl kan ske inom ramen för yrkesskolornas verksamhet. Följaktligen skulle såväl administration som undervisning kunna handhavas av yrkesskolorna och kurserna skulle organiseras såsom ett led i skolornas normala framtida verksamhet. Därest fullmäktige lämna erforderliga anslag för ändamålet åtager sig yrkesskolornas styrelse och rektor att i vanlig ordning upprätta kursplaner, anställa lärare och handhava kontakten med överstyrelsen för yrkesutbildning, som numera har högsta uppsikten över yrkesskoleväsendet.

Under kommitténs diskussioner har lämpligaste anordning för utbildningen befunnits vara kurser om cirka 200 timmar med undervisning två kvällar i veckan. Undervisningen bör till att börja med omfatta två grupper med 12 elever i varje grupp. Eleverna böra betala samma kursavgift som övriga elever vid yrkesskolorna. För den teoretiska delen av undervisningen synes yrkesskolornas nuvarande lokaler kunna förslå. För det praktiska arbetet fordras dock andra lokaler, vilka man ännu icke lyckats anskaffa. Kommittén har emellertid anledning hoppas, att yrkesskolornas ledning i samarbete med fastighetskontoret och byggmästareföreningen i staden, som bör ha stort intresse av att undervisningen kommer i gång, bör kunna ganska snart uppbringa de utrymmen som behövs. Om inga oförutsedda hinder inträffa bör undervisningen kunna börja redan under hösten 1951. Nuvarande anslag å yrkesskolornas stat räcker icke till för den nu föreslagna utbyggnaden av verksamheten. Kommittén har gjort ett överslag över de medel som för återstående del av löpande budgetår bör ställas till yrkesskolornas förfogande för ändamålet. Därvid räknas med en årshyra för lokaler å 2.000 kronor och samma belopp per år för anskaffning av undervisningsmaterial. För verktyg och övrig mera permanent utrustning bör i första hand ett anslag å 2.500 kronor vara tillräckligt. För avlöning till lärare synes nytt anslag icke erforderligt då det ordinarie anslaget i yrkesskolornas stat för i år bör räcka även för den nya verksamheten. För höstterminen 1951 beräknar kommittén sålunda att 4.500 kronor behövs för att verksamheten skall kunna påbörjas.

För materialanskaffningen torde man kunna räkna med statsbidrag om 50 %. För lokalkostnaderna utgår däremot inte statsbidrag.

På grund härav tillstyrker kommittén stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 4.500 kronor å yrkesskolornas stat för att kurser i betong- och cementarbeten må kunna påbörjas under hösten 1951 samt

att entlediga kommittén från det givna utredningsuppdraget.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla vad kommittén i ärendet föreslagit samt

att det begärda tilläggsanslaget skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 177. Yttrande över betänkande beträffande polis- och åklagarväsendets organisation.

Genom resolution den 27 april 1951 har poliskammaren hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över 1948 års polisutrednings betänkande angående polis- och åklagarväsendets organisation.

Polisnämnden har i skrivelse den 28 juni 1951 anfört följande.

Anmodad inkomma med yttrande beträffande 1948 års polisutrednings betänkande angående polis- och åklagarväsendets organisation, får polisnämnden meddela, att nämnden för sin del vill förorda utredningens alternativ I med bibehållen kommunal organisation, då nämnden anser det vara betydelsefullt, att kommunen liksom hittills genom sina valda förtroendemän behåller kontakten med polisväsendet, vilket torde vara till nytta för båda parter.

Drätselkammaren har i häröver den 16 augusti 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

I Svenska Stadsförbundets tidskrift, häfte 4, för innevarande år har lämnats ett referat av polisutredningens betänkande, till vilket drätselkammaren hänvisar. För sammanhangets skull vill drätselkammaren emellertid i huvuddrag redogöra för de av utredningen föreslagna riktlinjerna för en ny polisorganisation.

Som bekant framlade 1939 års polisutredning under år 1944 ett förslag till förstatligande av polisväsendet i riket och åklagarväsendet i rikets städer. Förslaget innebar, att polisväsendet skulle organiseras efter samma principer som de statliga verken. Ledningen skulle under Kungl. Maj:t närmast utövas av en polisstyrelse och under denna inom 31 polismästardistrikt av polismästaren. Polisdistrikten skulle utgöras av landsfiskalsdistrikten och de städer, som bildade egna åklagardistrikt. Till polismästardistrikten skulle såsom rådgivande organ knytas polisfullmäktige och till polisdistrikten polisnämnden. Länsstyrelserna skulle icke direkt taga befattning med ledningen av polisväsendet men äga en allmän tillsynsrätt och föreslå åtgärder till avhjälpande av förekommande brister. Kostnaderna för organisationen skulle bestridas av staten. Kommunerna skulle dock tillhandahålla lokaler. Under en övergångstid av 30 år skulle kommunerna utgiva bidrag till staten för kostnaderna.

Mot förslaget riktades från många håll en kraftigt kritik och särskilt vände man sig mot den föreslagna centraliseringen av polisväsendets ledning och den svaga ställning, som länsstyrelserna anvisats i organisationen. Från kommunerna restes motstånd mot den kommunala bidragsskyldigheten under viss övergångstid.

I anledning av kritiken har betänkandet icke lagts till grund för någon proposition till riksdagen.

1948 års polisutredning har i det nu framlagda betänkandet åberopat de av den tidigare utredningen anmärkta bristfälligheter, som vidlåda den nuvarande organisationen. Ifråga om den *lokala organisationen* pekar man på att det med nuvarande anordning är omöjligt att sammanföra stad eller köping till gemensamt polisdistrikt med en landskommun, till vars polisväsen statsbidrag utgår. Polisdistriktsorganisationen inrymmer i sig alla storleksklasser av städer och köpingar. De mindre städerna och köpingarna äro för små att bilda särskilda enheter inom polisorganisationen. Länsstyrelsens möjligheter att inverka på en planmässig utformning av organisationen äro starkt beskurna. De kunna med nuvarande ordning endast ingripa vid ett *uppenbart* åsidosättande av de kommunala skyldigheterna. Vidare föreligger brister ifråga om polispersonalens *mobilitet*. Poliskårerna äro i tjänstgöringen allt för strängt bundna vid de olika polisdistrikten. Visserligen kan landsbygdspolisen vid tillfälliga behov användas för tjänstgöring utom polisdistriktet. Befattningshavare vid stads- eller köpingspolis kan dock endast utnyttjas utanför distriktet i fall då Kungl. Maj:t på grund av utomordentliga förhållanden så förordnar. Ett begränsat antal reservpolismän från de städer, som äro skyldiga hålla dylika, stå emellertid till tillfällig disposition såsom förstärkning till ordningens upprätthållande. Vissa brister föreligger även ifråga om *ledningen av polisverksamheten*. Särskilt starkt framträder behovet av en sammanhållande ledning, överställd de lokala polischeferna. Länsstyrelserna, vilka denna uppgift nu tillkommer, ha med hänsyn till deras organisation och den mångfald andra arbetsuppgifter, som åvilar dem, icke möjlighet att utöva en effektiv ledning av polisverksamheten. Även ifråga om riksledningen ha brister visat sig. Någon central inspektionsverksamhet finnes icke och icke heller något centralt organ för sammanställande av erfarenheter till gagn för polisväsendet i allmänhet. Nackdelar finnas även i fråga om *befattningshavarnas anställningsförhållanden*. Beträffande lönesättningen föreligger betydande ojämnheter, som icke motiveras av någon väsentlig skillnad i arbetsuppgifterna.

1948 års polisutredning har utformat två olika alternativ, det ena avseende bibehållande av den nuvarande kommunala organisationen med de ändringar, som anses erforderliga för att avhjälpa ovan angivna bristfälligheter, och det andra avseende rent förstatligande av verksamheten. Utredningen har vid valet av de båda organisationsreformerna icke velat giva företräde åt någondera utan har kommit till det resultatet, att båda kunna anses i allt väsentligt tillfredsställande. Om av statsfinansiella skäl det statliga alternativet f. n. icke anses genomförbart, är utredningen enig om att tillstyrka det kommunala alternativet, därvid utredningen dock uttalat att man får pröva sig fram med det kommunala alternativet och i framtiden eventuellt vidtaga de ytterligare förbättringar, som kunna visa sig påkallade.

1) *Det kommunala alternativet* bygger på en ökad samverkan mellan staten och kommunerna och förutsätter, att staten åtager sig vidgat ansvar för kostnaderna för polisväsendet. Statsbidraget konstrueras på väsentligen samma sätt såsom bidraget till skolmåltiderna. Bidraget skall utgå med 2/10 % för varje fullt 10-tal skatteören, varmed kommunens skatteunderlag för året understiger 50 skattekronor per invånare. Statsbidraget skall dock icke i något fall understiga 10 % av bidragsunderlaget. Detta utgöres endast av lönekostnaderna, beräknat efter det normalreglemente, som skall upprättas. Skulle i undantagsfall någon kommun tillämpa frikostigare avlöningsprinciper, utgår bidraget endast på normalreglementets löner. Beslut om avlönings- eller pensionsförmåner skall underställas länsstyrelsen liksom hittills. Sådan underställning ifråga om avlöningsförmånerna erfordras icke därest dessa uppfylla bestäm-

melserna i normalreglementet. Andra kostnader än för lönerna ingå ej i bidragsunderlaget. Återstående kostnader, företrädesvis lokalkostnader, kostnader för anskaffning av inventarier och utrustning samt olika slag av löpande omkostnader, få alltså ej medräknas i underlaget. Detta motiveras med att någon kontroll från statens sida av dessa kostnader icke skulle kunna utövas beroende på att beloppen i de kommunala staterna upptagas efter skilda metoder.

Beträffande den lokala organisationen föreslås, att polisdistrikt skall utgöras av åklagardistrikt. Kommunerna i de åklagardistrikt, som omfattar mer än en kommun, skola sålunda bilda gemensamma polisdistrikt, oavsett om de äro städer, köpingar eller landskommuner. Polisnämnderna skola bibehållas. Särskilt kriminalpolisen skulle förstärkas. All lokalpolis, således även inom städer och köpingar, är skyldig att vid särskilt behov tjänstgöra utom eget polisdistrikt. Även fordon och andra utrustningsartiklar skola i förekommande fall kunna utnyttjas utanför distrikten. Resor och traktamentsersättningar och liknande särskilda kostnader för tjänstgöring utanför det egna polisdistriktet skall bestridas av statsverket.

Ledningen för polisväsendet i länet skall i princip utövas av länsstyrelsen och landshövdingen är i främsta rummet inför Kungl. Maj:t ansvarig för polisverksamhetens uppehållande i länet, biträdd av länspolischefen, landsfogden. Denne skall inordnas som befattningshavare i länsstyrelsen.

Hittills ha polisdistrikten i stort sett haft fria händer vid utformningen av personalorganisationen. Den statliga tillsynen skulle enligt förslaget skärpas därhän, att dylika beslut alltid skola underställas länsstyrelsens prövning. Länsstyrelsen får vidare befogenhet att ingripa även i sådant fall, då polisdistrikten åsidosätter sina skyldigheter i avseende å polisväsendet utan att åsidosättandet kan rubriceras såsom *uppenbart*.

Statspolisen bibehålles enligt förslaget men reservpolisorganisationen skall upphöra med hänsyn till de nya bestämmelserna om lokalpolisens tjänstgöring utanför eget polisdistrikt. Stad över 20.000 innevånare skall emellertid av Kungl. Maj:t kunna åläggas att tillhandahålla beriden polispersonal.

Ifråga om anställningsformerna för polispersonalen gäller för närvarande att ordinarie befattningshavare tillsättes genom ständigt förordnande eller förordnande tills vidare. Befattningshavare med förordnande tills vidare har icke samma trygga ställning som befattningshavare med ständigt förordnande utan kan skiljas från tjänsten även om han befinnes olämplig t. ex. på grund av mindre gott uppförande eller annan anledning. Ungefär samma ställning intager extra befattningshavare, som varit anställd vid polisväsendet i minst två år. Annan extra befattningshavare kan skiljas från anställningen, när helst tjänsten det kräver. Enligt förslaget anknyter man ifråga om anställningsformen helt till vad som gäller inom statsförvaltningen. Sålunda skola finnas tre typer av befattningar, extra, extra ordinarie och ordinarie befattningar. De två förstnämnda äro uppsägningsbara. Såväl ordinarie som extra befattningar äro förenade med pensionsrätt.

Normalreglementet bygger på de statliga avlöningsbestämmelserna. De föreslagna avlöningarna enligt normalreglementet i förhållande till de inom staden nu tillämpade framgå av följande uppställning.

	Normalreglementet lönegrad	Nuvarande lönegrad
Polissyster	14	14
Poliskonstapel	14	14
Kriminalkonstapel	17	16
Kriminalöverkonstapel	19	19
Polisöverkonstapel	19	19
Poliskommissarie och kriminalkommissarie	23 el. 25	23

Beträffande kommissariebefattningen skall lönegradsplaceringen ske med hänsyn till det ansvar som i olika fall är förknippat med befattningen.

2) *Det statliga alternativet.* Någon detaljerad plan för en statlig organisation har icke utarbetats. Ledningen av polisverksamheten inom länet överensstämmer i huvudsak med vad som föreslagits i det kommunala alternativet. Enligt det statliga förslaget skola de kommunala befattningarna i princip överföras till statliga befattningar och statens allmänna avlönings- och pensionsreglemente äga tillämpning å befattningarna. Ifråga om polispersonalens lönegradsplaceringar skola gälla samma regler som enligt det kommunala alternativet.

Staten skall tillhandahålla lokaler åt polis- och åklagarorganisationen. Staten skall vidare inlösa sådan kommunen tillhörig fastighet, som uteslutande eller huvudsakligen användes för polis- och åklagarväsendet. Lokaler i andra kommunala byggnader skola av kommunerna under en övergångstid av 10 år ställas till statens disposition mot hyra. Lokaler som i sin helhet förhyrts av kommunerna för polis- och åklagarväsendet skola av kommunerna överlåtas åt staten med samma rätt kommunerna äga till detsamma.

Kommunerna överlämna utan vederlag till staten inventarier och annan utrustning, som anskaffats för polis- och åklagarväsendets behov. Har kommun genom nyanskaffning efter det 1939 års polisutredning avgav sitt betänkande, förbättrat sitt polisväsende skall staten dock erlägga lösen för de nyanskaffade föremålen.

Under en övergångstid av 10 år skola kommunerna erlägga kontanta bidrag till staten. Bidragsbeloppet grundas på samtliga kostnader vid statens övertagande av verksamheten med undantag av kostnaderna för lokaler inkl. uppvärmning och belysning, kostnaderna för anskaffning och underhåll av inventarier och annan utrustning samt pensioneringskostnader. Bidraget nedskrives för varje år med 1/10 av det ursprungliga beloppet.

Utredningen har även varit inne på frågan om polisväsendets och åklagarväsendets förhållande till varandra. Därvid har utredningen funnit, att den nuvarande samordningen mellan polis- och åklagarväsendet bör bibehållas i princip.

Det torde icke kunna förnekas, att organisationen av polisväsendet i städerna är förknippad med åtskilliga olägenheter i de olika avseenden, som 1939 och 1948 års polisutredningar framhållit. Även för kommunernas del måste det givetvis anses vara av stort intresse att polisverksamheten i större utsträckning samordnas och att organisationsformen blir mera enhetlig än som nu är fallet. De fördelar, som härigenom äro att vinna, måste emellertid enligt drätselkammarens åsikt vägas mot de nackdelar, som ett alltför kraftigt beskärande av den kommunala självbestämmanderätten

på detta område skulle komma att medföra. Vid ett helt förstatligande av polisväsendet synes fara föreligga för att polisväsendet förlorar den goodwill, som dess nuvarande förankring i de lokala intressena utgör. En alltför långt driven centralisering kan lätt vara ägnad att ställa polisorganisationen i motsats till det demokratiska samhället. De farhågor, som i debatten om 1939 års polisutrednings förslag yppats i dessa avseenden kunna icke anses ogrundade. Å andra sidan äro olägenheterna av den nuvarande kommunala organisationsformen icke så betydande, att de icke skulle kunna avhjälpas genom lämpliga åtgärder. Med hänsyn till dessa skäl anser drätselkammaren i likhet med polisnämnden att ett förstatligande av polisväsendet bör undvikas, och kammaren vill för den skull giva klart företräde åt det av 1948 års polisutredning framlagda kommunala alternativet, som på ett i huvudsak tillfredsställande sätt lyckats tillgodose både statens och kommunens intressen. På en del punkter torde det dock kunna ifrågasättas om icke utredningen gått längre i beskärandet av den kommunala självbestämmanderätten än som är oundgängligen nödvändigt. Det torde icke vara förenat med några större nackdelar om kommunerna åtminstone inom vissa på förhand angivna gränser finge frihet att utforma organisationen för polisens organisation med hänsyn till de lokala särförhållanden, som kunna vara rådande. Det synes icke uteslutet att någon lämplig form härför skulle kunna ha åstadkommits.

Beträffande utformningen av statsbidragsbestämmelserna kan även framhållas, att bidragsunderlaget bort omfatta även andra kostnader än rena avlöningskostnader. Utredningens motiv förefalla på denna punkt icke helt övertygande. De praktiska svårigheter, som enligt utredningen skulle föreligga att få fram säkert underlag för andra kostnader äro säkerligen icke större än att de kunna övervinnas, särskilt som man på andra områden har åtskilliga exempel på fall, då även andra kostnader än avlöningar äro bidragsgrundande.

Ifråga om det statliga alternativet föreligger som nämnts inget detaljförslag. Vad beträffar kostnadsfördelningen mellan stat och kommun i detta fall torde man enligt drätselkammarens åsikt kunna ifrågasätta skäligheten av att kommunerna — bortsett från undantagsfallet — skola vara skyldiga att utan vederlag överlämna inventarier och annan utrustning som anskaffas för polis- och åklagarväsendet.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom eget yttrande över 1948 års polisutrednings betänkande angående polis- och åklagarväsendets organisation åberopa vad kammaren härovan anfört.

Nr 178. Fråga om ändring av stadens indelning i pensionsdistrikt.

Pensionsnämnden i Västerås stads pensionsdistrikt I, II har den 12 maj 1951 anfört följande:

Västerås stad är för närvarande indelad i två pensionsdistrikt, varav det ena omfattar Badelunda församling och det andra övriga delen av staden. Från och med den 1 januari 1952 skall Skerike kommun inkorporeras med staden. Enligt 24 § folkpensioneringslagen bör stad normatl utgöra ett pensionsdistrikt men kan, för den händelse vidsträcktheten eller folkmängden eller andra förhållanden giva anledning därtill uppdelas i två eller flera pensionsdistrikt.

Att Badelunda församling förblivit ett eget pensionsdistrikt torde främst ha berott på att arbetskraften å stadens pensionsnämnds kansli vid tiden för inkorporeringen av Badelunda var otillräcklig. Sedan dess har efter en nyorganisation arbetskraften å kansliet väsentligt utökats. Kansliet är nu fullt kapabelt och berett att taga hand även om pensionsärendena i Badelunda. Med undantag för dessa ärenden ha stadens nämnder och styrelser övertagit samtliga den borgerliga kommunens funktioner från Badelunda utan att några olägenheter därav yppats. Någon fördel med att bibehålla detta undantag synes numera icke kunna påvisas, särskilt som det upplysts att ordföranden i Badelunda normalt är anträffbar endast om kvällarna. Liksom när det gäller andra ärenden till stadens myndigheter torde det falla sig naturligt att de pensionssökande kombinera besök hos pensionsnämnden med privata ärenden i staden.

Med hänsyn till stadens vidsträckthet och folkmängd samt i ändamål att bättre kunna utnyttja pensionsnämndsledamöternas personkännedom finner pensionsnämnden, efter de erfarenheter nämnden vunnit, det vara i hög grad önskvärt att staden uppdelades i två ungefär lika stora distrikt. Såsom lämplig gräns mellan distrikten vill nämnden föreslå linjen Svartån från Mälaren till Skarpskyttebron—vägen från denna bro till Norra Ringvägen—Norra Ringvägen—Kristiansborgsallén—Bergslagsvägen till gränsen mot Hubbo socken. Enligt upplysning från uppbördsverket uppgick antalet i 1950 års röstlängd upptagna röstberättigade inom det västra av dessa områden, som motsvarar 10.—17. valdistrikten, till omkring 20.700 och inom det östra, som motsvarar 1.—9. valdistrikten, varav Badelunda utgör 4. valdistriktet, till cirka 20.000. Områdena torde sålunda till folkmängden vara ungefär jämnställda. Till det västra området bör Skerike församling föras. Invånarantalet i denna utgjorde vid senaste årsskifte 296.

Inom varje distrikt bör pensionsnämnden bestå av det högsta antal ledamöter pensionslagen medger, vilket är sex. Därvid bör hänsyn tagas till att Badelunda och Skerike bli representerade i nämnden.

Pensionsnämnden i Västerås stads 1, 2 pensionsdistrikt får sålunda hemställa att Stadsfullmäktige ville besluta *att* staden från och med den 1 januari 1952 skall indelas i två pensionsdistrikt, *att* gränsen mellan distrikten skall förläggas i linjen Svartån från Mälaren till Skarpskyttebron—vägen från denna bro till Norra Ringvägen—Norra Ringvägen—Kristiansborgsallén—Bergslagsvägen till gränsen mot Hubbo socken, *att* det väster om linjen belägna distriktet skall benämnas Västerås stads västra pensionsdistrikt och det öster om samma linje Västerås stads östra pensionsdistrikt *samt att* varje distrikts nämnd skall bestå av sex ledamöter.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 augusti 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Folkpensioneringslagen förutsätter såsom regel att en stad bör utgöra ett enda pensionsdistrikt men medgiver, att staden: när dess storlek, folkmängd eller andra förhållanden giva anledning härtill, uppdelas i två eller flera pensionsdistrikt. Lagen torde därvid förutsätta, att distrikten givas en sådan omfattning, att folkmängden någorlunda jämnt fördelas å de olika distrikten. Med hänsyn härtill kan det icke anses tillfredsställande, att Badelunda och Skerike utgöra egna pensionsdistrikt. Utskottet har av dessa skäl icke funnit anledning till erinran mot pensionsnämndens förslag att indela staden i två pensionsdistrikt och biträder även nämndens förslag beträffande gränsdragningen mellan distrikten.

Ej heller har utskottet något att erinra emot att antalet ledamöter i nämnden bestämmes till sex. I detta sammanhang må emellertid framhållas att enligt folkpensioneringslagen för varje ledamot även skall utses en suppleant och att efter lottning vid valet halva antalet ledamöter och suppleanter skola avgå vid utgången av andra året av den tid, för vilken de blivit valda.

Pensionsnämnden har uttryckt önskemålet att hänsyn vid valet bör tagas till att Badelunda och Skerike bli representerade i nämnden. Utskottet yttrade med anledning av en liknande framställning beträffande S:t Ilians och Lundby församlingar att befolkningen inom nämnda områden icke längre borde kunna göra anspråk på att i detta avseende hava något företräde framför befolkningen i andra stadsdelar. Detta gäller enligt beredningsutskottets åsikt även befolkningen i Badelunda och Skerike.

Under hänvisning härtill tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att staden från och med den 1 januari 1952 skall indelas i två pensionsdistrikt med de benämningar och de gränser, som pensionsnämnden föreslagit,

att antalet ledamöter i varje distrikts nämnd skall utgöra sex med lika många personliga suppleanter,

att efter lottning vid valet skall bestämmas att halva antalet ledamöter och suppleanter skola avgå vid utgången av andra året av den tid, för vilken de blivit valda, samt

att underställa länsstyrelsen beslutet för fastställelse.

Nr 179. Utredning angående folkpensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden m. m.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 21 december 1948 till drätselkammaren och beredningsutskottet remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna B. W. Alwestrand m. fl. ingiven motion om utredning av folkpensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden m. m.

Motionen är så lydande:

Under de senare åren har som bekant en stor grupp av samhällets innevånare, vilka avslutat sina direkta arbetsinsatser för det gemensamma, tillerkänts höjda pensioner och hyresbidrag. Stat och kommun ha därvid fått vidkännas höjda kostnader, som helt visst äro kännbara för skattebetalarna, men som ingalunda utgöra anledning till erinran. Den, som gjort en värdefull arbetsinsats under sin krafts dagar, skall också äga rätt att njuta en välförtjänt och ej för ekonomisk bekymmersam ålderdom.

Antalet pensionärer i Västerås är ganska stort och en rättvis användning av de medel, som bl. a. en kommun kan ställa till folkpensionärers förfogande, är en första förutsättning för att de berörda skola känna sig nöjda. För att kunna åstadkomma dylik fördelning av medlen och för att vid en tidpunkt, då samhällets, erkannerligen kommunens ekonomiska resurser kunna medge en ytterligare förbättring för pensionärerna, föreslås att en kommitté tillsättes med uppdrag att utreda:

1. Pensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden.
2. Levnadskostnaderna, speciellt hyreskostnaderna för folkpensionärerna.
3. Bostadsstandarden.

Kommittén skall härefter förelägga förslag om ev. åtgärder.

Västerås den 16 december 1948.

B. W. Alwestrand, Erik Lindgren, Erik Berglind, Hilda Bergsten, Birger Grip, Wiktor Persson, R. V. Hult, Eric R. Carlsson.

Taxeringsnämnden i Västerås stads pensionsdistrikt I, II har i skrivelse den 10 maj 1951 anfört följande:

Den 29 januari 1948 beslöto Stadsfullmäktige att särskilda (kommunala) bostadstillägg skulle utgå till folkpensionärer i staden enligt då antagna bestämmelser. Sedan dessa nu varit i kraft något mer än tre år har det visat sig att det vore önskvärt att få till stånd en översyn av desamma. Detta gäller särskilt skärpningen vid beräkningen av förmögenhetsavkastningen. Vidare kan framhållas att pensionärerna till följd av bostadsbristen i allt större utsträckning tvingas söka sig till bostäder i moderna hus, i vilka den genomsnittliga hyresnivån ligger väsentligt högre än man räknade med vid tillkomsten av nu gällande bestämmelser för särskilda bostadstillägg.

Pensionsnämnden i Västerås stads distrikt 1, 2 får sålunda hemställa att Stadsfullmäktige ville föranstalta om en översyn av gällande bestämmelser angående särskilda (kommunala) bostadstillägg.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 7 juni 1951 anfört följande:

Drätselkammaren, som företagit ifrågavarande båda ärenden till gemensam behandling, enär desamma i väsentliga delar sammanfalla, har för sin del intet att erinra emot att en utredning innefattande framför allt frågan om de kommunala bostadstilläggen verkställes. Om därvid såsom motionärerna framhållit, jämväl frågan om pensionärernas inkomst- och bostadsförhållanden behöver utredas torde det ankomma på den blivande utredningskommittén att härom fatta beslut.

Med hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att med anledning av motionen den 16 december 1948 och pensionsnämndens hemställan den 10 maj 1951 tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa utredning om behovet av en översyn av gällande bestämmelser angående särskilda bostadstillägg m. m. ävensom inkomma till stadsfullmäktige med därav föranlett förslag.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag,

att kommittén skall bestå av fem ledamöter samt

att till ledamöter i kommittén utse vaktmästaren E. A. Lindstedt, ombudsmannen Erik Berglind, länsbostadsdirektören B. W. Alwestrand, taxeringskontrollanten Uno Wilmark och

förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson med herr Alwestrand som sammankallande.

Nr 180. Förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Lorens.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 18 juni 1951 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 20 januari 1951 daterat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Lorens. Förslaget är betecknat Pl 154 och består av karta samt stadsplanebestämmelser. Utformningen framgår av bifogad beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 19 april till och med den 4 maj 1951. Mot förslaget har ej inkommit erinringar.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås del av kvarteret Lorens Pl 154.

STADSPLANEBESTÄMMELSER

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med BHk betecknat område får användas för bostads-, handels- eller därmed jämförligt eller samhörigt ändamål. Bostäder få dock icke inredas i byggnads bottenvåning.

§ 2.

Mark, som i endast mindre omfattning får bebyggas.

Med ringprickning samt plus jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i annan mån än att lokaler anordnas under ett gårdsplan förlagt på högst den höjd i meter över stadens nollplan, som siffran anger.

§ 3.

Mark avsedd för allmän trafik.

Med z betecknat område inom byggnadskvarter får icke bebyggas på sätt som hindrar att området i jämnhöjd med angränsande gator och till en fri höjd av minst 3 meter användes för allmän gångtrafik.

§ 4.

Byggnadssätt.

Å med S betecknat område skall byggnad uppföras i gräns mot granntomt där sådan gräns förekommer inom området.

§ 5.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan, som siffran anger.

§ 6.

Våningsantal.

Å med II, III, IV eller VI betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två, tre, fyra eller sex våningar.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal även vinden inredas.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med S betecknat område skola byggnads ytterväggar utföras brandsäkert.

Västerås den 20 januari 1951.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås del av kvarteret Lorens Pl 154.

Förslaget, daterat den 20 januari 1951, är avfattat på karta, Pl 154, samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 20 september 1940.

Förslaget omfattar tomterna nr 1 och nr 13 i kvarteret Lorens, d. v. s. hörntomterna vid Stora gatan—Kopparbergsvägen och Kopparbergsvägen—Timmermansgatan.

Gällande stadsplan medger mot Stora gatan fyravåningsbebyggelse samt mot Kopparbergsvägen trevåningsbebyggelse och rätt att därutöver inreda vinden. Då gatorna äro lika breda, 18 meter, synes det rimligt att medgiva fulla fyra våningar även utmed Kopparbergsvägen, och förslag härom för ett större område är under utarbetande. Bebyggelsen av tomten nr 13 i kvarteret Lorens är emellertid särskilt aktuell och det föreliggande förslaget har därför utbrutits för att snabbare nå fastställelse.

I hörnet av Stora gatan och Kopparbergsvägen föreslås att ett område om cirka 40 m² utlägges till gatumark för ernående av bättre siktförhållanden och rymlighet för trafiken. För att samtidigt i stadsbilden accentuera denna viktiga gatukorsning föreslås själva hörnpartiet utbildat med en byggnadskropp i sex våningar.

Västerås den 20 januari 1951.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 5 juli 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 181. Fråga om tilläggsanslag för inköp av vissa inventarier till stadsarkitektkontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 2 juli 1951 till drätselkammaren anfört följande:

I innevarande års stat för stadsarkitektkontoret är under litt 4 A—368 "Anskaffning av inventarier" upptaget kr. 1.000: —. Anslaget är f. n . orört.

Emellertid måste nu vissa nyanskaffningar av möbler o. dyl. vidtagas enl. följande:

För expeditionen:

Nytt kortregisterskåp, Acmeskåp, för förvaring av registerkort över pågående byggnader: *kr. 445:* — (inköpt).

För byggnadsinspektören:

Sedan viss ombyggnad av kontoret verkställts har byggnadsinspektören erhållit eget tjänsterum. För möblering av detta med skrivbord, stolar, arbetsbord (ritbord) och ritningsskåp erfordras *kr. 1.613:* —. Anbud äro infordrade genom assistent Ekberg.

För stadsplaneavdelningen:
Ytterligare ett kartskåp erfordras för en beräknad kostnad av kr. 300: —.

Det sammanlagda anslagsbehovet utgör sålunda kr. 2.358: —, vilket med kr. 1.358: — överstiger det i innevarande års stat upptagna anslaget.

Byggnadsnämnden får med stöd av ovan gjorda redogörelse hos drätselkammaren hemställa om ett tilläggsanslag till litt 4 A—368 av kr. 1.500: —.

Drätselkammaren har i häröver den 5 juli 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja byggnadsnämnden ett tilläggsanslag å 1.500 kronor för inköp av inventarier till stadsarkitektkontoret samt

att anslaget skall täckas av det till stadsfullmäktiges förfogande i 1951 års stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 182. Fråga om stadens borgen å lån till Västmanlands Fornminnesförening för uppförande av vaktmästarbostad vid Vallby friluftsmuseum.

Västmanlands Fornminnesförening har i skrivelse den 12 juni 1951 till drätselkammaren anfört följande:

Förlidet år erhöll Västmanlands Fornminnesförening som gåva av Västerås stad manbyggnaden vid Siggesborg. Under senhösten samma år nedtogs byggnaden och fördes till Vallby friluftsmuseum, där materialet nu är lagrat. Dessa arbeten utfördes och bekostades av Byggnadsfirman Anders Diös.

Det är fornminnesföreningens avsikt att återuppföra Siggesborgshuset på Vallby med oförändrad exteriör. Det inre skall däremot omändras till dels en vaktmästarbostad om två rum och kök, dels en avdelning med tvenne rum för expedition, omkläd-

ning m. m. att användas vid fester, idrottstävlingar o. dyl. Till denna omändring har stadsarkitekten låtit utföra ritningar.

Detta byggnadsföretag, till vilket föreningen har utsikt att inom den allra närmaste tiden erhålla tillstånd, är synnerligen angeläget. Först och främst måste friluftsmuseet få en acceptabel vaktmästarbostad. Den nuvarande — i Tenngjutaregårdens bottenvåning — är ett provisorium och tillfredsställer ingalunda rimliga anspråk på en bostad. Dessutom har hälsovårdsnämnden påtalat det oriktiga i att denna bostad har kök gemensamt med serveringen, och ytterligare ett kök kan omöjligen inredas i denna byggnad. Icke heller i någon annan av de på friluftsmuseet befintliga byggnaderna kan en vaktmästarbostad ordnas. Då museet helt naturligt måste ha vaktmästaren boende inom sitt område, kan bostadsproblemet endast lösas genom en nybyggnad eller genom att någon äldre byggnad ditflyttas och apteras för nämnda ändamål. Den sistnämnda lösningen är med hänsyn till museimiljön den ojämförligt lämpligaste, och Siggesborgshuset är synnerligen väl ägnat härför.

Behovet av utrymmen för expeditions- och omklädningsrum är också synnerligen stort och har ökats mer och mer, då museiområdet i stigande utsträckning anlitas för idrottstävlingar såväl sommar som vinter, framförallt av idrottsföreningar i Västerås. Att som hittills för sådana ändamål upplåta vissa utrymmen i de som kulturhistoriska minnen bevarade byggnaderna kan av lättförstådda skäl icke vara i längden tillrådligt.

De här angivna utrymmesbehoven, nödvändiga för friluftsmuseets fortsatta verksamhet, kunna fyllas genom det här föreslagna arrangemanget med byggnaden från Siggesborg. Husets uppförande och inredning för de nya funktionerna ha kostnadsberäknats av stadens fastighetskontor till 40.000 kronor. Att summan blivit så pass hög beror framförallt på ordnandet av vatten och avlopp. Några ledningar härför finnas ej på Vallby, och för denna vaktmästar- och expeditionsbyggnad måste brunn med vattenuppfordring och avlopp med septic tank anläggas.

Fornminnesföreningen har för avsikt att genom anlitande av anslag och donationer från olika håll söka hopbringa erforderliga medel till detta byggnadsföretag, vartill föreningens nuvarande tillgångar icke förslå. Det är dock ej föreningens mening att härför begära anslag av Västerås stad, men föreningen har vågat tänka sig möjligheten, att staden skulle kunna och vilja genom att ställa borgen för ett lån hjälpa föreningen att redan detta år uppföra och inreda byggnaden. Det bör påpekas, att föreningen icke äger Vallby-området, vars mark arrenderas av Kronan, och sålunda ej kan upptaga något inteckningslån.

Västmanlands Fornminnesförening får därför härmed hemställa, att Västerås stad ville teckna borgen för ett banklån på 30.000 (trettiotusen) kronor på de villkor, drätselkammaren behagade angiva, avsett att helt användas till uppförande av byggnaden från Siggesborg på friluftsmuseet vid Vallby och dess inredande till vaktmästarbostad, expedition m. m. i samråd med stadsarkitekten.

Drätselkammaren har i häröver den 5 juli 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Den angelägenhet det här gäller är av ett så allmänt intresse att föreningens framställning om borgen bör bifallas. Föreningen skulle på så sätt bli hjälpt över de nuvarande svårigheterna och kunna sätta i gång byggnadsarbetena betydligt tidigare än om föreningen först skulle samla ihop de erforderliga medlen. Stadens borgen bör emellertid begränsas till ett år. Under denna tid bör föreningen kunna hinna med att få

finansieringen av byggnaden slutgiltigt ordnad. Om borgensåtagandet begränsas till ett år kan beslutet verkställas utan att det behöver underställas Kungl. Maj:t för prövning. Ettårstiden bör räknas från dag då lånet upptages.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med stöd av den underställningsfria borgensrätten teckna stadens borgen under ett års tid för ett lån à 30.000 kronor till Västmanlands Fornminnesförening för uppförande av en vaktmästarbostad vid Vallby friluftsmuseum.

Nr 183. Fråga om markbyte inom kvarteret Märta.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 augusti 1951 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning förslag till bytesavtal mellan staden å ena samt ägarna av tomten nr 1 i kvarteret Märta med adress Stora gatan 43, å andra sidan. Förslaget innebär i huvudsak följande.

Markägarna överlåter till staden dels den del i areal innehållande omkring 290 kvm av tomten nr 1 i kvarteret Märta som enligt fastställd stadsplan skall utläggas till Källgatan och Stora gatan, dels ock den del om 12,5 kvm av samma tomt, som enligt fastställd tomtindelning skall ingå i tomten nr 15 i kvarteret Märta. Staden å sin sida försäljer till markägarna stadens kvarstående rätt till i tomten nr 1 i kvarteret Märta ingående mark å ofri grund. Den mark inom tomten som är av ofri natur och till vilken staden under vissa villkor äger lösenrätt innehåller en areal av 424,7 kvm. Genom bytesavtalet skulle staden avhävda sig ovannämnda lösenrätt. Något vederlag i kontanter skulle icke utgå. Staden skulle medgiva markägarna rätt att intill dess nybyggnad sker å markägarnas behållna mark utan ersättning bibehålla befintliga byggnader och åtnjuta avkastningen av desamma. Markägarna skulle då tidpunkten därför blir aktuell ombesörja byggnadernas nedrivning. De skulle äga rätt att tillgodogöra sig eventuellt rivningsvärde. Markägarna och blivande ägare till tomten nr 14 i kvarteret Märta skulle frikallas från skyldigheten att utgiva gatumarksersättning för tomten enligt gällande stadsplan.

Då bytet avser att realisera gällande stadsplan och tomtindelning samt bytesvillkoren kunna anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor träffa avtal om markbyte med ägarna till tomten nr 1 i kvarteret Märta ävensom att vidtaga alla för bytets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 184. Ansökan från fru Helga Linnéa Pettersson att få utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 18 juli 1951 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående ansökan av fru Helga Linnéa Pet-

tersson om tillstånd att i Runans Matsalar, Köpmangatan 10, här i staden få utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Centralpolisen har den 17 juli 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 7 augusti 1951, då någon anmärkning mot sökanden icke föreligger och då föreskrifter utöver gällande lag och förordning icke synes erforderliga, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Petterssons framställning för en tid av ett år från och med den 1 oktober 1951.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige

att besluta i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

Nr 185. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 augusti 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 28 juni 1951 uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ny nämndeman efter herr Gösta Lundberg, vilken på egen begäran av rådhusrätten entledigats från nämnda uppdrag.

I anledning härav föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att till ny nämndeman efter herr Lundberg för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges val utse typografen Rune Göthlin.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 september 1951 **Ser. A nr 8**

Nr 186. Anslag till förhyrande av skolmåltidslokaler av föreningen Folkets Hus och Park m. m.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 14 augusti 1951 till drätselkammaren anfört följande:

Folkskolstyrelsen har å sammanträde den 13/8 1951 tecknat kontrakt med Föreningen Folkets Hus & Park gällande förhyrande av lokal i föreningens nybyggnad, att av folkskolstyrelsen disponeras för skolmåltidsverksamheten, närmast för Korsängsskolans behov. År 1951 bespisades i sagda skola 883 barn. Ett mycket stort antal elever ha icke kunnat mottagas i barnbespisningen, enär lokalerna äro otillräckliga. Icke mindre än 4 matlag per frukost ha dock ordnats. Under år 1952 beräknas barnantalet i Korsängsskolan till 1.400, varför situationen är nästan ohållbar. Folkskolstyrelsen har därför träffat överenskommelse med Föreningen Folkets Hus & Park om upplåtande av nämnda lokal för en årlig hyra av 8.000 kronor. Därvid ställes till folkskolstyrelsens disposition den s. k. »Rotundan» med därtill hörande taburetter och bord, diskkök med skåp och tillhörande originalutrustning såsom diskmaskin, uppvärmningsanordning och del i kylrum — dock icke porslin, bestick och handdukar. I ovannämnda lokal kunna 600 barn erhålla skolfrukost, vilken beräknas tillagas i bespisningsköket i Gideonsberg, varifrån maten med bil transporteras till Folkets Park. Lokalerna får enligt upprättat kontrakt tagas i bruk den 1/11 1951. Då för 1951 sålunda för täckande av hyreskostnaderna erfordras $\frac{8.000:-}{12} \times 2 = 1.333:33$ kr., får folkskolstyrelsen anhålla, att Drätselkammaren ville tillåta folkskolstyrelsen disponera eventuellt överskott å anslag under littera tillhörande 15A5 för bestridande av nämnda hyreskostnad år 1951. För år 1952 har anslag till hyra å 8.000 kronor uppförts å förslag till utgifts- och inkomststat under littera 15A5—162,2.

Folkskolstyrelsen får i anslutning härtill som sin åsikt uttala, att den finner det ur ekonomisk synpunkt lämpligt att befintliga bespisningsköks kapacitet i största möjliga grad utnyttjas innan nya kök anskaffas. Stöd för denna uppfattning erhålles genom den utredning om skolmåltidsverksamhetens kostnader, som verkställts av folkskolinspektören med biträde av 1:a bespisningsföreståndarinnan. Det framgår av denna utredning, som härmed överlämnas till Drätselkammaren, att kostnaderna per serverad matportion sjunker i proportion till bespisningsanläggningens storlek, och att kostnaderna för transporter äro relativt blygsamma. Som ett led i denna strävan att uttaga högsta kapacitet hos bespisningsköken, har folkskolstyrelsen bl. a. beslutat om en utredning, som syftar till att klarlägga möjligheten att transportera mat från Djäkneberget till Herrgärdsskolan i stället för att ombygga lokalerna i sistnämnda skola, varom principbeslut fattats i Stadsfullmäktige på förslag av folkskolstyrelsen. Genom en dylik anordning kunde de nuvarande lokalerna med viss utökning, dock av mindre omfattning än förut planerats, och med en förändring av bespisningsköket till enbart diskrum, ge en fullt tillfredsställande och sannolikt avsevärt billigare skolmåltidsorganisation för Herrgärdsskolans del.

Folkskolstyrelsen har ävenledes beslutat utöka Blåsboskolans bespisningsköks kapacitet genom insättande av ytterligare en stor kokgryta. Härigenom finns möjlighet att i framtiden förse annan skola, som måste placeras i Blåsboskolans närhet, med mat, varigenom man i en dylik skola endast behöver inrymma matsal med diskkök i stället för fullständigt kök med dess dyrbara maskinella utrustning.

Folkskolstyrelsen har beslutat undersöka möjligheterna, dels att nedbringa kostnaderna för bespisningarna i Badelunda och Gryta, dels ock genom transport av mat från Gideonsberg kunna utöka bespisningen att gälla även Grytaborg, Ekberga och Hamre, då behovet av skolmåltider torde vara lika stort här som i Gryta och Badelunda.

Den i skrivelsen omförmälda utredningen är så lydande:

ANG. SKOLMÅLTIDER I VÄSTERÅS.

Undertecknad får härmed överlämna utredning rörande skolmåltidernas kostnader fördelade på olika littera och skolor under det senast avslutade räkenskapsåret, och får jag i anslutning härtill anföra följande:

A) Genom Svenska stadsförbundet har införskaffats uppgifter från vissa skoldistrikt i syfte att få en bild av skolmåltidernas anordnande och organisation samt kostnader för desamma på *andra* håll. Sålunda har efterfrågats bl. a. följande omständigheter:

1) Antalet bespisningsenheter

2) Lokalförhållandena för varje enhet

3) Antal utspisade barn i varje enhet

4) Organisationen av skolmåltiderna

5) Personaluppsättning och

6) Ekonomiska uppgifter m. m.

Av svaren, som inkommit, framgår att de lokala förhållandena varit synnerligen olika. Några för Västerås särskilt värdefulla fakta och upplysningar ha knappast framkommit. — I fråga om organisationen förekommer normalt följande tre anordningar:

a) Maten tillagas *i egna lokaler.*

b) Maten lagas i storkök och transporteras till mindre skolor.

c) I undantagsfall har uppdragits åt *lunchrestauranger* o. dyl. att leverera maten färdiglagad. I förekommande fall har meddelats, att sistnämnda anordning är dyrbar och att man ämnar övergå till lagning av maten i egen regi. — Bespisningsenheternas storlek är i hög grad varierande. Märkligt nog är dock enheterna som regel ej särskilt stora, varför centralisering av matlagningen till storkök synes höra till undantagen.

Tendensen är dock — att döma av gjorda uttalanden — att man söker uppnå största möjliga bespisningsenheter för framtiden.

Nedanstående tablå anger *dels* bespisningarnas storlek, *dels* medelkostnad pr portion, avseende enbart mat och personallöner (lokalkostnader m. m. sålunda ej inräknade) samt *dels* lönekostnaderna i % av matvarukostnaderna gällande kalenderåret 1950.

	Antal besp. enheter fördelade på nedanstående antal barn pr enhet											Kostnad pr portion kr.	Löner i % av matk.
	0 — 99	100 — 199	200 — 299	300 — 399	400 — 499	500 — 599	600 — 699	700 — 799	800 — 899	1000 — 1099	1100 — 1200		
Borås					2	1	1					0.51	38
Eskilstuna......					1	1					1	0.80	60
Linköping			1	1	1							0.54	40
Norrköping ...	5	2	2	3		1			1			0.57	70
Uppsala.........		6	3		1							0.56	48
Örebro	1	5	6		2			1				0.79	63
Västerås.........	3			1				2	1	1		0.59	63

Anm. Uppgifterna torde för några av städerna ej vara fullt tillförlitliga, då erhållna uppgifter i vissa fall gällt endast *en* termin 1950.

B) I föreliggande siffermaterial från Västerås har kostnaderna fördelats på varje utgiftspost och skola (resp. bespisningsenhet för sig).

Av utredningen framgår bl. a.

att lägsta totala kostnaden för skolmåltider noteras i Korsängsskolan. (53,34 öre per portion)

att högsta kostnaden uppvisas av bespisningen i Badelunda. (134,44 öre/portion)

att medelkostnaden för hela staden är 66,47 öre, om hänsyn tages till enbart bespisningar med fullständig skolfrukost, och 67,22 om kostnaderna för ofullständig frukost i Grytaborg, Hamre och Rosenlund inräknas i totalkostnaderna

att medelkostnaden per portion minskas i proportion till bespisningarnas storleksordning

att transportkostnaderna för mat inom egentliga staden är mycket låga, om fördelning sker per portion (1,14—3,72 öre)

att kostnaderna för Västerås ej äro onormalt höga i jämförelse med andra städer.

Nedanstående åtgärder, vilka av sociala och ekonominämnderna rekommenderats folkskolstyrelsen för godkännande, synes väl motiverade, sedda i belysning av de resultat, utredningen om skolmåltidskostnaderna kunnat redovisa:

1) Framställning till stadsfullmäktige om anslag till ändringsarbeten i samband med slopandet av bespisningskök i Herrgärdsskolan och transport av mat till Herrgärdet från Djäkneberget.

2) Utökning av kapaciteten i Blåsboskolans kök, varigenom mat kan transporteras till blivande skola eller skolor, som komma att sakna bespisningskök.

3) Hyrande av lokal i Folkets park med transport av mat från Gideonsbergsskolans kök, varigenom samtliga barn i Korsängsskolan kunna erhålla skolfrukost.

Huruvida barnbespisningarna i utomplansskolorna kunna förbilligas är helt beroende av transportkostnadernas storlek. Kunna dessa genom lämplig anordning göras tillräckligt låga, bör det tagas under omprövning, huruvida matlagningen bör upphöra i Badelunda, Lundby och Grytaborg och i stället mattransport ordnas från centralkök i staden.

Drätselkammaren har med överlämnande av styrelsens skrivelse genom utlåtande den 6 september 1951 anfört följande:

I samband med fråga om inredning av barnbespisningslokaler i Herrgärdsskolan, varför stadsfullmäktige den 21 december 1950 anvisade anslag, ifrågasatte kammaren om icke tiden vore mogen för en översyn av hela skolmåltidsorganisationen. Folkskolestyrelsen förklarade sig i anledning av detta påpekande vara villig att företaga utredning och det är denna utredning, som nu föreligger. De av styrelsen föreslagna åtgärderna för rationalisering och förbilligande av verksamheten förefalla drätselkammaren välbetänkta och kammaren noterar med tillfredsställelse de initiativ styrelsen sålunda tagit.

Något direkt beslut torde för närvarande icke behöva fattas i annan mån än vad avser kostnaderna för förhyrande av måltidslokalerna i Folkets Parks nybyggnad. Såvitt angår 1951 års kostnader, synes styrelsen böra erhålla bemyndigande att vid behov överskrida i årets stat upptaget hyresanslag för skolmåltidslokaler. För år 1952 bör upptagas särskilt anslag å 8.000 kronor avseende ifrågavarande hyreskostnader.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga folkskolestyrelsen att, i den mån så visar sig erforderligt, för täckande av kostnaderna för förhyrande av skolmåltidslokaler av föreningen Folkets Hus och Park under tiden till innevarande års slut överskrida i årets stat upptaget hyresanslag för skolmåltidslokaler,

att för täckande av samma kostnader under år 1952 anvisa ett anslag å 8.000 kronor i nästa års stat att täckas av skattemedel samt

att i övrigt lägga folkskolestyrelsens utredning till handlingarna.

Nr 187. Framställning från folkskolestyrelsen om anslag för föräldramöten m. m.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 14 augusti 1951 anfört följande:

Folkskolstyrelsen har å sammanträde den 13/8 1951 beslutat hos Stadsfullmäktige göra framställning om ett anslag å 2.000 kronor till bestridande av kostnaderna för anordnandet av föräldramöten och utgivande av en liten skrift, avsedd att vid läsårets början utdelas till nybörjares målsmän. Föräldramöten har under senaste läsåret vid flera tillfällen anordnats i syfte att stärka kontakten mellan hem och skola. Folkskolstyrelsen finner det angeläget att stödja denna verksamhet, som på frivillighetens väg kommit till stånd, och vill för sin del livligt tillstyrka att ett mindre anslag ställes till skolornas förfogande att disponeras för täckande av eventuella kostnader för föräldramötens anordnande. Ovan nämnda skrift ämnad att utdelas till målsmän, avses innehålla alla de upplysningar om skolans verksamhet som kunna vara av värde för målsmännen, och bör i sin mån verksamt bidraga att göra samarbetet mellan hem och skola så friktionsfritt som möjligt. I förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 har ifrågavarande belopp uppförts under litt. 15A3—135,1.

Under åberopande härav hemställer styrelsen

att stadsfullmäktige behagade bevilja ett anslag för år 1952 å 2.000 kronor till bestridande, dels av omkostnader i samband med föräldramöten, dels ock kostnader för utgivande av en folder att utdelas till målsmän.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat.

Nr 188. Höjning av beklädnadsersättningen till hamnkaptenen, hamnmästaren och befälhavaren på bogserbåten.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 augusti 1951 anfört följande:

Hamnstyrelsen har med tillstyrkan till löne- och avtalsnämnden överlämnat en framställning från hamnkaptenen att beklädnadsersättningen till hamnkaptenen, hamnmästaren och befälhavaren på bogserbåten måtte höjas från 200 kronor till 300 kronor per man och år från och med den 1 januari 1952. Det höjda beloppet har upptagits i hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för 1952. Med hänsyn till att polis- och brandpersonalen nyligen tillerkänts höjda beklädnadsersättningar samt att beklädnadsersättningen till befälet vid brandkåren uppgår till 375 kronor per år finner löne- och avtalsnämnden framställningen vara skälig och tillstyrker bifall till densamma.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna hamnkaptenen, hamnmästaren och befälhavaren på bogserbåten beklädnadsersättning från och med den 1 januari 1952 med 300 kronor per man och år.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 189. Höjning av dyrtidstillägget till stadens pensionärer. (Jfr S. H. ser. A nr 229 1950).

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 augusti 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 22 februari 1951 att dyrtidstillägget till stadens pensionärer skulle, med bibehållande i övrigt av tidigare, den 21 december 1950 beslutade regler, höjas från 27 till 36 % räknat från och med den 1 januari 1951. Genom denna höjning fick pensionärerna samma kompensation för de ökade levnadskostnaderna, som tidigare kommit tjänstemännen till del då dyrtidstillägget för dem höjdes från 12 till 20 %. Emellertid har tjänstemännens tillägg numera höjts till 33 % på lön, som icke överstiger 500 kronor per månad samt till 32 % på lön, som ligger mellan 500 kronor och 1.600 kronor per månad. Svenska Stadsförbundets förhandlingsavdel-

ning har rekommenderat städerna att tillerkänna pensionärerna en motsvarande höjning av dyrtidstillägget. Detta betyder för Västerås stads pensionärer en höjning från 36 % till 50,7 %. För att få ett jämnt procenttal föreslår löne- och avtalsnämnden nu, att tillägget höjes till 51 %. Stadsförbundet har i sin rekommendation föreslagit, att de städer, som har annat dyrtidstillägg för pensionärerna än för tjänstemännen, skulle räkna om pensionärernas grundbelopp, så att samma dyrtidstillägg kunde utgå å pensioner som å löner. Till stadsförbundets rekommendation har fogats en reservation för lokala förhållanden som kan motivera att omräkning av pensionerna icke bör ske. Löne- och avtalsnämnden har för sin del funnit, att ett enhetligt dyrtidstillägg å löner och pensioner visserligen vore mycket önskvärt men att pensionerna under rådande förhållanden borde bibehållas vid sina grundbelopp och att dyrtidskompensationen hellre borde ges i den formen att nu utgående tillägg höjes. De sedan flera år förda centrala förhandlingarna om ett normalpensionsreglemente för städernas anställda har i år lett till överenskommelse om huvudpunkterna i ett sådant reglemente. Förhandlingar förestå nu om detaljerna i reglementet och redigering av reglementstexten. Man kan sålunda ganska snart emotse ett färdigt normalpensionsreglemente, som löne- och avtalsnämnden kommer att förelägga stadsfullmäktige. Detta är anledningen till att pensionernas ursprungliga pensionsbelopp enligt nämndens mening bör vara oförändrade tills man i samband med frågan om ett nytt pensionsreglemente kommer att pröva pensionsfrågorna i hela deras räckvidd.

För tjänstemännens del har höjningen av dyrtidstillägget till 32 och 33 % haft retroaktiv giltighet från och med den 1 januari 1951. Samma bör gälla för pensionärerna.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att dyrtidstillägget till stadens pensionärer skall, med bibehållande i övrigt av de den 21 december 1950 beslutade reglerna, höjas till 51 % räknat från och med den 1 januari 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 190. Höjning av timlärararvodena vid stadens yrkesskolor.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 18 juni 1951 anfört följande:

Timlärararvodena vid de skolor för vilka statsmakterna bestämma avlöningarna fastställas av Kungl. Maj:t. I svensk författningssamling 495/1950 »Kungl. Maj:ts kungörelse angående timarvoden till vissa lärare vid civila och militära skolor» återfinnas nu gällande bestämmelser om timlärare vid de nämnda skolorna. Till den nämnda kungörelsen, den s. k. timlärarkungörelsen, finnes i en bilaga en timtaxa av vilken framgår, dels vilka skolor, som äro berörda av kungörelsen, dels timlärarnas löneplacering på olika undervisningsstadier vid de ifrågavarande skolorna.

Av timtaxan framgår att timlärarna vid bl. a. följande civila skolor få sina arvoden bestämda av timlärarkungörelsen och alltså av Kungl. Maj:t, nämligen timlärarna vid: allmänna läroverk, praktiska mellanskolor, folkskolor, småskolor, fortsättningsskolor och högre tekniska läroverk (dvs. beträffande Västerås elektrotekniska fackskolan). Timtaxan är alltså tillämplig på alla de civila skolorna i Västerås utom på yrkesskolorna.

Timarvodena äro baserade på undervisningens art och stadium och normalt antal timmar per år samt äro anknutna till statens löneklasser inklusive tillägg. Senast i Kungl. kungörelsen 496/1950 bestämdes timarvodena med hänsyn till det tidigare 12 %:s tillägget till grundlönerna. Nu gällande timarvoden med anknytning till nuvarande tillägg på 33 % och 32 % återfinnas i Kungl. kungörelsen 93/1951 i vilken även bestämmes, att de högre arvodena enligt denna kungörelse skola utgå från den 1 januari 1951. Timlärararvoden i de skolor, som beröras av timlärarkungörelsen, ha sålunda följt den allmänna löneutvecklingen för statstjänstemännen.

Vid stadens yrkesskolor med dess mångahanda kurser har betalats timarvoden, som i möjligaste mån i varje särskilt fall stått i paritet till timarvodet i närmast motsvarande kurser vid övriga skolor. Detta förhållande har utförligt framförts till stadsfullmäktige i skrivelse den 1 september 1948 i samband med överlämnande av statförslag för år 1949.

Nu ha yrkesskolornas timarvoden, som icke ändrats sedan 1949, blivit för små relativt de andra skolornas motsvarande arvoden. Sålunda ha under den gångna vårterminen yrkesskolornas timlärare gått med oförändrade avlöningar, under det att timlärarna vid de övriga skolorna i staden fått förhöjda arvoden från den 1 januari i år.

Styrelsen för yrkesskolorna anser icke, att detta förhållande kan fortsätta även under instundande hösttermin, utan finner sig nödsakad att begära tilläggsanslag för att kunna höja timarvodena vid skolan redan under denna, så att den tidigare uppehållna likheten med timarvodena vid övriga skolor i staden återställes redan då.

Vid yrkesskolorna förekomma i höst timarvoden, som avses att motsvara från timtaxans TB21 till ungefär TF19. Med hänsyn till beräknat antal timmar vid skolan innevarande hösttermin på olika stadier och de höjningar, som ägt rum i de olika löneklasserna enligt de statliga kungörelserna, beräknas genomsnittshöjningen av timarvodet behöva bli kr. 1: 50 för att den tidigare likställigheten åter skall erhållas. Detta motsvarar ungefär 19 % på tidigare utgående arvoden.

Antalet timlärartimmar vid yrkesskolorna beräknas under höstterminen bli 2.500. Erforderligt belopp för att täcka höjningen av timarvodena skulle alltså bli 3.750 kronor.

Styrelsen hemställer sålunda

att fullmäktige för år 1951 måtte bevilja Västerås stads skolor för yrkesundervisning ett tillägg på kr. 3.750 till anslaget »Löner till lärare» (15 H 101,1) att användas till höjning under instundande hösttermin av timlärararvodena vid skolorna, så att tidigare likställighet med timarvodena vid övriga skolor i staden åter måtte kunna erhållas.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 15 augusti 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 6 september 1951:

Efter det löne- och avtalsnämndens yttrande avgivits, har Svenska Stadsförbundets lönedelegation i cirkulärskrivelse till städerna rekommenderat dessa att medgiva en höjning av timarvodena för undervisning i yrkesarbete till kronor 6: 20 och för teoretisk undervisning, för vilka kräves lärare med akademisk eller motsvarande examen till kronor 9: —, allt i ortsgrupp 3. Förstnämnda arvode sammanfaller med de timarvoden, som fastställts att gälla för teoretisk undervisning vid de centrala verkstadsskolorna från den 1 juli i år. De höjningar, som yrkesskolestyrelsen föreslår för ernående av paritet med övriga skolor i staden innebära höjningar till respektive kronor 6: 80 och 11: 15 per timme. Drätselkammaren har i anledning härav under hand berett löne- och avtalsnämnden tillfälle att avgiva förnyat yttrande. Nämnden har därvid förklarat sig vidhålla sitt tillstyrkande av yrkesskolestyrelsens förslag.

Drätselkammaren har vid sitt ställningstagande särskilt beaktat den ogynnsamma ställning som yrkesskolorna för närvarande intaga gentemot stadens övriga skolor vid konkurrens om arbetskraften. Under sådana förhållanden finner drätselkammaren att trots stadsförbundets rekommendationer, den ifrågasatta likställigheten bör genomföras. Kammaren vill därför tillstyrka bifall till yrkesskolestyrelsens förslag.

Det begärda anslaget bör täckas av årets reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla yrkesskolestyrelsens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 191. Omändring av icke ordinarie facklärarbefattningarna i gymnastik, teckning och musik vid folkskolorna till ordinarie konsulentbefattningar. (Jfr S. H. ser. A nr 70 1948)

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 23 februari 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöt å sammanträde den 31/3 1948, på förslag av folkskolstyrelsen, att inrätta icke ordinarie befattningar såsom facklärare i respektive gymnastik, teckning och sång.

Folkskolstyrelsen hade i sin skrivelse den 14/6 1947 bl. a. anfört att avlöningen till dessa lärare icke gärna kunde sättas lägre än folkskollärares. Tyvärr är förhållandet att konkurrensen om dylika lärare är stor. Folkskolan kan icke räkna med att under längre tid få behålla en facklärare, som i folkskolan är anställd såsom icke ordinarie i lönegrad Ce 21, men som givetvis lätt kan erhålla ordinarie anställning i lönegrad Ca 23 vid läroverken (enligt avlöningsreglementet för övningslärare).

Som av bilagda förslag till instruktioner framgår, har folkskolstyrelsen nu velat taga steget fullt ut och göra ifrågavarande facklärartjänster till verkliga konsulentbefattningar. En sådan anordning, varigenom facklärarna vissa timmar i veckan vid

sidan om instruktionsverksamheten själva meddela undervisning, synes kunna försvaras endast under förutsättning att man härigenom kan erhålla statsbidrag till tjänsternas bestridande.

Därest lärarna, enligt folkskolstyrelsens förslag, placeras i lönegrad Ca 23 (såsom vid läroverken) kan statsbidrag givetvis icke påräknas. Under sådant förhållande synes heller ingen anledning föreligga att bibehålla den konstlade kombinationen lärare — instruktör. Folkskolstyrelsen har därför vid utarbetande av instruktionerna utgått från den förutsättningen att tjänsterna omändras till konsulentbefattningar.

Ovannämnda verksamhet med facklärare som instruktörer i övningsämnen har slagit mycket väl ut. Det vore därför enligt folkskolstyrelsens mening att beklaga om denna icke skulle fullföljas och effektiviseras utan upphöra genom att kompetenta lärarkrafter icke kunna erhållas på grund av mindre förmånliga löner och anställningsförhållanden.

Omförmälda instruktioner äro så lydande:

INSTRUKTION

för gymnastikkonsulenten vid Västerås stads folkskolor.

Konsulenten åligger:

att i samråd med folkskolinspektören före läsårets eller terminernas början uppgöra planen för sin verksamhet;

att i samråd med folkskolinspektören och överlärarna planlägga skolans undervisning i gymnastik med lek och idrott;

att lämna lärarna instruktioner;

att biträda lärarna vid planläggandet och ordnandet av skolans friluftsverksamhet samt lämna behövliga instruktioner;

att ha överinseende över skolornas gymnastiksalar och därvid tillse att inredning och inventarier hållas i gott skick samt föreslå komplettering, där så visar sig nödvändigt;

att övervaka skolornas förråd av lek- och idrottsredskap samt hos resp. överlärare föreslå anskaffning av ny materiel;

att föra anteckningar om sitt arbete och sina besök i klasserna;

att efter läsårets slut till folkskolstyrelsen avlämna redogörelse för sin verksamhet under läsåret;

att vara ledare för den frivilliga gymnastiken bland folk- och i förekommande fall fortsättningsskolornas barn, samt ordna och leda eventuella gymnastikuppvisningar;

att vid nybyggnad av gymnastiksalar lämna folkskolstyrelsen de råd och anvisningar, som önskas, beträffande lokaler, inredning och inventarier;

att efter folkskolstyrelsens hörande i varje särskilt fall biträda stadens förvaltningar med eventuella uppgifter, som ligga inom konsulentens kompetens.

För fullgörandet av uppgifterna enl. p. 3 och 9 anslås 28 veckotimmar och enl. p. 4 2 veckotimmar. Övrig verksamhet skall ske på annan tid än lektionstid.

INSTRUKTION

för sång- och musikkonsulenten vid Västerås stads folkskolor.

Konsulenten åligger:

att i samråd med folkskolinspektören före läsårets eller terminernas början uppgöra planen för sin verksamhet;
att i samråd med folkskolinspektören och överlärarna planlägga skolans sång- och musikundervisning;
att lämna skolans lärare nödiga instruktioner för denna undervisning;
att öva och leda skolans barnkör jämte förberedande undervisningen för denna;
att öva och leda skolorkester;
att föra anteckningar om sitt arbete och sina besök i klasserna;
att vid slutet av varje läsår lämna folkskolstyrelsen redogörelse för sin verksamhet under läsåret;
att ha överinseende över skolans instrument, föra inventarieförteckning över dessa samt tillse, att de få nödig vård;
att vid skolans officiella tillfällen, såsom den gemensamma skolavslutningen eller, då folkskolstyrelsen särskilt bestämmer, i samråd med folkskolinspektören ordna önskvärd musikalisk medverkan av skolans egna musikkrafter;
att efter folkskolstyrelsens hörande i varje särskilt fall biträda stadens förvaltningar med eventuella uppgifter, som ligga inom konsulentens kompetens.

För fullgörande av uppgifterna enl. p. 3, 4 och 5 anslås 30 veckotimmar. Övrig verksamhet skall ske på annan tid än lektionstid.

INSTRUKTION

för teckningskonsulenten vid Västerås stads folkskolor.

Konsulenten åligger:

att i samråd med folkskolinspektören före läsårets eller terminernas början uppgöra planen för sin verksamhet;
att i samråd med folkskolinspektören och överlärarna planlägga skolans tecknings- och välskrivningsundervisning;
att lämna skolans lärare instruktioner för denna undervisning;
att övervaka anskaffning av olika slags teckningsmateriel och organisera skötseln av densamma;
att föra anteckningar om sitt arbete och sina besök i klasserna;
att efter läsårets slut till folkskolstyrelsen avlämna redogörelse för sin verksamhet under läsåret;
att ha överinseende över skolornas teckningssalar och tillse att inredningar och inventarier hållas i gott skick samt föreslå komplettering, där så visar sig nödvändigt;
att i de olika skolornas lokaler utställa elevarbeten;
att vårda skolornas konstsamlingar samt över desamma föra förteckning ävensom ansvara för hängningen av nyförvärvade tavlor m. m.
att om så påfordras, tillhandagå folkskolstyrelsen med råd beträffande skolornas prydande med konst;
att efter folkskolstyrelsens hörande i varje särskilt fall biträda stadens förvaltningar med eventuella uppgifter, som ligga inom konsulentens kompetens.

För fullgörande av uppgifterna enl. p. 3 anslås 28 veckotimmar och enligt p. 8 2 veckotimmar. Övrig verksamhet skall ske på annan tid än lektionstid.

Folkskolestyrelsen hemställer i anledning härav, att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* de icke ordinarie facklärarbefattningarna i gymnastik, teckning och sång fr. o. m. läsåret 1951—1952 förändras till ordinarie konsulentbefattningar i samma ämnen, samt
> *att* fastställa de av folkskolstyrelsen antagna instruktionerna för konsulenter i gymnastik, teckning samt sång och musik.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 augusti 1951 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har icke något att erinra mot att tjänsterna blir ordinarie och på så sätt knytes fastare till skolornas organisation. De gångna årens försöksverksamhet synes ha visat, att tillgången till fackmän på de ifrågavarande områdena betytt mycket för att höja undervisningens standard.

Ej heller finns något att erinra mot den föreslagna placeringen i lönegrad 23. I denna lönegrad äro vid de allmänna läroverken lärartjänsterna i gymnastik, teckning och musik placerade. Om folkskolestyrelsen skall ha möjlighet att få kvalificerade befattningshavare i konkurrens med läroverken kan styrelsen knappast erbjuda en lägre lönegrad.

Nämnden har berett folkskolestyrelsen tillfälle att komplettera framställningen med förslag till anställningsform och pensionering. Styrelsen har nu föreslagit, att befattningarna skola vara helt kommunala och upptagas i stadens ordinarie tjänsteförteckning. Till följd härav skulle befattningshavarnas anställningsförhållanden regleras av bestämmelserna i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare. Detta har motiverats med att statsbidrag icke kan erhållas för tjänsterna samt att, enligt vad närmare framgår av instruktionerna, det icke är fråga om renodlade lärartjänster utan om verksamhet, som skall drivas i rådgivande och instruktivt syfte bland folkskolans lärare. För att anställningsförhållandena skulle anpassas till förhållandena vid folkskolorna har styrelsen emellertid föreslagit, att § 12, om arbetstid, och § 21, om semester, icke skulle gälla för konsulenttjänsterna. I stället för § 12 skulle gälla instruktionen för vederbörande konsulent. I stället för semester skulle befattningshavarna erhålla ferier under den tid då undervisningen icke pågår vid skolorna med skyldighet dock för befattningshavarna att under ferierna allt efter behov utföra arbeten, som icke kunna utföras å lektionstid eller ej under skolans terminer medhunnits eller ej lämpligen kunnat utföras. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att vad folkskolestyrelsen sålunda föreslagit får gälla.

Befattningshavarnas pensionsförhållanden kan icke regleras hos Statens Pensionsanstalt. På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden anslutning till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa.

Enligt löne- och avtalsnämndens önskemål har folkskolestyrelsen kompletterat instruktionerna med en punkt enligt vilken konsulent efter folkskolestyrelsens hörande i varje särskilt fall är skyldig biträda stadens förvaltningar med eventuella uppgifter, som ligga inom vederbörande konsulents kompetens.

I lönegrad 23 är inklusive nu utgående dyrtidstillägg begynnelselönen 984 kronor och slutlönen 1.167 kronor per månad.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att ändra de icke ordinarie facklärarbefattningarna i gymnastik, teckning och musik vid folkskolorna till ordinarie konsulentbefattningar i samma ämnen i lönegrad 23 från och med den 1 oktober 1951,

att fastställa de av folkskolestyrelsen antagna instruktionerna,

att tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare skall gälla för konsulenterna med ovan angivna undantag beträffande §§ 12 och 21,

att befattningarna skola pensionsregleras hos Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa samt

att bemyndiga folkskolestyrelsen att tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Med hänsyn till den under nuvarande förhållanden föreliggande svårigheten för folkskolan att under längre tid få behålla facklärare och de olägenheter, som uppenbarligen äro förknippade härmed och då annan tillfredsställande lösning icke synes finnas, vill drätselkammaren tillstyrka bifall till folkskolestyrelsens samt löne- och avtalsnämndens förslag. Drätselkammaren har icke heller funnit anledning till erinran mot de föreslagna instruktionerna eller i övrigt mot föreslagna grunder för avlöning och pensionering av dessa befattningshavare.

Med åberopande härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 192. Medgivande för exekutorn J. Sundquist att efter uppnådd pensionsålder få kvarstå viss tid i stadens tjänst.

Magistraten har den 6 juli 1951 med tillstyrkan överlämnat följande framställning av exekutor J. Sundquist:

Undertecknad, Johan Vitus Sundquist, född den 21 maj 1887, som den 21 maj 1952 uppnår pensionsåldern 65 år, får härigenom vördsamt hemställa att på oförändrade lönevillkor, eller med de löneförmåner som på grund av pågående centrala förhandlingar om lönegradsuppflyttning för Sveriges exekutionsmän må komma att fastställas, få kvarstå i tjänsten som exekutor till den 31 december 1952.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 augusti 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla framställningen.

Drätselkammaren föreslår i skrivelse den 6 september 1951 stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 193. Medgivande för stadsfogden O. Berglind att kvarstå i tjänst viss tid efter uppnådd pensionsålder.

Magistraten har den 6 juli 1951 med tillstyrkan överlämnat följande framställning av stadsfogden.

Undertecknad Nils Olof Berglind, född den 28 maj 1887, som den 28 maj 1952 uppnår pensionsålder — 65 år — får härigenom vördsamt hemställa att på oförändrade lönevillkor — eller med de löneförmåner, som på grund av särskild framställning må komma att medgivas mig — få kvarstå i tjänsten såsom stadsfogde i Västerås till den 31 december 1952.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 6 september 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 194. Uppflyttning av befattning som kontrollant vid uppbördsverket i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 augusti 1951 anfört följande:

Mellan Svenska Stadsförbundet samt Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund och Svenska Kommunalarbetareförbundet har den 26 juni 1951 träffats en central överenskommelse angående löneförmåner för uppbördsverkens personal. För Västerås betyder överenskommelsen ingen annan ändring av nu gällande lönegradsplaceringar än att befattningen såsom uppbördskontrollant skall uppflyttas från lönegrad 13 till lönegrad 15. Överenskommelsen gäller från och med den 1 januari 1951. I lönegrad 13 är inklusive nu utgående dyrtidstillägg begynnelselönen 620 kronor per månad och slutlönen 699 kronor. Motsvarande belopp i lönegrad 15 äro 673 kronor och 756 kronor.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att befattningen såsom kontrollant vid uppbördsverket uppflyttas från lönegrad 13 till lönegrad 15 med giltighet från och med den 1 januari 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 195. Uppflyttning av befattningen som körkarl vid byggnadskontoret i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 augusti 1951 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har vid förhandlingar med Svenska Kommunalarbetareförbundet preliminärt överenskommit, att de på ordinarie stat upptagna körkarlsbefattningarna vid byggnadskontoret skola uppflyttas från lönegrad 9 till lönegrad 10 räknat från och med den 1 januari 1951. I lönegrad 9 är inklusive nu utgående dyrtidstillägg begynnelselönen 509 kronor per månad och slutlönen 593 kronor per månad. Motsvarande belopp i lönegrad 10 äro 539 kronor och 620 kronor. De ifrågavarande befattningarna äro uppförda å ordinarie stat men komma vid uppstående vakanser icke att återbesättas. Meningen är att i framtiden körkarlar skola vara anställda å kollektivavtal. Redan nu finns en på kollektivavtal anställd körkarl, som vid de senaste avtalsförhandlingarna fått löneförbättring. Det är mot bakgrunden av dennes löneförbättring som de nu föreslagna uppflyttningarna få ses. Den föreslagna retroaktiviteten från den 1 januari 1951 beror dels på att det nya kollektivavtalet gäller från nämnda dag och dels på att de löneförbättringar, som i år givits och som sammanhänger med förhandlingsverksamheten efter lönestoppets slut, gälla från årsskiftet.

På grund härav föreslår löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att med giltighet från och med den 1 januari 1951 uppflytta de ordinarie körkarlsbefattningarna från lönegrad 9 till lönegrad 10.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Ifrågavarande befattning sorterar under drätselkammaren. Kammaren har icke något att erinra emot den föreslagna uppflyttningen, då konsekvensen torde bjuda, att de körkarlar, som fortfarande äro å ordinarie stat, även göras delaktiga av de löneförbättringar, vilka genomförts beträffande de kollektivavtalsanställda körkarlarna.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 196. Uppflyttning av befattningar såsom assessor vid rådhusrätten, andre stadsombudsman och biträdande stadsfiskal i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 september 1951 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har Sveriges Juristförbund enligt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän anhållit om förhandlingar rörande uppflyttning till högre lönegrad av bl. a. befattningarna såsom andre stadsombudsman, assessor vid rådhusrätten och biträdande stadsfiskal.

Överenskommelse har träffats om uppflyttning av befattningarna såsom andre stadsombudsman och biträdande stadsfiskal från lönegrad 29 till lönegrad 31 samt assessorstjänsten från lönegrad 29 till lönegrad 32.

De överenskomna uppflyttningarna äro skäliga. Förhandlingarna ha förts som ett led i lönerörelserna under innevarande år, vilka medfört löneförbättringar från den 1 januari 1951.

Begynnelse- och slutlön per månad inklusive nu utgående dyrtidstillägg är i lönegrad 29 1.370 kronor och 1.568 kronor, i lönegrad 31 1.503 kronor och 1.679 kronor och i lönegrad 32 1.568 kronor och 1.734 kronor.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att uppflytta befattningen såsom andre stadsombudsman från lönegrad 29 till lönegrad 31,

att uppflytta befattningen såsom biträdande stadsfiskal från lönegrad 29 till lönegrad 31 och

att uppflytta befattningen såsom assessor vid rådhusrätten från lönegrad 29 till lönegrad 32, samtliga räknat från den 1 januari 1951.

Magistraten har i yttrande den 5 september 1951 uttalat, att magistraten med hänsyn till göromålens art och tjänstens rekrytering anser den föreslagna uppflyttningen av assessorstjänsten sakligt väl motiverad och på grund härav tillstyrker densamma.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 197. Uppflyttning av befattningarna såsom vattenverksingenjör, byggnadsinspektör och mätningsingenjör i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 augusti 1951 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har Svenska Väg- och vattenbyggares Riksförbund enligt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän anhållit om förhandlingar rörande uppflyttning i högre lönegrader av befattningarna såsom vattenverksingenjör, byggnadsinspektör och mätningsingenjör.

Befattningen såsom vattenverksingenjör placerades av stadsfullmäktige den 23 februari 1950 i lönegrad 32. Styrelsen för tekniska verken hade begärt, att befattningen skulle placeras i lönegrad 34. Vid förhandlingarna träffade löne- och avtalsnämnden uppgörelse med förbundet om uppflyttning till lönegrad 34. Detta är motive-

rat med hänsyn till rådande löneläge samt utbyggnadsarbetena vid vattenverket, som medför ökat ansvar och ökade uppgifter för befattningshavaren.

Beträffande befattningarna såsom byggnadsinspektör och mätningsingenjör vid stadsingenjörskontoret, har överenskommits om uppflyttning från lönegrad 28 till lönegrad 29. Den överenskomna placeringen är skälig med hänsyn till att befattningarna äro avsedda för högskoleingenjörer.

Då förhandlingarna ingått som ett led i lönerörelserna under innevarande år, vilka medfört löneförbättringar från och med den 1 januari 1951 får löne- och avtalsnämnden föreslå, att de överenskomna uppflyttningarna av befattningarna såsom vattenverksingenjör och byggnadsinspektör få giltighet räknat från och med den 1 januari 1951. Befattningen såsom mätningsingenjör vid stadsingenjörskontoret bör däremot uppflyttas först från och med den 1 januari 1952 på grund av att befattningen nu är vakant och icke kan tillsättas med kompetent innehavare förrän vid årsskiftet.

Begynnelse- och slutlön per månad inklusive nu utgående dyrtidstillägg är i lönegrad 28 1.301 kronor och 1.503 kronor, i lönegrad 29 1.370 kronor och 1.568 kronor, i lönegrad 32 1.568 kronor och 1.734 kronor samt i lönegrad 34 1.679 kronor och 1.845 kronor.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att uppflytta befattningen såsom vattenverksingenjör från lönegrad 32 till lönegrad 34 räknat från och med den 1 januari 1951,

att uppflytta befattningen såsom byggnadsinspektör från lönegrad 28 till lönegrad 29 räknat från och med den 1 januari 1951 samt

att uppflytta befattningen såsom mätningsingenjör från lönegrad 28 till lönegrad 29 räknat från och med den 1 januari 1952.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 augusti 1951 och styrelsen för tekniska verken genom utlåtande den 21 i samma månad tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 september 1951 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 198. Uppflyttning av hemvårdarinnebefattningarna i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 augusti 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 25 augusti 1948 att i enlighet med en central överenskommelse mellan Svenska Stadsförbundet samt Svenska Kommunalarbetareförbundet och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund uppföra hemvårdarinnebefattningarna å ordinarie stat med placering i lönegrad 6. En ny central överenskommelse

har träffats den 24 maj 1951 mellan de nämnda förbunden. Överenskommelsen innebär i huvudsak följande.

Ifråga om de allmänna anställningsvillkoren, semester, sjuklön o. d., innebär överenskommelsen icke någon ändring i nu tillämpade regler.

Därest kommunen tillhandahåller bostad, skall ersättning därför utgå enligt bestämmelserna i Svenska Landstingsförbundets överenskommelse med kommunalarbetareförbundet av maj 1951.

I regel bör hemvårdarinnornas arbetstid begränsas till 192 timmar per helgfri fyraveckorsperiod och bör överskjutande arbetstid, under förutsättning att behovet och varaktigheten härav kontrollerats, kompenseras i första hand genom motsvarande ledighet — samlad och uttagen såsom halv eller hel dag — och i andra hand genom ersättning.

Hemvårdarinnas arbetstid bör förläggas så att hon får åtnjuta minst fyra fridagar per fyraveckorsperiod, vilka såvitt möjligt böra förläggas till sön- och helgdagar. Hemvårdarinna, som ej kan utfå fyra fridagar per fyraveckorsperiod, skall beredas kompensation härför i första hand genom ledighet och eljest genom ersättning.

Hemvårdarinna äger åtnjuta lön enligt lönegrad 7 i statens nu gällande löneplan nr 1.

Fast lönetillägg utgår på lönen enligt överenskommelse mellan de centrala parterna.

Kommunen erlägger fortlöpande avgifter för hemvårdarinnas pensionering i Statens Pensionsanstalt.

Lönen inkluderar de naturaförmåner, som enligt författningarna (SFS 1943 nr 947) skola utgå, dock icke kost i de hem, där hemvårdarinna arbetar, eller ersättning för resor i tjänsten enligt § 14 i författningen. I de fall hemvårdarinnans telefon upptages under myndighetens rubrik i rikstelefonkatalogen, skall ersättning utgå enligt lägsta taxa.

Överenskommelsen gäller från och med den 1 januari 1951 till och med den 31 december 1951 och förlänges därefter att gälla för ett år i sänder, såvida den icke uppsäges minst tre månader före utlöpningstiden.

Den viktigaste nyheten i överenskommelsen är att tjänsterna skola uppflyttas till lönegrad 7. Löne- och avtalsnämnden föreslår att den centrala överenskommelsen följes.

Inklusive nu utgående dyrtidstillägg är begynnelselönen i lönegrad 6 431 kronor per månad och slutlönen 509 kronor. Motsvarande belopp äro i lönegrad 7 456 kronor och 539 kronor.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att med giltighet från och med den 1 januari 1951 uppflytta de ordinarie hemvårdarinnebefattningarna från lönegrad 6 till lönegrad 7 samt

att den centrala överenskommelsen skall även i övriga delar tillämpas.

Drätselkammaren har i häröver den 6 september 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 199. Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid drätselkontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 september 1951 anfört följande:

Kontorsbiträdet vid drätselkontoret fröken Vera-Britta Lönnqvist har erhållit anställning såsom kontorsbiträde vid kommunala flickskolan, varför hennes befattning vid drätselkontoret nu blivit vakant.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den efter fröken Lönnqvist ledigblivna befattningen såsom kontorsbiträde vid drätselkontoret.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 200. Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid drätselkontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 september 1951 anfört följande:

Kontorsbiträdet vid drätselkontoret fröken Inga Ludvigsson har uppsagt sin anställning till upphörande den 1 oktober 1951, enär hon erhållit anställning hos annan stad.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt förefinnes tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den efter fröken Ludvigsson ledigblivna befattningen såsom kontorsbiträde.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 201. Återbesättande av befattning som uppbördskontrollant vid uppbördsverket.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 september 1951 anfört följande:

Uppbördskontrollanten Rune Johansson vid härvarande uppbördsverk har begärt entledigande från sin befattning från och med den 1 oktober 1951.

Drätselkammaren har bifallit framställningen.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla framställningen.

Nr 202. Angående höjda arvoden till vissa kommunala förtroendemän.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 september 1951 anfört följande:

Enligt lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad sådan densamma lyder efter lagändring den 9 juni 1950 må stadsfullmäktige besluta, att fullmäktiges ordförande skall åtnjuta arvode för med uppdraget förenat arbete. Vidare må efter stadsfullmäktiges bestämmande till sådan ledamot av drätselkammaren eller annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning, som utsetts till ordförande eller som eljest i viss befattning inom kammaren, styrelsen, nämnden eller beredningen eller efter särskilt uppdrag utför arbete av mera betydande omfattning, utgå arvode för med uppdraget förenat arbete. Dylika arvoden bestämmas för högst ett år i sänder och må icke överstiga vad som är skäligt med hänsyn till göromålens omfattning och art. Beslut om arvoden behöva numera icke underställas länsstyrelsen.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 31 augusti 1950 ha fastställts vissa arvoden till ordförandena i en del nämnder. Vidare ha i annat sammanhang fastställts ersättningar till två ledamöter i löne- och avtalsnämndens arbetsutskott. Arvodenas nuvarande storlek framgår av nedanintagna uppställning.

Med hänsyn till inträffade ändringar i penningvärdet och den dyrtidskompensation, som kommit stadens anställda till del, har drätselkammaren funnit skäligt, att en höjning av arvodena, ungefärligen motsvarande de anställdas dyrtidskompensation, företagits. I sammanhang därmed har kammaren även funnit lämpligt att företaga vissa justeringar å arvodena med hänsyn till omfattningen och arten av de särskilda uppdragen, för vilka arvodena utgå. De föreslagna höjningarna framgå av följande uppställning:

Uppdrag	nu	förslag
Stadsfullmäktiges ordförande	1.000: —	1.500: —
Löne- och avtalsnämndens ordförande	1.800: —	2.200: —
Två ledamöter i löne- och avtalsnämndens arbetsutskott, pr man	300: —	400: —
Drätselkammarens ordförande	3.600: —	4.500: —
Byggnadsnämndens ordförande	500: —	600: —
Hamnstyrelsens ordförande	500: —	600: —
Styrelsens för Tekniska verken ordförande	500: —	1.500: —
Lantegendomsnämndens ordförande	300: —	400: —
Folkskolestyrelsens ordförande	300: —	600: —

Uppdrag	nu	förslag	
Fattigvårdsstyrelsens ordförande	500: —	600: —	
Barnavårdsnämndens ordförande	500: —	600: —	
Nykterhetsnämndens ordförande	300: —	400: —	
Ordförande i pensionsdistrikt I, II tillika sekreterare	900: —	650: —	(Östra distriktet)
Ordförande i Badelunda pensionsdistrikt ..	250: —	650: —	(Västra distriktet)
Kronor	11.250: —	15.200: —	

Till de föreslagna höjningarna må lämnas följande kommentar.

I drätselkammareordförandens uppdrag ingår även skyldighet att under en timme varje helgfri dag hava mottagning för allmänheten å drätselkammarens sessionssal. Beträffande ordföranden i styrelsen för tekniska verken är detta uppdrag förenat med sådant arbete och ansvar, att en höjning av arvodet med 1.000 kronor måste anses fullt skäligt. Justeringen av arvodet till pensionsnämndens ordförande sammanhänger med den nyligen av stadsfullmäktige beslutade ändrade indelningen av staden i två ungefär jämnstora distrikt, det östra och det västra distriktet.

Höjningarna föreslås tillämpade från och med 1952 års ingång.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att ovan angivna ersättningar skola tillämpas från och med den 1 januari 1952 samt

att av beslutet föranledda utgifter skola täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat.

Nr 203. Förvärv av tomten nr 2 i kvarteret Kol.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 september 1951 anfört följande:

Kungl. Maj:t har den 20 oktober 1950 förklarat föreningen Folkets Hus och Park i Västerås u. p. a. berättigad att expropriera tomten nr 2 inom kvarteret Kol här i staden för uppförande av byggnad avsedd att inrymma Folkets Hus jämte allmänna samlingslokaler och affärslägenheter m. m.

Expropriationsärendet har icke fullföljts av föreningen men har denna med ägaren till tomten träffat avtal om förvärv av densamma till ett pris av 210.000 kronor med tillträde den 1 juli 1951. Intill dess nybyggnad igångsättes, dock icke utan särskild förlängning längre än till den 1 juli 1956 skall säljaren äga disponera hela fastigheten mot viss i köpeavtalet fastställd hyra. Säljaren skall härvid på egen bekostnad svara för fastighetens skötsel och uppvärmning ävensom för brandstodsavgiften för byggnaderna men äger å andra sidan att under hyrestiden uppbära all avkastning från fastigheten. I nybyggnaden skall säljaren om denne så önskar beredas ändamålsenliga lokaler för möbelutställning och möbellager under minst tio år.

Föreningen har erbjudit staden att förvärva fastigheten på samma villkor föreningen själv förvärvat densamma. Förutsättningen härför är dock att staden till föreningen med tomträtt upplåter tomten för angivet ändamål.

Någon anledning för staden att förvärva fastigheten förrän byggnadsfrågan blir aktuell synes icke föreligga. Kammaren har därför under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall överenskommit med föreningen att förvärva fastigheten för samma pris föreningen givit eller 210.000 kronor, då saken blir aktuell. Staden skulle då å sin sida förbinda sig att upplåta tomten till föreningen med tomträtt. För dagen skulle sålunda endast erfordras ett principbeslut.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att vid den tidpunkt, då nybyggnad kan komma till stånd, av föreningen förvärva ifrågavarande fastighet till ett pris av 210.000 kronor och på de skäliga villkor i övrigt varom överenskommelse kan träffas samt

att förklara sig beredd att till föreningen upplåta tomten med tomträtt på de villkor, som vid den aktuella tidpunkten gälla för liknande upplåtelser.

Nr 204. Anslag för vissa kostnader vid fastighetstaxeringen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 september 1951 anfört följande.

Enligt lagen om kommunalstyrelsen i stad äga stadsfullmäktige besluta att ledamot av drätselkammaren och utsedd ledamot av annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning ävensom revisor skola för deltagande i sammanträde eller förrättning inom staden i stadens angelägenhet åtnjuta gottgörelse av stadens medel i form av dagtraktamente. Detta må i allmänhet ej överstiga 10 kronor för sammanträde eller förrättningsdag; dock må med avseende å särskilt tidskrävande sammanträde eller förrättning eller därest eljest synes påkallat av särskilda förhållanden traktamentet sättas till högre belopp.

Jämlikt 146 § i taxeringsförordningen äga av kommun valda ledamöter i såväl fastighetstaxeringsnämnd som vanlig taxeringsnämnd, om sådant av kommunen beslutas, åtnjuta dagtraktamente efter samma grunder, som stadgas i kommunallagarna.

Med tillämpning av dessa bestämmelser ha stadsfullmäktige den 31 augusti 1950 fastställt arvode till kommunvald ledamot av taxeringsnämnd, att oberoende av när sammanträdet påbörjas eller avslutas, utgå med 3 kronor pr timme, dock högst 15 kronor per sammanträdesdag.

I anledning av förestående allmän fastighetstaxering uppkommer fråga om grunderna för dagtraktamente till kommunvalda ledamöter i fastighetstaxeringsnämnd. Drätselkammaren anser att samma regler här bör gälla som beträffande ledamöterna i vanlig taxeringsnämnd.

Efter dessa regler skulle kostnaderna för ersättningarna kunna beräknas till 5.400 kronor.

Till följd av fastighetstaxeringen erfordras vidare ett anslag å 500 kronor för trycksaker, kuvert och annonskostnader samt å 600 kronor för biträde med deklarationsblanketters utlämnande, mottagande och sortering.

Totalt skulle sålunda krävas anslag å 6.500 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till kommunvald ledamot av fastighetstaxeringsnämnd skall, oberoende av när sammanträdet påbörjas eller avslutas, utgå en ersättning av 3 kronor pr timme, dock högst 15 kronor pr sammanträdesdag,

att för bestridande av diverse kostnader i samband med den allmänna fastighetstaxeringen anvisa ett anslag å 6.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 205. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 september 1951 anfört följande:

Folkskollärarinnan Barbro Wallin-Wikander, vilken genom stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1950 för tiden intill 1953 års utgång utsetts till suppleant i barnavårdsnämnden, har på grund av avflyttning från staden hemställt om entledigande från uppdraget.

Fru Wallin-Wikander tillhör den grupp suppleanter, vilka valts för kommunen i övrigt.

Med anledning härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att godkänna fru Wallin-Wikanders avsägelse samt

att till ny suppleant i barnavårdsnämnden för tiden intill 1953 års utgång utse fru Mildred Wallin.

Nr 206. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 september 1951 anfört följande:

Uti den av stadsfullmäktige den 25 april 1929 tillsatta kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek har på grund av fullmäktiges val redaktören Anders Pers d. ä. varit medlem. Redaktören Pers har numera avlidit.

Mandatet är icke tidsbegränsat.

Med anmälan härom tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att till ledamot i kommittén för upprättande av ett folk- och landsbibliotek i stället för redaktören Anders Pers utse kontorschefen Einar Keijser.

Nr 207. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 september 1951 anfört följande:

Sedan förrådsvaktmästaren Ivar Engström, vilken av stadsfullmäktige valts till ledamot i styrelsen för kommunala flickskolan för tiden intill 1951 års utgång numera avlidit, får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att till ny ledamot i styrelsen efter herr Engström utse nuvarande suppleanten ombudsmannen Sten Söderberg för tiden intill 1951 års utgång samt

att till ny suppleant efter herr Söderberg för samma tid utse muraren Erik Svensson.

Nr 208. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 september 1951 anfört följande:

Vid sammanträde den 30 augusti 1951 beslöto stadsfullmäktige att Västerås stad från och med den 1 januari 1952 skulle övertaga den av föreningen för Västerås Arbetarinstitut bedrivna biblioteksverksamheten och att verksamheten i stadens regi skulle stå under tillsyn och förvaltning av en särskild, av stadsfullmäktige vald styrelse, kallad biblioteksstyrelsen.

Enligt det av fullmäktige vid samma tillfälle antagna reglementet för styrelsen skall denna bestå av fem ledamöter med lika många suppleanter, valda för fyra kalenderår i sänder. Suppleanterna skola inträda vid förfall för ordinarie ledamot i den ordning, stadsfullmäktige vid valet bestämma.

Oaktat mandaten för styrelsens ledamöter och suppleanter börja löpa först från och med årsskiftet, har beredningsutskottet ansett fördelaktigt om valet kunde ske redan nu, detta för att den blivande styrelsen skall få tillfälle att i god tid sätta sig in i de olika frågor, som uppstå i anledning av stadens övertagande av biblioteksverksamheten.

Beredningsutskottet tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att till ledamöter i biblioteksstyrelsen för en tid av fyra kalenderår från den 1 januari 1952 utse kontorschefen Einar Keijser, banktjänstemannen Anna Carlsson, portvakten Erik Andersson, rektorn Knut Carlfors och överläraren Gösta Brismar,

att till suppleanter i styrelsen för samma tid utse metallarbetaren Ruben Carlsson, studieinstruktören Folke Wångersjö, fru Anna Löf, Tomtebovägen 4, fru Ingrid Dalne, Stohagsvägen 12, och fru Lisa Härenstam,

att till sammankallande utse kontorschefen Einar Keijser,

att genom lottning inför stadsfullmäktige skall bestämmas, att tre ledamöter och två suppleanter skola avgå ur styrelsen med utgången av år 1953 samt

att herrar Ruben Carlsson och Folke Wångersjö samt fru Anna Löf i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herr Keijser, fröken Anna Carlsson och herr Erik Andersson; fru Ingrid Dalne vid förfall för herr Carlfors och fru Lisa Härenstam vid förfall för herr Brismar.

Beredningsutskottets förslag i vad avser ledamöter och suppleanter i styrelsen har beslutats genom val med slutna sedlar. Vid förslagsvalet till ledamöter har herr Keijser, fröken Anna Carlsson samt herrar Erik Andersson och Brismar erhållit åtta röster vardera och herr Carlfors sex röster, medan två röster avgivits för pastorn Nils Palmkvist. En ogiltig valsedel, upptagande endast tre namn har avgivits. Vid förslagsvalet till suppleanter har herrar Ruben Carlsson och Wångersjö samt fru Anna Löf erhållit vardera åtta röster, fru Lisa Härenstam sju röster och fru Ingrid Dalne sex röster, medan tre röster tillfallit ombudsmannen Arthur Lingnäs. En ogiltig valsedel upptagande sex namn har avgivits.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 25 oktober 1951 **Ser. A nr 9**

Nr 209. Anslag för anställande av en extra åklagare.

Stadsfiskalen har i skrivelse den 27 september 1951 anfört följande:

Vid mitt övertagande av tjänsteuppgifterna som stadsfiskal förelåg den 20 april 1951 en avsevärd arbetsbalans såväl för mig som för biträdande stadsfiskalen. Denna balans kunde i mindre mån avarbetas under maj och juni. Biträdande stadsfiskalen fick dessutom under polismästarens och min semester uppehålla respektive tjänster jämte egen tjänst. Härigenom ökades balansen avsevärt på såväl stadsfiskalstjänsten som biträdande stadsfiskalstjänsten. Jag hyser den uppfattningen, att jag skall kunna ensam klara av å mig vilande arbetsbalans. Emellertid är biträdande stadsfiskalens arbetsbalans för närvarande så stor, att han icke har någon möjlighet att ensam kunna sköta arbetsuppgifterna. Härtill kommer att jag skall vara tjänstledig under 10 dagar för bevistande av en av justitiedepartementet anordnad kurs, då biträdande stadsfiskalen får uppehålla min tjänst jämte egen tjänst. Biträdande stadsfiskalens arbetsbalans uppgår för närvarande till c:a 170 mål, varav något mer än 50 äro från år 1950.

Jag hemställer med anledning av det sagda om rätt att anställa en extra åklagare under tiden 5 oktober—15 december 1951 eller under lika lång tid som på grund av semester och ovanberörda tjänstledighet saknats full besättning på tjänsterna.

I årets stat finnes ett anslag på 1.500 kronor för vikarier under semester och tjänstledighet. Huruvida medel utgått av detta anslag vet jag ej, enär åklagarmyndighetens och polisväsendets utgiftsstater i början av året förts gemensamt och vikarie på vakant tjänst möjligen kan ha förts på detta konto. Någon ersättning för semestervikarie torde ej ha utgått. Ev. kvarvarande medel å berörda anslag torde böra i första hand tagas i bruk. Kostnaderna för en extra åklagare under angiven tid torde belöpa sig till c:a 3.000 kronor.

Drätselkammaren har med överlämnande av stadsfiskalens skrivelse genom utlåtande den 1 oktober 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige har den 30 augusti 1951 beviljat ett anslag för tillfälligt anställande av en extra assessor vid rådhusrätten under tiden september—december 1951. Detta anslag motiverades bland annat med behovet att arbeta av den arbetsbalans, som beräknades föreligga ifråga om brottmålen. Stadsfiskalens framställning sammanhänger med sistnämnda förhållande.

Kammaren tillstyrker på grund härav stadsfullmäktige besluta

att bevilja ett anslag å 3.000 kronor för anställande av en extra åklagare under angiven tid samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 210. Inrättande av en ordinarie befattning som maskinmästare vid vattenverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 augusti 1951 anfört följande:

För närvarande äro två ordinarie maskinister anställda för skötseln av vattenverkets anläggningar. Efter tillkomsten av snabbfilterverket, vars byggnadsarbeten påbörjas innevarande höst, är denna personal otillräcklig, och en utökning av densamma blir nödvändig. I första hand behöves en maskinmästare med uppgift att under driftsingenjörens närmaste förmanskap leda och övervaka driften och därvid bl. a. handha den dagliga kontrollen av reningsprocessens förlopp och vattnets beskaffenhet samt ansvara för tillsynen och vården av verkets byggnader och maskiner. Byggnadsarbetet väntas fortskrida så snabbt att uppmontering av maskiner och rörledningar kan påbörjas i slutet av första halvåret 1952. Styrelsen anser det önskvärt och lämpligt, att maskinmästaren anställes så tidigt att han såsom kontrollant kan övervaka monteringsarbetet och blir i tillfälle att från början grundligt sätta sig in i verkets detaljer.

Med hänsyn till att maskinmästarens arbetsuppgifter redan från början och än mera efter den utbyggnad av anläggningarna, som planeras komma till utförande inom de närmaste två åren, bli omfattande och ansvarsfulla, anser styrelsen att befattningen i likhet med tjänsterna såsom schaktmästare, verkmästare vid elverket och gasmästare bör placeras i lönegrad 19. I nämnda lönegrad är med nuvarande dyrtidstillägg begynnelselönen 792 kronor och slutlönen 930 kronor i månaden.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 juli 1952 inrätta en ordinarie befattning såsom maskinmästare vid vattenverket i lönegrad 19.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 september 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 oktober 1951 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 211. Inrättande av befattning som kontorsbiträde vid socialvårdsbyrån.

Socialvårdsdelegationen har i skrivelse den 25 augusti 1951 anfört följande:

Ett kontorsbiträde å socialvårdsbyrån, vilket under längre tid på grund av sjukdom varit oförmöget att uppehålla sin befattning och därför åtnjutit utsträckt sjukavlöning enligt Stadsfullmäktiges särskilda beslut, senast den 30 mars 1950, har av läkare förklarats frisk och i stånd att utföra arbete fr. o. m. den 1/10 1950. Formellt har vederbörande sedan sistnämnda dag uppehållit kontorsbiträdesbefattningen, som dock reelt uppehållits av annan befattningshavare. Då denna anordning av särskilda skäl, som torde vara kända, synes komma att bliva bestående och då med hänsyn till biträdets långa tjänstetid inom staden bestämmelserna i 7 § Tjänstgöringsreglemente för

stadens ordinarie befattningshavare enligt socialvårdsdelegationens mening icke böra tillämpas, synes det lämpligt att ifrågavarande kontorsbiträdestjänst överföres till övergångsstat med rätt för innehavaren att kvarbliva i densamma till uppnådd pensionsålder. Antingen tjänsten kvarstår oförändrad eller överföres till övergångsstat, är det rimligt att en ytterligare kontorsbiträdestjänst inrättas för den befattningshavare, som i verkligheten uppehåller tjänsten.

Delegationen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att, med eventuellt vidtagande av ifrågasatt åtgärd, inrätta en ytterligare ordinarie befattning som kontorsbiträde å socialvårdsbyråns kansli fr. o. m. den 1 januari 1952 samt

att bemyndiga socialvårdsdelegationen att med ordinarie innehavare besätta denna befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 september 1951 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden anser icke, att de av socialvårdsdelegationen åsyftade förhållandena motivera att den befintliga kontorsbiträdestjänsten överföres på övergångsstat. Bedömandet av huruvida befattningen kommer att vara behövlig för framtiden bör kunna uppskjutas till en tidpunkt då frågan blir mera aktuell än den för dagen är. Nämnden har icke något att erinra mot att en ny kontorsbiträdesbefattning inrättas.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1952 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde å socialvårdsbyråns kansli samt

att bemyndiga socialvårdsdelegationen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 1 oktober 1951 följande:

Kammaren ansluter sig på de av nämnden anförda skäl till nämndens förslag att frågan om överförande av den nuvarande kontorsbiträdestjänsten å övergångsstat bör anstå tillsvidare.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 212. Ändring av extra befattning som kontorsassistent vid tekniska verken till ordinarie befattning såsom stadsbokhållare.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 augusti 1951 anfört följande:

Tekniska verkens fortgående expansion har medfört ökning av kontorschefens arbete. Hans åligganden innefatta förmanskap för ett 30-tal anställda på kontoret, förrådet och mätaravdelningen, organisation och rationalisering av göromålen, uträkning av anslutningsavgifter, debitering av avgifter och utförda installations- och andra arbeten, bokföring jämte bokslut m. m. Med anledning av att göromålen blivit så omfattande, att kontorschefens bortovaro även för kort tid äventyrade arbetets gång, och möjlighet för annan befattningshavare att vid sidan av sitt arbete sätta sig in i kontorschefens mångskiftande arbetsuppgifter icke förelåg, beslöt styrelsen den 3 januari 1950 anställa en kontorsassistent på extra stat med uppgift att biträda kontorschefen i hans arbete och vid behov uppehålla hans tjänst. Löne- och avtalsnämnden, vars prövning lönesättningen underställdes, förklarade sig icke kunna medgiva högre löneplacering än i löneklass 14, med hänsyn till lönesättningen för befattningarna såsom stadsbokhållare, vilkas arbete syntes jämförligt med arbetet i den nyinrättade tjänsten.

Ett stadigvarande och angeläget behov av tjänsten föreligger, men det har icke visat sig möjligt att med dess placering på extra stat och nuvarande lönesättning få duglig person att en längre tid stanna på platsen. På grund härav och då tjänsten såväl i fråga om kvalifikationer som arbetsuppgifter är närmast jämförlig med stadsbokhållarbefattning, anser styrelsen att den extra befattningen såsom kontorsassistent bör omändras till ordinarie befattning såsom stadsbokhållare.

Befattningen såsom stadsbokhållare är placerad i lönegrad 18. I denna lönegrad är med nuvarande dyrtidstillägg begynnelselönen 756 kronor och slutlönen 878 kronor.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1952 omändra extra tjänsten såsom kontorsassistent vid tekniska verken till ordinarie befattning såsom stadsbokhållare i lönegrad 18.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 september 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 1 oktober 1951 med åberopande av vad styrelsen i skrivelsen anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 213. Fråga om ändring av en befattning såsom extra kontorsbiträde till en befattning såsom ordinarie kontorsbiträde å byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 september 1951 anfört följande:

Sedan den 1 juni 1948 har funnits en extra befattning såsom biträde, gemensamt för drätselkammarens förråd och transportmästaren. Befattningen har från början varit en extra skrivbiträdesbefattning med avlöning enligt löneklass 6 men har från och med den 1 januari detta år omändrats till en extra befattning som kontorsbiträde med avlöning enligt löneklass 7. Befattningens innehavarinna biträder förrådsförmannen och transportmästaren med lagerbokföring, littering av utgående material, fakturakontroll, statistik och tidskrivning. Tjänsten har hittills haft fyra innehavare.

Då stadigvarande behov av befattningen föreligger och då det är av vikt för staden att undvika alltför täta ombyten å tjänsten, föreslår drätselkammaren, att befattningen omändras till ordinarie från och med den 1 januari 1952.

Begynnelse- och slutlönerna i lönegrad 8, där befattningen såsom ordinarie kontorsbiträde är placerad, utgöra inklusive gällande dyrtidstillägg respektive 5.772 och 6.804 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1952 omändra ifrågavarande befattning som extra kontorsbiträde å byggnadskontoret till en befattning såsom ordinarie kontorsbiträde i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla framställningen.

Nr 214. Återbesättande av en befattning som skrivbiträde å drätselkontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 oktober 1951 anfört följande:

Skrivbiträdet å drätselkontoret fröken Maj Eriksson har utsetts till innehavare av en ordinarie tjänst såsom kontorsbiträde å kontoret. Den ordinarie skrivbiträdestjänsten å kontoret har sålunda blivit ledig.

Drätselkammaren tillstyrker med anledning härav stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att återbesätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 17 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 215. Inrättande av ordinarie befattning såsom förrådsförman vid vatten- och avloppsverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 augusti 1951 anfört följande:

Vatten- och avloppsverkets material i det nya förrådet vid Kungsängen har ett värde av omkring ½ miljon kronor och den växande maskinparken av grävmaskiner, kompressorer, pumpar, borrmaskiner m. m. representerar ett avsevärt kapital. Tillsynen och skötseln av förrådet och maskinparken har tills vidare varit provisoriskt ordnad. Uthyrningen av maskiner, då de ej behövts för egna arbeten, har handhafts

av verkets arbetsförmän. Då dessa i allt större utsträckning bundits vid sina egentliga arbetsuppgifter, kan den nuvarande ordningen ej mera försvaras.

Styrelsen anser därför, att vid verket bör anställas en förrådsförman med uppgift att förestå tillsynen och skötseln av verkets material och maskinpark, att övervaka utlämning av maskiner och att vara förman såväl för arbetarna vid förrådet som maskinreparatörerna. Det har visat sig omöjligt att få sådan befattningshavare på extra stat med åtföljande sämre löneplacering. Med hänsyn till de värden, det här är fråga om, är en sådan befattning varaktigt behövlig och bör från början ställas på ordinarie stat med placering i lönegrad 16.

I lönegrad 16 är med nuvarande dyrtidstillägg begynnelselön 699 kronor och slutlön 792 kronor i månaden.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1952 vid vatten- och avloppsverket inrätta en ordinarie befattning såsom förrådsförman i lönegrad 16.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 19 september 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla framställningen.

Drätselkammaren har i häröver den 11 oktober 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 216. Fråga om höjning av vissa arvoden till lärarpersonal vid folkskolorna.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 14 augusti 1951 anfört följande:

Vid Västerås folkskolor anställda överlärare och tillsynslärare ha i skrivelse till folkskolestyrelsen anhållit om 33 % dyrtidskompensation att utgå retroaktivt från 1/1 1951.

Simlärarinnan E. Hammarqvist har likaledes anhållit om samma dyrtidskompensation som övriga tjänstemän i staden erhålla.

Folkskolstyrelsen har funnit skäligt att arvodena för dessa befattningshavare höjes med ett belopp motsvarande 20 % d. v. s. enligt den procentsats varmed stadstjänstemännens tillägg höjts fr. o. m. 1/1 1951.

Folkskolstyrelsen anser emellertid, att samtliga å styrelsens stat upptagna arvodesbefattningar där arvodena fastställts före 1951 böra erhålla samma justering å 20 % tillägg.

Till skolbibliotekarien Elis Hedberg har folkskolstyrelsen för år 1951 beviljat ett extra arvode å 500 kronor för det merarbete som åvilat honom för iordningställande av bibliotekslådor till varje klassrum i Gideonsbergsskolan m. m. För året finns anslag i stat upptaget till skolbibliotekarier med 2.000 kronor. Då särskild bibliotekarie

ännu ej kunnat anställas i Gideonsberg, har folkskolstyrelsen ansett sig haft befogenhet att till Hedberg utbetala hälften av det anslag, som avsetts för ny skolbibliotekarietjänst i Gideonsberg. Folkskolstyrelsen anser även, att en framställning från herr Hedberg om höjning av nu utgående arvode med 500 kronor för år 1952 är i hög grad befogad med hänsyn till det starkt ökade arbetet med anledning av utökat bokbestånd och stigande utlåningsfrekvens, och vill för sin del föreslå att Hedbergs nu utgående arvode à 1.000 kronor höjes med dels 20 % (200: —) dels ock 500 kronor för utökat arbete. I stat för år 1952 har beräknats 2.000 kronor till avlönande av 2 bibliotekarier vid respektive Gideonsbergs- och Blåsboskolorna, där nya bibliotek skola inrättas. Utgifter för bokinköp m. m. bestrides med medel ur anslag till inventarier till respektive skolor. Folkskolstyrelsen anhåller, att ovannämnda anslag till avlönande av bibliotekarier ställes till styrelsens förfogande som "förslagsanslag högst".

På i särskild motiveringsskrivelse till Stadsfullmäktige i samband med förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 angivna grunder, får folkskolstyrelsen slutligen föreslå att anslaget till filmarkivarie fastställes att utgå med samma belopp som år 1951, eller med 900 kronor för år 1952.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att Stadsfullmäktige behagade fastställa nedanstående arvodesbelopp att utgå fr. o. m. nedan angivet datum till följande befattningshavare:

6 överlärare à 1.920: — fr. o. m. 1/1 1951 (15A1—101)
2 tillsynslärare à 1.200: — fr. o. m. 1/1 1951 (15A1—101)
1 simlärarinna à 7: 50 per tim. fr. o. m. 1/1 1951 (15A2—101,11)
1 skolbibliotekarie (Hedberg) à 1.700: — fr. 1/1 1952 (15A2—101,11)
2 bibliotekarier (Gideonsberg, Blåsbo) à 1.000: — fr. 1/1 1952 (15A2—101,11)
3 trädgårdslärare à 1.200: — fr. o. m. 1/1 1951 (15A2—101,11)
1 trädgårdslärare à 396: — fr. o. m. 1/1 1951 (15A2—101,11)
1 filmarkivarie à 900: — fr. o. m. 1/1 1952 (15A2—101,11)

och har ovannämnda belopp av folkskolstyrelsen uppförts i förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 19 september 1951 anfört följande:

Mellan Svenska Stadsförbundet och Sveriges Överlärarförbund pågår överläggningar om enhetliga arvoden till överlärare i stad där kommunal folkskoleinspektör finnes. På grund härav anser löne- och avtalsnämnden det vara riktigt att avvakta vad en blivande central överenskommelse kan medföra. Denna del av ärendet bör därför bordläggas.

Höjningen av stadstjänstemännens dyrtidstillägg från 12 till 32 % och 33 % innebär en inkomsthöjning med 18,8 % (räknat efter 33 %). Vid bifall till folkskolestyrelsens

framställning om arvodeshöjningar för övrig personal bör höjningen ske med nämnda procenttal och beloppen avrundas till närmast högre eller lägre fem- eller tiotal kronor.

Löne- och avtalsnämnden har icke något att erinra mot den arvodeshöjning som föreslås för skolbibliotekarien utöver den höjning som härledes från ökat dyrtidstillägg. Ej heller har nämnden något att erinra mot det begärda anslaget för avlöning av bibliotekarier vid Gideonsbergs- och Blåsboskolorna. Arvodet till filmarkivarie tillstyrkes likaledes.

De begärda höjningarna bör enligt löne- och avtalsnämndens mening tillämpas från och med den 1 januari 1952 eftersom ersättning till innehavare av arvodesbefattningar i regel utgår med fasta belopp utan anknytning till dyrtidstillägg och utan retroaktivitet. Dock tillstyrker nämnden såsom ett undantag att arvodeshöjningen för simlärarinnan får räknas från och med den 1 januari 1951, eftersom hon har sin huvudanställning såsom simlärarinna medan övriga arvodesavlönade sköta sina uppgifter såsom bisyssla vid sidan om ordinarie tjänst.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bordlägga frågan om arvoden till överlärare;

att i de övriga fall där folkskolestyrelsen föreslagit arvodeshöjningar, medgiva höjning med 18,8 % från och med den 1 januari 1952, beträffande simlärarinnan dock från och med den 1 januari 1951 samt

att i återstående delar bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 11 oktober 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 217. Yttrande över inkomna ansökningar till den ledigförklarade befattningen såsom assessor vid rådhusrätten och magistraten.

Magistraten har i skrivelse den 26 september 1951 anfört följande.

Sedan assessorstjänsten vid rådhusrätten och magistraten blivit vakant genom att assessorn Olle Garenberg övergått till annan tjänst, har befattningen i vederbörlig ordning kungjorts ledig. Vid ansökningstidens utgång hade följande sökande anmält sig till tjänsten:

Ahnlund, Nils *Erik,* e. o. hovrättsfiskal,
Nordenström, Olof *Gustaf,* e. o. hovrättsfiskal,
Olsson, *Oskar* Fredrik, e. hovrättsfiskal,
Romander, *Holger* Axel Gustaf, e. o. hovrättsfiskal,
Sandin, *Bengt-Olof* Edvard, e. hovrättsfiskal, samt
Österman, *Ester* Maria Josefina, e. hovrättsfiskal.

Jämlikt föreskrifterna i 2 § Kungl. kungörelsen den 31 oktober 1947 med vissa bestämmelser angående rådhusrätt och magistrat får magistraten härmed överlämna ansökningshandlingarna till Stadsfullmäktige för yttrande, som med handlingarna förväntas.

För egen del får magistraten avgiva följande yttrande.

Magistraten finner att av sökandena Ahnlund, Romander och Nordenström ur allmän meritsynpunkt äro överlägsna övriga sökande och sinsemellan böra placeras i nu nämnd ordning. Med hänsyn till Romanders utmärkta examensmeriter anser magistraten emellertid tveksamt vem av Ahnlund och Romander, som bör sättas främst.

De i skrivelsen omförmälda ansökningshandlingarna med tillhörande bilagor ha icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnas jämte sammandrag över de sökandes meriter tillgängliga för granskning å stadskansliet.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 10 oktober 1951 följande.

Till stadsfullmäktiges orientering vill utskottet erinra om gällande föreskrifter angående tillsättande av assessor i rådhusrätt. Enligt Kungl. kungörelsen den 31 oktober 1947 med vissa bestämmelser angående rådhusrätt och magistrat, skall magistraten, när assessorstjänst skall tillsättas, kungöra befattningen till ansökan ledig med tillkännagivande av att till Kungl. Maj:t ställd ansökan till befattningen skall hava inkommit till magistraten inom en månad efter det kungörelsen blivit införd i allmänna tidningarna. Efter nämnda tids utgång skall magistraten till Kungl. Maj:t överlämna ansökningshandlingarna jämte eget yttrande och yttrande av stadsfullmäktige. Kungl. Maj:t utnämner därpå innehavare av befattningen.

Av de sex, som anmält sig till befattningens sökande, synas Ahnlund, Romander och Nordenström vara klart överlägsna övriga tre sökande och likaså Ahnlund och Romander böra hava företräde framför Nordenström. I likhet med magistraten anser utskottet, att Ahnlund bör uppföras i första förslagsrummet, även om det med hänsyn till Romanders teoretiska kvalifikationer och de utmärkta vitsord, som lämnats angående hans tidigare tjänstgöring, måste anses tveksamt, vem av honom och Ahnlund, som bör i första hand ifrågakomma.

Utskottet föreslår sålunda stadsfullmäktige besluta

att med åberopande av vad sålunda anförts biträda magistratens yttrande i ärendet.

Nr 218. Motion om bidrag till kostnaderna för gator och vägar inom Brandthovdaområdet.

Stadsfullmäktige ha den 21 december 1950 till drätselkammaren för yttrande remitterat en av dåvarande stadsfullmäktigeledamoten Gösta Brandt ingiven motion angående bistånd från staden till iordningställande av gator och vägar inom Brandthovdaområdet.

Motionen är så lydande:

Enligt beslut å sammanträde med Brandthovda vägsamfällighet den 10 december 1950 ämnar samfälligheten redan under år 1951, om arbetstillstånd erhålles, sätta gator och vägar inom Brandthovdaområdet i för stadstrafik tillfredsställande skick. Mycket har gjorts med enkla medel och för låg kostnad genom personliga arbetsinsatser från tomtägarnas sida. Det är den slutliga och kostsamma slutjusteringen, som nu återstår och som man beslutat skall forceras fram.

Styrelsen för vägsamfälligheten har fått i uppdrag att informera stadens myndigheter om beslutet samt anhålla om bistånd från staden såväl vid förslagets planläggning som vid dess genomförande. Styrelsen ämnar dessutom såsom hittills anlita sakkunniga från Vägförvaltningen för planernas upprättande och kostnadernas beräkning. Styrelsen har även fått i uppdrag att ordna med förberedelserna till upptagande av ett amorteringslån till kostnadernas bestridande.

Då styrelsen för Brandthovda vägsamfällighet förutsätter att Västerås stad, inom vars hank och stör Brandthovdaområdet dock ligger och vars tätbebyggelse alltmer närmar sig Brandthovdaområdet, icke kan vara helt likgiltig för hur detta s. k. ytterområde löser sina gatu- och vägproblem, hemställes härmed dels att staden ställer sina sakkunniga på detta gebit till vårt förfogande i den mån så är möjligt och erforderligt, dels att staden lämnar bidrag med viss del av den godkända kostnaden, varom så snart vederbörlig sakkunnig utredning och kostnadsberäkning verkställts, ansökan kommer att ingivas.

Västerås den 14 december 1950.

GÖSTA BRANDT

Drätselkammaren har i häröver den 11 oktober 1951 avgivet yttrande anfört följande:

För ifrågavarande område finnes ej stadsplan. Inom området finnes av markägarna utförda avloppsledningar, vilka endast delvis kunna användas vid anknytning till stadens avloppsnät. Vattenledningar saknas helt och hållet.

De arbeten, vilka enligt motionären av vägsamfälligheten planeras för den slutliga justeringen, komma att i stor utsträckning bliva till ingen nytta, när staden en gång iordningställer vatten- och avloppsledningar till området. Samtliga gator inom området äro att betrakta såsom enskilda vägar i lagens mening. För dylika vägar har staden icke någon skyldighet att bidraga till anläggnings- eller underhållskostnader.

Efter ledningens nedläggande måste en mer eller mindre fullständig ombyggnad av gatorna ske, varvid fastighetsägarna enligt gällande bestämmelser hava att bidraga till kostnaderna. Den nu planerade förbättringen medför sålunda en extra utgift för markägarna.

Under nu angivna förhållanden synes anledning ej föreligga för staden att engagera sig i företaget genom några bidrag. Däremot synes staden skäligen böra ställa sakkunnig hjälp till vederbörandes förfogande och tillhandahålla vederbörande grus till stadens självkostnad.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att förklara staden beredd att ställa till markägarnas inom Brandthovdaområdet förfogande sakkunnig hjälp för utrednin-

gar angående iståndsättande av gator och vägar inom området samt

att motionen i övrigt icke skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 219. Anslag för stamkabel å Djuphamnsområdet.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 2 oktober 1951 anfört följande:

Den nya sektionsstationen för distribution av elkraft å stadsägan nr 883 E (S. H. 1951 nr 115 ser. A) beräknas bli klar för provisorisk drift vintern 1952. Enligt uppgjord plan skall från stationen utgå en stamkabel om 3 × 120 mm², 6 kV, över transformatorstationen å andelsslakteriet till stationen nr 66 på djuphamnsområdet och vidare över gamla hamnområdet till ångkraftverket. Sträckan fram till transformatorstationen 66 bör komma till utförande redan innevarande höst. Härvid förutsättes jämväl två nya ställverksfack å först nämnda transformatorstation. Kostnaderna, som lämpligen böra utgå av lånemedel, stiga för den aktuella delen av kabeln till 44.700 kronor och för ställverksfacken till 3.800 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anvisa 48.500 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 oktober 1951 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att för ändamålet hemställa hos Kungl. Maj:t om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 48.500 kronor samt att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 220. Anslag för vatten- och avloppsledningar till Berghamra.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 2 oktober 1951 anfört följande:

Då numera förutsättningar för lösning av Berghamraområdets vatten- och avloppsfråga föreligga, har på tekniska verken uppgjorts förslag till utläggning av vatten- och avloppsledningar å området. Kostnaderna härför stiga till 114.000 kronor. I anslutningsavgifter väntas inflyta 35.000 kronor. Vinsten på försålt vatten beräknas förränta och amortera 5.000 kronor.

Styrelsen anser, att kostnaderna lämpligen täckas till ett belopp av 5.000 kronor

av anslaget för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar och till återstående del av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för vatten- och avloppsledningar å Berghamraområdet bevilja ett anslag å 114.000 kronor att täckas med 5.000 kronor av anslaget för serviser och mindre ledningsutsträckningar och 109.000 kronor av tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 11 oktober 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt vad verkställd undersökning givit vid handen redovisade tillfälliga fonden av tekniska verkens anslutningsavgifter vid årets början ett underskott å 31.500 kronor. Enligt olika beslut av stadsfullmäktige har under året dispositioner företagits ur fonden med avsevärda belopp. De avtappningar som härigenom fonden utsatts för ha visserligen i viss utsträckning kompenserats genom att fonden tillförts anslutningsavgifter. Per den 1 oktober 1951 föreligger emellertid ett underskott å 533.800 kronor. Under år 1952 beräknar man att fonden kommer att tillföras ett belopp av 246.000 kronor. Under dessa förhållanden torde icke fonden ytterligare böra belastas med hela det belopp styrelsen föreslagit. Å vattenverkets stat finnas reserverade medel för serviser och mindre ledningsutsträckningar till ett belopp av 61.300 kronor. Bruttokostnaderna per den 1 oktober 1951 för dylika anläggningar ha utgjort 61.150 kronor, varav dock genom fondmedel täckes 40.000 kronor, och genom det allmänna anslaget 21.150 kronor. Till disposition förefinnes sålunda av nu ifrågavarande medel skillnaden mellan 61.300 och 21.150 kronor eller 40.150 kronor. Kammaren anser lämpligt att av det begärda anslaget å 114.000 kronor 35.000 kronor täckes av fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter, vilket belopp kan beräknas inflyta till fonden, samt återstoden 79.000 kronor täckes av anslaget för serviser och mindre ledningsutsträckningar för 1951 jämte från tidigare år under samma konto reserverade medel. I den mån anslaget måste överskridas får reglering ske i samband med bokslutet.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bevilja det av styrelsen begärda anslaget å 114.000 kronor för vatten- och avloppsledningar å Berghamraområdet, samt

att anslaget skall täckas till ett belopp av 35.000 kronor av tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter samt till ett belopp av 79.000 kronor av i 1951 års stat anslagna och reserverade medel för serviser och mindre ledningsutsträckningar.

Nr 221. Anslag för ombyggnad av kokssorteringsverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 15 september 1951 anfört följande:

Det nuvarande kokssorteringsverket är såväl otillräckligt som starkt förslitet. Traversen för transport av koks är utdömd av yrkesinspektionen och kan ej genom reparation försättas i tillfredsställande skick. Sorteringssållen äro även så gott som oanvändbara. Metoden för släckning är föråldrad och arbetsdryg. Enligt denna uttages koksen i korg, som efter släckning medelst traversen forslas till upplag. Eventuell eftersläckning utföres i upplaget, vilket är tidsödande och medför olägenhet av att koksen genomdränkes med vatten. Numera tillgår släckningen så, att kokskorgen tippas på en ramp och får ligga där under kontroll, tills släckningen är färdig och eventuell eftersläckning utförd, varefter bortforsling sker med transportör.

För uppförande av nytt sorteringsverk har under åren 1947—1949 avsatts sammanlagt 300.000 kronor. Det nya verket har ännu ej kommit till, dels på grund av svårighet att få byggnadstillstånd, dels för att hålla investeringarna nere och dels slutligen av orsak, att gasverkets snabba expansion fört fram frågan om verkets fortsatta utbyggnad, varmed det nya sorteringsverket är intimt förbundet. Frågan är under utredning. Med rådande läge på kol- och koksmarknaden kan utredningen ej väntas bli färdig inom närmaste framtid.

Då det synes osannolikt, att nytt sorteringsverk kommer att uppföras inom fem år, har förslag uppgjorts till ombyggnad av det gamla verket för att göra det användbart under nämnda tid. Förslaget omfattar en ramp för forsling av koksen medelst transportör till upplaget och anskaffning av nya såll. Efter rampens tillkomst kan traversen tas ur bruk och eventuellt hållas som reserv. Kostnaderna beräknas för rampen till 65.000 kronor och för sållen till 35.000 kronor. Ombyggnaden medför en arbetsbesparing, som uppskattas till 5.000—10.000 kronor per år.

Enligt styrelsens mening kunna kostnaderna lämpligen täckas med anlitande av de för det nya sorteringsverket reserverade medlen. Det är styrelsens avsikt att inom fem år göra motsvarande avsättning för nyssnämnda ändamål.

Med hänvisning härtill hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ombyggnad av kokssorteringsverket få använda 100.000 kronor av de för nytt sorteringsverk avsatta medlen.

Drätselkammaren har i häröver den 11 oktober 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 222. Anslag för uppförande av en vaktkur för tullens bevakningspersonal i Djuphamnen. (Jfr. S. H. nr 122 ser. A år 1937.)

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 oktober 1951 anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har tullkammaren i Västerås hemställt, att staden ville gå i författning om uppförande av ytterligare en vaktkur i Djuphamnen för den där tjänstgörande tullpersonalen.

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande.

Stadsfullmäktige ha den 26 augusti 1937 beslutat anvisa medel för uppförande av den nu befintliga vaktkuren i Djuphamnen. Tullkammarens nu ifrågavarande framställning får ses mot bakgrunden av den företagna utvidgningen av Djuphamnen, som nödvändiggör att ytterligare utrymmen för tullpersonalen anordnas.

Kostnaden för vaktkuren beräknas till 4.500 kronor och torde böra täckas av fullmäktiges reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för nu ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 4.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

Nr 223. Fråga om utökad borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförenings Västeråshus nr 14.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 oktober 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 26 april 1951 bemyndigat drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförenings Västeråshus nr 14 nybygge inom kvarteret Klövern intill ett belopp, motsvarande 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 2.500.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor att borgensåtagandet skall gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

I skrivelse den 6 oktober 1951 har Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 14 hemställt, att gränsen för byggnadskreditivet måtte höjas till 85 % av 3.450.000 kronor eller kronor 2.932.500.

Som skäl för framställningen anför föreningen följande.

Föreningens tidigare ansökan om borgen hade baserat sig på en beräknad kostnad för byggnadsföretaget å kronor 3.345.000. I avsaknad av jämförelsematerial med hänsyn till den senaste tidens kostnadsstegringar hade emellertid vid ärendets förbehandling å fastighetskontoret företagits en nedvärdering av byggnadskostnaderna, varför gränsen för borgen satts till allenast 2.500.000 kronor.

Enligt numera föreliggande kostnads- och finansieringsplan har produktionskostnaden beräknats till 3.450.000 kronor. Då denna kostnadsplan baserar sig på de materialpriser och arbetslöner, som gällde den 20 juni detta år, har drätselkammaren ansett sig böra godkänna den sålunda angivna produktionskostnaden.

Kammaren har icke något att erinra mot att gränsen för stadens borgen höjes till högst 85 % av detta belopp eller sålunda kronor 2.932.500.

Nu gällande borgen har utnyttjats intill ett belopp av 710.000 kronor.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 2 februari 1951 kan staden intill den 1 januari 1953 ikläda sig borgen å byggnadskreditiv för ett sammanlagt belopp av

5.000.000 kronor. Av detta belopp återstår cirka 250.000 kronor outnyttjat. Emellertid beräknas tidigare av staden ingångna borgensåtaganden innan nu ifrågavarande borgen behöver tagas i anspråk i full utsträckning, kunna frigöras i sådan omfattning, att hela det nu föreslagna utökade borgensåtagandet kan inrymmas inom ramen av Kungl. Maj:ts medgivande. Någon framställning till Kungl. Maj:t om ytterligare medgivande till borgen synes därför icke nu erfordras.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 14 beträffande föreningens nybygge inom kvarteret Klövern intill ett belopp av 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen godkända produktionskostnaden, dock högst 2.932.500 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i fastigheten under villkor att borgensåtagandet skall gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 224. Överskridande av årets anslag för underhåll av elledningsnätet.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 2 oktober 1951 anfört följande:

Det i årets stat upptagna anslaget å 210.000 kronor för underhåll av elledningsnätet förutses komma att bli överskridet med 100.000 kronor. Överskridandet beror på oförutsett hög stegring av arbets- och materialkostnaderna och på arbeten, som ej kunnat beaktas vid bedömandet av anslagsbehovet. Sedan den 1 maj i år ha arbetskostnaderna stigit med 20 à 25 procent och materialpriserna ökat avsevärt, för material vari ingår koppar eller bly, med inemot 100 procent. I samband med gatubreddningar har det blivit nödvändigt att flytta luftledningar, och de ha enligt omläggningsplan ersatts med jordkablar. Kostnaderna för arbeten av denna art komma innevarande år att uppgå till cirka 40.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva att anslaget för underhåll av elledningsnätet får överskridas med 100.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 11 oktober 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 225. Angående inrättande av särskilt valdistrikt för f. d. Skerike kommuns område m. m. (Jfr. S. H. ser. A nr 174 år 1947.)

Magistraten har i skrivelse den 10 oktober 1951 anfört följande.

Genom resolution den 30 september 1947 har länsstyrelsen förordnat, att Västerås stad skulle vara indelad i 17 valdistrikt vid stadsfullmäktig- och landstingsmannaval och val till riksdagen samt i 3 valkretsar vid val av stadsfullmäktige.

Från och med den 1 januari 1952 införlivas Skerike kommun med Västerås. Invånarantalet i Skerike utgjorde enligt uppgift 297 den 1 januari 1951, i vilken siffra ingår även icke röstberättigade personer.

Så länge Skerike i ecklesiastikt avseende icke är förenat med Västerås är det ofrånkomligt att låta Skerike församling utgöra ett valdistrikt vid val av kyrkofullmäktige. Att tillämpa en annan valdistriktsindelning vid övriga val skulle vara ägnat att skapa oreda. Vid val till stadsfullmäktige bör valdistriktet ingå i stadens västra valkrets, till vilken distriktet närmast gränsar.

Magistraten får på grund av vad sålunda anförts hemställa att Stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen göra framställning om att Skerike kommun tills vidare skall utgöra ett särskilt valdistrikt vid stadsfullmäktig- och landstingsmannaval samt val till riksdagen, benämnt Västerås stads adertonde valdistrikt, ävensom att valdistriktet vid val av stadsfullmäktig skall hänföras till stadens västra valkrets.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 oktober 1951 med åberopande av vad magistraten anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens förslag.

Nr 226. Tillstånd för August Alfred Ozolin att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 5 september 1951 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående en av herr August Alfred Ozolin ingiven ansökan om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan, här i staden.

Centralpolisen, som företagit utredning i ärendet, har intet att erinra mot bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har i yttrande den 19 september 1951 med förmälan, att föreskrifter rörande tillstånd utöver gällande lag och förordning icke syntes erforderliga, hemställt,

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till herr Ozolins framställning för en tid av ett år från och med den 1 oktober 1951.

Beredningsutskottet har i häröver den 26 september 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 29 november 1951 **Ser. A nr 10**

Nr 227. Tilläggsanslag för bestridande av borgarbrandmännens löner.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 8 oktober 1951 anfört följande:

Svenska Stadsförbundet och Borgarbrandmännens riksförbund ha den 10 mars 1951 överenskommit om avlöningsreglemente för borgarbrandkårernas brandförmän och brandmän. Den 13 påföljande september ha förhandlingar förts mellan löne- och avtalsnämnden samt nämnda riksförbund om avlöningsreglementets tillämpning i Västerås. Parterna ha överenskommit, att reglementet skall med vissa kompletterande bestämmelser gälla från och med den 1 januari 1951.

De borgarbrandkåren för innevarande år jämlikt reglementet och den lokala överenskommelsen tillkommande, i pengar utgående förmånerna stiga till cirka 40.000 kronor. Då innevarande års stat upptager ett anslag å 19.000 kronor för borgarbrandkåren, erfordras ytterligare 21.000 kronor.

Med anledning härav hemställer brandstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett tilläggsanslag å 21.000 kronor för löner och arvoden till borgarbrandkåren innevarande år.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 1 november 1951 anfört följande:

I 1952 års stat har anslag upptagits med hänsynstagande till de på grund av den träffade överenskommelsen kraftigt stegrade utgifterna för borgarbrandkåren. Drätselkammaren har kontrollerat den i anledning av avtalet inträdda kostnadsökningen för 1951 och vitsordar riktigheten av brandstyrelsens uppgift.

Tilläggsanslaget bör täckas av anslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 228. Tilläggsanslag till konto Diverse marklösen i Gatuförvaltningens stat för 1951.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 november 1951 anfört följande:

Vid sammanträde den 28 september 1950 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drät-

selkammaren att genom expropriation förvärva gatumark från dels stadsägan 738, 739, tillhörig Anna Emelia Ahlberg, dels stadsägan 1848 tillhörig J. A. Persson.

Sedan expropriationsstämningar uttagits å ägarna, träffades uppgörelse med Persson, varigenom expropriation av gatumarken från stadsägan 1848 blev överflödig. Beträffande gatumarken från stadsägan 738, 739 fullföljdes stämningen till dom. Samtliga kostnader för expropriationen av sistnämnda stadsäga uppgår till kronor 3.487: 25.

I 1951 års stat finnes under konto 8 B 2 — 351,003 (Gatuförvaltningens stat) anslag å 5.000 kronor med beteckningen Diverse marklösen. Anslaget är närmast avsett att täcka kostnaderna för gatumark. Detta konto är emellertid redan överskridet med kronor 6.019: 93. Expropriationskostnaderna för stadsägan 738, 739 ha därvid ej medräknats.

I anledning härav torde anslaget Diverse marklösen böra utökas med ett tilläggsanslag å 10.000 kronor för täckande av dels överskridandet, dels ifrågavarande expropriationskostnad. Utgiften bör täckas av stadsfullmäktiges reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 10.000 kronor under konto 8 B 2 — 351,003 Diverse marklösen i 1951 års stat samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i samma års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 229. Förvärv av stadsägan nr 1524.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 november 1951 anfört följande:

Enligt fastställd stadsplan skall stadsägan nr 1524 utläggas till gatu- och parkmark.

Fastighetskontoret har i anledning härav preliminärt träffat avtal med ägaren till stadsägan, G. A. Johansson, Körsbärsvägen 8, Västerås, om förvärv av stadsägan. Såsom pris å fastigheten begär Johansson 2.043 kronor motsvarande c:a 5 kronor pr kvadratmeter.

Köpeskillingen bör täckas ur försäljningsmedelsfonden. Då köpevillkoren äro skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ett pris av 2.043 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 1524 i Västerås stad samt

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 230. Markbyte med Byggnadsaktiebolaget Verner Johansson.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 november 1951 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning nedan angivna

preliminära avtal mellan staden och Byggnadsaktiebolaget Verner Johansson angående markbyte.

"1. Staden överlåter till bolaget med full äganderätt den tomt, som kan komma att bildas av restdelen av tomten nr 7 i kvarteret Fjolner, sedan den, enligt av stadsplanearkitekten B. Tideström den 12 juni 1951 upprättat förslag till ändring av stadsplanen, märkt Pl. 162, i gata ingående delen avskilts. Området å bilagda karta angivet med blå täckfärg.

2. Som vederlag härför överlåter bolaget till staden stadsägan nr 563 i Västerås, i areal innehållande 1.171,2 m².

3. Tillträdet av de överlåtna områdena enligt punkterna 1. och 2. härovan sker 30 dagar efter det förenämnt ändringsförslag fastställts. De överlåtna områdena tillträdes i det skick, de befinna sig vid tillträdesdagen.

4. Vardera kontrahenten är skyldig tillse, att av honom överlåtet område icke vid tillträdet besväras av penninginteckning, ej heller belastas med nyttjanderättsupplåtelse.

5. Vardera kontrahenten uppbär den avkastning från av honom förvärvad egendom, som belöper på tiden från och med tillträdesdagen, samt ansvarar från samma tidpunkt för å förvärvad egendom belöpande skatter, onera och utskylder.

6. Bolaget garanterar, att den kontrakterade hyressumman för stadsägan nr 563 utgör 2.700 kronor.

7. Skulle eldsvåda övergå stadsägan nr 563 före tillträdesdagen, skall brandförsäkringsbeloppet tillfalla staden, så framt brandskadan icke är av obetydlig omfattning, då omedelbar reparation av bolaget skall verkställas.

8. Bolaget överlämnar vid tillträdet kvitterat köpebrev lydande å 50.000 kronor, samtliga fastigheten graverande inteckningar, eget lagfartsbevis, nytt gravationsbevis, taxeringsbevis, brandförsäkringsbevis, samtliga hyreskontrakt vederbörligen transporterade och i övrigt alla i bolagets besittning befintliga handlingar, som beröra fastigheten.

Staden överlämnar vid tillträdet kvitterat köpebrev lydande å 50.000 kronor, laga tomtkarta över den nybildade tomten, nytt gravationsbevis jämte värdeintyg.

9. Kontrahenterna skola vardera vidkännas alla kostnader för lagfart för genom detta avtal förvärvad mark.

10. Bolaget och blivande ägare till den tomt, som kan komma att bildas av under 1. ovan nämnd restdel, frikallas härigenom från utgivande av på tomten belöpande gatumarksersättning och bidrag till gatubyggnadskostnaden enligt den stadsplan, som förutsättes bliva fastställd.

11. Hava stadsfullmäktige icke före tillträdesdagen godkänt detta avtal genom beslut, som vinner laga kraft, skall avtalet anses hava till alla delar förfallit."

Köpeskillingen för den av staden förvärvade fastigheten bör påföras försäljningsmedelsfonden.

Tomten Fjolner nr 7 (den s. k. Dalkasernen) är belägen i hörnet mellan Vasagatan och Norra Ringvägen och stadsägan nr 563 inom kvarteret Sandstenen med adress Hammarbygatan 3. Å förstnämnda tomt avser Asea att uppföra ett ungkarlshotell.

Då de föreslagna bytesvillkoren äro skäliga samt staden har intresse av att förvärva stadsägan nr 563 som komplettering av sitt markinnehav inom kvarteret Sandstenen, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak ovan an-

givna villkor träffa avtal med Byggnadsaktiebolaget Verner Johansson angående markbyte samt

att köpeskillingen för stadsägan 563 skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 231. Fastställande av provisoriska pensionsunderlag för vissa befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 oktober 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige har senast den 22 februari 1951 fastställt provisoriska pensionsunderlag för nyinrättade tjänster (Stadsfullmäktiges handlingar 1951 ser. A nr 39). Löne- och avtalsnämnden får nu förelägga stadsfullmäktige ett liknande förslag beträffande tjänster som därefter blivit aktuella. Anledningen till att provisoriska pensionsunderlag bör fastställas är att stadsfullmäktige vid beslutet den 27 november 1947 om allmän löneregering föreskrev, att de nya lönerna tills vidare icke skulle vara pensionsgrundande. Detta berodde i sin tur på att man ville avvakta ett nytt normalpensionsreglemente för städernas anställda, varom förhandlingar centralt fördes mellan Svenska Stadsförbundet och de kommunalanställdas organisationer. I övergångsbestämmelse till fullmäktiges beslut stadgades vidare, att provisoriska pensionsunderlag skulle fastställas av stadsfullmäktige efter hand som nya tjänster tillkom. Eftersom de tidigare tjänsterna äro pensionsreglerade på lönerna i den löneplan som upphävdes vid 1947 års allmänna lönereglering skall även de provisoriska pensionsunderlag varom nu är fråga inordnas i den gamla löneplanen. Förhandlingarna om ett normalpensionsreglemente har numera hunnit så långt att principiell enighet råder mellan parterna. Förhandlingarna fortsätter emellertid i dagarna om utformningen av reglementets text. På grund härav behövs fortfarande de provisoriska pensionsunderlagen.

Löne- och avtalsnämnden föreslår följande lönegrader i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan såsom grund för inbetalning av avgifter till SKP och uträkning av pensioner till dess annat beslut fattas om pensionssystemet för stadens anställda.

Befattning	Nuvarande lönegrad	Föreslaget prov. pensionsunderlag i gamla löneplanen
Assistent vid socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning ..	16	8
Konsulent i gymnastik	23	15
Konsulent i teckning	23	15
Konsulent i musik	23	15
Biträdande stadsfiskal	31	20

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att fastställa här föreslagna lönegrader i den gamla löneplanen såsom provisorisk grund för beräkning av pensioner.

Drätselkammaren har i häröver den 1 november 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nämndens förslag.

Nr 232. Ändring av formen för återbesättande av tjänster.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 oktober 1951 anfört följande:

Enligt § 3 i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare får ledig befattning icke återbesättas utan att stadsfullmäktige efter framställning av vederbörande förvaltningsstyrelse lämnat medgivande till återbesättningen. Denna bestämmelse finns ej med i normaltjänstereglementet för städernas ordinarie befattningshavare av år 1945, som med vissa smärre avvikelser antagits såsom tjänstgöringsreglemente för Västerås stads befattningshavare. En sådan avvikelse är den ifrågavarande bestämmelsen, som förts över från stadens tidigare tjänstgöringsreglemente. Ärenden av detta slag förekommer nära nog å varje stadsfullmäktigesammanträde. Eftersom stadsfullmäktige sammanträder blott en gång i månaden och ärendet dessförinnan skall beredas både av löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren, tar det ofta mycket lång tid att sedan en befattningshavare sagt upp sin anställning, få fullmäktiges bemyndigande till återbesättning. Ofta är det mycket angeläget för en förvaltningsstyrelse att så snart som möjligt kunna utse ny tjänsteinnehavare. För att förenkla förfarandet och undvika tidsutdräkt med den många gånger till synes formella omgången via stadsfullmäktige, får löne- och avtalsnämnden härmed föreslå, att drätselkammaren får fullmäktiges bemyndigande att efter hörande av löne- och avtalsnämnden medgiva framställningar om återbesättande av ordinarie tjänster. Dock bör den begränsningen göras av bemyndigandet, att ett ärende skall liksom hittills avgöras av stadsfullmäktige om förvaltningsstyrelsen, löne- och avtalsnämnden eller drätselkammaren anser att tjänst skall indragas. Närmast till hands torde väl ha legat, att § 3 i reglementet ändrades så att man vunne samma resultat som med det nu föreslagna bemyndigandet. Löne- och avtalsnämnden anser emellertid, att man bör pröva sig fram med formen av bemyndigande, vilket ju kan återkallas. Nämnden har ej velat föreslå, att bemyndigandet skall omfatta alla tjänster utan föreslår, att man beträffande tjänster i lönegrad 24 och däröver skall förfara såsom hittills med beslut av stadsfullmäktige varje gång en tjänst blir ledig.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att med omedelbar tillämpning bemyndiga drätselkammaren att efter hörande av löne- och avtalsnämnden medgiva återbesättningar av ordinarie tjänster i lönegraderna 1—23 enligt § 3 i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare, dock att fullmäktige fortfarande skall besluta om indragning av tjänst ifrågasättes under ärendets behandling.

Drätselkammaren har i häröver den 1 november 1951 med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla nämndens förslag i ärendet.

Nr 233. Uppflyttning av befattningen såsom brandchef i högre lönegrad.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 3 oktober 1951 anfört följande:

Med anledning av att sökandena till brandchefsbefattningen reserverat sig i fråga om befattningens löneplacering, har mellan löne- och avtalsnämnden och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund förts förhandlingar, som lett till en överenskommelse om tjänstens uppflyttning från lönegrad 29 till lönegrad 30. Med nuvarande dyrtidstillägg är begynnelse- och slutlön i lönegrad 29 1.370 kronor och 1.568 kronor, i lönegrad 30 1.439 kronor och 1.623 kronor i månaden.

Brandstyrelsen finner uppflyttningen motiverad och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppflytta befattningen såsom brandchef från lönegrad 29 till lönegrad 30 från den dag tjänsten tillträdes av ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 17 oktober 1951 anfört följande:

Sedan löne- och avtalsnämnden tagit del av skrivelsen, får nämnden vitsorda att överenskommelse träffats med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund rörande uppflyttning av befattningen i enlighet med vad brandstyrelsen föreslagit.

På grund av vad sålunda förekommit tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 1 november 1951 med åberopande av vad brandstyrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning.

Nr 234. Fråga om höjning av arvodet till rektor vid yrkesskolorna.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 25 september 1951 anfört följande:

Härmed föreslås vördsamt i enlighet med yrkesskolstyrelsens beslut den 4 maj i år, vilket anmälts i samband med överlämnandet av förslag till lönestat till drätselkontoret den 14 juni i år avseende år 1952, att rektorsarvodet vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, vilket fr. o. m. 1947 oförändrat varit 4.000 kronor, i 1952 års stat måtte upptagas till 5.000 kronor.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 17 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla skolstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 1 november 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 235. Fråga om inrättande av två nya brandmansbefattningar.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 21 augusti 1951 anfört följande:

I skrivelse den 2 juni 1950 till stadsfullmäktige (S. H. 1950 nr 168 ser. A) har brandstyrelsen framhållit behovet av en successiv utökning av brandkåren inom de närmaste två åren med fyra man och hemställt, att i första hand två brandmansbefattningar inrättades från den 1 januari 1951. Denna hemställan har den 28 september 1950 bifallits av stadsfullmäktige.

Med hänvisning till nämnda skrivelse vill styrelsen särskilt framhålla, att styrelsen år 1946 vid tiden för framställningen om införande av vartannatdygnstjänstgöringen vid brandkåren och dess utökning räknade med följande fördelning av den för tjänstgöring disponibla styrkan om 17 man, nämligen första utryckningsstyrkan 11 man (minimum), brandsyn en man, brandtelegraftjänst en man, arbeten å brandtelegrafen en man och ambulanstjänst tre man, men att den följande utvecklingen, främst i fråga om de i takt med stadens expansion ökade arbetena med brandtelegrafen och den våldsamma stegringen av ambulanstransporterna, krävde att ytterligare två man måste stadigvarande avdelas för dessa uppgifter. Svårigheterna att hålla utryckningsstyrkan vid föreskriven numerär ha sålunda, då det dessutom gällt att ordna ordonnans- och vakttjänst, blivit avsevärda och i vissa fall omöjliga att övervinna. För ökning av den för tjänstgöring disponibla styrkan till behövliga 19 man erfordras med nuvarande tjänstgöring 4 man.

Styrelsen har räknat med, att den i skrivelsen omförmälda successiva utökningen av kåren med dessa 4 man slutligt genomföres vid årsskiftet och att sålunda såsom sista etapp två nya brandmansbefattningar inrättas från den 1 januari 1952.

Befattning såsom brandman är placerad i lönegrad 14. I nämnda lönegrad utgör för närvarande begynnelselön 646 kronor och slutlön 717 kronor i månaden.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1952 inrätta två ordinarie brandmansbefattningar.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 17 oktober 1951 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla framställningen.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 1 november 1951 anfört följande:

Anslag för avlönande av två brandmän har upptagits i 1952 års stat men under förbehåll om stadsfullmäktiges bifall till förslag angående befattningarnas inrättande.

Då behov av befattningarna synes föreligga, får drätselkammaren med åberopande av vad brandstyrelsen i ärendet anfört tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning.

Nr 236. Återbesättande av befattning som kontorsbiträde vid magistraten.

Magistraten har i skrivelse den 26 september 1951 anfört följande:

Med anledning av att kontorsbiträdet hos magistraten Gunborg Margaretha Hedlund, född Eriksson, sagt upp sin anställning från och med den 1 december 1951, får magistraten hemställa att befattningen måtte få återbesättas med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 17 oktober 1951 anfört följande:

Samtidigt med att löne- och avtalsnämnden expedierar detta yttrande överlämnar nämnden till stadsfullmäktige ett förslag om lönegradsuppflyttningar för viss kvinnlig kontorspersonal. I förslaget ingår även ifrågavarande tjänst, som föreslås uppflyttad till kanslibiträdestjänst i lönegrad 11. Nämnden har icke något att erinra mot att befattningen återbesättes.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 1 november 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens framställning.

Nr 237. Återbesättande av befattningen såsom vice brandchef.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 31 oktober 1951 anfört följande:

Sedan befattningen såsom brandchef varit i behörig ordning kungjord till ansökan ledig och samtliga sökande gjort förbehåll om tjänstens lönesättning, har brandstyrelsen den 17 augusti 1951, under förutsättning att överenskommelse om lönesättningen kunde nås, utsett vice brandchefen Ove Gösta Fredrik Werngren till brandchef. Sedermera har förhandlingar mellan löne- och avtalsnämnden och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund lett till överenskommelse om brandchefsbefattningens uppflyttning till lönegrad 30. Brandstyrelsen har i skrivelse den 3 oktober 1951 hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av överenskommelsen och den 22 sagda oktober underställt länsstyrelsen sitt beslut att utse Werngren till brandchef. Länsstyrelsen har i avvaktan på stadsfullmäktiges beslut i lönefrågan lämnat ärendet vilande.

Under förutsättning att stadsfullmäktige bifalla brandstyrelsens hemställan

och Werngren av länsstyrelsen förordnas till brandchef, blir befattningen såsom vice brandchef ledig och hemställer brandstyrelsen, att stadsfullmäktige ville medgiva återbesättande av nyssnämnda tjänst.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 2 november 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i utlåtande den 15 november 1951 med åberopande av vad brandstyrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga brandstyrelsen att, därest befattningen såsom vice brandchef efter uppfyllandet av de i brandstyrelsens skrivelse angivna förutsättningar, bliver ledig, återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Nr 238. Omändring av vissa kontorstjänster.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 oktober 1951 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden får härmed överlämna ett förslag till uppflyttningar av ett antal ordinarie tjänster för kvinnlig kontorspersonal i högre lönegrader. Förslaget är ett resultat av förhandlingar mellan löne- och avtalsnämnden och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund den 4 oktober 1951. Vid förhandlingarna voro parterna ense om de uppflyttningar som nu föreslås. Blott ifråga om dagen från vilka de nya lönerna skulle räknas rådde olika meningar.

Vid flera tillfällen under de senaste åren har frågan om den kvinnliga kontorspersonalens lönegradsplaceringar varit aktuell. Under de förhandlingar som hölls före 1947 års allmänna lönereglering meddelade sålunda kommunaltjänstemannaförbundet vissa önskemål om lönesättningen för den ifrågavarande gruppen. Den gången skedde emellertid endast en teknisk överföring av kontorstjänsterna till den nya löneplanen utan prövning av frågan om arbetsuppgifterna kunde föranleda ändrad placering. Kommunaltjänstemannaförbundet återkom med sina önskemål under 1948 samt under 1949, då förhandlingar upptogs mellan löne- och avtalsnämnden och förbundet, sedan nämnden föranstaltat om vissa undersökningar. Vid denna tid rådde det allmänna lönestoppet och löne- och avtalsnämnden ansåg sig icke kunna tillstyrka några mera generella lönerörelser. 1949 års förhandlingar gav dock till resultat att stadsfullmäktige på förslag av löne- och avtalsnämnden medgav uppflyttning av fyra tjänster, som ansågs ligga särskilt lågt. Kommunaltjänstemannaförbundet hade vid detta tillfälle begärt uppflyttningar av 40 tjänster. En redogörelse för 1949 års förhandlingar och frågans läge under de närmast föregående åren finns i löne- och avtalsnämndens skrivelse till stadsfullmäktige av den 21 september 1949 (Stadsfullmäktiges handlingar 1949 ser. A nr 248). Kommunaltjänstemannaförbundet återkom under september 1951 med yrkanden om lönegradsuppflyttningar. Förhandlingarna som härefter följde, böra ses mot bakgrunden av vad nu återgivits om frågans tidigare utveckling.

Kommunaltjänstemannaförbundets framställning upptog denna gången 30 tjänster, i stort sett desamma som varit föremål för förhandlingar under 1949. Framställningen gällde nu uppflyttning av en kontoristtjänst till kansliskrivaretjänst, av fem kanslibiträdestjänster till kontoristtjänster, av två kontorsbiträdestjänster till

kontoristtjänster, av fjorton kontorsbiträdestjänster till kanslibiträdestjänster, av en skrivbiträdestjänst till kanslibiträdestjänst samt av sju skrivbiträdestjänster till kontorsbiträdestjänster. Dessutom begärde kommunaltjänstemannaförbundet, att en extra biträdestjänst å bostadsförmedlingen skulle överföras å ordinarie stat såsom kanslibiträde.

Inför förhandlingarna har löne- och avtalsnämnden varit väl medveten om att en hel del av de tjänster det nu gäller blivit efter utvecklingen av olika anledningar. Framför allt under det senast gångna årtiondet ha med vissa tjänster förenats arbetsuppgifter, vilka såväl kvalitativt som kvantitativt skilja sig betydligt från vad som varit tänkt när tjänsterna en gång inrättades och lönegradsplacerades. Det är nu önskvärt, att i görligaste mån söka avhjälpa de ojämnheter som sålunda uppstått i personalens inbördes löneförhållanden. Att detta är en synnerligen svår uppgift torde väl tydligt framgå, då man betraktar hela det vidsträckta fält, som uppgiften spänner över. Inom den kommunala förvaltningsapparaten i en stad av Västerås' storleksordning äro arbetsuppgifterna helt naturligt till sin art mycket skiftande från det ena förvaltningsområdet och kontoret till det andra. Svenska Stadsförbundet har anvisat städerna vissa kvalifikationsbestämmelser av den 4 september 1947 att tjäna såsom grund vid bedömandet av hur kontorstjänster skola inbördes grupperas med hänsyn till arbetsuppgifterna. Enligt dessa kvalifikationsbestämmelser, som nära ansluta sig till den statliga indelningen på motsvarande område, finns fyra tjänstebenämningar nämligen skrivbiträden, kontorsbiträden, kanslibiträden och kontorister. Samtliga ha sedan 1947 års lönereglering förekommit inom Västerås stads förvaltningar med placeringar i lönegrader enligt stadsförbundets rekommendationer. Sålunda stå skrivbiträden i lönegrad 6, kontorsbiträden i lönegrad 8, kanslibiträden i lönegrad 11 och kontorister i lönegrad 13. Utöver dessa tjänster må nämnas, att kommunaltjänstemannaförbundet velat införa den nya tjänstebenämningen kansliskrivare i lönegrad 15 vid magistraten.

I de löneklasser, som nu äro aktuella, utgå månadslönerna för närvarande med följande belopp inklusive dyrtidstillägg:

Löneklass	6	431 kronor
„	7	456 „
„	8	481 „
„	9	509 „
„	10	539 „
„	11	567 „
„	12	593 „
„	13	620 „
„	14	646 „
„	15	673 „
„	16	699 „
„	17	727 „
„	18	756 „

Även om man har en viss ledning av stadsförbundets kvalifikationsbestämmelser, är det många gånger synnerligen svårt att bilda sig en uppfattning om en tjänst är hänförlig till den ena eller andra gruppen, särskilt i alla de gränsfall man stöter på. Ur stadens synpunkter såsom arbetsgivare kan icke en enstaka tjänst eller ens alla tjänster inom samma kontor bedömas för sig. Löne- och avtalsnämnden har sökt

se varje tjänst i det större sammanhanget och jämföra med alla övriga kontorstjänster inom stadens förvaltningar. Olika intressen ha vid förhandlingarna fått vägas mot varandra. Här kan nämnas befattningshavarnas egna intressen, den förhandlingsberättigade organisationens synpunkter, vederbörande förvaltningsstyrelses och förvaltningschefs speciella synpunkter på verksamheten inom sin förvaltning, de centralt uppställda kvalifikationsbestämmelserna och staden — arbetsgivarens önskan om att tjänsterna skola inom stadsförvaltningen såsom en enhet betraktat bli behandlade så rättvist som möjligt.

Det förslag löne- och avtalsnämnden nu framlägger kan synas mycket omfattande. Nämnden erinrar emellertid om vad tidigare sagts, att förslaget har sin grund i förändringar, som inträffat under en följd av år och icke i några just nu inträffade ändrade förhållanden. Sett i detta sitt större sammanhang kommer sakförhållandet i en bättre belysning och välgrundade skäl talar enligt nämndens uppfattning för att man nu på en gång genomför lönegradsuppflyttningarna.

De av förhandlingarna berörda förvaltningsstyrelserna och förvaltningscheferna ha beretts tillfälle deltaga i förhandlingarna. Styrelsernas yttranden över förhandlingsresultatet redovisas i särskilda skrivelser.

Av de 30 tjänster kommunaltjänstemannaförbundets framställning denna gång gäller tillstyrker löne- och avtalsnämnden uppflyttningar av 19 tjänster. Nämnden tillstyrker sålunda att en kanslibiträdestjänst ändras till kontoristtjänst, att åtta kontorsbiträdestjänster ändras till kanslibiträdestjänster, att två kontorsbiträdestjänster ändras till tjänser såsom maskinbokförerska, att ett kontorsbiträde får personlig lön i lönegrad 9, att sex skrivbiträdestjänster ändras till kontorsbiträdestjänster samt att en extra biträdestjänst uppföres på ordinarie stat i lönegrad 10. Detaljerna i förslaget framgå av följande uppställning. I uppställningen har innehavarens namn angivits inom parentes för att tjänsterna lättare skola identifieras.

Till befattning såsom kontorist i lönegrad 13 föreslås:

En kanslibiträdestjänst å exekutionsverket (B. Eriksson).

Till befattning såsom kanslibiträde i lönegrad 11 föreslås:

Två kontorsbiträdestjänster vid magistraten (A-L. Carlsson och M. Eriksson-Hedlund).

En kontorsbiträdestjänst vid stadskansliet (S. Bergström).
En kontorsbiträdestjänst vid tekniska verken (vakant efter M. Hellblom).
En kontorsbiträdestjänst vid drätselkontoret (R. Larsson, tidigare I. Ludvigsson).
En kontorsbiträdestjänst vid socialvårdsbyrån (K. Sjölin).
En kontorsbiträdestjänst vid fastighetskontoret (I. Helgeson).
En kontorsbiträdestjänst vid stadsarkitektkontoret (U. Siegert).

Till befattning såsom kontorsbiträde i lönegrad 8 föreslås:

En skrivbiträdestjänst vid magistraten (T. Halvarsson).
En skrivbiträdestjänst vid tekniska verken (K. Öhrwall).
En skrivbiträdestjänst vid byggnadskontoret (B. Zeidlitz).
En skrivbiträdestjänst vid uppbördsverket (M. Gustafsson).
En skrivbiträdestjänst vid fastighetskontoret (M. Dahlström).
En skrivbiträdestjänst vid stadskansliet (I. Hedlund).

För samtliga de nu nämnda tjänsterna gälla samma motiveringar för uppflyttning, nämligen att arbetsuppgifterna numera äro sådana att de icke längre svara mot de hittillsvarande lönegraderna.

För två kontorsbiträdestjänster vid drätselkontoret föreslås särskild placering i lönegrad 10. Samtidigt föreslås benämningen maskinbokförerska. Det speciella arbetet för de befattningshavare som sköta bokföringsmaskinerna motiverar nämligen, att tjänsterna ligga något högre än kontorsbiträdestjänsterna. Å andra sidan synes placering såsom kanslibiträde i lönegrad 11 icke fullt försvarlig.

För ett kontorsbiträde vid tekniska verken (fröken Ingegerd Hjort) begärde kommunaltjänstemannaförbundet placering i lönegrad 11 såsom kanslibiträde. Löne- och avtalsnämnden ansåg sig icke kunna tillmötesgå framställningen. Nämnden ansåg dock att särskilda omständigheter talade för att den nuvarande innehavaren av befattningen finge en något högre lön och tillstyrker därför att befattningshavaren får en personlig placering i lönegrad 9.

Vid den kommunala bostadsförmedlingen, som utgör en avdelning inom fastighetskontoret, har sedan några år funnits ett heltidsanställt biträde på extra stat. Biträdet har hand om den direkta kontakten med den bostadssökande allmänheten. Vid flera tidigare tillfällen ha framställningar gjorts om att tjänsten skulle placeras på ordinarie stat. Man har emellertid inom löne- och avtalsnämnden ansett, att verksamheten vid bostadsförmedlingen är av speciellt kristidsbetonat slag eftersom den har sin grund i den rådande bostadsbristen. Om bristen på bostäder skulle upphöra, skulle nämligen den kommunala bostadsförmedlingen förmodligen kunna avvecklas. Under de år som gått sedan bostadsförmedlingen började, har utvecklingen emellertid visat, att man knappast har anledning vänta någon beskärning av förmedlingens verksamhet under den närmaste framtiden. På grund härav har löne- och avtalsnämnden icke längre ansett sig böra tillbakavisa yrkandena om att tjänsten skall bli ordinarie. Kommunaltjänstemannaförbundet begärde placering såsom kanslibiträde i lönegrad 11. Löne- och avtalsnämnden föreslår lönegrad 10 samt att befattningen benämnes biträde å bostadsförmedlingen. Nämnden har icke ansett placering såsom kanslibiträde fullt motiverad men har å andra sidan med hänsyn till den omfattande verksamheten vid bostadsförmedlingen, det stora antalet besökande samt det i denna speciella kontakt med allmänheten stundom för befattningshavaren ganska obehagliga arbetet funnit en placering såsom kontorsbiträde i lönegrad 8 vara för låg. Nämnden har därför med kommunaltjänstemannaförbundet träffat överenskommelse om placering i lönegrad 10.

Beträffande tillämpningen av de nya lönegradsplaceringarna har kommunaltjänstemannaförbundet yrkat retroaktiv giltighet från och med 1 januari 1951. Förbundet hänvisade därvid till den centrala överenskommelse, som den 7 april 1951 träffades mellan stadsförbundet och kommunaltjänstemannaförbundet rörande övergången till det nya dyrtidstillägget om 32—33 %. Enligt överenskommelsen skulle de lönegradsförändringar, som i begränsad omfattning kunde ske efter lönestoppets hävande, ges retroaktiv giltighet från och med den 1 januari 1951. Vid förhandlingarna framhöll förbundet, att de lönegradsändringar som till följd av överenskommelsen skett för tjänstemän hos Västerås stad, blivit gällande från nämnda dag. Vidare framhölls, att de kollektivavtalsanställdas nya avtal löper från och med den 1 januari 1951. Mot kommunaltjänstemannaförbundets yrkande har löne- och avtalsnämnden vid förhandlingarna anfört, att förhandlingsframställningen för den ifrågavarande gruppen av anställda skulle enligt den centrala överenskommelsen ha ingivits till nämnden långt

tidigare än vad som blev fallet. Nämnden har dessutom ansett att nämnden vid en tidpunkt då 1951 nästan gått till ända icke kunde tillstyrka retroaktiv utbetalning av löner, som skulle gå nära ett år tillbaka i tiden. Löne- och avtalsnämnden har gått en medelväg och föreslår, att de nya lönegraderna få gälla från och med den 1 juli 1951. Mot löne- och avtalsnämndens inställning har kommunaltjänstemannaförbundet ingivit en skriftlig reservation för sin uppfattning att lönerna borde tillämpas från och med den 1 januari 1951. Förbundets reservation medföljer denna skrivelse såsom särskild bilaga.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att enligt vad närmare framgår av ovan intagna uppställning uppflytta en kanslibiträdestjänst till kontoristtjänst, åtta kontorsbiträdestjänster till kanslibiträdestjänster och sex skrivbiträdestjänster till kontorsbiträdestjänster,

att ändra två kontorsbiträdestjänster vid drätselkontoret till befattningar såsom maskinbokförerska i lönegrad 10,

att medgiva personlig placering i lönegrad 9 för kontorsbiträdet vid tekniska verken fröken Ingegerd Hjort,

att inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 10 såsom biträde vid bostadsförmedlingen samt

att vad här föreslagits skall i samtliga fall gälla räknat från och med den 1 juli 1951.

Det i lönenämndens skrivelse omförmälda yttrandet av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund är så lydande:

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund vidhåller kravet, att de vid dagens förhandlingar tillstyrkta ändringarna i lönegradsplacering skola gälla från den 1 januari 1951. Förbundet får härutinnan hänvisa till vad som anförts i skrivelser till löne- och avtalsnämnden den 18 april och den 15 september 1951 samt framhålla, att förbundet ursprungligen avsett att avvakta utgången av centrala förhandlingar med Svenska Stadsförbundet angående kvalifikationsvillkor för kontorspersonal innan lokala förslag till lönegradsplacering för denna personalgrupp framlades. Då emellertid dessa centrala förhandlingar ännu icke kommit till stånd trots upprepade framställningar därom från personalorganisationen till stadsförbundet, har förbundet ansett ytterligare dröjsmål med lokala förhandlingar för kontorspersonalen icke vara önskvärt. Denna uppfattning har även omfattats av löne- och avtalsnämnden.

Förbundet har dock utgått från och anser fortfarande, att det nu föreliggande förhandlingsresultatet ifråga om tillämpningstiden bör likställas med övriga under 1951 träffade förhandlingsöverenskommelser och sålunda gälla från den 1 januari 1951. Någon anledning att frångå vad som gällt för ändrade lönevillkor för stadens och övriga kommuners såväl å lönestat som på kollektivavtal anställd personal föreligger icke.

Därtill kommer att kontorspersonalens lönefråga varit aktuell sedan 1948 ehuru den

med hänsyn till det fram till årsskiftet 1950—1951 rådande lönestoppet först nu kunnat till en del lösas. Med hänsyn härtill skulle det framstå såsom än mer obilligt om föreliggande förhandlingsresultat icke skulle gälla från den 1 januari 1951.

Västerås den 5 oktober 1951.

ARNE HUGO.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 23 oktober 1951, *magistraten* i skrivelse den 31 oktober 1951, *byggnadsnämnden* i skrivelse den 15 november 1951 och *socialvårdsdelegationen* i skrivelse den 21 november 1951 tillstyrkt bifall till förslagen i vad avser de under respektive förvaltningar sorterande befattningarna, magistraten dock med yrkande, att uppflyttningarna av de under densamma sorterande tjänsterna skulle ske med giltighet från den 1 januari 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 15 november 1951 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren har genomgått och granskat det av löne- och avtalsnämnden framlagda förslaget, vilket helt sammanfaller med den mellan löne- och avtalsnämnden, samt kommunaltjänstemannaförbundet träffade förhandlingsöverenskommelsen och förordar bifall till förslaget. På en punkt har samförstånd icke uppnåtts, nämligen ifråga om tidpunkten för förändringarnas genomförande. Kammaren har icke funnit skäl föreligga till frångående av löne- och avtalsnämndens förslag att beslutet skall tillämpas från och med den 1 juli 1951.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 239. Ändring av en vakant ordinarie skrivbiträdesbefattning vid magistraten till en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 17 oktober 1951 anfört följande:

I skrivelse av den 19 februari 1951 har magistraten hemställt, att stadsfullmäktige ville från och med den 1 april 1951 ändra en ordinarie kontoristtjänst till ordinarie befattningshavare såsom kansliskrivare i lönegrad 15, två ordinarie kontorsbiträdestjänster till ordinarie befattningar såsom kontorist i lönegrad 13, en ordinarie skrivbiträdestjänst till ordinarie befattning såsom kanslibiträde i lönegrad 11 och en ordinarie skrivbiträdestjänst till befattning såsom kontorsbiträde i lönegrad 8 samt inrätta ytterligare två ordinarie kontorsbiträdesbefattningar i lönegrad 8 hos magistraten och rådhusrätten.

Sedan framställningen överlämnats till löne- och avtalsnämnden för yttrande, får nämnden anföra följande.

Framställningen har legat bordlagd hos löne- och avtalsnämnden eftersom nämnden hade anledning räkna med att den kvinnliga kontorspersonalens lönefråga skulle bli aktuell under året i ett större sammanhang. Så blev också fallet och löne- och avtalsnämnden har i särskild skrivelse till stadsfullmäktige av den 17 oktober 1951 redogjort

för de förhandlingar som förts med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund samt redovisat förhandlingsresultatet i form av förslag till lönegradsuppflyttningar för 19 kontorstjänster. Bland dessa finnas tre tjänster som ingå i magistratens nu föreliggande framställning nämligen två kontorsbiträdestjänster i lönegrad 8 som föreslås uppflyttade till kanslibiträdestjänster i lönegrad 11 samt en skrivbiträdestjänst i lönegrad 6 som föreslås uppflyttad till kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8. Magistraten har beträffande de förstnämnda båda tjänsterna begärt kontoristtjänster i lönegrad 13 och beträffande den sistnämnda tjänsten kanslibiträdestjänst i lönegrad 11. Kommunaltjänstemannaförbundet hade i sin framställning även medtagit kontoristtjänsten å inskrivningsavdelningen och begärt att tjänsten skulle ändras till en tjänst såsom kansliskrivare i lönegrad 15. Under förhandlingarnas gång frånträdde emellertid förbundet detta yrkande. Utöver vad löne- och avtalsnämnden överenskommit med kommunaltjänstemannaförbundet tillstyrker nämnden, att den återstående ordinarie skrivbiträdestjänsten i enlighet med magistratens förslag ändras till en befattning såsom kontorsbiträde i lönegrad 8. Däremot har nämnden icke funnit sig böra tillstyrka magistratens framställning om två nya ordinarie kontorsbiträdestjänster. I annat sammanhang kommer löne- och avtalsnämnden att föreslå stadsfullmäktige att skrivbiträdestjänster inom stadens förvaltningar icke skola återbesättas å ordinarie stat med hänsyn till att det i allmänhet är fråga om mycket unga befattningshavare samt att pensionsavgifterna uppgå till betydande belopp och att pensionsförsäkring av dessa unga befattningshavare knappast torde vara nödvändig. Skrivbiträden skulle i stället vara anställda å extra stat och möjligheter givas till en friare lönesättning än som nu är fallet. Löne- och avtalsnämnden räknar med att magistratens behov av kontorspersonal utöver den ordinarie styrka som ett bifall till nämndens förslag kommer att medföra, skall kunna tillgodoses med biträden å extra stat.

Eftersom löne- och avtalsnämndens förslag om tre nu nämnda lönegradsuppflyttningar medtagits i det särskilda förslaget om uppflyttningar av viss kvinnlig kontorspersonal, innehåller detta yttrande tillstyrkan endast av skrivbiträdestjänsten som skulle ändras till kontorsbiträdestjänst. Tjänsten är för närvarande vakant och nämnden tillstyrker att uppflyttningen får gälla från och med den 1 januari 1952.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1952 ändra en ordinarie skrivbiträdesbefattning vid magistraten till en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde.

Magistratens skrivelse av den 19 februari 1951, vilken behandlar hela kontorsorganisationen vid magistraten, har icke med hänsyn till dess omfång avtryckts i handlingarna men finnes för granskning tillgänglig å stadskansliet.

Drätselkammaren har i yttrande den 15 november 1951 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens framställning.

Nr 240. Avtal med Axel Sundströms sterbhus i samband med breddning av Vasagatan. (Jfr serie A nr 188 år 1945)

Drätselkammaren har i skrivelse den 22 oktober 1951 anfört följande:

Genom beslut den 27 september 1945 ha stadsfullmäktige godkänt bland annat ett mellan Västerås stad och Axel Sundströms sterbhus upprättat bytesavtal, enligt vilket staden till sterbhuset överlåtit en areal, sedermera fastställd till 664,5 kvadratmeter av tomten nr 8 inom kvarteret Knut samt sterbhuset till staden överlåtit den del av tomten nr 1 i kvarteret Knut, som skulle utläggas till gatumark för breddning av Vasagatan. I kontraktet föreskrevs bland annat även, att "sterbhuset och Erik Sundström" medgåve, att gällande arrendekontrakt angående tomten nr 1 i kvarteret Simon finge upphöra att gälla den 1 januari 1947 med viss i bytesavtalet omnämnd modifikation, vilken dock numera icke längre är aktuell.

Innehållet i bytesavtalet i övrigt framgår av stadsfullmäktiges handlingar ser. A nr 188 år 1945.

Genom ett den 15 april 1951 dagtecknat tillägg har tillträdet av marken bestämts till sistnämnda dag. Sterbhuset har dock medgivits rätt att utan ersättning disponera det till staden överlämnade området intill dess och i den mån nybyggnad skedde utmed Vasagatan. Sådan nybyggnad skulle enligt tillägget ha skett senast den 1 januari 1953 med rätt för sterbhuset att, därest byggnadstillstånd icke erhölles vid härför erforderlig tidpunkt, påkalla motsvarande framflyttning av tidpunkten. Återstående del av den kontantlikvid, staden hade att till sterbhuset utgiva, eller 125.000 kronor skulle erläggas av staden så snart blivande gatumark i dess fulla utsträckning avröjts.

Omförmälda arrendekontrakt beträffande "kvarteret Simon nr 1" skulle enligt tillägget upphöra att gälla den 1 januari 1953, därest sterbhuset icke dessförinnan önskade häva nämnda kontrakt.

Bytesavtalet och tillägget förutsatte, att sterbhuset å den genom sammanläggning nybildade tomten nr 18 skulle uppföra en nybyggnad, varefter staden skulle kunna bredda gatan.

Sterbhuset torde nu ha möjlighet att få byggnadstillstånd till nybyggnad i en första etapp å den södra delen av tomten nr 18. För närvarande torde emellertid byggnadstillstånd icke kunna erhållas för den andra etappen å norra delen av tomten nr 18.

Under förutsättning att sterbhuset före den 1 april 1952 erhåller byggnadstillstånd och igångsättningstillstånd för nybyggnad å södra delen av tomten har preliminärt mellan drätselkammaren och sterbhuset avtalats följande i avsikt att påskynda gatubreddningen.

"a) Om icke, sedan tre månader förflutit efter det bebyggelsen å tomtens södra del blivit slutförd och de i huvudsak på gatumark belägna byggnaderna på norra delen av samma tomt blivit utrymda, byggnadstillstånd och igångsättningstillstånd erhålles för nybyggnad å norra delen av tomten, åtager sig staden att som vederlag för uteblivna hyresintäkter, till sterbhuset utbetala en årlig ersättning av 10.000 kronor, räknat från den dag ovannämnda byggnader på tomtens norra del blivit rivna. Beloppet skall utgå intill dess att igångsättningstillstånd erhålles för nybebyggelse å tomtens norra del, dock högst under fem år från det ersättningen började utgå.

b) Sterbhuset åtager sig att färdigställa erforderliga ritningar, samt söka byggnadslov och byggnadstillstånd för bebyggelsen på tomtens norra del i så god tid att bebyggelsen kan påbörjas inom tre månader efter det att nybebyggelsen på tomtens södra del blivit slutförd. Staden åtager sig att såvitt på staden ankommer medverka till att byggnadstillstånd inom nu angiven tid erhålles.

c) Det åligger sterbhuset att verkställa rivning av de under a) omförmälda byggnaderna på tomtens norra del. Rivningen skall vara verkställd senast tre månader efter det bebyggelsen på södra delen blivit slutförd.

d) I tillägg till köpe- och bytesavtalet, punkt 5, omförmälda kontrakt avseende "kvarteret Simon nr 1 upphör att gälla den 1 april 1953, även om vid denna tidpunkt byggnadstillstånd och igångsättningstillstånd icke skulle ha erhållits för bebyggelsen å norra delen av tomten nr 18 i kvarteret Knut.

e) I övrigt skall avtalet av den 12 september 1945 jämte tillägget den 15 april 1951 fortfarande gälla.

f) Då detta avtal är att betrakta som personligt med sterbhuset eller juridisk person, vari sterbhuset har övervägande intressegemenskap, skall avtalet ,om sterbhuset överlåter i avtalet omförmälda fasta egendom till annan, upphöra att gälla.

g) Förutsättningen för detta avtal är att stadsfullmäktige i Västerås före den 1 januari 1952 godkänt detsamma."

Då den preliminärt träffade överenskommelsen kan anses godtagbar för staden, som obestridligen har ett starkt intresse av att gatubreddningen snarast möjligt genomföres, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med sterbhuset träffa uppgörelse av i huvudsak här ovan angiven innebörd.

Nr 241. Anslag för verksamheten i Folkets Park under åren 1951 och 1952.

Drätselkammaren har i skrivelses den 15 november 1951 anfört följande.

I skrivelse den 8 oktober 1951 har föreningen Folkets Hus och Park hemställt, att staden ville för bestridande av kostnaderna för teaterverksamheten och vidmakthållandet av standarden i Folkets Park ifråga om blommor och planteringar samt för skötseln av parken såsom sådan anslå hela den av föreningen inlevererade kommunala nöjesskattedelen (inklusive av nöjeshallen inlevererad nöjesskatt) samt att därutöver bevilja föreningen ett anslag å 7.000 kronor för bestridande av lekverksamheten i parken, det s. k. Barnens Paradis.

De olika verksamhetsgrenarna i Folkets Park ha hittills på skilda sätt åtnjutit stadens ekonomiska stöd. Parken är sålunda generellt befriad från kommunandelen av nöjesskatten på teaterföreställningar utom uppträdanden av enskilda artister. Vidare har efter särskild prövning av drätselkammaren parken brukat medgivas befrielse från kommunandelen av nöjesskatten för entréer, sittplatser och övriga nöjesskatteobjekt med undantag av dans och tivolinöjen. Under åren 1949 och 1950 har parken härutöver åtnjutit anslag å respektive 4.000 och 5.000 kronor såsom bidrag till kostnaden för öppethållande av parken, närmast för lekverksamheten i parken. Slutligen har staden i viss utsträckning tillhandahållit parken arbetskraft och växtmaterial.

För år 1950 beviljade drätselkammaren Folkparken restitution av nöjesskatt till ett belopp av 8.700 kronor utöver den till cirka 2.500 kronor uppgående kommunandelen av nöjesskatten för teaterföreställningar för vilken generell befrielse åtnjutes. Vidare uppbar parken som nämnts ett anslag av 5.000 kronor för Barnens Paradis. Kontant utgick sålunda under 1950 kommunalt bidrag i olika former med cirka 13.700 kronor.

Med hänsyn till parkens karaktär av en för alla medborgargrupper öppen park och till bristen å andra parkanordningar i omgivningen samt icke minst till det stora intresse, varmed lekverksamheten omfattas, synes det drätselkammaren välmotiverat, att Folkets Park erhåller kommunalt bidrag till de onekligen stora kostnader, som äro

förknippade med parkverksamhetens uppehållande. Det kan dock icke såsom kammaren tidigare framhållit i annat sammanhang anses principiellt riktigt att understödet gives formen av en befrielse från nöjesskatten. Då vissa nackdelar även äro förbundna med det nuvarande systemet med kombination av nöjesskatterestitution och särskilt anslag, har det synts kammaren vara att föredraga att man i fortsättningen går in för ett direkt anslag till parken, så avvägt att det utgör ett skäligt bidrag till kostnaderna för parkverksamheten. Kammaren har efter noggrant övervägande funnit sig böra stanna för ett belopp av 25.000 kronor för vart och ett av åren 1951 och 1952. Därutöver böra, liksom hittills, teaterföreställningarna i Folkets Park vara befriade från nöjesskatt. Det förutsättes ock, att det växtmaterial, som kan komma att levereras från stadsträdgården, debiteras i vanlig ordning.

I årets stat finnes upptaget ett anslag för restitution av nöjesskatt till Folkets Park av 14.000 kronor och i 1952 års stat ett anslag av 10.000 kronor. Sålunda erfordras för 1951 ett tilläggsanslag av 11.000 kronor och för 1952 å 15.000 kronor. Anslagen böra täckas av i respektive års stater upptagna reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill hemställer kammaren, att stadsfullmäktige måtte besluta

att såsom bidrag till kostnaderna för upprätthållande av verksamheten i Folkets Park utöver i 1951 och 1952 års stater upptagna belopp anvisa tilläggsanslag å 11.000 kronor för 1951 och 15.000 kronor för 1952 att täckas av i respektive års stater upptagna reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 242. Anslag till skoldelegationens utgifter under år 1951.

Västerås stads skoldelegation har i skrivelse den 10 november 1951 anfört följande:

Västerås stads skoldelegation har på sammanträde den 26 oktober beslutat hos stadsfullmäktige anhålla om medel för att kunna bedriva sin verksamhet. Delegationen kan icke f. n. framlägga bestämda kalkyler för de kostnader, som äro förknippade med utredningsarbetet.

Intill dess arbetets omfattning bättre kan överblickas får delegationen härmed anhålla, att Stadsfullmäktige behagade besluta

att till bestridande av kostnaderna för delegationens arbete bevilja ett förslagsanslag å kronor 3.000: — för år 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 15 november 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad delegationen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja det begärda anslaget samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 243. Anslag till kommittén för utredning av folkpensionärernas bostadsförhållanden.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 november 1951 anfört följande:

Vid sammanträde den 30 augusti 1951 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa utredning angående behovet av översyn av gällande bestämmelser angående särskilda bostadstillägg m. m. ävensom inkomma till stadsfullmäktige med därav föranlett förslag.

Kommittén har för avsikt att låta utredningen omfatta hälften av nu utgående inkomstprövade folkpensioner i staden eller omkring 700 personer, detta enligt uppgift för att erhålla tillräckligt underlag för kostnadsberäkningar beträffande särskilda bostadstillägg. I samband med utredningen uppstå vissa kostnader för besiktning av lägenheter, porto, skrivhjälp samt genomgång och sammanställning av hos pensionsnämnderna tillgängligt material.

I anledning av nu angivna förhållanden hemställer kommittén om ett förslagsanslag å 2.000 kronor till nämnda kostnader.

Drätselkammaren har ej funnit anledning till erinran mot framställningen. Då utgifter komma att påföras kontot både under innevarande och nästa år, torde anslaget böra betecknas såsom reservationsanslag.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett reservationsanslag å 2.000 kronor för bestridande av ifrågavarande utgifter samt

att härav föranledd kostnad skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 244. Höjning av hämtningsavgifter för sopor och latrin.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 29 oktober 1951 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige den 28 november 1940 beslöt att hämtningsavgifterna för sopor från och med den 1 januari 1941 skulle höjas från 25 till 50 öre per kärl och gång ha de år 1919 fastställda avgifterna för sop- och latrinhämtning icke undergått någon förändring med påföljd att de år från år ökade hämtningskostnaderna till allt större del måst täckas av uttaxerade medel. Sålunda utgjorde hämtningskostnaderna år 1941 i runt tal 175.000 kronor och inkomsterna av hämtning 75.560 kronor för att år 1950 stiga till 314.000 respektive 104.000 kronor. För år 1952 har nämnden vid oförändrat hämtningspris beräknat utgifterna till 368.650 kronor och inkomsterna till 105.000 kronor, varvid alltså återstår ett belopp av 263.650 kronor att täcka. Då täckningen av berörda utgiftsökning genom uttaxerade medel icke bör fortsätta och nämnden, sedan prisstoppet på hämtningsavgifter hävts, beretts möjlighet vidtaga åtgärder för ökning av desamma, vill nämnden nu föreslå stadsfullmäktige höja avgifterna på sätt nedan angives, därvid vid hämtning efter budning skall utgå extra avgift per kärl varjämte försvårad hämtning (i källare, överbyggda gårdar o. d.)

medför höjning av avgiften med 40 och 80 %, vilka procentsatser funnits lämpliga efter utredning av en av nämnden anlitad tidsstudieman från Svenska Stadsförbundet.

De nu utgående hämtningsavgifterna äro följande:
för gårdsklosetter per kärl och gång 0: 50 kr.
„ våningsklosetter „ „ „ „ 1: — „
„ soptunnor „ „ „ „ 0: 50 „
och föreslås ökade på så sätt att avgifterna utgöra:
för gårdsklosetter per kärl och gång 1: — kr.
„ våningsklosetter „ „ „ „ 1: 50 „
„ soptunnor (för 1 kärl) kärl och gång 1: 25 kr.
och för varje kärl därutöver och gång 1: — kr.

För hämtning efter budning å extra tid utgår utöver de ordinarie hämtningsavgifterna ett tillägg av kronor 1: 50 per kärl och gång. Vid försvårad hämtning i källare och på överbyggda gårdar o. d. utgår ett tillägg på 40 % på de ordinarie hämtningsavgifterna om avståndet från ingångsdörren till hämtningsplatsen understiger 25 meter. Vid dylik hämtning där sträckan överstiger 25 meter utgår ett tillägg av 80 %.

För jämförelse kan nämnas att årsavgifterna för 52 hämtningar i följande städer, där även ledes höjning är ifrågasatt, utgå med

	Kärlstorlek	Hämtn.-avgift	Tillägg Extra hämtn.	Tillägg Försv. hämtn.
Borås	100	20: —	0: 75	50 %
	150	30: —	1: —	50 %
Gävle	125	46: 80	100 %	25 %
Kalmar	125	46: 80	50 %	25 %
Karlskrona	125	52: —	—	—
Eskilstuna	130	13: —	—	—
Linköping	100	22: 90	—	—
	150	36: 40	—	—
Örebro	150	39: —	—	—
Västerås	125	26: —	—	—

Då nu rådande läge på penningmarknaden samt resultatet av den pågående utredningen om kvittblivning av sopor m. m. kan komma att påverka hämtningskostnaderna, vill nämnden framhålla, att den nu föreslagna höjningen bör betraktas som ett provisorium i avbidan på resultatet av ovanberörda utredning även som beträffande det läge, som kan komma att uppstå ifråga om lönesättningen för renhållningsverkets personal samt kostnaderna för bil och maskinparken.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna ovanberörda förslag till hämtningsavgifter för sopor och latrin att gälla från och med den 1 januari 1952.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 november 1951 anfört följande:

De föreslagna höjningarna få betraktas mot bakgrunden av de kraftigt stegrade utgifterna för renhållningsverket. Det förtjänar även särskilt understrykas, att den

nuvarande hämtningstaxan icke undergått någon höjning sedan år 1941. Såsom framhålles i lantegendomsnämndens skrivelse pågår utredning om ändring av renhållningsstadgan och om nytt system för kvittblivning av sopor, varför nu föreliggande förslag är att betrakta såsom ett provisorium. Då de principer, som kommit till uttryck vid avvägningen av den nya taxan, synas ha slagit igenom även på andra håll och kunna antagas stå i samklang med huvudgrunderna för en ny renhållningsstadga, har drätselkammaren ansett sig böra biträda förslaget.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla lantegendomsnämndens förslag.

Nr 245. Borgen å byggnadskreditiv för av HSB:s i Västerås Bostadsrättsförening Hammarby planerat nybygge å tomten Krumeluren nr 1.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 november 1951 anfört följande:

I skrivelse den 10 november 1951 har Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hammarby hemställt, att staden ville ikläda sig borgen å byggnadskreditiv för föreningens planerade nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Krumeluren intill 85 procent av beräknade produktionskostnaden eller för sammanlagt 2.052.750 kronor att gälla högst ett år räknat från den dag borgen tages i anspråk.

Byggnadsföretaget omfattar i första etappen två fastigheter, innehållande sammanlagt 97 lägenheter och 13 garageplatser. Fastigheterna beräknas bliva färdigställda till november månad 1952. Enligt verkställda beräkningar skulle kostnaderna för denna etapp uppgå till 2.415.000 kronor.

Kungl. Maj:t har den 1 februari 1951 medgivit staden att teckna borgen å byggnadskreditiv för ett belopp av högst 5.000.000 kronor intill den 1 juli 1953. Borgen har tecknats för Bostadsrättsföreningen Källhagen intill högst 1.694.900 kronor, för Bostadsrättsföreningen Skogåsen intill högst 561.000 kronor och för Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 14 intill 2.932.500 kronor. Sammanlagt har sålunda för dessa tre byggnadsföretag tecknats borgen intill högst 5.188.400 kronor. Emellertid ha lyft verkställts å krediten endast till sammanlagt ett belopp av 3.315.860 kronor, för vilken summa staden sålunda för dagen står i ansvar. Inom den närmaste tiden kommer stadens borgen för Bostadsrättsföreningen Källhagen och Bostadsrättsföreningen Skogåsen att avlyftas, varigenom hela det nu begärda åtagandet kommer att kunna inrymmas under Kungl. Maj:ts ovannämnda bemyndigande. Någon ny framställning till Kungl. Maj:t erfordras sålunda ej för närvarande.

Borgen bör tecknas på sedvanliga villkor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Hammarby nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Krumeluren intill ett belopp motsvarande 85 procent av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskost-

naden, dock högst 2.052.750 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till samma belopp i tomten under villkor, att borgensåtagandet skall gälla högst ett år från dagen för det första kreditivlyftet samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 246. Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers i Västerås nybygge å tomterna Kronhjorten nr 2 och Bävern nr 1.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 november 1951 anfört följande:

Byggnads AB Mimer i Västerås har den 1 november innevarande år påbörjat den första etappen av nybyggnad, omfattande 228 hyreslägenheter å tomterna nr 2 i kvarteret Kronhjorten och nr 1 i kvarteret Bävern å norra Skallberget här i staden. Hela den planerade bebyggelsen omfattar totalt cirka 600 hyreslägenheter. Den sista etappen torde ej kunna påbörjas förrän hösten 1952.

Totala kostnaderna för den första etappen uppgår till cirka 8.000.000 kronor. Bolaget hemställer, att staden ville på sedvanliga villkor ikläda sig borgen å byggnadskreditiv för företaget. Då slutligt lånebeslut icke kan sökas hos Kungl. Bostadsstyrelsen förrän hela projektet färdigställts eller omkring årsskiftet 1953—1954, anhålles, att stadens borgensåtagande måtte få gälla till den 1 juli 1954.

Med Kungl. Maj:ts tillstånd har tidigare staden tecknat borgen för byggnadskreditiv beträffande bolagets nybygge å Malmaberg intill ursprungligen 4.900.000 kronor och å tomt inom kvarteret Stenborren intill 1.600.000 kronor. Den förstnämnda kommer att avlyftas med det snaraste och den sistnämnda under första halvåret 1952.

Tillstånd bör nu sökas att få teckna borgen för första etappen av bebyggelsen inom kvarteren Kronhjorten och Bäven intill ett belopp av högst 8.000.000 kronor. I avbidan å Kungl. Maj:ts beslut om tillstånd bör borgen kunna tecknas med anlitande av stadens underställningsfria borgensrätt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att *dels* hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd för staden att teckna borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers i Västerås ifrågavarande nybyggnad å tomterna Kronhjorten nr 2 och Bävern nr 1 här i staden, intill ett belopp av högst 8.000.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för byggnadsföretaget må gälla längst intill den 1 juli 1954 samt att bolaget anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *dels och* teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder samt

att borgensåtagandet i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut skall ske med stöd av stadens underställningsfria borgensrätt.

Nr 247. Bemyndigande för drätselkammaren att ikläda staden ansvar enligt 11 och 32 §§ i KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån.

Fastighetskontoret har i skrivelse till drätselkammaren den 12 november 1951 anfört följande:

Enligt KK 546/1948 om egnahemslån och förbättringslån må under vissa förutsättningar egnahemslån beviljas för ny- och ombyggnad av en- och tvåfamiljshus. Av lånet skall en del vara ränte- och amorteringsfri i 10 år. Denna räntefria stående del utgår nu med 4.000 kronor vid nybyggnad samt vid ombyggnad med 20 % av ombyggnadskostnaden, dock högst här ovan angivna belopp, allt under förutsättning att kommunen gentemot staten ansvarar för den förlust, som annorledes än genom avskrivning kan uppkomma å den räntefria delen av lånet. Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 217 av den 12 oktober 1951 har föreslagits en höjning av ovannämnda räntefria stående del med högst 4.000 kronor, varför den totala räntefria stående delen efter riksdagens beslut torde utgå med 8.000 kronor.

Bestämmelserna betr. räntefria stående delen återfinnas i kungörelsens 11 §.

På framställning av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 april 1949 (A nr 85) att staden gentemot staten åtoge sig att svara för sådan förlust som avses i 11 § KK den 30 juni 1948 nr 546 om egnahemslån och förbättringslån intill ett belopp av högst 300.000 kronor.

Till denna dag har staden i samband med utanordnandet av egnahemslån tecknat borgen för förlust å räntefria stående delen av egnahemslån tlil ett belopp av 298.000 kronor. Ytterligare slutliga beslut i låneärenden väntas för vilka staden har att teckna borgen.

På framställning av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige vid sammanträden den 24 febr. 1949 (A nr 33), den 31 aug. 1950 (A nr 152) samt den 30 nov. 1950 (A nr 223) att staden skall ikläda sig ansvar jämlikt 32 § KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån för ett sammanlagt belopp av 1.400.000 kronor intill utgången av år 1951.

Då anslagsmedlen för åtagande enl. § 11 KK nr 546/1948 i det närmaste förbrukats samt giltigheten av stadens borgensåtagande enl. § 32 KK nr 546/1948 utgår vid årsskiftet, måste stadsfullmäktige besluta ang. de förbindelser staden skall åtaga sig enl. ovannämnda kungörelse.

I anledning härav föreslår kontoret drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att staden skall åtaga sig att gentemot staten ansvara för sådan förlust som avses i 11 § KK den 30 juni 1948 nr 546 om egnahemslån och förbättringslån intill ett högsta belopp av 400.000 kronor för tiden intill den 1 januari 1953,

att stadens ansvar jämlikt 32 § i KK den 30 juni 1948 nr 546 om egnahemslån och förbättringslån enl. stadsfullmäktiges beslut av den 24 febr. 1949, 30 aug. 1950 och 30 nov. 1950 — intill ett högsta belopp av 500.000 kronor förlänges att gälla intill 1 januari 1953, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar teckna ifrågavarande borgensförbindelser.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 15 november 1951 med överlämnande av fastighetskontorets skrivelse hemställt,

att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med fastighetskontorets förslag.

Nr 248. Uppförande av nya småskolor inom kvarteret Hästhoven och å Skiljeboområdet.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 3 november 1951 anfört följande:

Folkskolstyrelsen har på sammanträde den 8/10 1951 beslutat hos Stadsfullmäktige anhålla om medel till uppförande av småskolor å *dels* kv. Hästhoven tomt nr 2 samt *dels* å Skiljeboområdet stadsäg. 2989.

Småskolan i kv. Hästhoven, som ritats av arkitekten P. Bohlin, har enligt anvisning från Kungl. Skolöverstyrelsen utformats enligt två alternativ. Enligt båda alternativen inrymmer skolan 10 klassrum, matsal med diskkök och personalrum, lärarrum, materielrum, mottagningslokaler för skolsköterska samt i källarplanet toaletter, skyddsrum och pannrum jämte biutrymmen. Enligt alternativ 1 är toaletter och pannrum förlagda till bespisningsflygelns källarvåning. Enligt alternativ 2 äro samma utrymmen placerade i källarplanet under klassrumsbyggnaden. Alt. 1 har kostnadsberäknats till kronor 818.100: — med en kostnad per m³ à kr. 123: 30. Alt. 2 beräknas draga en ytterligare kostnad av c:a 40.000—50.000 kronor.

Småskolan å Skiljeboområdet har likaledes ritats av arkitekten P. Bohlin och innehåller 7 lärosalar, lärarrum, materielrum och i källarplanet matsal med diskrum och personalrum, toaletter, pannrum och skyddsrum jämte biutrymmen. Ifrågavarande byggnad, som är att betrakta som en första etapp av skolanläggning i Skiljebo, har kostnadsberäknats till kr. 531.600: — med en kostnad per m³ av 125: 10 kr.

Kostnader för inventarier har beräknats till för småskolan i kv. Hästhoven kronor 67.000: — och för småskolan i Skiljebo till kronor 56.000: —.

Statsbidrag torde kunna beräknas utgå enligt följande:

Småskolan å kv. Hästhoven:				
För byggnadskostnader	35 %	à	697.600: — =	244.160: —
„ inventarier	35 %	à	10.000: — =	3.500: —
				247.660: —
Småskolan å Skiljeboområdet:				
För byggnadskostnader	35 %	à	446.600: — =	156.310: —
„ inventarier	35 %	à	7.000: — =	2.450: —
				158.760: —

Ifrågavarande skolbyggnadsprojekt ha i vederbörlig ordning lokalbehovsprövats, och skissritningarna ha granskats och godkänts av Kungl. Skolöverstyrelsen.

Stadsfullmäktige har å sammanträde den 23/2 1950 (§ 33) beslutat, att en ny skol-

byggnad skall uppföras inom Skiljeboområdet samt uppdragit åt folkskolstyrelsen att vidare låta utreda frågan samt till Stadsfullmäktige i sinom tid, då fullständiga ritningar och kostnadsberäkningar förelåge, ingiva framställning om erforderliga anslag för såväl utrednings- som byggnadskostnaderna.

Stadsfullmäktige ha vidare å sammanträde den 22/2 1951 (§ 66) beslutat att för bestridande av kostnaderna för utredning angående ny skola inom kv. Hästhoven samt gymnastikbyggnader vid Blåsboskolan, Gideonsbergsskolan och Herrgärdsskolan anvisa anslag å kronor 14.000: —.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville besluta att låta uppföra en småskola, utgörande en första etapp av beslutad skolbyggnad å Skiljeboområdet i huvudsak enligt bifogade ritningar;

att för ändamålet, då kostnaderna slutligt fastställts, bevilja erforderliga medel;

att tills vidare bevilja ett förslagsanslag å kronor 10.000: — till bestridande av kostnader för ritningar och utredningsarbeten rörande nämnda skola;

att låta uppföra en småskolebyggnad i kv. Hästhoven i enlighet med bifogade ritningar och enligt det alternativ som av Kungl. Maj:t kommer att fastställas;

att för ändamålet, då kostnaderna slutligt fastställts, bevilja erforderliga medel;

att tillsvidare bevilja ett förslagsanslag å kronor 12.000: — till bestridande av kostnader för ritningar och utredningsarbeten rörande sistnämnda skola; samt slutligen

att uppdraga åt folkskolstyrelsen att fullfölja ovannämnda byggnadsföretag.

Drätselkammaren har i häröver den 15 november 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

De föreslagna småskolorna inom kvarteret Hästhoven och å Skiljeboområdet ingå i den generalplan, som uppskisserats beträffande erforderliga nybyggnader för skolorna under de närmaste åren. Ehuru några slutgiltiga kostnadsberäkningar icke nu kunna framläggas, erfordras stadsfullmäktiges principbeslut såsom underlag för framställningen om statsbidrag. Statsbidraget beräknas ifråga om byggnadskostnaderna till 35 % av kostnaden, därvid emellertid frånräknats utgifter för skyddsrum samt utvändiga ledningar och planering. Beträffande inventarierna utgöres bidragsunderlaget av 1.000 kronor per klassrum. Bidraget utgår med cirka 35 % å nämnda belopp.

Drätselkammaren har icke något att invända mot folkskolestyrelsens förslag. Beträffande det av skolstyrelsen begärda anslaget å 12.000 kronor för utredningskostnader rörande småskolan inom kvarteret Hästhoven vill kammaren emellertid framhålla, att av det anslag å 14.000 kronor, som stadsfullmäktige den 22 februari 1951 bevil-

jade för utredningskostnader för denna skola samt gymnastikbyggnader vid Blåsboskolan, Gideonsbergsskolan och Herrgärdsskolan, kvarstår odisponerat ett belopp å 8.600 kronor. Det synes drätselkammaren lämpligast att dessa medel i första hand tagas i anspråk för bestridande av utredningskostnaderna för småskolan inom kvarteret Hästhoven, varför drätselkammaren med frångående av skolstyrelsens förslag i nu ifrågavarande del förorda att skolstyrelsen erhåller bemyndigande att disponera kvarvarande del av anslaget å 14.000 kronor enbart för småskolan i kvarteret Hästhoven. I den mån ytterligare behov av anslag för detta ändamål yppar sig, torde folkskolestyrelsen böra inkomma med särskild framställning härom.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren fullmäktige besluta

att bemyndiga folkskolestyrelsen att enbart för bestridande av kostnader för ritningar och utredningsarbeten rörande småskolan i kvarteret Hästhoven disponera återstående del av det av stadsfullmäktige den 22 februari 1951 för delvis annat ändamål beviljade anslag å 14.000 kronor,

att följaktligen skolstyrelsens framställning om särskilt anslag å 12.000 kronor för utredningskostnader beträffande småskolan i kvarteret Hästhoven icke skall föranleda någon åtgärd samt

att i övrigt till alla delar bifalla folkskolestyrelsens förslag i ärendet.

Nr 249. Yttrande över ansökan om upplösning av Badelunda, Björksta och Tortuna socknars kommunalförbund samt ändring av förbundsordningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 november 1951 anfört följande:

Länsstyrelsen i länet har till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat direktionens för Badelunda, Björksta och Tortuna socknars kommunalförbund framställningar dels den 22 juni 1951 om upplösning av förbundet, dels ock den 6 november 1951 om ändring av § 15 i förbundsordningens stadgar.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för förberedande yttrande, får kammaren anföra följande.

Under år 1928 beslöto Badelunda, Björksta och Tortuna kommuner att sammansluta sig till ett kommunalförbund, benämnt Badelunda, Björksta och Tortuna socknars fattigvårdsförbund, med ändamål att anordna och hålla gemensamt ålderdomshem för mottagande av sådana socknarnas understödstagare, som vore i behov av vård å dylik anstalt. För förbundet har antagits och av länsstyrelsen fastställts ett förslag till förbundsordning. Å mark, som av enskild person donerats till förbundet, har uppförts ett för kommunerna gemensamt ålderdomshem. I samband med Badelunda sockens införlivande med Västerås stad, har staden övertagit Badelundas rätt i förbundet.

Från och med nästa års ingång uppgår Björksta och Tortuna socknar i storkommunerna Kungsåra och Tillberga. Anledning synes under sådana förhållanden icke längre

föreligga att bibehålla förbundet, varför dettas direktion i föreskriven ordning hemställt hos länsstyrelsen om förbundets upplösning.

Under hand har överenskommelse träffats därom, att Västerås stad skulle övertaga Björksta och Tortuna kommuners andelar i förbundets tillgångar. Dessa utgöras huvudsakligen av ålderdomshemmet jämte inventarier.

Enligt förbundsordningen föreskrives emellertid, att under likvidation med anledning av förbundets upplösning, förbundets tillgångar skola realiseras genom försäljning å offentlig auktion. Bestämmelsen utesluter i dess nuvarande avfattning sålunda en under hands avveckling av tillgångarna.

Då en försäljning å auktion av ålderdomshemmet givetvis icke är önskvärd, hemställer förbundet, att § 15 i förbundsordningen skall erhålla följande ändrade lydelse:

"Under likvidation med anledning av förbundets upplösning skola förbundets tillgångar, i den mån icke de i förbundet deltagande kommunerna överenskomma annat, realiseras genom försäljning å offentlig auktion.

Uppkommande överskott eller brist skall mellan socknarna fördelas enligt den i 13 § angivna grund eller efter de andra grunder varom vederbörande kommuner kunna träffa överenskommelse".

I § 13 finnas vissa grunder stadgade för värdering av förbundets tillgångar. För att ha fria händer vid avvecklingen föreslås, som framgår av ovanstående, att kommunerna skola hava rätt att överenskomma om andra grunder för avräkning mellan kommunerna.

Författningsenligt skola de beslutande organen i respektive kommuner höras över ansökningarna.

Då någon anledning till erinran mot direktionens framställningar icke föreligger, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att förklara Västerås stad icke hava något att erinra mot bifall till direktionens framställningar om ändring av förbundsordningen och upplösning av förbundet.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB Tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 20 december 1951 Ser. A nr 11

Nr 250. Ändring av stadsplanen för kvarteret Fjolner.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 3 december 1951 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 1 november 1951 daterat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Fjolner. Förslaget, som betecknats Pl 162, består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår närmare av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 17 november till och med den 1 december 1951. Ägaren till tomten nr 5 i kvarteret har anfört vissa synpunkter som dock ej gäller stadsplaneförslaget såsom sådant. Erinringar i egentlig mening har ej inkommit. I övrigt får nämnden hänvisa till stadsplanearkitektens bifogade tjänsteutlåtande.

I skrivelsen omförmälda beskrivning av stadsplanebestämmelser och tjänsteutlåtande äro så lydande:

Beskrivning tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås Kv. Fjolner.

Förslaget, som är daterat den 1 november 1951, är avfattat å karta Pl 162 samt i särskild handling stadsplanebestämmelser.

För området gäller stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 22 maj 1936 och den 19 februari 1943.

Kvarteret Fjolner är beläget i vinkeln Vasagatan—Norra Ringvägen och ingår som en yttersta del i lamellhusbebyggelsen inom det s. k. Herrgärdet. Inom kvarteret är endast den nordligaste tomten, hörntomten mellan de nämnda gatorna för närvarande obebyggd.

Förslaget innebär att bebyggelsen utmed Vasagatan avkortas och avslutas med ett punkthus i fem våningar på hörntomten i stället för den trevåningslänga, som enligt gällande plan avsetts gå rakt ut mot Ringvägen. Mot den befintliga byggnaden på grannfastigheten i söder föreslås en förmedlande länga i två våningar. Bebyggelsens omfattning i bruttovåningsyta förblir i det allra närmaste oförändrad.

Vidare föreslås en vidgning av Vasagatan med omkring 5 meter över nuvarande kvartersmark, så att Vasagatan får den för framtiden erforderliga bredden av 18 meter. Gällande stadsplan upptar i övrigt denna bredd för Vasagatan såväl norr om Ringvägen som söder om kvarteret Fjolner.

Västerås den 1 november 1951.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås Kv. Fjolner Pl 162.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Där så prövas

lämpligt må dock även kunna medgivas inredning av samlingssalar samt lokaler för handel och hantverk.

§ 2.

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Våningsantal.

Å med II, III eller V betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst två, tre och fem våningar.

§ 4.

Byggnads höjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran angiver.

§ 5.

Byggnads material.

Byggnads ytterväggar skola utföras brandsäkert. Undantag härifrån må dock för med II betecknat område kunna medgivas beträffande till nybyggnad hänförlig ändring av befintlig, i gott stånd varande byggnad.

Västerås den 1 november 1951.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande angående förslag till ändring av stadsplanen beträffande kv. Fjolner.

Ovanstående stadsplaneförslag, betecknat Pl 162 och daterat den 1 november 1951, har enligt nämndens beslut den 5 november varit utställt för granskning under tiden 17 november—1 december.

Vägförvaltningen i länet och drätselkammaren ha, enligt inkomna skrivelser icke haft något att erinra mot förslaget.

Därutöver har inkommit en skrivelse nämligen från ägaren till tomten Fjolner nr 5, d. v. s. fastigheten närmast söder om den ännu obebyggda hörntomten. Ägaren utgår från att den nu föreslagna stadsplaneändringen blir genomförd och tar endast upp vissa frågor om den befintliga byggnadens yttre samt blivande tomtindelning i avsikt att få byggnaden med dess friliggande brandgavlar bättre ansluten till stadsbilden. Sålunda "förbehåller" han sig rätt att få ta upp fönster på den södra gaveln, något som gällande bestämmelser redan medger. Vidare rätt till förvärv av viss tomtmark från granntomten i söder för inkörning på gården, en fråga som icke berör stadsplanen i och för sig, men som otvivelaktigt vore en önskvärd förbättring. Även på den norra gaveln önskar ägaren fönster, och här torde förutsättningar finnas att få uppta mindre, brandsäkra fönster.

Frågan om ersättning för kvartersmark, som tas i anspråk som gatumark, slutligen, regleras enligt gällande lag i annat sammanhang.

Då sålunda några erinringar mot stadsplaneförslaget icke föreligger får underteck-

nad hemställa att byggnadsnämnden för sin del måtte godkänna förslaget och överlämna det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 3 december 1951.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 251. Anslag för jordkabelserviser till kvarteren Blåklinten, Blåklockan m.m.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 20 november 1951 anfört följande:

Kostnaderna för utläggning av jordkabelserviser till fastigheterna i kvarteren Blåklinten, Blåklockan, Gulmåran, Klövern, Prästkragen, Solvändan, Vitmåran och Vårlöken beräknas till 73.800 kronor. Anslutningsavgifterna uppgå till 21.800 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivet ändamål bevilja ett anslag å 73.800 kronor att täckas med 21.800 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 52.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 52.000 kronor ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 252. Anslag för del av kostnaden för dagvattenledning i Narvavägen vid kvarteret Krumeluren.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 december 1951 anfört följande:

Med anledning av HSB:s förestående bebyggelse inom kvarteret Krumeluren har inom tekniska verken uppgjorts kostnadsförslag bland annat för en 160 meter lång ledning i Narvavägen för avledande av ytvatten från områdena norr och nordväst om nämnda kvarter. Hela kostnaden för denna ledning uppgår till 20.000 kronor. Av detta belopp bör en fjärdedel eller 5.000 kronor belasta exploateringskalkylen för området

medan återstående 15.000 kronor täckes av till styrelsens förfogande stående anslag för serviser och mindre ledningsutsträckningar samt ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

För täckande av förstnämnda del av kostnaden bör beviljas ett särskilt anslag å 5.000 kronor. Detta anslag bestrides lämpligen av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande ledning till den del densamma bör belasta exploateringskalkylen för hela bebyggelseområdet anvisa ett anslag å 5.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 253. Anslag för vatten- och avloppsledningar till verkstadsbyggnad vid Järnmalmsgatan och till ställverksbyggnaden å stadsägan nr 883 E.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 6 november 1951 anfört följande:

En verkstadsbyggnad för plåtslageri vid Järnmalmsgatan och ställverksbyggnaden å stadsägan nr 883 E äro under uppförande inom Djuphamnsområdet. Plan har uppgjorts för utläggning av vatten- och avloppsledningar från stadens ledningsnät till nämnda byggnader. Enligt planen skola ledningarna utläggas, utgående från Slakterivägen i Järnmalmsgatan till verkstadsbyggnaden och i S:ta Gertruds väg från Saltängsvägen till ställverksbyggnaden. Ytvattnet från området norr om Järnmalmsgatan avledes genom diken, som vid utfyllnad av gatan och verkstadstomten komma att bli avskurna. Av denna anledning skall en dagvattenkulvert dragas fram till Kapellbäcken.

Kostnaderna för angivna ledningar uppgå till 95.000 kronor, och de väntas bli täckta av inflytande anslutningsavgifter. Vinsten på försålt vatten blir i föreliggande etapp så ringa, att anslag av lånemedel icke är motiverat.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande ledningar anvisa 95.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 254. Anslag för första utbyggnad av del av Svärdsliljegatan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 december 1951 anfört följande:

Vid Svärdsliljegatan pågår bygge av bostadshus, vilka beräknas bliva färdiga vid

sådan tid, att inflyttning kan ske under instundande vinter. I anledning härav erfordras att en första utbyggnad sker av en del av Svärdsliljegatan. Denna utbyggnadsdel är kostnadsberäknad till 30.000 kronor.

Enligt uppgörelse med Asea skall detta företag slutligen vidkännas kostnaden för gatuarbetet. Sedan likvid influtit, komma medlen att tillföras gatukostnadsfonden. Anslaget bör därför anvisas till täckning av denna fond.

Under hänvisning härtill föreslår drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för första utbyggnad av del av Svärdsliljegatan anvisa ett anslag å 30.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av gatukostnadsfonden.

Nr 255. Anslag för iordningställande av nya lokaler för parkstyrelsen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 december 1951 anfört följande:

Parkstyrelsens kontorslokaler i tekniska verkens gårdshus måste i fortsättningen användas för stadsrevisionens behov. I anledning härav har genom fastighetskontorets försorg lokaler för parkstyrelsen anskaffats i fastigheten Munkgatan 4 B. Kontrakt är avsett att tecknas för en tid av minst fem år. Hyresvärden har ställt såsom villkor för förhyrandet att erforderliga upprustningsarbeten i lägenheten bekostas av hyresgästen.

På grund härav har parkstyrelsen hemställt om ett anslag å 5.450 kronor för ändamålet.

Då arbetena äro nödvändiga för att försätta lokalerna i tjänligt skick, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande arbeten anvisa ett anslag å 5.450 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 256. Förslag till ny högspänningstaxa.

Styrelsen för stadens tekniska verk anför i skrivelse den 20 november 1951 följande:

Den 28 juni 1951 fastställde stadsfullmäktige av den allmänna prisstegringen påkallad höjning av taxor för gas-, el och vatten (S. H. ser. A nr 133 år 1951). Höjningen innefattade ej högspänningstaxan, vars indexklausul vid bibehållet pris på råkraften täcker prisstegringen. Vid nämnda tid kunde visserligen en höjning av priset på råkraft väntas från nästa års början, men förutsättningar att bedöma storleken av den-

samma förelågo då ännu icke. Enligt numera tillgängliga uppgifter kommer staden att från den 1 januari 1952 få erlägga 15 % förhöjning på den del av kraftavgifterna, som motsvarar ökningen av stadens abonnemang utöver 1950 års abonnemang. Statens Priskontrollnämnd har medgivit återförsäljare av elkraft rätt att höja taxorna med högst 15 % för nytillkommande abonnenter och för utökning av gällande abonnemang, dock att avgifterna för abonnenter, vilkas kontrakt utgått, icke finge höjas förrän från den tidpunkt, då minst hälften av återförsäljarens råkraftinköp sker efter det höjda kraftpriset. För att möjliggöra kompensering av stadens merutgift bör högspänningstaxan kompletteras i enlighet med priskontrollnämndens medgivande med bestämmelse, att på taxans avgifter utgår en tilläggsavgift å 15 % för nytillkommande abonnenter och vid utökning utöver 1950 års nivå på redan förefintliga kraftleveranser för så stor del av kraftavgifterna, som motsvarar förhållandet mellan å ena sidan den totala effekt för vilken effektavgift erlägges, minskad med motsvarande effekt år 1950, och å andra sidan hela den effekt för vilken effektavgift erlägges för det år, varom det är fråga. Indexklausulen bör utsträckas att omfatta jämväl tilläggsavgiften och förtydligas ifråga om indextalet, att däri inräknas jämväl skatter och sociala förmåner.

Förslaget är så lydande:

Högspänningstaxa.

Effekttariff för högspänningsleverans till industriabonnenter vid cirka 6.400 volt.

För förbrukning under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas.

Fast avgift och effektavgift:

0—50 kW		
Fast avgift	500	kronor/år
Effektavgift	65	„ /kW och år
50—100 kW		
Fast avgift	1.000	„ /år
Effektavgift	55	„ /kW och år
Över 100 kW		
Fast avgift	1.500	„ /år
Effektavgift	50	„ /kW och år

Energiavgift:

a) för energi intill 4.000 timmars utnyttjningstid per år:

intill 2.000.000 kilowattimmar per år	1,5 öre/kWh
utöver 2.000.000 „ „ „	1,25 öre/kWh

b) för energi utöver 4.000 timmars utnyttjningstid per år 1,1 öre/kWh

Tilläggsavgifter:

1. En tilläggsavgift av 15 % på angivna avgifter:
 a) för nytillkommande abonnenter
 b) vid utökning utöver 1950 års nivå på redan förefintliga kraftleveranser. Tilläggsavgiften utgår därvid för så stor del av kraftavgifterna, som motsvarar förhållandet mellan å ena sidan den totala effekt, för vilken effektavgift erlägges, minskad med motsvarande effekt år 1950, och å andra sidan hela den effekt för vilken effektavgift erlägges för året ifråga.

2. Därest under något kalenderår medelvärdet av socialstyrelsens levnadskostnadsindex med 1914 såsom basår samt skatter och sociala förmåner inräknade överstiger 180, utgår för ifrågavarande år för varje hel överskjutande enhet ett tillägg av 0,3 % på de totala avgifterna enligt taxan inkl. tilläggsavgift enligt punkt 1.

Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 10 kW.

För del av år beräknas abonnent- och effektavgifterna efter antalet dagar.

Till grund för beräkning av effektavgiften lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Enligt denna taxa uttagen ström får användas för alla ändamål inom den industrianläggning där kraften användes.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till högspänningstaxa att gälla från den 1 januari 1952.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 257. Tilläggsanslag för vissa arbeten vid stadens förråd.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 december 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 30 november 1950 bevilja ett anslag å 80.000 kronor för uppförande av en magasinsbyggnad å Viksäng. Magasinet hade vid tidpunkten för framställningen om anslaget endast kostnadsberäknats preliminärt. Det har emellertid numera visat sig, att för magasinets färdigställande i dess slutliga skick erfordras ett tilläggsanslag å 75.000 kronor. Kostnadsökningen sammanhänger med *dels* inträdda prisstegringar, *dels ock* med viss utrustning, varmed magasinet måst förses, bland annat anordningar för ventilation och avlopp, elinstallation, inhägnad av området samt diverse inventarier och anordningar för personalens räkning.

Drätselkammaren har vidare den 13 april 1950 bemyndigat byggnadschefen att av särskilda fonden för förrådsbyggnaden disponera 17.000 kronor för utförande av vissa inredningsarbeten i förrådskontoret samt för uppförande av en militärbarack. Under arbetets gång har det visat sig att ytterligare arbeten blivit nödvändiga, bland annat hyllinredning för förrådet och diverse elektriska installationsarbeten. Totalt komma dessa arbeten att draga en kostnad av cirka 25.500 kronor, varför ytterligare medelsanvisning av cirka 9.000 kronor erfordras.

Sammanlagt krävas sålunda för nu nämnda arbeten ytterligare ett belopp av 84.000 kronor. Beloppet bör anvisas till täckning ur särskilda fonden för förrådsbyggnaden.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för färdigställande av nu ifrågavarande arbeten anvisa ett anslag å 84.000 kronor att täckas av särskilda fonden för förrådsbyggnaden.

Nr 258. Tilläggsanslag för gymnastikanordningar å Björnön.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 december 1951 anfört följande:

Den 13 april 1951 anslog drätselkammaren av kammarens anslag för oförutsedda utgifter ett belopp av 550 kronor för upptagande av hoppgropar för ringställning på Björnön. Arbetet utfördes för Västerås Gymnastikförenings räkning. Det förutsattes vid anslagets beviljande att groparna skulle kunna grävas i normal mark utan extra åtgärder och att schaktmassorna kunde få uppläggas intill.

Vid utförandet visade det sig emellertid att bergsprängning måste företagas och att schaktmassorna måste borttransporteras. Vidare måste betonggjutningar utföras för att få stabilt fäste för ringställningarna.

Nu angivna förhållanden ha fördyrat arbetet, så att kostnaden uppgått till 1.916 kronor. Ett tilläggsanslag erfordras därför å kronor 1.366: —.

Detta anslag torde böra täckas av stadsfullmäktiges reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett tilläggsanslag å 1.366 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 259. Återkallande av beslut om anslag för vatten- och avloppsledningar till och inom södra delen av Apalbyområdet. (Jfr ser. A nr 48 år 1943)

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 20 november 1951 anfört följande:

Den 29 april 1943 beviljade stadsfullmäktige på framställning av styrelsen för tekniska verken ett anslag å 7.000 kronor för vatten- och avloppsledningar till och inom södra delen av Apalbyområdet under förutsättning av bidrag från markägarna.

Enär arbetet, som av särskilda orsaker ej tidigare utförts, efter det staden förvärvat marken icke är aktuellt och anslaget ej reserverats, hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville återkalla sitt omförmälda beslut.

Drätselkammaren tillstyrker genom utlåtande den 6 december 1951 stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 260. Dyrtidstillägg för pensionärerna under år 1952.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 november 1951 anfört följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1951, § 253, utgår dyrtidstillägg till stadens pensionärer med 51 %. Bortsett från procenttalet finns reglerna om dyrtidstillägg för 1951 i stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1950, § 337. Löne- och avtalsnämnden föreslår för närvarande icke någon ändring av procenttalet för 1952. Dyrtidstillägg har hittills icke utgått å del av grundbelopp som överstiger 500 kronor per månad. Sedan dyrtidstillägg till tjänstemännen numera utgör ett höjt grundbelopp, maximalt 1.600 kronor per månad, har löne- och avtalsnämnden ansett det skäligt att en höjning sker även för pensionärernas del. Nämnden föreslår därför höjning från 500 kronor till 650 kronor per månad från och med den 1 januari 1952.

För tjänstemännens del behövs inte något nytt beslut om dyrtidstillägg under 1952 eftersom stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1951, § 151, om höjning av dyrtidstillägget till 32/33 % innefattade en bestämmelse om att, därest vid utgången av år 1951 överenskommelse ej kunde ha träffats om dyrtidstilläggets storlek under 1952, tillägget om 32/33 % skulle utgå tills vidare oförändrat under 1952.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga övriga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg tills vidare under 1952 skall utgå med 51 %, dock icke å den del av pension som överstiger 650 kronor per månad.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 261. Antagande av regleringshandlingar för vissa lärarbefattningar vid yrkesskolorna.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 12 november 1951 anfört följande:

I fråga om de reglerade lärarbefattningarna vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning får styrelsen för skolorna med överlämnande av fem stycken förslag till översedda regleringshandlingar vördsamt anföra följande:

Vid skolorna finnas åtta stycken reglerade befattningar med för befattningarna avsedda regleringshandlingar.

Tjänsterna äro av stadsfullmäktige reglerade vid olika tidpunkter enligt följande:

1) den 31 oktober 1940 § 175, tre* lärarbefattningar, en regleringshandling
2) den 29 maj 1941 § 78, tre lärarbefattningar, en regleringshandling
3) den 29 januari 1948 § 34, en lärarbefattning, en regleringshandling
4) den 25 november 1948 § 332, två lärarbefattningar, två regleringshandlingar.

I anställningsvillkoren har sedermera under årens lopp vidtagits en hel del förändringar, nämligen beträffande tjänsterna

* Anm. En av dessa befattningar indragen den 25 november 1948 § 332.

enligt 1) den 30 oktober 1941 § 185, den 18 december 1947 § 408 och den 31 maj 1951 § 150

enligt 2) den 18 december 1947 § 408, den 27 april 1950 § 95 och den 31 maj 1951 § 150

enligt 3) den 31 maj 1951 § 150

enligt 4) den 31 maj 1951 § 150.

I samband med förändringarna av anställningsvillkoren ha, då så erfordrats, uppdragits åt yrkesskolstyrelsen att ombesörja ändring av de berörda regleringshandlingarna. Sista gången detta uppdrag lämnades av stadsfullmäktige var vid sammanträdet den 31 maj i år.

I samband med ändringarna av regleringshandlingarna har det befunnits, att handlingarna, särskilt de äldre, kommit att innehålla en del mot varandra i någon mån stridande uppgifter eller uppgifter som varit oklara eller meningslösa. Vidare ha de äldre handlingarna kommit att i någon mån avvika från de senaste av stadsfullmäktige antagna utan att något motiv för detta torde föreligga.

Vid införandet nu av de av stadsfullmäktige beslutade förändringarna i regleringshandlingarna har för den skull av styrelsen förslagsvis gjorts en del formella ändringar av alla regleringshandlingarna för att få handlingarna redigare och för att få de äldre och de nyare regleringshandlingarna att i sak och formellt visa överensstämmelse. Härvid ha de av stadsfullmäktige senast antagna regleringshandlingarna varit normgivande. En tjänst, som av stadsfullmäktige vid sammanträdet den 25 november 1948 ströks ur tjänsteförteckningen, har uteslutits ur regleringshandlingarna.

Den nya formuleringen har underkastats Statens pensionsanstalt för prövning och hänsyn har vid den slutliga utredigeringen tagits till ett av anstalten uttalat önskemål om formuleringen.

Från Kungl. Överstyrelsen för yrkesutbildning har meddelats, att överstyrelsen numera icke tar befattning med regleringshandlingarna.

Samtliga här ifrågavarande regleringshandlingar skulle kunna sammanfattas i en handling. Men det torde erbjuda vissa fördelar, om förändring önskas i fråga om någon tjänst, att ha en handling för varje tjänst eller att åtminstone icke ha många tjänster upptagna på varje regleringshandling. Därför föreslås icke ändring i nuvarande förhållande i fråga om antalet handlingar.

Med stöd av det anförda föreslår styrelsen stadsfullmäktige besluta

att antaga ifrågavarande regleringshandlingar för de ordinarie tjänsterna vid stadens skolor för yrkesundervisning.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 november 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 december 1951 anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot avfattningen av de fem olika regleringshandlingar, varom här är fråga. För korthetens skull intages i stadsfullmäktiges tryck endast den regleringshandling, som avser lärarbefattningarna i snickeri, hushållsgöromål och sömnad vid yrkesskolorna. I väsentliga avsnitt äro nämligen samtliga regleringshandlingar likalydande. För skiljaktigheterna redogöres i en vid denna skrivelse fogad bilaga.

De i drätselkammarens skrivelse omförmälda bilagor äro så lydande:

1. *Reglering av lärarbefattningar i snickeri, hushållsgöromål och sömnad vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

§ 1.

De befattningar, som i dessa bestämmelser avses äro:

a) en yrkeslärarbefattning, huvudsakligen avseende undervisning i verkstadsskolan för snickare,

b) en yrkeslärarbefattning, huvudsakligen avseende undervisning i hushållsgöromål och hushållslära samt

c) en yrkeslärarbefattning, huvudsakligen avseende undervisning i sömnad med mönsterritning och tillhörande verktygs- och materiallära.

§ 2.

För anställning på de i § 1 nämnda befattningarna fordras, att sökandena fylla de villkor beträffande anställning som lärare vid skola för yrkesundervisning, vilka äro angivna i gällande stadga för den kommunala yrkesundervisningen.

Dessutom fordras

att sökande till befattningen såsom yrkeslärare i verkstadsskolan för snickare är fullt utbildad yrkesman inom möbelsnickeriyrket eller därmed jämförbar gren av snickeriyrket och helst därjämte äger kompetens i de teoretiska ämnen, vari undervisas vid verkstadsskolan för snickare,

att sökande till befattningen såsom lärare i hushållsgöromål genomgått skolköksseminarium samt

att sökande till befattningen såsom lärare i sömnad genomgått särskild av Kungl. Överstyrelsen för yrkesutbildning godkänd kurs för utbildning av yrkeslärare i sömnad vid skolor för yrkesundervisning.

§ 3.

Befattningarna tillsättas i den ordning, varom är bestämt i stadgan för den kommunala yrkesundervisningen och i skolans reglemente.

Innehavare av reglerad tjänst, ordinarie lärare, är skyldig att vid eventuell indragning av tjänsten underkasta sig förflyttning till annan lärartjänst hos huvudmannen, dock med bibehållna löneförmåner.

I fråga om disciplinära åtgärder mot befattningshavare samt entledigande från tjänst skola gälla bestämmelserna i stadgan för den kommunala yrkesundervisningen.

§ 4.

Tjänstgöringsskyldigheten omfattar:

för läraren i snickeri i regel 39—42 lektionstimmar i veckan under 42 arbetsveckor per läsår samt

för lärarna i hushållsgöromål och i sömnad i regel 27—33 lektionstimmar i veckan under 40 arbetsveckor per läsår.

Tjänst skall fullgöras i enlighet med de bestämmelser, som närmare angivas i för skolan fastställt reglemente med tillhörande undervisningsplaner.

När det för undervisningens rätta bedrivande befinnes nödvändigt, må tjänstgöringstiden per vecka för befattningshavare överskrida här angivna högsta timantal under delar av läsåret mot att tjänstgöringsskyldigheten minskas i motsvarande grad under annan tid av detsamma.

Lärare är skyldig, att mot här stadgad avlöning utföra smärre reparationer å verktyg, som i av läraren undervisad avdelning användas vid undervisningen.

§ 5.

Till befattningshavare utgår, på sätt, som nedan angives, lön enligt statens allmänna avlöningsreglemente.

Samtliga befattningshavare skola hänföras till lönegrad Ca 20.

Innehavare av tjänst är berättigad till tillägg på ovan angivna lön enligt samma grunder, som gälla för folkskolans lärare. Lärare i hushållsgöromål äger åtnjuta fria måltider, då läraren lett tillredningen av dem.

Den löneklass i vilken lärare skall vara placerad, fastställes i enlighet med vad som i tillämpliga delar föreskrives i avlöningsreglemente för lärare vid folk- och småskolor. Innehavare av tjänst äger dock icke räkna sig till godo annan tid för erhållande av ålderstillägg, än den läraren tjänstgjort som ordinarie.

Löner utbetalas i efterskott.

Vid tjänstledighet skall i tillämpliga delar gälla, vad därom är stadgat för folkskollärare.

Befattningshavare är skyldig ställa sig till efterrättelse de ändringar i denna reglering, som kunna bliva nödvändiga och i vederbörlig ordning komma till stånd.

Den utgående avlöningen är nettolön.

För den händelse befattning, varom här fråga, blir förenad med pensionsrätt i statens pensionsanstalt, skall pensionsanstaltens reglemente såväl i avseende på pensionsrätt som i övrigt i tillämpliga delar lända till efterrättelse i fråga om befattningen.

I ovanstående regleringsbestämmelser ingående avlöningsstadganden äga tillämpning till den dag, då av statsmakterna bestämd lönereglering för lärarpersonal vid yrkesskolorna kan komma att träda i kraft, med skyldighet för vederbörande att vara underkastade de ändringar i avlöningsförmånerna, som en sådan kan komma att innebära.

2. *Reglering av två lärarbefattningar vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

§ 1.

De befattningar, som i dessa bestämmelser avses, äro två yrkeslärarbefattningar, huvudsakligen avseende undervisning vid lärlingsskolans avdelningar och kurser för hantverk och industri och lärlingsskolans kurser för inträdessökande till teknisk fackskola, vid verkstadsskolan för elektromekaniker och i begränsad utsträckning vid yrkesskolans kurser.

§ 2.

För — — — — — — — yrkesundervisningen.

Dessutom fordras,

att sökande avlagt examen vid statligt högre tekniskt läroverk eller därmed jämförlig läroanstalt.

§ 3.

Inga skiljaktigheter.

§ 4.

Tjänstgöringsskyldigheten omfattar

i regel 26 à 30 lektionstimmar i veckan i teoretiska ämnen, varmed avses alla ämnen

utom verkstadsarbete, yrkesarbete eller dylikt under 40 arbetsveckor per läsår. Om befattningshavare undervisar i verkstadsarbete, yrkesarbete eller dylikt räknas därvid en och en halv lektionstimme sådan undervisning såsom en lektionstimme i teoretiskt ämne.

Tjänst — — — — — — detsamma.

För befattningshavarna gäller, att de oberoende av bestämmelserna i § 1, om så erfordras för skolarbetets rätta bedrivande, äro skyldiga att påtaga sig den undervisning som anvisas dem, i den mån de kunna anses vara kompetenta därtill och erhålla behörighet.

§ 5.

Till befattningshavarna — — — — — — avlöningsreglemente.

Befattningshavarna skola hänföras till lönegrad Ca 22.

Innehavarna av tjänsterna äro berättigade till tillägg på ovan angivna lön enligt samma grunder, som gälla för folkskolans lärare.

Den löneklass — — — — — — innebära.

3. *Reglering av ämneslärarbefattning vid Västerås stads skolor för yrkesundervining.*

§ 1.

Den befattning, som i dessa bestämmelser avses är:

En ämneslärarbefattning, huvudsakligen avseende undervisning vid lärlingsskolans kurser för inträdessökande till teknisk fackskola och vid lärlingsskolans kurser för hantverk och industri och i begränsad omfattning vid yrkesskolans kurser.

§ 2.

För anställning — — — — — — yrkesundervisningen.

Dessutom fordras

att sökande till befattningen avlagt examen, helst å elektroteknisk linje, vid statligt högre tekniskt läroverk eller därmed jämförlig läroanstalt.

§ 3.

Inga skiljaktigheter.

§ 4.

Lika med föregående regleringshandling.

§ 5.

Lika med föregående regleringshandling.

4. *Reglering av ämneslärarbefattningen vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

§ 1.

Den befattning, som i dessa bestämmelser avses är:

En ämneslärarbefattning, huvudsakligen avseende undervisning vid lärlingsskolans kurser för inträdessökande till teknisk fackskola och vid yrkesskolans kurser.

§ 2.

För anställning — — — — — — yrkesundervisningen.

Dessutom fordras

att sökande bedrivit akademiska studier i naturvetenskapliga ämnen lämpade för undervisningen vid skolan, helst avslutade med fil. mag.-examen, varvid lång väl meriterad lärartjänstgöring av för skolan lämplig art kan i viss mån ersätta vad som eventuellt brister i fråga om akademisk utbildning.

§ 3.

Inga skiljaktigheter.

§ 4.

I huvudsak lika med föregående två regleringshandlingar, dock att tjänstgöringsskyldigheten i regel omfattar 24 à 28 lektionstimmar i veckan.

§ 5.

Lika med föregående två regleringshandlingar, dock att befattningshavaren skall hänföras till lönegrad Ca 25.

5. *Reglering av lärarbefattning i sömnad vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

§ 1.

Den befattning, som i dessa bestämmelser avses är:

En yrkeslärarbefattning, huvudsakligen avseende undervisning i sömnad med mönsterritning och tillhörande verktygs- och materiallära.

§ 2.

För anställning — — — — — — yrkesundervisningen.

Dessutom fordras

att sökande till befattningen skall hava genomgått särskild av Kungl. överstyrelsen för yrkesutbildning godkänd kurs för utbildning av yrkeslärare i sömnad vid skolor för yrkesundervisning.

§ 3.

Inga skiljaktigheter.

§ 4.

Tjänstgöringsskyldigheten omfattar

i regel 27—33 lektionstimmar i veckan under 40 arbetsveckor per läsår.

Tjänst skall — — — — — — (se under nr 1) — — — — — — undervisningen.

§ 5.

Lika med föregående, dock att befattningshavaren hänföres till lönegrad Ca 20.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla yrkesskolestyrelsens förslag i ärendet.

Nr 262. Tilläggsbestämmelser till § 11 andra stycket i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 november 1951 anfört följande:

Enligt § 11 i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattnings-

havare är befattningshavare skyldig underkasta sig sådan reduktion av lönen, som följer av att rörligt tillägg förbytes i rörligt avdrag, när levnadskostnaderna nedgå under lönesystemets basläge. Sedan vissa ordinarie befattningshavare anmälts till Statens Pensionsanstalt (SPA) för pensionsreglering, har anstalten meddelat, att bestämmelsen inte kan godkännas. Anstalten har såsom villkor för pensionsreglering föreskrivit att reduktion av lönen för innehavare av befattning som är förenad med pensionsrätt i SPA ej får ske i större utsträckning än som gäller för statens befattningshavare, d. v. s. med högst 5 %. Statens bestämmelser om detta återfinnes i statens löneplansförordning av den 30 juni 1947, § 4. Efter hänvändelse till Svenska Stadsförbundets förhandlingsavdelning har löne- och avtalsnämnden fått rådet att inte föreslå någon generell ändring av bestämmelsen utan endast ändring för de befattningar som kunna anslutas till SPA. Eftersom anslutning till SPA är ekonomiskt fördelaktig för staden, får löne- och avtalsnämnden föreslå, att efter andra stycket i § 11 inskjutes två nya stycken med följande lydelse:

"För befattningar som kan anslutas för pension till Statens Pensionsanstalt skall, om anstalten för det särskilda fallet så påfordrar, i stället för sista ledet i ovanstående stycke följande gälla:

Befattningshavare är skyldig underkasta sig sådan reduktion av lönen, som följer av att rörligt tillägg förbytes i rörligt avdrag, när levnadskostnaderna nedgå under lönesystemets basläge. Dylikt avdrag får dock icke ske med större procentsats än den, som gäller för statens tjänstemän."

Den föreslagna formuleringen överensstämmer med stadsförbundets rekommendation, vilken lämnats även till andra städer som berörts av frågan.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att foga en tilläggsbestämmelse med ovannämnda lydelse till § 11 andra stycket i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 263. Omändring av en befattning som kanslibiträde på stadskansliet till befattning såsom kontorist i 13 lönegraden.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 november 1951 anfört följande:

På stadskansliet i Västerås finnas för närvarande följande biträdespersonal anställd, nämligen 2 kanslibiträden, 1 kontorsbiträde och 2 skrivbiträden, samtliga på ordinarie stat och dessutom 2 halvtidsanställda biträden på extra stat samt vid behov ytterligare personal. Ett av kanslibiträdena är stadsdirektörens sekreterare.

Enligt det av lönenämnden tillstyrkta och till stadsfullmäktiges novembersammanträde framlagda förslaget skulle i fortsättningen personalen komma att utgöras av 3 kanslibiträden, 1 kontorsbiträde och 1 skrivbiträde, därigenom att ett kontorsbiträde uppflyttas till kanslibiträde och ett skrivbiträde uppflyttas till kontorsbiträde.

Sedan biträdespersonalen i slutet av 1930-talet uppfördes på ordinarie stat bestod den, fram till 1942, av 1 förstaklass, 1 andraklass och 1 tredjeklass kontorsbiträde. Från och med 1942 utgjordes personalen av 1 förstaklass och 2 andraklassbiträden. Från och med 1943 utgjordes den av 2 förstaklass och 2 andraklass kontorsbiträden, från och med 1946 av 1 kanslibiträde (stadsdirektörens sekreterare), 1 förstaklass och 2 andraklass kontorsbiträden. Från och med 1947 ändrades organisationen så att jämväl stadsombudsmannens sekreterare gjordes till kanslibiträde och från och med 1948 har organisationen varit den nuvarande.

Det har tidigare ansetts motiverat att det biträde, som tjänstgjort som stadsdirektörens sekreterare, intagit en i lönehänseende bättre ställning än övriga biträden. Orsaken härtill har varit att man ställt större krav på detta biträde med hänsyn till arbetets art. Ifrågavarande biträde handhar all diarieföring för drätselkammaren, sköter det expeditionella arbetet med fonderna, utövar, vid behov, tillsyn och ledning av övrig biträdespersonal och måste kunna vara insatt i och ombesörja uppgifter av rätt skiftande art med hänsyn till sin placering inom centralförvaltningen. Det finnes anledning att nu än mer än tidigare från drätselkammarens sida hävda den nu relaterade uppfattningen om att detta biträde bör erhålla en sådan placering i tjänsteförteckningen som motsvarar arbetsuppgifternas art.

Drätselkammaren har tidigare haft för avsikt att föreslå en ändring av befattningen till kontorist men i ovetskap om i vilken utsträckning vid de nyligen slutförda förhandlingarna krav från vederbörandes organisations sida skulle komma att ställas har kammaren icke ansett sig böra framföra sitt önskemål till stadsfullmäktige. Vid de förhandlingar som fördes yrkades från organisationens sida på uppflyttning av befattningen.

Genom det förhandlingsresultat som sanktionerats av löne- och avtalsnämnden har frågan aktualiserats. Drätselkammaren anser nämligen, att resultatet innebär en förskjutning av tjänsterna inom stadskansliet som rättvisligen icke kan accepteras.

På grund av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att en av befattningarna som kanslibiträde på stadskansliet, vilkens innehavare tjänstgör som stadsdirektörens sekreterare, måtte från och med den 1 januari 1952 omändras till en befattning som kontorist i 13 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 21 november 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Nr 264. Återbesättande av befattning såsom driftsingenjör vid elverket.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 21 augusti 1951 anfört följande:

Elverket har i uppdrag att utföra såväl konstruktion som montage av elanläggningarna för snabbfilterverket vid Hässlö. Anläggningarna bli omfattande. Uppdraget fullgöres av byråingenjören, som för att ostört kunna helt ägna sig däråt, avkopplats från andra uppgifter. Trots detta synes det icke möjligt, att han ensam skall kunna

medhinna konstruktions- och ritningsarbetena. För arbetets behöriga gång bör extra arbetskraft anskaffas. Det torde ställa sig synnerligen svårt att tillfälligt anställa ingenjör för en arbetsuppgift av denna art, då för närvarande arbetskraft av detta slag ej kan väntas vara ledig eller villig att ta sådan tillfällig anställning.

Då emellertid extra arbetskraft måste erhållas, bör detta enligt styrelsens uppfattning kunna ske i den form, att driftsingenjörsbefattningen, som blir vakant den 1 november 1952, redan nu tillsättes med tillträde sagda dag och att den nye befattningshavaren mot arvode åtager sig att under tiden till tillträdesdagen handha eller biträda med konstruktion och kontroll av nämnda elanläggningar.

Med hänvisning härtill hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att återbesätta befattningen såsom driftsingenjör vid elverket med tillträde den 1 november 1952.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 19 september 1951 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 december 1951 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 265. Uppflyttning av befattningar såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmet i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 november 1951 anfört följande:

Vid stadens ålderdomshem finns sex sjukskötersketjänster, placerade i lönegrad 12. Mellan Svenska Stadsförbundet och Svensk Sjuksköterskeförening har den 7 september 1951 träffats en överenskommelse om löner för sjuksköterskor anställda hos stadsförbundets medlemmar. Enligt överenskommelsen skall sjuksköterska i sluten vård (assistent-, biträdande avdelnings- eller därmed jämförlig sjuksköterskebefattning) vara placerad i lönegrad 12. I lönegrad 14 skall vara placerad översköterska i sluten vård (avdelningssköterska). Enligt underhandsuppgift från fattigvårdsstyrelsen är sjuksköterska vid ålderdomshemmet hänförlig till gruppen översköterska i sluten vård och skall sålunda enligt överenskommelsen vara placerad i lönegrad 14.

Överenskommelsen innehåller även bestämmelser om arbetstidsreglering, gottgörelse för övertidsarbete, jour- och beredskapstjänst, samt semester.

Normalarbetstiden skall i genomsnitt utgöra 192 timmar per fyraveckorsperiod.

Sjuksköterska i lönegraderna 12 och 14 — dock ej vikarie — för vilken arbetstiden är reglerad till i genomsnitt 192 timmar per fyraveckorsperiod, skall för sådant övertidsarbete, som normalt utföres i samband med arbetets början och slut, erhålla övertidsersättning med ett belopp av 180 kronor för år räknat jämte därå belöpande fast tillägg. För annat övertidsarbete skall sjuksköterska i lönegraderna 12 och 14 i första hand lämnas kompensation genom en mot det utförda övertidsarbetet svarande ledig-

het. Kan kompensationsledighet icke beredas inom tre månader, skall övertidsersättning utgå med följande belopp, inklusive fast tillägg:

till sjuksköterska	i	löneklass	12	med	4: 46	kr./tim.		
„	„	„	„	13	„	4: 59	„	„
„	„	„	„	14	„	4: 72	„	„
„	„	„	„	15	„	4: 92	„	„
„	„	„	„	16	„	5: 12	„	„
„	„	„	„	17	„	5: 32	„	„

Dessa timersättningar utgår dock endast i fall, då övertidsarbetet beordrats eller i efterhand godkännes av husmor och avser sådan tjänstgöring utöver genomsnittligt 192 timmar per fyraveckorsperiod, som av sjuksköterska uttages antingen vid tjänstgöring å annan sjuksköterskas tjänst inom det för denna vid sjukvårdsanstalten uppgjorda arbetstidsschemat eller vid sådan aktiv tjänstgöring som efter särskild kallelse utföres under jour- eller beredskapstjänst.

Med jourtjänst förstås skyldighet för sjuksköterska att utöver normal arbetstid befinna sig på arbetsplatsen och att vid behov omedelbart träda i tjänstgöring. Vid jourtjänst utgår ersättning med 45 öre per timme, dock icke för tid, varunder gottgörelse för övertidsarbete utgår.

Vid beredskapstjänst, som omfattar dygn eller del av dygn, dock minst åtta timmar, utgår fast ersättning med en krona.

Såsom beredskapstjänst anses den särskilda tillsyn som åligger ansvarig sjuksköterska vid sådana anstalter, där särskild nattjänstgörande sjuksköterska icke finnes, dock att ersättning för denna tillsyn skall utgå med en krona och 50 öre.

Med nattjänst förstås aktiv tjänstgöring nattetid (förlagd inom tiden klockan 20—7) enligt arbetstidsschema. För vaknatt, omfattande minst åtta timmar och till övervägande delen förlagd inom ovan angiven tid utgår en fast ersättning till sjuksköterska i lönegrad 14 med en krona per natt.

Semester utgår till sjuksköterska, som sysselsättes med arbete, däri hon utsättes för röntgenstrålning från radioaktivt ämne, med 36 vardagar per år under de förutsättningar som i lag stadgas, dock med löpande år som kvalifikationsår. Till annan sjuksköterska utgår under sistnämnda förutsättningar semester med 30 kalenderdagar per år. Vikarie får semester efter 2½ kalenderdagar per kalendermånad, där ej längre semester stadgas i lag.

Den centrala överenskommelsen gäller från och med den 1 januari 1951 till och med den 31 december 1951, dock att de nya bestämmelserna om övertidsersättning för aktiv tjänstgöring under jour- och beredskapstjänst skall gälla först från och med den 1 oktober 1951. Uppsägningstiden utgör tre månader. Vid utebliven uppsägning förlänges giltighetstiden ett år i sänder, varvid dock uppsägningstiden skall utgöra nio månader.

Uppsägning för 1952 har såvitt löne- och avtalsnämnden har sig bekant ej skett.

I anledning härav föreslår nämnden, att den centrala överenskommelsen följes i alla delar och tillstyrker sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att räknat från och med den 1 januari 1951 uppflytta befattningarna såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmet från lönegrad 12 till lönegrad 14 samt

att även i övriga delar godkänna den centrala överenskommelsen om sjuksköterskornas löne- och anställningsförhållanden.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 4 december 1951 anfört följande:

Då samtliga sex vid härvarande ålderdomshem förefintliga sjuksköterskebefattningar hittills jämställts med befattning som avdelningssköterska och varit placerad i lönegrad 12, får fattigvårdsstyrelsen inför utsikten att eljest möta svårigheter vid rekryteringen av detta slag av arbetskraft hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att samtliga befattningar som sjuksköterska vid ålderdomshemmet få uppflyttas från lönegrad 12 till lönegrad 14 med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 1951.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 266. Uppflyttning av vissa befattningar under barnstugestyrelsen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 november 1951 anfört följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1951, § 145, är de ordinarie tjänsterna såsom barnträdgårdslärarinna vid stadens barnstugor placerade i lönegrad 10. Beslutet påverkade ej de tidigare anställda lärarinnornas placering i lönegrad 12. Beslutet grundade sig på en central överenskommelse mellan Svenska Stadsförbundet samt Sveriges Socialtjänstemannaförbund och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund av den 10 november 1948. Löne- och avtalsnämnden får nu anmäla, att en ny central överenskommelse träffats den 30 oktober 1951 mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Facklärarförbundet. Tillämpad på förhållandena i Västerås medför överenskommelsen, att barnträdgårdslärarinna skall vara placerad i lönegrad 12, att föreståndarinna vid Uddens barnkoloni skall flyttas från lönegrad 12 till lönegrad 13 (ortsgrupp 2) samt att föreståndarinna vid Hammarby daghem skall flyttas från lönegrad 12 till lönegrad 13. Föreståndarinnan vid Utanby daghem är redan placerad i lönegrad 13 varför överenskommelsen icke medför någon ändring för hennes del. För föreståndarinnan vid Hammarby daghem har tidigare icke någon särskild befattning funnits upptagen i lönestaten. Innehavaren av tjänsten har varit barnträdgårdslärarinna med placering i den tidigare gällande lönegraden 12.

Från överenskommelsen kan i övrigt antecknas följande som kan få tillämpning i Västerås.

Lönegradsplaceringarna förutsätter, att befattningshavarna är sysselsatta året runt med heldagstjänstgöring och en total arbetstid av genomsnitt 192 timmar per fyraveckorsperiod samt med semester enligt tjänstereglementet. Befattningshavare, som har kortare arbetstid per år än nu angivits, erhåller en mot arbetstidsreduktionen svarande lägre årsavlöning.

Svenska Facklärarförbundet har uttryckt önskemål om att personalen måtte få

minst sex veckors sammanhängande ledighet inklusive semester under sommaren. Svenska Stadsförbundet har rekommenderat sina medlemmar att söka organisera verksamheten så att i största möjliga utsträckning anställes personal med sådan reduktion av arbetstid och avlöning att facklärarförbundets önskemål kan tillgodoses. Parterna är överens om att rekommendationen förutsätter, att befattningshavarna skall vara skyldiga vidkännas den lönereduktion som följer av att arbetstiden förkortas.

Den centrala överenskommelsen gäller från och med den 1 januari 1951 till och med den 31 december 1951 med tre månaders ömsesidig uppsägningstid och förlänges, därest den ej i vederbörlig ordning uppsagts, med ett år i sänder. År 1951 förskjutes uppsägningstiden till den 31 december 1951. Såvitt löne- och avtalsnämnden har sig bekant har överenskommelsen icke uppsagts för 1952.

Nämnden ansluter sig för sin del till överenskommelsen och tillstyrker att denna godkännes av stadsfullmäktige.

För extra barnträdgårdslärarinnor gäller för närvarande löneklass 9 under första året efter avslutad utbildning och därefter löneklass 10. Löne- och avtalsnämnden föreslår nu med hänsyn till placeringen för ordinarie lärarinnor förskjutning uppåt med en löneklass.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att befattning såsom barnträdgårdslärarinna skall vara placerad i lönegrad 12,

att befattningen såsom föreståndarinna vid Hammarby daghem skall vara placerad i lönegrad 13,

att befattningen såsom föreståndarinna vid Uddens barnkoloni skall vara placerad i lönegrad 13, ortsgrupp 2,

att den centrala överenskommelsen även i övriga delar tilllämpas för de hos Västerås stad anställda barnträdgårdslärarinnorna,

att extra barnträdgårdslärarinna får lön efter löneklass 10 under ett år närmast efter avslutad utbildning och därefter enligt löneklass 11 samt

att löneförbättringarna får räknas retroaktivt från och med den 1 januari 1951.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 6 december 1951 anfört följande:

Beträffande överenskommelsen mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Facklärarförbundet angående barnträdgårdslärarinnornas löner, har styrelsen för Västerås stads barnstugor beslutat tillstyrka den föreslagna lönegradsuppflyttningen för barnträdgårdslärarinna, vilken innehar ordinarie tjänst.

På grund av ovan anförda överenskommelse har de barnträdgårdslärarinnor, vilka innehar extra befattning hemställt hos styrelsen för Västerås stads barnstugor om löneklassuppflyttning.

Styrelsen tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att barnträdgårdslärarinna, vilken innehar ordinarie befattning må åtnjuta lön enligt träffad överenskommelse mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Facklärarförbundet,

att barnträdgårdslärarinna, vilken innehar extra befattning uppflyttas till närmast efterföljande lägre löneklass enligt gällande löneplan för barnträdgårdslärarinna, vilken innehar ordinarie tjänst och

att samma retroaktivitet å lönen måtte utgå för såväl extra som ordinarie befattningshavare.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 267. Uppflyttning av befattningen såsom vice brandchef i högre lönegrad.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 31 oktober 1951 anfört följande:

Brandstyrelsen har denna dag hemställt om stadsfullmäktiges medgivande att återbesätta befattningen såsom vice brandchef.

Befattningen är för närvarande placerad i lönegrad 23 med begynnelse- och slutlön, inklusive nu gällande tillägg, av respektive 984 och 1.167 kronor i månaden. Denna löneplacering är enligt styrelsens mening icke tillräcklig för erhållande av kompetent, välmeriterad och i övrigt för tjänsten tillbörligt kvalificerad man. Vice brandchefen har att vid olika tillfällen, såsom semester, tjänstledighet och förfall för brandchefen, övertaga högsta befälet över brandkåren och påtaga sig därmed förenat ansvar för brandväsendet i staden. Brandchefstjänsten står i lönehänseende 6 och efter godkännande av föreslagen uppflyttning 7 lönegrader över befattningen såsom vice brandchef. Styrelsen anser att här icke föreligger en väl avvägd proportion mellan de båda tjänsternas placering. Enligt styrelsens uppfattning bör skillnaden icke uppgå till mer än högst 5 lönegrader och vice brandchefstjänsten sålunda bli uppflyttad till lönegrad 25. I denna lönegrad är med tillägg begynnelselönen 1.103 kronor och slutlönen 1.301 kronor i månaden.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppflytta befattningen såsom vice brandchef från lönegrad 23 till lönegrad 25 från den dag tjänsten tillträdes av ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 3 december 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har efter förhandlingar med Sveriges Kommunaltjänste-

mannaförbund överenskommit om uppflyttning av tjänsten i enlighet med brandstyrelsens framställning.

Nämnden tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren anser sig i det följande böra lämna stadsfullmäktige en redogörelse för de närmare omständigheter, vilka utgöra bakgrunden till den träffade uppgörelsen angående vice brandchefstjänsten.

Den 4 oktober 1951 fördes mellan löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade, å ena, samt Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund för Svenska Brandbefälsförbundets räkning, å andra sidan, förhandlingar angående uppflyttning av befattningen såsom vice brandchef i Västerås. Från tjänstemannasidan hade begärts uppflyttning av befattningen såsom vice brandchef från lönegrad 23 till lönegrad 25. Under förhandlingarna återtog tjänstemannaorganisationernas ombud framställningen och meddelade enligt förhandlingsprotokollet att man ”för närvarande icke påkallade lönegradsuppflyttning för befattningen såsom vice brandchef». I förhandlingarna deltog ett av brandstyrelsen utsett ombud.

Befattningen såsom vice brandchef kungjordes av brandstyrelsen till ansökan ledig under vissa förutsättningar. Samtliga sökande till vice brandchefsbefattningen gjorde i sina ansökningar förbehåll om tjänstens placering i lönegrad, som kunde komma att fastställas vid kommande förhandlingar, detta fastän kommunaltjänstemannaförbundet vid förhandlingarna den 4 oktober 1951 förklarat sig återta framställningen om lönegradsuppflyttning. Oaktat ledigblivandet av vice brandchefstjänsten berodde på flera omständigheter, varöver brandstyrelsen icke kunde råda, bland annat, att brandschefstjänsten bleve tillsatt, vilken fråga då var svävande, enär brandstyrelsens beslut att utse den hittillsvarande vice brandchefen icke fastställts av länsstyrelsen och oaktat ingen av sökandena godkänt den lön, varmed befattningen ledigförklarats, utsåg brandstyrelsen en av sökandena till vice brandchef »under förutsättning att angivna villkor ifråga om återbesättande och lön uppfylldes» samt förordnade förutnämnde person att uppehålla befattningen från den 15 december 1951. Styrelsens beslut fattades den 8 november 1951.

Efter förhandlingarna den 4 oktober 1951 men före beslutet om utseende av vice brandchef har brandstyrelsen till stadsfullmäktige ingivit framställningen om uppflyttning av vice brandchefstjänsten från lönegrad 23 till lönegrad 25 eller sålunda samma yrkande som kommunaltjänstemannaförbundet tidigare framställt men återtagit vid förhandlingarna den 4 oktober 1951.

I skrivelse den 13 november 1951 meddelade den av brandstyrelsen »utsedde» sökanden att Svenska Brandbefälsförbundet efter samråd med kommunaltjänstmannaförbundet anmodat sökanden att icke tillträda förordnandet »förrän en lönereglering till det bättre skett».

I detta läge och då av vissa anledningar det högre brandbefälet var ofulltaligt nödgades löne- och avtalsnämnden ingå i nya förhandlingar med tjänstemannaorganisationen den 29 november 1951, varvid den av löne- och avtalsnämnden i skrivelsen omförmälda överenskommelsen träffades.

Kammaren finner icke någon anledning till erinran emot den lönegradsuppflyttning, som löne- och avtalsnämnden föreslagit och som är resultatet av de förda förhandlingarna. Kammaren kan emellertid icke undgå att finna brandstyrelsens åtgöranden i denna sak anmärkningsvärda och har velat på detta sätt bringa saken till stadsfullmäktiges kännedom.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning i ärendet.

Nr 268. Uppflyttning av vissa arbetsledarbefattningar i högre lönegrader.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 3 december 1951 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden får härmed redovisa resultatet av förhandlingar med Sveriges Arbetsledareförbund, vilka efter att ha aktualiserats i november 1950 förts sedan maj 1951. För några tjänster är avsikten att skapa en med hänsyn till ställning och arbetsuppgifter bättre relation till andra tjänster. För flertalet fall är orsaken emellertid den förskjutning av inkomsterna till de underställda arbetarnas fördel som inträtt under de senaste åren. De på kollektivavtal anställda arbetarnas förtjänster har rätt allmänt kommit i nivå med arbetsledarnas löner och i många fall stigit över dessa. Framför allt gäller detta ackordsarbetarna vid anläggningsarbeten av olika slag. Det har mot denna bakgrund synts skäligt att medgiva en del lönegradsuppflyttningar varvid nämnden icke enbart haft att ta hänsyn till arbetarnas förtjänster utan även haft att avväga lämpliga relationer till andra ordinarie befattningar i tjänsteförteckningen.

Överenskommelsen med arbetsledareförbundet, som träffades den 29 november, innebär följande uppflyttningar.

	från lönegrad	till lönegrad
Arbetsförman vid vattenverket	16	18
Förrådsförman vid tekniska verken	16	17
Mätaravläsarförman vid tekniska verken	15	16
Förman för gaturenhållningen	15	16
Parkförman	16	18
Rörnätsförman	17	18
Arbetsförman vid elverket	16	18
Benämningen föreslås ändrad till ledningsförman.		
Montörförman vid elverket	17	18
Benämningen föreslås ändrad till ledningsförman.		
Driftsförman vid gasverket	16	18
Benämningen föreslås ändrad till verkstadsförman.		
Vägmästare vid byggnadskontoret	17	18
Byggnadsförman vid byggnadskontoret	17	18
Verkmästare vid elverket	19	20
Schaktmästare vid vattenverket	19	20
Gasmästare	19	20

Förslaget gäller båda befattningarna såsom parkförman samt alla de tre befattningarna som vägmästare vid byggnadskontoret. Vidare innefattar förslaget den nya befattningen såsom förrådsförman vid tekniska verken som inrättades av stadsfullmäktige den 25 oktober 1951.

Överenskommelsen med arbetsledareförbundet medför även en höjning av beredskapsersättningen till personal vid byggnadskontoret, tekniska verken och parkförvaltningen från 30 kronor i veckan till 40 kronor i veckan. Denna höjning skulle gälla från den 1 januari 1952. Ersättningen utgår till dem som under fritid skall vara anträffbara för att träda i tjänst när så erfordras, exempelvis för snöröjning, sandning, reparation av ledningar m. m.

Samtidigt med förhandlingarna med arbetsledareförbundet träffade löne- och avtalsnämnden överenskommelse med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund rörande två befattningar, vilkas innehavare är organiserade i förbundet. Överenskommelsen gäller följande höjningar:

Förrådsförman vid drätselkammarens förråd från lönegrad 15 till lönegrad 17.

Trädgårdsmästare i stadsträdgården från lönegrad 17 till lönegrad 18.

Efter senare förda förhandlingar med Svenska Kommunalarbetareförbundet föreslår nämnden följande uppflyttningar:

Förman vid renhållningsverket från lönegrad 15 till lönegrad 16.

Förman vid fastighetskontoret från lönegrad 16 till lönegrad 18.

Beträffande förmannen vid renhållningsverket har kommunalarbetareförbundet reserverat sig för lönegrad 17. I övrigt äro parterna ense.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker för samtliga befattningar retroaktiv höjning från och med den 1 januari 1951 eftersom frågan varit aktuell under hela 1951 och förtjänsterna på kollektivavtal redan före 1951 varit av den storleksordningen att arbetsledarna kommit i ett mindre gott inkomstläge än deras underordnade.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att räknat från och med den 1 januari 1951 uppflytta de befattningar som ovan uppräknats i högre lönegrader med i förekommande fall ändrade benämningar samt

att från och med den 1 januari 1952 fastställa ersättningen för beredskapstjänst till 40 kronor i veckan.

Styrelsen för tekniska verken har genom utlåtande den 6 december 1951 tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i vad avser de under verken lydande befattningshavarna.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 6 december 1951 följande:

Kammaren har icke något att erinra mot löne- och avtalsnämndens förslag. På en punkt torde emellertid förslaget tarva ett förtydligande. Därest de föreslagna uppflyttningarna beslutas av stadsfullmäktige, komma en del av ifrågavarande befattningshavare att komma i sådan lönegrad, att de jämlikt tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare icke vidare äro berättigade till övertidsersättning. Dylik har emellertid av befattningshavarna i vissa fall uppburits för innevarande år. Beslutas lönegradsuppflyttningarna med retroaktiv verkan från den 1 januari 1951,

bör konsekvensen bliva den, att övertidsersättning icke skall utgå. Det kan icke anses riktigt att vederbörande befattningshavare både skola från 1 januari 1951 tillgodoräkna sig lönen i den högre lönegraden och övertidsersättning. För att undanröja varje tvekan härom bör föreskrivas, att befattningshavare, som genom stadsfullmäktiges beslut uppflyttas i sådan lönegrad att han icke vidare är berättigad till övertidsersättning och som under år 1951 uppburit dylik ersättning, skall vara skyldig att låta den uppburna övertidsersättningen gå i avräkning på de lönebelopp, han erhåller retroaktivt. Skulle det härvid visa sig, att övertidsersättningen överstiger beloppet av den retroaktiva löneförhöjningen, skall befattningshavaren dock icke vara skyldig att återbetala överskjutande belopp, som redan av honom uppburits.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet med det tillägget, att befattningshavare som genom ifrågavarande beslut uppflyttats i sådan lönegrad, att han icke är berättigad till övertidsersättning och som under år 1951 uppburit dylik ersättning, skall vara skyldig att låta ersättningen gå i avräkning å de lönebelopp, han erhåller retroaktivt från och med den 1 januari 1951, dock att dylik befattningshavare icke i något fall skall vara skyldig att återbetala uppburen ersättning till den del denna överskjuter den retroaktiva löneökningen.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 8 december 1951 tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens framställning beträffande de under nämnden sorterande befattningshavare.

Parkstyrelsen har slutligen efter det att drätselkammarens utlåtande avgivits i skrivelse den 8 december 1951 anfört följande:

Parkstyrelsen, som av lönenämnden denna dag anmodats avgiva yttrande beträffande vid förhandlingar överenskomna löner för vissa parkstyrelsen underställda befattningshavare, får härmed meddela, att styrelsen icke har något att erinra mot att förmännen placeras i 18 lönegraden. Ifråga om trädgårdsmästaren i växthuset vill parkstyrelsen däremot vidhålla av parkstyrelsens representanter vid förberedande förhandlingar till löne- och avtalsnämnden framförda synpunkter, innefattande, att berörda befattning bör placeras en lönegrad högre med tanke på det ansvar som medföljer förmanskapet vid stadsträdgården, varest så gott som alla odlingar av blommor och växter för parkernas behov verkställas. Denna omfattande och ekonomiskt betydelsefulla verksamhet är av sådan art att för befattningen fordras en man med goda kvalifikationer, vilken förutom synnerligen god praktik ovillkorligen måste hava genomgått och med goda betyg avlagt examen vid godkänd tvåårig trädgårdsskola.

Då trädgårdsmästaren dessutom för staden har att under den kalla årstiden å övertid öva tillsyn över odlingarna i växthus och bänkar samt hittills icke åtnjutit särskild ersättning härför, anser parkstyrelsen 19 lönegraden vara skälig.

Nr 269. Fråga om höjning av vissa arvoden till lärarpersonal vid folkskolorna (Jfr ser. A nr 216 år 1951)

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 3 december 1951 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöt den 25 oktober 1951, § 285, att till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren återremittera en framställning från folkskolestyrelsen om höjning av vissa arvoden till lärarpersonal.

De av löne- och avtalsnämnden i tidigare skrivelse åsyftade överläggningarna mellan Svenska Stadsförbundet och Sveriges Överlärarförbund angående arvoden till överlärare i stad där kommunal folkskoleinspektör finns, har icke lett till överenskommelse. Stadsförbundet har emellertid meddelat sina medlemmar, att förbundet icke anser sig böra avråda stad, som så önskar, från att reglera överlärarnas arvoden för år 1951. Stadsförbundet rekommenderar därvid städerna att icke överskrida de belopp som kan framkomma vid tillämpning av ett förslag från överlärarförbundet som i princip biträtts av stadsförbundet ehuru det av vissa skäl ej kunnat leda till överenskommelse. Överlärarförbundets förslag innebar, att de arvoden som finns upptagna i en överenskommelse mellan parterna om arvode till överlärare i stad där kommunal folkskoleinspektör inte finns skulle ligga till grund för beräkning av arvoden till nu ifrågavarande kategori överlärare. Dessa belopp utgår från antalet klassavdelningar inom vederbörande överlärares distrikt. Summan av de belopp som erhölles skulle lika fördelas mellan överlärarna. Anledningen till att man önskade lika fördelning i stället för att varje överlärare finge det arvode som i och för sig vore berättigat till följd av antalet klassavdelningar inom hans distrikt var, att man från såväl överlärarförbundets som stadsförbundets sida befarade att olika arvoden inom samma stad skulle medföra icke önskvärda transportansökningar till högre avlönade distrikt. En tillämpning av de principer som stadsförbundet sålunda rekommenderat medför för Västerås del med någon avrundning nedåt att varje överlärare skulle få ett arvode om 2.400 kronor per år. Löne- och avtalsnämnden föreslår nu efter överenskommelse med Svenska Facklärarförbundet, som fört överlärarförbundets talan, att arvodena höjs till 2.400 kronor.

För de övriga arvoden som återremissen gäller föreslår löne- och avtalsnämnden ingen annan ändring av sitt tidigare förslag än att de högre arvodena får utgå från de dagar som föreslagits av folkskolestyrelsen i framställningen av den 14 aug. 1951.

Löne- och avtalsnämnden förutsätter att de höjningar som nu kan genomföras skall bestå oförändrade under hela 1952.

På grund härav tillstyrker nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna stadens överlärare arvoden å 2.400 kronor per år räknat från och med den 1 januari 1951 samt

att i övriga delar bifalla folkskolestyrelsens framställning av den 14 augusti 1951, dock att höjningen skall begränsas till 18,8 % med avrundning till närmast högre eller lägre 5- eller 10-tal kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Stadsfullmäktiges återremiss avsåg samtliga de i folkskolestyrelsens skrivelse av den 14 augusti 1951 angivna tjänsterna med undantag av befattningen som simlärarinna, i fråga om vilken stadsfullmäktige redan beslutat bifalla folkskolestyrelsens förslag. Löne- och avtalsnämndens nu framlagda förslag avser samtliga övriga i folk-

skolestyrelsens skrivelse angivna befattningar, det vill säga förutom överlärarna två tillsynslärare, en skolbibliotekarie, två bibliotekarier, fyra trädgårdslärare och en filmarkivarie. I dessa fall har skolstyrelsen begärt retroaktiv tillämpning av arvodena från och med den 1 januari 1951 utom beträffande skolbibliotekarien och filmarkivarien, vilka anställas först från och med nästa år. Skolstyrelsens yrkanden i övrigt framgå av ser. A nr 216 år 1951.

Drätselkammaren har icke något att erinra mot bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 270. Bemyndigande för drätselkammaren att låta igångsätta skyddsrumsanläggning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 december 1951 anfört följande:

Vid sammanträde den 22 februari 1951 anvisade stadsfullmäktige ett anslag å 60.000 kronor för projektering av vissa skyddsrumsanläggningar och för i samband härmed erforderliga geologiska undersökningar. Avsikten var ursprungligen att inreda skyddsrummet inom kvarteret Nestor. Det befanns emellertid att grundförhållandena i sistnämnda kvarter voro sådana att en dylik anläggning därstädes vore oförmånlig ur teknisk och ekonomisk synpunkt.

Staden har i stället numera ålagts att i första hand utföra skyddsrumsanläggning i Mariaberget. Under hand har det från civilförsvarsmyndigheternas sida upplysts, att ett utrymme om minst 2.000 kvm vore erforderligt.

Enligt meddelande från Inrikesdepartementet kan man beräkna att erhålla ett statsbidrag av 600.000 kronor för första utbyggnadsetappen av skyddsrummet.

Enligt gällande bestämmelser utgör statsbidraget två tredjedelar av de av civilförsvarsstyrelsen godkända kostnaderna. Vid fastställande av bidragsunderlaget skall hänsyn tagas till anläggningens fredsanvändningsvärde. Från statligt håll har man uttryckt önskemål om att vid projektering av skyddsrum man söker erhålla en så högklassig fredsanvändning som möjligt. Med hänsyn till de relativt låga hyrorna anser man därför icke att exempelvis garageanläggningar i första hand böra komma i fråga. Utredning pågår angående lämplig fredstidsanvändning för nu ifrågavarande skyddsrumsanläggning. För dagen är drätselkammaren icke beredd att taga ställning härtill men är det kammarens avsikt att, när utredningen avslutats, framlägga förslag härutinnan för stadsfullmäktige, jämte fullständiga kostnadskalkyler.

Enligt vad förhandskalkyler utvisa föreligger möjlighet att för en tämligen reducerad merkostnad utvidga de utsprängda utrymmena. Drätselkammaren är därför icke främmande för tanken att man skulle redan från början avsevärt utvidga bergsutrymmena, måhända upp till cirka 4.000 kvm., varigenom man skulle kunna försäkra sig om en ännu mera rationell fredstidsanvändning av anläggningen.

Hur man än kommer att förfara i nu angivna hänseenden är det med hänsyn till statsbidragsfrågan och därmed förknippade formaliteter önskvärt att arbetet påbörjas redan under innevarande år. Kammaren har därför velat till stadsfullmäktige lämna

en redogörelse för frågans nuvarande läge samt hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att få omedelbart igångsätta arbetet. Kammaren vill så snart förhållandena det möjliggöra inkomma med närmare utredning, kostnadsberäkningar och förslag i ärendet. Det bör framhållas, att staden under alla förhållanden är skyldig att låta utföra en skyddsrumsanläggning i den storleksordning, som civilförsvarsstyrelsen under hand angivit.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att låta omedelbart igångsätta arbetet med utförande av skyddsrumsanläggningen i Mariaberget samt

att uppdraga åt drätselkammaren att, så snart möjligt, till stadsfullmäktige inkomma med närmare förslag och kostnadsberäkningar i ärendet.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

HANDLINGAR

Ser. B

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 1**

Nr 1. Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt § 13 i den av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 antagna arbetsordningen för fullmäktige skall före den 1 mars varje år genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg upprättas och i fullmäktiges tryckta handlingar intagas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsätta särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 27 januari 1951.

PER SIÖSTEEN
Stadsfullmäktiges sekreterare.

A. Oavgjorda ärenden

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. inrättande av friluftsbad	Remiss till drätselkammaren	Frågan sammanhänger med ordnandet av friluftsområdet vid Mälaren. Sedan drätselkammaren den 13 juni 1946 beslutat anordna pristävlan ang. förslag till friluftsbad, har dylik tävlan numera utlysts. Tävlingstiden utgår den 30 mars 1951.
1947 28/8	Ny motion i samma syfte	Remiss till drätselkammaren	
1936 28/5	Uppförande av nytt rådhus m.m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ärendet	Stadsfullmäktige ha den 25 aug. 1949 godkänt förslag till stadshus att uppföras å tomten Nestor nr 1 samt anvisat ett anslag för första

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			etappen. Arbetstillstånd har sökts för denna etapp och tillstyrkts av länsarbetsnämnden.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn	Remiss till drätselkammaren och hamnstyrelsen	Frågans fortsatta utveckling är beroende på utformningen av friluftsområdet vid Mälaren. Ang. detta se ovan.
1939 30/3	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås	Ansökan till Kungl. Maj:t om proposition till riksdagen	Framställning har gjorts till Kungl. Maj:t att i arbetarinstitutets nuvarande lokaler få anordna ett landsbibliotek. Ecklesiastikdepartementet har den 3 juli 1950 meddelat, att det med hänsyn till tidsläget icke för närvarande kan förutses när dylikt bibliotek kan få inrättas.
1939 30/11	Om- och tillbyggnad av Högre allmänna läroverket	Ny utredning genom den förutvarande kommittén	Sedan arbetstillstånd beviljats, har entreprenör antagits för schaktningsarbetena.
1942 26/11	Utredning av frågan om kommunala tvättstugor	Remiss till särskild kommitté	Sedan kommitterade den 6 nov. 1945 framlagt förslag i ärendet, ha stadsfullmäktige den 20 december 1945 uppdragit åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för frågans fortsatta lösande. Drätselkammaren har remitterat ärendet till badhusstyrelsen, som i avgivet yttrande tillstyrkt

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			förslaget. Ärendet vilar i avbidan å stadsplanefrågans lösning.
1943 $^{18}/_{6}$	Inventering och översyn av namnen å gator och kvarter m.m.	Uppdrag åt gatunamnsberedningen att föranstalta om inventering och översyn	Utredning pågår med tillhjälp av särskild av gatunamnsberedningen anlitad sakkunnig.
1943 $^{26}/_{8}$	Upplåtelse av tomt till Västerås hantverks- och industriförening för uppförande av pensionärshem	Återremiss till drätselkammaren	Utredningen ännu ej avslutad.
1943 $^{25}/_{11}$	Motion angående utredning av frågan om inrättande av hem för ensamma mödrar	Remiss till beredningsutskottet Särskild kommitté tillsatt	Kommittén har utarbetat preliminärt förslag mot vilket från socialstyrelsens sida framställts vissa anmärkningar. Kommittén har uppdragit åt stadsarkitekten att utarbeta nya ritningar. Med hänsyn till tidsläget vilar utredningen för närvarande.
1945 $^{28}/_{3}$	Motion angående inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla	Remiss till drätselkammaren	Ärendet utredes genom en av drätselkammaren tillsatt kommitté.
1945 $^{25}/_{10}$	Motion angående hyreshjälp till barnrika familjer	Remiss till drätselkammaren	Stadsfullmäktige ha den 24 april 1947 tillsatt en särskild kommitté att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av bostadsfrågan i hela dess vidd och har motionen överlämnats till denna kommitté.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1945 29/11	Utredning av frågan om tillbyggnad vid tekniska skolan	Remiss till beredningsutskottet	Av stadsfullmäktige d. 31 jan. 1946 tillsatt utredningskommitté har framlagt förslag, vilket godkänts av fullmäktige den 26 juni 1947, då även medel för tillbyggnaden anvisats. De senast utarbetade ritningarna ha godkänts i alla instanser. Frågan om arbetstillstånd beroende av arbetsmarknadsstyrelsens prövning.
1946 27/6	Utredning om bostäder åt mindre bemedlade.	Remiss till beredningsutskottet och drätselkammaren	Stadsfullmäktige utsågo den 26 sept. 1946 en kommitté med uppdrag att verkställa utredning i frågan. Utredningen skall enligt fullmäktiges beslut den 24 april 1947 samordnas med den utredning, som skall företagas av ovan omförmälda särskilda bostadsutredningskommitté.
1946 29/8	Fråga om reserverande av mark inom kv. Klaudia för ny varmbadhusanläggning	Remiss till byggnadsnämnden och drätselkammaren	Byggnadsnämnden har yttrat sig den 3 mars 1947. Drätselkammaren har begärt utredning genom stadsplaneavdelningen. Inom denna äro flera alternativa förslag till tomtfrågans lösning under utformande.
1947 29/5	Motion angående utredning av frågan om anskaffande av lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare	Särskild utredningskommitté tillsatt	Kommitténs utredning ännu icke avslutad.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1947 25/9	Motion angående ordnande av nytt koloniträdgårdsområde i staden	Remiss till lantegendomsnämnden och drätselkammaren för yttranden	Ärendet vilar hos lantegendomsnämnden.
1948 29/4	Motion angående uppförande av fontän i Vasaparken	Remiss till parkstyrelsen och drätselkammaren	Frågan sammanhänger med frågan om Vasaparkens framtida utformning. Planerna i detta avseende äro ännu icke klara.
1948 21/12	Motion angående utredning om pensionärernas inkomst- och förmögenhetsförhållanden m.m.	Remiss till drätselkammaren och beredningsutskottet	Utredning pågår.
1949 22/12	Motion angående anläggande av konstfrusen skridskobana på Arosvallen	Remiss till idrottsstyrelsen och drätselkammaren	Idrottsstyrelsen har ännu icke avgivit sitt yttrande.
1950 26/1	Motion angående utredning av frågan om kommunala bostadsbidrag	Remiss till bostadsförsörjningskommittén o. drätselkammaren	Utredning pågår.
1950 23/2	Motion angående fri trappstädning i stadens pensionärshem	Remiss till pensionärshemsstyrelsen och drätselkammaren	Utredning pågår.
1950 28/9	Fråga om plats för konst- och kulturhistoriskt museum	Remiss till parkstyrelsen, byggnadsnämnden och drätselkammaren	Utredning pågår.
1950 26/10	Fråga om bestämmelser angående användningen av fröken Anna Falkenbergs donation	Uppdrag f. fattigvårdsstyrelsen att inkomma med förslag	Utredning pågår.
1950 30/11	Motion angående utredning av frågan om startande av en betong- och cementarbetarskola i Västerås	Remiss till beredningsutskottet	Utredning pågår.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1950 21/12	Motion angående iordningställande av gator och vägar inom Brandthovdaområdet	Remiss till drätselkammaren	Utredning pågår.

B. *Ej verkställda beslut.*

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1938 27/10 1942 30/4	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar	Arbetstillstånd har numera beviljats för bekvämlighetsinrättning i Stadsparken. Arbetet har påbörjats.
1938 24/11	Om- och tillbyggnad till högre allmänna läroverket	Arbetstillstånd har numera beviljats. Arbetet har påbörjats.
1942 9/6 1949 29/9	Utbyggnad av Djuphamnen	Arbetet med utbyggnaden pågår och beräknas bliva färdigt under år 1951.
1943 29/4	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet	Arbetet ej utfört på grund av stadsplanehinder.
1944 30/11	Anläggande av nya branddammar	Arbetet med planering av nya branddammar har återupptagits.
1945 22/2	Utbyggnad av vågbrytaren vid Djuphamnen	En mindre del av utbyggnaden återstår ännu.
1945 28/3 1945 27/9 1949 21/3	Utläggande av gator å Gideonsberg och Sommarroområdena	Arbetena pågå.
1945 30/8	Uppförande av nytt hamnmagasin	Arbetet ej påbörjat enär ansökan om arbetstillstånd avslagits.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 25/4	Framdragande av väg söder om och parallellt med järnvägen mellan Regementsallén och Gamla hamnen, omläggning av nuvarande Regementsallén samt utläggande av gator vid Djuphamnsområdet	Arbetena pågå.
1946 25/4	Utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund	Arbetena pågå.
1946 27/6	Framdragande av högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund	Arbetet pågår.
1947 23/7	Ombyggnad av gamla tullhuset	Byggnadstillstånd icke beviljat.
1947 24/4	Gatuarb. å Gideonsberg, Kungsängen, Kungsängsgatan, Södra Skallberget och Djuphamnsområdet	Arbetena pågå.
1947 28/8	Nedläggande av lågspänningsjordkablar till kvarteret Aspvreten	Arbetet pågår.
1947 18/12	Vatten- och avloppsledningar i västra delen av Kronvägen till Råbygatan	Arbetena pågå.
1948 31/3	Framdragande av elektriska ledningar till Västerås flygklubbs hangar och verkstadsbarack å flygfältet vid Johannisberg	Arbetet ej utfört.
1948 29/4	Iordningsställande av gator å Haga- och Gideonsbergsområdena	Arbetena pågå.
1948 30/6	Uppförande av provisorisk byggnad i kv. Nestor	Nytt beslut enligt vilket en provisorisk tillbyggnad skall uppföras till stadsarkitektkontorets lokaler. Arbetstillstånd härför beviljat.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1948 30/9	Om- och tillbyggnad av kafébyggnaden i Djuphamnen	Verkställigheten av beslutet vilar i avbidan å hamnutbyggnadens färdigställande.
1948 30/9	Anordnande av simbassäng å Arosvallen	Arbetstillstånd ännu ej beviljat.
1949 31/3	Utredning av frågan om fjärrvärmedistribution i Västerås	Utredningen pågår.
1949 28/4	Vatten- och avloppsledningar i Jonasborgsvägen, i Bergsvägen mellan Ekevägen och Gjuterivägen och i sistnämnda väg från Bergsvägen mot Snickarvägen	Arbetet pågår.
1949 27/5	Uppförande av kolonihem i Söderbärke	Arbetstillstånd ännu icke beviljat.
1949 27/5	Utförande av asfaltering av diverse gator, inklusive förarbeten, kantstensbeläggning å Föreningsgatan, delen Bernsborgs—Flodinsgatan, breddning och kantstensbeläggning å S:ta Ursulas väg, Kullavägen—Flodinsgatan, samt Drottninggatan, delen norr om Sotargatan, ävensom omläggning av gatukors Hållgatan—Kristinagatan	För Drottninggatan arbetstillstånd ännu ej beviljats. Arbetena i övrigt i huvudsak färdiga.
1949 30/6	Anläggande av två infiltreringsbassänger vid Hässlö	Arbetet pågår.
1949 25/8	Uppförande av pensionärshem i kvarteret Gulmåran	Arbetstillstånd beviljat. Arbetet påbörjat och beräknas bliva färdigt i höst.
1949 25/8	Iordningställande av kommunala flickskolans område samt övrig del av Mariaberget	Arbetet färdigt med undantag av infarten å västra sidan.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1949 25/8	Arbeten avseende iordningställande av Humlegat. å delen Långmårtensgat.—Bangat., Bangat. å delen Humlegat.—Hästhovsgat., Hästhovsgat. samt gångväg i parkområdet mellan Humlegat. och Hästhovsgat.	Arbetet pågår.
1949 25/8	Jordkabelledningar, erforderliga för utbyggnad av bostadsområdet vid Centrala flygverkstäderna	Arbetena pågå.
1949 27/10	Framdragande av ny vattenhuvudledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn å Skallberget	Arbetet pågår.
1950 26/1	Uppförande av vattentorn å Skallberget	Arbetet pågår.
1950 23/2	Installerande av oljeeldning å Elbafärjorna	Anläggningen beställd för en av färjorna. Leverans beräknas ske under våren.
1950 30/3	Iordningställande av lekplats inom kvarteret Smalbäcken	Arbetet i huvudsak utfört.
1950 30/3	Framdragande av jordkabelserviser till kvarteren Konvaljen, Violen m. m.	Arbetet pågår.
1950 30/3	Anskaffande av transformatorer	Transformatorerna äro beställda.
1950 27/4	Framdragande av ledningar i Stockholmsvägen och Strandhemsvägen	Arbetet pågår.
1950 27/4	Anslutning av transformatorstation vid Norra Gideonsberg till ledningsnätet och uppställande av provisorisk transformatorkiosk	Arbetet pågår.
1950 30/5	Iordningställande av Hagaparken	Arbetet pågår.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1950 29/6	Iordningställande av plantering i Oxbacken	Handlingar för infordrande av entreprenad äro under utarbetande.
1950 26/10	Anläggande av grundvattenpumpstation vid Hässlö	Arbetet pågår.
1950 26/10	Jordkabelserviser till kvarteren Lindaren och Svarvaren	Arbetet pågår.
1950 26/10	Ledningar till kvarteren Stenborren och Stenbjörnen	Arbetet pågår.
1950 30/11	Kulvert för avledande av regnvatten utefter Stockholmsvägen	Arbetet pågår.
1950 30/11	Vatten och avloppsledningar i Skogsvägen	Arbetet pågår.
1950 30/11	Högspänningskabel från transformatorstationen vid Vegagatan till transformatorstationen vid Skallbergsgatan	Arbetet pågår.
1950 30/11	Uppförande av magasinsbyggnad å Viksäng	Byggnadstillstånd erhållet. Arbetet påbörjat.
1950 21/12	Jordkablar från transformatorstationen vid Agnegatan till Skogsvägen	Arbetet pågår.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 . Ser. B nr 2

Nr 2. Västerås stads bostadsförmedling. Verksamhetsberättelse för år 1950.

Läget på bostadsmarknaden har enligt bostadsförmedlingens uppfattning under år 1950 icke förbättrats, utan har då snarare en ytterligare skärpning kunnat märkas. Sålunda voro vid årets slut 1.688 bostadssökande anmälda mot 1.400 vid årets början. Då en sökande avföres ur registret om stämpling icke skett under det sist förflutna kvartalet, visar den förstnämnda siffran det å bostadsförmedlingen anmälda aktuella bostadsbehovet. För det övervägande antalet anmälda föreligger ett angeläget bostadsbehov. Förmedlingen räknar bl. a. med att cirka 500 av de anmälda sakna lägenhet eller bebo en utdömd eller utdömbar lägenhet. Om man härtill lägger de 363, som önska lägenhet för giftermål, skulle den **anmälda** bristen kunna uppskattas till inemot 900 lägenheter.

Under bostadsförmedlingens fjärde verksamhetsår har antalet förmedlade lägenheter minskat i jämförelse med året innan, vilket i någon mån bidragit till ökningen av förutnämnda antal bostadssökande. Under året förmedlades 340 lägenheter mot 451 under år 1949. Minskningen beror nästan helt på att Byggnads AB Mimer färdigställde färre lägenheter under 1950 än under 1949, vilket i sin tur beror på eftersläpningen i bostadsproduktionen på grund av arbetsmarknadsläget. Till dem anvisade hyresgäster har nämligen nedgått med 110 st.

Av samtliga vid årets slut anmälda önska 1.409 st. eller mer än 83 % lägenheter om 1 eller 2 rum och kök. Väntetiden för dem är betydligt längre än för sökande till större lägenheter, trots att de flesta och mest angelägna bostadsbehoven, såväl absolut som relativt sett, finnes bland dem. Dessa sökande ha blivit eftersatta i förhållande till sökande till lägenheter om 3 eller flera rum och kök, vilket bland annat visat sig på så sätt, att anvisning å större lägenheter i vissa fall kunnat lämnas till relativt nyanmälda sökande. Denna "förmånsställning" för sökande till större lägenheter kommer under 1951, enligt vad förmedlingen redan kunnat konstatera, att ytterligare öka. I några få fall, då förmedlingen får den ledigblivna lägenheten i utbyte, betyder det icke så mycket, men ofta uthyres den i öppna marknaden till en hyresgäst, som kanske många gånger icke har något större behov av lägenhet. Som exempel kan nämnas att en inneboende familj, en trångbodd familj eller en familj i utdömd lägenhet, någon gång i samband med sjukdom, får stå tillbaka för en ensam person eller ock att en sedan lång tid till staden inflyttad familjeförsörjare med familjen på annan ort blir förbigången av en nyinflyttad. Erfarenheterna i arbetet ger därför bostadsförmedlingen anledning att såsom sin uppfattning framhålla det önskvärda i, att bostadsproduktionen i högre grad än hittills inriktas mot lägenheter av mindre typ intill dess den nu rådande bristen på dylika lägenheter minskats. Man kan emellertid förvänta, att de nya bestämmelserna för beräkning av bostadskvoterna, som skall tillämpas från den 1 juli 1951, kommer att medföra en nedgång i produktionen av större lägenheter.

I **tabell 1** lämnas detaljerade uppgifter om de sökandes antal vid 1950 års början och slut samt under året nyanmälda och avregistrerade. Av de 1.400, som voro anmälda vid årets början, ha 227 erhållit lägenhet och 670 avregistrerats, varför 503 kvarstodo vid

årets slut. Under året inkommo 2.265 (1949 = 2.051) nyanmälningar, av vilka 113 erhållit lägenhet och 967 avregistrerats, varför vid årets slut 1.185 kvarstodo av denna grupp.

I likhet med vid föregående årsskifte finnas de flesta sökande bland dem som önska lägenhet på grund av giftermål. De utgjorde vid årets början 246 st. eller 17,6 % av samtliga sökande och vid årets slut 363 st. eller 21,5 %. Inneboendegruppen har minskat från 228 till 169. Gruppen inflyttning från annan ort har ökat från 134 till 179.

Såsom redan nämnts och som visas i **tabell 2** önska flertalet sökande två- eller ettrumslägenheter. 831 eller 49,2 % ha begärt tvårumslägenheter, 578 eller 34,2 % ettrumslägenheter samt 158 eller 9,4 % trerumslägenheter. Liksom tidigare önska de flesta av grupperna "inneboende" och "giftermål" ett- eller tvårumslägenheter.

Tabell 1. Hyressökande vid 1950 års början och slut samt under året nyanmälda fördelade efter orsak till bostadsbehovet.

Lägenhetstyp	Totala antalet sökande	Orsak till bostadsbehovet: Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Under 1950 anmälda hyressökande:								
Enkelrum	211	2	15	65	23	—	2	104
Ettrumslägenheter	765	11	230	112	93	7	2	310
Tvårumslägenheter	981	22	171	81	191	4	6	506
Trerumslägenheter	233	4	11	9	72	—	—	137
Fyrarumslägenheter	59	—	—	1	15	—	—	43
Femrumslägenheter	13	—	—	—	4	—	—	9
Sexrumslägenheter	1	—	—	—	—	—	—	1
Affärslokaler el. dyl.	2	—	—	—	—	—	—	2
	2265	39	427	268	398	11	10	1112
Vid årets början kvarstående hyressökande:	1400	40	246	228	134	12	11	729
	3665	79	673	496	532	23	21	1841
Från registret avförda sökande:								
På grund av genom förmedlingen erhållen lägenhet	340	17	37	76	43	7	18	142
Av annan orsak	1637	31	273	251	310	4	3	765
Kvarstående hyressökande vid årets slut:	1688	31	363	169	179	12	—	934
	100 %	1,9 %	21,5 %	10,0 %	10,6 %	0,7 %	—	55,3 %

Tabell 2. Hyressökande den 31 december 1950 fördelade efter orsak till bostadsbehov samt önskad lägenhetsstorlek.

Lägenhetstyp	Totala antalet sökande		Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Enkelrum	69	4,1 %	2	14	14	5	1	—	33
Ettrumslägenheter	578	34,2 %	6	192	86	51	5	—	238
Tvårumslägenheter	831	49,2 %	21	146	64	87	6	—	507
Trerumslägenheter	158	9,4 %	2	11	4	29	—	—	112
Fyrarumslägenheter	34	2,0 %	—	—	1	6	—	—	27
Femrumslägenheter	11	0,7 %	—	—	—	1	—	—	10
Sexrumslägenheter	1	0,0 %	—	—	—	—	—	—	1
Affärslok. el. dyl. ..	6	0,4 %	—	—	—	—	—	—	6
	1688	100,0%	31	363	169	179	12	—	934

Enligt **tabell 3** skulle ett flertal familjer likväl bli trångbodda även om de erhöllo en sådan lägenhet, som de närmast anmält sig för, om man räknar med högst två boende pr rum. I synnerhet skulle många behöva tvårumslägenhet i stället för begärd ettrumslägenhet.

Tabell 3. Hyressökande den 31 december 1950 fördelade efter antalet familjemedlemmar samt önskad lägenhetsstorlek.

Lägenhetstyp	Antal sökande	1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.	8 pers.
Enkelrum	69	49	19	1	—	—	—	—	—
Ettrumslägenheter	578	52	301	199	25	1	—	—	—
Tvårumslägenheter	831	22	250	237	223	74	21	2	2
Trerumslägenheter	158	2	31	51	37	18	9	6	4
Fyrarumslägenheter ..	34	—	3	8	14	5	4	—	—
Femrumslägenheter	11	—	—	2	4	4	1	—	—
Sexrumslägenheter	1	—	—	—	—	1	—	—	—
	1682	125	604	498	303	103	35	8	6

Såsom framgår av **tabell 4** representerar flertalet sökande, nämligen 604 (474) eller 35,9 % (34,1 %) två personer. I denna grupp ingår praktiskt taget samtliga de 363 sökande, som önska lägenhet på grund av giftermål, och ett flertal av de sökande, som äro inneboende. Trepersonersfamiljerna, i regel familjer med ett barn, utgöra 498 (420) st. och fyrapersonersfamiljerna av 303 (258) st. Familjer om 5 eller flera personer utgöra tillsammans 152 (113) st. eller 9,1 % (8,0 %). De vid årsskiftet kvarstående 1.682 (1.394) sökande till bostadslägenheter representera 4.868 (3.983) personer eller i medeltal pr sökande 2,90 (2,86) personer. Detta innebär att cirka 8 % av stadens befolkning voro anmälda å förmedlingen vid årsskiftet.

Tabell 4. Hyressökande den 31 december 1950 samt antalet familjemedlemmar.

	Antal sökande		Antal personer
Ensamstående	125	7,4 %	125
2 personer	604	35,9 %	1208
3 personer	498	29,6 %	1494
4 personer	303	18,0 %	1212
5 personer	103	6,1 %	515
6 personer	35	2,1 %	210
7 personer	8	0,5 %	56
8 personer	6	0,4 %	48
	1682	100,0 %	4868

Då tillgången på lägenheter icke alls motsvarar efterfrågan blir väntetiden för de sökande mycket lång. Såsom visas i **tabell 5** ha 48 (101) varit anmälda sedan år 1947, och 120 (304) sedan år 1948.

Tabell 5. Hyressökande den 31 december 1950 fördelade efter anmälningstiden.

Anmälningstid	Antal	
Mars månad 1947	8	
2:dra kvartalet 1947	9	
3:dje kvartalet 1947	18	
4:de kvartalet 1947	13	48
1:sta kvartalet 1948	22	
2:dra kvartalet 1948	20	
3:dje kvartalet 1948	36	
4:de kvartalet 1948	42	120
1:sta kvartalet 1949	64	
2:dra kvartalet 1949	65	
3:dje kvartalet 1949	93	
4:de kvartalet 1949	113	335
1:sta kvartalet 1950	172	
2:dra kvartalet 1950	189	
3:dje kvartalet 1950	304	
4:de kvartalet 1950	520	1185
		1688

Under 1950 ha 340 lägenheter förmedlats (**tabell 6**). Av dessa voro 33 (50) belägna i stadens hus, 162 (272) i Mimers hus samt 145 (129) i privat eller kooperativt ägda fastigheter. Av Mimers lägenheter voro 120 (165) i nyuppförda byggnader och av de privata eller kooperativa 66 (14).

Tabell 6. Under åren 1947, 1948, 1949 och 1950 förmedlade lägenheter.

Lägenhetstyp	Totalt				Omoderna				Moderna			
	1947	1948	1949	1950	1947	1948	1949	1950	1947	1948	1949	1950
Enkelrum	20	15	51	31	18	11	19	10	2	4	32	21
Ettrumslägenheter	47	60	127	109	39	39	71	53	8	21	56	56
Tvårumslägenheter	13	116	194	138	5	7	13	6	8	109	181	132
Trerumslägenheter	5	17	70	39	2	—	1	3	3	17	69	36
Fyrarumslägenheter	1	9	7	20	1	1	—	1	—	8	7	19
Femrumslägenheter	1	—	1	3	1	—	—	—	—	—	1	3
Affärslokaler el. dyl.	2	1	1	—	2	1	1	—	—	—	—	—
	89	218	451	340	68	59	105	73	21	159	346	267

De sökande som erhållit lägenheter ha representerat 1.071 (1.355) personer eller i medeltal 3,15 (3,01) personer (**tabell 7**). Då motsvarande medeltal vid årets början var 2,86 och vid årets slut 2,90, har sålunda ett visst företräde kunnat lämnas flerpersonersfamiljerna. Som synes av tabellen har förmedlingen i några fall anvisat lägenheter, som icke haft den önskvärda storleken. Detta beror emellertid på tvingande skäl, exempelvis oförmåga att betala hyra för en större lägenhet, katastroffall el. dyl. Å andra sidan har det också förekommit, att små familjer erhållit relativt stora lägenheter. Detta har i de flesta fall berott på, att fastighetsägarens önskemål måste tillgodoses.

Tabell 7. Sökande som erhållit lägenheter under år 1950 fördelade med hänsyn till antalet familjemedlemmar.

Erhållen lägenhetstyp	Totalt	Antalet sökande fördelat efter antalet familjemedlemmar							
		1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.	8 pers.
Enkelrum	31	19	10	2	—	—	—	—	—
Ettrumslägenheter	109	2	27	65	13	1	—	1	—
Tvårumslägenheter	138	1	29	48	35	22	1	2	—
Trerumslägenheter	39	—	6	13	14	3	1	1	1
Fyrarumslägenheter	20	—	—	6	8	5	1	—	—
Femrumslägenheter	3	—	—	—	1	2	—	—	—
	340	22	72	134	71	33	3	4	1

I **tabell 8** redovisas de som erhållit lägenhet efter väntetid och orsaksgrupp. Det kan synas som om många sent anmälda erhållit lägenhet. De ha emellertid ställt annan fullgod lägenhet i utbyte, varit ett katastroffall, haft företräde till lägenhet i egenskap av läkare eller sjuksköterska, erhållit lägenhet i samband med tillträde av tjänst hos staden (lärare, ingenjörer etc.), förhyrt större typ av lägenhet till vilka få anmälningar funnits, etc.

Tabell 8. Sökande som erhållit lägenheter under år 1950 fördelade efter anmälningstid och orsak till bostadsbehov.

Anmälningstid	Totala antalet sökande	Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
År 1947	30	—	4	4	—	2	1	19
År 1948	73	3	15	16	7	1	3	28
År 1949	124	8	8	42	11	2	8	45
År 1950	113	6	9	14	25	2	7	50
	340	17	36	76	43	7	19	142

Förmedlingen har under året haft cirka 16.000 besök, d. v. s. cirka 53 pr dag. Ungefär samma siffror redovisades för 1949.

Bostadsförmedlingen är underställd stadens fastighetskontor och å dess expedition har under året fröken Ulla Helgeson och fru Brita Sjöholm tjänstgjort, den senare med halvdagstjänstgöring.

Västerås i stadens bostadsförmedling den 14 februari 1951.

G. ELGHUFVUD.

/Sven Söderström.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 3**

Nr 3. Kulturnämndens årsberättelse för år 1950.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kulturnämnden får härmed avgiva följande berättelse över nämndens verksamhet under år 1950.

Sedan Stadsfullmäktige på förslag av nämnden den 26 januari 1950 för sin del beslutat antaga ändrat förslag till reglemente för kulturfonden, har Kungl. Maj:t den 10 november 1950 fastställt det nya reglementet. Den huvudsakliga ändringen innebär att av fondens medel bidrag kan lämnas till stödjande av kulturell verksamhet såsom teater, musik, konst och vetenskap samt att studiestipendier för dylika ändamål kunna utdelas. Under året ha på förslag av nämnden anslag lämnats ur kulturfonden för följande ändamål:

För konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmen och ålderdomshemmet	10.000: —
för inköp av del av den Hamiltonska konstsamlingen	60.000: —
för iordningställande av planteringen i Oxbacken för uppställande av Milles skulptur Solglitter	35.000: —

Dessutom har nämnden medverkat till att medel från andra anslag ställts till förfogande för utvändig reparation av Nordanby herrgård samt för inköp av instrument för läroverkets blåsorkester.

Bland frågor, som nämnden upptagit på sitt arbetsprogram må nämnas utformningen av området kring domkyrkan, för vilket ändamål nämnden ämnar rådgöra sig med tillkallade sakkunniga, undersökning rörande förutsättningarna för utarbetande av en stadsmonografi över Västerås samt anordnande av en serie föreläsningar, avsedda att belysa olika för stadskulturen viktiga frågor.

Beträffande kulturfondens ekonomiska ställning får nämnden hänvisa till det bokslut som senare — i samband med stadens huvudbokslut — kommer att framläggas. I detta sammanhang kan dock nämnas, att fonden per den 31/12 1950 beräknas uppgå till 7.864.000 kronor, att inkomsterna under året uppgått till cirka 237.000 kronor samt att fondens disponibla avkastning efter avdrag av årets utgifter beräknas uppgå till 648.000 kronor.

Västerås den 9 februari 1950.

För kulturnämnden:
ALB. LUNDKVIST.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 4**

Nr 4. Badhusstyrelsens årsberättelse år 1950.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens varmbadhus under 1950 avgiva följande berättelse:

Badhuset har hållits öppet alla helgfria vardagar under året med undantag för två veckor i juli, då det hölls stängt för reparation i samband med den allmänna industrisemestern.

Antalet baddagar har varit 290 och totala antalet bad 104.057. På samma antal baddagar 1949 var antalet bad 108.529. I summan ingår 17.225 simundervisningsbad under 1950 mot 15.535 under 1949, varför alltså antalet betalade bad sjunkit med 6.162. Tendensen är densamma i allmänna badinrättningar på andra platser och torde ha sin förklaring i ökade möjligheter till bad i hemmen.

Hur baden fördela sig på olika badformer framgår av följande tabell med jämförelsesiffror från 1949:

	1950			1949		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
Karbad	2.858	3.194	6.052	3.298	3.639	6.937
D:o med massage	553	260	813	555	326	881
Medicinska bad	234	268	502	226	252	478
I kl. bastu	10.134	714	10.848	11.468	805	12.273
Simhall	27.375	9.129	36.504	26.339	9.806	36.145
Billighetsbastu	26.049	6.040	32.089	29.521	6.822	36.343
Simundervisningsbad	10.220	7.005	17.225	8.149	7.386	15.535
Hundbad			24			37
Summa bad	77.423	26.610	104.057	79.556	29.036	108.529

Årets utgifter och inkomster i förhållande till i staten beräknade belopp framgår av följande sammanställning:

Driftutgifter

	Anslag	Saldo enl. bokslut
Löner och arvoden	20.116: —	26.442: 60
Löner till kollektivanst. personal	43.944: —	41.815: 74
Sjukvård	200: —	105: 75
Beklädnad	400: —	422: 03
Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring	600: —	579: 52
Pensioner	12.170: —	10.978: 62
Pensionsavgifter	2.200: —	2.134: —
Kontorskostnader	900: —	420: 71
Telefon, porto, annonser o. d.	800: —	822: —
Övriga expenser	300: —	49: 68
Vattenavgifter	1.300: —	732: 15
Förbrukningsmaterial	8.000: —	7.090: 54
Bränsle och kraftström	36.000: —	34.622: 72
Förbrukningsinventarier	3.000: —	2.569: 03
Linne	8.500: —	11.378: 48
Övriga rörelsekostnader	200: —	—:—
Underhåll av fastigheten	20.000: —	22.410: 96
Städning och renhållning	6.000: —	5.815: 27
Belysning	1.800: —	1.618: 17
Brandförsäkring	300: —	303: 25
Fastighetsskatt	300: —	220: —
Underhåll av inventarier	400: —	949: 10
Övriga kostnader för inventarier	100: —	—:—
Ränta på fasta tillgångar	12.000: —	12.000: —
Summa driftutgifter	177.538: —	183.480: 91

Kapitalutgifter

Ombyggnad och modernisering	21.241: 70 (res. t. 1951)	21.800: —	21.800: —
Summa utgifter	21.241: 70	199.338: —	205.280: 91

Driftinkomster

Bidrag från folkskolan för simlärare			3.683: —
Ersättning för simundervisning (lärov.)			150: 93
Övriga rörelseintäkter			110: —
Badavgifter (inkl. simunderv.-bad 7.300: —)		115.000: —	94.700: 40
Hyra för tre lägenheter	2.535: —		
Hyra för simhallen	100: —	2.635: —	2.556: —
Summa inkomster		117.635: —	101.200: 62

De ökade kostnaderna för löner till personal på ordinarie stat beror på att arvodesbefattningen som föreståndare i enlighet med stadsfullmäktiges beslut ändrats till heltidstjänst. En del av ökningen kompenseras av inkomster från folkskolan och läroverket för simundervisning. Kostnaden för löner till kollektivanställd personal har blivit något lägre än beräknat på grund av att en anställd haft tjänstledighet utan lön under längre tid.

Kostnaden för ersättning av linne har gått till 11.378: 48 mot beräknade 8.500: —. Ökningen beror på dels att det redan 1948 beställda linnet gick upp i pris före leveransen och dels på att fabrikens överleverans blev avsevärd.

Underhållskostnaden för fastigheten har blivit 2.410: 96 kr. högre än beräknat främst beroende på att en yttervägg frusit sönder och måst muras om och isoleras.

Inkomsten av badavgifter, som beräknats till 115.000: — kr. har uppgått till endast 94.700: 40 kr. Den låga inkomstsiffran beror dels på den minskade frekvensen och dels på att badhuset ej helt kompenserats för det ökade antalet simundervisningsbad.

Underskottet på årets verksamhet i förhållande till det i staten beräknade resultatet uppgår till kr. 20.377: 29 och beror till övervägande del på de minskade inkomsterna men även i någon mån på det höjda lönekontot samt på att linne och förbrukningsinventarier med tanke på de stigande priserna inköpts i något större kvantiteter än som för årets förbrukning varit nödvändigt.

Styrelsen har under året beslutat en mindre invändig ombyggnad av badhuset i syfte att bereda större utrymmen för I kl. bastu samt en del moderniseringsarbeten i bastur och tvagningsrum. Anslag har beviljats av stadsfullmäktige, men på grund av att arbetstillstånd ej erhållits har arbetet uppskjutits till kommande år.

Västerås den 30 mars 1951.

För Badhusstyrelsen:
THEOFIL ÖBERG
ordf.

/Tord Söderquist
sekr.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 5**

Nr 5. Brandstyrelsens årsberättelse för år 1950.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Brandstyrelsen får härmed överlämna av stadens brandchef uppgjord berättelse över brandväsendets verksamhet under år 1950.

Västerås den 31 mars 1951.

För Brandstyrelsen:

GEORG ROBSAHM.

|Åke Renvall.

BRANDCHEFENS ÅRSBERÄTTELSE FÖR ÅR 1950.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad:

Folkmängden (kyrkoskrivna) i staden var den 31 december 1949 57.820 personer och den 31 december 1950 59.882 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 10.700 har.

Antalet registerförda fastigheter är 4.673 st., varav 1.455 äro tomter.

Organisation och personal:

Brandstyrkan består av:

Brandchef och vice brandchef samt

Yrkesbrandkåren: brandkapten, 3 brandmästare, 6 brandförmän och 30 brandmän;

Borgarbrandkåren: Chef, 3 förmän och 36 man.

Brandberedskap från Västmanlands flygflottilj samt reservbrandstyrka för skogseldsläckning: 4 förmän, 5 uppbådare och 40 beredskapsmän.

Under året ha brandförmännen A. Nordin och R. Thorgren genomgått brandmästarekurs, kat. I, vid Statens brandskola.

Följande personal har avgått med pension:

Den 31/1 brandförman K. M. Reimitz efter 31 tjänsteår;
„ 28/2 brandmannen E. G. Isaksson efter 32 tjänsteår;
„ 30/4 brandmannen Ernst Andersson efter 30 tjänsteår;
„ 31/5 brandförman Erik Andersson efter 31 tjänsteår.

Till brandförmän befordrades den 1/2 K. L. Eriksson och den 1/6 T. Nystrand.

Till ordinarie brandmän antogos följande vik. brandmän:

Den 1/2 Stig Eidmén;
„ 1/3 Olof Axelsson;
„ 1/5 P. O. Eriksson samt
„ 1/6 Lars Pettersson.

Brandkapten G. Nordström beviljades avsked fr. o. m. 1/7 för tillträdande av brandchefsbefattningen i Söderhamn.

Som ordinarie brandkapten antogs fr. o. m. 1/10 t. f. brandkapten K.-E. Lindberg, Malmö.

Som t. f. brandkapten under tiden 11/3—30/9 har brandbefälsaspiranten Stig Rosenlund tjänstgjort.

Brandbefälsaspirant K.-E. Lindberg tjänstgjorde såsom t. f. brandkapten under tiden 26/6—20/8.

En vapenfri värnpliktig har under året tjänstgjort vid kåren.

Sammanlagda antalet sjukdagar vid yrkeskåren var 645. En brandmästare och en brandman ha under sammanlagt 558 dagar varit befriade från eldsläckningstjänst. Brandmästaren har i stället förrättat brandsyner och brandmannen sysselsatts med verkstadsarbete.

Brandredskap:

Följande fordon ha stått utrustade å brandstationen för utryckning:

1. Öppen brandbil med aktermonterad centrifugalpump om 1.200 l/min. och utskjutstege. Scania Vabis.
2. Täckt brandbil med frontmonterad Api-pump om 1.800 l/min., 650 l. vattentank samt 22 meters mekanisk Wibe-stege. Volvo.
3. Täckt brandbil med frontmonterad Api-pump om 1.800 l/min., 950 l. vattentank samt 20 watts bilradiostation. Volvo.
4. Manskapsbil (även användbar som lastbil). Volvo.
5. Stegbil, Volvo, med 26,5 m. Magirusstege.
6. Personbil, Ford V-8.
7. Willys-Jeep.
8. Lätt 5-sitsig brandbil med 200 l. vattentank. Panamapump, 20 watts bilradiostation samt div. lätt materiel. Ford V-8.

1 lastbil. Ford.

1 motorspruta om 1.600 l/min. (bogserbar).

3 motorsprutor om 1.000 l/min. (bogserbara).

1 bärbar motorspruta om 200 l/min.

Dessutom finnes ett större antal motorsprutor tillhörande civilförsvaret.

1 st. Lenna-kärra med 500 l. vattentank och div. skogsbrandmateriel.

1 st. Lenna-kärra byggd som slangkärra för 750 m. 63 mm. slang.

1 st. bogserbar kärra för skogseldsläckningsmateriel.

Första utryckningen utgöres av bil 8, bil 3 samt bil 5.

Andra utryckningen utgöres av bil 1 och bil 2.

Under året har en äldre bil utrangerats och försålts. I stället har bil 8, som inköpts under året, satts i tjänst.

Brandtelegrafen:

Antalet brandskåp utgjorde den 31/12 1950 76 st., varav 12 privata.

Under året har 2 nya automatiska brandalarmanläggningar tillkommit, varför hela antalet dylika vid årsskiftet uppgick till 10 st.

För alarmering av borgarbrandkåren har såsom reserv till befintliga larmklockor en tyfon med kodsignalsändare monterats å brandstationen.

Radioanläggningen:

Brandkåren har under 1950 anskaffat egen fast radiosändare. Tidigare skedde trafiken via polisens sändare. Det nya arrangemanget har visat sig medföra snabbare och pålitligare förbindelser.

Vidare har en ny bilradiostation installerats å den nyanskaffade bilen (nr 8).

Vattenledningen:

Å vattenledningen ha tillkommit 29 st. brandposter bl. a. å Siggesborgs- och Gideonsbergsområdena. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 835 varav 119 enskilda.

Ambulansväsendet:

Brandkåren betjänar en Västerås stads hälsovårdsnämnd tillhörig ambulansbil samt en som äges av Västmanlands läns landsting.

Med hälsovårdsnämndens ambulansbilar ha utförts 1.327 transporter, därav 1.087 sjukdomsfall och 240 olycksfall. Med landstingets ambulansbil ha utförts 799 transporter, därav 731 sjukdomsfall och 68 olycksfall.

Brandsyn:

Brandsyn har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten:

Följande dagordning har tillämpats för yrkesbrandkåren:

07.30—08.00 Städning
08.00—09.30 Övning eller gymnastik
09.30—10.30 Frukost
10.30—12.30 Arbete
12.30—13.00 Rast
13.00—15.00 Arbete
15.00—16.00 Gymnastik eller övning.

Å kårens verkstäder ha utom för brandkårens räkning arbeten utförts för flera av stadens institutioner bestående i smides-, bil-, cykel- och skrivmaskinsreparationer, snickeri och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena utgör kronor 17.978: 28 enligt följande fördelning:

Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	4.040: 21
Snickeriverkstaden	1.945: 55
Brandtelegrafarbeten	9.638: 50
Diverse arbeten	2.354: 02
Summa kronor	17.978: 28

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 138 gånger med två man varje gång.

Brandkåren har även tillkallats för räddning av djur i fara och lämnat hjälp vid andra fall av nödlägen.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

För eldsvåda	120
„ trängrök och förmodad eldfara	28
„ soteld	28
„ kontakt i ledningar till aut. brandalarm m. m.	11
„ falskt alarm	6
Summa	193

Vid släckning av eldsvådor ha vid ett tillfälle 5, vid ett tillfälle 4, vid elva tillfällen 2 och vid 48 tillfällen 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor använts. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 7.359 meter.

Alarmeringen har 15 gånger skett genom brandskåp, 15 gånger genom automatisk brandalarm, 162 gånger genom telefon samt 1 gång genom bud.

Eldsvådor av betydenhet eller större intresse:

Den 26 maj kl. 19.08 kallades brandkåren till Hyttan, där eld uppstått å vinden över Narvings Charkuterifabrik. Byggnaden är av sten men i övre delarna äro mellanbottnar och trappor av trä. Vinden tjänstgjorde som upplag för sågspån till rökeriet, omslagspapper, bindgarn o. d.

Det brann i dessa lättantändliga förråd under kraftig rökutveckling. Fara förelåg för eldens spridning i byggnadens höga torn med dess trätrappor och trägolv. Genom sin höjd och belägenhet i byggnadens mitt var tornet ganska svåråtkomligt. Släckningsarbetet var riskabelt på grund av de dåliga golven, där personalen kunde störta ned 15 m. vid minsta felsteg.

En automobilmotorspruta placerades vid Mälaren och två, grenade slangledningar utlades. Borgarbrandkåren inkallades. Elden spred sig till tornbyggnaden, men hejdades, innan större skador åstadkommits. Efter två timmars arbete var elden släckt och större delen av brandstyrkan kunde återvända.

Förråden av sågspån, papper o. d. blevo förstörda av elden. Diverse varor i charkuterifabriken blevo rök- och vattenskadade. Taket över vinden måste huggas upp, eljest blevo skadorna å fastigheten av mindre omfattning.

Genom kortslutning å en pumpstation tillhörig Sv. Metallverken uppstod den 13 juni överslag mellan kablar i en kabelkällare på Västerås kraftverk. På grund av den hastiga utökning av anläggningen ha kablarna ej kunnat åtskiljas på ett tillfredsställande sätt, utan överslag skedde från kabel till kabel. Kablarna mata olika anläggningar i staden.

Vid överslaget uppstod eld i kabelisoleringen. Stadens brandkår alarmerades kl. 12.07. Vid brandkårens ankomst var verksbrandkåren även alarmerad. Rök framträngde från lokalen över nämnda kabelkällare. Brandpersonalen trängde in i lokalen med rökmasker för att söka reda på eldhärden. Kabelkällaren kunde endast med svårighet nås genom två trånga luckor i taket. Elden angreps med smalslang och dimrör och släcktes så småningom. Genom de från källaren ledande kabelgravarna trängde rök fram till ett flertal platser i byggnaden. Omfattande undersökningar måste därför göras för att konstatera om elden spridit sig till fler lokaler.

Brandskadorna blevo av mindre omfattning. Kostnaderna genom driftsavbrott blevo mycket stora. Hela staden och industrierna utom Sv. Metallverken blevo strömlösa. Samtliga kostnader belöpte sig till över 100.000 kr. Asea fick inställa driften under resten av dagen. Strömmen till staden kunde släppas på först efter fyra till fem timmar.

Den 31/7 kl. 03.59 inkom larm från Folkets park. Eld hade uppstått i kafébyggnaden, som numera är sammanbyggd med den s. k. parkflygeln. Båda byggnaderna äro av trä med stora fönster och mycket brandfarliga. Vid brandkårens ankomst hade elden gripit omkring sig i kaféets kök, kontoret i våningen ovanför samt var i färd med att gå in i parkflygeln. Rökutvecklingen var kraftig. Elden angreps med fyra strålar, rökavlopp upptogos i taken och i första hand hejdades eldens spridning till park-

flygeln. Borgarbrandkåren tillkallades. Efter en timme var elden begränsad. Eftersläckning och bevakning pågick till kl. 1 påföljande natt.

Den troliga eldsorsaken torde vara en handduk, som fallit ned i en torkapparat. Brandskadorna blevo ganska stora invändigt i kafébyggnaden, medan parkflygeln endast rökskadades.

En bortglömd, elektrisk kaffekokare förorsakade den 9 sept. brand i Rogers Heminrednings AB möbelaffär, Vasagatan 15. Brandkåren alarmerades kl. 19.22. Lokalerna voro rökfyllda, varför rökdykare trängde in för att lokalisera eldhärden. Denna befanns vara i källarlagret, där det brann i möbler och tyger. Elden angreps med såväl normal- som smalslang. Eldskadorna voro ej av större omfattning, medan rökskadorna blevo betydande. Byggnaden är brandsäker, varför någon större spridningsrisk till övriga delar av byggnaden ej förelåg.

I en lägenhet å andra våningen, Floragatan 33, uppstod eld den 16 nov. Brandkåren alarmerades kl. 13.01. Vid ankomsten slogo lågorna ut ur ett fönster i nämnda lägenhet. Byggnaden är av trä, utvändigt reveterad. Elden hade spritt sig från lägenheten genom trappan till vinden. På vinden funnos två bostadsrum. De inneboende hade lyckats springa ut innan elden nått trappan. Elden angreps av rökdykare med normalslang trappvägen samt med smalslang från en stege mot fönstren.

Lägenhetsinnehavaren uppgav att han legat och sovit i lägenhetens rum, där en brasa var tänd i kakelugnen. Hans minderårige son hade lekt i rummet. Han vaknade vid att det brann i rummet och trodde att sonen möjligtvis lekt med elden.

Lösöret i rummet blev förstört, och tak- samt väggbeklädnaden måste rivas ned. Rökskador uppstodo i angränsande lägenhet samt å vinden. Bevakning hölls till följande morgon.

Västerås den 28 februari 1951.

OLOF CLARHOLM,
Brandchef.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1951 Ser. B nr 6

Nr 6

REDOGÖRELSE

ÖVER

VÄSTERÅS STADS RÄKENSKAPER

FÖR ÅR 1950

Redovisning av stadens ekonomiska ställning.

Balansräkning den 31 december 1950

31/12 1949	Tillgångar.	31/12 1950	
	Fasta:		
	Fast egendom (701):		
20.206.214: —	Under drätselkammarens förvaltning (701.1) ..	22.289.228: 91	
3.930.000: —	Hamnar (701.2)	3.930.000: —	
7.901.000: —	Tekniska verken (701.3)	8.333.200: —	
3.855.000: —	Folkskolorna (701.4)	3.872.500: —	
1.225.000: —	Socialvården (701.5)	1.247.000: —	39.671.928: 91
37.117.214: —			
775.050: —	Inventarier och transportmedel (702)		1.606.917: 66
	Aktier och andelar samt bostadsrätter (703)		
200.000: —	Västerås Omnibus AB, 2.000 st. à nom. 100: —	200.000: —	
73.400: —	Västerås Teater AB, 1.468 st. à nom. 50: —	73.400: —	
500.000: —	Byggnads AB Mimer, 10.000 st. à nom. 50: — ..	500.000: —	
10.000: —	AB Västeråsbanans Intressenter, 100 st. à nom. 100: —	10.000: —	
300.000: —	AB Arbetarebostäder, 3.000 st. à nom. 100: — ..	300.000: —	
3.116: 90	Arosbygdens Lantmannaförbund förening upa, insatskapital	4.709: 90	
18.625: 83	Bostadsrätter	14.865: 83	
50: —	Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening, medlemsandel	50: —	
1.500: —	Gas- och Koksverkens Ekonomiska Förening, insatskapital	1.500: —	
200: —	Svenska Elverksföreningen, insatskapital	200: —	1.104.725: 73
1.106.892: 73			
	Utlämnade fasta lån (704):		
421.447: 36	Mot säkerhet i inteckningar	381.349: 59	
55.997: 75	Övriga	56.411: 65	437.761: 24
477.445: 11			
	Andra fasta tillgångar (708):		
	Fastigheter och anläggningar under uppförande:		
1.916.132: 89	Drätselkammaren (708.1)	2.124.097: 42	
3.449.580: 46	Hamnen (708.2)	3.579.866: 51	
1.604.306: 97	Tekniska verken (708.3)	2.837.211: 63	
1.134.759: 61	Folkskolorna (708.4)	2.438.939: 69	10.980.115: 25
8.104.779: 93			
47.581.381: 77	Summa fasta tillgångar		53.801.448: 79

31/12 1949			31/12 1950	
	Rörliga:			
	Drifttillgångar:			
	Kassa (710):			
5.086: 89	Drätselkammaren (710.1)	2.043: 88		
768: 76	Socialvårdsbyrån (710.5)	1.306: 49	3.350: 37	
5.855: 65				
	Postgiro (711):			
83.521: 55	Drätselkammaren (711.1)	151.768: 32		
26.409: 44	Tekniska verken (711.3)	22.643: 29		
24.662: 06	Socialvårdsbyrån (711.5)	30.533: 29	204.944: 90	
134.593: 05				
	Bank (712):			
2.084.208: 73	Drätselkammarens bankräkningar		2.491.093: 06	
	Obligationer (713)			
0: —	Svenska Statens 3 % obligationer av år 1944		4.327.483: 82	
765.342: 98	Interimsfordringar (714)		652.903: 05	
916.056: 56	Statsbidrag (715)		1.038.460: 30	
	Andra fordringar (716)			
418.038: 03	Drätselkammaren (716.1)	3.962.849: 40		
8.566: 98	Hamnen (716.21)	73.153: 51		
1.090.234: 65	Tekniska verken (716.3)	1.363.472: 21		
185.403: 33	Socialvården (716.5)	276.154: 43	5.675.629: 55	
1.702.242: 99				
	Lager och förråd:			
2.021.776: 33	Tekniska verken (717.3)	1.121.041: 88		
615.389: 32	Övr. stadens förvaltningar (717.1)	547.996: 21		
38.451: 05	Hamnen (717.2)	47.380: 72	1.716.418: 81	
2.675.616: 70				
	Andra drifttillgångar (719):			
24.215: 70	Tekniska verken (719.3)	50.967: 38		
13.369: 46	Övr. stadens förvaltningar (719.1)	2.109: 82	53.077: 20	16.163.361: 06
37.585: 16				
8.321.501: 82				

31/12 1949			31/12 1950	
	Fondernas tillgångar (790 och 791):			
	Anbragta fondmedel (790):			
14.288.375: —	Obligationer	6.160.891: 18		
793.322: 13	Bankräkningar	304.708: 22		
606.500: —	Lån	3.593.500: —		
61.354: 81	Fordringar	57.737: 65	10.116.837: 05	
15.749.551: 94				
910.693: 71	Nyttjade fondmedel (791)		6.698.571: 96	16.815.409: 01
16.660.245: 65				
	Underskott och förskott:			
823.654: 36	Skattestatens förskott (795)		855.330: 10	
	Låne- och fondstatens förskott (796):			
174.614: 87	Drätselkammaren (796.11)	116.720: 23		
137.183: 14	Hamnen (796.2)	—: —		
570.346: 56	Tekniska verken (796.3)	326.174: 08		
17.174.203: 89	Beslutad ej verkställd upplåning (796.12)	12.426.905: —	12.869.799: 31	13.725.129: 41
18.056.348: 46				
18.880.002: 82				
43.861.750: 29	Summa rörliga tillgångar			46.703.899: 48
91.443.132: 06	Summa tillgångar			100.505.348: 27

31/12 1949	Skulder.		31/12 1950	
	Fasta:			
	Med Kungl. Maj:ts tillstånd:			
17.099.329: 17	Upptagna fasta lån (805)		20.953.113: 99	
336.410: 07	Nyttjade fondmedel (806)		6.310.811: 96	27.263.925: 95
17.435.739: 24				
682.029: 53	Andra fasta lån (808)			387.760: —
29.463.613: —	Fast kapital (809)			26.149.762: 84
30.145.642: 53				
47.581.381: 77	Summa fasta skulder			53.801.448: 79
	Rörliga:			
	Driftskulder:			
5.984.239: 94	Skuld till AB Västeråsbanans Intressenter (810.1)		5.741.771: 40	
70.974: 11	Tillfälligt nyttjade fondmedel		—: —	
1.822.094: 04	Interimsskulder (814)		1.768.983: 63	
	Andra driftskulder (819):			
800.587: 78	Drätselkammaren (819.1)	510.440: 79		
19.063: 89	Hamnen (819.2)	19.063: 89		
78.681: 28	Tekniska verken (819.3)	698.045: 04		
28.549: 25	Socialvården (819.5)	21.189: 62	1.248.739: 34	8.759.494: 37
926.882: 20				
8.804.190: 29				
	Fonder:			
	Särskilda fonder (890):			
1.698.099: 97	Västerås stads trafikfond (890.01)	1.448.689: 07		
7.817.388: 45	Västerås stads kulturfond (890.021)	7.864.186: 78		
564.334: 16	Västerås stads kulturfond, disp. avkastning (890.022)	—: —		
755.000: —	Särskilda fonden för allmänna byggnader (890.03)	1.655.000: —		
37.068: —	Särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem (890.04)	37.068: —		
1.058.023: 62	Västerås stads pensionsfond (890.05)	1.175.432: 33		
106.605: 40	Särskilda fonden för bostadssubvention (890.06)	206.452: 27		
206.913: —	Särskilda fonden för förrådsbyggnader (890.07)	109.913: —		

31/12 1949			31/12 1950	
83.757: 01	Särskilda fonden för ommurning av gasverkets ugnar (890.08)	88.441: 12		
6.404: 13	Tekniska verkens särskilda fond för anordnande av hiss m.m. i vattentornet (890.09)	6.432: 34		
5.493: 75	Särskilda fonden för ränteregleringg (890.10)	37.043: 11	12.628.658: 02	
12.339.087: 49				
	Tillfälliga fonder (891):			
980.598: 35	Försäljningsmedelsfonden (891.01)	555.238: 29		
46.116: 54	Låneöverskottsfonden (891.02)	78.969: —		
12.237: 18	Brandförsvarsfonden (891.03)	21.289: 76		
111.009: 56	Gatukostnadsfonden (891.04)	249.753: 85		
—: —	Tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter (891.05)	—: —		
60.522: 90	Tillfällig fond för anskaffande av kreatursbesättning för lantegendomsnämnden (891.06)	60.522: 90	965.773: 80	
1.210.484: 53				
	Andra fonder:			
410.673: 63	Donationsjordsfonden (892.01)		20.977: 19	
2.700.000: —	Skatteregleringsfonden (898)		3.200.000: —	16.815.409: 01
16.660.245: 65				
	Överskott och reservationer:			
	Skattestatens överskott (894):			
163.440: 15	(1948) För år 1949	651.645: 41		
651.645: 41	(1949) För år 1950	383.015: 93	1.034.661: 34	
815.085: 56				
	Skattestatens reservationer (895):			
3.483.975: 86	Drätselkammaren (895.1)	4.505.005: 54		
119.959: 13	Hamnen (895.2)	298.271: 57		
215.746: 10	Tekniska verken (895.3)	361.819: 50	5.165.096: 61	
3.819.681: 09				
	Låne- och fondstatens reservationer (896):			
9.498.147: 20	Drätselkammaren	9.447.415: 07		
2.017.121: 60	Hamnen	3.892.110: 63		
2.247.278: 90	Tekniska verken	1.589.712: 45	14.929.238: 15	21.128.996: 10
13.762.547: 70				
18.397.314: 35				
43.861.750: 29	Summa rörliga skulder			46.703.899: 48
91.443.132: 06	Summa skulder			100.505.348: 27

Avalredovisning per 31.12 1950

	Borgensåtagande (högsta belopp)	Borgensansvar per 31/12 1950	
Borgensförbindelser:			
Med Kungl. Maj:ts tillstånd	17.274.310: —	5.586.387: 41	
Övriga	1.895.810: —	966.970: —	6.553.357: 41
	19.170.120: —		
Pensionsförpliktelser uppgående till ett belopp för år av c:a			584.000: —
Pensionsgaranti för anställda vid Västerås Omnibus AB (Stfm 28/8 1947 § 226) c:a			425.000: —
Ställda panter:			
Obligationer för AB Västeråsbanans Intressenters lån			5.637.000: —
Mottagna panter (depositioner)			
Inteckningar		3.848.947: 50	
Spärrade bankböcker		245.541: 76	
Depositionsbevis		294.948: 30	
Obligationer		10.500: —	4.399.937: 56
Anm. Förutom här ovan angivna panter har staden erhållit servitutsinteckningar, borgen m. m. som säkerhet för vissa åtaganden och förpliktelser			
Restantier åren 1941—1945 (ej redovisade i balansräkningen)			441.035: 01
Fordran av hamnen för underskott t. o. m. 1950			1.528.799: 83

Västerås den 22 mars 1951.

För Västerås stads drätselkammare:

FRITZ EKLUND.

/*Folke Wahlsten.*

809,0 Fasta kapitalbehållningens avräkning

DEBET

007. Skattestatens avräkning			
Kapitalinkomster å skattestat			653.610: 23
008. Låne- och fondstatens avräkning			
Kapitalinkomster å låne- och fondstat			13.712.668: 78
003. Skattestatens kapitalutgifter			
Avsättning till kapitalfonder å skattestat			1.195.859: 83
005. Låne- och fondstatens utgifter			
Avsättning till kapitalfonder			793.315: 96
Nedskrivning av följande fasta kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalinkomst)			
Fastigheter och anläggningar	1.204.108: 90		
Tekniska verkens anläggningar	560.768: —		
Inventarier	1.002.989: 08		
Lån och andelar	63.987: —		2.831.852: 98
009. Utgående balans			
Fast kapitalbehållning vid årets slut			26.149.762: 84
		Kronor	45.337.070: 62

KREDIT

000. Ingående balans			
Fast kapitalbehållning vid årets början			29.463.613: —
007. Skattestatens avräkning			
Kapitalutgifter å skattestat			4.987.484: 48
008. Låne- och fondstatens avräkning			
Kapitalutgifter å låne- och fondstat			8.408.504: 77
006. Låne- och fondstatens kapitalinkomster			
Disposition ur kapitalfonder	1.741.950: 93		
Fonderat			
Gatumarksersättning	30: —		
Gatukostnadsbidrag	138.744: 29		
Anslutningsavgifter	511.226: 96		2.391.952: 18
Uppskrivning av följande kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalutgift)			
Fastigheter och anläggningar	85.155: 19		
Bostadsrätt	361: —		85.516: 19
		Kronor	45.337.070: 62

Skattestatens

Litt.	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
1	**Allmän förvaltning**			
1 A	Stadsfullmäktige och dess beredningar:			
1 A 1	Stadsfullmäktige	21.981: 63		
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd ..	3.845: —	25.826: 63	
1 B	Stadsrevision		17.880: 29	
1 C	Drätselkammare:			
1 C 1	Gemensamma kostnader ..	3.690: —		
1 C 2	Stadskansli	190.830: 04		2.616: 62
1 C 3	Drätselkontor	270.647: 23	465.167: 27	10.344: 58
1 Ö	Övriga ändamål		67.190: 74	
2	**Rätts- och ordningsväsen**			
2 A	Magistrat och rådhusrätt ..		239.676: 95	
2 B	Polis- och åklagarväsen		1.079.973: 76	
2 Ö	Övriga ändamål		2.047: 83	
3	**Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen**			
3 B 1	Uppbördsverk	223.035: 75		4.337: 97
3 B 2	Taxeringskontor	16.102: 56	239.138: 31	
3 C	Exekutionsverk		143.668: 18	
4	**Byggnads- och stadsplaneväsen**			
4 A	Stadsarkitektkontor	167.186: 91		1.915: 70
4 B	Stadsingenjörskontor	253.444: 78	420.631: 69	6.039: 89
5	**Försvarsväsen**			
5 A	Civilförsvar		10.258: 59	
5 B	Familjebidrag		187.294: 06	
5 Ö	Övriga ändamål		7.000: —	
6	**Brandförsvar**		647.159: 88	
7	**Fastighetsförvaltning**			
7 A	Fastighetskontor och gemensam förvaltning		194.795: 27	
7 B	Förvaltningsfastigheter			
7 B 1	Rådhus och annex	56.875: 08		19.625: 07
7 B 2	Kv. Njord nr 1	54.154: 36		
7 B 3	Polishus	22.427: 43		
7 B 4	Brandstation	58.869: 11		

redovisning

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
					1
					1 A
					1 A 1
					1 A 2
2.146: 45		8.900: —			1 B
					1 C
					1 C 1
	4.721: 94				1 C 2
12.961: 20	66.012: 51	70.734: 45			1 C 3
2.475: —		15.130: —			1 Ö
					2
7.748: 29		50.047: 36			2 A
30.056: 22		106.487: 04			2 B
					2 Ö
					3
	1.283: 65				3 B 1
4.337: 97		1.283: 65			3 B 2
278: 54		26.139: 31			3 C
					4
	53.732: 97				4 A
7.955: 59	31.193: 20	84.926: 17			4 B
					5
250: 78		7.825: 99			5 A
		171.658: 82			5 B
					5 Ö
61.985: 88		47.460: 52			6
					7
					7 A
10.905: 58		8.005: 35			
					7 B
	56.889: 16				7 B 1
	48.441: 59				7 B 2
	23.900: —				7 B 3
	54.656: 04				7 B 4

Litt.	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
7 B 5	Tullhus	21.703: 01		7.670: 38
7 B 6	Diverse fastigheter	54.224: 02		2.111: 09
7 B 7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	9.502: 58		2.100: —
7 B 8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	20.180: 81		
7 B 9	Stadshus		297.936: 40	16.578: 94
7 C	Exploateringsfastigheter		173.418: 52	
7 D 1	Jordbruksrörelse	374.482: 58		31.941: 45
7 D 2	Skogar	36.040: 04		
7 D 3	Jordbruksfastigheter	117.632: 01	528.154: 63	16.166: 52
7 E	Hyresfastigheter			
7 E 1	Diverse fastigheter	495.270: 64		
7 E 2	Stadshotell	190.124: 25		1.960: —
7 E 3	Sundinska huset	35.123: 59		
7 E 4	Paviljong i Stadsparken	18.811: 11		
7 E 5	Varumagasin o. d.	44.592: 88		7.326: —
7 E 6	Bussgarage	31.696: 65	815.619: 12	
7 F	Bostadsförsörjning			
7 F 2	Pensionärshem	169.500: 31		27.325: 28
7 F 3	Bostadsundersökning	529: 10	170.029: 41	
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag		32.000: —	
8	**Gatu- och parkförvaltning**			
8 B	Gatuförvaltning			
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	362.546: 59		97: 12
8 B 2	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	644.332: 86		848.166: 54
8 B 3	Allmän belysning och renhållning	141.177: 87		61.427: 83
8 B 4	Drätselkammarens förråd	69.707: 78		15.374: 81
8 B 5	Grustag	73.631: 19		
8 B 6	Bilar	122.834: 11		66.346: 38
8 B 7	Maskiner	138.619: 85		98.940: 92
8 B 8	Hästar	31.551: 94		
8 B 9	Bekvämlighetsinrättningar	10.792: 41	1.595.194: 60	821: 39
8 C	Parkförvaltning		532.578: 20	
9	**Hamnförvaltning**			
9 A	Hamnar		636.931: 47	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
	1.805: 60				7 B 5
	31.113: 77				7 B 6
					7 B 7
	8.250: —				
					7 B 8
	14.765: 16				
48.085: 48		239.821: 32			7 B 9
230.432: 66		182.875: 90			7 C
	430.303: 39				7 D 1
	38.537: 94				7 D 2
48.107: 97	33.710: 28	502.551: 61			7 D 3
					7 E
	359.981: 03				7 E 1
	76.409: 33				7 E 2
	23.320: 90				7 E 3
	8.000: —				7 E 4
	32.228: 99				7 E 5
9.286: —	36.500: —	536.440: 25			7 E 6
					7 F
	622.601: 81				7 F 2
27.325: 28		622.601: 81			7 F 3
					7 Ö
		24.000: —			
					8
					8 B
					8 B 1
	49.900: 91				
					8 B 2
	270.390: 82				
					8 B 3
	7.800: —				
	66.283: 12				8 B 4
	76.049: 90				8 B 5
	166.578: 56				8 B 6
	175.189: 78				8 B 7
	28.343: 67				8 B 8
1.091.174: 99	2.118: 90	842.655: 66			8 B 9
75.487: 58		29.524: 93			8 C
					9
297.776: 22		1.086.477: 77			9 A

Litt.	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
10	**Kommunikationsföretag**			
10 C	Johannisbergs flygfält		9.676: 17	
10 D	Färjor och ångslupar		56.318: —	
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag		8.000: —	
11	**Industriella verk**			
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning		512.752: 31	
11 B	Gasverk....................		2.502.402: 54	
11 C	Elverk		2.927.549: 14	
12	**Hälso- och sjukvård**			
12 A 1	Allmän hälsovård	157.321: 73		10.162: 46
12 A 2	Poliklinik	8.824: 19	166.145: 92	
12 B	Folktandvård		17.011: 66	
12 Ö	Övriga ändamål		4.200: —	
13	**Allmän hygien**			
13 AB	Vatten- och avloppsverk		1.278.607: 30	
13 C 1	Renhållningsverk		366.700: 04	
13 D 1	Varmbadhus		183.480: 91	
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning ..		60.132: 87	
13 E	Anordningar för friluftsliv ..			
13 E 2	Björnön	41.795: 32		182: 28
13 E 3	Hästholmarna	52.813: 84		14.147: 70
13 E 4	Johannisbergsbadet	26.526: 49		6.907: 88
13 E 5	Småbåtshamnar	18.854: —		1.804: 80
13 E 6	Övriga friluftsändamål	2.121: 57	142.111: 22	
14	**Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel**			
14 A	Salutorg		1.698: 38	
14 C	Köttbesiktningsbyrå		12.693: 65	
15	**Undervisnings- och bildningsverksamhet**			
15 A	Folkskola och fortsättningsskola			
15 A 1	Administration	81.336: 10		7.287: 79
15 A 2	Undervisning i folkskola och fortsättningsskola ..	2.046.325: 75		82.772: 63
15 A 3	Socialpedagogiska anordningar	74.623: 29		910: 11

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
					10
		855: 52			10 C
		34.583: 55			10 D
					10 F
					11
					11 A
		507.259: 30			
— 27.449: 95		2.446.999: 41		132.600: —	11 B
69.609: 11		3.665.216: 90		137.100: —	11 C
					12
	5.579: 50				12 A 1
10.162: 46	5.500: —	11.079: 50			12 A 2
					12 B
					12 Ö
					13
122.571: 20		1.136.879: 23		328.933: 36	13 AB
		152.764: 30			13 C 1
558: 30		101.200: 62			13 D 1
14: 30		48.462: 73			13 D 2
					13 E
	6.893: —				13 E 2
	8.425: —				13 E 3
	200: —				13 E 4
	13.496: —				13 E 5
23.042: 66		29.014: —			13 E 6
					14
		3.843: 25			14 A
		5.290: 45			14 C
					15
					15 A
					15 A 1
					15 A 2
	1.435.564: 24				
					15 A 3
	10.054: 67				

Litt.	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
15 A 4	Fastigheter, inventarier o.d.	774.519: 48		150.930: 89
15 A 5	Skolmåltider	405.318: 08	3.382.122: 70	8.744: 57
15 B	Praktisk mellanskola		152.938: 87	
15 D	Kommunal flickskola		440.461: 59	
15 G	Statliga läroverk			
15 G 1	Allmänt läroverk	136.061: 36		627: 10
15 G 2	Elektrotekniska fackskolan	11.250: —	147.311: 36	
15 H	Yrkesskola		336.415: 71	
15 I	Gymnastik och idrott			
15 I 1	Gemensam förvaltning	101.203: 81		
15 I 2	Idrottsplatser	108.182: 04		20.432: 93
15 I 3	Idrottshallen	74.102: 61		3.064: 39
15 I 4	Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi	39.002: 92		
15 I 5	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	4.400: —	326.891: 38	
15 J	Stadsbibliotek		76.000: —	
15 Ö	Övriga ändamål		162.202: 24	
16	**Socialvård**			
16 A	Socialvårdsbyrån		132.345: 10	
16 B	Fattigvård			
16 B 2	Sluten fattigvård	641.192: 08		17.093: 89
16 B 3	Öppen fattigvård	382.040: 65	1.023.232: 73	
16 C	Barnavård			
16 C 2	Barnhem	46.795: 98		461: 70
16 C 3	Öppen barnavård	358.647: 92		
16 C 4	Barnstugor	331.722: 12		16.302: 14
16 C 5	Ungdomsvård	51.398: 49	788.564: 51	128: 40
16 D	Hyresnedsättning		155.132: 48	
16 E	Arbetslöshetsunderstöd		—: —	
16 F	Nykterhetsvård		30.609: 53	
16 H	Hemhjälpsnämnd			
16 H 1	Hemsysterverksamhet	55.938: 88		65: 29
16 H 2	Systugeverksamhet	8.698: 69	64.637: 57	84: 67
16 Ö	Övriga ändamål		111.694: 94	
17	**Social förmedlingsverksamhet**			
17 B	Bostadsförmedling		9.225: 12	
18	**Socialförsäkring**			
18 A	Folkpensionering		780.561: 60	
18 B	Sjukförsäkring		25.625: —	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
	513.618: 59				15 A 4
250.645: 99	168.307: 51	2.127.545: 01			15 A 5
5.022: 78		64.224: 82			15 B
19.368: 29		284.991: 36			15 D
					15 G
	936: 47				15 G 1
627: 10		936: 47			15 G 2
12.201: 99		186.014: —			15 H
					15 I
	1.748: 50				15 I 1
	52.928: 61				15 I 2
	83.901: 61				15 I 3
					15 I 4
	40.811: 41				
					15 I 5
23.497: 32		179.390: 13			
					15 J
56.180: —					15 Ö
					16
13.646: 63		150.729: 28			16 A
					16 B
	375.022: 44				16 B 2
17.093: 89	129.814: 26	504.836: 70			16 B 3
					16 C
	46.662: 68				16 C 2
	137.257: 92				16 C 3
	78.913: 74				16 C 4
16.892: 24	15.835: 57	278.669: 91			16 C 5
					16 D
					16 E
		3.232: 90			16 F
					16 H
	25.083: 70				16 H 1
149: 96	2.972: 25	28.055: 95			16 H 2
					16 Ö
					17
					17 B
					18
1.499: 30					18 A
					18 B

Litt.	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
19	**Kristidsförvaltning**			
19 B	Hyresnämnd		13.735: 57	
19 Ö	Övriga ändamål		14.618: 63	
20	**Finansförvaltning**			
	Räntor och lånekostnader ..	676.902: 16		
	Anslag till särskilda ändamål	1.370.185: 94		
	Medel till oförutsedda behov			
	Egna fonder			1.184.651: 34
	Upplånat kapital			1.218.721: 89
	Utlånat kapital			
	Skatter och rättigheter	12.710: 01	2.059.798: 11	
			27.013.176: 65	
	Skattestatens avräkning			
	Skattestatens driftutgifter ..			
	Skattestatens driftinkomster		33.365.107: 89	
	Fastigheter och anläggningar			
	Nyanläggningar och nyanskaffningar			
	Avskrivningar			
	Inventarier			
	Nyanskaffning			
	Avskrivning			
	Upplånat kapital			
	Minskad låneskuld			
	Utlånat kapital			
	Minskad fordran			
	Aktier och andelar			
	Förvärv av aktier och andelar			
	Fast kapitalbehållning			
	Avräkning			
	Avsättning till kapitalfonder			
	Kronor		60.378.284: 54	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt.
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
					19
					19 B
		578: 10			19 Ö
					20
	2.213.987: 57				
	554.500: —				
			54.976: 87		
2.403.373: 23	13.978.419: 02	16.746.906: 59		54.976: 87	
4.987.484: 48		33.365.107: 89		653.610: 23	
		27.013.176: 65			
				1.399.881: 16	
530.707: 59					
				935.461: 23	
67.925: 77					
				1.454.689: 26	
54.976: 87					
				1.593: —	
				1.195.859: 83	
5.641.094: 71		60.378.284: 54		5.641.094: 71	

007 Skattestatens avräkning

DEBET

795 Skattestatens förskott		
Förskott vid årets början, som täckas under året:		
795.1 Drätselkammaren	739.977: 73	
795.2 Hamnen	15.292: 23	
795.3 Tekniska verken	151.514: 69	906.784: 65
001 Skattestatens driftutgifter		
Driftutgifter		27.013.176: 65
809.0 Fast kapitalbildning, avräkning		
Kapitalutgifter å skattestat		4.987.484: 48
894 Skattestatens överskott		
Årets budgetöverskott		383.015: 93
895 Skattestatens reservationer		
Reservationer vid årets slut av årets anslag:		
895.1 Drätselkammaren	2.452.015: 64	
895.2 Hamnen	210.053: —	
895.3 Tekniska verken	151.819: 50	2.813.888: 14
	Kronor	36.104.349: 85

KREDIT

895 Skattestatens reservationer		
Reservationer vid årets början som tagits i anspråk under året:		
895.1 Drätselkammaren	1.083.397: 26	
895.2 Hamnen	31.740: 56	
895.3 Tekniska verken	5.746: 10	1.120.883: 92
894 Skattestatens överskott		
Överskott från 1948 som tagits i anspråk		163.440: 15
002 Skattestatens driftinkomster		
Driftinkomster		33.365.107: 89
809,0 Fast kapitalbehållning, avräkning		
Kapitalinkomster å skattestat		653.610: 23
795 Skattestatens förskott		
Förskott vid årets slut å kommande års anslag:		
795.1 Drätselkammaren	633.222: 75	
795.2 Hamnen	41.834: 59	
795.3 Tekniska verken	126.250: 32	801.307: 66
	Kronor	36.104.349: 85

894 Skattestatens överskott och underskott

007 Skattestatens avräkning		
I anspråk taget överskott för 1948		163.440: 15
009 Utgående balans		
Överskott för år 1949	651.645: 41	
Överskott för år 1950	383.015: 93	1.034.661: 34
	Kronor	1.198.101: 49

KREDIT

000 Ingående balans		
Överskott för år 1948	163.440: 15	
Överskott för år 1949	651.645: 41	815.085: 56
007 Skattestatens avräkning		
Överskott för år 1950		383.015: 93
	Kronor	1.198.101: 49

Låne- och fondstatens redovisning

Litt.	Titel	Kapitalutgifter debet		Kapitalinkomster kredit	
		Detalj	Total	Detalj	Total
	6. Brandförsvar.		1.447: 42		
	7. Fastighetsförvaltning.				
7 B	Förvaltningsfastigheter ..	25.924: 59			
7 C	Exploateringsfastigheter..	1.027.010: 37		65.000: 60	
7 D 3	Jordbruksfastigheter	450.000: —			
7 E	Hyresfastigheter	300.799: 43		5.996: —	
7 F 1	Bostadsförsörjning	79.280: —			
7 F 2	Pensionärshem	37.226: 13	1.920.240: 52		70.996: 60
	8. Gatu- och parkförvaltning.				
8 B 1	Gatuförvaltning	268.356: 46		138.774: 29	
8 C	Parkförvaltning	49.234: 05	317.590: 51		138.774: 29
	9 A. Hamnar.		1.106.640: 38		125.000: —
	11. Industriella verk.				
11 B	Gasverk	1.070.681: 19		2.970: —	
11 C	Elektricitetsverk	162.742: —	1.233.423: 19	50.888: 80	53.858: 80
	13. Allmän hygien.				
13 AB	Vatten- och avloppsverk..	1.471.797: 90		457.368: 16	
13 C 1	Renhållningsverk	76.242: 39	1.548.040: 29		457.368: 16
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.				
15 A 1	Folkskola	1.304.180: 08			
15 D	Kommunal Flickskola	29.747: 06			
15 G 1	Allmänt läroverk	16.490: 80			
15 H	Yrkesskola	1.275: —	1.351.692: 94		
	20. Finansförvaltning.				
	Egna fonder	793.315: 96		1.741.950: 93	
	Upplånat kapital	136.113: 56	929.429: 52	11.124.720: —	12.866.670: 93
	Kronor		8.408.504: 77		13.712.668: 78

Litt.	Titel	Kapitalinkomster debet Detalj	Kapitalinkomster debet Total	Kapitalutgifter kredit Detalj	Kapitalutgifter kredit Total
701	**Fast egendom**				
701.1	Försålda fastigheter		70.996: 60		
	Nyanskaffning och nyanläggning:				
	Fastigheter under drätselkammarens förvaltning			1.417.210: 02	
	Gatuanläggningar			124.711: 89	
	Parkanläggningar			49.234: 05	1.591.155: 96
701.3	Fastigheter och anläggningar:				
	Tekniska verken:				
	Gasverk			85.604: 99	
	Elverk			83.120: 12	
	Vatten- och avloppsverk..			484.395: 69	653.120: 80
702	**Inventarier, och transportmedel**				
	Nyanskaffning, drätselkammaren				77.689: 81
	Nyanskaffning, hamnen..				3.434: 09
	Försäljning, hamnen		125.000: —		
704	**Utlämnade fasta lån**				
	Kommunal bostadssubvention				79.280: —
708	**Andra fasta tillgångar.**				
708.1	Drätselkammarens fastigheter och anläggningar under uppförande				614.907: 93
708.2	Hamnens fastigheter och anläggningar under uppförande				1.103.206: 29
708.3	Tekniska verkens fastigheter och anläggningar under uppförande				
	Gasverk			985.076: 20	
	Elverk			79.621: 88	
	Vatten- och avloppsverk..			987.402: 21	2.052.100: 29
708.4	Folkskolans fastigheter o. anläggningar under uppförande				1.304.180: 08

Litt.	Titel	Kapitalinkomster debet		Kapitalutgifter kredit	
		Detalj	Total	Detalj	Total
805—808	**Upplånat kapital**				
	Ökad låneskuld		11.124.720: —		
	Minskad låneskuld				136.113: 56
809.0	**Fast kapitalbehållning, avräkning**				
	Disp. ur kapitalfonder ..	1.741.950: 93			
	Fondering av:				
	Gatumarkser-ersättningar 30: —				
	Gatukostnads-bidrag 138.744: 29				
	Anslutningsav-gifter 511.226: 96	650.001: 25	2.391.952: 18		
	Avsättning till kapitalfonder				793.315: 96
	Kronor		22.121.173: 55		22.121.173: 55

008 Låne- och fondstatens avräkning

DEBET

796 Låne- och fondstatens förskott		
Förskott täckta under året:		
796.11 Drätselkammaren	138.314: 38	
796.12 Beslutad ej verkställd upplåning	10.975.203: 89	
796.2 Hamnen	121.890: 91	
796.3 Tekniska verken	338.311: 15	11.573.720: 33
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning		
Låne- och fondstatens utgifter		8.408.504: 77
896 Låne- och fondstatens reservationer		
Reserverat under året:		
896.1 Drätselkammaren	1.634.249: 29	
896.2 Hamnen	2.981.032: 73	
896.3 Tekniska verken	1.205.031: 22	5.820.313: 24
	Kronor	25.802.538: 34

KREDIT

896 Låne- och fondstatens reservationer		
I anspråk tagna reservationer:		
896.1 Drätselkammaren	2.553.281: 42	
896.2 Hamnen	1.106.043: 70	
896.3 Tekniska verken	1.906.220: 53	5.565.545: 65
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning		
Låne- och fondstatens inkomster		13.712.668: 78
796 Låne- och fondstatens förskott		
Förskotterade medel under året:		
796.11 Drätselkammaren	93.738: 42	
796.12 Beslutad ej verkställd upplåning	6.227.905: —	
796.2 Hamnen	—: —	
796.3 Tekniska verken	202.680: 49	6.524.323: 91
	Kronor	25.802.538: 34

Budgetavräkning för

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut — UTGIFTER — Enligt budget	Enl. särskilda beslut	INKOMSTER	Täckta förskott
1	**Allmän förvaltning.**				
1 A	Stadsfullmäktige och dess beredningar				
1 A 1	Stadsfullmäktige	21.090: —			
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd	6.300: —			
1 B	Stadsrevision	17.950: —		8.900: —	
1 C	Drätselkammare				
1 C 1	Gemensamma kostnader	3.690: —			
1 C 2	Stadskansli	191.381: —	3.050: —	1.000: —	
1 C 3	Drätselkontor	255.362: —	27.514: —	65.800: —	
1 Ö	Övriga ändamål	65.660: —	3.233: 91	60: —	6.095: —
2	**Rätts- och ordningsväsen.**				
2 A	Magistrat och rådhusrätt	237.140: —	6.230: —	50.175: —	
2 B	Polis- och åklagarväsen	1.142.123: —	8.760: —	100.400: —	
2 Ö	Övriga ändamål	3.500: —			
3	**Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.**				
3 B 1	Uppbördsverk	262.303: —	3.000: —	300: —	
3 B 2	Taxeringskontor	18.210: —			
3 C	Exekutionsverk	141.945: —	1.850: —	20.000: —	
4	**Byggnads- och stadsplaneväsen.**				
4 A	Stadsarkitektkontor	203.667: —	301: —	22.500: —	
4 B	Stadsingenjörskontor	288.140: —	150: —	25.000: —	
5	**Försvarsväsen.**				
5 A	Civilförsvar	19.750: —	1.425: —	7.733: —	
5 B	Familjebidrag	156.500: —		140.000: —	
5 Ö	Övriga ändamål		4.000: —		
6	**Brandförsvar.**	631.445: —	18.873: —	34.600: —	2.311: 84
7	**Fastighetsförvaltning.**				
7 A	Fastighetskontor och gemensam förvaltning	230.811: —	70: —	2.000: —	632: 10
7 B	Förvaltningsfastigheter				

1950 års skattestat

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
	21.981: 63					891: 63
	3.845: —				2.455: —	
	20.026: 74	8.900: —		2.146: 45	69: 71	
	3.690: —					
	193.446: 66	4.721: 94			4.706: 28	
4.600: —	280.991: 81	66.012: 51				2.503: 30
2.448: 79	69.665: 74	15.130: —	5.244: —		10.998: 38	
1.139: 73	247.425: 24	50.047: 36	8.476: 31		3.153: 70	
7.101: 48	1.110.029: 98	106.487: 04	9.022: 99	8.341: 46	57.203: 03	
	2.047: 83				1.452: 17	
21.573: 55	227.373: 72	1.283: 65	2.481: 91		19.821: 29	
	16.102: 56				2.107: 44	
	143.946: 72	26.139: 31			5.987: 59	
10.000: —	169.102: 61	53.732: 97	3.314: 67		59.413: 03	
2.000: —	259.484: 67	31.193: 20	4.950: 58		37.949: 11	
8.000: —	10.509: 37	7.825: 99	237: 21	250: 78	3.246: 61	
	187.294: 06	171.658: 82			864: 76	
	7.000: —		3.000: —			
5.248: 95	709.145: 76	47.460: 52	5.673: 37	2.206: 41		45.648: 25
26.981: 84	205.700: 85	8.005: 35		6.730: 72	10.302: 28	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut — UTGIFTER — Enligt budget	Enl. särskilda beslut	INKOMSTER	Täckta förskott
7 B 1	Rådhus med annex	55.700: —	3.200: —	56.200: —	
7 B 2	Kv. Njord nr 1	43.628: —		45.500: —	
7 B 3	Polishus	23.900: —		23.900: —	
7 B 4	Brandstation	51.900: —		55.181: —	
7 B 5	Tullhus	17.300: —	1.200: —	1.830: —	
7 B 6	Diverse fastigheter	44.000: —		27.843: —	
7 B 7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	8.500: —		8.250: —	
7 B 8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	16.800: —	4.725: —	13.990: —	
7 B 9	Stadshus	100.000: —			18.279: 59
7 C	Exploateringsfastigheter	353.900: —		128.813: —	
7 D 1	Jordbruksrörelse	403.957: —		403.957: —	
7 D 2	Skogar	32.672: —		30.000: —	
7 D 3	Jordbruksfastigheter	121.900: —	41.000: —	30.280: —	
7 E	Hyresfastigheter				
7 E 1	Diverse fastigheter.........	723.900: —	1.441: 08	368.634: —	246.000: —
7 E 2	Stadshotell	145.281: —	33.470: —	72.407: —	
7 E 3	Sundinska huset	27.025: —	3.000: —	27.198: —	
7 E 4	Paviljong i Stadsparken	19.920: —		8.000: —	
7 E 5	Varumagasin o. d.	36.550: —		30.653: —	
7 E 6	Bussgarage	18.500: —		18.000: —	
7 F 2	Pensionärshem	191.950: —	26.761: 25	218.711: 25	15.061: 25
7 F 3	Bostadsundersökning				
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —		15.000: —	
8	**Gatu- och parkförvaltning:**				
8 B	Gatuförvaltning				
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	398.881: —	1.750: —	13.000: —	
8 B 2	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar ..	1.264.600: —	91.000: —	276.000: —	411.957: 76
8 B 3	Allmän belysning och renhållning	207.724: —		7.800: —	7.445: 04
8 B 4	Drätselkammarens förråd ..	80.240: —	220: —	43.300: —	
8 B 5	Grustag	58.774: —	200: —	65.000: —	
8 B 6	Bilar	133.647: —	20.000: —	144.000: —	
8 B 7	Maskiner	137.121: —		148.000: —	
8 B 8	Hästar	37.188: —	300: —	34.000: —	

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
	76.500: 15	56.889: 16	19.820: 07		2.909: 08	
	54.154: 36	48.441: 59	5.259: 08	2.700: —	374: 31	
	22.427: 43	23.900: —			1.472: 57	
	58.869: 11	54.656: 04	3.000: —			4.494: 07
	29.373: 39	1.805: 60	9.965: 75	464: —		468: 04
	56.335: 11	31.113: 77	11.228: 07		2.163: 73	
	11.602: 58	8.250: —	2.100: —			1.002: 58
2.000: —	20.180: 81	14.765: 16			119: 35	
65.141: 47	16.578: 94					
87.362: 34	403.851: 18	182.875: 90	7.795: —	153.000: —	77.544: 38	
4.552: 19	406.424: 03	430.303: 39			19.327: 17	
1.914: 20	36.040: 04	38.537: 94			3.255: 70	
49. 513: 76	133.798: 53	33.710: 28		909: 06		16.072: 95
	495.270: 64	359.981: 03	2.666: 59	4.019: 53		17.896: 41
8.585: 50	192.084: 25	76.409: 33	8.401: 50			9.514: 92
	35.123: 59	23.320: 90	6.110: 44			2.865: 25
	18.811: 11	8.000: —			1.108: 89	
	51.918: 88	32.228: 99		7.326: —		6.466: 89
	31.696: 65	36.500: —			5.303: 35	
412.674: 72	196.825: 59	622.601: 81	1.959: 75			
	529: 10		529: 10			
	32.000: —	24.000: —			9.000: —	
3.902: 88	362.643: 71	49.900: 91			70.985: 32	
242.413: 14	1.492.499: 40	270.390: 82	539.981: 83	44.137: 11		212.760: 54
	202.605: 70	7.800: —	1.945: 57	9.957: 81	9.576: 64	
10.000: —	85.082: 59	66.283: 12	15.374: 81		23.735: 34	
2.000: —	73.631: 19	76.049: 90				5.607: 29
29.653: 62	189.180: 49	166.578: 56	41.000: —			1.608: 55
4.443: 18	237.560: 77	175.189: 78	62.343: 87	11.040: 23		4.309: 07
	31.551: 94	28.343: 67			279: 73	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut: UTGIFTER: Enligt budget	Enl. särskilda beslut	INKOMSTER	Täckta förskott
8 B 9	Bekvämlighetsinrättningar ..	31.450: —		2.100: —	
8 C	Parkförvaltning	606.816: —	41.400: —	22.640: —	
9	**Hamnförvaltning:**				
9 A	Hamnar	777.622: —		777.622: —	15.292: 23
10	**Kommunikationsföretag:**				
10 C	Johannisbergs flygfält	13.300: —		1.250: —	
10 D	Färjor och ångslupar	53.536: —		32.500: —	
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —			
11	**Industriella verk:**				
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	474.494: —		474.494: —	
11 B	Gasverk	2.427.908: —		2.436.673: —	80.183: 61
11 C	Elverk	2.573.774: —		3.445.400: —	3.790: 89
12	**Hälso- och sjukvård:**				
12 A 1	Allmän hälsovård	160.524: —	5.000: —	5.100: —	
12 A 2	Poliklinik	9.385: —		6.000: —	
12 B	Folktandvård	14.000: —			
12 Ö	Övriga ändamål	4.200: —			
13	**Allmän hygien:**				
13 AB	Vatten- och avloppsverk	1.159.745: —		1.264.200: —	67.540: 19
13 C 1	Renhållningsverk	354.941: —	1.300: —	155.800: —	
13 D 1	Varmbadhus	177.138: —	22.200: —	117.635: —	
13 D 2	Karlslunds Tvättinrättning..	57.640: —		57.640: —	
13 E	Anordningar för friluftsliv ..				
13 E 2	Björnön	44.636: —		7.730: —	
13 E 3	Hästholmarna	86.260: —	50: —	9.125: —	
13 E 4	Johannisbergsbadet	25.100: —		200: —	
13 E 5	Småbåtshamnar	30.350: —		12.200: —	
13 E 6	Övriga friluftsändamål	300: —	1.000: —		
14	**Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel:**				
14 A	Salutorg	2.000: —		3.800: —	
14 C	Köttbesiktningsbyrå	14.272: —		6.250: —	

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
25.000: —	11.613: 80	2.118: 90	821: 39			4.323: 51
70.792: 76	608.065: 78	29.524: 93	5.205: 87	1.613: 32		16.938: 42
210.053: —	934.707: 69	1.086.477: 77	31.740: 56	41.834: 59		
4.369: 95	9.676: 17	855: 52				1.140: 60
	56.318: —	34.583: 55	2.150: —		1.451: 55	
	8.000: —					
	512.752: 31	507.259: 30		5.493: 01		
112.300: —	2.474.952: 59	2.579.599: 41		25.590: —		71.011: 79
	2.997.158: 25	3.802.316: 90		37.104: 32		33.153: 92
1.437: 54	167.484: 19	5.579: 50				2.918: 23
	8.824: 19	5.500: —			60: 81	
	17.011: 66					3.011: 66
	4.200: —					
39.519: 50	1.401.178: 50	1.465.812: 59	5.746: 10	58.062: 99		83.071: 51
5.000: —	366.700: 04	152.764: 30	183: 80			18.310: 94
21.241: 70	184.039: 21	101.200: 62	2.000: —			20.377: 29
	60.147: 17	48.462: 73				11.684: 44
5.000: —	41.977: 60	6.893: —	1.429: 89			1.748: 71
5.000: —	66.961: 54	8.425: —	14.147: 70		27.796: 16	
3.699: 86	33.434: 37	200: —	6.907: 88			5.126: 35
	20.658: 80	13.496: —	1.804: 80		12.792: —	
500: —	2.121: 57		1.321: 57			
	1.698: 38	3.843: 25			344: 87	
	12.693: 65	5.290: 45			618: 80	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut UTGIFTER Enligt budget	Enl. särskilda beslut	INKOMSTER	Täckta förskott
15	**Undervisnings- och bildningsverksamhet:**				
15 A	Folkskola och fortsättningsskola				
15 A 1	Administration	94.584: 75	200: —		
15 A 2	Undervisning i folkskola och fortsättningsskola	2.143.661: 56	10.275: —	1.556.673: —	
15 A 3	Socialpedagogiska anordningar	90.173: —		9.500: —	
15 A 4	Fastigheter, inventarier o. d.	928.173: 57	17.365: —	55.000: —	
15 A 5	Skolmåltider	518.276: 12		153.175: —	
15 B	Praktisk mellanskola	193.804: —		100.052: —	
15 D	Kommunal flickskola	436.904: —	1.450: —	236.960: —	
15 G	Statliga läroverk				
15 G 1	Allmänt läroverk	72.275: —	12.000: —		
15 G 2	Elektrotekniska fackskolan	11.250: —			
15 H	Yrkesskola	348.738: —	200: —	176.069: —	
15 I	Gymnastik och idrott				
15 I 1	Gemensam förvaltning	95.020: —	1.450: —		
15 I 2	Idrottsplatser	95.142: —		42.300: —	6.220: 18
15 I 3	Idrottshallen	64.300: —		71.000: —	1.795: 95
15 I 4	Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi	34.000: —		40.000: —	
15 I 5	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	4.000: —	400: —		
15 J	Stadsbibliotek	76.000: —			
15 Ö	Övriga ändamål	143.400: —	71.650: —		
16	**Socialvård:**				
16 A	Socialvårdsbyrå	140.648: —	50: —	140.698: —	7.963: 55
16 B 2	Sluten fattigvård	581.009: —	7.086: 25	339.100: —	16.215: 47
16 B 3	Öppen fattigvård	360.634: —	150: —	145.300: —	
16 C 2	Barnhem	48.288: —		47.288: —	
16 C 3	Öppen barnavård	355.243: —	1.708: 50	108.800: —	
16 C 4	Barnstugor	364.281: —	3.015: —	78.750: —	
16 C 5	Ungdomsvård	61.900: —		19.700: —	
16 D	Hyresnedsättning	114.854: —	26.761: 25		
16 E	Arbetslöshetsunderstöd	400: —			
16 F	Nykterhetsvård	29.225: —	200: —	2.300: —	
16 H 1	Hemsysterverksamhet	66.506: —		27.820: —	
16 H 2	Systugeverksamhet	12.900: —			
16 Ö	Övriga ändamål	360.500: —	1.750: —		

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
	88.623:89				6.160: 86	
860: —	2.129.098: 38	1.435.564: 24				97.130: 58
	75.533: 40	10.054: 67			15.194: 27	
554.210: 95	925.450: 37	513.618: 59	14.327: 88			61.176: 28
782: 65	414.062: 65	168.307: 51			118.563: 33	
477: 22	157.961: 65	64.224: 82				462: 05
	459.829: 88	284.991: 36	16.661: 14		43.216: 62	
2.972: 90	136.688: 46	936: 47	44.272: 37	7.572: —		2.605: 52
	11.250: —					
	348.617: 70	186.014: —	779: 43		11.044: 73	
	101.203: 81	1.748: 50	200: —			2.785: 31
6.000: —	128.614: 97	52.928: 61	13.082: 99	1.307: 87		20.673: 68
	77.167: —	83.901: 61				1.761: 34
	39.002: 92	40.811: 41				4.191: 51
	4.400: —					
	76.000: —					
4.820: —	218.382: 24		8.777: 13		624: 89	
	145.991: 73	150.729: 28	3.226: —			
208: 28	658.285: 97	375.022: 44				50.692: 03
	382.040: 65	129.814: 26				36.742: 39
	47.257: 68	46.662: 68			405: —	
	358.647: 92	137.257: 92			26.761: 50	
1.957: 15	348.024: 26	78.913: 74	12.559: 29		30.037: 62	
	51.526: 89	15.835: 57	128: 40		6.637: 08	
	155.132: 48					13.517: 23
					400: —	
	30.609: 53	3.232: 90				251: 63
500: —	56.004: 17	25.083: 70	65: 29		7.330: 82	
1.100: —	8.783: 36	2.972: 25	84: 67		6.073: 56	
250.000: —	111.694: 94				555: 06	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut — UTGIFTER — Enligt budget	Enl. särskilda beslut	INKOMSTER	Täckta förskott
17	**Social förmedlingsverksamhet:**				
17 B	Bostadsförmedling	8.716: —	150: —		
18	**Socialförsäkring:**				
18 A	Folkpensionering	717.138: —	61.477: —		
18 B	Sjukförsäkring	25.625: —			
19	**Kristidsförvaltning:**				
19 B	Hyresnämnd	19.000: —	800: —		
19 Ö	Övriga ändamål	4.600: —			
20	**Finansförvaltning:**				
	Överskott å skattestat			163.440: —	
	Räntor och lånekostnader ..	871.242: —	2.700: —	1.973.370: —	
	Anslag till särskilda ändamål	969.900: —		554.500: —	
	Medel till oförutsedda behov	783.141: —	[1])538.700: 99		
	Egna fonder...............	1.175.650: —			
	Upplånat kapital	1.431.814: —			
	Utlånat kapital			46.552: —	
	Skatter och rättigheter	10.000: —		13.993.922: —	
		31.654.732: —	59.811: 25	31.714.543: 25	906.784: 65
	Skattestatens förskott				
	Skattestatens reservationer..				
	Överskott för år 1950				
	Kronor	31.654.732: —	59.811: 25	31.714.543: 25	

[1]) Av beloppet utgör 389.253: 25 disp. av Stfm:s anslag, 17.299: 58 av drätselkammarens anslag, 25.278: — av anslaget för engångsinbetalningar till SKP samt 106.870: 16 av anslaget för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
	9.225: 12					359: 12
	782.060: 90		1.499: 30			1.946: 60
	25.625: —					
800: —	13.735: 57				5.264: 43	
	14.618: 63	578: 10	7.895: 47			1.545: 06
			305.422: 68		141.982: 68	
	676.902: 16	2.213.987: 57			437.657: 41	
	1.370.185: 94	554.500: —		369.500: —		30.785: 94
242.033: 34					2.406: 67	
	1.184.651: 34					9.001: 34
230.000: —	1.218.721: 89					16.907: 89
		54.976: 87			8.424: 87	
	12.710: 01	13.978.419: 02				18.212: 99
2.813.888: 14	32.000.661: 13	34.018.718: 12	1.284.324: 07	801.307: 66	1.358.691: 53	975.675: 60
	906.784: 65	801.307: 66				
	2.813.888: 14	1.284.324: 07				
	383.015: 93					383.015: 93
	36.104.349: 85	36.104.349: 85			1.358.691: 53	1.358.691: 53

Skattestatens utgående förskott

	1. Allmän förvaltning	
1 B	*Stadsrevision:*	
368	Anskaffning av inventarier	2.146: 45
	2. Rätts- och ordningsväsen	
2 B	*Polis- och åklagarväsen:*	
366	Anskaffning av bil	8.341: 46
	5. Försvarsväsen	
5 A	*Civilförsvar:*	
360.1	Offentligt skyddsrum i kv. Nestor	70: 78
360.3	Skyddsrum för aktiv cf-personal	180: —
	6. Brandförsvar	
103.2	Beklädnad	2.206: 41
	7. Fastighetsförvaltning	
7 A	*Fastighetskontor och gemensam förvaltning:*	
366	Utbyte av skåpbil mot paketbil	6.730: 72
	7 B Förvaltningsfastigheter	
7 B 2	*Kv. Njord nr 1:*	
160.1	Underhåll av fastigheten	2.700: —
7 B 5	*Tullhus:*	
368	Anskaffning av inventarier	464: —
7 C	*Exploateringsfastigheter:*	
360.4	Köpeskilling för fastigheten Gryta 1²	153.000: —
7 D 3	*Jordbruksfastigheter:*	
160.3	Ombyggnad vid Gideonsbergs gård	909: 06
7 E 1	*Diverse fastigheter:*	
160.3	Installation av w. c. Slottsgatan 6	4.019: 53
7 E 5	*Varumagasin o. d.:*	
360.2	Anordnande av personalrum i stenmagasin 2	7.326: —
	8. Gatu- och parkförvaltning	
8 B 2	*Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar:*	
350.098	Cykelbana å den s. k. Bergslagsvägen	6.415: 65
350.114	Utvidgning av vändplatsen för omnibusen vid Hovdestalund	26: 93
351.115	Gator inom södra Skallberget	14.391: 81
351.137	Gideonsbergsgatan (Emausgatan—Långmårtensgatan) inkl. kantsten	2.707: 64

351.138	Långmårtensgatan, Gideonsbergsgatan—Humlegatan, inkl. bro	13.282: 73
351.155	Klockartorpsgatan	5.066: 86
351.176	Jakobsgatan, delen Lekgatan och Sotaregatan	6.243: 93
8 B 3	**Allmän belysning och renhållning**	
4050	Gideonsbergsgatan, TV § 183/1949	826: 84
4060	Violstigen och Hästhovsgatan, TV § 197/1950	3.301: 84
4062	Tråddragargatan och Plåtslagargatan, TV § 197/1950	1.572: 45
4064	Vägen mellan Vallby och Lövstugan TV § 197/1950	1.662: 72
4065	Skogsvägen, TV § 197/1950	617: 02
4068	Skallbergsgatan, väg innanför kv. Björnen och tillfartsväg från Emausgatan, TV § 226/1950	2.000: 94
8 B 7	*Maskiner:*	
368	Anskaffning av maskiner	11.040: 23
8 C	*Parkförvaltningen:*	
353.11	Bergslagsparken	1.613: 32
	9 A Hamnar	
126.2	Kranbesiktning	2.500: —
360.4	Uppsättning av betongskärmar vid malmupplag i djuphamnen	38.277: 14
368	Anskaffning av inventarier	1.057: 45
	11 A Gemensam förvaltning	
4311	Underhåll av byggnader	2.214: 60
4342	Utbyte av ljuskopieringsapparat	3.278: 41
	11 B Gasverk	
2822	Inköp av lastningsmaskin	25.590: —
	11 C Elverk	
3333.09	Jordkabelservis till Esso, Djuphamnen	3.984: 40
3333.10	Jordkabel Tegnérgatan—Ringvallen	2.524: 19
3333.11	Provisoriska ledningar till nybyggnad i kv. Gulmåran	595: 73
3363	Anskaffning av elmätare	80.000: —
	13 AB Vatten- och avloppsverk	
1831	Inköp av 4 st. lastbilar	58.062: 99
	15 Undervisnings- och bildningsverksamhet	
15 G 1	*Allmänt läroverk:*	
160.2	Grundförstärkning av huvudbyggnaden	7.437: —
160.4	Anordnande av toaletter till aulan	135: —
15 I 2	*Idrottsplatser:*	
360.08	Ombyggnadsarbeten vid Emaus Idrottsplats	386: 37
368	Anskaffning av inventarier	921: 50
	20 Finansförvaltning	
195.1	Avbetalning på utdebiteringsförskott	369.500: —
	Kronor	855.330: 10

Skattestatens utgående reservationer

	1 Allmän förvaltning	
1 C 3	*Drätselkontor:*	
368	Anskaffning av inventarier	4.600: —
1 Ö	*Övriga ändamål:*	
119.2	Reklam	6.384: 02
119.3	Utgivande av bildverk över Västerås stad	1.498: 79
126.3	Utredning av frågor i samband med Badelundaåsen DK § 851/1949	988: —
368	Anskaffning av konstverk	950: —
	2 Rätts- och ordningsväsen	
2 A	*Magistrat och rådhusrätt:*	
101.0	Löner och arvoden: För uppl. av fastighetsböcker	941: 58
368	Anskaffning av inventarier	1.139: 73
2 B	*Polis- och åklagarväsen samt fångvård:*	
368	Anskaffning av inventarier	7.101: 48
	3 Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen	
3 B 1	*Uppbördsverk:*	
126.1	Ersättning för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m.	60.816: 10
368	Anskaffning av inventarier	1.573: 55
	4 Byggnads- och stadsplaneväsen	
4 A	*Stadsarkitektkontor:*	
126	Generalplanen	20.457: 49
126.2	Undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält	1.234: 30
4 B	*Stadsingenjörskontor:*	
126	Flygfotokartor	33.746: 11
366	Anskaffning av bil	2.000: —
	5 Försvarsväsen	
5 A	*Civilförsvar:*	
168.1	Ersättning och underhåll m. m. av skyddsrumsinredningar	9.614: 77
368.1	Fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel	2.000: —
368.2	Anskaffning av reservelverk	23.000: —
	6 Brandförsvar	
366	Anskaffning av transportmedel	2.767: 29
368.2	Anskaffning av brandredskap	2.481: 66
	7 Fastighetsförvaltning	
7 A	*Fastighetskontor och gemensam förvaltning:*	
126.1	Utredningskostnader för ombyggnad av Stadshotellet	24.788: 80
368	Anskaffning av inventarier	2.193: 04

7 B Förvaltningsfastigheter

7 B 1	*Rådhus med annex:*	
360	Del av kostnader för tillbyggnad av Nestor 4	5.614: 93
360.2	Utbyggnad av stadsarkitektkontorets lokaler (av res. medel å 7 B1—360) Dk § 961/1950	14.500: —
7 B 3	*Polishus:*	
160.2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	2.000: —
160.3	Ändringsarbeten ..	30.000: —
360	Ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal (jfr 7 E1—160.5)	39.550: —
7 B 6	*Diverse fastigheter:*	
360.1	Installation av värme i fastigheten Ingrid 1	41.180: —
360.2	Inredning av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs	51.580: 85
7 B 8	*Barnstuga, daghem och barnkoloni:*	
160.2	Iordningställande av tomten vid Uddens barnkoloni	2.000: —
7 B 9	*Stadshus:*	
360	Utredningskostnader för nytt stadshus	65.141: 47
7 C	*Exploateringsfastigheter:*	
161.9	Grundundersökningar	7.000: —
360.1	Diverse mindre fastighetsförvärv	7.205: —
360.2	Grundrabatter ..	19.700: —
360.3	Anslutningsavgifter för ledningar på tomträttsmark	55.662: 34
364	Utläggning av järnvägsspår	4.522: 14
7 D 1	*Jordbruksrörelse:*	
366	Anskaffning av transportmedel	4.552: 19
7 D 2	*Skogar:*	
126	Skogstaxering ..	1.914: 20
7 D 3	*Jordbruksfastigheter:*	
360.1	Maskinhallar vid Nordanby och Malma	17.742: 56
360.2	Anordnande av 2 st. bostadslägenheter vid Nordanby	33.000: —
360.3	Ladugård vid Lundby	24.700: —
360.4	Restaurering av Nordanby gård	31.771: 20

7 E Hyresfastigheter

7 E 1	*Diverse fastigheter:*	
160.2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	16.979: 34
160.5	Iordningställande av lokaler i Östra Kyrkogatan 4 för polisen (jfr 7 B3—360)	7.783: 41
7 E 2	*Stadshotell:*	
160.1	Underhåll av fastigheten	7.260: 60
160.2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	8.000: —
160.3	Iordningställande av personalrum för kommunalarbetare och förråd i stadshotellets källarvåning	1.324: 90

7 E 3	*Sundinska huset:*	
160.4	Del av kostnad för installation av värmeledning m. m.	7.836: 25
7 E 5	*Varumagasin o. d.:*	
160.2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	6.000: —
7 F 2	*Pensionärshem:*	
161.8	Iordningställande av planteringar vid Tenngatan 1	2.736: 44
355	Konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmens samlingssalar	3.680: 91
360	Förbättringsarbeten	3.604: 02
360.1	Uppförande av pensionärshem inom kv. Gulmåran å Gideonsbergsområdet	400.000: —
368	Anskaffning av inventarier	5.389: 79
7 F 3	*Bostadsundersökning:*	
137	Kostnader för bostadsutredningskommittén	455: 90

8 Gatu- och parkförvaltning

8 B 1	*Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader:*	
368	Anskaffning av inventarier	3.902: 88
8 B 2	*Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar:*	
	Nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren	3.000: —
350.001	Rikshuvudvägen	73.664: 40
350.062	Östra Ringvägen, delen Trefasgatan—Stora gatan	29.686: 86
350.104	Omläggning av Björnövägen	31.077: 76
350.131	Arosvägen, anslutningen till Skultunavägen	29.637: 09
350.197	Busshållplats å Björnövägen vid CVV	38.138: 87
351.002	Bro över Svartån, del av kostnad	250.000: —
351.003	Gatumark från tomten nr 1 i kv. Knut	150.000: —
351.003	Bidrag till ASEA för flyttning av modellbodar för utläggande av Rikshuvudvägen	135.000: —
351.165	Vändplats vid Drottninggatan Dk § 397/1950	2.396: 44
351.174	Provisorisk cykelväg till Johannisbergsbadet Dk § 397/1950	4.462: 13
351.182	Katrinelundsvägen, delen Allégatan—Krutkällarvägen, kantsten och justering Dk § 638/1950	8.174: 88
351.183	Hülphersgatan, kantsten och justering Dk § 638/1950	6.797: 60
351.184	Tegelvretsgatan, delen Länsmansgatan—Krutkällarvägen, kantsten och justering Dk § 638/1950	3.263: 84
351.185	Allégatan, delen Tegelvretsgatan—Katrinelundsvägen, kantsten och justering Dk § 638/1950	5.716: 40
351.186	Kantstensbeläggning av Gustavsborgsgatan, delen Gurksaltargatan—Kristiansborgsallén Dk § 743/1950	1.433: 47
351.187	Kantstensbeläggning av Utmarksgatan, delen Frejagatan—Sigtunagatan, Dk § 743/1950	5.966: 87
351.188	Kantstensbeläggning av Eriksborgsgatan, delen Gurksaltargatan—Vallgatan, nybyggnad, Dk § 743/1950	921: 37

351.190	Strängnäsgatan Dk § 638/1950	2.009: 92
351.191	Roslagsgatan Dk § 638/1950	6.187: 75
351.193	Parkeringsplats vid Skallbergsgatan Dk § 638/1950	1.000: —
351.194	Parkeringsplats vid Lundahlska jorden Dk § 638/1950	16.038: 12
351.196	Cykelparkering utanför centralstationen Dk § 17/1951	5.582: 69
351.501	Hästhovsgatan	16.163: 63
368.1	Optiska signaler för Stora gatan	55.159: 16
8 B 4	*Drätselkammarens förråd:*	
368	Anskaffning av inventarier (jfr 8B6—368)	20.577: 89
8 B 5	*Grustag:*	
368	Anskaffning av maskiner	13.614: 36
8 B 6	*Bilar:*	
366	Anskaffning av transportmedel (jfr 8B4—368)	29.653: 62
8 B 7	*Maskiner:*	
366	Anskaffning av transportmedel	4.443: 18
8 B 9	*Bekvämlighetsinrättningar:*	
360	Anordnande av toaletter	47.271: 02
8 C	*Parkförvaltning:*	
351	Gångväg i parkområdet Humlegatan—Hästhovsgatan	3.720: 88
353.01	Iordningställande av området kring Kommunala flickskolan	4.636: 67
353.02	Parkområdet mellan Spantgatan och Köpingsvägen jämte närliggande parkremsor	19.520: 62
353.03	Svartåstranden mellan Vattugränd och Kvarngården	11.551: 26
353.04	Ordnande av fotbollsplan inom Hammarbyområdet	1.450: 98
353.08	Iordningställande av plantering i Oxbacken	35.000: —
353.83	Kullen	447: 58
368	Anskaffning av inventarier	1.000: —

9 A Hamnar

166.04	Reservdelar för ny brokran	17.350: —
166.05	Reservdelar för vipparmskran	10.000: —
166.06	Reservdelar för kranarna 9, 10, 17 och 18	13.400: —
166.07	Reservdelar för kran 16	25.775: —
167.07	Omflyttning av kranarna 16 och 17	30.000: —
167.08	Flyttning av bilvågen	10.000: —
167.09	Anordning av frizon i strömkanalen vid gamla djuphamnskajen	1.028: —
360.1	Nytt hamnmagasin	33.000: —
360.2	Om- och tillbyggnad av kafé i djuphamnen	23.000: —
360.3	Ducdálb vid oljekajen i djuphamnen	20.000: —
366.04	Två gripskopor för ny brokran	29.350: —
366.05	Två gripskopor för ny vipparmskran	29.350: —
366.06	Två polypgripskopor	30.000: —
366.07	En gripskopa för kran 18	13.800: —
366.1	Tillverkning av ny gripskopa för kol	12.000: —
366.3	Nockspel med tillhörande brytskivor	218: 57

	10 Kommunikationsföretag	
10 C	*Johannisbergs flygfält:*	
160.1	Underhåll av fält och byggnader	4.369: 95
360.1	Installation av elström	3.600: —
368.2	Anskaffning av maskiner	5.000: —
	11 A Gemensam förvaltning	
439	Iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden	10.000: —
	11 B Gasverk	
2811	Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar	12.300: —
2821	Ombyggnad av kokssorteringsverk	300.000: —
	12 Hälso- och sjukvård	
12 A 1	*Allmän hälsovård:*	
368	Anskaffning av inventarier och teknisk utrustning	1.437: 54
	13 Allmän hygien	
13 AB	*Vatten- och avloppsverk:*	
1358	Utredning av frågan om fjärrvärmedistribution	18.219: 50
1811	Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar	21.300: —
13 C 1	*Renhållningsverk:*	
137	Utredningskostnader för nytt renhållningsverk	5.379: 96
13 D 1	*Varmbadhus*	
360	Ombyggnads- och förbättringsarbeten	21.241: 70
	13 E Anordningar för friluftsliv	
13 E 2	*Björnön:*	
151.1	Anordnande av vändplats vid Björnöbron	3.000: —
151.2	Underhåll av vägar	8.349: 30
360	Uppförande av toalettbyggnad	2.000: —
368	Livräddningsredskap	317: 72
13 E 3	*Hästholmarna:*	
360	Ombyggnad och modernisering av restaurangbyggnaden på Elba	17.542: 81
13 E 4	*Johannisbergsbadet*	
360.1	Serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet	2.722: 32
360.2	Ytterligare arbeten vid badplatsen inkl. anordningar för simträning	3.751: 04
13 E 5	*Småbåtshamnar:*	
360.1	Anordnande av småbåtshamn	27.071: 64
13 E 6	*Övriga friluftsändamål:*	
126	Arkitektpristävlan för friluftsområde	42.936: 27
173.2	Berga Bastuförening Dk § 36/1950	500: —

15 Undervisnings- och och bildningsverksamhet

15 A 2	*Undervisning i folkskola och fortsättningsskola:*	
178.1	Stipendier åt elever vid folkhögskola	860: —
15 A 4	*Fastigheter, inventarier o. d.:*	
160.2	Underhåll av skolgårdar	10.000: —
160.4	Iordningställande av expeditionsrum till folkskoleexpeditionen	12.810: 15
360.2	Uppförande av folkskolebyggnad i Blåsbo	450.200: —
368.1	Anskaffning av inventarier	5.742: 59
368.2	Inventarier till Gideonsbergsskolan	75.458: 21
15 A 5	*Skolmåltider:*	
368	Anskaffning av inventarier	782: 65
15 B	*Praktisk mellanskola:*	
368	Anskaffning av inventarier	477: 22
15 D	*Kommunal flickskola:*	
160.2	Korkmatta	2.636: 37
15 G 1	*Allmänt läroverk:*	
161	Uppsättning av staket	1.500: —
368	Anskaffning av musikinstrument till läroverkets blåsorkester	2.972: 90

15 I Gymnastik och idrott

15 I 1	*Gemensam förvaltning:*	
126.1	Utredningskostnader för ny idrottsplats	2.918: 25
15 I 2	*Idrottsplatser:*	
360.01	Ombyggnadsarbeten vid Arosvallen	41.305: 17
360.02	Inhägnad vid Arosvallen	6.865: 87
360.03	Simbassäng	25.000: —
360.04	Inhägnad vid Trastvägen	4.065: 03
360.05	Tennisbana	4.828: 50
360.06	Idrottsplats vid Skarpskyttebron	3.271: 73
360.07	Baracker för omklädningsändamål	1.191: 69
360.09	Ståplatsläktare på Arosvallen	14.000: —
15 I 5	*Bidrag till övrig idrottsverksamhet:*	
161	Lövuddens idrottsplats	1.000: —
15 J	*Stadsbibliotek:*	
360	Huvudritning för biblioteksbyggnad	50.000: —
15 Ö	*Övriga ändamål:*	
137.1	Bidrag till kostnaderna för utredning av Länsmuséets och Västerås Konstförenings byggnadsfrågor m. m.	3.369: 87
173.1	Bidrag till enskild verksamhet	1.000: —
173.4	Ortsnamnskommissionen	500: —
368	Inköp av konstsamling	3.820: —

16 Socialvård

16 B 2	*Sluten fattigvård:*	
126	Utredningskostnad för ålderdomshemmets utbyggnad	208: 28
16 C 4	*Barnstugor:*	
119.2	Upplysningsfilm ..	195: 37
163.4	Plaskdamm ...	3.000: —
368	Anskaffning av inventarier	1.957: 15
16 H 1	*Hemsysterverksamhet:*	
368	Anskaffning av möbler	1.683: 35
16 H 2	*Systugeverksamhet:*	
368	Anskaffning av inventarier	1.368: 53
16 Ö	*Övriga ändamål:*	
173.4	Föreningen Västerås Skollovskolonier: För uppförande av kolonihem i Söderbärke ..	250.000: —

19 Kristidsförvaltning

19 B	*Hyresnämnd:*	
368	Anskaffning av inventarier	800: —

20 Finansförvaltning

S 0	Anslag för retroaktiva pensionsavgifter till SKP	271.681: 74
D 3	Anslag för engångsinbetalningar till SKP	4.722: —
S 7	Anslag för kulturella och allmännyttiga ändamål	644.657: 33
380	Avbetalning på fast upplånat kapital	230.000: —
	Kronor	**5.165.096: 61**

Låne- och fondstatens utgående förskott

	7 B Förvaltningsfastigheter	
7 B 7	*Drätselkammarens förrådsbyggnader:*	
560.1	Uppsättning av militärbarack samt inredning av förrådskontoret Dk § 289/1950	8.273: 25
	7 C Exploateringsfastigheter	
560.3	Exploatering av Norra Gideonsbergsområdet, anslutningsavgifter	10.889: 96
	8 B 2 Nyanläggningar av gator och vägar	
551.503	Bangatan å Gideonsbergsområdet	546: 95
551.504	Violstigen å Gideonsbergsområdet	11.250: 47
551.507	Anläggande av gator å från Kronan inlösta marken av stä 2239 (CVV)	7.390: 33
551.512	Knektgatan å Lilla Johanneslundsområdet	153: 55
551.514	Hyvlargatan å Malmabergsområdet	7.938: 21
	11 B Gasverk	
L—219	Lågtryckskompressor vid gasverket	9.300: —
L—220	Lågtrycksgasklocka	57.582: 19
	11 C Elverk	
L—350	Elledning Lilla Johannislund	400: —
L—393	Prov. transformatorkiosk Drottninggatan norra med jordkabel från Jakobsbergsgatan	600: —
	13 AB Vatten- och avloppsverk	
L—108	Vatten- och avloppsledning Årbylund i Skiljebo TV styr § 166/1948	39.000: —
L—156	Vatten- och avloppsledning Emausområdet	37.000: —
L—158	Ny pump vid vattenverket	1.800: —
L—171	Utbyggnad av vattentäkten vid Hässlö	95.150: 64
L—1710	Ersättning till Kronan för upplåtelse av mark	2.041: 60
L—1717	Infiltrationsbassäng	6.984: 27
L—180	Vatten- och avloppsledning Jonasborgsvägen och Bergsvägen..	11.537: 74
L—183	Vatten- och gasledning från kv. Sigurd till nedre Hyttvägen ..	47.350: —
L—192	Snabbfilterverk	10.284: 44
L—193	Vatten- och avloppsledning i nordöstra delen av Skiljebo	7.143: 20
	15 A Folkskola och fortsättningsskola	
15 A 4	*Fastigheter och inventarier:*	
560.2	Uppförande av folkskolebyggnad i Blåsbo	66.404: 83
560.3	Uppförande av folkskolebyggnad i Skiljebo	3.872: 68
	Kronor	442.894: 31

Låne och fondstatens utgående reservationer

	7 B Förvaltningsfastigheter	
7 B 7	*Drätselkammarens förrådsbyggnader:*	
560.2	Uppförande av en magasinsbyggnad å Viksäng	80.000: —
7 B 9	*Stadshus:*	
560.1	Uppförande av ett nytt stadshus	899.348: 66
	7 C Exploateringsfastigheter	
560.2	Exploatering av Norra Gideonsbergsområdet, grundrabatter ..	230.000: —
560.2	Exploatering av Malmabergsområdet, grundrabatter	75.000: —
	7 D 1 Jordbruksrörelse	
566	Anskaffning av transportmedel till ny ladugård vid Nordanby (foderhiss) ...	3.500: —
568	Anskaffning av inventarier till ny ladugård vid Nordanby (mjölkmaskin m. m.)	7.300: —
	7 D 3 Jordbruksfastigheter	
560.4	Uppförande av ladugård vid Nordanby	202.120: 55
	7 E Hyresfastigheter	
7 E 1	*Diverse fastigheter:*	
560.1	Förvärv av fastigheten nr 1 och 2 i kv. Gabriel	95.000: —
560.1	Förvärv av tomterna nr 1 och 8 i kv. Gude	250.000: —
560.1	Förvärv av tomten nr 2 i kv. Fabian	12.500: —
560.4	Förvärv på vissa villkor av byggnad å del av stä nr 883	5.000: —
560.6	Förvärv av fastigheten nr 1 i kv. Lennart	200.000: —
560.8	Förvärv av tomten nr 1 i kv. Kol, del av köpeskillingen	90.000: —
7 E 5	*Varumagasin o. d.:*	
560.3	Utarbetande av erforderliga ritningar för uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse	40.000: —
7 E 6	*Omnibusgarage:*	
560.1	Om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan	1.484: 12
	7 F Bostadsförsörjning	
7 F 2	*Pensionärshem:*	
560.1	Uppförande av pensionärshem inom kv. Gulmåran (Gideonsbergsområdet) ..	1.049.418: 07
	8 B 2 Nyanläggningar av gator och vägar	
551.505	Anläggande av gator å Gideonsbergsområdet	196.000: —
551.501	Hästhovsgatan ...	41.000: —
551.515	Siggesborgsgatan + andel i Nordanbyvägen	94.247: 88
551.502	Humlegatan ...	3.604: 99

551.508	Första utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund	42.200: —
551.510	Svarvargatan	3.800: —
551.511	Plåtslagargatan	3.187: 06
551.513	Tråddragargatan	30.548: 40
551.506	Anläggande av gator å Hagaområdet Dk § 907/1950	2.569: 61
551.509	Första utbyggnad av gator å Kungsängen väster om Regementsallén samt anläggning av väg utanför gasverket	29.915: 60
	8 C Parkförvaltning	
553.505	Ordnande av park inom exploateringsområdet Norra Gideonsberg	70.000: —
553.508	Ordnande av park inom exploateringsområdet Lilla Johanneslund	10.000: —
553.510	Ordnande av park inom exploateringsområdet Malmaberg	50.000: —
553.05	Iordningställande av parkanläggningar inom Hagaområdet	50.236: 77
553.06	Ordnande av parkmark närmast utefter kvartersgräns vid stä 2239 (CVV)	17.901: 11
553.07	Iordningställande av lekplats inom kv. Smalbäcken	6.408: 08
	9 A Hamnar	
560.1	Utbyggnad av hamnen jämte en i densamma ingående vågbrytare	906.237: 56
560.2	Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen	4.840: 34
560.5	Anordningar för arbetsbelysning i djuphamnen	40.000: —
560.6	Andel i kostnad för transformatorstation	26.000: —
560.7	Anordningar för strömtillförsel till djuphamnen	73.332: 73
566.03	Anskaffande av 8 tons brokran	2.036.600: —
566.04	Anskaffande av 8 tons vipparmskran	451.300: —
566.05	Transportband för kran 16	219.600: —
566.06	Låsanordningar för kranarna 16 och 17	10.000: —
566.07	Ändring av portalkran 18	2.200: —
566.08	Säkringsanordningar mot snedställning å brokran 17	14.000: —
566.09	Ombyggnad av kranarna 9, 10 och 19	105.000: —
566.10	Signalanläggning för brokran	3.000: —
	10 D Färjor och ångslupar	
566.1	Installerande av oljeeldning å Elbafärjorna	25.000: —
566.2	Anskaffning av ny passagerarebåt	275.000: —
	11 C Elverk	
L—363	Jordkabel till kv. Aspvreten	14.500: —
L—364	Transformatorstation övre Gideonsberg	27.000: —
L—378	Instrumentering i transformatorstation Humlegatan, Emaus	770: 47
L—383	Jordkabelledningar för återstående utbyggnad av bostadsområdet vid CVV	13.850: 19
L—385	Jordkabelserviser Emausområdet övre delen	13.602: 39
L—388	Inköp av transformatorer	55.606: 22
L—389	Elledningar kv. Sliparen, Lindaren och Svarvaren	3.805: 05

L—390	Högspänningsjordkabel Bergslagsvägen — Hästhovsvägen — Humlegatan	19.000: —
L—394	Transformatorstation vid Djuphamnen	42.000: —
L—395	Högspänningsjordkabel mellan stationen Skallberget—Vegagatan	8.046: 34
L—397	Jordkablar Agnegatan—Blåsboskolan	6.266: 02
	13 AB Vatten- och avloppsverk	
L—161	Utredning och undersökning för vattentäkt	30.949: 46
L—164	Vatten- och avloppsledning i Västra delen av Kronvägen till Råbygatan	15.990: 90
L—185	Utförande av huvudvattenledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn på Skallberget	303.111: 11
L—188	Vattentorn	616.634: 66
L—189	Vatten-, dagvatten- och spillvattenledningar i Stockholmsvägen och Strandhemsvägen	18.000: —
L—190	Vatten-, avlopps- och gasledning i Skogsvägen	5.626: 46
L—191	Brunn vid Hässlö gård	240.387: 58
L—194	Regnvattenkulvert i Stockholmsvägen från Funkisgatan	45.000: —
L—195	Vatten-, avlopps- och gasledning i kv. Stenborren och Stenbjörnen	109.565: 60
	13 C 1 Renhållningsverk	
566	Inköp av fem nya sophämtningsbilar	48.119: 94
	15 A Folkskola och fortsättningsskola	
15 A 4	*Fastigheter och inventarier:*	
555.1	Konstnärlig utsmyckning av Gideonsbergsskolan	32.368: —
560.1	Uppförande av folkskolebyggnad å Gideonsbergsområdet (kv. Kungsljuset nr 1)	223.444: 82
	15 D Kommunal flickskola	
560.1	Om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan	259.674: 43
	15 G Statliga läroverk	
15 G 1	*Allmänt läroverk:*	
560.1	Nybyggnad av Högre Allmänna Läroverket	1.983.509: 20
	15 H Yrkesskola	
560.1	Tillbyggnad av Tekniska Skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och praktiska mellanskolans behov	2.688.691: 81
	16 C 4 Barnstugor	
560.1	Uppförande av ett daghem vid Utanbygatan å stä 1789 A	19.315: 97
	Kronor	14.929.238: 15

Redogörelse

över förvaltningen av följande stadens egna fonder för år 1950

890.01 Västerås stads trafikfond

Inkomster:

Ränta å:		
Sparkasseräkning		1.769: 35
Svenska statens 3 % obligationer		43.419: 75
Lån till Byggnads AB Mimer		5.400: —
	Kronor	50.589: 10

Utgifter:

Installerande av oljeeldning å Elbafärjorna (stfm 23/2 1950 § 49)		25.000: —
Anskaffande av en passagerarebåt (stfm 28/9 1950 § 237)		275.000: —
	Kronor	300.000: —

Tillgångar:

Bankräkningar:

Sparkasseräkning i:		
Westmanlands läns sparbank	34.411: 22	
Västerås stads sparbank	38.133: 11	72.544: 33
Obligationer:		
Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		1.196.144: 74
Lån:		
Byggnads AB Mimers lån à 3 % enligt revers av den 16/5 1949		180.000: —
	Kronor	1.448.689: 07

Skulder:

Fondens kapital		1.448.689: 07
	Kronor	1.448.689: 07

890.021 Västerås stads kulturfond

Inkomster:

Ränta å:		
Kapitalräkning		5.053: 17
Sparkasseräkning		1.645: 10
Svenska statens 3 % obligationer		103.152: 27
Västerås stads 3 % obligationer		19.500: —
Lån till Västerås stad		11.774: 35
Lån till Byggnads AB Mimer		88.755: 63
Garanterad ränta å kapital av försålda obligationer		4.111: 14
		233.991: 66
Avgår: 4/5 att tillföras fondens disponibla avkastning		187.193: 33
	Kronor	46.798: 33

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i:			
AB Jordbrukarbanken	18.120: 32		
AB Svenska Handelsbanken	4.685: 16	22.805: 48	
Sparkasseräkning i:			
Westmanlands läns sparbank	34.411: 22		
Västerås stads sparbank	33.038: 89	67.450: 11	90.255: 59
Obligationer:			
Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		2.749.619: 23	
Västerås stads 3 % obligationer av år 1950		1.300.000: —	4.049.619: 23
Lån:			
Västerås stads lån enligt revers av den 1/1 1945, ränta à 3,5 %		310.811: 96	
Byggnads AB Mimers lån:			
enl. revers av den 28/9 1945, ränta à 3,25 %		413.500: —	
enl. revers av den 1/3 1950, ränta à 3 % (höjes 1/1 1951 till 3,5 %)		3.000.000: —	3.724.311: 96
		Kronor	7.864.186: 78

Skulder:

Fondens kapital		7.864.186: 78
	Kronor	7.864.186: 78

890.03 Särskilda fonden för allmänna byggnader

Avsatta medel uttaxerade i 1945 och tidigare års stater:			
för bibliotek	325.000: —		
„ läroverk (exkl. ritn. 75.000: —)	425.000: —		
„ stadshus	300.000: —		
Överförda enl. Stfms beslut den 20/12 1945 § 368 till en särskild fond för kommunala byggnader		1.050.000: —	
Avsatta medel uttaxerade i 1946—1949 års stater med kr. 400.000: — per år		1.600.000: —	
Avsatta medel uttaxerade i 1950 års stat		900.000: —	3.550.000: —
Avgår följande beviljade anslag ur fonden:			
Nybyggnad för högre allmänna läroverket, del av anslag 2.000.000: — (Stfm 31/1 1946 § 6)		500.000: —	
Om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan, del av anslag 1.320.000: — (Stfm 31/1 1946 § 7)		320.000: —	
Tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och praktiska mellanskolans lokalbehov, del av anslag 2.700.000: — (Stfm 26/6 1947 § 206)		675.000: —	
Uppförande av stadshus, första byggnadsetappen, del av anslag 900.000: — (Stfm 25/8 1949, § 214)		400.000: —	1.895.000: —
Fondens kapital den 31/12 1950		Kronor	1.655.000: —

Tillgångar:

Obligationer:

Västerås stads 3 % obligationer av år 1950		1.655.000: —
	Kronor	1.655.000: —

Skulder:

Fondens kapital		1.655.000: —
	Kronor	1.655.000: —

890.06 Särskilda fonden för bostadssubvention

Inkomster:

Avsättning till fonden av uttaxerade medel		150.000: —
Annuitet å från fonden utlämnade lån		36.120: 43
	Kronor	186.120: 43

Utgifter:

Utlämnade kommunala tilläggslån		63.995: —
Utlämnade lån för insats i bostadsrättslägenheter		15.285: —
Lösen av lån nr 15 från Kungl. statskontoret		6.993: 56
	Kronor	86.273: 56

Tillgångar:

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		206.452: 27
	Kronor	206.452: 27

Skulder:

Fondens kapital		206.452: 27
	Kronor	206.452: 27

890.07 Särskilda fonden för förrådsbyggnader

Avsatta medel uttaxerade i			
1946 års stat		100.000: —	
1947 års stat		100.000: —	
Del av köpeskilling för ett garage inom det till Asea överlåtna området å hamnplan		36.845: 50	236.845: 50
Utöver ovanstående avsättningar hade innan fonden bildades anslag beviljats i 1944 och 1945 års skattestater för uppförande av förrådsbyggnader med resp. kronor 100.000: — och 50.000: —			150.000: —
			386.845: 50
Avgår kostnader för uppförande av förrådsbyggnader under åren:			
1945	148.892: 07		
1946	16.975: 06		
1947	7.263: 95		
1948	1.422: 88		
1949	5.378: 54	179.932: 50	

Under år 1950 anvisades medel för:

Uppsättande av militärbarack samt inredning av förrådskontoret (Dk 13/4 1950 § 289)	17.000: —	
Uppförande av en magasinsbyggnad å Viksäng (Stfm 30/11 1950 § 274)	80.000: —	276.932: 50
Fondens kapital den 31/12 1950	Kronor	109.913: —

891.01 Västerås stads försäljningsmedelsfond

Inkomster:

Försålda fastigheter		57.715: 52
Markskadeersättning		680: 28
Gatumarksersättning		30: —
Försåld bostadsrätt		4.121: —
Överskott å anslag för gatuanläggningar		543: 71
	Kronor	63.090: 51

Utgifter:

Inköp av exploateringsfastigheter		16.427: 77
Inköp av hyresfastigheter		358.022: 80
Nyanläggning av gator		9.000: —
Iordningställande av parkområden		105.000: —
	Kronor	488.450: 57

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken	14.175: 03	
Sparkasseräkning i Westmanlands läns sparbank	15.181: 99	29.357: 02

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944	1.643: 62	
Svenska statens 2¾ % obligationer av år 1949	280.000: —	281.643: 62

Lån:

Lån till Västerås stad, 5-åriga lån (nr 99, 104, 105 och 106)		191.360: —

Fordringar:

Västmanlands läns landsting, ogulden köpeskilling för ett område av Östra utmarken		52.877: 65
	Kronor	555.238: 29

Skulder:

Fondens kapital		555.238: 29
	Kronor	555.238: 29

891.04 Västerås stads gatukostnadsfond

Inkomster:

Gatukostnadsbidrag		138.744: 29
	Kronor	138.744: 29

Tillgångar:

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944	249.753: 85
Kronor	249.753: 85

Skulder:

Fondens kapital	249.753: 85
Kronor	249.753: 85

892.01 Västerås stads donationsjordsfond

Inkomster:

Avsättning till fonden motsvarande 1/10 av årets ränteavkastning å fondkapitalet	1.143: 48
Försåld tomtmark av donationsjord	9.160: 08
Kronor	10.303: 56

Utgifter:

Inköp av Apalby egendom	400.000: —
Kronor	400.000: —

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken	4.268: 35

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944	11.848: 84

Fordringar:

Räntefri fordran av HSB i Västerås stiftelse Solgårdar	4.860: —
Kronor	20.977: 19

Skulder:

Fondens kapital	20.977: 19
Kronor	20.977: 19

Västerås den 20 mars 1951.

På drätselkammarens vägnar:
FRITZ EKLUND

/Folke Wahlsten

Redovisning för bolag med kommunal aktiemajoritet.

Västerås Omnibusaktiebolag

Bolagets ställning per den 31 dec. 1950 framgår av följande

Balansräkning:

Tillgångar:		
Omsättningstillgångar:		
Kassamedel		133.580: 13
Konduktörers växelkassor		1.830: —
Diverse fordringar		29.390: 38
Anläggningstillgångar:		
Vagnparken		797.069: 20
Maskiner och inventarier		2: —
	Kronor	961.871: 71
Skulder och eget kapital:		
Skulder:		
Diverse skulder		251.249: 81
Förskottsbetalda avgifter		500: —
Skuld till Västerås Omnibusaktiebolags Pensionsstiftelse		507.500: —
Eget kapital:		
Aktiekapital		200.000: —
Reservfond	2.474: 22	
Balanserad vinst från föregående år enligt bolagsstämmobeslut överfört till reservfonden	80: 54	2.554: 76
Årets vinst		67: 14
	Kronor	961.871: 71

Styrelsen och verkställande direktören hemställer att bolagsstämman ville besluta
att fastställa balansräkningen, samt
att vinsten kronor 67: 14 överföres till reservfonden.

Västerås den 27 februari 1951.

Fritz Eklund

J. Ruben Nyman **Henrik Welin-Berger**

Erik Pettersson **Gösta Sjöberg**

S. Karlsson
V. dir.

Västerås Teater Aktiebolag

Bolagets ekonomiska ställning per den 31 december 1950 framgår av följande

Balansräkning:

Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Teaterfastigheten, taxeringsvärde 225.000 kronor		220.000: —
„ 1938 års restaureringskostnader		2.000: —
Inventarier		1: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa	1.209: 69	
Innestående i bank	87: 28	
„ å postgiro	49: 92	1.346: 89
Fordran av Västerås stad		10.000: —
	Kronor	233.347: 89
Skulder och eget kapital:		
Långfristiga skulder:		
Inteckningslån i Västerås stads Sparbank		110.000: —
Kortfristiga skulder:		
Ej förfallen del av fastighetsskatt		412: —
„ „ inkomstskatt		186: —
Eget kapital:		
Aktiekapitalet		108.500: —
Reservfonden		13.000: —
Vinst å bolagets verksamhet:		
Vinst enligt balansräkning 31/12 1949	1.363: 98	
Avgår enligt bolagsstämmobeslut 15/5 1950:		
Avsättning till reservfonden	1.000: —	363: 98
Årets vinst		885: 91
	Kronor	233.347: 89

Ställda panter:

Inteckningar i fast egendom å 145.000 kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:

att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 885: 91 samt från föregående år balanserade vinstmedel kronor 363: 98, tillsammans kronor 1.249: 89, disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes hela beloppet kronor 1.249: 89

Västerås den 27 januari 1951.

J. Ruben Nyman

Einar Keijser
verkst. dir.

Gösta Lundberg

Sven Drakenberg

Thjelvar Hedberg

Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås

Bolagets ekonomiska ställning pr den 31 december 1950 framgår av följande

Balansräkning:

Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Fastigheter, färdigställda:		
Nr 3 i kvarteret Kalla	550.000: —	
„ 7 i „ Leif	470.000: —	
„ 1 i „ Pipan	1.190.000: —	
„ 1 i „ Läskstången	900.000: —	
„ 1 i „ Råbocken	2.934.000: —	
„ 3 i „ Älgen	1.773.000: —	
„ 3 i „ Mården	3.672.000: —	
„ 1 i „ Älgen	1.442.000: —	
„ 4 i „ Älgen	2.587.000: —	
„ 1 i „ Rådmannen	381.000: —	
„ 1 i „ Vargen	2.100.000: —	
„ 1 i „ Björnen	3.238.000: —	21.237.000: —
Fastigheter, ej färdigställda:		
Nr 1 i kv. Sliparen, nr 1 i kv. Svarvaren och nr 2 i kv. Lindaren		1.837.420: 96
Obebyggd tomt:		
Del av tomt nr 8 i kv. Leif		54.514: 30
Utbetalda arkitekt- och konstruktörsarvoden m. m. för planerad bebyggelse i:		
Nr 5 i kv. Sandstenen	4.275: —	
„ 1 i „ Stenborren	8.003: 35	
Norra Skallberget	25.200: 10	
Garagebyggnad å tomten nr 1 i kv. Läskstången	200: —	
Garagebyggnad m. m. å tomten nr 1 i kv. Vargen	8.470: —	46.148: 45
Inventarier:		
För kontoret	1: —	
För fastigheterna	1: —	2: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa	978: 06	
Innestående å checkräkning	15.118: 40	
Innestående å postgiro	57.817: 74	73.914: 20
Hyresfordringar		1.533: 73
Övriga fordringar		7.942: 02
Diverse materialier		48.413: 57
Beräknad restitution å erlagd preliminär skatt för år 1950		960: —
	Summa kronor	23.307.849: 23

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:

Inteckningslån enligt bilaga nr 4	20.660.327: 96	
Byggnadskreditiv i AB Svenska Handelsbanken	1.643.973: 18	22.304.301: 14

Kortfristiga skulder:

Inbetalda hyror för år 1951	103.126: 68	
Upplupna ej förfallna räntor	11.388: 21	
Ej inleverade källskattemedel	7.242: —	
Obetalda fastighetsomkostnader	18.440: 55	
Reserverade medel för fastigheters färdigställande	121.627: 90	
Innehållna garantibelopp för fastigheters färdigställande	69.164: 55	
Reserverat för bastuanläggning och motionshall å tomten nr 1 i kv. Vargen	60.000: —	
Depositionsbelopp för utlämnade entreprenadhandlingar	100: —	
Debiterade ej förfallna fastighetsskatter för år 1950	32.245: —	423.334: 89

Eget kapital:

Aktiekapitalet	500.000: —	
Reservfonden	56.000: —	
Dispositionsfonden	6.762: 07	562.762: 07

Vinst å bolagets verksamhet:

Vinst enligt balansräkning 31/12 1949		17.083: 32	
Avgår enligt bolagsstämmobeslut 15/5 1950:			
Utdelning till aktieägarna	15.000: —		
Avsättning till reservfonden	2.000: —	17.000: —	83: 32
Årets nettovinst			17.367: 81
		Summa kronor	23.307.849: 23

Ställda panter:

Inteckningar:

I bolagets fasta egendom	2.739.000: —	
I bolagets tomträtter till tomter	11.075.980: —	13.814.980: —

Utfärdade reverser med inteckningsmedgivande:

Överlämnade till Västerås stad antingen som säkerhet för tecknad borgen byggnadskreditiv eller som säkerhet för tillfälliga primär- och sekundärlån	12.770.000: —	
Överlämnade till Västerås stad som preliminär säkerhet för i tomträttskontrakt stipulerade viten	264.000: —	13.034.000: —
	Summa kronor	26.848.980: —

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:
att fastställa balansräkningen, och
att årets vinst kr. 17.367: 81 samt från föregående år balanserade vinstmedel kr. 83: 32, eller tillhopa kr. 17.451: 13, disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes	kronor	2.000: —
till aktieägarna utdelas 3 % mot kupong nr 11	„	15.000: —
att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå	„	451: 13
	Kronor	17.451: 13

Västerås den 12 februari 1951.

Thjelvar Hedberg **Gustaf Olsson** **Fritz Eklund** **Henrik Welin-Berger**

Åke Johansson **J. Ruben Nyman**

Axel Bergquist
Verkst. direktör

Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter

Bolagets ställning vid redogörelseårets slut framgår av följande

Balansräkning:

Tillgångar:		
Fordran av Västerås stad enligt revers		5.741.771: 40
	Kronor	5.741.771: 40
Skulder:		
Lån hos Kungl. Generalpoststyrelsen enligt revers	5.633.190: 57	
Upplupen ännu ej förfallen ränta å samma lån	98.580: 83	5.731.771: 40
Aktiekapital		10.000: —
	Kronor	5.741.771: 40

Då bolaget icke redovisar vare sig vinst- eller förlust å verksamheten inskränker sig styrelsen till att hemställa, att bolagsstämman måtte fastställa balansräkningen.

Västerås i mars 1951.

Gustaf Olsson

Henrik Welin-Berger **J. Ruben Nyman**

Fritz Eklund **Thjelvar Hedberg**

Aktiebolaget Arbetarebostäder i Västerås

Balansräkning:

Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Fastigheten kv. Högne	222.000: —	
„ „ Julius-Jörgen	690.000: —	
„ „ Oskaria	200.000: —	
„ „ Bruno	160.000: —	
„ „ Hyttan	150.000: —	1.422.000: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa	875: 62	
Innestående å checkräkning	1.585: 56	
„ å postgiro	301: 99	2.763: 17
Hyresfordringar		170: 74
	Kronor	1.424.933: 91

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:

Inteckningslån			989.691: 47
Kortfristiga skulder:			
Inbetalda hyror för år 1951		9.264: 51	
Upplupna ej förfallna räntor		2.689: 58	
Debiterade ej förfallna fastighetsskatter		2.606: —	
Obetalda fastighetsomkostnader		7.683: 89	
Reserverade medel för regl. av brandskada		1.740: 50	23.984: 48
Eget kapital:			
Aktiekapitalet		300.000: —	
Reservfonden		42.000: —	
Dispositionsfonden		67.000: —	409.000: —
Vinst å bolagets verksamhet:			
Vinst enligt balansräkning 31/12 1949		12.231: 98	
Avgår enligt bolagsstämmobeslut 15/5 1950:			
Utdelning till aktieägarna	9.000: —		
Avsättning till reservfonden	1.200: —	10.200: —	2.031: 98
Årets nettovinst			225: 98
		Kronor	1.424.933: 91

Ställda panter:

Inteckningar å 1.133.319 kronor i bolagets fasta egendom.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:

att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 225: 98 samt från föregående år balanserade vinstmedel kronor 2.031: 98 eller tillhopa kronor 2.257: 96 disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes	kronor	200: —
att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå	„	2.057: 96
	Kronor	2.257: 96

Västerås den 10 mars 1951.

Gösta Lundberg

Thjelvar Hedberg **Henrik Welin-Berger**

Åke Johansson **Mattias Pers**

Erik Pettersson

Axel Bergquist
Verkst. direktör

Förteckning över dispositionen av stadsfullmäktiges och drätselkammarens anslag för oförutsedda behov 1950.

Litt.	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—S1	Drätselk:s anslag 20—D2
1 C 2—168	Anslag för underhåll av möblerna i drätselkammarens sessionssal	Dk § 821/1950		1.000: —
1 C 3—163	Utförande av vissa ändringsarbeten i drätselkontorets lokaler	Stfm § 20/1950	15.000: —	
1 C 3—368	Inköp av postgiromaskin för drätselkontoret	Stfm § 3/1950	3.500: —	
	Inköp av ny räknemaskin till drätselkontoret	Stfm § 345/1950	4.600: —	
1 Ö—104	Anslag till kurs i modern kontorsorganisation	Dk § 823/1950		600: —
1 Ö—110,1	Tryckning av instruktion för skyddsombuden	Dk § 536/1950		750: —
2 A—101,0	Vikarie för inskrivningsrådmannen	Stfm § 392/1949	1.100: —	
	Arvode för upprättande av registerkarta över Badelunda församling samt södra delen av Björnön..	Stfm § 344/1950	3.100: —	
2 B—366	Tilläggsanslag för utbyte av två bilar vid polisverket	Stfm § 125/1950	2.700: —	
3 B 1—101,0	Arvode till ledamöter av granskningsnämnden för 1951 års mantalsskrivningar	Stfm § 290/1950	3.000: —	
5 A—101,0	Anslag för besiktning av skyddsrum	Dk § 45/1951		425: —
5 A—160	Tilläggsanslag för branddammar vid Hammarby..	Dk § 745/1950		1.000: —
5 Ö—173,1	Västerås Hemvärn för skjututbildning m. m.	Stfm § 184/1950	3.000: —	
5 Ö—173,2	Bidrag till lokalkostnader för Västerås Befälsutbildningsförening	Stfm § 117/1950	1.000: —	
7 B 1—160,1	Anslag för omändringsarbeten i Fiskartorget 3	Stfm § 292/1950	3.200: —	
7 B 5—160,4	Omändringsarbeten på vaktstuga i gamla hamnen åt tullkammaren	Dk § 186/1950		600: —

Litt.	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—S1	Anslagsbelopp Drätselk:s anslag 20—D2
7 B 5—162	Hyra för vaktstuga i gamla hamnen åt tullkammaren	Dk § 186/1950		600: —
7 B 8—160,4	Ny brunn vid Uddens barnkoloni	Stfm § 232/1950	4.725: —	
7 D 3—161,9	Inlösen av avdikningslån	Stfm § 263/1950	6.000: —	
7 D 3—360,4	Utvändiga reparationer å Nordanby gård	Stfm § 183/1950	35.000: —	
7 E 1—160,1	Reparation av lägenhet i Bostadsrättsföreningen Vreten	Dk § 545/1950		360: —
7 E 1—161,8	Erosionsskadeersättning till mark- och strandägare i samband med Hörendesjöns regleringsföretag	Dk § 602/1950		1.081: 08
7 E 2—160,1	Tilläggsanslag för underhåll av Stadshotellet	Stfm § 127/1950	25.000: —	
7 E 2—160,3	Iordningställande av personalrum för kommunalarbetare och förråd i Stadshotellets källarvåning	Stfm § 21/1950	8.300: —	
7 E 3—160,1	Anslag för omändringsarbeten i Sundinska huset	Stfm § 292/1950	3.000: —	
7 F 2—160,3	Iordningställande av familjebostad för fastighetsskötare i pensionärshemmet vid Tenngatan 1	Stfm § 128/1950	6.700: —	
7 F 2—360,3	Tilläggsanslag för pensionärshemmet i kv. Lodet	Stfm § 38/1950	15.061: 25	
8 B 2—368,1	Tilläggsanslag för anordnande av trafiksignalsystem i Stora gatan å delen Köpmangatan—Kopparbergsvägen	Stfm § 77/1950	58.000: —	
8 B 6—366	Anslag för inköp av två nya lastbilar till byggnadskontoret	Stfm § 296/1950	20.000: —	
8 C—101,0	Anslag för anställande av lekledarinna i Rudbecksparken	Dk § 350/1950		800: —
8 C—368	Inköp av motorgräsklippare och motordriven ogrässpruta för parkstyrelsen	Stfm § 75/1950	4.600: —	
12 A 1—101,02	Anslag för läkarjour	Stfm § 385/1949	4.100: —	

Litt.	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—S1	Drätselk:s anslag 20—D2
12 A 1—134,5	Bidrag till Västmanlands läns jaktvårdsförening för utrotning av kråkor, kajor och skator inom staden..	Dk § 364/1950		500:—
13 D 1—360	Modernisering av tvättrummen i varmbadhuset	Stfm § 234/1950	21.800:—	
13 E 6—173,2	Anslag till Berga Bastuförening	Dk § 36/1950		1.000:—
15 A 2—101,12	Provisorisk avlöningsförbättring för folkskolans övningslärare	Stfm § 5/1950	8.000:—	
15 A 2—173	Bidrag till lettiska skolbarns undervisning	Dk § 942/1950		275:—
15 A 2—178,1	Stipendier åt elever vid folkhögskola	Stfm § 87/1950	2.000:—	
15 A 4—160,4	Omändring av nuvarande metallslöjdsalen i Herrgärdsskolan till expeditionslokaler för folkskolestyrelsen	Stfm § 256/1950	16.315:—	
15 G 1—160	Tilläggsanslag för underhålls- och förbättringsarbeten å läroverksbyggnaderna	Stfm § 126/1950	7.900:—	
15 G 1—173	Bidrag till inköp av piano till högre allmänna läroverket	Dk § 256/1950		500:—
15 G 1—368	Inköp av instrument till läroverkets blåsorkester ..	Stfm § 277/1950	3.600:—	
15 I 1—119,3	Anslag för uppsättande av ett bandypris	Dk § 111/1950		1.000:—
15 I 5—173,2	Västerås komm. idrottsförening, fri bussresa till Norrköping	Dk § 682/1950		400:—
15 Ö—171,1	Anslag till landstingets yrkesskolor för anordnande av vävkurser	Stfm § 249/1950	1.500:—	
	Anslag för lokalhyra, städning m. m. för vävkurs ..	Dk § 376/1950		150:—
15 Ö—173,1	Anslag för renovering av Arosgården.............	Stfm § 219/1950	3.000:—	
	Nykterhetsundervisning ..	Stfm § 235/1950	1.000:—	
15 Ö—173,3	Bidrag till öppethållande av Folkets Park under innevarande år	Stfm § 275/1950	5.000:—	

Litt.	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—S1	Drätselk:s anslag 20—D2
15 Ö—173,5	Bidrag till SSUH:s kongress 1950	Stfm § 116/1950	1.000: —	
16 C 3—173	Anslag för täckande av kostnader för dagkoloniverksamheten vid Lövudden	Dk § 36/1951		608: 50
16 Ö—173,7	Bidrag till föreningen Värnet för uppförande av en badbrygga	Dk § 149/1950		1.000: —
16 Ö—173,8	Bidrag till Västerås Folkpensionärers Förenings verksamhet	Dk § 340/1950		500: —
16 Ö—173,9	Fri bussresa för transport av barn till och från Röda Korsets kolonihem vid Hagbyn	Dk § 449/1950		250: —
18 A—119	Anslag till pensionsnämnderna för representation	Dk § 445/1950		400: —
18 A—170,1	Tilläggsanslag för stadens bidrag till folkpensionerna	Stfm § 190/1950	52.178: —	
18 A—170,2	Tilläggsanslag för stadens bidrag till folkpensionerna	Stfm § 190/1950	8.599: —	
19 B—368	Inköp av skrivmaskin till Hyresnämnden	Dk § 970/1950		800: —
20—183,1	Tryckningskostnader m. m. för 1950 års obligationslån	Dk § 395/1950		2.000: —
	Tilläggsanslag för tryckningskostnader m. m. för 1950 års obligationslån ..	Dk § 872/1950		700: —
	Tillfälligt lönetillägg à 3 % till stadens befattningshavare och pensionärer att fördelas på diverse konton enl. spec. i anslagsliggaren			
	Av Stfm beviljat tilläggsanslag	Stfm § 342/1950	70.000: —	

Litt.	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—S1	Anslagsbelopp Drätselk:s anslag 20—D2
	I anspråk taget belopp för lönetillägget fördelar sig på: Löner 19.575: — Pensioner .. 7.100: — Resterande kr. 43.325:— reserveras för täckande av retroaktiva pensionsavgifter (Dk § 163/1951)			
		Summa kronor	432.578: 25	17.299: 58

Disposition av anslag för engångsinbetalningar till SKP

Litt	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Drätselk:s anslag 20—D3
	Avgift till SKP för fribrev för:		
1 C 3—108	Kontorsbiträdet B. E. Rickardsson..	Dk § 404/1950	1.337: —
	Kontorsbiträdet I. M. Carlström	Dk § 404/1950	2.977: —
2 B—108	Polisman P. J. Åhlund	Dk § 404/1950	2.096: —
	Kontorsbiträdet A. E. Schelin	Dk § 404/1950	1.264: —
4 A—108	Byggnadsinspektör K. R. Holmqvist	Dk § 404/1950	231: —
6 —108	Brandmannen Arne Medin	Dk § 974/1950	17.373: —
		Summa kronor	25.278: —

Disposition av kulturfondens disponibla avkastning för kulturella och allmännyttiga ändamål

Litt	Kontobenämning	Beslut	Anslagsbelopp Stfm:s anslag 20—S7
1 Ö —119,4	Kulturnämndens förvaltningskostnader		1.883: 91
7 F 2—355	Konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmens samlingssalar	Stfm § 14/1950	5.000: —
8 C—353.08	Iordningställande av plantering i Oxbacken	Stfm § 162/1950	35.000: —
15 Ö—368	Inköp av konstsamling	Stfm § 164/1950	60.000: —
16 B 2—355	Konstnärlig utsmyckning av ålderdomshemmets lokaler: Anslag kr. 5.000: —, varav kr. 13: 75, som ej tagits i anspråk, återredovisats	Stfm § 14/1950	4.986: 25
		Summa kronor	106.870: 16

Under år 1950 beviljade anslag av låne- och fondmedel

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	6 Brandförsvar			
	Anslag ur brandförsvarsfonden:			
568,1	Utbyggnad av brandtelegraf	Stfm 29/6 1950 § 147		2.000: —
	7 B Förvaltningsfastigheter			
	Anslag ur fonden för förrådsbyggnader:			
7—560,1	Uppsättande av militärbarack samt inredning av förrådskontoret	Dk 13/4 1950 § 289		17.000: —
7—560,2	Uppförande av magasinsbyggnad å Viksäng	Stfm 30/11 1950 § 274		80.000: —
	7 C Exploateringsfastigheter			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
560,1	Förvärv av delar av tomten nr 2 i kvarteret Lennart	Stfm 23/2 1950 § 35		4.500: —
	Täckande av slutliga kostnader enligt bytesavtal mellan Asea och staden	Stfm 30/11 1950 § 291		16.895: 97
560,2	Exploatering av Norra Gideonsbergsområdet, grundrabatter	Stfm 30/3 1950 § 80	230.000: —	
	Exploatering av Malmabergsområdet, grundrabatter	Stfm 30/3 1950 § 80	75.000: —	
560,3	Exploatering av Norra Gideonsbergsområdet, anslutningsavgifter (restkostnader)	Stfm 30/3 1950 § 80	210.000: —	
	7 D 3 Jordbruksfastigheter			
	Anslag ur donationsjordsfonden:			
560,2	Förvärv av Apalby egendom	Stfm 23/2 1950 § 47		400.000: —
	7 E Hyresfastigheter			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
1—560,1	Förvärv av tomten nr 3 i kvarteret Ferdinand	Stfm 29/6 1950 § 144		18.000: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	Förvärv av tomterna nr 1 och 8 inom kvarteret Gude, del av köpeskillingen (jfr 7E1—360,6) ..	Stfm 29/6 1950 § 161		250.000: —
	Förvärv av tomten nr 6 inom kvarteret Felix	Stfm 26/10 1950 § 246		77.522: 80
	Förvärv av tomten nr 2 i kvarteret Fabian	Stfm 26/10 1950 § 247		12.500: —
1—560,8	Förvärv av tomten nr 1 i kv. Kol, del av köpeskillingen	Stfm 23/2 1950 § 48	90.000: —	
6—560,1	Om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan, tilläggsanslag..	Stfm 21/12 1950 § 351	185.000: —	
	8 B 2 Nyanläggningar av gator och vägar			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
551,512	Knektgatan	Stfm 31/8 1950 § 182		9.000: —
	Gator och vägar inom exploateringsområdet Norra Gideonsberg			
551,501	Hästhovsgatan	Stfm 30/3 1950 § 80	41.000: —	
551,505	Gideonsbergsgatan m. fl. ..	Stfm 30/3 1950 § 80	246.000: —	:
551,515	Siggesborgsgatan jämte andel i Nordanbyvägen	Stfm 30/3 1950 § 80	95.000: —	
551,508	Gator inom exploateringsområdet Lilla Johanneslund	Stfm 30/3 1950 § 80	53.700: —	
	Gator inom exploateringsområdet Malmaberg:			
551,510	Svarvargatan	Stfm 30/3 1950 § 80	3.800: —	
551,511	Plåtslagargatan	Stfm 30/3 1950 § 80	17.500: —	
551,513	Tråddragargatan	Stfm 30/3 1950 § 80	51.000: —	
	8 C Parkförvaltning			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
553,05	Iordningställande av Hagaparken	Stfm 25/5 1950 § 119		65.000: —
553,07	Iordningställande av lekplats inom kvarteret Smalbäcken	Stfm 30/3 1950 § 76		40.000: —
553,505	Ordnande av park inom exploateringsområdet Norra Gideonsberg	Stfm 30/3 1950 § 80	70.000: —	

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
553,508	Ordnande av park inom exploateringsområdet Lilla Johanneslund	Stfm 30/3 1950 § 80	10.000: —	
553,510	Ordnande av park inom exploateringsområdet vid Malmaberg	Stfm 30/3 1950 § 80	50.000: —	
	9 A Hamnar			
560,5—7 566,03-10	Inköp av två nya kranar till djuphamnen m. m.	Stfm 28/9 1950 § 233	2.981.700: —	
	10 D Färjor och ångslupar			
	Anslag ur trafikfonden:			
566,1	Installerande av oljeeldning å Elbafärjorna	Stfm 23/2 1950 § 49		25.000: —
566,2	Anskaffande av ny passagerarebåt	Stfm 28/9 1950 § 237		275.000: —
	11 B Gasverk			
L 214	Tilläggsanslag för utbyggnad av gasverket	Stfm 31/8 1950 § 176	143.000: —	
L 215	Tilläggsanslag för anskaffande av kolkran till gasverket	Stfm 26/1 1950 § 18	46.705: —	
	11 C Elektricitetsverk			
L 385	Framdragande av jordkabelserviser till 18 fastigheter i kv. Konvaljen, Violen, Daggkåpan, Hästhoven, Snödroppen och Emaus ..	Stfm 30/3 1950 § 72	39.000: —	10.000: —
L 387	Iordningställande av transformatorstation inom kv. Kata	Stfm 26/1 1950 § 17	28.000: —	
L 388	Anskaffande av transformatorer	Stfm 30/3 1950 § 73	80.000: —	
L 389	Framdragande av jordkabelserviser till fyra fastigheter i kvarteren Lindaren och Svarvaren	Stfm 26/10 1950 § 258	6.500: —	2.500: —
L 390	Anslutning av transformatorstation vid Norra Gideonsberg till ledningsnätet samt uppställning av provisorisk transformatorkiosk	Stfm 27/4 1950 § 92	19.000: —	

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 392	Förstärkning av ledningsnätet till Viksängs industriområde	Stfm 28/9 1950 § 231	11.500: —	
L 393	Uppförande av transformatorstation på norra Jakobsberg	Stfm 28/9 1950 § 231	16.000: —	
L 394	Uppförande av transformatorstation vid Djuphamnen	Stfm 31/8 1950 § 187	42.000: —	
L 395	Framdragande av högspänningskabel från transformatorstationen vid Vegagatan till transformatorstationen vid Skallbergsgatan	Stfm 30/11 1950 § 289	11.500: —	
L 397	Framdragande av jordkablar från transformatorstationen vid Agnegatan till bebyggelse vid Skogsvägen och Blåsboskolan..	Stfm 21/12 1950 § 335	12.000: —	5.000: —
	13 AB Vatten- och avloppsverk			
L 188	Uppförande av vattentorn med tillhörande anläggningar på Skallberget ..	Stfm 26/1 1950 § 19	1.050.000: —	
L 189	Framdragande av vatten-, dagvatten- och spillvattenledningar i Stockholmsvägen och Strandhemsvägen	Stfm 27/4 1950 § 91		18.000: —
L 190	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skogsvägen från Aroslund till kv. Lunden	Stfm 30/11 1950 § 287	9.000: —	4.000: —
L 191	Anläggande av en grundvattenpumpstation vid Hässlö med tillhörande transformatorstation och övrig utrustning	Stfm 26/10 1950 § 257	262.000: —	
L 194	Utförande av en kulvert för avledande av regnvatten utefter Stockholmsvägen	Stfm 30/11 1950 § 276		45.000: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 195	Framdragande av gas- samt vatten-, regnvatten- och spillvattenledningar till kvarteren Stenborren och Stenbjörnen	Stfm 26/10 1950 § 259	42.000: —	68.000: —
	20 Finansförvaltning			
	Anslag ur bostadssubventionsfonden:			
580,1	Lösen av lån nr 15 från Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)	Dk 4/1 1950 § 32		6.993: 56
		Summa	6.227.905: —	1.451.912: 33

Fördelning av fondanslagen

890,01	Trafikfonden ...	300.000: —
890,06	Särskild fond för bostadssubvention	6.993: 56
890,07	Särskilda fonden för förrådsbyggnader	97.000: —
891,01	Försäljningsmedelsfonden	493.418: 77
891,03	Brandförsvarsfonden	2.000: —
891,05	Tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter	152.500: —
892,01	Donationsjordsfonden	400.000: —
	Kronor	1.451.912: 33

Statistik över antalet anställda och utbetalda löner

	Antal[1]				Lönesumma (avrundade tal)			
	1947	1948	1949	1950	1947	1948	1949	1950
Ordinarie befattningshavare	331	369	401	445	2.734.000: —	2.921.000: —	3.081.000: —	3.350.000: —
Lärare	185	194	227	275	1.539.000: —	1.605.000: —	2.185.000: —	2.243.000: —
Extra och tillfälliga befattningshavare [2]	248	471	528	582	1.497.000: —	1.750.000: —	1.445.000: —	1.552.000: —
Kollektivanställda	437	493	574	611	2.430.000: —	2.924.000: —	3.002.000: —	3.013.000: —
	1.201	1.527	1.730	1.913	8.200.000: —	9.200.000: —	9.713.000: —	10.158.000: —
Pensionärer	219	218	246	260	442.000: —	437.000: —	514.000: —	557.000: —
	1.420	1.745	1.976	2.173	8.642.000: —	9.637.000: —	10.227.000: —	10.715.000: —

[1]) Medeltal
[2]) För år 1947 enbart extra befattningshavare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Sid.

Redovisning av stadens ekonomiska ställning ... 3
Fasta kapitalbehållningens avräkning ... 9
Skattestatens redovisning ... 10
Skattestatens avräkning ... 20
Skattestatens överskott och underskott ... 21
Låne- och fondstatens redovisning ... 22
Låne- och fondstatens avräkning ... 25
Budgetavräkning för 1950 års skattestat ... 26
Skattestatens utgående förskott ... 36
Skattestatens utgående reservationer ... 38
Låne- och fondstatens utgående förskott ... 45
Låne- och fondstatens utgående reservationer ... 46
Redogörelse över förvaltningen av stadens egna fonder ... 49
Redovisning för bolag med kommunal aktiemajoritet ... 54
Förteckning över dispositionen av stadsfullmäktiges och drätselkammarens anslag för oförutsedda behov 1950 ... 61
Disposition av anslag för engångsinbetalningar till SKP ... 66
Disposition av kulturfondens disponibla avkastning för kulturella och allmännyttiga ändamål ... 66
Under år 1950 beviljade anslag av låne- och fondmedel ... 67
Statistik över antal anställda och utbetalda löner ... 72

Västerås 1951 Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 Ser. B nr 7

Redogörelse för förvaltningen av Västerås stads donationsfonder avseende år 1950.

Den redogörelse över förvaltningen av stadens donationsfonder, som årligen lämnats, har endast utgjorts av en siffermässig sammanställning över fondernas utgifter och inkomster etc. Redogörelsen har ingått som en bilaga till drätselkammarens boksluts-redogörelse.

Det har synts mig önskvärt att lämna en fylligare redogörelse med — förutom de sedvanliga sifferuppgifterna — förklarande text och andra uppgifter av allmänt intresse. Redogörelsen har brutits ur drätselkammarens bokslutsredogörelse och intagits separat bland stadsfullmäktiges B-handlingar.

Vid 1950 års slut förvaltade staden 115 donationsfonder, varav

56 st.	under drätselkammarens,
17 st.	under folkskolestyrelsens,
5 st.	under yrkesskolestyrelsens,
15 st.	under kommunala flickskolans och
22 st.	under fattigvårdsstyrelsens förvaltning
115 st.	

Av ovanstående donationsfonder stå 35 st. under KB:s tillsyn enligt lag den 24/5 1929 om tillsyn över stiftelse.

Under år 1950 har en donationsfond tillkommit, nämligen *"Cecilia Charlotta Lindgrens fond"* till hemmet för pauvres honteux på kronor 2.500: — (jfr stfm 27/4 1950 § 96). Västerås stad har vidare mottagit en donation från dödsbodelägare efter major Sven O. Wijkman, utgörande den avlidnes boksamling (jfr stfm 31/8 1950 § 192). Donationen redovisas icke bland räkenskaperna.

Fröken Anna Falkenberg donerade till Västerås stad enl. testamente den 19/6 1912 sin förmögenhet till "Ålderdomshemmet i Västerås" (jfr stfm 18/6 1915 § 123) och bestämde därvid att förmögenheten skulle förvaltas av nuvarande AB Svenska Handelsbanken och att avkastningen skulle utgå till en förutvarande tjänarinna samt till fröken Falkenbergs kusiner. Sedan kusinerna avlidit utgår endast ett legat på kr. 400: — till omförmälda tjänarinna, och resten av avkastningen skall tillhandahållas Västerås. Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 26/10 1950 § 260 att uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att utarbeta förslag till bestämmelser angående användningen och förvaltningen av donationen.

Fonden är icke redovisad i bokslutet, då AB Svenska Handelsbanken fortfarande förvaltar densamma. Den första avkastningen till staden utbetalas under 1951.

Västerås stad erhöll den 19/6 1945 (jfr stfm 27/9 1945 § 225) en donation på kr. 20.000: — av med. d:r Albert Grönberg att under namnet *"Grönbergska fonden"* förvaltas av fattigvårdsstyrelsen. Medlen ha på grund av bestämmelserna i donationsbrevet ännu ej tillförts staden.

Fonden *"Hammarby skoltomt"*, kr. 3.172: 12 vid årets början, har enligt stadsfullmäktiges beslut den 30/3 1950 § 62 helt disponerats för täckande av del av kostnaderna för inköp av stadsägan nr 355, och fonden *"Stadsarkitekt Erik Hahrs minne"* har tagits i anspråk med det ursprungliga beloppet, kr. 10.000: —, för täckande av del av kostnaderna för inköp av Carl Milles' fontänskulptur "Solglitter" (jfr stfm 29/6 1950 § 162). Återstoden av fondens behållning, utgörande ränteavkastningen c:a kr. 1.000: —, är avsedd att användas för täckande av ev. merkostnader för själva planteringen.

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 30/11 1950 § 294 att under vissa villkor överlämna behållningen i "Fru Carolina Hygrells fond" till De Gamlas Vänner såsom bidrag till finansieringen av föreningens planerade ny- och ombyggnad å tomten Brage nr 5. Fonden, vars behållning den 31/12 1950 utgör kr. 79.422: 55, kvarstår t. v. bland stiftelsernas räkenskaper i avvaktan på byggnadslov och byggnadstillstånd.

Totalt utgör fondernas bokförda tillgångar vid 1950 års slut kr. 2.578.709: 54 och utgöres av

obligationer	166.706: —
aktier	453.934: —
bankräkningar	34.683: 60
lån	1.711.241: 95
fastigheter	74.900: —
avräkning med staden	137.243: 99
	2.578.709: 54

Aktierna äro bokförda till kursvärdet per den 31/12 1950 och obligationerna till dagskurs, dock högst nominella värdet. Fastigheterna, *Lovisa nr 3* och *Ingrid nr 6*, tillhörande respektive "Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål" och "Ålderdomshemmets tillgångskonto", äro bokförda till resp. kr. 60.000: —, utgörande av stadsfullmäktige den 26/11 1885 fastställt värde och kr. 14.900: —, motsvarande anskaffningskostnaderna (1899). Taxeringsvärdena äro f. n. resp. kr. 100.000: — och kr. 45.000: —.

Vid 1950 års ingång hade donationsfonderna tillsammans en fordran i avräkning av Västerås stad på kr. 149.156: 88, som staden förräntar efter gällande sparkasseränta. Av dessa medel ha kr. 95.000: — placerats i Svenska Statens 3 ¼ % obligationslån av 10/12 1950.

Lån till Västerås stad (stadens lån nr 75) enl. revers av 5/5 1940 på ursprungligen kr. 415.350: —, löpande med 4,75 % ränta och med 25 års amorteringstid, konverterades den 5/5 1950 efter en räntesats av 3,1 %. Lånets behållning var då kr. 303.375: 33. I samband härmed beslöts att räntan skulle betalas per år i stället för som tidigare per halvår. På grund härav motsvarar ränteinkomsten på detta lån endast ½ års ränta. Fonderna krediteras ej för upplupen, ej förfallen ränta.

Lån till Västerås stad (stadens lån nr 78) enl. revers av 1/12 1940 på ursprungligen kr. 125.000: —, löpande med 4,5 % ränta och med 25 års amorteringstid, konverterades den 1/12 1950 efter 3 % ränta. Lånets behållning var då kr. 76.031: 48. Konverteringen har icke inverkat på 1950 års ränteinkomst.

Till Byggnads AB Mimer har enligt drätselkammarens särskilda beslut under 1948—1949 utlånats totalt kr. 982.730:— mot säkerhet av inteckningar, varav 514.385: — mot 3 % ränta och 468.345: — mot 3 ½ % ränta. (För ett belopp av kr. 325.000: —

finnas endast reverser med inteckningsmedgivande, beroende på att berörda fastigheters avkastningsvärde ännu ej fastställts). Som ytterligare säkerhet har stadsfullmäktige den 27/1 1949 § 4 beslutat teckna borgen härför. Kungl. Maj:ts medgivande till denna borgen har ännu ej erhållits. Till följd av det höjda diskontot har drätselkammaren beslutat höja räntorna med en halv procent.

Asea har under året beslutat utgiva nya aktier på så sätt, att på två gamla aktier lämnas en ny. På grund härav ökas antalet aktier; för Torngrenska fonden från 403 till 604, för Ugglas understödsfond från 97 till 146 och för 21-septemberfonden från 6 till 9 st. De nya aktierna utgivas under år 1951 och redovisas i bokslutet som delbevis i 1950 års fondemission.

Det bokförda värdet av donationsfondernas aktier har sedan förra året stigit med icke mindre än kr. 82.142: —, medan det bokförda värdet av obligationerna har sjunkit med kr. 3.504: —, varvid hänsyn icke tagits till de under året inköpta obligationerna för kr. 95.000: —, som äro bokförda till kr. 92.150: —.

Under året har för försålda teckningsrätter till aktier i Svenska Cellulosa AB influtit kr. 2.236: 20, avseende

Maria Hallanders fond	433: 70
Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka	1.802: 50

Avkastningen under året, som uppgått till kronor 92.204: —, varav

kr.	2.668: 71	för	obligationer,
„	16.463: 50	„	aktier,
„	845: 90	„	bankräkningar,
„	55.798: 67	„	lån,
„	2.236: 20	„	försålda teckningsrätter,
„	10.000: —	„	fastigheter samt
„	4.191: 02	„	avräkning med staden
„	92.204: —		

utgör 3,69 % av det bokförda värdet vid 1949 års slut.

Utgifterna under året utgjorde kronor 78.304: 25, varav

kr.	51.711:82	för	pensioner och understöd,
„	3.103: 87	„	stipendier och premier,
„	7.115: 06	„	ålderdomshem och barnhem m. m.,
„	3.909: 32	„	skolbarns beklädnad,
„	1.599: —	„	bidrag till yrkesskolorna för pensioner,
„	10.000: —	„	landstinget (hemmet för kroniskt sjuka),
„	115: 56	„	diverse ändamål,
„	80: —	„	gravskötsel enl. donationsbestämmelserna,
„	531: 21	„	administrationskostnader m. m. samt
„	138: 41	„	avräkning med staden.
„	78.304: 25		

Under året har en utredning gjorts med avseende på fonder, vilkas avkastning ett flertal år icke kunnat tagas i anspråk av flera anledningar, bl. a. på grund av ålderdomliga donationsbestämmelser. Beslut har fattats om ny disposition av fondmedlen, men för vissa fonder har Kungl. Maj:ts tillstånd måst begäras.

Drätselkammaren beslöt den 2/3 1950 § 195 att avkastningen i den till förutvarande Badelunda kommun donerade fonden *"Victor Anderssons och hans hustrus donationsfond"* årligen skulle tillföras "Törnblomska donationsfonden" att av fattigvårdsstyrelsen utdelas till behövande i f. d. Badelunda kommun. Fonden tillföll staden i samband med inkorporeringen den 1/1 1946 och behållningen var då 4.899: 08. Någon utdelning av avkastningen har från stadens sida icke gjorts förrän år 1950.

Stadsfullmäktige har beslutat att ändra bestämmelserna för följande fonder (stfm 30/3 1950 § 62).

"Knyppelsällskapets i Västerås gåva", vars medel får disponeras av kommunala flickskolans styrelse för inköp av knyppeldynor till intresserade och flitiga elever,

"Otto Oests gåva", vars medel fritt får disponeras av barnstugestyrelsen för något lämpligt ändamål,

"Hygrellska donationsfonden". Enligt stadsfullmäktiges beslut skall fondens behållning stiga till kr. 5.000: — (per den 31/12 1950 uppgår fonden till kr. 4.620: 30), därefter skall hela avkastningen överlämnas till Föreningen Västerås Skollovskolonier,

"Funkerska donationsfonden" för folkskolan i Lundby församling. Fondens medel har överförts till J. G. Wahlströms donationsfond.

För de ändrade dispositionerna betr. ovanstående fonder erfordras icke Kungl. Maj:ts tillstånd.

"Badelunda sockens skogsfond". Stadsfullmäktige beslöt att göra en hemställan till Kungl. Maj:t om medgivande att överföra fondens medel till försäljningsmedelsfonden. Denna hemställan har Kungl. Maj:t den 22/12 1950 lämnat utan bifall. Utredning om ändrade bestämmelser pågår.

"P. Billschiers fond II". Stadsfullmäktige beslöt hemställa hos Kungl. Maj:t att fondens avkastning får tillföras "Systrarna Hedmans understödsfond", vilken framställning Kungl. Maj:t den 22/12 1950 bifallit.

"Abraham Abrahamsson Hülphers fond". Stadsfullmäktige beslöt hemställa hos Kungl. Maj:t att fondens avkastning får disponeras av fattigvårdsstyrelsen till understöd åt fattiga inom staden, vilken framställning Kungl. Maj:t den 22/12 1950 bifallit.

"Katarina Molls fond". Stadsfullmäktige beslöt hemställa hos Kungl. Maj:t att fondens medel får disponeras av barnstugestyrelsen för daghemsverksamheten. Kungl. Maj:t har den 22/12 1950 bifallit denna framställning.

Utöver ovanstående finnas flera fonder, vilkas avkastning ej tagits i anspråk utan kapitaliserats. Dessa äro:

"Ekelundska sjukvårdsfonden". Enl. bestämmelserna skall avkastningen användas av hälsovårdsnämnden till bestridande av billig eller kostnadsfri sjuksköterskevård åt mindre bemedlade. Avkastningen t. o. m. 1947 tillföll staden och redovisades som en inkomst under hälsovårdsnämndens stat. Fr. o. m. år 1948 står avkastningen till hälsovårdsnämndens förfogande inom donationsbestämmelsernas ram (jfr stfms handl. ser. B nr 22 sid. 72). Under åren 1948—1950 har avkastningen, tillsammans kr. 2.044: 05, icke tagits i anspråk.

"Västerås Trädplanteringssällskaps donationsfond". Enl. donationsbestämmelserna skall kapitalet växa till kr. 5.000: — och därefter skall avkastningen användas till belönande åt mindre trädgårdsodlare. Fondens behållning den 31/12 1950 uppgår till kr. 4.417: 47.

"Folkskolans premiefond" disponeras "efter gottfinnande av folkskolestyrelsen". Fondens behållning den 31/12 1950 uppgår till kr. 417: 86.

"Yrkesskollärarnas premiefond" "disponeras vid behov av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning till smärre premier." Fondens behållning den 31/12 1950 uppgår till kr. 164: 28.

Två i efterföljande redogörelse upptagna fonder äro icke fonder i egentlig mening utan uppsamlingskonton för avkastningarna från vissa andra fonder, nämligen "Fattiga skolbarns beklädnadskonto" och "Hedda Hoffmans m. fl. fonders räntebehållning".

De största fonderna äro:

Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka	kr.	554.773: 70
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	„	189.855: 18
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	„	183.456: 27
Ruth Randall Edströms Minnesfond (varav emellertid kr. 10.547: 16 skall disponeras av Parkförvaltningen)	„	179.826: 83
Maria Hallanders donationsfond	„	179.074: 62
Systrarna Hedmans understödsfond	„	129.002: —
J. G. Berglunds understödsfond	„	118.728: 21

I övrigt hänvisas till efterföljande siffermässiga redogörelser.

Västerås den 31 januari 1951.

F. WAHLSTEN
Stadskamrer.

Redovisning av Västerås stads donationsfonders ekonomiska ställning.
Balansräkning per den 31 december 1950.

Tillgångar.

Bankräkningar:

Sparkasseräkning med Westmanlands Läns sparbank enl. motbok nr 45644	5.542: 78	
Sparkasseräkning med Västerås stads sparbank enl. motbok nr 8230	25.945: 17	
Sparkasseräkning med Västerås stads sparbank enl. motbok nr 61313	3.195: 65	34.683: 60
Avräkning med Västerås stad		137.243: 99

Lån:

Lån till Västerås stad enl. revers 30/6 1942	366.525: 14	

Lån till Västerås stad enl. revers 1/12 1950	76.031: 48	
Lån till Västerås stad enl. revers 5/5 1950	303.375: 33	
Lån till Byggnads AB Mimer enl. revers 18/12 1948	634.310: —	
Lån till Byggnads AB Mimer enl. revers av 24/2 och 16/5 1949	325.000: —	
Lån till Birger Rollins sterbhus enl. revers av 11/4 1950 mot inteckning i fastigheten Lustigkulla 9	6.000: —	1.711.241: 95

Aktier:

Aktier i Asea	134.343: —	
AB Svenska Metallverken	13.000: —	
Svenska Sockerfabriks AB	2.125: —	
Stockholms Enskilda Bank AB	95.000: —	
Stora Kopparbergs AB	72.000: —	
Skandinaviska Banken AB	13.158: —	
AB Svenska Handelsbanken	117.938: —	
Försäkrings AB Hansa	6.370: —	453.934: —

Obligationer:

Teaterbyggnadskonsortiets premieobligationer av år 1893	126: —	
Sv. Statens obl. lån av år 1939 2,75 %	2.250: —	
Sv. Statens 4 % obl. lån 1941, 2. försvarslånet	2.000: —	
Sv. Statens obl. lån 1941 3½ %	12.348: —	
Sv. Statens obl. lån 1943 3½ %	8.820: —	
Sv. Statens obl. lån för inlösen av ensk. järnvägar 1944 års emission 3 %	10.672: —	
Sv. Statens obl. lån 1945 3 %	9.700: —	
Sv. Statens obl. lån 1946 3 %	26.680: —	
Sv. Statens obl. lån 1950 3¼ %	92.150: —	
Konungariket Sv. Stadshypotekskassas obl. lån av år 1941 3½ %	1.960: —	166.706: —

Fastigheter:

Ingrid nr 6	14.900: —	
Lovisa nr 3	60.000: —	74.900: —
	Kronor	2.578.709: 54

Skulder.

Fondernas kapital:

Under drätselkammarens förvaltning		2.232.288: 73
Under folkskolestyrelsens förvaltning		45.250: 06
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning		46.885: 60
Under kommunala flickskolans förvaltning		33.958: 86
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning		220.326: 29
	Kronor	2.578.709: 54

Mottagna säkerheter:

För lån till Byggnads AB Mimer:

Inteckningar i tomträtt	657.730: —
Inteckningsmedgivanden	325.000: —
För övriga lån:	
Inteckningar	6.000: —

Västerås den 31 januari 1951.

På drätselkammarens vägnar:
FRITZ EKLUND

/Folke Wahlsten.

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder år 1950

Fondens namn	Tillgång vid 1950 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1950 års slut
Under drätselkammarens förvaltning						
Altinska fonden	4.024: 93	127: 60	134: —			4.018: 53
Natalia Anderssons stipendiefond	1.058: 18	27: 87	27: —			1.059: 05
Victor Anderssons och hans hustrus donationsfond	5.407: 61	135: 17	125: 18			5.417: 60
Badelunda sockens skogsfond	15.342: 49	473: 50	—	./. 218: —		15.597: 99
Augusta Berglunds vängåva	25.312: —	632: 80	604: 76			25.340: 04
J. G. Berglunds testamentsfond	15.000: —	473: 94	473: 94	./. 37: 05		14.962: 95
Bergmanska testamentsfonden för Arbetareföreningen	11.004: 58	339: 06	339: 83	./. 31: 35		10.972: 46
Natthärbärget	3.003: 46	94: 75	94: 73			3.003: 48
Emelie Bergströms donationsfond	12.022: 80	369: 87	720: —	./. 59: 85		11.612: 82
P. Billschiers testamentsfond II	1.606: 93	45: 57	—			1.652: 50
Ruth Randall Edströms Minnesfond	149.303: 97	5.875: 41	2.552: 55	+ 27.200: —		179.826: 83
(I tillgången vid 1950 års slut ingår 10.547: 16 som utgör disp. avkastning för parkförvaltningen.)						
Lotten Ekelunds donationsfond	50.000: —	1.574: 81	1.574: 81	./. 176: 70		49.823: 30
Ekelundska sjukvårdsfonden	21.386: 27	664: 05	—	./. 91: 20		21.959: 12
A. Engströms donationsfond	10.000: —	287: 37	287: 37			10.000: —
Engvallska pensionsfonden	31.786: 75	954: 61	1.080: —	./. 91: 20		31.570: 16
Stina Flodins donationsfond	2.692: 34	81: 50	81: 42			2.692: 42
Johanna Fryklunds donationsfond	10.290: 47	305: 42	330: —	./. 31: 35		10.234: 54
Maria Hallanders donationsfond	172.609: 74	6.345: 41	4.398: 48	./. 231: 05 + 4.749: —		179.074: 62
Stadsarkitekt Erik Hahrs minne	10.986: 80	320: 76	62: 48		./. 10.000: —	1.245: 08

Fondens namn	Tillgång vid 1950 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1950 års slut
Systrarna Hedmans understödsfond ..	131.082: 62	4.028: 48	3.529: 40	./. 2.579: 70		129.002: —
Fru Carolina Hygrells fond	77.180: 84	2.361: 41	—	./. 119: 70		79.422: 55
Abraham Abrahamsson Hülphers fond	7.660: 12	227: 16	—	./. 31: 35		7.855: 93
Bernhard Carlssons donationsfond	52.043: 09	1.629: 25	1.629: 25	./. 59: 85 + 126: —		52.109: 24
Knyppelsällskapets i Västerås gåva ..	908: 77	22: 44	27: 93			903: 28
G. R. Lagerquists donationsfond	29.586: 84	917: 56	1.000: —	./. 91: 20		29.413: 20
P. O. Linds fond	10.010: 60	316: 22	316: 16			10.010: 66
Cecilia Catarina Lindgrens fond	—	46: 41	46: 41	./. 31:35	+ 2.500: —	2.468: 65
Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond	35.451: 16	1.078: 79	1.385: 52	./. 119: 70		35.024: 73
Mark Modins minne	728: 50	20: 33	25: —			723: 83
Katarina Molls fond	5.931: 81	173: 97	—			6.105: 78
Fru Karin Möllers fond	4.914: 17	150: 24	150: 24			4.914: 17
Theresia Möllers donationsfond	4.630: 22	142: 45	145: —			4.627: 67
Meurlingska fonden.................	4.718: 27	145: 02	147: —			4.716: 29
Anna Mobergs, f. Nordin, stipendiefond	1.913: 49	95: 67	45: —			1.964: 16
Olof Norelii testamentsfond	31.561: 65	951: 34	951: 34	./. 91: 20		31.470: 45
Orströms donationsfond.............	9.931: 33	300: 98	229: 40	./. 31: 35		9.971: 56
Amanda Petterssons donationsfond ..	20.232: 52	609: 92	644: 39			20.198: 05
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux och medelklassen.........	30.558: 24	945: 43	930: 62	./. 119: 70		30.453: 35
Sundinska donationsfonden för arbetsklassen	15.101: 50	468: 59	476: 95	./. 31: 35		15.061: 79
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	151: 10	151: 10			5.000: —
Sundinska donationsfonden för barnhemmet	10.003: 92	261: 41	261: 51			10.003: 82
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	183.309: 96	13.691: 93	13.098: 17	./. 447: 45		183.456: 27

Fondens namn	Tillgång vid 1950 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1950 års slut
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: 18	14: 12	14: 20			500: 10
Systrarna Sundvalls pensionsfond	33.218: 54	1.001: 89	1.033: 47	./. 119: 70		33.067: 26
F. d. riksdagsman G. Sällings donationsfond	3.004: 20	95: 44	98: 20			3.001: 44
Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka	509.074: 01	20.031: 39	14.669: 80	./. 5.952: 40 + 46.290: 50		554.773: 70
Häradshövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas understödsfond	37.537: 71	1.808: 99	1.823: 96	./. 1.358: — + 10.329: 50		46.494: 24
Gustaf Wahlbecks gåva	3.038: 15	94: 43	96: —			3.036: 58
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	190.503: 67	5.630: 98	5.983: 07	./. 296: 40		189.855: 18
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	22.028: 43	690: 90	690: 85			22.028: 48
E. G. Wretmans donationsfond	1.116: 36	29: 89	29: 90			1.116: 35
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	25: 91	25: 91			1.000: —
Västerås Trädplanteringssällskaps donationsfond	4.292: 39	125: 08	—			4.417: 47
Zimmermanska slöjdskolefonden	78.074: 87	2.415: 76	1.599: —			78.891: 63
Ålderdomshemmets konto	41.264: 49	2.517: 61 (1.771: 46)	5.385: 11 (1.771: 46)			38.396: 99
Otto Oests gåva	746: 14	22: 25	—			768: 39
	2.150.698: 08	82.370: 21	69.526: 41	+ 76.246: 85	./. 7.500: —	2.232.288: 73
Avgår interna inkomster och utgifter mellan fonderna		1.771: 46	1.771: 46			
Kronor	2.150.698: 08	80.598: 75	67.754: 95	76.246: 85	./. 7.500: —	2.232.288: 73

Fondens namn	Tillgång vid 1950 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1950 års slut
Under folkskolestyrelsens förvaltning						
Berglundska fonden	4.802: 73	145: 28	140: —			4.808: 01
Fabriks- och Handtverksföreningens premiefond	1.060: 27	32: 37	25: —			1.067: 64
Fattiga skolbarns beklädnadskonto	9.688: 34	3.971: 85 (3.721: 81)	3.910: 67 (3.721: 81)			9.749: 52
Folkskolans premiefond	405: 70	12: 16	—			417: 86
Funkerska donationsfonden	172: 86	—	—		./. 172: 86	—
Domprost och domprostinnan Fåhræus' stipendiefond	3.890: 95	115: 19	116: —			3.890: 14
Hammarby skoltomt	3.172: 12	—	—		./. 3.172: 12	—
Hygrellska donationsfonden	4.485: 66	134: 64	—			4.620: 30
Johannisbergs gårds donationsfond	206: 75	6: 36	6:25			206: 86
Christina Cat:a Lindqvists donationsfond	4.000: —	120: 94	120: 94			4.000: —
Menlösa donationsfonden	694: 94	20: 98	19: 94			695: 98
Nordgrens änkas donationsfond	2.200: —	66: 65	66: 65			2.200: —
Johanna Redins donationsfond	1.029: 18	30: 17	30: —			1.029: 35
Anna Maria Scherdins donationsfond	500: —	14: 71	14: 71			500: —
Sophie Elisabet Sjöbergs testamentsfond	500: —	14: 71	14: 71			500: —
Ströms änkas donationsfond	200: —	5: 89	5: 89			200: —
Sundinska premiefonden för folkskolan	10.074: 12	303: 03	304: 05			10.073: 10
AB Svenska Metallverkens premiefond	1.053: 84	31: 48	25: —			1.060: 32
J. G. Wahlströms donationsfond	53: 77	6: 35	2: —		+ 172: 86	230: 98
	48.191: 23	5.032: 76	4.801: 81		./. 3.172: 12	45.250: 06
Avgår interna inkomster och utgifter mellan fonderna		3.721: 81	3.721: 81			
Kronor	48.191: 23	1.310: 95	1.080: —		./. 3.172: 12	45.250: 06

Fondens namn	Tillgång vid 1950 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1950 års slut
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning						
Hans och Augusta Larssons stipendiefond	37.694: 73	1.180: 35	1.176: 14	./. 380: —		37.318: 94
Karlsbrödernas stipendiefond till tekniska skolan	2.919: 43	72: 50	70: —			2.921: 93
Sundinska premiefonden för slöjdskolan	5.117: 83	126: 24	117: 50			5.126: 57
Wilhelmsstipendiet till tekniska skolan	1.338: 52	40: 36	25: —			1.353: 88
Yrkesskollärarnas premiefond	159: 14	5: 14	—			164: 28
Kronor	47.229: 65	1.424: 59	1.388: 64	./. 380: —		46.885: 60
Under kommunala flickskolans förvaltning						
Eric och Mathilda Anderssons fond	1.018: 41	30: 22	30: 01			1.018: 62
Elsa Andréns minnesfond	458: 46	13: 94	13: —			459: 40
Th. af Billbergs fond	2.012: 08	61: 48	60: 11	./. 50: —		1.963: 45
Lina Gröndals fond	2.035: 66	70: 41	70: —	./. 40: —		1.996: 07
Johan och Augusta Högstedts stipendiefond	2.314: 33	57: 05	57: —			2.314: 38
Karlsbrödrafonden nr 1	3.143: 99	90: 99	90: —	./. 162: —		2.982: 98
nr 2	2.892: 58	87: —	86: —			2.893: 58
Anna Löfgrens fond	2.941: 58	72: 54	73: —			2.941: 12
Anna Löfgrens stipendiefond	2.044: 18	50: 38	51: —			2.043: 56
Flickskolans premiefond	2.091: 10	52: 20	52: —			2.091: 30
Stipendiefonden "Brittas minne"	3.116: 75	77: 93	71: —			3.123: 68
Sundinska stipendiefonden till flickläroverket	5.093: 05	176: 88	175: —	./. 100: —		4.994: 93

Fondens namn	Tillgång vid 1950 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. ned-skrivning av värdehandl.	Kapitalför-ändring av annat slag	Tillgång vid 1950 års slut
21-septemberfonden	1.888: 39	73: 47	70: —	./. 84: — + 531: —		2.338: 86
Adalrik och Hildur Hwassers minnesfond	1.508: 52	44: 86	40: 05			1.513: 33
Wilhelmsstipendiet till flickläroverket	1.281: 98	31: 62	30: —			1.283: 60
Kronor	33.841: 06	990: 97	968: 17	+ 95: —		33.958: 86
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning						
Anna Helena Almströms fond	4.000: 82	144: 43	140: —	./. 2: 85		4.002: 40
Ulrika Anderssons fond	500: —	18: 37	18: 37			500: —
J. G. Berglunds understödsfond	118.553: 16	4.274: 80	4.000: —	./. 99: 75		118.728: 21
P. Billschiers testamentsfond	1.236: 19	44: 93	33: 69			1.247: 43
Engstedt och Kjellbergska donationsfonden	720: 43	21: 56	21: 61			720: 38
Beate Louise Voughts fond	10.018: 01	373: 01	375: —	./. 2: 85		10.013: 17
Ulrika Godenius testamentsfond	1.988: 47	71: 45	71: —			1.988: 92
Johanna Hallströms testamentsfond	2.553: 64	91: 30	91: —			2.553: 94
Hedda Hoffmans testamentsfond	871: 49	31: 31	23: 49			879: 31
Johanna Matilda Janssons fond	537: 03	19: 05	20: —			536: 08
Fanny Johanssons fond	5.017: 69	180: 29	202: 46	./. 2: 85		4.992: 67
Fanny och Olivia Kolméns fond	42.550: 03	1.515: 45	1.053: 88	./. 42: 75		42.968: 85
Anders Petter Ljunglöfs fond	1.003: 16	36: 50	36: 49			1.003: 17
Malmströms fond	10.073: 16	361: 23	360: —	./. 8: 55		10.065: 84
Alexander Mossbergs testamentsfond	666: 11	23: 57	17: 67			672: 01
Regina Möllers testamentsfond	5.011: 26	180: 62	180: —	./. 2: 85		5.009: 03
Anders Nordlöfs testamentsfond	673: 18	24: 49	18: 36			679: 31
Anna Sofia Sjöbergs testamentsfond	406: 51	14: 18	10: 63	./. 2: 85		407: 21

Fondens namn	Tillgång vid 1950 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- o. nedskrivning av värdehandl.	Kapitalförändring av annat slag	Tillgång vid 1950 års slut
Sofia Elisabet Sjöbergs testamentsfond	4.491: 07	161: 14	161: —			4.491: 21
Törnblomska donationsfonden	4.251: 60	127: 91	125: —			4.254: 51
E. G. Wretmans och hans hustrus donationsfond	4.488: 26	160: 37	150: —	./. 5: 70		4.492: 93
Hedda Hoffmans m. fl. fonder räntebehållning	122: 62	124: 99	125: 05	./. 2: 85		119: 71
	219.733: 89	8.000: 95	7.234: 70	./. 173: 85		220.326: 29
Avgår interna inkomster och utgifter mellan fonderna		122: 21	122: 21			
Kronor	219.733: 29	7.878: 74	7.112: 49	./. 173: 85		220.326: 29
Sammandrag						
Under drätselkammarens förvaltning..	2.150.698: 08	80.598: 75	67.754: 95	76.246: 85	./. 7.500: —	2.232.288: 73
Under folkskolestyrelsens förvaltning..	48.191: 23	1.310: 95	1.080: —		./. 3.172: 12	45.250: 05
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	47.229: 65	1.424: 59	1.388: 64	./. 380: —		46.885: 60
Under kommunala flickskolans förvaltning	33.841: 06	990: 97	968: 17	+ 95: —		33.958: 86
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	219.733: 89	7.878: 74	7.112: 49	./. 173: 85		220.326: 29
Kronor	2.499.693: 91	92.204: —	78.304: 25	75.788: —	./. 10.672: 12	2.578.709: 54

Västerås den 31 januari 1951.

På drätselkammarens vägnar:
FRITZ EKLUND.

|Folke Wahlsten.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 8**

Nr 8. Pensionsnämndens årsberättelse för år 1950.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Pensionsnämnden i Västerås 1, 2 distrikt får härmed överlämna årsberättelse för år 1950.

Västerås den 10 april 1951.

Martin Lindheimer.
Pensionsnämndens ordförande.

BERÄTTELSE
över
Pensionsnämndens i Västerås verksamhet 1950.

Nämndens organisation.

Pensionsnämnden består förutom av ordförande, som förordnas av Konungens befallningshavande, av sex av stadsfullmäktige valda ledamöter jämte sex suppleanter. Pensionsnämnden har under året haft följande sammansättning:

Rådman M. Lindheimer, ordf.
Socialvårdschef A. Norén, v. ordf.
Bokförlagsföreståndare R. V. Hult
Fru Karin Kjelldahl
Fru Greta Schörling
Vaktmästare E. A. Lindstedt
Barnavårdsman Elsa Hultgren
Lokförare A. G. Lindgren.

Suppleanter:

Fru Margit Pettersson
Taxeringskontrollant U. Wilmark
Fru Marta Johansson
Metallarbetare S. Ekholm
Kammarskrivare G. Bergström
Föreståndare Y. Engström

Pensionsnämnden biträdes närmast av byråföreståndaren, som är chef för nämndens kansli. Hos nämnden finnas dessutom anställda: en ordinarie kurator samt ett ordinarie skrivbiträde.

Pensionsstyrelsens ombud har under året varit Rådman J. C. Carlbom.

Pensionsnämndens kansli.

Pensionsnämndens kansli, som inrymmes i Munkgatan 7 B, Västerås, har hållits öppet vardagar kl. 10—13 och lördagar kl. 10—12. Å kansliet har sökandena erhållit hjälp med upprättande av ansökningshandlingar samt fått råd och anvisningar i till verksamheten hörande ärenden.

Personalen har verkställt erforderliga utredningar och upprättat förslag till beslut.

Inkomna ansökningar och handläggning av desamma.

Till pensionsnämnden ha under året inkommit sammanlagt 929 ansökningar. Ansökningarna fördela sig på följande sätt:

Ålderspension (Åp)	253
Bostadstillägg (Bt)	290
Invalidpension (Ip)	86
Sjukbidrag (Sjb)	36
Hustrutillägg (Ht)	43
Änkepension (Äp)	28
Änkebidrag (Äb)	4
Särskilt barnbidrag (Bb)	20
Särskilt bostadstillägg (Sbt)	56
Frivilliga försäkringar	2
Hjälplöshetstillägg	2
Omprövningar	257
Sjukvård (Sjv)	114

Pensionsnämnden har under året hållit 23 sammanträden. Ärendena ha till varje sammanträde särskilt förberetts av ordföranden och byråföreståndaren. Protokollet från sammanträdena upptager 625 paragrafer.

Ansökningar om enbart ålderspension, sjukvård, yrkesutbildning och frivillig försäkring ha handlagts av kansliet och vidarebefordrats till Pensionsstyrelsen.

Utanordnade folkpensioner m. m.

Folkpensionärernas antal utgjorde vid årets slut 4.213 och fördela sig sålunda:

	Åp om 1.000	Åp om 800	Bt	Ht	Äp och Äb	Ip o. Sjb	Bb	Blind till.	Sbt	Summa
Antal ..	2.113	1.167	1.541	79	110	667	77	8	326	4.213
Belopp..	2.113.000	933.600	559.123	55.264	75.520	773.579	34.475	5.600	49.682	4.599.843

Av ålderspensionärerna ha alltså 1.739 personer enbart ålderspension utan bostadstillägg. Av invalidpensionärerna ha 79 personer enbart grundpension om 200 kr.

Stadens andel i dessa kostnader beräknas belöpa sig till omkring 732.000 kr.

År 1950 utbetalade staden i kommunbidrag för pensionsförmåner, som utgått under år 1949, följande belopp:

Folkpensioner	676.840: 12	
Särskilda bostadstillägg	48.599: —	
Särskilda barnbidrag	18.916: 18	
Änkebidrag	6.197: 80	
Pension enligt äldre lag	224: 42	750.777: 52

Stadens andel i dessa kostnader utgjorde 44,4 procent. Skattekronornas antal var 1.656.377: 83.

Dyrtidstillägg å folkpensioner för år 1950, ha utbetalats från Pensionsstyrelsen direkt. Tidigare har utbetalningen skett genom nämnden.

Den invaliditetsförebyggande verksamheten.

Sjukvård.

Pensionsstyrelsen bereder sjukvård företrädesvis åt personer lidande av ledgångsreumatism, psykoneuros, astma, neuralgi och dylikt. I vissa fall lämnar Styrelsen bidrag till specialvård, exempelvis för kluven gom och talfel ävensom inackorderings- och resekostnader. Bidrag kan utgå för vård av minderårig, men däremot i regel icke för vård av personer, som överskridit, när det gäller ledgångsreumatism, 60 år och vid övriga sjukdomar, 55 år.

Ansökning om sjukvård ingives till pensionsnämnden, som efter erforderlig utredning, översänder ansökningen till Pensionsstyrelsen.

Till pensionsnämnden ha under året inkommit 114 ansökningar om olika slags sjukvård. Pensionsstyrelsens beslut framgår av nedanstående tabell.

Inkomna an- sökningar	Beslut Bifall	Avslag	Återtagna ansökningar
114	99	9	6

Att ansökningar återtagits beror på att sjukvård genom Pensionsstyrelsen icke längre ansetts erforderlig. I 9 fall har Pensionsstyrelsen ansett att sökandena icke skulle ha haft varaktig nytta av ifrågasatt sjukvård och därför avslagit ansökningen.

Antalet vårdade personer fördela sig på de olika kur- och sjukvårdsanstalterna på följande sätt:

Kur- eller sjukvårdsanstalt:	Antal vårdade
Nynäshamn	7
Tranås	4
Åre, Pensionsstyrelsens sjukhus	4
Vänersborg	4
Västerås	54
Lund	1
Sätra Brunn	6
Varbergs Havsbad	1
Sv. Röda Korsets sjukhem, Lidingö	2
Kronprinsessan Lovisas Barnsjukhus, Stockholm	3
Karolinska sjukhusets phoniatriska avd.	3
Betaniasystrarnas sjukhem, Stockholm	1
Norrbackainstitutet, Vanföreanstalten, Stockholm	6
Yrkesutbildningar	3

Utöver Pensionsstyrelsens bidrag, i regel ⅔ av vårdkostnaden, har vårdavgiften vid Pensionsstyrelsens sjukhus utgjort 2 kr. 30 öre per dag. I vissa fall har dock vårdavgiften med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden höjts. Fria resor ha beviljats till och från Pensionsstyrelsens sjukhus och i vissa fall har även fri resa beviljats medföljande vårdare.

Vid brunnsanstalterna har vårdavgiften utgjort cirka 12 kr. per dag. Pensionsstyrelsen har bidragit med ⅔ av vårdkostnaden. Fria resor ha icke beviljats.

Vårdtiden vid Pensionsstyrelsens sjukhus och vid brunnsanstalterna har som regel utgjort 2 månader. Bidrag till tandvård har i några fall erhållits i samband med kurortsvården.

Yrkesutbildning och arbetsberedning.

Personer, som äro behäftade med vanförhet eller lyte eller som lida av hjärtfel, stationär tuberkulos, ledgångsreumatism, astma eller dylikt, kunna erhålla bidrag till utbildning i lämpligt yrke ävensom till startande av rörelse.

De under året pågående och avslutade yrkesutbildningarna med bidrag från Pensionsstyrelsen framgår av följande uppställning.

Yrkesval	Pågående		Avslutade	
	Man	Kvinna	Man	Kvinna
Finmekaniker	1	—	—	—
Maskinreparatör	1	—	—	—
Gravör	—	1	—	—
Kontorist	—	1	1	1
Verkmästare	1	—	—	—
Instrumentmakare	1	—	—	—
Konfektionssömnad	—	1	—	—
Urmakare	—	—	1	—

Kansliet har verkställt erforderliga utredningar i samband med ansökningarna om bidrag till yrkesutbildning samt övervakat och förmedlat kostnaderna. Anskaffningen av utbildare och utredningen i samband därmed har efter framställning av pensionsnämnden ombesörjts av länsarbetsnämndens arbetsvårdsbyrå, som beredvilligt varit nämnden behjälplig även när det gällt att söka placera arbetsföra pensionstagare.

På anmodan av Pensionsstyrelsen ha även utredningar gjorts i ärenden, där ansökan om yrkesutbildning gjorts i andra pensionsdistrikt.

I en del fall ha personer, som gjort förfrågan om yrkesutbildning eller eventuellt arbete kunnat genom arbetsvårdsexpeditionens försorg placeras i lämpligt arbete utan att yrkesutbildning behövt komma till stånd. Dock har yrkesutbildning, framförallt då det gällt yngre personer, ansetts böra vara till fördel för sökanden i stället för arbetsplacering utan utbildning. I samband med ansökningar om invalidpension har frågan om arbetsplacering i lämpligt arbete aktualiserats och lett till att en del sökande kunnat placeras i sådant arbete, som de alltjämt kunnat utföra, varför ansökning om invalidpension icke behövt fullföljas.

Pensionsstyrelsens bidrag till kostnaderna för yrkesutbildning har i regel uppgått till ¾ av totalkostnaden. För resterande kostnader ha som regel sökandenas hemortsrättskommuner ansvarat.

I 3 fall ha sökande genom förmedling av pensionsnämnds- och arbetsvårdsexpeditionerna erhållit bidrag för startande av rörelse. Sålunda ha 2 personer erhållit bidrag till kioskrörelse varvid Pensionsstyrelsen bidragit med 2.000 respektive 2.500 kronor. En person har erhållit bidrag med 3.000 kr. för startande av tobaksaffär. En person har slutligen erhållit bidrag till skomakerimaskin med 1.100 kr.

Efterkontroll.

Kansliet har verkställt efterundersökningar dels på anmodan av Pensionsstyrelsen i 187 fall och dels på eget initiativ i 428 fall samt företagit andra kontrollutredningar i 206 fall. Vidare har fortlöpande efterkontroll företagits i ärenden rörande inkomstprövade pensionsförmåner av alla slag och mantalsskrivningsförhållanden.

I samband med förundersökningar och efterkontroll har hembesök företagits i ett flertal fall.

Vid efterkontrollen ha sådana förändringar framkommit, att omprövning av beviljade bidrag måst ske i stort antal ärenden, vilket visar, att efterkontrollen utgör en viktig del av nämndens arbete.

Som resultat av efterkontrollen har nämnden omprövat inkomstprövade förmåner i 248 ärenden, som medfört 211 minskningar och 37 ökningar i förmånerna enligt följande:

Minskningar

Antal	Pensionsförmån	Årsbelopp kr.	
78	Bostadstillägg	17.075: —	
61	Invalidpensioner, sjukbidrag	47.903: —	
1	Blindtillägg	700: —	
14	Änkepensioner	4.660: —	
6	Änkebidrag	2.405: —	
12	Hustrutillägg	3.845: —	
15	Särskilda barnbidrag	4.379: —	
25	Särskilda bostadstillägg	3.624: —	84.591: —
Ökningar			
13	Bostadstillägg	2.200: —	
12	Invalidpensioner, sjukbidrag	3.901: —	
7	Hustrutillägg	1.510: —	
1	Särskilt barnbidrag	130: —	
4	Särskilda bostadstillägg	624: —	8.365: —
		Inbesparat belopp	76.226: —

Den nuvarande goda arbetstillgången har möjliggjort att ett stort antal åldringar kunnat placeras i arbete. Detta har medfört relativt stora minskningar för denna grupp. Emellertid ha många av dessa pensionstagare sedermera inkommit med ansökningar om jämkning varför summan av de inbesparade beloppen krymper åtskilligt. Troligen kommer dock dessa efterkontroller att för stadens del innebära en inbesparing av omkring 18—20.000 kr. och lika mycket för staten.

Ekonomi.

Den uppgjorda budgeten för 1950 slutar på 717.138 kr. men har i vissa delar måst överskridas. Till kommunbidrag till pensioner har Stadsfullmäktige beviljat tilläggsanslag med 52.178 kr. och till särskilda bostadstillägg med 8.599 kr.

Sammanlagda utgifterna för folkpensioneringen uppgingo till 782.060 kr. 90 öre.

Tjänsteförhållanden.

Den 1 februari 1950 tillsattes ny innehavare av kuratorstjänsten.

Den dittills extra byråföreståndaretjänsten uppfördes fr. o. m. den 1 april 1950 å ordinarie stat.

Kurser och dylikt.

Ordföranden och byråföreståndaren har såsom representanter för nämnden deltagit i Sveriges Socialtjänstemannaförbunds studiekurs i Göteborg 19—23 augusti 1950.

Den nyorganisation av tjänstebefattningarna hos nämnden, som beslöts år 1949, har visat sig helt motsvara de förväntningar nämnden ställde å densamma. Kansliet har på ett fullt tillfredsställande sätt kunnat utföra förelagda arbetsuppgifter och har nu sådan kapacitet att även de arbetsuppgifter som nu åvila Västerås tredje pensionsdistrikt utan tvekan kunna inordnas under kansliet, vilket lämpligen bör ske från och med den 1 januari 1952, då Skerike socken införlivas med staden. Efterkontrollen, som tidigare i brist på arbetskraft måst eftersättas, har nu kunnat igångsättas och givit gott resultat. Med den kännedom, som genom efterkontrollen vunnits om pensionstagarna, torde kontrollen i fortsättningen kunna ytterligare effektiviseras.

Genom nu inträffade prisstegringar har folkpensionärernas dyrtidskompensation uppsugits. Med nuvarande bestämmelser för särskilda bostadstillägg kunna pensionärerna icke kompenseras för de stegrade hyres- och bränslekostnaderna. Nämnden har för avsikt att snarast upptaga frågan om ändrade bestämmelser i dessa avseenden.

Västerås den 10 april 1951.

Martin Lindheimer
Ordförande.

/**Eric Croner**
Byråföreståndare.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 9**

Nr 9. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1950.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarens m. fl. årsberättelser för 1950.

Västerås den 5 mars 1951.

För hälsovårdsnämnden:
GUSTAV ANDRÉN.

|Åke Renvall

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1950.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: Stadsläkaren G. Andrén, ordförande, Ombudsman Erik Berglind, v. ordf., Husmor Markit Björkman, distriktsveterinär V. Snöborgs, Byggnadsverkmästare Gust. A. Lindahl, Konditor Ove Klingvall, Polismästare H. Hellekant.

Suppleanter: Ombudsman Erik Pettersson, Fru Karin Kjelldahl, Fru Greta Jansson, Ombudsman Rune Gustavsson, Ombudsman Gösta Jansson.

Sekreterare: Kanslinotarie Åke Renvall.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 12 gånger under året. Ärendena protokollförda i 530 paragrafer.
2. Diarieförda ärenden 549.
3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande har skett i 127 fall.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1. Kyrkoskrivna inv. vid årets början:	m.	29.272	kv.	28.636	s:a	57.908	
Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m.	30.300	kv.	29.690	s:a	59.990	
2. Antal under året levande födda:	m.	618	kv.	577	s:a	1.195	
3. Antal under året döda personer:	m.	227	kv.	191	s:a	418	

4. Antal döda under 1 års ålder: 16 st.
5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning −	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott −	Inflyttnings överskott + underskott −
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+229	+ 944
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+379	+ 457
1942	39,433	40,797	+1,364	399	377	776	170	153	323	+453	+ 911
1943	40,797	42,707	+1,910	455	469	924	193	184	377	+547	+1,363
1944	42,707	44,306	+1,642	553	514	1,067	161	183	344	+723	+ 919
1945	44,306	46,165	+1,859	540	517	1,057	187	192	379	+678	+1,181
1946	48,602	51,034	+2,432	646	561	1,207	204	191	395	+812	+1,620
1947	51,034	53,540	+2,506	594	601	1,195	232	205	437	+758	+1,748
1948	53,390	56,912	+3,522	672	571	1,243	204	207	411	+832	+1,690
1949	55,828	57,908	+2,080	666	566	1,232	223	212	435	+797	+1,283
1950	57,908	59,990	+2,082	618	577	1,195	227	191	418	+777	+1,305

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgången.*

1) Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom inom vissa delar av västra Jakobsbergsområdet och Skiljebo.

2) Under året utfördes 5.381 m nya vattenledningar. Vattenledningarnas sammanlagda längd utgjorde den 31 december 142.184 m.

3) Vatten inleddes under året i 64 fastigheter.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hässlö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels av vatten från Mälaren som infiltrerats i åsen. På vattenledningsvattnet (renvattnet) ha under året utförts regelbundna undersökningar. Vattnets hårdhet har varierat mellan 7,1 och 9,5 och i medeltal varit 8,3 tyska grader. Manganhalten har varierat mellan $<$ 0,05 och 0,13 milligram per liter. Manganoxider ha tillfälligtvis förekommit i form av utfällningar. Undersökningar av vattnets bakteriehalt ha utförts en gång i månaden. Härom intet att anmärka.

Vattentillgången var under större delen av året fullt tillräcklig. Vid något tillfälle under högsommaren förekom knapphet på vatten i vissa högt belägna delar av staden. Förbrukningen var under året

För hushållsbehov	2.813.000 m^3	eller	46,4 %
„ industriella behov	1.764.000 „	„	29,1 %
Övrigt	1.484.000 „	„	24,5 %
Summa	6.061.000 m^3		

Per person och dygn blev förbrukningen sålunda

För hushållsbehov	136	liter
„ industriella behov	86	„
Övrigt	72	„
Summa	294	liter

För vattenförbrukningen enligt mätare har avgiften under året varit

För förbrukning intill 10.000 m³/år	23 öre/m³
„ „ över 10.000 intill 20.000 m³/år	22 „
„ „ „ 20.000 „ 30.000 „	21 „
„ „ „ 30.000 „ 40.000 „	20 „
„ „ „ 40.000 „ 50.000 „	19 „
„ „ „ 50.000 m³/år	18 „

Från de fastigheter (c:a 100 st.) vilka debiterats enligt kontrakt ha inkomsterna varit kr. 16.440: —.

De stipulerade avgifterna utgöra: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 12 kr. Tvättavgift per hushåll 6 kr.

Undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra Holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg, FCS badbrygga, Kraftverket och f. d. Hamre Tegelbruk.

Mälarvattnets sannolika halt av termostabila colibakterier per liter.

Provtagningsställe	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.
Östra Holmen	200	100	20	100	300
Björnön	500	100	50	100	9000
Reningsverket	10000	500	200	20000	1000
f. d. Kallbadhuset	200	20000	100	300	50
Svartåns mynning	600	200	20000	300	200
Svartån vid Vallby	600	200	20000	100	2000
Andelsslakteriet	600	400	50	100	300
Johannisberg	200	80	100	100	300
F. C. S. badbrygga	100	100	20	100	200
Kraftverket	600	200	2000	2000	300
f. d. Hamre tegelbruk	300	100	50	80	500

Samtliga prover äro tagna på 2 meters djup utom de vid Svartåns mynning och Svartån vid Vallby, som äro tagna vid ytan.

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

Vattenavloppet är i huvudsak anordnat enligt det kombinerade systemet, d. v. s. såväl spill- som regnvatten avledes i gemensamma ledningar. För en del nybyggda ytterområden är vattenavloppet anordnat enligt det separata systemet.

Allt avloppsvatten undergår mekanisk rening innan det utsläppes i Mälaren eller Svartån. Huvudparten av avloppsvattnet renas vid reningsverket vid Kungsängen.

Avloppsvatten för de områden, som på grund av sitt läge ej kan avledas till reningsverket undergår mekanisk rening genom separat byggda emscherbrunnar. Dessa områden äro stadsdelen Kvarnbrovreten och en del av Aroslund. Hovdestalund—Åshagen-områdets avloppsvatten renas i en Friesbrunn.

Under året utfördes 5.290 m nya avloppsledningar.

Avloppsledningarnas sammanlagda längd var vid årets slut 147.073 m.

Under året inkopplades 64 fastigheter på stadens avloppsnät.

RENINGSVERKET.

Det till rötkammaren pumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 12.754 m³ eller i medeltal 34,9 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.016 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 285.510 m³ eller i medeltal 782 m³ per dygn, har levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen.

Driftsresultat.

Månad	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m³	Rötk. temp. °C	Rågas m³	pH-värde ink. vatt.	Slam till Rötk. m³	Slam till Tork-gård m³
Januari	43.690	25	27	19.290	7,3	932	300
Februari	37.620	20	26	18.990	7,3	1.008	333
Mars	50.390	8	28	14.160	7,4	584	167
April	48.750	13	30	18.190	7,3	913	247
Maj	37.170	15,5	31	28.390	7,3	1.137	351
Juni	35.530	13	30	26.740	7,2	1.191	375
Juli	28.200	15	31	25.220	7,0	1.102	352
Augusti	35.700	19	32	27.040	7,2	1.129	368
September	31.000	22	31	27.330	7,3	1.298	421
Oktober	28.600	16	30	31.380	7,3	1.421	469
November	34.880	24	29	25.140	7,2	1.056	341
December	38.110	20	29	23.640	7,5	983	292
S:a värde	449.640			285.510		12.754	4.016
Medelvärde pr dygn	1.230	0.58	29,5	782	7,3	34,9	11,0

Med utgångspunkt från förbrukad elenergi har pumpad vattenmängd under året beräknats till 6,8 milj. m³ och i medeltal per dygn 18.600 m³.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom 12 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts i 5 fall, som rättats efter tillsägelse.

3. Antal våningsklosetter:

4. Se mom. 1.

5. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystemet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforsling sker genom renhållningsverket (förutom i 497 gårdar belägna i ytterområdet). I 140 fastigheter (större) förbrännes soporna.

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om djuphamnen.

3. Svinmaten inom tre-delningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar, samt till ett flertal lantbrukare. Soporna köras ut till strandutfyllningar.

4. Anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. ha gjorts i 41 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norbakärl, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Enl. stadsfullmäktiges beslut skall ev. sophämtning enl. systemet "dammfri tömning" införas i staden framdeles. Enhetliga sopkärl skulle överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942. Detta har dock på grund av materialbrist ej kunnat genomföras.

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus: Inga.
2. Fähus: Inga.
3. Stall: 25, alla inom hälsovårdsområdet för stad. 4 st. nedlagda under året.
4. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdrenhållning	9	—	—
Bristande hämtning av sopor	19	—	—
Avträden och urinkurar	5	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	6	—	—
Stall, svinhus	2	—	—

Råttutrotning:

Ett anslag på 3.000 kr., som ställts till Nämndens förfogande för råttgiftsutläggning, har förbrukats under år 1950.

Utrotning av duvor och kajor:

För utrotning av skadegörande fåglar har ett anslag av 1.000 kr. beviljats i 1950 års stat. Under året avlivades 588 duvor, 53 kråkfåglar, 497 kajor, 6 hökar.

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer

utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

Byggnadstillstånd för uppförande av ett krematorium har icke beviljats.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan: Inga.

2. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: Byreföreståndaren förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 579 inspektioner fördelade på 135 dagar.

Arbetsställena: hantverk 42, handel 452, övrig verksamhet 82. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, i 4 fall.

I 36 fall hava gjorda anmärkningar beträffande belysning, ventilation, drag från fönster, bristfälliga skyddsanordningar, saknade intygsböcker för minderåriga blivit rättade.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter planlagt område vid årets slut: 3.868. Under året ha uppförts 89 nya fastigheter med 706 lägenheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 6 enkelrum, 20 lägenheter om 1 rum och kokvrå, 100 lägenheter om 1 rum och kök, 1 lägenhet om 2 rum och kokvrå, 339 lägenheter om 2 rum och kök, 162 lägenheter om 3 rum och kök, 52 lägenheter om 4 rum och kök, 15 lägenheter om 5 rum och kök, 7 lägenheter om 6 rum och kök, 4 lägenheter om 7 rum och kök.

Rivna fastigheter: 5 st., omfattande 20 lägenheter, därav 2 järnspiselrum, 11 st. lägenheter på ett rum och kök och 7 st. lägenheter på 2 rum och kök.

2. För barnrika familjer finnas 17 bostadshus.

I staden finnas nu 6 pensionärshem och 1 bostadshus för "pauvres honteux".

Bostadsbristen är fortfarande mycket stor och ett 100-tal utdömda lägenheter äro fortfarande bebodda. Antal bostadssökande 1.688.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler ha tillkommit.

5. a) Bostadsinspektionen handhas av en bostadsinspektris. b) Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 2.689, återbesök 329, summa 3.018. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål 2.310.

Avhjälpta missförhållanden 218.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: 5 järnspiselrum, 10 st. lägenheter på 1 rum och kök, 3 st. lägenheter på 2 rum och kök samt 1 st. lägenheter på 3 rum och kök.

Antal damfriseringar 46. De flesta av dem äro små och primitiva.

Antal kombinerade herr- och damfriseringar: 15.

G. *Samlingslokaler.*

Anmärkningar ha gjorts i 2 fall.

H. *Bad- och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 104.057 bad, varav för skolbarn: simhall med värmestuga 36.504, billighetsbastu 32.089 och simundervisningsbad 17.225, folkbad: billighetsbastu 32.089.

Staden har anordnat 3 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Sedan nu broförbindelse ordnats från fastlandet till Björnön, har friluftsbadet här betydligt bättre kunnat utnyttjas. Ett friluftsbad ligger vid Johannisberg. Vattnet i Västeråsfjärden var liksom under föregående år tämligen starkt förorenat. Colihalten var hög. Ökad sjuklighet i samband med badningen har dock ej förmärkts. Förbättring av rådande förhållanden kan förväntas när framdeles reningsverket utökas med biologiskt filtrum. Biologiskt filtrum kan av kostnadsskäl tillsvidare ej anläggas. En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antal bad för vuxna 501, skolbad 183.

Bastubad finnes vid Arosvallen, Idrottshallen, Kanothuset samt vid Björnögården. Dessutom har bastu anordnats i 3 större bostadshus.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. (Se 7B.) Västerås Andelsslakteri (N:o 74) började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. I.

4. Enskilda, mindre slakterier: 1 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom inspektörerna. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån) och beträffande pasteuriseringsprov å apoteket Bävern.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Vid årets början	Antal Under året nedlagda	Antal Under året inrättade	Vid årets slut
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	30	1	1	30
Charkuteributiker	64	1	8	68
Bagerier	50	2	2	50
Karamellfabriker	6	—	—	6
Brödbutik	26	—	—	33
Mejerier	—	—	—	1
Mjölkbutiker	112	1	3	114
Speceributiker	97	1	2	97
Fiskbutiker	12	—	—	12
Näringsställen	73	4	—	69
Rak- & Frisérsalonger	27	1	3	32
Skrot- och hudupplag	11	—	—	11
Självbetjäningsbutiker	2	—	5	7

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

7 A. Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd för-anledda	Åtalade
Charkuterier	23	—	—
Charkuteributiker	9	—	—
Bagerier och konditorier	29	—	—
Mjölkbutiker	10	—	—
Speceriaffär	5	—	—
Näringsställen	17	—	—
Fiskbutiker	1	—	—

Av hälsovårdsinspektionen beslagtagna födoämnen 1950:

Köttvaror	151	kg på grund av förskämning
Fläsk	10	„ „ „ „ „
Korv	26	„ „ „ „ „
Fisk	195	„ „ „ „ „
Fågel	24	„ „ „ „ „
Bröd	30	„ „ „ „ „
Saltgurka	30	„ „ „ „ „
Choklad	1,5	„ „ „ „ „

Vid kontrollen av importerade varor undersöktes 3.273 kg köttkonserver och 3.273 kg godkändes till införsel.

7 B. På stadens köttbesiktningsbyrå hava besiktigats:

Djurslag	Antal besiktigade kroppar (antal slaktade djur)	Godkända efter kassation av förändrade delar (organ el. kött)		Helt kasserade	
		Antal	Kasserat (kg)	Antal	Det kasserade köttets vikt/kg
Storboskap	137	2			
Större kalv	83				
Mindre kalv	164				
Får och get	10				
Svin		59	3		
Spädgris	505				
Häst	24	1	8		
Föl	1				
Älg	1				
Summa	925	62	11		

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen.

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	2			2	
svin	59			59	
häst	1			1	

9. Tillsyn av matserveringsställen:

623 inspektionsbesök, varvid i 17 fall anmärkningar förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Vid mjölklaboratoriet ha undersökts 637 mjölk- och 608 gräddprov. Medelfetthalten för oskummad mjölk 2,99 %, för tunn grädde 13,9 % samt för tjock grädde 39,2 %. Anmärkningar mot för låg fetthalt på oskummad mjölk har skett i 23 fall. Fetthalten å grädde har hållit sig mellan de stadgade gränserna utom i 4 fall.

Mjölkkontrollen har utökats och omfattar förutom fetthalt även prov på smutshalt och hållbarhet.

Beträffande mjölkens hållbarhet, vilken provats medels reduktasprovet, har av 403 undersökta prov 15 givit anledning till anmärkning.

Prov av inom staden saluhållet smör: 80 prov, 3 av dessa har innehållit för hög vattenhalt (16,8 %, 17 %, 17,2 %).

214 korvprov ha undersökts på halten av vatten och bindemedel varav 40 prov visat sig innehålla för hög vattenhalt och 24 prov för hög halt av bindemedel.

11. Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

12. 3 st. köttbilar för kringföringshandel å landsbygden har av hälsovårdsnämnden erhållit förnyat tillstånd under året.

13. Svampkontrollen, som ägt rum å torgdagar (onsdagar och lördagar) mellan 7—9, påbörjades den 23 aug. och pågick t. o. m. den 4 nov. Summa 23 torgdagar.

Svampkontrollant har varit fru Wennerberg.

Tablå över kontrollerad svamp år 1950.

Kantarell 1398 l, Champinjoner 97 l, Taggsvamp 45 l, Fårticka 11 l, Blåmusseron 42 l, Smörsopp 63 l, Riddarmusseron 13 l, Trattkantarell 30 l, Fjällskivling 16 l, Karl-Johanssvamp (stensopp) 160 l, Vaxskivling 11 l, Mjölskivling 16 l, Blodriska 45 l, Blandad svamp 613 l, Giftig och kasserad svamp 26 l.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 2.336. Medeltal per mottagning 8. Nytillsjuknade under året 283 m. och 141 kv.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lagen den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 9.
2. Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten (sommarkolonien) = 4.000 kr. (Se stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1947 bil. 10.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. Stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör. D:r Assar Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.
2. Åtgärder beträffande ympade skolbarn: Föreläggande har skett i 127 fall.
3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 175 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 70 platser. På sinnessjukavdelningen 20 platser. Försörjningsfall 110 platser.

	Plats antal	Stadens kostn. resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	14	
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	26	3.500
Flickbarnhemmet	12	1.000

Västerås stads barnhem Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1950.
Läkare: stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 3.935 st.
Antal kvarliggande barn från år 1949: 6 st.
Antal intagna barn år 1950: 38 st.
Antal utskrivna barn under år 1950: 31 st.
Antal kvarliggande barn till år 1951: 13 st.
Antal sjukdagar c:a 198.

Barnhemmet för flickor.

Utdrag ur årsberättelsen 1950.
Läkare: stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Viola Berg.
Antal underhållsdagar 4.985 st.
Antal kvarliggande barn från år 1949: 13 st.
Antal intagna barn år 1950: 6 st.
Antal utskrivna barn under år 1950: 8 st.
Antal kvarliggande barn till år 1951: 13 st.
Antal sjukdagar c:a 35.

3. Barnkrubban.

Adress: Anderslundsgatan 6.
Öppet kl. 6.40—18. Lördagar till kl. 13. Stängt under juli.
För driftskostnaden svarar närmast Föreningen Västerås Barnkrubba, Understödsförening.
Kommunalt bidrag.
Dagavgift 60 öre eller 75 öre per barn och dag.
Läkare: K. Hallengren.

4. Sommarkoloniverksamhet.

Folkskolans sommarkolonier:

vid Frösåker (64 barn och 65 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	129 platser
„ Mårdhyttan (64 barn och 64 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	128 „
„ Bysala (8 veckor)	33 „
„ Gusselby (67 och 67 barn under 1 vårdperiod à 5 veckor)	134 „
Röda korsets sommarkoloni vid Karbenning (emottager barn från hela länet)	32 „
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) (öppet 15/6—23/8)	50 „
Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs (Västkusten), 104 och 105 barn under 1 mån., i 2 perioder (öppet 11/6—20/8)	209 „

Flikens barnpensionat, Kärrgruvan (Asea) 20 pl. (öppet hela året)
Barnpensionatet Hemgården (Asea) 16 platser.
Uddens småbarnskoloni i Skinnskatteberg för barn mellan 3 och 6 år.
I sexveckorsperioder med 15 barn under våren, och under sommaren 25 barn under 8 veckor.

5. Barnträdgårdar:

"Västerås stads barnstugor"

Herrgärdsskolans barnträdgård		20 + 20 = 40 barn	
Jakobsbergs II, III	„	20 + 20 + 20 = 60 barn	(endast vårterm.)
Jakobsbergs I	„	20 + 20 = 40 barn	
Korsängens	„	20 + 20 = 40 barn	
Hallens	„	20 + 20 = 40 barn	
Gideonsberg	„	20 + 20 = 40 barn	
Tunby	„	20 + 20 = 40 barn	
Aspvretens	„	20 + 20 = 40 barn	
Fridnäs I	„	20 + 20 = 40 barn	(fr. o. m. höstt:s början)
Fridnäs II	„	20 + 20 = 40 barn	
Parkgården	„	20 + 20 = 40 barn	
Aroslunds	„	20 + 20 = 40 barn	
Skallbergets	„	20 + 20 = 40 barn	

Å vardera barnträdgården emottages c:a 20 barn å en förmiddagsavd. 3 tim. och c:a 20 barn å eftermiddagsavd. 3 tim. Alla dagar utom lördag och söndag.
Läkare: P. Fritsch.
Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdsskolan.
Varje dag ½3—½7 em. 30 barn.

Dagkoloni: 26/6—18/8 kl. 11.30—3.30 i form av badresor till Östra holmen. 104 barn i genomsnitt per dag.

Lekplatsverksamheten har varit anordnad under ledning av ledarinna tiden 20/6—20/8 å Korsängsskolans park c:a 25 per dag, Djäkneberget c:a 52 per dag, Tunby c:a 15 per dag, Folkets park (Barnens paradis) c:a 58 per dag, Rudbecksparken c:a 85 per dag.

Fritidsverksamhet för skolbarn har varit anordnad vid Tunby: 6 klubbar med 12 skolbarn i vardera samt vid Fridnäs 3 klubbar.

Utanby daghem vid Norra Ringvägen har sedan årets början 42 platser: för spädbarn 11, koltbarn 12—13 och barnträdgårdsbarn 15—18.

Hammarby daghem, barn mellan 3—6 år, delade på koltavd. 15 barn, barnträdgårdsavd. 15—18 barn.

O. 1. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

På barnavårdscentralerna för meddelande av läkarevård ang. uppfödning och vård av barn under 3 år ha varit inskrivna 3.343, därav 1.135 nyinskrivna.

Läkarmottagningar 532, varvid 7.065 barn undersökts. Medeltal per mottagning 13,28.

Sköterskorna har gjort 10.387 besök i hemmen. På sköterskornas mottagningsrum ha avlagts 1.219 besök.

Läkare: D:r Assar Normark.

O. 2. *Mödravård.*

Å landstingets mödravårdscentral vid Centrallasarettet emottages för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet.

Vid 200 mottagningar besöktes centralen av 3.125 mödrar. Medeltal: 15,63 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska, 1 sköterska samt ett kontorsbiträde.

P. 1. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 1 stadsläkare, 2 stadsdistriktsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 1 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 1 byråföreståndare, tillika inspektör, 5 inspektörer, som tillika äro desinfektörer, 6 stadsdistriktssjuksköterskor, 1 dispensärsköterska och 5 skolsköterskor. Dessutom finnas 4 diakonissor, 3 distriktsbarnmorskor, som tillika äro landsdistriktsbarnmorskor. Sedan oktober 1948 är ett skrivbiträde anställt å hälsovårdsbyrån.

Andre stadsläkaretjänsten har ersatts med 2 distriktsläkarebefattningar. På hälsovårdsnämndens byrå är en byråföreståndare anställd, som tillika är inspektör.

P. 2.

I början av maj månad inflyttade hälsovårdsnämndens byrå i nyrenoverade och utvidgade lokaler samt i sin helhet försågs med nya möbler och utrustning. Lokalerna äro ljusa och trevliga samt belägna i stadens centrum. För stadsläkaren finnes ett tjänsterum, byråföreståndaren har 1 rum, 1 rum för bostadsinspektionen samt 2 rum för hälsovårdsinspektörerna. Denna modernisering och utvidgning av lokalerna hälsas med stor glädje. Det var svårt att arbeta i de gamla och trånga lokalerna. Arbetet kan nu bedrivas mera rationellt under trivsamma former.

P. 3. *Byrå för psykisk rådgivning och mentalhygien.*

Sedan år 1948 har en psykolog varit tillgänglig för psykisk rådgivning.

Ett årsanslag à 2000 kr. för denna verksamhet erhålles från landstinget.

Mottagningslokal: Hälsovårdsnämndens byrå, Munkgatan 20. Mottagning måndagar 14—18.

Under år 1950 har teol. lic. och fil. kand. Gösta Nordquist varit byråns föreståndare.

Verksamheten har tillvunnit sig stort förtroende och besöksantalet har ökat efter hand.

Besöksfrekvens: C:a 8 personer per mottagning.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

I staden praktisera 2 homeopater.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.

1 ambulans är stationerad vid epidemisjukhuset.

1 reservambulans är stationerad vid Centralsjukhusen.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 januari 1938.

Besiktningsläkare: stadsläkare G. Andrén med d:r Ericsson och d:r Jorde som ersättare.

Under år 1950 ha 23 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 december 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landflygplan Västerås—Hässlö är stadsläkaren G. Andrén med d:r Ericsson och d:r Jorde som ersättare.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är stadsläkaren G. Andrén.

Utbildning och instruktion ha meddelats.

Bilagor: 1) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

Västerås den 5 mars 1951.

På hälsovårdsnämndens vägnar:

GUSTAV ANDRÉN

Ordf., stadsläkare

Bilaga 1.

Bilaga till årsberättelse från Hälsovårdsnämnden i Västerås rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion år 1950.

I. Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder 167
Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande samlingslokaler 1
Nytillkomna bostadslägenheter 706

II. Bostadsinspektionen.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal Byråförest. C. v. Malmborg.
Instruktion för personalen fastställd år 1949.
Personal: Bostadsinspektris Carin Graffner-Lindberg. Ex. skrivbitr. Margareta Strand.
Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen c:a 5 år.

B. Verksamhet.

Prövade ärenden rörande bostäder	2478
därav ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet	2310
därav ärenden, som prövats på grund av den fortlöp. inspektionen	218
Utförda inspektioner	3018
därav återbesök	329
Inspekterade bostäder om	
1 rum (ej kök)	54
1 kök	44
1 rum och kök eller kokvrå	392
2 rum och kök eller kokvrå	612
3 rum och kök eller kokvrå	197
mer än 3 rum och kök eller kokvrå	92
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande:	
1. Byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel	109
2. Boningsrums, köks eller kokvrås fönster ell. dagerbelysning	28
uppvärmning	51
skydd mot olägenhet från grund	13
ohyra	1
storlek	1
luftväxling	13
skydd mot fukt	20
skydd mot angränsande utrymmen	19
3. Bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter:	
garderob	8
avträde	1
(vattenklosett)	7
skafferi	41
tvättstuga	3
torkrum	1
avloppsledning	13
gasledning	4
elektriskt ljus	1
4. Bostadslägenhetens skötsel	13
5. Trångboddhet i familj med intill 2 barn	19
Trångboddhet i familj med mer än 2 barn	5
Inspekterade samlingslokaler,	
därav skolor	1
danslokaler	1
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande samlingslokals	
luftväxling	1
bekvämlighetsinrättningar	1
Iakttagna missförhållanden som avhjälpts genom ingripande av bostadsinspektionen (dess tjänstemän)	209
hälsovårdsnämnden	9
Iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts	74
Utdömda lägenheter, som utrymts	7
Medgivet uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet	5
Trångbodda familjer, som beretts bostad i kommunen tillhörig lägenhet	48
Av hälsovårdsnämnden meddelade föreläggande enligt 8 § 8 mom. resp. 43 § 7 mom.	19
Utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål enligt samma lagrum	19
Meddelade förbud mot lägenhets beboende av minderåriga	4

Carin Graffner-Lindberg.
Bostadsinspektris.

Årsberättelse från Hälsovårdsnämnden i Västerås rörande epidemisjukvården för år 1950.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1]) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber 356 insjuknade Akut barnförlamning m. förlamn. 2 „ Summa 358 insjuknade
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	1.850 st.
3. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	133 scharlakansfeberfall vårdades i hemmet. Övervakning och behandling med penicillin utfördes av distriktssjuksköterskorna. Hemvården har givit lika goda resultat som sjukhusvården. Smittospridning från dessa fall kunde ej förmärkas.
4. Åtgärder enligt 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering, m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka ha vårdats å epidemisjukhuset. Syskon till de insjuknade ha varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
5. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§, och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 55 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 9 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder, som behandlats i smittande hem, har 75 rum och 10 kök desinfekterats.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätebehandling = 3 rum.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	Privat cyankammare har tagits i bruk 2 ggr under året för ohyresbehandling av möbler, kläder m. m.
6. Åtgärder enl. 10 § ang. skolor, offentliga tillställningar m. m.	I samband med scharlakansfeberepidemien voro enstaka barngårdar stängda någon vecka.

[1] Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 5 mars 1951.

GUSTAV ANDRÉN

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1950.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	25.918	kv.	25.876	s:a	51.794	
i Lundby församling	m.	1.977	kv.	1.582	s:a	3.559	
i Badelunda församling	m.	1.377	kv.	1.178	s:a	2.555	
S:a	m.	29.272	kv.	28.636	s:a	57.908	

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	26.934	kv.	26.917	s:a	53.851
i Lundby församling	m.	2.023	kv.	1.584	s:a	3.607
i Badelunda församling	m.	1.343	kv.	1.189	s:a	2.532
S:a	m.	30.300	kv.	29.690	s:a	59.990

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	568	kv.	513	s:a	1.081
i Lundby församling	m.	28	kv.	42	s:a	70
i Badelunda församling	m.	22	kv.	22	s:a	44
S:a	m.	618	kv.	577	s:a	1.195

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	204	kv.	178	s:a	382
i Lundby församling	m.	12	kv.	9	s:a	21
i Badelunda församling	m.	11	kv.	4	s:a	15
S:a	m.	227	kv.	191	s:a	418

4. Därav antal döda under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	16 st.
i Lundby församling	0 st.
i Badelunda församling	0 st.

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antal under året födda har överstigit antal under året döda med 777.

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 1.305.

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året.

Scharlakansfeber	356 insjuknade
Akut barnförlamning	2 „
Summa	358 insjuknade

I scharlakensfeber insjuknade 356 (434 år 1949). De flesta fallen inträffade tiden okt. samt i jan. 133 patienter vårdades i hemmet. Övervakning och penicillinbehandling utfördes av distriktssjuksköterskorna. Vårdresultatet för hemma-patienterna var lika gott som för sjukhuspatienterna. Ökad nedsmittning kunde icke konstateras.

Gulsotsfallen utgjorde 15 (33 år 1949). Av barnförlamning inträffade 1 fall i januari och 1 fall i oktober. Summa 2 fall.

Under årets sista kvartal inträffade ett ökat antal svalg- och övre luftvägsinfektioner.

Könssjukdomarna ha i år åter ökat.

Besöksantalet på polikliniken för könssjukdomar var under

år	1945 2.853,	antal	nytillkomna	år	1945 456,
„	1946 2.495,	„	„	„	1946 519,
„	1947 2.653,	„	„	„	1947 397,
„	1948 3.270,	„	„	„	1948 558,
„	1949 1.527,	„	„	„	1949 381,
„	1950 2.339,	„	„	„	1950 424.

Föredrag:

För länsläkareföreningen: Olika medicinska ämnen.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 4 pharm.-kandidat, 2 partiellt tjänstgörande kandidat, 2 elever.

På apoteket Bävern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater, 1 partiellt tjänstgörande kandidat.

På apoteket Humlan tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater, 1 elev.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Badelunda, Björksta, Dingtuna, Haraker, Hubbo, Irsta, Kungsåra, Kärrbo, Lillhärad, Ryttern, Romfartuna, Sevalla, Skerike, Skultuna, Tillberga, Tortuna, Västerås-Barkarö och Ängsö.

Distriktsbarnmorskor: Fröken Bertha Karlsson, fru Carola Pagmer och fröken Anna-Lisa Laago.

Fröken Bertha Karlsson pensionerades den 29 okt. 1950. Befattningen får tillsvidare vara vakant på grund av den rel. ringa hemförlossningsvården.

3. *Skyddskoppympning.*

Stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör.

D:r Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

Inalles har c:a 913 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året. Föreläggande ha

meddelats i 127 fall. Under året hava utförts 104 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång ha enligt anmälan barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:

Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.

Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.

Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.

2. För rättsmedicinskt ändamål: Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:

Sinnessjuka: 344.

Sinnesslöa: 150.

Under året 1950 har psykisk rådfrågning varit anordnad av teol. lic. Gösta Nordquist.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har utökats med ännu en central samt barnens ålder höjts till 3 år. Centralerna ha även under det gångna året flitigt anlitats. D:r Assar Normark har varit föreståndare.

Sköterskor: Syster Svea Sandberg, syster Berta Hedlöf, syster Gun Rubensson, syster Inga-Brita Andersson, syster Karin Norbäck, syster Hjördis Deréhn och syster Märtha Anestedt.

Mottagningslokaler: Kristinagatan 17, Centrallasarettet, Skallbergsgatan 1.

Mödravården.

Å landstingets mödravårdscentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Nytillkomna under året 1.000 mödrar.

Vid 200 mottagningar besöktes centralen av 3.125 mödrar.

Medeltal: 15,63 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska, 1 sköterska samt 1 kontorsbiträde.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 31/12 1950.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.

E. Julin, provinsialläkare. G. Andrén, stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.

A. Jorde, distriktsläkare, läkare vid ålderdomshemmet.

T. Ericsson, distriktsläkare, läkare vid Kraftverket.

J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.

P. Fritsch, 1:ste flygläkare, läkare vid Västerås stads barnträdgårdar, läkare vid Högre Allm. läroverket.

C. A. Sjöberg, flygläkare, läkare vid Kraftverket.

Privatpraktiserande:

B. Brantefors.

K. Granberg, läkare vid folkskolan, järnvägsläkare.

K. Hallengren, läkare vid Tekniska skolan.

A. Hedfeldt, läkare vid ASEA, verksläkare.

G. Helmer.

C. Idar, f. d. 2:dre stadsläkare.

Hjördis Lind-Campbell, läkare vid flickskolan.

G. Ljungkvist.

D. Nordblad.

Elisabeth Noreby.

N. Noreby.

A. Tegström.

G. Wingren, f. d. fältläkare.

Psykisk rådgivning:

Teol. lic. Gösta Nordquist, månd. 14—18, Hälsovårdsnämndens byrå, Munkgatan 20.

Vid Centrallasarettet:

E. M. Bergenfeldt, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.

T. Hendelberg, bitr. lasarettsläkare vid kirurgiska avd.

Gert Schenström, 1:ste underläkare vid kirurgiska avd.

E. Mandri, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.

L. G. Sellström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.

Åke Waller, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.

A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.

K. Vannfält, bitr. lasarettsläkare vid medicinska avd.

E. R. Hed, 2:dre underläkare vid medicinska avd.

G. Lilja, 2:dre underläkare vid medicinska avd.

R. Sjöholm, 2:dre underläkare vid medicinska avd.

R. J. F. Fåhræus, lasarettsläkare vid gynekologiska- och BB-avd.

N. G. Bjerner, 1:ste underläkare vid gynekologiska- och BB-avd.

O. T. von Malmborg, 2:dre underläkare vid gynekologiska- och BB-avd.

L. J. Hagbard, 2:dre underläkare vid gynekologiska- och BB-avd.

C. Lindström, narkosläkare.

K. B. Odquist, lasarettsläkare vid ögonavd.

G. Fabian, vid ögonavd.

N. Boström, lasarettsläkare vid öronavd.
Margit von Malmborg, vid öronavd.
G. Ek, vid öronavd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
Ristor Lundgren, 1:ste underläkare vid röntgenavd.
K. G. Tilling, 2:dre underläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.
A. Normark, lasarettsläkare vid barnavd.
B. Malmgren, 1:ste underläkare vid barnavd.

Vid länssanatoriet Skogsfjället:

G. Karth, sanatorieläkare, läkare vid Centraldispensären.
Boman, bitr. sanatorieläkare.
L. Loo, 2:dre underläkare.
Salna, 2:dre underläkare.

Tandläkare:

E. Adolphsson, E. Berggren, A. Björk, N. Björn, K. Blomkvist, O. Boberg, G. von Bothmer, fru Gisela Cronholm-Twetman, Brita Fjellander, G. Jonsson, O. Lagerblad, E. Lagerkvist, H. Larsten, T. Liljefors, E. Nyström, E. von Unge, F. E. Wahlund, fru Ulla Wennberg, G. Werthén, O. Westermark, L. Elander, C. Tysklind, G. Ullsten och B. Frendin.

Tandläkare vid folktandkliniken:

Föreståndare K. Edlund, Martha Elander, Rune Hannerz, H. Lybeck, Olov Bojmark, Marianne Hallberg, Lars-Olof Hulling, Bo Härming.

Centraltandpolikliniken: Föreståndare S. Sundberg.

Veterinärer:

Thor Henrikson, länsveterinär, Verner Snöborgs, distriktsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, Hilding Thörne, chefsveterinär och Ragnar Janson och Per Kinnmark, assistentveterinär vid tuberkuloslaboratoriet, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:

Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, Kapten A. Hammarfeldt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.

Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fru E. Quiding-Andersson, Fröken Elisabet Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fröken Gertrud Hidén (anställd vid Centrallasarettet, Fru Greta Ljungquist, Fru Märtha Lindhe-Landqvist, Fru Morling, Fröken Lulu Schultz (anställd vid Centrallasarettet), Fru Maj Svensson, Fröken Dagny Trenius (anställd vid Centrallasarettet), Fru Thora Wittbom, Fröken Karin Wibell, Fröken Ulla Stenkvist.

Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer, Fröken Anna-Lisa Laago.
b) Å Centrallasarettet anställda: Inga Persson, Edit Brandt, Ellen Lund, Elin Frideborg-Wikström, Margit Carlman, 1 vakant.
c) Kommunalt anställda: Se a)

Sjuksköterskor:

a) (Stads) distriktssjuksköterskor:
Helny Carlsson I distr.: Området mellan Vasagatan och Jakobsbergsgatan.

Birgit Neppelberg II distr.: Området mellan Vasagatan och Norra samt Östra Ringvägen.

Eivor Eidengård III distr.: Området väster om Jakobsbergsgatan, Lundby och Fredriksberg.

Sanna Schultz IV distr.: Området norr om Norra Ringvägen.

Iris Fagerlund V distr.: Området Ängsgärdet, Haga, Aseastaden.

Siri Widell VI distr.: Området Sommarro, Klockartorpet, Badelunda, Hemdal och Vargbo.

Å ålderdomshemmet: Alinde Högdén, Ella Björklund, Astrid Törnkvist, Ingeborg Berglind, Ingeborg Gerdlén, Karin Berghök, Olga Karlstedt, Anna Lindberg, 2 vak.

b) Skolsköterskor: Rut Berggren-Nilsson, Dagmar Silén, Astrid Larsson, för folkskolorna, Kerstin Molander för Högre Allm. läroverket, Gunhild Sjölin för Läroverket för flickor.

c) Dispensärsköterska: (distrikts) Lisa Nilsson.

d) Barnavårdssköterskor: Svea Sandberg, Berta Hedlöf, Ingrid Rehnvall, Inga-Britt Andersson.

e) Sköterskor vid Asea: Inga-Britt Anselm, E. Rosendahl.

f) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända. Gunhild Gustafsson ej godkänd.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Sigrid Andersson, Elsa Bergstrand, Annie Hagberg. Vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Ebba Westerlund.

Hemsystrar: Astrid Nilsson, Svea Laggar, Ingrid Lindgren, Karin Fredriksson, Alice Johansson, Kerstin Edvardsson, Aina Pettersson och Elin Eriksson.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. Distriktsläkarnas årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
6. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
7. Föreståndarens årsberättelse.
8. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
9. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
10. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
11. Hemsystrarnas verksamhetsberättelse.
12. Barnavårdscentralernas årsberättelser.

Västerås den 28 februari 1951.

GUSTAV ANDRÉN
Stadsläkare

Bilaga 1.

Översikt av gängse sjukdomar

Sjukdomar	Insjuknade				
	Januari	Februari	Mars	April	Maj
Scharlakansfeber	45	27	29	17	11
Akut barnförlamning utan förlamn.	1	—	—	—	—
Hepatitis epidemica	—	2	2	5	2
Influensa epidemica	72	39	28	17	84
Mässling	—	1	1	1	—
Påssjuka	—	—	1	—	1
Vattenkoppor	3	5	1	5	11
Kikhosta	7	4	20	26	22
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	—	45	79	125	115
Bronkopneumoni. Kapillär bronkit	—	11	27	5	28
Akut lunginflammation	—	1	3	7	10
Lungsäcksinflammation	—	—	—	—	2
Akut mag- och tarminflammation	1	3	40	105	38
Röda hund	—	1	1	—	3
Halsfluss	23	7	77	90	55
Summa	152	146	309	403	382

Sammandrag av summariskt utdrag ur dagböcker, förd

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Förlösta och vårdade		Fall av Eklampsi	Barnsängskvinnan var 10 dagar efter förlossningen		
	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Summa	Därav		i barnmorskans eget hem Regl. § 24 mom. 1 st. 2	å förlossningsh. Regl. § 24, mom. 1, st. 1 o. mom. 2		frisk	sängliggande	död
					Förstföderskor	Omföderskor						
3	46	2	4	52	8	44	—	—	—	52	—	—

i Västerås år 1950.

Insjuknade							
Juni	Juli	Augusti	Sept ber	Oktober	November	December	Summa
12	13	13	37	60	36	56	356
—	—	—	—	1	—	—	2
1	1	1	—	1	—	—	15
190	10	4	23	43	37	578	1.125
—	—	—	—	—	3	3	9
—	—	1	—	—	7	4	14
8	—	1	3	3	6	17	63
19	—	4	15	16	36	13	182
93	45	40	60	109	208	285	1.204
12	5	25	81	109	105	172	508
12	3	3	14	6	10	18	87
1	—	—	5	2	4	1	15
20	14	17	52	40	36	53	419
17	1	—	3	5	24	29	84
99	30	40	86	100	160	164	931
484	122	149	379	495	672	1.393	5.014

av barnmorskor i Västerås stad, Västmanlands län, under år 1950.

Antal börder					Födda barn														
	Övr. förlossn.-f.				Levande födda				Dödfödda				Summa			Av lev. födda voro inom 10 dag. efter förlossn. döda			
					Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna					Fullgångna		Ofullgångna	
Missfall	Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Hela antalet	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
1	51	—	—	51	30	21	—	—	—	—	—	—	30	21	51	—	—	—	—

Ögondesinfektion verkställd å 51 nyfödda barn, därav 30 gossar och 21 flickor.

Bilaga 2. *Uppgifter angående antalet läkare och tandläkare*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistr., stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt.	Antal legitimerade läkare							Antal tandläkare					
	Civila läkare som inneh. civil läkarbefatt. med tjänstårsrätt	Militär läkare som inneh. civil läkarbefatt. med tjänstårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Summa	Därav		Distrikts-			Enskilt praktiserande		
						Manliga	Kvinnliga	Manliga	Kvinnliga	Summa	Manliga	Kvinnliga	Summa
Västerås stad	6*	2**	12***	1	21	19	2	6	2	8	17	3	20
Centrallasarettet	26	—	—	—	26	25	1	—	—	—	—	—	—
Länssanatoriet	4	—	—	—	4	3	1	—	—	—	—	—	—

* 1 förste provinsialläkare, 1 provinsialläkare, 1 stadsläkare, 2 stadsdistriktsläkare och 1 fängelseläkare.

** De två militärläkarna ha endast militär tjänsteårsrätt.

*** Samt de 8 tjänsteläkarna.

samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor den 31 dec. 1950

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor						
m.	kv.	Distrikts-barnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Summa	Distrikts-sköterskor	Dispensär-sköterskor	Sjuksköt. vid barnav.-central	Andra av kommun, församling, bruk m.m. fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst	Summa	Anmärkningar
4	14	3	—	6	9	6	1	4	12	5	28	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympning inom Västerås i Västmanlands län år 1950.

A. Vaccination.

Utdragets n:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av: framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	genomgångna smittkoppor	Summa
	Västerås	D:r Andrén	250	9		259
	,,	D:r A. Normark	602	7		609
	,,	D:r J. Lundblad	1			1
	,,	D:r C. A. Sjöberg	16			16
	,,	D:r G. Wingren	1			1
	,,	D:r E. Julin	3			3
	,,	D:r P. Fritsch	9			9
	,,	D:r E. Carlsäter	1			1
	,,	D:r Harfinge	3			3
	,,	S. Hansson	4			4
	,,	D:r Å. Boman	1			1
	,,	D:r S. Göranson	5			5
	,,	D:r M. Schatz	1			1
	,,	D:r G. Bergström	1			1
	,,	D:r B. Hamne	1			1
		Summa	899	16		915

B. Revaccination.

Under året hava utförts 104 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Bilaga 5.

Årsberättelse från distriktsläkaren i östra distriktet i Västerås för år 1950.

I. *Distriktet.*

1. Distriktet har omfattat staden öster om Vasagatan—Tessingatan—Kristiansborgsallén.
2. Invånarantalet torde uppgå till ung. hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till stadsläkarens ämbetsberättelse. Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1950. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av stadsläkaren.
2. Yttre likbesiktning har företagits i 3 fall på polisens begäran. Blodprov för bestämning av alkoholkoncentrationen har företagits i 3 fall.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. Intet av vikt att anföra.

VI. Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilaga:
Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1950.

Västerås den 14 januari 1951.

THORD ERICSSON
Distriktsläkare

Ämbetsberättelse från distriktsläkaren i västra distriktet i Västerås för år 1950.

I. *Distriktet.*

1. Distriktet omfattar staden väster om Vasagatan, Tessingatan, Kristiansborgsallén och Bergslagsvägen.
2. Invånarantalet uppgår till c:a hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till stadsläkarens årsberättelse. Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av stadsläkaren.
2. Yttre likbesiktning har företagits i 9 fall på polisens begäran. Blodprov för bestämning av alkoholkoncentrationen har företagits i 9 fall.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till stadsläkarens årsberättelse.

V och VI. Intet av vikt.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad år 1950.
2. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens Ålderdomshem jämte bilagor.

Västerås den 31 januari 1951.

ALF JORDE
Stadsdistriktsläkare

Bilaga 5.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1950.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

1. Under året vidtagna åtgärder beträffande:
 a) byggnaderna och deras omgivning: sjukhusbyggnaden har restaurerats utvändigt och taket lagats. Balkongen har försetts med lådor för blommor. Blomsterrabatt ordnats vid avd. 3 och ytterligare en del trädgårdsmöbler nyanskaffats.
 b) mathållning: inga förändringar.
 c) inventarier, utredningspersedlar och instrument: I läkarexpeditionen har ett väggskåp uppsatts. 8 st. nya sjuksängar ha anskaffats och även en ny rullstol. Varje avd. har erhållit torkställning och säckhållare och avd. 3 har erhållit 2 st. nya skåp. Det gamla möbelbeståndet har varit föremål för en grundlig renovering. Julgranarna ha elektrifierats för undvikande av eldfara. Ett nytt piano har uppställts på avd. 2 för medel, som delvis erhållits genom donation av intagna patienter. Slutligen ha en hel del oljemålningar och några etsningar uppsatts i korridorer och dagrum, vilka bidragit att liva upp interiören.
 d) ordningsstadgar och bestämmelser för patienternas intagning: Inga förändringar.
2. Inträffade förändringar beträffande personalen: Biträdespersonalen utökad med 3 st. från den 1 maj 1950.

3. Viktigare åtgärder, som blivit föreslagna: Breddning av dörrarna till isoleringsrummen, som f. n. ej tillåta inbärande av säng med iliggande patient.
4. Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Efterfrågan på platser är så stor att väntetider för de inträdessökande ej kan undvikas, vilket särskilt gäller de kvinnliga. På grund av rådande, synnerligen stora svårigheter att erhålla plats på sinnessjukhus, vistas ständigt ett antal sinnessjuka på sjukhuset, vilka rätteligen borde vårdas på sinnessjukhus. En del av dessa äro störande och ibland svårhanterliga och det blir ofta nödvändigt att för deras skull hålla dörrarna låsta till avd. 3, där de äro intagna.

Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, betalningsklasser. Uppgifter härom finnas i medföljande schema, uppgjort av syssloman Lidquist.

Västerås den 31 januari 1951.

ALF JORDE

Uppgifter till årsberättelse för Ålderdomshemmets sjukavd. för år 1950.

Antal intagna	199	st.
„ avlidna	44	„
„ underhållsdagar för samtliga vårdade	31.571	„
„ sängar	89	„
Medeltal vårdade per dag	86	„
Högsta antalet vårdade någon dag under året	90	„
Lägsta antalet vårdade någon dag under året	82	„
Medellängd av sjukhusvistelsen	158	dagar

Västerås den 18 januari 1951.

HANS LIDQUIST
Syssloman

Bilaga C.

Antal intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas benämning	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
II. **Ålderdomssjukdomar.**				
Marasmus senilis	5	5	1	4
IV. **Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.**				
Septichæmia, Pyosepticheæmia. Abscessus. Phlegmone	1			
Febris. Febricula	1			
Hepatitis acuta	1			
V. **Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.**				
Anæmia	1			
Anæmia perniciosa progressiva		2		

	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.				
Diabetes mellitus	2	3		
Adipositas universalis		2		
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.				
Alcoholismus chronicus	5			
VIII. Nervsystemets sjukdomar.				
Hæmorrhagia, thrombosis, embolia, cerebri	7	6	3	3
Hemiplegia	4	2		
Paraplegia	1	1		
Paralysis agitans	2	1		
Lues cerebri	1			
Epilepsia	2	3		
Neurasthenia	2	1		
Psychoneurosis	1	2		
Psychopathia	3			
IX. Sinnessjukdomar.				
Insania et Idiotia	21	25		
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	1			
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis Cor adiposum	26	21	5	4
Arteriosclerosis. Endarteriitis	25	26	7	4
Insuff. cordis	1			
Hypertonia arterialis	8	17		
XI. Andningsorganens sjukdomar.				
Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	1			
Tracheitis chron. Bronchitis chron.	2			
Asthma bronchiale	2	4		
Bronchopneumonia acuta	7	4	2	
Empyema pleuræ		1		
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.				
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	1			
Entero-colitis chronica		1		
Prolapsusrecti		1		
Cholecystitis. Cholangitis	2			2
Dyspepsia fermentativa		1		
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Pyelitis. Cystopyelonephritis	2			
Cystitis		5		
XIV. Könsorganens sjukdomar.				
A. *Manliga könsorganen.*				
Hypertrophia prostatæ	6		1	
Fistula vesicæ urin.	1			

	Intagna m.	Intagna kv.	Döda m.	Döda kv.
XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
Polyarthritis rheumatica chronica		7		1
Arthritis deformans	5	10		
Insuff. dorsi	1			
Status p. fract colli fem	2	4		
Defeclus anticrur bilat	1			
Contractura gen. bilat		1		
Luxatio coxae congenita		1		
XVI. Hudens sjukdomar.				
Eczema	1			
Acne rosacea		1		
Ulcus varicosum cruris	1	1		
XVII. Öronsjukdomar.				
Dövstumhet		1		
XIX. Svulster.				
Carcinoma (samtliga fall)	9	3	7	1
„ ventriculi	1		1	
„ intestini	4		2	
„ uteri s. ovarii		1		
„ mammae		2		1
„ Laryngis	1		1	
„ oesophagi	1		1	
„ pancreatis	1		1	
„ hepatis	1		1	

Uppgifter från Västerås ålderdomshem för år 1950.

Antal för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till skadans natur.

I. Skadans natur.	Intagna m.	Intagna kvl.	Skadans påföljd kvarstående men	Skadans påföljd övergående men
Ledvrickning (Distorsio, Luxatio)	1		1	
Utgjutning i led (Synovitis traumatica, Hæmarthrosis)	1			1
Benets och bäckengördelns ben, Fractura simplex	2	3	3	2

Bilaga 6.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 § för år 1950.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
kvinnliga „ }

b) Sköterskor, antal 1.

	Lidande av eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdom o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	297	
därav nytillkomna under året	283	
b) kvinnliga	158	
därav nytillkomna under året	141	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök		
a) av manliga patienter	1303	
medeltal per mottagning	4,3	
b) av kvinnliga patienter	1036	
medeltal per mottagning	3,8	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.00—17.30.

b) för kvinnliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.30—18.00. Dessutom tisdagar 07.30—08.30 företrädesvis för kvinnliga patienter. Besök kunna även medgivas på förmiddagens privatmottagning.

V. Anmärkningar: (Poliklinik m. m.) Lika som förra året. På kvällsmottagningarna få ävenledes "andra" patienter infinna sig.

GUSTAV ANDRÉN

Poliklinikföreståndare

Bilaga 7.

Sammandrag av hälsovårdsinspektörernas i Västerås arbeten under år 1950.

Inspektionen har omfattat:	Gårdar och avträden	21.220	besök
	Stall	283	„
	Svinhus	—	
	Lump-, hud- och benupplag	107	„
	Avstjälpningsplatser	39	„
	Avloppstr. och diken	96	„
	Godsmagasin	14	„
	Salubodar för födoämnen	8.495	„
	Salutorg	176	„

Bagerier och karamellfabriker	1.046 besök
Mjölkförsäljningsställen	1.933 „
Slakterier och korvfabriker	1.433 „
Näringsställen	450 „
Rak- och frisérsalonger	77 „
Utförda desinfektioner	49 „
Provtagningar	102 „
Anhållande av födoämnen	17 „
Expeditionstjänst	322 „
Diverse arbeten	550 „

Västerås den 2 mars 1951.

Clarence von Malmborg.
Byråföreståndare

Bilaga 8.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete under år 1950.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	2.689
	Antal återbesök	329
	Summa	3.018

Inkomna anmälningar	218
WC-ansökningar (omfattande 1.245 wc.)	116
Kvarstående ärende från föregående år	54
„ „ till nästkommande år	74
Avhjälpta ärenden	198
Fortlöpande besiktningar	218

Utdömda lägenheter: 5 st. järnspiselrum
10 st. lägenheter på 1 rum och kök
3 st. lägenheter på 2 rum och kök
1 st. lägenheter på 3 rum och kök

Antal damfriseringar: 46
„ herr- och damfriserigar: 15

En damfrisering samt en kombinerad herr- och damfrisering har tillkommit och en damfrisering har upphört samt två har bytt lokal.

Förutom ovannämnda uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, kortregistrering, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Arbetet har i stort sett fortgått efter samma riktlinjer som förut. Det ökade arbetet ger tyvärr alltför ringa tid till fortlöpande inspektioner.

Västerås den 28 februari 1951.

Carin Graffner-Lindberg.
Bostadsinspektris

Uppgifter till 1950 års årsberättelse.

Antal våningsklosetter: c:a 20.362 st. varav 20.352 äro wc. i c:a 2.777 fastigheter.
Under året har till hälsovårdsnämnden inkommit 116 ansökningar angående wc-anläggningar omfattande 1.245 wc., varav de flesta tillkommit i nybyggnadsfastigheter.
35 st. torrklosetter inomhus finnas i 27 fastigheter (38 föregående år.)
Antal med boningshus bebyggda fastigheter vid årets slut c:a 3.868.
Under året har enl. fastighetskontorets uppgifter till Kungl. Bostadsstyrelsen tillkommit 89 st. hus.

De tillkomna lägenheterna, 706 st., fördelar sig på följande sätt:

enkelrum	6	3 rum och kök	162
1 rum och kokvrå	20	4 rum och kök	52
1 rum och kök	100	5 rum och kök	15
2 rum och kokvrå	1	6 rum och kök	7
2 rum och kök	339	7 rum och kök	4

Rivna hus: 5 st. omfattande 20 lägenheter enl. nedanstående:
2 st. järnspiselrum
11 st. lägenheter på 1 rum och kök
7 st. lägenheter på 2 rum och kök

Västerås den 28 februari 1951.

Carin Graffner-Lindberg.
Bostadsinspektris

Bilaga 9.

Sammanställning och översikt över distriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1950.

I. distriktet: Helny Carlsson, Västermalmsgatan 3.
II. distriktet: Birgit Neppelberg, Munkgatan 7 A.
III. distriktet: Eivor Eidengård, Köpingsvägen 57.
IV. distriktet: Sanna Schulz, Skultunavägen 18 D.
V. distriktet: Iris Fagerlund, Malmabergsgatan 51 C.
VI. distriktet: Siri Widell, Klockartorpsgatan 21 A.

Sammandrag av distriktssjuksköterskornas årsberättelse.

Sjukvård:

a) Antal hela dagar, som distr.-sköterskan tjänstgjort i patientens hem	1
b) Antal vaknätter	2
c) Företagit hembesök	—
1) om dagen, antal gånger	16.372
2) nattetid, antal gånger	148

d) Sjukvård m. m. lämnad å egen mottagning, antal gånger 9.342
e) Resor med patienter till sjukhus m. m. antal gånger 24

Övrigt arbete:

a) Kursverksamheten och dyl., lektioner m. m. antal ggr 4 Lektioner för elever och biträden vid lasarettet.
d) Anmälan ang. hjälpbehov, antal gånger 3 Barnavårdsnämnden.
e) Övrigt socialt arbete, antal gånger 7 Semesteransökningar. Biträtt läkare vid vaccination 3 ggr.

Bilaga 10.

Årsberättelse för år 1950.

från Västerås stads distriktsdispensär typ 11 i Västmanlands län för år 1950.

1. Dispensären är anordnad av Västmanlands läns landsting.
2. Dispensärdistriktet (socknarnas namn och sammanlagda folkmängd, eventuella förändringar i distriktets omfattning): Västerås stad, Lundby och Badelunda församlingar.
3. Personal:
 a) distriktsdispensärläkare Stadsläkaren, Doktor G. Andrén.
 b) dispensär- respektive distriktssköterskor: Elisabeth Nilsson. Sköterskedistrikt, ovannämnda distrikt.
4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar *Särskild.*
5. Mottagningar (huru ofta?): Läkarens mottagning två gånger i veckan.
6. Antal rådfrågningar hos dispensärdistriktssköterskorna (utom i anslutning till läkarmottagningarna): Omkring 1.690 besök på dispensären. Tuberkulinprov och rådfrågningar sammanräknade.
7. Antal undersökningar utförda vid distriktsdispensären:
 a) av dispensärläkaren undersökta personer 631, omkring.
 b) av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar omkring 834.
 c) tuberkulinundersökningar (av dispensärklientel) omkring 358 därav positiva 188 därav negativa för 1 mg Mantoux 139.
 Ev. tuberkulinundersökningar i skolor m. m. värnpliktiga: 428.
8. Åtgärder vidtagna av distriktsdispensären:
 a) antal till centraldispensären (eller för röntgenundersökning) remitterade personer 341.
 b) antal genom dispensärens förmedling på tuberkulossjukvårdsanstalter intagna personer 12.
 d) antal BCG-vaccinationer (av dispensärklientel) 64, därav barn 31, vuxna 33.
 Ev. BCG-vaccinationer i skolor m. m. 70 st. värnpliktiga och 79 st. andra.
 e) antal hembesök av dispensär-, distriktssköterskorna i dispensärens tjänst 1.258 besök i 616 hem.
 f) övriga besök och resor i dispensärens tjänst 1.

g) i fosterhem eller på barnhem omhändertagna friska barn från tuberkulösa familjer: under 2 år 1 st.

9. Under året i registret nyinförda personer, behäftade med tuberkulos (som barn räknas personer under 16 år).
Endast inom distriktet mantals- eller kyrkskrivna personer införas.

	Lungtuberkulos					Enbart annan tuberkulos				
	M.	Kv.	G.	Fl.	S:a	M.	Kv.	G.	Fl.	S:a
a) konstaterade av central- eller distriktsdispensärläkaren	11	14	1	1	27	5	11	3	2	21
b) anmälda av annan läkare	2	3	—	—	5	1	4	1	1	7
c) inflyttade	13	13	—	—	26	3	6	—	—	9
Summa	26	30	1	1	58	9	21	4	3	37

10. Från dispensärens register under året avförda personer:

	Lungtuberkulos	Enbart annan tuberkulos
a) tillfrisknande	24	27
b) dödsfall i tuberkulos*)	4	—
c) dödsfall i annan sjukdom	2	—
d) avflyttade	19	11
e) okända	—	—
Summa	49	38

*) Endast före döden registrerade personer medräknas.

11. I dispensärens register den 31/12 kvarstående personer:
a) lungtuberkulos 337
b) därav med öppen tuberkulos 97
c) enbart annan tuberkulos[1]) 197

[1]) Bland enbart annan tuberkulos medräknas hiluslymfon, pleurit och knölrosfall av tuberkulös art utan tydligt påvisbara lunghärdar. Till öppen tuberkulos räknas fall med kaverner eller TB i direktpreparat (ej enbart vid odlingar eller marsvinsprov).

Västerås den 20 februari 1951.

GUSTAV ANDRÉN
Distriktsdispensärläkare

Bilaga 11.

Under året 1950 har 8 ordinarie hemvårdarinnor varit anställda nämligen: Astrid Nilsson, Svea Laggar, Ingrid Lindgren, Karin Fredriksson, Alice Johansson, Kerstin Edvardsson, Aina Pettersson och Elin Eriksson.

Bilaga 12.

Årsberättelse från Västra Barnavårdscentralen i Västerås för år 1950.

Befolkningsrörelsen inom verksamhetsområdet år 1950.

Kommuner	Antal inv. 31/12 1950 (redovisningsåret)	Inflyttade	Utflyttade	Lev. födda		Dödfödda	Döda		
				antal	per 1000 inv.		i månad		i samtliga åldrar
							1	2—12	
Västerås domkyrkoförsamling	53.851	4.736	3.317	1.081	2.007	21	10	6	382
Lundby församling	3.607	692	671	70	1.941	—	—	—	21
Summa	57.458	5.428	3.988	1.151	3.948	21	10	6	403

Verksamhetens omfattning:

1. Personal: Läkare: Lasarettsläkaren Assar Normark med biträde av underläkarna vid barnkliniken. Sjuksköterskor: Svea Sandberg, Västerås, verksam inom barnavård; Karin Norbäck, Västerås, barnavård.
2. Läkarmottagningar: Västerås, Kristinagatan 17. Skilda mottagningar: spädbarn 99, barn 1—7 år 19.
3. Besök vid läkarmottagningar: barn åldersgrupp — år: 0—1 1.496, 1—2 185, 2—3 97, 3—4 6.
4. Besök vid övriga mottagningar och hembesök:

	Mottagning hos sjuksköterska	Hembesök av sjuksköterska	
		pat. anträffad	pat. ej anträffad
Barn, åldersgräns år: 0—1	409	2755	417
1—2	125	504	178
2—3	70	284	101
3—4	15	2	—

5—6. — — —

7. Under året inskrivna spädbarn som inskrivits före fyllda 1 mån. 450 st.

	Åldersgrupp, år 0—1	1—2	2—3	3—4
å överförda från lägre ålder	—	283	222	16
n nyinskrivna	469	1	1	—
c överförda från annat barnavårdsorgan på orten	23	25	8	—
o inflyttade från annan ort	17	19	2	—

	Åldersgrupp, år			
	0—1	1—2	2—3	3—4
Konsultationsfall (vid centraler av typ 1)				
Skyddskoppvaccinerade	125	16	2	2
Difterivaccinerade, 1:a gången	1	3	1	—
„ 2:a „	—	—	3	—
Tuberkulinpröv. (ej BCG-vaccinerade)	7	16	27	4
Därav positiva	—	—	—	—
BCG-vaccinerade	431	1	4	—
Hämoglobinundersökta	16	70	58	3
Därav med Hb $\leqq$ 65 %	1	4	1	—

Hämoglobinmetod Tallquist.

8. Inskrivna spädbarn som avlidit.

Dödsorsak	Antal
Bronchit, capillaris	1
Centrallasarettet, Västerås	
Debilit. cong.	1
Vitium organic. cordis cong + Bronchitis ac. purulenta	1
Centrallasarettet, Västerås	

9. Uppfödningen: av 419 barn, som under året uppnått 1 års ålder (fosterbarn frånräknade) och under minst 1:a halvåret kontrollerats å central eller station, hava 318 fått enbart bröstmjölk 2 mån. eller längre.
218 „ „ „ 4 „ „ „
160 „ „ „ 6 „ „ „

10. Erfarenheter och önskemål rörande verksamheten: På grund av bristande tid för Centralens läkare måste äldrebarnmottagningarna inställas under tiden mars—november 1950, då annan villig läkare icke funnes att få. Sedan extra läkare anställts vid barnkliniken har äldrebarnsmottagningarna åter upptagits i full utsträckning fr. o. m. 1 december 1950.
Bröstmjölk har under året förmedlats i ungefär samma utsträckning som förut.

11. Redogörelse för särskild upplysningsverksamhet (kurser för blivande mödrar, ungdom, undervisning åt elever, föreläsningar i samband med mottagningar eller övrigt): För blivande mödrar har en gång i månaden anordnats demonstration av spädbarnets utrustning och vård.

Västerås den 1 mars 1951.

A. NORMARK
Centralens läkare

Årsberättelse från Östra Barnavårdscentralen i Västerås för år 1950.

Befolkningsrörelsen inom verksamhetsområdet år 1950.

Kommuner	Antal inv. 31/12 1950 (redovisningsåret)	Inflyttade	Utflyttade	Lev. födda		Dödfödda	Döda		
				antal	per 1000 inv.		i månad		i samtliga åldrar
							1	2—12	
Västerås Domkyrkoförsamling	53.851	4.736	3.317	1.081	2.007	21	10	6	382
Badelunda församling	2.531	374	426	44	17	1	—	—	—
Summa	56.382	5.110	3.743	1.125		22	10	6	382

Verksamhetens omfattning:

1. Personal: Lasarettsläkaren Assar Normark med biträde av underläkarna vid barnkliniken. Barnmorskor: vik. Gun Rubensson 1/1—31/5, vik. Hjördis Dehrén 1/6—30/6, Ingabrita Andersson 1/7—30/10, 22/12—31/12. Sjuksköterskor: vik. Gurli Gallander 31/10—21/12, vik. Rut Westerlund 1/1—5/3, vik. Brita Nilsson 6/3—14/5, Rigmor Bergström 15/5—31/12.

2. Läkarmottagningar: Centrallasarettet, Västerås, spädbarn 104, barn 1—7 år 102.

3. Besök vid läkarmottagningar: Västerås: barn åldersgrupp — år 0—1 1.195, 1—2 674, 2—3 358, 3—4 36.

4. Besök vid övriga mottagningar och hembesök:

	Mottagning hos sjuksköterska	Hembesök av sjuksköterska	
		pat. anträffad	pat. ej anträffad
Barn, åldersgräns år: 0—1.....	383	1785	209
1—2.....	113	425	144
2—3	90	305	102
3—4.....	14	50	30

5—6. — — —

7. Under året inskrivna spädbarn som inskrivits före fyllda 1 månad 303 st.

	Åldersgrupp, år			
	0—1	1—2	2—3	3—4
å överförda från lägre ålder	—	280	256	99
n nyinskrivna ...	328	1	—	—
c överförda från annat barnavårdsorgan på orten....	36	27	16	—
o inflyttade från annan ort	22	14	5	—

	Åldersgrupp, år 0—1	1—2	2—3	3—4
Skyddskoppvaccinerade	87	80	18	2
Difterivaccinerade, 1:a gången	—	4	4	—
„ 2:a „	—	2	20	—
Tuberkulinpröv. (ej BCG-vaccinerade)	6	28	34	2
Därav positiva	—	—	—	—
BCG-vaccinerade	317	16	28	—
Hämoglobinundersökta	38	292	130	—
Därav med Hb $\leqq$ 65 %	1	5	3	—

Hämoglobinmetod Sahli.

9. Uppfödningen: av 326 barn, som under året uppnått 1 års ålder (fosterbarn frånräknade) och under minst 1:a halvåret kontrollerats å central eller station, hava
233 fått enbart bröstmjölk 2 mån. eller längre
166 „ „ „ 4 „ „ „
122 „ „ „ 6 „ „ „

10. Erfarenheter och önskemål rörande verksamheten: Bröstmjölk har under året förmedlats i ungefär samma utsträckning som förut. Den planerade modersmjölkscentralen vid Centrallasarettet har ännu icke kunnat igångsättas, då nödig utrustning ännu icke erhållits.
Östra barnavårdscentralen delar fortfarande lokal med medicinska barnmottagningen, vilket medför svårigheter för båda parter. Lokalerna är dessutom för små för läkarmottagningarna och barnavårdssköterskorna sakna expeditionsrum. Önskvärt vore därför att Östra barnavårdscentralen finge ny lokal, som bättre motsvarar behovet. Möjlighet att inreda ny lokal kommer att finnas, när nuvarande tvättinrättningen vid Centrallasarettet flyttas.
För förvaring av utensilier önskas ett lämpligt skåp (Landstingens Inköpscentral M 4: 120).

11. Redogörelse för särskild upplysningsverksamhet (kurser för blivande mödrar, för ungdom, undervisning åt elever, föreläsningar i samband med mottagningar eller övrigt): För blivande mödrar har en gång i månaden anordnats demonstration av spädbarnets utrustning och vård.

Västerås den 1 mars 1951.

ASSAR NORMARK
Centralens läkare

Årsberättelse från Norra Barnavårdscentralen i Västerås för år 1950.

Befolkningsrörelsen inom verksamhetsområdet år 1950.

Kommuner	Antal inv. 31/12 1950 (redovisningsåret)	Inflyttade	Utflyttade	Lev. födda		Dödfödda	Döda		
				antal	per 1000 inv.		i månad		i samtliga åldrar
							1	2—12	
Västerås Domyrkoförsamling	53.851	4.736	3.317	1.081	2.007	21	10	6	382
Summa	53.851	4.736	3.317	1.081	2.007	21	10	6	382

Verksamhetens omfattning:

1. Personal: Läkare: Lasarettsläkaren Dr Assar Normark med biträde av underläkarna vid barnkliniken. Sjuksköterskor: Märtha Anestedt, Västerås, verksam inom barnavård; Berta Hedlöf, Västerås, verksam inom barnavård.

2. Läkarmottagningar: Västerås, Skallbergsgatan 1 A, spädbarn 104, 1—7 år 104.

3. Besök vid läkarmottagningar: Västerås, barn åldersgrupp — år 0—1 1.663, 1—2 721, 2—3 574, 3—4 60.

4. Besök vid övriga mottagningar och hembesök:

	Mottagning hos sjuksköterska	Hembesök av sjuksköterska	
		pat. anträffad	pat. ej anträffad
Barn, åldersgräns år: 0—1......	1.116	1.608	308
1—2......	305	470	189
2—3......	209	356	142
3—4......	28	19	4

5—6. — — —

7. Under året inskrivna spädbarn som inskrivits före fyllda 1 mån. 317 st.

	Åldersgrupp, år 0—1	1—2	2—3	3—4
å överförda från lägre ålder	—	344	250	76
n nyinskrivna ..	334	1	—	—
c överförda från annat barnavårdsorgan på orten	49	38	27	—
o inflyttade från annan ort	23	19	12	—

	Åldersgrupp, år 0—1	1—2	2—3	3—4
Konsultationsfall (vid centraler av typ 1)	—	—	—	—
Skyddskoppvaccinerade	152	82	30	5
Difterivaccinerade, 1:a gången	7	22	15	1
„ 2:a „	—	5	51	16
Tuberkulinpröv (ej BCG-vacc.)	11	66	175	12
Därav positiva	—	1	1	—
BCG-vaccinerade	325	10	14	—
Hämoglobinundersökta	25	379	369	41
Därav med Hb $\leqq$ 65 %	11	72	22	2

Hämoglobinmetod Tallquist.

8. Inskrivna spädbarn som avlidit:

Dödsorsak	Antal
Leveratrofi	1
Encephalopathia infentil	1
Epilepsis Jacksoni	1

9. Uppfödningen: av 389 barn, som under året uppnått 1 års ålder (fosterbarn frånräknade) och under minst 1:a halvåret kontrollerats å central- eller station hava
282 fått enbart bröstmjölk 2 mån. eller längre.
214 „ „ „ 4 „ „ „
166 „ „ „ 6 „ „ „

10. Erfarenheter och önskemål rörande verksamheten: Modersmjölk har under året förmedlats i samma utsträckning som tidigare.

11. Redogörelse för särskild upplysningsverksamhet (kurser för blivande mödrar, för ungdom, undervisning åt elever, föreläsningar i samband med mottagningar eller övrigt): För blivande mödrar har en gång i månaden anordnats demonstration av spädbarnets utrustning och vård.

Västerås den 1 mars 1951.

A. NORMARK
Centralens läkare

Västerås 1951 Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1951 Ser. B nr 10

Nr 10. Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1950.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Ungdomsvårdsstyrelsen överlämnar härmed berättelse över sin verksamhet år 1950.

Ledamöter: Tjänstemannen Gösta Sjöberg, ordförande, kapten Axel Edström, vice ordförande, fastighetsförvaltaren Inge Jonsson, fru Lilian Svensson, rektorn Ingeborg Jansson, verktygsarbetaren Karl Olov Johansson och redaktören Stig Ek.

Suppleanter: Stiftsadjunkten H. Ahlstedt, kontoristen Linnéa Eriksson, överläraren Helmer Gustafsson, gjuteriarbetaren Gösta Andersson och sekreteraren Folke Nilsson.

Styrelsen har sammanträtt tre gånger.

Ungdomsgården i Sundinska huset, Brogården, har hållits öppen under tiden 2/1—12/5 och 15/10—22/12. Statistik över besöksfrekvensen har ej förts, men det har förefallit som om gården i ökad utsträckning blivit en samlingsplats för ungdomen om kvällarna. Under den förflutna vintersäsongen har det många kvällar varit fullt hus.

Hyreskontraktet beträffande Brahegården, Brahegatan 10, har på grund av uppsägning från hyresvärdens sida upphört att gälla. Den hobby- och klubbverksamhet, som bedrivits av Domkyrkans Ungdomsgille, Frisksportklubben och idrottsföreningarnas pojkavdelningar i gården, har därför under höstterminen överflyttats till smårummen i Stadsparken.

I likhet med vad fallet varit under föregående år ha programkvällar dels i samarbete med stadens ungdomsorganisationer dels i egen regi anordnats i Stadsparken. Programkvällar med dans ha hållits sön- och onsdagar. Av programkvällarna kommo 25 på vårterminen och 17 på höstterminen. Ungdomsorganisationerna ha svarat för ungefär hälften av programmen. Övriga program ha utförts i egen regi. Samtliga programkvällar ha samlat fulltalig publik omkring 200 ungdomar, och ordningen har i stort sett varit mycket god. Föredrag ha hållits om yrkesutbildning, idrott, hygien, sexualfrågor m. m. En kurs i dans med 25 deltagare och i samarbete med ABF en teaterkurs med 20 deltagare ha anordnats.

Stadsparken och mötessalen i Brahegården ha vid olika tillfällen varit uthyrda till föreningar för enskilda sammankomster varjämte Stadsparken upplåtits för utställningar, nämligen till Västerås Fotoklubb den 1—7 januari, till Rädda Barnen den 6—8 oktober och till Västerås Hemslöjdsförening den 19 och 20 oktober.

Ur anslaget för understöd åt ungdomsorganisationer för lokalkostnader ha till nedan angivna organisationer utdelats följande bidrag, nämligen till

Västerås Godtemplares Ungdomsverksamhet	2.130: —
Nationaltemplarorden	575: —
Sveriges Blåbandsförenings Ungdomsverksamhet	25: —
Baptistkyrkans Ungdomsförening	240: —
Frälsningsarméns Ungdomskår	740: —
Kristliga Föreningen av Unge Män	3.985: —
Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor	590: —

Västerås Missionsförsamlings Ungdomsförening	2.180: —
Metodistkyrkans Ungdomsförening	200: —
Folkpartiets Ungdomsavdelning	285: —
Västerås Soc.-dem. Ungdomsklubbar	1.560: —
Högerns Ungdomsförbund, Västeråsföreningen	190: —
Västerås Scoutkår	585: —
Västerås Flickscoutkår	210: —
Västerås Frisksportklubb	70: —
Västerås Unga Örnar	3.940: —
Västerås Folkdansgille	70: —
Sammanlagt kronor	17.575: —

Av det i staten för utbildning av ungdomsledare upptagna anslaget ha 4.000 kronor ställts till Västerås Ungdomsråds förfogande.

Västerås den 4 maj 1951.

För ungdomsvårdsstyrelsen i Västerås:

AXEL EDSTRÖM.

/*Åke Renvall*

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 11**

Nr 11. Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1950.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna redogörelse beträffande 1950 års verksamhet vid stadens idrottsanläggningar.

Västerås den 18 april 1951.

För idrottsstyrelsen:

GUSTAF OLSSON.

/Gunnar Ekberg

Till Västerås stads idrottsstyrelse

Över verksamheten vid stadens idrottsanläggningar får undertecknad avgiva följande årsberättelse för verksamhetsåret 1950.

PERSONAL.

Ordinarie:

1 föreståndare,
1 arbetsförman,
2 vaktmästare.

KOLLEKTIVANSTÄLLDA:

7 bitr. vaktmästare.

TILLFÄLLIGA:

För iordningställande av isbanorna har under vintersäsongen extra arbetare varit anställda och ha dessa arbetat i skift.

All biljettförsäljning och vakthållning har i den mån den egna personalen icke kunnat tjänstgöra handhafts av extra personal.

AROSVALLEN M. FL. IDROTTSPLATSER:

Förutom sedvanliga underhålls- och reparationsarbeten ha följande större arbeten utförts:

En ny idrottsplats har iordningställts och invigts vid Lundby skola. Idrottsplatsen har dels en fotbollplan om c:a 100×60 m., dels en löparbana 120 m. lång samt en hoppbana 60 m. lång. Denna senare har i vardera ändan försetts med hoppgropar (längd-, stav- och trestegshopp). I anslutning till ena hoppgropen har anlagts en höjdhoppsbana. Dessutom finnes en kulstötnings- och en diskusring.

Skiljebo bollplan har nysåtts och har efter ett års vila fått användas fr. o. m. hösten 1950. Vid planen har uppförts en omklädningsbarack innehållande 2 omklädningsrum för tävlande, 1 domarerum samt 2 materialbodar. I anslutning till baracken har uppförts en duschanordning. Ny väg har framdragits till bollplanen.

Vid Skarpskyttebron har arbetena avslutats och omfattar idrottsplatsen nu en mindre bollplan för kast- och slungboll, en löparbana 130 m. lång med hoppgropar för längd-, trestegs- och stavhopp, dessutom finnes en särskild höjdhoppsbana.

Underlaget för ishockeybanan har ytterligare förbättrats genom att idealgrus påförts. I anslutning till ishockeybanan har ytterligare en barack iordningställts med 3 omklädningsrum och 3 materialbodar. Baracken är avsedd att under vintern disponeras av ishockeyspelarna och under sommaren av friidrottsmännen.

För simsporten har ordnats med ny polobana i Svartån (2 nya pontoner och nya målburar).

Ett försök till försköning av Arosvallen har gjorts i det att c:a 700 blomlökar planterats.

En motordriven gräsklippare har inköpts.

Idrottsplatserna ha hållits öppna för träning och arrangemang, hela året dagligen mellan kl. 7 och 21, sön- och helgdagar mellan kl. 8 och 18. Vid träningen ha inga avgifter upptagits utan ha idrottsplatserna stått helt öppna för allmänheten. Skridskobanan har under säsongen utnyttjats synnerligen flitigt och har hållits öppen för skolungdom och allmänhet dagligen mellan kl. 7 och 15. Efter kl. 15 har en mindre avgift upptagits och har därvid 12.086 personer besökt densamma och erlagt 1.549: 70 i entré. Då någon kontrollräkning av besökareantalet under dagarna icke göres före kl. 15, men det visat sig att största antalet åkande finnes på dagarna, kan uppskattningsvis sägas att c:a 40 tusen personer utnyttjat Arosvallens skridskobanor under vintern. Dessutom har skridskobanan vid Emaus idrottsplats och banan vid Apalbyvägen varit tillgängliga för allmänheten.

Besöksfrekvensen vid tävlingar och arrangemang har varit god och har — förutom tävlande, funktionärer och frikort omfattande c:a 17.000 st. — 107.814 personer bevistat 207 arrangemang, varvid 177.789: 50 erlagts i entréavgifter.

Inkomster och publik fördela sig på följande arrangemang:

Arosvallen:	Antal betalande	Antal arrangemang	Erlagd entré	Därav nöjesskatt	Därav hyra
fotboll	28.725	58	40.768: 25	3.744: 30	8.343: 09
fri idrott	5.456	12	10.192: 00	1.299: 46	2.116: 51
bandy	38.006	26	75.803: 75	10.720: 89	21.126: 45
ishockey	6.445	19	9.476: 25	725: 54	2.797: 27
övrig idrott	2.212	9	2.854: 25	229: 77	650: 83
motortävlingar	4.935	2	14.570: 00	2.188: 71	3.769: 39
övriga arrangemang	5.615	3	11.712: 00	7: 50	50: 00
Emaus:					
fotboll	8.262	52	6.472: 25	52: 05	1.598: 74
handboll	286	6	215: 25	—	120: 00
rugby	164	2	101: 50	—	40: 00

Skiljebo:					
fotboll	327	9	245: 25	—	150: 00
Svartån, Stadsparken:					
simning	7.381	8	5.378: 75	315: 30	887: 30
Summa	107.814	207	177.789: 50	19.283: 52	41.640: 58
(år 1949)	(92.731)	(186)	(147.982: 55)	(16.473: 74)	(32.605: 79)
(år 1948)	(103.493)	(171)	(158.219: 25)	(18.213: 47)	(33.755: 10)

Största respektive minsta arrangemang under året har varit:

Arosvallen:							
fotboll	den	7.7	2.427	betalande	3.880: 25	entréavgifter	
	„	23.4	13	„	9: 75	„	
fri idrott	„	18.8	4.258	„	9.054: 25	„	
	„	23.5	7	„	7: 00	„	
bandy.........................	„	15.1	9.163	„	19.152: 75	„	
	„	18.2	16	„	9: 50	„	
ishockey	„	3.1	1.378	„	2.261: 00	„	
	„	1.3	9	„	9: 00	„	
övrig idrott (skridsko)	„	23.2	1.258	„	1.790: 50	„	
(rugby)	„	3.4	16	„	11: 50	„	
Emaus idrottsplats:							
fotboll	„	20.6	847	„	847: 00	„	
	„	25.8	5	„	3: 75	„	
utehandboll	„	23.8	54	„	40: 50	„	
	„	28.6	36	„	27: 00	„	
Skiljebo bollplan:							
fotboll	„	6.8	66	„	49: 50	„	
	„	8.10	7	„	5: 25	„	
Svartån:							
simning........................	„	10.8	1.340	„	957: 25	„	
	„	29.8	119	„	81: 50	„	

IDROTTSHALLEN.

Förutom sedvanliga underhålls- och reparationsarbeten ha följande större arbeten utförts:

Två nya klubbrum ha inretts och uthyrts, 1 lunchrum för hallens personal har ordnats, likaså 1 rum för bowlinghallens anställda.

Ny biljettkiosk har inretts och sker försäljning av biljetter till arrangemangen i hallen nu direkt från gatan, varigenom ingen publik kommer in utan att ha erlagt entré. Samtliga fönster i kupolen har tätats och justerats. På ståplatsläktaren har uppmonterats skyddsräck. Kafélokalerna ha renoverats i det nya golv inlagts.

Idrottshallen har varit öppen för träning och arrangemang under tiden den 2 januari —31 maj och 1 augusti—31 december dagligen mellan kl. 7 och 23, sön- och helgdagar mellan kl. 8 och 21.

Stora spelsalen har varit uthyrd för tennis, gymnastik och handbollträning enligt följande:

tennis	42	timmar
gymnastik	34	„
handboll	34	„

"Timmarnas" längd har måst varieras så att en del timmar omfattat 45 min., en del timmar 55 min. och ett fåtal timmar 60 min. Detta för att bereda så många som möjligt tillfälle till träning. Trots detta har en hel del kunder måst avvisas t. ex. badmintonspelarna som endast sporadiskt kunnat erhålla någon strötimme.

Foajén och brottarlokalen har dessutom varit uthyrda för bordtennis, sammanträden, kurser etc.

Tyvärr har idrottshallen visat sig icke på långt när räcka till för träning, så har t. ex. bågskyttarna hänvisats till korridorerna för sin träning. Brist råder även på klubbrum för föreningar.

Besöksfrekvensen har varit god och har — förutom tävlande, funktionärer och frikortsinnehavare — 80.469 personer bevistat 142 arrangemang, varvid 158.902: 15 erlagts i entréavgifter.

Inkomster och publik fördela sig på följande arrangemang:

Stora spelsalen:	Antal betalande	Antal arrange-mang	Erlagd entré	Därav nöjesskatt	Därav hyra
handboll	18.246	68	29.311: 90	1.997: 80	6.523: 27
boxning	10.199	7	25.914: 50	3.398: 31	5.417: 70
brottning	1.180	2	2.356: 00	208: 17	567: 22
gymnastik	3.497	3	6.212: 00	715: 31	1.362: 23
övrig idrott	158	3	165: 50	—	320: 00
övriga arrangemang	10.192	12	11.791: 50	1.176: 09	4.410: 03
Boxar- och brottarlokalen:					
brottningar	764	12	1.018:75	—	126: 00
övrig idrott	45	2	84: 50	—	48: 22
Summa	44.281	109	76.854: 65	7.495: 68	18.774: 67
(år 1949)	(37.224)	(87)	(67.542: 30)	(6.672: 53)	(13.308: 88)
(år 1948)	(38.940)	(99)	(62.414: 45)	(5.074: 76)	(12.626: 94)
Dans	36.188	33	82.047: 50	12.409: 64	27.859: 12
Summa	80.469	142	158.902: 15	19.905: 32	46.633: 79

Bowlinghallen har under året varit flitigt använd och har dess 4 banor varit uthyrda c:a 1.000 timmar vardera.

Största resp. minsta arrangemang under året har varit:

handboll	den 12.11	1.005	betalande	2.008: 45	entréavgifter
	„ 15.1	7	„	4: 25	„
boxning........................	„ 29.1	2.076	„	6.859: 00	„
	„ 10.2	1.097	„	2.608: 00	„
gymnastik	„ 31.3	1.214	„	1.930: 00	„
	„ 24.11	1.074	„	1.728: 50	„
övrig idrott (brottning)	„ 13.10	834	„	1.529: 50	„
(bordtennis)	„ 30.9	15	„	20: 50	„

övriga arrangemang:

(FCO författarafton) 3.435 personer (föreställningen dubblerades)
(Dragspelsparad) 339 „

Västerås i april 1951.

T. BEMERT.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 12**

Nr 12. Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1950.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed avgiva årsberättelse rörande styrelsens verksamhet för 1950.

Västerås den 14 mars 1951.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:
GÖSTA LUNDBERG.

Västerås stads barnstugor. Årsberättelse för 1950.

Styrelsens ledamöter:
Ekonomichef Gösta Lundberg, ordförande.
Rektor Knut Carlfors, vice ordförande.
Fru Anna Larsson.
Överlärare Gösta Brismar.
Ombudsman Erik Pettersson.

Suppleanter:
Fru Ingrid Andrén.
Fru Stina Barkman.
Tjänsteman Gustav Jacobsson.

Enligt styrelsebeslut av den 19 januari 1950 har barnstugornas inspektris tjänstgjort som sekreterare.

Anställd personal:
Vårterminen. Ordinarie befattningshavare: 10.
t. f. inspektris, lönegrad 15.
1 föreståndarinna på daghem, lönegrad 13.
1 „ „ „ „ 12.
5 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 12.
1 föreståndarinna på koloni, lönegrad 12.
1 barnsköterska, lönegrad 6.

Extra befattningshavare: 21.
10 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 10.
1 barnträdgårdslärarinna, lönegrad 9.
7 barnsköterskor, lönegrad 5.
3 kokerskor, lönegrad 5.

Höstterminen. Ordinarie befattningshavare: 10.
Se vårterminen!
Extra befattningshavare: 23.
8 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 10.
5 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 9.
7 barnsköterskor, lönegrad 5.
3 kokerskor, lönegrad 5.

T. f. inspektris för barnstugeverksamheten i sin helhet:
Vårterminen: Frk. Ann-Louise Nilsson.
Höstterminen: Frk. Iris Karlsson.

Sjukvikarie och assistent:
Vårterminen: frk. Iris Karlsson.
Höstterminen: frk. Gunvor Prebert.

Aroslunds barnträdgård, 2 avdeln.:
Vårterminen: —
Höstterminen: Frk. Hilde Back.

Aspvretens barnträdgård, 2 avdeln.: Frk. Anna-Lisa Falk.

Fridnäs barnträdgårdar, 4 avdeln.:
Vårterminen: Frk. Marianne Sjöberg, fru Majken Edsta, fru Märta Nilsson, fru Elsa Melin.
Höstterminen: Frk. Marianne Sjöberg, fru Alli Jonsson, frk. Anna-Lisa Lindgren.

Gideonsbergs barnträdgård, 2 avdeln.:
Vårterminen: fru Siri Sundkvist.
Höstterminen: Frk. Margot Thorén.

Hagagårdens barnträdgård (Korsängen) 2 avdeln.: Frk. Nanna Rosén.

Hallens barnträdgård, 2 avdeln.: Frk. Irma Forsman.

Herrgärdets barnträdgård, 2 avdeln.: fru Gun Ahlfors.

Parkgårdens barnträdgård, 2 avdeln.: Frk. Inger Renström.

Skallbergets barnträdgård, 4 avdeln.:
Vårterminen: —
Höstterminen: Frk. Margareta Andersson, frk. Anna-Lisa Ericsson.

Tunby barnträdgård, 2 avdeln.:
Vårterminen: frk. Kersti Arbinger.
Höstterminen: Frk. Kersti Arbinger, frk. Kerstin Collinder.

Hammarby daghem: Frk. Elisabeth Larsson, förestånd., frk. Eva Lenstrup, bitr. förestånd., fru Christa Novotny, barnträdgårdslärarinna, frk. Inga-Lisa Gustavsson, barnsköterska, frk. Märta Sundén, barnsköterska. Ekonomipersonal: 1 heltidsanställd, 2 deltidsanställda.

Utanby daghem: Frk. Hill Ullberg, förestånd., frk. Ethel Löfstedt, bitr. förestånd., fru Rhea Homman, barnsköterska, frk. Edith Lundgren, barnsköterska, frk. Edith Gustavsson, barnsköterska, fru Ing-Mari Holm, barnsköterska, frk. Gurli Hammar, barnsköterska. Ekonomipersonal: 2 heltidsanställda, 2 deltidsanställda.

Herrgärdets eftermiddagshem:
Vårterminen: Frk. Marianne Sjöberg, förestånd., fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna, frk. Inga-Lisa Vänermo, husmor, fru Allida Andersson, diskhjälp.
Höstterminen: Frk. Marianne Sjöberg, förestånd., fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna, frk. Hulda Holmberg, husmor, fru Allida Andersson, diskhjälp.

Tunby skolbarnsklubbar:
Vårterminen: —
Höstterminen: Frk. Kersti Arbinger, 3 klubbar, frk. Kerstin Collinder, 3 klubbar.

Fridnäs skolbarnsklubbar:
Vårterminen: —
Höstterminen: Fru Alli Jonsson.

Uddens småbarnskoloni, Skinnskatteberg: Frk. Inga Persson, förestånd., frk. Maj-Lis Axelsson, barnsköterska. Övrig personal: 4 personer.

Under den gemensamma beteckningen Västerås stads Barnstugor har under 1950 bedrivits:

1. Barnträgårdar för 4—6-åringar. Antal 13.
2. Daghem för barn till förvärvsarbetande mödrar. Antal 2.
3. Eftermiddagshem för skolbarn. Antal 1.
4. Skolbarnsklubbar vid Fridnäs och Tunby barnstugor. Antal 9.
5. Småbarnskoloni i Skinnskatteberg.
6. Dagkoloni på Östra holmen.
7. Lekplatser vid Korsängsskolan, Djäkneberget, Tunby barnstuga, Folkets park och Rudbecksparken.

1. Barnträdgårdsverksamheten började vårterminen med 20 avdelningar för sammanlagt 400 barn. Vid inskrivningarna till höstterminen anmäldes 861 barn till 386 lediga platser, varför 475 barn ej kunde beredas plats i barnträdgård. Vid Tunby barnträdgård har iakttagits en viss utjämning mellan anmälda barn och lediga platser, vilket torde ses mot bakgrunden av den nyinrättade barnträdgården vid Skallberget, som tar emot 80 barn. Denna barnträdgård beräknades kunna tagas i bruk fr. o. m. höstterminens början. Beroende på upprepade förseningar under byggnadsarbetets gång var inte lokalen färdig förrän i slutet av november, varför verksamheten här inte kunde påbörjas förrän den 1 december.

Vid Aroslund, Skogsvägen 15, har inrättats en barnträdgård med plats för 40 barn. Verksamheten här började den 9 september då lokalerna var färdiga för inflyttning.

Korsängens barnträdgård flyttade under sommaren in i nya och större lokaler. Verksamheten vid denna barnträdgård kunde på så sätt utökas med ett tiotal platser. Då Korsängens barnträdgård under upprepade flyttningar kommit att få sina lokaler förlagda i Hagaområdet, utbyttes namnet Korsängens barnträdgård mot Hagagården.

Flera av barnträdgårdarnas lokaler har upplåtits för söndagsskolverksamhet, för klubb- och ungdomsverksamhet samt för studiecirklar.

Hälsotillståndet har övervakats av barnstugornas läkare. Se hälsovårdsberättelsen.

Föräldramöten har hållits 3—4 gånger per arbetstermin vid samtliga barnträdgårdar.

Vid Barnens dag medverkande samtliga barnträdgårdsbarn med sketcher och sagospel.

Statistiska uppgifter från barnträdgårdarna.

	Antal besök	antal arb.-dag	medeltal barn/dag	avgifter
Aroslund	2.260	69	33	1.092: 00
Aspvreten	5.675	157	36	1.900: 50
Fridnäs 1	5.022	166	31	2.394: 50
Fridnäs 2	5.084	163	31	2.242: 00
Gideonsberg	5.443	158	34	1.334: 50
Hallen	5.453	165	34	2.120: 50
Hagagården	4.650	167	28	1.473: 50
Herrgärdet	5.901	167	35	1.795: 50
Jakobsberg	5.769	166	35	2.764: 00
Parkgården	5.618	141	40	1.785: 50
Skallberget 1	504	14	18	183: 00
Skallberget 2	487	14	18	213: 00
Tunby	5.651	166	34	1.646: 00

Nettokostnaden för barn i barnträdgård belöper sig till 0: 70 per barn/vårddag, per barn/år 182: —.

2. Daghem.

Utanby och Hammarby daghem har fortsatt sin verksamhet som föregående år med fullbelagda avdelningar. På grund av alltför få platser har daghemmet ej tillnärmelsevis kunnat tillgodose det behov av daghemsplatser som föreligger. Vid årsskiftet uppgick antalet sökande till 260.

Regelbundna föräldramöten har anordnats för att upprätthålla kontakten daghemmet—hemmet.

Statistiska uppgifter från daghemmen.

	Antal besök	antal arb.-dag	medeltal barn/dag	avgifter
Utanby:				
Spädbarn	2.120	272	8	4.482: 85
Koltbarn	2.526	272	9	4.511: 55
Barnträdgårdsbarn	3.564	272	13	5.806: 95
Hammarby:				
Koltbarn	2.535	271	9	4.255: 95
Barnträdgårdsbarn	3.500	271	13	4.765: 95

Kostnader per barn/vårddag vid Utanby daghem belöper sig till brutto 8: 49, netto 5: 92.

Kostnader per barn/vårddag vid Hammarby daghem belöper sig till brutto 6: 81, netto 4: 44.

3. Herrgärdets eftermiddagshem för skolbarn har liksom tidigare mottagit 30 barn i ålder 7—11 år, fördelade på två grupper. Slöjdlärare har en kväll i veckan undervisat i träslöjd då flickor såväl som pojkar deltagit. Dessutom har klubbverksamhet anordnats två gånger per vecka.

Statistiska uppgifter från eftermiddagshemmet.

Antal besök	3.118
Antal arbetsdagar	152
Medeltal barn/dag	22
Avgifter	1.030: 25

4. Skolbarnsverksamheten med fritidsklubbar har endast pågått under höstterminen. Då de vid årsskiftet 1949—50 ledigförklarade tjänsterna i brist på barnträdgårdslärarinnor ej kunde besättas gjordes en inskränkning av skolbarnsverksamheten till förmån för barnträdgårdarna.

Under höstterminen har sju (7) fritidsklubbar per vecka arbetat vid Tunby barnstuga med tillsammans 76 inskrivna barn. Dessutom har klubblokalerna upplåtits för K. F. U. M:s pojkarbete. Vid Fridnäs barnträdgård har under höstterminen tre (3) klubbar arbetat, med 30 inskrivna barn.

Ett par av barnträdgårdslärarinnorna har av eget initiativ och intresse för just denna verksamhetsform bedrivit skolbarnsverksamhet i sina respektive barnträdgårdar.

Statistiska uppgifter från skolbarnsverksamheten.

	Antal besök	antal arb.-dag	medeltal barn/dag klubb	avgifter
Tunby barnstuga:				
Vårterminen	—	—	—	—
Höstterminen	731	86	8	146: —
Fridnäs barnträdgård:				
Vårterminen	—	—	—	—
Höstterminen	205	34	6	60: —

5. Småbarnskolonien Udden har under 1950 drivits året om i 1 fyraveckorsperiod och 5 sexveckorsperioder med 14 dagars uppehåll mellan varje period. Sammanlagt har 109 barn vistats vid kolonien under året. Antal vårddagar har uppgått till 233. Kostnaden per barn/dag uppgår till brutto 10: 58, netto 8: 76.

Barnstugornas läkare har före utresan till kolonien undersökt barnen för övrigt har hälsokontrollen vid kolonien handhafts av distriktsläkaren d:r Arvidsson, Skinnskatteberg.

Barnträdgårdslärarinnan fröken Inga Persson har stått som föreståndarinna för kolonien, biträdd av barnsköterska och ekonomipersonal.

6. Dagkolonien på Östra holmen pågick under tiden 26 juni—18 augusti för barn i åldern 3—12 år. Barnen vistades på holmen 4 3/4 timma i sträck, resorna inberäknade, avresa skedde med färja kl. 10.30 och barnen återkom till hamnen kl. 15.15. Varje barn

har kostnadsfritt erhållit mjölk till medhavda smörgåsar. Även resorna är avgiftsfria. Fyra lärarinnor har tjänstgjort som ledare vid kolonien med en skolflicka som hjälp vid mjölktransporten.

Badresorna måste helt inställas 4 dagar på grund av regn.

Statistiska uppgifter.

Antal besök	3.740
Antal baddagar	36
Medeltal barn/dag	104

7. Lekplatserna.

Verksamheten vid Korsängens, Djäknebergets och Tunby lekplatser har pågått under tiden 26 juni—18 augusti. I barnens paradis, Folkets park under tiden 9 juni—19 aug. Dessutom har Barnstugorna i samarbete med parkförvaltningen avdelat en lärarinna till tjänstgöring i Rudbecksparken under tiden 26 juni—18 augusti. Lekplatserna har hållits öppna för barn i ålder 3—10 år mellan kl. 9—11.30 samt mellan kl. 13—15.30.

På grund av regn har verksamheten varit inställd 4 dagar. Regndagarna har utnyttjats till gemensamt arbete för barnstugorna i sin helhet.

Statistiska uppgifter.

	Antal besök	antal arb.-dag	medeltal barn/dag
Barnens paradis:			
fm.-avdelningen	3.510	60	58
em.-avdelningen	4.289	49	87
Djäkneberget:			
fm.-avdelningen	2.075	44	47
em.-avdelningen	1.812	35	52
Korsängen:			
fm.-avdelningen	1.063	43	25
em.-avdelningen	783	31	25
Rudbecksparken:			
fm.-avdelningen	2.470	44	57
em.-avdelningen	2.978	35	85
Tunby:			
fm.-avdelningen	622	41	15
em.-avdelningen	455	29	15

I personalarbetet har under året ingått regelbundna kollegium där arbetsproblem och uppfostringsfrågor diskuterats. Ett samkväm där hela Barnstugornas personal deltagit har anordnats. En studieresa till Örebro planerades och genomfördes under höstterminen. Stipendier till fortbildning har tilldelats två lärarinnor. En av lärarinnorna deltog i en studievecka i Helsingfors, medan det andra stipendiet utnyttjades till en ungdomsledarkurs.

För tiden 1 januari—31 december beviljade Kungl. Socialstyrelsen på därom gjord framställan ett löne- och kostbidrag på tillsammans 25.151: 67.

Barnstugorna har under året mottagit ett flertal besök av styrelser och kommittéer

från olika orter i landet. Både in- och utländska studiegrupper har studerat barnstugeverksamhetens uppläggning och arbetssätt.

Vid "Internationella organisationen av förskolefostrans" utställning i Wien under augusti månad deltog barnstugorna med utställning av ritningar och bildmaterial från Hammarby och Utanby daghem.

Västerås den 6 april 1951.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor
GÖSTA LUNDBERG.

/Iris Karlsson.

Årsberättelse över hälsovården vid Västerås stads barnstugor 1950.

Hälsotillståndet har under året varit gott. Endast enstaka fall av smittosamma sjukdomar har förekommit och anledning att av medicinska skäl tillfälligt stänga någon avdelning har ej förekommit. Som vanligt är förekomsten av luftvägsinfektioner (förkylningssjukdomar) riklig och dominerar såsom frånvaroorsak. Sammanlagda antalet fall är dock mindre än föregående år trots större barnantal. Barnens hälsotillstånd har kontrollerats vid terminens början samt vid månatliga besök. Daghemmen har besökts två gånger per månad. Vid läkarens besök har även hygienen inom lokalerna kontrollerats, likaså har matordningen på daghemmen övervakats. Då anledning därtill förefunnits ha barnens föräldrar beretts tillfälle att rådgöra med läkaren. Barnen på Uddens koloni har undersökts omedelbart före avresan dit. Övervakningen av deras hälsotillstånd på kolonien har skett genom vederbörande provinsialläkare.

Tuberkulinundersökning av samtliga barn har utförts. Intet fall av aktiv tuberkulos har konstaterats.

Sjukdomsfrekvensen framgår av nedanstående tabell.

All personal har under året kontrollundersökts, inklusive skärmbildsundersökning.

Under året har inga dödsfall bland personal eller barn förekommit.

De nya lokalerna för Hagagårdens (f. d. Korsängens) barnträdgård, Skyttegatan 3, för Skallbergets barnträdgårdar, Skallbergsgatan 23 samt Aroslunds barnträdgård, Skogsvägen 15 äro rymliga, ljusa och luftiga samt väl lämpade för sitt ändamål. Mina tidigare anmärkningar mot Hallens barnträdgård, Engelbrektsgatan 3, kvarstå. Ny lokal är synnerligen önskvärd.

I detta sammanhang önskar jag även framhålla beträffande de på nyåret 1951 öppnade barnträdgårdarna Hamregården, Vinggatan 3 och Klockartorpets barnträdgård, Klockartorpsgatan 17 B att dessa lokaler äro väl små. Betonggolvet i Klockartorpets barnträdgård dammar avsevärt. Här är lämplig golvbehandling — eller helst linoleummatta — nödvändig.

Västerås i mars 1951.

Paul W. Fritsch.
Leg. läkare.

Sjukdomsstatistik 1950.

	Mässling	Kikhosta	Röda hund	Vattenkopp.	Påssjuka	Scharlakans-feber	Luftvägsinf.	Öronsjukd.	Mag- och tarm-sjukd.	Olycksfall	Övriga sjukd.
Aspvreten	2			6		4	49	4	3		7
Aroslund				3		1	28		1		6
Fridnäs 1		6				1	75	8	2		
,, 2		2	1			1	46	3	5		8
Gideonsberg ..			1			2	41	4	3		4
Hagagården ..		1				2	40	5	4		9
Hallen		1	1			2	76	4	9	2	11
Herrgärdet		1					16	3	3	2	2
Jakobsberg							45	3	3		7
Parkgården		1					67	4	3		7
Skallberget 1 ..							2				
,, 2 ..						1	6				
Tunby				1			30	6	1		5
Hamby daghem		6			1		19	1			8
Utanby daghem				1		1	48	4	2		8
Uddens koloni ..						3					3
Summa	2	18	3	11	1	18	588	49	39	4	85

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 Ser. B nr 13

Nr 13. Västerås stads byggnadskontors årsberättelse 1950.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna Västerås stads byggnadskontors årsberättelse för år 1950.

Västerås den 7 juni 1951.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Per Siösteen.

8 B. Gatuförvaltning.

Barmarkstiden har under 1950 varit 9 månader och 19 dagar.

Underhåll.	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll av för automobiltrafiken viktiga gator och vägar	225.000: —	288.393: —
Underhåll och mindre förbättringar av övriga gator och vägar	175.000: —	341.239: 64
Rensning av gatubrunnar	10.000: —	10.000: —
Summa kronor	410.000: —	639.632: 64

Gaturenhållning.		
Sopning av allmänna platser	6.000: —	5.265: 74
Övriga renhållningskostnader (härav skolorna 4.103: 73, Läroverket 826: 06, SJ busstation 4: 13)	80.000: —	59.801: 47
Summa kronor	86.000: —	65.067: 21

Sammanställning av underhållskostnader för stadens övriga gator och vägar 1950.

	För biltrafiken viktiga gator och vägar			Övriga gator och vägar	
1. Barmarksunderhåll:	Körbanor	Gång- och cykelbanor	Summa	Kronor	Summa
Permanenta och halvpermanenta beläggningar.					
Gatsten	12.840: 94		12.840: 94	11.416: 95	24.257: 89
Bituminösa beläggningar	23.564: 85		23.564: 85	15.246: 37	38.811: 22
Gång- och cykelbanor		5.770: 18	5.770: 18	6.801: 25	12.571: 43
Röjning, trummor m. m.			6.246: 32	*10.612: 89	16.859: 21

* Häri ingår 10.000: — för rensning av gatubrunnar.

Grusvägar och gator:				132.020: 10	132.020: 10
Grusning:					
Grupp I	2.237: 94				
Grupp II	4.811: 53				
Grupp III	1.430: 54		8.480: 01		8.480: 01
Hyvling:					
Grupp I	1.436: 20				
Grupp II	2.796: 75				
Grupp III	406: 84		4.639: 79		4.639: 79
Dammbindning:					
Grupp I	12.589: 13				
Grupp II	6.977: 67				
Grupp III			19.566: 80		19.566: 80
Gång- och cykelbanor					
Röjning, trummor m. m.....			9.698: 25	1.281: 09	10.979: 34
Summa 1	69.092: 39	5.770: 18	90.807: 14	177.378: 65	268.185: 79
2. Vinterväghållning:					
Snöröjning, snöskärmar och buskning			57.843: 58	61.428: 63	119.272: 21
Snökörning (transporter) ..			21.143: 27	24.037: 64	45.180: 91
Sandning			45.859: 30	56.048: 08	101.907: 38
Summa 2			124.846: 15	141.514: 35	266.360: 50
3. Broar.			294: 87	7.766: 80	8.061: 67
4. Vägmärken.			29.647: 22	24.579: 84	54.227: 06
7. Övriga kostnader.					
Barmarksunderhåll o. vinterväghållning i Badelunda 1949—1950			37.466: 32		
Ersättning för underhåll av väg i Badelunda utbet. till V. Johansson enligt kontrakt.............			150: —		
Kostnad för bil i tjänsten			4.000: —		
Vattenavlopp vid Furby ..			1.181: 30		42.797: 62
Summa 1—7	69.092: 39	5.770: 18	288.393: —	351.239: 64	639.632: 64
Redovisad under Malma grustag (8B5.151) Lugna gatan				3.759: 89	643.392: 53

Asfaltarbeten.

Arbetena har utförts på entreprenad av AB Contractor. Förarbetena har utförts av staden och ha i kostnad varierat mellan 0: 13 och 2: 26 per kvm.

Beläggningstyper	Entreprenadpris per kvm
Uy	0: 97
Yg I	2: 32
½ Yg I	1: 35
Yg II	2: 73
IA 4	4: 40
Wet. Mix	4: 60

Följande gator har försetts med beläggning.

Gata	Beläggn. typ	Areal kvm.	Kostnad
Inom stadsplan.			
Baldersgatan delen Pilgatan—Värjgatan	Wet Mix	1.008	4.636: 80
Bryggerigatan delen Biskopsgatan—123 m norrut	Yg II	583	2.224: 33
Flodinsgatan delen Föreningsgatan—Vahlbäcksgatan	Yg I	568	1.464: 78
Flodinsgatan delen S:ta Ursulas väg—Föreningsgatan	½ Yg I	576	926: 82
Föreningsgatan delen Langenbergsgatan—Flodinsgatan	Yg I	2.198	5.919: 91
Gjutargatan delen Urhagsgatan—Malmabergsgatan	Wet Mix	1.693	10.100: 46
Hallbergs plan	Wet Mix	1.281	7.312: 67
Langenbergsgatan delen Föreningsgatan—Gränsgatan	Yg I	348	910: 77
Nedre Hyttvägen	Yg II	1.152	3.961: 11
S:ta Ursulas väg, delen Flodinsgatan 237 m söderut	Yg II	1.459	4.317: 43
S:t Örjansgatan	Yg I	890	2.308: 89
Spantgatan	Yg I	2.330	6.191: 34
Trastvägen delen Tunbyvägen—Vallgatan	Wet Mix	838	4.722: 27
Utanbygatan delen Allégatan—Karlsgatan	Wet Mix	490	2.768: 17
Valhallagatan	Wet Mix	2.543	13.500: 11
Östermalmsgatan delen Allégatan—Karlsgatan	Wet Mix	540	3.042: 14
			74.308: —
Utom stadsplan.			
Arosvägen delen Tunbyvägen—Arosvägen 41	Yg II	2.611	8.083: 99
Redovisade under de särskilda gatorna och vägarna.			
Arosvägen delen Arosvägen 41—Agnegatan	Uy	3.363	3.278: 71

Aspvretsgatan delen Emausgatan—305 m norrut	Uy	1.592	1.627: 24
Björnövägen delen Pilgatan—Värjgatan	IA 4	725	3.273: —
Emausgatan delen Skallbergsgatan—Tunbyvägen	Yg II	3.388	13.214: 99
Emausgatan breddning mot skolan och Smalbäcksgatan	Wet Mix	599	2.755: 40
Flygplansgatan delen Vinggatan—Propellergatan	Yg I	1.047	3.935: 62
Gamla Köpingsvägen delen järnvägsspåret söderut till stensättningen (kanterna)	Uy	589	629: 63
Gjutargatan delen Haga Parkgata—Urhagsgatan	Uy	515	499: 55
Hammarbygatan delen Hallbergs plan—Stora gatan	Uy	2.223	2.571: 31
Hantverkargatan parkering	Wet Mix	124	570: 40
Humlegatan delen Långmårtensgatan—Långmårtensgatan	Yg I	2.532	7.469: 13
Kungsängsgatan vid Nordenhaags kontor	Yg I	291	675: 12
Lasarettsplan	Wet Mix	2.055	9.453: —
Långmårtensgatan delen Humlegatan 77 meter söderut	Yg II	1.152	1.782: 93
Pilgatan, kanten södra sidan delen Malmabergsgatan—Odengatan	Uy	1.317	1.277: 49
Skallbergsgatan delen fr. nr 12—161 m. västerut	Yg I	884	4.242: 15
Skerikesbacken	Uy	970	982: 40
Stockholmsvägen kanterna, vid Björkög.	Yg I	1.619	4.227: 74
" " , Sanatoriet	Wet Mix	490	2.254: —
Vinggatan	Yg I	962	3.154: 01
			67.873: 82
		Summa Kronor	150.265: 81

Sammanfattning:	Uy	10.569 m²
	½ Yg I	576 "
	Yg I	13.669 "
	Yg II	9.816 "
	IA 4	725 "
	Wet Mix	11.661 "
Total belagd yta		47.016 m²

Utförda arbeten.

A. Inom stadsplanelagt område.

Agnegatan.

Anslag kr. 19.000: — bev. av Drk. den 3/8 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet, som färdigställts, har medfört större förstärkning av underbädden än beräknat.

Slutkostnad .. 14.408: 07

Allégatan (Tegelvretsgatan—Katrinelundsvägen).
Anslag kr. 9.000: — bev. av Drk. den 17/8 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet pågår.
Kostnad under året .. 3.283: 60

Anderslundsgatan (Gurksaltargatan—Lindsborgsgatan)
Anslag kr. 13.000: — bev. av Drk. den 1/6 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört med undantag för anslutningen till Gurksaltargatan, vilken på grund av svårigheter med markavtal fått anstå.
Slutkostnad .. 8.204: 20

Arosvägen (anslutning till Skultunavägen).
Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 28/10 1948 för omläggning avseende erhållande av större trafiksäkerhet. Arbetet upptogs i Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens fördelningsplan för 1950—51.
Arbetsplan godkänd av V. o. V. den 29/9 1950 med en bidragsberättigad kostnad av 33.500: — kr. av beräknade 34.000: —. Arbetet har påbörjats, varvid utförts breddning av Skultunavägens stensättning c:a 110 m. söder om nuv. anslutningspunkten.
Kostnad under året .. 12.362: 91

Asfaltering.
Anslag kr. 100.000: — bev. av Drk. den 16/3 1950 för årets asfalteringsarbeten på diverse gator inom och utom stadsplan. Se Specifikation av kostnader, vilka ej redovisats, särskilt under de olika gatorna.
Kostnad under året .. 74.308: —

Badhusgatan.
I samband med Telegrafverkets tillbyggnad har i samråd med detta delvis på tomtmark anordnats en mindre parkeringsplats. Kostnaden har påförts anslag 10.000: — för trafikanordningar m. m.
Slutkostnad .. 2.006: 71

Baldersgatan.
Anslag kr. 17.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949. Föregående års arbeten avslutade. Gatan har försetts med asfaltbeläggning för en kostnad av 4.636: 80. (Se specifikation för asfaltarbeten).
Kostnad under året exkl. beläggning .. 4.466: 25
Slutkostnad exkl. beläggning kr. 18.319: 04

Bangatan (Humlegatan—Hästhovsgatan).
Se Gideonsberg.

Björnövägen (Pilgatan—Kraftverksgatan).
Anslag kr. 100.000: — bev. av Stfm den 25/4 att jämte överskott från anslag till Hässlövägen kr. 24.460: 03 bev. av Stfm den 30/9 1943 användas för omläggning och breddning i första utbyggnad. Efter föregående års skador har ny makadamisering skett och asfaltbeläggning utförts för en kostnad av kr. 3.273: — (se specifikation för asfaltarbeten).
Kostnad under året .. 8.370: 44
Totalkostnad hittills kr. 93.382: 27.

Björnövägen (busshållplats vid C. V. V.).
Anslag kr. 39.000: — bev. av Drk den 4/1 1951, varav enl. beslut den 17/11 1950 i V. o. V. 95 % skall täckas av statsbidrag, för ordnande av busshållplats och cykelbanor enl. av V. o. V. fastställd arbetsplan. Anslag av skattemedel kr. 6.000: —. Arbetet har påbörjats med röjning.
Kostnad under året .. 861: 13

Centrallasarettet (vändplan).
Anslag kr. 11.000: — bev. av Drk den 11/5 1950 för asfaltering av vändplan utanför huvudingången. Arbetet utfört (se specifikation för asfaltarbeten) varvid själva asfalteringsarbetena kostat kr. 9.453: —.
Slutkostnad .. 11.063: 34

C. V. V. bostadsområde.
Anslag kr. 125.000: — bev. av Stfm den 20/12 1945, kr. 322: 80 täckts i bokslutet för 1945, 37.000: — bev. av Drk 7/12 1950 av reserverat bokslutsöverskott. Återstående gator har försetts med kantsten. **Flygplansgatan** och **Vinggatan** har asfalterats för en kostnad av resp. kr. 3.935: 62 och kr. 3.154: 01.
Kostnad under året inkl. beläggning .. 67.607: 72
Totalkostnad hittills inkl. beläggning kr. 169.713: 13.

Djäknebergsgatan (Kristinagatan—Västermalmsgatan).
Anslag kr. 7.000: — bev. av Drk den 17/8 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 5.892: 54

Drottninggatan (bussvändplats vid Skerikesvägen).
Anslag kr. 4.500: — bev. av Drk den 11/5 1950 för prov. vändplats. Arbetet i huvudsak utfört.
Kostnad under året .. 2.103: 56

Emausgatan (Aspvretsgatan—Smalbäcksgatan).
Anslag kr. 16.000: — bev. av Drk den 15/6 1950 för breddning med beläggning utanför den nyuppförda Gideonsbergsskolan för anordnande av trafikdelare. Arbetet utfört. Asfalteringsarbetets (se specifikation för asfalteringsarbeten) kostnad kr. 2.755: 40.
Slutkostnad .. 9.161: 75

Emausgatan (Vegagatan—Skallbergsgatan).
Se Skallberget.

Eriksborgsgatan (Gurksaltargatan—österut).
Anslag kr. 13.000: — bev. av Drk den 5/10 1950 för nybyggnad av gata. Arbetet i huvudsak utfört.
Kostnad under året .. 12.078: 63

Finn Malmgrens gata.
Anslag kr. 6.000: — bev. av Drk den 12/10 1950 för nybyggnad av gata. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 6.072: 16

Fiskartorget.

Anslag kr. 5.000: — bev. av Drk den 17/8 1950 för ordnande av bilparkering. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 3.604: 89

Flygplansgatan, se C. V. V. bostadsområde.

Frejagatan (Frejahöjden—Vargbogatan).

Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk den 12/1)1950 för breddning genom borttagande av berg i dagen samt kantstenssättning och justering.

Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 24.918: 12

Föreningsgatan (Langenbergsgatan—N. Ringvägen).

Anslag kr. 18.000: — bev. av Drk den 17/8 1950 för kantstenssättning och justering, varvid delen närmast N. Ringvägen avses utgöra provisorium tills stadsplanen här kan genomföras, som förutsätter ny sträckning av gatan.

Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 22.191: 51

Gideonsberg (gator).

Sammanlagda anslag t. o. m. 1950 års stat enl. föregående års redovisning för gatuarbeten kr. 650.000: —. Av lånemedel ha Stfm den 30/3 1950 för fortsatt gatubyggnad och täckande av överskridna anslag anslagit kr. 382.000: —. (Häri ingår anslag för Gideonsbergsgatan med 103.000: — kr., Aspvretsgatan 5.000: —, Vitmåragatan 94.000: —, Kumminstigen och Majstigen 30.000: —, Solvändegatan 14.000: —, Hästhovsgatan 41.000: —, Siggesborgsgatan + del i Nordanbyvägen 95.000: — eller sammanlagt 382.000: — kr.). Av 1949 års bokslutsöverskott har av Drk den 7/12 1950 anvisats 32.500: — för täckande av överskridet anslag.

För täckande av kostnader för under 1950 utfört arbete på och slutförande av Violstigen har Stfm den 22/2 1951 av gatukostnadsfonden anvisat kr. 25.000: —. Sammanlagda anslag kr. 1.089.500: —.

Under året ha nedanstående arbeten utförts.

Bangatans terrassering har fortsatt delvis efter ändrade stadsplanehöjder för vägport i Hästhovsgatan.

Kostnad under året .. 10.423: 45

Totalkostnad hittills 11.546: 95.

Gideonsbergsgatan har färdigställts med kantsten samt försetts med järnräcke mot Isolationsfabriken.

Kostnad under året .. 34.038: 13

Totalkostnad hittills kr. 92.707: 64.

Humlegatans terrassering har fortsatt öster om Långmårtensgatan. Asfaltering har utförts på delen mellan Långmårtensgatans båda anslutningspunkter för en kostnad av kr. 7.469: 13, se specifikation för asfaltarbeten.

Kostnad under året inkl. asfaltering .. 12.626: 70

Totalkostnad hittills kr. 26.395: 01.

Hästhovsgatans terrassering har fortsatt, varefter fastställd stadsplaneändring för vägport under S. J. verkställts breddning av gatan samt sänkning av gatuhöjden i östra delen. Mellan Violstigen och Emausbäcken har kansten utlagts på norra sidan. Bäcken har igenlagts med kulvert inom gatuområdet.
Kostnader under året .. 71.784: 77
Totalkostnad hittills 78.836: 37.

Långmårtensgatan har färdigställts med kantsten t. o. m. Humlegatan. Bron över Emausbäcken har utförts på entreprenad av Byggnads AB Paul Anderson. Asfaltering har utförts delen Humlegatan 77 m söderut för en kostnad av 1.782: 93, se specifikation för asfaltarbeten.
Kostnad under året inkl. asfaltering 51.538: 32
Totalkostnad hittills kr. 103.282: 73.

Siggesborgsgatans terrassering har påbörjats närmast Hästhovsgatan.
Kostnad under året .. 752: 12

Violstigens terrassering har utförts jämte grusisolering.
Kostnad under året .. 10.382: 12
Totalkostnad hittills 11.250: 47.
För parkvägen i Violstigens förlängning söderut till Humlegatan, vilken del tjänstgjort som tillfartsväg till bebyggelsen vid Violstigen och Hästhovsgatan har arbeten utförts med 2.274: 76
Ej fördelade kostnader inom Gideonsbergsområdet 2.459: 24
Summa kostnader under året 196.279: 61.
Totalkostnad hittills kr. 736.963: 37.

Gideonsbergsgatan, se Gideonsberg.

Gustavsborgsgatan (Gurksaltargatan—Kristiansborgsallén).
Anslag kr. 12.000: — bev. av Drk den 5/10 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet i huvudsak utfört.
Kostnad under året .. 10.566: 53

Hagaområdet.
Sammanlagda anslag t. o. m. 1950 års stat 407.700: —. För **Skyttegatan** har av 1949 års bokslutsöverskott den 7/12 1950 av Drk anvisats kr. 48.000: —. Sammanlagda anslag kr. 455.700: —. Under året har Skyttegatan utbyggts med kantsten med undantag för anslutningen till gatan norr därom.
Kostnad under året .. 16.275: 15
Totalkostnad hittills 453.130: 39.

Hammarbygatan 6 B.
Enligt uppgörelse vid expropriation av gatumark har utförts stödmur för vilken kostnaden har påförts anslag 10.000: — för trafikanordningar m. m.
Slutkostnad .. 2.757: 51

Hantverkargatan (Vasagatan—Sturegatan).
Anslag kr. 8.000: — bev. av Stfm den 2/5 1947 för breddning och sten-

sättning, tilläggsanslag kr. 4.000: — bev. av Drk. den 13/4 1950. På grund av svårigheter med förvärv av gatumark har arbetet utförts först 1950.

I kostnaden ingår även asfaltering av parkeringsplats med kr. 570: 40.

Slutkostnad .. 9.032: 50

Humlegatan, se Gideonsberg.

Hülphersgatan.

Anslag kr. 14.000: — bev. av Drk. den 17/8 1950 för kantstenssättning och justering. Anslutningen till Krutkällarvägen har ej kunnat utföras i avvaktan på uppgörelse ang. gatumark.

Kostnad under året .. 7.202: 40

Hyvlargatan (nr 2—nr 8).

Anslag kr. 8.000: — bev. av Stfm den 25/1 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 7.938: 21

Hästhovsgatan, se Gideonsberg.

Jakobsgatan (Sotargatan söderut c:a 200 m).

Anslag kr. 15.000: — bev. av Drk den 3/8 1950 för nybyggnad. I avvaktan på expropriation av gatumark måste gatan utbyggas norrifrån och ej i fortsättning på redan färdig del. I samband med markuppgörelser har medgivits mera omfattande murar än beräknat. Arbetet skall efter färdig expropriation fortsätta med nytt anslag.

Kostnad under året .. 21.243: 93

Kapellvägen.

Anslag kr. 8.000: — bev. av Drk den 17/8 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 8.005: 42

Katrinelundsvägen (Allégatan—Krutkällarvägen).

Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk den 17/8 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet har tillsvidare utförts mellan Allégatan och Lovisebergsvägen.

Kostnad under året .. 11.825: 12

Kronvägen (Götgatan—Thuregatan).

Anslag t. o. m. 1950 års stat 38.000: —. Av 1949 års bokslutsöverskott har Drk. den 7/12 1950 anvisat ytterligare kr. 8.500: —. Arbetet avslutat.

Kostnad under året .. 3.356: 90

Slutkostnad 46.416: 63.

Kungsängsgatan, se Viksäng.

Köpmangatan (Stora torget—Stora gatan).

Anslag kr. 5.400: — bev. av Stfm den 31/8 1939 för utbyte av gatsten på gångbanan mot plattor. Gångbanorna ha belagts med betongplattor och dessutom **Mellangränd** stensatts med den gamla smågatstenen.

Slutkostnad .. 5.433: 17

Köpmangatan 4 (vändplats).
Anslag kr. 3.400: — bev. av Drk den 12/5 1949. Återstående planteringsarbeten utförda.
Kostnad under året 365: 42
Slutkostnad 3.268: 90.

Lekgatan (Jakobsbergsgatan—Götgatan—Grindstuvägen).
Anslag kr. 20.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 för nybyggnad och kr. 20.000: — av Drk. den 13/4 1950. Arbetet utfört, varvid anslutning skett till nuvarande Götgatan, då här ej stadsplanen nu kan genomföras.
Slutkostnad 44.826: 93

Lovisebergsvägen (Tegnérgatan—Katrinelundsvägen).
Anslag kr. 12.000: — bev. av Drk. den 5/10 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.
Slutkostnad 9.779: 56

Lundalska jorden (Källgatan 22).
Anslag kr. 19.000: — bev. av Drk. den 17/8 1950 för anläggande av provisorisk bilparkeringsplats. Arbetet påbörjat med matjordsavtagning.
Kostnad under året 2.961: 88

Långmårtensgatan, se Gideonsberg.

Mellangränd, se Köpmangatan.

Modellgatan.
Anslag kr. 5.000: — bev. av Drk. den 1/6 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.
Slutkostnad 4.130: 85

Målargatan.
Anslag kr. 2.500: — bev. av Stfm den 15/2 1945, kr. 53.000: — bev. av Stfm den 25/9 1949 för Svarvargatan och Målargatan, varav Svarvargatan utförts för kr. 35.138: 89.
Arbetet utfört.
Slutkostnad för Målargatan 10.459: 01

Nansengatan (Tunbyvägen—Vegagatan).
Anslag kr. 9.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 tilläggsanslag av Drk den 7/12 1950 av 1949 års bokslutsöverskott kr. 4.000: — eller sammanlagt kr. 13.000: —.
Arbetet avslutat.
Kostnad under året 584: —
Slutkostnad kr. 12.736: 31.

Nansengatan (Vegagatan—österut).
I samband med byggande av nytt vattentorn på Norra Skallberget har för Tekniska Verkens räkning utförts tillfartsväg till arbetsplatsen. Denna väg sammanfaller delvis med Nansengatans planerade förlängning österut och utgör i övrigt 5 m körbana i skogsterräng. Anslag har

upptagits i T. V:s kostnadsber. för vattentornet (Stfm beslut den 26/1 1950). Beräknad kostnad för väg 30.000: —.
Kostnad under året .. 20.775: 82

Palandergatan.
Anslag kr. 9.000: — bev. av Drk den 2/3 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 8.212: 61

Plåtslagargatan.
Anslag kr. 17.500: — bev. av Stfm den 30/3 1950 för nybyggnad inkl. beläggning av del, som utgör stadens expl. område. Arbetet har utförts med undantag för beläggning.
Kostnad under året .. 14.312: 94

Polhemsgatan (Tunbyvägen—Vegagatan).
Anslag kr. 6.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949.
Arbetet har under året slutförts.
Kostnad under året .. 65: 21
Slutkostnad 3.219: 93.

Roslagsgatan.
Anslag kr. 14.000: — bev. av Drk. den 17/8 1950 för kanstenssättning och justering. Arbetet pågår.
Kostnad under året .. 7.812: 25

S:ta Ursulas väg (Flodinsgatan—Bågevägen).
Anslag kr. 37.000: — bev. av Stfm den 27/5 1949 för delen Flodinsgatan —Kullavägen, anslag kr. 12.000: — bev. av Drk. den 1/6 1950 för delen Kullavägen—Bågevägen, allt för kantstenssättning och justering. Arbetet har utförts.
Kostnad under året .. 24.241: 94
Slutkostnad kr. 50.397: 54.

Siggesborgsgatan, se Gideonsberg.

Skallberget, södra, se Södra Skallberget.

Skallbergsgatan, se Södra Skallberget.

Skepparbacken (Källgatan—Slottsgatan).
Anslag kr. 16.000: — bev. av Stfm den 28/4 1949 för ordnande och stensättning av parkeringsplats. Arbetet utfört med mindre omfattning än beräknats.
Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 6.518: 23

Skogsvägen (Agnegatan—Lundagatan).
Anslag kr. 17.000: — bev. av Stfm den 28/4 1949, kr. 12.000: — bev. av Drk. den 7/12 1950. Arbetet slutfört.
Kostnad under året .. 2.555: 44
Slutkostnad kr. 28.690: 64.

Skultunavägen (Rådmansbacken—Skerikesvägen).
Se Arosvägen ang. breddning.

Skyttegatan, se Hagaområdet.

Skälängsgatan (väster om S. J.).
För erhållande av bättre sikt har mindre omläggning samt breddning utförts av Skälängsgatans förlängning genom och väster om vägporten under S. J.
Kostnader har påförts anslag 10.000: — för trafikanordningar.
Slutkostnad .. 1.610: 67

Småstugeområdet, söder om Lilla Johanneslund.
Anslag kr. 35.000: — bev. av Stfm den 31/5 1946 av medel ur expl.-fonden för första utbyggnad av Växthusvägen, förlängning av Nansengatan och breddning av Äppelvägen. Den 30/3 1950 ha Stfm av lånemedel för området anvisat för Äppelvägen kr. 3.000: —, för Tunbyvägen kr. 16.000: —, för Nansengatan kr. 5.200: — och för Växthusvägen kr. 29.000:—. Den 1/6 1950 har Drk. för Tunbyvägen anslagit kr. 11.500:— för arbete berörande annan mark än stadens expl.- område.
Tunbyvägen har försetts med kantsten på förut ej ordnad del mellan Nansengatan och Äppelvägen .. 23.751: 17
Övriga ej fördelade kostnader 1.411: 70
Totalkostnad hittills kr. 57.752: 88.

Stohagsvägen (Västmannagatan—Hasselvägen).
Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk. den 13/4 1950 för kanstenssättning och justering. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 10.667: 43

Stora gatan (Köpmangatan—Kopparbergsvägen).
Anslag kr. 30.000: — i 1949 års stat, kr. 58.000: — bev. av Stfm den 30/3 1950 för anordnande av fordonsstyrda trafiksignaler i Stora gatans korsning med Köpmangatan, Vasagatan, Sturegatan och Kopparbergsvägen. Signalanläggningen har levererats av Signalbolaget, Stockholm. Alla arbeten på platsen ha utförts av byggnadskontoret och elverket. Genom leveransförseningar har anläggningen ej tagits i bruk under året.
Kostnad under året .. 32.840: 84

Stora torget.
Anslag kr. 4.000: — bev. av Drk. den 15/6 1950, kr. 5.000: — den 3/8 1950 för ordnande av parkeringsplats mittför stadshotellet samt kantsten på östra sidan av torget och på körbanans båda sidor vid västra sidan av torget.
Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 7.123: 77

Strängnäsgatan.
Anslag kr. 11.000: — bev. av Drk. den 17/8 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet pågår.
Kostnad under året .. 8.990: 08

Svantegatan (Floragatan—Västmannagatan).
Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 28/10 1948. Arbetet som i huvudsak utförts 1948 har avslutats i samband med Västmannagatans ordnande.
Kostnad under året .. 830: 53
Slutkostnad kr. 9.058: 39.

Södra Esplanaden (Kopparbergsvägen—Centralstationen).
Anslag kr. 8.000: — bev. av Drk. den 4/1 1951 för ordnande av cykelparkering i nuvarande planteringen samt uppställningsplats för privatbilar till tågen mittför taxistationen. Arbetet påbörjat.
Kostnad under året .. 2.417: 31

Södra Skallberget.
Sammanlagda anslag t. o. m. 1950 års stat kr. 176.000: —. Av 1949 års bokslutsöverskott har Drk. den 7/12 1950 anvisat kr. 58.000: —. Av årets asfaltanslag bev. av Drk. den 16/3 1950 (100.000: —) har disponerats kr. 17.608: 01. För permanent bilparkering vid Emausgatans västra del, och provisorisk vid dess östra del har Drk. den 17/8 1950 anslagit kr. 8.500: —.
Dessa arbeten utförda .. 9.563: 39
För bilparkering vid Skallbergsgatan har Drk. den 17/8 1950 anslagit kr. 1.000: —. Arbetet har ej utförts.
Sammanlagda anslag kr. 261.108: 01.

Emausgatan har mellan Skallbergsgatan och Tunbyvägen försetts med asfalt för en kostnad av kr. 13.214:99, se specifikation för asfaltarbeten.

Skallbergsgatan har färdigställts med kantsten såväl utom som inom "ringen", parkeringsplats har ordnats utanför porten till "ringen" samt porten försetts med betongplattor.
Skallbergsgatan har även försetts med asfaltbeläggning ytterligare 161 m västerut för en kostnad av kr. 4.242: 15, se specifikation för asfaltarbeten. Enl. Drätselkammarens beslut den 11/5 1950 har provisorisk vändslinga för busslinje anordnats.
Kostnad för Emausgatans asfaltering och Skallbergsgatan 58.114: 06
Sammanlagda kostnader under året inkl. asfaltering 67.677: 45.
Totalkostnad hittills 275.563: 21.

Tegelvretsgatan (Länsmansgatan—Krutkällarvägen).
Anslag kr. 16.500: — bev. av Drk. den 17/8 1950 för kantstenssättning och justering. Anslutningen till Krutkällarvägen har ej utförts.
Kostnad under året .. 13.236: 16

Thuregatan (c:a 100 m söder Kronvägen).
Anslag kr. 5.000: — bev. av Drk. den 17/8 1950 för nyanläggning och justering av gammal del. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 5.213: 92

Tråddragargatan (öster om Målargatan).
För stadens expl. område har av lånemedel den 30/3 1950 av Stfm an-

visats kr. 51.000: —. För pågående bebyggelse har terrasseringsarbeten fortsatt och mindre del försetts med kantsten.
Kostnad under året ... 18.709: 03
Med tidigare anslagna och utförda arbeten utgör totalkostnaden hittills kr. 32.724: 19.

Trädgårdsgatan (cykelparkering).
Anslag kr. 6.000: — bev. av Drk. den 13/4 1950 för ordnande av cykelparkering inom parkområdet intill södra gångbanan. Kostnaden exkl. cykelställ. Arbetet utfört.
Slutkostnad ... 6.116: 58

Tunbyvägen, se Småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund.

Urhagsgatan (Haga Parkgata—Gjutargatan).
Anslag kr. 15.000: — bev. av Drk. den 1/6 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet utfört.
Slutkostnad ... 15.043: 40

Utmarksgatan.
Anslag kr. 20.000: — bev. av Drk. den 5/10 1950 för kantstenssättning och justering. Arbetet pågår.
Kostnad under året ... 14.033: 13

Vegagatan (Nansengatan—Palandergatan).
Anslag kr. 18.000: — bev. av Drk. den 2/3 1950 för omterrassering och kantstenssättning. Av oberäknat stora murarbeten har arbetet fördyrats.
Arbetet utfört.
Slutkostnad ... 24.819: 51

Verksgatan, se Viksäng.

Viksäng, gator.
Anslag bev. av Stfm den 25/4 1946 kr. 50.000: —, den 24/4 1947 kr. 155.000: — och av Drk. den 11/4 1946 kr. 13.000: — eller sammanlagt kr. 218.000: — för nyanläggning av gator.
Kungsängsgatan har försetts med kantsten från Björnövägen till järnvägsspåren vid betongfabriken.
Verksgatan har försetts med kantsten från Kungsängsgatan c:a 70 m.
Komplettering har skett av asfaltering vid spårkorsningar för en kostnad av 675: 12.
Kostnad under året ... 27.053: 36
Totalkostnad hittills kr. 188.084: 40.

Vinggatan, se C. V. V. bostadsområde.

Violstigen, se Gideonsberg.

Västmannagatan (Eriksgatan—Gustavsgatan).
Anslag kr. 19.000: — bev. av Drk. den 13/4 1950 för delvis nybyggnad mellan Eriksgatan och Stohagsvägen samt kantstenssättning och justering i övrigt. Arbetet utfört.
Slutkostnad ... 21.801: 15

Ängsgatan (Baldersgatan—Myggbogatan).
Av anslag kr. 28.000: — bev. av Stfm den 25/9 1947 har 1948 utförts arbeten på Ängsgatan och Torsgatan. Av återstående anslag har under året utförts omterrassering och kantstenssättning med makadamisering av delen Baldersgatan—Myggbogatan.
Kostnad under året .. 14.878: 93
Slutkostnad kr. 27.515: 62.

1.068.710: 19

B. Utom stadsplanelagt område.

Asfaltering.
Anslag kr. 100.000: — bev. av Drk. den 16/3 1950 för årets asfalteringsarbeten på diverse gator inom och utom stadsplan. Se specifikation för asfaltarbeten.
Kostnad under året .. 8.083: 99

Bergslagsvägen.
Anslag kr. 65.000: — bev. av Stfm den 25/4 1946. Under året har kulvert lagts i östra sidan mittför Nordanby.
Kostnad under året .. 10.901: 91
Totalkostnad hittills kr. 71.415: 65.

Björnövägen (F. C. S.—F 1).
För utfört asfalteringsarbete har påförts administrationskostnad med 1.286: 50 vid redovisning till V. o. V. .. 1.286: 50

Fridnäsgatan (gångväg).
Anslag kr. 2.000: — bev. av Stfm den 29/9 1949 för första utbyggnad av gångväg närmast Stohagsvägen. I samband med uppgörelse med markägare ha oberäknade arbeten måst utföras. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 3.006: 12

Johannisbergsvägen.
Anslag kr. 19.000: — bev. av Drk. den 11/5 1950 för breddning av kurvan vid infarten till flygfältet, anordnande av mötesplatser m. fl. förbättringar för ordnande av busstrafik till Johannisbergs badplats. Arbetet utfört.
Slutkostnad .. 15.003: 70

Johannisberg (gång- och cykelväg över tippen).
Anslag kr. 5.000: — bev. av Drk. den 15/6 1950 för diverse förbättringar av provisorisk art.
Kostnad under året .. 537: 87

Klockartorpsgatan (öster om Knektgatan).
Sammanlagda anslag t. o. m. 1950 års stat kr. 88.000: —. Mindre arbeten ha utförts i östra delen.
Kostnad under året .. 1.068: 42
Totalkostnad hittills kr. 93.066: 86.

Knektgatan.

Anslag kr. 9.000: — bev. av Stfm den 31/8 1950 av försäljningsmedelsfonden för kantstenssättning och justering.

Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 9.153: 55

Skultunavägen (Hovdestalund—Lista).

De pågående arbetena med justering i samband med asfaltering ha fortsatt med dikesupptagning och täckdikning.

Kostnad under året .. 11.480: 39

Totalkostnad hittills kr. 383.123: 28.

Skultunavägen (vändplatser).

Vid **Billsta** har utförts anordning för utdragande av busslinjen hit med återfart i gamla delen av vägen. Utfyllnads-, förstärknings- och justeringsarbeten ha utförts. Anslag kr. 3.000: — bev. av Drk. den 13/4 1950.

Kostnad .. 2.052: 14

Vid **Hovdestalund** har utförts vändplats för buss enligt anslag kr. 9.000: — bev. av Stfm den 29/1 1948.

Kostnad under året .. 3.386: 09

Slutkostnad 3.508: 72.

Slakterigatan (norr om gamla Köpingsvägen).

För erhållande av tillfart till upplåtet industriområde har förberedande gatuarbeten utförts norr om gamla Köpingsvägen. Kostnaden har påförts anslag kr. 10.000: — för trafikanordningar m. m.

Kostnad under året .. 3.084: 56

69.045: 24

C. Övriga arbeten.

Flaggningskostnad samt inköp av gatunamnskyltar (8B2.152.3)	2.762: 77	
Inköp och montering av cykelställ	6.393: 05	9.155: 82
Diverse marklösen	4.884: 55	
Hyra av mark för gångpassage och parkeringsplatser	2.478: —	7.362: 55
		16.518: 37

SAMMANSTÄLLNING.

Utgifter:

Gator och vägar

Underhåll .. 639.632: 64

Gaturenhållning .. 65.067: 21

Nyanläggning:		
Inom stadsplan		1.068.710: 19
Utom stadsplan		69.045: 24
Övriga kostnader flaggning, gatunamnskyltar och cykelställ		9.155: 82
Marklösen och hyra för mark		7.362: 55
	Summa Kronor	1.858.973: 65

Inkomster:		
Statligt underhållsbidrag		193.800: —
Statsbidrag för nyanläggning		48.961: —
Bidrag från Omnibus AB		7.000: —
Bidrag från Asea för beläggning av vissa gator		17.186: 50
Avgifter för gaturenhållning:		
Folkskolorna	6.000: —	
Hamnen	1.800: —	7.800: —
Avgifter för nyttjande av allmänna platser		3.443: 32
Hamnens avgift för vissa kostnader		5.000: —
Riksförsäkringsanstalten		6.036: 77
Administrationspålägg		38.864: 14
	Summa Kronor	328.091: 73

8 B 4. Drätselkammarens förråd.

Kostnaderna för utgående material, uthyrning och verktygsslitning år 1950 fördelas enligt nedanstående:

Hantlangning		331: 93
Fastigheter		12.543: 38
Gator och vägar:		
Underhåll	64.747: 75	
Sandning	436: 58	
Nyanläggningar	290.058: 86	
Asfaltgator	6.162: 63	361.405: 82
Renhållning		3.441: 19
Förrådet		1.162: 50
Stenslagning och makadamkrossning		3.348: 73
Malma		1.726: 20
Bilar och maskiner		10.509: 23
Stallet		334: 53
Urinoarer		60: 74
Hamnar		6.015: 31
Flygfält		71: 40
I avräkning för andras räkning		19.289: 95
Diverse		240: 79
Försålt och uthyrt		30.155: 06
	Kronor	450.636: 76

Inköp av redskap m. m. under året:

1 st. sidoplog	690: —
1 st. handborrmaskin	600: —
20 st. plåtskåp	1.568: —
1 st. sandningsmaskin	700: —
2 st. sprängämneskistor	710: —
3 st. manskapsvagnar	9.300: —
2 st. stubbrytare	605: —
1 st. skåp för viscardpärmar	230: —
1 st. värmeskåp	150: —

8 B 5. Malma grustag.

Utgående material från grustaget 1950.

Sort. 2 sand och stenmjöl	12 m³
3 krossgrus	12.114 m³
5 grovsingel	1.774 m³
6 grovsingel	78 m³
Grus	8.174 m³
	22.152 m³

Kostnaderna för utgående material fördelas enligt nedanstående:

Gator och vägar:		
Underhåll	17.378: 18	
Nyanläggningar	40.190: 56	
Asfaltgator	132: 13	
Sandning	3.528: —	61.228: 87
Fastigheter		1.247: 41
Stenslagning		59: 25
Hamnar		1.891: 90
Flygfält		3: 75
I avräkning för andras räkning		2.061: 01
Övriga		371: 63
Försålt		4.499: 68
		71.363: 50
Grusförekomstundersökning	3.895: —	
Flyttning av verket i Malma c:a	3.500: —	

Lager vid grustaget av material, vilket passerat sorteringsverket.

Sort. 3 1.399,4 kbm à 3: 50		4.897: 90
5 1.918,6 „ à 3: 75		7.194: 75
	Kronor	12.092: 65

Driftinkomster	76.049: 90
Driftutgifter	73.631: 19

8 B 6. Automobiler.

Bilarnas gångtid och körlängd ha varit:	tim.	mil
U 1169 Volvo, ink. juli	1.251	1.433,6
U 1285 „ „ „	988,5	1.480,4
U 1825 „ försåld juli	1.305,5	1.024,3
U 3249 Scania, försåld juli	1.397	1.606
U 3717 Ford	2.409	2.331,5
U 3750 Volvo	2.438	3.179,9
U 4588 Volvo, ink. jan.	2.628	2.515,8
U 1515 Ford skåpbil	2.117	1.375
U 1740 Volvo Paketvagn, försåld sept.	1.610,5	1.482,9
U 8399		2.342

Under året har försålts U 1825 för kr. 7.500: —, U 3249 för 16.000: —, och U 1740 för 4.500: — samt U 1515 övertagits från fastighetskontoret.

Under året har inköpts 3 st. lastautomobiler och 1 paketvagn. Paketvagnen levereras först under år 1951.

Inköpspris:	
U 1169	29.450: —
U 1285	37.900: —
U 4588	26.320: —

Driftinkomster 166.578: 56
Driftutgifter 122.834: 11

8 B 7. Maskiner.

Inköp av större maskiner och reparation av d:o.

Inköp.

2 kompressorer à 6.900: — vardera (april och okt.), 1 traktor 10.175: —, 1 väghyvel caterpillar för 44.900: — och 1 Svedala för 36.000: —.

Reparationer.

Rep. av kompressor 2.000: — och väghyvel II 7.300: —.

Maskinernas gångtid ha varit:

Väghyvel	I Svedala	1.097 tim.
„	II Munktell	2.003 „
„	III Svedala	1.750,5 „
„	IV Cat. Diesel	601,5 „
„	V Svedala	389 „
Kompressor	I Atlas Diesel, oljedriven	664,5 „
„	II „ „ „	426,5 „
„	III „ „ „	105 „
Jeepkompressor		2.177 „
Traktor	I Ford	1.754,5 „
„	II Allis Chalmers	703,5 „
„	III Volvo Ink. nov. 1950	26,5 „
Vägvält	I Munktell	1.259 „
„	II Åkerman	1.649,5 „

Gångbanevält I Motala	1.169 tim.
„ II Aveling-Barford	1.211,5 „
3 st. stenstötningsmaskiner	1.363,5 „
Summa	18.351 tim.

Driftinkomster 175.189: 78
Driftutgifter 138.619: 85

8 B 8. Hästar.

Hästarnas körtid under året har varit 6.880½ timmar och fördelas å nedanstående arbetsplatser.

Fastigheter	848,5 tim.
Sandning av gångbanor	1.205 „
Diverse gator	2.105,5 „
Gatuarbeten med anslag	833 „
Allmän renhållning	1.481,5 „
Snöröjning av gångbanor samt snörenhållning	280,5 „
Johannisbergs flygfält	54 „
Förrådet	51 „
Diverse	21,5 „
Summa	6.880,5 tim.

2 hästar äro lånade från Lantbruket.
Driftinkomster 28.343: 67
Driftutgifter 31.551: 94

SAMMANSTÄLLNING

över fördelningen under året av arbetare, lastbilar och hästar angivet i medeltal per månad och år.

Månad	Effektiv arbetsstyrka				Ineffektiv arbetsstyrka					Använda	
	Grov-arbetare	Snickare	Sten-sättare	Summa	Tjänstl.	Semester	Sjuka	Olycks-fall	Summa	Last-bilar	Hästar
Januari	72	11	—	83	4,4	—	8,7	0,7	13,8	17,3	7,0
Februari	71	11	—	82	1,0	—	7,6	1,9	10,5	13,3	7,3
Mars	74	12	—	86	0,2	—	8,3	1,3	9,8	7,2	7,3
April	83	13	5	101	0,5	0,5	6,4	1,8	9,2	11,0	9,1
Maj	79	13	7	99	4,6	0,1	7,0	1,0	12,7	13,0	7,8
Juni	77	12	8	97	1,7	2,4	8,6	1,6	14,3	12,9	6,0
Juli	53	10	3	66	0,7	40,8	5,8	0,7	48,0	7,5	4,8
Augusti	76	12	8	96	1,4	12,5	4,3	0,3	18,5	10,7	6,4
September	81	12	8	101	0,5	0,6	5,8	0,8	7,7	11,0	8,8
Oktober	81	13	8	102	0,3	0,8	7,8	—	8,9	14,9	8,0
November	83	13	8	104	0,2	0,2	8,0	0,3	8,7	15,1	8,8
December	85	12	1	98	1,1	0,6	11,7	1,4	14,8	15,3	6,8
Medeltal under året	76	12	5	93	1,4	4,9	7,5	1,0	14,7	12,4	7,3

9 A. Hamnar.

Djuphamn kajbyggnad.

Den nya kajen har helt färdiggjutits, kranspårsfundamenten ha delvis utförts och järnvägsspår framdragits c:a 50 m. Utfyllning av kajplanet och upplagsområdena pågår.

Kostnad år 1950 .. 1.101.240: 24

Totalkostnad hittills kr. 3.395.690: 71.

Personaluppgifter.

Under året har sammanlagt 140 st. arbetare varit anställda enl. nedanstående:

10 st. stensättare
61 „ grovarbetare
15 „ träarbetare
8 „ murare
7 „ chaufförer
4 „ reparatörer
1 „ eldare
5 „ förrådsmän
8 „ motorskötare
1 „ extrakörkarl
2 „ bergsprängare
2 „ förmansmedhjälpare
16 „ sopare

Arbetad tid:

Tidlön (32,1 %)	83.667,0 tim.	
Ackord (67,9 %)	176.889,0 tim.	260.556,0 tim.
Dagsverken ..	32.570	
Arbetsveckor ..	5.428	

Arbetstiden har under året varit 7 månader med 48 timmars arbetsvecka och 5 månader med 45,5 timmars arbetsvecka.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats kr. 1.030.551: — enligt nedanstående:

För timtidsarbete	83.667	tim.	161.593: —
För ackordsarbete	176.889	„	561.237: —
Skiftarbete ..	1.177	„	3.389: —
Övertidsarbete	10.881	„	37.764: —
Dyrtidstillägg			107.923: —
Dagtraktamenten (för 91 st. arbetare)	2.068	st.	4.756: —
Cykelersättningar	40	„	1.234: —
Gångtidsersättningar	202	tim.	421: —
Semesteravlöningar	127	st.	45.143: —
Olycksfallsavlöningar	16	„	5.749: —
Sjukavlöningar	59	„	34.469: —
Begravningshjälp			—

Övriga ersättningar (lagbaspengar, sprängarpengar, stallpengar m. m.)		11.545: —
Avgifter till SKP	42.788: —	
Avgifter till Pensionsfond	12.540: —	55.328: —
		1.030.551: —

Västerås i april 1951.

Västerås stads byggnadskontor

F. SCHIÖTT.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 14. Redogörelse över Västerås stads Tekniska Verks räkenskaper för 1950.

11 B. Gasverk.

Driftutgifter.

1. Förvaltning:		
Personalkostnader	114.247: 10	
Lokalkostnader	6.400: —	
Underhållskostnader	3.850: —	
Materialkostnader	2.900: —	
Allmänna kostnader	23.975: 25	
Räntor och avskrivningar	4.890: 26	156.262: 61
2. Tillverkning:		
Personalkostnader	152.588: 26	
Lokalkostnader	6.425: 64	
Underhållskostnader	181.721: 44	
Materialkostnader	1.694.122: 15	
Allmänna kostnader	2.102: 97	
Kraftinköp	30.968: 55	
Räntor och avskrivningar	162.300: —	2.230.229: 01
3. Distribution:		
Personalkostnader	16.948: 40	
Underhållskostnader	41.605: 16	
Mätningskostnader	31.879: 08	
Räntor och avskrivningar	39.600: —	130.032: 64
4. Installationsverksamhet:		5.321: 94
	Summa driftutgifter	2.521.846: 20

Kapitalutgifter.

Skattestat		120.000: —
	Summa utgifter	2.641.846: 20

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	1.129.604: 33	
Försäljningsinkomster	1.284.656: 31	
Hyresinkomster	4.023: —	
Övriga inkomster	2.600: —	
Disp. ur fonden för ommurning av ugnar	25.315: 89	
Ränteinkomster	799: 88	2.446.999: 41
	Summa driftinkomster	2.446.999: 41

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar		132.600: —
Summa inkomster		2.579.599: 41

11 C. Elektricitetsverk.

Driftutgifter.

1. Förvaltning:		
Personalkostnader	253.784: 87	
Lokalkostnader	19.254: 47	
Underhållskostnader	11.528: 56	
Materialkostnader	8.713: 54	
Allmänna kostnader	126.654: 86	
Räntor och avskrivningar	14.684: 51	434.620: 81
2. Tillverkning:		
Personalkostnader	10.484: 54	
Lokalkostnader	6.900: —	
Underhållskostnader	1.841: 64	
Materialkostnader	324: 42	
Kraftinköp	1.425.388: 88	
Räntor och avskrivningar	1.700: —	1.446.639: 48
3. Distribution:		
Personalkostnader	121.390: 96	
Lokalkostnader	7.450: 83	
Underhållskostnader	436.446: 96	
Materialkostnader	2.751: 58	
Mätningskostnader	69.244: 67	
Räntor och avskrivningar	212.200: —	849.485: —
4. Installationsverksamhet:		159.699: 53
Summa driftutgifter		2.890.444: 82

Kapitalutgifter.

Skattestat		73.400: —
Summa utgifter		2.963.844: 82

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	3.437.292: 87	
Försäljningsinkomster	211.731: 78	
Hyresinkomster	8.000: —	
Övriga inkomster	7.811: 88	
Ränteinkomster	380: 37	3.665.216: 90
Summa driftinkomster		3.665.216: 90

Kapitalinkomster.

Skattestat:

Avskrivning på fasta tillgångar		137.100: —
	Summa inkomster	3.802.316: 90

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter.

1. Förvaltning:

Personalkostnader	165.267: 03	
Lokalkostnader	6.400: —	
Underhållskostnader	3.850: —	
Materialkostnader	2.900: —	
Allmänna kostnader	21.394: 58	
Räntor och avskrivningar	72.719: 93	272.531: 54

2. Tillverkning:

Personalkostnader	12.400: 38	
Lokalkostnader	1.143: —	
Underhållskostnader	53.715: 97	
Materialkostnader	1.183: 58	
Allmänna kostnader	2.880: 61	
Kraftinköp	80.437: 25	
Räntor och avskrivningar	30.500: —	182.260: 79

3. Distribution:

Personalkostnader	122.498: 85	
Lokalkostnader	18.283: 82	
Underhållskostnader	201.925: 79	
Materialkostnader	5.871: 29	
Allmänna kostnader	20.782: 14	
Mätningskostnader	42.795: 57	
Kraftinköp	15.562: 92	
Räntor och avskrivningar	387.007: 59	814.727: 97

4. Installationsverksamhet:		41.693: —
	Summa driftutgifter	1.311.213: 30

Kapitalutgifter.

Skattestat		133.215: 80
	Summa utgifter	1.444.429: 10

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	971.030: 36	
Försäljningsinkomster	71.971: 01	
Hyresinkomster	4.507: 44	
Övriga inkomster	87.043: 23	
Ränteinkomster	2.327: 19	1.136.879: 23
Summa driftinkomster		1.136.879: 23

Kapitalinkomster.

Skattestat:	
Avskrivning på fasta tillgångar	328.933: 36
Summa inkomster	1.465.812: 59

Nyanläggningar fullbordade år 1950.

	Anslag Fa beviljat den	Beräknad kostnad	Verklig kostnad	Kostnaden täckt med Fondmedel	Skattemedel	Lånemedel
Vatten- och avloppsverk:						
Vatten- och avloppsledningar:						
Emausområdet (öster om Emausbäcken och norr om Emaus gård)	29/5—47, 26/4—51	261.000: —	280.341: 71	183.341: 71		97.000: —
Skiljeboområdet (Skyttevägen från Ekevägen till Skomakarvägen, Skomakarvägen från Skyttevägen ca 50 m söderut. Stockholmsvägen från Ekevägen till Gjuterivägen samt Gjuterivägen från Stockholmsvägen ca 90 m norrut)	21/12—48, 24/2—49, 28/4—49, 30/11—50	106.707: 59	106.707: 59	43.050: —	47.407: 59	16.250: —
Norra Gideonsbergsområdet (väster om Emausbäcken till Gideonsbergsgatan i väster)	24/11—49	241.000: —	217.084: 55	167.084: 55		50.000: —
Edmansgatan och Klockartorpsgatan mellan Stockholmsvägen och Sommarrogatan	24/11—49	50.000: —	57.305: 69	57.305: 69		
Vatten- och gasledningar:						
Gamla hamnen (från Kungsängsgatan till Nedre Hyttvägen)	28/4—49, 26/4—51	107.000: —	124.350: —			124.350: —
Maskiner och apparater:						
Pump vid vattenverket	29/5—47	20.000: —	21.800: —			21.800: —
Grävmaskin och kompressor	27/10—49	20.000: —	55.780: —		55.780: —	
		805.707: 59	863.369: 54	450.781: 95	103.187: 59	309.400: —
Serviser och mindre ledningsutsträckningar	27/10—49	36.500: —	65.114: 83	56.414: 83	8.700: —	—
		842.207: 59	928.484: 37	507.196: 78	111.887: 59	309.400: —
Pågående anläggningar:		2.924.700: —	1.711.576: 12			
	Kronor	3.766.907: 59	2.640.060: 49			
Gasverk:						
Vatten- och gasledningar:						
Gamla hamnen (från Kungsängsgatan till Nedre Hyttvägen)	28/4—49, 26/4—51	61.000: —	63.000: —			63.000: —
Tjäravskiljare	28/10—48	45.000: —	44.000: —			44.000: —
Ny 4-kammarugn	24/2—49	200.000: —	197.000: —			197.000: —
Personalrum	29/9—49	82.000: —	77.600: —			77.600: —
Utbyggnad av kompressorstation	27/10—49	53.000: —	62.300: —			62.300: —
		441.000: —	443.900: —			443.900: —
Serviser och mindre ledningsutsträckningar	27/10—49	21.650: —	12.208: 74	4.508: 74	7.700: —	
		462.650: —	456.108: 74	4.508: 74	7.700: —	443.900: —
Pågående anläggningar:		950.000: —	1.007.582: 19			
	Kronor	1.412.650: —	1.463.690: 93			

	Anslag Fa beviljat den	Beräknad kostnad	Verklig kostnad	Kostnaden täckt med Fondmedel	Skattemedel	Lånemedel
Elverk:						
Jordkabel lågsp. Lilla Johanneslund	27/6—46	24.800: —	24.883: 47	9.083: 47		15.800: —
Transformatorstation i kv. Kata	26/1—50	28.000: —	21.877: 02			21.877: 02
Jordkabel högsp. Kraftverket—Reningsverket ..	28/9—50	11.500: —	11.400: —			11.400: —
Prov. transformatorstation i övre Drottninggatan med jordkabel högsp. från Jakobsbergsgatan..	28/9—50	16.000: —	22.822: 98			22.822: 98
		80.300: —	80.983: 47	9.083: 47		71.900: —
Serviser och mindre ledningsutsträckningar	27/10—49	58.050: —	91.180: 62	17.780: 62	73.400: —	
		138.350: —	172.164: 09	26.864: 09	73.400: —	71.900: —
Pågående anläggningar		322.500: —	118.447: 60			
	Kronor	460.850: —	290.611: 69			
Sammandrag:						
Nyanläggningar fullbordade år 1950:						
Vattenverk		842.207: 59	928.484: 37	507.196: 78	111.887: 59	309.400: —
Gasverk		462.650: —	456.108: 74	4.508: 74	7.700: —	443.900: —
Elverk		138.350: —	172.164: 09	26.864: 09	73.400: —	71.900: —
	Kronor	1.443.207: 59	1.556.757: 20	538.569: 61	192.987: 59	825.200: —
Pågående anläggningar:						
Vattenverk		2.924.700: —	1.711.576: 12			
Gasverk.................................		950.000: —	1.007.582: 19			
Elverk		322.500: —	118.447: 60			
		4.197.200: —	2.837.605: 91			

Från drätselkammaren har från den 31 dec. 1950 överförts tomten nr 2 i kv. Magasinet till ett värde av kronor 500: —.

SAMMANSTÄLLNING

av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1950 samt avskrivningar under åren 1912—1950.

	Anläggnings-värde kr.	Avskrivningar kr.	Bokfört värde kr.
Vattenledningsverk	3.928.915: 19	1.861.146: 53	2.067.768: 66
Avloppsledningar	3.764.761: 33	1.771.861: 33	1.992.900: —
Gasverk	4.013.568: 89	1.909.067: 89	2.104.501: —
Elverk	4.346.629: 19	2.283.728: 19	2.062.901: —
Kontors- och förrådsbyggn.	400.615: 10	284.614: 10	116.001: —
Kronor	16.454.489: 70	8.110.418: 04	8.344.071: 66

Vatten- och avloppsverken.

VATTENVERKET.

Vattentillgången var under större delen av året fullt tillräcklig. Vid något tillfälle under högsommaren förekom knapphet på vatten i vissa högt belägna delar av staden. Sammanlagda vattenförbrukningen under året har varit 6.061.000 m^3 och dygnsförbrukningen har varierat mellan 20.050 m^3 och 12.200 m^3.

Utbyggnaden av vattenverket vid Hässlö har fortsatt under året. Sålunda har i maskinhuset installerats ytterligare en centrifugalpump med en kapacitet av 90 l/s. Pumpen har levererats av AB Zander & Ingeström och är av AB de Lavals Ångturbins tillverkning. Brunnsgruppen å vattenverkets tomt har kompletterats med en ny spiralrörbrunn, som inkopplats och tagits i bruk under sommaren 1950. Byggnadsarbetena för råvattenpumpstationen har under året avslutats och stationen är med undantag av viss elektrisk utrustning fullt färdig.

Infiltrationsbassäng 1 har med undantag av kortare avbrott för skumning och påläggning av filtersand varit i drift under hela året medan bassäng 2 ännu ej färdigställts. Under senare delen av året påbörjades emellertid utläggning av filtersand i bassäng 2. Filtersanden levereras av Tomta Grusföretag, Sätrabrunn. Anläggningen för inblåsning av luft under infiltrationsbassängerna har påbörjats och beräknas vara i drift 1951.

Schacktnings- och spåntningsarbeten för ny pumpstation med högspänningsrum vid Hässlö gård har påbörjats under året. Arbetet utföres på entreprenad av Byggnads AB Paul Anderson, Västerås. Pumpstationen med tillhörande anslutningsledning beräknas vara i drift under sommaren 1951.

Under året igångsattes utrednnig om ett nytt reningsverk vid Hässlö och i november 1950 överlämnade Vattenbyggnadsbyrån, som handhar utredningsarbetet, förslag angående riktlinjerna för utbyggnad av vattenverket. Första utbyggnadsetappen, som omfattar ett reningsverk med en kapacitet av 40.000 m^3 per dygn, skulle enl. förslaget påbörjas under senare delen av år 1951.

Under året har det nya vattentornet vid Skallberget påbörjats. På grund av förseningar under arbetets gång kommer detsamma icke att kunna tagas i bruk under

sommaren 1951 som tidigare beräknats. Entreprenör för byggnadsarbetet är Byggnadsfirman AB Verner Andersson, Västerås.

De anordningar som militären haft i vattentornet vid Djäkneberget har borttagits under året.

Under 1950 har utförts 5.536 m. vattenledningar. Bland större ledningsarbeten som påbörjats under året kan nämnas nya huvudvattenledningen från Skiljebo till nya vattentornet på Skallberget. Denna ledning utföres delvis på entreprenad av K. A. Pettersson, Västerås.

Avloppsverket.

Vid reningsverket har under året pumpats c:a 6,8 milj. m^3 avloppsvatten. Det till rötkammaren pumpade slammet uppgick till 12.754 m^3 och ur rötkammaren urtappades 4.016 m^3 utrötat slam. Det utrötade slammet har använts för utfyllnad vid Mälaren omedelbart norr om reningsverket.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som uppgick till 285.510 m^3, har levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen.

Under året utfördes sammanlagt 5.290 m. avloppsledningar, varav 530 m. kombinerade ledningar och 2.341 m. spillvattenledningar samt 2.419 m. regnvattenledningar.

Vattenverket.

Vattenförbrukning m. m.

		1949	1950	Ökn. resp. minskning jämf. med föregående år i %
Årsförbrukning total	m^3	5.667.000	6.061.000	+ 7,0
Förbrukning:				
För hushållsbehov	m^3	2.473.000	2.813.000	+ 13,7
För industriella behov	m^3	1.450.000	1.764.000	+ 21,7
Övrigt[1])	m^3	1.744.000	1.484.000	— 14,9
Procentuell fördelning:				
För hushållsbehov	m^3	43,6	46,4	+ 2,8
För industriella behov	m^3	25,6	29,1	+ 3,5
Övrigt[1])	m^3	30,8	24,5	— 6,3
Antal vattenförbrukare		54.000	56.500	+ 4,6
Dygnsförbrukning:				
Medeltal	m^3/d	15.520	16.600	+ 7,0
Maximum (18/8—50)	m^3/d	18.900	20.050	+ 6,1
Minimum (25/6—50)	m^3/d	9.700	12.200	+ 25,7
Specifik förbrukning:				
Medeltal	l/p.d.	287	294	+ 2,4
Maximum	l/p.d.	350	355	+ 1,4
Minimum	l/p.d.	180	216	+ 20,0
Elkraftförbrukning:				
Renvattenpumpstation	kWh	2.577.000	2.666.000	+ 3,5
Per 1.000 m^3 pumpad vattenm.	kWh	455	440	— 3,3
Råvattenpumpstation	kWh	125.000[2])	546.000	—

Undersökning av vattnets bakteriehalt har verkställts en gång per månad. Av dessa undersökningar har framgått, att vattnet i bakteriologiskt hänseende är tillfredsställande.

Vattnets hårdhet och manganhalt har undersökts c:a 2 ggr per månad.
Hårdheten har varierat mellan 7,1 och 9,5, och i medeltal varit 8,3 tyska grader.
Manganhalten har varierat mellan $<$ 0,05 och 0,13 milligram per liter.

1) För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gäsmattor, spolning av gator, brandsläckning m. m. samt läckage.

2) Råvattenpumpstation och infiltrationsanläggning togs i drift den 16/7 1949.

Vattenledningarna.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		126.783
Under året lagda ledningar	5.437	
Under året kasserade ledningar	155	5.282
Sammanlagda längden den 31 december 1950		132.065
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		5.120
Under året lagda ledningar	99	
Under året kasserade ledningar	—	99
Sammanlagda längden den 31 december 1950		5.219
Asbestcementrör (Everite):		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		390
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1950		390
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		4.510
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1950		4.510
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1950		142.184

Asbestcementrör

Inga vattenledningar av asbestcementrör ha utförts under året.

Smidesjärnsrör

Inga vattenledningar av smidesjärnsrör ha utförts under året.

Antal vattenmätare den 31 december 1949	3.355
Ökning under året	85
Antal vattenmätare den 31 december 1950	3.440
Antal brandposter den 31 december 1949	806
Ökning under året	29
Antal brandposter den 31 december 1950 ..	835[1])
Vattenserviser: Under året anlades	64

[1]) Därav 119 enskilda.

År 1950 lagda vattenledningar.

	Meter 400 mm	300 mm	250 mm	200 mm	150 mm	100 mm	50 mm	S:a meter
A. Gjutjärnsrör:								
Gjuterivägen från Bergsvägen norrut							45	45
Majstigen						99		99
Hästhovsgatan från Emausbäcken till Gideonsbergsvägen					265			265
Kumminstigen						56		56
Siggesborgsgatan					438			438
Ledning längs Emausbäcken från Siggesborgsgatan norrut				67				67
Gideonsbergsgatan från Siggesborgsgatan söderut				217				217
Siggesborgsgatan från Gideonsbergsgatan till Bergslagsvägen				62				62
Vitmåragatan					482			482
Jonasborgsvägen						75		75
Ekevägens förlängning från Skyttevägen till Tråddragargatan	575							575
Tråddragargatan från kv. Sliparen till Ekevägens förlängning				525				525
Ledning till AB Standard Djuphamnen....			73			77		150
G:a Hamnen från Kungsängsgatan till Nedre Hyttvägen.....................		847		64				911
Klockartorpsgatan från Stockholmsvägen till Sommarrogatan..................			240					240
Finn Malmgrensgatan						12	40	52
Kopparbergsvägen från Tegnérgatan till Emausgatan				130				130
Skogsvägen från Arosvägen norrut						84		84
Huvudvattenledning från Bergslagsvägen till järnvägen	754							754
Violstigen vid huvudvattenledningen				15				15
Skallberget vid kv. Björnen från Skallbergsgatan söderut					96			96
Summa	1329	847	313	1080	1281	403	85	5338
B. Stålrör:								
G:a Hamnen från Kungsängsgatan till Nedre Hyttvägen......................		80		19				99
Summa		80		19				99
Summa A+B	1329	927	313	1099	1281	403	85	5437

Avloppsledningarna.

	Meter	Summa meter
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		110.551
Under året lagda ledningar	530	
Under året kasserade ledningar	—	530
Sammanlagda längden den 31 december 1950		111.081
Spillvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		15.732
Under året lagda ledningar	2.341	
Under året kasserade ledningar	—	2.341
Sammanlagda längden den 31 december 1950		18.073
Regnvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		15.500
Under året lagda ledningar	2.419	
Under året kasserade ledningar	—	2.419
Sammanlagda längden den 31 december 1950		17.919
Avloppsnätets sammanlagda längd den 31 december 1950		147.073

År 1950 lagda avloppsledningar.

Kombinerade spill- och regnvattenledningar.

	Meter				S:a meter
	700 mm	600 mm	500 mm	225 mm	
Gjuterivägen från Bergsvägen norrut				72	72
Skultunavägen från stadsägan nr 1210 norrut				21	21
Kiockartorpsgatan från Edmansgatan till Sommarrogatan	48	147			195
Finn Malmgrensgatan..................................				52	52
Malmabergsgatan från Haga Parkgata norrut	19				19
G:a Kopparbergsvägen från Riksvägen västerut			29		29
Salagatan från Solhemsgatan norrut				23	23
Skogsvägen från Arosvägen norrut				84	84
Skepparbacken från Trappgatan västerut				35	35
Summa	67	147	29	287	530

Separata spillvattenledningar.

	Meter			S:a meter
	375 mm	300 mm	225 mm	
Majstigen			99	99
Hästhovsgatan från Emausbäcken till Gideonsbergsgatan			217	217
Kumminstigen			56	56
Siggesborgsgatan		438		438
Ledning längs Emausbäcken från Siggesborgsgatan norrut			70	70
Gideonsbergsgatan från Siggesborgsgatan söderut			181	181
Siggesborgsgatan från Gideonsbergsgatan till Bergslagsvägen		62		62
Vitmåragatan			412	412
Jonasborgsvägen			75	75
Ekevägens förlängning från Skyttevägen till Tråddragargatan		115	340	455
Tråddragargatan från kv. Sliparen till Ekevägens förlängning			192	192
Ledning vid Aseastigen från Emausgatan till Riksvägen	66			66
Violstigen vid huvudvattenledningen			18	18
Summa	66	615	1660	2341

Separata regnvattenledningar.

	Meter					S:a meter
	800 mm	600 mm	450 mm	300 mm	225 mm	
Majstigen					99	99
Hästhovsgatan från Emausbäcken till Gideonsbergsgatan					217	217
Kumminstigen					56	56
Siggesborgsgatan	208			60	137	405
Gideonsbergsgatan från Siggesborgsgatan söderut				82	98	180
Siggesborgsgatan från Gideonsbergsgatan till Bergslagsvägen	62					62
Vitmåragatan				103	310	413
Jonasborgsvägen					76	76
Ekevägens förlängning från Skyttevägen till Tråddragargatan	115	220		120		455
Tråddragargatan från kv. Sliparen till Ekevägens förlängning				61	192	253
Ledning till AB Standard, Djuphamn					150	150
G:a Hamnen från Kungsängsgatan till Svartån		35				35
Violstigen vid huvudvattenledningen			18			18
Summa	385	255	18	426	1335	2419

Avloppsserviser: Under året anlades	64
Antal vattenklosetter den 31 december 1949	19.107
Ökning under året	1.245
Antal vattenklosetter den 31 december 1950	20.352

Avloppsverket.

Reningsverket.

Det till rötkammaren pumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 12.754 m³ eller i medeltal 34,9 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.016 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 285.510 m³ eller i medeltal 782 m³ per dygn, har levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen.

Driftsresultat.

Månad	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m³	Rötk-temp. °C	Rågas m³	PH-värde ink. vatt.	Orötat slam till rötk. m³	Utrötat slam från rötk. m³
Januari	43.690	25	27	19.290	7,3	932	300
Februari	37.620	20	26	18.990	7,3	1.008	333
Mars	50.390	8	28	14.160	7,4	584	167
April	48.750	13	30	18.190	7,3	913	247
Maj	37.170	15,5	31	28.390	7,3	1.137	351
Juni	35.530	13	30	26.740	7,2	1.191	375
Juli	28.200	15	31	25.220	7,0	1.102	352
Augusti	35.700	19	32	27.040	7,2	1.129	368
September	31.000	22	31	27.330	7,3	1.298	421
Oktober	28.600	16	30	31.380	7,3	1.421	469
November	34.880	24	29	25.140	7,2	1.056	341
December	38.110	20	29	23.640	7,5	983	292
S:a värde	449.640			285.510		12.754	4.016
Medelvärde pr dygn	1.230	0,58	29,5	782	7,3	34,9	11,0

Med utgångspunkt från förbrukad elenergi har pumpad vattenmängd under året beräknats till 6,8 milj. m³ och i medeltal per dygn 18.600 m³.

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra Holmen, Björnön, Reningsverket, f. d. Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg, FCS badbrygga, Kraftverket och f. d. Hamre Tegelbruk.

Gasverket

Kolmarknaden visade under årets början en förbättring men efter Korea-krigets utbrott försämrades läget, så att gasverket under senare halvåret hade svårigheter att inköpa sitt behov av kol. Kollagret utgjorde vid årets slut endast 5.552 ton, varvid dock en last på 2.000 ton var på inkommande.

Koksen var fortfarande ransonerad och tilldelningen utgjorde 100 % av licenskvantiteten. Under december ägde dock en viss åtstramning rum på grund av den förändrade bränslesituationen.

Liksom de senaste åren har även under 1950 produktionen vid gasverket kraftigt ökat. Utvecklingen har därvid gått mot allt större gasleveranser till industrin. Sålunda har Metallverken under 1950 förbrukat mer gas än alla andra förbrukare i Västerås tillsammans. Övriga storförbrukare äro bl. a. Kraftverket med c:a 10.000 m³/mån. och Asea som vissa månader tagit c:a 30.000 m³. Vid Asea visar man allt större intresse för gasens användning särskilt inom gjuteriet och för närvarande installeras flera ugnar för gasdrift, varför förbrukningen hos dem kan väntas ytterligare öka.

Under år 1949 hade beslut fattats om anläggande av en ny gasklocka. Förutvarande klockvolymen, 18.000 m³, har under flera år varit för knapp, och särskilt det gångna året då konsumtionen de flesta veckodagar överstigit 30.000 m³ ha svårigheterna varit kännbara. Eftersom industriförbrukningen utgjort huvudparten har lördags- och söndagsförbrukningen varit mycket låg, och klockvolymen har icke medgivit full drift under veckoslutet. Laddningsantalet har måst minskas under sön- och helgdagar medförande svårighet att hålla konstant temperatur i ugnarna, varjämte dessas kapacitet ej kunnat fullt utnyttjas. Arbetet med den nya klockans uppförande har därför forcerats, och den var färdig att tagas i drift till julhelgen. Karet, som utförts ringformigt i betong, har levererats av byggnadsfirman Paul Anderson, Västerås, och färdigställdes i början av juli. Klockan har levererats av G. Hammarqvists Plåtslageri med Skora Gaswerksbau, Berlin, som underleverantör. Denna firma hade dock beställt materialet hos Wilke-Werke i Braunschweig. Ursprungligen var Julius Pintz, Öst-Berlin, numera Gaselan VEB, underleverantör och betalning skulle ske i östmark. Materialet hade firman dock beställt hos Wilke-Werke i Braunschweig (Västtyskland). Detta arrangemang, som tillkommit på grund av svårigheten att hos handelskommissionen erhålla valutatilldelning i västmark visade sig emellertid ogenomförbart, i det att östtyska regeringen ej heller kunde tillhandahålla valuta i västmark. Gaselans åtagande överfördes sedan på Skora Gaswerkbau, Väst-Berlin, och handelskommissionen medgav i maj månad valutatilldelning i västmark. Efter åtskilliga svårigheter kom materialleveranserna i gång i augusti månad. Montagearbetet forcerades under hösten och klockan blev färdig i utlovad tid till jul. Klockan är så konstruerad att volymen genom teleskopering kan ökas till 40.000 m³.

Under år 1948 inköptes en larvfotskran, som skulle tjäna som tillfällig reserv för en rälsgående Demagkran, vilken på grund av leveransförseningar ej anlände förrän under 1949. Denna larvfotskran har under året försålts, men då verket på grund av den ökade driften fått ett behov av en lättrörlig lastningsapparat, har i stället en sådan av märket Chaseside inköpts vid årsskiftet 1950—51.

För att öka gasverkets förmåga att snabbt kunna leverera rensorterad koks har ännu ett eftersorteringsverk anskaffats. Liksom till det förra verket, vilket givit goda erfarenheter, har de mekaniska delarna levererats av ingenjörsfirman Edward Larsson. Fickor och torn har av gasverket tillverkats i järnkonstruktion.

Verkets samtliga ugnar med inalles 30 kammare ha hela året varit i bruk, utom en 3-kammarugn, som under sommaren måste tagas ur drift för ommurning. Ugnskapaciteten har tidvis varit för liten, varför vid kritiska tillfällen inalles 40 ton gasol använts för att öka gasproduktionen.

Sedan länge har försäljningen av småkoks dim. 10/20 utgjort ett svårlöst problem. Under kriget måste avnämarna tidvis genom åläggande från Bränslekommissionen tvingats uttaga viss kvantitet småkoks på licensen.

Försök har flera gånger gjorts att använda småkoks för undereldning men utan större framgång. Under året har detta problem lösts på ett tillfredsställande sätt genom att det lyckats att underelda Lecocq-ugnarna med småkoks. För detta ändamål har generatorerna försetts med fläktar för tillförsel av primärluft. Samtidigt har man lyckats ekonomisera undereldningen genom att på samtliga generatorer utföra endast en slaggning per dygn mot förut normalt två. Generatorerna skötas nu av speciellt slaggningsmanskap utrustade med tryckluftmejslar, och slaggningsarbetet sker enbart på dagtid.

Driftresultat.

Månadsöversikt för gas.

Månad	Total tillv.	Ink. rötgas	Gas till Metallv.	Gas till Stadsnätet
Januari	781.885	19.290	314.670	466.805
Februari	793.270	18.990	346.080	452.250
Mars	796.040	14.160	337.380	459.640
April	715.745	18.190	319.170	394.345
Maj	759.400	28.390	372.150	385.550
Juni	748.230	26.740	408.900	340.260
Juli	521.305	25.220	213.470	299.605
Augusti	814.455	27.040	439.400	380.605
September	745.395	27.330	341.310	404.035
Oktober	881.045	31.380	456.670	423.925
November	828.690	25.140	422.000	406.470
December	822.080	23.640	367.760	429.320

		Driftresultat 1946	1947	1948	1949	1950	1949—50 i %
Avgasat kol	ton	7.812	13.451	16.780	20.928	21.762	+ 4.0
Förgasad ved	m^3	4.198	—	—	—	—	—
Förgasad gasol	ton	—	—	140.5	39.7	43.4	+ 6.8
Tillverkad gas	1000 m^3	4.204	5.774	6.800	8.067	8.922	+ 10.6
Gas från reningsverket	1000 m^3	97	261	171	183	286	+ 56.0
Gasutbyte	m^3/ton kol	611	429	405	387	411	+ 6.2
Kokstillv. total	1000 hl	117	175	236	335	362	+ 8.1
Koks till undereldning	1000 hl	53.0	50.3	74.6	98.3	92.6	— 5.8
„ „ „	hl/ton kol	6.8	3.7	4.4	4.6	4.3	— 7.8
Gas till undereldning	1000 m^3	21.0	397.0	45.6	91.0	—	— 100.0
Koks till försäljning	1000 hl	64	125	161	237	270	+ 13.9
„ „ „	hl/ton kol	8.2	9.3	9.6	11.1	12.4	+ 11.7
Tillverkad tjära	ton	240	629	630	770	988	+ 28.3
„ „	kg/ton kol	30.5	46.8	37.5	33.9	45.4	+ 33.9
Antal laddningar	st.	4.329	7.729	9.830	12.423	13.082	+ 5.3
Kol per laddning	kg	1.810	1.740	1.705	1.685	1.665	— 1.2

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1949 1.000 m^3	1949 %	1950 1.000 m^3	1950 %	Ökning eller minskning i %
Stadens förbrukning	3.421	41.5	3.571	38.8	+ 4.4
Metallverkens förbrukning	3.453	41.9	4.339	47.2	+ 25.7
Summa enskild förbrukning	6.874	83.4	7.910	86.0	+ 15.1
Gasverkets egen förbrukning	200	2.4	190	2.1	— 0.5
Undereldning	91	1.1	—	0.0	— 100.0
Felm. kondens och läckage	1.082	13.1	1.090	11.9	+ 0.7
	8.247	100.0	9.190	100.0	+ 11.4

Gasförbrukningar per dygn.

	Metallverken		Övrig förbrukning		Total förbrukning	
Största	23.270 m^3	28.2	19.215 m^3	28.2	42.485 m^3	28.2
Medel	11.890 m^3		13.265 m^3		25.180 m^3	
Minsta	0 m^3 (semester)		6.485 m^3	23.7	6.515 m^3	23.7

Gasmätare.

Antal gasmätare den 31 december 1949	9.704
Nytillkomna under året	+ 85
Borttagna under året	— 183
Antal gasmätare den 31 december 1950	9.606
Gasserviser: Under året anlades	6

Gasledningar.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		77.831
Under året lagda ledningar	289	
Under året kasserade ledningar	181	108
Sammanlagda längden den 31 december 1950		77.939
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		1.950
Under året lagda ledningar	1.171	
Under året kasserade ledningar		1.171
Sammanlagda längden den 31 december 1950		3.121
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1949		4.704
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1950		4.704
Gasnätets sammanlagda längd den 31 december 1950		85.764

År 1950 lagda gasledningar.

	Meter			Summa meter
	200 mm	150 mm	100 mm	
A. Gjutjärnsrör:				
Edmansgatan från Stockholmsvägen till Bergmarksgatan	75			75
Skogsvägen från Arosvägen norrut			84	84
Kopparbergsvägen från Tegnérgatan till Emausgatan	130			130
Summa	205		84	289
B. Stålrör:				
G:a Hamnen från Kungsängsgatan till Nedre Hyttvägen		1.171		1.171
Summa A+B	205	1.171	84	1.460

ELVERKET.

Kraftomsättning.

Inköpt och producerad energi	1948	1949	1950	% ändr. fr. 1949
Inköpt från Älvkarleby kraftverk:				
Botteneffekt kW	6.800	7.300	9.000	} + 15,0
Toppeffekt kW	3.325	3.690	3.638	
Bottenenergi kWh	38.535.910	45.605.750	51.867.260	} + 11,5
Toppenergi kWh	1.053.520	1.998.500	1.223.650	
Egen produktion kWh	71.200	60.600	128.000	
S:a inköpt och producerat kWh	39.660.630	47.664.850	53.218.910	+ 12
Distribuerad energi enligt nedanstående spec. kWh	35.931.372	41.934.333	48.705.806	+ 16,5
Förluster inklusive variationer p.g.a. att avläsningsperioderna för inköpt och distribuerad energi ej sammanfalla kWh	3.729.258	(12 %) 5.730.517	(8,5 %) 4.513.104	
S:a distr. energi och förluster....	39.660.630	47.664.850	53.218.910	+ 12
Energiförluster inom närmaste 5-årsperiod %	8,9	9,6	9,6	—
Den distribuerade energins fördelning på taxor				
Högspänning:				
Antal abonnenter st.	16	16	16	—
Energiförbrukning kWh	6.531.018	7.187.174	7.565.310	+ 5,2
Avgifter efter kWh-pris kr.	116.923: 54	160.680: 88	172.411: 63	} + 6
Avgifter, fasta kr.	209.672:07	188.788: 92	198.504: 43	
Medelpris, totalt öre/kWh	5	4,85	4,9	+ 2
Lågspänning:				
Hushållsabonnenter (Normaltaxa I)				
Antal abonnenter st.	17.352	18.403	19.135	+ 4
Energiförbrukning kWh	14.078.274	16.482.138	19.219.999	+ 16
Avgifter efter kWh-pris kr.	716.197: 58	837.350: 76	974.213: 44	} + 13
Avgifter, fasta kr.	453.783: 08	485.889: 75	515.632: 69	
Medelpris, totalt öre/kWh	8,35	8,05	7,76	— 3,5
Yrkesabonnenter (Normaltaxa klass II—VII, taxa II, taxa M)				
Antal abonnenter st.	5.875	6.028	6.042	—
Energiförbrukning kWh	11.564.022	13.899.389	16.999.088	+ 22
Avgifter efter kWh-pris kr.	617.244: 71	709.538: 48	866.884: 69	} + 17,5
Avgifter, fasta kr.	444.641: 43	471.854: 55	522.948: 62	
Medelpris, totalt öre/kWh	9,17	8,5	8,2	— 3,5
Värme enl. nattariff:				
Antal abonnenter st.	52	58	58	—
Energiförbrukning kWh	854.765	775.082	834.372	+ 7,5
Avgifter efter kWh-pris kr.	17.466: 84	19.408: 05	21.087: 44	} + 12
Avgifter, fasta kr.	13.320: 68	8.720: 01	10.235: 21	
Medelpris, totalt öre/kWh	3,61	3,63	3,76	+ 3,5

	1948	1949	1950	% ändr. fr. 1949
Värme, avkopplingsbar:				
Antal abonnenter st.	95	97	101	+ 4
Energiförbrukning kWh	844.058	1.377.431	1.451.040	+ 5,5
Avgifter efter kWh-pris kr.	10.550: 73	23.105: 45	22.938	+ 0,5
Avgifter, fasta kr.	6.394: 68	6.967: 32	7.189: 70	
Medelpris, totalt öre/kWh	2,01	2,18	2,7	+ 24
Lantbruk:				
Antal abonnenter st.	270	277	277	—
Energiförbrukning kWh	654.581	613.089	836.306	+ 36
Avgifter efter kWh-pris kr.	32.729: 05	30.654: 45	41.815: 30	+ 21,5
Avgifter, fasta kr.	19.598: 33	19.509: 32	19.002: 81	
Medelpris, totalt öre/kWh	8,0	8,18	7,3	— 11
Gatubelysning:[1])				
Antal lampor	2,259	2,563	2,790	+ 9
Antal kW	501	560	603	+ 8
Energiförbrukning kWh	1.404.654	1.600.030	1.799.690	+ 12,5
Avgifter kr.	50.286: 62	57.281: 08	64.428: 91	+ 12,5
Medelpris, totalt öre/kWh	3,58	3,58	3,58	—

[1]) Priset inkluderar lampbyten och underhåll.

Transformatorstationer i drift 31/12 1950	92 st.	Transformatoreffekt	24.649 kVA
Stolptransformatorer i drift „	71 st.	„	1.865
	163 st.		26.514 kVA

Uppsatta mätare:

	Likström	Växelström
Den 31/12 1949 ..	353	24.230 st.
Minskning resp. ökning under året	— 29	+ 828
Den 31/12 1950 ..	324	25.058 st.

Elverket

Belastningen under året har uppvisat en normal ökning relativt föregående år. Sedan ett flertal år tillbaka följer belastningen i stort sett en exponentialkurva med en årlig ökning av c:a 12 % innebärande en fördubbling på 6 år.

Bland de olika abonnentkategorierna ha lantbruk uppvisat den procentuellt sett största ökningen relativt föregående år eller 36 %. Antalet abonnenter är därvid oförändrat. Den procentuellt sett minsta ökningen uppvisa högspänningsabonnenterna, vilka vid oförändrat antal abonnenter endast ökat sin energiförbrukning med 5,2 %.

Energiförlusterna på distributionssystemet räknat på 5-årsperioden t. o. m. året uppgå till 9,6 %. Värdet är relativt högt men fullt förklarligt med hänsyn till de allt längre överföringsavstånden från Kraftverket.

En ny matningspunkt väster om staden med nedtransformering från 70 till 6 kV har under året planerats och beräknas bli klar för provisorisk drift under senhösten 1951. Den nya stationen kommer att mata såväl delar av staden som Asea. Belastningsutvecklingen inom staden har aktualiserat behovet av ytterligare en inmatningspunkt

ehuru denna ur belastningssynpunkt kunnat anstå ytterligare ett par år. Att den redan nu kommer till stånd är framförallt av beredskapsskäl och beredskapsproblemen har därför spelat en framträdande roll vid stationens konstruktiva utformning. Efter tillkomsten av den nya inmatningspunkten kan vid normal drift en mera ekonomisk belastningsfördelning åstadkommas på distributionssystemet.

Behovet av ytterligare en inmatningspunkt framstod tydligt den 13/6 då brand uppstod i den kabelkällare vid Kraftverket i vilken stadens kablar äro förlagda. Branden och dess följdverkningar förorsakade totalavbrott på distributionen samt skador på 6 st. högspänningskablar. Två äldre kablar K2a och K2b blevo totalt förstörda medan de övriga efter kapning och skarvning åter kunde tagas i drift. I elverkets källare uppstodo skador i ett ställverksfack orsakade av exploderande kabelbox på kabel K 2. Successiv inkoppling i Kraftverket av stadens kablar kunde ske först c:a 4 tim. efter det störningen inträffat och stadens samtliga transformatorstationer hade spänning först efter c:a 24 tim.

I samband med reparationsarbetena ändrades kablarnas förläggning dels i Kraftverkets kabelkällare och dels utanför i Kraftverksgatan för att uppnå en driftsäkrare och överskådligare kabelföring.

Kabelnätet för högspänning har utökats med två nya stamkablar (K 4 och K 12) från Kraftverket samt med grenkablar till två nytillkomna transformatorstationer inom nordvästra delen av staden.

Kabelnätet för lågspänning har utvidgats huvudsakligast inom nybyggnadsområdena i stadens östra och nordöstra delar. I samband med spänningsomläggning har en del av friledningsnätet ersatts med jordkabel.

Gatubelysning har tillkommit för nyanlagda vägar samt kompletterats på ett flertal platser inom det äldre gatubelysningsnätet.

I Badelunda har ombyggnaden till 6 kV av friledningsnätet för högspänning i det närmaste slutförts. Till en del har detta nät ersatts med lågspänningslinjer vid ändrad placering av tidigare stolptransformatorstationer.

Friledningsnätet för lågspänning har ombyggts inom delar av Badelunda, varvid spänningsomläggning från 220 till 380 V i förekommande fall utförts.

Installationsarbeten, huvudsakligast kompletteringar och underhåll ha utförts inom stadens fastigheter (skolor, idrottsplatser, förvaltningslokaler etc.) samt på landsbygden i samband med spänningsomläggning.

Under året slutförda större arbeten.

6 kV-kablar:

Nyanläggningar:	Ny utledning K 12 från Kraftverket över Reningsverket till Syrgasverket. Area 3×95 resp. 3× 120 mm². Ny utledning K 4 från Kraftverket till Gasverket. Area 3×120 mm². Tidigare utledning K 4 vilken utgjordes av 2 parallella 3×25 mm² kablar och som skadades vid branden den 13 juni, ersatt med kabel 3×120 mm² inlagd på K 11 fack. Grenkabel från stationen vid Västmannagatan till nyuppförd station i kvarteret Kata. Area 3×50 mm². Ny kabel vid Hässlö 3×25 mm² från råvattenpumpstationen till ny sänkbrunn. Uppgrävning av kabel till demonterad underjordisk transformatorstation för Metallverkens bostäder. Kabeln skadad vid branden den 13 juni. Tidigare friledning vid Tunbyvägen ersatt med kabel 3×50 mm².
Ändringar och reparationer:	Omläggning av i stort sett samtliga utgående kablar från Kraftverket till följd av branden den 13 juni. Flyttning och ändring av kablar vid Aspvretsgatan, Köpingsvägen, Valhallavägen, Lantvärnsgatan, Särlagatan, vid Lillån där kablarna inlagts i nybyggd kulvert på hyllor samt vid Skepparbacken där nedläggning skett i cementrör.
6—kV friledningar:	Ombyggnad vid Hagbyholm samt nedtagning av tidigare 3 kV linje till Hagbyholm och Lista. Ändring av linje vid Tibble grustag. Friledning vid Tunbyvägen nedtagen och ersatt med kabel.

Transformatorstationer:

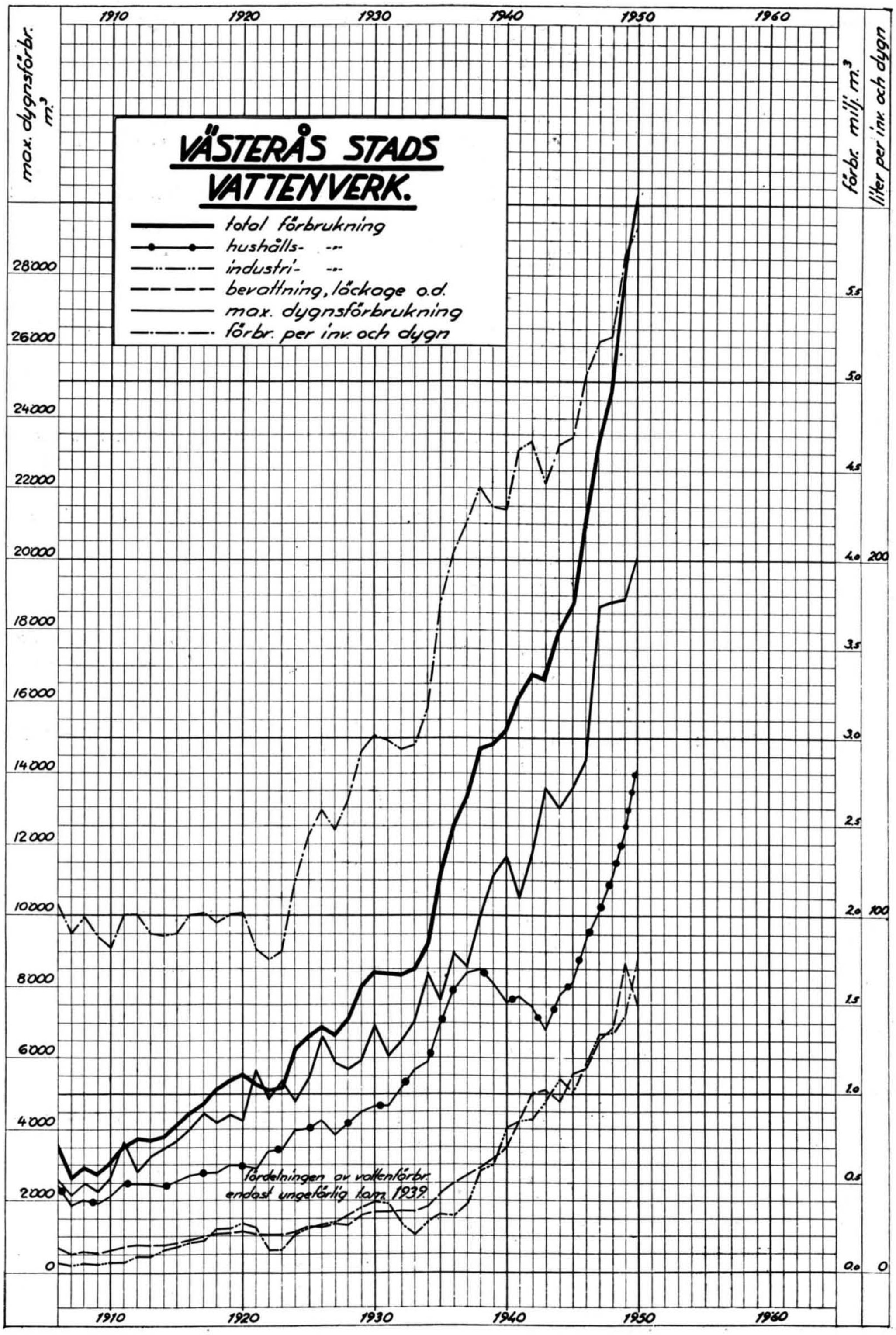
Nybyggnader och ändringar:	Ny station i kvarteret Kata med 500 kVA transformator. Transformatorkiosk vid norra änden av Drottninggatan med 100 kVA transformator. Mellan-transformator 55 kVA 380/220 V insatt i stationen vid Agnegatan. Ny station för grustag i Tibble. Tidigare transformatorstation vid Björnön demonterad.
Transformatorbyten:	I kiosken vid Loviseberg insatt 100 kVA transformator. I stationerna vid Hamnområdet, Hälla—Åstorpet, Framnäs och Malma grustag insatta 50 kVA transformatorer.

Västerås den 28 maj 1951.

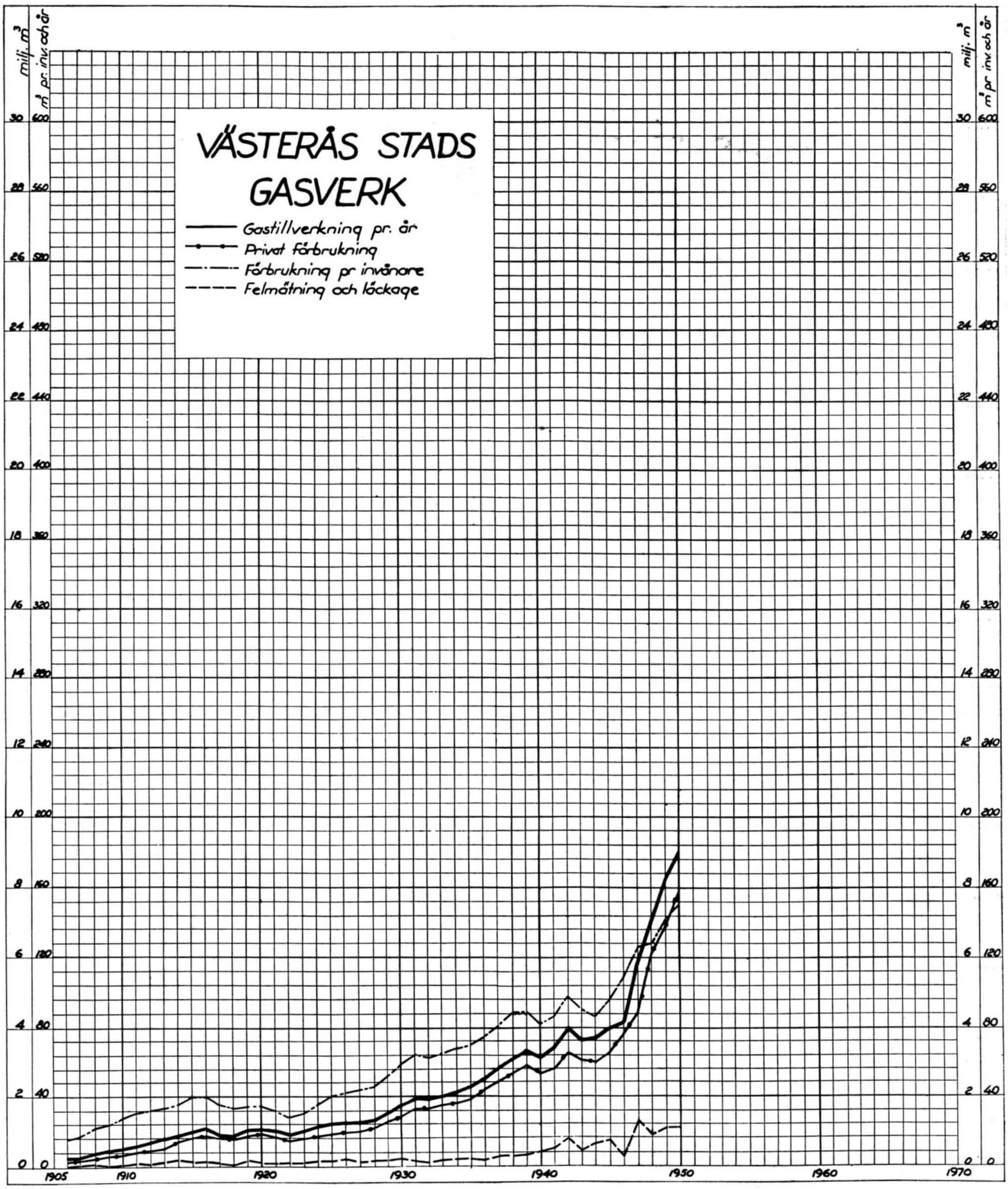
För Styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk:

GUSTAF OLSSON.

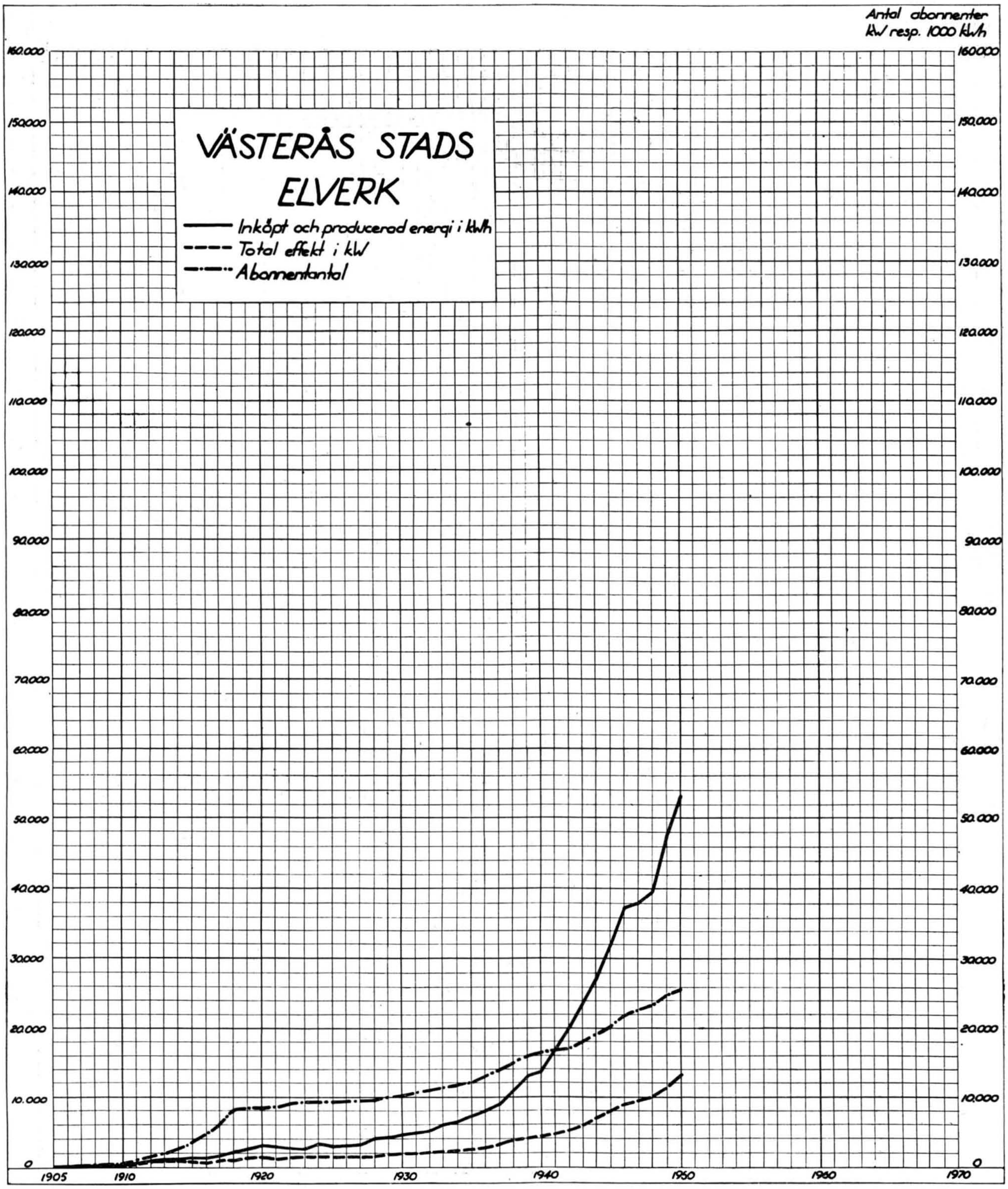
/John Sintorn.

VÄSTERÅS STADS
VATTENVERK.
total förbrukning
hushålls- --"--
industri- --"--
bevattning, läckage o.d.
max. dygnsförbrukning
förbr. per inv. och dygn
max. dygnsförbr. m³
förbr. milj. m³
liter per inv. och dygn
fördelningen av vattenförbr. endast ungefärlig t.o.m. 1939.
1910
1920
1930
1940
1950
1960
28000
26000
24000
22000
20000
18000
16000
14000
12000
10000
8000
6000
4000
2000
0
5.5
5.0
4.5
4.0
3.5
3.0
2.5
2.0
1.5
1.0
0.5
0.0
200
100
0

VÄSTERÅS STADS GASVERK
Gastillverkning pr. år
Privat förbrukning
Förbrukning pr invånare
Felmätning och läckage
milj. m³
m³ pr. inv. och år
30 600
28 560
26 520
24 480
22 440
20 400
18 360
16 320
14 280
12 240
10 200
8 160
6 120
4 80
2 40
0 0
1905
1910
1920
1930
1940
1950
1960
1970

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 Ser. B nr 15

Nr 15. Prisnämndens utlåtande över av Västerås stad anordnad arkitekttävling om ordnandet av ett fritidsområde vid Mälaren inom Västerås stad.

Vid tävlingstidens utgång den 30 mars 1951 hade enligt tävlingsfunktionärens uppgift inkommit följande elva förslag med motto:

1. Stråk.
2. Mälarbadet.
3. TE.
4. Varierande hopp.
5. Dyner.
6. Mälarklöver.
7. Badet i parken.
8. Crocus.
9. l'ordre, la variation.
10. Tre pölar.
11. Var god skölj.

Prisnämnden, som sammanträtt den 8 maj och 8 juni 1951, har infordrat yttrande från stadsplanearkitekten, byggnadschefen, chefen för Tekniska verken samt stadsträdgårdsmästaren i Västerås, vilka yttranden delgivits prisnämnden genom undertecknad Bohlin.

Prisnämnden har enats om följande utlåtande beträffande de olika förslagen.

1. *Motto "Stråk".*

Förslagsställaren synes icke tillfredsställande ha tillvaratagit platsens möjligheter, framför allt dess belägenhet intill vattnet. Genom den östvästliga genomfartsgatan har området sönderstyckats på ett synnerligen olyckligt sätt och dessutom fått en stereotyp kvartersindelning som i och för sig och för sina olika angivna ändamål ej fått en lämplig utformning.

2. *Motto "Mälarbadet".*

Genom den centrala placeringen av parkeringen har områdets helhetsintryck spolierats. Lösningen av den nordliga tillfarten är icke genomförbar. Nakenbaden äro olämpligt placerade med hänsyn till intilliggande industriområde. Grund- och terrängförhållandena tillåta icke gärna den föreslagna lösningen av huvudtrafikleden.

3. *Motto "TE".*

Området är delat genom en relativt starkt framhävd mittaxel, som mynnar ut mot sjön och understrykes av den där förlagda restauranten. Den östra delen av området är alltför splittrad i olika delar och genomdrages centralt av en bilväg, vilket även den medverkar till att markytan på ett olyckligt sätt trasats sönder. Bilvägens anslutning till trafiklederna öster om Svartån synes vara tekniskt svårgenomförbar.

Badets entré är väl placerad. Utformningen av omklädningshytterna är ur plansynpunkt godtagbar men byggnaderna ha fått en förhållandevis enformig utsträckning. Mot tävlingsbassängens förläggning och utformning samt badterrängens disposition är i stort sett intet att erinra.

Till områdets västra del har förlagts hamnen för segelbåtar, varvid den nuvarande vackra båthamnen på ett mindre lyckligt sätt förstorats.

4. *Motto "Varierande hopp".*

Förslaget visar en kanske något överkvalificerad men dock väl genomarbetad och i flera avseenden väl studerad lösning av genomfartstrafiken med goda anslutningar i öster och väster liksom till områdets centrala delar.

Även parkvägarna inom området ha i huvudsak fått en god belägenhet och utsträckning och de fria parkytorna äro väl sammanhållna med en god differentiering för olika ändamål. Idrotts-, tennisplaner m. m. ha förhållandevis gott fördelats inom områdets olika delar. Mot badanläggningens förläggning inom områdets västra del är i huvudsak intet att erinra.

Om alltså förslaget i olika avseenden, däri inbegripet även bilparkeringar och kajanläggningar, har förtjänster, så är själva planlösningen av badanläggningen och andra i badet ingående delar ej helt lyckligt genomförd. På en stor betongbricka i områdets västra gräns ligger tävlingsbassängen, i norr och väster begränsad av de olika till badet hörande i programmet begärda lokalerna och omklädningsavdelningarna. En läktare är placerad mellan huvudbyggnaden och bassängen och är ur åskådaresynpunkt ej godtagbar.

De badandes väg till simbassängen är lång och går över den något sterila betongplattan fram till en annan betongplatta, som omger även denna bassäng. Genom att tillgripa denna lösning för att avskilja tävlingsbassängen från övriga delar av badet har förslagsställaren icke lyckats undgå att en stor del av de badande från omklädningspaviljongen måste passera förbi tävlingsbassängen. Plaskdammens belägenhet invid lekplatserna i öster är god. Restauranten mellan badet och lekplatserna saknar kontakt med vattnet om dess kvasimonumentala utformning och inre planlösningar äro i en del avseenden ej tillfredsställande. Den yttre arkitektoniska utformningen av byggnaderna är av mindre intresse.

5. *Motto "Dyner".*

Ur trafiksynpunkt är förslaget mindre välbetänkt. Huvudtrafikleden är nämligen schematiskt löst och överfarten över järnvägen får en ogenomförbar profil.

Den långsträckta byggnaden med omklädningshytter är ur driftssynpunkt synnerligen opraktisk och i sin vaga bågform monoton. De olika delvis tillfälligt utformade bassängerna ligga väl tätt intill varandra. Det intill badet centralt förlagda torget har en god kontakt med vattnet och den här belägna båthamnen har fått en god miljöverkan.

Emellertid har området blivit hårt kluvet genom detta torg och den häremot tätt anslutna badanläggningen. Den nuvarande vackra lilla hamnen i väster har fått en rätt brutal utvidgning.

6. *Motto "Mälarklöver".*

Förslagsställaren har väl tillvaratagit områdets möjligheter och gjort en naturlig

och tilltalande uppdelning av detta. Tillfartsvägarna äro i huvudsak väl lösta, ehuru man med viss tvekan kan acceptera den blivande brons förläggning så nära järnvägsbron på grund av svårigheten att därvid kunna lösa en planerad skenfri korsning i Hamngatan.

Ett gott grepp är entrén till badet med den föreslagna torgbildningen, som dessutom har god och vacker kontakt med vattnet och festplatsen. Badets förläggning till områdets västligaste del med de bättre grundförhållandena synes vara ändamålsenlig. Dock torde det för badet angivna området vara väl knappt tilltaget. Genom en mindre omgruppering av parkeringsplatserna samt slopandet av den föreslagna kanalen, som dels synes vara mycket omotiverad, dels svårgenomförbar på grund av grundförhållandena, torde tillräcklig yta för badet kunna erhållas. Genom den sagda omgrupperingen kan bl. a. vinnas, att de olika bassängerna kunna mera skiljas åt. Lösningen av badets olika byggnader äro väl godtagbara. Den U-formade omklädningsbyggnaden med sin mot västersolen öppna famn ger ett gott vindskydd. Det stora fritidsområdet fram mot båthamnen och Svartån är av god helhetsverkan. Båthamnen är välstuderad och ger ett mycket intressant uppslag med det planerade "arbetstorget" med tillhörande magasin för förvaring av båtar, material och dylikt. Möjligheterna att nå kajplatserna även med bil är välbetänkta. Den här skapade miljön bildar en god och vacker övergång mellan staden och friluftsområdet.

7. *Motto "Badet i parken".*

Disponeringen av området är tillfredsställande med stora friytor. Den föreslagna tillfartsvägen över järnvägen är ej löst. Möjligheten att nå båthamnen med transportmedel däremot är bra löst. Badets förläggning är godtagbar. En bättre sammanhållning av badets bassänger och byggnader skulle skapa större trevnad. Båthamnsanläggningen gör för stort intrång i parkområdet.

8. *Motto "Crocus".*

Det för ändamålet disponibla området har fått en ödeläggande ombyggnad, där områdets naturliga förutsättningar på ett synnerligen genomgripande sätt spolierats genom överdimensionerade anordningar både beträffande parkanordningar, kaj-, vatten- och husbyggnader, vilka i geometriskt stundom stela, stundom rörliga former översållar terräng- och vattenytor.

9. *Motto "l'ordre, la variation".*

Förslaget är skissmässigt utfört och därför svårt att bedöma i dess detaljer.

Så är trafiklederna endast schematiskt angivna och ev. bro som nordlig förbindelse blott antydd utan redogörelse för hur nedfarten till området är tänkt.

Inplaceringen av festplatsen är god men möjligen för avskärmad varigenom hela områdets tudelning allt för mycket poängterats. Tennisplanernas koncentrerade sammanförande till områdets västligaste del intill badet är ett gott uppslag. Badets planlösning med en livlig uppdelning av de långa huskropparna skulle ge anläggningen en ur praktisk och estetisk synpunkt tilltalande utformning.

10. *Motto "Tre Pölar".*

De tre bassängerna för tävlande, familjebad och barn ha förlagts centralt på området. Mellan dessa ligga omklädningspaviljongerna väl inlagda. Förslagsställarens

geometriska sinne har beträffande denna centrala del fått ett gott uttryck. Anläggningen är här väl samlad mot områdets norra del med från varandra väl skilda delar för olika badande och ett stort frilagt område mot vattnet, där restauranten och kaffeserveringen fått en förmånlig placering.

I nu nämnda centrala del har förslaget förtjänster, men det är svårt att förstå den kanal som dragits runt denna del, då denna synes vara föga motiverad och med hänsyn till bl. a. befintliga ledningar knappast genomförbar inom godtagbara ekonomiska gränser. Den geometriskt strängt genomförda kompositionen av parkeringsplatsen i öster och torgpartiet samt idrottsanläggningen i väster är artificiellt formell och tillför knappast området några nya värden.

Byggnaderna äro väl lösta i plan och ha en tilltalande anspråkslöshet i utformningen. En del anordningar i terrängen äro även vackert lösta.

11. *Motto "Var god skölj".*

Förslaget kännetecknas av god sammanhållning mellan och överblick över de stora öppna gräsfälten för tummel, picknick, fester och lek. De öppna ytorna flankeras i väster av kanothamn samt planer för tennis och badminton, i öster av friluftsbad. Förslagsställaren låter en uppdelning av tillfartsvägarna ske redan öster om Svartån och utanför tävlingsområdet. Vägen till friluftsbadet skiljer sig här från genomfartsleden på ett ur trafikteknisk synpunkt otillfredsställande sätt, varpå båda vägarna gå över Svartån på skilda brodelar. Här möter området genom en tvärs över hela dess bredd förlagd cirka 175 meter lång byggnadslänga för omklädningsrum m. m. Denna byggnad ger från entrésidan sett en hård avskärmning av området, samtidigt som den inifrån ger en god sammanhållning åt badplatsen. Genom denna belägenhet och utformning avstänger dock badet hela parkanläggningen från den naturliga huvudentrén till området. Bortsett från dessa anmärkningar är badet väl löst med god fördelning mellan de olika bassängerna och friområdet. Det senare bildar ett vackert samband med den där intill gränsande delen av parken, som här anslutes genom en tvärgående parkväg från bostadsområdet norr om järnvägen ned mot vattnet och båthamnen. Väster om denna väg har området disponerats på ett föredömligt sätt, där de olika delarna vackert gruppera sig kring den lilla, centralt belägna roddbåtshamnen med intilliggande dansbana och servering. Den västligaste delen för tennis och annan sport har även fått en god utformning men saknar önskvärd körförbindelse över järnvägen med stadens västra delar.

Bortsett från en del anmärkningar, som kan riktas mot förslaget exempelvis att parkeringsplatsernas antal är i underkant, att badbassängen invid vattnet tarvar en dyrbar grundläggning och att tennisspelarnas omklädningspaviljong är obekvämt ansluten till tennisbanorna, har förslaget stora förtjänster. Det välgörande helhetsgreppet på uppgiften ger ett samordnat parksvep med stora skönhets- och trevnadsvärden. Till dessa fogar sig de vackert utformade detaljerna både med avseende på parkkomposition och de skilda byggnaderna, som väl anpassa sig till sina uppgifter.

Den nu avslutade tävlingen har tyvärr ej vunnit den stora anslutning av tävlande, som den intressanta och vackra uppgiften och stadens generösa intentioner angående områdets tillvaratagande förvisso hade förtjänt. Bland det relativt ringa antal förslag, som inlämnats, finnas emellertid några, som äro av den beskaffenhet och det värde,

att tävlingen kan sägas hava fyllt sin uppgift att giva lämpliga riktlinjer för den framtida utformningen av området ifråga.

Prisnämnden vill härvid framhålla förslagen "Mälarklöver" och "Var god skölj" samt i vissa avseenden även förslagen "Varierande hopp" och "Tre pölar". De stora dragen i dessa förslag karakteriseras av en i stort sett enhetlig behandling av området som en sammanhängande park, inom vilken de olika avsedda funktionerna beträffande bad och friluftsliv m. m. på ett naturligt och vackert sätt inordnat sig. — Beträffande badets placering ha olika lösningar framkommit och olika skäl kunna givetvis anföras angående förträffligheten av det ena läget kontra det andra. Nämnden har vid studerandet av denna fråga kommit till den uppfattningen att ett förläggande av badet till områdets västra del ur de flesta synpunkter är att föredraga. Marken har här nämligen en god beskaffenhet och läget är mera vindskyddat inom denna del av området. En placering i centrum av detta har den nackdelen, att badet här skulle splittra området i två skilda delar, som bli förhållandevis isolerade från varandra. Skulle man ändock välja ett sådant centralt läge anvisar förslaget "Tre pölar" en framkomlig väg då här söder om badet ett stort område invid vattnet frilagts, varigenom kontakten mellan områdets östra och västra delar erhålles. En förläggning av badet i öster, som fint genomförts i förslaget "Var god skölj" har den nackdelen, att svårigheter skapas att sätta resten av området i en naturlig förbindelse med stadens centrala delar. En tilltalande fördelning av området har nämnden funnit i förslaget "Mälarklöver". Här ligger badet i väster och en större båthamn i öster. Mellan dessa har området utformats som ett sammanhängande park- och rekreationsområde, vilket lätt nås över en ny bro intill den nya genomfartsleden. Här har en av stadens mera charmerande hobbyn "segelsporten" fått en tilltalande och ändamålsenlig lösning med en prononcerad tonvikt i detta sammanhang.

I nu nämnda förslag och särskilt de två sista finnas så många goda och intressanta helhetsgrepp och uppslag att på grundval av dessa och då särskilt dem i "Mälarklöver" ett slutligt förslag kan utformas, som helt säkert skulle kunna läggas till grund för gestaltningen av detta välbelägna område i enlighet med stadens vackra avsikter och önskemål.

Prisnämnden har beslutat tilldela följande förslag pris och inköp, nämligen

motto "Mälarklöver"	1. pris à 7.000 kronor.
„ "Var god skölj"	2. pris à 6.000 kronor.
„ "Varierande hopp"	3. pris à 4.000 kronor.
„ "Tre pölar"	3. pris à 4.000 kronor.
„ "l'ordre, la variation"	Inköp à 2.000 kronor.
„ "Badet i parken"	Inköp à 2.000 kronor.

Västerås den 8 juni 1951.

Fritz Eklund *J. Ruben Nyman* *Gösta Lundberg*

Holger Blom *Sture Frölén* *Paul Hedqvist*

Per Bohlin

Vid namnsedlarnas brytande befanns att de prisbelönade förslagen författats av

motto "Mälarklöver"	Arkitekt SAR Nils Tesch medarbetare: arkitekt Dag Efvergren arkitekt Erik Asmussen teknolog Ove Hidemark
„ "Var god skölj"	Trädgårdsarkitekt FST Walter Bauer Fru Lisa Bauer Arkitekt SAR Gösta Wiman medarbetare i trafiktekn. frågor: Civiling. SVR Per Olow Klevemark
„ "Varierande hopp"	Arkitekt Carl Westerlund Byggnadsingenjör Per Djurman Trädgårdsarkitekt FST Edgar Oldén
„ "Tre pölar"	Arkitekt SAR Curt Strehlenert Trädgårdsarkitekt FST Eric Anjou

samt de inköpta förslagen av

„ "l'ordre, la variation"	Arkitekt Per Åke Friberg
„ "Badet i parken"	Arkitekt SAR Lennart Tham Medarbetare: arkitekter SAR O. Eriksson och W. Kiessling

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 16**

Nr 16. Västerås stads socialvård för år 1950.

Socialvårdsdelegationens berättelse.

Fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens, nykterhetsnämndens, hemhjälpsnämndens och familjebidragsnämndens förvaltningstekniska arbetsuppgifter äro centraliserade till socialvårdsbyråns, som sålunda är dessa myndigheters verkställande organ.

Socialvårdsdelegationen är en av de anslutna myndigheterna vald gemensam institution med f. n. fem ledamöter. För socialvårdsdelegationens verksamhet gäller ett i vederbörlig ordning fastställt reglemente. Socialvårdsbyrån och den där anställda gemensamma personalen lyda närmast under socialvårdsdelegationen.

Socialvårdsdelegationen har under året haft följande sammansättning.

Från fattigvårdsstyrelsen: f. drätseldirektören Theofil Öberg och fru Helga Hall med annonschefen Einar Jonsson och skomakarmästaren Ernfrid Carlsson som suppleanter.

Från barnavårdsnämnden: Kyrkoskrivare John Sjöblom till den 1/9 1950, därefter kontoristen Gösta Sjöberg och fru Lydia Billgren med överlärare Helmer Gustafsson och montören Bertil Clason som suppleant samt

från nykterhetsnämnden: Ombudsman R. V. Hult med doktor Hjördis Lind-Campbell som suppleant.

Som ordförande resp. v. ordförande ha fungerat f. drätseldirektören Theofil Öberg och kyrkoskrivaren John Sjöblom till den 1/9 1950 då han efterträddes av kontoristen Gösta Sjöberg.

Gemensam förvaltningspersonal, som lyder närmast under socialvårdsdelegerade:

1) Axel Norén, socialvårdschef sedan 1/1 1949 (dessförinnan fattigvårds- och socialvårdssysslomàn fr. o. m. 1/1 1920).
2) Sten Fägerstam, socialvårdssekreterare sedan 1/1 1949 (ord. sedan 1/1 1950).
3) Fröken Margareta Beskow, kassörska från den 1 november 1946.
4) Fröken Gurli Ahlström, kontorsbiträde sedan 1/2 1929 (ord. sedan 1/1 1940).
5) Fru Karin Sjölin, kontorsbiträde sedan 1/2 1937 (ord. sedan 1/1 1941).
6) Fru Maj-Britt Ström, skrivbiträde sedan 9/2 1940 (ord. sedan 1/9 1945).
7) Fru Britta Gustavsson, skrivbiträde sedan 1/7 1940 (ord. sedan 1/9 1945).
8) Fröken Britta Andersson, extra skrivbiträde sedan den 1 mars 1949.
9) Fröken Gunnel Lidbom, extra skrivbiträde sedan 15/6 1948.
10) Fröken Viola Boström, extra skrivbiträde sedan 1/2 1949 och avgått den 31/1 1950.
11) Fröken Anne-Marie Skoglund, extra skrivbiträde sedan den 20/6 1949.
12) Fru Maj-Britt Hellblom, extra skrivbiträde sedan 1/2 1950.

Socialvårdsdelegationen har under året haft 4 sammanträden med 37 protokollförda ärenden, huvudsakligen rörande personal- och förvaltningsfrågor. Dessutom ha yttranden avgivits i remitterade frågor.

Personaluppsättningen har icke undergått någon nämnvärd förändring. Två extra skrivbiträdesbefattningar ha förändrats till ordinarie.

Socialregistret omfattade vid senaste årsskiftet c:a 22.800 personer. Antalet nyregi-

strerade personer under året utgjorde c:a 2.500 och antalet avregistrerade c:a 1.400.

För hemhjälpsverksamheten, vars arbetsuppgifter äro förlagda till socialregistret, lämnas särskild redogörelse.

I övrigt hänvisas till nedanstående tabeller och ekonomiska redogörelse.

Västerås i maj 1951.

För socialvårdsdelegerade:

THEOFIL ÖBERG.

/Axel Norén.

Inlagor i socialvårdsmål:

a) till främmande kommuner avlåtna anmaningar, svar å anmaningsskrivelser och annan skriftväxling:

	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Anmaningsskrivelser....	191	194	226	220	245	281	300	300	297	367	337
Svar å anmaningsskrivelser	224	232	228	249	220	195	232	297	302	294	287
Utgångna andra skrivelser....	3800	3518	4142	4049	5024	4708	4875	4770	4383	4548	12164
Inkomna andra skrivelser....	—	—	—	—	—	—	—	—	4620	4967	8400
Summa	4215	3944	4596	4518	5489	5184	5407	5367	9602	10176	21188

b) till Konungens befallningshavande i länet:

Ansökningar ..	56	57	63	62	62	86	76	66	90	99	64
Påminnelser ..	150	136	134	183	170	124	214	140	154	188	128
Förklaringar ..	168	138	116	163	115	86	107	139	132	200	108
Summa	374	331	313	408	347	296	397	345	476	487	300

Mantalsskrivningsmål:

Ansökningar ..	81	62	119	148	123	144	115	92	129	105	73
Påminnelser ..	76	27	54	155	87	86	105	103	182	178	82
Förklaringar ..	38	41	32	46	60	82	77	83	81	84	68
Summa	195	130	205	349	270	312	297	278	392	367	223

Tablå över socialvårdsbyråns inkomster och utgifter för år 1950.

DEBET:

Inkomster:

Andel i nettokostnaderna från:

Fattigvårdsstyrelsen: sluten fattigvård 6.000: —

Öppen fattigvård ... 46.652: 17

Barnavårdsnämnden med familjebidragsnämnden: Sluten barnavård	1.200: —
Öppen barnavård ..	81.539: 13
Nykterhetsnämnden ..	7.521: 74
Hemhjälpsnämnden ..	7.521: 74
Olycksfallsersättning ...	294: 50
Summa kronor	150.729: 28

KREDIT:

Utgifter:

Andel i stadsrevisionens kostnader	1.900: —
Andel i avlöningskontorets kostnader	2.000: —
Löner och arvoden ..	73.101: 36
Sjukvård ...	80: 55
Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring	217: 35
Pensioner ..	1.780: 72
Pensionsavgifter ...	4.198: —
Kontorskostnader ...	11.959: 47
Telefon, porto, annonser ...	11.311: 91
Resor och traktamenten ...	4.882: 30
Fordonsersättningar ..	150: —
Föreningsavgifter ..	693: 30
Övriga expenser ..	1.142: 26
Förbrukningsinventarier ..	340: 13
Hyror ..	7.658: 33
Städning ...	5.807: 66
Uppvärmning och belysning ..	4.404: 61
Diverse kostnader ..	717: 15
	132.345: 10

Kapitalutgifter:

Anskaffning av inventarier (varav en kvitteringsmaskin)	18.384: 18
Summa kronor	150.729: 28

Västerås 1951 Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 17**

Nr 17. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1950.

Jämlikt bestämmelserna i 3 § reglemente för Västerås stads fattigvård får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet för år 1950.

Styrelsen har under året haft 12 sammanträden med 123 protokollförda ärenden.

Förvaltningsutskottet, som förbereder och handlägger ärenden rörande företrädesvis ålderdomshemmet har haft 9 sammanträden med 154 protokollförda ärenden.

Understödsdelegationen, som handlägger understödsärenden har haft 12 sammanträden med 330 protokollförda ärenden.

Antalet personer, som åtnjutit understöd utgör 1.469 mot 1.333 under närmast föregående år. Samtidigt med åtnjuten fattigvård ha 221 personer åtnjutit folkpension, 51 särskilt barnbidrag och 80 bidragsförskott mot resp. 280, 61 och 53 under år 1949.

Procenttalet av understödstagarnas antal i förhållande till stadens folkmängd utgjorde 2,45 %, varav 1,91 % hänför sig till den öppna och 0,54 % till den slutna fattigvården.

Bruttokostnaderna för fattigvården i sin helhet utgjorde 1.056.749: 37 kronor varav 382.040: 35 kronor belöper å den öppna och 674.709: 72 å den slutna fattigvården. Sammanlagda inkomsten uppgick till 504.835: 70 kronor, varför nettoutgiften utgjorde 551.913: 67 kronor, vilken summa fördelad på innevånare och skattekronor utgjorde 9: 20 kronor resp. 0: 29 kronor mot 8: 54 och 0: 29 kronor under närmast föregående år.

Folkpensioneringsreformen har icke medfört den allmänt väntade minskningen av arbete och kostnader för den öppna fattigvården. Visserligen har antalet understödstagare och även kostnaderna undergått någon minskning jämfört med år 1947, men i motsats till folkpensionärerna, som ur arbetssynpunkt voro föga betungade, äro de nya understödsfallen, vilka tendera att öka, ofta komplicerade och föranleda vanligtvis mera ingående och tidsödande utredningar. Därtill kommer det betydande och alltjämt växande antalet utlänningar, som måste bli föremål för fattigvårdens åtgärder, vilka avsevärt bidraga till ökningen av fattigvårdens såväl kostnader som arbetsbörda.

Arbetsföreläggande enligt 71 § fattigvårdslagen har meddelats i 3 fall, men i intet fall har föreläggandet lett till intagning å arbetshem.

Antalet intagna å ålderdomshemmet under året har varit 324 med 66.402 vårddagar. Medelbeläggningen per dag har varit 182. Dagkostnaden uppgick till 9: 83 kronor mot 8: 72 kronor under närmast föregående år.

Under året har sjukhusbyggnaden målats utvändigt samt avd. VI tapetserats och målats invändigt. Dessutom ha tavlor och en del möbler för dagrum och pensionärsrum inköpts.

I övrigt hänvisas till efterföljande tabeller och siffermässiga uppgifter.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/Axel Norén.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

Förre Drätseldirektören Th. Öberg, ordförande.

Kyrkoskrivaren John Sjöblom, vice ordförande till den 1/9, därefter kontoristen Gösta Sjöberg.

Ledamöter: Annonschefen Einar Jonsson, fru Helga Hall, ombudsmannen Alvar Johansson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Förvaltningsutskottet.

Förre Drätseldirektören Th. Öberg, ordförande.

Kyrkoskrivaren John Sjöblom, vice ordförande till den 1/9, därefter kontoristen Gösta Sjöberg samt ledamoten fru Helga Hall.

Understödsdelegationen.

Fattigvårdsstyrelsens ledamöter ha i tur och ordning två och två växelvis under en tid av fyra månader vardera tjänstgjort som ledamöter varjämte fattigvårdsstyrelsens ordförande tjänstgjort som ordförande.

Befattningshavare, helt anställda hos fattigvårdsstyrelsen:

Eric Johansson, tillsyningsman resp. assistent sedan den 1 nov. 1930.

Karl Österberg, tillsyningsman resp. assistent sedan den 1 maj 1933 (ordinarie från 1/7 1939).

Befattningshavare anställda vid ålderdomshemmet:

Hans Lidquist, syssloman sedan den 15/5 1949.

Viktor Eriksson, vaktmästare sedan den 24/10 1921.

Ruben Sandh, bitr. vaktmästare sedan den 31/8 1942, dessförinnan sjukvårdare sedan den 1/7 1923.

Henrik Forslund, maskinist sedan den 1/3 1920.

Holger Larsson, bitr. maskinist sedan den 31/8 1942, dessförinnan eldare sedan den 16/6 1930.

Greta Eriksson, husmoder sedan den 1/1 1947.

Selma Bengtsson, föreståndarinna sedan den 1/7 1947 t. o. m. 15/5.

Carin Larsson, föreståndarinna fr. o. m. 16/6 1950 (vakant 16/5—15/6).

Ella Björklund, sjuksköterska sedan den 15/9 1941.

Alinde Högdén, sjuksköterska sedan den 1/1 1943.

Ingeborg Gerdlén, sjuksköterska sedan den 7/4 1949.

Maria Berglind, sjuksköterska sedan den 1/11 1949.

Karin Berghök, Olga Carlstedt, Astrid Thörnqvist, Anna Lindberg, Thyra Stahre och Linnéa Hammar, nattsköterskor (deltidsanställda).

Ester Westberg, tvättföreståndarinna sedan den 1/3 1929.

Anna Lundkvist, kokerska sedan den 1/2 1935.

Annie Winterqvist, sömmerska sedan den 1/1 1940.

Britt-Marie Pehrsson, kontorsbiträde sedan den 7/7 1947.

Komminister Axel Bergenfalk, predikant sedan den 1/11 1946.

Sara Norén, organist sedan den 1/10 1920.

Stadsdistriktsläkaren Alf Jorde, läkare sedan den 10/7 1949.

Vårdbiträden: 22 st. i dagtjänst.
„ 4 st. i nattjänst (deltidsanställda).
Biträdande kokerska: 1 st.
Köksbiträden: 3 st.
Tvättbiträden: 4 st.

Inom den öppna fattigvården tjänstgöra:

Staden är uppdelad i två läkardistrikt, östra och västra distriktet, med gräns Vasagatan, Linnégatan, Kristiansborgsallén och Bergslagsvägen.
VÄSTRA DISTRIKTET: Stadsdistriktsläkaren Alf Jorde, och i
ÖSTRA DISTRIKTET: Stadsdistriktsläkaren Thord Ericsson fr. o. m. 1/4 1949.

Statistisk redogörelse angående familjetyper och understödsformer m. m. åren 1944—1949.

FAMILJETYP:	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Ensam man utan barn	279	315	397	297	246	352	371
„ „ med barn	2	3	2	—	1	2	2
Ensam kvinna utan barn	445	419	454	458	249	297	298
„ „ med barn	71	86	83	57	85	89	107
Gift par eller samboende utan barn	278	246	250	222	156	60	53
Gift par eller samboende med barn	236	264	220	232	194	111	127
Ensamma barn	—	1	—	—	—	—	—
Antal hemmavarande barn under 16 år	405	447	398	360	351	382	464
Omhändertagna av barnavårdsnämnden	18	42	43	45	48	40	46
Summa antal personer	1.734	1.823	1.747	1.671	1.330	1.333	1.469
UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET:							
Understöd enligt fattigvårdslagen	1.613	1.698	1.615	1.534	1.323	1.327	1.466
Understöd enligt lagen om kommunalt pensionstillskott m. m.	121	125	132	137	7	6	3
Summa antal personer	1.734	1.823	1.747	1.671	1.330	1.333	1.469

Vård å fattigvårdsanstalt:

Antal vårdtagare: män	146	169	170	175	157	175	186
„ „ kvinnor	146	135	143	137	127	117	137
„ „ under 16 år	16	3	5	8	2	—	1
Summa antal personer	308	307	318	320	286	292	324
Antal underhållsdagar	65.109	64.569	65.450	65.512	65.186	66.153	66.402
Vårdens värde kronor	319.202	371.947	378.267	437.325	530.572	576.603	674.709

Vård å sjukvårdsanstalt helt eller delvis på kommunens bekostnad:

Antal vårdtagare: män	121	145	121	106	96	98	100
„ „ kvinnor	126	129	123	109	96	86	74
„ „ barn	21	24	14	26	30	32	38
Summa antal personer	268	298	258	241	222	216	212

	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Antal vårddagar	59.227	59.013	53.158	47.604	45.805	41.691	39.295
Vårdens värde, kronor	98.501	108.408	91.623	85.363	118.180	117.945	117.712
Hemunderstöd:							
Understödets värde, kronor..	203.254	227.203	244.583	235.063	158.485	175.652	174.697
Annan hjälp, värde kronor ..	6.579	6.884	6.670	8.410	6.310	9.342	12.003
Summa understöd	—	—	—	—	—	302.999	303.670
Antal kalendermånader under vilka hjälp lämnats	4.859	5.014	5.063	4.895	1.654	1.806	1.838

Därjämte har utgått till följande antal personer:

	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Tilläggspension	781	747	741	734	390	280	221
Barnbidrag	102	83	97	76	54	61	51
Bidragsförskott	44	45	45	39	49	53	80
Antal	927	875	883	849	493	394	352

Utfärdade ansvarsförbindelser: Antal personer:

	1939	—40	—41	—42	—43	—44	—45	—46	—47	—48	—49	—50
Å lasarett o. därmed likställda vårdanst.	88	113	99	96	142	99	165	84	81	88	121	94
Å sanatorrium	29	33	25	36	21	38	42	42	19	17	17	27
Å sinnessjukhus o. därmed likställda	138	135	154	153	143	162	153	109	141	73	30	40
Å epileptikerhem	4	5	6	5	7	5	5	7	9	2	3	2
Å Västm. läns sjukh.	16	19	18	23	15	8	9	9	3	1	2	2
Å kuranst.	18	20	15	14	7	12	12	17	15	13	7	8
Å andra anstalter	19	28	45	40	44	22	19	7	18	28	30	82
Summa	312	353	362	367	379	346	405	275	296	222	210	255

Ålderdomshemmet Karlslund:

De intagna pensionärernas antal under år 1950:

Kvarvarande sedan år 1949 ...	182	
Under året intagna ...	142	324
„ „ utskrivna ...	87	
„ „ avlidna ...	45	132
Vid årets slut kvarvarande ...		192

varav 109 män och 83 kvinnor.

Av under året vårdade tillhörde 25 män och 18 kvinnor främmande fattigvårdssamhällen.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

Ålder	Män			Kvinnor			S:a
	Og.	G.	Ä.	Og.	G.	Ä.	
Barn under 16 år	1	—	—	—	—	—	1
Pensionärer mellan 16 och 20 år	1	—	—	—	—	—	1
„ „ 21 „ 30 „	3	—	—	1	—	—	4
„ „ 31 „ 40 „	10	—	—	4	—	—	14
„ „ 41 „ 50 „	6	—	—	8	—	1	15
„ „ 51 „ 60 „	29	—	3	11	2	1	46
„ „ 61 „ 70 „	18	7	4	14	5	6	54
„ „ 71 „ 80 „	29	12	22	13	2	31	109
„ „ 81 „ 90 „	9	4	27	9	2	23	74
„ över 90 år	—	1	—	2	—	3	6
Summa	106	24	56	62	11	65	324

Dessa 324 pensionärer ha åtnjutit vård under sammanlagt 66.402 vårddagar, varav 31.571 belöpa sig på 111 män och 96 kvinnor, vilka vårdats på hemmets sjukavdelningar.

Av de på hemmet vårdade pensionärerna åtnjöto 278 folkpension. Den äldsta manliga pensionären har under året varit f. metallarbetaren Karl Erik Andersson, född år 1856 och den äldsta kvinnliga pensionären änkefru Anna Sofia Pettersson, född år 1855.

Med avseende på hälsotillstånd och arbetsförmåga:

Icke arbetsföra:	Män	Kvinnor	S:a
Sinnessjuka och sinnesslöa	20	16	36
Blinda och litet seende	3	2	5
Lama och ofärdiga	7	7	14
Ständigt sängliggande	35	44	79
Lungsjuka	—	—	—
Ålderstigna och sjukliga	71	43	114
Minderåriga barn	1	—	1
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	22	17	39
Av annan orsak partiellt arbetsföra	28	8	36
Summa	187	137	324

Pensionärerna ha för hemmets räkning sysslat med arbeten av olika slag såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt, skomakeri, tapisseri, måleri, snickeri, trädgårdsskötsel m. m.

I hemmets tvättinrättning har under året tvättats 69.403 kg tvätt, varav för enskilda personer och andra inrättningar 28.115 kg och för ålderdomshemmet 41.288 kg.

Tablå över leveranspriser å för ålderdomshemmets behov inköpta större artiklar under åren 1941—1950.

Artiklar	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950
Rågmjöl	26: 44	28: 80	25: —	28: —	23: —	28: —	32: 50	36: 12	36: —	36: —
Rågsikt	32: 78	34: 75	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
Vetemjöl	37: 48	39: 60	39: 15	38: 13	35: 95	39: 75	45: 75	50: 11	54: —	51: 34
Korngryn	46: 75	44: 22	42: 50	39: 25	36: —	34: 50	38: —	42: —	47: —	38: —
Ärter,gula	67: 67	69: 50	62: 50	48: —	44: 75	45: —	46: 50	55: 55	58: —	58: 31
Fläsk	246: 38	265: —	375: —	350: —	380: —	—: —	373: —	383: —	318: —	313: 31
Sill	119: 38	—: —	100: —	133: —	153: —	135: —	120: —	87: 50	97: —	140: —
Havregr.	53: —	53: —	45: 38	45: —	45: —	44: —	46: —	48: 50	50: —	45: 51
Risgryn	79: 75	124: —	119: —	114: —	99: —	99: —	—: —	—: —	132: —	113: 92
Kaffe	341: 25	425: —	430: —	440: —	423: 75	395: —	427: 50	451: —	430: —	700: —
Socker	47: 06	56: 81	58: 13	53: 75	55: 88	55: 50	69: —	66: 23	71: —	77: 83
Br.bönor	104: 17	—: —	—: —	119: 50	110: 25	106: —	112: —	—: —	132: —	120: 43
Margarin	270: —	255: —	246: 75	216: 56	201: 13	192: —	218: 50	227: 50	221: —	203: 20
Farin	40: 67	—: —	53: —	53: —	53: —	54: —	66: —	—: —	—: —	—: —
Smör	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	505: —	510: 10

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaderna för såväl den inre som yttre fattigvården dels i genomsnitt under 5-årsperioder åren 1920—1939 och dels årsvis åren 1940—1950.

Åren	Bruttokostnad: Sluten fattigvård Kr.	Bruttokostnad: Öppen fattigvård Kr.	Bruttokostnad: Summa Kr.	Nettokostnad: Sluten fattigvård Kr.	Nettokostnad: Öppen fattigvård Kr.	Nettokostnad: Summa Kr.
1920—1924	122.516: 25	452.688: 92	575.202: 17	78.473: 75	413.524: 36	511.998: 11
1925—1929	198.691: 50	460.036: 37	658.727: 87	89.216: 91	407.143: 75	496.360: 66
1930—1934	249.991: 55	449.927: 54	659.919: 08	117.880: 78	364.434: 88	482.315: 67
1935—1939	277.655: 52	368.086: 64	645.722: 16	128.513: 70	256.844: 06	385.357: 77
1940	318.069: 31	361.170: 01	679.239: 32	139.306: 45	232.857: 18	372.163: 63
1941	331.978: 78	407.989: 08	739.967: 81	138.634: 95	290.855: 55	429.490: 50
1942	347.048: 43	392.026: 68	739.077: 11	121.949: 79	258.193: 79	380.143: 58
1943	338.440: 99	377.891: 16	716.332: 15	119.885: 90	252.455: 19	372.341: 09
1944	363.299: 21	397.233: 87	760.533: 08	143.790: 76	287.711: 94	425.502: 70
1945	431.265: 30	423.972: 09	855.237: 39	158.963: 66	269.027: 90	427.991: 56
1946	427.725: 68	413.509: 39	841.235: 07	155.118: 60	283.347: 37	438.465: 97
1947	528.329: 28	405.228: 15	933.557: 43	249.327: 23	299.113: 46	548.440: 69
1948	547.234: 91	382.551: 67	929.786: 58	200.392: 77	227.946: 45	428.339: 22
1949	576.603: 06	430.122: 85	1.006.725: 91	235.573: 77	247.253: 44	482.827: 21
1950	674.709: 72	382.040: 65	1.056.749: 37	299.687: 28	252.226: 39	551.913: 67

Tabell utvisande kostnadssummorna fördelade på invånare och skattekronor m. m., dels i genomsnitt under 5-årsperioder åren 1920—1939 och dels årsvis under åren 1940—1950.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården		Nettokostnaden för öppna fattigvården		Understödstagare inom den slutna vården			Underhållskostnad på Ålderdomshemmet	
		fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekr.	fördelad på antal inv.	fördelad på antal skattekr.	Antal intagna under året	Medeltal pr dag	Antal underhållsdagar	pr understödstagare och år kr.	pr underst.-tagare o. dag kr.
1920—1924	351.984	17: 86	1: 74	14: 05	1: 42	270	114	41.775	1.051: 48	2: 81
1925—1929	284.882	16: 89	1: 77	13: 88	1: 48	377	167	60.798	1.067: 31	3: 03
1930—1934	352.579	15: 57	1: 37	11: 77	1: 03	362	182	66.410	1.377: 48	3: 77
1935—1939	397.491	11: 05	0: 81	7: 38	0: 54	326	190	69.434	1.489: 20	4: 08
1940	649.176	9: 61	0: 57	6: 01	0: 35	295	187	68.445	1.701: 90	4: 65
1941	674.405	10: 90	0: 64	7: 40	0: 43	300	188	68.754	1.752: 95	4: 83
1942	744.256	9: 33	0: 52	6: 33	0: 33	282	192	70.033	1.836: 23	4: 95
1943	857.313	8: 73	0: 43	5: 91	0: 31	286	174	63.575	1.912: 09	5: 32
1944	843.548	9: 60	0: 50	6: 36	0: 33	308	178	64.835	2.041: —	5: 60
1945	880.956	9: 28	0: 49	5: 83	0: 30	307	178	65.041	2.409: —	6: 60
1946	1.073.243	8: 59	0: 41	5: 55	0: 26	318	179	65.450	2.337: 30	6: 40
1947	1.409.384	10: 27	0: 39	5: 60	0: 21	320	179	65.512	2.951: 56	8: 08
1948	1.506.475	7: 77	0: 28	4: 13	0: 15	286	179	65.186	3.057: 17	8: 40
1949	1.657.342	8: 54	0: 29	4: 28	0: 15	292	183	66.153	3.135: 20	8: 72
1950	1.767.362	9: 20	0: 31	4: 22	0: 14	324	182	66.402	3.587: 95	9: 83

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

År	Antal kyrkoskrivna invånare vid årets slut	Antal understödstagare	Yttre fattigvården antal understödstagare i %	Inre fattigvården antal understödstagare i %	Hela fattigvården antal understödstagare i %
1920—1924	30.322	2.720	7,61	0,89	8,50
1925—1929	29.387	2.476	7,04	1,11	8,15
1930—1934	30.996	2.240	6,24	1,09	7,33
1935—1939	35.254	1.876	4,54	0,76	5,30
1940	38.729	1.723	3,79	0,66	4,45
1941	39.421	1.720	3,60	0,76	4,36
1942	40.797	1.771	3,69	0,62	4,31
1943	42.707	1.692	3,30	0,66	3,96
1944	44.306	1.734	3,22	0,70	3,92
1945	46.118	1.823	3,28	0,67	3,95
1946	51.034	1.747	2,80	0,62	3,42
1947	53.390	1.671	2,53	0,60	3,13
1948	55.828	1.330	1,87	0,51	2,38
1949	57.826	1.333	1,80	0,50	2,30
1950	59.982	1.469	1,91	0,54	2,45

Tablå över fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1950.

DEBET:

Inkomster:

Yttre fattigvården:

Bidrag och ersättningar:

Landstingsbidrag, ersättning av enskilda samt av pensioner och sjukkassor	129.812: 39	
Övriga inkomster	1: 87	129.814: 26
Ålderdomshemmet:		
Försäljning och utförda arbeten	26.341: 99	
Hyror och portionsersättningar	18.594: 80	
Bidrag och ersättningar:		
Tvättinrättningens andel i ålderdomshemmets kostnader	22.000: —	
(Vårdavg. av främmande kommuner, enskilda, landstinget, staten samt av pensioner och sjukkassor)	305.783: 46	
Diverse inkomster	1.502: 19	375.022: 44
		504.836: 70
Uttaxerade medel		551.705: 39
	Summa kronor	1.056.542: 09

KREDIT:

Utgifter:

Yttre fattigvården:

Andel i socialvårdsbyråns kostnader	46.652: 17	
Personalkostnader	17.841: 66	
Understöd med karaktär av fattigvård	197.930: 11	
Understöd utan karaktär av fattigvård	2.925: 67	
Anstaltsvård	103.066: 04	
Övriga sociala utgifter	15.625: —	382.040: 65

Ålderdomshemmet:

Personalkostnader	263.373: 79	
Administrationskostnader	8.639: 01	
Pensionärernas arbeten	21.795: —	
Rörelsekostnader	16.790: 40	
Underhåll av byggnader	39.219: 91	
Underhåll av maskiner och inventarier	8.040: 13	
Räntor	49.900: —	
Sjukvård och begravningskostnader	15.675: 97	
Hushåll, tvätt och beklädnad	135.530: 69	
Lokalkostnader	48.919: 63	
Anskaffning av inventarier	17.093: 89	
Utredningskostnader för ålderdomshemmets utbyggnad	9.791: 72	
Diverse utgifter	39.731: 30	674.501: 44
	Summa kronor	1.056.542: 09

Ersättning av statsmedel har gått i avräkning, varför densamma icke redovisats på sätt tidigare skett.

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

DONATIONSFONDER:

Behållningen av samtliga under fattigvårdens förvaltning stående donationsfonder utgjorde den 1/1 1950 219.733: 89 kronor, inkomsterna under året 7.878: 74 kronor, utgifterna 7.112: 49 kronor samt behållningen den 31/12 1950 220.326: 29 kronor.

Den bristande överensstämmelsen mellan förestående belopp har föranletts av nedsättning av värdet med 173: 85 kronor av de obligationer, i vilka donationsmedlen placerats.

Angående detaljsiffrorna hänvisas till Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Sammandrag över tvättinrättningens inkomster och utgifter för år 1950.

Driftutgifter:

Personalkostnader	29.917: 52
Administrationskostnader	22.800: —
Driftkostnader	5.871: 42

Underhållskostnader ..	1.539: 29	
Diverse utgifter ..	4: 64	60.132: 87
	Kronor	60.132: 87

Driftinkomster:

Tvättavgifter ..	48.462: 73	48.462: 73
	Kronor	48.462: 73

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 18**

Nr 18. Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för år 1950.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 sammanträden och i sin egenskap av ungdomsnämnd 2 sammanträden. Delegationen, som handlägger mödrahjälpsärenden och verkställer av nämnden beslutade varningar, har haft 15 sammanträden.

Vid samtliga dessa sammanträden ha behandlats tillsammans 1.395 protokollförda ärenden.

Utredningar ha verkställts och yttranden avgivits i 52 adoptivärenden, 18 vårdnadsärenden och 28 ärenden rörande åtalseftergift.

Arbetsförelägganden jämlikt 72 § Barnavårdslagen har meddelats 31 försumliga försörjare. I 8 fall ha föreläggelserna lett till intagning på arbetshem samt övriga 23 fall av olika anledningar antingen beviljats anstånd med intagning till förelagt arbete eller icke anträffats för delgivning eller intagning.

Samtliga inom staden av nämnden omhändertagna och utackorderade barn samt fosterbarnen ha besökts minst en gång under året. För barn som tillhöra Västerås men utackorderats i andra kommuner, ha rapporter över verkställda inspektioner infordrats från barnavårdsnämnderna i vederbörande vistelsekommuner. Samtliga av nämnden omhändertagna barn, som kvarstodo vid årsskiftet till följande år utgjorde 316 mot 271 under nästföregående år.

Bruttokostnaderna för barnavården uppgick till 405.906 kronor och nettokostnaden till 221.985 kronor mot 306.498 resp. 203.688 kronor under närmast föregående år. Kostnadsökningen är närmast föranledd av betydligt ökade uppfostringsbidrag. Fördelad på innevånareantal och antalet bevillningskronor utgör kostnaden kronor 3: 86 resp. 0: 13. Motsvarande siffror för år 1949 voro 3: 30 och 0: 12.

Bidragsförskott har utgått i 354 fall därav till 70 barn födda utom och 284 i äktenskap med sammanlagt 79.336: 75 kronor. Mödrahjälp har utgått med 47.400 kronor till 96 ogifta och 338 gifta mödrar.

Antalet barn för vilka barnavårdsman varit förordnad utgjorde sammanlagt 1.288, varav 886 barn utom och 402 barn i äktenskap.

Fria resor till enskilt ordnad ferievistelse ha förekommit för 1.045 barn och 655 vårdare. Antalet husmödrar, som erhållit fria resor, utgjorde 239.

Allmänna barnbidrag ha utgått till 14.787 barn med sammanlagt belopp av 3.770.975 kronor.

Familjebidragsverksamheten har under året haft en något större omfattning än närmast föregående år.

Under året har försöksvis en s. k. idrottskoloni varit anordnad under 2 veckor för pojkar i åldern 10—15 år vid KFUM:s sommarhem Lövudden. I genomsnitt deltogo 35 pojkar per dag. Verksamheten har bl. a. omfattat idrott, gymnastik, cykelturer till historiska platser samt instruktioner i olika ämnen. Denna form av verksamhet för pojkar har omfattats med intresse och gillande samt torde ha fyllt ett verkligt behov.

I övrigt hänvisas till efterföljande under särskilda rubriker lämnade redogörelser.

Västerås i maj 1951.

För Västerås stads barnavårdsnämnd:

GÖSTA SJÖBERG

Axel Norén.

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Ordförande: Kyrkoskrivare John Sjöblom till den 1/9 1950, därefter tjänstemannen Gösta Sjöberg.

V. ordförande: Tjänstemannen Gösta Sjöberg till 1/9 1950, därefter överlärare Helmer Gustavsson.

Ledamöter: Komminister Nils Berge, doktor Knut Granberg, fru Anna Vestberg, fru Lydia Billgren och förman Bertil Clason.

Befattningshavare:

Barnavårdsnämndens avdelning:

Barnavårdsman: Carl E. Scott fr. o. m. 1 jan. 1931,
fröken Elsa Hultgren fr. o. m. 15/4 1932 och
fru Annalena Nohrstedt-Sten, extra sedan 7/11 1946 och ordinarie från 1/1 1949.

Skrivbiträdet: fröken Sigrid Larsson, extra sedan 1/11 1943 och ordinarie fr. o. m 1/1 1945.

Inspektionsavdelningen:

Barnavårdsinspektriser: fröken Britta Wengelin fr. o. m. 1/1 1945, dessförinnan extra fr. o. m. 1/1 1944 och
fröken Marie-Anne Odqvist, extra fr. o. m. 1/1 1949

Avdelning för allmänna barnbidrag och familjebidrag:

Avdelningsföreståndare: Karl Emil Ericsson fr. o. m. 4/7 1940.

Skrivbiträden: fru Greta Sjödahl fr. o. m. 1/10 1947 och
fru Elisabet Viberg fr. o. m. 1/10 1947.

Avdelning för mödrahjälp och fria resor:

Kontorsbiträde: fru Gurli Borg-Kahn fr. o. m. 1/10 1947.

Barnhemmet:

Föreståndarinna: fröken Evy Aspling fr. o. m. 1/2 1935.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under dels tidsperioden 1937—1941 samt dels årsvis fr. o. m. år 1942.

År	i äkt.		u. äkt.		Förebyggande åtgärder enl. 23 § bvl.	Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §	
	m.	kv.	m.	kv.		a)	b)	c)	d)	1 o. 2 m.	3 m.
1937 —41	84	44	52	50	47	5	19	32	3	39	84
1942	85	49	51	46	68	5	14	35	4	34	82
1943	69	51	46	48	47	6	19	39	5	31	105
1944	81	59	49	46	52	21	32	24	9	28	83
1945	91	57	56	42	56	32	45	22	13	28	86
1946	80	55	53	45	51	36	49	36	9	30	101
1947	122	68	60	50	44	38	58	34	9	40	107
1948	115	81	63	51	79	41	57	34	7	124	21
1949	127	64	68	54	79	43	60	34	3	122	29
1950	162	76	86	57	106	46	63	43	3	162	32

I 55 fall ha ingångna anmälningar icke föranlett annan åtgärd än utredning.

De av nämnden under 5-årsperioden 1936—1940 samt fr. o. m. år 1941 omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till ensk. person inom kommun	Överlämnad till ensk. person utom kommun	Överlämnad till barnhem	Skyddshem	Annan anstalt
1936 —40	30	157	1.923	53	77	31	21	15
1941	35	141	1.685	64	45	22	27	18
1942	26	145	1.795	53	46	28	27	17
1943	28	136	1.726	65	49	33	38	11
1944	23	166	1.848	71	52	25	19	17
1945	25	181	2.042	49	96	36	20	15
1946	20	174	2.362	72	53	49	41	28
1947	39	194	2.515	80	62	46	29	21
1948	27	284	2.567	85	66	57	32	24
1949	19	271	2.613	90	70	43	37	30
1950	65	316	2.777	91	91	58	37	39

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården dels under femårsperioden 1934—1938 och dels årsvis fr. o. m. 1939 samt kostnadens fördelning på mantalsskriven invånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Kyrkoskrivna invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1934—1938	96.952: —	66.134: —	34.043	447.253: —	1: 93	0: 15
1939	132.956: —	65.952: —	37.848	571.393: —	1: 74	0: 12
1940	120.527: —	69.640: —	38.729	649.176: —	1: 79	0: 10
1941	132.482: —	71.543: —	39.421	674.405: —	1: 81	0: 10
1942	133.899: —	74.275: —	40.797	744.256: —	1: 82	0: 09
1943	127.476: —	78.483: —	42.707	857.313: —	1: 84	0: 09
1944	141.523: —	78.792: —	44.306	843.548: —	1: 78	0: 08
1945	152.479: —	95.221: —	46.118	880.956: —	2: 06	0: 11
1946	185.910: —	87.147: —	51.034	1.073.243: —	1: 71	0: 08
1947	209.029: —	141.658: —	53.390	1.409.384: —	2: 66	0: 10
1948	278.584: —	138.163: —	55.828	1.506.475: —	2: 48	0: 09
1949	301.498: —	203.688: —	57.826	1.657.342: —	3: 30	0: 12
1950	405.906: —	221.985: —	59.982	1.767.362: —	3: 86	0: 13

Tabell, utvisande dels under femårsperioden 1938—1942 och dels årsvis fr. o. m. 1943 utgjort bidragsförskott och beviljad mödrahjälp.

År	Bidragsförskott			Kronor	Ansökningar om mödrahjälp			Antal bev. fall	Kronor
	Antal barn	Antal barn			Antal fall	Antal mödrar			
		u. ä.	i. ä.			ogifta	gifta		
1938—1942	175	94	81	38.038: 91	146	44	102		22.089: —
1943	138	42	96	26.856: —	222	75	175		28.227: —
1944	129	66	63	26.043: 95	242	79	163		35.911: —
1945	100	67	33	31.335: 78	350	67	183		49.261: —
1946	143	74	69	30.562: —	468	79	389		49.112: —
1947	244	75	169	32.455: —	452	87	365		53.763: —
1948	336	116	220	59.226: —	328	99	229		47.740: —
1949	299	106	252	69.545: 79	553	99	454		68.441: —
1950	394	103	291	78.814: 04	434	96	338	247	47.400: —

Barnhemmet Sommarro:

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.

Kvarvarande från år 1949	6	
Intagna under året	31	37
Utskrivna under året	24	
Kvarvarande till år 1951	13	37

Av de intagna barnen voro 29 gossar och 8 flickor.

Hela årskostnaden för barnhemmet utgör 47.257: 68 kronor, vilken summa fördelad på 3.918 underhållsdagar utgör 12: 06 kronor per dag och barn mot 12: 54 kronor år 1949.

Feberdagar under året		198
fördelade på	9 barn	
Difterivac.	3 fall	
Calmettevac.	5 fall	
Parancites	1 fall	

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och tre biträden.

AVD. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän.

Under år 1950 har samtliga förordnanden varit uppdelade på tre fast anställda barnavårdsmän, en manlig och två kvinnliga. På grund av anhopning av arbete har dessutom från och med november månad ett kvinnligt kontorsbiträde förordnats som barnavårdsman i ett antal fall.

Antal barnavårdsmannaförordnanden för barn u. ä.:

Kvarstående från föregående år		700
Under året utfärdade		186
Härav inom kommunen skrivna	140: —	
Inflyttade från annan kommun	46: —	
Summa förordnanden u. ä.:		886

Under året upphörda förordnanden u. ä.:

Enär barnen fyllt 16 resp. 18 år	22	
Föräldrarnas giftermål med varandra	49	
Överflyttning till annan kommun	46	
Adoption av barnen	28	
Barnens död	7	
Annan orsak	4	156
Kvarstående förordnande för u. ä. barn vid årets slut		730

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	114	
Fastställt genom dom	2	
Rättegång pågår	8	
Utredning och efterspaning av uppgiven fader	9	
Kan ej fastställas	7	140
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	40	
För de inflyttade var faderskapet icke fastställt för	6	46
	Summa	186

För de inom kommunen skrivna har trolovning mellan barnens föräldrar konstaterats och barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 79 fall.

Verksamheten på grund av lagen om barn inom äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvar från föregående år	205 fall med tillsammans	295 barn
Under året utfärdade	66 fall med tillsammans	107 barn
Summa	271 fall med tillsammans	402 barn
Därav från annan kommun inflyttade	7 fall med tillsammans	9 barn

Under året upphörda förordnanden:

Barnen fyllt 16 resp. 18 år	10 fall med tillsammans	16 barn
Barnet adopterat	2 fall med tillsammans	2 barn
Överflyttat till annan kommun	11 fall med tillsammans	15 barn
Sammanlevnaden återupptagits	2 fall med tillsammans	5 barn
Annan orsak	3 fall med tillsammans	6 barn
Summa	28 fall med tillsammans	44 barn

Kvarstående vid årets slut 243 fall med tillsammans 358 barn.

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder.

Beslut om arbetsföreläggelse		28 fall
Därav inställda å arbetshem	3 fall	
Uppskov med inställelse på grund av uppgörelse	8 fall	
Delgiven men handräckning ej begärd under året	14 fall	
Ej anträffade med delgivning	3 fall	

Underhållsbidrag:

Underhållsbidrag har under året inbetalats till Förmedlingskassan med tillsammans kronor 228.675: 92, vilken summa utvisar en ökning från föregående år med kronor 17.317: 49.

Förmedlingskassan, som har postgironummer 127801, har verkställt utbetalningarna till de underhållsberättigade över postgiro, samt i förekommande fall, verkställt för-

delning mellan de underhållsberättigade, samhällsvård och bidragsförskott. Genom den verksamhet, som bedrives av förmedlingskassan, har barnavårdsnämnden erhållit en betydande lindring i sina uppgifter.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsmännens räkenskaper och handlingar har, i likhet med föregående år, enligt nämndens beslut verkställts av socialvårdschefen Axel Norén och föreståndaren Carl E. Scott.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för inom kommunen födda	Förordnanden för från annan kommun inflyttade	Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	78	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,60
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48
1940	79	31	110	13,96
1941	85	27	112	12,43
1942	77	26	103	10,03
1943	98	49	147	10,60
1944	113	44	157	10,08
1945	108	32	140	10,36
1946	127	56	183	11,13
1947	143	54	197	12,04
1948	146	47	193	11,80
1949	127	57	184	10,47
1950	140	46	186	11,74

AVD. III.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1950 stått 246 barn enligt bestämmelserna i 49 § 1 mom. i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa ha 123 varit födda inom äktenskap och 123 utom äktenskap.

Barnen under tre års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssystrarnas tillsyn. Dessa ha till antalet varit 65.

Antal barn vid årets början	141
därav i fosterhem	133
därav på barnhem	8
Under året tillkomna	105
därav i fosterhem	73
därav på barnhem	32
Under året avgångna	105
därav enär barnet flyttat från staden	12
därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	23
därav enär barnet omhändertagits av modern	22
därav enär barnet omhändertagits av fadern	4
därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	9
därav enär barnet fyllt 16 år	4
därav enär barnet adopterats	26
därav enär barnet avlidit	1
därav enär barnet intagits på anstalt å annan ort	4
Antal barn vid årets slut	141
därav i fosterhem	126
därav å barnhem	15

Inspektion och andra hembesök år 1950.

Besök i hem för inspektion av (fosterbarn)	185
„ i „ „ „ „ (barn utackorderade av nämnden)	117
„ i „ „ övervakning av barn och hem, som ställts under övervakning	54
„ i „ „ undersökning av blivande fosterhem	31
„ i „ „ utredning ang. åtalseftergift	27
„ i „ „ „ „ skyddsuppfostran	35
„ i „ „ „ „ adoption	9
„ i „ „ „ „ vårdnadsfråga	77
„ i „ „ „ „ p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	13
„ i „ „ „ „ p. g. a. anmälan till härvarande nämnd	130
Antal hembesök	678

Utredningar och rapporter:

Utredningar för åtalseftergift	30
„ „ skyddsuppfostran och intagande å skyddshem	25
„ „ intagning å barnhem	51
„ „ adoption	23
„ „ intagning å psykiatriskt sjukhus	5
„ „ vårdnadsfråga	15
Mindre utredningar p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	24
Vanliga utredningar p. g. a. olika anmälningar till härvarande nämnd	91
Övervakningsrapporter	53
Antal rapporter	317

Övervakningar:

Enskilda personer och hem, som under år 1950 stått under övervakning	27
Övervakningar, som upphört under året	15
Nytillkomna övervakningar	9

Antal barn och vårdare, som kommit i åtnjutande av avgiftsfria resor till enskilt ordnad ferievistelse:

Sammanlagda antalet barn	1.045
Därav:	
a) under 6 år	605
b) 6—7 år	89
c) 7 år och därutöver	351
Sammanlagda antalet vårdare	655

Antal barn, där vistelsens längd varit:

a) 4 veckor eller därutöver	1.045
b) kortare tid än 4 veckor	—

Därav:	då vårdaren är barnets moder	då vårdaren är annan person
a) en resa fram och åter med återresa tidigare efter 4 veckor	445	17
b) en resa fram och åter med återresa inom 10 dagar	63	76
c) två resor fram och åter med återresa inom 10 dagar	38	16

Antal vårdare som åtföljt barn under 10 år 653.

Antal fall då mer än en vårdare beviljats avgiftsfri resa för att medfölja barn inom samma familj 7.

Antal husmödrar, som kommit i åtnjutande av avgiftsfria resor till enskilt ordnad semestervistelse.

Sammanlagda antalet husmödrar 239.

Därav med:

två eller flera minderåriga barn i hemmet	227
mindre än två minderåriga barn i hemmet	12
antal husmödrar, där vistelsens längd varit 10 dagar eller däröver	238
kortare tid än 10 dagar	1

AVD. IV.

Avdelning för allmänna barnbidrag.

Vid ingången av år 1950 utgjorde antalet bidragsberättigade barn 13.959. Under året ha inkommit anmälningar för 1.153 födda barn och 899 barn inflyttade från andra kommuner samt avgått 9 barn som avlidit. 711 barn utflyttat till andra kommuner och

504 barn som uppnått 16 års ålder. Under året har utanordnats allmänna barnbidrag med 58.015 bidragsbelopp med ett sammanlagt belopp av 3.770.975 kronor.

Vid 1950 års utgång utgjorde antalet bidragsberättigade barn 14.787, alltså en ökning under året med 828 barn. Bidragsmottagarnas antal utgjorde 9.080.

AVD. V.

Familjebidragsverksamheten.

Under år 1950 har utbetalats familjebidrag med ett sammanlagt belopp av 180.794 kronor och 06 öre, fördelat sålunda:

	Statsbidrag	Kommun-andel	Summa
Familjepenning 3 a)	104.947: 80	—: —	104.947: 80
„ 3 b)—c)	12.305: 15	3.076: 30	15.381: 45
Bostadsbidrag	53.377: 18	5.930: 78	59.307: 96
Näringsbidrag	707: 28	47: 82	755: 10
Sjukbidrag	321: 41	80: 34	401: 75
Summa kronor	171.658: 82	9.135: 24	180.794: 06

Övriga utgifter utgöra:

Andel i barnavårdsnämndens kostnader	6.500: —
vartill kommer kommunandelen av familjebidrag	9.135: 24
Tillhopa kronor	15.635: 24

Den av stadsfullmäktige fastställda staten för nämndens verksamhet för år 1950 upptog för kommunens del ett sammanlagt belopp av kr. 10.000: — alltså ett överskott å anslaget å kr. 864: 76.

Angående nämndens verksamhet i övrigt kan nämnas, att antalet registrerade akter vid 1950 års utgång utgjorde 11.339, varav 457 tillkommit under året. Inkomna ansökningar utgjorde 612 och 669 beslut har fattats i familjebidragsärenden. Antalet postgiroutbetalningar utgjorde 4.544.

Nämndens verksamhet har under 1950 varit av något större omfattning än föregående år, beroende på inkallelserna till repetitions- och efterutbildningsövningar.

Tablå över barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1950.

DEBET

Inkomster:

Yttre barnavården:

Bidrag och ersättningar:

Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott, statsbidrag, lands-

tingsbidrag, ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag, andel i lokalkostnader för avdelningen för familjebidrag samt andel i löner för avdelningen för familjebidrag		137.257: 92
Inre barnavården:		
Hyra och portionsersättning	4.277: 25	
Vårdavgifter av staten, landstinget, främmande kommuner, och enskilda	42.375: 43	
Diverse inkomster	10: —	46.662: 68
		183.920: 60
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		221.985: —
	Summa kronor	405.905: 60

KREDIT:

Utgifter:		
Yttre barnavården:		
Personalkostnader	77.870: 27	
Administrationskostnader	81.539: 13	
Utackorderingskostnader	110.116: 63	
Övriga bidrag	79.633: 25	
Anstaltsvård	7.688: 89	
Sjukvårds- och begravningskostnader	1.191: 25	
Ersättning till dagkoloni vid Lövudden	608: 50	358.647: 92
Barnhemmet Sommarro:		
Personalkostnader	25.161: 09	
Administrationskostnader	1.447: 80	
Underhållskostnader	748: 55	
Sjukvård	498: 28	
Hushåll, tvätt och beklädnad	11.310: 43	
Lokalkostnader	4.925: 42	
Anskaffning av inventarier	461: 70	
Diverse utgifter	2.704: 41	47.257: 68
	Summa kronor	405.905: 60

Beträffande detaljsiffrorna hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Nr 19. Hemhjälpsverksamheten för år 1950.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sin årsberättelse för år 1950.

Hemhjälpsnämnden har under året haft följande ledamöter och suppleanter.

Fru Gertrud Lundkvist, ordförande.
Fru Ebba Berg, v. ordförande.
Fröken Inez Mallander, ledamot.
Suppleanter: Fru Elsa Engberg, Fru Ingrid Andrén och Fru Rut Forsberg.

Under året har nämnden haft 4 sammanträden med 30 protokollförda ärenden.

Nämndens förvaltningsmässiga verksamhet är förlagd till socialvårdsbyråns registeravdelning och skötes under socialvårdschefens överinseende av socialregisterföraren.

Hos nämnden ha 8 ordinarie hemvårdarinnor varit anställda, nämligen:
Astrid Nilsson,
Aina Pettersson,
Elin Eriksson,
Svea Laggar,
Ingrid Lindgren,
Karin Fredriksson,
Alice Johansson,
Kerstin Edvardsson.

Förmedlingsarbetet har under året haft följande omfattning.

1. Ansökningar kvarstående från 1949	6	
2. Under året inkomna ansökningar	376	382
3. Ansökningar, som föranlett anvisning	220	
4. Ansökningar, som återtagits eller på grund av bristande tillgång på hemvårdarinnor icke föranlett åtgärd	159	
Kvarstående till år 1951	3	382

Hemvårdarinnorna ha under året tjänstgjort sammanlagt 1.640 dagar eller i genomsnitt 205 dagar vardera.

Den hos fattigvårdsstyrelsen helt anställda hemkonsulenten har betjänat 22 familjer under sammanlagt 201 dagar. Dessutom ha efterbesök gjorts utan att åtgången tid antecknats.

Sammandrag av inkomster och utgifter för hemhjälpsnämnden under år 1950.

Driftutgifter:

Löner och arvoden	38.111: 68
Administrationskostnader	8.332: 54
Hyra och värmetillägg för bostad åt hemvårdarinnorna	8.180: 52

Resor och traktamenten	1.142: 59	
Anskaffning av inventarier	500: —	
Diverse utgifter	171: 55	56.438: 88
	Summa utgifter	56.438: 88

Driftinkomster:

Hyror (av hemvårdarinnor)	6.745: —	
Statsbidrag	10.406: 30	
Landstingsbidrag	4.746: 90	
Ersättning för lämnad hemhjälp	3.185: 50	25.083: 70
	Summa inkomster	25.083: 70

Västerås i maj 1951.

För hemhjälpsnämnden:

GERTRUD LUNDKVIST.

/*Axel Norén.*

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 Ser. B nr 20

Nr 20. Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1950.

Berättelse av nykterhetsnämnden i Västerås kommun över nykterhetstillståndet inom kommunen samt angående nämndens verksamhet under år 1950.

I. Nämndens organisation.

Nykterhetsnämnden utgöres av särskilt tillsatt nämnd sedan år 1918. Antal ledamöter 7 och samma antal suppleanter.

Ledamöter ha under året varit:

Ordföranden R. V. Hult, Ombudsman.

Övriga ledamöter: fru Hjördis Lind-Campbell, doktor, v. ordförande, Henning Carneborg, domkyrkoringare, Gustav Andrén, 1:e stadsläkare, fru Helga Hall, Martin Lindberg, lagerföreståndare samt Birger Grip, sjukbesökare.

Suppleanter: E. W. Redmalm, civilingenjör, Algot Bergstrand, direktör, fru Karin Kjelldahl, Helge Thorell, magistratsvaktmästare, Hugo Ericsson, förman, Folke Rebermark, kriminalkonstapel samt fru Hildur Thelenius.

Ombud för länsnykterhetsnämnden jämlikt 5 § första stycket alkoholistlagen: Laurentz Gustavsson, polisman.

Ordningen för handläggning av löpande ärenden (förekomsten av arbetsutskottsuppdrag åt ordföranden, föredragande eller särskild arbetskraft att handlägga vissa ärenden), uppgift om personer inom eller utom nämnden, som ombesörja sekreteraregöromål, övervakningar, tillsyn för nämndens räkning av ordning vid nöjesplatser, uppsikt över pilsnerdricksförsäljning m. m.

Delegation: Ordföranden, vice ordföranden och läkarledamoten.

Sekreterare: Socialvårdssekreterare Sten Fägerstam.

Inspektör: K. A. Bergvall.

För ett trettiotal personer har nämnden anlitat biträdande övervakare.

II. Nämndens verksamhet under redogörelseåret.

Nämnden har under året hållit 11 sammanträden. Följanden yttranden och framställningar till kommunala eller andra myndigheter ha avgivits under året. (Siffror inom parentes avse föregående år.)

7 (10) yttrande ang. utskänkning av pilsnerdricka klass II.

6 (6) yttrande ang. försäljning av rödsprit.

41 (48) yttrande ang. ifrågasatt återkallelse av körkort, varav har förordats återkallelse för 21 och varning för 20.

174 (109) yttranden ang. försökspermissioner, tandvård och inköp av kläder åt å alkoholistanstalt intagna, utskänkningsförbud och tillfälliga spritutskänkningar m. fl.

Antal behandlade motboksärenden: 4 (14). Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 3 (10) fall.

Antal ärenden enligt motorfordonsförordningen (yttranden i anledning av framställningar om nykterhetsintyg): 909.

Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 9 fall.

Åtgärder enligt alkoholistlagen:

1) Hela antalet personer, som under redogörelseåret varit föremål för något slag av ingripande av nämnden (häri inräknade även fall, där endast undersökning förekommit)	424	(381)
Vid årets början övervakade personer	50	(50)
Mot dessa personer ha vidtagits följande åtgärder:		
1/1 1950 inskrivna å anstalt 39 st., varav intagna å anstalt	17	(10)
2) Förebyggande åtgärder mot personer, som ej falla under 1 § alkoholistlagen (exempelvis förmaning av tjänsteman eller nämndledamot i samband med undersökning) eller eljest i	255 fall	(240)
Därav mot personer under 25 år i	59 fall	(41)
3) Åtgärder mot personer, på vilka 1 § varit tillämplig:		
a) Enbart avstängningsåtgärder i	49 fall	(35)
b) Allvarlig erinran enligt 13 § (varning) i	79 fall	(50)
Skriftlig varning i	33 fall	(10)
c) Undersökning av läkare och rådgivning av denne i	45 fall	(25)
d) Vård på sjukhus eller annan anstalt (utom alkoholistanstalt) i	9 fall	(4)
e) Frivillig intagning på alkoholistanstalt i	5 fall	(6)
f) —		
g) Övervakning enligt 13 § alkoholistlagen i	46 fall	(19)
h) Ansökan om tvångsintagning på alkoholistanstalt i	26 fall	(19)
Tvångsintagning genom polisen i	1 fall	(6)
i) Verkställande av tvångsintagningsbeslut i	16 fall	(12)
j) Övervakning och andra hjälpåtgärder efter anstaltsvistelse i	30 fall	(24)
k) Ärendet utan annan åtgärd än ev. undersökning överlämnat till annan nykterhetsnämnd i	42 fall	(34)
4) Ej åtgärd utan undersökning	11 fall	(11)
Därav:		
antal fall där 1 § alkoholistlagen konstaterats vara tillämplig	3	
övriga fall	8	
Vid 1950 års slut övervakade personer	56 fall	(150)
31/12 1950 inskrivna å anstalt 39 st. varav voro intagna	19	

Av nämnden bedriven upplysningsverksamhet: Liksom under föregående år har nämnden utdelat propagandaskrifter för nykterhet till av nämnden övervakade personer samt till avgångsklasser i folkskolan. Inspektören har vid några tillfällen hållit föredrag om nykterhetsvård vid föreningssammankomster.

Anslutning till sammanslutning av nykterhetsnämnder: Västmanlands distrikt av Nykterhetsnämndernas Riksförbund.

Samarbete med nykterhetsorganisationer eller andra: Västerås Nykterhetsförbund. Representanter från nykterhetsnämnder i de medelstora städerna i Mellan-Sverige ha under året hållit konferens i Västerås varvid dryftats aktuella spörsmål inom nykterhetsvården.

Upplysningar i övrigt (t. ex. i vilken omfattning nämnden plägar göra undersök-

ning rörande personer, som göra sig skyldiga till fylleriförseelser, nykterhetsfrämjande åtgärder av annat slag än vad ovan angivits).

Personer, som anhållits för fylleri och som vistas i Västerås, ha kallats inför nämndens inspektör, vilken efter upprättande av en kortfattad redogörelse å nämndens vägnar tilldelat dem erinran eller varning. En del personer och särskilt yngre, ha dessutom kallats att inställa sig inför nämnden eller dess ordförande eller läkarledamoten. För västeråsbor, som vistas å annan ort och som anhållits för fylleri, har nykterhetsnämnden å vistelsorten underrättats.

III. Nämndens ekonomi.

Inkomster och utgifter fördela sig på följande sätt:

Inkomster:

Statsanslag	2.876: 50
Kommunalt bidrag	26.681: 89
Flitpengar från alkoholistanstalter	356: 40
Summa kronor	30.114: 79

Utgifter:

Ersättning till särskild arbetskraft (inkl. ersättningar för övervakningsuppdrag o. d.)	13.848: 57
Arvoden till ordföranden	300: —
Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar, pensionsavgifter	1.468: 19
Vårdkostnader	5.159: 08
Eftervård	772: 40
Litteratur (inkl. tidskrifter)	138: 15
Andel i Socialvårdsbyråns kostnader	7.027: —
Ersättning till bitr. övervakare, flitpengar	1.401: 40
Summa kronor	30.114: 79

IV. Nykterhetstillståndet inom kommunen.

Nämndens uppfattning om nykterhetstillståndet inom kommunen i allmänhet och i jämförelse med föregående år, utvecklingstendenser, förekomsten av nöjesplatser inom kommunen och ordningsförhållanden vid dessa, olaga rusdryckshantering (vilken form?) olaga pilsnerdricksförsäljning m. m.

Under verksamhetsåret 1950 har icke inträtt någon förbättring i nykterhetstillståndet i staden. Jämfört med året före ha såväl antalet fylleriförseelser som antalet inkomna anmälningar av alkoholmissbruk ökat. Den illegala handeln med rusdrycker som motverkar nämndens arbete, synes närmare till- än avtaga.

Antalet inskrivna personer å alkoholistanstalt under året är det största som förekommit för västeråsnämndens del. I största möjliga utsträckning har läkarrådgivning anlitats. Såsom blivit nämnt i tidigare berättelse, anser nämnden det är i högsta grad

önskvärt, att med det snaraste platser å sjukvårdsinrättning i Västerås ställas till nämndens förfogande varigenom möjlighet beredes att låta klientelet undergå undersökning och specialbehandling innan vård å alkoholistanstalt anlitas.

Genom nämndens förebyggande hjälpåtgärder, såsom förmaningar, varningar och övervakningar, ha många låtit sig rätta varför arbetet icke varit utan resultat. Även om någon varaktig förbättring icke alltid ernåtts, ha dock åtgärderna bromsat upp det personliga förfallet. Intagningar å anstalt ha dessutom tillgodosett det viktiga kravet på skydd för familjen och samhället mot alkoholmissbrukarnas skadegörelser i olika avseenden.

Till nykterhetsnämnden har under året inkommit från enskilda personer (siffror inom parentes avse föregående år) 126 (102) anmälningar om alkoholmissbruk. Från polismyndigheten i Västerås har rapporterats att 437 (355) personer anhållits för fylleriförseelser, därav 315 (210) västeråsbor. För angivna förseelser hade 344 (244) personer åtalats i Västerås, därav 256 (192) västeråsbor.

17 (5) personer, därav 13 (3) västeråsbor ha åtalats för att vid förande av motorfordon ha varit i straffbar grad påverkade av starka drycker. 18 (30) personer ha åtalats för förseelse mot gällande förordningar ang. tillverkning och försäljning av rusdrycker och pilsnerdricka.

391 (353) västeråsbor ha i Västerås och på annan ort anhållits för 512 (450) fylleriförseelser. Därav ha 64 (63) personer haft mer än en förseelse. Uppdelat på åldersgrupper: 45 (46) personer äro födda 1899 och före, 189 (151) födda under åren 1900—1919, 131 (126) 1920—1929 och 26 (30) äro födda 1930 eller senare.

Uppgifter från Systemaktiebolaget i Västerås (avser Västerås med omkringliggande 24 kommuner): Sammanlagda antalet motboksinnehavare vid bolagets utminuteringsaffär i Västerås: Innehavda av män 24.435 (24.495), innehavda av kvinnor 2.114 (2.036). Vid samma affärer försåld kvantitet spritdrycker och vin: 488.839,88 (472.089,65) liter spritdrycker och 78.857,63 (78.801,68) liter vin. Utskänkningsvis försåld kvantitet spritdrycker och vin vid utskänkningsställena inom Västerås stad: 65.006 (63.368) liter spritdrycker och 8.337 (8.723) liter vin.

För Västerås stads nykterhetsnämnd:

R. V. HULT.

/K. A. Bergvall.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 21. Fastighetskontorets årsberättelse för år 1950.

Fastighetskontoret får härmed avgiva årsberättelse för år 1950. Beträffande kontorets verksamhetsområde etc. hänvisas till stfm handl. ser. A nr 114 och ser. B nr 12 år 1946.

A. Fastighetsförvärv.

Under året ha 7 av stadsfullmäktiges godkända avtal träffats om förvärv av fastigheter och markområden. Den sammanlagda köpeskillingen utgör kr. 1.165.522: 80. Dessutom har stadsfullmäktige den 23 februari 1950 godkänt markbyte med T. A. Svensson innebärande förvärv av tomten nr 1 kv. Kol. Avtalet är genomfört under år 1951.

Med stöd av stadsfullmäktiges bemyndigande för drätselkammaren den 21 juni 1939 § 171 att med för staden bindande verkan träffa avtal om köp och försäljning av mark för regleringsändamål har träffats 50 avtal om förvärv av sammanlagt 6070 m², företrädesvis gatumark. Övervägande delen härav har överlåtits kostnadsfritt såsom ett led i fullgörande av vederbörande fastighetsägares skyldighet att bidraga till stadens gatukostnader. I övrigt ha köpeskillingen överenskommits till ett sammanlagt belopp av 11.604 kronor.

Med stöd av förenämnda bemyndigande har avtal träffats med Asea rörande bolagets markinnehav inom den del av Sjöhagen—Djuphamnsområdet, som berörs av föreliggande stadsplaneförslag. Genom avtalet erhöll staden kostnadsfritt all gatu- och parkmark jämte mark för trafikändamål.

Slutligen kan omnämnas att stadsplaneavtal träffats med Asea och ingenjören Anders Diös beträffande ändringar av stadsplanerna för delar av Gideonsberg respektive Jakobsberg.

En översikt över de stadsfullmäktige underställda fastighetsförvärv, som ägt rum under året, finnes i *bil. A.*

B. Fastighetsförsäljningar.

Totala antalet försäljningar under året av tomter och markområden, som skett med stöd av stadsfullmäktiges beslut eller givna bemyndigande, uppgår till 15. Av detta antal ha 5 markområden överlåtits genom byte mot annan mark. Arealen uppgår till 7.269,2 m² och den sammanlagda köpeskillingen till 54.981 kronor.

Vidare har, som ovan under A omförmälts, bytesavtal träffats med T. A. Svensson angående försäljning av viss mark inom kvarteret Ångpannan.

Dessutom har stadsfullmäktige den 31 augusti 1950 medgivit försäljning av delar av tomterna nr 1 och 2 kv. Gabriel och nr 1 kv. Gagne till den kyrkliga samfälligheten för uppförande av församlingshem. Avtal härom har på grund av mellanliggande omständigheter ännu ej upprättats.

En översikt över de fastighetsförsäljningar, som skett med stöd av stadsfullmäktiges beslut finnes upptagna i *bil. B.*

C. Tomträttsupplåtelser.

Under året ha 15 tomter upplåtits med tomträtt, varav 7 för egnahemsbebyggelse och 8 för flerfamiljshus. Den årliga avgälden uppgår till 24.586 kronor motsvarande 3,6 % ränta å ett tomtvärde av 683.000 kronor. För industriändamål ha 2 tomter upplåtits mot en sammanlagd avgäld av 4.515 kronor pr år. En förteckning över de upplåtna tomterna finnes i *bil. C.*

D. Bidrag till stadens gatukostnad.

Gatumarksersättning har under året erlagts för 1 tomt med ett belopp av	30: —
Därjämte har ersättningsskyldighet fullgjorts för 36 tomter genom kostnadsfri överlåtelse av gatumark, representerande ett värde av	38.195: —
(Häri ingår icke gatumark, som överlåtits av markexploatör.)	
Bidrag till gatubyggnadskostnader, överförda till gatukostnadsfonden, har under året erlagts med ett belopp av	138.743: 29
Summa	176.968: 29

I samband med nybyggnadsföretag har säkerhet lämnats för ännu ej förfallna bidrag till gatukostnader, avseende 24 st. fastigheter. Det sammanlagda belopp, för vilket säkerhet ställts, uppgår till 166.600 kronor, varav 11.700 kronor avser gatumarksersättning och 154.900 kronor bidrag till gatubyggnadskostnad.

E. Förvaltningen av stadens fastigheter.

1. Stadens fastighetsinnehav.

Det bokförda värdet å stadens fastigheter, med undantag för Tekniska Verkens fastigheter, utgjorde vid 1950 års början 30.533.614 kronor och vid årets slut 34.295.128 kronor. Ökningen uppgår till 3.761.514 kronor. Ökningen hänför sig i huvudsak till nybyggnad för omnibusgarage å 505.000 kronor, förvärvet av jordbruksfastigheterna Apalby och Hovdesta med 450.000 kronor samt den nybyggda Gideonsbergsskolan med 2.625.000 kronor.

Bokförda värdena äro i regel lika med stadens självkostnadspris vid nyförvärv eller nybyggnad. För erhållet statsbidrag för pensionärshem, skolor etc. har avdrag dock icke gjorts.

Brandförsäkringsvärdena ha ökat från 34.124.780 kronor till 38.318.430 kronor.

I efterföljande uppställning är fastighetsinnehavet den 31 december 1950 redovisat. Taxeringsvärden saknas för hamnbyggnader (kajanläggningar etc.) och för sådana nybyggnader, varå taxeringsvärden ännu icke åsatts. Brandförsäkringsvärdena avse endast byggnader och försäkringar finnas icke å kajanläggningar o. dyl.

	Bokförda värden	Taxerings-värden	Brandförs. värden
Förvaltningsfastigheter, 19 st.	3.470.002: —	3.511.300: —	4.392.400: —
Exploateringsfastigheter, huvudsakligen tomter, stadsägor, smärre markbitar	2.992.826: —	4.008.100: —	795.200: —
Jordbruksfastigheter, skogar o. grustag	2.425.300: —	1.284.800: —	1.694.600: —
Hyresfastigheter, 97 st.	7.395.000: —	6.008.000: —	10.993.830: —
Pensionärshem, 8 st.	1.940.000: —	1.662.800: —	2.146.000: —
Gatu- och parkförvaltning	161.000: —	95.000: —	223.900: —

Hamnar	3.930.000: —	57.000: —	484.500: —
Kommunikationsföretag	37.000: —	—	42.000: —
Renhållningsverk	10.000: —	—	36.500: —
Badhus	300.000: —	40.000: —	625.000: —
Fritidsreservat	741.000: —	259.300: —	548.000: —
Folkskolor	6.520.000: —	2.282.000: —	9.043.700: —
Kommunal flickskola, allmänt läroverk, yrkesskola	2.319.000: —	1.175.000: —	4.830.000: —
Idrottsanläggningar	807.000: —	400.000: —	1.046.300: —
Ålderdomshem	1.247.000: —	1.000.000: —	1.416.500: —
Kronor	34.295.128: —	21.783.300: —	38.318.430: —

2. Nybyggnader m. m.

I Kommunala flickskolans källarvåning ha lokaler iordningställts för folkskolan, vilket arbete kostnadsberäknats till 31.500 kronor. Enligt drätselkammarens beslut den 16 mars 1950, § 226, skulle medel härtill erhållas, dels genom överförande av 30.000 kronor av det anslag å 1.320.000 kronor, som beviljats för om- och tillbyggnad av skolan, och dels genom överförande av 1.500 kronor från skolans underhållsanslag. Intill årsskiftet har av det större anslaget 1.060.325: 57 kronor tagits i anspråk, och av det mindre 29.747: 06 kronor.

Om- och tillbyggnaden av omnibusgaraget har under 1950 i det närmaste slutförts. Kostnaderna under året uppgå till 205.276: 63 kronor, och de hittillsvarande totala kostnaderna till 421.515: 88 kronor. Stadsfullmäktige ha vid sammanträden den 28 mars 1946, 29 april 1948 och 21 december 1950 beviljat anslag å tillhopa 423.000 kronor.

3. Ombyggnads-, reparations- och förbättringsarbeten.

För de fastigheter, för vilka kontoret handhar förvaltningen, ha kostnaderna för under året utförda arbeten uppgått till 595.288: 61 kronor. För år 1949 utgjorde motsvarande belopp 532.163: 13 kronor.

Förvaltningsfastigheter	107.212: 25
Exploateringsfastigheter	15.952: 94
Hyresfastigheter	276.391: 60
Pensionärshem	46.476: 05
Varmbadhus	22.969: 26
Fritidsreservat	28.734: 30
Kommunal flickskola	6.469: 55
Läroverk	58.426: 83
Teknisk skola	32.655: 83
Kronor	595.288: 61

4. Uthyrningsverksamheten.

Antalet uthyrningsenheter utgjorde vid 1950 års slut 1.265 st. och fördelade sig å de olika objekten sålunda:

Bostadslägenheter:

Enkelrum	58 st.
Ettrumslägenheter	295 „

Tvårumslägenheter	98 st.	
Trerumslägenheter eller större	43 „	
Pensionärslägenheter	189 „	683 st.
Kommunala inrättningar		27 „
Skollokaler		9 „
Butikslokaler		24 „
Kontor		10 „
Verkstads- eller lagerlokaler		85 „
Garage, stall		20 „
Hotell, serveringslokaler		16 „
Sommarstugor		31 „
Markarrenden, fiskevatten		152 „
Tomträttsupplåtelser		181 „
Diverse uthyrningar		27 „
	Summa	1.265 st.

Härutöver har kontoret omhänderhaft debitering, krav och kontroll av hyror och arrenden för andra förvaltningar för tillsammans 176 kontrakt.

För under kontorets förvaltning stående fastigheter ha inkomsterna i form av hyror, arrenden och tomträttsavgälder uppgått till 1.039.800: 75 kronor, innebärande en ökning från 1949 med 70.767: 57 kronor.

	1949	1950
Förvaltningsfastigheter	214.923: 26	239.821: 32
Exploateringsfastigheter (huvudsakligen mark):		
Hyror och arrenden	76.477: 90	88.787: 96
Tomträttsavgälder	74.774: 07	94.051: 89
Hyresfastigheter	522.840: 12	534.615: 25
Pensionärshem	65.888: 53	67.469: 33
Fritidsreservat	14.136: 30	14.055: —
Kronor	969.040: 18	1.038.800: 75

Hyresinkomsterna å enbart hyresfastigheter uppgick till cirka 7,2 % å det vid årets slut bokförda värdet 7.395.000 kronor, i vilket värde sålunda även ingår fastigheter som under året förvärvats men som icke under hela året lämnat hyresavkastning.

5. Pensionärshemmen.

Vid slutet av år 1950 hade staden 8 pensionärshem med tillsammans 189 lägenheter för pensionärer och 7 för fastighetsskötare. Två pensionärslägenheter å Tenngatan 1 ha omändrats till en lägenhet för fastighetsskötare. Under året kunde styrelsen för pensionärshemmen bevilja inträde för 16 personer i 10 lägenheter. Antalet pensionärer utgjorde den 31 december 1950 totalt 240 st. Vid årsskiftet inneliggande ansökningar voro 464 st., varav för en person 343 st. och för två personer 121 st.; antalet sökande voro alltså 585. Av ansökningarna inkommo under år 1950 74 st. för tillsammans 104 personer.

Sedan statsbidrag erhållits har pensionärshemmet å Gulmåran nr 2 vid Gideonsberg

påbörjats i december 1950 och beräknas bli klart för inflyttning i oktober och november 1951. Det kommer att inrymma 95 lägenheter för en person, 17 för två personer och 1 för fastighetsskötare.

I sex pensionärshem som saknat tvättmaskiner, ha sådana installerats varjämte linoleummattor inlagts i trappuppgångar i tre pensionärshem.

F. Stadens försäkringshandlingar.

Det sammanlagda brandförsäkringsvärdet på stadens fastigheter, med undantag av Tekniska Verkens utgjorde vid årsskiftet 38.318.430 kronor, fördelat å 211 försäkringsbrev. Häri ingår icke skogs- och parkförsäkringar. Lösöreförsäkringarna voro fördelade på 85 brev med en sammanlagd försäkringssumma på c:a 6.170.000 kronor. Utöver dessa försäkringar funnos motorfordons-, ansvarighets-, garanti-, m. fl. försäkringar.

G. Bostadsförmedlingen.

Beträffande bostadsförmedlingen hänvisas till särskild verksamhetsberättelse av den 14 februari 1951, stfm. handl. ser. B nr 2.

H. Stadens verksamhet såsom förmedlingsorgan för statliga lån och bidrag till främjande av bostadsförsörjningen.

Nedan följer en sammanställning av dels under året behandlade ansökningar om statliga lån och bidrag till bostadsbyggandet, dels den kommunala subvention, som i vissa fall utgår jämsides med statlig subvention, dels ock behandlade ansökningar om bostadsbidrag av olika slag.

1. Egnahemslån och förbättringslån.

a. *Preliminära ansökningar.*

Låneform	Antal ansökningar	Lånebelopp kr.	Ränte- o. amort.fri del kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägenheter
Lån för nyb. av enfam.-hus	23	342.372	84.000	920.905	23
„ „ „ „ tvåfam.-hus ..	12	318.687	64.000	847.250	24
„ „ omb. „ enfam.-hus	2	11.600	5.800	29.000	2
„ „ „ „ tvåfam.-hus ..	2	12.480	6.240	31.490	4
Förbättringslån	1	1.600	360	2.330	1
Summa	40	686.739	160.400	1.830.975	54

b. *Slutliga ansökningar.*

Låneform	Antal ansökningar	Lånebelopp kr.	Ränte- o. amort.fri del kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägenheter
Lån för nyb. av enfam.-hus	22	336.934	84.000	875.335	22
„ „ „ „ tvåfam.-hus ..	3	59.160	16.000	147.900	6
„ „ omb. „ enfam.-hus	—				
„ „ „ „ tvåfam.-hus ..	—				
Förbättringslån	2	2.060	820	4.630	2
Summa	27	398.154	100.820	1.027.865	30

c. *Ombyggnads- och förbättringslån.*

Egnahemslån för ombyggnad har under året beviljats en sökande med ett belopp å 7.900 kronor. Förbättringslån enligt författningen har likaså beviljats en sökande med ett belopp av 1.600 kronor.

2. Tertiärlån och tilläggslån.

a) *Preliminära ansökningar.*

Företag	Antal ansökningar	Tertiärlån kr.	Tilläggslån kr.	Komm. subvention kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägenheter
Allmännyttigt	4	2.383.460	208.215	51.925	8.205.000	386
Kooperativa	5	952.500	77.230	19.330	3.906.800	111
Övriga	13	1.961.295	211.481	52.874	11.519.570	450
Summa	22	5.297.255	496.926	124.129	23.631.370	947

b) *Slutliga ansökningar.*

Företag	Antal ansökningar	Tertiärlån kr.	Tilläggslån kr.	Komm. subvention kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägenheter
Allmännyttigt	5	3.881.910	340.205	85.045	13.365.000	552
Kooperativa	1	118.640	7.035	1.760	602.000	12
Övriga	10	1.733.330	200.266	50.039	9.890.650	404
Summa	16	5.733.880	547.506	136.844	23.857.650	968

c. *Lån till utbyte av ledningar.*

För utbyte av galvaniserade varmvattenrör mot kopparrör finnes numera möjlighet erhålla statliga lån, antingen i form av höjt tilläggslån eller ökat tertiärlån. Dylika lån har beviljats i 20 fall med ett belopp av tillhopa 131.502 kronor, under det att en ansökan avslagits.

3. Övertagande av beviljade lån.

20 ansökningar om övertagande av beviljade lån i samband med försäljning av statligt belånade fastigheter ha under året behandlats. 19 ha tillstyrkts medan 1 avstyrkts. Även den sistnämnda har dock vid omprövning under år 1951 tillstyrkts.

4. Bostadsbidrag.

Antalet under år 1950 behandlade ansökningar om familje-, bostads- och bränslebidrag i hyres- och bostadsrättslägenheter utgör 272, varav 242 tillstyrkts och 30 avstyrkts. Under året har 218.175: 86 kronor utbetalats för sammanlagt 536 bidragstagare. Under året ha behandlats 37 ansökningar om familjebostads- och bränslebidrag till familjer, som äga en- eller tvåfamiljshus, och av dessa ha 25 tillstyrkts och 12 avstyrkts. Bidragssumman under året utgjorde 4.530: 60 kronor och antalet bidragstagare 5.

Under räkenskapsåret 1/7 1949—30/6 1950 ha 160 ansökningar om s. k. trekronorsbidrag behandlats och av dessa ha 112 beviljats och 48 avslagits. Utbetalade bidrag för denna tid uppgå till 16.278: 25 kronor.

I. Bostadsbyggandet.

1. Bostadskvot.

Den för år 1950 beviljade bostadsbyggnadskvoten utgjorde ursprungligen 800 lägenheter. Genom tillskott dels ur "experimenthuskvoten", dels för Aseas räkning ur särskild kvot, dels genom omföring från annan kommun i länet kom kvoten slutligt att bliva *842 lägenheter*. Kvoten, som avser under år 1950 påbörjade bostadsbyggnader, fördelar sig på följande:

Kvot för industrianställda:

Asea	311 lägenheter	
Metallverken	40 „	351 lägenheter

Övrig bostadskvot:

Byggnads AB Mimer	233 lägenheter	
HSB i Västerås	73 „	
Riksbyggens lokalavdelning	38 „	
Stadens pensionärshem	18 „	
Landstingets sköterskebostäder	14 „	
4 enskilda byggmästare	79 „	
En- och tvåfamiljsvillor	36 „	491 lägenheter
	Summa	842 lägenheter

2. Bostadsproduktion m. m.

Enär bostadsbyggandet ur arbetskrafts- och sysselsättningssynpunkt haft sin tyngdpunkt under andra halvåret sammanfalla icke siffrorna för igångsatta och färdigställda bostäder under året. Än mindre blir detta fallet under år 1951, enär byggnadstiderna tendera att bli längre och längre på grund av bristande arbetskraft och måhända även åldersfördelningen inom byggnadsarbetarekåren.

Under år 1950 ha emellertid färdigställts 706 lägenheter enligt följande specifikation:

Lägenhetstyp	Mimer	HSB	Riksb.	Enskilda		Egna hem	Summa
				För ind.	Övriga		
1 r. m. el. u. kokv.	14				6		20
2 r. o. kokvrå					1		1
1 r. o. k.	3	9		74	14		100
2 „	116	30		157	36		339
3 „	28	18	10	47	17	42	162
4 „	8	13	6	5	4	16	52
5 „		3	4		2	6	15
6 „				2		5	7
7 „					3	1	4
Pojkhem om 6 r. + sällskapsrum				6			6
Summa	169	73	20	291	83	70	706

Genom rivning bortgingo under år 1950 icke mindre än 17 hus med tillsammans 47 lägenheter, varav viss del för bostadssanering (t. ex. HSB-bebyggelsen i kvarteret Kata och ASEA-bebyggelsen å Gideonsberg) samt för läroverksbygget och för blivande hantverkshus i kvarteret Ludvig.

Antalet pågående bostadsbyggnadsföretag vid årsskiftet utgjorde 759 lägenheter fördelade på 73 hus. Som en jämförelse kan nämnas, att vid början av år 1950 endast 493 lägenheter voro under byggnad.

Av statistiken kan vidare inhämtas att det övervägande antalet bostadslägenheter tillkommit med hjälp av statliga egnahemslån respektive tertiär- och tilläggslån. Vissa större en- och tvåfamiljsvillor ha dock icke statligt belånats, sammanlagt gäller det 16 lägenheter, liksom icke heller ett pojkhem för Aseas räkning.

De nytillkomna bostadshusen voro samtliga utom 7 belägna å stadsplanelagd mark. För 2 flerfamiljshus å Sommarroområdet gälla nämligen utomplansbestämmelser, 4 enfamiljshus tillkommo inom avstyckningsplanerna Skiljebo och Åshagen samt 1 helt utom planlagda områden å jordbruksfastighet. Samtliga lägenheter voro anslutna till stadens vatten- och avloppsledningar utom nyssnämnda jordbruksfastighet samt enfamiljsvilla i Åshagen. Alla nytillkomna lägenheter voro försedda med centralvärme och wc. Badrum fanns likaså i samtliga lägenheter utom i tvenne enkelrum.

Av de nytillkomna lägenheterna byggdes 364 å av staden försåld eller upplåten tomtmark. Resterande lägenheter tillkommo i huvudsak å Aseas mark å Gideonsberg, å ett tjugotal egnahemstomter samt å HSB:s mark i kvarteren Kata och Adam.

Beträffande byggnadsmaterialet kan nämnas, att 37 hus uppfördes av lättbetong, 36 av trä och 13 av tegel. Ifråga om husens våningsantal kan nämnas att 43 hus voro i en resp. 1½ våning, 21 hus i två våningar, 19 hus i tre våningar, 2 hus i fyra våningar och 1 hus i sex våningar.

3. Räntehöjning och byggnadskostnadsstegring.

Den 1 december 1950 beslöt Riksbanken höja det officiella diskontot från 2½ till 3 %. Därmed skedde en återgång till förhållandena under krigsåren. Diskontohöjningen följdes omedelbart av räntehöjningar å fastighetslånen, vilket i sin tur för de statligt belånade fastigheterna torde innebära att den statliga räntegarantien utlöses och ränteeftergifter medgivas för sådana fastigheter. Räntehöjningen har dock åstadkommit oro för hyreshöjningar, detta speciellt som andra faktorer kunna väntas påverka hyrorna i samma riktning.

Byggnadskostnaderna ha nämligen undergått en högst betydande stegring under andra halvåret 1950. Detta framgår av följande diagram, vilket visar såväl Byggnadsstyrelsens som Socialstyrelsens och Handelsbankens index. Vi äro nu inne i den kraftigaste stegring av byggnadskostnaderna som förekommit under de sexton år diagrammet omfattar. Diagrammet har återgivits efter benäget tillstånd av civilingenjören S. Marknäs, som i tidskriften *"Byggmästaren"* även något kommenterat detsamma. Därav framgår bl. a. att stegringen under år 1950 i huvudsak faller på de egentliga byggnadskostnaderna under det att värme-, ventilation- och sanitet- samt elinstallationerna stigit relativt mindre. Byggnadskostnadsstegringen under sista halvåret 1950 beror framför allt på den kraftiga ökningen av priserna på virke och järnvaror — vid årsskiftet kostade virket 4,5 gånger och armeringsjärnet 3,5 gånger så mycket som år 1935.

Denna utveckling är ägnad att förskräcka och det är med små förhoppningar om

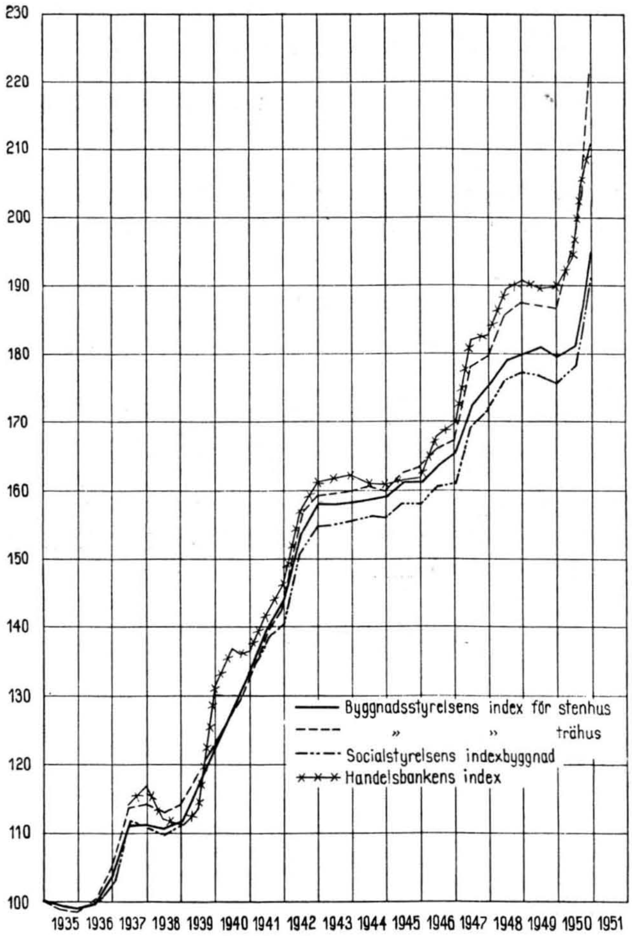

Diagram utvisande byggnadskostnadsindex enligt Byggnadsstyrelsen, Socialstyrelsen och Handelsbanken. 1935 = 100.

relativt oförändrade hyror man går till utnyttjandet av 1951 års bostadskvot. Den efter avtalshöjningen 1948 konstaterade stabilisering i byggnadskostnadernas rörelser, som fortsatte hela år 1949 och början av år 1950, kunde eljest ha berättigat till förhoppningar att kostnadsstegringskurvans topp nåtts. Den utveckling, som under 1951 hittills fortsatt har emellertid pekat i helt annan riktning.

4. Utredningar m. m.

Drätselkammarens funktion som förmedlingsorgan för den statliga bostadspolitiken medför även att fastighetskontoret har att för Kungl. Bostadsstyrelsen utföra utredningar och undersökningar av skilda slag, bl. a. ifråga om vissa lägenheters utnyttjande, om särskilda bostadsrabatter, om befolkningsförhållanden etc. i samband med bostadsbyggnadskvotens bestämmande. Bland de mera omfattande undersökningarna under år 1950 kan nämnas en undersökning att ligga till grund för utredning i vad

mån den relativa hyressänkning, som blivit följden av inkomststegringarna under de senaste åren, stimulerat lägenhetsefterfrågan. För ändamålet har till Bostadsstyrelsens förfogande ställts 1949 års mantalsblanketter jämte tillhörande huvudförteckningar, varav skulle utrönas lägenhetsinnehavarnas kön, ålder och civilstånd för jämförelse med den totala folkmängden inom respektive köns-, ålders- och civilståndsgrupper. Denna senare undersökning har utförts genom fastighetskontorets försorg på grundval av 1950 års mantalslängd. Resultatet har sedermera även delgivits stadsplanearkitekten att tjäna som underlag för generalplanearbetet.

J. Personal.

Kontorets personal har bestått av fastighetschef, fastighetsingenjör, fastighetsförvaltare, fastighetsassistent, underingenjör, fastighetsförman, kontorsbiträde och skrivbiträde, samtliga å ordinarie stat, samt biträdande fastighetsförvaltare, kontorsbiträde, kartriterska, tre skrivbiträden och ett skrivbiträde med halvtidstjänstgöring å extra stat. Av dessa tjänstgjorde extra kontorsbiträdet och skrivbiträdet med halvtidstjänstgöring å bostadsförmedlingen. Härutöver ha eldare å stadshotellet samt vissa städerskor varit underställda kontoret. Fastighetskontoret har dessutom haft ett flertal fastighetsskötare som deltidsanställda.

Västerås i fastighetskontoret den 30 maj 1951.

G. ELGHUFVUD.

Fastighetsförvärv 1950. *Bilaga A.*

Fastighet	*Köpeskilling kr.*	*Förvärv från*	*SF:s prot.*	*Anm.*
Del av nr 2 kv. Lennart	4.500: —	A. G. A. och R. Nyman	§ 35	
Del av Gryta 1^2	153.000: —	E. V. och S. J. Karlsson	§ 81	
Stadsägorna nr 1117, 1118, 1119, nr 1119 A (Apalby)	400.000: —	S. Willerman, J. Ossmark m. fl.	§ 47	
Nr 3 kv. Ferdinand	18.000: —	Klara Andersson	§ 144	
Nr 1 och 8 kv. Gude	500.000: —	AB Svenska Metallverken	§ 161	Jfr försäljning av nr 1783, 1784, 1785, 1786 C m. m.
Nr 2 kv. Fabian	12.500: —	E. E. Malmgren	§ 247	
Nr 6 kv. Felix	77.522: 80	Eric Enlund	§ 246	

Fastighetsförsäljningar 1950. *Bilaga B.*

Nr 1 och 9 kv. Läkaren	18.000: —	Västmanlands läns landsting	§ 94	
Stadsägan nr 1783, 1784, 1785, 1786 C, delar av stadsägorna nr 1783, 1784, 1785, 1786 och nr 1787 samt del av gatumark	130.000: —	AB Svenska Metallverken..	§ 161	Jfr förvärv av nr 1 och 8 kv. Gude.

Bilaga C.

Tomträttsupplåtelser år 1950.

Tomt	*Upplåtelsetid*	*Avgäld kr./år*	*Upplåten till*
Klarbäret nr 8	60 år	238: —	E. A. Östborg
„ nr 9	„	200: —	I. S. Sköld
„ nr 10	„	170: —	G. Johansson
„ nr 13	„	162: —	A. Cedervång
Läkaren nr 10	„	216: —	K. A. Sjödin
„ nr 11	„	216: —	K. T. Bemert
Paula nr 3	„	800: —	P. Bohlin
Backsippan nr 1	„	2.230: —	A. Lennartsson
Prästkragen nr 2	„	1.260: —	—„—
Branten nr 1	„	1.750: —	Firma Valvkonstruktion
Lindaren nr 2	„	3.510: —	Byggnads AB Mimer
Sliparen nr 1	„	6.460: —	—„—
Svarvaren nr 1	„	3.280: —	—„—
Persikan nr 8..........	„	1.170: —	Riksb. Västeråshus nr 7
Äpplet nr 19	„	2.924: —	—„—
Magasinet nr 1	43 år	2.940: —	H. Nordenhaags Trävaru affär AB
Munkängen nr 1	„	1.575: —	—„—

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Nr 22 a. Motiveringar till budgetförslaget för år 1952.

Bilaga 1 A 2 Löne- och avtalsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Löne- och avtalsnämnden får härmed överlämna förslag till utgiftsstat för 1952 med följande motivering.

För dagarvoden till ledamöterna i nämndens arbetsutskott finns i årets stat upptaget ett förslagsanslag å 1.800 kronor. Det upptagna beloppet räcker till c:a 30 förhandlingsdagar. Förhandlingsverksamheten kan väntas bli minst lika intensiv under nästa år som i år. För att få en något bredare säkerhetsmariginal föreslår nämnden, att anslaget höjes med 200 kronor till 2.000 kronor. Anslaget för expenser och representation har i år redan överskridits till följd av de omfattande förhandlingarna. Enligt önskemål från stadsrevisorerna har anslaget uppdelats i två anslag, det ena för representation och det andra för övriga expenser. Då såsom nyss nämnts livlig förhandlingsverksamhet kan förutses för 1952, har nämnden upptagit anslag för representation med 1.500 kronor. För övriga expenser föreslås 100 kronor. I övrigt har några förändringar icke vidtagits i den för 1951 gällande utgiftsstaten. Enligt förslaget komma utgifterna att öka med 600 kronor i förhållande till årets stat.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga löne- och avtalsnämndens förslag till utgiftsstat för 1952.

Västerås den 15 augusti 1951.

För LÖNE- OCH AVTALSNÄMNDEN:

Karl Engdahl.

/Sven Martiin.

Bilaga 1 Ö Reso.

Till Västerås Stads Drätselkammare.

Som svar å Eder skrivelse angående kommunalt anslag för år 1952 får undertecknad förening hemställa om beaktande av följande.

Resos organisationsform i Västerås har under år 1951 omlagts från en ideell klubb till en ekonomisk förening.

Intressenter äro stadens fackorganisationer, Västerås Arbetarekommun, Konsum, H. S. B., m. fl.

Anledningen till denna omorganisation har varit ett behov av en bättre ekonomisk

stabilitet, vilket möjliggör vår strävan att bättre kunna tillgodose stadens organisationer och innevånares behov av rekreation, semester och studieresor, samt att kunna tillmötesgå önskemål från dem, som önska besöka staden i samma syftemål, såsom ordnande av logi, måltider, ciceronskap och dylikt eller med andra ord skapa billiga och goda rekreationsmöjligheter för stadens befolkning, och samtidigt göra det bekvämt och trivsamt för de, som gästa Västerås.

Vi har också den glädjen kunna konstatera att denna vår strävan har vunnit genklang, då verksamheten har utvecklats ganska avsevärt under innevarande säsong.

En verksamhet av denna karaktär, där det gäller att göra allt så billigt som möjligt, ger dock icke det ekonomiska överskott som fordras för att tillfredsställande realisera alla dess målsättningar, — avbränningarna äro stora då det fordras en heltidsanställd byråföreståndare —, och därtill kommer lokalhyra, porton och telefonavgifter samt skrivmaterial och annonser m. m.

Med hänvisning till ovanstående taga vi oss friheten begära ett bidrag till 1952 års verksamhet om sextusen (6.000) kr.

Västerås den 6 augusti 1951.

RESO TURISTBYRÅ
Västerås

Roland Kvarnström

Bilaga 2 A Magistrat och rådhusrätt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistrat och rådhusrätt samt exekutionsverk för år 1952 och därtill anföra följande:

A. Beträffande magistraten och rådhusrätten.

1) Driftutgifter.

101,0 Magistratsvaktmästarens lön har i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951 upptagits i lönegrad 14.

Utöver ett extra skrivbiträde, som upptagits i staten för innevarande år, erfordras ytterligare ett sådant. (Se nedan beträffande omorganisation.)

Vaktmästarbiträdets lön har höjts i enlighet med löne- och avtalsnämndens rekommendationer.

Med hänsyn till ändrade bestämmelser om dyrtidstillägg har anslaget till vikarier till rådhusrättens ledamöter ansetts böra höjas.

Anslaget till tillfälliga biträden har dels på grund av ökad arbetsbörda och dels på grund av ökade löner höjts till 6.500 kronor. (Se nedan beträffande omorganisation.)

Anslaget till ersättning åt medlare har höjts dels på grund av ökat arvode och dels på grund av ökad frekvens.

Förslaget har uppgjorts utan avseende å ett av magistraten i skrivelse den 19 februari 1951 till stadsfullmäktige framlagt förslag till omorganisation ifråga om magistratens kanslipersonal. Bifall till detta förslag föranleder ändringar i statförslaget i olika hänseenden.

107 Totalsumman har upptagits i enlighet med anvisningar från drätselkontoret.

108 Pensionsavgifter hava likaledes upptagits enligt drätselkontorets anvisningar.

115 Anslaget har höjts på grund av ökade resekostnader och ändrade traktamenten.

137 Under 1952 skall val till riksdagens andra kammare äga rum. Kostnaderna härför ha beräknats till 15.000 kronor.

2) Kapitalutgifter.

368 För borgmästarens bruk och som reserv för alltemellanåt uppkommande hinder för användandet av den i rättssalen installerade ljudupptagningsapparaten, vilka hinder äro synnerligen störande för rättsförhandlingarna, har ansetts erforderlig ljudupptagningsapparat "Dimafon" med plattor, för vilket ändamål anslag begäres med 1.800 kronor.

Under 1951 har magistraten efter samråd med stadsdirektören, utan att särskilt anslag därför funnits upptaget i staten, anskaffat en "upptaget-signalmarkeringsanläggning" till borgmästarens rum till en kostnad av 435 kronor. Beloppet har utgått ur medel, reserverade för bland annat inköp av vigselkappa, som ännu ej anskaffats. För täckande av utgiften härför äskas ett anslag till motsvarande belopp 435 kronor. För diverse smärre inköp, som ej kunna specificeras, begäres 365 kronor.

369 För reparation av valskärmar erfordras 500 kronor.

Från skilda håll och vid upprepade tillfällen har hos magistraten påtalats olämpligheten av att vid valförrättningar användes pappkartonger såsom valurnor. Magistraten har ock för egen del förmärkt olägenhet med denna anordning. På grund av valförrättningarnas vikt och till förekommande av att ens misstanke kan uppkomma om förelupna fel vid desamma anser magistraten erforderligt att valurnor nu anskaffas. Kostnaderna härför skulle enligt inkommet kostnadsförslag uppgå till omkring 400 kronor för urna av målad aluminium. 20 urnor, så konstruerade att desamma inrymma särskilda rum för två olika val, erfordras. Anslaget för ändamålet har därför upptagits till 8.000 kronor.

Magistraten får även hemställa att vid innevarande budgetårs utgång icke disponerade anslag för anskaffande av inventarier måtte reserveras till år 1952. Detsamma gäller ett anslag till vikarier vid uppläggande av fastighetsböcker. Magistraten har för förstnämnda anslag beställt en del inventarier, men leveranstiden är mycket lång och det är ännu ovisst när de kunna levereras.

B. Beträffande exekutionsverket.

1) Driftutgifter.

101,0 I särskilda till magistraten ställda den 30 juni 1951 dagtecknade skrivelser ha stadsfogden Olof Berglind och exekutorn Joh. Sundquist, vilka inträda i

pensionsåldern från och med juni 1952, anhållit att få kvarbliva i tjänst till utgången av samma år. Skrivelserna komma att av magistraten överlämnas till stadsfullmäktige. Då anledning synes föreligga att bifalla dessa framställningar, ha i staten lönerna till stadsfogden och en exekutor upptagits i enlighet med vad som blir fallet, om framställningarna bifallas.

Stadsfogden Berglind har vidare i en till stadsfullmäktige ställd, den 30 juni 1951 dagtecknad skrivelse anhållit bland annat om uppflyttning av sin tjänst i högre lönegrad.

I en samma dag dagtecknad skrivelse till stadsfullmäktige har stadsfogden Berglind begärt uppflyttning av den tjänst, som innehaves av kontorsbiträdet Britta Eriksson, i högre lönegrad.

Slutligen har stadsfogden Berglind i en nyssnämnda dag dagtecknad skrivelse till stadsfullmäktige anhållit att å stadsfogdekontoret måtte bland annat under nästa år få vara anställda två extra exekutorer.

Statförslaget har upprättats utan avseende å de sålunda gjorda framställningarna. Bifall till dessa måste föranleda ändringar i staten.

Lönerna till extra och tillfälliga biträden ha höjts i enlighet med löne- och avtalsnämndens rekommendationer.

107 Totalbeloppen för pensionsstaten har beräknats med utgångspunkt från att stadsfogden Berglind och exekutorn Sundquist kvarbliva i tjänst under hela året.

108 Avgifterna hava upptagits efter meddelade anvisningar utan reduktion på grund av Berglinds och Sundquists kvarstående i tjänst.

110, 114, 115 } Kostnaderna ha ansetts böra höjas till respektive 5.000, 3.000 och 2.200 kronor.

2) Kapitalutgifter.

368 Stadsfogden Berglind har under förutsättning av bifall till framställning om anställande av två extra exekutorer begärt anskaffande av vissa inventarier till en kostnad av 2.000 kronor.

3) Driftinkomster.

237 Sportlerna ha för 1952 ansetts böra beräknas endast till 20.000 kronor.

Av stadsfogden upprättat preliminärt statförslag bifogas.

Västerås rådhus den 6 juli 1951.

På MAGISTRATENS vägnar:

Olov Rylander.

|Martin Lindheimer.

Bilaga 2 B Polisväsen och fångvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 samt därvid anföra:

Utgifter:

Den från 1/1 innevarande år beslutade omorganisationen vid polisverket och därav följande personalökning, samt höjda dyrtidstillägg och priser medför att utgifterna å följande konton komma att stiga med nedan angivna belopp; löner till ordinarie personal 161.500 kronor, löner till extra personal 25.200 kronor, beklädnadsbidrag för ordinarie 12.500 kronor och för extra 2.400 kronor.

Det höjda dyrtidstillägget inverkar även på lönerna under skolutbildningstid så att ökning sker med 5.775 kronor.

Utgifterna för personalförsäkring, pensioner och pensionsavgifter, vilka öka med respektive 1.100, 35.000 och 20.000 kronor, hava upptagits i enlighet med av drätselkontoret lämnade uppgifter.

Den allmänna prisstegringen beräknas medföra ökning av utgifterna för kontorsmateriel m. m. med 3.000 kronor, för telefoner med 3.100 kronor, för förbrukningsmateriel med 300 kronor, för ammunition 350 kronor samt för förbrukningsinventarier med 200 kronor. I sistnämnda fall skall vapenutrustningen kompletteras, vilket icke skett under de två senaste åren. Vidare ha höjning av såväl järnvägs- som bilresor medfört en utgiftsökning för dylika med 2.000 kronor.

Utökning av lokalerna beräknas medföra höjning av hyrorna, eventuell inredning av vindsvåningen ej medräknad, med 9.000 kronor, samt utgifterna för städning med 5.400 kronor. Sistnämnda utgiftsökning förutsätter anställande av ytterligare en städerska, varom framställning redan har gjorts från den nu anställda städpersonalen.

Höjda verkstadspriser samt dubbel bilskatt och avsevärt ökade försäkringspremier medför utgiftsökningar på sammanlagt 3.200 kronor.

Kapitalutgifter.

För inköp av ljudupptagningsapparat i stället för den till åklagarväsendet överlåtna samt för inköp av två skrivmaskiner, komplettering av kontorsmöbler och utrustning för anmälningsrum å kriminalpolisen (disk m. m.) erfordras ett belopp av 8.685 kronor.

Inkomster:

Ersättningen för hållande av statpolis ökar i samma grad som utgifterna. I övrigt ha inkomsterna beräknats liksom för år 1951 med det undantag att ett belopp av 2.500 kronor upptagits såsom inkomst för till åklagarväsendet överlåten diktafonanläggning.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård för år 1952.

Västerås den 12 juni 1951.

För POLISNÄMNDEN:

B. W. Alwestrand.

|Gunnar Ekberg.

Bilaga 4 A o. B Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för stadsarkitekt- och stadsingenjörskontoren under 1952 med följande motivering.

Stadsarkitektkontoret.

Kostnadsökningen för löner beror framför allt på de höjda dyrtidstilläggen. En nyhet i årets stat är att byggnadsnämnden skall bidraga med halva lönekostnaden för en av byggnadskontorets vägtekniker (Hedberg). Denne vägtekniker har hand om utredningar angående gator, gatuprofiler m. m. för stadsplanearbetet och det synes därför lämpligt att stadsarkitektkontoret bidrager till lönen. Sedan arvodet till kommunala förtroendemän för deltagande i sammanträden fördubblats från 5 till 10 kronor per dag, har motsvarande höjning av anslaget vidtagits.

Anslaget för personalförsäkring har enligt meddelande från drätselkontoret kunnat minskas till 250 kronor mot tidigare 650 kronor.

Sedan stadsplaneteknikern Kjellgren avlidit utgår numera pension till hans änka.

Anslaget för pensionsavgifter har upptagits med 6.500 kronor mer än i 1951 års stat enligt besked från drätselkontoret.

Anslaget för kontorskostnader har höjts med 1.000 kronor som en följd av prishöjningarna. De höjda taxorna för telefon och post föranleder likaså höjning av anslaget från 3.100 till 3.500 kronor.

Anslaget för stadsplanemodeller torde kunna sänkas med 500 kronor.

Under 1951 väntas generalplanearbetet kunna till största delen avslutas. Medel behövs emellertid för publicering av generalplanearbetet i en skrift med kartbilagor m. m. Återstående medel av tidigare anslag torde vara tillräckliga om de reserveras för 1952 och nämnden dessutom för detta ändamål får använda vad som återstår (kr. 1.234: 30) av ett tidigare lämnat särskilt anslag för undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält. Undersökningen kan sägas ha varit ett led i generalplanearbetet. Nämnden hemställer sålunda att återstoden av anslaget får reserveras och användas för generalplanearbetet samt sammanföras med anslaget för generalplanen.

Fastighetskontoret har meddelat, att hyrorna komma att höjas, bl. a. beroende på att stadsarkitektkontoret fått utökade lokaler i en baracktillbyggnad och att lönerna för städning höjts i det nya kollektivavtalet. Anslag upptas nu med 10.500 kronor mot 8.400 kronor i 1951 års stat.

Bland kapitalutgifterna har upptagits ett anslag à 5.000 kronor för anskaffning av inventarier till stadsarkitektkontorets arkiv. Byggnadsnämnden kommer i år att göra särskild framställning till stadsfullmäktige om anslag för ombyggnad av stadsarkitektkontorets lokaler. Ombyggnaden kommer bl. a. att beröra arkivet, som nu är så trångt och dåligt att där förvarade ritningar och övriga handlingar kan förstöras. I ett nytt arkiv kommer ritningarna att förvaras enligt ett lätt överskådligt system i goda förvaringspärmar. För att kunna genomföra en sådan omläggning av arkivet behövs ett visst antal ritningsskåp. Dessa skåp jämte en del möbler och andra inventarier bör anskaffas under två eller tre års tid med anslag i staten för varje år. För 1952 anhåller nämnden om ett anslag à 5.000 kronor.

Driftinkomsterna kommer att öka något enligt de föreliggande beräkningarna. Taxan för kopiering har höjts varför man kan räkna med att avgifterna för kopiering

kan öka med 500 kronor från 2.500 kronor i 1951 års stat. Avgifterna för byggnadslov och protokollslösen har upptagits med 5.000 kronor mera än i innevarande års stat med hänsyn till de uppgifter som vid halvårsskiftet föreligger om inkomsterna under 1950 och den gångna delen av 1951.

De sammanlagda utgifterna i det föreliggande förslaget uppgår till 234.650 kronor mot 201.097 kronor i 1951 års stat. Ökningen utgör 33.553 kronor. Inkomstsumman höjes med 5.500 kronor, från 32.500 till 38.000 kronor.

Stadsingenjörskontoret.

De tidigare särskilda anslagen för löner till personal på ordinarie stat och löner till extra och tillfälliga befattningshavare har i detta statförslag sammanförts till ett anslag. Dessutom finns ett särskilt anslag för löner till kollektivanställda mätningshantlangare. Dessa ha tidigare icke varit anställda på kollektivavtal.

Kostnadsökningarna föranledes främst av höjda dyrtidstillägg, ett nytt kollektivavtal för mätningshantlangarna samt ändring och uppflyttning av vissa ordinarie tjänster enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951. Pensioner och pensionsavgifter har upptagits enligt besked från drätselkontoret.

Anslaget för kontorskostnader bör höjas med 1.000 kronor till följd av prishöjningarna. För resolutioner och kallelsekostnader har upptagits 500 kronor mera än i 1951 års stat eftersom utgifterna under 1950 och 1951 visar tendens till ökning. På grund av höjda taxor har anslaget för telefon, porto och annonser höjts med 400 kronor från 2.600 kronor i 1951 års stat.

Anslaget för fordonsersättningar har minskats med 200 kronor sedan ersättningen till stadsingenjören nedsatts enligt drätselkammarens normer för bilersättning. För polygonpunkter och material m. m. har anslaget minskats med 1.000 kronor då utläggandet av nya polygonpunkter beräknas ske i mindre omfattning under nästa år. För förbrukningsinventarier har anslaget höjts med 600 kronor, vilket beror på att de kollektivavtalsanställda mätningshantlangarna skall tillhandahållas vissa klädespersedlar.

Anslaget för hyror har höjts enligt fastighetskontorets meddelande. För "drivmedel, smörjoljor, garagehyror, skatt och försäkring för bil" har en sänkning med 500 kronor ansetts kunna vidtagas i förhållande till anslaget i innevarande års stat.

Kapitalutgifterna för anskaffning av inventarier synes kunna upptagas med 5.000 kronor mindre än för 1951.

De sammanlagda utgifterna i statförslaget uppgå till 354.900 kronor. 1951 års stat upptar utgifter å 296.800 kronor. En ökning har sålunda skett med 58.100 kronor. Driftinkomsterna äro oförändrade.

På grund av vad nu anförts får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa byggnadsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för 1952.

Västerås den 9 juli 1951.

För BYGGNADSNÄMNDEN:

Olov Rylander.

/Sven Martiin.

Bilaga 5 A Civilförsvarsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Civilförsvarsnämnden överlämnar härmed förslag till utgifts- och inkomststat för civilförsvaret för år 1952 och får därjämte anföra följande:

Driftutgifterna uppgå till 11.450 kronor mot 10.350 kronor i årets stat.

Anslaget för hyror har höjts med 1.000 kronor. Höjningen gör det möjligt att förhyra lokal i fastigheten Västgötegatan 2 dels för att utöka civilförsvarsbyråns expedition i samma fastighet med bl. a. brand- och dyrkfritt arkivrum dels för att tillgodose utbildningsverksamhetens behov av lokal med permanent utrustning. För byråns ökade utrymme utgår ersättning av statsmedel, motsvarande hyran enligt ytinnehåll. Ett nytt, mindre anslag har upptagits för underhåll av brandövningshus, för vilket medel äskas under kapitalutgifter.

Kapitalutgifterna ha rönt påverkan av det osäkra världspolitiska läget och stiga till 326.000 kronor.

De två största posterna hänföra sig till brandskyddet och avse anläggning av fyra branddammar med förläggning i trakten av Centrallasarettet, Gideonsberg, Tunby och Blåsbo samt anskaffning av brandmateriel. Kostnaderna för dammarna, utförda i betong, ha av byggnadskontoret beräknats till 22.000 kronor för envar av dem eller sålunda sammanlagt 88.000 kronor. Statsbidrag med 2/3 av kostnaderna är att påräkna. Skyldighet att anlägga dammarna föreligger blott i den mån beräknat statsbidrag ställes till förfogande. Enligt uppgift av brandchefen är behovet av brandmateriel i krigsfall, utöver tillgängligt förråd, 50 motorsprutor, 30 blockpumpar, 5.200 meter normalslang och 3.600 meter smalslang med tillhörande kopplingar, 5.000 meter snabbkopplingsrör med 6 rörvagnar, 82 stålrör, 42 grenrör och 160 skarvstegar samt diverse annan materiel såsom 32 cykelkärror, 43 brandposthuvud, 42 brandpostnycklar, 112 slanghållare, 203 slangbindor, 6 succésprutor, 69 hinkar, 5 spadar, 35 huggyxor, 8 pikyxor, 39 spett, 50 handlinor, 10 kolsyresnösläckare, 64 slangväskor, 80 slanglådor för smalslang. Kostnaderna för denna materiel har på basen av införskaffade prisuppgifter beräknats till 450.000 kronor, därav enbart för motorsprutorna 320.000 kronor och för normalslangen med kopplingar något över 56.000 kronor. Staden kan emellertid påräkna att få till förfogande av statlig materiel motorsprutor, blockpumpar, normalslang, snabbkopplingsrör, stålrör, grenrör och skarvstegar till ett värde av åtminstone 50 % av den beräknade totalkostnaden, möjligen t. o. m. något mera. På grund härav har nämnden för anskaffning av brandmateriel äskat ett reservationsanslag högst 225.000 kronor, avsett att tas i anspråk blott i den mån statlig materiel utöver angivet värde ej erhålles.

För uppförande av brandövningshus begäres ett förslagsanslag à 9.500 kronor. Sedan flera år tillbaka har utbildning i brandsläckning bedrivits söder om järnvägsverkstäderna i övningsskjul, som bekostats av Västerås Luftskyddsförening. Föreningen har icke mera velat ikläda sig kostnader för skjulen, som äro uttjänta och otidsenliga och dessutom belägna på olämplig plats. Staden har sålunda härintills ej haft någon kostnad för denna utbildningsgren av civilförsvaret. Förutsättningar finnas att erhålla statsbidrag upp till hälften av kostnaderna.

Anslaget för anskaffning av inredning till den planerade utbildningslokalen avser gardiner och draggardiner till fyra fönster, 12 hopfällbara bord, 75 stapelbara stolar, duk för film, svart tavla med belysning, ställ för kartor, film och bildbandsapparat,

podium för utställningsföremål, list i vägg för upphängning av plakat m. m., anslagstavla och talarstol.

I förslaget har ej medtagits anslag för skyddsrumsanläggningar. Projektering av allmänna skyddsrum har påbörjats och avser i första hand en anläggning i Djäkneberget, men möjlighet att överblicka kostnaderna saknas tills vidare. Däremot föreligga kostnadsuppgifter om ett för allmänna civilförsvaret avsett bergsrum, som enligt föreläggande skall utföras. Enligt kostnadsberäkning på basen av prisnivån den 1 april 1951 stiga sprängnings- och vägkostnaderna till 164.000 kronor och totalkostnaderna till 554.000 kronor. Statsbidrag utgår med 2/3.

Odisponerade anslag för fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel samt för anskaffning av reservelverk önskar nämnden få reserverade till år 1952.

Såsom driftinkomst har upptagits statsbidrag för branddammar 58.666 kronor och brandövningshus 4.750 kronor samt ersättning för civilförsvarsbyråns utökade utrymme och hyra för utbildningslokal i mån av användning 100 kronor eller sammanlagt 63.516 kronor.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna nämndens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952.

Västerås den 16 augusti 1951.

För CIVILFÖRSVARSNÄMNDEN:

Walter Åkerman.

|Åke Renvall.

Bilaga 6 Brandförsvar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen överlämnar härmed förslag till utgifts- och inkomststat för brandförsvaret för år 1952 och får därtill anföra följande:

Driftutgifterna öka med 153.305 kronor och uppgå till 784.580 kronor.

Den största ökningen, 77.000 kronor, kommer på löner och arvoden. I detta belopp ingå, förutom ålders- och förhöjda dyrtidstillägg, 15.600 kronor för två nya brandmanstjänster. Dessa äro ett led i en successiv utökning av brandkåren med fyra brandmansbefattningar, av vilka två på framställning av styrelsen inrättats från den 1 januari 1951 (Stfm. handl. nr 168 ser. A 1950). Om nu ifrågavarande tjänster kommer styrelsen att göra särskild framställning. Anslaget för vikarier under semester, sjukdom, tjänstledighet m. m. har visat sig vara otillräckligt. Detsamma har därför höjts med 10.000 kronor till 40.000 kronor.

Borgarbrandkårens arvoden och ersättningar uppvisa avsevärd stegring och uppgå till 40.700 kronor mot 19.000 kronor i 1951 års stat. Vid beräkning av anslagsbehovet för angivna utgiftspost har styrelsen ansett sig böra beakta mellan Svenska stadsförbundet och Borgarbrandmännens riksförbund den 10 mars 1951 träffad överens-

kommelse om avlöningsreglemente. Härintill har borgarbrandkåren erhållit fast arvode och timpenning för brandtjänst och övningar. Överenskommelsen tillförsäkrar kåren höjt arvode, som inbegriper ersättning för beredskap under 17 veckor per år, och ålderstillägg efter 3, 6 och 9 år, timersättning för brandtjänst och övningar, materielvård m. m., ersättning för beredskap för tid utöver nämnda 17 veckor och vakttjänst, semesterlön, ersättning för sjukdom, ådragen i tjänsten, samt dagersättning för tjänstgöring under lagstadgad semester. Överenskommelsen tillerkänner kåren vid olycksfall i brandtjänst ersättningar, som motivera ett nytt anslag under 105,2 å 1.500 kronor för personalförsäkring. Under 116 har upptagits ytterligare ett av överenskommelsen betingat anslag å 1.000 kronor för cykelersättning. Sammanlagda utgifterna för borgarbrandkåren stiga sålunda till 43.200 kronor.

Anslaget 103,1 för sjukvård har ansetts påkalla höjning med 200 kronor.

Beklädnadsbidrag till brandmästare, brandförmän och brandmän har upptagits i enlighet med träffat avtal om ersättningens storlek, 430 kronor per man, och med beaktande av förenämnda två tillkommande brandmän samt uppvisar en ökning med 3.980 kronor. Utgiften under 103,3 för beklädnad åt vikarier, ersättning för förstörda kläder o. d. beräknas på grund av prisstegringen öka med 2.000 kronor. Förhandling har begärts om beklädnadsersättningen till brandchef, vice brandchef och brandkapten. I förslaget har för denna post upptagits ett anslag å förslagsvis 1.500 kronor, vilket innebär en ökning med 375 kronor. Anslagen 105,1 för personalförsäkring, 107 för pensioner och 108 för pensionsavgifter äro upptagna enligt uppgifter, som erhållits från drätselkontoret, och öka med sammanlagt 23.500 kronor. På grund av prisstegringen öka utgifterna under 109 för tidningar, litteratur, julfest o. d. för personalen, 110 för skrivmateriel, blanketter o. d., 111 för facklitteratur, 114 för telefon, porto, annonser o. d., 115 för resor och traktamenten, 121,1 för förbrukningsmateriel för verkstäder, 121,2 för förbrukningsmateriel i övrigt, 123 för kraftström, 124,1 för förbrukningsinventarier för verkstäder med sammanlagt 3.250 kronor. De största ökningarna komma på 114 med 700 kronor och på 121,2 med 1.000 kronor. Posten 162 hyra har upptagits till belopp, som uppgivits av fastighetskontoret och som ligger 6.000 kronor under motsvarande post i årets stat. Kostnaden för städning beräknas öka med 2.500 kronor eller från 6.500 till 9.000 kronor. Anslaget under 163,2 för belysning och hyra för reservbelysning har till följd av prisstegringen och såsom otillräckligt höjts med 1.300 kronor. På grund av prisstegringen ha utgifterna 163,3 för värme, 166 för underhåll av transportmedel och 167,1 för drivmedel och smörjoljor beräknats öka med resp. 7.000, 1.000 och 3.000 kronor. Övriga poster äro oförändrade.

Kapitalutgifterna uppgå till 99.900 kronor. Ökningen utgör 41.900 kronor.

Bristen på vatten för eldsläckning på områden med tätbebyggelse och värdefulla byggnader, främst Berga-Furby samt Badelunda och Lundby kyrkor har upprepat påtalats av brandchefen. Anläggning av branddammar har emellertid fördröjts av att kostnadsberäkning av särskilda orsaker ej kunnat fås fram. I årets stat finnes ett reservationsanslag å 15.000 kronor för branddammar, som i den mån detsamma ej disponeras innevarande år, bör reserveras. Numera föreligger preliminärt kostnadsförslag för branddammar utförda i betong för olika platser. Kostnaderna för sådana dammar på angivna områden ha beräknats till 22.000 kronor för dammen i Berga-Furby och 20.000 kronor för vardera av de två dammarna i Badelunda och Lundby. Sammanlagda kostnaden utgör 62.000 kronor. Då styrelsen ansett det icke rådligt att uppskjuta byggandet av dessa tre dammar, har i förslaget upptagits ett tilläggsanslag å 47.000 kronor för ändamålet. Anslaget å 11.600 kronor avser anskaffning av skåp-

bil för brandtelegrafarbetena såsom ersättning för hittills använd lastbil, som är slut och trafikvådlig, en transportkärra för forsling av diverse katastrofmateriel, som ej får rum på brandbilar, två domkrafter, en 3-tons rotolift och en för livräddning särskilt vintertid lämplig lättmetallbåt. Styrelsen anser anskaffningen av båten försvarlig med tanke på att kårens biträde ofta påkallas vid olyckstillbud. Kostnaderna beräknas för bilen till 7.500 kronor, för transportkärran till 2.500 kronor, för domkrafterna till 105 kronor, för rotoliften till 410 kronor och för båten till 1.000 kronor, inalles 11.515 kronor.

Vidare äskas för utbyggnad av brandtelegrafen 12.800 kronor och för inköp av slang med tillbehör och två syrgasapparater 14.500 kronor. Anslaget å 14.000 kronor slutligen avser anskaffning av bl. a. 12 trenchcoats för att ersätta utslitna plagg, 10 par gummistövlar, dammsugare, bonapparat och diverse rumsinventarier samt olika för verkstäderna behövliga maskiner, verktyg och redskap.

Driftinkomsterna beräknas till 63.500 kronor mot 40.600 kronor i årets stat.

På olycksfallsersättningen kommer en ökning med 1.000 kronor. De för ambulansbilarna inflytande ersättningarna ha med beaktande av ökade lönekostnader befunnits för låga och därför höjts med 2.500 kronor för såväl hälsovårdsnämndens som landstingets bilar. Ersättningen för skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandredskap har höjts med 500 kronor. Under titeln inkomst från verkstadsrörelse har tidigare upptagits inkomster, som rätteligen ej höra dit. En uppdelning har därför skett på följande poster, nämligen 229 försäljning av diverse materiel och ersättning för underhåll av brandredskap 1.800 kronor, 238 inkomst av verkstadsrörelse 3.500 kronor, 268 uthyrning av brandredskap och inventarier 300 kronor samt 273 ersättning från enskilda för vissa brandutryckningar 400 kronor. Nämnda poster stiga till 6.000 kronor vilket innebär en minskning med 2.100 kronor. Såsom inkomst har jämväl upptagits beräknat statsbidrag å 23.500 kronor för branddammar. Bidraget är dock beroende på om och i vilken mån statsmedel för ändamålet finnas tillgängliga.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer brandstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna styrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952.

Västerås den 17 augusti 1951.

För BRANDSTYRELSEN:

Martin Hellblom.

|Åke Renvall.

Bilaga 7 D och 13 C Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 beträffande jordbruksrörelser, skogar och renhållningsverk samt därvid anföra:

JORDBRUKSRÖRELSER.

Utgifter:

Löner och arvoden ha ökat med 14.666 kronor, beroende på höjda dyrtidstillägg samt överflyttning av en befallningsman från extra till ordinarie stat. Sistnämnda åtgärd samt minskning av arbetsstyrkan medför att löner till kollektivt anställd personal trots löneökningar minskas med 8.000 kronor. Av samma anledning minskas sjuklön med 2.000 kronor och semesterlön med 1.500 kronor.

Utgifterna för personalförsäkring, pensioner och pensionsavgifter ha upptagits i enlighet med av drätselkontoret lämnade uppgifter. Utgifterna för inköp av grisar, uppsamling av svinmat och utfodring av svin har helt slopats, då nämnden under innevarande höst ämnar låta försälja hela svinstammen och anskaffa ny sådan av bättre ras sedan nytt svinhus blivit färdigställt under nästkommande år.

Utgifterna för konstgödselmedel ha ökats med 10.000 kronor beroende på *dels* högre pris *och dels* ökade inköp, då naturlig gödsel icke blir tillgänglig vid lantgårdarna så länge kreatursbesättning saknas.

Utgifterna för elektrisk ström ha ökats med 2.000 kronor på grund av höjda priser och ökad förbrukning.

Höjning av försäkringsbeloppen medför en utgiftsökning för premier med 300 kronor.

Anslagen för underhåll av transportmedel ha beräknats 5.000 kronor högre än innevarande år, beroende på ökning av antal traktorer samt höjda verkstads- och reservdelspriser.

På grund av väsentligt minskat hästantal och utökning av antalet traktorer ha utgifterna för drivmedel beräknats öka med 6.000 kronor medan utgifterna för hästar sänkts med 2.500 kronor.

Kapitalutgifter.

För anskaffning av transportmedel (utbyte av en äldre traktor) erfordras ett belopp av 10.000 kronor. För anskaffning av inventarier erfordras en summa av 15.000 kronor mot 19.000 kronor innevarande år. De inventarier som skola anskaffas utgöras av 2 stycken plogar, 1 stycken såmaskin, 1 stycken konstgödselspridare, 1 stycken kultivator, 1 stycken elektrisk motor m. fl. för lantbruksdriften nödvändiga redskap.

Inkomster:

Då försäljning av svin beräknas kunna komma igång först 1953 ha inkomsterna denna gång icke ansetts kunna helt täcka utgifterna trots att så gott som samtliga inkomstposter beräknas öka på grund av höjda priser.

SKOGAR.

Utgifter:

Ökad huggning, löneökningar och stegrade materialpriser medföra utgiftsökningar på omkring 10.000 kronor.

Kapitalutgifter.

För att bättre kunna tillvaratarga å stadens skogar avverkat virke erfordras *dels*

anskaffning av 1 stycken kantbänk och 1 stycken stabbläggare för en sammanlagd kostnad av 10.000 kronor *och dels* flyttning av sågverksanläggningen från Nordanby till Malma. Sistnämnda åtgärd medför en synnerligen kraftig besparing av utgifterna för virkestransporter, då den vid Malma bestämda sågplatsen är belägen i omedelbar anslutning till skogen. Flyttningskostnaderna, uppförande av nytt såghus m. m. beräknas kosta 9.000 kronor, vilken utgift emellertid tämligen snart inbesparas genom minskade transportkostnader.

Inkomster:

Den ökade avverkningen samt i egen regi verkställd försågning av allt avverkat virke beräknas ge en inkomst på 70.000 kronor, vilket är mer än dubbelt mot innevarande år.

JORDBRUKSFASTIGHETER.

Med undantag för obetydliga ökningar av administrationskostnaderna samt nya anslag för resor, traktamenten och övriga expenser ha utgifterna bibehållits lika med innevarande år. Resor och traktamenten avse utgifter för av nämndemän verkställd syn å utarrenderade egendomar.

Lantegendomsnämnden hemställer vidare om reservation till år 1952 av under skogar omnämnt anslag för vägbyggnader samt under jordbruksfastigheter upptaget anslag för utredningskostnader beträffande ekonomibyggnader.

RENHÅLLNINGSVERK.

Utgifter:

Anslagsökningarna å lönekontona äro över lag betingade av det höjda dyrtidstillägget, höjda löner m. m. för renhållningsarbetarna.

Pensioner och pensionsavgifter ha upptagits i enlighet med drätselkontorets uppgifter.

Höjda materialpriser, ökning av bilantalet, dubbel bilskatt och höjda försäkringspremier medföra ökning av utgifterna för underhåll av fast egendom m. m. med 4.000 kronor, värme och lyse med 700 kronor, underhåll av bilar med 3.000 kronor, drivmedel med 9.000 kronor och övriga kostnader för bilar med 11.500 kronor.

Anslaget för anskaffning av sopkärl för beställning har sänkts med 25.000 kronor, då de flesta fastighetsägarna redan anskaffat nya typen av kärl.

Inkomster:

Då lantegendomsnämnden för svingården vid Malma av ovan angiven anledning under 1952 icke kan utnyttja uppsamlad svinmat utan måste sälja denna, beräknas inkomsterna härav minska med 4.500 kronor. Försäljningen av sopkärl har upptagits till 25.000 kronor, vilket belopp motsvarar utgiftsposten för inköp av dylika kärl.

På grund av nytillkomna fastigheter beräknas hämtningsavgifterna öka med 8.000 kronor. Ifråga om dessa avgifter pågår utredning om höjning och kommer nämnden att senare under innevarande år underställa stadsfullmäktige förslag till ny taxa för sophämtning m. m.

Nämnden anhåller, att anslaget för utredning beträffande nytt renhållningsverk till den del detsamma är oförbrukat vid innevarande års slut reserveras till år 1952.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksrörelser, skogar och renhållningsverk för år 1952.

Västerås den 28 juni 1951.

För LANTEGENDOMSNÄMNDEN:

Henrik Welin-Berger.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 7 F 2 Pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Pensionärshemsstyrelsen får härmed avlämna förslag till budget för år 1952 och i samband därmed anföra följande.

Staten är beräknad för de åtta pensionärshem, som för närvarande finnes, och det under byggnad varande hemmet å tomten nr 2 i kvarteret Gulmåran, som beräknas bli inflyttningsfärdigt under hösten 1951. På grund av att ett nytt stort pensionshem tillkommer har relativt betydande höjningar fått göras å samtliga utgiftsposter, trots att styrelsen i enlighet med lämnade anvisningar iakttagit stor försiktighet. De poster, för vilka de största ökningarna varit nödvändiga, ha varit löner till fastighetsskötare samt renhållning, som ökar från 16.000 kronor till 24.900 kronor beroende på höjda löner, kostnaderna för värme, som ökar från 40.000 kronor till 70.000 kronor, samt interna räntorna, vilka öka från 79.200 kronor med 76.000 kronor till 155.200 kronor. Den sistnämnda ökningen beror helt på det nya pensionärshemmets tillkomst. Underhållskostnaderna visa en minskning å 10.000 kronor, enär några genomgripande reparationer med hänsyn till tidsläget icke komma att utföras under 1952.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige måtte godkänna förslaget till budget för år 1952.

Västerås den 21 juni 1951.

För PENSIONÄRSHEMSSTYRELSEN:

Einar Keijser.

/Sven Söderström.

Bilaga 8 C Parkförvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 samt därvid anföra:

Utgifter:

Utgifterna för löner och arvoden ha upptagits i enlighet med för vederbörande fast-

ställda löner och dyrtidstillägg. Från detta konto har parkvakternas avlöningar överförts till lön för kollektivt anställd personal. Semesterlönen har ökats med 2.000 kronor beroende på under innevarande år beslutad höjning av dyrtidstillägget. Utgifterna för olycksfallsförsäkring, pensioner och pensionsavgifter ha enligt uppgifter från drätselkontoret höjts med respektive 1.300, 1.300 och 8.200 kronor. Höjda pappersspriser och telefonavgifter medför en ökning av kontot för skriv- och ritmateriel samt telefoner och porto med tillhopa 1.000 kronor. Förbrukningsmateriel ha likaledes på grund av prisökningar måst höjas med 1.000 kronor. Ifråga om förbrukningsinventarierna varav trävaror och nät utgör en stor post, har en höjning måst företagas med cirka 30 %, då prisökningarna beträffande varor å detta konto ha varit synnerligen kraftiga.

Trots tillkomsten av nya parkområden har parkstyrelsen vid behandling av 1952 års budget försökt hålla utgifterna lika med detta år och gjort tillägg endast för nu kända pris- och löneökningar och därför endast ökat avlöningskontot för parkpersonalen med 20 %. Ifråga om dessa befattningshavare beräknas emellertid de kommande förhandlingarna beträffande ackordsersättningar medföra en utgiftsökning, som för dagen icke kan preciseras. Berörda ersättningar, som torde komma att öka ganska kraftigt uppgå nu till cirka 30 % av hela avlöningssumman.

Utgifterna för arbetslöner till stadsträdgårdspersonalen ha ökats med 20 %, vilket även är förhållandet beträffande förrådspersonalen. För parkunderhållet erforderlig materiel har måst ökas med 14.000 kronor, då å detta konto betalda förnödenheter såsom gräsfrö, växter, järn, virke, matjord, grus m. m. undergått prisökningar med i vissa fall 75 à 80 %.

De höjda virkespriserna medföra även ökning av utgifterna för underhåll av byggnader med 2.000 kronor.

Höjda arbetslöner, elektrisk kraft och bränsle medför ökning av utgifterna för städning och renhållning med 200 kronor, för belysning, vatten- och elektrisk kraft med 1.000 kronor och för uppvärmning med 2.000 kronor.

Prisökningarna medför vidare en utgiftsökning för underhåll av transportmedel med 2.000 kronor varjämte kostnaderna för bilar ökas med 7.000 kronor, beroende *dels* på föreslaget inköp av ny lastbil *och dels* på den beslutade dubbla bilskatten jämte avsevärda stegringar av försäkringskostnaderna.

Underhållskostnaderna för maskiner och redskap samt underhåll av parkmöbler beröras också av de stegrade materiel- och lönekostnaderna och ha därför höjts med tillhopa 3.500 kronor.

Driftutgifterna ha således ökat med tillhopa 118.300 kronor men beror icke i något fall på utökning av personal eller underhåll utan har som ovan sagts uteslutande dikterats av löneökningar och stegrade materialpriser. Sålunda har enbart de höjda dyrtidstilläggen medfört en utgiftsökning för denna förvaltning med bortåt 70.000 kronor.

Kapitalutgifter.

Som ovan nämnts har parkstyrelsen för avsikt att anskaffa ytterligare en lastbil, då det visat sig att utgifterna för förhyrda bilar blivit av sådan omfattning, att det enligt transportkontorets bestämda uppfattning ställer sig väsentligt fördelaktigare för staden att hålla egen bil. I år har hittills lastbilar hyrts för cirka 27.000 kronor. Vintertid skall bilen även användas för snöplogning. Övriga nödvändiga inventarier dra en kostnad av 29.950 kronor och omfatta bland annat 2 manskapsvagnar för en kostnad av 6.000 kronor, motorpump med tillbehör för vattning 1.300 kronor samt

en jordfräs för 5.000 kronor. För närvarande har parkstyrelsen endast en gammal dylik fräs och skulle för att täcka behovet rätteligen behövt ytterligare två stycken. Vidare begäres anslag för inköp av 100 stycken parksoffor och 100 stycken parkfåtöljer samt 50 stycken papperskorgar för en sammanlagd kostnad av 13.000 kronor. Detta antal är nödvändigt enär följden eljest blir att ytterområdenas parker och planteringar blir utan dylika. Vidare erfordras två gräsklippningsmaskiner för manuell drift, tre tippkärror och två cykelkärror för en sammanlagd kostnad av 750 kronor.

Då parkstyrelsen från och med nästa år erhåller nya något utökade lokaler behöver kontorsmöbelsutrustningen kompletteras, vilket för erforderliga skrivbord, skrivmaskinsbord, bokhylla, stolar, lampor, skrivmaskin och räknemaskin beräknas kosta cirka 4.000 kronor.

NYANLÄGGNINGAR:

Djäkneberget.

Under kapitalutgifter upptagna nyanläggningar har placerats i ordning efter angelägenhetsgraden och därvid har den synnerligen aktuella frågan om en toalettanordning på Djäkneberget satts i första rummet. Djäkneberget är numera den mest besökta parken i staden och det är absolut nödvändigt att en ordentlig toalett finnes att tillgå därstädes.

Bergslagsparken.

Som andra punkt har upptagits tilläggsanslag för Bergslagsparken à 13.176: 92 kronor. Arbetet med denna del av parken är utlämnad till entreprenör men på grund av de höjda arbetslönerna var det redan beviljade anslaget à 60.000 kronor, som uträknats efter 1950 års priser otillräckligt. För ledningsarbeten, stängsel, dusch, fontänanordning och lekredskap erfordras ett belopp av 30.000 kronor, då dessa arbeten och materiel icke ingå i entreprenaden.

Djuphamnsområdet.

I anslutning till tidigare arbete ifråga om parkerna inom detta område erfordras snarast möjligt ordnande av isoleringsbälten mellan industri- och bostadstomter, vilket beräknas kosta 10.000 kronor. Därjämte bör det av Asea upplåtna parkområdet i hörnet av Köpingsvägen—Nybyggevägen snarast ordnas för en beräknad kostnad av 8.000 kronor.

Området mellan Metallgatan och järnvägen.

För berörda område begärdes även föregående år anslag men framställningen bifölls icke av stadsfullmäktige. Området bör emellertid med hänsyn till trivseln för både trafikanter och utmed gatan boende snarast möjligt iordningställas.

Lekplats vid Ekberga.

Inom det nytillkomna området vid C. V. V. torde det vara nödvändigt att snarast möjligt ordna åtminstone en lekplats för barn. Därest medel icke ställas till förfogande ur fastighetsförsäljningsfonden anhåller parkstyrelsen nu om ett särskilt anslag för ändamålet à 10.000 kronor.

Parkområde vid Gideonsbergsbäcken.

Även i detta fall gäller det ett nybebyggt bostadsområde där parken bör ordnas mellan Gideonsbergsbäcken och Kommunala bostadsföreningens tomter. Även här torde möjligen finnas medel tillgängliga av exploateringsmedel men skulle så icke vara fallet anhåller parkstyrelsen om ett anslag å 10.000 kronor.

Parkområde vid Herrgårdsvägen.

Även här gäller det ett område där medel måhända kunna erhållas ur fastighetsförsäljningsfonden men parkstyrelsen har velat nämna frågan i samband med budgeten för att stadsfullmäktige skall kunna bedöma huruvida den ekonomiska situationen medger att detta parkområde, som är beläget vid Herrgårdsvägen norr om Landstingets nya barnhem, bör komma till stånd redan nästa år. Kostnaderna har beräknats till 25.000 kronor.

Parkområde vid Salagatan—Nybomsgatan.

I detta fall gäller det anläggande av en park inom ett område med äldre bebyggelse, vilket område rätteligen skulle varit iordningställt tidigare men måst anstå, då angelägnare arbeten måst gå med förtursrätt. Kostnaderna uppgå till 20.000 kronor.

Skallberget.

Å för park avsett område mellan Skallbergsgatan och Emausgatan bör så snart ske kan ordnas lekplatser för barn och genomfartsvägarna justeras. Kostnaderna beräknas till 35.000 kronor.

Skulle av sparsamhetsskäl anslag för något av här angivna arbeten icke kunna beviljas bör uteslutning ske med början på den sist angivna anläggningen.

Inkomster:

Inkomsterna hava beräknats cirka 3.000 kronor högre än föregående år, huvudsakligen beroende på att ökning av anslagen för skötseln av Slottsträdgården begärts.

På grund av vad ovan anförts får parkstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna parkstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952.

Västerås den 3 juli 1951.

För PARKSTYRELSEN:

Gösta Lundberg.

|Gunnar Ekberg.

Bilaga 9 A Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1952 och såsom motivering till de olika beloppen i förslaget anföra följande.

Driftutgifter.

Lönekostnaderna visa en avsevärd ökning jämfört med innevarande års stat. Detta beror främst på de nya bestämmelserna om ökat dyrtidstillägg för stadens tjänstemän men även på nyligen av stadsfullmäktige beslutade lönegradsuppflyttningar, såsom för hamnkaptenen, hamnfogden, kranmästaren och biträdande maskinisten å bogserbåten. Vidare kommer biträdande maskinisten å bogserbåten, T. Johansson, att under 1952 få ett ålderstillägg.

Tidigare anslag för lön till kollektivavtalsanställd personal under sjukdom och olycksfall har visat sig vara för lågt uppskattat. Dessutom har antalet anställda ökat, varför hamnstyrelsen funnit det angeläget öka anslaget från 3.000 kronor i 1951 års stat till 6.000 kronor. De höjda beloppen för beklädnad till hamnbefäl och kranskötare bero på ökade inköpspriser och ökat antal anställda. Särskild framställning kommer att ingivas om högre beklädnadsersättning till hamnbefälet.

För personalförsäkring har upptagits 3.600 kronor mot 2.300 kronor i 1951 års stat i enlighet med de uppgifter om ökade försäkringspremier, som lämnats av drätselkontoret. Pensioner och pensionsavgifter ha likaledes upptagits enligt rekommendationer från drätselkontoret.

Fordonsersättningarna väntas stiga till högre belopp nästa år till följd av att cykelersättningarna höjts i det nya kollektivavtalet.

Anslagen för övriga expenser och representation räckte inte till under 1950. Under 1952 kommer den nya stora brokranen att levereras till djuphamnen, vilket väntas medföra en del extra omkostnader för representation m. m. Hamnstyrelsen har därför höjt beloppet till 2.500 kronor från 2.000 kronor.

Anslaget för förbrukningsmaterial under punkt 121 har höjts med 1.300 kronor, vilket liksom beträffande åtskilliga andra anslag beror på prishöjningarna. Arvodet för kranbesiktning, som i 1951 års stat är upptaget med ett förslagsanslag å 2.000 kronor, har nu upptagits till 3.000. Den allmänna löne- och prisutvecklingen medför, liksom även den utökade kranparken, att arvodet till besiktningsmannen väntas bli höjt. För kontroll av de nya kranarna i djuphamnen finns i 1951 års stat ett anslag på 8.000 kronor. För 1952 beräknas anslaget kunna nedsättas till 4.000 kronor.

Fastighetskontoret har meddelat att premierna för hamnens ansvarsförsäkring höjts. Anslaget har därför upptagits till det av fastighetskontoret uppgivna beloppet 1.900 kronor.

I 1951 års stat finns ett anslag å 5.000 kronor för hamnstyrelsens utgifter å arbeten för utomstående. Då hamnens verkstad numera är synnerligen hårt ansträngd för hamnens egen räkning samt kranmaskinisterna få föga tid över från huvuduppgiften krankörning till arbete i verkstaden, ser sig hamnstyrelsen under 1952 icke ha stora möjligheter att utföra arbeten för utomstående. Anslaget har därför sänkts till 4.000 kronor.

Enär hamnens vägar och upplagsplatser ökats till följd av utbyggnaden i djuphamnen, har anslaget för underhåll av dessa höjts från nuvarande 1.000 kronor till 3.000 kronor.

Interna anslaget för offentlig belysning och renhållning à 2.640 kronor i innevarande års stat har enligt uppgifter från de debiterande myndigheterna höjts till 3.500 kronor, vilket beror på prishöjningar och att större områden kommit under hamnens förvaltning. Kostnaderna för hamnbelysning och fyrlampor ökas på grund av djuphamnens utbyggnad. Anslaget har höjts från 7.000 kronor till 8.500 kronor. Brandförsäkringspremierna komma att höjas något enligt uppgift från fastighetskontoret. Anslaget har justerats i enlighet härmed. För isväckning beräknas kostnaderna bli högre under nästa år eftersom kajerna blivit längre efter utbyggnaden.

För uppvärmning och städning av hamnkontoret måste större belopp avsättas än tidigare eftersom bränslepriserna stiga och lönerna nyligen höjts för städningspersonalen i det nya kollektivavtalet. Anslaget föreslås därför utgå med 3.000 kronor. Det nu löpande anslaget uppgår till 2.500 kronor.

I 1951 års stat upptages för underhåll av järnvägsspår ett förslagsanslag à 6.000 kronor. Under 1950 uppgick utgifterna för detta ändamål till cirka 16.000 kronor. Det är tydligt att anslaget icke är tillräckligt i år varför hamnstyrelsen ser sig nödsakad räkna med en kostnad à 13.000 kronor för nästa år. Detta beror främst på att Statens Järnvägar ökat sina priser för byte av slipers och övrigt underhåll, som hamnen icke själv får ombesörja.

Anslaget för underhåll av hamnmaskiner har tidigare icke varit tillräckligt, varför en höjning till 60.000 kronor bör vidtagas. Denna ökning, liksom så många andra av ökningarna i årets stat, beror på höjda löner och priser samt den utbyggda djuphamnen och det ökade antalet kranar. För underhåll av motorbåten har upptagits 1.200 kronor mot 800 kronor i 1951 års stat. Ökningen beror på att en påbörjad ombyggnad av båten skall fullföljas. Lönerna till kranskötarna stiga med betydande belopp beroende på lönehöjningar i nytt kollektivavtal och ökat antal anställda. Lönerna för besättningsmän å bogserbåten stiga också. Anslaget "övriga kostnader för kranar och lastmaskiner" innefattar främst kostnaderna för elström till kranarnas drift. På grund av ökad kranpark och ökade strömkostnader har anslaget måst höjas till 50.000 kronor från det i 1951 års stat upptagna beloppet 35.000 kronor. Summan för "Försäkring av maskiner och transportmedel" har visat sig tidigare ha varit upptagen något för högt. Hamnstyrelsen vågar därför sänka anslaget till 21.350 kronor från nuvarande 23.000 kronor.

Räntekostnaderna ha stigit ytterligare i förhållande till de i löpande års stat beräknade, vilket beror på den ökade upplåning som följer dels av byggnadsarbetena för utvidgning av djuphamnen och dels av anslagen för anskaffande av nya kranar och övrig utrustning å den utbyggda kajen. Räntorna ha i 1951 års stat upptagits till 223.237 kronor. Under 1952 beräknas ränteutgifterna stiga till 314.198 kronor.

Kapitalutgifter.

Tidigare reserverade anslag för nytt hamnmagasin samt för om- och tillbyggnad av kafé i djuphamnen behöver icke längre reserveras.

Stadsfullmäktige ha den 28 juni 1951 anvisat ett tilläggsanslag à 24.000 kronor för en dykdalb i djuphamnen. Anslaget skall enligt beslutet täckas i hamnstyrelsens stat för 1952 varför beloppet upptagits i statförslaget.

Det i 1951 års stat upptagna anslaget à 40.000 kronor för uppsättning av betongskärmar vid malmupplag i djuphamnen har numera tagits i anspråk och skall följaktligen ej reserveras.

Tidigare anvisat reservationsanslag à 30.000 kronor för inredande av personalrum

i gamla hamnen har ännu icke utnyttjats varför hamnstyrelsen hemställer att anslaget reserveras för 1952. Likaså anhåller hamnstyrelsen att reservationsanslaget i 1951 års stat å 15.000 kronor för byggande av stängsel kring hamnens verkstad i djuphamnen reserveras. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 22 februari 1951 har i staten medtagits ett anslag å 18.000 kronor för uppförande av en båtbrygga i gamla hamnen. Stadsfullmäktige beslöto samma dag anvisa ett anslag å 10.000 kronor för uppförande av en mindre personalbyggnad i djuphamnen, vilket anslag skulle upptagas till täckning i 1952 års stat. Den 31 maj 1951 anvisade stadsfullmäktige ett tilläggsanslag å 30.000 kronor för anskaffande av en bilvåg i djuphamnen. Anslaget skulle enligt beslutet täckas av uttaxerade medel i 1952 års stat. Den 28 juni 1951 beviljade stadsfullmäktige hamnstyrelsen ett anslag å 41.000 kronor för byggande av gångbrygga och en oljeledning i djuphamnen. Anslaget skulle upptagas till täckning i staten för 1952. Utöver detta anslag å 41.000 kronor har hamnstyrelsen senare funnit, att 8.000 kronor erfordras för installation av värmeledning i oljeledningen för att förhindra att olja stelnar och fastnar i ledningen under den kalla årstiden. För begagnande av ledningen kommer oljefirmorna att betala särskild ersättning till hamnstyrelsen.

Utbyggnaden av djuphamnen har såsom tidigare berörts i denna skrivelse medfört att ytterligare personal måste anställas för skötsel av de nya kranarna. Detta har till följd att personalutrymmena i hamnens verkstadsbyggnad bli otillräckliga och måste utvidgas. För ombyggnad av verkstaden har styrelsen därför upptagit ett reservationsanslag å 15.000 kronor.

Ett tidigare reserverat anslag för tillverkning av ny gripskopa för kol har ännu icke kunnat tagas i anspråk på grund av arbetsanhopningen i hamnens verkstad. Styrelsen anhåller för den skull att anslaget måtte reserveras även för 1952. Däremot kan tidigare reserverat anslag för reservkübel utgå ur staten.

Reservationsanslag har medtagits å 8.600 kronor för anskaffande av dykarutrustning. I en hamn av Västerås storleksordning är det av stor betydelse att å platsen ha tillgång till dykare och dykareutrustning. Tidigare har hamnstyrelsen fått anlita dykare från annan ort. Under de senare åren har man dock kunnat anlita dykare från firman som bygger den nya kajen i djuphamnen. Sedan byggnadsarbetena färdigställts blir hamnstyrelsen åter hänvisad till att från fall till fall anskaffa dykare från annan ort, vilket medför tidsutdräkt och betydande kostnader. Bland stadens anställda finns en person, som är utbildad för dykningar. För att på detta område fullständiga hamnens möjligheter till service åt trafikanterna och för att underlätta verksamheten för hamnens egen del anhåller styrelsen nu att anslag lämnas för inköp av dykareutrustning.

Amorteringarna å hamnens lån uppgår av skäl som tidigare berörts ifråga om de ökade räntorna till avsevärt större belopp än i löpande års stat. Enligt beräkning å drätselkontoret kommer amorteringarna under 1952 att uppgå till 468.647 kronor. I 1951 års stat är motsvarande summa 351.513 kronor.

Driftinkomster.

Den interna posten för småbåtarnas andel i hamnens kostnader har höjts från 3.000 kronor till 3.500 kronor.

Höjda hamnavgifter och ökad trafik i hamnen väntas medföra större inkomster under 1952 än de som inflöto under det tilländalupna räkenskapsåret 1950. Hamnstyrelsen har ansett sig kunna räkna med höjning av varuavgifterna från i årets

stat upptagna 179.500 kronor till 305.000 kronor. Fartygsavgifterna ha av samma skäl höjts från 98.000 kronor till 147.000 kronor. Upplagsplatserna öka i omfång sedan djuphamnsutbyggnaden slutförts, och styrelsen anser sig kunna förutse en ökning av inkomsterna för hyra av upplagsplatser från 35.000 kronor, som beräknats i 1951 års stat, till 50.000 kronor. Posten "Övriga hyror" har höjts från 4.800 kronor till 8.000 kronor. Häri ligger bl. a. ökad hyra för det ombyggda kaféet i djuphamnen.

Krantaxan har höjts under 1951 och man kan ha anledning höja summan för inkomsterna av kranarna från 225.000 kronor i löpande års stat till 450.000 kronor.

De sålunda beräknade ökade inkomsterna är likväl av den omfattning att de icke förmår täcka de stora belopp som tynger hamnens utgiftsstat, framför allt de stora amorteringar och räntor, som skola betalas å lånen för utbyggnad av djuphamnen och inköp av nya kranar. De överskjutande utgifterna, som kommer att regleras å finansförvaltningens stat, uppgår till 348.160 mot 459.316 kronor i statförslaget för 1951. Denna förbättring som styrelsen tror sig ha anledning emotse för 1952 i förhållande till beräkningarna för 1951, trots ökade löner, räntor och amorteringar, hoppas styrelsen vinna som resultat av den avslutade djuphamnsutbyggnaden, ökad trafik och höjda taxor. Under räkenskapsåret 1950 lämnade hamnen inkomster, vilka betydligt översteg de i budgeten beräknade och till största delen kunde täcka utgifterna. Då hamnrörelsen är en mycket konjunkturbetonad verksamhet kan emellertid i dagens läge föga förutses om vad man under 1952 har att emotse. Goda skäl finnas emellertid för antagande, att den livliga trafik, som rått under 1950 och som fortfarande pågår under 1951, skall kunna fortsätta och utvidgas sedan de pågående utbyggnadsarbetena färdigställts och hamnen efter leverans av nya kranar står beredd att erbjuda trafikanterna långt större möjligheter till snabb lastning och lossning än som nu är fallet.

Småbåtshamnar.

Småbåtshamnarna förvaltas av hamnen men återfinnas i staten under särskild rubrik, skild från den allmänna hamnrörelsen beroende på att stadens åtgärder för att bereda platser åt småbåtar ej får föras samman med den egentliga hamnrörelsen.

Statförslaget för småbåtshamnarna upptar inga större förändringar i förhållande till 1951 års stat. Nämnas bör emellertid att reservationsanslaget för ombyggnad av båtbrygga i Lillån numera tagits i anspråk och sålunda ej skall reserveras. Ett nytt reservationsanslag å 13.000 kronor har emellertid medtagits för ombyggnad av mittbryggan i Lillån, som nu är i mycket dåligt skick. De tidigare särskilda anslagen för anordnande av småbåtshamn samt underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbryggorna i Svartån bör reserveras och kan sammanföras till ett anslag.

På grund av vad nu anförts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa förslaget till utgifts- och inkomststat för hamnen under 1952.

Västerås den 6 juli 1951.

För HAMNSTYRELSEN:

Herman Thorén.

|Sven Martiin.

Bilaga 11 Tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för tekniska verken överlämnar härmed förslag till utgifts- och inkomststat för verken för år 1952 och får därjämte anföra följande:

Budgetarbetet har försvårats av ovisshet om prisutvecklingen år 1952. Förslaget har uppgjorts under förutsättning att exceptionell försämring av penningvärdet icke inträffar. För gasverkets del föreligga ytterligare två ovissa faktorer, nämligen prisförhållandena på kolmarknaden och relationen mellan kol- och kokspris. Sistnämnda pris har av myndigheterna länge hållits avsevärt lägre än vad priset på kol skulle betingat. En förbättring har emellertid på senaste tid skett, och styrelsen har utgått från dagens prisförhållande. Om de nya befattningar, förslaget upptar, kommer särskild framställning att göras.

De för verken gemensamma utgifterna och inkomsterna ha fördelats på de olika verken enligt vid senaste bokslut tillämpade grunder.

Under gemensam förvaltning ha löner och arvoden beräknats med beaktande av omändring av extra befattningen såsom kontorsassistent till ordinarie tjänst såsom stadsbokhållare. Arvodet till styrelsens ordförande har på grund av ökat arbete och ansvar höjts till 1.500 kronor. Bland lokalkostnader har upptagits ett nytt anslag å 10.000 kronor för ändringsarbeten i drätselkontorets kassalokal. Mot utgiften svarar höjd hyresinkomst.

Verkens driftutgifter.

Gasverkets utgifter stiga till 3.333.500 kronor mot 2.358.600 kronor i årets stat. Kostnaderna för inköp av gaskol ha beräknats till 2.350.000 kronor, vilket innebär en stegring med 800.000 kronor. Utgiften för kraftinköp har ökat från 18.000 kronor till 40.000 kronor.

Elverkets utgifter uppgå till 3.570.600 kronor mot 2.748.300 kronor i 1951 års stat. Ökningen hänför sig huvudsakligen till två poster, inköp av elkraft, som ökar med 500.000 kronor och slutar på 1.900.000 kronor, och underhåll av ledningsnät med inbegripande av smärre nyanläggningsarbeten, som stiger från 210.000 kronor till 350.000 kronor.

För vatten- och avloppsverk beräknas utgifterna till 1.435.400 kronor. I innevarande års stat utgöra de 1.156.000 kronor. Vattenverkets fortgående utbyggnad har medfört behov av ordinarie befattning såsom maskinmästare räknat från den 1 juli 1952. I anslaget för löner och arvoden har jämväl beaktats inrättandet av ordinarie befattning såsom förrådsförman för förrådet å Kungsängen.

Kapitalutgifter.

För anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar anhålles om 160.000 kronor för fördelning på olika verk sålunda; gasverk 40.000 kronor, elverk 70.000 kronor samt vatten- och avloppsverk 50.000 kronor. För utbyte av verkens adresseringsmaskin, som varit i bruk i tjugu år och är starkt försliten, mot ny för en mellangift av c:a 4.000 kronor och för anskaffning av arbets- och tidsbesparande specialmaskin för debitering av gas-, el- och vattenavgifter, offererad till ett pris av 46.100 kronor, har upptagits anslag å 50.000 kronor. Av beloppet komma på gasverk 10.000 kronor, på elverk 30.000 kronor och på vatten- och avloppsverk 10.000 kronor. Anslag å 31.000 kronor har begärts för anskaffning av justeringsutrustning

för elmätare. I staten för vatten- och avloppsverk ha dessutom upptagits anslag à 38.000 kronor för inköp av ytterligare en rensskärare och à 45.000 kronor för anskaffning av två lastbilar för vattenverkets behov. I denna stat ha även avsatts 1.000 kronor, såsom i årets stat, till fond för anskaffning av bl. a. hiss till vattentornet och 20.000 kronor till fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar. Anslag har ej begärts för inköp av större arbetsmaskiner, då kostnaderna för sådana lämpligen täckas med medel ur sistnämnda fond.

Kapitalutgifterna utgöra för gasverk 50.000 kronor, för elverk 131.000 kronor samt för vatten- och avloppsverk 164.000 kronor. Motsvarande belopp i årets stat äro 90.000, 60.000 och 121.000 kronor.

Verkens driftinkomster.

Gasverkets inkomster stiga till 3.339.000 kronor mot 2.389.573 kronor i årets stat. I gasavgifter från enskilda väntas inflyta 1.325.000 kronor, vilket i jämförelse med 1951 års stat innebär en ökning med 225.000 kronor. Inkomsten på försäljning av koks och tjära beräknas stiga med 725.000 kronor och uppgå till 2.000.000 kronor.

Elverkets inkomster äro beräknade till 4.351.800 kronor mot 3.548.900 kronor i innevarande års stat. Inkomsten på enskild strömförbrukning har upptagits till 4.150.000 kronor eller 785.000 kronor högre än för år 1951. Inkomsten på allmän belysning har höjts från 65.000 kronor till 80.000 kronor, elskatten ej medtagen.

Vattenverkets inkomster uppgå till 1.336.500 kronor varav i vattenavgifter beräknats inflyta 1.200.000 kronor. Motsvarande belopp i staten för 1951 äro 1.074.900 och 960.000 kronor.

Kapitalinkomster i form av avskrivningar på fasta tillgångar ha upptagits för gasverk med 157.800 kronor, för elverk med 139.300 kronor och för vatten- och avloppsverk till 238.000 kronor mot resp. 132.600, 137.100 och 248.600 kronor i 1951 års stat.

Odisponerade medel av anslag för iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden, för ombyggnad av kokssorteringsverk och för utredning om fjärrvärmedistribution önskar styrelsen få reserverade till år 1952.

Styrelsen anser det önskvärt att under år 1952 få bemyndigande att disponera över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter upp till 100.000 kronor och fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar till ett belopp om 20.000 kronor.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1952 samt

att bemyndiga styrelsen att disponera över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter upp till 100.000 kronor och fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar till ett belopp om 20.000 kronor.

Västerås den 21 augusti 1951.

För STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS STADS TEKNISKA VERK:

Gustaf Olsson.

/Åke Renvall.

Bilaga 12 A Hälsovård, 12 B Folktandvård och 14 C Köttbesiktningsbyrå.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden överlämnar sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 för allmän hälsovård, folktandvård och köttbesiktningsbyrå samt får anföra följande.

Driftutgifterna för allmän hälsovård stiga till 203.080 kronor mot 167.550 kronor i innevarande års stat. På löner och arvoden kommer en ökning om 26.500 kronor. I detta belopp ingå, förutom höjt dyrtidstillägg och ålderstillägg, 8.400 kronor för en ny ordinarie befattning såsom stadsdistriktsläkare, varom nämnden kommer att göra särskild framställning. Befattningen medför en höjning av anslaget för tjänsteläkarnas semestervikarier med 1.050 kronor men möjliggör en minskning av antalet jourer för privatpraktiserande läkare från nuvarande 161 till 77. Det nuvarande jourarvodet, 25 kronor för jour, är uppenbart för lågt, varför nämnden räknat med en höjning av detsamma till 40 kronor. Kostnaden för 77 jourer blir sålunda 3.080 kronor. Anslaget för jourtjänst, omfattande även tandläkarjour, är 3.750 kronor mot 6.000 kronor i staten för år 1951. Anslagen för personalförsäkring, pensioner och pensionsavgifter, som upptagits enligt uppgifter från drätselkontoret, öka med 10.350 kronor. Den allmänna prisstegringen jämte höjda taxor har föranlett höjning av olika anslag, nämligen för kontorskostnader från 1.000 till 1.500 kronor, för telefon, porto, annonser från 3.600 till 5.000 kronor, för hyror från 3.100 till 3.750 kronor samt för städning och belysning från 1.250 till 1.600 kronor eller med sammanlagt 2.900 kronor. Anslaget för resor och traktamenten har höjts från 1.900 till 4.000 kronor, d. v. s. med 2.100 kronor, till följd av höjda resekostnader och traktamenten samt ökad kontakt med en av hälsovårdsnämnderna i rikets 12 största städer tillsatt samarbetskommitté och sammanslutningar för behandling av hälsovårdsfrågor. För lakan, örngott m. m. för ambulanstjänst har ett nytt anslag à 250 kronor upptagits. Ersättningen till brandkåren för skötsel och körning av ambulansbilar har på brandstyrelsens framställning höjts med 2.500 kronor. Däremot har nämnden funnit skäl föreligga att nedskära anslaget för desinfektion från 500 till 150 kronor. Utgiften för utrotning av skadedjur som i årets stat upptagits till 11.000 kronor har, efter det den för detta år planerade, periodvis återkommande genomgripande utrotningen av råttor genomförts, beräknats stanna vid 4.500 kronor.

Driftutgifterna för polikliniken äro oförändrade, med undantag för en mindre höjning av arvodet till polikliniksköterskan och hennes semestervikarie.

Såsom kapitalutgift för allmän hälsovård har upptagits ett anslag om 1.400 kronor för anskaffning av ytterligare tre Acmeskåp, som behövas för kartoteket över lägenhetsbeståndet i staden. I årets stat ingår ett reservationsanslag om 5.400 kronor för bilradiostation och syrebehandlingsapparat för ambulansbil. Vid anslaget har det förbehåll gjorts, att detsamma finge tagas i anspråk endast under förutsättning att även landstinget för sin ambulansbil bekostade liknande anordningar. Då anslaget under sådan förutsättning icke kan väntas komma till användning åtminstone innevarande år, önskar nämnden reservera detsamma till år 1952.

Samtliga utgifter för allmän hälso- och sjukvård stiga till 213.780 kronor. Motsvarande utgifter i årets stat äro 181.450 kronor.

Driftinkomsterna för allmän hälso- och sjukvård beräknas till 10.700 kronor eller 600 kronor mera än i staten för innevarande år. Ökningen faller helt och hållet på lösen för protokoll och intyg.

Folktandvården uppvisar ökning av utgifterna med 1.797 kronor. Härav komma 500 kronor på anslaget för den fria tandvården för att täcka höjda tandläkararvoden. Hyran för tandkliniken och kostnaderna för uppvärmning av densamma har upptagits enligt uppgift från fastighetskontoret, och stiga dessa utgiftsposter från 12.300 till 13.597 kronor, d. v. s. med 1.297 kronor.

Driftutgifterna för köttbesiktningsbyrån ha upptagits till 15.350 kronor mot 14.200 kronor i staten för i år. Anslaget för kontorskostnader har med beaktande av den ringa anslagsförbrukningen nedskurits med 100 kronor. Däremot ha anslagen för löner och arvoden samt pension till följd av höjt dyrtidstillägg ökats med sammanlagt 1.000 kronor. Utgiften för vatten, lyse och kraft har beräknats stiga med 250 kronor.

Driftinkomsterna ha uppskattats till 5.150 kronor, vilket innebär en ökning med 1.050 kronor. Ökningen fördelar sig på besiktningsavgifter med 1.000 kronor och på vågavgifter med 50 kronor.

Hälsovårdsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna nämndens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952.

Västerås den 6 augusti 1951.

För HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN:

Gustav Andrén.

|Åke Renvall.

Bilaga 13 D 1 Varmbadhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för 1952 och i anslutning därtill anföra:

Löner till ordinarie personal äro beräknade enligt lönestat med i juni 1951 tillämpade tillägg. Löner till kollektivavtalsanställd personal äro beräknade efter avtalsuppgörelse i juni 1951. Pensionerna äro preliminärt beräknade efter uppgift från avlöningskontoret.

Trots de höjda priserna ha en rad poster bibehållits oförändrade från årets stat i akt och mening att i enlighet med utfärdade direktiv hålla kostnaderna nere. Kostnaden för bränsle och kraftström måste dock på grund av de höjda kolprisen höjas kraftigt. Beloppet är beräknat efter nuvarande pris och en obetydligt ökad förbrukning mot 1950.

Behovet av förbrukningsinventarier beräknas öka något sedan ombyggnaden är helt genomförd. Planenligt skulle linneförrådet under 1952 ha kompletterats genom ett större inköp, men på grund av de senaste årens låga badfrekvens beräknas nu linnet räcka ytterligare ett år och endast en detalj behöver inköpas, vilket har beräknats kosta 3.000 kr.

Med hänsyn till de höjda reparationskostnaderna samt badhusbyggnadens och pann-

anläggningens ålder har underhållet av fastigheten beräknats till 25.000 kr. mot 20.000 kr. 1951. Ytterligare isoleringsarbeten för att skydda tegelväggarna från sönderfrysning är troligen av nöden.

Den beräknade kostnaden för städning och renhållning har höjts i proportion till de höjda lönerna och underhållet av inventarier har ökats med 400 kr., då det tidigare visat sig otillräckligt.

Det har länge varit ett önskemål att förse bastuavdelningarna med en torrare och behagligare värme, varigenom man även hoppas att kunna öka frekvensen i badhuset. Då nu den gamla och otidsenliga kamflänsröranläggningen är så sönderrostad att den under alla förhållanden måste bytas ut, har styrelsen ansett det lämpligt att förse två basturum med moderna bastuaggregat, på vilka anbud finnes för 5.800 kr., till vilken summa kommer monteringskostnad.

Under året har det inträffat en del fall av bacillöverföring i simbassänger i andra städer, varför hälsovårdsmyndigheterna har skärpt uppmärksamheten ifråga om reningsanläggningarnas effektivitet. Även Västerås varmbadhus är föremål för ingående undersökning i detta hänseende. Redan innan detta var känt av badhusstyrelsen hade förberedelser vidtagits för att förbättra simbassängens reningsanläggning, som är en av de äldsta i landet och knappast motsvarar nutidens krav. Redan hösten 1950 förelåg ett kostnadsberäknat förslag till övergång till s. k. brytpunktsklorering med magnoklorfilter, vilket torde vara den effektivaste reningsmetoden ur bakteriologisk synpunkt. Då den hittills använda filterbehållaren inte kan beräknas hålla mer än något år till, har styrelsen ansett det mest ekonomiskt att gå in för helt ny anläggning, vilken nu beräknas kosta 16.000 kr.

För såväl bastuuppvärmnings- som reningsanläggning gäller att de mycket väl kan överflyttas till ett nytt badhus, om det skulle visa sig att ett sådant kommer till stånd inom de närmaste åren.

Vad inkomsterna beträffar har de beräknats efter de badpriser som tillämpas från sommaren 1951 samt på 1950 års frekvens.

Västerås den 18 juni 1951

För BADHUSSTYRELSEN

Theofil Öberg
Ordf.

Tord Söderquist
Sekr.

Bilaga 13 D 2 Karlslunds Tvättinrättning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för Karlslunds tvättinrättning för år 1952 och som motivering för de förändringar, som vidtagits i förhållande till den för innevarande år gällande staten, anföra.

Driftutgifter.

101,0 *Löner och arvoden:* En ökning med 2.000 kronor har betingats av höjda dyrtidstillägg.

101,5 *Löner till kollektivanställd personal:* Detta anslag har ökats med 10.000 kronor, vilket förorsakats dels av höjda dyrtidstillägg, dels av löneklassuppflyttningar för vissa befattningshavare, dels ock av lönegradsuppflyttningar, varom överenskommelse nyligen träffats vid centralt genomförda förhandlingar.

103,2 *Beklädnad till personal:* Nytt, erforderligt anslag.

105 *Personalförsäkring:* Höjning företagen efter anvisning av drätselkontoret.

107 *Pensioner:* Se 105.

108 *Pensionsavgifter:* Se 105.

121,1 *Tvättmedel:* På grund av avsevärd prisstegring har en höjning med 700 kronor måst företagas.

121,2 *Övrig förbrukningsmateriel:* Detta anslag har kunnat sänkas med 200 kronor.

124 *Förbrukningsinventarier:* Anslaget har visat sig otillräckligt, varför detsamma måst ökas med 300 kronor.

166 *Underhåll av bil och*

167 *Övriga kostnader för bil:* Med ledning av föregående och innevarande års förbrukning ha anslagen höjts med 100 resp. 900 kronor.

168 *Underhåll av maskiner:* Detta anslag har upptagits med ett med 100 kronor förhöjt belopp medan

169 *Övriga kostnader för inventarier* kunnat sänkas med 50 kronor.

Kapitalutgifter.

368 *Anskaffning av inventarier:* Sedan under föregående och innevarande år ganska omfattande kompletteringar av inventarierna förekommit, har anslaget upptagits med endast 250 kronor.

Västerås i augusti 1951.

För FATTIGVÅRDSSTYRELSEN:

Theofil Öberg.

Ordförande.

|Sten Fägerstam.

Bilaga 15 A Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Folkskolstyrelsen får härmed överlämna bifogade utgifts- och inkomststat för år 1952, och får i sammanhang därmed anföra följande:

Statförslaget företer jämfört med staten för år 1951 en relativt stark ökning av såväl utgifts- som inkomstposterna. Som i nedanstående motiveringar till vissa littera anföres beror detta förhållande på *dels* det alltjämt stigande barnantalet (läsåret 1950/51 4.750 barn, läsåret 1951/52 beräknat 5.300 och läsåret 1952/53 c:a 5.900), *dels* de stora löne- och prisstegringarna, vilka redan äro fakta. Stadens nettokostnader för folkskolan beräknas till kronor 2.782.880:—.

Beträffande statförslagets delposter vill folkskolstyrelsen anföra:

15A1—101,0.

a) Här har upptagits lön för en ny ordinarie skrivbiträdesbefattning. Ifrågavarande

tjänst har under år 1951 varit anordnad som extra skrivbiträdestjänst. Framställning ingiven till Stadsfullmäktige 13/6 1951.

b) Arvodena till överlärare och tillsynslärarna ha höjts med 20 %, varom förslag ingives till Stadsfullmäktige i särskild skrivelse.

15A1—110.

Höjningen föranledes av förutom prisstegringar kostnad för utgivande av årsredogörelse.

15A1—115.

Ur anslagsposten ha utbrutits resor enl. litt. 15A3 o. 4. 115. Återstod kr. 2.000: —, vilket belopp höjes till 2.500 med hänsyn till dyrtiden. I sistnämnda belopp inrymmes reseanslag till överläraren i Östra distr. kr. 300: — (tidig. 200), överläraren i Västra distr. kr. 200: — (tidig. 100), överläraren för specialklasserna kr. 100.

15A1—368.

Se bilaga!

15A2—101,11.

a) Arvodet till simlärarinnan har beräknats utgå efter 20 veckotimmar med ett timarvode, som höjts med 20 % till kr. 7: 50 från 6: 35. Skrivelse till S. F.

b) Arvode till trädgårdslärarna har höjts med 20 %. Skrivelse till S. F.

c) Arvodet till bibliotekarien utgör enl. 1951 års stat 1.000 kr. Till en beräknad bibliotekarietjänst i Gideonsbergsskolan finns i stat för 1951 upptaget 1.000 kr. Bibliotekarie för Gideonsbergsskolan har ej ännu kunnat tillsättas. Skolbibliotekarien E. Hedberg har för ordnandet av klassbibliotek i Gideonsbergsskolan under 1951 utom sitt ordinarie arvode à 1.000 kr. uppburit 500 kr. För 1952 föreslås att arvodet till E. Hedberg höjes med 20 % à 1.000 kr. samt med 500 kr. med hänsyn till den starkt utökade biblioteksverksamheten. Skrivelse till S. F.

Till avlönande av blivande bibliotekarien i Gideonsberg föreslås oförändrat kr. 1.000: — samt till bibliotekarie i Blåsbåskolan likaså kr. 1.000: —. Skrivelse till S. F.

d) Folkskolläraren, numera överläraren, N. Stenvall, har under 1950 i egenskap av filmarkivarie åtnjutit 2 timmars nedsättning i undervisningsskyldigheten per vecka. Dylik nedsättning får ej förekomma för överlärare, varför folkskolstyrelsen under 1951 förvandlat nedsättningen i undervisningsskyldigheten, som för 1951 beräknats till 3 veckotimmar, till kontant ersättning om kr. 900. Samma belopp har beräknats i staten för 1952. Kostnaden för timlärare i Stenvalls klass har bestritts av staden.

e) Som ersättning till materielvårdare i de olika överlärardistrikten har i stat uppförts kr. 4.095: —, motsvarande 21 veckotimmar under 39 veckor à kr. 5: — pr timme. Särskild framställning ingives till Stadsfullmäktige.

15A2—108.

Distriktet åligger numera att erlägga pensionsavgiften för övningslärare. Uppgift från Statens pensionsanstalt kan icke f. n. erhållas om beloppets storlek. För 30 övningslärare (inklusive musik-, gymnastik-, samt sång- och musikkonsulentbefattningarna) beräknas beloppet preliminärt till kr. 25.000: —.

15A2—121,1—4 samt 124,1—3.

De relativt starka höjningarna äro *ofrånkomliga* beroende på *dels* de onaturligt stora prisstegringarna på papper, böcker, trävirke, garner och tyger o. d., *dels* den starka stegringen av barnantalet.

15A2—368.

Se bilaga!

15A3—101,0.

a) Här har upptagits lön till en ny ordinarie skolsköterskebefattning, som motiveras av det stigande barnantalet. Framställning ingiven till Stadsfullmäktige den 13/6 1951.

b) Sedan överläraren för specialklasserna ålagts att utan särskild ersättning vara kurator för från skolan avgångna manliga hjälpklasselever, har i stat för 1952 uppförts anslag till kurator för kvinnliga elever med kr. 250: —. Det förutsättes att samma belopp skall utgå från Barnavårdsnämnden.

15A3—115.

Se 15A1—115!

15A3—116.

Folkskolstyrelsen har hos Löne- och avtalsnämnden tillstyrkt cykelersättnings utgående till skolsköterskor med kr. 60 pr år. För år 1952 har i stat uppförts kr. 270 $=4\times 60$ kr.+30 kr. (för 1 sköterska $= 1/2$ år).

15A3—135.

Folkskolstyrelsen finner det angeläget med ett anslag till bestridande av vissa omkostnader för anordnande av föräldramöten samt för utgivande av en liten skrift, avsedd att årligen tillställas målsmän till nybörjare, vari skulle givas en presentation av skolans uppgifter, önskemål ang. samarbetet skolstyrelse—lärare—målsmän m. m. Särskild skrivelse inges till Stadsfullmäktige.

15A3—368.

Se bilaga!

15A4.

Höjningen av de flesta poster motiveras av de starka prisstegringarna.

15A4—101,0.

En i stat för 1951 uppförd befattning som biträdande fastighetsförvaltare har i 1952 års statförslag uppförts som ordinarie befattning. Åtgärden torde vara mycket starkt motiverad, då arbetet på skolans fastighetskontor är synnerligen stort och kan anses varaktigt bestående. Framställning ingiven till Stadsfullmäktige den 13/6 1951.

15A4—115.

Se 15A1—115.

15A4—124.

Posten har utbrutits ur 15A.4. 168.

15A4—160,1.

Se bilaga! Endast behövliga reparationer ha upptagits i förslaget och i den omfattning som tillgänglig arbetskraft beräknas medgiva. Dock har folkskolstyrelsen varit tveksam beträffande reparationernas av Berga f. d. skola omfattning. En nödtorftig reparation belöper sig till kr. 3.060. Skulle en mera genomgripande reparation företagas, varigenom huset kan anses varaktigt iståndsatt, drar denna en beräknad merkostnad av kr. 6.940: —.

15A4—160,2.

Se bilaga!

15A4—368,1.

Se bilaga!

15A5.

Höjningen av anslagen till löner, mat m. m. beror på, förutom löne- och prisstegringar, nya bespisningar i Skerike, Folkets Park och Blåsbo. En utredning angående skolmåltidskostnaderna och organisationen av skolmåltidsverksamheten överlämnas till Drätselkammaren.

15A5—101.

För vakthållning vid skolmåltiderna finnas fr. läsåret 1951/52 i författning givna normer. Beloppet kr. 11.000 har beräknats med hänsyn tagen till ifrågavarande bestämmelser.

15A5—126.

För transporter från bespisningskök i staden till Skerike och från Gideonsberg till Folkets parks förhyrda skolmåltidslokal och för prisstegringar bör anslaget höjas med 7.500: —.

15A5—368.

Se bilaga!

Västerås den 14 augusti 1951.

På FOLKSKOLSTYRELSENS vägnar:

Birger Grip.

/H. Collin.

Bilaga 15 B Praktisk mellanskola.

Till Stadsfullmäktige.

Styrelsen för praktiska mellanskolan i Västerås får härmed överlämna bifogade utgifts- och inkomststat för år 1952 och får i sammanhang därmed meddela följande. I möjligaste mån har styrelsen iakttagit den av drätselkammaren anvisade återhållsamheten när det gäller utgiftsstaten. Dock visar denna på en del punkter höjningar i förhållande till föregående år, beroende huvudsakligen på fyra orsaker: dyrare löne- och inköpskostnader, skolans förestående ev. utvidgning med flera klassavdelningar, beräknad inflyttning i f. d. seminariets byggnad, som utrymmes av h. a. läroverket till höstterminen 1952 samt uppskjutna nu nödvändiga inventarieanskaffningar. När det gäller löner, blir utgiftsökningen ej så kännbar för staden, då staten bidrar med 78 % av lärarnas löner. Inköpskostnader för nästa år blir antagligen ej mindre, snarare högre för läroböcker och annan undervisningsmateriel. Styrelsen har vidare ansökt hos K. Maj:t om en parallellklassavdelning på handelslinjen på grund av stort antal sökande till första klassen fr. o. m. höstterminen 1951, en beräknad utgift i innevarande års stat samt ännu (vid halvårsskiftet) ej avgjord av K. Maj:t. Vidare hyser styrelsen den allvarliga förhoppningen att, när h. a. läroverket utrymmer f. d. seminariebyggnaden, praktiska mellanskolan får — just då lokalbehovet på grund av skolans ökade klassantal blir prekärt — övertaga denna byggnad tills vidare, till dess skolans hittills segslitna byggnadsfråga med tillbyggnad för "tekniska skolan" lösts. En inflyttning i f. d. seminariet höstterminen 1952 drager en del nya kostnader, som styrelsen anser böra anges i 1952 års utgifter, då styrelsen hittills alltid i princip försökt i sina anslagsäskanden införa och deklarera utgifterna i utgiftsstaten för kommande år på en gång. Styrelsen beräknar vidare några nya, hittills uppskjutna inventarieanskaffningar, vilka här nedan komma att särskilt motiveras. I olikhet med föregående år beräknar styrelsen icke någon anskaffning av skrivmaskiner, fastän en del skrivmaskiner skulle behöva utbytas mot lämpligare.

Styrelsen övergår efter ovanstående allmänna motivering till detaljmotivering av höjda anslag.

Löne- och arvodesstaten: Dyrtidstillägget är höjt i enlighet med nu gällande statliga bestämmelser. Å övriga lärarlöner är lönesumman för icke ordinarie lärare höjd från 53.674 kr. till 75.000 kr., beroende dels på ökning av antalet lärare, dels på höjda timlärarlöner.

Kontorskostnader äro efter anvisning av stadskamreraren om överflyttning av trycksaker från kontot för telefon etc. till detta konto höjda till 2.000 kr. *Utgiften för telefon etc.* är bibehållen vid 2.000 kr., beroende på höjda utgifter för telefon, porto och annonser. *Kontot för övriga expenser* är höjt från 400 kr. till 700 kr., då utgifterna på kontot för innevarande första halvåret uppgå till över 300 kr. *Kontot för fri undervisningsmateriel* inkl. fria läroböcker är höjt från 12.000 kr. till 15.000 kr. beroende på ev. nytillkomna två klasser under höstterminen 1952. *Undervisningsmaterielanslaget* är höjt med 1.000 kr., då sådan materiel dels blir dyrare, dels behövs anlitas i större utsträckning, när elevantalet växer. *Anslaget för utlånad materiel,* som representerar engångsanskaffning av lexika m. m., är upptaget till 5.000 kr., då skolan behöver utöka detta utlåningsförråd av ex. lexika, som väl också blir dyrare. *Anslaget till fria skolmåltider* är höjt från 4.250 kr. till förslagsvis 8.500 kr. Under innevarande läsår ha 34 elever av 193 bespisats i folkskolans regi, men styrelsen räknar under nästa år med 50 elever i bespisningen, vilket motsvarar c:a 20—25 % av elevantalet. Eleverna få endast åtnjuta bespisning efter särskild anhållan och av trängande skäl. Portionerna betalas internt till folkskolan f. n. med 85 öre pr elev och måltid. Statsbidraget uttages på sedvanligt sätt av folkskolan. *Simbadsanslaget* är höjt från 300 kr. till 1.000 kr., då anslaget innevarande år visat sig otillräckligt. Även denna post är intern med varmbadhuset. Eleverna ha i regel erhållit ett badbesök pr vecka under en av de tre gymnastiktimmarna pr vecka. Anledningen till denna anordning är den stora bristen på gymnastiksalar. Åtgärden att använda varmbadhuset är rekommenderad av skolöverstyrelsens gymnastikkonsulent. *Anslaget till hållningsgymnastik* är höjt från 400 kr. till 700 kr., beroende på ökat elevantal. Ett nytt *anslag* på 500 kr. är upptaget för *psykisk rådgivning* och *testning,* enär ett sådant anslag visat sig behövligt, ex. testning av ordblinda elever, som är ett rätt vanligt fel i skolan. Ett liknande anslag finnes innevarande år i kommunala flickskolans stat. *Anslaget för hyror,* mest interna, är höjt från 14.800 kr. till 25.000 kr., beroende dels på ett ev. övertagande av f. d. seminariets byggnad, dels på hyra för ytterligare en sal i folkskolan à 2.000 kr., dels ökad hyra för skolans rektorsexpedition, som dessutom enligt styrelsebeslut bör erhålla större utrymmen t. ex. för skrivbiträdet och för ett arkiv, som nu saknas totalt. För *städning, eldning* etc. är anslaget höjt från 7.500 till 10.000 kr. beroende på utökade lokaler. Av samma orsak äro *anslagen för belysning* och *uppvärmning* höjda, det förra med 200 kr., det senare med 1.500 kr. *Anslaget till underhåll av inventarier* är höjt från 800 kr. till 1.500 kr., beroende på ökade beräknade utgifter för att hålla skolans inventarier i gott skick. Vidare har styrelsen höjt *anslaget för övriga kostnader för inventarier* från 300 kr. till 500 kr., då skolans flyttning av inventarier mellan olika lokaler blir mer omfattande under år 1952.

Kapitalutgifter.

Anskaffning av inventarier.

Under denna rubrik har styrelsen höjt anslaget innevarande år, 5.500 kr., till 17.100

kr. Detta anslag innefattar följande utgifter. Anskaffning av en filmprojektor för 3.500 kr. för att användas till visning av skolfilmer från h. a. läroverkets med praktiska mellanskolan gemensamma filmarkiv. Praktiska mellanskolan är veterligen den enda skolan i staden, som saknar filmprojektor. För tillbehör (kortlåda) m. m. för en inköpt bokföringsmaskin beräknas 500 kr. Då rektorsexpeditionen f. n. saknar möjlighet att förvara oersättliga arkivhandlingar, beräknar styrelsen, då lokalfrågan för expeditionen lösts, inköpa ett kassaskåp för 1.500 kr. För skolmöbler för två klasser under läsåret 1952 beräknas 7.000 kr. (3.500 kr. pr klassavdelning).

För ett ytterligare skrivbord jämte arbetsstol för skrivbiträdet är beräknat ett anslag på förslagsvis 1.000 kr. För skolans skrivmaskiner (18 st.) är beräknat anskaffning av tillhörande skrivmaskinsbord och stolar à 200 kr. pr st., då nuvarande bord och stolar äro synnerligen underhaltiga. De flesta borden äro omkring 30 år gamla och ej för eleverna lämpliga för deras undervisning i maskinskrivning.

Driftinkomster.

Statens bidrag till lärarlöner är fortfarande 78 %. Då inkomsten från staten vid skolans utvidgning på grund av det statliga budgetåret lider av en viss eftersläpning, är anslaget upptaget till 100.310 kr.

Västerås den 28 juni 1951.

Folke Ericsson.
Ordförande.

|Knut Carlfors.

Bilaga 15 D Kommunal Flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för komm. flickskolan i Västerås får härmed framlägga förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1952, och vill i samband därmed göra följande påpekanden:

Bland *personalkostnaderna* har ett arvode till bibliotekarien upptagits till kronor 1.000: —. Kungl. Skolöverstyrelsen har beviljat den ord. ämnesläraren, som sköter biblioteket, nedsättning i tjänstgöringsskyldigheten på villkor att staden betalar ersättning till vikarie för minst 2 veckotimmar, vilket beräknas till kr. 1.000: —. Till bibliotekarien utgår alltså f. n. ingen kontant ersättning. — En post för kuratorsverksamhet har upptagits. — Dessutom ha extra ämneslärartjänster upptagits som för läsåret 1951—1952.

Övningslärarnas avlöningsförhållanden äro efter 1 juli 1950 reglerade.

För *realskolelärarna* har lön beräknats såsom för 3 extralärare samt för överskjutande lektioner som för timlärare.

Posten för *semesterlöner* för kollektivt anställd personal har höjts.

Administrationskostnaderna har beräknats något högre med hänsyn till att skolan blivit större.

Undervisningsmaterielen har upptagits till samma belopp som föregående år.

Skolmåltiderna ha slopats eftersom sådana sannolikt ej kunna inrättas under år 1952. Skulle ändring ske, kommer styrelsen att göra särskild ansökan om anslag.

Hälso- och sjukvårdskostnaderna ha enligt bestämmelserna höjts med hänsyn till det höjda elevantalet.

Bland *lokalkostnaderna* är posten för städning och skurning höjd, dels på grund av höjda löner, dels på grund av att städområdena bli flera.

Dessutom ha smärre justeringar gjorts på några andra konton för att täcka beräknade kostnader.

Utgifterna för *belysning och uppvärmning* ha upptagits till högre belopp, då det visat sig, att innevarande års anslag sannolikt ej kommer att räcka till.

På *kapitalökningen* har en särskild post upptagits för inköp av en ormigapparat samt för utbyte av en skrivmaskin. Dessutom har upptagits ett anslag på kr. 50.000: —, vilket redan anslogs av Stadsfullmäktige den 28 juni 1951, för inredning av aulan och nya klassrum.

Inkomsterna ha beräknats efter samma grunder som förut. Terminsavgifterna ha emellertid beräknats till kr. 22.000: — mot kr. 18.000: — föregående år, samt skolköksavgifterna till kr. 2.000: — mot kr. 1.500: —, beroende på att elevantalet ökats.

På kontona 178,2, 270,5, statsstipendier har på utgifts- och inkomstsidan upptagits ett belopp på kr. 10.000: —.

Västerås den 15 augusti 1951.

Agnes Söderquist.
Ordförande.

Ingeborg Jansson.
Sekreterare.

Bilaga 15 H Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning överlämnar härmed vördsamt förslag till stat för skolorna för kalenderåret 1952, men även avseende statens budgetår 1952/1953.

Skolornas verksamhet beräknas bliva bedriven totalt i ungefär samma omfattning som innevarande år.

Genom det förändrade penningvärdet ha en hel del poster måst beräknas till större belopp än i innevarande års stat. De väsentligaste förändringarna äro följande:

Höjda tillägg till de ordinarie lärarna och motsvarande beräknad höjning av timlärararvodena i enlighet med höjning av dessa arvoden vid övriga skolor, där arvodena bestämmas av Kungl. Maj:t, liksom de ordinarie lärarnas högre lönegradsplacering enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1951, har lett till att konto 101,1, trots att skolans verksamhet icke beräknats få ökad omfattning totalt, och trots att antalet ordinarie befattningshavare är oförändrat, i alla fall måst räknas upp väsentligt. Kontona för kontorskostnader och för telefon, porto, annonser o. d. ha beräknats ökade, det första med 20 % och det senare med något mer, men en inkomstökning på 500 kr. beräknas som motvikt till det senare kontots ökning, på posten 270,5. Kontona produktionsmaterial och arbetspremier ha höjts väsentligt, men de balanseras som vanligt helt av inkomsterna för försäljning av elevernas produkter. Posten

förbrukningsmateriel för undervisningen har räknats upp med 500 kronor, men en motsvarande inkomstökning erhålles som följd av detta på konto 270,3 med kronor 250: —. Bränsleutgifterna ha med hänsyn till förhållandena på bränslemarknaden upptagits till 20.000 kr. i stället för nu 15.000 kr. Bidraget till statsverket för avlöning av vaktmästare har föreslagits höjt med 1.200 kr. Detta är en följd uteslutande av ändrade avlöningsförhållanden genom höjda tillägg. Statsstipendierna beräknas på såväl utgift- som inkomstsidan till något lägre belopp än i år. Till anskaffning av inventarier, kapitalutgift, konto 368,1, beräknas såsom i år 2.000 kr. Denna post är avsedd till komplettering av möbelbehovet i skolan. Posten 368,2, anskaffning av stadigvarande undervisningsmateriel, föreslås höjd från nuvarande 9.500 kr. till 11.500 kr., vilket dock leder till höjning av statsbidraget med 1.000 kr., på konto 270,2. Posten 368,2 beräknas huvudsakligen bli använd till anskaffning av maskiner i elektromekaniska verkstaden såsom ersättning för förslitna och till komplettering av maskinparken, men är även avsedd till motsvarande ändamål i övriga avdelningar. De väsentligaste anskaffningarna av stadigvarande undervisningsmateriel, som planeras, äro en kipphyvel till elektromekaniska verkstaden och en fräsmaskin till snickeriverkstaden.

Ersättningen från elektrotekniska fackskolan beräknas öka med 2.000 kr., framför allt genom den beräknade stegringen av bränslekostnaderna. Elevavgifterna beräknas nedgå från 28.000 kr. till 25.000 kr., framför allt genom beräknad minskning av antalet elever från främmande län i den s. k. "förberedande dagkursen". Detta i sin tur torde få tillskrivas, att på senare tid liknande kurser startats vid ett flertal yrkesskolor landet runt, från att tidigare kursen i Västerås varit ganska ensam i sitt slag.

Det föreliggande förslaget, som avser 1952, beräknas av styrelsen att också, liksom det analoga förhållandet tidigare varit fallet år från år, att användas vid ansökningen av statsbidrag för läsåret (det statliga budgetåret) 1952/1953, därför att, då detta statsbidrag skall sökas, senare stat än den här framförda icke finnes för yrkesskolornas del.

Västerås den 3 juli 1951.

Theofil Öberg
Styrelsens ordförande

|Folke Ericsson.

Bilaga 15 I Gymnastik och idrott.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 samt därvid anföra:

Jämförelse med innevarande års stat visar en ökning av utgifterna med cirka 66.088 kronor medan inkomsterna beräknas minska med omkring 7.000 kronor. Utgiftsökningen beror huvudsakligast på ökade löner och stegrade materialpriser men även i viss mån på kostnaderna för nyanläggning samt förbättring av befintliga idrottsplatser. Anläggning av träningsplaner m. m. har nämligen icke medhunnits i den takt förhållandena krävt med hänsyn till stadens hastiga tillväxt.

Utgifter:

Gemensam förvaltning.

Utgifterna för löner och arvoden beräknas öka med 10.000 kronor, varav dyrtidstilläggens ökning uppgår till nära 6.000 kronor och övertidsersättning för de ordinarie vaktmästarna till omkring 2.800 kronor.

På grund av nytillkomna träningsplaner fordras förstärkning av personalen med ytterligare en arbetare och dennes lön plus höjningen av dyrtids- och skifttillägget medför en ökning med 24.000 kronor.

Anslaget för avlöning under semester har på grund av löneökningarna höjts med 1.000 kronor.

Under året har tvenne pensionärer tillkommit, vilket medför en utgift å 900 kronor. Därjämte har enligt uppgift från drätselkontoret pensionsavgifterna ökat med 4.200 kronor.

Kontorskostnader, telefon m. m. har på grund av prisstegringar höjts med tillhopa 800 kronor.

Idrottsplatser.

I avsikt att nedbringa utgifterna har idrottsstyrelsen beslutat att utgifterna för biljettmottagare, vakter m. m. å Arosvallen och Idrottshallen skola bestridas av arrangerande förening och därför sänkt anslaget härför med 7.000 kronor.

Större åtgång och ökade priser på förbrukningsmateriel medför en höjning av anslaget härför med 1.000 kronor.

De ökade lönerna och höjda priserna medför kostnadsstegringar för underhåll av byggnader och inhägnader med tillhopa 5.000 kronor, för löparbanor och fotbollplaner med 3.000 kronor, för isbanor med 3.000 kronor, för värme och renhållning med 1.500 kronor, för underhåll av inventarier 500 kronor. Underhållskostnaderna för diverse träningsplaner har ökats med 6.000 kronor, vilket *dels* sammanhänger med nyssnämnda kostnadsökningar och *dels* beror på nytillkomna planer.

Ökad förbrukning och höjda taxor medföra merutgifter för belysning med 2.500 kronor. På grund av mera körning och då idrottsstyrelsen avtalat att få överta en av renhållningsverkets bilar har kostnaderna för drivmedel beräknats öka med 2.000 kronor. Skatt och försäkring beräknas öka med 500 kronor, beroende på den dubbla bilskatten och ökade försäkringspremier.

Idrottshallen.

Av samma skäl, som angivits under idrottsplatser har anslaget för biljettmottagare m. m. minskats med 3.500 kronor. Anslaget för förbrukningsmateriel har på grund av prisstegringar och ökad åtgång höjts med 1.000 kronor.

Anslaget för underhåll av byggnader och inredningar har för 1952 uppdelats och sänkts med 2.000 kronor.

Utgifterna för värme och renhållning samt vatten och belysning beräknas öka med tillhopa 4.000 kronor.

Slutligen har anslaget för underhåll av inventarier höjts med 500 kronor.

Dansarrangemang.

Under denna rubrik har löner och arvoden höjts med 300 kronor och musik med 2.000 kronor, sistnämnda beroende på att orkestrarna redan höjt sina priser.

Kapitalutgifter.

För provisoriskt ordnande av till idrottsplats upplåtet område vid Skallberget erfordras under nästa år ett belopp av 15.000 kronor.

För anläggning av ytterligare en tennisbana erfordras ett belopp av 10.000 kronor. Behovet av dylika banor är stort här i staden och idrottsstyrelsen har redan medel för en sådan, men då stadsplaneändringar hittills hindrat anordnande av densamma, begäres beloppet reserverat till nästa år, då således två banor skulle anläggas, vilket för övrigt ställer sig fördelaktigare ur kostnadssynpunkt.

För anordnande av omklädnadsbaracker vid träningsplanerna erfordras ett anslag å 4.600 kronor.

Sedan kraftledningen numera flyttats vid Emaus idrottsplats måste de under detta år påbörjade ombyggnadsarbetena fortsättas och för ändamålet erfordras under 1952 10.000 kronor.

Den påbörjade idrottsplatsen vid Gideonsbergsskolan beräknas bli färdigställd nästa år och för detta ändamål erfordras ytterligare 10.000 kronor.

För inköp av en elektrisk bastuugn för Arosvallen erfordras 1.000 kronor. För närvarande användes en vedeldad ugn men då denna börjar bli gammal och bristfällig och tar lång tid att elda upp ställer det sig betydligt billigare att använda en elektrisk ugn.

Då något tillstånd för utbyggnad av Arosvallens läktare icke kan påräknas och måhända icke heller är nödvändigt med hänsyn till den tilltänkta förflyttningen av huvudidrottsplatsen, erfordras i stället att monteringsbara ståplatsläktare anordnas. Kostnaderna för en dylik för cirka 1.200 personer beräknas till 10.000 kronor.

Vidare har upptagits ett belopp av 6.000 kronor för övertagande av en lastbil från renhållningsverket. Då bilen emellertid blir tillgänglig först vid årsskiftet och det ännu icke bestämts, vilken som kommer att överflyttas har priset för densamma beräknats efter medelvärdet för verkets lastbilar.

Anslaget för anskaffning av inventarier och idrottsmateriel för skolorna har bibehållits oförändrade.

Idrottshallen.

Då de masonitplattor, som vid idrottshallens övertagande inköptes för att skydda spelhallens golv numera blivit tämligen hårt förslitna erfordras nya dylika plattor, vilka för dagen betinga ett pris av 4.000 kronor.

Anslaget för anskaffning av inventarier har bibehållits oförändrat.

Slutligen hemställes att i sifferstaten markerade anslag måtte reserveras till nästa år i den mån arbetena icke hinna eller kunna utföras under 1951.

Inkomster:

Med hänsyn till sommaridrottens nuvarande standard här i staden och därav följande publiksiffror torde man få räkna med en minskning av inkomsterna för fotbollen med 2.000 kronor och för den fria idrotten med 500 kronor. Genom nytillkomna inkomstposter beräknas emellertid idrottsplatserna ge ungefär samma inkomst som innevarande år.

Inkomsterna från idrottshallen och där avhållna dansarrangemang antas minska med 6.500 kronor, huvudsakligen beroende på, att man måste räkna med lägre inkomster av dansen så snart Folkets parks nya danslokal blir färdigställd.

På grund av vad sålunda anförts får idrottsstyrelsen hemställa *att* stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för gymnastik och idrott för år 1952.

Västerås den 6 juni 1951.

För IDROTTSSTYRELSEN:

Gustaf Olsson.

|Gunnar Ekberg.

Bilaga 15 J Stadsbiblioteket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige ha den 26 april 1951 uppdragit åt en särskild kommitté att företaga utredning av frågan om stadens övertagande av Västerås arbetarinstituts bibliotek ävensom att till fullmäktige inkomma med förslag i så god tid, att fullmäktige kunde hinna fatta beslut i frågan före fastställande av nästa års budget.

Inom kommittén har enighet uppnåtts om lämpligheten av att staden, som tidigare de facto i huvudsak bekostat verksamheten, nu även formellt ställer sig som huvudman för biblioteket. I princip har även uppgörelse träffats med styrelsen för arbetarinstitutet om villkoren för stadens övertagande av biblioteket. Några detaljfrågor återstå emellertid ännu olösta och kommittén beräknar därför att först under augusti månad detta år kunna förelägga stadsfullmäktige fullständigt förslag i ärendet.

Med hänsyn till budgetarbetets behöriga fortlöpande torde det vara önskvärt att förslag till budget för biblioteket i kommunal regi redan nu överlämnas utan att man avvaktar stadsfullmäktiges beslut i ärendet.

Kommittén får därför härmed överlämna förslag till budget för titeln 15 J Stadsbibliotek för år 1952 och därvid anföra följande.

Löner och arvoden.

I statförslaget räknas med samma antal anställda och samma löner som för närvarande. I samband med stadens övertagande av biblioteket föreslås emellertid att de befattningshavare, som varit anställda den längsta tiden, och för vilka pensionsavgifter redan tidigare inbetalats till S. K. P. skola överföras å ordinarie stat. Särskild framställning härom har även ingivits till löne- och avtalsnämnden och anslagen upptagas sålunda med sedvanligt förbehåll om stadsfullmäktiges beslut om befattningarnas inrättande. En av de befattningshavare, vilka sålunda föreslagits å ordinarie stat, nämligen biblioteksbiträdet Anna Andersson, har till följd av åldersskäl (hon har varit anställd sedan den 1 januari 1917) icke anslutits till S. K. P., varför hennes pensionering torde få ombesörjas i stadens egen regi.

Beträffande t. f. bibliotekarien Greta Gustafsson är att märka att hon hittills åtnjutit lön efter löneklass 25, d. v. s. såsom om hon varit ordinarie i lönegrad 22 med samtliga ålderstillägg. Hon har varit anställd vid biblioteket sedan den 1 september 1936. Enligt vad förste bibliotekskonsulenten Bengt Hjelmqvist på förfrågan skriftligen meddelat bör staden, för att ej föregripa frågan om landsbibliotek eller centralbibliotek, icke nu inrätta någon stadsbibliotekariebefattning och i övrigt ej heller inrätta någon ordinarie befattning i högre lönegrad än den som motsvarar Ca 20 i den statliga löneskalan, d. v. s. den högsta lönegrad, som för närvarande förekommer

i assistentgraden. Greta Gustafsson bör därför såsom assistentbibliotekarie placeras i lönegrad 20, löneklass 23 och till undvikande av löneminskning ett arvode motsvarande skillnaden mellan hennes nuvarande lön och den föreslagna utgå såsom ersättning för att hon fungerar såsom t. f. bibliotekarie. Ersättningen har därför upptagits särskilt under rubriken Arvode och utförts med skillnadsbeloppet 1.425 kronor. Lönestaten har i årets stat uppgått till c:a 50.000 kronor. Ökningen beror till största delen på det nya dyrtidstillägget. För tillfällig arbetskraft har därjämte upptagits ett anslag à 2.000 kronor mot tidigare 1.000 kronor. Å andra sidan har ett arvode till föreståndaren för biblioteket à 600 kronor bortfallit.

Pensioner och pensionsavgifter.

Till bibliotekarien O. Hallberg utgår en pension av 2.000 kronor per år. Kommittén har räknat med ett dyrtidstillägg av 36 % å detta belopp varför anslaget utförts med 2.720 kronor. Pensionsavgifterna ha i enlighet med uppgifter från S. K. P. beräknats till 9.000 kronor.

För skrivmaterial, blanketter och dyl. har upptagits ett anslag à 3.600 kronor. Motsvarande anslag å arbetarinstitutets stat för 1951 utgjorde 1.200 kronor. Höjningen motiveras med ökad låneverksamhet och med tillkomsten av gideonsbergsfilialen.

Ett nytt anslag har upptagits för *telefon, porto, annonser m. m.* à 3.500 kronor. Särskilt portokostnaden har visat sig betydande, varför kommittén icke vågar räkna med ett mindre anslag än detta. I anslaget ingår även fraktkostnader för böcker, som rekvireras från andra bibliotek.

För *underhåll och reparation av böcker* har upptagits ett anslag av 2.000 kronor. Kostnaden för bindning av nya böcker ingår däremot under kapitalutgifterna, varunder upptagits ett anslag à 40.000 kronor för bokinköp och bindning. Dessa två poster om 42.000 kronor böra jämföras med i arbetarinstitutets stat för 1951 upptagna poster om 28.000 kronor för bokinköp och 9.000 kronor för bindning. Höjningen är betingad av låneverksamhetens utökande och prisstegringar.

För *städning och renhållning* har begärts ett anslag à 3.500 kronor. I årets stat ha motsvarande poster uppgått till c:a 2.700 kronor.

En intern post för hyra à 6.000 kronor har upptagits efter samråd med fastighetskontoret. Posten avser såväl Sundinska huset som lokalen i Gideonsbergsskolan.

För anskaffning av *inventarier* har begärts ett anslag à 3.700 kronor mot tidigare 1.000 kronor. Ökningen sammanhänger med att en del nödvändiga omändringar beträffande hyllorna i bibliotekslokalen i Sundinska huset måste utföras. Kostnaderna härför torde totalt överstiga det belopp, varmed anslaget ökats, men kommittén har med hänsyn till budgetläget velat inskränka sig till angivna belopp för att omändringen åtminstone skall kunna påbörjas.

På inkomstsidan har räknats med samma belopp i pliktavgifter och i statsbidrag som innevarande år.

Stadsbibliotekets utgiftssaldo att täckas med skattemedel uppgår totalt till c:a 128.000 kronor. Stadens i 1951 års budget upptagna bidrag till biblioteket utgör 99.000 kronor, varför höjningen uppgår till c:a 29.000 kronor.

Västerås den 20 juni 1951.

För kommittén för utredning av frågan om kommunalisering av arbetarinstitutets bibliotek:

Georg Leontein.

/Per Siösteen.

Bilaga 15 Ö Arbetarinstitutets biblioteksverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade protokollsutdrag får styrelsen för Västerås arbetarinstitut härmed vördsamt anhålla att för uppehållande av föreläsningsverksamheten under år 1952 bekomma ett anslag av 4.500 kronor.

På grund av ökade föreläsningsarvoden samt ökade utgifter för annonser och trycksaker nödgas styrelsen begära en ökning av stadens anslag med 1.500 kronor för att kunna uppehålla föreläsningsverksamheten i samma utsträckning som under de närmast föregående åren.

Västerås den 29 augusti 1951.

Å VÄSTERÅS ARBETARINSTITUTS STYRELSES vägnar:

Einar Keijser.
Ordförande.

|Georg Leontein.

Bilaga 15 Ö Västerås Musiksällskap.

Till Stadsfullmäktige i Västerås Stad.

Västerås Musiksällskap får härmed vördsamt anhålla om bidrag för sin verksamhet under kommande år. Då sällskapet, för knappt ett år sedan gjorde liknande framställning redogjordes häri för problem och svårigheter som sällskapet hade att arbeta med och är det nu angeläget meddela att det tillmötesgående som staden då visade väsentligt bidrog till att lösa åtskilliga av dessa. Det vid halvårsskiftet tilländalupna verksamhetsåret torde kunna betraktas som ett av sällskapets livligaste och orkesterns prestationer torde ha betecknat en toppunkt för sådan verksamhet inom samhället. Då emellertid den första hälften av verksamhetsåret icke kunde komma i åtnjutande av det högre anslaget kom det ekonomiska utfallet att visa ett betydande underskott, vilket sällskapet nu vore tacksamma få avhjälpt om också icke helt. Vi ha sökt att med ledning av nyss tilländalupna arbetsår uppgöra ett statförslag, som vi härmed presentera med reservation då en verksamhet av detta slag är mycket beroende av faktorer som ingen behärskar på längre tid.

Tyvärr kunna ej heller vi undgå att få känningar av penningvärdeförsämringen varför vi nödgas begära ett något ökat anslag från staden. I lyckligaste fall räkna vi med att kunna något minska från tidigare år uppkommet underskott.

Förslag till stat för 1952.

Inkomster.

Anslag av Västerås stad	20.000: —
„ „ SOR	2.700: —
„ „ enskilda	6.000: —
Abonnemang och biljetter	3.300: —
Kronor	32.000: —

Utgifter.

Hyror	800: —
Dirigent	12.000: —
Egna orkestermusiker	2.000: —
Lejda „	3.500: —
Solister till orkesterkonserter	1.500: —
Kammarkonserter	1.500: —
Reskostnader för musiker	1.000: —
Vaktmästare och medhjälpare	900: —
Noter, instrument och inventarier	500: —
Nöjesskatt	300: —
Representation	200: —
Förbundsavgifter	200: —
Porto, telefon och transporter	600: —
Tryck och annonser	2.000: —
Till täckande av brist	5.000: —
Kronor	32.000: —

(Brist 1949/51 9.000 kronor.)

Under förutsättning av stadsfullmäktiges fortsatta benägna stöd hoppas Musiksällskapet sålunda få fortsätta sin verksamhet under samma livaktiga tillslutning som under förlidet år.

Västerås den 10 augusti 1951.

VÄSTERÅS MUSIKSÄLLSKAP:

Mattias Pers.

Ordf.

Bilaga 15 ö Västerås Konstförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under år 1951 har Västerås Konstförening av Västerås stad erhållit ett anslag på kronor 7.000, varav kronor 3.000 utgått som hyra för konstföreningens lokaler och kronor 4.000 disponerats för upprättande av kartotek över samlingarna, inbindning och ordnandet av biblioteket, katalogisering av grafiken och andra liknande ändamål, ett arbete som ännu knappast mer än påbörjats.

Föreningen skulle även vilja på ett bättre sätt kunna tillmötesgå kraven på en fylligare upplysningsverksamhet.

Under det kommande året kommer föreningens utgifter efter allt att döma att ganska väsentligt stiga. Intendenten och vaktmästaren ha båda haft en månadslön av kronor 350, vartill för den förres del tillkommit 7½ % på försäljningen av konstverk. Detta belopp har för sista året uppgått till i runt tal kronor 2.870. Det är uppenbart, att dessa löner måste ökas ganska betydligt så att lönekontot uppgår till c:a 12.000 kronor.

För år 1952 kommer föreningen att ställas inför en ny uppgift, då intendenten

Harald Billman av ålders- och hälsoskäl icke längre anser sig i stånd att som förut handhava föreningens angelägenheter. Herr Billman beräknar att avgå den 28 februari 1952 och föreningen anser det vara en bjudande skyldighet att på något sätt ordna med en pension, förslagsvis kronor 5.000 per år såsom en erkänsla för den betydande insats han gjort för föreningen som närmare framgår av närslutna bil. 1.

För det katalogiseringsarbete som ovan omnämnts har styrelsen tänkt engagera en yngre fackman med någon museiutbildning, då föreningen anser att det är av största vikt att såväl konstsamlingen som biblioteket är förstklassigt ordnat och katalogiserat när det hela om några år övertages av det nya muséet i Västerås, vars förverkligande nu ligger inom räckhåll. Av denna anledning är det angeläget att föreningen även för kommande år får ett anslag för detta ändamål.

Av närslutna utdrag ur föreningens räkenskaper, bil. 2, för det gångna året framgår, att inkomsterna såväl av entréavgifter som försäljning av konstverk nedgått avsevärt och tyvärr har man nog att emotse en ytterligare försämring av dessa inkomster. Det skulle ju kunna tänkas, att föreningen för att möta denna minskning ökade medlemsavgiften, som nu är 5 kronor. Styrelsen vill emellertid ej anlita denna utväg, då det är av vikt, att föreningen har en så bred bas som möjligt och en ökning dessutom mycket väl kunde resultera i ett minskat medlemsantal.

Avskrift av senaste styrelseberättelsen bifogas härmed, bil. 3.

Med hänvisning till ovanstående får Västerås Konstförening härmed vördsamt anhålla

att stadsfullmäktige för år 1952 ville bevilja föreningen ett anslag av kronor 15.000.

Västerås den 28 juni 1951.

För styrelsen för VÄSTERÅS KONSTFÖRENING:

Sven Ahlbom.
Ordförande.

/Helge Smedinger.
Sekreterare.

Bilaga 1.

P. M.

Intendenten Harald Billman tog på sin tid initiativet till Västerås Konstförening och har allt sedan begynnelsen varit dess ledande kraft och intendent för galleriet och samlingarna. Genom Billmans oförtrutna arbete är konstföreningen nu i besittning av en konstsamling, som omfattar 686 nummer målningar, skulptur och grafik och som torde ha ett värde av uppskattningsvis 400.000 kronor.

Under de gångna åren har konstföreningen ordnat omkring 225 utställningar, vilka varit flitigt besökta. Vissa år har föreningen haft rekord i antalet besök jämfört med andra konstföreningar av liknande art. En betydande mängd konstverk ha försålts vid dessa utställningar, där intendent Billman i alla år dagligen och stundligen stått till besökarnas tjänst och utställningarna ha varit ordnade med erkänt god smak.

Genom sin verksamhet i konstföreningens tjänst har Billman utfört en kulturgärning som kommit hela Västerås samhälle till godo.

Bland konstverken finnas arbeten av en rad erkända konstnärer från äldre och nyare tid såsom målarna Per Krafft d. y., Lorens Pasch d. y., den västmanländske historiemålaren Hellqvist, Ivan Aguéli, Ivar Arosenius, den franske målaren Emile Bernard, Leander Engström, Sven Erixon, Prins Eugen, Viktor Forssell, Isaac Grünewald, August Hagborg, Marinmålaren Oskar Hullgren, Einar Jolin, Gottfrid Kallstenius, Nils Kreuger, Nils Nilsson, Axel Nilsson, Reinhold Norstedt, Edvin Ollers, Helmer Osslund (5 verk), Carl Wilhelmsson, Martin Åberg m. fl. Bland skulptörerna märkas Olof Ahlberg, John Börjesson, Carl Eldh, västmanlänningen Aron Jerndahl (17 verk), John Lundqvist (Orfeus i brons), Carl Milles (2 verk i brons), David Wretling, Anders Zorn (representerad av "Morgonbad", uppställd framför Slottet). Härtill kommer en betydande och synnerligen värdefull samling grafik och teckningar.

Utan tvekan kan Västerås Konstförening uppvisa en mera representativ samling modern svensk konst än någon annan svensk landsortsstad av motsvarande storlek och äran härav kan till största delen tillskrivas Billman.

Den nu pågående utställningen i konstgalleriet, som omfattar en del av de egna samlingarna, ger en god bild av vad Billman uträttat under sin 32-åriga verksamhet inom konstföreningen.

Bilden kompletteras av den jubileumskatalog, som utgavs år 1944, varav ett exemplar bifogas.

Västerås den 28 juni 1951.

VÄSTERÅS KONSTFÖRENING.

Bilaga 15 ö Västerås Musikskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Musikskola har under arbetsåret 1950/1951 — musikskolans sjätte — haft 1.730 elever, av vilka 1.240 tillhört folkskolan och 174 högre skolor i staden. Efter genomgången längre eller kortare kurs har 303 elever avgått, varför elevantalet vid vårterminens slut var 1.427. Antalet undervisningstimmar har varit 12.868.

Under hänvisning till nödvändigheten att få musikskolans framtida verksamhet säkrad och därmed ledare och lärare vinna en tryggare ställning hemställde musikskolan våren 1949 till drätselkammaren om utredning av möjligheten att kommunalisera skolan. Drätselkammaren tillsatte också en utredningskommitté, men denna kom till det resultatet, att det för närvarande i avvaktan på statsmakternas väntade beslut om statsunderstöd till musikskolor ej vore lämpligt med kommunalisering men att Stadsfullmäktige i avvaktan härpå bör ge musikskolan det ekonomiska stöd som är nödvändigt för skolans utveckling och för att hindra, att skolan förlorar för denna utveckling behövliga välkvalificerade lärarkrafter. I enlighet härmed har också Stadsfullmäktige välvilligt höjt anslaget till skolan.

Från höstterminen 1949 har folkskollärare Gunnar Axén varit heltidsanställd i musikskolan som musiköverlärare för stråk- och strängundervisningen med tjänstledighet från sin folkskolläraretjänst. Tonsättare W. W. Glaser har från den 1 juli i år getts liknande ställning som musiköverlärare för musikteori och -historia, piano-,

blåsinstrument- och sångundervisning, vilken uppgift han hittills haft som arvodesavlönad. Musiköverlärarna är ifråga om avlöning och tjänstgöring likställda med överlärare vid stadens folkskolor. Från respektive 1 januari och 1 september 1950 är två musiklärare heltidsanställda med en avlöning som nu uppgår till 10.500 kronor för år för vardera. Alla övriga lärare har timarvode, som från och med instundande hösttermin utgår med i allmänhet sex kronor för enskild och sju kronor för gruppundervisning.

Dessa regleringar ha nödvändiggjorts av penningvärdets starka sjunkande och i sin tur orsakat motsvarande höjningar av elevavgifterna. Med elevantalets starka ökning måste bidraget till samspel och gruppundervisning höjas med 1.500 kronor och stadens bidrag till avgiftsnedsättningar med 1.000 kronor. Bidraget till överlärares och musiklärares avlöning utöver vad som inflyter genom elevavgifter för deras undervisning beräknas höjt med 4.000 kronor. För tydlighetens skull har dessa tjänsteavlöningar upptagits särskilt i staten, medan posterna grupptillägg och samspelsarvode sammanförts med posten arvode till timlärare. Efter en höjning av posten tryck och annonser blir summa ökning av stadens bidrag 7.000 kronor i jämförelse med årets stat.

Som i fjolårets framställning meddelades måste vid bokslutet 1949/1950 5.000 kronor av stadens anslag för senare halvåret 1950 införas på nämnda bokföringsår för täckande av utgifterna. Vid bokslutet 1950/51 måste på samma sätt 8.000 kronor uttagas av anslaget för senare halvåret 1951. Men då hade musikskolan inför väntade prishöjningar inköpt musikinstrument och noter, som under det kommande arbetsåret försäljas till eleverna, vilka sålunda får fördelen av lägre priser, för över 4.000 kronor. Det kvarstående underskottet har alltså kunnat nedbringas med 1.000 kronor oaktat de oförutsedda fördyringar av skilda slag, som inträffat efter statens uppgörande.

Förslag till stat för år 1952:

Utgifter.

Lön till två musiköverlärare	28.184:—	
„ „ två musiklärare	21.000:—	
Arvoden till timlärare	50.216:—	99.400:—
„ „ sekr.-kassör-verkställande ledamot		1.000:—
Teorikurser och föreläsningar		800:—
Lärarutbildning		800:—
Instrument, anskaffning, hyra, reparation		7.000:—
Notanskaffning		3.000:—
Lokalkostnader, vaktmästare		5.000:—
Tryck och annonser		1.500:—
Expeditionens kostnader, telefoner		10.000:—
	Kronor	128.500:—

Inkomster.

Elevavgifter		70.000:—
Bidrag av Västerås musiksällskap för orkesterhjälp av musiklärare		1.500:—
Västerås stad till lektionskostnader för mindre bemedlade och begåvade elever	7.000:—	
Västerås stad till övriga omkostnader	50.000:—	57.000:—
	Kronor	128.500:—

Under hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville till Västerås musikskola för år 1952 bevilja ett anslag på 57.000 kronor.

Västerås den 8 augusti 1951.

Styrelsen för VÄSTERÅS MUSIKSKOLA:

Mattias Pers.
Ordförande.

.Ivar Andrén
Sekreterare.

Bilaga 15 ö Tjänstemännens bildningsförbund.

Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås lokalkommitté av TBV får härmed vördsamt anhålla om ett kommunalt anslag på 6.000 kronor för verksamhetsåret 1951—1952.

Som framgår av verksamhetsberättelsen har antalet studiecirklar ökat till 89 med ett sammanlagt deltagarantal av 823, vilka fullföljt kurserna. Dessutom har våra föreläsningar och föreläsningsserier samlat 320 deltagare. Denna omfattning av verksamheten gör det nödvändigt för oss att skaffa nya studielokaler utöver de som redan disponeras. Även administrationen kräver mera tid för att kunna genomföra ett studieprogram av denna omfattning. Med hänsyn till den allmänna kostnadsstegringen och den kraftigt utökade verksamheten, vilken beräknas få ännu större omfattning under det kommande verksamhetsåret, ser vi oss nödsakade att hemställa om en höjning av anslaget till 6.000 kronor. Dessutom hemställer vi att staden, med hänsyn till de omfattande belopp av allmänna medel som förvaltas av lokalkommittén — statsbidraget och det kommunala anslaget — ville utse en revisor i likhet med vad som gäller för ABF.

Årsberättelse för det gångna året jämte budget för verksamhetsåret 1951—1952 bifogas.

Det är vår förhoppning att här gjorda äskanden skall kunna beviljas så att studieverksamheten kan få fortgå i samma takt som hittills.

Västerås den 31 juli 1951.

TJÄNSTEMÄNNENS BILDNINGSVERKSAMHET VÄSTERÅS:

Sven Redeborn. *E. Karlsson.*

Bilaga 15 ö Västerås Nykterhetsförbund.

Till Drätselkammaren i Västerås.

För 1951 års anslag på kronor 1.500:— ber Västerås Nykterhetsförbund att få tacka.

Med stöd av bifogad förvaltningsberättelse för år 1950 och bifogat förslag till budget för år 1952 ber Västerås Nykterhetsförbund att av 1952 års stat erhålla kronor 3.000:— (tre tusen) till sin verksamhet under år 1952.

Förbundets räkenskaper för år 1950 visa ett underskott på kronor 208: 23, trots att det minskat på antalet möten, propaganda osv. Förbundets strävan är bl. a. att göra Folknykterhetens dag till en allmän folkets dag i Västerås och till en god propaganda för nykterhetssaken. Förbundets initiativ utom firandet av Folknykterhetens dag ha varit jämförelsevis få på grund av otillräckliga ekonomiska medel. Skall förbundet utöva den verksamhet det rätteligen bör och vill utöva måste mera medel stå till dess förfogande.

Förbundet vill vara det centrala organ, till vilket stadens nykterhetsvänliga organisationer kunna vända sig, när det gäller anslag för speciella ändamål gående utom ramen för deras ordinarie budget, såsom konferenser, föredragsserier m. m.

Förbundet vill därmed också inför de kommunala myndigheterna vara ett organ till vilket enskilda nykterhetsorganisationer vid begäran om kommunalt anslag kunna av myndigheterna hänvisas. Under år 1950 kunde förbundet lämna ett anslag i nämnd riktning på kronor 150: —, men måste vid slutet av året själv begära anslag av de till förbundet anslutna organisationerna, såsom framgår av den ekonomiska tablån. (Rubr. "Gåvor".)

I förhoppning om Drätselkammarens välvilliga stöd ber alltså Västerås Nykterhetsförbund denna gång om ett anslag på kronor 3.000: — (tre tusen) utan vilket anslag förbundet icke ser någon möjlighet att kunna fullfölja det arbetsprogram, som det tänkt sig under år 1952.

Västerås den 11 juli 1951.

För VÄSTERÅS NYKTERHETSFÖRBUND:

Gust. Lindén. *Göte Sjödin.*
Ordf. Sekr.

Bilaga 15 ö Västmanlands Fornminnesförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

När Västmanlands Fornminnesförening härmed vänder sig till Västerås stad med anhållan om anslag för nästkommande år, ber föreningen att få hänvisa till styrelsens berättelse över den nyligen avslutade verksamhetsperioden 1/5 1950—30/4 1951 samt den i denna berättelse intagna ekonomiska redogörelsen för räkenskapsåret 1950. (Bilaga.)

Av berättelsen framgår, att fornminnesföreningen kunnat fortsätta sin verksamhet enligt tidigare angivna riktlinjer i minst lika stor omfattning som förut. Föreningen vill framhålla, att intresset för och uppskattningen av föreningens museer i Västerås, till vilka höra föreningens icke minst för Västerås stads kulturhistoria ytterst värdefulla arkivaliska samlingar, alltjämt synes stiga, även om länsmuseets besökssiffror äro mycket låga, beroende på att museets otillräckliga lokaler icke tillåta en fullgod utställning och att på grund av lokalbristen stora delar av samlingarna måst magasineras. Detta lokalproblem synes nu vara på god väg att lösas genom att Västerås stad ställt byggnadsplats till förfogande för ett blivande kulturhistoriskt konstmuseum. Det är med största glädje och tacksamhet, som fornminnesföreningen mottagit underrättelsen om denna av staden visade förståelsefulla hjälp och generositet.

Fornminnesföreningens tjänstemän utnyttjas mer och mer när det gäller att vinna eller sprida kunskap om Västerås och dess historia. Tjänstemännen ha i stor utsträckning anlitats för att presentera staden och dess sevärdheter för skolresor, andra studiegrupper, deltagare i hit förlagda möten och kongresser o. s. v. Härigenom tror sig fornminnesföreningen ha avsevärt bidragit till att göra såväl det gamla som det nya Västerås känt och uppskattat både bland stadens egna invånare och bland besökare från skilda delar av vårt land och även från utlandet.

Fornminnesföreningen har kunnat utföra sitt arbete tack vare den ekonomiska grundval, som lagts genom de årliga anslagen från Västerås stad och Västmanlands läns landsting. För att föreningen skall kunna fortsätta sin verksamhet med samma eller om möjligt än större effektivitet fordras ett fortgående ekonomiskt stöd av staden och landstinget. Helt naturligt har även fornminnesföreningen fått starkt känna de av den allmänna prisstegringen vållade svårigheterna, särskilt som föreningens inkomster icke kunnat ökas i proportion till de stigande utgifterna. Fornminnesföreningen finner sig därför nödsakad att hos Västerås stad och länets landsting anhålla om anslag för det kommande året, som äro något större än de för innevarande och föregående år tilldelade.

Västmanlands Fornminnesförening får sålunda hemställa,

att Stadsfullmäktige i Västerås måtte för året 1952 bevilja föreningen ett anslag på fjortontusen kronor till understödjande av föreningens verksamhet.

Västerås den 13 juli 1951.

För VÄSTMANLANDS FORNMINNESFÖRENING:

Conrad Jonsson.
Ordförande.

/*Sven Drakenberg.*

Bilaga 16 A Socialvårdsbyrå.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Socialvårdsdelegationen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för 16 A Socialvårdsbyrå för år 1952 och därvid som motivering för de förändringar, som vidtagits i förhållande till den för innevarande år gällande staten, anföra.

Driftutgifter.

101,0 *Löner och arvoden:* Ökning av anslaget har betingats dels av höjda dyrtidstillägg, dels av löneklassuppflyttningar i vederbörlig ordning för vissa befattningshavare.

105 *Personalförsäkring:* Ökning föreslås efter anvisning av drätselkontoret.

107 *Pensioner:* Se 105.

108 *Pensionsavgifter:* Se 105.

110 *Kontorskostnader:* Innevarande års anslag har på grund av inträffade prisstegringar visat sig otillräckligt, varför en ökning med 2.000 kronor måst företagas.

114 *Telefon, porto, annonser o. d.:* Höjda portokostnader motivera en höjning med 500 kronor.

115 *Resor och traktamenten:* Nuvarande anslag har med ledning av de senaste två årens förbrukning visat sig otillräckligt, varför en ökning med 1.200 kronor föreslagits.

118 *Föreningsavgifter:* En sänkning med 200 kronor har kunnat företagas.

119 *Övriga expenser:* Med ledning av föregående och innevarande års förbrukning har en ökning med 600 kronor måst företagas.

124 *Förbrukningsinventarier:* En mindre ökning har visat sig erforderlig.

163,1 *Städning:* En ökning med 1.000 kronor har betingats av höjda löner och ökade priser på rengöringsmedel.

168 *Underhåll av inventarier:* En sänkning med 100 kronor har kunnat företagas.

Västerås i augusti 1951.

För SOCIALVÅRDSDELEGATIONEN:

Theofil Öberg.
Ordförande.

/Sten Fägerstam.

Bilaga 16 B Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 för 16B2 Sluten fattigvård och 16B3 Öppen fattigvård och som motivering för de förändringar, som vidtagits i förhållande till de för innevarande år gällande staterna, anföra.

16B2. Sluten fattigvård.

Driftutgifter.

101,0 *Löner och arvoden:* Ökning föreslås med 25.000 kronor, vilken betingas dels av höjda dyrtidstillägg, dels av löneklassuppflyttningar i vederbörlig ordning för vissa befattningshavare.

101,5 *Löner till kollektivt anställd personal:* Detta anslag har upptagits med ett med 55.000 kronor förhöjt belopp. Ökningen har föranletts dels av en redan vidtagen, oundgängligen nödvändig utökning av vårdpersonalen, dels av höjda dyrtidstillägg, dels ock av lönegradsuppflyttningar, varom överenskommelse nyligen träffats vid centralt genomförda förhandlingar.

103,1 *Sjukvård för personal:* En ökning med 300 kronor har visat sig erforderlig.

103,2 *Beklädnad för personal:* På grund av prisstegring har en ökning med 400 kronor ansetts erforderlig.

105 *Personalförsäkring:* Efter anvisning av drätselkontoret har viss ökning företagits.

107 *Pensioner:* Se 105.

108 *Pensionsavgifter:* Se 105.

110 *Kontorskostnader:* En ökning med 200 kronor har visat sig erforderlig.

114 *Telefon, porto, annonser o. d.:* Till följd av nya telefonabonnemang, höjda avgifter för telefon och porto har en ökning med 1.000 kronor varit oundviklig.

120 *Utsäde, gödningsämnen o. d. för trädgården:* Höjda priser ha motiverat en ökning med 100 kronor.

121 *Förbrukningsartiklar:* Med ledning av de senaste två årens förbrukning har en ökning med 1.000 kronor måst företagas.

124,1 *Linne och sängkläder:* Till följd av prisstegringar har anslaget måst höjas med 2.000 kronor.

126 *Utredningskostnader för nybyggnad av ålderdomshem:* Då den utgående balansen å kontot med samma nummer i innevarande års stat beräknats komma att täcka anslagsbehovet, har nytt anslag icke upptagits.

130,1 *Anskaffning av livsmedel:* De under året inträffade förhöjningarna av livsmedelspriserna motivera en höjning med 25.000 kronor.

131 *Anskaffning av beklädnad:* Höjningen av detta anslag med 2.000 kronor motiveras även den med prisförhöjningar.

132 *Bad och tvätt:* Ökade kostnader motivera en ökning med 5.000 kronor.

133 *Sjukvård för vårdtagare:* Nuvarande anslag otillräckligt, varför en ökning med 4.000 kronor visat sig erforderlig.

135 *Böcker, tidskrifter, utflykter o. d. för vårdtagare:* Detta anslag har de senaste åren visat underskott, varför en ökning med 1.000 kronor måst företagas.

160 *Underhåll av fastigheten:* Detta anslag har upptagits till ett med 10.000 kronor förhöjt belopp, enär ganska omfattande såväl in- som utvändiga reparationer beräknats kunna komma till utförande. Sålunda äro en del husfasader i oundgängligt behov av omputsning, varjämte målning och tapetsering på vissa pensionärsrum bör komma till utförande.

161,1 *Renhållning, städning o. d.:* Anslaget, som innevarande år kunde sänkas med 500 kronor, har åter måst ökas med samma belopp.

161,2 *Vatten:* En ökning med 500 kronor har visat sig erforderlig.

161,3 *Belysning och kraft:* Anslaget ökat med 2.500 kronor dels med ledning av senaste årens förbrukning, dels med hänsyn till de höjda eltaxorna.

161,4 *Värme:* Då anslaget för innevarande år på grund av den utveckling priserna på bränsle genomgått, visat sig alldeles för lågt, har en höjning med icke mindre än 25.000 kronor måst företagas.

167 *Utfodring av häst:* Anslaget har måst ökas med 200 kronor på grund av höjda priser.

168,1 *Underhåll av maskiner:* Detta anslag har under flera år visat underskott, varför en höjning med 1.000 kronor företagits.

168,2 *Underhåll av övriga inventarier:* Anslaget ökat med 500 kronor.

168,3 *Utbyte av motströmsapparat i maskinrummet:* Då den nuvarande apparaten är försliten, har ett tillfälligt anslag för inköp och installation av ny sådan upptagits.

169 *Försäkringspremier för inventarier:* För att möjliggöra en höjning av försäkringssumman, har anslaget ökats med 300 kronor.

178,1 *Flitpengar:* Då anslaget varit otillräckligt, har en höjning med 500 kronor företagits.

178,2 *Del av folkpension, livräntor o. d. till vårdtagare:* Detta anslag har däremot kunnat sänkas med 2.000 kronor.

Kapitalutgifter.

368 *Anskaffning av inventarier:* För verkställandet av erforderlig nyanskaffning har anslaget måst upptagas med ett med 2.000 kronor förhöjt belopp. Bland de inventarier, som skola anskaffas, kunna nämnas modernare sängar till friskavdelningarna, bekväma stolar, mattransportlådor med eluppvärmning, medicinskåp m. m.

De äskade anslagen uppgå till ett sammanlagt belopp av 793.500 kronor, vilket med 167.000 kronor överstiger motsvarande siffra i innevarande års stat.

Driftinkomster.

Inkomsterna ha beräknats till sammanlagt 375.000 kronor mot 357.300 kronor i innevarande års stat, alltså en ökning med 17.700 kronor. Nettokostnadsökningen blir sålunda 149.300 kronor.

16B3. Öppen fattigvård.

Driftutgifter.

101,0 *Löner och arvoden:* Till följd av höjda dyrtidstillägg föreslås en ökning med 4.000 kronor.

108 *Pensionsavgifter:* Efter anvisning av drätselkontoret har detta anslag upptagits med förhöjt belopp.

172 *Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård:* På grund av höjda understödstaxor och med ledning av föregående års förbrukning har anslaget höjts med 20.000 kronor.

175,1—175,5 *Anstaltsvård:* En viss omdisponering har skett mellan dessa konton inbördes. Tillsammans visa de en minskning med 1.000 kronor.

177,01—177,08 *Understöd med karaktär av fattigvård:* Anslaget för understöd i kontanter har på grund av en höjning av understödstaxan måst ökas med 10.000 kronor, varjämte anslaget för understöd i form av öppen sjukvård, förut kallat understöd vid sjukvård, måst höjas med 1.000 kronor.

Övriga anslag äro upptagna med oförändrade belopp.

De äskade anslagen utgöra sammanlagt 460.555 kronor mot 417.228 kronor för innevarande år, alltså en ökning med 43.327 kronor. Då inkomsterna beräknats bliva oförändrade, angiver alltså sistnämnda summa även nettokostnadsökningen.

Västerås i augusti 1951.

För FATTIGVÅRDSSTYRELSEN:

Theofil Öberg.

Ordförande.

/Sten Fägerstam.

Bilaga 16 C 3 Barnavård och 5 B Familjebidrag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Barnavårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 för 5B Familjebidrag och 16C3 öppen barnavård och därvid som motivering

för de förändringar, som vidtagits i förhållande till den för innevarande år gällande staten, anföra.

5B. Familjebidrag.

Till följd av ökade inkallelser har anslaget för familjebidrag ökats med 100.000 kronor, vilket dock i det närmaste uppväges av motsvarande ökning på inkomstsidan, varför nettokostnaden för staden uppgår till 23.000 kronor mot beräknade 16.500 kronor i innevarande års stat.

16C3. Öppen barnavård.

Driftutgifter.

101,0 *Löner och arvoden:* Ökningen med 14.000 kronor har betingats av höjda dyrtidstillägg.

105 *Personalförsäkring:* Ökning föreslås efter anvisning av drätselkontoret.

108 *Pensionsavgifter:* Se 105.

173,1 *Anordnande av idrottskoloni för pojkar:* Sedan barnavårdsnämnden under år 1950 anordnat en försöksverksamhet av detta slag, erhöll nämnden för innevarande år ett tilläggsanslag å 1.900 kronor för samma ändamål. Då verksamheten synes vara av värde, har ett anslag å 2.000 kronor nu äskats.

173,2 *Anordnande av kurser i spädbarnsvård:* Dylika kurser bruka anordnas årligen i samarbete med Svenska Socialvårdsförbundet. Kostnaderna härför ha täckts ur andra tillgängliga anslag. Nämnden har dock nu funnit det lämpligare att täcka desamma ur ett speciellt anslag.

173,3 *Ferieverksamhet bland barn i förskoleåldern:* Medel för en dylik verksamhet har förut saknats. Medan barn i skolåldern genom kommunala anslag kunna placeras i s. k. feriehem, sakna förskolebarn denna möjlighet, därest icke sådana omständigheter föreligga, att de kunna omhändertagas för samhällsvård och utplaceras i tillfälliga fosterhem. För att avhjälpa denna brist har ett anslag å 2.000 kronor upptagits.

175,1 *Samhällsvård i barnhem:* Med ledning av de senaste årens förbrukning har anslaget måst höjas med 1.000 kronor.

175,2 *Skyddsuppfostran i barnhem:* På samma grund har detta anslag kunnat sänkas med 5.000 kronor.

176,2 *Skyddsuppfostran i enskilda hem:* Hittillsvarande anslag har varit otillräckligt, varför en ökning med 2.000 kronor måst företagas.

177,1 *Kostnader i samband med omhändertaganden av barn:* Förbrukningen å detta konto uppgick under år 1950 till 6.997 kronor, varför en höjning med 4.500 kronor synes oundviklig.

177,4 *Läkarvård och medicin:* Ökning med 200 kronor föreslås, enär anslaget varit otillräckligt.

Driftinkomster.

270,1 *Ersättning av staten för bidragsförskott:* Minskningen är förorsakad av en inbördes förskjutning mellan detta konto och konto nr 273,1.

271 *Landstingsbidrag:* Har med ledning av senaste årens siffror måst sänkas med 4.500 kronor.

273,1 *Ersättning av enskilda för bidragsförskott:* Ökning med 22.000 kronor av anledning, som angives under nr 270,1.

Västerås i augusti 1951.

VÄSTERÅS STADS BARNAVÅRDSNÄMND.

Gösta Sjöberg.

Ordf.

|Sten Fägerstam.

Bilaga 16 C 4 Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnar styrelsen för Västerås stads barnstugor förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952.

Statförslaget är uppdelat efter samma principer som föregående år. Enligt budgetförslaget skulle utgifterna totalt beräknas belöpa sig till 566.786: —, inkomsterna beräknas till 117.465: —, nettoanslaget skulle utgöra 449.321: — mot 346.360: — år 1951, vilket innebär en ökning av 102.961: —. Inkomsterna beräknas höjas med 30.525: — beroende dels på höjda avgifter vid daghemmen enligt beslut av den 2 febr. 1951, dels på höjd kostersättning för daghems- och kolonipersonal enligt beslut av den 4 juli 1951, samt genom den utbyggnad av verksamheten som beräknas taga sin början vid vårterminen 1952.

Den kraftiga höjningen av utgifterna beror dels på de under 1951 kraftigt höjda indexen, dels av att en procentuell höjning av förbrukningsartiklar, baserade på beräkningar efter utgifterna under 1:sta halvåret 1951, har medräknats samt är uppsättning och drift under ett år av två barnträdgårdar med 20+20 barn och en barnträdgård med 20 barn+3 skolbarnsklubbar i Riksbyggens nybyggnad i Gideonsberg, enligt stfm beslut av den 26 april 1951, § 116, beräknat.

Under gemensam förvaltning 16 C 40 har för år 1952 till skillnad mot föregående år medtagits alla utgifter för pensionsavgifter. Höjningen av kontorskostnaderna är dels beroende av den utbyggnad av kontors- och expeditionsarbete som varit nödvändigt att företaga efter den kraftiga utvidgningen av verksamheten, samt de starkt höjda priserna på all pappersmateriel, de övriga höjningarna äro beräknade efter samma principer. I anslaget för inventarier är beräknat ett blankettskåp samt förvaringsmöbel till förbrukningsmaterial, som inköps och läggs upp i förråd.

Under 16 C 41 är de nya barnträdgårdarna i Gideonsberg (se ovan) inberäknade. I hyreskontot är inräknat 25 % i bränsletillägg för övrigt beror det höjda hyreskontot på de under 1950 nytillkomna barnträdgårdarna där hyran för 1951 endast kunde beräknas preliminärt. I kapitalutgifter ingår möbler, piano och övriga inventarier till uppsättningen av de nya barnträdgårdarna samt en del nyanskaffningar till de äldsta barnträdgårdarna.

Under 16 C 42 har utgifterna för lek- och arbetsmaterial sänkts tillika med anslaget till sjukvård. De övriga kostnaderna är beräknade på utgifterna för första halvåret 1951. I inventarieanslaget ingår nyanskaffning av barnstolar och materialskåp.

I förslaget till 16 C 43 har samma beräkningsgrunder använts som för daghemmen.

I anslaget till inventarier är inräknat en köksmaskin + bord och stolar till hall.

Med stöd av vad som ovan anförts får styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställa om att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952.

Västerås den 6 juli 1951.

För styrelsen för VÄSTERÅS STADS BARNSTUGOR:

Gösta Lundberg.

|Iris Karlsson.

Bilaga 16 C 5 Ungdomsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen överlämnar härmed sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 för ungdomsvården och får i anslutning därtill anföra följande:

Driftutgifterna utgöra 75.100 kronor mot 62.300 kronor i innevarande års stat. Utgiftsökningen beror i väsentlig grad på att i staten upptagits utgifterna för den nya ungdomsgården på norra Gideonsberg, varom stadsfullmäktige beslutat den 26 april 1951. Enligt verkställda kostnadsberäkningar (S. F. handl. ser. A nr 85) stiga driftskostnaderna för denna ungdomsgård till 13.800 kronor fördelade på löner och arvoden med 2.000 kronor, musik, slöjdverksamhet m. m. med 2.000 kronor, hyror med 7.800 kronor samt städning och belysning med 2.000 kronor. Å andra sidan medför Brahegårdens bortfall en minskning av hyresutgifterna med 1.700 kronor. Med hänsyn till svårigheten att avgöra, om och i vilken mån servering kommer att anordnas, har för ändamålet mot 3.000 kronor i årets stat upptagits ett anslag å 1.000 kronor, som uppväges av motsvarande inkomst. Anslaget för understöd till ungdomsorganisationer för lokalkostnader har till följd av den allmänna stegringen av dessa kostnader och ökning av antalet nya organisationer höjts med 2.200 kronor. Även bidraget till Västerås ungdomsråd för administration m. m. har med anledning av den allmänna fördyringen höjts med 500 kronor.

Såsom kapitalutgift har upptagits för anskaffning av inventarier 7.000 kronor. Härav avse 6.000 kronor inventarier, såsom stolar, bord, armatur m. m. för den nya ungdomsgården och i likhet med vad fallet är i innevarande års stat 1.000 kronor komplettering av inventarier.

Samtliga utgifter stiga sålunda till 82.100 kronor mot 63.300 kronor i årets stat.

Driftinkomsterna ha beräknats till 16.100 kronor mot 19.700 kronor i årets stat. Minskningen beror på, att inkomsten på servering i överensstämmelse med motsvarande utgift satts 2.000 kronor lägre och att hyresinkomsten från Brahegården, 1.700 kronor, faller bort. Däremot har såsom hyresinkomst upptagits 100 kronor för att markera inkomst genom tillfällig uthyrning av ungdomsgårdarna.

Med hänvisning till vad ovan anförts får ungdomsvårdsstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna styrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952.

Västerås den 1 augusti 1951.

För UNGDOMSVÅRDSSTYRELSEN:

Axel Edström.

|Åke Renvall.

Bilaga 16 F Nykterhetsvård.

Utdrag av protokoll hållet vid Västerås stads nykterhetsnämnds sammanträde den 20 augusti 1951.

— —

§ 210

Föredrogs och avgavs upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för nykterhetsnämnden för år 1952.

Löne- och arvodestat för år 1952 Se bil. § 210

Utgifts- och inkomststat för år 1952 Se bil. § 210

— —

I anslutning till förslaget till utgifts- och inkomststat för nykterhetsvården för år 1952 får nykterhetsnämnden anföra följande i den mån anslagsäskandena undergått förändring jämfört med år 1951.

100 *Andelen i socialvårdsbyråns kostnader* utgår efter vissa procent av hela kostnaden. Kostnadsstegringen är beroende av i huvudsak ökade lönekostnader.

101,0 *Löner och arvoden.* Den begärda ökningen av anslaget har sin orsak dels i att en assistenttjänst inrättats under år 1951 samt dels av stegrade dyrtidstillägg. Dessutom är det behövligt med ett anslag på 800 kronor till sjuk- och semestervikarier.

105 Kostnaden för *personalförsäkring* har stigit med 20 kronor.

108 Anslaget för *pensionsavgifter* har upptagits i enlighet med gjorda beräkningar å avlöningskontoret.

175 Till vårdavgifter har upptagits samma belopp som för innevarande år.

177 Anslaget för *Förebyggande och eftervårdande verksamhet* har begärts förhöjt med 500 kronor, enär tidigare anslag för ändamålet visat sig för knappt tilltaget och det är angeläget att nämnden har möjlighet att bispringa och stödja särskilt försöksutskrivna och nyligen utskrivna personer som varit intagna på alkoholistanstalt.

— —

Rätt utdraget betygar:

K. A. Bergvall.

Nykterhetsnämndens inspektör.

In fidem:

K. A. Bergvall.

Bilaga 16 H Hemhjälpsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 samt därvid anföra:

Utgifter:

Hemvårdarinneverksamhet.

Andelen i socialvårdsbyråns kostnader har ökat med 800 kronor enligt uppgift från socialvårdsbyrån. Löner och arvoden ha uträknats med hänsyn tagen dels till under 1952 utgående ålderstillägg och dels till den löneökning, som under innevarande år uppkommit genom höjning av dyrtidstillägget. Hyrorna beräknas öka med 500 kronor på grund av hyresrådets medgivande om viss hyresökning här i staden. Personalförsäkringen ökar enligt uppgift från drätselkontoret med 100 kronor medan pensionsavgifterna minskas med 1.100 kronor. Genom minskning av andra poster har i enlighet med drätselkontorets förslag upptagits ett nytt konto "Övriga expenser", 400 kr.

Systugeverksamhet.

Ifråga om denna verksamhet, vilken har vunnit synnerligen livlig anslutning och stadigt ökar, har någon förändring gentemot innevarande år icke gjorts annat än beträffande lönerna till tillskärerskorna. Deras antal kommer att öka under 1952 varjämte vissa lönejusteringar torde bliva oundvikliga.

Hemsamaritverksamhet.

I stället för att föreslå omedelbar ökning av antalet hemvårdarinnor har hemhjälpsnämnden ansett, att man ytterligare bör pröva den i år startade hemsamaritverksamheten och därför upptagit ett anslag à 3.000 kronor för denna verksamhet.

Kapitalutgifter.

För hemvårdarinneverksamheten torde reservation av årets anslag för nyanskaffning av möbler vara tillfyllest även om nyanställning skulle visa sig nödvändig.

Någon ökning av systugeverksamheten beräknas icke kunna ske innevarande år på grund av lokalbrist, men dylika torde kunna erhållas nästa år, och hemhjälpsnämnden hemställer därför om reservation av befintliga anslag för inköp av inventarier till år 1952.

Inkomster:

Inkomsterna hava bibehållits oförändrade med ett undantag att systugeverksamheten på grund av utökningen beräknas ge ytterligare 1.000 kronors inkomst.

På grund av vad sålunda anförts får hemhjälpsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna av hemhjälpsnämnden upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952.

Västerås den 7 juni 1951.

För HEMHJÄLPSNÄMNDEN:

Gertrud Lundkvist.

|Gunnar Ekberg.

Bilaga 16 Ö Skollovskolonier.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Med hänvisning till bif. inkomst- och utgiftsstat för år 1952 får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1952 bevilja föreningen ett anslag av Nittiotusen (90.000) kronor för uppehållande av föreningens koloniverksamhet och trettiofemtusen (35.000) kronor för uppehållande av föreningens feriebarnsverksamhet, alltså tillsammans *Etthundratjugofemtusen (125.000) kronor.*

Beträffande omfattningen av föreningens verksamhet vill styrelsen meddela, att 433 barn i skolåldern erhöll sommarvistelse vid föreningens kolonihem under år 1950. Ungefär lika många har beretts sommarvistelse även under innevarande år. Dessutom har föreningen i år inackorderat 235 barn i olika hem på landet. Denna feriebarnsverksamhet har i år utökats rätt avsevärt. (Under år 1948 kunde föreningen bereda plats i feriehem åt 35 barn, under år 1949 åt 74, under år 1950 åt 135 och i år åt 235 barn.) Samtliga hem, till vilka feriebarn sänts, har godkänts av barnavårdsnämnden i den kommun, där feriehemmet är beläget. I regel varar vistelsen i feriehemmet 6 veckor. Föreningen har i år betalat 3.50 kr. pr barn och dag. Kostnaden blir alltså omkring 150 kr. pr barn. I statsbidrag har erhållits 1 kr. pr barn och dag. Styrelsen beräknar att nästa sommar kunna få ut 250 barn i feriehem.

Även till den egentliga koloniverksamheten har statsbidrag erhållits med 1 kr. pr barn och dag. Någon utökning av denna verksamhet planeras inte för närvarande men på grund av den allmänna prisstegringen är styrelsen ändå nödsakad att begära förhöjt anslag för nästa år. Reparations-, målnings- och ändringsarbeten måste företagas både vid Frösåker och Mårdshyttan.

Till bif. redogörelse för föreningens verksamhet under år 1950 hänvisas.

Västerås den 23 juli 1951.

För FÖRENINGEN VÄSTERÅS SKOLLOVSKOLONIER:

Em. Granér.

Helmer Gustafsson.

Bilaga 16 Ö Västerås Barnkrubba.

Till Drätselkammaren, Västerås.

Styrelsen för stiftelsen Västerås Barnkrubba, som sedan 1888 bedriver sin verksamhet i Västerås till fromma för barn i sådana västeråsfamiljer, där mödrarna för familjens ekonomi nödgas söka arbete utom hemmet, får härmed hos Drätselkammaren söka anslag för sin verksamhet även under kommande år.

Samtidigt som vi uttala vårt varma tack för stadens välvilliga bidrag de senaste åren med 10.000 kronor pr år, vilja vi på grund av stegrade omkostnader till följd av höjda livsmedelspriser och arbetslöner hemställa, att staden måtte för nästa budgetår anvisa ett belopp av 12.000 kronor för denna verksamhet.

En avskrift av 1950 års tablå över Barnkrubbans ekonomi, vilken även ligger till grund för kommande års budget, jämte revisorernas berättelse bifogas.

Västerås den 31 maj 1951.

För styrelsen för VÄSTERÅS BARNKRUBBA:

Anna Alexandersson, f. Björnström.
Ordförande.

|Simon Forshem.
Sekreterare.

Bilaga 16 ö Missionsförsamlingens hemsysterverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed anhålles vördsamt, att Västerås missionsförsamling även under år 1952 må erhålla ett anslag av *Tolvhundra (1.200:—)* kronor som bidrag till missionsförsamlingens hemsysterverksamhet.

Som bekant arbetar församlingssystern icke endast bland missionsförsamlingens egna medlemmar utan även bland stadens övriga invånare. Beträffande omfattningen av missionsförsamlingens sociala verksamhet må nämnas, att utgifterna för denna verksamhet under år 1950 gick till över 45.000 kronor.

Till bif. förvaltningsberättelse och räkenskapsutdrag för år 1950 hänvisas.

Västerås den 23 juli 1951.

För VÄSTERÅS MISSIONSFÖRSAMLING:

Helmer Gustafsson.
Ordförande.

Bilaga 18 A Folkpensionering.

Till Stadsfullmäktige.

Pensionsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 och därtill anföra följande.

Samtliga anslagsposter äro oförändrade med undantag för posten Löner och arvoden samt posten Kommunbidrag till folkpensionerna. Sistnämnda anslagspost har höjts i enlighet med förslag från Pensionsstyrelsen (Bil. A).

Västerås den 13 juni 1951.

För PENSIONSNÄMNDEN I VÄSTERÅS STAD:

Martin Lindheimer.
Ordförande.

Bilaga 19 B Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresnämnden får härmed överlämna följande förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 och därvid anföra följande.

Staten har uppgjorts under förutsättning att hyresnämndens verksamhet kommer att fortgå under hela år 1952.

Statförslaget uppvisar i förhållande till årets stat en utgiftsökning av 1.600 kronor.

I 1951 års stat har för löner och arvoden upptagits ett anslag å 14.600 kronor. Förbrukningen å motsvarande anslag i 1950 års stat har uppgått till endast 11.300 kronor, därvid arvodena i båda fallen varit i huvudsak oförändrade.

Hyresnämndens alltmer ökade arbetsbörda och en jämförelse med den ersättning för arbetet, som utgår i andra städer, motiverar emellertid en ökning av de nu utgående arvodena. I åtskilliga andra städer finnas flera hyresnämnder inrättade med särskilda ordförande och sekreterare. Antalet mål och ärenden i Västerås skulle visserligen i och för sig motivera att även här staden indelades i olika hyresnämndsdistrikt. Hänsynen till kontinuiteten i hyressättningen och de fördelar, som i övrigt följa med en koncentration av arbetet till en enda nämnd, har medfört att hyresnämnden icke ansett sig böra frångå den nuvarande ordningen, som även för staden medfört ej oväsentliga besparingar. Detta bör dock icke enligt nämndens uppfattning medföra att arvodena utgå med sådana belopp, att vederbörande ledamöter icke erhålla en skälig ersättning för sitt arbete.

Till ordförande utgår för närvarande en fast ersättning av 75 kronor per månad för mottagning, vilket belopp delas lika mellan ordföranden och vice ordföranden. Till den tjänstgörande ordföranden utgår dessutom för varje sammanträde ett arvode av 30 kronor per sammanträde. För närvarande uppgår antalet sammanträden per år till omkring 60 men utvisar en bestämd tendens att öka. Den sammanlagda årliga ersättningen till ordförandena utgör sålunda för närvarande $900+60 \cdot 30$ kronor eller c:a 2.700 kronor. I Norrköping, där två hyresnämnder finnas med vardera c:a 45 sammanträden årligen, utgår arvodet för *var och en* av ordförandena med 2.400 kronor per år. I Hälsingborg med likaledes två hyresnämnder och sammanlagt 75 sammanträden har ordföranden i ena nämnden ett arvode av 3.000 kronor per år och den andre ordföranden 40 kronor per sammanträde. I Borås med 65 sammanträden har ordföranden ett arvode av 3.600 kronor per år. I Gävle med 40 sammanträden är arvodet 2.400 kronor per år.

Under nu angivna förhållanden synes rimligt att ordförandearvodet ökas till 40 kronor per sammanträde och att den fasta ersättningen höjes till 100 kronor per månad.

Ledamöterna i hyresnämnden ha f. n. ett arvode av 12 kronor per sammanträde, vartill kommer ersättning för varje besiktning med 3 kronor för de två första lägenheterna i varje fastighet och därutöver kr. 1: 50 för varje av de övriga lägenheterna upp till 20 st. Till besiktningarna åtgå praktiskt taget en hel dag i veckan och sammanträdena taga därutöver i genomsnitt i anspråk en tid av 3 à 4 timmar. Det synes därför rimligt att arvodet för varje sammanträde höjes till 20 kronor eller samma belopp, som utgår för nämndeman, och att arvodet för de två första i varje fastighet besiktigade lägenheterna höjes till kr. 3: 50.

Till sekreteraren utgår ett fast årligt arvode 2.100 kronor. Fördelat på antalet

sammanträden utgör denna ersättning endast c:a 35 kronor per sammanträde, ett arvode som måste anses allt för lågt med hänsyn till det tidsödande arbetet med uppsättande av nämndens protokoll, besvarande av skriftliga och muntliga förfrågningar och upprättande av statistik m. m., som ankommer å sekreteraren. Sekreterararvodet utgör i genomsnitt per sammanträde i Norrköping c:a 55 kronor, i Borås 60 kronor, i Gävle c:a 50 kronor, och i Örebro c:a 42 kronor. Höjning av arvodet övervägs i sistnämnda stad. Det synes därför icke oskäligt, att arvodet till sekreteraren i härvarande hyresnämnd höjes till 3.000 kronor per år, motsvarande c:a 50 kronor per sammanträde.

Med de föreslagna höjningarna skulle lönestaten stiga till 16.100 kronor mot 14.600 kronor i årets stat. I höjningen är därvid emellertid även medräknad en ökning av arvodet för skrivhjälp från 3.500 kronor till 4.100 kronor beroende på en i början av innevarande år av hyresnämnden och löne- och avtalsnämnden medgiven höjning av ersättningarna till nämndens skrivbiträden.

Övriga anslagsposter äro i huvudsak oförändrade.

Västerås den 20 juni 1951.

För HYRESNÄMNDEN:

Olov Rylander.

VÄSTERÅS 1951

Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

Nr 22 b. Motiveringar till budgetförslaget för år 1952.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 och i samband därmed anföra följande.

Skatteunderlaget för år 1952 uppgår till 1.919.022 skattekronor varav 208.657 fastighetsskattekronor. I beloppet ingår underlaget för Skerike kommun, vilken fr.o.m. nästa årsskifte inkorporeras med Västerås stad, med 709 fastighetsskattekronor och 4.223 inkomstskattekronor. En jämförelse mellan detta skatteunderlag och det underlag, som låg till grund för 1951 års budget 1.767.362 skattekronor, utvisar rent siffermässigt, att skatteunderlaget skulle ha ökat med 151.660 skattekronor. Ökningen svarar ungefär mot 8,5 %, medan ökningen i skattekronornas antal från 1950 till 1951 utgjorde 6,6 % och från 1949 till 1950 10 %.

Det sålunda framräknade skatteunderlaget för år 1952 kommer emellertid att reduceras på grund av den nya lagen om kommunala ortsavdrag, som träder i kraft fr.o.m. nästa års ingång. I samband med lagen har utfärdats en Kungl. förordning av den 1 juni 1951 (nr 568) angående provisorisk skatteersättning i anledning av ortsavdragsreformen. Förordningen innehåller i huvudsak följande.

För täckande helt eller delvis av sådan utdebiteringshöjning, som föranledes av höjningen av de kommunala ortsavdragen, må landsting och kommun uppbära statsbidrag, s. k. provisorisk skatteersättning, att utgå fr.o.m. den 1 januari 1952. Den till grund för statsbidraget liggande utdebiteringshöjningen av allmän kommunalskatt för landstinget och kommunen skall beräknas till skillnaden mellan, å ena sidan den utdebiteringssiffra, som framkommer om det för åren 1948—1950 genomsnittliga utdebiteringsbehovet för landsting respektive kommun fördelas å skatteunderlaget enligt 1951 års taxering och, å andra sidan, den utdebiteringssiffra, som erhålles, om samma utdebiteringsbehov fördelas å det kvarstående skatteunderlag, vilket skulle ha förelegat, om de nya kommunala ortsavdragen tillämpats vid 1951 års taxering. Den provisoriska skatteersättningen utgår årligen med det belopp, varmed den sammanlagda utdebiteringshöjningen, beräknad på ovannämnt sätt, överstiger en krona för skattekrona av det kvarstående skatteunderlaget vid 1951 års taxering vid tillämpning av de nya ortsavdragen.

Efter reducering utav 1951 års skatteunderlag med anledning av ortsavdragsreformen uppgår samma skatteunderlag till 1.740.285 skattekronor, inberäknat det reducerade antalet skattekronor för Skerike kommun. Skillnaden mellan det skatteunderlag, som skulle ha förelegat om ortsavdragsreformen icke hade genomförts, och det reducerade skatteunderlaget utgör sålunda 178.737 skattekronor. Jämfört med skatteunderlaget för 1951 års budget har sålunda i realiteten inträtt en minskning, motsvarande 1,5 %.

Det reducerade antalet skattekronor per invånare utgör 29. Motsvarande siffra för 1951 utgör 30,5, för 1950 29,7 och för år 1949 slutligen 28,2.

Liksom tidigare har man vid upprättande av 1952 års budgetförslag att räkna med

en fordran på statsverket avseende skatt. Denna fordran, som sammanhänger med källskattereformen, motsvarar skillnaden mellan den numera av taxeringsnämnderna fastställda skatten för 1950 års inkomst och det belopp, som staden under samma år av statsverket uppburit i avräkning på nyssnämnda skatt. Skillnaden utgör för Västerås stad 1.709.962 kronor och för Skerike kommun 2.056 kronor eller sammanlagt 1.712.018 kronor. Motsvarande belopp vid upprättande av 1951 års stat utgjorde 1.686.000 kronor och vid upprättande av 1950 års budget 1.558.000 kronor.

Det i staten för 1952 ingående disponibla bokslutsöverskottet för 1950 uppgår för Västerås stads del till 383.015 kronor och för Skerikes del till 2.760 kronor eller till sammanlagt 385.775 kronor. Bokslutsöverskottet för 1949 utgjorde 651.000 kronor och för 1948 163.440 kronor.

Det minskade skatteunderlaget medför, att utgångsläget för 1952 års budgetarbete är sämre än tidigare och har i förening med det ekonomiska läget överhuvudtaget och de utgifter, som man under 1952 måste räkna med, framtvingat behov av en skattehöjning. Den provisoriska skatteersättning, som erhålles från staten i anledning av ortsavdragsreformen, uppgår till endast 139.200 kronor. Den genom ortsavdragsreformen åstadkomna minskningen i skatteunderlaget utgör som ovan nämnts 178.737 kronor eller efter en uttaxering av 8: 35, som drätselkammaren i det följande kommer att föreslå, cirka 1.493.000 kronor. Den statliga ersättningen uppgår sålunda icke ens till 10 % av de skatteintäkter, som genom ortsavdragsreformen frånhändas staden.

I 1951 års stat räknade man beträffande lönerna med ett dyrtidstillägg av 12 % och beträffande pensionerna med ett dyrtidstillägg av 27 %. För mötande av under år 1951 förväntade höjningar av dyrtidstilläggen avsattes i nämnda budget 350.000 kronor.

I statförslaget för år 1952 har räknats med nu gällande dyrtidstillägg av 33 respektive 32 % å lönerna och 51 % å pensionerna. Enligt den centrala överenskommelse, som träffats mellan Svenska Stadsförbundet och befattningshavarnas olika organisationer, skall beträffande befattningshavarna dyrtidstillägget även under år 1952 tills vidare utgå med nu gällande procentsats av 33 respektive 32 %, därest dessförinnan överenskommelse icke träffats om tilläggets storlek för sistnämnda år. Då prisutvecklingen under nästa år och de krav, som från de anställdas sida kunna resas på ytterligare höjning av dyrtidstillägget, nu icke kunnat med säkerhet överblickas, har drätselkammaren ansett försiktigheten bjuda att även i 1952 års budget beräkna ett extra anslag för eventuellt ökade dyrtidstillägg. I budgeten har för detta ändamål upptagits ett belopp av 250.000 kronor.

Pensionsavgifterna ha beräknats efter den höjning av pensionerna, vilken kommer att ske, sedan ett nytt pensionsreglemente genomförts. Avgifterna ha icke kunnat beräknas exakt utan endast approximativt efter de uppgifter, som stått att erhålla. Tidigare gjorda avsättningar för retroaktiva pensionsavgifter i samband med införande av ett nytt pensionsreglemente uppgå till inalles cirka 521.000 kronor. För 1952 har för samma ändamål avsatts ytterligare 200.000 kronor. Vidare har man i budgeten tagit hänsyn till de löneökningar, som beslutats av stadsfullmäktige till och med september månad detta år. I åtskilliga fall ha av delförvaltningarna begärda löneökningar bibehållits i budgeten med en allmän reservation för stadsfullmäktiges godkännande.

Det nya kollektivavtalet har medfört avsevärt ökade utgifter för bl. a. allmänna arbeten, vilket överlag avspeglar sig i form av höjda anslag för underhåll och ny-

anläggning. Under året inträffade prisstegringar på all material ha verkat i samma riktning. Vidare har den höjda bilskatten, de ökade försäkringspremierna samt höjda porton och telefonavgifter medfört en generell ökning av berörda konton.

Antalet av stadens anställda och pensionärer utvisar alltjämt en ökning. Antalet ordinarie befattningar (utom lärarpersonalen) utgjorde enligt 1950 års stat 445, i 1951 års stat 462 och beräknas i 1952 års stat till 478. Motsvarande siffror för lärarpersonalen äro för 1950 269, för 1951 280 och för 1952 298. Antalet pensionärer utgjorde för 1950 260, för 1951 275 och beräknas för år 1952 till 281. Lönesumman, inklusive dyrtidstillägg, har ökats ifråga om ordinarie befattningshavare utom lärare från cirka 3.428.000 kronor i 1950 års stat till cirka 4.445.000 kronor i 1952 års statförslag och för lärarpersonalen från cirka 2.277.000 kronor i 1950 års stat till cirka 3.272.000 kronor enligt föreliggande statförslag. Lönesumman för övrig, ej kollektivanställd personal, vartill hänföres extra och tillfälliga befattningshavare samt arvoden m. m. utgjorde inklusive dyrtidstillägg år 1950 cirka 1.017.000 kronor och beräknas enligt 1952 års statförslag till cirka 1.247.000 kronor.

Pensionssummorna, inklusive dyrtidstillägg, ha ökats från cirka 546.000 kronor i 1950 års stat till cirka 710.000 kronor i 1952 års statförslag. Sammanlagda beloppen av pensionsavgifter till SKP och stadens pensionsfond voro 1950 446.267 kronor och ha för år 1952 beräknats till 682.670 kronor inklusive avgifter till SPP à 4.000 kronor.

Budgetförslaget för 1952 omsluter cirka 40.796.000 kronor, medan omslutningen i 1951 års budget utgör cirka 34.260.000 kronor.

Så gott som samtliga delstater utvisa nettoökningar, och endast i några få undantagsfall förete staterna sänkningar i förhållande till innevarande år. De största nettoökningarna återfinnas under budgettiteln 2 B 1 Polisverk med cirka 203.000 kronor, 5 A Civilförsvar med cirka 190.000 kronor, 6 Brandförsvar med cirka 152.000 kronor, 7 C Exploateringsfastigheter med cirka 109.000 kronor, 13 AB Vatten- och avloppsverk med cirka 122.000 kronor, 15 A Folkskola med cirka 589.000 kronor, 16 B 2 Sluten fattigvård med cirka 129.000 kronor och 16 B Hyresnedsättning (nettounderskott à pensionärshem) med cirka 97.000 kronor.

Liksom tidigare ha väsentliga avsättningar skett till kapitalökande utgifter, bl. a. till skyddsrum i berg med 165.000 kronor, material för civilförsvaret med 100.000 kronor, ombyggnad av polishuset med 50.000 kronor, grundrabatter för Norra Skallberget med 100.000 kronor, förvärv av stadsägan nr 1906 och tomten nr 3 i kvarteret Gere med tillhopa 240.000 kronor, anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar inom tekniska verkens arbetsområde med 250.000 kronor, vaktmästarbostad vid Blåsboskolan 50.000 kronor, inventarier i Hammarbyskolan 55.000 kronor, iordningställande av bespisningslokaler i Herrgårdsskolan 40.000 kronor, anskaffande av inventarier till flickskolans aula 50.000 kronor och inventarier till den nya läroverksbyggnaden 200.000 kronor.

Hamnens beräknade förlust för år 1952, cirka 235.000 kronor, har täckts av uttaxerade medel på finansförvaltningens stat med 200.000 kronor. En närmare redogörelse härför och för hamnens sammanlagda driftsunderskott lämnas nedan vid kommenteringen av hamnstyrelsens statförslag.

I nuvarande läge har någon avsättning till skatteregleringsfonden icke företagits. För att begränsa en skattehöjning har i stället föreslagits, att av fondens medel, som uppgår till 3,5 miljoner kronor skall för skatteregleringsändamål disponeras ett belopp av 1.000.000 kronor. Enligt gällande bestämmelser får beslut att taga medel ur fonden i anspråk ej avse mer än en tredjedel av det högsta belopp, vartill fonden

uppgått under det år, beslutet fattats, eller något av de två närmast föregående åren. Till fonden för allmänna byggnader har emellertid föreslagits en avsättning av 600.000 kronor. Motsvarande avsättning i 1951 års stat utgjorde 1.000.000 kronor. En avsättning till denna fond kommer i realiteten att verka i skattereglerande syfte och är även att föredraga, ur den synpunkten att denna fond icke är bunden på samma sätt som skatteregleringsfonden. Att drätselkammaren trots det ansträngda budgetläget föreslår en så kraftig avsättning till fonden för allmänna byggnader får också ses mot bakgrunden av förestående skärpning av den statliga lånekontrollen, enligt vilken i allmänhet lån kommer att medgivas endast intill 75 % av kostnaderna för det företag, vilket lånet avser. Återstående 25 % skola alltså täckas genom uttaxering. Redan tidigare ha i Västerås avsättningarna till fonden skett efter denna princip. En närmare redogörelse för de tilltänkta begränsningarna i låneräten lämnas nedan i samband med finansförvaltningens stat. Fonden för allmänna byggnader uppgår med 1951 års avsättning och med frånräknande av under året beviljade anslag till 2.105.000 kronor. Efter nu föreslagen avsättning kommer fonden sålunda att uppgå till 2.705.000 kronor. Till bostadssubventionsfonden har föreslagits en avsättning av 50.000 kronor förutom det belopp, som inflyter av räntor och amorteringar å vissa lån. Fonden uppgår f. n. till cirka 170.000 kronor. För mötande av krav på retroaktiva pensionsavgifter har som ovan nämnts avsatts 200.000 kronor. Vidare har till engångsinbetalningar för fribrev i SKP till avgångna befattningshavare avsatts ett belopp av 50.000 kronor.

Stadsfullmäktiges reservationsanslag till oförutsedda utgifter har upptagits till cirka 702.000 kronor mot cirka 532.000 kronor i årets stat.

I den mån så anses möjligt ha nedskärningar företagits å olika anslagsposter i förhållande till de olika förvaltningarnas framställning.

Skattesatsen har från angivna utgångsläge och med omförmälda avsättningar samt efter de ändringar i delstaternas budgetförslag, varför nedan skall redogöras, satts till kronor 8: 35 per skattekrona, vilket innebär en höjning av en krona per skattekrona. Under förutsättning att den kyrkliga kommunen bibehåller 65 öres uttaxering kommer skatten sålunda att uppgå till 9 kronor per skattekrona. Landstingsskatten, som tidigare utgjort 3 kronor per skattekrona, väntas komma att bliva höjd med 80 öre varigenom den sammanlagda kommunala uttaxeringen i Västerås skulle komma att uppgå till 12 kronor 80 öre mot f. n. 11 kronor per skattekrona.

Kammaren vill nu liksom förut kraftigt understryka vikten av att de olika delförvaltningarna under det kommande budgetåret iakttaga största möjliga sparsamhet med anslagen. Kammaren förutsätter vidare, att framställningar om nya anslag utöver de i staten upptagna under budgetåret göras endast i särskilt trängande fall.

Liksom tidigare ha under en del konton angivits utgiftens beteckning utan att något anslagsbelopp utförts, varjämte kontot försetts med en not, vari omtalats, att odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952. I samtliga dessa fall avser drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa om medgivande att de medel å kontot, vilka vid 1951 års utgång kvarstå odisponerade, få för samma ändamål reserveras till år 1952. För undvikande av onödig vidlyftighet i framställningen kommenteras dessa konton endast i undantagsfall, då särskilda förhållanden därtill föranleda.

Drätselkammaren övergår därefter till att kortfattat kommentera de olika specialstatförslagen.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

1 A 1. Stadsfullmäktige.

Utgifterna ha ökat med 1.400 kronor. En höjning märkes av arvodet till stadsfullmäktiges ordförande från 1.000 kronor till 1.500 kronor på grund av stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1951.

1 A 2. Löne- och avtalsnämnd.

I löne- och avtalsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att anslaget för arvoden ökats med 600 kronor från av nämnden begärda 4.400 kronor till 5.000 kronor, vilket sammanhänger med stadsfullmäktiges beslut den 27 augusti 1951 att höja arvodet till nämndens ordförande och till ledamöterna i nämndens förhandlingsdelegation. Sammanlagt ha utgifterna ökat med 1.200 kronor.

1 B. Stadsrevision.

I stadsrevisionens statförslag har endast vidtagits den ändringen, att hamnen påförts andel i revisionskostnaden med ett belopp av 2.500 kronor. Driftutgifterna ha ökat med cirka 12.000 kronor netto, vartill kommer ett engångsanslag under kapitalutgifter à 28.800 kronor för andelar i Sveriges Kommunalekonomiska förening. Anslutningen till sistnämnda förening har beslutats av stadsfullmäktige den 31 maj 1951 och förklarar delvis utgiftsökningarna.

1 C. Drätselkammare.

1 C 1. Gemensamma kostnader.

Denna titel företer en utgiftsökning av 900 kronor, motsvarande höjningen av arvodet till drätselkammarens ordförande enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1951.

1 C 2. Stadskansli.

Nettoökningen å denna budgettitel utgör cirka 37.000 kronor, till övervägande delen beroende på löneökningar. Genomgående förete de olika budgettitlarna ökning å lönekostnaderna av skäl, som nämnts i det föregående. I fortsättningen kommer därför icke särskilt påpekande om dylika utgiftsökningar att göras.

1 C 3. Drätselkontor.

Nettoökningen under denna titel uppgår till cirka 89.000 kronor. Anslaget för kontorskostnader har måst höjas från 13.000 kronor till 16.000 kronor. Vidare har den interna hyran höjts från 10.000 kronor till 13.600 kronor. Detta sammanhänger med föreslagen ombyggnad av kassalokalen, vilken utföres och bekostas av tekniska verken. Bland kapitalutgifterna är att märka ett anslag å 18.550 kronor för anskaffande av en ny bokföringsmaskin enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 mars 1951. Inventarieanslaget omfattar bl. a. tre räknemaskiner samt diverse kompletteringar och utbyten i samband med det förestående ombyggnadsarbetet.

1 C 4. Drätselkammarens byggnadstekniska byrå.

Denna budgettitel är ny. Den byggnadstekniska byrån inrättades hösten 1950 i enlighet med stadsfullmäktiges principbeslut den 29 juni samma år och handlägger ärenden rörande stadens större byggnadsprojekt. Utgifter och inkomster balansera på 87.900 kronor. Byråns utgifter fördelas nämligen vid bokslutet på de olika byggnadsföretag, som taga byråns tjänster i anspråk.

1 Ö. Övriga ändamål.

Kostnaden för föreningsavgifter till Svenska Stadsförbundet har ökats med cirka 4.600 kronor i anledning av de ändrade beräkningsgrunder för avgifterna, vilka genom stadgeändring numera antagits av Svenska Stadsförbundet. Anslaget för representation har måst ökas från 15.000 kronor till 20.000 kronor med hänsyn *dels* till tidigare anslagsförbrukning, *dels* till den höjda prisnivån. Vid detta års slut beräknas kvarstå ett överskott å cirka 6.400 kronor av tidigare anslag för reklam, vilket överskott föreslås reserverat till nästa år. Något nytt anslag för reklam har därför icke upptagits i statförslaget. Ett särskilt anslag å 300 kronor för diverse expenser för säkerhetskommittén har upptagits.

Västerås Reso har hemställt om höjning av anslaget från 1.500 kronor till 6.000 kronor, vilket motiveras med att Reso omorganiserats från ideell klubb till ekonomisk förening i syfte att "bättre kunna tillgodose stadens organisationer och innevånares behov av rekreation, semester och studieresor, samt att kunna tillmötesgå önskemål från dem, som önska besöka staden i samma syftemål såsom ordnande av logi, måltider, ciceronskap och dylikt". Omorganisationen har enligt Resos uppgift medfört behov av en heltidsanställd byråföreståndare. Drätselkammaren föreslår, att anslaget höjes från 1.500 kronor i årets stat till 2.000 kronor, motsvarande ungefärligen höjningarna på grund av dyrtiden. Beträffande den begärda anslagshöjningen i övrigt, avseende närmast den företagna omorganisationen, är drätselkammaren beredd att efter närmare utredning särskilt upptaga frågan härom till prövning.

Utgiftsökningens netto under denna titel uppgår till cirka 8.900 kronor.

Inkomsterna ha beräknats till 2.000 kronor i stället för 100 kronor i årets stat och avse huvudsakligen intäkter vid försäljning av diverse tryck.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under rubriken Allmän förvaltning med ovan angivna mindre ändringar i löne- och avtalsnämndens samt stadsrevisionens budgetförslag.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

I magistratens budgetförslag ha företagits en del mindre justeringar. Bl. a. har posten löner och arvoden höjts i anledning av stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1951 angående uppflyttning av assessorn i högre lönegrad. Vidare har den interna posten för hyra ökats.

Å inkomstsidan ha intäkter av sportler och avgifter för registrering av handelsfirmor höjts från 48.000 till 50.000 kronor. Till och med juni månad innevarande år har på detta konto nämligen influtit närmare 31.000 kronor.

Utgiftsökningen netto å magistratens och rådhusrättens stat utgör efter vidtagna justeringar cirka 62.000 kronor.

Bland driftutgifterna märkes ett anslag å 15.000 kronor för valomkostnader avseende 1952 års riksdagsmannaval.

Under kapitalutgifterna har upptagits ett anslag å 8.000 kronor för inköp av nya valurnor. I anslaget för inventarier ingår ett belopp av 1.800 kronor, avseende en ny

ljudupptagningsapparat vilken är avsedd såsom reserv för en nu i rättssalen installerad apparat.

2 B 1. Polisväsen och fångvård.

Följande ändringar ha vidtagits i polisnämndens statförslag. Anslag för löner till personal på ordinarie stat har nedsatts från 850.500 kronor till 842.000 kronor och anslaget för löner till extra och tillfälliga befattningshavare från 70.200 kronor till 61.000 kronor. Polisnämnden har räknat med tolv semester- och sjukvikarier mot åtta under år 1951. Emellertid torde man icke böra räkna mer än tio semestervikarier. Överskottet på detta konto under år 1950 uppgick till cirka 22.000 kronor. Anslaget för sjukvård har nedsatts från 1.400 kronor till 1.000 kronor och anslaget till beklädnadsbidrag för ordinarie befattningshavare från 51.400 kronor till 46.464 kronor. Bidraget har beräknats för 89 man med ett belopp av 528 kronor per man enligt den höjning av bidraget, som företagits genom stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951. Vidare har anslaget för pensioner felaktigt upptagits med 6.000 kronor för högt belopp, vilket vid budgetbehandlingen tillrättats. Anslaget för beklädnadsbidrag till extra personal har efter närmare undersökning kunnat nedsättas med 2.200 kronor. Anslagsförbrukningen å kontot Resor och traktamenten utgjorde under år 1950 8.300 kronor och har innevarande år till och med juli månad utgjort 5.800 kronor, varav 4.200 kronor för årskort å bussar. Med hänsyn härtill har drätselkammaren ansett sig kunna nedsätta detta anslag från av polisnämnden begärda 11.000 kronor till 10.000 kronor. Posterna Förbrukningsmateriel och Förbrukningsinventarier ha nedsatts från respektive 1.300 kronor till 1.000 kronor och från 7.200 kronor till 7.000 kronor. En justering har företagits å kontot Kost för anhållna från 2.600 kronor till 2.000 kronor med hänsyn till tidigare anslagsförbrukning. Vidare har posten Intern hyra nedsatts från 37.750 kronor till 30.350 kronor och posten Övriga kostnader för inventarier från 2.000 kronor till 1.000 kronor. Under kapitalutgifter har kontot Anskaffning av inventarier nedsatts från 8.685 kronor till 7.000 kronor samtidigt som på inkomstsidan upptagen intern ersättning från 2 B 3 för överlåten diktafon å 2.500 kronor borttagits. Denna transaktion behöver icke komma till uttryck i budgeten utan kan göras mellan förvaltningarna, därvid värdet av den överlåtna diktafonen användes för inköp av en ny. Beträffande inkomstsidan i övrigt har stadsfiskalsorganisationens andel i polisverkets kostnader ökats från föreslagna 2.300 kronor till 10.000 kronor och motsvarande uppjustering skett å utgiftssidan å Åklagarväsendets stat. Inkomst av olycksfallsersättning har ökats från 300 kronor till 700 kronor, vilket belopp influtit till och med juli månad detta år, och slutligen har posten Övriga rörelseintäkter höjts från 500 kronor till 5.000 kronor. På detta konto föres ersättning för hittegods, ersättning för transporter med egen bil samt ersättning för bevakning vid lossning av bensin. Under år 1950 inflöt på detta konto 6.300 kronor och under innevarande år till och med juli månad har influtit 2.400 kronor.

Efter sålunda verkställda justeringar utvisar budgetförslaget en nettoökning av cirka 202.000 kronor.

2 B 3. Åklagarväsen.

Som ovan under 2 B 1 omnämnts, har åklagarväsendets andel i polisverkets kostnader ökats från 2.300 kronor till 10.000 kronor, vilket belopp måste anses skäligt med hänsyn till att samtliga kostnader för lokaler, telefon utom rikssamtal, samt värme och belysning betalas av budgettiteln 2 B 1. Bl. a. på grund av stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1951 om uppflyttning av biträdande stadsfiskalen i

högre lönegrad har lönekontot ökats med 2.300 kronor. Ytterligare ha följande ändringar vidtagits i stadsfiskalens statförslag. Posten Försäkrings- och sjukvårdsavgifter, i förslaget upptagen till 500 kronor, har borttagits. Anslaget för resor och traktamenten har nedsatts från begärda 1.700 till 1.000 kronor, och anslaget för övriga expenser från 400 kronor till 100 kronor, enär någon debitering å dessa konton icke till och med juli månads utgång skett. Anslaget för sakkunnigt biträde vid polisutredningar har slutligen ansetts kunna nedsättas från 2.000 kronor till 1.500 kronor.

Efter dessa justeringar utgör utgiftsökningen under denna titel cirka 9.000 kronor.

2 Ö. Övriga ändamål.

Anslaget för överförmyndarens verksamhet har ökats med 500 kronor från 1.500 kronor till 2.000 kronor med hänsyn till den genomgående höjning, som skett å olika arvoden. För trafiknämndens verksamhet har upptagits oförändrat anslag med 2.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under titeln Rätts- och ordningsväsen med ovan under de särskilda deltitlarna angivna ändringar.

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 B 1. Uppbördsverk.

Utgiftsökningen uppgår under denna titel netto till cirka 20.000 kronor. Förutom höjning av löne- och pensionsanslagen märkas smärre höjningar å kontot 110 Kontorskostnader med 1.000 kronor samt för Telefon och annonser med 800 kronor. Anslaget till ersättning för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. har nedsatts från 20.000 kronor i årets stat till 10.000 kronor.

3 B 2. Taxeringskontor.

Utgiftsökningen under denna titel utgör 1.300 kronor. Någon höjning av arvodet till biträden åt taxeringsnämndsordförandena har icke skett. Skyldighet föreligger icke för staden att avlöna dessa biträden utan grunda sig ersättningarna på ett frivilligt åtagande. Med hänsyn härtill och till budgetläget har någon höjning icke ansetts böra ifrågakomma.

3 C. Exekutionsverk.

I statförslaget ha föreslagits följande ändringar. Posten Löner och arvoden har justerats uppåt med cirka 5.000 kronor som en följd av stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1951 angående anställande av en extra exekutor. För sjukvård och personalförsäkring har magistraten upptagit en gemensam post å 550 kronor. Anslaget har minskats med 100 kronor och fördelats på två särskilda konton. Anslaget för pensioner har ökats från av magistraten begärda 11.935 kronor till 14.000 kronor. En ny post har upptagits å 1.800 kronor, motsvarande andel i fastighetsskötares lön för vaktmästarsysslan. Dylik ersättning har i praktiken utgått, ehuru den förut ej budgeterats. Stadsfogden har i fråga om konto 116 Fordonsersättningar hemställt, att en av exekutorerna, som avsåge att inköpa egen motorcykel, skulle få ställa densamma till indrivningsverkets förfogande under tjänsteutövning och därför som bi-

drag till anskaffnings-, underhålls- och reparationskostnaderna tillerkännas ett belopp av 400 kronor, minskat med 50 kronor för det underhåll, som eljest skulle utgå för vanlig cykel. Drätselkammaren avstyrker av principiella skäl framställningen, då denna form av fordonsersättning icke hittills godtagits. För anskaffning av inventarier har magistraten under kapitalutgifter upptagit ett anslag å 100 kronor. Beloppet föreslås av drätselkammaren höjt till 1.000 kronor för att möjliggöra anskaffande av erforderliga kontorsmöbler till den nye exekutorn. Slutligen har å inkomstsidan drätselkammaren upptagit sportlerinkomsterna till 25.000 kronor mot av stadsfogden och magistraten beräknade 20.000 kronor. Under år 1950 inflöto nämligen närmare 26.000 kronor och innevarande år har till och med juli månad på kontot bokförts 19.300 kronor.

Efter sålunda verkställda justeringar utvisar denna budgettitel en nettoökning av cirka 33.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under titeln Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen med ovan angivna ändringar.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Stadsarkitektkontor.

Nettoökningen på budgettiteln uppgår till cirka 29.000 kronor. Bortsett från en mindre justering å anslaget för löner och arvoden föreslås inga ändringar i byggnadsnämndens statförslag. I 1951 års stat fanns upptaget ett anslag å 5.000 kronor för generalplanearbete, vilket arbete torde komma att under år 1951 avslutas. Nämnden hemställer, att återstående medel av tidigare anslag för generalplanearbetet och av anslaget för undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält får reserveras till nästa år och att behållningen å sistnämnda anslag överföres till kontot för generalplanen. Framställningen biträdes av drätselkammaren.

På inkomstsidan ha avgifter för byggnadslov och protokollösen beräknats till 35.000 kronor mot 30.000 kronor i årets stat med hänsyn till de inkomster på detta konto, som influtit under 1950 och förfluten del av år 1951.

4 B. Stadsingenjörskontor.

Bortsett från smärre justeringar å posterna Pensioner och Hyror föreslås ingen ändring gentemot byggnadsnämndens statförslag. Nettoökningen under denna titel utgör cirka 59.000 kronor. I lönestaten avspeglas ändring och uppflyttning av vissa ordinarie tjänster enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951. Det nya kollektivavtalet som berör mätningshantlangarna, vilka tidigare icke varit kollektivavtalsanställda, har föranlett upptagande i staten av ett nytt konto å 70.000 kronor för löner till kollektivanställd personal.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige besluta att godkänna byggnadsnämndens statförslag under titeln Byggnads- och stadsplaneväsen med ovan angivna mindre justeringar.

5. Försvarsväsen.

5 A. *Civilförsvar.*

Denna titel företer betydande utgiftshöjningar.

I civilförsvarsnämndens statförslag föreslås följande ändringar. Under kapitalutgifter har nämnden upptagit ett anslag å 88.000 kronor för byggande av fyra stycken branddammar och såsom inkomst upptagit därå beräknat statsbidrag om ⅔ av kostnaderna. Skyldighet att anlägga dammarna föreligger blott i den mån statsbidrag ställes till förfogande. Men hänsyn till svårigheten att för närvarande erhålla statsbidrag och mängden av övriga arbetsuppgifter såväl inom civilförsvaret som andra verksamhetsområden räknar drätselkammaren med att icke mer än två branddammar under nästa år komma till utförande, på grund varav anslaget sänkts till 44.000 kronor och motsvarande justering skett på inkomstsidan. För anskaffande av motorsprutor, slang samt övrigt brandsläckningsmateriel har nämnden vidare begärt anslag å 225.000 kronor. Nämnden har samtidigt meddelat att materiel till motsvarande värde är att påräkna från statens förråd utan kostnad för kommunen. Då det begärda anslaget enligt nämndens uppgift vidare avsetts att tagas i anspråk blott i den mån materiel från staten utöver angivet värde ej erhålles samt redan den statliga materiel innebär en avsevärd förstärkning av beredskapen, har drätselkammaren ansett, att anskaffningen av kommunala medel för år 1952 kan inskränkas och därför för ändamålet upptagit endast 100.000 kronor, som dock endast bör få disponeras efter drätselkammarens prövning i varje särskilt fall. Ett anslag å 165.000 kronor för utbyggande av bergrum i en första etapp har tillagts utöver nämndens förslag och ⅔ därav upptagits såsom beräknat statsbidrag å inkomstsidan. Tillstånd har nämligen redan lämnats för anläggande av ett dylikt bergrum för civilförsvarets ledning. Stadsfullmäktige ha under år 1951 beviljat anslag till utredningskostnaderna för planerat allmänt skyddsrum i berg. Då det nu ej kan avgöras huruvida detta skyddsrum kommer att påbörjas under 1952, har anslag för ändamålet icke upptagits i statförslaget.

Efter nu angivna justeringar utvisar denna budgettitel en ökning av cirka 190.000 kronor.

5 B. *Familjebidrag.*

Utgifterna för familjebidrag ha med hänsyn till inkallelserna beräknats öka från 160.000 kronor i årets stat till 258.000 kronor. Å inkomstsidan har statsbidraget beräknats till 235.000 kronor mot 150.000 kronor i årets stat. Stadens nettoutgift under denna budgettitel beräknas öka med 6.500 kronor.

5 Ö. *Övriga ändamål.*

Denna deltitel är ny. Här har upptagits anslag till Västerås Hemvärn för verksamhetsåret med 3.000 kronor. Dylikt anslag har utgått under flera år efter särskilda beslut av stadsfullmäktige varje år.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige godkänna förslaget till stat under titeln Försvarsväsen med ovan angivna ändringar och tillägg.

6. Brandförsvar.

I brandstyrelsens statförslag föreslås följande ändringar. Anslaget för sjukvård har nedsatts från begärda 1.000 kronor till 500 kronor. Genom brandchefen Clarholms bortgång har anslaget för pensioner nedsatts från 78.500 kronor till 72.000 kronor. Med hänsyn till tidigare förbrukning ha anslagen för Övriga expenser nedsatts från begärda 700 kronor till 500 kronor, anslaget för rökskyddsmateriel från begärda 1.500 kronor till 1.200 kronor och för underhåll av transportmedel från begärda 13.000 kronor till 12.000 kronor. Anslagsförbrukningen å sistnämnda konto utgjorde under år 1950 9.900 kronor och till och med augusti 1951 har på kontot bokförts 3.700 kronor. Under Kapitalutgifter har föreslagits anskaffning av transportmedel för ett belopp av 11.600 kronor. Häri ingår huvudsakligen anskaffning av en skåpbil för brandtelegrafarbeten i stället för en hittills använd lastbil. Kammaren föreslår, att motsvarande utgift utgår ur skattestaten och att medel härför i stället av stadsfullmäktige anslås ur brandförsvarsfonden, vilken för närvarande uppgår till cirka 15.000 kronor. Brandstyrelsen har vidare upptagit ett anslag å 14.000 kronor för anskaffande av övriga inventarier. Detta anslag föreslås av drätselkammaren nedsatt till 9.500 kronor. Skillnadsbeloppet har tillagts bland driftutgifterna enär en del av det begärda anslaget avser inköp, som icke äro av kapitalökande natur.

Efter dessa justeringar utvisar brandförsvaret en utgiftsökning netto av cirka 152.000 kronor.

I löneanslagen ingår avlöning för två nya brandmanstjänster. Anslaget har bibehållits oförändrat under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall till tjänsternas inrättande. Vikarieanslaget har under åtskilliga år varit för lågt beräknat och har nu höjts från 30.000 kronor till 40.000 kronor. Under kontot Löner och arvoden till borgarbrandkåren utgör ökningen icke mindre än cirka 21.000 kronor. Detta sammanhänger med det kollektivavtal, som numera träffats med borgarbrandkårens fackorganisation.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna brandstyrelsens förslag till statförslag med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll samt att medgiva brandstyrelsen att av brandförsvarsfonden taga i anspråk ett belopp av 11.600 kronor för anskaffning av transportmedel.

7. Fastighetsförvaltning.

7 *A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning.*

Lönestaten utvisar en ökning av 31.000 kronor huvudsakligen beroende på det höjda dyrtidstillägget. För inköp av inventarier har fastighetskontoret begärt ett anslag å 5.700 kronor vari med 3.700 kronor ingår inköp av en kompressor. Efter närmare undersökning har drätselkammaren funnit, att oundgängligt behov av kompressor icke föreligger, varför anslaget upptages endast med 2.000 kronor. En ny inkomstpost å 1.200 kronor avseende olycksfallsersättningar har tillkommit. Hittills har fastighetskontoret deltagit i byggnadskontorets kostnader för lön till kollektivanställda under sjukdom och för olycksfallsförsäkringar men icke tillgodoförts ersättningar från Riksförsäkringsanstalten. Detta har nu tillrättats. Inkomsten av bil har beräknats öka från 3.500 kronor till 6.000 kronor.

Denna deltitel företer en nettoökning av 3.900 kronor.

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Ifråga om *rådhuset* har bland annat anslaget Renhållning och städning höjts med 3.000 kronor och anslaget för Värme med 3.500 kronor. Den interna hyresposten har höjts med 1.700 kronor.

Ifråga om Njord 1 (Nämndhuset) har bland annat anslaget för värme höjts med 3.000 kronor. Höjningar på detta konto återfinnas genomgående även för andra förvaltningsfastigheter och föranledas delvis av övergången till vedeldning.

Till *polishusets* stat har överförts fastigheten Östra Kyrkogatan 4 kvarteret Klockargården som nu helt disponeras av polisen.

I underhållsanslaget för *brandstationen* ingår bland annat kostnader för installation av nytt Rekaaggregat i pannrummet, som eventuellt kommer att utföras under år 1952.

Under rubriken *Diverse förvaltningsfastigheter* ingår även barnhemmet Sommarro, som skall läggas ner från och med år 1952. Då det ännu icke är bestämt hur fastigheten sedermera skall användas, har anslag ej begärts för sådana eventuella ändrings- eller reparationsarbeten, som kan föranledas av den ändrade dispositionen.

På kapitalutgiftssidan märkes under deltiteln Polishus ett anslag å 50.000 kronor för ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal i polishuset, vilket anslag tillsammans med reserverade 39.550 kronor torde vara tillräckligt för den ombyggnad, som efter företagen reducering är aktuell. Med hänsyn till att praktiska mellanskolan hemställt att från och med höstterminen 1952 få disponera seminariebyggnaden i fastigheten Ingrid nr 1 har upptagits ett anslag å 25.000 kronor för värmeinstallation jämte vissa förbättringsarbeten, varjämte för samma ändamål reserverats tidigare anslagna medel. Något anslag till utredningskostnad för nytt stadshus har icke upptagits, enär på kontot kvarstår reserverade medel å cirka 65.000 kronor och eventuella ytterligare kostnader torde kunna påföras byggnadsanslaget.

7 C. Exploateringsfastigheter.

Fastighetsskatten beräknas öka med 5.000 kronor och interna räntan med cirka 25.000 kronor. För underhåll av fastigheter har upptagits ett anslag å 6.000 kronor. Bland kapitalutgifter märkes ett anslag å 100.000 kronor till grundrabatter för Norra Skallberget enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1951. För grundrabatter i övrigt har icke upptagits något anslag enär för detta ändamål cirka 40.000 kronor finnas reserverade av tidigare anslag. För diverse mindre fastighetsförvärv har icke heller upptagits något anslag. 12.000 kronor av tidigare anslag har reserverats och anses kunnat täcka beräknade utgifter härför under år 1952. För anslutningsavgifter till ledningar har upptagits ett anslag å 10.000 kronor. Cirka 65.000 kronor ha reserverats av tidigare anslag för detta ändamål.

Inkomsterna för arrenden och hyror beräknas minska med cirka 10.000 kronor, enär i flera fall upplåtelserna ändrats till att avse tomträtt, medan tomträttsupplåtelserna beräknats ge en ökad inkomst av 28.300 kronor.

7 D 1. Jordbruksrörelse.

Följande ändringar ha vidtagits i lantegendomsnämndens statförslag. Förutom justeringar å anslagen för löner och arvoden och pensioner har anslaget till förbrukningsinventarier sänkts från begärda 3.000 kronor till 2.000 kronor med hänsyn till anslagsförbrukningen under tidigare år. Vidare har kontot Övriga kostnader för inventarier sänkts från begärda 1.550 kronor till 1.000 kronor av samma skäl. En utgiftspost på 200 kronor till ränta på fasta tillgångar har tillagts. För att utgifter och

inkomster i likhet med vad som varit fallet i tidigare stater skola balansera har å inkomstsidan posten Jordbruksprodukter ökats från 247.000 kronor till 269.615 kronor och posten Försäljning av får från 25.000 kronor till 30.000 kronor. Höjningarna torde få anses skäliga med hänsyn till de ökade priserna på jordbruksprodukter.

Bland utgiftsökningarna märkes höjning av anslaget för gödselmedel från 15.000 kronor till 25.000 kronor, för elektrisk ström från 8.000 kronor till 10.000 kronor och för drivmedel till traktorer från 6.000 konor till 12.000 kronor.

Anslaget under kapitalutgifter för anskaffning av transportmedel å 10.000 kronor avser utbyte av äldre traktor. I inventarieanslaget å 15.000 kronor, vilket i förhållande till 1951 års stat minskat med 4.000 kronor, ingå bland annat två plogar, en såmaskin, en konstgödselspridare, en kultivator och en elektrisk motor, med flera för lantbruksdriften erforderliga redskap.

7 D 2. *Skogar.*

Utgifterna uppgår till 64.490 kronor och inkomsterna till 70.000 kronor mot respektive 35.700 kronor och 35.800 kronor i 1951 års stat. Inkomstökningen sammanhänger med den ökade avverkningen samt i egen regi verkställd försågning av avverkat virke. Nämnda förhållande avspeglar sig även i höjningen av anslaget för avverkning och försågningskostnader från 10.700 kronor till 19.500 kronor och i anslagen för förflyttning av sågverksanläggning och anskaffning av inventarier, respektive 9.000 kronor och 10.000 kronor under kapitalutgifter.

Deltiteln utvisar en nettoförbättring å cirka 5.500 kronor.

7 D 3. *Jordbruksfastigheter.*

I lantegendomsnämndens statförslag ha endast vidtagits ett par mindre formella justeringar. Emellertid torde i detta sammanhang böra framhållas att jordbruksfastigheterna rätteligen sortera under fastighetskontoret och arrenderas av jordbruket, varför statförslaget icke bör uppgöras av lantegendomsnämnden utan av fastighetsförvaltningen. Detta hindrar ej att fastighetsförvaltningen efter särskilt avtal kan överlämnas till lantegendomsnämnden.

Utgifter och inkomster äro i huvudsak oförändrade i förhållande till årets stat.

7 E. *Hyresfastigheter.*

Fastighetsinnehavet under rubriken *Diverse fastigheter* visar en ökning å cirka 15 % jämfört med samma innehav vid upprättande av 1951 års stat. Med hänsyn härtill och till kostnadsökningen för underhåll har anslaget upptagits till 210.000 kronor. Drätselkammaren har vid sammanträde den 14 september 1950 uppdragit åt byggnadskontoret att utföra reparation av dammanläggningen vid Västerås kvarn. Då arbetet enligt uppgift skall utföras under hösten 1951 och då anslag icke finnes härför, har dylikt upptagits i 1952 års stat med 16.000 kronor.

Liksom beträffande exploateringsfastigheterna företer genomgående anslagen för vatten, elström och sotning samt underhållskostnader och fastighetsskatt ökningar, i sistnämnda fall till följd av väntade högre taxeringsvärden vid den kommande fastighetstaxeringen och i övrigt på grund av de allmänna prisstegringarna.

Till täckning under rubriken Kapitalutgifter har upptagits köpeskillingen för stadsägan nr 1906 med 25.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 22 februari 1951 och för tomten nr 3 i kvarteret Gere med 215.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1951.

Anslaget för underhåll av *stadshotellet* har upptagits med 40.000 kronor mot 45.000

kronor i årets stat. Posten Värme utvisar en ökning av icke mindre än 15.000 kronor från 45.000 kronor till 60.000 kronor. Härvid har ändock kalkylerats med viss besparing genom övergång till eldning med tjockolja.

Beträffande *Sundinska huset, Stadspaviljongen* samt *Varumagasin* o. dyl. äro utgifterna och inkomsterna i huvudsak oförändrade. Omnibusgaraget utvisar ett överskott å 2.180 kronor enligt föreliggande statförslag.

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 2. Pensionärshem.

Staten är beräknad för nio stycken pensionärshem. De största ökningarna utvisa posterna Värme med 30.000 kronor och Ränta på fasta tillgångar med 76.000 kronor. Sistnämnda ökning sammanhänger med tillkomsten av det nya pensionärshemmet å tomten Gulmåran nr 2. Anslaget för fastighetsunderhållet har kunnat nedsättas från 30.000 kronor i årets stat till 20.000 kronor. Några genomgripande reparationer torde med hänsyn till prisläget icke komma att utföras under år 1952.

Hyresposten har ökats med cirka 17.300 kronor. Underskottet kronor 197.814: — ersättes från budgettiteln 16 D, varför utgifter och inkomster balansera. Skillnadsbeloppet i 1950 års stat utgjorde cirka 100.300 kronor.

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Utgifterna och inkomsterna äro oförändrade.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Fastighetsförvaltning med ovan angivna ändringar och tillägg.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader.

Driftutgifterna uppgå till 500.000 kronor mot cirka 415.000 kronor i innevarande års stat. Ökningen faller huvudsakligen på löner och pensioner.

8 B 2. Underhåll och nyanläggning av gator och vägar.

Anslaget till underhåll av bidragsberättigade gator och vägar har höjts från 240.000 kronor till 300.000 kronor och för underhåll av övriga gator och vägar från 225.000 kronor till 350.000 kronor. Till underhållskostnadernas ökning har bidragit även Skerikes inkorporering, varigenom vägnätet utvidgas. De ökade utgifterna för underhåll medföra å inkomstsidan höjning av statsbidragen för underhåll av bidragsberättigade gator och vägar från 194.000 kronor till 210.000 kronor.

Bland kapitalutgifterna märkes anslaget för nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren, vilket anslag höjts till 750.000 kronor från 700.000 kronor i årets stat. Statsbidraget för nyanläggningar har å inkomstsidan upptagits till oförändrat belopp av 80.000 kronor. Utöver nyanläggningsanslaget finnes till förfogande icke oväsentliga anslag av låne- och fondmedel för gatuarbeten inom nya exploateringsområden. Vidare finnes en reserv i gatukostnadsfonden. Denna uppgår f. n. till cirka 350.000 kronor. I budgetförslaget har icke upptagits någon ytterligare avsättning till bro över Svartån. Tidigare härför reserverade medel uppgå till 300.000

kronor. För optiska signaler har upptagits ett anslag à 50.000 kronor. Däremot har icke beräknats anslag för bro över järnvägen och Köpingsvägen öster om Örjansverkstaden, enär man knappast vågar räkna med att bron kan utföras under år 1952.

Budgettiteln utvisar en nettoökning av cirka 70.000 kronor.

8 B 3. *Allmän belysning och renhållning.*

Anslaget för övriga gaturenhållningskostnader föreslås höjt från 80.000 kronor till 95.000 kronor och anslaget till elektrisk belysning från cirka 65.000 kronor till 100.000 kronor. 20.000 kronor av anslaget avser elskatt.

På kapitalutgiftssidan har anslaget till belysningsanläggningar att disponeras av tekniska verken ökats från 50.000 kronor till 60.000 kronor.

8 B 4. *Drätselkammarens förråd och verkstad.*

Driftutgifterna beräknas öka med cirka 30.000 kronor och driftinkomsterna med cirka 33.000 kronor. Anslaget för anskaffning av inventarier avser inköp av bl. a. två manskapsvagnar, olika slags snöplogar för lastbil, två diagonalplogar och en diafragmapump.

8 B 5. *Grustag.*

Utgifterna beräknas till 69.600 kronor och inkomsterna till 75.000 kronor mot respektive cirka 57.000 kronor och 65.000 kronor i årets stat. Det budgetmässiga resultatet är sålunda ungefärligen oförändrat.

8 B 6. *Bilar.*

Staten har beräknats för sju lastbilar, en paketvagn, en skåpvagn och en personvagn. Ytterligare en lastbil föreslås till inköp men har icke medtagits i beräkningen av driftutgifterna och inkomsterna. Anslaget för inköp av lastbilen har upptagits under kapitalutgifter med 35.000 kronor. Statförslaget utvisar en nettoförbättring av cirka 47.000 kronor gentemot innevarande år.

8 B 7. *Maskiner.*

Staten är beräknad för fem väghyvlar, tre större och två mindre vältar, tre traktorer varav en i sambruk med lantbruket, två jeepar varav en med kompressor, tre kompressorer, en snöslunga, två transportband, tre stenstötningsmaskiner och en isssåg. Anslaget för energi- och drivmedel har höjts från 20.000 kronor till 30.000 kronor och för underhåll av maskiner från 30.000 kronor till 40.000 kronor.

Under kapitalutgifter har upptagits anslag för anskaffning av transportmedel à 10.000 kronor avseende tilläggsanslag för uppsamlande sopmaskin. Vidare märkes anslag för anskaffning av maskiner med 60.000 kronor. I anslaget ingår köpeskillingen för två sopmaskiner och en lastmaskin. Statförslaget utvisar en nettoförsämring à cirka 15.000 kronor.

8 B 8. *Hästar.*

Staten företer en utgiftsökning netto av cirka 9.000 kronor. Det försämrade resultatet sammanhänger bl. a. med höjningarna i senaste kollektivavtal. Då åkerirörelsen icke längre synes bära sig, har drätselkammaren för avsikt att i annat sammanhang upptaga frågan om slopande av rörelsen.

8 B 9. *Bekvämlighetsinrättning.*

I samband med öppnande av den nya bekvämlighetsinrättningen vid Storbron har drätselkammaren beslutat om längre öppethållande även av det gamla kabinettet. Ut-

giftsökningen för budgettiteln uppgår till cirka 9.000 kronor, vilket sammanhänger bl. a. med löneökningarna enligt det nya kollektivavtalet och tillkomsten av den nya bekvämlighetsinrättningen.

8 C. Parkförvaltning.

I parkstyrelsens statförslag föreslås åtskilliga ändringar. Sålunda har på styrelsens begäran anslaget till löner och arvoden ökats med 3.000 kronor från 72.000 kronor till 75.000 kronor för att möjliggöra anställande av ett deltidsanställt skrivbiträde. Det ordinarie biträdet har måst utnyttjas i osedvanlig omfattning på övertid. Anslaget för skriv- och ritmateriel, varå förbrukningen under år 1950 utgjorde 1.700 kronor, har sänkts från begärda 3.000 kronor till 2.500 kronor. Anslaget för resor och traktamenten, i styrelsens statförslag upptaget till 4.000 kronor, har uppdelats på tvenne anslag om 2.000 kronor vardera, det ena för resor och traktamenten och det andra för fordonsersättningar. Styrelsen har begärt anslag för förbrukningsinventarier med 17.000 kronor. Debiteringen å kontot under 1950 utgjorde 7.700 kronor och har för innevarande år t. o. m. augusti månad uppgått till 8.300 kronor. I anledning härav föreslås anslaget sänkt till 13.000 kronor. Anslaget till material för parkunderhållet har höjts med 2.000 kronor från 65.000 kronor till 67.000 kronor. På detta konto bör även vatten för bevattning av parkerna föras, varjämte av utomstående utförda arbeten böra debiteras detta konto. Till följd härav har kontot 161,3 belysning, vatten och kraft minskats från 7.000 kronor till 5.000 kronor och beteckningarna av respektive konton ändrats i överensstämmelse härmed. Anslaget för körslor för parkunderhållet har höjts med 4.000 kronor, som överförts hit med 1.000 kronor från anslaget till underhåll av transportmedel och med 3.000 kronor från anslaget övriga kostnader för transportmedel. Detta sammanhänger med följande. Parkstyrelsen har bland kapitalutgifterna medtagit anslag med 22.000 kronor för anskaffning av lastbil. Anslaget har slopats, då på byggnadskontorets stat en ny lastbil och på tekniska verkens stat två nya lastbilar upptagits och enär stadens lastbilar sortera under transportkontoret och i mån av tillgång tillhandahållas de olika förvaltningarna. Justeringarna på sistnämnda poster i driftbudgeten har förorsakats av denna ändring.

I detta sammanhang må anmärkas, att drätselkammaren avser att undersöka huruvida icke för framtiden samtliga stadens lastbilar böra sammanföras till en enhetlig budgettitel utan att sortera under någon särskild annan delstat. Vid en dylik anordning skulle de delförvaltningar, som tillhandahålles en bil, i vanlig ordning få hyra bilen och hyran inflyta såsom inkomst på bilarnas stat.

Beträffande kapitalutgifterna i övrigt ha anslag av styrelsen föreslagits för åtskilliga nyanläggningar, varvid styrelsen angivit att i händelse något anslag icke bifölles, de i styrelsens budgetförslag sist uppförda anslagen borde i första hand strykas. Under budgetbehandlingen ha två av anslagen borttagits nämligen anslaget för ordnande av parkområde mellan Metallgatan och Järnvägen å 12.000 kronor och anslaget för parkområde vid Salagatan—Nybomsgatan å 20.000 kronor. Vidare har det av styrelsen begärda anslaget å 35.000 kronor för ordnande av parkområde inom Södra Skallberget ersatts med ett anslag å 10.000 kronor för ordnandet av enbart parkväg m. m. inom samma område. Slutligen har anslag för ordnande av lekplats vid Ekberga å 10.000 kronor av drätselkammaren borttagits. Parkförvaltningen disponerar icke oväsentliga anslag av skattemedel, som äro reserverade eller finnas upptagna i årets stat. Därjämte föreligga anslag av lånemedel för parker inom Gideons-

berg, Johanneslund. Malmaberg och Norra Skallberget på sammanlagt 250.000 kronor, på vilka anslag ingen förbrukning ägt rum, samt anslag av fondmedel på sammanlagt 70.000 kronor för ordnande av parkanläggning å Hagaområdet och vid CVV, vilket sistnämnda anslag ej heller tagits i anspråk till någon del.

Å inkomstsidan har inkomsten för Slottsparken minskats från 3.100 kronor till 1.000 kronor, enär uppgörelse ännu icke träffats med länsstyrelsen angående övertagande av parkunderhållet. Vidare ha inkomsterna olycksfallsersättning ökats med 500 kronor och diverse rörelseintäkter med 1.000 kronor samt de interna posterna från pensionärshem och barnstugor ökats med respektive 9.000 kronor och 9.600 kronor i överensstämmelse med de belopp, som finnas upptagna inom dessa delförvaltningar. Slutligen har tillagts ytterligare en intern inkomstpost för Stadsparken å 2.000 kronor.

Efter föreslagna justeringar uppgå utgifterna, inklusive kapitalutgifterna, å parkförvaltningens stat till cirka 805.500 kronor mot 760.100 kronor i årets stat. Härav utgöra kapitalutgifterna cirka 153.000 kronor mot cirka 225.000 kronor i årets stat, medan driftutgifterna enligt förslaget uppgå till cirka 653.000 kronor mot cirka 536.000 kronor i årets stat. Driftinkomsterna enligt statförslaget ha beräknats till cirka 28.500 kronor mot cirka 20.600 kronor i årets stat. Parkstyrelsens statförslag utvisar sålunda totalt en nettoökning med cirka 37.500 kronor.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta att med ovan angivna ändringar och tillägg fastställa föreliggande förslag till stat för Gator och parkförvaltning.

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

I hamnstyrelsens statförslag ha företagits följande justeringar. Som tidigare anmärkts under stadsrevisionens statförslag har hamnen påförts andel i revisionens kostnader med ett belopp av 2.500 kronor, vilken post tillagts å driftstaten som utgift. Motsvarande post redovisas såsom intern inkomst på stadsrevisionen. Det har ansetts skäligt att en så pass stor förvaltning som hamnen deltager i de allmänna revisionskostnaderna. Anslaget för sjukvård har av styrelsen begärts med 500 kronor men föreslås nedsatt till 100 kronor. Hamnstyrelsen har i sitt statförslag räknat med ränta och amortering förutom på redan upptagna lån även på sådana lån, för vilka tillstånd ännu icke erhållits, nämligen för hamnkranar med 2.981.700 kronor. Då ingen av kranarna ännu levererats, har det icke ansetts nödvändigt att räkna med ränta och amortering på detta lån annat än för ett halvt års tid. Härigenom har beloppet för räntor kunnat sänkas från 314.000 kronor till 259.000 kronor och för amorteringar från 468.000 kronor till 413.000 kronor. Bland kapitalutgifterna återfinnes bl. a. ett anslag till ny bilvåg med 30.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1951. Då emellertid den gamla bilvågen skall försäljas och beräknas inbringa en inkomst av 5.000 kronor, har nettoanslaget nedsatts till 25.000 kronor.

Hamnstyrelsen har i sitt statförslag räknat med ett underskott på 348.000 kronor att regleras på hamnförvaltningens stat. Genom de justeringar, som ovan nämnts, har detta underskott nedbringats till cirka 235.000 kronor, varav 200.000 kronor föreslås uttaxerade på finansförvaltningens stat. Samtliga hamnens driftunderskott till och

med 1950 uppgår till 1.528.799 kronor. Det beräknade underskottet i 1951 års stat utgör 459.316 kronor och det efter ovannämnda justeringar beräknade underskottet för 1952 uppgår till 235.566 kronor. Det sammanlagda verkliga och beräknade underskottet vid 1952 års utgång skulle sålunda uppgå till 2.223.681 kronor. Därav har täckts av uttaxerade medel t. o. m. 1951 1.928.799 kronor och med den föreslagna avsättningen i 1952 års stat eller 200.000 kronor ett sammanlagt belopp av 2.128.799 kronor. Teoretiskt skulle sålunda vid 1952 års utgång kvarstå en icke täckt driftförlust på hamnen av 94.882 kronor. Det är emellertid att förvänta att 1951 års driftresultat liksom 1950 års blir betydligt bättre än beräknat, varför balans med all sannolikhet kommer att uppstå.

Den utökade hamnrörelsen avspeglas å såväl utgiftssidan som inkomstsidan.

Förutom tidigare omnämnt anslag för ny bilvåg må under rubriken Kapitalutgifter anmärkas ett anslag å 41.000 kronor för oljeledning och gångbrygga enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige besluta att med ovan angivna ändringar och tillägg antaga hamnstyrelsens förslag till stat för nästkommande år.

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygplats.

Utgifterna ha upptagits med oförändrat belopp av 9.300 kronor medan inkomsterna höjts med 280 kronor till 1.280 kronor.

10 D 1. Färjor.

Utgifterna ha beräknats till 74.900 kronor och inkomsterna till 31.100 kronor mot respektive 54.100 kronor och 30.300 kronor i årets stat. Frånsett ökningar å löneanslagen märkas höjningar av anslaget för drivmedel med 6.000 kronor och för underhåll av fartyg med samma belopp.

10 D 2. Motorfartyg.

Denna budgettitel, som är ny, avser M/S Björnön, vilket av praktiska skäl redovisas skilt från färjorna. Utgifterna ha beräknats till 61.900 kronor och inkomsterna till 51.000 kronor. Att märka är därvid att bland utgifterna ingår ränta å det i båten nedlagda kapitalet med 11.000 kronor samt avskrivning med 11.000 kronor vilken sistnämnda post återfinnes såsom kapitalinkomst. Om ränta icke beräknats, skulle sålunda fartygsdriften budgetmässigt gå ihop.

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Utgifterna, 8.000 kronor, utgörande ränta på stadens innehav av aktier i Västerås Omnibus AB äro oförändrade.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Kommunikationsföretag.

11. Industriella verk.

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Under kontot Löner till personal återfinnes ny befattning såsom stadsbokhållare i stället för förutvarande extra befattning som kontorsassistent. Anslaget härför har bibehållits under sedvanligt förbehåll om stadsfullmäktiges beslut att inrätta ifrågavarande befattning. Arvodet till styrelsens ordförande har ökat till 1.500 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 september 1951. Under rubriken Underhållskostnader märkes ett anslag å 10.000 kronor för ombyggnad av kassalokaler avseende de av stadskassan disponerade lokalerna. Såsom tidigare omnämnts har i samband härmed skett en därefter avpassad hyreshöjning på drätselkontorets stat.

Utgifterna för den gemensamma förvaltningen har fördelats med 20 % på gasverket, 60 % på elverket och 20 % på vattenverket, mot i 1951 års stat respektive 25 %, 60 % och 15 %.

11 B. Gasverk.

Driftutgifterna utgöra 3.337.500 kronor mot 2.358.600 kronor i årets stat. Kapitalutgifterna uppgå till 60.000 kronor mot 90.000 kronor i årets stat. Driftinkomsterna utgöra 3.339.000 mot 2.389.573 kronor i 1951 års stat, under det kapitalinkomsterna utgöra 157.800 kronor mot 132.600 kronor i 1950 års stat. Totalt beräknas resultatet för gasverket, medräknat kapitalutgifter och kapitalinkomster, bliva cirka 26.000 kronor bättre än enligt 1951 års stat.

På driftstaten märkes under rubriken Tillverkning en ökning av årliga underhållsanslaget för byggnader och ugnar från 35.000 kronor till 45.000 kronor och å anslaget för övriga fasta anläggningar från 25.000 kronor till 40.000 kronor samt för maskiner och apparater från 25.000 kronor till 35.000 kronor. För inköp av gaskol har upptagits ett anslag å 2.350.000 kronor mot 1.150.000 kronor i årets stat. Anslaget för inköp av elström föreslås höjt från 18.000 kronor till 40.000 kronor. Under rubriken Distribution märkes en höjning av underhållsanslaget för ledningsnätet från 30.000 kronor till 40.000 kronor.

Under rubriken Kapitalutgifter har upptagits 50.000 kronor för "Nyanläggningar", motsvarande det tidigare anslaget "anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar" mot 30.000 kronor i årets stat. Anslaget hade upptagits av styrelsen med 40.000 kronor men höjning har sedermera vidtagits av drätselkammaren i samråd med tekniska verkens ledning. Vidare märkes under kapitalutgifter verkets andel i totalkostnaden, kronor 50.000: — för anskaffande av specialmaskin för el-, gas- och vattendebitering samt ny adresseringsmaskin. Anslag har på denna stat upptagits med 10.000 kronor.

Å inkomstsidan märkes att gasavgifter från enskilda beräknats öka från 1.100.000 kronor till 1.325.000 kronor och försäljningsinkomsterna av koks och tjära från 1.275.000 kronor till 2.000.000 kronor.

11 C. Elektricitetsverk.

Driftutgifterna utgöra 3.580.600 kronor mot i årets stat 2.748.300 kronor. Kapitalutgifterna ha upptagits till 161.000 kronor mot 60.000 kronor i årets stat. Driftinkomsterna utgöra 4.451.800 kronor mot 3.548.900 kronor i 1951 års stat. Motsvarande siffror för kapitalinkomster äro respektive 139.300 kronor och 137.100 kronor. Elverkets resultat, inräknat kapitalutgifter och kapitalinkomster, utvisar sålunda enligt staten en nettoförsämring å cirka 28.000 kronor.

En felräkning av lönestaten för extra personal under rubriken Distribution har medfört att anslaget under konto 3312 av drätselkammaren måst höjas från 1.000 kronor till 9.000 kronor.

Under rubriken Tillverkning ha kostnaderna för kraftinköp beräknats stiga från 1.400.000 kronor till 1.900.000 kronor. Anslaget för underhåll av ledningsnät (under titeln Distribution) stiger från 210.000 kronor till 350.000 kronor och anslaget för gatubelysning från 55.000 kronor till 70.000 kronor. Bland kapitalutgifterna har av styrelsen ursprungligen begärda anslag för Nyanläggningar i samråd med tekniska verkens ledning höjts från 70.000 kronor till 100.000 kronor, varigenom anslaget företer en ökning i förhållande till 1951 års stat à 40.000 kronor. Av totalkostnaderna för anskaffande av debiterings- och adresseringsmaskiner till tekniska verken, 50.000 kronor, har här utförts 30.000 kronor. Vidare märkes här en utgift på 31.000 kronor för anskaffande av justeringsutrustning för elmätare.

I samråd med tekniska verkens ledning ha inkomsterna av enskild strömförbrukning höjts från av styrelsen ursprungligen föreslagna 4.150.000 kronor till 4.250.000 kronor. Motsvarande inkomstpost i 1951 års stat utgör 3.365.000 kronor.

Styrelsen hemställer att under år 1952 få disponera över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter upp till 100.000 kronor och fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar till ett belopp av 20.000 kronor.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta att med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll godkänna förslaget till stat under titeln Industriella verk samt att lämna styrelsen begärda bemyndigande ifråga om dispositionen av nämnda fonder.

12. Hälso- och sjukvård.

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

12 A 1. Allmän hälsovård.

I nämndens statförslag ha vidtagits följande ändringar. Nämnden har begärt anslag för avlönande av ytterligare en distriktsläkare. Något förslag eller någon utredning härom har ännu icke framlagts, i anledning varav lönekontot minskats med ett belopp motsvarande distriktsläkarens lön eller 10.000 kronor. Nämnden anger i budgetskrivelsen att den räknat med en höjning av arvodet till jourhavande läkare från 25 kronor till 40 kronor. Då stadsfullmäktige emellertid tidigare fastställt jourarvodet, synes nämnden till stadsfullmäktige böra göra framställning om höjningen. Till den del anslaget innefattar arvode utöver det tidigare fastställda, bör sålunda göras förbehåll för stadsfullmäktiges bifall till arvodeshöjningen.

Efter verkställda justeringar företer budgettiteln en utgiftsökning netto à cirka 22.000 kronor. Anslaget för utrotning av skadedjur har kunnat sänkas från 11.000 kronor i 1951 års stat till 4.500 kronor. Under kapitalutgifter märkes ett nytt anslag à 1.400 kronor till skåp för bostadsinspektionens kartotek över lägenhetsbeståndet i staden.

12 A 2. Poliklinik.

Utgifter och inkomster äro i stort sett oförändrade.

12 B. Folktandvård.

Utgifterna beräknas öka med cirka 1.800 kronor.

12 Ö. Övriga ändamål.

Utgifterna äro oförändrade och ha beräknats till 5.200 kronor. Västerås stads förening mot tuberkulos har begärt en höjning av anslaget till 5.000 kronor. Någon motivering för framställningen har icke lämnats och de räkenskaper, som bifogats densamma, motiverar icke någon anslagshöjning.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar och förbehåll godkänna förslaget till stat för hälso- och sjukvård.

13. Allmän hygien.

13 A B. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifterna uppgå enligt förslaget till 1.436.400 kronor och kapitalutgifterna till 214.000 kronor mot i årets stat respektive 1.156.000 kronor och 121.000 kronor. Driftinkomsterna ha beräknats till 1.336.500 kronor och kapitalinkomsterna till 238.100 kronor mot i årets stat respektive 1.074.900 kronor och 248.600 kronor. Vattenverket utvisar sålunda medräknat kapitalutgifter och kapitalinkomster, en nettoförsämring av cirka 122.000 kronor i jämförelse med innevarande års budget.

Styrelsen för tekniska verken har upptagit anslag för nyanläggningar med 50.000 kronor. I samråd med verksledningen har detta anslag ökats till 100.000 kronor. I årets stat har för ändamålet upptagits 40.000 kronor.

Under Tillverkning har anslaget för kraftinköp höjts från 80.000 kronor till 110.000 kronor. Under rubriken Distribution ha anslagen för underhåll av vattenledningar ökats från 75.000 kronor till 115.000 kronor och för underhåll av avloppsledningar likaledes från 75.000 kronor till 115.000 kronor.

Under Kapitalutgifter märkas vidare nya anslag à 38.000 kronor för anskaffning av en rensskärare till reningsverket och à 45.000 kronor för inköp av två lastbilar. Här upptages vidare avsättning till fond för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar med 20.000 kronor och vidare ha av de i annat sammanhang omnämnda totalkostnaderna, 50.000 kronor, för anskaffning av debiterings- och adresseringsmaskiner här utförts 10.000 kronor.

På inkomstsidan förete vattenavgifterna en ökning från 960.000 kronor till 1.200.000 kronor.

13 C. Renhållningsverk.

Följande ändringar ha gjorts i lantegendomsnämndens förslag. Kontot Löner och arvoden har ökats från 88.800 kronor till 91.000 kronor med anledning av höjning av renhållningsarbetares lön från 10. till 11. lönegraden enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951. Vidare har utgiften för pensioner måst ökas från begärda 30.138 kronor till 31.600 kronor. Å inkomstsidan ha hämtningsavgifterna beräknats inflyta med 150.000 kronor mot av nämnden föreslagna 105.000 kronor. Under år 1950 inflöt på kontot 104.200 kronor. Då nämnden i budgetskrivelsen angivit, att nytillkomna fastigheter i och för sig beräknas öka hämtningsavgifterna med 8.000 kronor samt förslag om höjning av avgifterna senare kommer att föreläggas stadsfullmäktige, får den vidtagna höjningen anses försvarbar. Inkomstposterna för olycksfallsersättning

och försäljning av sopor och torrmull ha justerats uppåt med respektive 400 och 1.000 kronor.

Efter dessa ändringar utgör nettoökningen å förevarande budgettitel cirka 34.500 kronor.

Bortsett från ökning av löneanslaget ha större höjningar skett av bl. a. anslagen för drivmedel med 7.000 kronor och å övriga kostnader för bilar med 11.500 kronor. Sistnämnda höjning sammanhänger delvis även med ökningen av bilparken.

13 D 1. Varmbadhus.

Gentemot badhusstyrelsens statförslag ha följande ändringar vidtagits. Anslaget för pensioner har måst höjas från 23.000 kronor till 24.000 kronor. I anledning av styrelsens för tekniska verken beslut att höja avgiften för vatten till varmbadhuset från 5 öre till 26 öre kbm har nämnden i en särskild skrivelse senare anhållit att anslaget för vattenavgiften måtte höjas från 1.000 kronor till 4.000 kronor. Denna rättelse har vidtagits.

Efter sålunda verkställda justeringar företer denna budgettitel en nettoökning av cirka 27.000 kronor.

Anslaget för bränsle och kraftström har ökat från 36.000 kronor till 53.000 kronor till följd av höjda kolpriser.

Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 6.000 kronor till anskaffande av uppvärmningsaggregat för två basturum och å 16.000 kronor till ny reningsanläggning för simbassängen på av styrelsen i budgetskrivelsen närmare anförda skäl.

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

Å denna titel ha företagits en del justeringar å posterna för löner och arvoden, löner till kollektivanställd personal och pensioner. Motsvarande justeringar ha gjorts å inkomstsidan. Utgifter och inkomster balansera härefter på 75.800 kronor.

13 E. Anordningar för friluftsliv.

Beträffande Björnön har anslaget för underhåll av park och skogsmark upptagits med samma belopp som i årets stat eller sålunda 15.000 kronor.

Under kapitalutgifter ha upptagits nya anslag med 16.000 kronor för badhytter och 9.000 kronor för uppförande av regnskydd. Ifråga om Hästholmarna har anslaget för underhåll av bryggor höjts från 6.000 kronor till 16.000 kronor.

Vad angår *Johannisbergsbadet* har anslaget för underhåll av park, skogsmark och badplats kunnat sänkas från 30.000 kronor i årets stat till 25.000 kronor. Bland kapitalutgifterna har upptagits anslag för uppförande av regnskydd å 9.000 kronor och för uppförande av toaletter med 6.000 kronor. Beträffande *småbåtshamnarna* har särskilt anslag för ombyggnad av båtbryggan i Lillån icke upptagits, enär reserverade medel å cirka 27.000 kronor finnas tillgängliga för ombyggnad av båthamnen. Dessa medel torde efter särskild begäran kunna användas för erforderlig ombyggnad av bryggan i Lillån. Ombyggnaden har kostnadsberäknats till 13.000 kronor. För en av byggnadschefen begärd utredning av småbåtshamnen, varför statsbidrag sökts, har upptagits ett nytt anslag å 20.000 kronor. Vidkommande slutligen *övriga friluftsändamål* märkes här ett anslag å 15.000 kronor för fortsatt utredning om friluftsområde vid Mälaren. Av anslaget för pristävlingen finnes cirka 14.000 kronor reserverade.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville antaga föreliggande förslag till budget för Allmän hygien med ovan angivna ändringar och tillägg.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg.

Utgifter och inkomster äro i huvudsak oförändrade.

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Utgifterna uppgå till 15.350 kronor och inkomsterna till 5.150 kronor. Nettouttaxeringen är i huvudsak densamma som innevarande år.

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

Liksom i årets stat har denna titel uppdelats på 5 olika kostnadsställen nämligen 15 A 1 Administration, 15 A 2 Undervisning, 15 A 3 Socialpedagogiska anordningar, 15 A 4 Fastigheter och inventarier samt 15 A 5 Skolmåltider.

Folkskolans stat utvisar en kraftig ökning dels på grund av det alltjämt stigande barnantalet, dels på grund av den stegrade prisnivån. Utgiftsökningens netto, efter de justeringar, vilka omnämnas i det följande utgör cirka 589.000 kronor.

15 A 1. Administration.

Drätselkammaren föreslår följande ändringar i folkskolestyrelsens statförslag. Anslaget för löner och arvoden har sänkts med 1.000 kronor och anslaget för pensioner höjts med 1.700 kronor på grund av förelupen felräkning. I lönekontot ingår lön för en ny ordinarie skrivbiträdesbefattning, som inrättats genom stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1951. Vidare har kontot beräknats för höjning av arvodena till överlärare och tillsynslärare med 20 %, varom särskild framställning kommer att göras till stadsfullmäktige. Anslaget bibehålles uti denna del med förbehåll om stadsfullmäktiges bifall.

15 A 2. Undervisning.

Även här ha skett vissa justeringar i anslagen till löner och arvoden samt pensioner och löner till undervisningspersonal. Även i övrigt ha ändringar företagits. Under konto 108 har uppförts ett nytt anslag till pensionsavgifter à 29.000 kronor. Det åligger nämligen numera skoldistriktet att erlägga pensionsavgifter för övningslärare till statens pensionsanstalt. Anslaget för fri undervisningsmateriel inklusive fria läroböcker har sänkts till 125.000 kronor från av styrelsen begärda 135.000 kronor. Anslagsförbrukningen under år 1950 utgjorde 71.000 kronor och anslaget i 1951 års stat uppgick till 90.000 kronor. Anslaget för slöjdmateriel för gossar har sänkts från begärda 20.000 kronor till 18.000 kronor. Under år 1950 uppgick anslagsförbrukningen till 14.500 kronor och under vårterminen 1951 till 3.200 kronor. Motsvarande anslag i 1951 års stat utgör 12.000 kronor. Anslaget för materiel till skolornas förråd har höjts från 27.000 kronor till 40.000 kronor. Detta sammanhänger med att under kapitalutgifter à konto 15 A 4 368,5 styrelsen upptagit anslag för anskaffning av undervisningsmateriel till Hammarbyskolans annex med 75.000 kronor. Till en stor del är emellertid den materiel, som avses med anslaget, icke av kapitalökande natur. Då dessutom anslaget förefaller väl högt tilltaget, har kapitalökningsanslaget sänkts från 75.000 kronor till 55.000 kronor och anslaget under 124,1 under denna titel (materiel till skolans förråd) som nämnts höjts med 13.000 kronor. Slutligen har anslaget för

simbad höjts från 7.000 kronor till 8.500 kronor. Kostnaden är intern och återfinnes å badhusstyrelsens stat såsom inkomst.

15 A 3. Socialpedagogiska anordningar.

Följande ändringar ha vidtagits i folkskolestyrelsens statförslag. Anslaget ersättning för testning och skolmognadsundersökningar har nedsatts från begärda 4.000 kronor till 3.000 kronor. Förbrukningen under 1951 utgjorde cirka 1.000 kronor. Anslaget för specialist- och talfelsbehandlingar har nedsatts från begärda 3.500 kronor till 3.000 kronor. Åtgången under år 1951 har hittills utgjort 888 kronor. Anslaget för beklädnad till elever har nedsatts från 6.000 kronor till 4.000 kronor. Sänkning företogs även föregående år på detta konto, vilket motiverades med att i första hand tillgängliga fondmedel borde tillgripas för ändamålet. Av dylika medel kvarstå fortfarande cirka 9.800 kronor. Anslaget för skolbad har med hänsyn till tidigare förbrukning sänkts från 7.000 kronor till 5.000 kronor. Debiteringen å kontot utgjorde under 1950 3.500 kronor och under vårterminen 1951 cirka 2.000 kronor. Slutligen har anslaget för avgifter till folktandvården sänkts från 21.000 kronor till 19.000 kronor eller samma anslag som i årets stat. Under år 1950 förbrukades 12.400 kronor och under år 1949 cirka 12.000 kronor.

Ett nytt anslag å 2.000 kronor för pensionsavgifter till sjuksköterskorna har upptagits och vidare särskilt anslag för cykelersättning till dessa sköterskor. Cykelersättningen bör prövas av löne- och avtalsnämnden.

15 A 4. Fastigheter och inventarier.

Följande ändringar ha vidtagits. Under kontot Löner och arvoden ingår bl. a. avlöning till en biträdande fastighetsförvaltare å ordinarie stat. Sedan stadsfullmäktige den 30 augusti 1951 avslagit framställningen om inrättande av denna tjänst å ordinarie stat, skall staten i motsvarande mån ändras. Anslaget "Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid" har av styrelsen upptagits till 4.000 kronor men av drätselkammaren nedsatts till 2.000 kronor. Under 1950 var nämligen anslagsförbrukningen å kontot endast 571 kronor. Anslaget för underhåll av byggnader, som av styrelsen upptagits med cirka 211.000 kronor, har sänkts till 200.000 kronor. Anslagsförbrukningen under år 1950 uppgick till 169.000 kronor, och för ändamålet har i 1951 års stat budgeterats ett belopp av 63.800 kronor. Ett nytt anslag har tillagts för omändring av bespisningslokalerna i Herrgärdsskolan å 40.000 kronor. Folkskolestyrelsen har framlagt förslag om ändrade grunder för bespisningen avseende utnyttjande i större utsträckning av befintliga skolkök. På grund härav har den ursprungliga tanken att i Herrgärdsskolan inrätta ett kök fått träda tillbaka för ett annat projekt innebärande att endast ett diskkök inrättas. Härigenom kan den tidigare beräknade kostnaden på över 100.000 kronor nedbringas till 40.000 à 50.000 kronor. Särskild kostnadsberäkning och anslagsbegäran ha ännu icke ingivits av folkskolestyrelsen. Anslaget upptages under förbehåll om stadsfullmäktiges medgivande till den föreslagna ombyggnaden. Anslaget för uppvärmning och sotning har med hänsyn till anslagsförbrukningen sänkts från begärda 210.000 kronor till 200.000 kronor. Å anslaget förbrukades under år 1950 106.000 kronor och under vårterminen 1951 cirka 96.000 kronor, medan motsvarande anslag i årets stat är 135.000 kronor. I övrigt har å utgiftsstaten företagits vissa mera formella ändringar.

Under kapitalutgifter har tillagts ett anslag å 50.000 kronor för vaktmästarbostad vid Blåsboskolan enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951. Vidare har anslaget

för inventarier till Hammarbyskolans annex nedsatts från 75.000 kronor till 55.000 kronor såsom anmärkts ovan under 15 A 2.

15 A 5. Skolmåltider.

Ändring gentemot folkskolestyrelsens förslag föreligger endast på inkomstsidan, där statsbidraget till skolmåltider, som av folkskolestyrelsen beräknats till 178.000 kronor, vid budgetbehandlingen höjts till 200.000 kronor. Styrelsen har enligt uppgift räknat med omkring 750.000 måltider och beräknat statsbidraget till 27 öre per måltid. Med ledning härav har inkomstbeloppet ansetts kunna upptagas till 200.000 kronor. Den tidigare inkomstposten å 500 kronor avseende bidrag från Wahlbeckska fonden har utgått i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1948.

15 B. Praktisk mellanskola.

I styrelsens för praktiska mellanskolan statförslag ha vidtagits några smärre formella justeringar. Dessutom ha de interna hyrorna nedsatts från av styrelsen beräknade 25.000 kronor till 22.500 kronor i överensstämmelse med fastighetskontorets förslag, varjämte anslaget för städning, eldning, skurning och rengöring sänkts från begärda 10.000 kronor till 8.500 kronor med hänsyn till att anslagsförbrukningen 1950 utgjorde 3.600 kronor och under vårterminen 1951 uppgått till 1.760 kronor.

På inkomstsidan har efter samråd med rektor inkomsterna av statsbidrag för lärarlöner ansetts kunna ökas från 100.310 kronor till 108.310 kronor. Vidare har tillagts en utgiftspost å 9.000 kronor för statsstipendier, som motsvaras av en lika stor post å inkomstsidan.

Efter dessa justeringar företer denna budgettitel en utgiftsökning netto av cirka 72.500 kronor.

15 D. Kommunal Flickskola.

I flickskolestyrelsens stat har, bortsett från en del formella justeringar, vidtagits den ändringen, att anslag för belysning nedsatts från 6.000 kronor till 5.000 kronor.

Utgiftsökningen netto uppgår till 112.500 kronor och beror förutom av löneökningar och andra av dyrtiden föranledda utgiftsstegringar på ett engångsanslag till aulan å 50.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951. Anslaget återfinnes under kapitalutgifterna. I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1950 har upptagits anslag för fria läroböcker med 13.000 kronor och för inköp av lexika för utlåning å 500 kronor. Sedan skolstyrelsen under hand hemställt att utöver tidigare avsedda skolinventarier få inköpa ett kylskåp till skolköket, har anslaget för inköp av inventarier höjts från begärda 3.000 kronor till 4.500 kronor.

I 1951 års stat upptaget anslag för skolmåltider återfinnes icke i budgetförslaget, då det icke synes troligt att skolbespisningen vid flickskolan skall kunna komma i gång under nästa år.

15 G. Statliga läroverk.

15 G 1. Allmänt läroverk.

I enlighet med förut omförmälda stadsfullmäktigebeslut ha anslag för fria läroböcker upptagits med 35.000 kronor och till lexika för utlåning med 2.000 kronor.

Under kapitalutgifter har upptagits anslag till möbler i nya läroverksbyggnaden med 200.000 kronor. Någon specifikation, å vilka möbler som skola inköpas eller kostnadsberäkning, har icke kunnat göras. Anslaget bibehålles därför under förbehåll om vidare prövning av anslagets storlek.

15 G 2. Elektroteknisk fackskola.

Utgifterna under denna budgettitel ha upptagits med oförändrat belopp eller 11.250 kronor.

15 H. Yrkesskola.

I samråd med rektor har statsbidraget till lärarlöner beräknats till 54.250 kronor i stället för av yrkesskolestyrelsen tidigare upptagna 47.000 kronor. Vidare har posten förbrukningsmateriel för undervisning höjts från 7.250 kronor till 9.250 kronor, en ny post för hyra tillagts à 2.000 kronor samt à inkomstsidan posten förbrukningsmateriel ökats från 3.250 kronor till 4.250 kronor, som en följd av stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1951 angående anordnande av betong- och cementarbetarkurser. I övrigt ha icke vidtagits några ändringar i statförslaget.

Nettoökningen under denna budgettitel uppgår till cirka 43.000 kronor. I kontot Löner och arvoden har rektorsarvodet beräknats till 5.000 kronor mot i årets stat 4.000 kronor. Den föreslagna höjningen bör underställas löne- och avtalsnämnden och stadsfullmäktige för prövning och anslaget bibehållas med förbehåll för fullmäktiges godkännande av höjningen.

15 I. Gymnastik och idrott.

Nettoökningen under denna budgettitel uppgår totalt till cirka 37.000 kronor.

15 I 1. Gemensam förvaltning.

Under denna deltitel har gentemot idrottsstyrelsens förslag vidtagits den ändringen, att anslaget för löner till kollektivanställd personal upptagits till 65.000 kronor mot av styrelsen begärda 70.000 kronor. Styrelsen har motiverat sitt anslag med anställande av ytterligare en arbetare. Bortsett från avlöningen till denne nye arbetare innebär ökningen över 30 %. I anledning härav har kammaren ansett sig kunna sänka anslaget med 5.000 kronor till 65.000 kronor. I årets stat har under samma konto upptagits anslag med 46.000 kronor. I övrigt ha ett par smärre justeringar företagits på posterna pensioner, sjukvård för personalen och föreningsavgifter.

15 I 2. Idrottsplatser.

Endast några formella ändringar ha skett i idrottsstyrelsens förslag såvitt avser driftutgifterna. Under kapitalutgifter föreslås vissa förändringar. Styrelsen har upptagit ett anslag à 15.000 kronor till idrottsplats vid Skallberget och ett anslag à 10.000 kronor för anläggande av ytterligare en tennisbana eller sålunda tillhopa med 25.000 kronor. Ett tidigare anslag à 25.000 kronor för anordnande av simbassäng vid Arosvallen finnes reserverat. Med hänsyn till planerna att flytta Arosvallen till annan plats torde de reserverade medlen icke komma till användning. Kammaren föreslår därför, att de av styrelsen begärda anslagen till idrottsplatsen och tennisbanan avföras ur staten och att styrelsen i stället bemyndigas att för dessa ändamål använda det reserverade anslaget. Idrottsstyrelsen har upptagit ett anslag à 6.000 kronor för anskaffande av en lastbil. Avsikten är att styrelsen skall övertaga en äldre lastbil från renhållningsverket. Då denna transaktion kan ske utanför budgeten, har anslaget borttagits. På inkomstsidan ha inkomsterna av bandy upptagits till 15.000 kronor i stället för av styrelsen beräknade 12.000 kronor. Under år 1950 har å detta konto influtit 19.600 kronor. För underhåll av inhägnader har upptagits ett nytt anslag à 2.000 kronor, varjämte anslaget för underhåll av byggnader höjts från 9.000 kronor till 12.000 kronor, anslaget för underhåll av löparbanor och fotbollsplaner från 11.000

kronor till 14.000 kronor, anslaget för diverse träningsplaner från 9.000 kronor till 15.000 kronor och anslaget för isbanor från 15.000 kronor till 18.000 kronor. Bland kapitalutgifterna märkes ett anslag å 4.600 kronor för anläggande av omklädningsbaracker vid träningsplanerna och ett anslag å 1.000 kronor för inköp av en elektrisk bastuugn till Arosvallen, då den nuvarande vedeldade ugnen är otidsenlig och oekonomisk i drift. Ett anslag å 10.000 kronor har upptagits för anordnande av monteringsbar ståplatsläktare till Arosvallen för cirka 1.200 personer.

15 I 3. Idrottshallen.

Ingen ändring har vidtagits i idrottsstyrelsens statförslag beträffande utgiftssidan. Inkomster av övriga arrangemang har höjts till 6.000 kronor mot av styrelsen beräknade 4.000 kronor. Under år 1950 inflöt 6.000 kronor. Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 4.000 kronor för anskaffande av masonitgolv i stället för det nuvarande hårt förslitna.

15 I 4. Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi.

Inga ändringar ha skett i styrelsens förslag under denna deltitel.

15 I 5. Bidrag till övrig idrottsverksamhet.

Till denna titel har från 13 E överförts anslaget för simundervisning. Anslag har med oförändrat belopp av 4.000 kronor uppförts till Västerås Gymnastikförening.

15 J. Stadsbibliotek.

Stadsfullmäktige ha den 30 augusti 1951 beslutat om stadens övertagande av Arbetarinstitutets biblioteksverksamhet från och med 1952. Statförslaget har uppgjorts av utredningskommittén. Endast några formella justeringar ha vidtagits i förslaget. Nettouttaxeringen uppgår enligt förslaget till cirka 130.000 kronor. Stadens bidrag till Arbetarinstitutets biblioteksverksamhet har i årets stat upptagits med 99.000 kronor. En utgiftsökning föreligger sålunda med cirka 30.000 kronor.

15 Ö Övriga ändamål.

Anslaget för vänortsutbyte med övriga nordiska länder har upptagits med oförändrat belopp av 5.000 kronor. Från denna titel har borttagits anslaget till kuratorsverksamhet vid stadens högre skolor. Anslaget redovisas numera under respektive skolors budgettitlar. Anslaget till frilufts- och folkkonserter har höjts från 9.000 kronor till 10.000 kronor, då den del av kostnaden för regementsmusiken i Stadsparken, som erlägges av staden, visat sig högre än vad som beräknats. Anslaget till Västerås Arbetarinstituts föreläsningsverksamhet har i enlighet med institutets framställning höjts från 3.000 kronor till 4.000 kronor. För Arosgården har upptagits samma anslag som i årets stat eller 5.000 kronor. Västerås Musiksällskap har på närmare i budgetskrivelsen angivna skäl hemställt om ett anslag å 20.000 kronor för verksamheten mot 15.000 kronor i årets stat. Drätselkammaren tillstyrker, att anslaget höjes från nuvarande 15.000 kronor till 18.000 kronor. För ABF:s studie- och biblioteksverksamhet har upptagits oförändrat anslag av 20.000 kronor. Västerås Konstförening har hemställt om höjning av anslaget från i 1951 års stat upptagna 7.000 kronor till 15.000 kronor. Framställningen motiveras med bl. a. att föreningen kommer att iklädas kostnaden för pensionering av nuvarande intendenten samt för uppläggning av kartotek och registrering av konstverk och handlingar. Drätselkammaren tillstyrker en höjning till 12.000 kronor. Till KFUM:s studie- och sociala verksamhet har upptagits oförändrat anslag å 1.000 kronor. Västerås Musikskola har begärt höjning av anslaget

från 50.000 kronor till 57.000 kronor. Framställningen har motiverats bl. a. med ökade lönekostnader för musiklärarna och med fördyrade utgifter för administration. Drätselkammaren tillstyrker den begärda höjningen. TBV har hemställt om höjning av anslaget från 3.000 kronor till 6.000 kronor. Med hänsyn till proportionerna mellan ABF:s och TBV:s medlemsantal och verksamhet har kammaren funnit skäligt tillstyrka ett anslag av 4.000 kronor. Kammaren vill i detta sammanhang framhålla, att dessa båda sammanslutningar genom samarbete skulle kunna delvis nedbringa sina kostnader för verksamheten och rekommenderar därför sammanslutningarna att upptaga denna fråga till övervägande. Västerås Nykterhetsförbund har begärt höjning av anslaget från 1.500 kronor i årets stat till 3.000 kronor. Anslaget utgjorde 1950 1.000 kronor. Drätselkammaren tillstyrker höjning av anslaget till 2.000 kronor. Till Västerås Trädgårdsföreningars samarbetskommitté föreslås oförändrat anslag å 1.500 kronor. Fornminnesföreningen har begärt höjning av anslaget från 12.000 kronor i 1951 års stat till 14.000 kronor. Framställningen motiveras med de allmänna prishöjningarna och att föreningens inkomster icke kunna ökas i proportion till de stigande utgifterna. Anslag har i enlighet med föreningens framställning upptagits å 14.000 kronor. Vid sidan härav upptages med oförändrat belopp av 1.000 kronor anslag till ersättning för visningar av staden i fornminnesföreningens regi. Garantibeloppen för Västerås Teater AB och för Riksteaterföreningen har upptagits till respektive 5.000 kronor och 10.000 kronor eller samma belopp som i årets stat. För nöjesskatterestitution till Folkets Parks teaterverksamhet har beräknats ett anslag å 10.000 kronor. I 1951 års stat utgjorde motsvarande belopp 14.000 kronor. För första gången upptages ett anslag å 15.000 kronor till stipendier ur kulturfonden, vilket sammanhänger med stadsfullmäktiges beslut den 29 mars 1951 om utdelning av stipendier ur fonden. Med oförändrat belopp har upptagits anslag å 2.900 kronor till ränta på fasta tillgångar.

Utgiftssumman under denna titel uppgår till 297.400 kronor mot 168.400 kronor i årets stat.

— ———

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll godkänna förslag till stat under huvudtiteln Undervisnings- och bildningsverksamhet.

16. Socialvård.

16 A. Socialvårdsbyrå.

Socialvårdsbyråns utgifter fördelas efter oförändrade grunder med 35 % på fattigvårdsstyrelsen, 55 % på barnavårdsnämnden, 7 % på nykterhetsnämnden och 3 % på hemhjälpsnämnden.

Anslaget till löner och arvoden har gentemot socialvårdsdelegerades förslag höjts från 96.000 kronor till 102.000 kronor, vilket sammanhänger med att enligt stadsfullmäktiges tidigare beslut ett skrivbiträde hos nykterhetsnämnden skall redovisas på denna titel. Bortsett från lönestaten ha mera avsevärda höjningar företagits å anslagen för kontorskostnader med 2.000 kronor, för resor och traktamenten med 1.200 kronor och för städning med 1.000 kronor.

16 B 2. Sluten fattigvård.

I fattigvårdsstyrelsens förslag föreslås följande ändringar. Anslaget för löner och arvoden har ökats från 135.000 kronor till 145.000 kronor vilket sammanhänger med

höjningarna av sköterskelönerna. Vidare har anslaget för löner till kollektivanställd personal upptagits med 175.000 kronor i stället för av styrelsen föreslagna 150.000 kronor. Anslaget för böcker, tidskrifter m. m. har sänkts från 2.500 kronor till 1.500 kronor, då anslagsförbrukningen 1950 utgjorde 1.285 kronor samt innevarande år till och med augusti 1951 förbrukats 707 kronor. Vidare har anslaget för värme nedsatts från 55.000 kronor till 50.000 kronor. Kostnaderna uppgingo 1950 till 37.000 kronor och ha innevarande år till och med juli månad utgjort 33.000 kronor. Med hänsyn till de ökade kostnaderna för fattigvården, vilka bör medföra att högre belopp numera uttages av pensioner och sjukkassor än tidigare, har inkomstposten vårdavgifter, ersatta av pensioner och sjukkassor, höjts från av styrelsen beräknade 176.000 kronor till 200.000 kronor. Detta motiveras även av det faktiska inkomstutfallet. Under år 1950 inflöt på detta konto 161.000 kronor, under år 1949 193.000 kronor och under år 1948 201.000 kronor. Till och med augusti månad innevarande år har influtit 129.000 kronor.

Efter sålunda verkställda justeringar utgör nettoökningen under denna titel cirka 129.000 kronor. Den relativt stora ökningen beror i första hand på avsevärda höjningar av lönekostnaderna men även på ökade kostnader för livsmedel och värme.

Ett nytt anslag à 4.500 kronor har upptagits för utbyte av motströmsapparat i maskinrummet. Detta motiveras med att den nuvarande apparaten är försliten. Inventarieanslaget under kapitalutgifter avse bl. a. inköp av modernare sängar till friskavdelningarna, beklädnad av stolar, mattransportlådor med eluppvärmning och medicinskåp m.m.

16 B 3. Öppen fattigvård.

I statförslaget ha endast vidtagits vissa formella justeringar. Utgiftsökningen netto uppgår till 45.000 kronor. Ökningen faller huvudsakligen på lönestaten. Anslaget för kontantunderstöd har höjts med 10.000 kronor från 75.000 till 85.000 kronor och anslaget för ersättning till främmande kommuner från 50.000 till 70.000 kronor.

16 C 2. Barnhem.

Denna budgettitel har utgått ur staten enär landstinget avser att från och med 1952 överflytta verksamheten vid Sommarro barnhem till det nybyggda barnhemmet å Gideonsberg.

16 C 3. Öppen barnavård.

I styrelsens statförslag föreslås följande ändringar. Kontot Löner och arvoden ha höjts från 85.000 kronor till 88.000 kronor beroende på stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1951, enligt vilket en ny assistenttjänst inrättats och samtidigt indragits en tjänst som kontorsbiträde. Ett av barnavårdsnämnden upptaget anslag à 2.000 kronor för ferieverksamhet för förskolebarn har borttagits med hänsyn till att liknande verksamhet i viss utsträckning förekommer i barnstugestyrelsens regi. Inkomstposten ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag har höjts från 45.000 kronor till 50.000 kronor. Under år 1950 inflöt nämligen på detta konto 49.300 kronor, under år 1949 45.000 kronor och under år 1948 47.000 kronor. Innevarande år till och med augusti månad har influtit 33.300 kronor.

Efter verkställda justeringar utvisar denna budgettitel en nettoökning à cirka 37.000 kronor. Att märka är att ett nytt anslag à 2.000 kronor upptagits för anordnande av en idrottskoloni för pojkar enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1951.

16 C 4. Barnstugor.

16 C 40. Gemensam förvaltning.

Anslaget för löner och arvoden har gentemot barnstugestyrelsens statförslag höjts från 16.000 kronor till 20.000 kronor. Detta har skett med hänsyn till barnstugestyrelsens i särskild ordning framställda begäran att få anställa ett extra skrivbiträde å halvtid. Denna arbetskraft är enligt styrelsens uppfattning erforderlig med hänsyn till det expeditionsarbete, som numera förekommer. Drätselkammaren har ansett sig böra biträda framställningen. Den gemensamma förvaltningens utgifter fördelas å inkomstsidan med 50 % å barnträdgårdar och klubbar, 35 % å daghem och eftermiddagshem samt 15 % å Uddens barnkoloni varför inkomster och utgifter balansera.

16 C 41. Barnträdgårdar och klubbar.

I samförstånd med styrelsen ha nedsättningar å anslagsposterna löner och arvoden, telefon, porto, annonser, lek och arbetsmaterial, förbrukningsinventarier, bespisning, sjukvård, hyra, städning, värme och vatten samt inventarieanskaffning å tillsammans cirka 11.000 kronor företagits, varjämte inkomstposten avgifter från klubbar och barnträdgårdar nedsatts med 1.000 kronor. I staten har nämligen styrelsen beräknat anslag för drift av den nya lokalen för barnträdgårds- och klubbverksamhet under hela året 1952. Lokalen kan emellertid tidigast bli färdig den 1 april 1952, vilket föranlett nämnda justeringar.

16 C 42. Daghem och eftermiddagshem.

Av samma skäl som omnämnts under föregående rubrik ha en del utgiftskonton reducerats med tillhopa cirka 1.100 kronor.

16 C 43. Uddens barnkoloni.

Endast vissa formella justeringar ha vidtagits i styrelsens statförslag.

16 C 5. Ungdomsvård.

Gentemot styrelsens statförslag ha följande ändringar företagits. Lönekontot har sänkts från 8.700 kronor till 8.200 kronor, anslaget för musik, slöjdverksamhet från 11.000 kronor till 10.500 kronor, för städning och belysning från 7.600 kronor till 7.100 kronor samt den interna hyresposten från 19.400 kronor till 17.400 kronor.

Utgiftsökningen netto uppgår till cirka 19.000 kronor. Bl.a. märkes höjning av anslaget för understöd till ungdomsorganisationernas lokalkostnader från 17.800 kronor till 20.000 kronor och av den interna hyresposten från 13.300 kronor till 17.400 kronor. Anslaget för anskaffning av inventarier har höjts från 1.000 kronor i 1951 års stat till 7.000 kronor. I anslaget ingår anskaffning av vissa inventarier för den nya ungdomsgården.

16 D. Hyresnedsättning.

Här redovisas nettounderskott på pensionärshemmen med 197.814 kronor samt den kommunala andelen i tre-kronorsbidragen med 10.000 kronor.

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Oförändrat anslag för expenser med 400 kronor har upptagits.

16 F. Nykterhetsvård.

I förhållande till nykterhetsnämndens förslag har nedsättning skett av anslaget till löner och arvoden från 26.000 kronor till 20.000 kronor, enär såsom förut anmärkts skrivbiträdet skall redovisas under socialvårdsbyråns stat.

Utgiftsökningen netto utgör efter nämnda justering cirka 9.000 kronor. Höjningen ligger på lönekostnaderna.

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Gentemot hemhjälpsnämndens statförslag ha företagits vissa justeringar å anslaget för löner och arvoden samt i övrigt några smärre formella justeringar. Ett anslag har tillagts å 3.000 kronor för bidrag till hemsamaritverksamheten i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 22 februari 1951.

16 Ö. Övriga ändamål.

För avgiftsfritt upplåtna lokaler ha oförändrade anslag upptagits med 1.500 kronor.

Anslaget till barnkrubban har höjts från 10.000 kronor till 12.000 kronor och anslaget till Natthärbärget från 1.000 kronor till 1.500 kronor, det sistnämnda för att i enlighet med styrelsens förslag bereda möjlighet till pensionering av hittillsvarande föreståndarinnan. Höjning har begärts av anslaget för Frälsningsarméns slumverksamhet från 1.200 kronor till 1.500 kronor. Anslaget har emellertid upptagits med oförändrat belopp. Med oförändrade belopp i förhållande till 1951 års stat ha upptagits anslag till Frälsningsarméns sommarhem i Ransta å 500 kronor, för Sjömansvård å 600 kronor, till Missionsförsamlingens församlingssysterverksamhet å 1.200 kronor och till Västmanlands Samhjälp och Skyddsförening å 1.500 kronor. Föreningen Västerås Skollovskolonier har begärt höjning av anslaget för koloniverksamheten från 80.000 kronor till 90.000 kronor och för feriebarnsverksamheten från 15.000 kronor till 35.000 kronor. Det begärda anslaget för koloniverksamheten tillstyrkes. Beträffande feriebarnsverksamheten har företagen granskning av föreningens räkenskaper och kalkyler emellertid givit vid handen, att anslaget för sistnämnda verksamhet torde kunna begränsas till 25.000 kronor, vilket belopp upptages som förslagsanslag med föreskrift att bidrag skall utgå med 100 kronor för varje barn som beredes ferievistelse i enskilt hem.

Utgiftsökningen å denna stat uppgår till 22.500 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville antaga statförslaget för Socialvård med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll.

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B. Bostadsförmedling.

Totalutgifterna under titeln ha ökat med 2.300 kronor. Ökningarna falla huvudsakligen på lönekontot.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat för Social förmedlingsverksamhet.

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

I pensionsnämndernas statförslag ha vidtagits en justering uppåt av anslaget för pensionsavgifter från 2.700 kronor till 3.700 kronor. Efter justeringen uppgår utgiftsökningen under denna titel till 41.000 kronor. Anslaget för kommunbidrag till folkpensionerna har höjts från 775.000 kronor till 810.000 kronor.

18 B. Sjukförsäkring.

I enlighet med därom gjorda framställningar ha anslagen till Västerås erkända sjukkassa och Aseas erkända centralsjukkassa beräknats efter en krona per medlem och upptagits i det förra fallet till 20.500 kronor och i det senare fallet till 10.400 kronor. Motsvarande anslag i årets stat utgöra respektive 19.500 kronor och 10.160 kronor. Till Träarbetarnas erkända sjukkassa har upptagits anslag med oförändrat belopp av 125 kronor. På framställning av Typografernas erkända sjukkassa har upptagits ett nytt anslag å 175 kronor till denna kassa.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med nämnda justering fastställa föreliggande förslag till stat under titel Socialförsäkring.

19. Kristidsförvaltning.

19 B. Hyresnämnd.

Utgiftsökningen utgör 1.600 kronor. Å lönekontot märkes höjning av arvodena för ordförande, sekreterare och ledamöter i nämnden.

19 Ö. Övriga ändamål.

Utgifterna ha beräknats till 6.500 kronor mot 8.600 kronor i årets stat. Minskningen sammanhänger med att ransoneringarna nu upphört. Å titeln kvarstår endast arvode till prisombudet samt ett mindre anslag för expenser.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av föreliggande förslag till stat under titeln Kristidsförvaltning.

20. Finansförvaltning.

Ränta å fast upplånat kapital har efter avdrag av hamnens ränteutgifter beräknats till 606.000 kronor mot 635.000 kronor i innevarande års stat. Räntan å beräknad ytterligare upplåning har upptagits till 220.000 kronor efter avdrag av hamnens andel. Drätselkammaren har hos Kungl. Maj:t hemställt om tillstånd till upptagande av amorteringslån å sammanlagt 15.305.000 kronor, avseende fastigheter och exploateringskostnader, hamnkranar, vatten- och avloppsledningar, gasverkets nyanläggningar, skolbyggnader, garagefastighet, pensionärshem och gatuarbeten. Ränta och amor-

tering å detta lån ha i budgeten beräknats för ett halvt år. Avsättning till pensionsfonden har ökat från 35.340 kronor i årets stat till 39.000 kronor. Räntan har beräknats efter 3 % på 1.300.000 kronor. För restitution av nöjesskatt har upptagits ett anslag å 18.000 kronor mot 10.000 kronor i 1951 års stat. Under rubriken Avbetalning på utdebiteringsförskott ingår tredje och sista årets uttaxering för inventarier till Gideonsbergsskolan och för kolonihem i Söderbärke med 184.500 kronor samt andra och sista årets uttaxering för inventarier i Blåsboskolan med 92.500 kronor eller tillhopa med 277.000 kronor. Vid uttaxeringsposternas bestämmande har beräknat statsbidrag frånräknats. Som i annat sammanhang redan omnämnts har 200.000 kronor av hamnrörelsens underskott upptagits till täckning av uttaxerade medel. Någon avsättning till skatteregleringsfond har av skäl som angivits under den allmänna motiveringen, icke företagits. Förslagsanslaget till drätselkammarens förfogande för oförutsedda utgifter har upptagits med oförändrat belopp av 25.000 kronor. Motsvarande anslag till stadsfullmäktiges förfogande har upptagits till 702.371 kronor. Med oförändrat belopp av 50.000 kronor har upptagits anslag för engångsinbetalningar till SKP. Anslaget disponeras av drätselkammaren. Av tidigare beviljade anslag har reserverats cirka 45.000 kronor. För retroaktiva pensionsavgifter till SKP i anledning av förväntat nytt pensionsreglemente ha beräknats ett anslag å 200.000 kronor. Slutligen märkes å driftsstaten ett anslag å 250.000 kronor för mötande av eventuellt ökade dyrtidstillägg, varför redogjorts i den allmänna motiveringen. Amorteringar å fast upplånat kapital efter avdrag av hamnens andel beräknas till 1.125.600 kronor mot i årets stat 1.294.900 kronor. Minskningen sammanhänger med att i 1951 års belopp ingår slutamortering på vissa femåriga lån, som numera icke förekomma i budgeten. På beräknad ytterligare upplåning har amorteringen efter fråndragande av hamnens andelar ansetts komma att utgöra 150.000 kronor.

I sammanhang med upplåningen må anmärkas att finansdepartementet genom cirkulär till rikets städer och landskommuner den 17 augusti 1951 meddelat, att kommunlåneutredningen i ett den 15 augusti 1951 avgivet betänkande inkommit med viss utredning angående den närmare utformningen av en statlig lånekontroll, avsedd att i rådande högkonjunkturläge öka skattefinansieringen av de kommunala investeringarna. Därvid har utredningen föreslagit att följande riktlinjer av Kungl. Maj:t från och med 1952 skulle tillämpas för kommunala lånetillstånd.

1) Där särskilda skäl icke till annat föranleda, medgivas upptagande av lån med belopp motsvarande högst 75 % av kommunens kostnad för det företag lånet avser. Begränsning skall dock icke gälla beträffande lån för bestridande av kostnader för markförvärv, uppförande av bostadshus för allmänna marknadsbehov samt anläggande av gator, vägar och vatten- och avloppsledningar inom nya bostadsområden.

2) I stället för sådan nyss nämnd prövning av låns storlek med avseende på varje företag för sig må prövningen, där kommunen så önskar, avse hela lånebehovet för ett år i förhållande till samtliga under året gjorda investeringar. Lånetillstånd lämnas i sådant fall till högst det belopp vartill kommunen med tillämpning av vad nyss sagts må vara berättigad med hänsyn till nämnda investeringar.

3) De i 1) och 2) här ovan angivna begränsningarna i lånerätten skola icke gälla beträffande kommuner där den sammanlagda kommunala utdebiteringen för år 1952 överstiger 14 kronor per skattekrona, ej heller beträffande lån som avse täckande av kostnader för företag till vilket byggnadstillstånd meddelas före utgången av 1951 eller, där sådant tillstånd ej erfordras, vilket påbörjats före nämnda tidpunkt.

Nu angivna förslag kommer att underställas höstriksdagen.

Bland annat med hänsyn till nu angivna förhållanden har anslaget av skattemedel för nyanläggningar inom tekniska verkens område ökats från 100.000 kronor till 250.000 kronor. Vidare har anslag upptagits med 600.000 kronor för avsättning till fonden för allmänna byggnader.

Till bostadssubventionsfonden har som förut omnämnts avsatts sammanlagt 79.520 kronor, varav 29.520 kronor täckas av under år 1952 inflytande räntor och amorteringar, som återfinnas under olika konton på inkomstsidan, och resten 50.000 kronor, utgöras av skattemedel.

Vad inkomstsidan beträffar ha byggnadsbidragen för skolbyggnader upptagits med samma belopp som i årets stat eller med tillhopa 35.322 kronor.

Räntan å övriga rörelsemedel har beräknats till 75.000 kronor i stället för i årets stat 50.000 kronor. Ur skatteregleringsfonden har som tidigare nämnts disponerats 1.000.000 kronor. Fondens behållning utgör härefter 2.500.000 kronor. Hundskatten föreslås bibehållen med oförändrat belopp av 50 kronor per hund och beräknas inbringa 42.000 kronor mot 39.000 kronor i detta års stat.

Den kommunala andelen av nöjesskatten beräknas till 240.000 kronor mot 230.000 kronor innevarande år.

Överskottet från 1950 inklusive överskottet i f. d. Skerikes kommuns räkenskaper utgör 385.775 kronor. Vidare märkes här den förut omförmälda provisoriska skatteersättningen med anledning av ortsavdragsreformen. Ersättningen utgör 139.200 kronor. För inkomsten av slutlig skatt och preliminärskatt har redogjorts i ingressen till denna skrivelse.

Liksom tidigare har icke utförts någon inkomst av skatterestantier.

Fastighetsskatten, som skall beräknas efter kronor 7: 35 per skattekrona för staden och kronor 4: — per skattekrona för Skerike, beräknas inbringa cirka 1.531.000 kronor och inkomstskatten efter kronor 8: 35 per skattekrona cirka 12.789.000 kronor.

Drätselkammaren föreslår fullmäktige att bifalla kammarens förslag till stat under titeln Finansförvaltning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa hundskatten till 50 kronor per hund,

att fastställa uttaxeringen för år 1952 till kronor 8: 35 per skattekrona,

att ställa till brandstyrelsens förfogande ett belopp av 11.600 kronor ur brandförsvarsfonden för anskaffande av vissa transportmedel,

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att under år 1952 få disponera intill ett belopp av 100.000 kronor ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och intill ett belopp av 20.000 kronor av särskilda fonden för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar,

att reserverat anslag à 25.000 kronor för ordnande av simbassäng vid Arosvallen av idrottsstyrelsen må användas för idrottsplats vid Skallberget och för anläggande av ytterligare en tennisbana,

att jämväl i övrigt godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952 med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden och förbehåll, samt

att beträffande samtliga de utgiftsposter, för vilka sådant i budgeten särskilt anmärkts, medgiva, att den behållning, som vid utgången av år 1951 förefinnes av för ändamålet tidigare beviljade medel, må för samma ändamål reserveras till år 1952.

Västerås den 1 oktober 1951.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND

|Per Siösteen

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för yttrande överlämnats det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1952 ävensom kammarens betänkande angående budgeten.

Beredningsutskottet får efter företagen granskning meddela, att utskottet icke på någon punkt funnit anledning till erinran mot förslaget.

Utskottet har särskilt uppmärksammat drätselkammarens i budgetskrivelsen riktade maning till de olika delförvaltningarna att iakttaga största möjliga sparsamhet med anslagen och att endast i särskilt trängande fall göra framställningar om nya anslag utöver de i staten upptagna under budgetåret. Med hänsyn till det ekonomiska läget vill utskottet kraftigt understryka vikten av att kammarens maning av förvaltningarna noggrant hörsammas.

I övrigt föranleder föreliggande budgetförslag icke något beredningsutskottets särskilda yttrande.

Utskottet tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Västerås den 10 oktober 1951.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG

|Per Siösteen

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten ingivit förslag till utgifts- och inkomststat för år 1952, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande. Västerås rådhus den 12 oktober 1951.

På magistratens vägnar:
MARTIN LINDHEIMER

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1951 Ser. B nr 23

Nr B 23

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1952

Västerås 1951 Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Anslagsbeteckningar

Fasta anslag (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.

Förslagsanslag (Fa) få överskridas men icke reserveras.

Förslagsanslag högst (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.

Reservationsanslag (Ra) få reserveras och överskridas.

Reservationsanslag högst (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

Uttaxering:

till borgerliga kommunen	8: 35
till kyrkliga kommunen	0: 65
Summa uttaxering pr skattekrona	9: —
Landstingets uttaxering	3: 80
Summa kommunal uttaxering pr skattekrona	12: 80

Sammandrag av specialstaterna för Västerås stads utgifts- och inkomststat år 1952.

			Utgifter		Inkomster		Skattestatens överskjutande	
			Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
		1. Allmän förvaltning.						
A	1	Stadsfullmäktige	22.500: —				22.500: —	
	2	Löne- och avtalsnämnd	7.500: —				7.500: —	
B		Stadsrevision	40.250: —	28.800: —	17.000: —		52.050: —	
C		Drätselkammare:						
	1	Gemensamma kostnader	4.620: —				4.620: —	
	2	Stadskansli	227.650: —	3.000: —	1.000: —		229.650: —	
	3	Drätselkontor	320.450: —	28.550: —	79.500: —		269.500: —	
	4	Drätselkammarens byggnadstekniska byrå	86.900: —	1.000: —	87.900: —			
Ö		Övriga ändamål	54.729: —	3.000: —	2.000: —		55.729: —	
		2. Rätts- och ordningsväsen.						
A		Magistrat och rådhusrätt	285.550: —	10.600: —	52.175: —		243.975: —	
B	1	Polisväsen och fångvård	1.360.039: —	4.500: —	140.800: —		1.223.739: —	
	3	Åklagarväsen	78.100: —	2.500: —			80.600: —	
Ö		Övriga ändamål	4.000: —				4.000: —	
		3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.						
B	1	Uppbördsverk	275.400: —	4.000: —	300: —		279.100: —	
	2	Taxeringskontor	21.010: —				21.010: —	
C		Exekutionsverk	177.650: —	1.000: —	25.000: —		153.650: —	
		4. Byggnads- och stadsplaneväsen.						
A		Stadsarkitektkontor	230.650: —	5.000: —	38.000: —		197.650: —	
B		Stadsingenjörskontor	352.600: —	3.000: —	25.000: —		330.600: —	

		5. Försvarsväsen.						
A		Civilförsvar	11.450: —	322.000: —	144.183: —		189.267: —	
B		Familjebidrag	258.000: —		235.000: —		23.000: —	
Ö		Övriga ändamål	3.000: —				3.000: —	
		6. Brandförsvar.	780.880: —	83.800: —	63.500: —		801.180: —	
		7. Fastighetsförvaltning.						
A		Fastighetskontor och gemensam förvaltning	260.700: —	2.000: —	10.200: —		252.500: —	
B	1	Rådhus med annex	72.200: —		71.540: —		660: —	
	2	Kv. Njord nr 1	52.420: —		48.699: —		3.721: —	
	3	Polishus	29.700: —	50.000: —	34.790: —		44.910: —	
	4	Brandstation	60.000: —		60.000: —			
	5	Tullhus	19.700: —	600: —	1.830: —		18.470: —	
	6	Diverse förvaltningsfastigheter	48.200: —	25.000: —	27.643: —		45.557: —	
	7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	11.000: —		19.000: —			8.000: —
	8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	19.100: —		18.760: —		340: —	
C		Exploateringsfastigheter	199.700: —	110.000: —	189.398: —		120.302: —	
D	1	Jordbruksfastigheter	361.115: —	25.450: —	386.565: —			
	2	Skogar	45.490: —	19.000: —	70.000: —			5.510: —
	3	Jordbruksfastigheter	117.660: —		35.050: —		82.610: —	
E	1	Diverse fastigheter	621.000: —	240.000: —	422.830: —		438.170: —	
	2	Stadshotell	181.850: —		83.387: —		98.463: —	
	3	Sundinska huset	27.600: —		22.780: —		4.820: —	
	4	Paviljong i Stadsparken	23.900: —		8.000: —		15.900: —	
	5	Varumagasin o. d.	40.550: —		31.704: —		8.846: —	
	6	Omnibusgarage	40.400: —		42.500: —			2.100: —
F	2	Pensionärshem	297.200: —	4.000: —	301.200: —			
Ö		Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —		24.000: —		8.000: —	

		Utgifter		Inkomster		Skattestatens överskjutande	
		Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
	8. Gatu- och parkförvaltning.						
B	1 Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	500.000: —		17.000: —		483.000: —	
	2 Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	666.600: —	815.000: —	299.000: —		1.182.600: —	
	3 Allmän belysning och renhållning	236.800: —	60.000: —	16.200: —		280.600: —	
	4 Drätselkammarens förråd	103.500: —	30.000: —	78.100: —		55.400: —	
	5 Grustag	69.600: —		75.000: —			5.400: —
	6 Bilar	168.500: —	35.000: —	224.000: —			20.500: —
	7 Maskiner	183.800: —	70.000: —	247.000: —		6.800: —	
	8 Hästar	42.500: —	500: —	32.000: —		11.000: —	
	9 Bekvämlighetsinrättningar	30.800: —	500: —	4.000: —		27.300: —	
C	Parkförvaltning	652.500: —	152.950: —	28.490: —		776.960: —	
	9. Hamnförvaltning.						
A	Hamnar	850.519: —	564.312: —	1.414.831: —			
	10. Kommunikationsföretag.						
C	Johannisbergs flygplats	9.300: —		1.280: —		8.020: —	
D	1 Färjor	74.900: —		31.100: —		43.800: —	
	2 Motorfartyget	61.900: —		40.000: —	11.000: —	10.900: —	
F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —				8.000: —	
	11. Industriella verk.						
A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	643.300: —		643.300: —			
B	Gasverk	3.337.500: —	60.000: —	3.339.000: —	157.800: —		99.300: —
C	Elverk	3.580.600: —	161.000: —	4.451.800: —	139.300: —		849.500: —

	12. Hälso- och sjukvård.						
A 1	Allmän hälsovård	194.025: —	1.400: —	5.700: —		189.725: —	
2	Poliklinik	9.300: —		5.000: —		4.300: —	
B	Folktandvård	17.097: —				17.097: —	
Ö	Övriga ändamål	5.200: —				5.200: —	
	13. Allmän hygien						
AB	Vatten- och avloppsverk	1.436.400: —	214.000: —	1.336.500: —	238.100: —	75.800: —	
C	Renhållningsverk	413.650: —		181.500: —		232.150: —	
D 1	Varmbadhus	230.100: —	22.000: —	132.235: —		119.865: —	
2	Karlslunds tvättinrättning	75.550: —	250: —	75.800: —			
E 2	Björnön	53.600: —	25.000: —	8.430: —		70.170: —	
3	Hästholmarna	63.500: —		8.425: —		55.075: —	
4	Johannisbergsbadet	25.100: —	15.000: —	200: —		39.900: —	
5	Småbåtshamnar	42.350: —		13.000: —		29.350: —	
6	Övriga friluftsändamål	15.300: —				15.300: —	
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.						
A	Salutorg	1.600: —		3.400: —			1.800: —
C	Köttbesiktningsbyrå	15.350: —		5.150: —		10.200: —	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.						
A	Folkskola och fortsättningsskola						
1	Administration	113.192: —	1.200: —			114.392: —	
2	Undervisning i folkskola och fortsättningsskola	2.899.300: —	10.000: —	2.098.400: —		810.900: —	
3	Socialpedagogiska anordningar ..	106.870: —	2.200: —	12.000: —		97.070: —	
4	Fastigheter, inventarier o. d.	1.259.120: —	158.678: —	77.967: —		1.339.831: —	
5	Skolmåltider	656.700: —	9.000: —	223.600: —		442.100: —	
B	Praktisk mellanskola	283.850: —	17.100: —	119.000: —		181.950: —	
D	Kommunal flickskola	618.250: —	55.350: —	334.400: —		339.200: —	
G 1	Allmänt läroverk	123.000: —	200.000: —	1.873: —		321.127: —	

			Utgifter		Inkomster		Skattestatens överskjutande	
			Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
	2	Elektrotekniska fackskolan	11.250: —				11.250: —	
H		Yrkesskola	383.640: —	13.500: —	200.103: —		197.037: —	
I	1	Gemensam förvaltning	137.900: —		100: —		137.800: —	
	2	Idrottsplatser	103.642: —	39.000: —	46.200: —		96.442: —	
	3	Idrottshallen	69.500: —	6.000: —	75.100: —		400: —	
	4	Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi	36.400: —		37.000: —			600: —
	5	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	6.500: —				6.500: —	
J		Stadsbibliotek	95.600: —	41.700: —	8.000: —		129.300: —	
Ö		Övriga ändamål	197.400: —				197.400: —	
		16. Socialvård.						
A		Socialvårdsbyrå	166.300: —	4.000: —	170.300: —			
B	2	Sluten fattigvård	772.700: —	25.000: —	399.000: —		398.700: —	
	3	Öppen fattigvård	462.620: —		177.300: —		285.320: —	
C	3	Öppen barnavård	452.610: —		173.800: —		278.810: —	
	40	Gemensam förvaltning	40.150: —	1.000: —	41.150: —			
	41	Barnträdgårdar och klubbar	254.775: —	16.000: —	58.875: —		211.900: —	
	42	Daghem och eftermiddagshem ..	184.450: —	1.100: —	47.990: —		137.560: —	
	43	Uddens barnkoloni	63.361: —	725: —	9.500: —		54.586: —	
	5	Ungdomsvård	71.600: —	7.000: —	16.100: —		62.500: —	
D		Hyresnedsättning	207.814: —				207.814: —	
E		Arbetslöshetsunderstöd	400: —				400: —	
F		Nykterhetsvård	44.864: —		2.900: —		41.964: —	
H	1	Hemsysterverksamhet	76.806: —		27.200: —		49.606: —	
	2	Systugeverksamhet	19.050: —		4.000: —		15.050: —	
Ö		Övriga ändamål	135.100: —				135.100: —	

	17. Social förmedlingsverksamhet.						
B	Bostadsförmedling	14.400: —				14.400: —	
	18. Socialförsäkring.						
A	Folkpensionering	895.690: —	300: —			895.990: —	
B	Sjukförsäkring	31.200: —				31.200: —	
	19. Kristidsförvaltning.						
B	Hyresnämnd	20.400: —				20.400: —	
Ö	Övriga ändamål	6.500: —				6.500: —	
	20. Finansförvaltning.	2.939.847: —	2.049.670: —	20.310.495: —	50.912: —		15.371.890: —
	Summa kronor	34.945.905: —	5.862.235: —	40.211.028: —	597.112: —	16.364.600: —	16.364.600: —
		40.808.140: —		40.808.140: —			

Specialstater.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar

1951 års budget		1 A 1. Stadsfullmäktige.		
		Driftutgifter:		
1.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1)	1.500: —	
20.000: —	112	Tryckning av stadsfullmäktiges handlingar Fa	18.000: —	
100: —	114	Telefon och annonser Fa	3.000: —	22.500: —
21.100: —		Kronor		22.500: —

		1 A 2. Löne- och avtalsnämnd.		
		Driftutgifter:		
4.200: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	5.000: —	
100: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	100: —	
800: —	115	Resor och traktamenten Fa	800: —	
1.200: —	119,1	Representation Fa	1.500: —	
	119,2	Övriga expenser Fa	100: —	7.500: —
6.300: —		Kronor		7.500: —

1 B. Stadsrevision

		Driftutgifter:	
1.750: —	101,0	Arvoden (bil. 1)	1.750: —
300: —	110	Kontorskostnader	—: —
300: —	114	Telefon Fa	300: —
—: —	115	Resor och traktamenten Fa	500: —
—: —	119	Övriga expenser Fa	300: —
17.000: —	126	Ersättning till revisionsfirma för siffergranskning	—: —
2.500: —		Ersättning till auktoriserad revisor i samband med slutgranskningen	—: —
—: —	126,1	Ersättning till Sveriges Kommunalekonomiska förening u. p. a. för revision Fa	33.400: —

—: —	126,2	Teknisk expertis och specialutredningar Fa	4.000: —	40.250: —
		Kapitalutgifter:		
2.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..	—: —	
—: —	382	Andelar i Sveriges Kommunalekonomiska förening u. p. a.; 144 st. à 200: — (Stfm 31/5 1951 § 158)	28.800: —	28.800: —
23.850: —		Kronor		69.050: —
		Driftinkomster:		
	200	Andelar i revisionskostnader:		
—: —		Hamnen	2.500: —	
8.500: —		Tekniska verken	12.000: —	
2.500: —		Socialvården	2.500: —	17.000: —
11.000: —		Kronor		17.000: —

1 C. Drätselkammare

1 C 1 Gemensamma kostnader.

		Driftutgifter:		
3.600: —	101,0	Arvoden (bil. 1)	4.500: —	
100: —	114	Telefon	120: —	4.620: —
3.700: —		Kronor		4.620: —

1 C 2. Stadskansli.

		Driftutgifter:		
127.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	155.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —	
200: —	105	Personalförsäkring Fa	200: —	
17.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	22.000: —	
10.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	13.000: —	
6.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	5.000: —	
500: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	500: —	
2.000: —	112	Tryckning av handlingar o. d. Fa	2.000: —	
300: —	113	Expeditionslösen, stämpelavgifter o. d. Fa	200: —	
7.400: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	7.000: —	
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.500: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
200: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	—: —	
16.500: —*	162	Hyra	19.100: —*	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
100: —	169	Försäkringspremier Fa	600: —	227.650: —

		Kapitalutgifter:		
4.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		3.000: —
193.750: —		Kronor		230.650: —
		Driftinkomster:		
1.000: —	200	Hamnens andel i allmänna förvaltningskostnader		1.000: —
1.000: —		Kronor		1.000: —

1 C 3. Drätselkontor.

		Driftutgifter:		
196.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	247.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —	
575: —	105	Personalförsäkring Fa	500: —	
10.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	12.000: —	
12.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	18.000: —	
13.000: —	110	Kontorskostnader Fa	16.000: —	
7.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	8.500: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
10.000: —*	162	Hyra	13.600: —*	
3.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	4.000: —	
200: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	300: —	320.450: —
		Kapitalutgifter:		
7.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..	10.000: —	
—: —		Anskaffning av bokföringsmaskin Fa (stfm 29/3 1951 § 83)	18.550: —	28.550: —
259.025: —		Kronor		349.000: —
		Driftinkomster:		
65.700: —	200	Andel i drätselkontorets kostnader (spec. i stfm handl. ser. B nr 23/1948 sid. 14) 65.700: —		
12.900: —		Andelar i telefonväxelns kostnader (100:— pr till växeln anknuten telefon) 13.500: —	79.200: —	
100: —	229	Försäljning av trycksaker o. d.	300: —	79.500: —
78.700: —		Kronor		79.500: —

1 C 4. Drätselkammarens byggnadstekniska byrå.

		Driftutgifter:		
—: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	75.000: —	
—: —	105	Personalförsäkring Fa	200: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

—:—	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.000:—	
—:—	110	Kontorskostnader Fa	2.200:—	
—:—	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	1.000:—	
—:—	115	Resor och traktamenten Fa	2.000:—	
—:—	119	Övriga expenser Fa	200:—	
—:—	162	Hyra Fa.......................	2.000:—	
—:—	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	100:—	
—:—	168	Underhåll av inventarier Fa	200:—	86.900:—
		Kapitalutgifter:		
—:—	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		1.000:—
—:—		Kronor		87.900:—
		Driftinkomster:		
—:—	225	Fördelning av byråns kostnader på vederbörande byggnadsanslag....		87.900:—
—:—		Kronor		87.900:—
		1 ö. Övriga ändamål.		
		Driftutgifter:		
1.000:—	101,0	Arvoden till ledamöter i samtliga samarbetsnämnder (bil. 1) Fa....	1.000:—	
1.500:—	111	Svenska stadsförbundets tidskrift Fa	1.500:—	
500:—	113	Inkassokostnader, lösen av protokoll m. m. Fa	500:—	
5.000:—	115,1	Resor och traktamenten Fa	5.000:—	
	118	Föreningsavgifter:		
14.450:—		Svenska Stadsförbundet 19.129:—		
200:—		Västmanlands läns turisttrafikförening 200:—	19.329:—	
15.000:—	119,1	Representation Fa	20.000:—	
—:—	119,2	Reklam Ra [1])	—:—	
—:—	119,5	Diverse expenser för säkerhetskommittén Fa	300:—	
2.000:—	126,1	Mindre utredningar Fa	2.000:—	
—:—	126,3	Utredning av frågor i samband med Badelundaåsen[1])	—:—	
2.200:—	129	Ansvarsförsäkring Fa	2.500:—	
100:—	170	Bidrag till kostnaderna för ångbåtstrafik mellan vissa öar i Mälaren och staden	100:—	
500:—	173,1	Svenska Flaggans dag Fah	500:—	
1.500:—	173,2	Västerås Reso	2.000:—	54.729:—

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		Kapitalutgifter:	
3.000: —	368	Anskaffning av konstverk Ra[1]) ..	3.000: —
46.950: —		Kronor	57.729: —
		Driftinkomster:	
100: —	229	Diverse inkomster	2.000: —
100: —		Kronor	2.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

2. Rätts- och ordningsväsen

2 A. Magistrat och rådhusrätt

		Driftutgifter:		
176.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa[2])..	212.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —	
250: —	105	Personalförsäkring Fa	300: —	
12.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	11.000: —	
9.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	11.000: —	
8.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	8.000: —	
800: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	800: —	
7.500: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	7.000: —	
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.500: —	
1.000: —	119	Övriga expenser Fa	500: —	
—: —	137	Valomkostnader Fa	15.000: —	
14.200: —*	162	Hyra	16.500: —*	
—: —	163	Omändringsarbeten[1])	—: —	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
100: —	169	Försäkringspremier Fa	400: —	285.550: —
		Kapitalutgifter:		
1.000: —	368,1	Anskaffning av inventarier Ra ..	2.600: —	
—: —	368,2	Inredning av magistratens arkiv[1])	—: —	
—: —	368,3	Inköp av valinventarier Fa	8.000: —	10.600: —
231.950: —		Kronor		296.150: —
		Driftinkomster:		
48.000: —	237	Sportler samt avgifter för registrering av handelsfirmor	50.000: —	
2.175: —	270	Ersättning för förlorad inteckningslösen	2.175: —	52.175: —
50.175: —		Kronor		52.175: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

2 Odisponerade medel av tidigare anslag för uppläggande av fastighetsböcker reserveras till år 1952

2 B 1. Polisväsen och fångvård

Driftutgifter:

1.800: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	1.800: —
689.000: —	101,01	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	842.000: —
45.000: —	101,02	Löner till extra och tillfälliga befattningshavare (bil. 1) Fa	61.000: —
1.400: —	103,1	Sjukvård Fa	1.000: —
38.925: —	103,2	Beklädnadsbidrag för ordinarie befattningshavare 88 man à 528: — Fah	46.464: —
4.800: —	103,3	Beklädnadsbidrag för extra personal Fa	5.000: —
18.100: —	104,1	Löner och stipendier under skolutbildningstid (10 man under 5 mån. + 3 stipendier à 200 kronor) Fa	23.875: —
800: —	104,2	Gymnastik och idrott (inkl. hyra av gymnastiksal) Fa	800: —
4.400: —	105	Personalförsäkring Fa	5.500: —
121.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	148.000: —
60.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	80.000: —
500: —	109	Tidningar, litteratur m. m. för personal Fa	500: —
9.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	12.000: —
14.500: —	114,1	Telefon, porto, annonser Fa	17.500: —
3.200: —	114,2	Telefon för statspolisen Fa	3.300: —
9.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	10.000: —
300: —	118	Föreningsavgifter Fa	300: —
1.000: —	119,1	Övriga expenser Fa	1.000: —
500: —	119,2	Utgifter i tjänsten, som må utbetalas endast efter godkännande av ordföranden i polisnämnden Fa	500: —
1.000: —	121,1	Förbrukningsmateriel Fa	1.000: —
2.750: —	121,2	Ammunition Fa	3.100: —
7.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	7.000: —
1.000: —	126	Sakkunnigt biträde vid polisutredningar (även kostnader för tagande av blodprov, draggning o. d.) Fa	1.300: —
2.600: —	130	Kost för anhållna Fa	2.000: —
1.000: —	133	Sjukvård för anhållna Fa	1.000: —
28.750: —*	162,1	Lokalhyror	30.350: —*
1.850: —*	162,2	Hyra för statspolisens tjänste- och garagelokaler	1.850: —*
10.000: —	163,1	Städning och renhållning Fa	15.000: —

800: —	163,2	Städning och renhållning för statspolisen Fa		1.200: —	
5.000: —	163,3	Belysning och gas Fa		5.000: —	
1.000: —	163,4	Belysning och gas för statspolisen Fa		1.000: —	
5.800: —	166	Underhåll av transportmedel Fa		7.000: —	
16.200: —	167	Övriga kostnader för transportmedel (drivmedel, olja, garage [varav internt 300: —*], försäkringsavgifter m. m.) Fa		18.200: —	
2.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	2.500: —		
500: —*		Andel i brandkårens underhåll av polistelefonskåp	500: —*	3.000: —	
2.000: —	169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringspremier) Fa		1.000: —	
500: —	175	Fångar på straffängelset Fa		500: —	1.360.039: —
		Kapitalutgifter:			
10.500: —	366	Anskaffning av en radiobil Ra [1]) (stfm 31/8 1950 § 186)		—: —	
./. 1.000: —		Avgår utbytespris för en begagnad bil			
6.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		7.000: —	
—: —		Avgår till 2 B 3 överlåten diktafon		2.500: —	4.500: —
1.128.975: —		Kronor			1.364.539: —
		Driftinkomster:			
2.300: —	200	Stadsfiskalsorganisationens andel i polisverkets kostnader		10.000: —	
300: —	205	Olycksfallsersättning		700: —	
1.000: —	229,1	Ersättning för ammunition		1.100: —	
500: —	229,2	Övriga rörelseintäkter (inkl. ersättning för hittegods och ersättning för polisbevakning vid lossning av bensin; jfr stfms handl. nr 57/1931)		5.000: —	
4.000: —	237	Sportler		4.000: —	
100.000: —	270	Statsbidrag för stats- och reservpolis		120.000: —	140.800: —
108.100: —		Kronor			140.800: —

2 B 3. Åklagarväsen

		Driftutgifter:			
2.300: —	100	Andel i polisverkets lokalkostnader och telefon m. m.		10.000: —	

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

45.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	56.000: —	
200: —	105	Personalförsäkring Fa	200: —	
4.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	5.000: —	
2.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	2.000: —	
3.000: —	111	Nyanskaffning av uppslagslitteratur och facklitteratur Fa	500: —	
1.500: —	114	Telefon, porto och annonser Fa ..	1.500: —	
1.700: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
400: —	119	Övriga expenser Fa	100: —	
1.000: —	126	Sakkunnigt biträde vid polisutredningar Fa	1.500: —	
300: —	168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	78.100: —
		Kapitalutgifter:		
10.000: —	368	Anskaffning av inventarier (diktafon från 2 B 1)[1])	2.500: —	2.500: —
71.400: —		Kronor		80.600: —

2 Ö. Övriga ändamål

		Driftutgifter:		
1.500: —	119	Överförmyndarens verksamhet Fa (jfr stfm 26/8 1948 § 222)	2.000: —	
	137,1	Trafiknämnden:		
1.500: —		Trafikpropaganda Fa	1.500: —	
500: —	137,2	Övriga kostnader för trafikens främjande Fa	500: —	4.000: —
3.500: —		Kronor		4.000: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen

3 B 1. Uppbördsverk

		Driftutgifter:			
500: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	500: —		
		Andel i fastighetsskötarens lön för vaktmästarsysslan	1.800: —	2.300: —	
131.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		155.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa		50: —	
300: —	105	Personalförsäkring Fa		300: —	
7.700: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		10.000: —	
5.000: —	110	Kontorskostnader Fa		6.000: —	
2.700: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa		3.500: —	
100: —	119	Övriga expenser Fa		100: —	
20.000: —	126,1	Ersättning för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. Ra[1])		10.000: —	
75.500: —	126,2	Ersättning för medverkan vid uppbörd Ra		75.500: —	
6.150: —*	162	Hyra		6.150: —*	
5.000: —	163,1	Städning och renhållning Fa		5.000: —	
500: —	163,2	Belysning Fa		500: —	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa		1.000: —	275.400: —
		Kapitalutgifter:			
4.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])			4.000: —
259.650: —		Kronor			279.400: —
		Driftinkomster:			
300: —	226	Ersättning från Rfa för upprättande av arbetsgivareförteckning			300: —
300: —		Kronor			300: —

3 B 2. Taxeringskontor.

		Driftutgifter:	
5.500: —	101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	6.800: —
6.000: —	101,02	Ersättning till ledamöter i taxeringsnämnder (bil. 1) Fa	6.000: —
5.000: —	101,03	Arvoden till biträden åt taxeringsnämndsordförandena (bil. 1) Fah	5.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

50: —	105	Personalförsäkring Fa	50: —	
250: —	110	Kontorskostnader Fa	250: —	
800: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	800: —	
1.860: —*	162	Hyra	1.860: —*	
250: —	163	Belysning och städning Fa	250: —	21.010: —
19.710: —		Kronor		21.010: —

3 C. Exekutionsverk

		Driftutgifter:		
—: —	100	Andel i fastighetsskötarens lön för vaktmästarsysslan	1.800: —	
112.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	135.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
300: —	105	Personalförsäkring Fa	350: —	
11.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	14.000: —	
5.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	7.500: —	
4.000: —	110	Kontorskostnader Fa............	5.000: —	
2.000: —	114	Telefon och annonser Fa	3.000: —	
2.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.200: —	
250: —	116	Fordonsersättningar Fa	300: —	
300: —	119	Övriga expenser Fa	300: —	
4.200: —*	162	Hyra	4.200: —*	
3.500: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	3.500: —	
300: —	168	Underhåll av inventarier Fa	400: —	177.650: —
		Kapitalutgifter:		
500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..		1.000: —
145.550: —		Kronor		178.650: —
		Driftinkomster:		
25.000: —	237	Sportler		25.000: —
25.000: —		Kronor		25.000: —

4. Byggnads- och stadsplaneväsen

4 A. Stadsarkitektkontor

		Driftutgifter:			
144.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	173.000: —		
		Tillkommer andel från 8 B 1	5.300: —	178.300: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —	
650: —	105	Personalförsäkring Fa		250: —	
4.200: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		2.200: —	
9.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		15.500: —	
7.000: —	110	Kontorskostnader Fa		8.000: —	
500: —	113	Resolutioner, kallelsekostnader o. d. Fa		500: —	
3.100: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		3.500: —	
2.000: —	115	Resor och traktamenten Fa		2.000: —	
6.147: —	116	Fordonsersättningar Fa		6.000: —	
1.500: —	119,1	Stadsplanemodeller Fa		1.000: —	
500: —	119,2	Övriga expenser Fa		500: —	
5.000: —	126,1	Generalplanen Ra[1])		—: —	
—: —	126,2	Undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält Ra[2])		—: —	
8.400: —*	162	Hyror		10.500: —*	
100: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		100: —	
500: —	166	Underhåll av transportmedel Fa		500: —	
1.200: —	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa		1.200: —	
500: —	168	Underhåll av inventarier Fa		500: —	230.650: —
		Kapitalutgifter:			
5.700: —	366	Anskaffning av bil (byte) Fa		—: —	
1.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa		5.000: —	5.000: —
201.097: —		Kronor			235.650: —
		Driftinkomster:			
2.500: —	225	Kopiering o. d.		3.000: —	
30.000: —	237	Avgifter för byggnadslov och protokollslösen		35.000: —	38.000: —
32.500: —		Kronor			38.000: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

2 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952 och överföres till litt 126,1

4 B. Stadsingenjörskontor

		Driftutgifter:		
—:—	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa ..	215.000:—	
113.000:—	101,01	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	—:—	
112.000:—	101,02	Löner till extra och tillfälliga befattningshavare (bil. 1) Fa	—:—	
—:—	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	70.000:—	
100:—	103,1	Sjukvård Fa	100:—	
1.300:—	105	Personalförsäkring Fa	1.100:—	
7.000:—	107	Pensioner (bil. 2) Fa	8.500:—	
10.400:—	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	16.000:—	
7.000:—	110	Kontorskostnader Fa	8.000:—	
1.500:—	113	Resolutioner, kallelsekostnader o. d. Fa	2.000:—	
2.600:—	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	3.000:—	
1.300:—	115	Resor och traktamenten Fa	1.300:—	
3.200:—	116	Fordonsersättningar Fa	3.000:—	
200:—	119	Övriga expenser Fa	200:—	
5.000:—	121	Polygonpunkter och material m. m. Fa	4.000:—	
800:—	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.400:—	
—:—	126	Flygfotokartor[1])	—:—	
10.900:—*	162	Hyror	12.500:—*	
2.000:—	166	Underhåll av transportmedel Fa..	2.000:—	
3.000:—	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa	2.500:—	
1.500:—	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500:—	
500:—	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	500:—	352.600:—
		Kapitalutgifter:		
12.000:—	366	Anskaffning av bil Ra	—:—	
./. 6.500:—		Avgår för 2 försålda bilar		
8.000:—	368	Anskaffning av inventarier Fa ..	3.000:—	3.000:—
296.800:—		Kronor		355.600:—
		Driftinkomster:		
25.000:—	237	Tomtindelningar, mätningsförrättningar, utstakningar, o. d.		25.000:—
25.000:—		Kronor		25.000:—

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

5. Försvarsväsen

5 A. Civilförsvar

		Driftutgifter:		
2.000: —	101,0	Arvoden (bil. 1)	2.000: —	
1.000: —	104	Utbildning av personal vid kurser, anordnade av Kungl. Civilförsvarsstyrelsen o. a. Fa	1.000: —	
50: —	105	Personalförsäkring Fa	50: —	
200: —	110	Kontorskostnader Fa	200: —	
200: —	114	Telefon, porto, annonser Fa	200: —	
500: —	115	Resor och traktamenten Fa	500: —	
100: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	100: —	
900: —	123,1	Elström för civilförsvarscentralen Fa	900: —	
200: —	123,2	Drivmedel Fa	200: —	
300: —	160,1	Underhåll av civilförsvarscentralen Fa	300: —	
1.600: —	160,2	Underhåll av branddammar Fa ..	1.600: —	
—: —	160,3	Underhåll av brandövningshus Fa	200: —	
1.200: —	162	Hyror (internt 700: —*) Fa	2.200: —	
1.000: —	163	Städning och belysning Fa	1.000: —	
—: —	168,1	Ersättning och underhåll m. m. av skyddsrumsinredningar[1])	—: —	
1.000: —	168,2	Underhåll av kommunal civilförsvarsmateriel och inventarier Fa	900: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	11.450: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360,1	Offentligt skyddsrum i kv. Nestor [1])	—: —	
—: —	360,2	Offentligt skyddsrum i Djäkneberget[1])	—: —	
—: —	360,4	Anläggning av branddammar Ra	44.000: —	
—: —	360,5	Uppförande av brandövningshus Ra	9.500: —	
—: —	360,6	Bergrum för civilförsvaret, 1:a etappen Ra	165.000: —	
—: —	368,1	Fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel[1])	—: —	
—: —	368,2	Anskaffning av reservelverk[1]) ..	—: —	
—: —	368,3	Anskaffning av motorsprutor och slang m. m. Rah	100.000: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

—:—	368,4	Anskaffning av inredning m. m. till civilförsvarets utbildningslokal Fa	3.500:—	322.000:—
10.350:—		Kronor		333.450:—
		Driftinkomster:		
11.333:—	270	Statsbidrag (avser 2/3 av anvisat anslag under 360,4 kr. 29.333:—, 1/2 av anvisat anslag under 360,5 kr. 4.750:—, andel i förhyrda utbildningslokaler och arkiv kr. 100:— och 2/3 av anvisat anslag under 360,6 kr. 110.000:—)		144.183:—
11.333:—		Kronor		144.183:—

5 B. Familjebidrag

		Driftutgifter:		
6.500:—	100	Andel i barnavårdsnämndens kostnader	8.000:—	
160.000:—	177	Familjebidrag Fa	250.000:—	258.000:—
166.500:—		Kronor		258.000:—
		Driftinkomster:		
150.000:—	270	Statsbidrag		235.000:—
150.000:—		Kronor		235.000:—

5 Ö. Övriga ändamål

		Driftutgifter:		
—:—	173,1	Bidrag till Västerås Hemvärn för verksamhetsåret 1 juli 1952—30 juni 1953		3.000:—
		Kronor		3.000:—

6. Brandförsvar

		Driftutgifter:	
800: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	800: —
319.000: —	101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa 396.000: —	
30.000: —	101,02	Vikarier (bil. 1) Fa.. 40.000: —	
19.000: —	101,03	Löner och arvoden till borgarbrandkåren (bil. 1) Fa 40.700: —	476.700: —
800: —	103,1	Sjukvård Fa	500: —
13.650: —	103,2	Beklädnad för 41 man à 430: — Rah	17.630: —
6.000: —	103,3	Beklädnad för vikarier, ersättning för förstörda kläder o. d. Fa	8.000: —
1.125: —	103,4	Beklädnadsersättning till brandchef, v. brandchef och brandkapten Fa	1.500: —
1.000: —	104	Personalutbildning inkl. stipendier Fa	1.000: —
5.000: —	105,1	Personalförsäkring Fa	5.800: —
—: —	105,2	Personalförsäkring (borgarbrandkåren) Fa	1.500: —
62.300: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	72.000: —
39.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	45.500: —
600: —	109	Tidningar, litteratur, julfest o. d. för personalen Fah	600: —
1.000: —	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	1.500: —
200: —	111	Facklitteratur Fa	250: —
2.800: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa..	3.500: —
500: —	115	Resor och traktamenten Fa	700: —
—: —	116	Cykelersättning till borgarbrandkåren (40 man à 25: —) Fa	1.000: —
100: —	118	Föreningsavgifter Fa	100: —
700: —	119	Övriga expenser Fa	500: —
3.000: —	120	Råvaror och halvfabrikat för verkstäder Fa	3.000: —
300: —	121,1	Förbrukningsmateriel för verkstäder Fa	500: —
1.000: —	121,2	Förbrukningsmateriel i övrigt Fa	2.000: —
500: —	121,3	Skumvätska Fa	500: —
600: —	123	Kraftström Fa	800: —
300: —	124,1	Förbrukningsinventarier för verkstäder Fa	2.000: —
1.500: —	124,2	Rökskyddsmateriel Fa	1.200: —

—:—	124,3	Anskaffning av eldrockar, vinterutrustning, trenchcoats och gummistövlar Fa	4.500:—	
3.000:—	124,4	Sängkläder Fa	3.000:—	
2.500:—	124,5	Övriga förbrukningsinventarier Fa	2.500:—	
100:—	126,1	Ersättning för brandsyn o. d. Fa..	100:—	
100:—	126,2	Ersättningar vid eldsvådor Fa ..	100:—	
2.000:—	132	Tvätt Fa	2.000:—	
59.000:—*	162	Hyra	53.000:—*	
6.500:—	163,1	Städning Fa	9.000:—	
3.700:—	163,2	Belysning och hyra för reservbelysning Fa	5.000:—	
13.000:—	163,3	Värme Fa	20.000:—	
12.000:—	166	Underhåll av transportmedel Fa	12.000:—	
7.000:—	167,1	Drivmedel och smörjoljor Fa	10.000:—	
1.800:—	167,2	Försäkringspremier för transportmedel Fa	1.800:—	
4.000:—	168,1	Underhåll av brandtelegraf och ringledningar Fa	4.000:—	
3.000:—	168,2	Underhåll av brandredskap Fa ..	3.000:—	
1.500:—	168,3	Underhåll av eldrockar, vinterutrustning, trenchcoats och gummistövlar Fa	500:—	
1.200:—	168,4	Underhåll av övriga inventarier Fa	1.200:—	
100:—	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100:—	780.880:—
		Kapitalutgifter:		
15.000:—	360,1	Anläggning av branddammar Ra[1])	47.000:—	
12.000:—	368,1	Utbyggnad av brandtelegraf Ra[1])	12.800:—	
18.000:—	368,2	Anskaffning av brandredskap Ra[1])	14.500:—	
13.000:—	368,3	Anskaffning av övriga inventarier Ra[1])	9.500:—	83.800:—
689.275:—		Kronor		864.680:—
		Driftinkomster:		
2.000:—	205	Olycksfallsersättning	3.000:—	
12.000:—*	226,1	Bidrag från hälsovårdsnämnden för skötsel och körning av ambulansbilar	14.500:—*	
700:—	226,2	Ersättning för skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp	1.200:—	
500:—*	226,3	Bidrag från polisen för skötsel av brandtelegraf	500:—*	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

—:—	229	Försäljning av diverse materiel och ersättning för underhåll av brandredskap	1.800:—	
8.100:—	238	Verkstadsrörelse	3.500:—	
—:—	268	Uthyrning av brandredskap och inventarier	300:—	
5.000:—	270	Beräknat statsbidrag för branddammar (SFS 696/1944)	23.500:—	
12.000:—	271	Ersättning från landstinget för skötsel och körning av ambulansbilar	14.500:—	
300:—	272	Ersättning från andra kommuner för eldsläckning	300:—	
—:—	273	Ersättning från enskilda för vissa brandutryckningar	400:—	63.500:—
40.600:—		Kronor		63.500:—

7. Fastighetsförvaltning

7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning

		Driftutgifter:			
108.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	136.000: —		
16.000: —		Tillkommer andel från 8 B 1	19.000: —	155.000: —	
7.500: —	101,6	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		9.000: —	
9.000: —	101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid o. d. Fa		12.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa		200: —	
3.800: —	105	Personalförsäkring Fa (andel till 8 B 1)		4.800: —	
3.800: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		2.000: —	
12.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	17.000: —		
12.000: —		Tillkommer andel från 8 B 1	18.000: —	35.000: —	
6.500: —	110	Kontorskostnader Fa		7.500: —	
10.000: —	113	Lagfartskostnader o. d. Fa		10.000: —	
5.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		6.000: —	
2.300: —	115	Resor och traktamenten Fa		2.300: —	
2.000: —	116	Fordonsersättningar Fa		2.000: —	
300: —	119	Övriga expenser Fa		300: —	
400: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		—: —	
25.000: —	126,1	Utredningskostnader för om- eller nybyggnad av Stadshotellet Ra[1])		—: —	
300: —	126,2	Besiktningsavgifter Fa		400: —	
5.000: —	126,3	Utredningskostnader för nytt polishus Ra[1])		—: —	
3.000: —*	162	Hyra		3.200: —*	
5.500: —	163	Belysning, värme och städning Fa		6.000: —	
1.500: —	166	Underhåll av bil Fa		1.800: —	
2.200: —	167	Drivmedel, försäkring, garagehyra o. d. för bil Fa		2.200: —	
600: —	168	Underhåll av inventarier Fa		600: —	
300: —	169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringspremier) Fa ..		400: —	260.700: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		Kapitalutgifter:		
8.000: —	366	Utbyte av skåpbil mot paketbil (stfm 31/8 1950 § 185) Ra	—: —	
4.500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])	2.000: —	2.000: —
254.700: —		Kronor		262.700: —
		Driftinkomster:		
2.600: —	200	Bostadsförmedlingens andel i kostnader för kontorsmaterial, lokal, värme, lyse och städning	3.000: —	
—: —	205	Olycksfallsersättningar	1.200: —	
3.500: —	266	Inkomster av bil	6.000: —	10.200: —
6.100: —		Kronor		10.200: —

7 B. Förvaltningsfastigheter

1. Rådhus med annex.

		Driftutgifter:		
9.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa[1]) ..	8.000: —	
—: —	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken	—: —	
24.000: —	161,1	Renhållning och städning Fa	27.000: —	
500: —	161,2	Vatten och sotning Fa	600: —	
4.300: —	161,3	Elektrisk ström Fa	5.000: —	
12.500: —	161,4	Värme Fa	16.000: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
300: —	161,9	Övriga kostnader för fast egendom Fa	300: —	
14.300: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	15.000: —	72.200: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360,1	Del av kostnaden för tillbyggnad av kv. Nestor 4 jfr stfm 30/6 1948 § 198[1])		—: —
65.200: —		Kronor		72.200: —
		Driftinkomster:		
60.300: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar ..	71.000: —*	
540: —	260,2	Hyror, övriga	540: —	71.540: —
60.840: —		Kronor		71.540: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

2. Kv. Njord nr 1.

		Driftutgifter:		
228: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	370: —	
100: —	114	Telefon Fa	200: —	
7.000: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	7.000: —	
4.000: —	161,1	Lön till fastighetsskötare samt renhållning Fa 8.400: — Avgår andelar från 3 B 1 och 3 C 3.600: —	4.800: —	
600: —	161,2	Vatten och sotning Fa	850: —	
700: —	161,3	Elektrisk ström Fa	700: —	
9.000: —	161,4	Värme Fa	12.000: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
1.400: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	1.700: —	
24.600: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	24.600: —	52.420: —
47.828: —		Kronor		52.420: —
		Driftinkomster:		
25.550: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	26.847: —*	
20.450: —	260,2	Hyror, övriga	21.852: —	48.699: —
46.000: —		Kronor		48.699: —

3. Polishus.

		Driftutgifter:		
4.500: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	5.000: —	
—: —	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
—: —	160,3	Ändringsarbeten[1])	—: —	
7.000: —	160,4	Ändring av entré[1])	—: —	
2.800: —	161,1	Renhållning Fa	3.600: —	
500: —	161,2	Vatten och sotning Fa	500: —	
9.000: —	161,4	Värme Fa	12.000: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
1.500: —	162	Hyror Fa	1.500: —	
6.700: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	6.900: —	29.700: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360	Ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal Ra[1])		50.000: —
32.200: —		Kronor		79.700: —
		Driftinkomster:		
32.200: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	34.700: —*	
—: —	260,2	Hyror, övriga	90: —	34.790: —
32.200: —		Kronor		34.790: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

4 Brandstation.

		Driftutgifter:		
25.500: —	160,1	Underhåll och förbättringsarbeten Fa	18.000: —	
800: —	161,1	Renhållning Fa	1.200: —	
1.400: —	161,2	Vatten och sotning Fa	1.800: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
38.700: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	38.700: —	60.000: —
66.700: —		Kronor		60.000: —
		Driftinkomster:		
59.000: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	53.000: —*	
7.481: —	260,2	Hyror, övriga	7.000: —	60.000: —
66.481: —		Kronor		60.000: —

5. Tullhus.

		Driftutgifter:		
200: —	114	Telefon Fa	200: —	
3.500: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	4.000: —	
1.200: —	161,1	Renhållning Fa	1.700: —	
400: —	161,2	Vatten och sotning Fa	400: —	
500: —	161,4	Värme Fa	500: —	
100: —	161,6	Försäkringspremier Fa	100: —	
600: —	162	Hyror Fa	600: —	
300: —	168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	
11.600: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	11.900: —	19.700: —
		Kapitalutgifter:		
1.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		600: —
19.400: —		Kronor		20.300: —
		Driftinkomster:		
1.830: —	260,2	Hyror, övriga		1.830: —
1.830: —		Kronor		1.830: —

6. Diverse förvaltningsfastigheter.
(Mariabergets arkiv, köttbesiktningsbyrån, barnhemmet Sommarro, Ingrid nr 1, Heimer nr 1 och Stora Fridnäs)

		Driftutgifter:		
7.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	9.000: —	
2.600: —	161,1	Renhållning Fa	3.600: —	
800: —	161,2	Vatten, sotning och elström Fa..	1.200: —	
7.200: —	161,4	Värme Fa	9.000: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
1.100: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	1.300: —	
23.800: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	23.800: —	48.200: —

		Kapitalutgifter:		
—:—	360,1	Installation av värme i fastigheten Ingrid nr 1 jämte förbättringsarbeten Ra[1])	25.000: —	
—:—	360,2	Inredning av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs (jfr stfm 27/5 1948 § 163) [1])	—:—	25.000: —
42.800: —		Kronor		73.200: —
		Driftinkomster:		
23.600: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	20.600: —*	
3.643: —	260,2	Hyror, övriga	7.043: —	27.643: —
27.243: —		Kronor		27.643: —

7. Drätselkammarens förrådsbyggnader.

		Driftutgifter:		
2.000: —	160	Underhåll av fastighet Fa	2.300: —	
200: —	161,2	Vatten och sotning Fa	300: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
7.100: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	8.200: —	11.000: —
9.500: —		Kronor		11.000: —
		Driftinkomster:		
9.500: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	11.000: —*	
—:—	260,2	Beräknad hyra för magasinsbyggnaden	8.000: —	19.000: —
9.500: —		Kronor		19.000: —

8. Barnstugor, daghem och barnkoloni.

		Driftutgifter:		
5.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	5.500: —	
—:—	160,2	Iordningställande av tomten vid Uddens barnkoloni Ra [1])	2.000: —	
15.000: —	160,4	Delkostnad för flyttning av del av daghemmet Ra[1])	—:—	
500: —	161,1	Renhållning och sotning Fa	400: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
200: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	200: —	
9.700: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	10.700: —	19.100: —
30.700: —		Kronor		19.100: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		Driftinkomster:		
17.800: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	17.800: —*	
960: —	260,2	Hyror, övriga	960: —	18.760: —
18.760: —		Kronor		18.760: —

9. Stadshus.

		Kapitalutgifter:		
6.000: —	360	Utredningskostnader för nytt stadshus (stfm 25/8 1949 § 214)[1])		—: —
6.000: —		Kronor		—: —

7 C. Exploateringsfastigheter

		Driftutgifter:		
5.000: —	137	Tomtmätning och tomtindelning av egen mark Fa	7.000: —	
1.500: —	151	Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats Fa	1.200: —	
—: —	160	Underhåll av fastigheter Fa	6.000: —	
7.000: —	160,1	Underhåll av Johannisbergs herrgård Ra	—: —	
3.000: —	160,2	Underhåll av övriga fastigheter Fa	—: —	
500: —	161,2	Vatten och sotning Fa	500: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
20.000: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	25.000: —	
6.000: —	161,9	Grundundersökning Ra[1])	5.000: —	
2.000: —	162	Arrenden och avgälder Fa	2.000: —	
128.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	152.700: —	199.700: —
		Kapitalutgifter:		
5.000: —	360,1	Diverse mindre fastighetsförvärv Ra[1])	—: —	
20.000: —	360,21	Grundrabatter Ra[1])	—: —	
—: —	360,22	Grundrabatter för Norra Skallberget (stfm 31/5 1951 § 152) Ra	100.000: —	
30.000: —	360,3	Anslutningsavgifter för ledningar Ra[1])	10.000: —	
153.000: —	360,4	Köpeskilling för fastigheten Gryta 1[2] (stfm 30/3 1950 § 81) ..	—: —	
15.000: —	364	Utläggning av järnvägsspår Ra[1])	—: —	110.000: —
396.300: —		Kronor		309.700: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952.

		Driftinkomster:		
25.942: —*	260,1	Hyror och arrenden, stadens förvaltningar	29.642: —*	
58.930: —	260,2	Hyror och arrenden, övriga	49.267: —	
150: —*	261,1	Tomträttsavgälder (16 C 41)	150: —*	
82.031: —	261,2	Tomträttsavgälder, övriga	110.339: —	189.398: —
167.053: —		Kronor		189.398: —

7 D 1. Jordbruksrörelse

		Driftutgifter:		
1.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	1.000: —	
36.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa....	51.000: —	
120.000: —	101,5	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal Fa	112.000: —	
5.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	3.000: —	
6.500: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid Fa	5.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
2.100: —	105	Personalförsäkring Fa	2.300: —	
25.600: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa .. 40.000: — Avgår andel till 13 C .. 8.600: —	31.400: —	
10.500: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	18.000: —	
700: —	114	Telefon, porto och annonser Fa..	700: —	
350: —	115	Resor och traktamenten Fa	350: —	
5.225: —	116	Fordonsersättningar Fa	5.225: —	
150: —	119	Övriga expenser Fa	150: —	
10.000: —	120,1	Utsäde Fa	10.000: —	
6.000: —	120,2	Utfodring av får Fa	6.000: —	
10.000: —	120,3	Inköp av grisar	—: —	
6.500: —*	120,4	Uppsamling och transport av svinmat	—: —	
30.000: —	120,5	Utfodring av svin	—: —	
15.000: —	121,1	Gödselmedel Fa	25.000: —	
5.000: —	121,2	Förbrukningsmaterial Fa	5.000: —	
8.000: —	123	Elektrisk ström Fa	10.000: —	
3.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	2.000: —	
1.500: —	129	Övriga rörelsekostnader (inkl. försäkringspremier för lager och förråd) Fa	1.800: —	
20.000: —	160	Underhåll av byggnader och hägnader Fa	20.000: —	
1.000: —	161,1	Vatten och sotning Fa	1.000: —	

2.000: —	161,2	Försäkringspremier Fa	2.000: —	
18.800: —*	162,1	Arrenden	17.500: —*	
2.130: —	162,2	Arrenden till Asea och Kronan..	1.890: —	
1.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa	6.000: —	
6.000: —	167,1	Drivmedel till traktorer Fa	12.000: —	
4.000: —	167,2	Utfodring av hästar Fa	3.000: —	
2.000: —	167,3	Övriga kostnader för hästar Fa..	500: —	
6.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	6.000: —	
1.550: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	1.000: —	
—: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	200: —	361.115: —
		Kapitalutgifter:		
5.000: —	366	Anskaffning av transportmedel Ra	10.000: —	
19.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra ..	15.000: —	
450: —	382	Förvärv av andelar i Arosbygdens Lantmannaförbund Fa	450: —	25.450: —
397.255: —		Kronor		386.565: —

		Driftinkomster:		
	200	Ersättning för administration		
14.000: —		från: 13 C 16.800: —		
4.200: —		7 D 2 5.040: —		
1.800: —		7 D 3 2.160: —	24.000: —	
500: —	205	Olycksfallsersättning	500: —	
221.205: —	220,1	Jordbruksprodukter	269.615: —	
25.000: —	220,2	Försäljning av får (inkl. ull)	30.000: —	
500: —	220,3	Försäljning av hästar	500: —	
75.000: —	220,4	Försäljning av svin	—: —	
450: —	229,1	Återbäring från Arosbygdens Lantmannaförbund	450: —	
2.500: —	229,2	Övriga rörelseintäkter	3.000: —	
20.000: —	238	Körningar och ersättningar för utförda arbeten	30.000: —	
28.100: —	260,1	Hyror	24.500: —	
4.000: —	262,2	Potatislotter	4.000: —	386.565: —
397.255: —		Kronor		386.565: —

7 D 2. Skogar

		Driftutgifter:		
4.200: —	100	Bidrag till 7 D 1 för administration	5.040: —	
1.000: —	101	Arvoden (bil. 1)	1.000: —	
—: —	105	Personalförsäkring Fa	150: —	

3.200: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	3.800: —	
—: —	123	Elström Fa	500: —	
—: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	600: —	
—: —	126	Skogstaxering[1])	—: —	
2.500: —	160,1	Underhåll och kulturarbeten Fa..	2.500: —	
4.800: —	160,2	Vägbyggnader[1])	—: —	
10.700: —	161,1	Avverknings- och försågningskostnader Fa	19.500: —	
300: —	161,2	Försäkringspremier Fa	400: —	
1.000: —	161,3	Fastighetsskatt Fa	3.000: —	
—: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
8.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	8.000: —	45.490: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360	Förflyttning av sågverksanläggning Fa	9.000: —	
—: —	368	Anskaffning av inventarier Ra..	10.000: —	19.000: —
35.700: —		Kronor		64.490: —
		Driftinkomster:		
35.800: —	220	Försäljning av skogsprodukter ..		70.000: —
35.800: —		Kronor		70.000: —

7 D 3. Jordbruksfastigheter

		Driftutgifter:		
1.800: —	100	Bidrag till 7 D 1 för administration	2.160: —	
3.000: —	137	Utredningskostnader för ekonomibyggnader vid lantbruket Ra[1]) ..	—: —	
2.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	2.000: —	
15.000: —	160,2	Grundförbättringar Fa	15.000: —	
9.500: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	9.500: —	
89.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	89.000: —	117.660: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360,1	Maskinhall vid Malma[1])	—: —	
—: —	360,2	Anordnande av 2 st. bostadslägenheter[1])	—: —	
—: —	360,3	Ladugård vid Lundby[1])	—: —	
	360,4	Restaurering av Nordanby gård[1])	—: —	—: —
120.300: —		Kronor		117.660: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

Driftinkomster:

13.700: —*	260,1	Arrenden, stadens förvaltningar..	13.700: —*	
23.290: —	260,2	Arrenden, övriga	21.350: —	35.050: —
36.990: —		Kronor		35.050: —

7 E. Hyresfastigheter

1. Diverse fastigheter.

Driftutgifter:

175.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	210.000: —	
—: —	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
—: —	160,3	Reparation av dammanläggning vid Västerås kvarn Fa	16.000: —	
42.000: —	161,1	Löner till gårdskarlar samt renhållning Fa	65.000: —	
14.000: —	161,2	Vatten och belysning Fa	19.000: —	
12.000: —	161,4	Värme Fa	15.000: —	
4.800: —	161,5	Sotning Fa	6.500: —	
8.700: —	161,6	Försäkringspremier Fa	10.000: —	
25.000: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	35.000: —	
1.000: —	161,9	Övriga kostnader för fast egendom Fa	2.000: —	
11.000: —	162	Avgifter och hyror för lägenheter Fa	6.000: —	
205.500: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	235.500: —	
1.000: —	187	Avskrivningar på hyresfordringar Fa	1.000: —	621.000: —

Kapitalutgifter:

40.000: —	360,5	Del av köpeskilling för tomten nr 1 i kv. Kol (stfm 23/2 1950 § 48)	—: —	
250.000: —	360,6	Del av köpeskilling för tomten nr 1 och 8 i kv. Gude (stfm 29/6 1950 § 161)	—: —	
10.000: —	360,7	Ombyggnad av omnibusstationen i kv. Nimrod Ra	—: —	
	360,8	Förvärv av stadsägan nr 1906 (stfm 22/2 1951 § 49)	25.000: —	
	360,9	Förvärv av tomten nr 3 i kv. Gere (stfm 26/4 1951 § 118)	215.000: —	240.000: —
800.000: —		Kronor		861.000: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		Driftinkomster:		
21.000: —*	260,1	Hyror och arrenden, stadens förvaltningar	22.830: —*	
367.154: —	260,2	Hyror och arrenden, övriga	400.000: —	422.830: —
388.154: —		Kronor		422.830: —
		2. Stadshotell.		
		Driftutgifter:		
7.000: —	101,0	Löner (bil. 1) Fa	8.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
100: —	105	Personalförsäkring Fa	100: —	
2.700: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	3.200: —	
240: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	350: —	
45.000: —	160,1	Underhåll av fastigheten Ra[1])	40.000: —	
—: —	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
7.000: —	161,1	Renhållning Fa	8.600: —	
4.500: —	161,2	Vatten Fa	5.500: —	
45.000: —	161,4	Värme Fa	60.000: —	
600: —	161,5	Sotning Fa	600: —	
700: —	161,6	Försäkringspremier Fa	700: —	
5.400: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	6.500: —	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
47.200: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	47.200: —	181.850: —
166.540: —		Kronor		181.850: —
		Driftinkomster:		
3.060: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	3.060: —*	
60.327: —	260,2	Hyror, övriga	60.327: —	
8.000: —	260,3	Avgifter för värme och varmvatten	20.000: —	83.387: —
71.387: —		Kronor		83.387: —
		3. Sundinska huset.		
		Driftutgifter:		
4.500: —	160,1	Underhåll av fastigheten Fa	4.000: —	
3.300: —	161,1	Lön till fastighetsskötare samt renhållning Fa	3.900: —	
300: —	161,2	Vatten, elektrisk ström och sotning Fa	1.100: —	
7.500: —	161,4	Värme Fa	8.000: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
325: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	400: —	
10.000: —	162	Hyra till Sundinska fonden	10.000: —	27.600: —
26.125: —		Kronor		27.600: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

Driftinkomster:

3.750: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	8.750: —*	
18.774: —	260,2	Hyror, övriga	14.030: —	22.780: —
22.524: —		Kronor		22.780: —

4. Paviljong i Stadsparken.

Driftutgifter:

2.000: —	153	Skötsel av plantering (ersättning till 8 C)	2.000: —*	
6.000: —	160,1	Underhåll av byggnaden Fa	7.000: —	
800: —	161,1	Renhållning och sotning Fa	1.000: —	
3.000: —	161,4	Värme Fa	3.800: —	
100: —	161,6	Försäkringspremier Fa	100: —	
820: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	1.000: —	
9.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	9.000: —	23.900: —
21.720: —		Kronor		23.900: —

Driftinkomster:

8.000: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar		8.000: —*
		Kronor		8.000: —

5. Varumagasin o. d.

Driftutgifter:

2.000: —	151	Underhåll av magasinsgator Fa ..	2.000: —	
8.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	8.000: —	
—: —	160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
450: —	161,1	Vatten, sotning och renhållning Fa	500: —	
200: —	161,6	Försäkringspremier Fa	250: —	
1.800: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	2.200: —	
5.000: —	164	Underhåll och renhållning av järnvägsspår Fa	8.000: —	
19.600: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	19.600: —	40.550: —
37.050: —		Kronor		40.550: —

Driftinkomster:

1.712: —*	260,1	Hyror, stadens förvaltningar	1.712: —*	
29.992: —	260,2	Hyror, övriga	29.992: —	31.704: —
31.704: —		Kronor		31.704: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

6. Omnibusgarage.

		Driftutgifter:		
6.000: —	160	Underhåll Fa	6.000: —	
400: —	161,6	Försäkringspremier Fa	500: —	
3.000: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	3.500: —	
—: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	30.400: —	40.400: —
35.800: —		Kronor		40.400: —
		Driftinkomster:		
26.000: —	260,2	Hyror, övriga		42.500: —
26.000: —		Kronor		42.500: —

7 F. Bostadsförsörjning

7 F 2. Pensionärshem.
(9 st.)

		Driftutgifter:		
2.400: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	3.400: —	
900: —	114	Telefon Fa	1.200: —	
30.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	20.000: —	
16.000: —	161,1	Löner till fastighetsskötare samt renhållning Fa	24.900: —	
7.000: —	161,2	Vatten och belysning Fa	11.000: —	
40.000: —	161,4	Värme Fa	70.000: —	
600: —	161,5	Sotning Fa	800: —	
1.300: —	161,6	Försäkringspremier Fa	1.700: —	
—: —	161,8	Iordningställande av planteringar vid Tenngatan 1[1])	—: —	
7.000: —*	161,9	Skötsel av grönytor kring pensionärshemmen (ersättning till 8 C)	9.000: —*	
79.200: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	155.200: —	297.200: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	355	Konstnärlig utsmyckning av pensionärshemmens samlingssalar[1])	—: —	
—: —	360	Förbättringsarbeten Ra [1])	—: —	
2.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra..	4.000: —	4.000: —
186.400: —		Kronor		301.200: —
		Driftinkomster:		
86.106: —	260,1	Hyror (varav internt 480: —*)..	—: —	
		Hyror (varav internt 240: —*)..	103.386: —	
100.294: —*	260,2	Ersättning från 16 D	197.814: —*	301.200: —
186.400: —		Kronor		301.200: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag

Driftutgifter:

32.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		32.000: —
32.000: —		Kronor		32.000: —

Driftinkomster:

	282	Utdelning på aktier:		
15.000: —		Byggnads AB Mimer	15.000: —	
9.000: —		AB Arbetarebostäder	9.000: —	24.000: —
24.000: —		Kronor		24.000: —

8. Gatu- och parkförvaltning

8 B. Gatuförvaltning

1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader.

		Driftutgifter:			
4.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader		4.000: —	
186.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	220.000: —		
—: —		Avgår andel till 4A—101,0	5.300: —		
./. 16.000: —		Avgår andel till 7A—101,0	19.000: —	195.700: —	
16.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		9.000: —	
40.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		50.000: —	
37.000: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid Fa		60.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —	
19.900: —	105	Personalförsäkring Fa	25.200: —		
—: —		Avgår andel till 7A—105	4.800: —	20.400: —	
53.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		62.000: —	
53.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	80.900: —		
./. 12.000: —		Avgår andel till 7A—108	18.000: —	62.900: —	
5.000: —	110	Kontorskostnader Fa		5.000: —	
4.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		6.000: —	
8.000: —	115	Resor och traktamenten (varav 4.000: —* från 8 B 6—266) Fa		6.000: —	
12.716: —	116	Fordonsersättningar Fa	12.600: —		
./. 4.000: —		varav redovisas under 8 B 2—150	4.000: —	8.600: —	
1.000: —	119	Övriga expenser Fa		1.000: —	
6.600: —*	162	Hyra		8.500: —*	
400: —	168	Underhåll av inventarier Fa		500: —	
300: —	169	Försäkringspremier Fa		300: —	500.000: —
		Kapitalutgifter:			
4.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])			—: —
419.016: —				Kronor	500.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		Driftinkomster:		
5.000: —	200	Ersättning från hamnen för vissa kostnader	5.000: —	
6.000: —	205	Olycksfallsersättningar	7.000: —	
2.000: —	226	Administrationspålägg	5.000: —	17.000: —
13.000: —		Kronor		17.000: —
		2. Underhåll och nyanläggning av gator och vägar.		
		Driftutgifter:		
240.000: —	150	Underhåll av bidragsberättigade gator och vägar Fa (varav ersättning till 8 B 1—116 kr. 4.000: —)	300.000: —	
225.000: —	151	Underhåll av övriga gator och vägar Fa	350.000: —	
1.600: —	152,1	Hyra av mark för gångpassage och parkering Fa	1.600: —	
10.000: —	152,2	Trafikanordningar och provisoriska omläggningar Fa	10.000: —	
5.000: —	152,3	Övriga kostnader för gator och vägar Fa	5.000: —	666.600: —
		Kapitalutgifter:		
700.000: —		Nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren Ra[1]) [2])	750.000: —	
—: —	350,001	Rikshuvudvägen Ra [1])	—: —	
50.000: —	351,002	Bro över Svartån, del av kostnad Ra[1])	—: —	
5.000: —	351,003	Diverse marklösen Fa 5.000: —		
—: —		Gatumark från tomten nr 1 i kv. Knut[1]) —: —		
—: —		Bidrag till Asea för flyttning av modellbodar för utläggande av Rikshuvudvägen[1]) —: —	5.000: —	
150.000: —	351,004	Vägport för Hästhovsgatan Ra[1])	—: —	
—: —	351,501	Hästhovsgatan (del av kostnad jfr 551,501 stfm 25/8 1949 § 205) Ra[1])	—: —	
—: —	368,1	Optiska signaler Ra	50.000: —	
10.000: —	368,2	Anskaffning av cykelställ Ra[1])	10.000: —	815.000: —
1.396.600: —		Kronor		1.481.600: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

2 Från detta anslag anvisade medel skall redovisas på respektive gatuanläggningar under 350 eller 351.

		Driftinkomster:			
7.000: —	252	Bidrag från Västerås Omnibus AB	7.000: —		
2.000: —		Avgifter för utnyttjande av allmänna platser....	2.000: —	9.000: —	
194.000: —	270,1	Statsbidrag för underhåll av bidragsberättigade gator och vägar		210.000: —	
80.000: —	270,2	Statsbidrag för nyanläggningar..		80.000: —	299.000: —
283.000: —		Kronor			299.000: —

3. Allmän belysning och renhållning.

		Driftutgifter:			
1.800: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		3.100: —	
6.000: —	159,1	Sopning av allmänna platser (kapitelhjonen) Fa		6.000: —	
10.000: —*	159,2	Rensning av gatubrunnar (13 AB)		13.000: —*	
80.000: —	159,3	Övriga gaturenhållningskostnader (varav ersättning till 8 B 8—101,0 7.000: —) Fa		95.000: —	
65.840: —	159,4	Elektrisk belysning Fa	80.000: —		
—: —		Elskatt Fa	20.000: —	100.000: —	
./. 840: —		Avgår andel från 9 A—159,1		—: —	
		Övrig renhållning Fa:			
6.000: —	159,5	Folkskolorna	7.000: —		
2.700: —	159,6	Läroverket	3.200: —		
—: —	159,7	Omnibusstationen	9.000: —	19.200: —	
200: —*	162	Hyror (11 A 400:—; 7 E 1 100:—)		500: —*	236.800: —
		Kapitalutgifter:			
50.000: —	359	Belysningsanläggningar (disponeras av tekniska verken) Ra[1])			60.000: —
221.700: —		Kronor			296.800: —

		Driftinkomster:			
6.000: —*	226	Ersättning för belysning och renhållning från folkskolorna		7.000: —*	
2.700: —*		Högre Allmänna Läroverket (dk 15/6 1950 § 491)		2.700: —*	
1.800: —*		Hamnen		3.500: —*	
—: —		Omnibusstationen		3.000: —	16.200: —
10.500: —		Kronor			16.200: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952.

4. Drätselkammarens förråd och verkstad.

		Driftutgifter:			
16.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	14.600: —		
		Tillkommer andel från 8 B 5	7.800: —		
			22.400: —		
		Avgår del av lön till kontorsbiträde att påföras transportkontoret	2.200: —	20.200: —	
18.000: —	101,5	Löner till övrig personal Fa		33.000: —	
10: —	105	Personalförsäkring Fa		—: —	
2.800: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		3.400: —	
1.800: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		3.000: —	
500: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		750: —	
2.000: —	123	Energi och drivmedel Fa		2.500: —	
15.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		17.000: —	
9.500: —*	162	Hyror (7 B 7 11.000: —, 7 E 1 1.650: —)		12.650: —*	
—: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		1.000: —	
7.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa		9.000: —	
1.000: —	169	Försäkringspremier Fa		1.000: —	103.500: —
		Kapitalutgifter:			
—: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])			30.000: —
74.110: —		Kronor			133.500: —
		Driftinkomster:			
300: —	205	Riksförsäkringsanstalten		100: —	
44.000: —	229	Inkomst av rörelsen		75.000: —	
1.000: —	268	Uthyrning av inventarier		3.000: —	78.100: —
45.300: —		Kronor			78.100: —

5. Grustag.

		Driftutgifter:			
6.600: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	15.600: —		
		Avgår andel till 8 B 4	7.800: —	7.800: —	
16.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		12.400: —	
500: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		1.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952.

500: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester Fa	1.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa	—: —	
30: —	105	Personalförsäkring Fa	50: —	
492: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	700: —	
110: —	114	Telefon Fa	150: —	
3.000: —	123	Energi och drivmedel Fa	4.000: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	500: —	
8.000: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	12.000: —	
1.200: —	151	Underhåll av väg Fa	3.000: —	
15.000: —*	162	Avgäld för grustäkt Fa	20.000: —*	
5.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	7.000: —	69.600: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	368	Anskaffning av maskiner Ra[1])		—: —
57.032: —		Kronor		69.600: —
		Driftinkomster:		
65.000: —	220	Försäljning av grus och sten		75.000: —
65.000: —		Kronor		75.000: —

6. Bilar.

		Driftutgifter:		
49.400: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	78.000: —	
4.200: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	6.000: —	
600: —	114	Telefon Fa	1.000: —	
1.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	1.500: —	
30.000: —	123	Drivmedel Fa	40.000: —	
—: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	4.000: —	
3.000: —	162	Hyror (varav internt 1.190: —*) Fa	4.000: —	
10.000: —	166	Underhåll Fa	15.000: —	
13.000: —	167	Skatt och försäkringar Fa	19.000: —	168.500: —
		Kapitalutgifter:		
70.000: —	366	Anskaffning av transportmedel Ra[1])		35.000: —
181.200: —		Kronor		203.500: —
		Driftinkomster:		
4.000: —*	266	Gatuförvaltningens del för personbil (8 B 1—115)	4.000: —*	
150.000: —		Inkomst av bilar	220.000: —	224.000: —
154.000: —		Kronor		224.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

7. Maskiner.

		Driftutgifter:		
72.000:—	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	88.000:—	
7.500:—	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	11.400:—	
500:—	114	Telefon Fa	600:—	
2.000:—	121	Förbrukningsmaterial Fa	3.000:—	
20.000:—	123	Energi och drivmedel Fa	30.000:—	
1.000:—	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000:—	
2,700:—	162	Hyror (varav internt 1.550:—*) Fa	4.400:—	
4.000:—	166	Underhåll av transportmedel Fa	4.000:—	
800:—	167	Skatt och försäkringar Fa	800:—	
30.000:—	168	Underhåll av maskiner Fa	40.000:—	
600:—	169	Försäkringspremier Fa	600:—	183.800:—
		Kapitalutgifter:		
10.000:—	366	Anskaffning av transportmedel Ra[1])	10.000:—	
25.000:—		Anskaffning av sopmaskin (stfm 25/5 1950 § 124) Ra[1])	—:—	
30.000:—	368	Anskaffning av maskiner Ra[1])	60.000:—	
20.000:—		Anskaffning av vält (stfm 25/5 1950 § 124)	—:—	70.000:—
226.100:—		Kronor		253.800:—
		Driftinkomster:		
43.000:—	266	Inkomster av transportmedel	41.000:—	
191.000:—	268	Inkomster av maskiner	206.000:—	247.000:—
234.000:—		Kronor		247.000:—

8. Hästar.

		Driftutgifter:			
12.000:—	101,0	Löner och arvoden bil. 1) Fa	22.000:—		
		Avgår att påföras 8 B 3 —159,3	7.000:—	15.000:—	
6.700:—	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		8.000:—	
10:—	103,1	Sjukvård		—:—	
50:—	105	Personalförsäkring Fa		25:—	
1.500:—	107	Pensioner (bil. 2) Fa		1.800:—	
1.800:—	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		2.600:—	
700:—*	162	Hyra för stall		700:—*	

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

—:—	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	300:—	
6.000 :—	166,1	Underhåll och skötsel av hästar Fa	6.000:—	
1.000:—	166,2	Underhåll av körredskap Fa	2.000:—	
5.800:—	167,1	Utfodring samt ersättning för lån av hästar Fa	6.000:—	
100:—	167,2	Försäkringspremier Fa	75:—	42.500:—
		Kapitalutgifter:		
500:—	366	Anskaffning av transportmedel Fa		500:—
36.160:—		Kronor		43.000:—
		Driftinkomster:		
34.000:—	266	Transporter		32.000:—
34.000:—		Kronor		32.000:—

9. Bekvämlighetsinrättningar.

		Driftutgifter:		
7.600:—	101,5	Löner till kollektivanställd månadsavlönad personal och extra personal Fa	23.000: —	
50:—	103,1	Sjukvård Fa	50:—	
—:—	105	Personalförsäkring Fa	100:—	
500:—	160	Underhåll av byggnader Fa	1.000:—	
1.000:—	161	Bränsle, ljus o. d. Fa	2.000:—	
—:—	161,6	Försäkringspremier Fa	50:—	
—:—	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	500:—	
1.000:—	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	4.100:—	30.800:—
		Kapitalutgifter:		
10.000:—	360	Anordnande av toaletter Ra[1]) ..	—:—	
—:—	368	Anskaffning av inventarier Fa ..	500:—	500:—
20.150:—		Kronor		31.300:—
		Driftinkomster:		
1.600:—	225	Avgifter	3.400:—	
600:—*	260	Hyra (10 D 1—162)	600:—*	4.000:—
2.200:—		Kronor		4.000:—

8 C. Parkförvaltning

		Driftutgifter:		
2.000:—	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	2.000:—	
71.000:—	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	75.000:—	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

46.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd månadsavlönad personal Fa	70.600: —
12.000: —	101,6	Lön till kollektivanställd tidavlönad personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	12.000: —
13.000: —	101,9	Lön till kollektivanställd tidavlönad personal under semestertid, skyddsombudstid o. d. Fa	15.000: —
100: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —
2.100: —	105	Personalförsäkring Fa	3.400: —
3.900: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	5.200: —
30.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	38.200: —
2.500: —	110	Skriv- och ritmaterial, blanketter o. d. Fa	2.500: —
500: —	111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	500: —
2.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	3.000: —
4.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.000: —
—: —	116	Fordonsersättning Fa	2.000: —
100: —	118	Föreningsavgifter Fah	100: —
500: —	119	Övriga expenser Fa	500: —
6.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	7.000: —
13.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	13.000: —
140.000: —	153,11	Arbetslöner till kollektivanställd parkpersonal Fa	168.000: —
55.000: —	153,12	Arbetslöner till kollektivanställd stadsträdgårdspersonal Fa	66.000: —
10.000: —	153,13	Arbetslöner till kollektivanställd förråds- och verkstadspersonal Fa	12.000: —
51.000: —	153,2	Material och av utomstående utförda arbeten för parkunderhållet Fa	67.000: —
15.000: —	153,3	Körslor för parkunderhållet Fa ..	19.000: —
11.000: —	160	Underhåll av byggnader (växthus, förråds- och personallokaler o. d.) Fa	13.000: —
900: —	161,1	Städning och renhållning Fa....	1.100: —
6.000: —	161,3	Belysning och vatten för fastigheten Fa	5.000: —
4.000: —	161,4	Uppvärmning Fa	6.000: —
500: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	1.100: —
500: —	161,9	Övriga kostnader för fast egendom (bl. a. försäkringspremier) Fa	500: —
5.600: —	162	Hyror (varav internt 2.930: —*) Fa	6.800: —
3.000: —	166	Underhåll av transportmedel Fa..	4.000: —
11.000: —	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa	15.000: —

5.000: —	168,1	Underhåll av maskiner och redskap Fa	7.000: —	
2.000: —	168,2	Underhåll av parkmöbler Fa	3.000: —	
500: —	169	Övriga kostnader för inventarier bl. a. försäkringspremier Fa	500: —	
5.400: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	5.400: —	652.500: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	351	Gångväg i parkområdet Humlegatan—Hästhovsgatan (stfm 25/8 1949 § 205)[1]	—: —	
—: —	353,02	Parkområdet mellan Spantgatan och Köpingsvägen jämte närliggande parkytor, del av kostnad Ra[1])	18.000: —	
18.000: —	353,05	Iordningställande av Hagaparken (stfm 25/5 1950 § 119)[1])	—: —	
40.000: —	353,09	Skallberget[1])	—: —	
25.000: —	353,10	Parkområdet vid Maskinist-, Målar- och Snickargatan[1])	—: —	
60.000: —	353,11	Bergslagsparken Ra[1]) (tilläggsanslag)	45.000: —	
7.000: —	353,12	Langenbergsparken Ra[1])	—: —	
10.000: —	353,13	Utanbyparken[1])	—: —	
20.000: —	353,14	Mindre park- och gatuplanteringsytor (Skiljebo, Hemdal, Malmaberg, Jakobsberg och Hammarby)[1])	—: —	
—: —	353,15	Omläggning av strandskoningen intill Svartån vid Stadsparken[1])	—: —	
—: —	353,16	Iordningställande av Stadsparken invid bekvämlighetsinrättningen[1])	—: —	
—: —	353,17	Första iordningställande av parkområde inom Södra Skallberget Ra	10.000: —	
—: —	353,18	Parkområdet mellan Gideonsbergsbäcken och kv. Snödroppen Ra	10.000: —	
—: —	353,19	Parkområdet vid Herrgårdsvägen norr om landstingets nya barnhem Ra	25.000: —	
—: —	355,1	Skulptur å rundeln vid Södra Skallberget[1])	—: —	
—: —	360,2	Toalettinredning i timmerbyggnad på Djäkneberget Ra	15.000: —	
23.500: —	366	Anskaffning av transportmedel Ra[1])	—: —	
21.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])	29.950: —	152.950: —
760.100: —		Kronor		805.450: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		Driftinkomster:			
500: —	205	Olycksfallsersättning		1.000: —	
2.000: —	229	Diverse rörelseintäkter (försäljning av växter o. d.)		3.000: —	
	238	Ersättning för utförda arbeten:			
7.000: —*		Pensionärshem (7F2) ..	9.000: —*		
8.000: —*		Barnstugor (16 C 41 600: —, 16 C 42 9.000: —)	9.600: —*		
—: —		Stadsparken (7 E 4) ..	2.000: —*		
250: —		Slottsparken	1.000: —		
1.000: —		Parkområdet vid Ascas kontor	1.000: —		
1.800: —		Folkets Park	1.800: —	24.400: —	
90: —	273	Bidrag från Flodinska fonden för fågelstammar i Svartån		90: —	28.490: —
20.640: —		Kronor			28.490: —

9. Hamnförvaltning

9 A. Hamnar

		Driftutgifter:		
8.000: —	100	Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	8.000: —	
—: —		Andel i stadsrevisionens kostnader	2.500: —	10.500: —
87.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	110.000: —	
./. 2.000: —		Avgår andel i bitr. maskinistens lön (10 D 1)	2.700: —	107.300: —
3.000: —	101,6	Lön till kollektivanställd personal under sjukdom och olycksfall Fa		6.000: —
500: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —
1.200: —	103,2	Beklädnad till kranskötare Fa	1.830: —	
900: —		Beklädnad till hamnbefälet Fa	1.200: —	3.030: —
2.300: —	105	Personalförsäkring Fa		3.600: —
5.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		5.800: —
16.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		19.500: —
3.000: —	110	Kontorskostnader Fa		3.000: —
3.800: —	114	Telefoner, porto, annonser o. d. Fa		3.800: —
2.500: —	115	Resor och traktamenten Fa		2.500: —
3.176: —	116	Fordonsersättning Fa		3.820: —
700: —	118	Föreningsavgifter Fa		700: —
2.000: —	119,1	Övriga expenser och representation Fa		2.500: —
2.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa		3.000: —
600: —	123	Kraftström för verkstaden Fa ..		600: —
1.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		1.500: —
315: —	126,1	Provision på hamnavgiftsuppbörd Fa		350: —
2.000: —	126,2	Kranbesiktning Fa		3.000: —
8.000: —	126,3	Arvode för kontroll av nya kranar Ra[1])		4.000: —
1.500: —	129	Ansvarsförsäkring Fa		1.900: —
5.000: —	138	Arbeten för utomstående Fa		4.000: —
1.000: —	151	Underhåll av vägar och upplag Fa		3.000: —
10.000: —	152	Isbrytning Fa		10.000: —
2.640: —*	159,1	Offentlig belysning och renhållning		3.500: —*
7.000: —	159,2	Hamnbelysning och fyrlampor Fa		8.500: —
10.000: —	160	Underhåll av fast egendom Fa....		10.000: —
15.000: —		Betongskoning å oljekajen Fa ..		—: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

6.500: —	161,1	Lokalkostnader för verkstäder och personalrum Fa		6.500: —	
800: —	161,2	Innerbelysning Fa		800: —	
400: —	161,3	Brandförsäkring av fastigheter Fa		480: —	
450: —	161,4	Fastighetsskatt Fa		450: —	
1.000: —	161,5	Isväckning Fa		2.000: —	
1.600: —*	162	Hyra för hamnkontoret		1.600: —*	
2.500: —	163,1	Uppvärmning och städning av hamnkontoret Fa		3.000: —	
6.000: —	164	Underhåll av järnvägsspår Fa ..		13.000: —	
45.000: —	166,01	Underhåll av hamnmaskiner Fa ..		60.000: —	
4.000: —	166,02	Underhåll av bogserbåten Fa		4.000: —	
800: —	166,03	Underhåll av motorbåten Fa		1.200: —	
100.000: —	167,01	Lön till kranskötare Fa		176.000: —	
7.000: —	167,02	Lön till besättningsmän på bogserbåten Fa		8.200: —	
35.000: —	167,03	Övriga kostnader för kranar och lastmaskiner Fa		50.000: —	
12.000: —	167,04	Övriga kostnader för bogserbåten Fa		14.000: —	
1.000: —	167,05	Övriga kostnader för motorbåten Fa		1.000: —	
23.000: —	167,06	Försäkring av maskiner och transportmedel Fa		21.350: —	
1.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa......		1.500: —	
150: —	169	Försäkring av inventarier Fa		100: —	
223.237: —	180	Ränta på fast upplånat kapital (jfr 20—180) Fa	209.839: —		
		Beräknad ytterligare upplåning (jfr 20—180) Fa	50.000: —	259.839: —	850.519: —

Kapitalutgifter:

12.000: —	360,2	Tillägg för flyttning av kafé i djuphamnen Ra	—: —
—: —	360,3	Duc'dalb vid oljekajen (stfm 28/6 1951 § 197) Ra (tilläggsanslag)[1]	24.000: —
40.000: —	360,4	Uppsättning av betongskärmar vid malmupplag i djuphamnen (stfm 23/2 1950 § 37)	—: —
30.000: —	360,5	Personalrum i gamla hamnen Ra[1])	—: —
15.000: —	360,6	Stängsel kring hamnens verkstad Ra[1])	—: —
—: —	360,7	Båtbrygga vid färjläget (stfm 22/2 1951 § 61) Ra	18.000: —
—: —	360,8	Mindre personalbyggnad vid djuphamnen (stfm 22/2 1951 § 62) Ra	10.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

—:—	360,9	Ny bilvåg (stfm 31/5 1951 § 135) Ra	30.000:—		
		Av stfm 28/9 1950 § 233 anvisat anslag på 10.000:— för flyttning av gamla bilvågen återgår och disponeras för täckande av del av kostnaderna för ny bilvåg.			
		Avgår för försäljning av den gamla vågen ..	5.000:—	25.000:—	
—:—	360,10	Oljeeldning och gångbrygga (stfm 28/6 1951 § 197) Ra		41.000:—	
—:—	360,11	Värmeledning i oljeledningen Ra		8.000:—	
—:—	360,12	Ombyggnad av verkstaden i djuphamnen Ra		15.000:—	
—:—	366,01	Tillverkning av ny gripskopa för kol[1])		—:—	
11.000:—	368,1	Anskaffning av inventarier Ra ..		1.500:—	
—:—	368,2	Utrustning för dykare Ra		8.600:—	
351.513:—	380	Avbetalning på fast upplånat kapital (jfr 20—380) Fa	363.212:—		
		Beräknad ytterligare upplåning (jfr 20—380) Fa	50.000:—	413.212:—	564.312:—
1.134.081:—			Kronor		1.414.831:—

Driftinkomster:

3.000:—	200	Småbåtshamnarnas andel i hamnens kostnader		3.500:—
500:—	205	Olycksfallsersättning		500:—
		Hamnavgift för varor:		
4.500:—	225,1	Fartyg i regelbunden trafik	5.000:—	
175.000:—	225,2	Andra fartyg........	300.000:—	305.000:—
		Hamnavgift för fartyg:		
90.000:—	225,3	Ång- och motorfartyg	140.000:—	
3.000:—	225,4	Segelfartyg	3.000:—	
5.000:—	225,5	Pråmfartyg..........	4.000:—	147.000:—
70.000:—	225,6	Bogsering och isbrytning		70.000:—
1.000:—	225,7	Motorbåtstransporter		1.000:—
7.000:—	225,8	Bilvågen		8.000:—
1.000:—	229	Övriga rörelseinkomster		2.000:—
7.000:—	238	Ersättning för utförda arbeten ..		6.000:—

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

35.000: —	260,1	Hyra för upplagsplatser	50.000: —	
2.015: —	260,2	Hyra för varuskjul..............	2.015: —	
40.000: —	260,3	Markhyra för fasta upplag	125.000: —	
750: —*	260,4	Hyra för ponton (13 E 5)	750: —*	
4.800: —	260,5	Övriga hyror	8.000: —	
225.000: —	266	Kranhyror	450.000: —	
200: —	268	Uthyrning av inventarier	500: —	1.179.265: —
674.765: —		Överskjutande utgifter att regleras på finansförvaltningens stat		
459.316: —				235.566: —
1.134.081: —		Kronor		1.414.831: —

10. Kommunikationsföretag

10 C. Johannisbergs flygplats.

		Driftutgifter:		
550: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1)	550: —	
100: —	115	Bilresor för inspektion Fa	100: —	
450: —	119	Expenser Fa	450: —	
700: —	151	Underhåll av väg Fa	700: —	
6.000: —	160,1	Underhåll av fält och byggnader Fa	6.000: —	
1.500: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	1.500: —	9.300: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360,1	Installation av elström[1]	—: —	
—: —	360,2	Anskaffning av maskiner[1]	—: —	—: —
9.300: —		Kronor		9.300: —
		Driftinkomster:		
500: —	225	Avgifter	500: —	
500: —	260	Hyror	780: —	1.280: —
1.000: —		Kronor		1.280: —

10 D. Färjor och ångslupar

10 D 1. Färjor.

		Driftutgifter:	
13.920: —	101,01	Löner till ordinarie befattningshavare (bil. 1) Fa 17.000: —	
2.000: —		Tillkommer andel i bitr. maskinistens lön (9 A) 2.700: —	19.700: —
12.600: —	101,02	Löner till extra och tillfälliga befattningar (bil. 1) Fa	15.300: —
100: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —
—: —	103,2	Beklädnad Fa	400: —
1.200: —	105	Personalförsäkring Fa	1.100: —
1.600: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	1.900: —
2.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	2.700: —
300: —	110	Kontorskostnader Fa	400: —
350: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	600: —
1.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	500: —
100: —	119	Övriga expenser Fa	200: —
1.800: —	121	Förbrukningsmateriel Fa	2.300: —
9.000: —	123	Drivmedel Fa	15.000: —
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	800: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

3.200: —	129	Övriga kostnader för fartyg (bl. a. försäkringspremier) Fa	3.000: —	
600: —*	162	Hyra	600: —*	
250: —	163	Belysning och uppvärmning Fa ..	800: —	
3.500: —	166	Underhåll av fartyg Fa	9.500: —	74.900: —
54.020: —		Kronor		74.900: —
		Driftinkomster:		
—: —	200	Andel i administrationskostnader ersatta av motorfartyget (10 D 2)	800: —	
28.000: —	225	Avgifter (persontrafik och godstrafik)	28.000: —	
	226	Ersättning för fria resor för barn		
1.500: —*		Från 15 A	1.500: —*	
800: —*		Från 16 C 4	800: —*	31.100: —
30.300: —		Kronor		31.100: —

10 D 2. Motorfartyget.

		Driftutgifter:		
	100	Andel i färjornas kostnader för administration m. m.	800: —	
	101,02	Löner till extra och tillfälliga befattningar (bil. 1) Fa	14.000: —	
	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
	105	Personalförsäkring Fa	400: —	
	114	Annonser Fa	800: —	
	119	Övriga expenser Fa	200: —	
	121	Förbrukningsmaterial Fa	1.500: —	
	123	Drivmedel Fa	10.000: —	
	124	Förbrukningsinventarier Fa	600: —	
	129	Övriga kostnader för fartyg Fa..	6.500: —	
	166	Underhåll av fartyg Fa	5.000: —	
	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	11.000: —	
	186	Avskrivning på fasta tillgångar..	11.000: —	61.900: —
		Kronor		61.900: —
		Driftinkomster:		
	225	Avgifter (persontrafik och godstrafik)		40.000: —
		Kapitalinkomster:		
	466	Avskrivning på fasta tillgångar..		11.000: —
		Kronor		51.000: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag

		Driftutgifter:	
8.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar Bil. 5..	8.000: —
8.000: —		Kronor	8.000: —

11. Industriella verk

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning

Driftutgifter:

		1. Personalkostnader:			
147.000: —	411	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa		183.000: —	
46.000: —	412	Löner till extra personal (bil. 1) Fa		71.000: —	
60.000: —	413	Sjukavlöningar Fa		70.000: —	
2.000: —	414	Läkare, sjukvård, medicin Fa		2.000: —	
	415	Försäkringsavgifter Fa			
31.000: —		Olycksfalls- och sjukförsäkring	36.800: —		
1.000: —		Ansvarighets- och garantiförsäkring	1.200: —	38.000: —	
23.000: —	416	Pensioner (bil. 2) Fa	30.000: —		
9.300: —		Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	13.800: —	43.800: —	
	417	Arvoden till styrelse och revisorer:			
500: —		Ordförandearvode Fa	1.500: —		
500: —		Dagtraktamente för styrelse och kommittéer Fa	500: —		
8.500: —*		Andel i revisionskostnader	12.000: —*	14.000: —	421.800: —
		2. Lokalkostnader:			
—: —	421	Hyra till fastighetsförvaltningen		1.650: —*	
7.000: —	422	Uppvärmning och vatten Fa		9.350: —	
3.000: —	423	Elström Fa		3.500: —	
20.000: —	424	Städning, renhållning, gårdskarl Fa		27.500: —	42.000: —
		3. Underhållskostnader Fa:			
7.000: —	431	Byggnader	9.000: —		
—: —		Ombyggnad av kassalokaler	10.000: —	19.000: —	
6.000: —	434	Maskiner, verktyg och inventarier		8.000: —	
4.000: —		Utbyte av ljuskopieringsapparat		—: —	
—: —	439	Iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden[1])		—: —	27.000: —
		4. Materialkostnader Fa:			
12.000: —	447	Kontorsmaterial, trycksaker och ritmaterial			18.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		5. Allmänna kostnader:				
18.000: —	451	Porto, telefon och telegram Fa..			22.000: —	
3.000: —	453	Annonser, tidningar, tidskrifter och övriga allmänna kostnader Fa ..			5.000: —	
3.000: —	454	Resor och representation Fa			—: —	
	454	Resor och traktamenten Fa			2.000: —	
	455	Representation Fa			2.000: —	
48.000: —*	459	Andel i drätselkontorets kostnader			48.000: —*	79.000: —
		8. Räntor och avskrivningar:				
5.000: —	481	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)			4.600: —	
8.400: —*	482	Avskrivning på fasta tillgångar..			8.400: —	
	483	Ränta på rörelsemedel				
10.000: —*		Förlagsmedel			10.000: —	23.000: —*
		Fördelning av gemensamma förvaltningens inkomster:				
	4701	Hyresinkomster				
		Gasverket:				
2.800: —		Stadens förvaltningar..	2.800: —			
600: —		Övriga	700: —	3.500: —		
		Elverket:				
6.600: —		Stadens förvaltningar..	8.400: —			
1.500: —		Övriga	2.100: —	10.500: —		
		Vattenverket:				
1.600: —		Stadens förvaltningar	2.800: —			
400: —		Övriga	700: —	3.500: —	17.500: —	
	4702	Ersättning från Rfa				
3.800: —		Gasverket		3.000: —		
9.000: —		Elverket		9.000: —		
2.200: —		Vattenverket		3.000: —	15.000: —	32.500: —
511.700: —				Kronor		643.300: —
		Driftinkomster:				
	4931	Hyresinkomster:				
10.000: —*		Kontors- och övriga lokaler för drätselkontoret		13.600: —*		
—: —		Byggnadskontoret, personalrum		400: —*		
3.500: —		Övriga		3.500: —	17.500: —	
15.000: —	4941	Ersättning från Rfa			15.000: —	32.500: —

Fördelning av gemensamma förvaltningens utgifter:

	4991	Personalkostnader				
82.200: —		Gasverket		84.400: —		
197.300: —		Elverket		253.000: —		
49.300: —		Vattenverket		84.400: —	421.800: —	
	4992	Lokalkostnader				
7.500: —		Gasverket		8.400: —		
18.000: —		Elverket		25.200: —		
4.500: —		Vattenverket		8.400: —	42.000: —	
	4993	Underhållskostnader				
4.200: —		Gasverket		5.400: —		
10.200: —		Elverket		16.200: —		
2.600: —		Vattenverket		5.400: —	27.000: —	
	4994	Materialkostnader				
3.000: —		Gasverket		3.600: —		
7.200: —		Elverket		10.800: —		
1.800: —		Vattenverket		3.600: —	18.000: —	
	4995	Allmänna kostnader				
18.000: —		Gasverket		15.800: —		
43.200: —		Elverket		47.400: —		
10.800: —		Vattenverket		15.800: —	79.000: —	
	4996	Räntor och avskrivningar				
		Gasverket				
3.800: —		Räntor	3.000: —			
2.100: —		Avskrivningar	1.700: —	4.700: —		
		Elverket:				
9.000: —		Räntor	8.600: —			
5.100: —		Avskrivningar	5.000: —	13.600: —		
		Vattenverket:				
2.200: —		Räntor	3.000: —			
1.200: —		Avskrivningar	1.700: —	4.700: —	23.000: —	610.800: —
511.700: —				Kronor		643.300: —

11 B. Gasverk

Driftutgifter:

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

82.200: —* 2110 Andel i gemensamma kostnader 84.400: —*

16.000: —	2111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	19.000: —		
14.000: —	2112	Löner till extra personal (bil. 1) Fa	18.000: —		
24.000: —	2116	Pensioner (bil. 2) Fa ..	32.000: —	153.400: —	
		2. Lokalkostnader:			
7.500: —*	2120	Andel i gemensamma kostnader ..		8.400: —*	
		3. Underhållskostnader:			
4.200: —*	2130	Andel i gemensamma kostnader ..		5.400: —*	
		4. Materialkostnader:			
3.000: —*	2140	Andel i gemensamma kostnader ..		3.600: —*	
		5. Allmänna kostnader:			
18.000: —*	2150	Andel i gemensamma kostnader............	15.800: —		
1.000: —	2153	Annonser och reklam Fa	1.000: —		
1.500: —	2154	Resor och representation Fa	—: —		
—: —		Resor och traktamenten Fa	1.200: —		
—: —	2155	Representation Fa......	800: —		
3.800: —	2158	Utskylder Fa	3.800: —		
	2159	Övriga allmänna kostnader:			
3.000: —		Föreningsavgifter Fa ..	3.500: —	26.100: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
	2180	Andel i gemensamma kostnader			
3.800: —*		Räntor 3.000: —			
2.100: —*		Avskrivningar 1.700: —	4.700: —*		
	2184	Avskrivning på rörelsetillgångar:			
500: —		Kundförluster Fa	500: —	5.200: —	202.100: —
		2. TILLVERKNING.			
		1. Personalkostnader: Fa			
66.000: —	2211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) ..	71.000: —		
65.000: —	2212	Gasverkseldare, ej på ordinarie stat	80.000: —		
10.000: —		Löner till extra kollektivanställd personal ..	13.000: —		
15.700: —	2216	Pensionsavgifter (bil. 3)	21.800: —	185.800: —	

		2. Lokalkostnader:			
2.800: —	2221	Hyror och arrenden	2.800: —*		
1.500: —	2222	Uppvärmning Fa	1.000: —		
4.500: —	2224	Städning och renhållning Fa	4.500: —	8.300: —	
		3. Underhållskostnader:			
35.000: —	2231	Byggnader och ugnar, årligt underhåll Fa ..	45.000: —		
30.000: —	2232	Avsättning till driftfond för ommurning av ugnar.................	30.000: —		
25.000: —	2233	Övriga fasta anläggningar Fa	40.000: —		
25.000: —	2234	Maskiner och apparater Fa	35.000: —		
5.000: —	2235	Verktyg och inventarier Fa	5.000: —	155.000: —	
		4. Materialkostnader Fa:			
3.000: —	2241	Oljor.................	3.000: —		
5.000: —	2242	Förbrukningsmaterial ..	7.000: —		
1.550.000: —	2244	Gaskol	2.350.000: —		
2.000: —	2245	Reningsmassa	8.000: —		
8.000: —	2246	Vatten	12.000: —		
9.000: —	2247	Gas från reningsverket	13.000: —	2.393.000: —	
		5. Allmänna kostnader Fa:			
2.000: —	2257	Laboratoriekostnader		3.000: —	
		7. Kraftinköp Fa:			
18.000: —	2272	Elström		40.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
55.500: —*	2281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	66.400: —		
106.800: —*	2282	Avskrivningar på fasta tillgångar	130.600: —	197.000: —*	2.982.100: —
		3. DISTRIBUTION.			
		1. Personalkostnader Fa:			
16.000: —	2311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) 19.000: —			
./. 1.500: —		Avgår andel till 13 AB (förmän) 2.000: —	17.000: —		
2.000: —	2312	Löner till extra personal	1.000: —		
4.600: —	2316	Pensionsavgifter (bil. 3)	8.000: —	26.000: —	

		2. Underhållskostnader Fa:			
30.000: —	2332	Ledningsnät	40.000: —		
1.500: —	2335	Verktyg och inventarier	2.000: —	42.000: —	
		6. Mätningskostnader Fa:			
5.000: —	2361	Ombyte av mätare	5.000: —		
15.000: —	2362	Underhåll av mätare ..	20.000: —		
10.000: —	2363	Anskaffning av mätare	10.000: —		
2.000: —	2364	Gaspolletter	2.000: —	37.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
15.900: —*	2381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	17.800: —		
23.700: —*	2382	Avskrivningar på fasta tillgångar	25.500: —	43.300: —*	148.300: —
		4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
5.000: —	2413	Arbetslöner och material Fa			5.000: —
2.358.600: —					3.337.500: —
		Kapitalutgifter:			
30.000: —	2811	Nyanläggningar Ra		50.000: —	
—: —	2821	Ombyggn. av kokssorteringsverk[1])		—: —	
60.000: —	2822	Inköp av kolkran Rah (stfm 29/6 1950 § 163)		—: —	
—: —	2832	Andel i kostnaderna kr. 50.000: — för anskaffande av specialmaskin för el-, gas- och vattendebitering samt ny addresseringsmaskin (Styr. 18/6 1951 § 95) Ra		10.000: —	60.000: —
2.448.600: —		Kronor			3.397.500: —
		Driftinkomster:			
		1. Förbrukningsavgifter:			
1.100.000: —	2911	Gasavgifter från enskilda			1.325.000: —
		2. Försäljningsinkomster:			
	2921	Egen tillverkning			
1.275.000: —		Koks och tjära		2.000.000: —	
5.500: —	2923	Utförda installationsarbeten		5.500: —	2.005.500: —
		3. Hyresinkomster:			
1.373: —	2931	Hyror		1.500: —	
	2934	Andel i gemensamma hyresinkomster			
2.800: —*		Staden	2.800: —		
600: —*		Övriga	700: —	3.500: —*	5.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		4. Övriga inkomster:			
3.800: —*	2941	Andel i gemensamma ersättningar från Rfa			3.000: —*
		7. Ränteinkomster:			
500: —	2971	Inkomsträntor			500: —
					3.339.000: —
		Kapitalinkomster:			
		Avskrivning på fasta tillgångar:			
2.100: —*	2981	Förvaltning		1.700: —	
106.800: —*	2982	Tillverkning		130.600: —	
23.700: —*	2983	Distribution		25.500: —	157.800: —*
2.522.173: —		Kronor			3.496.800: —

11 C. Elektricitetsverk

Driftutgifter:

1. FÖRVALTNING.

		1. Personalkostnader:			
197.300: —*	3110	Andel i gemensamma kostnader	253.000: — *		
51.000: —	3111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	62.000: —		
17.000: —	3116	Pensioner (bil. 2) Fa 22.000: —			
4.200: —		Pensionsavgifter (bil. 3) Fa 8.400: —	30.400: —	345.400: —	
		2. Lokalkostnader:			
18.000: —*	3120	Andel i gemensamma kostnader		25.200: —*	
		3. Underhållskostnader:			
10.200: —*	3130	Andel i gemensamma kostnader		16.200: —*	
		4. Materialkostnader:			
7.200: —	3140	Andel i gemensamma kostnader		10.800: —*	
		5. Allmänna kostnader:			
43.200: —*	3150	Andel i gemensamma kostnader	47.400: — *		
12.000: —	3153	Annonser och reklam Fa	12.000: —		
3.000: —	3154	Resor och representation Fa	—: —		
—: —		Resor och traktamenten Fa	2.300: —		
—: —	3155	Representation Fa	1.200: —		
87.700: —	3158	Utskylder Fa	86.000: —		
	3159	Övriga allmänna kostnader:			
2.500: —		Föreningsavgifter Fa	2.500: —	151.400: —	

		8. *Räntor och avskrivningar:*			
	3180	Andel i gemensamma kostnader			
9.000: —*		Räntor 8.600: —			
5.100: —*		Avskrivningar 5.000: —	13.600: —*		
	3184	Avskrivning på rörelsetillgångar			
2.000: —		Kundförluster Fa	2.000: —	15.600: —	564.600: —
		2. *TILLVERKNING.*			
		1. *Personalkostnader Fa:*			
7.000: —	3211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) ..	9.000: —		
2.000: —	3212	Löner till extra personal	2.500: —		
1.300: —	3216	Pensionsavgifter (bil. 3)	1.600: —	13.100: —	
		2. *Lokalkostnader:*			
	3221	Hyror och arrenden			
3.000: —*		Staden	3.000: —*		
3.900: —		Övriga Fa	3.900: —	6.900: —	
		3. *Underhållskostnader Fa:*			
1.000: —	3231	Byggnader	1.500: —		
1.000: —	3234	Maskiner och instrument	1.500: —	3.000: —	
		4. *Materialkostnader Fa:*			
100: —	3241	Oljor	100: —		
100: —	3242	Förbrukningsmaterial ..	200: —	300: —	
		7. *Kraftinköp Fa:*			
1.400.000: —	3272	Elkraft	1.900.000: —		
500: —	3273	Elkraft för vattendestillering	1.000: —	1.901.000: —	
		8. *Räntor och avskrivningar:*			
300: —*	3281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	300: —		
1.400: —*	3282	Avskrivning på fasta tillgångar	1.400: —	1.700: —*	1.926.000: —
		3. *DISTRIBUTION.*			
		1. *Personalkostnader Fa:*			
99.000: —	3311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) ..	109.000: —		
1.000: —	3312	Löner till extra personal (bil. 1)	9.000: —		
24.300: —	3316	Pensionsavgifter (bil. 3)	36.100: —	154.100: —	

		2. Lokalkostnader:				
	3321	Hyror och arrenden				
262: —*		Staden		262: —*		
8.538: —		Övriga Fa		10.038: —	10.300: —	
		3. Underhållskostnader Fa:				
3.000: —	3331	Byggnader		4.000: —		
210.000: —	3332	Ledningsnät		350.000: —		
20.000: —	3334	Transformatorer		20.000: —		
15.000: —	3335	Verktyg och inventarier		20.000: —		
11.014: —	3336	Fordon	15.832: —			
6.986: —		Fordonsersättningar	8.668: —	24.500: —		
55.000: —	3337	Gatubelysning		70.000: —		
	3338	Övriga fasta anläggningar				
30.000: —		Ställverk		40.000: —	528.500: —	
		4. Materialkostnader Fa:				
1.000: —	3342	Förbrukningsmaterial			3.000: —	
		6. Mätningskostnader Fa:				
10.000: —	3361	Ombyte av mätare ..		17.000: —		
10.000: —	3362	Underhåll av mätare ..		12.000: —		
50.000: —	3363	Anskaffning av mätare		60.000: —	89.000: —	
		8. Räntor och avskrivnnigar:				
81.600: —*	3381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		82.200: —		
130.600: —*	3382	Avskrivning på fasta tillgångar		132.900: —	215.100: —*	1.000.000: —
		4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.				
90.000: —	3413	Arbetslöner och material Fa				90.000: —
						3.580.600: —
		Kapitalutgifter:				
60.000: —	3811	Nyanläggningar Ra			100.000: —	
—: —	3832	Andel i kostnaderna kr. 50.000: — för anskaffande av specialmaskin för el-, gas- och vattendebitering samt ny adresseringsmaskin (styr. 18/6 1951 § 95) Ra			30.000: —	
	3833	Anskaffande av justeringsutrustning för elmätare (styr. 17/4 1951 § 64) Ra			31.000: —	161.000: —
2.808.300: —					Kronor	3.741.600: —

		Driftinkomster:		
		1. Förbrukningsavgifter:		
3.365.000: —	3911	Enskild strömförbrukning	4.250.000: —	
65.000: —	3912	Allmän belysning	80.000: —	4.330.000: —
		2. Försäljningsinkomster:		
1.500: —	3921	Destillerat vatten	2.000: —	
100.000: —	3923	Utförda installationsarbeten	100.000: —	102.000: —
		3. Hyresinkomster:		
	3934	Andel i gemensamma hyresinkomster		
6.600: —*		Staden	8.400: —	
1.500: —*		Övriga	2.100: —	10.500: —*
		4. Övriga inkomster:		
9.000: —*	3941	Andel i gemensamma ersättningar från Rfa		9.000: —*
		7. Ränteinkomster:		
300: —	3971	Inkomsträntor		300: —
				4.451.800: —
		Kapitalinkomster:		
		Avskrivning på fasta tillgångar		
5.100: —*	3981	Förvaltning	5.000: —	
1.400: —*	3982	Tillverkning	1.400: —	
130.600: —*	3983	Distribution	132.900: —	139.300: —*
3.686.000: —			Kronor	4.591.100: —

12. Hälso- och sjukvård

12 A. Allmän hälso- och sjukvård

1. Allmän hälsovård.

Driftutgifter:

89.000: —	101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	106.000: —		
./. 2.500: —		Avgår andel till 14 C ..	3.000: —	103.000: —	
6.000: —	101,02	Arvoden för läkarjour (bil. 1) Fa		4.725: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —	
400: —	105	Personalförsäkring Fa............		450: —	
21.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		28.000: —	
9.700: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		13.000: —	
1.000: —	110	Kontorskostnader Fa		1.500: —	
3.600: —	114	Telefon, porto, annonser Fa		5.000: —	
1.900: —	115	Resor och traktamenten Fa		4.000: —	
300: —	116	Fordonsersättningar Fa		300: —	
400: —	119	Övriga expenser Fa		400: —	
—: —	124	Lakan, örngott m. m. Fa		250: —	
12.000: —*	126	Ersättning till brandkåren för skötsel och körning av ambulansbilar Fa		14.500: —*	
3.000: —	134,1	Analyser Fa		3.000: —	
500: —	134,2	Difteri- och skyddskoppympning Fa		500: —	
300: —	134,3	Kostnader på grund av epidemilagen Fa		300: —	
500: —	134,4	Desinfektion Fa		150: —	
11.000: —	134,5	Utrotning av skadedjur Fa		4.500: —	
2.850: —	162	Hyror Fa	3.500: —		
250: —		Tillkommer andel fr. 14C	250: —	3.750: —	
1.250: —	163	Städning och belysning Fa		1.600: —	
1.000: —	166	Underhåll av ambulansbilar Fa ..		1.000: —	
4.000: —	167	Övriga kostnader för ambulansbilar Fa		4.000: —	194.025: —
		Kapitalutgifter:			
5.400: —	368	Anskaffning av bilradiostation och syrebehandlingsapparat för ambulansbil Ra		—: —	
—: —	368,1	Bilradiostation och syrebehandlingsapparat för ambulansbil Ra[1])		—: —	
—: —	368,2	Skåp för bostadsinspektionens kartotek Ra		1.400: —	1.400: —
172.950: —		Kronor			195.425: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		Driftinkomster:		
4.000: —	225	Ambulansutryckningar	4.000: —	
1.100: —	237	Lösen för protokoll och intyg	1.700: —	5.700: —
5.100: —		Kronor		5.700: —
		2. Poliklinik.		
		Driftutgifter:		
7.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	7.800: —	
900: —	119	Poliklinikläkarens utgifter i tjänsten	900: —	
600: —	162	Hyra	600: —	9.300: —
8.500: —		Kronor		9.300: —
		Driftinkomster:		
5.000: —	270	Statsbidrag......................		5.000: —
5.000: —		Kronor		5.000: —

12 B. Folktandvård

		Driftutgifter:		
3.000: —	133	Fri tandvård (jfr stfm 20/12 1943 § 306) Fa	3.500: —	
12.300: —*	162	Hyra och uppvärmning av tandkliniken	13.597: —*	17.097: —
15.300: —		Kronor		17.097: —

12 Ö. Övriga ändamål

		Driftutgifter:			
4.000: —	173,1	Västerås stads förening mot tuberkulos		4.000: —	
	173,2	Fritt upplåtna lokaler:			
400: —*		Rödakorskretsen	400: —		
800: —*		Västmanlands distrikt av Svenska Röda korset ..	800: —	1.200: —*	5.200: —
5.200: —		Kronor			5.200: —

13. Allmän hygien

13 AB. Vatten- och avloppsverk

Driftutgifter:

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

49.300: —	1110	Andel i gemensamma kostnader		84.400: —*		
63.000: —	1111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa		76.000: —		
48.000: —	1116	Pensioner enl. pensionsstat (bil. 2) Fa	56.000: —			
6.600: —		Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	9.400: —	65.400: —	225.800: —	

2. Lokalkostnader:

4.500: —*	1120	Andel i gemensamma kostnader ..	8.400: —*

3. Underhållskostnader:

2.600: —*	1130	Andel i gemensamma kostnader ..	5.400: —*

4. Materialkostnader:

1.800: —*	1140	Andel i gemensamma kostnader ..	3.600: —*

5. Allmänna kostnader:

10.800: —*	1150	Andel i gemensamma kostnader	15.800: —*	
2.500: —	1154	Resor och representation Fa	—: —	
—: —		Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
—: —	1155	Representation Fa	1.000: —	
3.300: —	1158	Utskylder Fa	3.300: —	22.100: —

8. Räntor och avskrivningar:

	1180	Andel i gemensamma kostnader		
2.200: —*		Räntor ..	3.000: —	
1.200: —*		Avskrivningar ..	1.700: —	4.700: —*

	1184	Avskrivningar på rörelsetillgångar			
600:—		Kundförluster Fa	500:—		
35.000:—	1185	Avskrivning av lastbilar och större arbetsmaskiner Ra	25.000:—	30.200:—	295.500:—

2. *TILLVERKNING.*

1. Personalkostnader Fa:

14.000:—	1211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)	21.000:—	
2.000:—	1212	Löner till extra personal	2.000:—	
1.600:—	1216	Pensionsavgifter (bil. 3)	1.900:—	24.900:—

2. Lokalkostnader Fa:

600:—	1221	Hyror och arrenden ..	600:—	
900:—	1222	Uppvärmning	1.400:—	2.000:—

3. Underhållskostnader Fa:

24.000:—	1231	Byggnader, brunnar och filter	30.000:—	
5.000:—	1234	Maskiner o. instrument	7.000:—	
500:—	1235	Verktyg och inventarier	1.500:—	38.500:—

4. Materialkostnader Fa:

500:—	1241	Oljor	1.000:—	
500:—	1242	Förbrukningsmaterial..	1.000:—	2.000:—

5. Allmänna kostnader Fa:

1.500:—	1257	Laboratoriekostnader		2.500:—

7. Kraftinköp Fa:

80.000:—	1272	Elström		110.000:—

8. Räntor och avskrivningar:

10.100:—*	1281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	10.600:—		
20.400:—*	1282	Avskrivning på fasta tillgångar	18.900:—	29.500:—*	209.400:—

3. DISTRIBUTION.

		1. Personalkostnader Fa:			
60.000: —	1311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) ..	72.000: —		
1.500: —*		Tillkommer andel från 11 B (förmän)	2.000: —*	74.000: —	
15.000: —	13121	Löner till extra personal (bil. 1)		18.000: —	
7.000: —	13123	Ersättningspersonal ..		9.000: —	
3.000: —	13124	Visning av vattentornet		3.000: —	
34.600: —	1316	Pensionsavgifter (bil. 3)		57.200: —	161.200: —
		2. Lokalkostnader:			
3.000: —*	1321	Hyror och arrenden ..		3.000: —*	
5.000: —	1322	Uppvärmning Fa......		13.000: —	
—: —	1323	Vatten och elström Fa		2.500: —	
2.000: —	1324	Städning och renhållning Fa		2.500: —	21.000: —
		3. Underhållskostnader Fa:			
20.000: —	1331	Byggnader och fasta anläggningar		25.000: —	
	1332	Ledningsnät			
75.000: —		1. Vattenledningar ..		115.000: —	
75.000: —		2. Avloppsledningar..		115.000: —	
6.000: —	1334	Maskiner och instrument		8.000: —	
15.000: —	1335	Verktyg och inventarier		20.000: —	
6.234: —	1336	Fordon	14.954: —		
9.766: —		Fordonsersättningar	9.046: —	24.000: —	307.000: —
		4. Materialkostnader Fa:			
800: —	1341	Oljor		1.000: —	
3.000: —	1342	Förbrukningsmaterial..		3.500: —	
—: —	1343	Diverse kostnader för transportkontoret ..		2.000: —	6.500: —
		5. Allmänna kostnader:			
500: —	1357	LaboratoriekostnaderFa		1.000: —	
—: —	1358	Utredning ang. fjärrvärmedistribution (stfm § 83 1949) Ra[1])		—: —	1.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		6. Mätningskostnader Fa:			
3.000: —	1361	Ombyte av mätare	3.500: —		
10.000: —	1362	Underhåll av mätare ..	12.000: —		
20.000: —	1363	Anskaffning av mätare	25.000: —	40.500: —	
		7. Kraftinköp Fa:			
18.000: —	1372	Elström		20.000: —	
		8. Räntor och avskrivningar:			
147.600: —*	1381	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	151.800: —		
192.000: —*	1382	Avskrivning på fasta tillgångar	192.500: —	344.300: —*	901.500: —
		4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
30.000: —	1413	Arbete och material Fa			30.000: —
					1.436.400: —
		Kapitalutgifter:			
40.000: —	1811	Nyanläggningar Ra		100.000: —	
20.000: —	1821	Anskaffning av större arbetsmaskiner (kompressorer m. m.) Ra ..		—: —	
—: —	1822	Anskaffning av en rensskärare till reningsverket Ra		38.000: —	
—: —	1831	Inköp av två lastbilar Fa		45.000: —	
60.000: —		Inköp av 4 st. lastbilar (stfm 30/3 1950 § 74) Fa		—: —	
1.000: —	1841	Avsättning till fond för anskaffande av bl. a. hiss i vattentornet Fa		1.000: —	
—: —	1842	Avsättning till fond för anskaffning av större arbetsmaskiner och bilar Fa		20.000: —	
—: —	1832	Andel i kostnaderna kr. 50.000: — för anskaffande av specialmaskin för el-, gas- och vattendebitering samt ny adresseringsmaskin (styr. 18/6 1951 § 95) Ra		10.000: —	214.000: —
1.277.000: —				Kronor	1.650.400: —
		Driftinkomster:			
		1. Förbrukningsavgifter:			
960.000: —	1911	Vattenavgifter			1.200.000: —

		2. *Försäljningsinkomster:*			
10.000: —	1921	Metangasförsäljning		13.000: —	
35.000: —	1923	Utförda installationsarbeten		35.000: —	
10.000: —*	1924	Ersättning från 8 B 3 för rensning av gatubrunnar		13.000: —*	61.000: —
		3. *Hyresinkomster:*			
1.200: —	1931	Hyror		1.500: —	
	1934	Andel i gemensamma hyresinkomster			
1.600: —*		Staden	2.800: —		
400: —*		Övriga	700: —	3.500: —*	5.000: —
		4. *Övriga inkomster:*			
2.200: —*	1941	Andel i gemensamma ersättningar från Rfa		3.000: —*	
4.000: —	1942	Visning av vattentornet		4.000: —	
15.000: —	1943	Fördelning av transportmästarens lön, pensionsavgift och fordonsersättning		18.000: —	
15.000: —	1944	Överskott på grävmaskinerna		20.000: —	
15.000: —	1945	Överskott på lastbilar		20.000: —	
5.000: —	1946	Överskott på övriga större arbetsmaskiner		5.000: —	70.000: —
		7. *Ränteinkomsster:*			
500: —	1971	Inkomsträntor			500: —
					1.336.500: —
		Kapitalinkomster:			
		Avskrivning på fasta tillgångar			
36.200: —	1981	Förvaltning		26.700: —	
20.400: —	1982	Tillverkning		18.900: —	
192.000: —	1983	Distribution		192.500: —	238.100: —
1.323.500: —		Kronor			1.574.600: —

13 C. Renhållningsverk

		Driftutgifter:		
600: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	600: —	
14.000: —		Andel till 7 D 1 för administration	16.800: —	17.400: —
80.300: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		91.000: —
80.000: —	101,5	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal Fa		107.000: —

6.000: —	101,6	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		8.500: —	
7.000: —	101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semester m. m. Fa		7.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa		200: —	
2.500: —	103,2	Beklädnad Fa		2.500: —	
3.700: —	105	Personalförsäkring Fa		3.400: —	
22.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa ..	23.000: —		
		Tillkommer andel från 7 D 1	8.600: —	31.600: —	
11.400: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		15.300: —	
1.200: —	110	Kontorskostnader Fa		1.200: —	
1.200: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		1.200: —	
500: —	115	Resor och traktamenten Fa		500: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa		200: —	
2.000: —	121	Torvmull Fa		2.000: —	
50.000: —	122	Anskaffning av sopkärl för försäljning Fa		25.000: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		500: —	
5.000: —	126	Förhyrda bilar Fa		5.000: —	
—: —	137	Utredningskostnader för nytt renhållningsverk Ra[1]		—: —	
16.000: —	160	Underhåll av fast egendom (byggnader och avstjälpningsplats) Fa		20.000: —	
2.300: —	161,1	Värme, lyse och städning Fa		3.000: —	
250: —	161,2	Försäkringspremier (fast egendom) Fa		250: —	
12.000: —	166	Underhåll av bilar Fa		15.000: —	
19.000: —	167,1	Drivmedel Fa		28.000: —	
11.500: —	167,2	Övriga kostnader för bilar (försäkringar, skatt och garagehyra) Fa		23.000: —	
4.000: —	168	Underhåll av inventarier (maskiner och kärl) Fa		4.000: —	
500: —	169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringspremier) Fa ..		500: —	
400: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		400: —	413.650: —
354.250: —		Kronor			413.650: —

Driftinkomster:

100: —	205	Olycksfallsersättning	500: —
2.000: —	220,1	Försäljning av sopor och torvmull	3.000: —
6.500: —*	220,2	Uppsamling och transport av svinmat	2.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

50.000: —	222	Försäljning av sopkärl	25.000: —	
1.000: —	229	Diverse rörelseintäkter	1.000: —	
97.000: —	259	Hämtningsavgifter	150.000: —	181.500: —
156.600: —		Kronor		181.500: —

13 D 1. Varmbadhus

		Driftutgifter:		
26.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	32.000: —	
44.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	49.000: —	
200: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
500: —	103,2	Beklädnad Fa	500: —	
600: —	105	Personalförsäkring Fa	700: —	
16.200: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	24.000: —	
3.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	3.000: —	
700: —	110	Kontorskostnader Fa	700: —	
1.000: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	1.000: —	
300: —	119	Övriga expenser Fa	300: —	
1.000: —	120	Vattenavgifter Fa	4.000: —	
7.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	7.000: —	
36.000: —	123	Bränsle och kraftström Fa	53.000: —	
2.000: —	124,1	Förbrukningsinventarier Fa	3.000: —	
200: —	124,2	Linne Fa	3.000: —	
200: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	200: —	
20.000: —	160	Underhåll av fastigheten Fa	25.000: —	
6.000: —	161,1	Städning och renhållning Fa	8.000: —	
2.000: —	161,3	Belysning Fa	2.000: —	
300: —	161,6	Brandförsäkring Fa	400: —	
300: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	300: —	
400: —	168	Underhåll av inventarier Fa	800: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	
12.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	12.000: —	230.100: —
		Kapitalutgifter:		
21.800: —	360,1	Ombyggnads- och förbättringsarbeten[1])	—: —	
—: —	360,2	Anskaffning av uppvärmningsaggregat för två basturum Ra	6.000: —	
—: —	360,3	Ny reningsanläggning för simbassängen Ra	16.000: —	
4.000: —	368	Anskaffning av inventarier	—: —	
3.200: —		D:o (stfm 28/9 1950 § 234)	—: —	22.000: —
209.000: —		Kronor		252.100: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		Driftinkomster:			
4.000: —	200	Bidrag från 15 A 2 till simlärararvode		4.000: —	
—: —	226	Övriga bidrag till simlärararvode		500: —	
50: —	229	Övriga rörelseintäkter		100: —	
110.000: —	232	Badavgifter (inkl. simundervisningsbad 14.300: —*)		125.000: —	
2.535: —	260	Hyra för tre lägenheter	2.535: —		
100: —		Hyra för simhallen	100: —	2.635: —	132.235: —
116.685: —			Kronor		132.235: —

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning

		Driftutgifter:		
22.800: —	100	Bidrag till ålderdomshemmets gemensamma kostnader	23.000: —	
12.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	15.000: —	
15.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	25.000: —	
50: —	103,1	Sjukvård till personal Fa	50: —	
—: —	103,2	Beklädnad till personal Fa	100: —	
150: —	105	Personalförsäkring Fa	300: —	
1.700: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	1.800: —	
396: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	1.300: —	
2.500: —	121,1	Tvättmedel Fa	3.200: —	
1.000: —	121,2	Övrig förbrukningsmateriel Fa	800: —	
500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	800: —	
150: —	129	Övriga rörelsekostnader Fa	100: —	
500: —	166	Underhåll av bil Fa	600: —	
1.500: —	167	Övriga kostnader för bil Fa	2.400: —	
900: —	168	Underhåll av maskiner Fa	1.000: —	
150: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	75.550: —
		Kapitalutgifter:		
13.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa		250: —
72.296: —		Kronor		75.800: —
		Driftinkomster:		
59.300: —	232	Tvättavgifter		75.800: —
59.300: —		Kronor		75.800: —

13 E. Anordningar för friluftsliv

2. Björnön.

Driftutgifter:

7.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	8.400: —	
50: —	105	Personalförsäkring Fa	50: —	
204: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	250: —	
200: —	114	Telefon Fa	200: —	
—: —	119	Expenser Fa	100: —	
—: —	151,1	Anordnande av vändplats vid Björnöbron[1])	—: —	
5.000: —	151,2	Underhåll av vägar Fa[1])	5.000: —	
15.000: —	153	Underhåll av park- och skogsmark Fa	15.000: —	
200: —	154,1	Renhållning Fa	—: —	
2.000: —	154,2	Avverkningskostnad och skogsodling Fa	2.000: —	
4.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	8.000: —	
2.000: —	160,2	Underhåll av brygga och bro Fa ..	3.000: —	
300: —	161,1	Försäkringspremier Fa	400: —	
900: —	161,2	Fastighetsskatt Fa	1.200: —	
10.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	10.000: —	53.600: —
		Kapitalutgifter:		
100.000: —	351,1	Om- eller nybyggnad av bro Ra[1])	—: —	
20.000: —	351,2	Anläggning av ny väg öster om badviken jämte ordnande av cykelparkering Ra[1])	—: —	
—: —	360,1	Uppförande av toalettbyggnad Ra[1])	—: —	
—: —	360,2	Uppförande av badhytter Ra	16.000: —	
	360,3	Uppförande av regnskydd Ra	9.000: —	25.000: —
166.854: —		Kronor		78.600: —
		Driftinkomster:		
2.500: —	220	Skogsprodukter.................	3.000: —	
5.330: —	260	Hyror och arrenden	5.430: —	8.430: —
7.830: —		Kronor		8.430: —

3. Hästholmarna.

Driftutgifter:

3.800: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	3.800: —
460: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	600: —
20.000: —	153	Underhåll av park- och skogsmark Fa	20.000: —
10.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	10.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

6.000: —	160,2	Underhåll av bryggor Fa	16.000: —	
600: —	161,1	Försäkringspremier Fa	600: —	
600: —	161,2	Fastighetsskatt Fa	800: —	
11.700: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	11.700: —	63.500: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360	Ombyggnad och modernisering av restaurangbyggnad på Elba[1]) ..		—: —
53.160: —		Kronor		63.500: —
		Driftinkomster:		
8.425: —	260	Hyror och arrenden		8.425: —
8.425: —		Kronor		8.425: —

4. Johannisbergsbadet.

		Driftutgifter:		
1.500: —	101,0	Arvode för simundervisning	—: —	
30.000: —	153	Underhåll av park-, skogsmark och badplats Fa	25.000: —	
100: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	100: —	25.100: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360,1	Serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet[1])	—: —	
—: —	360,2	Ytterligare arbeten vid badplatsen inkl. anordningar vid simträning[1])	—: —	
—: —	360,3	Uppförande av regnskydd Ra	9.000: —	
—: —	360,4	Uppförande av toaletter Ra	6.000: —	15.000: —
31.600: —		Kronor		40.100: —
		Driftinkomster:		
200: —	260	Hyror		200: —
		Kronor		200: —

5. Småbåtshamnar.

		Driftutgifter:		
3.000: —	100	Andel i hamnens förvaltningskostnader.........................	3.500: —	
150: —	110	Trycksaker Fa	150: —	
150: —	114	Annonser Fa	150: —	
—: —	126	Utredning om småbåtshamnar Ra	20.000: —	
8.000: —	160,1	Underhåll av fast egendom (bryggor och pontoner) Fa	7.000: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

10.000: —	160,2	Ombyggnad av båtbrygga i Lillån	—: —	
5.000: —	161	Isväckning Fa	3.000: —	
750: —*	162	Hyra för ponton (9 A)	750: —*	
7.800: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	7.800: —	42.350: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360,1	Anordnande av småbåtshamn[1]) ..		—: —
34.850: —		Kronor		42.350: —
		Driftinkomster:		
13.000: —	254	Båtplatsavgifter		13.000: —
13.000: —		Kronor		13.000: —

6. Övriga friluftsändamål.

		Driftutgifter:		
—: —	126	Fortsatt utredning om friluftsområde Ra[1])	15.000: —	
300: —	173,1	Lundby badhusförening	300: —	15.300: —
300: —		Kronor		15.300: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel

14 A. Salutorg

Driftutgifter:

1.500: —	101,0	Arvode (bil. 1) Fa	1.500: —	
100: —	110	Blanketter o. d. Fa	—: —	
—: —	119	Expenser Fa	100: —	
400: —	152	Kostnader för utsättande av bord m. m. Fa	—: —	1.600: —
2.000: —		Kronor		1.600: —

Driftinkomster:

3.400: —	252	Torgplatsavgifter	3.400: —
3.400: —		Kronor	3.400: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå

Driftutgifter:

5.300: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	5.300: —		
2.500: —		Tillkommer andel från 12 A 1	3.000: —	8.300: —	
150: —	105	Personalförsäkring Fa		150: —	
2.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		2.500: —	
200: —	110	Kontorskostnader Fa		100: —	
250: —	114	Telefon, porto, annonser Fa		250: —	
200: —	121	Förbrukningsmaterial (laboratoriet) Fa		200: —	
3.000: —*	162	Hyra	3.000: —*		
./. 250: —		Avgår andel till 12 A 1	250: —	2.750: —	
300: —	163,1	Bränsle Fa		300: —	
200: —	163,2	Städning och renhållning Fa		200: —	
300: —	163,3	Vatten och elström Fa		550: —	
50: —	169	Försäkring Fa		50: —	15.350: —
14.200: —		Kronor			15.350: —

Driftinkomster:

4.000: —	225,1	Besiktningsavgifter	5.000: —	
100: —	225,2	Vågavgifter	150: —	5.150: —
4.100: —		Kronor		5.150: —

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet

15 A. Folkskola och fortsättningsskola

1. Administration.

		Driftutgifter:		
3.000: —	100	Andel i avlöningskontorets kostnader	3.000: —	
50.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	60.000: —	
100: —	105	Personalförsäkring Fa	100: —	
15.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	18.000: —	
4.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.700: —	
7.000: —	110	Kontorskostnader Fa	10.000: —	
7.700: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	10.000: —	
3.000: —	115	Resor och traktamenten Fa	2.500: —	
1.084: —	116	Fordonsersättning Fa	1.392: —	
3.500: —	119	Övriga expenser och representation Fa	—: —	
—: —	119,1	Representation Fa	3.000: —	
—: —	119,2	Övriga expenser Fa	500: —	113.192: —
		Kapitalutgifter:		
2.250: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		1.200: —
96.634: —		Kronor		114.392: —

2. Undervisning.

		Driftutgifter:	
3.500: —	100	Bidrag till 13 D 1 för simlärararvode Fa	4.000: —
36.000: —	101,11	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	56.000: —
1.921.000: —	101,12	Löner till undervisningspersonal (bil. 1) Fa	2.506.000: —
2.000: —	104,1	Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fah	2.400: —
3.000: —	104,2	Bidrag till lärares utbildning i engelska Fah	3.000: —
3.000: —	105	Personalförsäkring Fa	3.400: —
12.700: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	15.000: —
—: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	29.000: —
1.200: —	115,1	Resor Fa	1.500: —
16.500: —	115,2	Skolskjutsar Fa	21.000: —
90.000: —	121,1	Fri undervisningsmateriel inkl. fria läroböcker Fa	125.000: —
12.000: —	121,2	Slöjdmateriel för gossar Fa	18.000: —
18.000: —	121,3	Slöjdmateriel för flickor Fa	23.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

10.000: —	121,4	Materiel för skolköken Fa	13.000: —	
22.500: —	124,1	Materiel till skolornas förråd Fa ..	40.000: —	
1.500: —	124,2	Lärarpersonalens bibliotek Fa	1.500: —	
10.000: —	124,3	Lärjungebiblioteket Fa	12.500: —	
—: —	124,4	Undervisningsfilm Fa	4.000: —	
1.000: —	126	Föredrag, skolfilm o. d. Fa	1.000: —	
7.000: —	132,1	Simbad (13 D 1) Fa	8.500: —	
6.000: —	160	Omkostnader för skolträdgårdarna Fa	8.000: —	
500: —	178,1	Premier till elever Fa	500: —	
3.000: —	178,2	Stipendier åt elever vid folkhögskola Fa (jfr stfm 27/4 1950 § 87)	3.000: —	2.899.300: —
		Kapitalutgifter:		
11.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])..		10.000: —
2.191.400: —		Kronor		2.909.300: —
		Driftinkomster:		
1.472.000: —	270,1	Statsbidrag till lärarlöner	2.023.000: —	
1.000: —	270,2	Statsbidrag till lärjungebibliotek	1.000: —	
12.740: —	270,3	Statsbidrag till undervisningsmateriel..........................	13.400: —	
47.500: —	270,4	Statsbidrag till fri materiel	53.000: —	
5.000: —	270,5	Statsbidrag till skolskjutsar......	8.000: —	2.098.400: —
1.538.240: —		Kronor		2.098.400: —

3. Socialpedagogiska anordningar.

		Driftutgifter:		
39.000: —	101,0	Löner och arvoden Fa (bil. 1)	49.000: —	
150: —	105	Personalförsäkring Fa	200: —	
1.100: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	1.400: —	
—: —	108	Pensionsavgifter för sjuksköterskorna (bil. 3) Fa	2.000: —	
1.060: —	114	Telefon Fa	1.500: —	
—: —	115	Resor Fa......................	500: —	
—: —	116	Cykelersättning för sjuksköterskorna Fa	270: —	
3.000: —	126,1	Ersättning för testning och skolmognadsundersökningar Fa	3.000: —	
3.000: —	126,2	Specialist- och talfelsbehandling Fa	3.000: —	
5.000: —	131	Beklädnad för elever Fa	4.000: —	
7.000: —	132	Skolbad Fa	5.000: —	
3.500: —	133,1	Förbandsartiklar, laboratoriemateriel m. m. Fa	5.000: —	

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

19.000: —	133,2	Avgifter till folktandvården Fa ..	19.000: —	
4.000: —	133,3	Skolförsäkringar Fa	4.500: —	
3.500: —	135,1	Skolresor Fah	4.000: —	
1.500: —	135,2	Fria resor till Hästholmarna (10 D 1)	1.500: —*	
1.000: —	135,3	Bidrag till bussresor för vinteridrott Fa	800: —	
—: —	135,4	Omkostnader för föräldramöten Fa (stfm 27/9 1951 § 251)	2.000: —	
—: —	173	Bidrag till Västerås Folkskolors Idrottsförenings verksamhet	200: —	106.870: —
		Kapitalutgifter:		
1.200: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..		2.200: —
93.010: —		Kronor		109.070: —
		Driftinkomster:		
10.700: —	270	Statsbidrag till skolhälsovård	11.900: —	
100: —	273	Ersättning från sjukkassa för specialistbehandling	100: —	12.000: —
10.800: —		Kronor		12.000: —

4. Fastigheter och inventarier.

		Driftutgifter:			
50.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		68.000: —	
4.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		2.000: —	
4.000: —	101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semester o. d. Fa		4.000: —	
300: —*	103,0	Bostadsförmåner för personal: städerska i Hwasserska gården	300: —*		
900: —*		städerska i Gryta skola	900: —*		
1.400: —		vaktmästare i Gideonsbergsskolan	1.650: —		
1.350: —		vaktmästare i Herrgärdsskolan	1.650: —		
300: —		städerska i Lundby ..	300: —	4.800: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —	
1.500: —	105	Personalförsäkring Fa		700: —	
7.300: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		8.000: —	
4.500: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		5.300: —	
1.400: —	114	Telefon Fa		2.000: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

—:—	115	Resor Fa		800:—	
1.084:—	116	Fordonsersättning		—:—	
—:—	124	Förbrukningsinventarier Fa		10.000:—	
1.000:—	132	Tvätt Fa		1.300:—	
63.800:—	160,1	Underhåll av byggnader Fa		200.000:—	
69.700:—	160,2	Underhåll av skolgårdar Fa		36.845:—	
15.000:—	160,3	Skötsel av skolornas gräsmattor, häckar och planteringar Fa		20.000:—	
—:—	160,4	Iordningställande av bespisningslokaler i Herrgärdsskolan Ra ..		40.000:—	
72.500:—	161,1	Löner till kollektivanställda vaktmästare och städerskor Fa		110.000:—	
50.000:—	161,2	Skurning och rengöring Fa		90.000:—	
6.000:—*	161,3	Skötsel av gator och skolgårdar (8 B 3)	7.000:—*		
4.500:—		Skötsel av gator och skolgårdar, övriga Fa	5.000:—	12.000:—	
6.000:—	161,4	Vatten Fa		8.000:—	
15.000:—	161,5	Belysning Fa		20.000:—	
135.000:—	161,6	Uppvärmning och sotning Fa		200.000:—	
800:—	161,7	Fastighetsskatt Fa		1.200:—	
3.000:—	161,8	Försäkringspremier (fast egendom) Fa		2.500:—	
2.000:—	161,9	Ersättning till vaktmästare vid uthyrning Fa		5.000:—	
10.100:—*	162	Hyra för skollokaler	10.100:—*		
5.490:—		Hyra för skollokaler, övriga	5.675:—	15.775:—	
—:—	166	Underhåll av transportmedel Fa..		1.800:—	
—:—	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa		2.200:—	
40.000:—	168	Underhåll av fasta och lösa inventarier Fa		48.000:—	
—:—	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		2.000:—	
259.900:—	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		336.800:—	1.259.120:—
		Kapitalutgifter:			
—:—	355,1	Inköp av konst till stadens äldre folk- och småskolor (jfr stfm 28/6 1951 § 201)[1]		—:—	
—:—	360,1	Utredningskostnader för gymnastiklokal i Gideonsberg[1])		—:—	
—:—	360,2	D:o i Blåsbo[1])		—:—	
—:—	360,5	Utredningskostnader för skola i kv. Hästhoven[1])		—:—	

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

—:—	360,6	Utredningskostnader för gymnastiklokal i Herrgärdsskolan[1] ..		—:—	
	360,8	Vaktmästarbostad vid Blåsboskolan (stfm 28/6 1951 § 183) Ra ..		50.000:—	
36.000:—	368,1	Anskaffning av inventarier Ra[1] ..		53.678:—	
—:—	368,2	Anskaffning av inventarier för Gideonsbergsskolan[1]		—:—	
200.000:—	368,3	Anskaffning av inventarier för Blåsboskolan[1]		—:—	
—:—	368,5	Anskaffning av inventarier för Hammarbyskolans annex Ra		55.000:—	158.678:—
1.073.924:—		Kronor			1.417.798:—
		Driftinkomster:			
100:—	229	Diverse inkomster		100:—	
	260,1	Hyror			
1.200:—*		Interna			
		(15 A 4—103)	1.200:—*		
21.200:—*		(15 A 5—162,1)	24.200:—*		
5.184:—		Tjänstebostäder för			
		vaktmästare	5.325:—		
9.478:—		D:o för lärare	10.419:—		
9.659:—		Hyresbostäder	11.647:—		
—:—		Stadsbibliotek (15 J) ..	1.000:—*		
10.000:—*		Praktiska Mellanskolan			
		(15 B)	12.000:—*		
1.500:—		Diverse hyresinkomster	1.326:—	67.117:—	
2.000:—	260,2	Ersättning för lokalupplåtelser ..		5.250:—	
600:—	270,1	Statsbidrag för äldre skollokaler ..		600:—	
2.050:—	270,2	Statsbidrag för förhyrda skollokaler		2.700:—	
—:—	270,3	Statsbidrag för inventarier i Gideonsbergsskolan		—:—	
—:—	270,4	Statsbidrag för inventarier i Blåsboskolan		—:—	
15.000:—	270,5	Beräknat statsbidrag till inventarier i Hammarbyskolans annex ..		2.200:—	77.967:—
77.971:—		Kronor			77.967:—

5. Skolmåltider.

		Driftutgifter:			
7.000:—	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa		11.000:—	
178.000:—	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		210.000:—	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

6.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	7.000: —	
10.000: —	101,9	Löner till kollektivanställd personal under semester Fa	10.000: —	
1.200: —	105	Personalförsäkring Fa	1.000: —	
600: —	114	Telefon, porto och annonser Fa ..	1.000: —	
300.000: —	120	Matvaror Fa	330.000: —	
2.000: —	121	Förbrukningsmateriel Fa	3.000: —	
15.000: —	123	Energi för matlagningen Fa	25.000: —	
1.500: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	5.000: —	
4.500: —	126	Transporter Fa	12.000: —	
2.500: —	132	Tvätt Fa	3.500: —	
21.200: —*	162,1	Hyra inkl. vatten, värme, belysning och städning Fa	24.200: —*	
—: —	162,2	Hyra för lokal i Folkets Park Fa.. (Stfm 27/9 1951 § 250)	8.000: —	
3.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	6.000: —	656.700: —
		Kapitalutgifter:		
2.500: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])..		9.000: —
555.000: —		Kronor		665.700: —
		Driftinkomster:		
100: —	205	Olycksfallsersättning	100: —	
4.250: —	226	Ersättning från 15 B	8.500: —*	
3.000: —	230	Kostersättning från personal	7.000: —	
160.000: —	270,1	Statsbidrag för skolmåltider	200.000: —	
—: —	270,2	Beräknat statsbidrag till bespisningsinventarier i Blåsboskolan..	8.000: —	
500: —	273	Bidrag från Wahlbeckska fonden	—: —	223.600: —
167.850: —		Kronor		223.600: —

15 B. Praktisk mellanskola

		Driftutgifter:		
1.750: —	100	Ersättning till Yrkesskolorna för vissa tjänster	1.750: —	
3.600: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	3.600: —	
88.000: —	101,11	Löner till ämneslärare (bil. 1) Fa	101.000: —	
56.000: —	101,12	Löner till övriga icke ordinarie lärare, timlärare, vikarier samt tillsynslärare (bil. 1) Fa	78.000: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

100:—	101,13	Extra undervisning i svetsning m. m.	—:—	
300:—	104	Bidrag till lärares studieresor Fa	300:—	
2.500:—	105	Personalförsäkring Fa	1.200:—	
1.800:—	107	Pensioner (bil. 2) Fa	2.200:—	
2.964:—	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	2.000:—	
300:—	110	Kontorskostnader inkl. trycksaker Fa	2.000:—	
2.000:—	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.000:—	
500:—	115	Resor Fa	500:—	
400:—	119	Övriga expenser Fa	500:—	
1.000:—	121,1	Förbrukningsmateriel Fa	1.000:—	
—:—	121,2	Fri undervisningsmateriel inkl. fria läroböcker Fa	15.000:—	
6.000:—	124,1	Undervisningsmateriel Fa	7.000:—	
500:—	124,2	Lärjungebibliotek Fah	500:—	
12.000:—	124,3	Lexika, ritbestick, räknestickor o.d. till utlåning Fa	5.000:—	
600:—	126	Föredrag och skolfilm Fah	600:—	
4.250:—	130	Skolmåltider (15 A 5) Fa	8.500:—	
300:—	132	Simbad (13 D 1) Fa	1.200:—*	
1.060:—	133,1	Skolläkare och skolsköterska Fa	1.500:—	
400:—	133,2	Hållningsgymnastik Fa	700:—	
1.000:—	133,3	Fri tandvård Fa	1.000:—	
100:—	133,4	Förbrukningsmateriel (sjukvård) Fa	200:—	
—:—	134,1	Kuratorsverksamhet Fa	500:—	
—:—	134,2	Psykisk rådgivning och testning Fa	500:—	
14.800:—	162	Hyror (varav interna 17.250:—*)	22.500:—	
7.500:—	163,1	Städning, eldning, skurning och rengöring Fa	8.500:—	
400:—	163,2	Belysning Fa	600:—	
1.500:—	163,3	Uppvärmning Fa	3.000:—	
800:—	168	Underhåll av inventarier Fa	1.500:—	
300:—	169	Övriga kostnader för inventarier (brandförsäkringar, transporter) Fa	500:—	
9.000:—	178	Statsstipendier Fa	9.000:—	283.850:—
		Kapitalutgifter:		
5.500:—	368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		17.100:—
227.224:—		Kronor		300.950:—
		Driftinkomster:		
120:—	236	Terminsavgifter	400:—	
	270,1	Statsbidrag		
107.600:—		Lärarlöner 108.310:—		

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

300: —		Bibliotek	300: —		
340: —		Skolläkare..........	340: —		
180: —		Skolsköterska	180: —		
312: —		Hållningsgymnastik	470: —	109.600: —	
9.000: —	270,2	Statsstipendier		9.000: —	119.000: —
117.852: —			Kronor		119.000: —

15 D. Kommunal flickskola

		Driftutgifter:			
14.100: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		17.000: —	
221.000: —	101,11	Löner till ämneslärare, extra ämneslärare, timlärare, rektors semestervikarie (bil. 1) Fa		286.000: —	
70.000: —	101,12	Löner till övningslärare, timlärare i övningsämnen (bil. 1) Fa		87.000: —	
1.000: —	101,13	Extra undervisning i matematik och musik (bil. 1) Fah		1.200: —	
33.200: —	101,14	Löner för realskolelinjen (bil. 1) Fa		40.000: —	
400: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester (städerska, skolsköterska) Fa ..		750: —	
50: —	103,1	Sjukvård Fa		50: —	
500: —	105	Personalförsäkring Fa		500: —	
10.830: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		12.100: —	
4.000: —	110	Skrivmaterial, blanketter o. d. Fa		5.000: —	
1.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..		2.000: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa		500: —	
3.700: —	121,1	Materiel i skolköket Fa		4.000: —	
1.000: —	121,2	Materiel i övningsämnen Fa		1.300: —	
—: —	121,3	Fria läroböcker Fa (jfr stfm 21/12 1950 § 354)		13.000: —	
5.000: —	124,1	Undervisningsmateriel Fa		5.000: —	
1.500: —	124,2	Biblioteket Fa		1.500: —	
—: —	124,3	Lexika för utlåning Fa (jfr stfm 21/12 1950 § 354)		500: —	
200: —	126	Föredrag Fa		200: —	
14.000: —	130	Skolmåltider		—: —	
500: —	132,1	Simbad (13 D 1) Fa		600: —*	
450: —	132,2	Simundervisning Fa		450: —	
	133,1	Sjukvård åt elever Fa			
1.700: —		Skolläkare	1.850: —		
900: —		Skolsköterska	1.200: —		
300: —		Sjukvårdsmaterial ..	300: —	3.350: —	
1.000: —	133,2	Fri tandvård Fa		1.000: —	

—: —	134,1	Kuratorsverksamheten Fa	1.300: —	
1.000: —	134,2	Psykisk rådgivning Fa	500: —	
10.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	10.000: —	
20.000: —	161,1	Städning och skurning Fa	25.000: —	
950: —	161,2	Vatten och sotning Fa	1.500: —	
4.000: —	161,3	Belysning Fa	5.000: —	
16.000: —	161,4	Uppvärmning Fa	20.000: —	
300: —	161,6	Försäkringspremier (för fastigheter) Fa.....................	400: —	
1.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	2.000: —	
400: —	169	Övriga kostnader för inventarier (försäkringspremier, transporter, flyttningar) Fa	450: —	
500: —	178,1	Premier o. d. Fah	800: —	
10.000: —	178,2	Statsstipendier Fa (jfr 270,5)	10.000: —	
47.500: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)..	58.300: —	618.250: —
		Kapitalutgifter:		
6.600: —	368,1	Anskaffning av skolinventarier Fa	4.500: —	
—: —	368,2	Anskaffning av inventarier till nybyggnaden Ra (stfm 28/6 1951 § 199)	50.000: —	
	368,3	Anskaffning av kontorsinventarier Fa	850: —	55.350: —
506.080: —		Kronor		673.600: —
		Driftinkomster:		
18.000: —	236,1	Terminsavgifter	22.000: —	
1.500: —	236,2	Skolköksavgifter	2.000: —	
	260	Hyror		
5.600: —*		Stadens förvaltningar		
		15 A 4 5.000: —		
		15 B 150: —		
		15 G 600: — 5.750: —*		
1.800: —		Övriga (bl. a. vaktmästaren 985: —) 1.450: —	7.200: —	
232.050: —	270,1	Statsbidrag för lärarlöner	289.400: —	
300: —	270,2	Statsbidrag för elevbiblioteket	300: —	
1.150: —	270,3	Statsbidrag för hälsovård	1.400: —	
10.000: —	270,5	Statsstipendier (jfr 178,2)	10.000: —	
6.900: —	270,4	Statsbidrag för skolmåltider	—: —	
2.000: —	271	Landstingsbidrag	2.000: —	
100: —	273	Bidrag till premier	100: —	334.400: —
279.400: —		Kronor		334.400: —

15 G. Statliga läroverk

1. Allmänt läroverk.

		Driftutgifter:		
500: —	100	Bidrag till 13 D 1 för simlärararvode	—: —	
4.100: —	101,5	Kollektivanställd vaktmästare Fa	5.000: —	
—: —	121	Fria läroböcker (jfr stfm 21/12 1950 § 354) Fa	35.000: —	
5.000: —	124,1	Anskaffning av undervisningsfilmer Ra[1])	5.000: —	
—: —	124,2	Lexika för utlåning (jfr stfm 21/12 1950 § 354) Fa	2.000: —	
2.000: —*	132	Simbad (13 D 1) Fa	4.000: —*	
1.000: —	133	Fri tandvård Fa	1.500: —	
—: —	134,1	Kuratorsverksamhet Fa	1.200: —	
1.500: —	135	Musikundervisning (blåsorkester)	1.500: —	
30.000: —	160,1	Underhåll av fastigheter Fa	30.000: —	
60.000: —	160,2	Grundförstärkning av huvudbyggnaden[1])	—: —	
18.000: —	160,3	Inläggning av parkettgolv i samt reparation av aulan[1])	—: —	
10.000: —	160,4	Anordnande av toaletter till aulan[1])	—: —	
2.400: —	162,1	Ersättning till statsverket för rektorsbostad	2.400: —	
	162,2	Hyror		
5.200: —*		Hyra för f. d. seminariet (½ år) 2.600: —*		
5.000: —*		Hyra för Heimer 1 5.000: —*		
2.500: —		Gymnastiksal Fa (varav 15 D 600: —*) 2.500: —		
800: —		Hyra för mark (stfm 26/2 1948 § 53) 800: —		
2.500: —		Hyra för övriga lokaler Fa 2.500: —	13.400: —	
22.000: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	22.000: —	123.000: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	368,2	Anskaffning av möbler till aulan (jfr stfm 28/6 1951 § 182)[1])	—: —	
	368,3	Anskaffning av möbler till nya läroverksbyggnaden Ra	200.000: —	200.000: —
172.500: —		Kronor		323.000: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

Driftinkomster:

1.873: —	270	Ersättning för städning i f. d. seminariet (jfr dk 2/2 1950 § 116) ..		1.873: —
1.873: —		Kronor		1.873: —

2. Elektroteknisk fackskola.

Driftutgifter:

2.000: —	162,1	Ersättning till statsverket för rektorsbostad	2.000: —	
900: —	162,2	Hyra för gymnastiksal Fa	900: —	
8.350: —*	185	Del i ränta på fasta tillgångar (till 15 H)	8.350: —*	11.250: —
11.250: —		Kronor		11.250: —

15 H. Yrkesskola

Driftutgifter:

12.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	14.000: —
142.000: —	101,1	Löner till lärare (bil. 1) Fa	177.000: —
50: —	103,1	Sjukvård Fa	50: —
—: —	103,2	Måltider i skolköket till skolkökslärarinnorna Fa.	700: —
200: —	104	Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fah	200: —
2.350: —	105	Personalförsäkring Fa	2.400: —
11.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	12.400: —
1.000: —	108	Pensionsavgifter((bil. 3) Fa	1.000: —
1.000: —	110	Kontorskostnader Fa	1.200: —
4.800: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa ..	6.000: —
100: —	119	Övriga expenser Fa	100: —
15.000: —	120	Produktionsmaterial Fa	20.000: —
6.750: —	121	Förbrukningsmateriel för undervisningen Fa	9.250: —
640: —	124	Lärjungebiblioteket Fah.........	640: —
100: —	133	Sjukvård för elever Fa	100: —
100: —	135	Bidrag till lärares resor med elever Fa	100: —
12.000: —	160	Underhåll av byggnader (inkl. fast inredning) Fa	12.000: —
15.000: —	161,1	Bränsle, belysning, vatten Fa	20.000: —
200: —	161,2	Försäkringspremier (fastigheten) Fa	200: —
8.500: —	161,3	Övriga kostnader för lokaler Fa ..	9.000: —
	162	Hyra Fa	2.000: —

3.000: —	168	Underhåll av inventarier Fa	3.000: —	
100: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	
5.800: —	170	Bidrag till statsverket för avlöning av vaktmästare (jfr stfm 22/12 1949 § 378) Fa	7.000: —	
1.500: —	178,1	Arbetspremier Fa	2.000: —	
65.000: —	178,2	Statsstipendier till elever Fa	60.000: —	
23.200: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	23.200: —	383.640: —
		Kapitalutgifter:		
2.000: —	368,1	Anskaffning av inventarier Fah ..	2.000: —	
9.500: —	368,2	Anskaffning av stadigvarande undervisningsmateriel Ra[1])	11.500: —	13.500: —
342.890: —		Kronor		397.140: —

		Driftinkomster:			
1.750: —	200	Bidrag från Praktiska mellanskolan för vissa tjänster (undervisningsmateriel 750:—, hyra 750:—, inventarier 250:—)		1.750: —	
50: —	205	Olycksfallsersättning		50: —	
16.500: —	220	Försäljning av elevernas produkter		22.000: —	
8.000: —	226	Ersättning från elektrotekniska fackskolan m.fl. för vissa tjänster		10.000: —	
28.000: —	236	Elevavgifter		25.000: —	
		Statsbidrag:			
46.250: —	270,1	Lärarlöner	54.250: —		
4.750: —	270,2	Stadigvarande undervisningsmateriel	5.750: —		
3.000: —	270,3	Förbrukningsmateriel ..	4.250: —		
320: —	270,4	Bibliotek	320: —		
1.000: —	270,5	Expenser för installatörkurs	1.500: —		
65.000: —	270,6	Statsstipendier	60.000: —	126.070: —	
4.000: —	271	Landstingsbidrag		4.000: —	
1.000: —	273,1	Bidrag från föreningar och enskilda		1.000: —	
1.599: —	273,2	Bidrag från Zimmermanska fonden till pensioner		1.883: —	
8.350: —	285	Elektrotekniska fackskolans andel i ränta på fasta tillgångar		8.350: —*	200.103: —
189.569: —		Kronor			200.103: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

15 I. Gymnastik och idrott

15 I 1. Gemensam förvaltning.

Driftutgifter:

34.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	44.000: —	
46.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	65.000: —	
1.000: —	101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	1.000: —	
2.500: —	101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester o. d. Fa	3.500: —	
200: —	103,1	Sjukvård för personalen Fa	100: —	
400: —	104	Personalutbildning Fa	400: —	
830: —	105	Personalförsäkring Fa	1.000: —	
—: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	1.400: —	
4.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	8.200: —	
2.500: —	110	Kontorskostnader, biljetter, trycksaker Fa	3.000: —	
2.200: —	114	Telefon, porto, annonser Fa	2.500: —	
600: —	115	Resor och traktamenten Fa	600: —	
100: —	118	Föreningsavgifter Fa	100: —	
1.000: —	119,1	Övriga expenser Fah	1.000: —	
4.000: —	119,2	Bidrag till idrottsutbyte med vänorterna Fah	4.000: —	
100: —	122	Inköp av orienteringskartor Fa ..	100: —	
—: —	126,1	Utredningskostnader för ny idrottsplats[1])	—: —	
2.000: —	126,2	Tränarverksamhet Fah	2.000: —	137.900: —
101.430: —		Kronor		137.900: —

Driftinkomster:

110: —	222	Försäljning av orienteringskartor	100: —
110: —		Kronor	100: —

15 I 2. Idrottsplatser.

Driftutgifter:

8.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	1.000: —
1.500: —	120	Vattenavgifter Fa	1.500: —
1.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	2.000: —
1.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000: —
500: —	129	Övriga rörelsekostnader Fah	500: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

900: —	133	Sjukvårdsmaterial vid arrangemang Fa	900: —	
9.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	12.000: —	
—: —	160,2	Underhåll av inhägnader Fa	2.000: —	
11.000: —	160,3	Underhåll av löparbanor och fotbollplaner Fa	14.000: —	
9.000: —	160,4	Diverse träningsplaner Fa	15.000: —	
15.000: —	160,5	Isbanor Fa	18.000: —	
500: —	160,6	Skid- och orienteringsbanor Fa ..	500: —	
4.500: —	161,1	Värme och renhållning Fa	6.000: —	
2.500: —	161,2	Belysning Fa	5.000: —	
300: —	161,3	Fastighetsskatt och försäkring Fa	400: —	
42: —*	162	Arrende för idrottsplats vid Skarpskyttebron	42: —*	
1.500: —	166	Underhåll av transportmedel Fa ..	1.500: —	
4.800: —	167	Övriga kostnader för transportmedel Fa	7.300: —	
1.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	2.000: —	
12.400: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	13.000: —	103.642: —
		Kapitalutgifter:		
—: —	360,01	Ombyggnadsarbeten vid Arosvallen Ra[1])	—: —	
—: —	360,02	Inhägnad kring Arosvallen Ra[1]) ..	—: —	
—: —	360,04	Idrottsplats vid Skallberget, delkostnad Ra[2])	—: —	
7.000: —		Högtalaranläggning Ra	—: —	
—: —	360,05	Tennisbana Ra[1])[2])	—: —	
—: —	360,07	Omklädningsbaracker Ra[1])	4.600: —	
10.000: —	360,08	Ombyggnadsarbeten vid Emaus Ra[1])	10.000: —	
5.000: —	360,09	Inhägnad kring Emaus Ra[1])	—: —	
15.000: —	360,10	Idrottsplats vid Gideonsbergsskolan Ra[1])	10.000: —	
—: —	360,11	Elektrisk bastu Ra	1.000: —	
—: —	360,12	Ståplatsläktare Ra[1])	10.000: —	
13.000: —	366	Anskaffning av lastbil Ra	—: —	
3.000: —	368,1	Anskaffning av inventarier Ra[1])..	3.000: —	
12.000: —	368,2	Anskaffning av maskiner Ra[1]) ..	—: —	
400: —	368,3	Idrottsmaterial för utlåning till skolorna Fa..................	400: —	39.000: —
150.342: —			Kronor	142.642: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

2 Från f å reserverade medel för simbassäng (konto 360,03), kr. 25.000: —, reserveras till 1952 och omdisponeras så att 15.000: — får disponeras för idrottsplats vid Skallberget (konto 360,04) och 10.000: — för tennisbana (konto 360,05)

Driftinkomster:

200: —	229	Rörelseinkomster (diverse)	100: —	
—: —	232	Bastu	100: —	
13.000: —	260,1	Hyror, fotboll	11.000: —	
2.000: —	260,2	Hyror, fri idrott	1.500: —	
12.000: —	260,3	Hyror, bandy	15.000: —	
5.000: —	260,4	„ ishockey	5.000: —	
—: —	260,5	„ konståkning	300: —	
—: —	260,6	„ övrig idrott	400: —	
5.000: —	260,7	„ övriga arrangemang	5.000: —	
2.800: —	260,8	Arrende, servering	2.800: —	
—: —	260,9	Biljettförsäljning, vakthållning etc.	100: —	
2.000: —	263,1	Skridskobanor	2.000: —	
300: —	263,2	Träningskort	300: —	
—: —	263,3	Transporter	2.500: —	
100: —	268	Utlåning av läktare etc.	100: —	46.200: —
42.400: —		Kronor		46.200: —

15 I 3. Idrottshallen.

Driftutgifter:

4.500: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	1.000: —	
1.000: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	2.000: —	
1.000: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000: —	
500: —	129	Övriga rörelsekostnader Fah	500: —	
400: —	133	Sjukvårdsmaterial vid arrangemang Fa	400: —	
21.000: —	160,1	Underhåll av byggnader Fa	16.000: —	
—: —	160,2	Underhåll av inredningar Fa	3.000: —	
18.000: —	161,1	Värme och renhållning Fa	20.000: —	
—: —	161,2	Vatten och belysning Fa	2.000: —	
2.200: —	161,3	Fastighetsskatt och försäkring Fa	2.200: —	
1.500: —	168	Underhåll av inventarier Fa	2.000: —	
100: —	169	Försäkringspremier Fa	100: —	
19.300: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	19.300: —	69.500: —

Kapitalutgifter:

—: —	360,1	Anskaffning av masonitgolv Ra ..	4.000: —	
2.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..	2.000: —	6.000: —
71.500: —		Kronor		75.500: —

Driftinkomster:

200: —	229	Rörelseinkomster (diverse)	100: —	
400: —	232	Bastu	200: —	
11.000: —	260,01	Hyror, handboll	10.000: —	

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

4.500: —	260,02	Hyror, boxning, brottning	4.500: —	
6.500: —	260,03	„ gymnastik	8.000: —	
7.000: —	260,04	„ tennis	7.000: —	
—: —	260,05	Hyror, övrig idrott	300: —	
3.000: —	260,06	„ övriga arrangemang	6.000: —	
3.000: —	260,07	„ foajén, bordtennis	2.000: —	
500: —	260,08	„ „ diverse	500: —	
—: —	260,09	„ brottarlokal, gymnastik ..	1.000: —	
—: —	260,10	„ „ diverse	900: —	
3.500: —	260,11	Bowlinghall	3.500: —	
—: —	260,12	Klubbrum och träningslokaler	5.000: —	
10.000: —	260,13	Hyror och arrenden	5.000: —	
25.000: —	260,14	Dansarrangemang	20.000: —	
1.000: —	260,15	Förvaringsskåp	600: —	
—: —	260,16	Biljettförsäljning, vakthållning etc.	100: —	
—: —	268	Utlåning av stolar etc.	400: —	75.100: —
75.600: —		Kronor		75.100: —

15 I 4. Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi.

Driftutgifter:

17.600: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	17.900: —	
1.500: —	114	Annonser och telefon Fa	1.500: —	
1.000: —	119	Övriga expenser Fa	1.000: —	
13.000: —	126	Musik Fa	15.000: —	
1.000: —	127	Stimavgifter Fa	1.000: —	36.400: —
34.100: —		Kronor		36.400: —

Driftinkomster:

40.000: —	229	Rörelseinkomster	37.000: —
40.000: —		Kronor	37.000: —

15 I 5. Bidrag till övrig idrottsverksamhet.

Driftutgifter:

—: —	101,0	Simundervisning (bil. 1) Fa	2.500: —	
—: —	161	Lövuddens idrottsplats[1])	—: —	
4.000: —	173	Västerås Gymnastikförening	4.000: —	6.500: —
4.000: —		Kronor		6.500: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

15 J. Stadsbibliotek

Driftutgifter:

	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	61.000: —	
	105	Personalförsäkring Fa	300: —	
	107	Pensioner (bil. 2) Fa	3.100: —	
	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	9.000: —	
	110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	3.600: —	
	114	Telefon, porton, annonser o. d. Fa	3.500: —	
	119	Övriga expenser Fah	500: —	
	155,1	Ombindning och underhåll av böcker Fa	2.000: —	
	155,2	Prenumeration å tidningar och tidskrifter Fa	2.000: —	
	161,1	Städning och renhållning Fa	3.500: —	
	161,2	Belysning Fa	500: —	
	162	Hyra (7 E 3 5.000: — och 15 A 4 1.000: —)	6.000: —*	
	168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	
	169	Försäkring av inventarier och böcker Fa	300: —	
99.000: —	173	Västerås Arbetarinstitut (varav 10.000: — för inköp av litteratur för Gideonsbergsfilialen)	—: —	95.600: —

Kapitalutgifter:

—: —	355	Bokinköp och bindning Ra	38.000: —	
—: —	360	Huvudritning för ny biblioteksbyggnad[1])	—: —	
	368	Anskaffning av inventarier Ra	3.700: —	41.700: —
99.000: —		Kronor		137.300: —

Driftinkomster:

	256	Pliktavgifter	1.000: —	
	270	Statsbidrag	7.000: —	8.000: —
		Kronor		8.000: —

15 Ö. Övriga ändamål

Driftutgifter:

5.000: —	119	Vänortsutbyte med övriga nordiska länder att disponeras av drätselkammaren Fa	5.000: —
2.500: —	134	Kuratorsverksamhet vid stadens högre skolor Fa	—: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

9.000: —	135	Frilufts- och folkkonserter (inkl. musik i stadsparken) Fah		10.000: —
—: —	137,1	Bidrag till kostnaderna för utredning av Länsmuseets och Västerås Konstförenings byggnadsfrågor m. m. (stfm § 293/1948)[1]		—: —
	173,1	Bidrag till enskild verksamhet		
3.000: —		Västerås Arbetareinstitut: Föreläsningsverksamhet	4.000: —	
5.000: —		Arosgården......................	5.000: —	
15.000: —		Västerås Musiksällskap	18.000: —	
20.000: —		ABF:s studie- och biblioteksverksamhet	20.000: —	
7.000: —		Västerås Konstförening	12.000: —	
1.000: —		KFUM:s studie- och sociala verksamhet	1.000: —	
50.000: —		Västerås Musikskola	57.000: —	
3.000: —		TBV	4.000: —	
1.500: —		Västerås Nykterhetsförbund	2.000: —	
1.500: —		Västerås trädgårdsföreningars samarbetskommitté	1.500: —	124.500: —
12.000: —	173,2	Västmanlands Fornminnesförening	14.000: —	
1.000: —		Ersättning för visningar av staden i Västmanlands Fornminnesförenings regi Fa (20: — per gång)	1.000: —	15.000: —
	173,3	Bidrag till teaterverksamhet		
5.000: —		Garanti för Västerås Teater AB Ra[1])	5.000: —	
10.000: —		Garanti för Riksteaterföreningen Fah (jfr stfm 28/6 1951 § 195) ..	10.000: —	
14.000: —		Folkets Parks teaterverksamhet Fa (nöjesskatterestitution)	10.000: —	25.000: —
—: —	178,1	Stipendier ur kulturfonden (jfr stfm § 80/1951) Fah		15.000: —
2.900: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		2.900: —
				197.400: —
		Kapitalutgifter:		
	368	Inköp av konstsamling (stfm § 164/1950)[1])		—: —
168.400: —		Kronor		197.400: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

16. Socialvård

16 A. Socialvårdsbyrå

		Driftutgifter:			
2.500: —	100	Andel i stadsrevisionens kostnader	2.500: —		
2.000: —		Andel i avlöningskontorets kostnader	2.000: —	4.500: —	
79.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		102.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —	
250: —	105	Personalförsäkring Fa		300: —	
1.800: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa		2.100: —	
4.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		7.500: —	
10.000: —	110	Kontorskostnader Fa		12.000: —	
11.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		12.000: —	
2.800: —	115	Resor och traktamenten Fa		4.000: —	
150: —	116	Fordonsersättningar Fa		150: —	
900: —	118	Föreningsavgifter Fa		700: —	
500: —	119	Övriga expenser Fa		1.000: —	
300: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		350: —	
7.500: —*	162	Hyror		7.500: —*	
5.000: —	163,1	Städning Fa		6.000: —	
5.000: —	163,2	Uppvärmning och belysning Fa		5.000: —	
200: —	166	Underhåll av cyklar Fa		200: —	
50: —	167	Försäkringspremier för cyklar Fa		50: —	
600: —	168	Underhåll av inventarier Fa		500: —	
350: —	169	Övriga kostnader för inventarier Fa		350: —	166.300: —
		Kapitalutgifter:			
4.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa			4.000: —
138.500: —		Kronor			170.300: —
		Driftinkomster:			
	200	Andel i nettokostnaderna från:			
		Fattigvårdsstyrelsen (35 %)			
6.000: —		sluten fattigvård	6.000: —		
42.440: —		öppen fattigvård	53.570: —	59.570: —	
76.120: —		Barnavårdsnämnden med familjebidragsnämnden (55 %)		93.610: —	
9.688: —		Nykterhetsnämnden (7 %)		11.914: —	
4.152: —		Hemhjälpsnämnden (3 %)		5.106: —	170.200: —
100: —	205	Olycksfallsersättning			100: —
138.500: —		Kronor			170.300: —

16 B 2. Sluten fattigvård

Driftutgifter:

15.000: —	000	Pensionärernas arbeten	22.000: —
6.000: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	6.000: —
110.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	145.000: —
120.000: —	101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	175.000: —
200: —	103,1	Sjukvård för personal Fa	500: —
600: —	103,2	Beklädnad för personal Fa	1.000: —
900: —	105	Personalförsäkring Fa	1.200: —
13.000: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	15.300: —
10.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	10.100: —
800: —	110	Kontorskostnader Fa	1.000: —
1.500: —	114	Telefon, porto och annonser Fa ..	2.500: —
200: —	115	Resor och traktamenten Fa	200: —
100: —	119	Övriga expenser Fa	100: —
900: —	120	Utsäde, gödningsämnen o. d. för trädgården Fa	1.000: —
2.500: —	121	Förbrukningsmaterial Fa	3.500: —
6.000: —	124,1	Linne och sängkläder Fa	8.000: —
2.000: —	124,2	Glas, porslin och köksattiralj Fa ..	2.000: —
10.000: —	126	Utredningskostnader för nytt ålderdomshem[1])	—: —
95.000: —	130,1	Anskaffning av livsmedel Fa	120.000: —
5.000: —	130,2	Produkter från hemmets trädgård (220,1)	5.000: —*
7.000: —	131	Anskaffning av beklädnad Fa	9.000: —
25.000: —	132	Bad och tvätt Fa	30.000: —
10.000: —	133	Sjukvård för vårdtagare Fa	14.000: —
1.500: —	135	Böcker, tidskrifter, utflykter o. d. för vårdtagare Fa	1.500: —
20.000: —	160	Underhåll av fastigheten Fa	30.000: —
2.000: —	161,1	Renhållning, städning o. d. Fa	2.500: —
4.000: —	161,2	Vatten Fa	4.500: —
5.000: —	161,3	Elström Fa	7.500: —
30.000: —	161,4	Värme Fa	50.000: —
500: —	161,6	Försäkringspremier för fastigheten Fa	500: —
200: —	161,7	Fastighetsskatt Fa	200: —
1.000: —	167	Utfodring av häst Fa	1.200: —
2.500: —	168,1	Underhåll av maskiner (maskinrummet) Fa	3.500: —
3.000: —	168,2	Underhåll av övriga inventarier Fa	3.500: —
—: —	168,3	Utbyte av motströmsapparat i maskinrummet Fa	4.500: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

200: —	169	Försäkringspremier för inventarier Fa	500: —	
2.000: —	177	Begravningskostnader Fa	2.000: —	
8.000: —	178,1	Flitpengar Fa	8.500: —	
32.000: —	178,2	Del av folkpension, livräntor o. d. till vårdtagare Fa	30.000: —	
49.900: —	185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	49.900: —	772.700: —
		Kapitalutgifter:		
23.000: —	368	Anskaffning av inventarier Ra		25.000: —
626.500: —		Kronor		797.700: —

		Driftinkomster:		
15.000: —	000	Pensionärernas arbeten för hemmet	22.000: —	
22.800: —	200	Tvättinrättningens andel i ålderdomshemmets kostnader	23.000: —	
300: —	205	Olycksfallsersättningar	300: —	
5.000: —	220,1	Produkter från trädgården till hushållet (130,2)	5.000: —*	
1.000: —	220,2	Försäljning av produkter från trädgården	1.000: —	
200: —	229	Diverse rörelseintäkter	1.000: —	
11.000: —	230	Portionsersättningar	11.000: —	
9.000: —	260,2	Personalens ersättning för bostad	8.000: —	
1.000: —	270	Vårdavgifter ersatta av staten för vissa personer	2.700: —	
12.000: —	271	Vårdavgifter ersatta av landstinget jämlikt 41 § fattigvårdslagen	15.000: —	
5.000: —	272	Vårdavgifter ersatta av främmande kommuner	10.000: —	
75.000: —	273,1	Vårdavgifter ersatta av enskilda personer	100.000: —	
200.000: —	273,2	Vårdavgifter ersatta av pensioner och sjukkassor	200.000: —	399.000: —
357.300: —		Kronor		399.000: —

16 B 3. Öppen fattigvård

		Driftutgifter:		
42.440: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	53.570: —	
17.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	21.000: —	
100: —	103,1	Sjukvård Fa	100: —	
100: —	105	Personalförsäkring Fa	100: —	
588: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	850: —	

50.000: —	172	Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård Fa ..		70.000: —	
		Anstaltsvård Fa			
90.000: —	175,1	Sinnessjukvård	85.000: —		
5.000: —	175,2	Lasarettsvård	7.500: —		
3.000: —	175,3	Sanatorievård..........	3.500: —		
2.000: —	175,4	Annan sjukvård	2.000: —		
9.500: —	175,5	Andel i kostnader för Badelunda ålderdomshem	10.500: —	108.500: —	
		Understöd med karaktär av fattigvård Fa			
75.000: —	177,01	Understöd i kontanter ..	85.000: —		
25.000: —	177,02	Understöd till hyra	25.000: —		
25.000: —	177,03	Understöd in natura ..	25.000: —		
7.000: —	177,04	Understöd i form av öppen sjukvård	8.000: —		
2.000: —	177,05	Understöd till tandvård	2.000: —		
3.000: —	177,06	Medicin	3.000: —		
2.000: —	177,07	Begravningskostnader ..	2.000: —		
40.000: —	177,08	Understöd till personer, tillhörande andra fattigvårdssamhällen	40.000: —	190.000: —	
		Understöd utan karaktär av fattigvård			
2.000: —	177,11	Bidrag till yrkesutbildning Fa	2.000: —		
3.000: —	177,12	Kommunalt pensionstillskott Fa	3.000: —		
13.500: —	177,13	Diakoniverksamhet Fah	13.500: —	18.500: —	462.620: —
417.228: —			Kronor		462.620: —

Driftinkomster:

100: —	205	Olycksfallsersättning	100: —	
200: —	229	Diverse rörelseintäkter	200: —	
15.000: —	271	Landstingsbidrag för sinnessjukvård, lasarettsvård, sanatorievård och annan sjukhusvård	15.000: —	
37.000: —	272	Ersättning för understöd till personer tillhörande andra fattigvårdssamhällen	37.000: —	
50.000: —	273,1	Ersättning av enskilda	50.000: —	
75.000: —	273,2	Ersättning av pensioner och sjukkassor	75.000: —	177.300: —
177.300: —		Kronor		177.300: —

16 C 3. Öppen barnavård.

		Driftutgifter:				
74.920: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader		93.610: —		
71.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		88.000: —		
150: —	103,1	Sjukvård Fa		100: —		
250: —	105	Personalförsäkring Fa		400: —		
4.000: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		4.500: —		
—: —	134,1	Anordnande av idrottskoloni för pojkar (jfr stfm 28/6 1951 § 181) Fa		2.000: —		
—: —	134,2	Anordnande av kurser i spädbarnsvård Fa		400: —		
30.000: —	172	Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn Fa		30.000: —		
		Anstaltsvård Fa				
10.000: —	175,1	Samhällsvård i barnhem	11.000: —			
12.000: —	175,2	Skyddsuppfostran i barnhem	7.000: —			
500: —	175,3	Lasarettsvård	500: —			
300: —	175,4	Sanatorievård	300: —			
8.000: —	175,5	Vanföre- och sinnesslövård	8.000: —			
1.500: —	175,6	Vård å anstalter för svåruppfostrade barn	1.500: —	28.300: —		
		Vård i enskilda hem Fa				
50.000: —	176,1	Samhällsvård i enskilda hem	50.000: —			
15.000: —	176,2	Skyddsuppfostran i enskilda hem	17.000: —			
1.000: —	176,3	Inspektionskostnader	1.000: —	68.000: —		
		Understöd Fa				
2.500: —	177,1	Kostnader i samband med omhändertagande av barn	7.000: —			
90.000: —	177,2	Bidragsförskott	90.000: —			
1.000: —	177,3	Tillfälliga bidrag till barn och ungdom, som stå under nämndens övervakning	1.000: —			
1.000: —	177,4	Läkarvård och medicin	1.200: —			
100: —	177,5	Begravningskostnader	100: —			
38.000: —	177,6	Kostnader för barn, tillhörande främm. kommuner	38.000: —	137.300: —	452.610: —	
411.220: —			Kronor		452.610: —	

		Driftinkomster:		
6.500: —	200	Familjebidragsnämndens andel i barnavårdsnämndens kostnader..	8.000: —	
100: —	205	Olycksfallsersättning	100: —	
200: —	229	Diverse rörelseintäkter	200: —	
50.000: —	270,1	Ersättning av staten för bidragsförskott	30.000: —	
2.000: —	270,2	Statsbidrag enligt 63 § barnavårdslagen.........................	2.000: —	
8.000: —	271	Landstingsbidrag	3.500: —	
35.000: —	272	Ersättning för kostnader för barn, tillhörande främmande kommuner	35.000: —	
23.000: —	273,1	Ersättning av enskilda för bidragsförskott	45.000: —	
45.000: —	273,2	Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	50.000: —	173.800: —
169.800: —		Kronor		173.800: —

16 C 4. Barnstugor

16 C 40. Gemensam förvaltning.

		Driftutgifter:		
13.400: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	20.000: —	
300: —	103,1	Läkarundersökning m. m. av egen personal Fa..................	500: —	
1.000: —	104	Personalutbildning (efter medgivande av drätselkammaren) Fah	1.000: —	
900: —	105	Personalförsäkring Fa	1.200: —	
2.400: —	107	Pensioner (bil. 2) Fa	2.900: —	
800: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	9.000: —	
1.300: —	110	Kontorskostnader Fa	2.400: —	
1.500: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	1.000: —	
150: —	115	Resor och traktamenten Fa	250: —	
200: —	119,1	Övriga expenser Fa	300: —	
—: —	119,2	Upplysningsfilm[1])	—: —	
1.000: —*	162	Hyror	1.000: —*	
300: —	163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	350: —	
50: —	168	Underhåll av inventarier Fa	50: —	
100: —	169	Försäkringspremier Fa	200: —	40.150: —
		Kapitalutgifter:		
300: —	368	Anskaffning av inventarier Fa		1.000: —
23.700: —		Kronor		41.150: —

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

		Driftinkomster:			
	200	Andel i nettokostnaderna från:			
11.800: —		16 C 41 50 %	20.525: —		
8.260: —		16 C 42 35 %	14.350: —		
3.540: —		16 C 43 15 %	6.175: —	41.050: —	
100: —	205	Olycksfallsersättning		100: —	41.150: —
23.700: —		Kronor			41.150: —

16 C 41. Barnträdgårdar och klubbar (inkl. lekplatser och dagkoloni).

		Driftutgifter:			
11.800: —	100	Andel i gemensamma förvaltningens kostnader		20.525: —	
92.500: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	133.000: —		
		Avgår från 16 C 42	3.400: —	129.600: —	
2.200: —	108	Pensionsavgifter Fa		—: —	
1.100: —	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		3.000: —	
10.900: —	121	Lek- och arbetsmateriel Fa		16.000: —	
2.200: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		5.000: —	
3.500: —	130	Bespisning Fa		3.700: —	
1.400: —	132	Tvätt Fa		1.400: —	
6.700: —	133	Sjukvård Fa		10.000: —	
800: —	135	Badresor för barn (ersättning till 10 D 1)		800: —*	
26.350: —	162	Hyror (varav internt 5.250: —*) Fa		40.500: —	
17.000: —	163,1	Städning Fa		19.000: —	
4.000: —	163,2	Värme, vatten och elström Fa		3.400: —	
500: —*	163,3	Andel i parkförvaltningens kostnader för grönytor		600: —*	
200: —	163,4	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		250: —	
700: —	168	Underhåll av inventarier Fa		1.000: —	
25.500: —		Nya barnträdgårdar Klockartorpsområdet och CVV-området (stfm 31/8 1950 § 191) Fa		—: —	254.775: —
		Kapitalutgifter:			
5.200: —	368	Anskaffning av inventarier Fa			16.000: —
212.550: —		Kronor			270.775: —

		Driftinkomster:		
25.200: —	236	Avgifter från barnträdgårdar och klubbar	32.000: —	
16.100: —	270	Statsbidrag	26.875: —	58.875: —
41.300: —		Kronor		58.875: —

16 C 42. Daghem och eftermiddagshem.

Driftutgifter:

8.260: —	100	Andel i gemensamma förvaltningskostnader		14.350: —	
65.200: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	78.000: —		
		Tillkommer från 16 C 41	3.400: —	81.400: —	
6.000: —	101,5	Lön till kollektivanställd personal Fa		7.000: —	
3.500: —	108	Pensionsavgifter Fa		—: —	
400: —	114	Telefon och porto Fa		500: —	
1.800: —	121	Lek- och arbetsmaterial Fa		1.700: —	
600: —	124	Förbrukningsinventarier Fa		1.200: —	
33.800: —	130	Bespisning Fa		35.000: —	
1.500: —	132	Tvätt Fa		1.500: —	
2.400: —	133	Sjukvård Fa		1.800: —	
9.300: —*	162	Hyror		9.300: —*	
12.000: —	163,1	Städning Fa		12.500: —	
7.000: —	163,2	Värme, vatten och belysning Fa		8.000: —	
7.500: —*	163,3	Andel i parkförvaltningens kostnader för grönytor		9.000: —*	
200: —	163,4	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa		200: —	
—: —	163,5	Plaskdamm[1])		—: —	
850: —	168	Underhåll av inventarier Fa		1.000: —	184.450: —

Kapitalutgifter:

800: —	368	Anskaffning av inventarier Fa			1.100: —
161.110: —		Kronor			185.550: —

Driftinkomster:

3.200: —	230	Kostersättning från personal	5.450: —	
22.800: —	233	Avgifter från daghem och eftermiddagshem	29.000: —	
10.500: —	270	Statsbidrag	13.200: —	
340: —	273	Bidrag från fonder	340: —	47.990: —
36.840: —		Kronor		47.990: —

16 C 43. Uddens barnkoloni.

Driftutgifter:

3.540: —	100	Andel i gemensamma förvaltningens kostnader	6.175: —
10.300: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	9.000: —
4.900: —	101,5	Lön till kollektivanställd personal Fa	8.336: —

800: —	108	Pensionsavgifter Fa	—: —	
200: —	114	Telefon och porto Fa	250: —	
1.900: —	115	Resor och traktamenten Fa	1.900: —	
100: —	119	Övriga expenser Fa	100: —	
600: —	121	Lek- och arbetsmateriel Fa	600: —	
200: —	124	Förbrukningsinventarier Fa	200: —	
15.700: —	130	Bespisning Fa	17.000: —	
1.300: —	132	Tvätt Fa	1.500: —	
1.300: —	133	Sjukvård Fa	1.800: —	
6.200: —*	162	Hyror	6.200: —*	
4.400: —	163,1	Städning Fa	5.000: —	
5.000: —	163,2	Värme, vatten och belysning Fa ..	5.000: —	
100: —	163,4	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	100: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	63.361: —
		Kapitalutgifter:		
2.800: —	368	Anskaffning av inventarier Fa ..		725: —
59.540: —		Kronor		64.086: —
		Driftinkomster:		
2.000: —	230	Kostersättning från personal	2.600: —	
1.000: —	260	Hyror av anställda	1.000: —	
5.700: —	270	Statsbidrag.....................	5.900: —	9.500: —
8.700: —		Kronor		9.500: —

16 C 5. Ungdomsvård

		Driftutgifter:		
6.700: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	8.200: —	
500: —	114	Telefon, porto och annonser Fa....	500: —	
400: —	119	Övriga expenser Fa	400: —	
3.000: —	129	Servering Fa	1.000: —	
9.000: —	135	Musik, slöjdverksamhet m. m. Fa	10.500: —	
13.300: —	162	Hyror (internt 11.600: —*)	17.400: —	
5.600: —	163	Städning och belysning Fa	7.100: —	
17.800: —	173,1	Understöd till ungdomsorganisationer för lokalkostnader (fördelas av styrelsen) Fah	20.000: —	
5.000: —	173,2	Bidrag till utbildning av ungdomsledare (fördelas av Västerås Ungdomsråd) Fah	5.000: —	
1.000: —	173,3	Bidrag till ungdomsrådet för administration m. m.	1.500: —	71.600: —
		Kapitalutgifter:		
1.000: —	368	Anskaffning av inventarier Fa....		7.000: —
63.300: —		Kronor		78.600: —

		Driftinkomster:		
3.000: —	229	Servering	1.000: —	
1.700: —	260	Hyror	100: —	
15.000: —	273	Bidrag från Asea och Metallverken	15.000: —	16.100: —
19.700: —		Kronor		16.100: —

16 D. Hyresnedsättning

		Driftutgifter:		
100.294: —	174,1	Bidrag till stattitel 7 F 2		197.814: —*
10.000: —	174,2	Kommunal andel i hyresbidrag (3: — kronorsbidrag) Ra[1]		10.000: —
110.294: —		Kronor		207.814: —

16 E. Arbetslöshetsunderstöd

		Driftutgifter:		
400: —	119	Expenser Fa		400: —
400: —		Kronor		400: —

16 F. Nykterhetsvård

		Driftutgifter:			
9.688: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader		11.914: —	
14.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		20.000: —	
30: —	105	Personalförsäkring Fa		50: —	
1.500: —	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		2.100: —	
8.000: —	175	Vårdavgifter för alkoholister Fa		8.000: —	
2.300: —	177	Förebyggande och eftervårdande verksamhet			
	177,1	Ekonomisk hjälp Fa	2.000: —		
	177,2	Övervakningsbidrag Fa	400: —		
	177,3	Flitpengar Fa	400: —	2.800: —	44.864: —
35.518: —		Kronor			44.864: —

		Driftinkomster:		
2.000: —	270	Statsbidrag	2.500: —	
500: —	279	Flitpengar	400: —	2.900: —
2.500: —		Kronor		2.900: —

16 H. Hemhjälpsnämnd

1. Hemsysterverksamhet.

		Driftutgifter:	
4.152: —	100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	5.106: —
40.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	51.000: —
500: —	103,1	Sjukvård Fa	500: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

9.500:—	103,2	Hyra för bostad inkl. värmetillägg och lyse åt hemvårdarinnorna Fa	10.000:—	
300:—	105	Personalförsäkring Fa	400:—	
4.000:—	108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	2.900:—	
200:—	110	Kontorskostnader Fa	200:—	
1.600:—	114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa..	1.500:—	
1.800:—	115	Resor och traktamenten Fa	600:—	
—:—	116	Cykelersättning	1.000:—	
—:—	119	Övriga expenser Fa	200:—	
600:—	168	Underhåll av inventarier Fa	400:—	
	179	Bidrag till hemsamaritverksamhet (jfr stfm 22/2 1951 § 67) Fa	3.000:—	76.806:—
		Kapitalutgifter:		
—:—	368	Anskaffning av möbler Ra[1])		—:—
62.652:—		Kronor		76.806:—
		Driftinkomster:		
6.900:—	260	Hyror (av hemvårdarinnorna)	6.900:—	
11.200:—	270	Statsbidrag	11.200:—	
5.600:—	271	Landstingsbidrag	5.600:—	
3.500:—	273	Ersättning för lämnad hemhjälp ..	3.500:—	27.200:—
27.200:—		Kronor		27.200:—

2. Systugeverksamhet.
(stfm 31/3 1949 § 63)

		Driftutgifter:		
9.500:—	101,0	Löner (bil. 1) Fa	13.000:—	
100:—	105	Personalförsäkring Fa	50:—	
500:—	129	Övriga rörelsekostnader Fa	500:—	
3.000:—	162	Lokalhyra Fa	3.000:—	
1.800:—	163	Övriga kostnader för lokaler (värme, belysning, städning o. d.) Fa	1.800:—	
400:—	168	Underhåll av inventarier Fa	400:—	
300:—	169	Övriga kostnader för inventarier (försäkringspremier, transporter o. d.) Fa	300:—	19.050:—
		Kapitalutgifter:		
—:—	368	Anskaffning av inventarier Ra[1]) ..		—:—
15.600:—		Kronor		19.050:—
		Driftinkomster:		
3.000:—	226	Avgifter		4.000:—
3.000:—		Kronor		4.000:—

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

16 Ö. Övriga ändamål

		Driftutgifter:			
	173,1	Fritt upplåtna lokaler:			
600: —*		Natthärbärget	600: —		
500: —*		Föreningen Rädda Barnen	500: —		
400: —*		Föreningen Västmanlands Samhjälp	400: —	1.500: —*	
10.000: —	173,2	Barnkrubban	12.000: —		
1.000: —		Natthärbärget	1.500: —		
1.200: —		Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —		
500: —		Frälsningsarméns sommarhem i Ransta	500: —		
600: —		Sjömansvård	600: —		
1.200: —		Västerås Missionsförsamling för församlingssysters verksamhet	1.200: —		
1.500: —		Västmanlands Samhjälp och Skyddsförening	1.500: —	18.500: —	
	173,3	Föreningen Västerås Skollovskolonier:			
80.000: —		För koloniverksamhet	90.000: —		
15.000: —		För feriebarnsverksamhet Fa	25.000: —	115.000: —	
	173,4	Föreningen Västerås Skollovskolonier:			
—: —		För uppförande av kolonihem i Söderbärke (stfm 27/5 1949 § 149)[1]		—: —	
100: —	173,5	Garanterad ränteavkastning för vissa stiftelser Fa		100: —	135.100: —
112.600: —			Kronor		135.100: —

[1] Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

17. Social förmedlingsverksamhet

17 B. Bostadsförmedling

		Driftutgifter:		
2.600: —	100	Andel i fastighetskontorets kostnader för kontorsmaterial, lokal, värme, lyse och städning	3.000: —	
9.100: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	11.000: —	
400: —	114	Telefon Fa	400: —	14.400: —
12.100: —		Kronor		14.400: —

18. Socialförsäkring

18 A. Folkpensionering

		Driftutgifter:		
21.000: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	26.000: —	
150: —	105	Personalförsäkring Fa	150: —	
2.700: —	108	Pensionsavgifter (bil. 2) Fa	3.700: —	
600: —	110	Kontorskostnader Fa	600: —	
800: —	114	Telefon, annonser o. d. Fa	800: —	
500: —	115	Resor och traktamenten Fa	500: —	
200: —	119	Övriga expenser Fa	200: —	
300: —	133	Läkarundersökningar Fa	300: —	
2.400: —*	162	Hyra	2.400: —*	
840: —	163	Städning Fa	840: —	
200: —	168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	
775.000: —	170,1	Kommunbidrag till folkpensionerna Fa	810.000: —	
50.000: —	170,2	Särskilda bostadstillägg Fa	50.000: —	895.690: —
		Kapitalutgifter:		
300: —	368	Anskaffning av inventarier Fa		300: —
854.990: —		Kronor		895.990: —

18 B. Sjukförsäkring

		Driftutgifter:		
29.785: —	173	Erkända sjukkassor i Västerås:		
		Västerås erkända sjukkassa	20.500: —	
		Aseas erkända centralsjukkassa	10.400: —	
		Träarbetarnas erkända sjukkassa	125: —	
		Typografernas erkända sjukkassa	175: —	31.200: —
29.785: —		Kronor		31.200: —

19. Kristidsförvaltning

19 B. Hyresnämnd

Driftutgifter:

14.600: —	101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	16.100: —	
500: —	110	Kontorskostnader Fa	500: —	
2.000: —	114	Porto Fa	2.000: —	
1.000: —	115	Resor Fa	1.000: —	
100: —	119	Övriga expenser Fah	200: —	
600: —	126	Sakkunniga Fa	600: —	20.400: —
18.800: —		Kronor		20.400: —

19 Ö. Övriga ändamål

Driftutgifter:

7.600: —	101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	6.300: —	
1.000: —	119	Expenser Fa	200: —	6.500: —
8.600: —		Kronor		6.500: —

20. Finansförvaltning

Driftutgifter:

859.215: —	180	Ränta på fast upplånat kapital (bil. 6) Fa	816.315: —	
./. 223.237: —		varav påföres hamnen 9 A—180 ./.	209.839: —	606.476: —
635.978: —				
—: —		Beräknad ytterligare upplåning Fa	270.000: —	
—: —		varav påföres hamnen 9 A—180 ./.	50.000: —	220.000: —
25.000: —	183	Ränta på tillfällig upplåning o. d. Fa	25.000: —	
156.000: —		Ränta på skuld till samt omkostnader för AB Västeråsbanans Intressenter enl. avtal 23/2 1944 Fa	148.000: —	173.000: —
1.000: —	187	Avskrivning på fordringar Fa[2] ..		1.000: —
35.340: —	190	Avsättning till Västerås stads pensionsfond, 3 % ränta på 1.300.000: — Fa		39.000: —
3.000: —	192	Restitution och räntor på kommunalutskylder förfallna senast år 1946 Fa		1.000: —
10.000: —	193	Restitution av nöjesskatt Fa		18.000: —
	195,1	Avbetalning på utdebiteringsförskott:		
		Inventarier till Gideonsbergsskolan (stfm 30/6 1949 § 192) 325.000: —		
		Avgår beräknat statsbidrag 20.500: —		
		304.500: —		
		Kolonihem i Söderbärke för Västerås Skollovskolonier (stfm 27/5 1949 § 143) 340.000: —		
		avgår beräknat statsbidrag 90.000: — 250.000: —		
		554.500: —		
185.000: —		uttaxeras på tre år; för 1952 (3:e året)	184.500: —	
		Inventarier i Blåsboskolan 200.000: —		
		avgår beräknat statsbidrag 15.000: —		
		185.000: —		

[2] Avser endast finansförvaltningens fordringar (ex lån), avskrivning på andra fordringar skall redovisas under vederbörliga förvaltningar (konto 187)

92.500: —		uttaxeras på två år; för 1952 (2:a året)	92.500: —	277.000: —
400.000: —	195,2	Täckning av underskott på hamnrörelsen Rah[3])		200.000: —
300.000: —	198	Avsättning till skatteregleringsfond		—: —
532.408: —	S 1	Anslag till oförutsedda behov att disponeras av stadsfullmäktige Rah[4]) [6])		702.371: —
25.000: —	D 2	Anslag till oförutsedda behov att disponeras av drätselkammaren Rah[4]) [6])		25.000: —
50.000: —	D 3	Anslag för engångsinbetalningar till SKP att disponeras av drätselkammaren Rah [1]) [5])		50.000: —
190.800: —	S 7	Anslag för kulturella och allmännyttiga ändamål (1952 års beräknade disponibla avkastning ur kulturfonden) att disponeras av stadsfullmäktige Ra[1]) [4])	192.000: —	
		Avgår för stipendier; jfr 15 Ö ..	./. 15.000: —	177.000: —
250.000: —	S 0	Anslag för retroaktiva pensionsavgifter till SKP Rah[1]) [5])		200.000: —
350.000: —	D 0	Anslag för ev. ökade dyrtidstillägg att disponeras av drätselkammaren Fah[4])		250.000: —
				2.939.847: —
		Kapitalutgifter:		
1.646.416: —	380	Avbetalning på fast upplånat kapital (bil. 6) Fa 1.488.812: —		
./. 351.513: —		varav påföres hamnen ./. 363.212: —	1.125.600: —	
./. 230.000: —		avgår från f. å. reserverade medel.		
1.064.903: —				
—: —		Beräknad ytterligare upplåning Ra........ 200.000: —		

1 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1952

3

Underskott t o m 1950	1.528.799: 83
Beräknat underskott 1951	459.316: —
„ „ 1952	235.566: —
	2.223.681: 83
därav täckt av uttaxerade medel t o m 1952	2.128.799: 83
	94.882: —

4 Från detta anslag anvisade medel skall redovisas under vederbörliga förvaltningar, kontoanvisningar lämnas av drätselkontoret

5 Från detta konto anvisade medel skall redovisas på konto 108 under berörda förvaltningar

6 Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till 1952 för täckande av stadens retroaktiva pensionsavgifter till SKP

		varav påföres hamnen 9 A—380/.	50.000: —	150.000: —	
	390	Avsättning till följande särskilda kapitalfonder:			
47.700: —		Kulturfonden, 1/5 av årets ränteavkastning Fa	48.000: —		
51.300: —		Trafikfonden, årets ränteavkastning Fa	46.500: —		
1.000.000: —		Särskilda fonden för allmänna byggnader	600.000: —		
129.920: —		Bostadssubventionsfonden (varav från konto 281,2 2.084: — och 481,2.. 27.436: —)	79.520: —	774.020: —	
50: —	392	Donationsjordsfonden, 1/10 av årets ränteavkastning Fa		50: —	2.049.670: —
5.535.899: —		Kronor			4.989.517: —

Driftinkomster:

1.000: —	270,1	Bötesmedel		1.500: —	
		Byggnadsbidrag för skolbyggnader:			
14.094: 20	270,2	Jakobsbergsskolan t. o. m. 1969	14.094: 20		
9.971: —		Herrgårdsskolan t. o. m. 1971	9.971: —		
11.256: 80		Korsängsskolan t. o. m. 1972	11.256: 80	35.322: —	36.822: —
		Ränta på utlämnade fasta lån:			
10.109: —	281,1	4.75 % ur Pensionsförsäkringsfonden		9.044: —	
1.937: —	281,2	Lån för insats i bostadsrättsförening	1.915: —		
455: —		Lån ur bostadssubventionsfonden	169: —	2.084: —	11.128: —
		Ränta på rörliga medel:			
3.000: —	283,1	Oguldna köpeskillingar	3.000: —		
1.586: —		Ogulden köpeskilling från landstinget	1.474: —	4.474: —	
285.251: —	283,2	Svenska statens 3 % obligat. 10.208.375: —	306.251: —		
7.700: —		Svenska statens 2 3/4 % obligationer av år 1949 (donationsjordsfonden) kr. 280.000: —	7.700: —	313.951: —	

174.211: —	283,3	Kulturfondens lån till Västerås stad och Byggnads AB Mimer	151.861: —		
5.400: —		Trafikfondens lån till Byggnads AB Mimer	7.200: —	159.061: —	
6.800: —	283,4	Egna fonders bankräkningar		8.600: —	
50.000: —	283,5	Övriga rörelsemedel		75.000: —	561.086: —
1.591.400: —	285,1	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)			1.849.700: —
10.000: —	285,2	Ränta på tekniska verkens förlagsmedel			10.000: —
—: —	290	Disposition ur skatteregleringsfonden			1.000.000: —
350: —	293,1	Källarfrihetsmedel			350: —
39.000: —	293,2	Hundskatt à 50: — per hund			42.000: —
230.000: —	293,3	Nöjesskatt, kommunala delen			240.000: —
2.000: —	293,4	Artistskatt			2.000: —
73: —	293,5	Tomtören			73: —
651.645: —	294	Överskott från 1950		383.015: —	
		Överskott i f. d. Skerikes kommuns räkenskaper		2.760: —	385.775: —
185.000: —	295	Utdebiteringsförskott (jfr konto 195,1)			—: —
—: —	296	Provisorisk skatteersättning (SF nr 568/1951)			139.200: —
11.542.301:—	297	Slutlig inkomstskatt för år 1950 enl. 1951 års taxering 1.706.080.50 skattekronor à 7: 35[2])	12.539.691: —		
./. 9.856.279: —		avgår i förskott erhållet år 1950 ..	./. 10.829.729: —	1.709.962: —	
—: —		För Skerike 4.284.80 skattekronor à 4: —[2])	17.139: 20		
—: —		Avgår i förskott erhållet år 1950	./. 15.082: 80	2.056: —	1.712.018: —
	299,1	Restantier:			
		För äldre år beräknas inflyta:			
		299,1—1943 och tidigare	100: —		
		299,1—1944	2.000: —		
		299,1—1945	10.000: —		
			12.100: —	—: —	
1.447.809: —	299,3	Fastighetsskatt enl. 1951 års taxering 207.947.65 skattekronor à 7: 35[2])		1.528.415: —	
—: —		För Skerike 709.70 skattekronor à 4: —[2])		2.838: —	1.531.253: —

2 Utdebiteringen fastställd stfm 27/10 1949 § 280 resp Skerike kommunalstämma 30/10 1949 § 5

	299,4	Preliminärskatt			
11.542.301:—		Förskott på 1952 års inkomstskatt 1.531.627.65 skattekronor à 8: 35[3])			12.789.090: —
					20.310.495: —
		Kapitalinkomster:			
22.412: —	481,1	Avbetalning på utlämnade fasta lån: 4.75 % ur Pensionsförsäkringsfonden		23.476: —	
17.286: —	481,2	Räntefria amorteringslån till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar	17.286: —		
9.524: —		Lån för insats i bostadsrättsförening	9.830: —		
718: —		Övriga lån ur bostadssubventionsfonden	320: —	27.436: —	50.912: —
18.018.311: —		Kronor			20.361.407: —

[3] Antalet skattekronor, som inkluderar Skerike, är upptaget med hänsyn taget till de nya ortsavdragen.

BILAGOR

1. Löne- och arvodesstat för år 1952.
2. Pensions- och understödsstat för år 1952.
3. Sammanställning över stadens pensionsavgifter år 1952.
4. Förteckning över fordonsersättningar (utelämnad för år 1952 på grund av ändrade beräkningsgrunder).
5. Förteckning över räntor på fasta tillgångar.
6. Lån, amorteringar och räntor år 1952.
7. Uppgift på låneskuld m. m. jämte grafisk framställning.
8. Uppgift på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering jämte grafisk framställning.
9. Stadens underställningsfria lånerätt.

Bilaga 1 till
skattestatens specialstater

Löne- och arvodesstat för år 1952

omfattande stadens på tjänsteförteckning uppförda befattningshavare, extra och tillfälliga befattningar, lärarepersonal, arvoden samt övrig icke kollektivanställd personal.

Löneplan

För staden gällande löneplan ansluter sig till statens löneplan nr 1, ortsgrupp 3 (jämför SFS nr 376/1947).

Dyrtidstillägg (fast tillägg)

på löner utgår med 33 % på första 500 kr. och 32 % på återstoden upp till högst 1.600 kr. pr månad (SFS 1947: 376, 1951: 465 och stfm 31/5 1951 § 151).

Tjänsteförteckning samt fullständig löneplan finnes intagen i Kommunal Författningssamling för Västerås stad nr 13/1948 sid. 15—21. Av stfm beslutade ändringar i tjänsteförteckningen t. o. m. 30/9 1951 har medtagits i lönestaten.

Pensionsavgifter

Stadens ordinarie befattningshavare äro befriade från skyldigheten att erlägga pensionsavgiftsandel.

Specifikation			Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
1 A 1. Stadsfullmäktige						
Arvode:						
Ordförande						1.500: —
		Kronor				1.500: —
1 A 2. Löne- och avtalsnämnd						
Arvoden:						
Ordförande					2.200: —	
2 ledamöter i arbetsutskottet à 400: —					800: —	
Dagarvoden till arbetsutskottet Fa					2.000: —	5.000: —
		Kronor				5.000: —
1 B. Stadsrevision						
Arvoden:						
Arvoden till stadsrevisorerna:						
7 ledamöter à 250: —						1.750: —
		Kronor				1.750: —
1 C 1. Gemensamma kostnader						
Arvode:						
Drätselkammarens ordförande						4.500: —
		Kronor				4.500: —
1 C 2. Stadskansli						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadsdirektör	Hedberg, Th.		46	49	23.496: —	
1:e Stadsombudsman	Siösteen, P.		36	39	17.736: —	
2:e Stadsombudsman	Martiin, S.		31	32	14.208: —	
Drätselassistent	Ekberg, G.		29	32	14.208: —	
Stadsvaktmästare[15])	Löfgren, E.		13	16	2.630: —	
D:o	Vakant		13	13	3.262: —	
Kanslibiträde	Österberg, I.		11	14	5.832: —	
D:o	Andersson, L.		11	12	5.352: —	
Kontorsbiträde	Bergström, S.		8	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Hedlund, I.		6	7	4.116: —	
D:o	Vakant		6	6	3.888: —	
					95.568: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 53.810: —	17.757: —					
32 % på 41.482: —	13.274: —				31.100: —	126.668: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Kanslinotarie				24	9.420: —	
Kontorsbiträde ½-tidsanställning				8	2.172: —	
Skrivbiträde					2.700: —	
Vaktmästarbiträde					2.625: —	
					16.917: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 13.497: —	4.454: —					
32 % på 3.420: —	1.094: —				5.600: —	22.517: —
Tillfällig arbetskraft						1.000: —
		Kronor				150.185: —

Specifikation		Löne- grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
1 C 3. Drätselkontor					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadskamrer	Wahlsten, F.	34	[7] 35	15.972: —	
1:e Stadsbokhållare	Eriksson, U.	24	27	11.172: —	
Kamrer	Jonsson, J.	23	26	10.560: —	
Kontorsföreståndare	Cederholm, Th.	21	24	9.420: —	
Stadsbokhållare	Redeborn, S.	18	19	7.152: —	
Stadsbokhållare	Vakant	18	18	6.828: —	
Stadskassör	Lundborg, H.	15	18	6.828: —	
Uppbördskassör	Råberg, P.	15	18	6.828: —	
Inkasserare	Högberg, G.	14	17	6.564: —	
Kontorist	Svensson, A.	13	16	6.312: —	
Vaktmästare	Pettersson, R.	12	13	5.592: —	
Kanslibiträde	Erikson, M.	11	[4] 13	5.772: —	
Kontorsbiträde	Lönnqvist, V.-B.	8	11	5.112: —	
D:o	Dahlin, A.	8	[9] 10	4.944: —	
D:o	Lundmark, A.	8	9	4.596: —	
D:o	Ludvigsson, I.	8	9	4.596: —	
D:o	Björkman, U.	8	8	4.344: —	
D:o	Zeidlitz, K.	8	8	4.344: —	
D:o	Westholm, U.	8	8	4.344: —	
Telefonist	Anehag, S.	8	[4] 8	4.533: —	
D:o	Jansson, D.	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Eriksson, M.	6	7	4.116: —	
D:o	Vakant	6	6	3.888: —	
D:o	Vakant	6	6	3.888: —	
				152.049: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 124.413: —	41.056: —				
32 % på 27.636: —	8.844: —			49.900: —	201.949: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
1 Kontorsassistent			14	5.832: —	
1 Kontorsbiträde............................			7	4.116: —	
2 Skrivbiträden			6	7.776: —	
3 Skrivbiträden				9.000: —	
För normala löneförhöjningar				1.000: —	
				27.724: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 27.724: —				9.200: —	
Tillfälliga biträden inkl. sjuk- och semestervikarier				7.000: —	43.924: —
Arvode:					
Nöjesskattekontroll					1.000: —
	Kronor				246.873: —

Specifikation		Löne-grad	Lönes:ma klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
1 C 4. Drätselkammarens byggnadstekniska byrå.					
Extra och tillfälliga befattningar samt arvoden Fa					
Byggnadsintendent (kontraktsanställd 1/11 1950 —31/10 1953)				16.272: —	
Byggnadsingenjör				9.000: —	
				25.272: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 12.000: — 3.960: —					
32 % på 13.272: — 4.247: — ..				8.300: —	33.572: —
3 Byggnadskontrollanter				36.000: —	
Tillfällig arbetskraft				5.000: —	41.000: —
Kronor					74.572: —
1 Ö. Övriga ändamål					
Arvoden:					
Arvoden till ledamöter i stadens samtliga samarbetsnämnder (5: — per sammanträde; jfr stfm 29/4 1948 § 134, 30/6 1948 § 205 samt dk 4/1 1950 § 12) Fa					1.000: —
Kronor					1.000: —
2 A. Magistrat och rådhusrätt					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Borgmästare	Rylander, O.	48	51	24.696: —	
Rådman	Höijer, F.	36	39	17.736: —	
D:o	Lindheimer, M.	36	39	17.736: —	
D:o	Carlbom, J.	36	39	17.736: —	
Assessor	Vakant	32	32	14.208: —	
Magistratsvaktmästare	Thorell, H.	14	17	6.564: —	
Kontorist	Steen, L.	13	16	6.312: —	
Kontorsbiträde	Carlsson, A.-L.	8	11	5.112: —	
D:o	Eriksson, M.	8	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Halvarsson, T.	6	7	4.116: —	
D:o	Vakant	6	6	3.888: —	
				122.964: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 59.976: — 19.792: —					
32 % på 57.492: — 18.397: — ..				38.200: —	161.164: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
2 Skrivbiträden				7.800: —	
Vaktmästarbiträde				2.370: —	
				10.170: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 10.170: —				3.400: —	
				13.570: —	

Specifikation	Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Vikarier för rådhusrättens ledamöter			16.000: —	
Tillfälliga biträden			6.500: —	36.070: —
Arvoden Fa				
Ersättning till nämndemän (jfr stfm 30/10 1947 § 307; 20: — per rättegångsdag)			13.000: —	
Ersättning till medlare (jfr stfm 25/1 1951 § 9; 20: — för varje medlingsuppdrag)			1.500: —	
Ersättning till stämningsmän för delgivningar ..			100: —	14.600: —
Kronor				211.834: —

2 B 1. Polisväsen och fångvård

Ordinarie befattningshavare Fa

Polismästare	Vakant	36	36	16.224: —
Poliskommissarie	Stahre, H.	23	26	10.560: —
Kriminalkommissarie	Wilke, J.	23	23	8.904: —
Polisöverkonstapel	Wass, E.[13])	19	22	6.309: —
D:o	Vakant fr. o. m. 1/10 ..	19	19	1.788: —
D:o	Dahlin, G.	19	22	8.412: —
D:o	Persson, G.	19	22	8.412: —
D:o	Rosdahl, E.	19	22	8.412: —
D:o	Rydert, B.	19	22	8.412: —
D:o	Forshäll, K.	19	22	8.412: —
D:o	Runfeldt, H.	19	[7]) 21	8.172: —
Bitr. polisöverkonstapel	Weidfeldt, Y.	16	19	7.152: —
D:o	Eriksson, B.	16	19	7.152: —
D:o	Liljeqvist, E.	16	19	7.152: —
D:o	Johansson, J. A.	16	18	6.828: —
Kriminalöverkonstapel	Lundkvist, C.	19	22	8.412: —
D:o	Imberg, H.	19	22	8.412: —
D:o	Karlström, G.	19	21	7.932: —
D:o	Vakant	19	19	7.152: —
D:o	Vakant	19	19	7.152: —
Kriminalkonstapel	Rebermark, F.	16	19	7.152: —
D:o	Calmgård, A.	16	19	7.152: —
D:o	Granath, H.	16	19	7.152: —
D:o	Wajle, A.	16	19	7.152: —
D:o	Byström, S.	16	19	7.152: —
D:o	Bjureland, S.	16	19	7.152: —
D:o	Jansson, U.	16	19	7.152: —
D:o	Alin, G.	16	19	7.152: —
D:o	Offe, A.	16	19	7.152: —
D:o	Brinkmark, T.	16	19	7.152: —
D:o	Johansson, K. I.	16	[7]) 18	6.990: —
D:o	Forsberg, A.	16	17	6.564: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Poliskonstapel	Fäldt, I.	14	17	6.564: —	
D:o	Rydén, U.	14	17	6.564: —	
D:o	Bergenhem, J.	14	17	6.564: —	
D:o	Johansson, G.	14	17	6.564: —	
D:o	Berglund, G.	14	17	6.564: —	
D:o	Bergström, H.	14	17	6.564: —	
D:o	Bylander, J.	14	17	6.564: —	
D:o	Carlsson, H.	14	17	6.564: —	
D:o	Newin, C.	14	17	6.564: —	
D:o	Verlestam, Th.	14	17	6.564: —	
D:o	Bäckman, G.	14	17	6.564: —	
D:o	Bäckström, S.	14	17	6.564: —	
D:o	Bergström, M.	14	17	6.564: —	
D:o	Sundström, O.	14	17	6.564: —	
D:o	Larsson, C. E.	14	17	6.564: —	
D:o	Johansson, B.	14	17	6.564: —	
D:o	Tengström, S.	14	[4]) 16	6.501: —	
D:o	Nygren, R.	14	16	6.312: —	
D:o	Wrige, S.	14	16	6.312: —	
D:o	Hammarsten, L.	14	16	6.312: —	
D:o	Sten, R.	14	16	6.312: —	
D:o	Johansson, L.	14	16	6.312: —	
D:o	Edin, E.	14	16	6.312: —	
D:o	Ericson, L.	14	16	6.312: —	
D:o	Hallgren, T.	14	[5]) 15	6.232: —	
D:o	Eriksson, S.	14	[10]) 15	6.132: —	
D:o	Bengtsson, K. F.	14	[10]) 15	6.132: —	
D:o	Hedeby, S.	14	[10]) 15	6.132: —	
D:o	Eriksson, H.	14	15	6.072: —	
D:o	Johansson, B.	14	15	6.072: —	
D:o	Karlsson, S.	14	15	6.072: —	
D:o	Skoglund, G.	14	15	6.072: —	
D:o	Torneryd, H.	14	15	6.072: —	
D:o	Öberg, I.	14	15	6.072: —	
D:o	Ahlblom, A.	14	[8]) 14	5.932: —	
D:o	Lundin, T.	14	[8]) 14	5.932: —	
D:o	Kronstrand, S.	14	[10]) 14	5.892: —	
D:o	Lagander, S.	14	[8]) 14	5.932: —	
D:o	Körberg, R.	14	14	5.832: —	
D:o	Thulin, H.	14	14	5.832: —	
D:o	Persson, E.	14	14	5.832: —	
D:o	Andersson, S.	14	14	5.832: —	
D:o	Löfgren, B.	14	14	5.832: —	
D:o	Linderoth, B.	14	14	5.832: —	
D:o	Nordin, S.	14	14	5.832: —	
D:o	Wallin, F.	14	14	5.832: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Poliskonstapel	Wahlström, N.	14	14	5.832: —	
D:o	Eriksson, S.	14	14	5.832: —	
D:o	Bergström, G.	14	14	5.832: —	
D:o	Götheden, G.	14	14	5.832: —	
D:o	Hamrin, K.	14	14	5.832: —	
D:o	Häll, H.	14	14	5.832: —	
D:o	Östblom, S.	14	14	5.832: —	
D:o	Vakanta (3 tjänster)..	14	14	17.496: —	
Polissyster	Norryd, A.	14	[4]) 16	6.501: —	
Kanslibiträde	Welander, M.	11	11	5.112: —	
Kontorsbiträde	Gålbom, M.	8	9	4.596: —	
D:o	Jonsson, M.	8	9	4.596: —	
D:o	Vakant	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Karlsson, V.	6	7	4.116: —	
D:o	Grandin, I.	6	7	4.116: —	
D:o	Dahl, I.	6	7	4.116: —	
D:o	Vakant	6	6	3.888: —	
				633.253: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 559.548: —	184.651: —				
32 % på 73.705: —	23.586: —			208.300: —	841.553: —

Extra och tillfälliga befattningar Fa

Vikarie för polismästaren	1.000: —	
Sjuk-, semester- och tjänstledighetsvikarier (10 man under 7 månader à 446: — lk 12)	31.220: —	
2 Skrivbiträden	7.000: —	
Extra skrivhjälp	3.000: —	
Vaktmästare	3.400: —	
	45.620: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 45.620: —	15.100: —	60.720: —
Kronor		902.273: —

2 B 3. Åklagarväsen

Ordinarie befattningshavare Fa

Stadsfiskal	Hellekant, H.	36	39	17.736: —	
Bitr. stadsfiskal	Vakant	31	31	13.620: —	
Kontorsbiträde	Bergin, K.	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Löfgren, I.	6	6	3.888: —	
				39.588: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 20.232: —	6.676: —				
32 % på 19.356: —	6.194: — ..			12.900: —	52.488: —

Tillfälliga befattningar Fa

Vikarier under semester och tjänstledighet	3.000: —
Kronor	55.488: —

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
3 B 1. Uppbördsverk					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Kronokamrer	Karlsson, O.	32	35	15.720: —	
1:e Uppbördsass.	Dahlberg, Å.	22	25	9.984: —	
Uppbördsassistent	Brandhill, R.	20	22	8.412: —	
Uppbördskontrollant	Vakant	15	15	6.072: —	
Kanslibiträde	Andersson, I.	11	14	5.832: —	
D:o	Hultgren, E.	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde	Engwall, E.	8	[10]) 10	4.923: —	
D:o	Carlsson, K.	8	[10]) 8	4.407: —	
D:o	Nedza, S.	8	9	4.596: —	
D:o	Westerlund, U.	8	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Gustafsson, M.	6	[11]) 7	4.154: —	
D:o	Carlman, L.	6	[7]) 6	4.002: —	
D:o	Johansson, U.	6	6	3.888: —	
D:o	Andersson, S.	6	6	3.888: —	
D:o	Ekström, G.	6	6	3.888: —	
D:o	Vakant	6	6	3.888: —	
				94.346: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 78.158: — 25.792: —					
32 % på 16.188: — 5.180: — ..				31.000: —	125.346: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
1 Skrivbiträde			7	4.116: —	
3 D:o			6	11.664: —	
				15.780: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 15.780: —				5.300: —	
Extra arbetskraft Fa				8.000: —	29.080: —
	Kronor				154.426: —

3 B 2. Taxeringskontor		
Arvoden:		
Föreståndare	1.600: —	
Tillfälliga biträden Fa	5.200: —	
	6.800: —	
Ersättning till ledamöter i taxeringsnämnder (beräknat efter 3: — pr timme) (stfm 31/8 1950 § 197) Fa	6.000: —	
Arvoden till biträden åt taxeringsnämndsordförandena (fördelas efter antalet skattskyldiga inom resp. distrikt) Fah	5.000: —	17.800: —
Kronor		17.800: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
3 C. Exekutionsverk					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsfogde	Berglind, O.	34	37	16.728:—	
Exekutor	Sundquist, J.	15	18	6.828:—	
D:o	Ullberg, K.-E.	15	18	6.828:—	
D:o	Hult, O.	15	[7]) 17	6.696:—	
D:o	Looström, T.	15	[7]) 16	6.438:—	
D:o	Karlström, O.	15	16	6.312:—	
Kanslibiträde	Eriksson, B.	11	14	5.832:—	
D:o	Skog, G.	11	14	5.832:—	
Kontorsbiträde	Åkerlind, G.	8	10	4.860:—	
Skrivbiträde	Hedberg, I.-B.	6	7	4.116:—	
				70.470:—	
Dyrtidstillägg: 33 % på 56.640:— 18.691:—					
32 % på 13.830:— 4.426:— ..				23.200:—	93.670:—
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
6 skrivbiträden				18.396:—	
1 Exekutor				3.600:—	
				21.996:—	
Dyrtidstillägg: 33 % på 21.996:—				7.300:—	
				29.296:—	
Semestervikarie för stadsfogden				1.280:—	
Tillfälliga skrivbiträden				5.000:—	35.576:—
Ersättning för indragna sportler					
(Stfm § 276/1946 § 113/1949)[18])					
Stadsfogde	Berglind, O.			4.000:—	
Exekutor	Sundquist, J.			666:—	
D:o	Ullberg, K.-E.			666:—	
D:o	Hult, O.			125:—	
D:o	Looström, T.			100:—	5.557:—
	Kronor				134.803:—

4 A. Stadsarkitektkontor					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsarkitekt	Bohlin, P.	39	41	18.768:—	
Stadsplanearkitekt	Tideström, B.	35	36	16.224:—	
Byggnadsinspektör	Löckert, K.-A.	29	30	13.032:—	
Bitr. byggnadsinsp.	Jansson, K. J.	23	25	9.984:—	
Underingenjör	Adolvsson, S.	20	20	7.488:—	
1:a Kartriterska	Roseen, E.	11	14	5.832:—	
Kartriterska	Edberg, R.	10	11	5.112:—	

Specifikation			Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Kontorsbiträde	Siegert, U.		8	9	4.596: —	
Skrivbiträde	Jansson, E.		6	6	3.888: —	
					84.924: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 49.428: —		16.311: —				
32 % på 35.496: —		11.359: — ..			27.700: —	112.624: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
3 bitr. arkitekter				26	31.680: —	
Ritbiträde					4.920: —	
Kartriterska				9	4.596: —	
					41.196: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 27.516: —		9.080: —				
32 % på 13.680: —		4.378: — ..			13.500: —	54.696: —
Tillfälliga befattningar						3.000: —
Arvoden:						
Ordförandearvode					600: —	
Arvoden till ledamöter i byggnadsnämnden Fa					1.500: —	2.100: —
		Kronor				172.420: —

4 B. Stadsingenjörskontor

Ordinarie befattningshavare Fa						
Stadsingenjör	Gustavsson, G.		35	38	17.232: —	
Mätningsingenjör	Norling, A.		29	29	12.408: —	
Byråtekniker	Håkansson, E.		21	22	8.412: —	
D:o	Jansson, S.		21	24	9.420: —	
D:o	Spuhl, P.		21	23	8.904: —	
Underingenjör	Lager, C. Th.		20	23	8.904: —	
Mätningstekniker	Bigård, E.		18	[5]) 19	7.376: —	
D:o	Edmark, H.		18	18	6.828: —	
D:o	Johansson, I.		18	21	7.932: —	
Vaktmästare	Holmberg, L.-E.		12	13	5.592: —	
1:a Kartriterska	Anderstedt, E.		11	13	5.592: —	
Kartriterska	Eriksson, G.		10	10	4.860: —	
D:o	Vakant		10	10	4.860: —	
D:o	Vakant		10	10	4.860: —	
					113.180: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 79.764: —		26.322: —				
32 % på 33.416: —		10.693: — ..			37.100: —	150.280: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Mätningstekniker				17	6.564: —	
2 Mätningsbiträden				13	11.184: —	

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Ritbiträde			9	4.596: —	
2 Kartriterskor			9	9.192: —	
				31.536: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 30.972: — 10.220: —					
32 % på 564: — 180: — ..				10.400: —	41.936: —
Arvodesanställd personal Fa					
Kartriterska				4.860: —	
Arkivbiträde				4.344: —	
				9.204: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 9.204: —				3.100: —	
				12.304: —	
Praktikanter				10.500: —	22.804: —
	Kronor				215.020: —

5 A. Civilförsvar

Arvode:

Förrådsförvaltare		2.000: —
	Kronor	2.000: —

6. Brandförsvar

Ordinarie befattningshavare Fa

Brandchef	Vakant	29	29	12.408: —
Vice brandchef	Werngren, O.	23	26	10.560: —
Brandkapten	Lindberg, K.-E.	20	21	7.932: —
Brandmästare	Nystrand, E.	18	21	7.932: —
D:o	Hjort, H.	18	21	7.932: —
D:o	Thoor, E.	18	21	7.932: —
Brandförman	Hellström, E.	16	19	7.152: —
D:o	Larsson, G.	16	19	7.152: —
D:o	Nordin, A.	16	19	7.152: —
D:o	Thorgren, R.	16	18	6.828: —
D:o	Eriksson, K.	16	[8]) 17	6.674: —
D:o	Nystrand, T.	16	[10]) 17	6.630: —
Brandman	Thörning, S.	14	17	6.564: —
D:o	Schenning, J.	14	17	6.564: —
D:o	Johansson, K.	14	17	6.564: —
D:o	Danielsson, G.	14	17	6.564: —
D:o	Karlsson, K.	14	17	6.564: —
D:o	Dahlström, K.	14	17	6.564: —
D:o	Strömberg, N.	14	17	6.564: —
D:o	Janderberg, B.	14	16	6.312: —
D:o	Sahlberg, R.	14	16	6.312: —

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Brandman	Bernström, A.	14	16	6.312: —	
D:o	Norling, K.	14	16	6.312: —	
D:o	Bergkvist, R.	14	16	6.312: —	
D:o	Peterson, R.	14	16	6.312: —	
D:o	Medin, C.-Å.	14	16	6.312: —	
D:o	Schöldström, K.	14	[11]) 15	6.112: —	
D:o	Sahlberg, E.	14	16	6.312: —	
D:o	Lantz, H.	14	15	6.072: —	
D:o	Johansson, E.	14	15	6.072: —	
D:o	Larsson, E.	14	15	6.072: —	
D:o	Björklund, T.	14	15	6.072: —	
D:o	Andersson, C.-A.	14	[5]) 14	5.992: —	
D:o	Eriksson, I.	14	[4]) 14	6.012: —	
D:o	Carlsson, C.-A.	14	[5]) 14	5.992: —	
D:o	Eidmén, S.	14	14	5.832: —	
D:o	Axelsson, O.	14	14	5.832: —	
D:o	Eriksson, P.-O.	14	14	5.832: —	
D:o	Pettersson, L.	14	14	5.832: —	
D:o	Johansson, S.	14	14	5.832: —	
D:o	Andersson, E.	14	14	5.832: —	
D:o	Hassel, H.	14	14	5.832: —	
D:o	Vakanta (2 tjänster)[16])	14	14	11.664: —	
				293.612: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 262.472: —	86.615: —				
32 % på 31.140: —	9.964: —..			96.600: —	390.212: —
Extra befattningar Fa					
Skrivbiträde			5	3.672: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 3.672: —				1.300: —	4.972: —
Arvoden:					
Skorstensfejarmästare (för eldstadsbesiktningar 400 kr.)					450: —
Vikarier under semester, sjukdom, tjänstledighet m. m.					40.000: —
Borgarbrandkåren Fa					
1 chef				635: —	
3 förmän à 486: —				1.458: —	
36 man à 376: —				13.536: —	
Ålderstillägg 69 à 55: —				3.795: —	
Timersättningar för brandtjänst m. m.				9.266: —	
Ersättningar för vakt och beredskap under fritid				10.200: —	
Semesterlön				1.100: —	
Sjukersättning				660: —	40.650: —
	Kronor				476.284: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
7 A. Fastighetskontor					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Fastighetschef	Elghufvud, G.	35	[10]) 36	16.350: —	
Fastighetsingenjör	Söderström, P.	27	28	11.784: —	
Fastighetsförvalt.	Söderström, S.	24	26	10.560: —	
Fastighetsassistent	Lundquist, J.	22	22	8.412: —	
Underingenjör	Tanmark, S.	20	21	7.932: —	
Fastighetsförman	Ericsson, H.	16	18	6.828: —	
Kontorsbiträde	Helgeson, I.	8	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Dahlström, M.	6	6	3.888: —	
Skrivbiträde	Wongheer, I.	6	6	3.888: —	
				74.502: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 48.636: —	16.050: —				
32 % på 25.866: —	8.277: — ..			24.400: —	98.902: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Bitr. fastighetsförvaltare			18	6.828: —	
Kartriterska			8	4.344: —	
Skrivbiträde			6	3.888: —	
D:o ...				3.000: —	
D:o ...				2.460: —	
För normala löneförhöjningar				1.000: —	
				21.520: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 20.692: —	6.828: —				
32 % på 828: —	265: — ..			7.100: —	
				28.620: —	
Tillfällig arbetskraft inkl. sjuk- och semestervikarier				8.000: —	36.620: —
	Kronor				135.522: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
7 D 1. Jordbruksrörelse					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Förvaltare	Vakant	26	26	10.560: —	
Inspektor	Jansson, L.	18	[5]) 19	7.376: —	
Befallningsman	Kohlén, A.	15	18	6.828: —	
D:o	Hermansson, K.	15	18	6.828: —	
D:o	Andersson, S.	15	17	6.564: —	
				38.156: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 30.000: —	9.900: —				
32 % på 8.156: —	2.610: — ..			12.600: —	50.756: —
	Kronor				50.756: —

Specifikation		Löne- grad	Löne- klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
7 D 2. Skogar					
Arvode:					
Jägmästare					1.000: —
	Kronor				1.000: —
7 E. Hyresfastigheter.					
2 Stadshotell					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Eldare	Olsson, E.	11	14	5.832: —	
Dyrtidstillägg 33 % på 5.832: —				2.000: —	7.832: —
	Kronor				7.832: —
7 F 2. Pensionärshem					
Arvoden:					
Inkasserare av hyror				1.000: —	
Föreståndarinna Mården nr 2				280: —	
Föreståndarinna Gulmåran nr 2				1.600: —	
Diverse Fa				520: —	3.400: —
	Kronor				3.400: —
8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Byggnadschef	Schiött, F.	39	42	19.320: —	
1:e ingenjör	Dahné, G.	29	31	13.620: —	
Ingenjör	Wrange, L.	29	29	12.408: —	
Verkmästare	Dahlström, L.	20	[12]) 20	7.525: —	
Vägtekniker	Hedberg, E.	18	21	7.932: —	
D:o	Lundell, E.	18	20	7.488: —	
D:o	Annerskog, R.	18	18	6.828: —	
Bokhållare	Sjöborg, A.	18	21	7.932: —	
Vägmästare	Nilsson, S.	17	19	7.152: —	
D:o	Öhrndalen, C.	17	19	7.152: —	
D:o	Vakant	17	17	6.564: —	
Byggnadsförman	Vestling, S.	17	19	7.152: —	
Tekniker	Ferngren, E.	17	18	6.828: —	
Renhållningsförman	Lindvall, G.	15	18	6.828: —	
Utsättare	Vakant	15	15	6.072: —	
Kartriterska	Nestvall, U.	10	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Zeidlitz, A.	6	[7]) 7	4.230: —	
				139.891: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 99.090: —	32.700: —				
32 % på 40.681: —	13.018: —			45.800: —	185.691: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Tidskrivare				3.600: —	
2 utsättare				9.200: —	
3 hantlangare				10.600: —	
				23.400: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 23.400: —				7.800: —	
Praktikanter				3.000: —	34.200: —
	Kronor				219.891: —

8 B 4. Drätselkammarens förråd

Ordinarie befattningshavare Fa					
Förman	Nilsson, H.	15	17	6.564: —	
Kontorsbiträde	Sjöholt, M.[1])	8	8	4.344: —	
				10.908: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 10.344: —	3.413: —				
32 % på 564: —	180: —			3.600: —	14.508: —
	Kronor				14.508: —

8 B 5. Grustag

Ordinarie befattningshavare Fa					
Förman[19])	Ståhl, E.	11	14	5.832: —	
Maskinist	Lundborg, E.	11	14	5.832: —	
				11.664: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 11.664: —				3.900: —	15.564: —
	Kronor				15.564: —

8 B 8. Hästar

Ordinarie befattningshavare Fa					
Körkarl[19])	Widén, B.	10	13	5.592: —	
D:o[19])	Bergkvist, S.	10	13	5.592: —	
D:o[19])	Gustafsson, I.	10	13	5.592: —	
				16.776: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 16.776: —				5.600: —	22.376: —
	Kronor				22.376: —

8 C. Parkförvaltning

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsträdgårdsmästare	Blomqvist, I.	26	29	12.408: —	
Assistent	Wadensjö, G.	20	22	8.412: —	
Trädgårdsmästare	Lindkvist, A.	17	20	7.488: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Parkförman	Hagström, E.	16	19	7.152: —	
D:o	Palm, B.	16	16	6.312: —	
Förrådsförman	Hagström, A.	16	19	7.152: —	
Kontorsbiträde	Lundahl, U.-G.	8	10	4.860: —	
				53.784: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 40.860: —	13.484: —				
32 % på 12.924: —	4.136: — ..			17.700: —	71.484: —

Extra och tillfälliga befattningar Fa

Tillfällig arbetskraft	3.000: —
Kronor	74.484: —

9 A. Hamnar

Ordinarie befattningshavare Fa

Hamnkapten	Carlsson, F.	30	33	14.712: —	
Hamnmästare	Bergkvist, E.	22	25	9.984: —	
Kranmästare	Nygren, A.	20	21	7.932: —	
Fartygsbefälhavare	Sander, N.	17	20	7.488: —	
Maskinist	Carlsson, G.	15	18	6.828: —	
Kranreparatör	Damberg, A.	13	16	6.312: —	
Bitr. maskinist	Johansson, T.	13	[8]) 14	5.932: —	
Kontorist	Eriksson, S.	13	14	5.832: —	
Kanslibiträde	Helmersson, R.	11	14	5.832: —	
Skrivbiträde	Wallner, I.	6	7	4.116: —	
				74.968: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 57.712: —	19.045: —				
32 % på 17.256: —	5.522: — ..			24.600: —	99.568: —

Extra och tillfälliga befattningar Fa

Tillfälliga biträden och vikarier	3.000: —	
Tillfällig arbetskraft för bogserbåten och kranreparationer (ej kollektivanst.)	3.500: —	6.500: —

Arvoden:

Ordförande	600: —	
Tantiem till fartygsbefälhavare Fa	2.800: —	3.400: —
Kronor		109.468: —

10 C. Johannisbergs flygfält

Arvoden:

Flygplatschef	150: —	
Flygplatsvakt	400: —	550: —
Kronor		550: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
10 D 1. Färjor					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Kapten	Aleblad, G.	17	18	6.828: —	
Maskinist	Hornedal, E.	14	14	5.832: —	
				12.660: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 11.832: — 3.905: —					
32 % på 828: — 265: — ..				4.200: —	16.860: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Kapten				3.000: —	
Besättningsmän				4.500: —	
Biljettförsäljerska				2.000: —	
Vikarier och extra arbetskraft				5.000: —	
				14.500: —	
Arvode:					
Redare				800: —	15.300: —
	Kronor				32.160: —
10 D 2. Motorfartyget					
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Kapten				8.400: —	
Besättningsman				1.600: —	
Vikarier och extra arbetskraft				4.000: —	14.000: —
	Kronor				14.000: —
11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Överingenjör	Sintorn, J.	41	44	20.496: —	
Kontorschef	Wennberg, E.	25	28	11.784: —	
Stadsbokhållare[1])	Lindgren, Y.	18	18	6.828: —	
Förrådsförman	Eriksson, T.	16	16	6.312: —	
D:o[1])	Vakant	16	16	6.312: —	
Bokhållare	Lundborg, H.	14	17	6.564: —	
Kontorsbiträde	Hjort, I.	8	11	5.112: —	
D:o	Vakant	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Öhrvall, K.	6	7	4.116: —	
D:o	Vakant	6	6	3.888: —	
Avläsareförman	Nilsson, E.	15	18	6.828: —	
1:e Avläsare	Högberg, E.	14	17	6.564: —	
Avläsare	Söderberg, T.	13	16	6.312: —	
D:o	Sundvall, S.	13	16	6.312: —	
D:o	Hellgren, H.	13	16	6.312: —	

Specifikation			Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Avläsare	Thorin, E.		13	14	5.832: —	
D:o	Haglund, F.		13	14	5.832: —	
Ritare	Flink, E.		15	18	6.828: —	
D:o	Haglund, N.		14	15	6.072: —	
Kartriterska	Jonsson, M.		10	11	5.112: —	
					137.760: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 112.236: —		37.038: —				
32 % på 24.228: —		7.753: —			44.800: —	182.560: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Kanslibiträde				10	4.860: —	
Förrådsbokförare				9	4.596: —	
2 Skrivbiträden				6	7.776: —	
D:o				5	3.672: —	
D:o				4	3.492: —	
D:o					2.700: —	
Kontorselev					1.860: —	
2 Springpojkar					3.780: —	
Ritare					4.800: —	
Kartriterska				8	4.344: —	
Ritbiträde					2.400: —	
Tillfällig arbetskraft					6.000: —	
För normala löneförhöjningar					2.720: —	
					53.000: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 53.000: —					17.500: —	70.500: —
Arvode:						
Ordförande						1.500: —
		Kronor				254.560: —

11 B. Gasverk

			Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Ordinarie befattningshavare Fa						
Förvaltning						
Gasverksingenjör	Vakant		31	31	13.620: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 6.000: —		1.980: —				
32 % på 7.620: —		2.438: —			4.500: —	18.120: —
Tillverkning						
Gasmästare	Tibbling, K.		19	22	8.412: —	
Driftförman	Tilling, B.		16	18	6.828: —	
Gasverkseldare[19])	Larsson, G.		13	16	6.312: —	
Gasverkseldare[19])	Pettersson, R.		13	16	6.312: —	
Gasverkseldare[19])	Andersson, E.		13	16	6.312: —	
Gasverkseldare[19])	Carlsson, A.		13	16	6.312: —	

Specifikation			Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Gasverkseldare[19])	Östlund, E.		13	16	6.312: —	
Gasverkseldare[19])	Johansson, K.		13	16	6.312: —	
					53.112: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 48.000: —		15.840: —				
32 % på 5.112: —		1.635: —			17.500: —	70.612: —
Distribution						
Mätartekniker	Nobrant, G.		19	19	7.152: —	
Mätarjusterarförman	Johansson, N.		15	18	6.828: —	
					13.980: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 12.000: —		3.960: —				
32 % på 1.980: —		633: —			4.600: —	18.580: —
Extra befattningar Fa						
Förvaltning						
Bitr. driftingenjör				22	8.412: —	
Skrivbiträde					2.160: —	
Springpojke					1.740: —	
För normala löneförhöjningar					688: —	
					13.000: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 10.588: —		3.494: —				
32 % på 2.412: —		771: —			4.300: —	17.300: —
		Kronor				124.612: —

11 C. Elverk

Ordinarie befattningshavare Fa

Förvaltning						
Elverksingenjör	Hede, O.		31	33	14.712: —	
Driftingenjör	Heimer, F.[14])		26	29	10.340: —	
D:o	Vakant fr. o. m. 1/11		26	26	1.760: —	
Byråingenjör	Lindblom, K.-E.		24	26	10.560: —	
Installationsingenjör	Wiberg, H.		21	23	8.904: —	
					46.276: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 24.000: —		7.920: —				
32 % på 22.276: —		7.128: —			15.100: —	61.376: —
Tillverkning						
Maskinist	Jävert, E.		13	16	6.312: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 6.000: —		1.980: —				
32 % på 312: —		100: —			2.100: —	8.412: —

Specifikation		Löne-grad	Lönes:ma klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Distribution					
Verkmästare	Björk, H.	19	[11] 21	8.012: —	
Mätartekniker	Johansson, A.	19	19	7.152: —	
Montörförman	Lagerkvist, G.	17	19	7.152: —	
Arbetsförman	Lundkvist, H.	16	19	7.152: —	
1:e Montör	Göthberg, G.	14	17	6.564: —	
D:o	Johansson, K.	14	17	6.564: —	
D:o	Engström, E.	14	17	6.564: —	
D:o	Gustavsson, H.	14	17	6.564: —	
D:o	Jansson, E.	14	17	6.564: —	
D:o	Morberg, J.	14	17	6.564: —	
Mätarjusterare	Björklund, M.	13	16	6.312: —	
D:o	Molin, A.	13	15	6.072: —	
				81.236: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 72.000: —	23.760: —				
32 % på 9.236: —	2.955: — ..			26.800: —	108.036: —
Extra befattningar Fa					
Distribution					
Mätarjusterare			16	6.312: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 6.000: —	1.980: —				
32 % på 312: —	100: —			2.100: —	8.412: —
	Kronor				186.236: —

12 A 1. Allmän hälsovård

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsläkare	Andrén, G.	27	30	13.032: —	
Byråföreståndare	v. Malmborg, C.	21	23	8.904: —	
Distriktsläkare	Ericsson, T.	16	[4] 16	6.501: —	
D:o	Jorde, A.	16	[7] 16	6.438: —	
Bostadsinspektris	Graffner-Lindberg, C. ..	15	[12] 16	6.333: —	
Hälsovårdsinspektör	Gustafsson, G.	15	18	6.828: —	
D:o	Langgren, S.	15	16	6.312: —	
D:o	Jonsson, S.	15	16	6.312: —	
D:o	Björklund, C.	15	[7] 15	6.192: —	
				66.852: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 54.000: —	17.820: —				
32 % på 12.852: —	4.112: — ..			22.000: —	88.852: —
Extra befattningar Fa					
Hälsovårdsinspektör			14	5.832: —	
Skrivbiträde			7	4.116: —	
				9.948: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 9.948: —				3.300: —	13.248: —

Specifikation	Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Arvoden Fa				
Tjänsteläkarnas semestervikarier			3.500: —	
Svampkontrollant			400: —	3.900: —
Jourtjänst				
Läkare (25: — per journatt till privatpraktiserande läkare; stfm 22/12 1949 § 385) Fa			4.025: —	
Tandläkare			700: —	4.725: —
Kronor				110.725: —

12 A 2. Poliklinik

Extra och tillfälliga befattningar Fa				
Poliklinikssköterska			1.909: —	
Semestervikarie			147: —	
			2.056: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 2.056: —			700: —	2.756: —
Arvoden:				
Läkare (statsbidrag; jfr konto 12 A 2—270)				5.000: —
Kronor				7.756: —

13 AB. Vatten- och avloppsverk

Ordinarie befattningshavare Fa

Förvaltning					
Vattenverksingenjör	Ekman, C.-E.	34	35	15.720: —	
1:e Byråingenjör	Vakant	29	29	12.408: —	
Driftingenjör	Sjöström, H.	26	27	11.172: —	
Byråingenjör	Karlsson, Å.	24	[2]) 25	10.512: —	
Avsynare	Karlsson, Th.	17	20	7.488: —	
				57.300: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 30.000: —	9.900: —				
32 % på 27.300: —	8.736: — ..			18.700: —	76.000: —
Tillverkning					
Maskinmästare[17])	Vakant	19	19	3.576: —	
Maskinist	Andersson, B.	13	16	6.312: —	
D:o	Kajbrink, J. A.	13	13	5.592: —	
				15.480: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 14.592: —	4.815: —				
32 % på 888: —	284: — ..			5.100: —	20.580: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Distribution					
Transportmästare	Allöv, T.	20	[11]) 20	7.562: —	
Schaktmästare	Johansson, Y.	19	[5]) 20	7.784: —	
Rörnätsförman	Österberg, E.	17	20	7.488: —	
Arbetsförman	Engström, T.	16	18	6.828: —	
Utsättare	Larevall, B.	15	15	6.072: —	
Maskinist	Andersson, Th.	13	16	6.312: —	
D:o	Johansson, J.	13	15	6.072: —	
D:o	Killberg, H.	13	14	5.832: —	
				53.950: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 47.832: —	15.784: —				
32 % på 6.118: —	1.957: — ..			17.800: —	71.750: —
Extra befattningar Fa					
Distribution					
Laboratoriebiträde			13	5.592: —	
D:o ..				3.000: —	
Skrivbiträde			6	3.888: —	
För normala löneförhöjningar				608: —	
				13.088: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 13.088: —				4.400: —	17.488: —
	Kronor				185.818: —

13 C 1. Renhållningsverk

Ordinarie befattningshavare Fa

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Förman	Johansson, E.	15	16	6.312: —	
Renhållningsarbetare[19])	Stärling, K.	11	14	5.832: —	
D:o[19])	Persson, K.	11	14	5.832: —	
D:o[19])	Jansson, T.	11	14	5.832: —	
D:o[19])	Andersson, R.	11	14	5.832: —	
D:o[19])	Eriksson, F.	11	14	5.832: —	
D:o[19])	Vidlund, L.	11	14	5.832: —	
D:o[19])	Eriksson, E.	11	14	5.832: —	
D:o[19])	Andersson, H.	11	14	5.832: —	
D:o[19])	Eriksson, R.	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde	Andersson, H.	8	11	5.112: —	
Skrivbiträde	Hallström, R.	6	7	4.116: —	
				68.028: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 67.716: —	22.346: —				
32 % på 312: —	100: — ..			22.500: —	90.528: —
Arvode:					
Ordförande					400: —
	Kronor				90.928: —

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
13 D 1. Varmbadhus					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndare	Söderquist, T.	20	21	7.932: —	
Maskinist	Vakant	13	13	5.592: —	
Eldare	Johansson, A.	12	15	6.072: —	
Biljettförsäljerska	Berg, K.	5	[2]) 5	3.870: —	
				23.466: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 21.462: —	7.082: —				
32 % på 2.004: —	641: — ..			7.800: —	31.266: —
	Kronor				31.266: —
13 D 2. Karlslunds tvättinrättning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Bitr. vaktmästare	Sandh., R. (1/1—31/7) ..	11	14	3.402: —	
D:o	Vakant (fr. o. m. 1/8) ..	11	11	2.130: —	
Föreståndarinna	Westberg, E.	9	12	5.352: —	
				10.884: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 10.884: —				3.600: —	14.484: —
	Kronor				14.484: —
13 E 2. Björnön					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Tillsyningsman	Blomstergren, V.	11	14	5.832: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 5.832: —				2.000: —	7.832: —
Arvode Fa					
Stf tillsyningsman					500: —
	Kronor				8.332: —
13 E 3. Hästholmarna					
Arvoden:					
2 Ordningsvakter (arvode 475: —/mån. i 4 mån.)					3.800: —
	Kronor				3.800: —
14 A. Salutorg					
Arvode Fa					
Torguppsyningsman					1.500: —
	Kronor				1.500: —
14 C. Köttbesiktningsbyrå					
Arvoden:					
Besiktningsveterinär				3.000: —	
Vikarie Fa				150: —	
Mikroskopist				650: —	
Kassör				600: —	
Vägare				540: —	
Vikarie för vaktmästare Fa				300: —	5.240: —
	Kronor				5.240: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
15 A. Folkskola och fortsättningsskola					
1. Administration					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Folkskolinspektör	Collin, H.	33	35	15.720: —	
Skolkamrer	Eklund, L.	20	23	8.904: —	
Kontorsbiträde	Clason, M. S.	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Vakant	6	6	3.888: —	
				32.856: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 20.232: —	6.677: —				
32 % på 12.624: —	4.040: —			10.800: —	43.656: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Tillfälliga biträden och vikarier					1.000: —
Arvoden:					
Ordförande				600: —	
6 överlärare à 1.920: —[22])				11.520: —	
2 tillsyningslärare à 1.200: —[22])				2.400: —	
1 föreståndare för fortsättningsskolan[22])				900: —	15.420: —
	Kronor				60.076: —
2. Undervisning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Gymnastikkonsulent	Vakant	23	26	10.560: —	
Sångkonsulent	Vakant	23	26	10.560: —	
Teckningskonsulent	Vakant	23	26	10.560: —	
				31.680: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 18.000: —	5.940: —				
32 % på 13.680: —	4.378: —			10.400: —	42.080: —
Arvoden:					
1 Simlärarinna Fa (20 vt à 7: 50)[22])				5.250: —	
4 Trädgårdslärare (3 à 1.000: —, 1 à 330: — + 20 %)[22])				3.996: —	
1 Bibliotekarie [22])				1.700: —	
2 d:o (Gideonsberg och Blåsbo)[22])				2.000: —	
1 Filmarkivarie				900: —	13.846: —
					55.926: —
Lärarpersonal enl. statens löneplan:					
94 st. folkskollärare		21		873.225: —	
16 „ „		19		135.936: —	
14 „ nya tjänster fr. o. m. 1/7 1952		21		65.940: —	
				1.075.101: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 756.000: —	249.480: —				
32 % på 319.101: —	102.112: —			351.600: —	

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Barntillägg				459: —	
Timlärare i folkskolan				12.400: —	
Timlärare i fortsättningsskolan				36.000: —	
Timlärare, privatläsning				1.000: —	1.476.560: —
78 st. småskollärare		13		461.052: —	
12 „ „		11		62.664: —	
7 „ „		9		36.281: —	
3 „ nya tjänster fr. o. m. 1/7 1952		13		9.468: —	
				569.465: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 555.113: —	183.187: —				
32 % på 14.352: —	4.593: —			187.800: —	757.265: —
3 st. slöjdlärare		18		23.796: —	
8 „ „		16		56.892: —	
13 „ „		15		82.014: —	
3 nya tjänster fr. o. m. 1/7 1952		16		10.728: —	
2 st. skolkökslärarinnor		18		15.864: —	
1 „ „		17		7.488: —	
				196.782: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 171.000: —	56.430: —				
32 % på 25.782: —	8.250: —..			64.700: —	
				261.482: —	
Timlärare i övningsämnen i folkskolan				10.000: —	271.482: —
Kronor					2.561.233: —

3. Socialpedagogiska anordningar

Ordinarie befattningshavare Fa

Skolsköterska	Holmberg, B.	12	13	5.592: —	
D:o	Larsson, A.	12	13	5.592: —	
D:o	Nilsson, R.	12	15	6.072: —	
D:o	Silén, D.	12	7) 13	5.712: —	
D:o17)	Vakant fr. o. m. 1/7	12	12	2.676: —	
				25.644: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 25.572: —	8.439: —				
32 % på 72: —	23: — ..			8.500: —	34.144: —

Arvoden:

Skolläkare (2: 50 per barn och år) Fa	14.000: —	
Kurator (kvinnlig)	250: —	14.250: —
Kronor		48.394: —

Specifikation			Löne-grad	Lönes:ma klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
4. Fastigheter och inventarier						
Ordinarie befattningshavare Fa						
Vaktmästare	Ekström		12	15	6.072: —	
D:o	Färnefors, B.		12	14	5.832: —	
D:o	Karlsson, B.		12	12	5.352: —	
D:o	Pettersson, F.		12	15	6.072: —	
D:o	Salkvist, N.		12	15	6.072: —	
D:o	Vakant		12	12	5.352: —	
					34.752: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 34.536: —		11.396: —				
32 % på 216: —		69: — ..			11.500: —	46.252: —
Extra befattningar Fa						
Fastighetsförvaltare				24	9.420: —	
Bitr. fastighetsförvaltare				16	6.312: —	
					15.732: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 12.000: —		3.960: —				
32 % på 3.732: —		1.194: — ..			5.200: —	20.932: —
		Kronor				67.184: —

5. Skolmåltider

Arvoden:

Vakthållning vid bespisning (2: — per matlag; stfm 27/10 1949 § 261) Fa		11.000: —
	Kronor	11.000: —

15. B. Praktiska Mellanskolan

Arvoden:

Skrivbiträde Fa	3.000: —	
Bibliotekarie	400: —	
Simundervisning	200: —	3.600: —

Enligt statens löneplan:

Ordinarie befattningshavare Fa

		Löne-grad	Lönes:ma klass	Lönes:ma Detalj
Rektor	Carlfors, K.		[20])31	13.620: —
Ämneslärare	Holm, M.	26	27	11.172: —
D:o	Vakant	26	26	10.560: —
D:o	Vakant	26	26	10.560: —
D:o	Vakant	26	26	10.560: —
D:o	Vakant	26	26	10.560: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Icke ordinarie befattningshavare Fa					
E. o. ämneslärare	Göransson, I.	22	23	8.904: —	
				75.936: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 42.000: — 13.860: —					
32 % på 33.936: — 10.860: — ..				24.800: —	100.736: —
Övriga lärarlöner Fa					
Tillsynslärare				44: —	
Övriga icke ordinarie lärare samt timlärare				75.000: —	
Vikarier				2.000: —	
Rektors semestervikarie				300: —	77.344: —
Kronor					181.680: —

15 D. Kommunal flickskola

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Ordinarie befattningshavare Fa					
Vaktmästare	Lundholm, J.	12	15	6.072: —	
Kontorsbiträde	Vakant	8	8	4.344: —	
				10.416: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 10.344: — 3.414: —					
32 % på 72: — 23: — ..				3.500: —	13.916: —
Arvoden och extra befattningar:					
Bibliotekarie				1.000: —	
Vaktmästarbiträde Fa				1.500: —	
Vaktmästarens semestervikarie Fa				500: —	3.000: —
Enligt statens löneplan:					
Rektor	Jansson, I.		[20]) 32	14.208: —	
Ordinarie ämnsläraere:					
Ämneslärare	Behring, J.	24	27	11.172: —	
D:o	Andersson, V..........	24	27	11.172: —	
D:o	Sjöstrand, I.	26	29	12.408: —	
D:o	Hellbom, G.	24	27	11.172: —	
D:o	Tjerneld, B.	24	27	11.172: —	
D:o	Cederberg, H.	24	27	11.172: —	
D:o	Vallmark, I.	24	26	10.560: —	
D:o	Zachrisson, D.	24	25	9.984: —	
D:o	Jönsson, A. G.	24	25	9.984: —	
D:o	Vakant	24	26	10.560: —	
				123.564: —	
E. o. ämneslärare:					
Ämneslärare	Rosenquist, I.	22	25	9.984: —	
D:o	Vakant	22	25	9.984: —	
				19.968: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra ämneslärare:					
8 st. extra ämneslärare		21	21	63.456: —	
1 „ „ „ (sjukvikarie)		21	21	7.932: —	
				71.388: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 132.000: —	43.560: —				
32 % på 82.920: —	26.534: —..			70.100: —	
Rektors semestervikarie				500: —	285.520: —
Ordinarie övningslärare:					
Teckningslärare	Johansson, L.	21	24	9.420: —	
Gymnastiklärare	Wiegandt, T.	21	22	8.412: —	
Musiklärare	Vakant	21	21	7.932: —	
Slöjdlärare	Lennartsson, B.	18	19	7.152: —	
D:o	Vakant	18	19	7.152: —	
Skolkökslärarinna	Johansson, E.	20	23	8.904: —	
				48.972: —	
E. o. övningslärare:					
Gymnastiklärare	Schibbye, B.	20	21	5.024: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 39.800: —	13.134: —				
32 % på 14.196: —	4.543: —..			17.700: —	
Timlärare i övningsämnen:					
Teckning och välskrivning:					
2 vt à 372	TC	22			
11 vt à 302	TC	18		3.462: —	
Musik 4 vt à 332	TC	20		1.328: —	
Slöjd 4 vt à 291	TC	17			
10 vt à 269	TC	15		3.854: —	
Hushållsgöromål:					
5 vt à 317	TC	19			
10 vt à 291	TC	17		4.495: —	
Gymnastik 2 vt à 351	TC	21		702: —	
				13.841: —	85.537: —
Personlig lönefyllnad för teckningslärare fröken Johansson, L.					828: —
Extra undervisning i matematik och musik Fah					1.200: —
	Kronor				390.001: —

Löner för realskolelinjen

Ämneslärare:		
3 st. tjänster (27 vt) à 10.536: —	31.608: —	
12 vt à 351: —	3.861: —	35.469: —

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Övningslärare:					
Slöjdlärare 4 vt à 269	TC	15		1.076: —	
Musiklärare 2,5 vt à 291	TC	17		727: —	
Teckningslärare 5 vt à 302	TC	18		1.510: —	3.313: —
Rektorsarvode					500: —
	Kronor				39.282: —

15 H. Yrkesskola

Ordinarie befattningshavare Fa					
Kanslibiträde	Forsberg, M.	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde	Karlsson, M.	8	8	4.344: —	
				10.176: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 10.176: —				3.400: —	13.576: —
Enligt statens löneplan, lärare:					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Yrkeslärare	Bäckström, S.	22	25	9.984: —	
D:o	Centervall, A.	22	25	9.984: —	
D:o	Carlsson, E.	20	23	8.904: —	
Skolkökslärarinna	Bergman, A.	20	23	8.904: —	
Sömnadslärarinna	Stridbeck, S.	20	23	8.904: —	
D:o	Nordin, M.	20	21	7.932: —	
Ämneslärare	Erdeman, T.	25	26	10.560: —	
D:o	Morén, R.	22	23	8.904: —	
				74.076: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 48.000: —	15.840: —				
32 % på 26.076: —	8.344: —			24.200: —	98.276: —
Arvoden:					
Rektor				5.000: —	
Timlärare Fa				73.600: —	78.600: —
	Kronor				190.452: —

15 I 1. Gymnastik och idrott, gemensam förvaltning

Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndare	Bemert, T.	23	24	9.420: —	
Arbetsförman	Lundin, H.	16	16	6.312: —	
Vaktmästare	Pihlblad, G.	12	14	5.832: —	
Vaktmästare	Jansson, G.	12	13	5.592: —	
				27.156: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 22.424: —	7.400: —				
32 % på 4.732: —	1.514: —			9.000: —	36.156: —

Specifikation	Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra befattningar Fa				
Skrivbiträde, deltidsanställd			2.000: —	
Tillfällig arbetskraft			2.000: —	
2 ordningsvakter			3.000: —	7.000: —
Kronor				43.156: —

15 I 2. Idrottsplatser

Arvoden Fa

Försäljare	2: 50 per timme, min. 8: —	500: —	
Vakter	2: — „ „ „ 7: —	400: —	
Sjukvårdare	1: 50 „ „ „ 4: —	100: —	1.000: —
Kronor			1.000: —

15 I 3. Idrottshallen

Arvoden Fa

Försäljare	2: 50 per timme, min. 8: —	500: —	
Vakter	2: — „ „ „ 6: —	400: —	
Sjukvårdare	1: 50 „ „ „ 4: —	100: —	1.000: —
Kronor			1.000: —

15 I 4. Dansarrangemang

Arvoden Fa

Föreståndare	40: — per kväll	1.200: —	
Försäljare	20: — „ „	600: —	
Vakter	18: — per/man/kväll	7.700: —	
Polis	30: — „ „ „	1.800: —	
„	25: — „ „ „	1.500: —	
Hallarbete	150: — per kväll	4.500: —	
Städning	20: — „ „	600: —	17.900: —
Kronor			17.900: —

15 I 5. Bidrag till övrig idrottsverksamhet

Arvoden Fa

Simundervisning	2.500: —
Kronor	2.500: —

15 J. Stadsbibliotek

Ordinarie befattningshavare Fa

Assistentbibliotekarie	Gustafsson, G.	20	[16])25	9.984: —
D:o	Berlinde, M.	18	19	7.152: —
D:o	Öjborn, Ch.	18	18	6.828: —

Specifikation			Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Biblioteksbiträde	Andersson, A.		8	11	5.112: —	
D:o	Ericsson, B.		7	8	4.344: —	
					33.420: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 27.456: —		9.060: —				
32 % på 5.964: —		1.908: — ..			11.000: —	44.420: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa						
Assistentbibliotekarie				18	6.828: —	
Biblioteksbiträde				7	4.116: —	
					10.944: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 10.116: —		3.338: —				
32 % på 828: —		265: — ..			3.700: —	14.644: —
Tillfällig arbetskraft						2.000: —
		Kronor				61.064: —

16 A. Socialvårdsbyrå

Ordinarie befattningshavare Fa						
Socialvårdschef	Norén, A.		32	35	15.720: —	
Socialvårdssekreterare	Fägerstam, S.		24	26	10.560: —	
Kassörska	Beskow, M.		13	16	6.312: —	
Kontorsbiträde	Sjölin, K.		8	11	5.112: —	
D:o	Ahlström, G.		8	11	5.112: —	
Skrivbiträde	Söderholm, E.		6	9	4.596: —	
D:o	Ström, M. B.		6	8	4.344: —	
D:o	Lidbom, G.		6	6	3.888: —	
D:o	Vakant		6	6	3.888: —	
					59.532: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 44.940: —		14.830: —				
32 % på 14.592: —		4.669: — ..			19.500: —	79.032: —
Extra befattningar Fa						
Hemkonsulent				6	3.888: —	
2 skrivbiträden					7.200: —	
Vaktmästare					3.720: —	
					14.808: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 14.808: —					4.900: —	19.708: —
Tillfällig arbetskraft under semestrar, sjukdom o. d.						2.500: —
		Kronor				101.240: —

Specifikation		Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
16 B 2. Sluten fattigvård					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Syssloman	Lidqvist, H.	22	23	8.904: —	
Vaktmästare	Ericsson, J.	13	16	6.312: —	
Maskinist	Forslund, H.	13	16	6.312: —	
Husmoder	Eriksson, G.	13	14	5.832: —	
Föreståndarinna	Larsson, C.	12	14	5.832: —	
Sjuksköterska	Högdén, A.	12	15	6.072: —	
D:o	Björklund, E.	12	15	6.072: —	
D:o	Berglind, M.	12	15	6.072: —	
D:o	Gerdlén, I.	12	14	5.832: —	
D:o	Vakant	12	12	5.352: —	
D:o	Vakant	12	12	5.352: —	
Bitr. maskinist	Larsson, H.	12	15	6.072: —	
Kokerska	Lundkvist, A.	7	10	4.860: —	
Sömmerska	Winterqvist, A.	7	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Pehrson, B.	6	7	4.116: —	
				87.852: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 84.036: —	27.732: —				
32 % på 3.816: —	1.221: — ..			29.000: —	
Förhöjda löner enl. avtal				10.000: —	126.852: —
Extra befattningar Fa					
Eldare			10	4.860: —	
Sömmerskebiträde				3.500: —	
				8.360: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 8.360: —				2.800: —	11.160: —
Arvoden:					
Läkare Fa				3.500: —	
Predikant				600: —	
Organist				150: —	4.250: —
Sjuk- och semestervikarier Fa					2.500: —
	Kronor				144.762: —
16 B 3. Öppen fattigvård					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Socialvårdsassistent	Johansson, E.	16	19	7.152: —	
D:o	Österberg, K.	16	19	7.152: —	
				14.304: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 12.000: —	3.960: —				
32 % på 2.304: —	737: — ..			4.700: —	19.004: —
Ordförande				600: —	
Sammanträdesarvoden Fa				800: —	1.400: —
	Kronor				20.404: —

Specifikation		Lönegrad	Lönegrad klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
16 C 3. Öppen barnavård					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndare	Scott, C.	18	21	7.932: —	
Barnavårdsman	Hultgren, E.	16	19	7.152: —	
D:o	Sten, A.-L.	16	17	6.564: —	
Assistent	Kahn, G.	16	16	6.312: —	
Barnavårdsinspektris	Wengelin, B.	16	18	6.828: —	
D:o	Odqvist, M.	16	16	6.312: —	
Skrivbiträde	Eriksson, S.	6	7	4.116: —	
				45.216: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 40.116: — 13.238: —					
32 % på 5.100: — 1.632: — ..				14.900: —	60.116: —
Extra befattningar Fa					
Avdelningsföreståndare				8.160: —	
2 skrivbiträden			7	8.232: —	
				16.392: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 14.232: — 4.697: —					
32 % på 2.160: — 691: — ..				5.400: —	21.792: —
Tillfällig arbetskraft under semestrar, sjukdom o. d. Fa					4.000: —
Arvoden:					
Ordförande				600: —	
Sammanträdesarvoden Fa				700: —	1.300: —
Kronor					87.208: —
16 C 40. Barnstugor, gemensam förvaltning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Inspektris	Vakant	16	16	6.312: —	
Barnträdgårdslärarinna	Andersson, M.	12	13	5.592: —	
				11.904: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 11.592: — 3.825: —					
32 % på 312: — 100: — ..				4.000: —	
Extra befattningar Fa				15.904: —	
Skrivbiträde				3.500: —	19.404: —
16 C 41. Barnträdgårdar och klubbar.					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Barnträdgårdslärarinna	Ahlfors, G.	10	11	5.112: —	
D:o	Arbinger, K.	12	13	5.592: —	
D:o	Forsman, I.	12	14	5.832: —	
D:o	Lundeheim, M.	12	14	5.832: —	
D:o	Sjöberg, M.	10	11	5.112: —	
D:o	Rehnström, I.	10	11	5.112: —	
				32.592: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 32.592: —				10.800: —	
				43.392: —	

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra befattningar Fa					
12 barnträdgårdslärarinnor			10	58.320: —	
3 „ från den 1/7 1952			10	7.290: —	
				65.610: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 65.610: —				21.700: —	
				87.310: —	
Arvoden:					
Vaktmästare vid Tunby barnstuga Fa				1.190: —	
Tillsyn av Korsängens lekplats				25: —	
Ersättning för extra klubbarbete (10: — pr kväll)				500: —	
				1.715: —	132.417: —
16 C 42. Daghem och eftermiddagshem					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndarinna	Ullberg, H.	13	14	5.832: —	
Barnträdgårdslärarinna	Lenstrup, E.	12	13	5.592: —	
D:o	Larsson, E.	12	13	5.592: —	
D:o	Löfstedt, E.	12	13	5.592: —	
Barnsköterska	Lundgren, E.	6	7	4.116: —	
				26.724: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 26.724: —				8.900: —	
				35.624: —	
Extra befattningar Fa					
6 barnträdgårdslärarinnor			10	29.160: —	
1 slöjdlärarinna (halvtidstjänst)			10	2.430: —	
				31.590: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 31.590: —				10.500: —	
				42.090: —	
Slöjdlärare (6: — per lektion)				300: —	78.014: —
16 C 43. Uddens koloni					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndarinna	Persson, I.	12	14	5.580: —	
Anm.: Dyrortsgrupp 2, stfm 23/2 1950 § 42; avdrag för fritt vivre med f. n. 1.150: — per år.					
Dyrtidstillägg: 33 % på 5.580: —				1.900: —	
				7.480: —	
Arvoden Fa					
Ersättning för nattpassning (4: — kr. per natt, stfm 23/2 1950 § 42)				1.320: —	8.800: —
	Kronor				241.603: —

Specifikation		Löne- grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
16 C 5. Ungdomsvård					
Arvoden:					
Föreståndare för ungdomsgårdarna				700: —	
Bitr. föreståndare och vakter Fa				7.500: —	8.200: —
Kronor					8.200: —
16 F. Nykterhetsvård					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Inspektör	Bergvall, K. A.	19	21	7.932: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 6.000: — 1.980: —					
32 % på 1.932: — 618: —				2.600: —	10.532: —
Extra befattningar Fa					
Assistent			15	6.072: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 6.000: — 1.980: —					
32 % på 72: — 23: —				2.100: —	8.172: —
Arvode:					
Ordförande					400: —
Kronor					19.104: —
16 H 1. Hemsysterverksamhet					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Hemvårdarinna	Nilsson, A.	7	10	4.860: —	
D:o	Laggar, S.	7	[2]) 8	4.575: —	
D:o	Lindgren, I.	7	8	4.344: —	
D:o	Fredriksson, K.	7	8	4.344: —	
D:o	Edvardsson, K.	7	[7]) 7	4.230: —	
D:o	Johansson, A...........	7	[10]) 9	4.662: —	
D:o	Pettersson, A.	7	[10]) 7	4.173: —	
D:o	Ullhede, I.	7	8	4.344: —	
				35.532: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 35.532: —				11.800: —	47.332: —
Extra befattningar Fa					
Deltidsanställda hemvårdarinnor och sjukvikarier					3.500: —
Kronor					50.832: —
16 H 2. Systugeverksamhet					
Tillfälliga befattningar Fa					
Systugelärarinnor Fa					13.000: —
Kronor					13.000: —

Specifikation	Lönegrad	Löneklass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
17 B. Bostadsförmedling				
Extra och tillfälliga befattningar Fa				
Kontorsbiträde		9	4.596: —	
Skrivbiträde (halvtidstjänstgöring)			1.800: —	
			6.396: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 6.396: —			2.200: —	8.596: —
Tillfällig arbetskraft				2.400: —
Kronor				10.996: —
18 A. Folkpensionering				
Ordinarie befattningshavare Fa				
Byråföreståndare Croner, E.	19	[7]) 19	7.320: —	
Kurator Andersson, E.	14	[7]) 15	6.192: —	
Skrivbiträde Grandin, M.	6	[8])6	3.983: —	
			17.495: —	
Dyrtidstillägg: 33 % på 15.983: — 5.274: —				
32 % på 1.512: — 484: —			5.800: —	23.295: —
Fasta arvoden:				
Ordförandearvode tillika sekr. i västra distriktet			650: —	
D:o i östra distriktet			650: —	
Dagtraktamenten till ledamöterna i pensionsnämnden Fa			600: —	1.900: —
Kronor				25.195: —
19 B. Hyresnämnd				
Arvoden och tillfällig arbetskraft:				
Arvode till ordförande och ledamöter Fa			9.000: —	
Sekreterare			3.000: —	
Expeditions- och skrivbiträde Fa			4.100: —	16.100: —
Kronor				16.100: —
19 Ö. Kristidsförvaltning				
Övriga ändamål				
Arvoden:				
Prisombud			6.000: —	
Överblockledare (dk 4/5 1951 § 367)			300: —	6.300: —
Kronor				6.300: —

1) Ny tjänst 1/1 1952 under förutsättning av stfm:s godkännande
2) Löneklassuppflyttning fr. o. m. 1/2 1952
3) D:o fr. o. m. 1/3 1952
4) D:o fr. o. m. 1/4 1952
5) D:o fr. o. m. 1/5 1952
6) D:o fr. o. m. 1/6 1952
7) D:o fr. o. m. 1/7 1952
8) D:o fr. o. m. 1/8 1952
9) D:o fr. o. m. 1/9 1952
10) D:o fr. o. m. 1/10 1952
11) D:o fr. o. m. 1/11 1952
12) D:o fr. o. m. 1/12 1952
13) Pension fr. o. m. 1/10 1952
14) Pension fr. o. m. 1/11 1952
15) Pension fr. o. m. 1/6 1952
16) Personlig placering i lg 25
17) Under förutsättning av stfm:s godkännande nyinrättad befattning fr. o. m. 1/7 1952
18) Utgår till nuvarande befattningshavarna
19) Tjänsterna skola vid uppkommande vakans indragas
20) Inklusive rektorsarvode
21) Arvodet höjt under förutsättning av stfm:s godkännande

Sammandrag av löne- och arvodesstat för år 1952

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan: Ord. befattningshavare: Antal	Stadens löneplan: Ord. befattningshavare: Lönesumma	Stadens löneplan: Extra befattningshavare, arvoden mm.	Stat. lönepl.: Antal	Stat. lönepl.: Lönesumma	Totalt
1 A 1	Stadsfullmäktige			1.500			1.500
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd			5.000			5.000
1 B	Stadsrevision			1.750			1.750
1 C 1	Gemensamma kostnader ..			4.500			4.500
1 C 2	Stadskansli	10	130.688	23.517			154.205
1 C 3	Drätselkontor	24	201.949	44.924			246.873
1 C 4	Drätselkammarens byggnadstekniska byrå			74.572			74.572
1 Ö	Övriga ändamål			1.000			1.000
2 A	Magistrat och rådhusrätt..	11	161.164	50.670			211.834
2 B 1	Polisväsen och fångvård ..	97	841.553	60.720			902.273
2 B 3	Åklagarväsen	4	52.488	3.000			55.488
3 B 1	Uppbördsverk	16	125.346	29.080			154.426
3 B 2	Taxeringskontor			17.800			17.800
3 C	Exekutionsverk	10	93.670	41.133			134.803
4 A	Stadsarkitektkontor	9	112.624	59.796			172.420
4 B	Stadsingenjörskontor	14	150.280	64.740			215.020
5 A	Civilförsvar			2.000			2.000
6	Brandförsvar	43	390.212	86.072			476.284
7 A	Fastighetskontor	9	98.902	36.620			135.522
7 D 1	Jordbruksrörelse	5	50.756				50.756
7 D 2	Skogar			1.000			1.000
7 E 2	Stadshotell	1	7.832				7.832
7 F 2	Pensionärshem			3.400			3.400
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	17	185.691	34.200			219.891
8 B 4	Drätselkammarens förråd..	2	14.508				14.508
8 B 5	Grustag	2	15.564				15.564
8 B 8	Hästar	3	22.376				22.376
8 C	Parkförvaltning	7	71.484	3.000			74.484
9 A	Hamnar	10	99.568	9.900			109.468
10 C	Johannisbergs flygfält			550			550
10 D 1	Färjor	2	16.860	15.300			32.160
10 D 2	Motorfartyget			14.000			14.000
11 A 11 B	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	20	182.560	72.000			254.560
11 C	Gasverk	11	107.312	17.300			124.612
	Elverk	17	177.824	8.412			186.236

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan: Ord. befattningshavare: Antal	Stadens löneplan: Ord. befattningshavare: Lönesumma	Stadens löneplan: Extra befattningshavare, arvoden mm.	Stat. lönepl.: Antal	Stat. lönepl.: Lönesumma	Totalt
12 A 1	Allmän hälsovård	9	88.852	21.873			110.725
12 A 2	Poliklinik			7.756			7.756
13 AB	Vatten- och avloppsverk ..	16	168.330	17.488			185.818
13 C 1	Renhållningsverk	12	90.528	400			90.928
13 D 1	Varmbadhus	4	31.266				31.266
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning	2	14.484				14.484
13 E 2	Björnön	1	7.832	500			8.332
13 E 3	Hästholmarna			3.800			3.800
14 A	Salutorg			1.500			1.500
14 C	Köttbesiktningsbyrå			5.240			5.240
15 A 1	Folkskola, administration..	4	43.656	16.420			60.076
15 A 2	Undervisning i folk- och fortsättningsskola	3	42.080	13.846	254	2.505.307	2.561.233
15 A 3	Socialpedagogiska anordningar	5	34.144	14.250			48.394
15 A 4	Fastigheter och inventarier	6	46.252	20.932			67.184
15 A 5	Skolmåltider			11.000			11.000
15 B	Praktisk mellanskola			3.600	7	178.080	181.680
15 D	Kommunal flickskola	2	13.916	3.000	29	412.367	429.283
15 H	Yrkesskola	2	13.576		8	176.876	190.452
15 I 1	Gymnastik och idrott, gemensam förvaltning	4	36.156	7.000			43.156
15 I 2	Idrottsplatser			1.000			1.000
15 I 3	Idrottshallen			1.000			1.000
15 I 4	Dansarrangemang			17.900			17.900
15 I 5	Bidrag till övrig idrottsverksamhet			2.500			2.500
15 J	Stadsbibliotek	5	44.420	16.644			61.064
16 A	Socialvårdsbyrå	9	79.032	22.208			101.240
16 B 2	Sluten fattigvård	15	126.852	17.910			144.762
16 B 3	Öppen fattigvård..........	2	19.004	1.400			20.404
16 C 3	Öppen barnavård	7	60.116	27.092			87.208
16 C 40	Barnstugor, gemensam förvaltning	2	15.904	3.500			19.404
16 C 41	Barnträdgårdar och klubbar inkl. lekplatser och dagkoloni	6	43.392	89.025			132.417
16 C 42	Daghem och eftermiddagshem	5	35.624	42.390			78.014
16 C 43	Uddens barnkoloni	1	7.480	1.320			8.800

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan			Stat. lönepl.		Totalt
		Ord. befattningshavare		Extra befattningshavare, arvoden mm.			
		Antal	Lönesumma		Antal	Lönesumma	
16 C 5	Ungdomsvård			8.200			8.200
16 F	Nykterhetsvård	1	10.532	8.572			19.104
16 H 1	Hemsysterverksamhet	8	47.332	3.500			50.832
16 H 2	Systugeverksamhet			13.000			13.000
17 B	Bostadsförmedling			10.996			10.996
18 A	Folkpensionering	3	23.295	1.900			25.195
19 B	Hyresnämnd			16.100			16.100
19 Ö	Kristidsförvaltning, övriga ändamål			6.300			6.300
	Summa	478	4.455.266	1.248.518	298	3.272.630	8.976.414

Bilaga 2 till
skattestatens specialstater

Pensions- och understödsstat för år 1952.

Pension från		Pensions- och understöds- belopp Kronor	Kronor
	1 C 2. Stadskansli		
1/9 1936	Änkefru S. Tenow ä	2.001: —	
1/7 1938	f. d. Drätselnotarie E. Plantin p	3.450: —	
1/1 1942	„ Drätseldirektör Th. Öberg p	7.227: —	
		12.678: —	
1/6 1952	„ Stadsvaktmästare E. Löfgren bp	1.865: —	
		14.543: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 13.316: —	6.800: —	21.343: —
	1 C 3. Drätselkontor		
1/1 1948	f. d. Nöjesskattekontr. K. J. Ekstedt u	350: —	
1/6 1949	„ Stadskamrer O. Arnstorp p	7.704: —	
		8.054: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 6.350: —	3.300: —	11.354: —
	2 A. Magistrat och rådhusrätt		
1/9 1932	Änkefru R. Cronholm ä	1.860: —	
1/3 1941	„ I. Hedenström ä	2.181: —	
1/10 1942	„ K. Ödman ä	2.157: —	
1/1 1951	„ M. Berglund ä	786: —	
		6.984: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 6.984: —	3.600: —	10.584: —
	2 B 1. Polisväsen och fångvård		
1/1 1919	Änkefru G. Wretlöf ä	600: —	
1/1 1932	f. d. Poliskonstapel E. Kraft p	2.388: —	
1/9 1932	„ Krim.-konstapel G. K. Forslund p	2.667: —	
1/7 1934	„ Bitr. överkonstapel G. Haake p	2.667: —	
1/7 1936	„ Poliskonstapel J. E. Persson p	2.217: —	
1/1 1940	„ Poliskonstapel J. A. Johnsson p	1.944: —	
1/9 1940	Änkefru E. Qviberg ä	855: —	
1/11 1940	f. d. Överkonstapel M. Andersson p	3.252: —	
1/2 1941	Änkefru J. Carlsson ä	1.002: —	
1/4 1941	„ H. Weimer ä	1.047: —	
1/10 1941	f. d. Poliskonstapel A. T. Bertilsson p	2.127: —	
1/2 1942	f. d. Krim.-konstapel A. Sporre p	2.994: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/3 1942	Änkefru A. L. Löfdahl	ä	1.284: —[1])	
1/2 1942	f. d. Poliskonstapel L. A. Eriksson	p	2.775: —	
1/12 1942	„ Poliskonstapel K. E. Morlin	p	2.775: —	
1/3 1944	„ Poliskonstapel K. A. Fäldt	p	2.406: —	
1/4 1944	Änkefru A. Kling	ä	1.002: —	
1/5 1944	f. d. Poliskonstapel K. J. Andersson	p	2.406: —	
1/9 1944	„ Poliskonstapel K. Björkman	p	2.397: —	
1/1 1945	Änkefru A. Winroth	ä	921: —	
1/4 1945	f. d. Poliskonstapel C. M. Mårtensson	p	2.460: —	
1/9 1945	„ Poliskonstapel K. H. Carlsson	p	3.075: —	
1/9 1945	„ Överkonstapel J. A. Ström	p	3.942: —	
1/11 1945	Änkefru S. Linder	ä	1.344: —	
1/12 1945	f. d. Bitr. överkonstapel J. V. Marthon	p	2.784: —	
1/2 1946	„ Poliskonstapel K. I. Gustavsson	p	2.769: —	
1/2 1946	Änkefru H. Brohmé	ä	945: —	
1/3 1946	„ I. Rosenberg	ä	786: —	
1/7 1946	f. d. Poliskonstapel D. L. Carlsson	p	3.075: —	
1/2 1948	„ Krim.-konstapel G. Söder	p	3.442: —	
1/2 1948	„ Poliskonstapel E. Svalberg	p	3.075: —	
1/7 1948	„ Städerska O. Pettersson	p	1.200: —	
1/8 1948	„ Poliskonstapel A. Hising	p	2.973: —	
1/9 1948	Poliskonstapel K. Hagevald	p	2.868: —	
1/1 1949	„ Poliskonstapel L. Gustavsson	p	2.871: —	
1/1 1949	„ Poliskonstapel J. Lundgren	p	3.197: —	
1/7 1949	„ Överkonstapel O. Johansson	p	4.000: —	
1/4 1950	Änkefru I. Carlsson	ä	1.215: —	
1/9 1950	f. d. Poliskonstapel A. Johansson	p	3.075: —	
1/1 1952	„ Krim.-överkonstapel F. Svensson	p	4.575: —	
1/1 1952	„ Poliskonstapel C. Déander	p	3.197: —	
1/10 1952	„ Överkonstapel E. Wass	bp	986: —	
			97.580: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 97.580: —		49.800: —	147.380: —

3 C. Exekutionsverk

1/7 1932	f. d. Exekutor H. A. Carlsson	p	2.769: —	
1/1 1944	„ Exekutor R. Steen	p	2.769: —	
1/2 1949	„ Exekutor E. Larsson	p	3.197: —	
			8.735: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 8.735: —		4.500: —	13.235: —

Pension från			Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor
		4 A. Stadsarkitektkontor		
1/1	1951	Änkefru Thyra Kjellgren ä	1.365: —	
		Dyrtidstillägg: 51 % på 1.365: —	700: —	2.065: —
		4 B. Stadsingenjörskontor		
1/1	1932	f. d. Bitr. stadsingenjör J. Eriksson p	4.704: —	
1/5	1949	„ Ingenjör G. Heijkorn p	800: —	
			5.504: —	
		Dyrtidstillägg: 51 % på 5.504: —	2.900: —	8.404: —
		6. Brandförsvar		
1/10	1930	f. d. Brandman K. E. Pettersson p	1.893: —	
1/4	1933	„ Brandförman J. R. Andersson p	2.490: —	
1/1	1936	„ Brandman G. A. Lindberg p	1.974: —	
1/3	1937	„ Brandman A. R. Ferngren p	2.139: —	
1/3	1940	„ Brandman E. L. Rask p	2.556: —	
1/10	1942	„ Brandmästare G. Th. Medin p	3.252: —	
1/12	1944	Änkefru S. M. Staberg ä	1.002: —	
1/8	1945	f. d. Brandman O. L. Karlsson p	2.871: —	
1/11	1945	„ N. S. Lundberg p	2.769: —	
1/9	1947	„ Brandmästare O. Thorgren p	4.000: —	
1/11	1948	„ Brandmästare E. Johansson p	4.000: —	
1/4	1949	„ Brandförman A. B. Junggren p	3.442: —	
1/2	1950	„ Brandförman K. Reimitz p	3.442: —	
1/3	1950	„ Brandman E. Isaksson p	3.197: —	
1/5	1950	„ Brandman E. Andersson p	3.197: —	
1/6	1950	„ Brandförman E. Andersson p	3.442: —	
22/8	1951	Änkefru E. Clarholm ä	1.836: —	
			47.502: —	
		Dyrtidstillägg: 51 % på 47.502: —	24.300: —	71.802: —
		7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning		
1/5	1951	Änkefru H. Eriksson ä	1.236: —	
		Dyrtidstillägg: 51 % på 1.236: —	700: —	1.936: —
		7 D 1. Jordbruksrörelse		
1/7	1938	f. d. Lantarbetare K. J. Svahn p	864: —	
1/5	1940	„ Lantarbetare K. A. Eriksson p	957: —	
1/5	1940	„ Lantarbetare K. A. Wall p	957: —	
1/3	1941	„ Lantarbetare A. V. Nordström p	1.047: —	
1/1	1942	„ Förvaltare T. Dahlström p	5.373: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/2 1944	f. d. Lantarbetare A. Zetterberg	p	912: —	
1/7 1944	„ Svinskötare K. G. Pettersson	p	1.302: —	
1/12 1944	„ Ladugårdsförman J. O. Johansson	p	1.248: —	
1/2 1945	„ Kördräng C. O. Eriksson	p	1.230: —	
1/5 1945	„ Rättare J. E. Tillman	p	2.124: —	
1/9 1949	„ Lantarbetare K. J. Bergkvist	p	2.160: —	
1/11 1950	„ Lantarbetare J. A. Sjögren	p	1.611: —	
1/6 1951	„ Lantarbetare S. E. Björklund	u	350: —	
1/1 1952	„ Förvaltare I. Kjellberg	p	6.041: —	
			26.176: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 26.135: —		13.400: —	39.576: —

7 D 2. Skogar

1/1 1931	f. d. Stadsskogvakt C. A. Lindkvist	p	2.472: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 2.472: —		1.300: —	3.772: —

7 E. Hyresfastigheter

2. Stadshotell

1/1 1937	f. d. Eldare A. Vidfors	p	2.109: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 2.109: —		1.100: —	3.209: —

8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader

1/1 1931	f. d. Kommunalarb. H. Hansson	p	1.347: —
1/11 1936	„ Kranmaskinist J. V. Åsberg	p	1.572: —
1/2 1937	„ Arbetsförman C. H. Pettersson	p	2.775: —
1/6 1937	Änkefru A. Axelsson	ä	600: —
1/2 1939	„ M. Andersson	ä	1.398: —
1/2 1941	f. d. Kommunalarb. P. Fr. Grönberg	p	1.287: —
1/7 1941	Änkefru H. Andersson	ä	1.092: —
1/4 1942	f. d. Kommunalarb. A. E. Jansson	u	350: —
1/4 1944	Änkefru H. Johansson	ä	1.137: —
1/10 1945	f. d. Kommunalarb. K. D. Karlsson	p	1.464: —
1/11 1945	Änkefru E. K. Westholm	ä	1.029: —
1/1 1946	f. d. Kommunalarb. K. A. Alfredsson	u	350: —
1/9 1946	„ Kommunalarb. J. G. Kvarnström	p	1.692: —
1/3 1947	„ Stensättare K. E. Karlsson	p	1.423: —
1/10 1947	f. d. Kommunalarb. O. V. Bergström	p	1.698: —
1/1 1948	„ Kommunalarb. A. E. Thörn	u	350: —
1/7 1948	„ Kommunalarb. A. J. Jonsson	u	350: —
1/9 1948	„ Kommunalarb. O. M. Jonsson	p	1.463: —
6/9 1948	Änkefru E. Johansson	ä	1.980: —[1]

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
15/11 1948	f. d. Kommunalarb. G. Rydmark p	2.412: —	
1/12 1948	„ Kommunalarb. J. G. Johansson u	350: —	
1/1 1949	„ Kommunalarb. A. V. Ehrnström p	2.640: —	
1/5 1949	„ Kommunalarb. J. A. Pettersson p	2.628: —	
1/10 1949	„ Kommunalarb. E. L. Karlsson p	1.738: —	
1/11 1949	„ Kommunalarb. K. V. Eriksson u	350: —	
1/1 1950	„ Kommunalarb. K. A. Stärling u	350: —	
1/1 1951	„ Kommunalarb. O. Eriksson p	1.418: —	
1/6 1951	Änkefru S. Smitt ä	2.160: —	
1/4 1952	f. d. Kommunalarb. A. Eriksson bp	1.980: —	
1/6 1952	„ Kommunalarb. K.-E. Öster.......... bp	1.216: —	
		40.599: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 40.599: —	20.800: —	61.399: —
	8 B 4. Drätselkammarens förråd		
1/12 1944	f. d. Förrådsförman Th. Bergkvist p	2.220: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 2.220: —	1.200: —	3.420: —
	8 B 8. Hästar		
1/9 1947	Änkefru A. T. Persson ä	1.158: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 1.158: —	600: —	1.758: —
	8 C. Parkförvaltning		
1/1 1930	f. d. Trädgårdsarb. A. G. Hellberg p	1.287: —	
1/11 1937	„ Trädgårdsarb. C. A. Hagström p	1.170: —	
1/4 1938	Änkefru A. T. Eriksson ä	540: —	
1/4 1951	f. d. Trädgårdsarb. K. A. Berglund u	350: —	
		3.347: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 3.347: —	1.800: —	5.147: —
	9 A. Hamnar		
1/7 1909	f. d. Kranmaskinist S. Svanström tp	48: —	
1/2 1949	„ Kranförman A. E. Engström p	3.705: —	
		3.753: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 3.753: —	2.000: —	5.753: —
	10 D. Färjor		
1/4 1947	f. d. Kapten J. Andersson u	1.200: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 1.200: —	700: —	1.900: —

Pension från				Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor
		11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning			
28/3	1929	Änkefru A. Johansson	ä	570: —	
29/6	1933	f. d. Kontorsbiträde H. Klingvall	p	1.125: —	
1/7	1938	„ Städerska S. Broberg	u	300: —	
1/4	1941	„ Överingenjör G. Geston	p	6.990: —	
1/1	1942	Änkefru G. Samuelsson	ä	822: —	
1/9	1942	„ E. Wallner	u	350: —	
1/4	1946	f. d. Förrådsarb. C. G. Wellén	p	1.950: —	
1/5	1946	„ Gårdskarl O. G. Olsson	p	1.365: —	
1/12	1946	Änkefru Anna Eriksson	ä	700: —	
1/3	1950	f. d. Förrådsförman J. A. Axelsson	p	3.708: —	
1/5	1951	Änkefru H. Larsson	ä	1.732: —	
				19.612: —	
		Dyrtidstillägg: 51 % på 18.622: —		9.500: —	29.112: —
		11 B. Gasverk			
		Förvaltning			
24/1	1930	f. d. Gasmästare K. V. Jansson	p	2.994: —	
19/6	1935	„ Lykttändare J. A. Persson	p	879: —	
1/1	1942	Änkefru M. K. Andersson	ä	822: —	
1/1	1942	Dotter I. Andersson	u	330: —	
1/9	1943	f. d. Gasverkseldare K. Fagerman	p	2.580: —	
1/11	1943	„ Gasmästare E. Widén................	p	3.552: —	
1/5	1947	Änkefru H. Fröling	tp	621: —	
1/4	1950	„ H. S. Hedqvist	ä	700: —	
1/8	1950	„ S. Ahlén	ä	822: —	
1/9	1950	f. d. Rörmontör J. Lagerkvist	p	2.640: —	
1/11	1951	„ Eldare O. Pettersson	p	3.197: —	
1/2	1952	„ Smed K. R. Hedlund	bp	1.842: —	
				20.979: —	
		Dyrtidstillägg: 51 % på 20.979: —		10.700: —	31.679: —
		11 C. Elverk			
		Förvaltning			
22/2	1923	Änkefru H. Boholm	ä	636: —	
24/1	1930	„ J. Hellström	ä	786: —	
1/4	1940	„ T. Johanzon	ä	630: —	
1/10	1940	f. d. Grovarbetare A. V. Adamsson........	p	879: —	
1/1	1941	„ Linjearbetare L. A. Larsson	u	350: —	
1/7	1942	„ Lyktvakt Hj. Hedin	u	250: —	
1/7	1945	Änkefru H. Larsson	ä	630: —	

Pension från			Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor
1/1 1946	f. d. Montör O. Ehn	p	720: —	
7/2 1946	„ Linjearbetare O. Löf	p	1.692: —	
1/11 1946	Änkefru K. A. Eriksson	ä	700: —	
1/3 1947	„ K. Boberg	ä	1.045: —	
1/5 1948	f. d. Mätaruppsättare E. Lundevall	p	2.640: —	
1/1 1949	„ Kommunalarb. K. J. Stenius	u	350: —	
3/10 1949	Änkefru O. Broman	ä	1.667: —	
1/6 1951	„ A. Pettersson	ä	1.100: —	
			14.075: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 14.075: —		7.200: —	21.275: —

12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård

1/1 1933	f. d. Stadssjuksköterska A. Ekström[5]) ..	tp	1.860: —	
1/6 1941	Änkefru M. K. Thunström	ä	1.290: —	
1/10 1941	f. d. Stadssjuksköterska E. Carlsson	tp	527: —	
1/10 1943	„ Stadssjuksköterska S. Sandén	tp	345: —	
1/2 1944	„ 2:e stadsläkare C. Idar	p	4.929: —	
1/3 1947	Änkefru J. Jansson	ä	1.434: —	
1/8 1948	f. d. 1:e hälsovårdsinsp. E. Berggren	p	4.293: —	
1/1 1952	„ Hälsovårdsinspektör P. Forsberg	p	3.442: —	
			18.120: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 18.120: —		9.300: —	27.420: —

13 AB. Vatten- och avloppsverk

Förvaltning

10/11 1930	f. d. Rörmontör K. Johansson	p	1.302: —	
17/11 1931	„ Rörläggare J. A. Falk	p	1.365: —	
1/1 1935	Änkefru Arvida Eriksson	ä	700: —	
1/3 1935	„ A. Gustavsson	ä	700: —	
1/8 1937	f. d. Grovarbetare J. F. Lundkvist	p	996: —	
1/7 1939	Änkefru Augusta Eriksson	ä	700: —	
1/1 1940	f. d. Grovarbetare K. A. Broberg	p	1.698: —	
21/4 1941	Änkefru G. Johansson	u	300: —	
1/6 1941	f. d. Grovarbetare K. E. Sjöström	u	350: —	
1/1 1942	„ Grovarbetare C. E. Söder	u	350: —	
1/5 1942	„ Maskinist K. A. Eriksson	p	2.466: —	
1/6 1942	„ Rörnätsförman P. J. Hedqvist	p	2.994: —	
1/1 1943	„ Grovarbetare E. K. Lindström	p	879: —	
1/4 1943	Änkefru H. Karlsson......................	ä	700: —	
1/10 1943	f. d. Grovarbetare F. Hjelm	p	936: —	
1/5 1944	„ Grovarbetare G. A. Andersson	p	1.755: —	

Pension från				Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor
1/8	1944	Änkefru E. Andersson	ä	855: —	
1/1	1945	f. d. Grovarbetare K. A. Karlsson	u	350: —	
1/3	1945	Änkefru A. E. Lönnqvist	ä	1.644: —	
1/12	1946	„ A. Johansson	ä	—: —³)	
1/2	1947	f. d. Grovarbetare F. A. Pettersson	p	1.535: —	
6/3	1947	Änkefru A. Österberg	ä	730: —¹)	
1/5	1948	f. d. Smed K. B. Falk	p	1.672: —	
1/9	1948	Änkefru E. K. Eklund	ä	768: —	
1/10	1948	f. d. Grovarbetare P. A. Johansson	u	350: —	
28/11	1948	Änkefru G. Schörling	ä	1.102: —¹)	
1/12	1948	f. d. Grovarbetare K. O. Fredriksson	u	350: —	
1/3	1949	„ Grovarbetare S. E. Forslund	p	2.412: —	
1/4	1950	„ Grovarbetare K. B. Flyckt	p	1.320: —	
1/6	1950	„ Grovarbetare F. S. Sundkvist	p	1.769: —	
1/11	1950	Änkefru S. Frimodig......................	ä	809: —	
1/12	1951	f. d. Förrådsarbetare H. Pettersson	p	2.640: —	
				36.497: —	
		Dyrtidstillägg: 51 % på 36.497: — + 451: 95³)		19.151: —	55.648: —

13 C. Renhållningsverk

1/9	1931	Änkefru A. Jansson	ä	786: —	
1/7	1933	Änkefru H. Sunesson	ä	732: —	
1/9	1938	f. d. Förman K. A. Fransson	p	1.758: —	
1/4	1939	Änkefru E. Eriksson......................	ä	759: —	
1/5	1939	„ M. Karlsson	ä	759: —	
1/9	1941	f. d. Renhållningsarb. K. J. Persson	p	2.304: —	
1/3	1942	„ Renhållningsarb. K. A. Kihlgren	p	2.466: —	
1/7	1945	„ Renhållningsarb. N. M. Jansson	p	1.416: —	
1/3	1951	f. d. Förman A. Westlin	p	3.442: —	
1/7	1951	„ Renhållningsarb. G. E. Bergkvist	u	350: —	
				14.772: —	
		Dyrtidstillägg: 51 % på 14.772: —		7.600: —	22.372: —

13 D 1. Varmbadhus

1/6	1932	f. d. Badmästare J. Söderström	p	1.800: —	
1/2	1944	„ Simhallsvakt F. Öhman	p	1.029: —	
1/2	1945	„ Baderska E. Gustavsson	p	1.413: —	
1/6	1948	„ Baderska L. Öst	p	684: —	
1/2	1949	„ Biljettförsäljerska H. Gustafsson	p	2.153: —	
1/8	1949	Änkefru O. Byman	ä	1.239: —	
1/12	1949	f. d. Baderska N. Johansson	p	1.325: —	

Pension från				Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor
1/2 1951	f. d.	Baderska Lydia Svanström	p	1.380: —	
1/10 1951	„	Maskinist Th. Asplund	p	3.197: —	
1/1 1952	„	Baderska E. Persson	p	1.206: —	
				15.426: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 15.426: —			7.900: —	23.326: —
		13 D 2. Karlslunds tvättinrättning			
1/8 1952	f. d.	Bitr. vaktmästare K. Sandh	bp	1.163: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 1.163: —			600: —	1.763: —
		13 E 3. Hästholmarna			
1/1 1944	f. d.	Ordningsvakt G. F. Lundberg	u	360: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 360: —			200: —	560: —
		14 C. Köttbesiktningsbyrå			
1/11 1946	Änkefru A. Jonsson		ä	1.584: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 1.584: —			900: —	2.484: —
		15 A. Folkskola och fortsättningsskola			
	1. Administration				
1/1 1942	f. d.	Vaktmästare V. Ekman	p	2.667: —	
1/1 1948	„	Folkskolinspektör E. Granér	p	8.124: —	
12/1 1950	Änkefru A. Toldner		ä	—: —[4])	
				10.791: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 13.743: —[4])			7.100: —	17.891: —
	2. Undervisning				
1/7 1926	f. d.	Slöjdlärare J. F. Brandt	tp	535: —	
1/7 1927	„	Folkskollär:a S. Hammarskjöld	tp	462: —	
1/4 1928	„	Småskollär:a O. Bergh	tp	315: —	
1/5 1928	„	Folkskollär:a B. Svanholm	tp	462: —	
1/10 1928	„	Slöjdlär:a E. Wahlbäck	tp	555: —	
1/7 1929	„	Småskollär:a A. Lennmalm	tp	314: —	
1/12 1931	„	Skolkökslär:a A. Thunell	tp	605: —	
1/3 1932	„	Småskollär:a A. S. Eriksson	tp	433: —	
1/9 1933	„	Slöjdlär:a E. Hahr	tp	492: —	
1/7 1934	„	Folkskollär:a E. Fernquist	tp	564: —	
1/12 1934	„	Folkskollär:a E. Kolmodin	tp	563: —	
1/7 1935	„	Slöjdlärare A. Hammarsten	tp	769: —	
1/9 1936	„	Småskollär:a I. Lundeberg	tp	393: —	
1/9 1939	„	Skolkökslär:a M. Granér	tp	673: —	

Pension från			Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor
1/1 1942	f. d. Skolkökslärar:a E. Karlsson	tp	532: —	
1/7 1945	„ Slöjdlärare K. A. Karlsson	tp	916: —	
1/7 1950	„ Slöjdlärare G. V. Ljungberg	tp	850: —	
			9.433: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 9.433: —		4.900: —	14.333: —
	3. Socialpedagogiska anordningar			
1/7 1944	f. d. Skolläk. C. Idar	p	816: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 816: —		500: —	1.316: —
	4. Fastigheter och inventarier			
1/10 1931	f. d. Vaktmäst. F. Andersson	p	2.301: —	
1/10 1942	„ Städerska H. Johansson	u	350: —	
1/1 1943	„ Städerska E. Persson	u	300: —	
16/7 1947	„ Städerska M. Söderkvist	u	350: —	
1/11 1948	Änkefru J. Andersson	ä	834: —	
1/1 1950	f. d. Städerska E. E. Svangren	p	750: —	
22/2 1950	„ Rep.-arbetare F. E. Nordlund	u	350: —	
			5.235: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 5.235: —		2.700: —	7.935: —

15 B. Praktisk mellanskola och f. d. Högre folkskola

1/5 1936	f. d. Ämneslärare I. Fröier	tp	1.380: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 1.380: —		800: —	2.180: —

15 H. Yrkesskola

1/2 1934	Änkefru I. Lundahl	ä	1.600: —[2])	
1/9 1940	„ A. Svensson	ä	918: —[2])	
1/2 1941	f. d. Maskinist P. U. Björkman	u	350: —	
1/10 1947	Arkitekt A. Grane........................	p	3.879: —	
19/5 1950	Änkefru M. Sigfrids	ä	1.422: —	
			8.169: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 8.169: —		4.200: —	12.369: —

15 I. Gymnastik och idrott

1/4 1951	Änkefru I. Johansson	ä	550: —	
1/5 1951	f. d. Städerska A.-K. Pettersson	u	350: —	
			900: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 900: —		500: —	1.400: —

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
	15 J. Stadsbibliotek		
1/6 1943	f. d. Bibliotekarie O. Hallberg p	2.000: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 2.000: —	1.100: —	3.100: —
	16 A. Socialvårdsbyrå		
1/11 1938	f. d. Kontorsbiträde E. Isaksson.......... p	1.347: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 1.347: —	700: —	2.047: —
	16 B 2. Sluten fattigvård		
1/1 1921	Änkefru A. Lundberg ä	750: —	
1/2 1929	„ A. Larsson ä	790: —	
1/5 1935	f. d. Kokerska E. Andersson p	873: —	
1/2 1939	„ Sjuksköterska A. Forslund p	1.560: —	
15/1 1940	„ Vårdbiträde E. Vinterkvist p	813: —	
1/4 1945	Änkefru Karin M. Pihl.................... ä	1.506: —	
1/4 1945	Dotter Karin Eva Pihl p	603: —	
1/1 1947	f. d. Husmor Olga Lundberg p	1.344: —	
1/4 1949	„ Vårdbiträde A. Nordin p	1.776: —	
		10.015: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 10.015: —	5.200: —	15.215: —
	16 C 40. Barnstugor		
1/9 1941	f. d. Föreståndarinna H. Andersson p	875: —	
1/9 1948	„ Husmor Signe Sundkvist p	950: —	
		1.825: —	
	Dyrtidstillägg: 51 % på 1.825: —	1.000: —	2.825: —
		Kronor	710.287: —

1) Häri ingår pension till minderåriga barn.
2) Bidrag från Zimmermanska fonden med 50 % + dyrtidstillägg.
3) Enligt lönenämndens beslut den 1/12 1946 § 308 utgår pension till änkefru A. Johansson med 945 kr. per år jämte dyrtidstillägg f. n. 51 % = 481: 95 eller tillsammans 1.426: 95 kr. Avdrag göres för livränta från RFA (nr 72273) med 975 kr. per år. För staden att utbetala (1.426: 95 — 975: —) = 451: 95 per år.
4) Enligt stfm beslut den 29/6 1950 § 153 skall staden utbetala dyrtidstillägg på den pension som änkefru A. Toldner uppbär från SPA och SKP tillsammans kr. 366: 60 per månad med f. n. 51 % = 2.243: 64 per år.
5) Pensionen samordnad med SPA se lönenämndens beslut den 29/6 1933 § 38. Dyrtidstillägg har beräknats efter 51 % på högst 6.000: — per år.
p) Pension.
tp) Tilläggspension.
u) Understöd till f. d. befattningshavare.
ä) Pension till änka efter befattningshavare.
bp) Beräknat.

Bilaga 3 till
skattestatens specialstater

Sammanställning över stadens pensionsavgifter år 1952.

	Förvaltning	S K P	S P A	Stadens pens.-fond	Summa
1 C 2	Stadskansli	10.357: —		2.643: —	13.000: —
1 C 3	Drätselkontor	15.108: —		2.892: —	18.000: —
1 C 4	Drätselkammarens byggnadstekniska byrå	4.000: —*)			4.000: —
2 A	Magistrat och rådhusrätt	6.044: —		4.956: —	11.000: —
2 B 1	Polisväsen och fångvård	68.816: —		11.184: —	80.000: —
2 B 3	Åklagarväsen	3.936: —		1.064: —	5.000: —
3 B 1	Uppbördsverk	8.053: —		1.947: —	10.000: —
3 C	Exekutionsverk	4.675: —		2.825: —	7.500: —
4 A	Stadsarkitektkontor	14.867: —		633: —	15.500: —
4 B	Stadsingenjörskontor	14.962: —		1.038: —	16.000: —
6	Brandförsvar	39.965: —		5.535: —	45.500: —
7 A	Fastighetskontor och gemensam förvaltning	17.000: —			17.000: —
7 B 2	Kv. Njord nr 1			370: —	370: —
7 D 1	Jordbruksrörelse	12.781: —		5.219: —	18.000: —
7 E 2	Stadshotell			350: —	350: —
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltn. gemensamma kostn.	60.441: —		20.459: —	80.900: —
8 B 3	Allmän belysning och renhållning	1.990: —		1.110: —	3.100: —
8 B 4	Drätselkammarens förråd	2.260: —		740: —	3.000: —
8 B 5	Grustag			700: —	700: —
8 B 6	Bilar	5.260: —		740: —	6.000: —
8 B 7	Maskiner	11.400: —			11.400: —
8 B 8	Hästar	1.950: —		650: —	2.600: —
8 C	Parkförvaltning	33.929: —		4.271: —	38.200: —
9 A	Hamnförvaltning	15.162: —		4.338: —	19.500: —
10 D	Färjor och ångslupar	2.700: —			2.700: —
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	10.103: —		3.697: —	13.800: —
11 B 2	Gasverk, Tillverkning	18.288: —		3.512: —	21.800: —
11 B 3	Gasverk, Distribution	7.630: —		370: —	8.000: —
11 C 1	Elverk, Förvaltning	7.651: —		749: —	8.400: —
11 C 2	Elverk, Tillverkning	1.600: —			1.600: —
11 C 3	Elverk, Distribution	25.732: —		10.368: —	36.100: —
12 A 1	Allmän hälso- och sjukvård	11.810: —		1.190: —	13.000: —

*) Avser inbetalning till SPP.

13 AB 1	Vatten- och avloppsverk Förvaltning	9.400: —			9.400: —
13 AB 2	Vatten- och avloppsverk Tillverkning	1.500: —		400: —	1.900: —
13 AB 3	Vatten- och avloppsverk Distribution	42.030: —		15.170: —	57.200: —
13 C 1	Renhållningsverk	10.320: —		4.980: —	15.300: —
13 D 1	Varmbadhus	2.272: —		728: —	3.000: —
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning	975: —		325: —	1.300: —
13 E 2	Björnön			250: —	250: —
15 A	Folkskola och fortsättningsskola				
1	Administration	4.700: —			4.700: —
2	Undervisning	4.000: —	25.000: —		29.000: —
3	Socialpedagogiska anordningar		2.000: —		2.000: —
4	Fastigheter och inventarier	3.832: —		1.468: —	5.300: —
15 B	Praktisk mellanskola		2.000: —		2.000: —
15 D	Kommunal flickskola		11.700: —	400: —	12.100: —
15 H	Yrkesskola		650: —	350: —	1.000: —
15 I 1	Gymnastik och idrott	7.466: —		734: —	8.200: —
15 J	Stadsbibliotek	9.000: —			9.000: —
16 A	Socialvårdsbyrå	5.999: —		1.501: —	7.500: —
16 B 2	Sluten fattigvård	4.538: —	3.400: —	2.162: —	10.100: —
16 B 3	Öppen fattigvård			850: —	850: —
16 C 3	Öppen barnavård	3.596: —		904: —	4.500: —
16 C 40	Barnstugor: Gemensam förvaltning	8.625: —		375: —	9.000: —
16 F	Nykterhetsvård	2.100: —			2.100: —
16 H 1	Hemsysterverksamhet		2.900: —		2.900: —
18 A	Folkpensionering	3.700: —			3.700: —
	Summa kronor	562.523: —	*)47.650: —	124.147: —	734.320: —

*) varav kr. 4.000: — avser inbetalning till SPP.

Bilaga 5 till
skattestatens specialstater

Förteckning över räntor på fasta tillgångar.

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 % (avrundat)
7 B		**Förvaltningsfastigheter**		
1	185	Rådhus med annex	374.000: —	15.000: —
2	185	Kv. Njord nr 1	615.000: —	24.600: —
3	185	Polisstation	172.000: —	6.900: —
4	185	Brandstation	967.000: —	38.700: —
5	185	Tullhus	296.000: —	11.900: —
6	185	Diverse fastigheter	594.002: —	23.800: —
7	185	Förrådsbyggnader	205.000: —	8.200: —
8	185	Barnstuga, daghem och barnkoloni	268.000: —	10.700: —
7 C	185	**Exploateringsfastigheter**	3.817.826: —	152.700: —
7 D		**Jordbruksrörelse**		
1	185	Andelar i Arosbygdens Lantmannaförbund	4.700: —	200: —
7 D 2	185	**Skogar**	200.000: —	8.000: —
7 D 3	185	**Jordbruksfastigheter och grustag**	2.225.300: —	89.000: —
7 E		**Hyresfastigheter**		
1	185	Diverse fastigheter	5.888.000: —	235.500: —
2	185	Stadshotell	1.180.000: —	47.200: —
4	185	Paviljong i Stadsparken	225.000: —	9.000: —
5	185	Varumagasin och dylikt	490.000: —	19.600: —
6	185	Omnibusgarage	760.000: —	30.400: —
7 F 2	185	**Pensionärshem**	3.880.000: —	155.200: —
7 Ö		**Aktier och andelar i byggnadsföretag**		
	185	Aktier i AB Arbetarebostäder	300.000: —	12.000: —
	185	Aktier i Byggnads AB Mimer	500.000: —	20.000: —
8 B		**Gatuförvaltning**		
9	185	Bekvämlighetsinrättningar	103.000: —	4.100: —
8 C	185	**Parkförvaltning**	135.000: —	5.400: —
10 C	185	**Johannisbergs flygfält**	37.000: —	1.500: —
10 D		**Färjor och ångslupar**		
2	185	Motorfartyget	275.000: —	11.000: —

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 % (avrundat)
10 F		**Aktier och andelar i kommunikationsföretag**		
	185	Aktier i Västerås Omnibus AB	200.000: —	8.000: —
11 A		**Tekniska verkens gemensamma förvaltning**		
	481	Gemensamma förvaltningen	116.000: —	4.600: —
11 B		**Gasverk**		
	2281	Tillverkning	1.660.500: —	66.400: —
	2381	Distribution	444.000: —	17.800: —
11 C		**Elverk**		
	3281	Tillverkning	7.200: —	300: —
	3381	Distribution	2.055.700: —	82.200: —
13 AB		**Vatten- och avloppsverk**		
	1281	Tillverkning	264.500: —	10.600: —
	1381	Distribution	3.796.200: —	151.800: —
13 C	185	**Renhållningsverk**	10.000: —	400: —
13 D 1	185	**Varmbadhus**	300.000: —	12.000: —
13 E		**Anordningar för friluftsliv**		
2	185	Björnön	250.000: —	10.000: —
3	185	Hästholmarna	293.000: —	11.700: —
4	185	Johannisberg.......................	3.000: —	100: —
5	185	Småbåtshamnar	195.000: —	7.800: —
15 A 4	185	**Folkskola**	8.420.000: —	336.800: —
15 D	185	**Kommunal flickskola**	1.458.000: —	58.300: —
15 G		**Statliga läroverk**		
1	185	Allmänt läroverk	551.000: —	22.000: —
15 H	185	**Yrkesskola**	580.000: —	23.200: —
15 I		**Gymnastik och idrott**		
2	185	Idrottsplatser	325.000: —	13.000: —
3	185	Idrottshallen	482.000: —	19.300: —
15 Ö		**Övriga ändamål**		
	185	Aktier i Västerås Teater AB	73.400: —	2.900: —
16		**Socialvård**		
B 2	185	Ålderdomshem	1.247.000: —	49.900: —
		Summa kronor	46.243.328: —	1.849.700: —

Lån, amorteringar och

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid år	Slut-amorterat	Räntefot
	1. Fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd					
3	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1916	250.000: —	40	31/12 1956	4.75
4	D:o	1917	250.000: —	40	31/12 1957	4.75
5	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	4.75
6	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	5.25
7	D:o	1920	210.000: —	40	31/12 1960	6
17	Svenska Arbetarnas Allmänna Begravningskassa	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
18	Sveriges Allmänna Försäkringsförening och Begravningsfond..	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	1926	319.663: 33	30	31/12 1956	5
29	Kungl. Generalpoststyrelsen	1931	881.000: —	24	30/12 1955	4.5
31	Västmanlands läns landsting	1932	250.000: —	25	1/4 1957	5
50	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1934	812.000: —	20	30/6 1954	3.4
59	Kungl. Generalpoststyrelsen	1936	1.686.500: —	25	30/12 1961	3.5
60	Riksförsäkringsanstalten	1937	1.089.500: —	25	30/12 1962	3
72	Kungl. Generalpoststyrelsen	1939	2.289.000: —	20½	1/6 1959	2.55
74	D:o	1940	350.000: —	25	30/3 1965	3.2
75	Västerås stads stiftelser	1940	415.350: —	25	5/5 1965	3.1
76	Västmanlands läns erkända centralsjukkassa	1940	300.000: —	20	1/12 1960	3
77	Västmanlands läns landsting	1940	122.500: —	20	1/12 1960	3
78	Stiftelser under Västerås stads fattigvårdsstyrelses förvaltning	1940	125.000: —	20	1/12 1960	3
81	Kungl. Pensionsstyrelsen	1941	700.000: —	25	30/9 1966	3.5
82	Svenska Personal-Pensionskassan	1941	858.800: —	25	30/9 1966	3.9
84	Kungl. Generalpoststyrelsen	1942	485.876: 78	15	30/6 1957	3.5
85	Västerås stads stiftelser	1942	736.493: 12	15	30/6 1957	3.5
86—89	Försäkringsaktiebolaget Skandia	1943	972.000: —	20	31/12 1962	3.5
90	D:o	1943	694.900: —	25	30/4 1968	3.5

Bilaga 6 till
skattestatens specialstater

räntor år 1952

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1952	Ränta 1952	Amortering 1952	Konver-tering	Anteckningar
31/12	61.357: 02	2.914: 46	11.159: 73	Bundet	
31/12	72.010: 70	3.420: 51	10.653: 68	„	
30/6	115.054: 17	5.465: 07	14.238: 79	„	
30/6	120.995: 23	6.352: 25	14.747: 98	„	
31/12	94.930: 83	5.695: 85	8.261: 07	„	
30/6 31/12	50.424: 91	1.512: 74	9.497: 77	„	Förutv. 1926 års lån å 200.000: —.
30/6 31/12	50.424: 91	1.512: 74	9.497: 77	„	D:o
30/6 31/12	90.034: 80	4.501: 74	16.292: 71	„	
30/6 31/12	181.323: 10	8.159: 54	43.829: 21	„	Förutv. 1916 års obl.-lån å kr. 1.095.000: —.
1/4 1/10	90.051: 98	4.171: 73	13.234: 90	„	
30/6 31/12	161.159: 03	4.596: 53	51.933: 91	„	Förutv. 1924 års obl.-lån å kr. 1.000.000: —.
31/12	821.174: 88	28.741: 12	69.998: 06	„	
30/6 31/12	579.644: 77	17.052: 83	45.204: 87	„	
1/3 1/9	1.154.000: —	29.427: —	121.000: —	1/3 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån å kr. 2.744.000: —.
30/3 30/9	242.098: 61	7.523: 51	13.977: 84	Bundet	
5/5	287.183: 08	8.902: 68	16.694: 21	„	
1/6 1/12	166.558: 13	4.996: 74	16.394: 96	„	
1/6 1/12	68.011: 22	2.040: 34	6.694: 61	„	
1/12	69.399: 21	2.081: 98	6.831: 23	„	
30/3 30/9	498.196: 92	17.436: 89	25.819: 09	„	
30/3 30/9	609.028: —	23.752: —	30.642: —	„	
30/6 31/12	208.054: 63	6.978: 92	34.931: 08	„	Förutv. 1932 års lån å kr. 663.000: —.
30/6 31/12	315.383: 92	10.579: 17	52.946: 83	„	Förutv. 1932 års lån å kr. 1.000.000: —.
30/6 31/12	615.624: —	21.548: —	46.842: —	„	
30/4 30/10	533.416: —	18.259: —	23.492: —	„	

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid år	Slut-amorterat	Räntefot
91	Livförsäkringsbol. Framtiden	1943	700.000: —	19	1/6 1962	3.6
92	Försäkringsaktiebol. Skandia	1943	687.299: 76	19	1/6 1962	3.6
93	Kungl. Generalpoststyrelsen	1944	875.500: —	20	31/12 1964	3.5
95	D:o	1946	932.900: —	20	31/12 1966	3
96	D:o	1947	2.065.000: —	25	30/6 1972	3
101	Kungl. Generalpoststyrelsen	1947	1.823.222: 23	20	31/12 1967	3.1
102	Riksförsäkringsanstalten	1948	1.000.000: —	25	31/12 1973	3.25
103	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1948	1.210.000: —	25	30/9 1973	3.25
108	1950 års obligationslån	1950	11.000.000: —	25	1/6 1975	3
			35.116.780:82			
	Lån från egna fonder					
94	Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål	1945	430.433: 95	15	1/6 1960	3.5
	Kronor		35.547.214:77			
	2. Övriga fonderade lån					
	Lån från egna fonder					
104	Försäljningsmedelsfonden	1947	60.000: —	5	31/12 1952	—
105	D:o	1948	270.000: —	5	31/12 1952	—
106	D:o	1948	85.000: —	5	31/12 1953	—
	Kronor		415.000: —			

Avser endast lån upptagna t. o. m. 30/9 1951.

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1952	Ränta 1952	Amortering 1952	Konver-tering	Anteckningar
1/6 1/12	461.074: 28	15.970: 42	34.903: 32	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån à 1.765.000: —.
1/6 1/12	452.705: —	15.681: —	34.270: —	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån à 1.765.000: —.
31/12	634.669: —	22.213: 41	39.386: 59	Bundet	
30/6 31/12	748.914: 86	22.168: 19	40.199: 81	”	
30/6 31/12	1.797.099: 73	53.432: 34	64.567: 66	”	Av skattemedel täckt upplåning 77.500: — Uppt. lån 2.065.000: — Kronor 2.142.500: —
30/6 31/12	1.542.419: 61	47.232: 32	75.767: 68	”	
30/6 31/12	918.031: 61	29.601: 23	29.132: 45	1/11 1958 1)	1) Endast för lånt.
30/3 30/9	1.110.497: 36	36.091: 16	35.346: 42	1/10 1958 1)	1) D:o
1/6 1/12	10.700.000:—	316.350: —	310.000: —	1/6 1960	
	25.620.951:50	806.363: 41	1.378.390: 23		
1/6	284.317: 92	9.951: 13	27.421: 33	1/12 1954	Förutv. 1935 års lån à 596.700: —.
	25.905.269: 42	816.314: 54	1.405.811: 56		
31/12	12.000: —	—: —	12.000: —		
31/12	54.000: —	—: —	54.000: —		Lån för Idrottshallen.
31/12	34.000: —	—: —	17.000: —		
	100.000: —		83.000: —		

Bilaga 7 till skattestatens specialstater

UPPGIFT

på den 1 januari 1952 oguldet lånebelopp, medelräntefot och årliga annuiteter av Västerås stads fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd.

År	Lånebelopp	Medelräntefot	Ränta	Amortering	Annuitet
1952	25.905.269: 42	3.19	816.314: 54	1.405.811: 56	2.222.126: 10
1953	24.499.457: 86	3.18	769.090: 42	1.455.400: 69	2.224.491: 11
1954	23.044.057: 17	3.17	720.198: 37	1.506.178: 66	2.226.377: 03
1955	21.537.878: 51	3.16	670.561: 54	1.501.784: 51	2.172.346: 05
1956	20.036.094: —	3.15	620.144: 10	1.506.232: 44	2.126.376: 54
1957	18.529.861: 56	3.14	570.113: 30	1.449.281: 23	2.019.394: 53
1958	17.080.580: 33	3.13	523.913: 66	1.414.290: 73	1.938.204: 39
1959	15.666.289: 60	3.12	478.147: 17	1.421.790: 52	1.899.937: 69
1960	14.244.499: 08	3.11	432.773: 41	1.296.119: 34	1.728.892: 75
1961	12.948.379: 74	3.10	390.362: 68	1.246.072: 71	1.636.435: 39
1962	11.702.307: 03	3.09	349.846: 31	1.190.382: 13	1.540.228: 44
1963	10.511.924: 90	3.08	313.780: 10	992.726: 77	1.306.506: 87
1964	9.519.198: 13	3.07	282.207: 59	1.026.174: 93	1.308.382: 52
1965	8.493.023: 20	3.06	249.652: 03	993.571: 98	1.243.224: 01
1966	7.499.451: 22	3.05	218.595: 47	978.758: 98	1.197.354: 45
1967	6.520.692: 24	3.04	188.136: 07	849.981: 80	1.038.117: 87
1968	5.670.710: 44	3.03	162.698: 28	752.497: 98	915.196: 26
1969	4.918.212: 46	3.03	140.102: 50	733.393: 76	873.496: 26
1970	4.184.818: 70	3.03	117.560: 10	755.261: 16	872.821: 26
1971	3.429.557: 54	3.03	94.351: 42	777.344: 84	871.696: 26
1972	2.652.212: 70	3.03	70.469: 08	740.690: 95	811.160: 03
1973	1.911.521: 75	3.02	48.499: 88	706.521: 75	755.021: 63
1974	1.205.000: —	3.00	27.225: —	595.000: —	622.225: —
1975	610.000: —	3.00	9.150: —	610.000: —	619.150: —
	Kronor	3.12	8.263.893: 02	25.905.269: 42	34.169.162: 44

Grafisk framställning
över annuiteter å
Västerås stads lån,
åren 1952–1975
2.300.000
2.200.000
2.100.000
2.000.000
1.900.000
1.800.000
1.700.000
1.600.000
1.500.000
1.400.000
1.300.000
1.200.000
1.100.000
1.000.000
900 000
800 000
700 000
600 000
500 000
400 000
300 000
200 000
100 000
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975

Bilaga 8 till skattestatens specialstater

UPPGIFT

på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

År	Oguldet lånebelopp 1/1 1952	Folkmängd	Antal skattekronor: Fastighetsskatt	Antal skattekronor: Inkomstskatt	Uttax. pr skattekrona Fastigh.	Uttax. pr skattekrona Ink.
1900		11.238	5.821: 94	24.276: 74	4: 81	
1905		15.142	9.793: 59	35.204: 04	5: 58	
1910		19.145	14.138: 85	69.305: —	6: 48	
1915		24.403	20.473: 70	109.330: 70	6: 40	
1916	242.680: 12	25.408	22.529: 60	122.751: 20	6: 40	
1917	72.010: 70	25.509	23.711: 20	174.050: 10	6: 45	
1918	236.049: 40	[1]28.571	27.160: 14	307.744: 38	6: 52	
1919	1.154.000: —	29.530	37.595: 90	381.540: 90	7: 25	
1920	94.930: 83	30.633	40.570: —	442.482: 80	8: —	
1921		30.662	43.323: 10	522.471: 70	8: —	
1922	913.779: 28	30.337	47.580: 90	406.913: 90	10: —	
1923		30.021	48.385: 20	245.761: 90	9: —	
1924	161.159: 03	29.920	48.708: 20	174.032: 60	9: —	
1925		[2]29.215	49.103: 80	179.247: 40	9: —	
1926	190.884: 62	29.059	49.505: 41	195.623: 09	9: 02	
1927		29.119	50.095: 06	226.795: 10	9: —	
1928		29.578	50.399: 86	231.458: 60	9: —	
1929		29.921	51.868: 94	242.852: 10	9: —	
1930		30.376	52.260: 99	272.686: 10	8: 60	
1931		30.647	52.786: 20	309.729: 70	7: 97	
1932	613.490: 53	30.913	55.324: 22	319.803: 90	7: 98	
1933		31.229	57.915: 36	299.036: 70	7: 90	
1934		31.794	60.789: 16	287.307: 20	7: 76	
1935	284.317: 92	32.570	61.524: 71	258.681: 40	7: 82	
1936	821.174: 88	33.834	63.019: 96	316.293: 30	7: 07	
1937	579.644: 77	[3]35.378	66.072: 91	384.704: 60	6: 90	
1938		36.551	71.171: 56	470.785: 40	6: 83	
1939		37.848	83.127: 66	460.888: 40	6: 59	
1940	833.250: 25	38.729	87.838: 11	483.555: 60	6: 45	
1941	1.107.224: 92	39.433	94.312: 96	554.864: —	6: 45	
1942		40.797	96.338: 66	578.067: 20	6: 65	
1943	1.149.040: —	42.707	98.256: 56	645.999: 40	6: 85	
1944	634.669: —	44.306	104.445: 96	752.867: 40	6: 85	
1945		[4]48.602	111.100: 36	843.548: 90	6: 85	
1946	748.914: 86	51.034	132.705: 05	910.952: 70	7: 15	
1947	3.351.519: 34	53.390	143.321: 35	929.922: 60	7: 15	
1948	2.116.528: 97	55.828	154.106: 95	1.255.219: 30	7: 15	
1949		57.826	165.670: 45	1.343.881: 10	7: 15	7: 35
1950	10.700.000: —	59.982	182.791: 40	1.474.551: 40	7: 15	7: 35
1951			196.980: 90	1.570.381: 20	7: 35	7: 35
1952			208.657: 35	[5]1.531.627: 65	7: 35	8: 35
Kronor	26.005.269: 42					

1) Inkorporering av Lundby och S:t Ilians socknar.
2) Indragning av Västmanlands regemente.
3) Uppsättning av Västmanlands flygflottilj.
4) Inkorporering av Badelunda socken med 2.484 invånare.
5) Antalet skattekronor för inkomst är uträknat med tillämpning av de nya ortsavdragen (SF nr 252/1950).

Grafisk framställning till denna tabell återfinnes på nästa sida.

Bilaga 9
till skattestatens specialstater

Stadens underställningsfria lånerätt

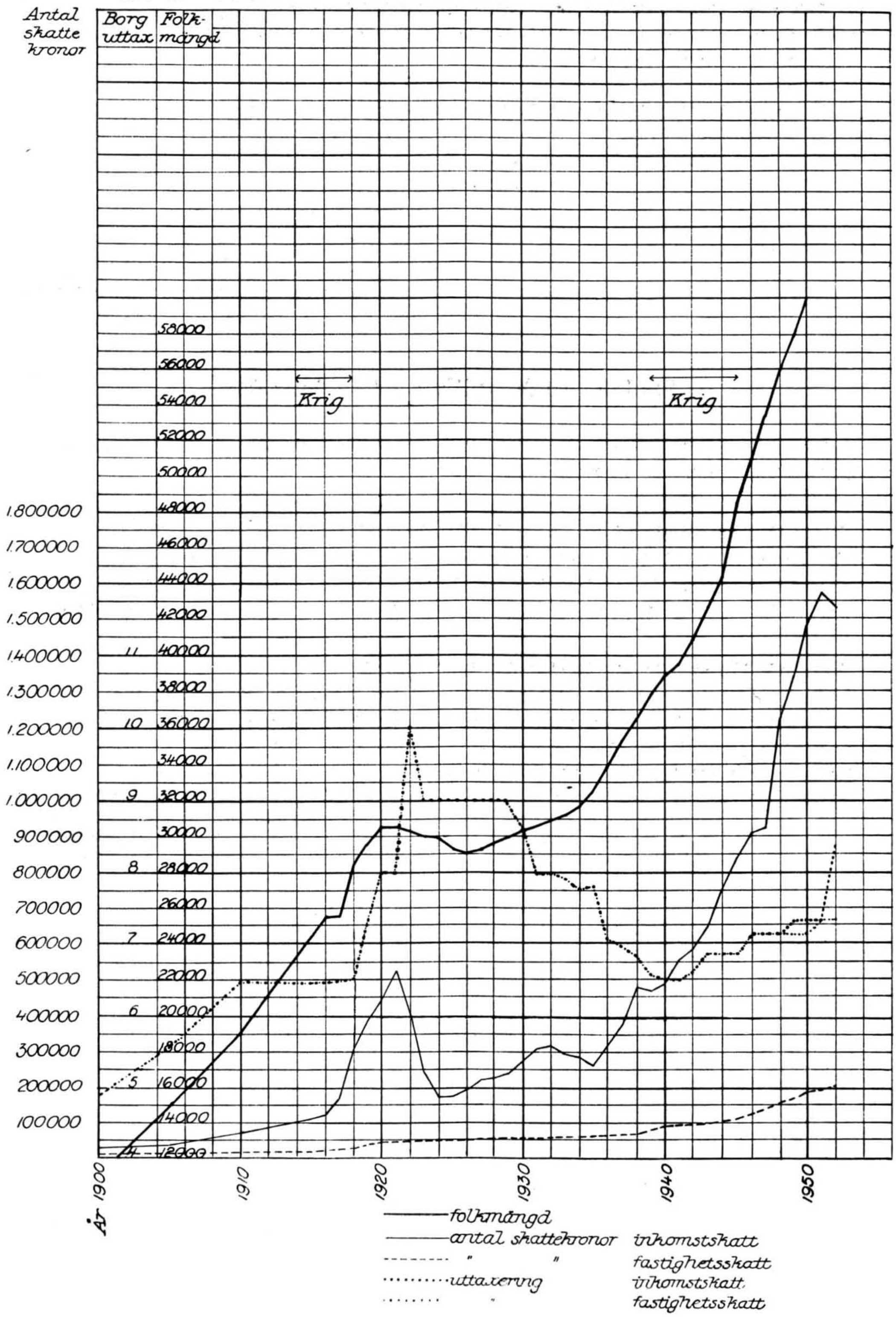
Stadens underställningsfria lånerätt enligt § 74 mom. 2 i lag om kommunalstyrelse i stad beräknas under år 1952 sålunda:

1. **Avseende lån ställda på högst ett års återbetalningstid.**
Ett sammanlagt belopp motsvarande för varje på staden belöpande skattekrona enligt den under nästföregående år fastställda taxeringen en utdebitering av tre kronor = 3 × 1.740.285: — 5.220.855: —

2. **Avseende lån ställda att återbetalas inom fem år.**
Utöver vad här ovan angivits en sammanlagd summa motsvarande för varje skattekrona en utdebitering av det belopp, varmed den under nästföregående år fastställda utdebiteringen understiger tio kronor = 1.531.627: 65 × 10 (10 — 8: 35) 2.527.185: 62
208.657: 35 × 10 (10 — 7: 35) 552.941: 98 3.080.127: 60

Summa kronor 8.300.982: 60

Grafisk framställning av folkmängden, ant skattekronor samt borgerlig uttaxering per skattekrona i Västerås stad från år 1900

REGISTER

för

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1952.

Sid.
Administration Folkskola 7, 84
Aktier och andelar i byggnadsföretag 5, 42, 177
Aktier och andelar i kommunikationsföretag 6, 59, 178
Allmän belysning och renhållning 6, 45
Allmän förvaltning 4, 11
Allmän hygien 7, 72
Allmän hälso- och sjukvård 70, 170
Allmän hälsovård 7, 70, 143
Allmänt läroverk 7, 93
Anordningar för friluftsliv 80, 178
Anslagsbeteckningar 3
Arbetslöshetsunderstöd 8, 111

Barnstuga, daghem och barnkoloni 5, 33, 174
Barnstugor, gemensam förvaltning 107, 156
Barnträdgårdar och klubbar 8, 108, 156
Bekvämlighetsinrättningar 6, 49
Bidrag till övrig idrottsverksamhet 8, 99, 153
Bilagor 175, 177, 181, 189
Bilar 6, 47
Björnön 7, 146
Bostadsförmedling 9, 114, 159
Bostadsförsörjning 41
Brandförsvar 5, 26, 134, 166
Brandstation 5, 32
Bussgarage 5, 41
Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader 6, 43, 137, 167
Byggnads- och stadsplaneväsen 4, 22

Civilförsvar 5, 24, 134

Daghem och eftermiddagshem 8, 109, 157
Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi 8, 99 153
Diverse förvaltningsfastigheter 5, 32
Diverse hyresfastigheter 5, 38
Drätselkammaren 4, 12
Drätselkammarens byggnadstekniska byrå 4, 13, 127
Drätselkammarens gemensamma kostnader 4, 12
Drätselkammarens förråd 6, 46, 138, 168
Drätselkammarens förrådsbyggnader 5, 33
Drätselkontor 4, 13, 126, 164
Dyrtidstillägg 124

Elektricitetsverk 6, 66, 142, 169, 178
Elektrotekniska fackskolan 8, 94

Sid.

Exekutionsverk 4, 21, 132, 165
Exploateringsfastigheter 5, 34, 177

Familjebidrag .. 5, 25
Fastigheter och inventarier Folkskola 7, 86, 149
Fastighetsförvaltning 5, 29
Fastighetskontor och gemensam förvaltning 5, 29, 136, 166
Finansförvaltning 9, 117
Folkpensionering 9, 115, 159
Folkskola och fortsättningsskola 7, 84, 147, 172, 178
Folktandvård ... 7, 71
Fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd 180
Färjor 6, 57, 140, 168
Färjor och ångslupar ... 57
Försvarsväsen ... 5, 24
Förteckning över fordonsersättningar 123
Förteckning över räntor på fasta tillgångar 123, 177
Förvaltningsfastigheter 30, 177

Gasverk 6, 62, 141, 169, 178
Gatuförvaltning .. 43, 177
Gatu- och parkförvaltning 6, 43
Gemensam förvaltning för barnstugor.................... 8, 107
Gemensam förvaltning för fastigheter 5, 29, 136, 166
Gemensam förvaltning för gymnastik och idrott 8, 96
Gemensam förvaltning för tekniska verken .. 6, 60, 140, 169, 178
Gemensamma kostnader. Drätselkammaren 4, 12, 125
Grustag .. 6, 46, 138
Gymnastik och idrott......................... 96, 152, 173, 178

Hamnar 6, 53, 139, 168
Hamnförvaltning .. 6, 53
Hemhjälpsnämnd .. 111
Hemsysterverksamhet 8, 111, 158
Hyresfastigheter 38, 137, 167, 177
Hyresnämnd ... 9, 116, 159
Hyresnedsättning ... 8, 111
Hälso- och sjukvård 7, 70
Hästar 6, 48, 138, 168
Hästholmarna 7, 80, 146, 172

Idrottshallen 8, 98, 153
Idrottsplatser 8, 96, 153
Industriella verk ... 6, 60

Johannisbergsbadet .. 7, 81
Johannisbergs flygplats 6, 57, 139, 177
Jordbruksfastigheter 5, 37, 177
Jordbruksrörelse 35, 136, 166, 177

Karlslunds tvättinrättning 7, 79, 146, 172
Kommunal flickskola 7, 91, 150, 178
Kommunikationsföretag 6, 57
Kristidsförvaltning 9, 116, 159
Köttbesiktningsbyrå 7, 83, 146, 172

Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel 7, 83
Lån, amorteringar och räntor 123, 180—181
Lån från egna fonder ... 182

Sid.

Lånemedelsanslag 189
Låneskuld, uppgift å, jämte grafisk framställning 184
Löne- och arvodesstat 123, 124
Löne- och avtalsnämnd 4, 11, 125
Löneplan 124
Löner för realskolelinjen 151

Magistrat och rådhusrätt 4, 16, 127, 164
Mantalsskrivning och beskattning 4, 20
Maskiner 6, 48
Motorfartyget 6, 58, 140

Njord nr 1 5, 31
Nyanläggningar av gator och vägar 6, 44
Nykterhetsvård 8, 111, 158

Omnibusgarage 5, 41

Parkförvaltning 6, 49, 138, 168, 177
Paviljong i stadsparken 5, 40
Pensionsavgifter 124
Pensions- och understödsstat 123, 164
Pensionärshem 5, 41, 137, 177
Poliklinik 7, 71, 144
Polisväsen och fångvård 4, 17, 128, 164
Polishus 5, 31
Praktisk mellanskola 7, 89, 149 173

Renhållningsverk 7, 76, 145, 171, 178
Rådhus och annex 5, 30
Rätts- och ordningsväsen 4, 16

Salutorg 7, 83 146
Sammandrag av löne- och arvodesstaterna 161
Sammandrag av specialstaterna 4
Sammanställning över stadens pensionsavgifter 123, 175
Sjukförsäkring 9, 115
Skogar 5, 36, 137, 167, 177
Skolmåltider. Folkskola 7, 88, 149
Sluten fattigvård 8, 103 155, 174
Småbåtshamnar 7, 81
Social förmedlingsverksamhet 9, 114
Socialförsäkring 9, 115
Socialpedagogiska anordningar. Folkskola 7, 85, 148
Socialvård 8, 102, 178
Socialvårdsbyrå 8, 102, 154, 174
Specialstater 11
Stadens underställningsfria lånerätt 187
Stadsarkitektkontor 4, 22, 132, 166
Stadsbibliotek 8, 100, 153, 174
Stadsfullmäktige 4, 11, 125
Stadsfullmäktige och dess beredningar 11
Stadshotell 5, 39
Stadshus 34
Stadsingenjörskontor 4, 23, 133, 166
Stadskansli 4, 12, 125, 164
Stadsrevision 4, 11, 125
Statliga läroverk 93, 178

Sid.
Sundinska huset 5, 39
Systugeverksamheten 8, 112, 158

Taxeringskontor 4, 20, 131
Tekniska verkens gemensamma förvaltning .. 6, 60, 140, 169, 178
Tullhus 5, 32

Uddens koloni 8, 109, 157
Underhåll och nyanläggning av gator och vägar 6, 44
Undervisning. Folkskola 7, 84
Undervisnings- och bildningsverksamhet 7, 84
Ungdomsvård 8, 110, 158
Uppbördsverk 4, 20, 131
Uppgift på fast upplåning m. m. 123
Uppgift på låneskuld 123
Uttaxering 3
Uttaxering jämte grafisk framställning 188

Varmbadhus 7, 78, 146, 171, 178
Varumagasin o. d. 5, 40
Vatten och avlopp 7, 72, 144, 170, 178

Yrkesskola 8, 94, 152, 173, 178

Åklagarväsen 4, 18, 130

Öppen barnavård 8, 106, 156
Öppen fattigvård 8, 104, 155
Övriga ändamål: allmän hygien 7, 70, 143
drätselkammaren 4, 14, 127
Friluftsändamål 7, 8, 82
hälso- och sjukvård 7
kristidsförvaltning 9, 116, 159
rätts- och ordningsväsen 4, 19
socialvård 8, 71, 113
undervisnings- och bildningsverksamhet 8, 100, 178
försvarsväsen 5, 25

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 24**

Nr 24. Parkstyrelsens årsberättelse för år 1950.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna berättelse över verksamheten under år 1950.

Västerås den 3 juli 1951.

För parkstyrelsen:

GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Parkförvaltningens årsberättelse för år 1950.

I likhet med tidigare år har parkförvaltningens verksamhet huvudsakligen omfattat underhåll och förbättringsarbeten jämte slutförande av tidigare utförd nyanläggning och förberedelser för de i budgeten för år 1951 planerade nyanläggningarna. För övrigt har de löpande arbetena fortgått inom parkkontoret, parkunderhållet, stadsträdgården och förråds- och verkstadsrörelsen.

På grund av assistentbefattningens under 3½ månad fördröjda nytillsättning blev parkkontorets tekniska arbeten rätt avsevärt eftersatta. Den nytillträdande assistenten började sin tjänst först den 20 oktober 1950 efter det att befattningen varit ledig sedan den 1 augusti och den avgående assistenten haft semester från början av juli.

Kollektivanställd personal.

Denna personalgrupp har under året utgjorts av 66 manliga och 10 kvinnliga arbetstagare enligt följande fördelning.

Arbetsområde	Helårsanst. manliga	Säsonganst. manliga	Säsonganst. kvinnliga
Parkerna	32	12	9
Stadsträdgården	6	3	1
Förrådet och verkstaden	11	2	—
Summa arbetstagare	49	17	10

För transporterna inom angivna arbetsområden har engagerats 1 körkarl (åkare med avtalsenlig ersättning) och tidvis en eller flera lastbilar från lastbilcentralen i mån av behov.

Personalen har varit fördelad i följande grupper av timavlönad och månadsavlönade arbetstagare.

Arbetsområde och tjänstebet.	Helårsanställda Antal	Timl.	Antal	mån.-l.	Säsonganställda Antal	Timl.
Parkerna						
Parkarbetare	4	1:68			12	1:68
D:o	12	1:76				
D:o	1	1:78				
Trädgårdsarb. med minst 9 års	14	1:90				
vana	1	1:88				
Praktikanter					2	1:68
					2	0:94
Chaufför			1	414:—		
Parkstäderskor					9	1:39
Stadsträdgården						
Trädgårdsarbetare					2	1:68
Trädgårdsarb. med minst 9 års vana			1	456:—		
D:o	4	1:88				
D:o	1	1:90				
Praktikant					1	0:94
Trädgårdsarbeterska					1	1:49
Förrådet och verkstaden						
Förrådsbiträde			1	414:—		
Snickare			1	414:—		
D:o	1	1:88				
D:o			1	400:—		
Målare	1	1:88				
Smed			1	386:—		
Förrådsarbetare			1	394:—	2	1:68
D:o			1	404:—		
Chaufför			1	400:—		
Springpojke	1	1:34				
D:o	1	0:84				

Arbete och avlöning för kollektivanställd personal.

Antal arbetstimmar

under timarbete (72 %) 87.955 tim.

„ ackordsarbete (28 %) 34.194 „

„ övertidsarbete 2.959 „

I avlöningar och andra ersättningar ha utbetalats 344.868 kronor enligt nedanstående specifikation.

För timarbete	87.955 tim	Kr.	157.000: —
„ ackordsarbete	34.194 „	„	102.990: —
„ övertidsarbete	2.959 „	„	5.136: —
Dyrtidstillägg		„	46.045: —
Semesterersättning		„	13.850: —
Olycksfallsersättning		„	1.377: —
Sjukavlöningar		„	9.802: —
Dagtraktamenten		„	3.215: —
Cykelersättningar		„	621 :—
Gångtidsersättning		„	21: —
Övrig ersättning (lagbaspengar, slitersättning, ersättning för trädklättring och vid arbete på stege)		„	4.811: —
		Kronor	344.868: —

Planläggning och projektering.

De parktekniska uppgifterna speciellt uppmätningar och avvägningar har under året forcerats i den mån tiden medgivit.

Projekteringsuppgifterna har i princip genomförts för nyanläggningarna efter behov. Härvid bör anmärkas att dessa uppgifter fortfarande ej hinner utföras i takt med den snabba utökningen av förvaltningsområdena.

Nyanläggning.

Följande nyanläggningar har dels färdigställts dels påbörjats och utförts.

Kommunala flickskolan: slutjustering av tidigare planerade områden.

Kvarteret Smalbäcken: allm. lekområde inom kv. Smalbäcken: planering av attiraljlekplats, småcykelbana, bollplan jämte vägar och gräsytor.

Hagaparken: fortsatt ordnande av förbindelsevägar och gräsytor.

Kullen: planering av bollplan.

Av förberedande planeringar för nyanläggningar upptagna i 1951 års stat har följande påbörjats:

Parkområde vid Spantgatan: grovplanering för vägar, lekplatser och gräsytor.

Strandpartiet vid Svartån mellan Vattugränd och Kvarngården: rivning av befintlig raserad strandskoning, lagning av strandmur jämte grovplanering för vägar och gräsytor.

Underhåll.

Parkerna.

Utöver löpande underhåll har följande kompletterings- och förbättringsarbeten utförts.

Vasaparken: ordnande av cykelparkering utefter Trädgårdsgatan jämte stödmur för sittplats.

Slottsbron: slutlig planering av grönytorna intill brofästena i samband med gatuuregleringen efter brobygget.

Herrgärdsskolan: utvidgning av småskoleplanen och uppsättning av lekattiralj (uppdrag från folkskolestyrelsen).

Djäkneberget: uppsättning av vindskydd med tak jämte inhägnad för guld- och silverfasaner.

Skultunavägen—Svartån: planering av gräsyta för läroverkets träningsplan. (Uppdrag från idrottsstyrelsen).

Johannisbergsbadet: komplettering av sandfyllning vid simbryggorna jämte röjning av stranden ovanför.

Hästholmarna: vassröjning vid badplatserna och sandfyllning jämte utsiktsgallring.

Björnön: vassröjning jämte fortsatt planering vid badområdet speciellt för cykelparkering.

Planteringsarbetet i parkerna har omfattat följande antal och växtslag.

Lökväxter (tulpaner, krokus m. fl.)	Ca 37.000 st.
Övriga vårblommande örtartade växter	„ 21.000 „
Sommarblommande, örtartade växter	„ 34.000 „
Polyantharosor	„ 300 „
Perenna blomsterväxter	„ 3.000 „
Buskar	„ 1.100 „
Träd (en- och flerstammiga)	„ 215 „

Gräsfrösådden omfattade ca 72.500 m² motsvarande ca 1.806 kg gräsfrö. Ogräsbekämpningen har under hela vegetationsperioden fortsatt i form av besprutning med vätskepreparaten Dif och Strong.

Sammanlagd förbrukad vätskemängd 180 l. + vattenutspädning. Besprutad areal ca 350.000 m².

Stadsträdgården.

Utöver löpande underhållsarbetet har personallokalerna förbättrats med målning och för övrigt trivsammare inredning.

Förrådet och verkstaden.

Som de löpande underhållsarbetena särskilt reparationer av olika slag upptagit stor del av tiden har de olika tillverkningarna för förekommande behov fått komma i andra hand.

Det tidigare provtillverkade parkbordet har upplagts i serietillverkning.

Parkvakthållningen

har fungerat tillfredsställande med den tidigare inrättade extra parkvaktstjänsten som fyller ett stort behov särskilt vid fågeltillsynen.

Beträffande tillsynen av fritidsområdena utöver tillsyningsmannen för Björnön och vakterna på Hästholmarna jämte ordningsvakten vid Johannisbergsbadet en mycket viktig och allmännyttig verksamhet. Det kan dock ifrågasättas om inte vakthållningen vid Johannisbergsbadet och fritidsområdet där bör placeras på speciell ordningsvakt i stället för att kombineras med serveringsrörelsen då publiktillströmningen visat sig vara mycket stor.

Fågelbeståndet

visar vid årets slut följande ändring och sammansättning.

Fågelslag	anskaffade	födda	Under året döda	sålda eller rymda	antal 31.12.50	Anm.
Knölsvan	—	4	2	1 såld	15	
Sångsvan	—	—	1	1 „	3	
Grågås..........	—	2	—	—	15	
Kanadagås	—	14	3	3	67	
Vitkindad gås ..	—	—	—	12	8	
Stripgås	—	—	—	—	4	
Rostand	2	—	—	—	2	
Påfågel	1	16	17	—	7	
Guldfasan	4	—	—	—	4	
Silverfasan	7	—	—	—	7	
Pärlhöns	3	59	23	17+14	8	
Graväner	2	—	—	—	2	
Myskänder	2	—	—	—	2	
Viggänder	2	—	—	—	2	

Hjortbeståndet

visar vid årets slut

Dovhjort	1	1	1	—	6
Kronhjort	1	—	—	—	2

Växtodling.

Odlingsarealen i stadsträdgården har upptagits av kulturerna av varmhusväxter för demonstration och uthyrningsändamål, utplanteringsväxterna för parkerna, de fleråriga blomsterväxterna jämte träd och buskar. För att komplettera det egna plantskolematerialet har förvaltningen inköpt vedartat växtmaterial i mera uppvuxna exemplar.

Större inventarieinköp.

1 skåpbil, 2 motorgräsklippare, 3 handgräsklippningsmaskiner, 1 räfsa till Belostraktorn, 2 skrivmaskiner, 1 räknemaskin, transportcykel, förrådsskåp och hurts jämte diverse lekattiralj.

Anslagsförbrukning.

Ifråga om parkförvaltningens utgifter hänvisas till den av drätselkontoret upprättade räkenskapsberättelsen för år 1950.

Västerås den 30 juni 1951.

INGMAR BLOMQVIST.

Nr 25. Fråga om stadens övertagande av Västerås Arbetarinstituts bibliotek.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 26 april 1951 beslöto stadsfullmäktige med anledning av en av fullmäktigeledamoten fröken Anna Carlsson den 22 februari samma år ingiven motion uppdraga åt en kommitté bestående av fem personer att utreda frågan om kommunalisering av Västerås Arbetarinstituts bibliotek och att inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda, i så god tid, att stadsfullmäktige hunne fatta beslut i frågan före fastställandet av 1952 års budget, samt utsågo till ledamöter i kommittén kontorschefen Einar Keijser, fröken Anna Carlsson, portvakten Erik Andersson, rektorn Knut Carlfors och f. folkskolläraren G. Leontein med herr Keijser som sammankallande.

Med anledning av fullmäktiges uppdrag får kommittén efter verkställd utredning avgiva följande yttrande och förslag i ärendet.

Beträffande formerna för den biblioteksverksamhet, som för närvarande bedrives av föreningen för Västerås Arbetarinstitut samt den närmare innebörden av de två alternativen landsbibliotek och centralbibliotek, vilka under hand tidigare diskuterats hänvisar kommittén till den redogörelse, som lämnats i beredningsutskottets skrivelse den 14 mars 1951 (ser. A nr 74) för innevarande år. I sistnämnda skrivelse framhöll utskottet vikten av att en blivande utredningskommitté undersökte vilka konsekvenser en kommunalisering av föreningens bibliotek kunde förväntas medföra med avseende å möjligheten att sedermera få till stånd antingen landsbibliotek eller centralbibliotek. Kommittén, som icke velat eller ens ansett möjligt att nu taga ställning till sistnämnda fråga, har sökt kontakt med förste bibliotekskonsulenten Bengt Hjelmqvist i Kungl. Skolöverstyrelsen och har bibliotekskonsulenten såsom sin personliga uppfattning skriftligen meddelat följande:

"Om staden bestämmer sig för centralbiblioteksformen, kan en kommunalisering icke innebära några som helst komplikationer då centralbiblioteket i princip är en kommunal institution. Om staden väljer landsbiblioteksformen i överensstämmelse med tidigare ställningstaganden, kan ej heller en kommunalisering i och för sig medföra några svårigheter i formellt hänseende. Som stomme i landsbiblioteket kan likaväl ingå ett stadsbibliotek, som ett bibliotek tillhörigt en enskild organisation. Vissa komplikationer skulle visserligen uppstå, om staden i samband med en kommunalisering skulle önska ge de anställda fastare anställningsvillkor, men dessa torde kunna undvikas, om någon stadsbibliotekariebefattning icke inrättas, liksom ej heller någon annan ordinarie befattning i högre lönegrad än den som motsvarar Ca 20 i den statliga löneskalan, d. v. s. den högsta lönegrad, som för närvarande förekommer i assistentgraden.

Det är svårare att bedöma, om en kommunalisering reellt kan komma att inverka på myndigheternas ställningstagande. Om det gäller att väga mellan två olika biblioteksformer, av vilka den ena f. n. betyder nära tre gånger så höga kostnader för statsverket som den andra, kan man kanske inte alldeles bortse från att myndigheter, som ha att ta ställning till den ekonomiska sidan av saken, ställa sig tveksamma

gentemot den dyrare formen, för den händelse denna i jämförelse med den billigare i huvudsak skulle visa sig innebära ett överflyttande på statsverket av kostnader, för vilka staden genom kommunaliseringen åtagit sig ansvaret. Alltför stor vikt torde man likväl inte behöva fästa vid dessa synpunkter."

I varje fall de först nämnda komplikationerna torde kunna undanröjas, därest behörig hänsyn tages till de lönesättningar, som av staten tillämpas för bibliotekspersonal, så att vid inplacering av nuvarande personal å stadens lönestat tills vidare icke tillämpas andra löner än dem, som gälla för statens personal.

Vid Arbetarinstitutets bibliotek äro för närvarande anställda en assistentbibliotekarie, tillika tjänstgörande såsom t. f. bibliotekarie i lönegrad 22, löneklass 25, en assistentbibliotekarie i lönegrad 18, löneklass 19, en assistentbibliotekarie i lönegrad 18, löneklass 18, en assistentbibliotekarie i lönegrad 18, löneklass 18, ett biblioteksbiträde i lönegrad 8, löneklass 11 och ett biblioteksbiträde i lönegrad 7, löneklass 8. Vidare finnes en vakant befattning som biblioteksbiträde i lönegrad 7. Innehavarna av nämnda befattningar ha i den ordning, de ovan uppräknats, varit anställda från den 1 september 1936, den 1 november 1947, den 1 maj 1949, den 15 april 1951, den 1 januari 1917 och den 15 januari 1946. Föreningen har tidigare anmält de tre assistentbibliotekarierna med längsta tjänstgöringstiden samt det biblioteksbiträde, vilket är anställt sedan den 15 januari 1946, till SKP och avgifter ha redan tidigare av föreningen erlagts till pensionskassan. Det synes kommittén rimligt, att dessa befattningshavare, om staden övertager biblioteksverksamheten, inplaceras på ordinarie stat. Det andra biblioteksbiträdet, som varit anställt vid Arbetarinstitutets bibliotek ända sedan den 1 januari 1917, bör ävenledes göras till ordinarie. Någon anslutning av sistnämnda befattningshavare till SKP har givetvis med hänsyn till hennes ålder icke kunnat ifrågakomma utan pensioneringen torde i detta fall böra ombesörjas i stadens egen regi. Övriga befattningshavare böra upptagas på extra stat.

I enlighet med bibliotekskonsulentens rekommendation bör någon stadsbibliotekariebefattning för närvarande icke inrättas. För att undvika löneminskning för den assistentbibliotekarie, som hittills tjänstgjort som t. f. bibliotekarie, bör hon placeras i lönegrad 20, löneklass 23 eller den högsta lönegrad som beträffande statlig bibliotekspersonal för närvarande förekommer i assistentgraden samt därjämte till befattningshavaren tills vidare utgå ett arvode motsvarande skillnaden mellan hennes nuvarande lön i löneklass 25 och hennes föreslagna lön såsom ordinarie i lönegrad 20, löneklass 23. Arvodet bör betecknas såsom ersättning för hennes uppdrag såsom t. f. bibliotekarie. De övriga befattningar, som skulle bli ordinarie, kunna inplaceras i hittillsvarande lönegrader. Enligt vad nu sagts skulle sålunda vid biblioteket finnas följande befattningar i nedan angivna lönegrader och löneklasser:

Ordinarie befattningshavare:

En assistentbibliotekarie i lönegrad 20, löneklass 23.

Denna befattningshavare skulle tills vidare äga åtnjuta ett arvode såsom t. f. bibliotekarie å 1.425 kronor per år.

En assistentbibliotekarie i lönegrad 18, löneklass 19.

En assistentbibliotekarie i lönegrad 18, löneklass 18.

Ett biblioteksbiträde i lönegrad 8, löneklass 11.

Ett biblioteksbiträde i lönegrad 7, löneklass 8.

Extra befattningshavare:

En extra assistentbibliotekarie i löneklass 18.

Ett extra biblioteksbiträde i löneklass 7.

Löne- och avtalsnämnden har efter särskild framställning av kommittén förklarat sig godkänna de sålunda föreslagna inplaceringarna.

Vidkommande kostnadsfrågan för statsverket är det givetvis vanskligt att på förhand göra något mera bestämt uttalande om huru statsmakterna om kommunalisering sker, skulle ställa sig till alternativen landsbibliotek eller centralbibliotek. Man kan givetvis ej underlåta räkna med att statsmakterna komma att bedöma frågan med stort avseende fäst vid de kostnader för statsverket, som det ena eller andra förslaget innebär och det kan därför icke anses alldeles uteslutet att en kommunalisering på ett eller annat sätt skulle kunna inverka på den ännu oavgjorda frågan om landsbibliotek eller centralbibliotek. Då det i nuvarande läge ej går att få något bestämt beslut i ena eller andra riktningen, har kommittén emellertid funnit övervägande skäl tala för att staden utan avvaktande på denna frågas avgörande redan nu övertager biblioteket, särskilt som det i längden icke kan anses tillfredsställande att en stad med Västerås storlek och dess gamla kulturtraditioner saknar stadsbibliotek.

Ytterligare ett par omständigheter äro att beakta i detta sammanhang. Vid ordinarie bolagsstämma den 15 mars 1933 med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget har bolaget såsom bidrag "till det i Västerås planerade folkbiblioteket" anslagit ett bidrag av 150 000 kronor, av vilket belopp 100.000 kronor skall användas såsom bidrag till uppförande av biblioteksbyggnad och 50.000 kronor avsättas till en fond, vars avkastning i första hand skall användas till anskaffande av tidsenlig teknisk litteratur, allt under förutsättning att det planerade biblioteket kommer till stånd inom rimlig tid.

På förfrågan av kommittén har bolaget skriftligen bekräftat, att beslutet kvarstår även för det fall, att Västerås stad skulle övertaga biblioteket. Av ovan angivet belopp har hittills utbetalats kronor 1.501: 50, varför resterar kronor 148.498: 50.

Med hänsyn till utfästelsens förutsättning, att det planerade biblioteket skall komma till stånd inom rimlig tid, har bolaget dock förklarat, att detta bör ha skett senast den 15 mars 1958 då 25 år förflutit, sedan beslutet fattades. Det faller icke inom ramen för kommitténs uppdrag att närmare ingå på frågan om en ny biblioteksbyggnad men kommittén vill dock i anledning av bolagets uttalande i detta sammanhang kraftigt understryka önskvärdheten av att byggnadsfrågan bringas till en snar lösning och att härför erforderliga åtgärder vidtagas.

Rotehållarnas i Västmanland besparingsfond har den 22 juli 1932 beslutat att anslå ett bidrag å 100.000 kronor för ny biblioteksbyggnad under förutsättning, att landsbibliotek i huvudsaklig anslutning till då föreliggande förslag kommer till stånd. Landssekreteraren har på muntlig förfrågan uttalat, att enligt hans uppfattning utfästelsens giltighet icke skulle rubbas därigenom, att staden övertar biblioteksverksamheten.

Några särskilda, av övertagandet föranledda kostnader torde knappast uppkomma för staden, då ju redan tidigare staden till övervägande del bekostat Arbetarinstitutets biblioteksverksamhet genom direkta anslag. Kommittén har upprättat och till budgetberedningen ingivit förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1952 att gälla under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall till kommunaliseringsförslaget. Statförslaget slutar å ett utgiftsbelopp netto av cirka 128.000 kronor mot 99.000 kronor i 1951 års stat. Ökningen beror i huvudsak på den redan i föreningens regi inledda utvidgningen av låneverksamheten samt på de allmänna prisstegringarna.

Med föreningen för Västerås Arbetarinstitut har träffats preliminärt avtal om de

närmare villkoren för stadens övertagande av biblioteksverksamheten. Avtalet innebär i huvudsak följande:

Föreningen överlåter till staden med full äganderätt utan ersättning från och med den 1 januari 1952 hela det i föreningens bibliotek ingående bokbeståndet ävensom samtliga bibliotekets inventarier samt utestående fordringar och tillgångar i övrigt. Staden förbinder sig att från och med nämnda tidpunkt övertaga bibliotekets verksamhet. Genom en särskild passus i avtalet förklarar staden att den genom övertagandet icke tagit ställning till frågan huruvida biblioteket i framtiden skall inrättas som landsbibliotek eller centralbibliotek utan i detta avseende förbehåller sig fria händer. Staden övertager ansvaret för å tillträdesdagen eventuellt oguldna skulder, vilka avse föreningens biblioteksverksamhet, samt å oförändrade villkor föreningens förpliktelser med avseende å avlöning och pensionering av den personal, som för närvarande är anställd för föreningens biblioteksverksamhet. I överlåtelsen ingår jämväl föreningens rätt till ovan angivna donationsbelopp och åtager sig staden att förvalta donationerna i enlighet med de föreskrifter, donatorerna lämnat eller kunna komma att lämna. Föreningen utfäster sig att låta vidtaga de ändringar i stadgarna för Arbetarinstitutet, vilka nödvändiggöras genom stadens övertagande av biblioteksverksamheten.

Det närmaste överinseendet över och förvaltningen av stadsbiblioteket bör uppdragas åt en särskild av stadsfullmäktige vald styrelse, vilken enligt kommitténs mening bör bestå av fem ledamöter och fem suppleanter, vilka kallas till sammanträdena och där äga yttranderätt men ej förslags- eller beslutanderätt i andra fall än då de tjänstgöra i stället för ordinarie ledamot. Kommittén har även upprättat ett förslag till reglemente för styrelsen, som lämpligen bör benämnas biblioteksstyrelsen. Förslaget, som bifogas denna skrivelse, torde icke tarva några närmare kommentarer.

Under hänvisning till vad kommittén härmed anfört får kommittén föreslå stadsfullmäktige besluta

att Västerås stad från och med den 1 januari 1952 skall övertaga den av föreningen för Västerås Arbetarinstitut bedrivna biblioteksverksamheten,

att biblioteksverksamheten i stadens regi skall stå under tillsyn och förvaltning av en särskild av stadsfullmäktige vald styrelse, kallad biblioteksstyrelsen,

att antaga bifogade förslag till reglemente för biblioteksstyrelsen,

att uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i styrelsen,

att bemyndiga kommittén att på i huvudsak ovan angivna villkor med föreningen för Västerås Arbetarinstitut träffa avtal om stadens övertagande av föreningens bibliotek,

att från och med den 1 januari 1952 inrätta följande ordinarie befattningar vid stadsbiblioteket nämligen en befattning såsom

assistentbibliotekarie i lönegrad 20, två befattningar såsom assistentbibliotekarier i lönegrad 18, en befattning såsom biblioteksbiträde i lönegrad 8 samt en befattning såsom biblioteksbiträde i lönegrad 7, med rätt för innehavaren av förstnämnda assistentbibliotekariebefattning att så länge hon är förordnad såsom t. f. bibliotekarie, uppbära ett årligt arvode av tills vidare 1.425 kronor samt

att, sedan kommittén vidtagit de åtgärder, som erfordras för verkställigheten av stadsfullmäktiges beslut, entlediga kommittén från dess uppdrag.

Västerås den 28 juli 1951.

För kommittén:

EINAR KEIJSER

|Per Siösteen

Reglemente för Västerås stads biblioteksstyrelse.

§ 1.

Förvaltningen av Västerås stadsbibliotek och dess egendom tillkommer en av stadsfullmäktige vald styrelse, benämnd biblioteksstyrelsen.

§ 2.

Styrelsen består av fem ledamöter med lika många suppleanter, vilka väljas för fyra kalenderår i sänder.

Ur styrelsen avgå tre ledamöter och två suppleanter samt två ledamöter och tre suppleanter växelvis vart annat år. Avgår ledamot eller suppleant, innan den tid tilländagått, för vilken han blivit vald, väljes för den återstående tiden annan person i hans ställe.

Suppleanterna inträda vid förfall för ordinarie ledamot i den ordning, stadsfullmäktige vid valet bestämma. De skola dock alltid kallas till sammanträdena, vid vilka de äga yttrande- men ej förslags- eller beslutanderätt i annat fall, än då de tjänstgöra i stället för ordinarie ledamot.

§ 3.

Styrelsen utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Äro både ordförande och vice ordförande förhindrade att närvara vid något av styrelsens sammanträden, föres ordet av den, som styrelsen inom sig för tillfället utser.

Styrelsen är beslutför, då minst tre ledamöter eller för ledamot tjänstgörande suppleanter äro tillstädes.

§ 4.

Styrelsen sammanträder på ordförandens kallelse så ofta förhållandena det påkalla.

§ 5.

Vid val sker, där så äskas, omröstning med slutna sedlar, och skiljer lotten mellan dem, som erhållit lika röstetal.

I övriga frågor sker omröstning till beslut öppet, och bliver den mening gällande, varom de flesta förena sig. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträder.

§ 6.

Vid styrelsens sammanträden föres protokoll, som justeras på sätt styrelsen bestämmer.

§ 7.

Styrelsen åligger bl. a.,

att övervaka bibliotekets vård och underhåll samt inom ramen för beviljade anslag ombesörja anskaffande av nödig och lämplig litteratur för detta;

att antaga de tjänstemän, som äro behövliga för bibliotekets verksamhet och för vilkas avlönande stadsfullmäktige beviljat medel;

att utfärda de instruktioner för personalen och de ordningsregler, som för bibliotekets förvaltning äro behövliga, samt att övervaka deras efterlevnad;

att meddela de upplysningar och avgiva de utlåtanden, som av vederbörande myndigheter kunna påkallas;

att årligen före den 1 april till stadsfullmäktige avgiva berättelse över verksamheten under nästförflutet kalenderår; samt

att å den tid, som av drätselkammaren bestämmes, till kammaren ingiva sitt specialförslag över utgifter och inkomster för det nästföljande året.

§ 8.

Bibliotekets räkenskaper föras å stadens drätselkontor och skola för varje år avslutas samt tillhandahållas stadsrevisionen för granskning.

§ 9.

Styrelsen antager sekreterare.

§ 10.

Från styrelsen utgående skrivelser och andra expeditioner skola undertecknas av ordföranden med kontrasignation av sekreteraren.

§ 11.

Styrelsen äger rätt att i och för verksamheten påkalla erforderligt biträde av stadens tjänstemän.

Västerås 1951 Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

ï»¿# Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 26**

Nr 26. Angående val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag utgå med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Utskottet vill till en början anmäla, att förslag angående val av ledamöter i taxeringsnämnderna kommer att föreläggas stadsfullmäktige först vid decembersammanträdet, då länsstyrelsen ännu icke fattat beslut angående taxeringsdistriktsindelningen för nästa år. Sådant beslut kan förväntas först under senare hälften av denna månad.

Liksom föregående år har beredningsutskottet i de fall, då så ansetts erforderligt, särskilt föreslagit i vilken ordning suppleanterna böra tjänstgöra vid förfall för ordinarie ledamot. I den mån föreskrifter i gällande lag och författning ej till annat föranleda har utskottet därvid som regel följt samma system, vilket tillämpas beträffande beredningsutskottets suppleanter.

Drätselkammaren.

Såsom ledamöter av drätselkammaren för tiden intill 1955 års utgång föreslås omvalda byggmästaren Fritz Eklund, ekonomichefen Gösta Lundberg, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ombudsmannen Erik Pettersson, svetsaren Åke Johansson och annonschefen Einar Jonsson samt direktören Mattias Pers. Till ny ledamot föreslås efter lantbruksingenjören H. Welin-Berger, som avsagt sig, teknologie doktorn Tage Strömberg, efter advokaten J. Ruben Nyman, som avsagt sig, förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson samt efter mätningsmannen Folke Lindqvist expeditören Eric R. Carlsson, samtliga för tiden intill 1955 års utgång.

Till suppleanter i kammaren för samma tid föreslås omvalda ingenjören Fritz Järvenäs, ombudsmannen Erik Berglind och gjutaren Gustaf Nyman samt till nya suppleanter efter civilingenjören Ralf Thorburn byggnadsingenjören Bernt Hermansson, Akademivägen 2, efter expeditören Eric R. Carlsson, som uppflyttats till ledamot, föreståndaren Yngve Engström, efter förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson, som likaledes föreslagits uppflyttad till ledamot, civilingenjören Ivar Bergqvist, Stohagsvägen 2, och efter järnvägstjänstemannen Edvin Johansson ritsaren John Olsson.

Utskottet föreslår vidare, att av suppleanterna herrar Järvenäs, Berglind, Gustaf Nyman, Engström och John Olsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Fritz Eklund, Gösta Lundberg, Gustaf Olsson, Erik Pettersson, Åke Johansson, Einar Jonsson och Eric R. Carlsson; herr Hermansson vid förfall för herr Strömberg samt herr Bergqvist vid förfall för någon av eller båda herrar Pers och Karl Pettersson.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads tekniska verk föreslås för tiden intill 1955 års utgång omvalda bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och disponenten M. Matell

samt till ny ledamot efter lantbruksingenjören H. Welın-Berger, vilken avsagt sig uppdraget, civilingenjören Gösta Bååth.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås omvald ombudsmannen Erik Berglind samt i stället för ingenjören Linus Jansson, som avsagt sig uppdraget, överingenjören Karl Tiselius och i stället för valsverksarbetaren Axel Hellman civilingenjören Nils Kadesjö.

Utskottet föreslår vidare att av suppleanterna herrar Berglind, Öberg och Grip i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Gustaf Olsson, David Johansson och Erland Gustafsson, herr Tiselius vid förfall för herr Bååth och herr Kadesjö vid förfall för herr Matell.

Hamnstyrelsen.

Såsom ledamot i hamnstyrelsen för tiden intill 1956 års utgång föreslås omvald järnhandlaren Henning Larsson.

Såsom suppleant i styrelsen för tiden intill 1954 års utgång föreslås omvald ombudsmannen Georg Uhlin.

Hälsovårdsnämnden.

Såsom ledamöter i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1955 års utgång föreslås omvalda distriktsveterinären V. Snöborgs, ombudsmannen Erik Berglind och konditorn Ove Klingvall.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås omval av ombudsmannen Rune Gustafson samt nyval av ombudsmannen Erik Karlsson efter ombudsmannen Erik Pettersson, vilken avsagt sig, samt av fru Ingrid Pettersson, Aspvretsgatan 13, efter fru Greta Jansson, vilken likaledes avsagt sig uppdraget.

Utskottet föreslår tillika, att av suppleanterna herrar Rune Gustafson och Erik Karlsson samt fru Ingrid Pettersson skola tjänstgöra i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Berglind, Lindahl och Klingvall; fru Kjelldahl vid förfall för herr Snöborgs och herr Jansson vid förfall för fröken Markit Björkman.

Parkstyrelsen.

Till ledamöter i parkstyrelsen föreslås för tiden intill 1955 års utgång omvalda fru Anna Larsson och länsjägmästaren Edvin Nyblom samt nyval av svetsaren Åke Johansson i stället för ekonomichefen Gösta Lundberg, vilken avsagt sig uppdraget, därvid Johansson skall fungera såsom representant för drätselkammaren.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid föreslås omval av snickaren Gösta Ohlström. Till ny suppleant för samma tid föreslås i stället för svetsaren Åke Johansson, vilken föreslagits såsom ordinarie ledamot, föreståndaren Yngve Engström, tillika representant för drätselkammaren, samt i stället för förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson, vilken avsagt sig uppdraget, trådgårdsarkitekten Jange Blomqvist, Kronvägen 26 B.

Lantegendomsnämnden.

Till ny ledamot i lantegendomsnämnden för tiden intill 1952 års utgång föreslås i stället för godsägaren Joh. Jansson, vilken avsagt sig uppdraget, hemmansägaren Karl Wässman och till ny suppleant efter herr Wässman för samma tid byggnadsingenjören Gustaf Ahlqvist.

Utskottet föreslår tillika att, av suppleanterna herr Erik Pettersson skall tjänst-

göra vid förfall för någon eller några av herrar Nilsson, Karlsson och Rosén samt herrar Agrell och Ahlqvist i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Welin-Berger och Wässman.

Västerås stads idrottsstyrelse.

Såsom ledamöter i idrottsstyrelsen för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda ingenjören Erland Gustafsson, kaptenen Axel Edström, redaktionssekreteraren Gunnar Ljungqvist, landssekreteraren Ernst Holmqvist, redaktionssekreteraren Stig Löfstrand samt nyvalda, efter bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, vilken avsagt sig uppdraget, plåtarbetaren Erik Kraft, och efter gjuteriarbetaren Bertil Linderborg socialkuratorn John Johansson.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid föreslås omvalda ingenjören Börje Lundh, redaktören Carl-Anders Kindbladh och byggnadsträarbetaren Eric Alderhed samt nyvalda efter plåtarbetaren Erik Kraft och socialkuratorn John Johansson, vilka föreslagits till ordinarie ledamöter, respektive metallarbetaren Sven Andersson, Nygatan 12, och instruktören Tage Engelbrektson.

Tillika föreslår utskottet att av suppleanterna herrar Alderhed, Sven Andersson och Engelbrektson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Erland Gustafsson, Edström, Stig Löfstrand, Kraft och John Johansson, herr Lundh vid förfall för herr Ljungqvist samt herr Kindbladh vid förfall för herr Holmqvist.

Arbetslöshetsnämnden.

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för år 1952 föreslås omvalda ingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören Carl-Gustav Enskog, portvakten Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, överingenjören Folke Petrén, fru Anna Larsson, vaktmästaren Uno Hillborg, direktören Sven E. Eriksson och ombudsmannen Karl Karlsson.

Till suppleanter i nämnden för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda byråföreståndaren Eric Croner, socialkuratorn John Johansson, metallarbetaren Gustav Fredricksson, ingenjören Börje Lundh, omnibuschauffören Harald Ek och metallarbetaren Sven Pettersson.

Vidare föreslås, att av suppleanterna herrar John Johansson, Fredricksson, Ek och Sven Pettersson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Thorén, Andersson, Erik Pettersson, fru Larsson, herrar Hillborg och Karlsson; herr Croner vid förfall för någon av eller båda herrar Andberger och Eriksson samt herr Lundh vid förfall för någon av eller båda herrar Enskog och Pettersson.

Till revisorer för år 1952 föreslås i stället för banktjänstemannen Axel Lindell, som avlidit tjänstemannen Helge Furusjö, Kopparbergsvägen 16, och i stället för typografen Rune Göthlin, som avsagt sig, metallarbetaren Olle Dahlin.

Till revisorssuppleanter för år 1952 föreslås omvald tjänstemannen K. Lönnroth och till ny suppleant efter herr Dahlin, som föreslagits till ordinarie revisor, förrådsarbetaren Stig Em. Johansson.

Slutligen får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1952 års utgång föreslå ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén.

Vidare tillstyrker utskottet stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen såsom revi-

sor för nu nämnda tid förorda gjutaren Sven Ring med stationsinspektoren A. Jungert såsom suppleant.

Hyresnämnden.

Beredningsutskottet föreslår, att till *ledamot, vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet* måtte utses förre handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson samt till suppleanter bankkamreraren A. Ridner och ombudsmannen H. Jäfvert att inkallas i nu nämnd ordning,

att till *ledamot, som ej äger, eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet* måtte utses föreståndaren Rudmar Thunell samt till suppleanter ombudsmannen Georg Uhlin och magistratsvaktmästaren Helge Thorell att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till *ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet* måtte utses köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson såsom suppleant.

Beredningsutskottet föreslår tillika, att uppdragen skola avse tiden till och med den 30 september 1952 eller, om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

Nykterhetsnämnden.

Till ledamöter i nykterhetsnämnden för tiden intill 1955 års utgång föreslås omvalda fru Helga Hall och stadsläkaren Gustav Andrén samt nyvalda i stället för legitimerade läkaren Hjördis Lind-Campbell, vilken avsagt sig uppdraget, direktören Algot Bergstrand och i stället för lagerföreståndaren Martin Lindberg magistratsvaktmästaren Helge Thorell.

Till suppleanter föreslås omvalda fru Karin Kjelldahl och kriminalkonstapeln Folke Rebermark samt nyvalda i stället för direktören Algot Bergstrand och magistratsvaktmästaren Helge Thorell, vilka föreslagits till ordinarie ledamöter, respektive barnavårdsmannen Elsa Hultgren och förrådsarbetaren Edvin Agermalm, Tessingatan 6.

Utskottet föreslår tillika, att av suppleanterna herrar Rebermark, Hugo Ericsson, fru Thilenius och herr Agermalm i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hult, Carneborg, fru Hall, herr Grip och herr Thorell; fröken Elsa Hultgren vid förfall för herr Bergstrand samt fru Kjelldahl och herr Redmalm i nu nämnd ordning vid förfall för herr Andrén.

Barnavårdsnämnden.

Till ledamot i barnavårdsnämnden (vald för kommunen i övrigt) för tiden intill 1955 års utgång föreslås i stället för fru Anna Vestberg, som avsagt sig uppdraget, fru Astrid L. Johansson.

Till suppleant i nämnden (för lärarkåren) för tiden intill 1955 års utgång föreslås i stället för folkskolläraren G. Leontein folkskolläraren Carl Malmros, Västgötegatan 11. Till suppleant (för fattigvårdsstyrelsen) föreslås för samma tid i stället för fru Astrid S. Johanssson, vilken avsagt sig uppdraget, vaktmästaren E. A. Lindstedt.

Till suppleanter i nämnden (valda för kommunen i övrigt) föreslås för tiden intill 1953 års utgång i stället för fru Astrid L. Johansson, som föreslagits till ordinarie

ledamot, fru Inga Hofvander, Emausgatan 23 C, och för tiden intill 1955 års utgång efter civilförsvarsassistenten Birger Grip, som avsagt sig uppdraget, kyrkovaktmästaren Ivar Johansson.

Fattigvårdsstyrelsen.

Till ledamöter i fattigvårdsstyrelsen för tiden intill 1955 års utgång föreslås omvalda kassören Alvar O. Johansson och annonschefen Einar Jonsson samt nyvalda för samma tid i stället för f. drätseldirektören Theofil Öberg, som avsagt sig uppdraget, verkmästaren Åke Pettersson, Valbäcksgatan 8, och i stället för mätningsmannen Folke Lindqvist, vaktmästaren E. A. Lindstedt.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda fru Astrid S. Johansson och elmontören Bertil Clason samt nyvalda i stället för teknologie doktorn Tage Strömberg, som avsagt sig uppdraget, fru Brita Vennhall samt i stället för metallarbetaren Nils Pettersson metallarbetaren Henry Örjefors, Haga Parkgata 8 A.

Till suppleant för tiden intill 1953 års utgång i stället för vaktmästaren E. A. Lindstedt, vilken föreslagits till ordinarie ledamot, föreslås metallarbetaren Gustav Fredricksson.

Utskottet föreslår tillika att av suppleanterna fru Johansson samt herrar Elis Johansson, Clason, Gustav Fredricksson och Örjefors i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Sjöberg, Jonsson, fru Hall, Alvar O. Johansson och Lindstedt; fröken Fagerlund vid förfall för herr Carlsson och fru Vennhall vid förfall för herr Åke Pettersson.

Slutligen föreslår utskottet stadsfullmäktige att till ordförande i styrelsen för tiden intill 1955 års utgång efter herr Öberg utse herr Einar Jonsson samt till vice ordförande i styrelsen för tiden intill 1953 års utgång i stället för herr Gösta Sjöberg, vilken avsagt sig detta uppdrag, utse skomakarmästaren Ernfrid Carlsson.

Badhusstyrelsen.

Till suppleant i badhusstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång i stället för ombudsmannen Karl Erik Lindvall, vilken avsagt sig uppdraget, föreslår utskottet ritsaren John Olsson.

Utskottet föreslår att av suppleanterna i styrelsen herrar Clason, B. V. Andersson och John Olsson skola tjänstgöra i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Persson, Georg Andersson ,fru Bergsten, fröken Carlsson och herr Oskar Andersson; herr Vennerholm vid förfall för herr Öberg och fru Evy Ekström vid förfall för herr Lindén.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads barnstugor för tiden intill 1955 års utgång föreslås i stället för ombudsmannen Erik Pettersson och ekonomichefen Gösta Lundberg, vilka avsagt sig uppdragen, respektive tjänstemannen Gustav Jakobsson och intendenten Adolv Andersson.

Till suppleant i styrelsen för samma tid föreslås i stället för fru Stina Barkman fru Inga Hofvander samt för tiden intill 1953 års utgång i stället för herr Jakobsson, vilken föreslagits till ny ordinarie ledamot, fru Birgit Löfstrand, Aspvretsgatan 1 D.

Tillika föreslår utskottet, att av suppleanterna fru Birgit Löfstrand och fru Inga

Hofvander i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av fru Anna Larsson samt herrar Jakobsson och Adolv Andersson ävensom fru Ingrid Andrén för någon av eller båda herrar Carlfors och Brismar.

Folkskolestyrelsen.

Till ledamöter i folkskolestyrelsen för tiden intill 1955 års utgång föreslås omvalda studieledaren Gust. Sund, rektorn Folke Ericsson, förre folkskolläraren G. Leontein, fastighetsförvaltaren David Johansson, fru Ebba Berg, fru Greta Schörling, redaktören Anders Yngve Pers, fastighetsförvaltaren Inge Jonsson, civilförsvarsassistenten Birger Grip och filaren Ruben Berg samt nyvalda i stället för fru Greta Gustafsson fru Margit Pettersson och i stället för komministern Simon Forshem, disponenten Gösta Kruhsberg, Jakobsbergsgatan 14 A.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda förre handelsträdgårdsmästaren Erik Billert, muraren E. G. Hedman och socialkuratorn John Johansson samt nyvalda i stället för fru Margit Pettersson, vilken föreslagits som ordinarie ledamot, muraren Erik Svensson, i stället för rektorn Knut Carlfors, vilken avsagt sig uppdraget, civilingenjören Björn Kiessling, Knektgatan 5 B, samt i stället för gjutaren Karl Harry Andersson, kyrkovaktmästaren Ivar Johansson.

Utskottet föreslår tillika, att av suppleanterna herrar Hedman, John Johansson, Erik Svensson och Ivar Johansson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sund, David Johansson, fru Ebba Berg, fru Schörling, herrar Jonsson, Birger Grip, Ruben Berg och fru Margit Pettersson; herr Billert vid förfall för någon eller några av herrar Leontein, Pers och Kruhsberg samt herr Kiessling vid förfall för herr Folke Ericsson.

Styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås.

Till ledamöter i denna styrelse för tiden intill 1955 års utgång föreslås omvald ingenjören H. Milbers samt nyvald civilingenjören Ivar Bergqvist i stället för teknologie doktorn Ivar Herlitz, som avsagt sig uppdraget.

Styrelsen för kommunala flickskolan.

Till ledamot i styrelsen för kommunala flickskolan för tiden intill 1955 års utgång föreslås omvalda förre brandmästaren Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm, rektorn Olof Stenström, fru Ebba Berg och ombudsmannen Sten Söderberg samt nyvald i stället för fru Agnes Söderqvist, vilken avsagt sig uppdraget, fru Ingrid Jansson.

Till suppleanter i styrelsen för samma tid föreslås omvalda lektorn Ragnar Jirlow, teknologie doktorn Ivar Herlitz och muraren Erik Svensson samt nyvald i stället för fru Ingrid Jansson, vilken föreslagits till ordinarie ledamot, fru Greta Schörling.

Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier.

Till ledamot för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvald fastighetsförvaltaren David Johansson och till suppleant för samma tid överläraren Gösta Brismar.

Till revisor för 1952 års räkenskaper föreslås omvald förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

Revisorer:

1. *Av stadens räkenskaper:*

Till ordinarie revisorer för år 1952 föreslås förmannen Karl Engdahl, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, gjutaren Sven Ring, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och kassören Valter Larsson.

Till suppleanter för samma tid föreslås typografen Rune Göthlin, instruktören Tage Engelbrektson, civilingenjören Gunnar Dahlby, ingenjören Paul Jansson, vaktmästaren E. A. Lindstedt, elmontören B. Clason och kontoristen Curt Bohman.

Beredningsutskottet föreslår, att av suppleanterna herrar Göthlin, Engelbrektson, Lindstedt, Clason och Bohman i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Holmberg, Thunell, Ring och Valter Larsson; herr Dahlby vid förfall för herr Holmén samt herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

2. *Av Arbetarinstitutets räkenskaper:*

Till revisor för år 1952 föreslås föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner såsom suppleant.

3. *Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper:*

Till revisorer för år 1952 föreslås omvalda föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner.

Såsom suppleant för samma tid föreslås omvald instruktören Tage Engelbrektson.

4. *Av Baptistkyrkans Ungdomsförenings biblioteksverksamhet:*

Utskottet föreslår till revisor för år 1952 föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner såsom suppleant.

5. *Av IOGT:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper:*

Utskottet föreslår till revisor för år 1952 föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner som suppleant.

6. *Av Västerås Musikskolas räkenskaper:*

Till revisor för år 1952 föreslås föreståndaren Rudmar Thunell med bankkamreraren A. Ridner såsom suppleant.

Västerås Kaféaktiebolag.

Beredningsutskottet föreslår att till ledamöter för tiden intill 1953 års ordinarie bolagsstämma omväljas ingenjören Kurt Sjölin, ekonomichefen Gösta Lundberg och fastighetsförvaltaren David Johansson.

Till suppleanter för samma tid föreslås i stället för ingenjören Ragnar Magnusson och socialkuratorn John Johansson, vilka avsagt sig uppdragen, respektive ombudsmannen Nils Holmer och ombudsmannen Göte Juhlén.

Till revisor för 1951 års räkenskaper föreslås omvald bokförlagsföreståndaren R .V. Hult och såsom suppleant för honom under samma tid köpmannen Oscar Kihlgren.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda fru Ebba Berg, tullförvaltaren H. Junghagen, instruktören Tage Engelbrektson och ingenjören Walfrid Redmalm samt nyvald för samma tid efter fru Hilda Bergsten, vilken avsagt sig uppdraget, fru Astrid S. Johansson.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, fru Ebba Berg, förre folkskolläraren G. Leontein och tjänstemannen Gösta Sjöberg samt nyvalda i stället för majoren G. Robsahm, som avsagt sig uppdraget, teknologie doktorn Tage Strömberg, efter fru Hilda Bergsten, som avsagt sig, fru Anna Larsson samt efter gjuteriarbetaren Bertil Linderborg fru Gunborg Johansson.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, fru Ebba Berg, rektorn Knut Carlfors och tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till ledamöter i nämnden föreslås för tiden intill 1953 års utgång fru Ebba Berg, ombudsmannen Arthur Lingnäs och ingenjören Christer Zanders, Västmannagatan 11.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1953 års utgång föreslås från tjänstemannaklassen stadsdirektören Thjelvar Hedberg, från handlande- och hantverkarklassen handlanden Otto Jansson samt från arbetarklassen fru Hedvig Hedlund, Rudbecksgatan 9, i stället för fru Hilda Bergsten, som avsagt sig uppdraget.

Delegerade för utdelning ur Noreliska fonden.

Till delegerad för åren 1952—1955 föreslås omvald bostadsförvaltaren Gustaf Olsson.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för tiden intill 1953 års utgång föreslås fru Hedvig Hedlund och fru Ebba Roos.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1955 års utgång föreslås socialvårdschefen Axel Norén, fru Ingrid Andrén och fru Hedvig Hedlund.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i kommittén föreslås för år 1952 omvalda fastighetsförvaltaren David Johansson, förmannen Hugo Ericsson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner E. Johansson.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvald bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och nyvald byggmästaren D. Vennhall i stället för byggmästaren E. Alb. Myrberg.

Styrelsen för Västerås Ungdomsråd.

Såsom representant för staden i styrelsen för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvald verktygsarbetaren Karl Olov Johansson och såsom suppleant för samma tid ingenjören Kurt Sjölin.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1952—1956 föreslås metallarbetaren Gustav Öberg, föreståndaren Rudmar Thunell och fru Helga Hall.

Mot förslaget har reservation anförts av fru Kjelldahl, som hävdade att av de tre ledigvordna mandatplatserna proportionellt 2 platser borde tillfalla de borgerliga och förslag som huvudman efter majoren Georg Robsahm direktören Sven Erik Eriksson.

Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Dylika sakkunniga väljes av rådhusrätten bland fem av stadsfullmäktige föreslagna personer.

Beredningsutskottet föreslår, att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Carl Bergqvist, sjökaptenen Ruben Stene, hamnmästaren E. Bergkvist och sjökaptenen G. Aleblad uppföras på förslag till sakkunniga för år 1952.

Vägsynenämnden för Västerås stad.

Till ledamot i vägsynenämnden för Västerås stad för tiden intill 1955 års utgång föreslås länsjägmästaren Edvin Nyblom med kassören Valter Larsson såsom suppleant under samma tid.

Roteombud i Badelunda församling.

Till roteombud för en tid av fyra år räknat från den 1 april 1951 föreslås omvalda följande personer:

1:sta roten

Ombud: Kakelugnsmakaren A. M. Kumlander.

Suppleant: Verkstadsarbetaren Gustav Hagström.

2:dra roten

Ombud: Plåtslagaren James Haasum.

Suppleant: Målaren Nils Eriksson.

3:dje roten

Ombud: Lantbrukaren Tore Andersson.

Suppleant: Arrendatorn Valter Pettersson.

Ortsombud enl. Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån.

Till ortsombud föreslås för tiden intill 1953 års utgång inspektören K. A. Bergvall med kontoristen Isidor Larsson såsom suppleant.

Nämndeman för tjänstgöring vid rådhusrätten.

Sedan ombudsmannen Karl Erik Lindvall avsagt sig uppdraget såsom nämndeman vid rådhusrätten, får utskottet under förutsättning att rådhusrätten entledigar honom från uppdraget, till ny nämndeman för en tid av sex år från dagen för valet föreslå vaktmästaren E. A. Lindstedt.

Västerås den 14 november 1951.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG

/Per Siösteen

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 27**

Nr 27. Angående val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas mandat upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Barnstugestyrelsen.

Sedan rektorn Knut Carlfors i skrivelse den 29 november 1951 anhållit om befrielse från uppdraget såsom ledamot i styrelsen för Västerås stads barnstugor, har stadsfullmäktige den 29 november 1951 beslutat dels bifalla framställningen, dels uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ny ledamot i hans ställe.

I anledning härav får beredningsutskottet till ledamot i styrelsen i herr Carlfors' ställe för tiden intill 1953 års utgång föreslå folkskollärarinnan Ninnie Arwidson, Skallbergsgatan 19 A.

Taxeringsnämnderna.

Enligt länsstyrelsens beslut gäller den nuvarande indelningen av taxeringsdistrikt oförändrad även under nästa år med undantag av att ett nytt rörelsedistrikt inrättats, vilket får beteckningen nr 21. Det nuvarande 21:sta taxeringsdistriktet (för särskild fastighetstaxering) erhåller beteckningen 22:dra distriktet.

Utskottet föreslår, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av taxeringsnämnderna skola vara tre jämte lika många suppleanter med undantag av nämnderna för 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 19:de, 20:de, 21:sta och 22:dra distrikten, i vilka böra utses fem ledamöter och lika många suppleanter.

Suppleanterna böra såsom hittills tjänstgöra för var och en av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angives.

1:sta taxeringsdistriktet:

Ledamöter: f. överpostiljonen J. E. Wirén, direktören O. Maunsbach och motormontören Erik E. W. Larsson.

Suppleanter: Vaktmästaren Uno Hillborg, fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och metallarbetaren Evert Karlsson, Utanbygatan 3 D.

2:dra taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Inger Thorsell, Metallgatan 19, och köpmannen Erik Ahlström.

3:dje taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Köpmannen Roland Forsberg, maskinmästaren A. Lundström och flygplansmontören Erik Bengtsson.

Suppleanter: Metallarbetaren Edvard Andersson, kontoristen Ingrid Andersson och flygplansmontören Stig Johansson, Vinggatan 3 B.

4:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Ericsson, förvaltaren Gunnar Andersson, arrendatorn Eric Agrell och lantbrukaren Erik Alm samt jordbruksarbetaren Axel Lundberg.

Suppleanter: Fru Greta Lundin, byggnadssnickaren Ruben Pettersson, lantbrukaren Erik Jäder, Gryta, köpmannen Gösta Brandt och jordbruksarbetaren David Nilsson, Malma.

5:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Svarvaren Georg Karlsson, civilingenjören John Stålhammar och förrådsarbetaren Stig Emanuel Johansson, Statorvägen 3 A.

Suppleanter: Flygplansmontören Algot Bergman, Frejahöjden 5, distriktssköterskan Iris Fagerlund och metallarbetaren Olle Dahlin.

6:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Axel Boberg och ingenjören Thore Kättström.

Suppleanter: Metallarbetaren Gustav Hellsten, provrumsarbetaren Olle Berggren, Emausgatan 45 B, och kassören Oskar Rudén.

7:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Tedbrant och f. apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Förrådsarbetaren Edvin Agermalm, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Fröbom, hyvlaren K. H. Thorén och stationsinspektoren A. Jungert.

Suppleanter: Filaren Ruben Berg, metallarbetaren Ruben Karlsson och järnhandlaren Henning Larsson.

9:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och apparatprovaren Bengt Norman.

Suppleanter: Metallarbetaren Harry Andersson, ingenjören Bertil Sundberg, Arosvägen 35, och ritsaren John Olsson.

10:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och maskinprovaren Petrus Jonsson.

Suppleanter: Metallarbetaren Arne Skogh, köpmannen K. Torstensson och sjökaptenen Ruben Stene.

11:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Instruktören Tage Engelbrektson, metallarbetaren Em. Råberg och maskinisten David Eriksson.

Suppleanter: Gjutaren Elis Svensson, apparatprovaren Stig Håvberg och köpmannen John Clasing, Smedjegatan 8.

12:te taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Gjutaren Gustav Nyman, typografen Rune Göthlin, folkskolläraren Arvid Eng, jordbruksförvaltaren Lars Jansson och järnarbetaren Olle Berglund.

Suppleanter: Kriminalkonstapeln Folke Rebermark, ingenjören Sixten Larsson, fotografen David Eriksson, exekutorn J. V. Sundquist och metallarbetaren Erik Sand.

13:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, metallarbetaren Allan Skult och köpmannen Ragnar Wassberg.

Suppleanter: Gjutaren Sven Ring, konditoriarbetaren Sven Nilsson och köpmannen Helmer Urby.

14:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, fru Hildur Strandberg, ombudsmannen Olle Berggren och lokföraren Harald Blomkvist.

Suppleanter: Snickaren Gunnar Eriksson, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, ingenjören Olof Lindskog, kommunalarbetaren Klas Larsson och lokföraren Hjalmar Norberg.

15:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Jansson och maskinisten Erik Andersson, Sjukhemmet.

Suppleanter: Bilelektrikern Gösta Finnström, Arlagatan 7, fru Britta Öyen och folkskolläraren Carl Malmros.

16:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin och vaktmästaren E. A. Lindstedt.

Suppleanter: Avläsaren Tore Arrén, köpmannen Nils Andersson och filaren Emanuel Larsson.

17:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror C. Carlstedt och metallarbetaren Sven Pettersson.

Suppleanter: Metallarbetaren Geron Eriksson, förmannen Klas Larsson, Drottninggatan 36, köpmannen Sven Källebo, Stora gatan 58, kantorn K. G. Söderlund och filaren Börje Olsson, Spantgatan 11.

18:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Eric Hultåker.

Suppleanter: Fru Margit Pettersson, metallarbetaren Stig Forslund, Violstigen 13 C, och fru Maj-Britt Norström.

19:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson och köpmannen Oscar Kihlgren.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, butiksföreståndaren Lindor Kagg, kontoristen Gustav Eriksson, ombudsmannen Carl Ölander och köpmannen Sigfrid Holm.

20:de taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Avsynaren Ragnar Kragge, droskägaren John Eriksson, disponenten

Gösta Kruhsberg, tillsyningsläraren Manfred Carlvik och föreståndaren Yngve Engström.

Suppleanter: Tjänstemannen Sture Bergmark, inspektören Erik Larsson, Floragatan 32, köpmannen Harry Wågberg, Krukmakargatan 9, kamreraren Henry Flinck, Gästgivarvägen 20 G, och distriktsombudsmannen John Wahlström, Agnegatan 2 A.

21:sta taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Skomakarmästaren J. F. Sjögren, Föreningsgatan 27, plåtslagarmästaren Lennart Lennervik, fru Gunborg Johansson, byggnadsingenjören Gustaf Ahlquist och kamreraren Nils Erik Wirsäll, Skallbergsgatan 7 A.

Suppleanter: Folkskolläraren Allan Andersson, Skallbergsgatan 9 A, metallarbetaren Martin Engström, butiksföreståndaren Ingemar Lindkvist, Götgatan 14, konditorn Gunnar Persson, Stora gatan 15, och f. kriminalöverkonstapeln Fritz Svensson, Brahegatan 8 B.

22:dra taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Berglind, muraren E. G. Hedman, f. handelsträdgårdsmästaren Karl Pettersson, smidesfabrikören Magnus Holm och byggnadskontrollanten Axel Eriksson.

Suppleanter: Ingenjören Fritz Järvenäs, grovarbetaren Gösta Classon, ombudsmannen Gösta Jansson, ingenjören Nils Markbäck och ombudsmannen Gunnar Österberg.

Pensionsnämnderna.

Enligt stadsfullmäktiges av länsstyrelsen numera fastställda beslut skall staden från och med den 1 januari 1952 indelas i två pensionsdistrikt, det västra och det östra distriktet. Gränsen mellan distrikten går i linjen Svartån från Mälaren till Skarpskyttebron—vägen från denna bro till Norra Ringvägen—Norra Ringvägen—Kristiansborgsallén—Bergslagsvägen till gränsen mot Hubbo socken. Skerike har hänförts till västra distriktet.

Antalet ledamöter i varje distrikt skall utgöra sex med lika många personliga suppleanter. Vid valet böra stadsfullmäktige efter lottning bestämma, att halva antalet ledamöter och suppleanter skola avgå vid utgången av andra året av den tid, för vilken de blivit valda.

Beredningsutskottet föreslår att stadsfullmäktige till ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna utse följande personer för tiden intill 1955 års utgång, dock med iakttagande av vad ovan sagts angående lottning:

Pensionsnämnden i Västerås stads västra distrikt.

Ledamöter: Bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, vaktmästaren Allan Lindstedt, fru Greta Schörling, lokföraren A. G. Lindgren, barnavårdsmannen Elsa Hultgren och fru Karin Kjelldahl.

Suppleanter: Fru Margit Pettersson, metallarbetaren Sture Ekholm, fru Helga Hall, föreståndaren Yngve Engström, optikern Bengt Pettersson, Källhagsgatan 1 B, och civilingenjören Walfrid Redmalm.

Pensionsnämnden i Västerås stads östra distrikt.

Ledamöter: Verkstadsarbetaren Gustav Hagström, instruktören Karl Hofvander, maskinisten Ejnar Johansson, Furugatan 1 B, fru Marta Johansson, taxeringskontrollanten Uno Wilmark och folkskolläraren Arvid Eng.

Suppleanter: Åkeriägaren J. E. Strand, metallarbetaren Olle Dahlin, järnarbetaren Olle Berglund, fru Lilly Vedholm, Gåsmyregatan 6, tjänstemannen Lars Svedlund, Skallbergsgatan 1 C, och fru Anna-Lisa Eliasson, Hästhovsgatan 9 C.

Suppleanterna skola tjänstgöra vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning, ledamöter och suppleanter härovan uppräknats.

Västerås den 5 december 1951.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

|Per Siösteen.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB Tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1951 **Ser. B nr 28**

Nr 28. Uppflyttning av befattning som skolsköterska i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 november 1951 anfört följande:

Skolsköterskorna vid Västerås stads folkskolor äro placerade i lönegrad 12. Fem ordinarie befattningar finnas för närvarande. Mellan Svenska Stadsförbundet och Svensk Sjuksköterskeförening har den 7 december 1951 träffats en överenskommelse om lönerna för sjuksköterskor hos stadsförbundets medlemmar. Enligt överenskommelsen skall skolsköterska vara placerad i lönegrad 14.

För skolsköterskor innehåller överenskommelsen även regler om semester eller ferier skall utgå.

I städer, där skolsköterska för närvarande åtnjuter ferier skall även vid nyanställning ferier utgå. I städer, där skolsköterska för närvarande åtnjuter semester, skall även vid nyanställning semester utgå.

I Västerås gäller enligt praxis ferier ehuru önskvärt vore, att semester kunde utgå enligt vanliga regler i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare. Någon ändring av praxis skall emellertid enligt överenskommelsen icke ske.

Enligt samma överenskommelse skall avdelningssköterska vid sjukhus vara placerad i lönegrad 14. Löne- och avtalsnämnden anser i princip, att skolsköterska borde ha lägre lönegradsplacering eftersom arbetet icke kan vara så krävande som vid sjukhus där oregelbunden tjänstgöring förekommer dygnet runt. Därtill kommer en betydligt kortare årlig arbetstid till följd av ferierna. Ehuru det sker med tvekan, vill löne- och avtalsnämnden tillstyrka lönegradsuppflyttning eftersom man här har en central överenskommelse att följa.

Överenskommelsen gäller från och med den 1 januari 1951 till och med den 31 december 1951 med tre månaders uppsägningstid. Vid utebliven uppsägning förlänges giltighetstiden ett år i sänder, varvid dock uppsägningstiden skall utgöra nio månader. Såvitt nämnden har sig bekant har uppsägning för 1952 ej skett.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att räknat från och med den 1 januari 1951 uppflytta befattningarna såsom skolsköterska från lönegrad 12 till lönegrad 14 samt

att den centrala överenskommelsen för sjuksköterskor även i övrigt i tillämpliga delar får gälla för befattningshavarna.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 28 november 1951 tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Drätselkammaren har i häröver den 6 december 1951 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1951 Ser. B nr 29

Nr 29. Uppflyttning av befattningen såsom husmoder vid ålderdomshemmet i högre lönegrad.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 4 december 1951 anfört följande:

Sedan fattigvårdsstyrelsen i annan skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om uppflyttning av sjuksköterskebefattningarna vid ålderdomshemmet i lönehänseende, får styrelsen härmed göra liknande framställning beträffande befattningen som husmoder vid ålderdomshemmet. Hittills har denna befattning varit placerad i lönegrad 13, d. v. s. en lönegrad högre än befattning som sjuksköterska. Då, som redan nämnts, framställning nu gjorts om sjuksköterskebefattningarnas inplacering i lönegrad 14, borde alltså i konsekvens därmed hemställan göras om husmodersbefattningens placering i lönegrad 15. Emellertid har fattigvårdsstyrelsen kommit till den bestämda uppfattningen att husmoderns hittillsvarande löneplacering varit oriktig dels i förhållande till sjuksköterskebefattningarna, dels ock i förhållande till motsvarande befattningar hos andra med Västerås jämförbara städer. Sålunda är exempelvis motsvarande husmodersbefattning i Eskilstuna sedan flera år placerad i lönegrad 15.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer fattigvårdsstyrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som husmoder vid ålderdomshemmet uppflyttas från lönegrad 13 till lönegrad 17 med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 12 december 1951 anfört följande:

Befattningen har tidigare legat en lönegrad över sjuksköterskornas befattningar. Eftersom dessa enligt en riksuppgörelse skall flyttas till lönegrad 14, synes det skäligt, att relationen mellan befattningarna återställes. Fattigvårdsstyrelsen har emellertid ansett att befattningen hittills varit för lågt placerad och föreslår uppflyttning till lönegrad 17. Löne- och avtalsnämnden för sin del stannar vid att tillstyrka lönegrad 16. Inklusive nu utgående dyrtidstillägg är i lönegrad 16 begynnelselönen 699 kronor per månad och slutlönen 792 kronor. Motsvarande belopp i lönegrad 13 är 620 kronor och 699 kronor.

Fattigvårdsstyrelsen har begärt retroaktiv tillämpning från och med den 1 januari 1951. Mot detta kan anföras, att man icke för befattningar av detta slag har någon central uppgörelse att följa och vidare att de skäl som, trots att året nästan gått till ända, i en del andra fall talat för retroaktivitet under hela 1951, icke kan anses gälla här. Nämnden tillstyrker därför tillämpning från och med den 1 januari 1952.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att befattningen såsom husmoder vid ålderdomshemmet uppflyttas från lönegrad 13 till lönegrad 16 från och med den 1 januari 1952.

Drätselkammaren har i häröver den 13 december 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren ansluter sig till löne- och avtalsnämndens förslag ifråga om lönegradsplaceringen av husmodersbefattningen. Beträffande tidpunkten från vilken uppflyttningen skall gälla måste dock drätselkammaren redovisa en annan mening. Samtidigt med detta ärende föreligga en rad av andra, där såväl löne- och avtalsnämnden som drätselkammaren tillstyrkt retroaktivitet från den 1 januari 1951. Det skulle enligt kammarens uppfattning vara synnerligen inkonsekvent om man i detta fall förfore på annat sätt. Det har icke visats några övertygande skäl för att denna befattningshavare skall behandlas annorlunda än övriga befattningshavare.

Kammaren vill därför förorda att beslutet göres retroaktivt från 1 januari 1951.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att befattningen såsom husmoder från och med den 1 januari 1951 uppflyttas i lönegrad 16.

Avvikande mening har uttalats av herr Pers, som reserverat sig för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Nr 30. Uppflyttning av befattningen såsom avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet i högre lönegrad.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 4 december 1951 anfört följande:

I annan skrivelse till stadsfullmäktige har fattigvårdsstyrelsen under åberopande av mellan Svenska stadsförbundet och Svensk sjuksköterskeförening träffad överenskommelse hemställt om uppflyttning av befattningarna som sjuksköterska vid ålderdomshemmet från lönegrad 12 till lönegrad 14 med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 1951. Då befattningen som avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet, vilken befattning enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 mars 1950, § 69, på anförda skäl erhöll denna benämning från att förut ha kallats sjuksköterska, i lönehänseende helt jämställts med sjuksköterskebefattningarna, får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet uppflyttas från lönegrad 12 till lönegrad 14 med retroaktiv verkan från och med den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 12 december 1951 anfört följande:

Eftersom befattningen tidigare varit jämställd med sjuksköterskebefattningarna, synes skäligt, att befattningen för framtiden får stå i samma lönegrad som skall gälla för sjuksköterskorna enligt en riksuppgörelse. I lönegrad 12 är inklusive nu gällande dyrtidstillägg begynnelselönen 592 kronor per månad och slutlönen efter nio års tjänst 673 kronor. Motsvarande belopp i lönegrad 14 är 646 kronor och 727 kronor.

Fattigvårdsstyrelsen har begärt retroaktiv tillämpning från och med den 1 januari 1951. Av samma skäl som nämnden i en annan samtidig skrivelse anfört rörande befattningen såsom husmoder vid ålderdomshemmet vill nämnden emellertid icke tillstyrka någon retroaktivitet för 1951.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att uppflytta befattningen såsom avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet från lönegrad 12 till lönegrad 14 från och med den 1 januari 1952.

Drätselkammaren har i häröver den 13 december 1951 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren ansluter sig till löne- och avtalsnämndens förslag i fråga om lönegradsplaceringen av befattningen som avdelningsföreståndarinna. Beträffande tidpunkten från vilken uppflyttningen skall gälla måste dock drätselkammaren redovisa

en annan mening. Samtidigt med detta ärende föreligga en rad av andra, där såväl löne- och avtalsnämnden som drätselkammaren tillstyrkt retroaktivitet från den 1 januari 1951. Det skulle enligt kammarens uppfattning vara synnerligen inkonsekvent om man i detta fall förfore på annat sätt. Det har icke visats några övertygande skäl för att denna befattningshavare skall behandlas annorlunda än övriga befattningshavare.

Kammaren vill därför förorda att beslutet göres retroaktivt från 1 januari 1951.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att befattningen såsom avdelningsföreståndarinna vid ålderdomshemmet från och med den 1 januari 1951 uppflyttas i lönegrad 14.

Avvikande mening har uttalats av herr Pers, som reserverat sig för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Västerås 1951. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri